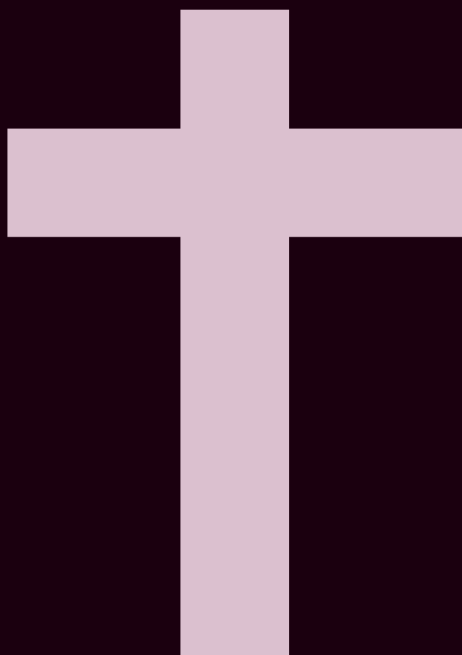

Ooratha Caaquwaa

New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)

Ooratha Caaquwaa
New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)

copyright © 2011 The Word for the World

Language: Dawro

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Contributor: The Word for the World Ethiopia

Dawro New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

5b570ff5-a6e8-534a-b573-14968b5f3d71

Contents

Maatoossa	1
Marqgoossa	60
Luuqaasa	98
Yohaannisa	159
Kiitetteeddawanttu Oosuwaa	203
Roome	258
1 Qoronttoosa	283
2 Qoronttoosa	306
Galaatiyaa	321
Efesoona	330
Piliphphisiyoosa	339
Qolaasiyaasa	346
1 Teselonqqiyaa	352
2 Teselonqqiyaa	358
1 Ximootoosa	361
2 Ximootoosa	368
Tiita	373
Pilimoona	376
Ibraawe	378
Yayiqooba	397
1 Phexiroosa	404
2 Phexiroosa	411
1 Yohaannisa	415
2 Yohaannisa	422
3 Yohaannisa	424
Yihudaa	426
Saxaa	428

Maatoossi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Maatoossi xaafeedda mishiraachchuu, Yesuusi yaana geetettiyaa hidootay kase odetti utteedda dhaliyaa gidiaawaanne Xoossay kase Eca Caaquwaan bare asaassi immeedda hidootaa qaalaa poleeddawe Yesuusa bagganna gidiaawaa odiyaa mishiraachchuwaa qaalaa oyyqgeeddawaa. Ha mishiraachchuwaa qaalay Yesuusi untuntu gidдон yelettiide dicceeddawe Ayihudatu xalalaassa gidennaan, alamiyaa ubbaan de7iyaa asaassa.

Maatoossi xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalay daro akeekan xaafetteedda maxaafaa. Yesuusa yeletan doommiide, I xammaqetteeddawaanne I paacetteeddawaa odi simmiide, Galiilaan I qaalaa odeeddawaa, tamarisseeddawaanne hargganchchatuwaa patheeddawaa odee. Hewaappe kaalliide Yesuusi Galiilaappe Yeerusalaame beeddawaanne I ha alamiyaan gami77eedda wurssethaa saaminttan haneedda yewatuwaa qonccissee. Hewanttukka I kaqettowaa, hayqqeeddawaanne dendeeddawaa odiino.

Ha Mishiraachchuwaa Qaalay Yesuusa, Xoossaa higgiiyaa bilethaa immanaw maatay de7iyaawaanne Xoossaa Kawutethaabaa erissiyaa wolqqaama tamarissiyawaa oothiide shiishsheedda. A timirttiyaappe dariya baggay, dumma dumma ogiyaan giigetteedda ichcheshu saan shaakettee.

1@ Xoossaa kawutethaan de7ana asaa eeshshaa, oosuwaa, maataanne wurssethaa qaadaa odiyaa Deriyaa Bolla Timirttiyaa (Mat 5:1-7:28).

2@ Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawanttu Mishiraachchuwaa Qaalaa tamarissanaw beedda wode untuntu imetteedda kaaletuwaa (Mat 10).

3@ Xoossaa kawutethaabaa tamarissishshin shiiqeedda dumma dumma leemisatuwaa (Mat 13).

4@ Yesuusa kaalliyaawanttubaa billi odiyaa timirttiyaa (Mat 18).

5@ Ha77i wodiya wurssethaanne Xoossaa Kawutethaa yuussaa xeelliyaawaan imetteedda timirttiyaa (Mat 24-25).

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Yesuusi Kiristtoosa guyye zerethaanne yeletaa (1:1-2:23)

Xammaqiyaa Yohaannisa oosuwaa (3:1-12)

Yesuusi xammaqettowaanne paacettowaa (3:13-4:11)

Yesuusi oosuwaa Galiilaan doommowaa (4:12-18:35)

Yesuusi Galiilaappe Yeerusalaame boowaa (19:1-20:34)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan Yesuusa wurssethaa saaminttaa (21:1-27:66)

Nu Godaa Yesuusa dendduwaanne qonccethaa (28:1-20)

Yesuusi Kiristtoosa Yeletaa Maaraa (Luq 3:23-38)

¹ Hawe Daawita zariyaanne Abraahaame zare gideedda Yesuusi Kiristtoosa yeletaa odiyaa maxaafaa.

² Abraahaame, Yisaaqa yeledda; Yisaaqi, Yayiqooba yeledda; Yayiqoobi, Yihudaanne A ishatuwaa yeledda.

³ Yihuday Ti7imaarippe Paareesanne Zaraahaa yeledda; Paareese, Hexiroona yeledda; Hexiroone, Raama yeledda.

⁴ Raame Aminadaaba yeledda; Aminadaabe, Na7asoonaa yeledda; Na7asoone, Selimoona yeledda.

⁵ Selimoone, Ra7aabo geetettiyyaa mishirattippe Boo7eeza yeleedda; Boo7eezi, Uruuto geetettiyyaa mishirattippe Iyyoobeeda yeleedda; Iyyoobeede, Issey yeleedda.

⁶ Issey Kaatiyaa Daawita yeleedda.

Kaatiyaa Daawite, Ooriyaa machchattippe Solomona yeleedda.

⁷ Solomone, Robi7aama yeleedda; Robi7aame, Aabiyaa yeleedda; Aabiyay, Aasaafa yeleedda.

⁸ Aasaafe, Yoosaafeexa yeleedda; Yoosaafeexe, Iyyooraama yeleedda; Iyyooraame, Ooziyaana yeleedda.

⁹ Ooziyaane, Iyyoo7aataama yeleedda; Iyyoo7aataame, Akaaza yeleedda; Akaaze, Hizqqiyaasa yeleedda.

¹⁰ Hizqqiyaase Minaasa yeleedda; Minaase, Amooxa yeleedda; Amooxe, Iyyoosiyaasa yeleedda.

¹¹ Isra7eeliya asay omodettiide, Baabiloone gadiya beedda wode, Iyyoosiyaase Ikkoniyaananne * A ishatuwaa yeleedda.

¹² Baabiloone omodduwaappe guyyiyan, Ikkoniyaananne Salaatiyaala yeleedda; Salaatiyaale, Zerubaabeela yeleedda.

¹³ Zerubaabeeli, Abiyuuda yeleedda; Abiyuude, Eeliyaaqeema yeleedda; Eeliyaaqeemi, Azora yeleedda.

¹⁴ Azoore Saadooqa yeleedda; Saadooqe, Akiima yeleedda; Akiime Eliyuuda yeleedda.

¹⁵ Eliyuude, Ali7aazara yeleedda; Ali7aazare, Maataana yeleedda; Maataane, Yay-iqooba yeleedda.

¹⁶ Yayiqoobe, Kiristtoosa geetettiyyaa Yesuusa yeleedda Mayraamo oochcheedda Yooseefa yeleedda.

¹⁷ Simmi yeletay ubbay Abraahaamoppe Daawita gakkanaw tammanne oyddu yeleta; Daawiteppe doommiide, asay Baabiloone gadiya omodettiide beedda wodiya gakkanaw tammanne oyddu yeleta; asay Baabiloone gadiya omodettiide beedda wodiyaappe Kiristtoosi † yeletteedda wodiya gakkanaw tammanne oyddu yeleta.

Yesuusi Kiristtoosa Yeletaa (Luq 2:1-7)

¹⁸ Yesuusi Kiristtoosa yeletay hawaa mala; A daaya Mayraama Yooseefoo ooshetta qashetta uttaaddu. He wode Yooseefonna gakettennaan de7aadde, Geeshsha Ayyaanan shahaaraaddu.

¹⁹ Izo giigissi wotheedda Yooseefo xillo asa ‡ gideedda diraw, izo kawushshanaw koyyibeenna; iibaa qonccissennaan izo agganaw qoppeedda.

²⁰ Shin I hewaa qoppishshin, Godaa kiitanchchay akumuwan § aananna gaketttiide, “Daawite na7aa Yooseefoo, Mayraama Geeshsha Ayyaanan shahaareedda diraw* izo akkanaw yayyoppa.

²¹ Iza attuma na7aa yelanawunnu; neenikka, I asaa nagaraappe ashshiyaa diraw A sunthaa Yesuusa gaade xeesanaassa” yaageedda.

1:5 Uru 4:18-22; 1Od 2:13-15 * **1:11** Hewaa guussay, Yo7aakina giyawaa; qassi payduwaa 12 de7iyaawookka bilethay ittuwaa. **1:11** 2Ka 24:14-15; 2Od 36:10; Erm 27:20 † **1:17** Kiristtoosa, giyaawe Griike qaalaana gidoode, Mesih guussay Ibraayisxxe qaalaana gidiide laa77uwaa bilethaykka “Oketteeddawaa” guussaa. ‡ **1:19** Yooseefo xillo asa giyaa qofaw heezzu ogiyaan bilethay imettana danddayee: 1@ Xoossaabaw ubbaw eeno giide azazettiyyaa asa; amaliyaa lo77o asa. 2@ Garaa (qaretanchchaa). 3@ Lo77uwaa. Hewaa guussay, ubba kaalla lo77obaa oothiyaa asa guussa. § **1:20** Akumuwan guussay, cookka go77enna akumuwaa gidennaadan Ayihudatuwaa akumuwaa guussay, Xoossay likke qoncciyaa ogiyaa. * **1:20** Geeshsha Ayyaanan shahaareedda diraw, guussay iza hawaa gakkanaashshin yelettanaadan naagiyaa Na7ay, Xoossaa Geeshsha Ayyaanaappe yee guussaa. **1:21** Luq 1:31

22-23 Qassi Goday nabiyaa bagganna, “Wodoratta shahaaranawunnu; na7aakka yelanawunnu; A sunthaykka Ammaneela geetettanawaa” yaageeddawe polettana mala, hawe ubbay haaneedda; “Ammaneela” yaagiyaawe, “Xoossay nuunanna de7ee” yaagiyaawaa.

24 Yooseefo gemi77ishuwaappe beegottiide, Godaa kiitanchchay barena azazowaadan, Mayraamo bare golle afeedda.

25 Shin na7ay yelettana gakkanaw Yooseefo izikko shiiqibeenna; qassi na7aakka Yesuusa giide suntheedda.

2

Awayfi Doliyaa Baggappe Yeedda Xoolinttiyaa Paydiyaa Asatuwaa

1 Yesuusi Yihudaa gadiyan Beeteliheeme geetettiyaa katamaan Heroodise kawutiide de7iyaa wode yeletteedda; hewaappe guyyiyan, xoolinttiyaa paydiyaa asay * awayfi doliyaa baggappe Yeerusalaame yiide,

2 “Ayihuda kaatiyaa gidanaw yeletteedda na7ay haqan de7ii? Nuuni awayfi doliyaa bagganna kseedda A xoolinttiyaa be7iide, aw goyinnanaw yeeddo” yaagiide oochcheeddino.

3 Kaatiyaa Heroodise, hewaa sisiide dagammeedda; Yeerusalaamen de7iyaa asay ubbaykka wozanaa bayeeddino.

4 Heroodise qeesatuwaa kaappatuwaa ubbatuwaanne Muse higgiiyaa tamaris-siyaawantta xeesiide, “Kiristtoosi haqan yelettanddeesha?” yaagiide oochcheedda.

5-6 Unttuntu zaariide, “Yihudaa gadiyan Beeteliheeme katamaan yelettanawaa. Nabii,

‘Yihudaa gadiyan de7iyaa Beeteliheeme,

neeni Yihudaa gadiyan de7iyaa woliqqaama katamatuwaappe laafakka.

Isra7eeliya mooddiyaawe neeppe ksanawaa’
giide xaafedda” yaageeddino.

7 Hewaappe kaalla, Heroodise awayfi doliyaa baggappe yeedda asatuwaa geeman xeesiide, xoolinttii untunttoo beettedda wodiya unttuntuppe geeshshiide ereedda.

8 Yaatiide Beeteliheeme untunta yeddiide, “Biide na7aa loythi koyyite; A dem-meedda wode taanikka baade aw goyinnanaadan, taan akka erissite” yaageedda.

9 Unttuntu kaatii geeddawaa sisi biidde ogiyaan awayfi doliyaa bagganna untunttu kase be7eedda xoolinttiyaa be7eeddino; na7ay de7iyaasaa gakkiiide eqqana gakkanaw, xoolinttii untunta kaalettedda.

10 Unttuntu he xoolinttiyaa be7eedda wode, zaway bayna daro nashechchaa nashetteeddino.

11 Golle geliide, na7ay bare daayi Mayraamina de7iyaawaa be7eeddino; gulbbatiide aw goyinneeddino; hewaappe kaalla, barenttu saaxiniyaa dooyyiide, worqqaa, ixaanaanne kawaraa † aw imotaa shiishsheeddino.

12 Unttuntu Heroodisakko simmenna mala, Xoossay akumuwan untunta, “Hint-tena erite” giina hara ogiyaanna barenttu gade simmeeddino.

Gibxe Betussaa

13 Unttuntu beeddawaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchay akumuwan Yooseefo beettiide, “Heroodise na7aa wodhanaw koyyiyaa diraw, denddaade na7aanne A daayo akkaade Gibxe gadiyaa beta; taani new odana gakkanaw, yaani de7ashsha” yaageedda.

1:22-23 Isa 7:14 1:25 Luq 2:21 * 2:1 Xoolinttiyaa paydiyaa asaa guussay, eretteedda maaraa bilethaan eranchcha asatuwaa guussaa. 2:5-6 Mik 5:2 † 2:11 ixaanaanne kawaraa: Ixaanay, maaddiyaa dhiilliyaa gidiide, tamaan yeggiyaa wode sawanaassa; kawaraykka sawoo maaddiyaa dhiilliyaa gidiide shittuwaadan maaddee.

¹⁴⁻¹⁵ Yooseefo qamma denddiide, na7aanne A daayo akkiide, Gibxe gadiyaa beedda; Goday nabiyyaa bagganna, “Taani ta na7aa Gibxe gadiyaappe xeesaaddi” yaageeddawe polettana mala, Heroodise hayqqana gakkanaw I yaani de7eedda.

Heroodise Qeeri Naanaa Wodhisseedda

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, Heroodise awayfi doliyaa baggappe yeeddawayntu barena cimmeeddawaa ereedda wode, daro hanqqettiide, xoolintii kase beetteedda wodiya untuntuppe siseeddawaadan, wottaaddaratuwaa yeddiide, Beeteliheemeninne yushshuwaan de7iya laa77u laythaa attuma naanaanne laa77u laythaappe garssanna de7iyaa attuma naanaa ubbaa wodhisseedda.

¹⁷⁻¹⁸ Nabiyyaa Ermiyaasi,
 “Yeekuunne zilassay Raama geetettiyaa katamaan sisettedda;
 Raaheela bare naanaw yeekkaw.
 Untunttu hayqqidiggo diraw,
 agga giina, aggennaan ixxaaddu”
 giide odeeddawe poletteedda.

Gibxeppe Simaa

¹⁹ Heroodise hayqqeeddawaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchay Gibxen Yooseefo akumuwan beettiide

²⁰ A, “Dendda; na7aanne A daayo akkaade, Isra7eeliya gadiya simma. Na7aa wodhanaw koyyiyawanttu hayqqidiggeeddino” yaageedda.

²¹ Yooseefo denddiide, na7aanne A daayo akkiide, Isra7eeliya simmeedda.

²² Shin Yooseefo Arkkelawoosi bare aawuwaa Heroodisa oydiyaan Yihudaa gadiyan kawuteeddawaa siseedda wode, yaa baanaw yayyeedda; Xoossay aw akumuwan hinttena erite giina, Galiilaa gadiya beedda.

²³ Nabatuu, “Asay A, ‘Naazireetiyaa asa’ † giide xeesana” yaageeddawe polettana mala, Naazireete geetettiyaa katamaa biide de7eedda.

3

Xammaqiyaa Yohaannisi Qaalaa Odeedda (Mar 1:1-8; Luq 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹⁻² He wode Xammaqiyaa Yohaannisi asaa, “Saluwaa kawutethay matatteedda diraw, hintte nagaraappe simmite” yaagiidde, Yihudaa mela biittaaan odiidde yeedda.

³ Ayissi gooppe, nabiyyaa Iisiyaase, Yohaannisabaa odiidde,
 “Ittuu mela biittaaan bare qaalaa dhoqqu udiide,
 ‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hemettana loossuwaakka
 aw sitti udite’ geedda”
 yaageedda.

⁴ Yohaannisaw gaaluwaa iskiyan dadetteedda mayuu de7ee; qassi bare xeessan dafuwaa dancceedda; I miyaa qumaykka booliyaanne bazzuwaa eessaa.

⁵ Asay he wode Yeerusalaameppe, Yihudaa gadiyaa ubba saappenne Yorddaanoosa Shaafaa heeran de7iyaa gadiya ubbaappe aakko yiino.

⁶ Barenttu nagaraa paaxina, Yorddaanoosa Shaafan asaa xammaqeedda.

⁷ Shin Yohaannisi daro Parisaawatuunne * Saduqaawanatuu † xammaqettanaw barekko yiyaawantta be7iide, “Ha shooshshatoo, Xoossaa hanqquu yaana haniyawaappe attana mala, hinttew oone odeeddawe?”

⁸ Simmi hintte, hinttenttu nagaraappe simmeeddawaa erissiyaa oosuwaa, oothite.

⁹ Hintte hinttenttu wozanaan, ‘Abraahaame nu aabba’ giide qoppiyaawaa hinttew malatoppo. Ayissi gooppe, taani hinttenttussi oday; Xoossay ha shuchchatuwaappe Abraahaamossi naanaa udi denthanaw danddayee.

¹⁰ Beexi mithaa xaphuwan qanxxanaw giigi utteedda; lo77o ayfiyaa ayfenna mithaa ubbay qanxxettiide, tamaan yegettana.

¹¹ “Hintte hinttenttu nagaraappe simmiyaawaa bessanaw, taani hinttena haathan xammaqay; shin taappe guyyenna yiyaawe, hinttentta Geeshsha Ayyaanaaninne tamaan xammaqana. ‡ I taappe daro minnee; A caammaa tookkanawukka taani bessiyaa asa gidikke.

¹² A kushiyan kathaa sexxiyaa layday de7ee. Uddummaan de7iyaa kaathaa loythi geeshshee; bare zarggaa diyyiyan qolana; shin dalaa to7enna tamaan guuddana” yaageedda.

Yesuusi Xammaqetteedda
(Mar 1:9-11; Luq 3:21-22)

¹³ Yesuusi he wode Yohaannisan xammaqettanaw, Galiilaappe Yorddaanoosa geetetiyyaa shaafaa aakko beedda.

¹⁴ Shin Yohaannisi, “Taani neenan xammaqettanaw bessiyaa wode, neeni taakko yay?” yaagiide, A digganaw koyyeedda.

¹⁵ Shin Yesuusi zaariide A, “Nuuni xillotethaa oosuwaa ubbaa hawaadan polanaw bessiyaa diraw, ha77i taw eeno ga” yaageedda. Yohaannisikka aw eeno geedda.

¹⁶ Yesuusi xammaqettowaappe guyyiyan, ellekka haathaappe keseedda; saluu dooyettina, Xoossaa Ayyaanay haraphphiyaadan saluwaappe wodhdhiide bare bolla yiyaa wode be7eedda;

¹⁷ qassi saluwaappe, “Taani siiqiyaa, taana nashechchiyaa, ta Na7ay hawaa” yaagiyaa qaalay yeedda.

4

Yesuusi Paacetteedda
(Mar 1:12-13; Luq 4:1-13)

¹ Hewaappe guyyiyan, xalahiyaan paacettana mala, Geeshsha Ayyaanay asay de7enna sa7aa Yesuusa afeedda.

² Yesuusi oytamu gallasaanne oytamu qammaa xoomowaappe guyyiyan koshatteedda.

³ Xalahii yiide A, “Neeni Xoossaa Na7aa gidoppe, ane ha shuchchatuwaa ukithaa gidana mala ga” yaageedda.

⁴ Shin Yesuusi zaariide, “Xoossaa maxaafaan, ‘Asay Xoossay haasayiyaa qaalaa ubbaan de7anaappe attin, ukithaa xalalaan de7enna’ yaagetti xaafetteedda” yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, xalahii Yesuusa geeshsha katamaa afi Geeshsha Golliyaa xeeraan essiide,

* **3:7** *Parisaawatuwaa*, guussay Ayihuda asatuwaa kaaletthiyaa asatuwaa giddoppe gidiide Geeshsha Qaalaan kase Eca Caaquwaa gidon de7iyaa Qaalaa Wogaa ubbaan ammaniyaawantta. † **3:7** *Saduqaawanatuwaa*, guussay Ayihuda asatuwaa kaaletthiyaa asatuwaa giddoppe gidiide Geeshsha Qaalaan kase Eca Caaquwaa gidon de7iyaa Qaalaa Wogaappe Muse xaafeedda koyro ichcheshu maxaafatuwaa gidon de7iyaa Wogatuwaa xalalaan ammaniyaawantta. ‡ **3:11** *Geeshsha Ayyaanaaninne tamaan xammaqana*, guussay Yesuusi yiide asaa garssa ayyaanaa asatethaa laammiaawaa tamaarissiyaawaa. **3:17** Dom 22:2; Maz 2:7; Isa 42:1; Mat 12:18; 17:5; Mar 1:11; Luq 9:35 **4:4** Zar 8:3

⁶ “Neeni Xoossaa Na7aa gidoope, ane duge kundda. Ayissi gooppe, Xoossaa maxaafaan,
 ‘Xoossay bare kiitanchchatuwaa
 new azazanawaa’
 qassi ‘Unttuntu ne gedi shuchchaan dhubettenna mala,
 barenttu kushiyan neena denthanawantta’
 yaagetti xaafetteedda” yaageedda.

⁷ Yesuusi zaariide A, “Qassikka Xoossaa maxaafaan, ‘Godaa ne Xoossaa paaccoppa’
 yaagetti xaafetteedda” yaageedda.

⁸ Qassi xalahii Yesuusa itti daro wolqqaama deriyaa xeeraa kessiide, ha alamiyaan de7iyaa kawutethaa ubbaanne untuntu bonchchuwaa

⁹ bessiide A, “Neeni taw gulbbataade goyinnoope, taani hawaa ubbaa new immana”
 yaageedda.

¹⁰ He wode Yesuusi zaariide A, “Laa ha Seexaanaw haakka; ayissi gooppe, Xoossaa maxaafaan, ‘Godaw, ne Xoossaw goyinna; A xalalaa gosheta’ geetetti xaafetteedda”
 yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyan, xalahii Yesuusa aggina, kiitanchchatuu yiide, aw ootheed-dino.

Yesuusi Bare Tamaariissiyaa Oosuwa Galiilaan Doommedda
 (Mar 1:14-15; Luq 4:14-15)

¹² Yohaannisi qashetteeddawaa Yesuusi siseedda wode, Galiilaa geetettiyaa gadiyaa beedda.

¹³ Naazireeteppe kesiide, Qifirinaahooma katamaa biide, yaani de7eedda; Qifirinaahoomi Zaabiloonaninne Nifttaaleeme gadiyan de7iyaa Galiilaa abbaa mataan de7ee.

¹⁴ Hawe haneeddawe nabiyyaa Iisiyaasi,

¹⁵ “Zaabiloone gadiyaninne Nifttaaleeme gadiyan,
 abbaa ogiyaan Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha baggan,
 Ayihuda gidenna asay de7iyaa Galiilaan,

¹⁶ dhumaani de7iyaa asay
 wolqqaama poo7uwaa be7eedda.

Qassi hayquwaa kuway de7iyaa gadiyan
 utteeddawanttoo poo7uu keseedda”
 yaageeddawe polettana malaassa.

¹⁷ He wodiyaappe doommiide Yesuusi,
 “Hintte nagaraa paaxite; ayissi gooppe,
 saluwaa kawutethay matatteedda diraassa”
 giide qaalaa oduwaa doommedda.

Yesuusi Barena Kaalliyaa Oyddatuwaa Xeegeedda
 (Mar 1:16-20; Luq 5:1-11)

¹⁸ Yesuusi Galiilaa Abbaa mataanna aadhhiidde, laa77u ishataa Phexiroosa geetettiyaa Simooninne A ishaa Inddiraasi, moliyaa oyqqiyaawantta gido diraw, dabbaa *
 abbaan yeggiyaawantta be7eedda.

¹⁹ Unttunta, “Taana kaallite; taani hinttena moliyaa oyqqiyaawaadan asaa taakko ahiyaa ogiyaa tamarissana” yaageedda.

²⁰ Unttuntu ellekka barenttu dabbaa aggiide, Yesuusa kaalleeddino.

²¹ Yesuusi hewaappe sinthakko biidde, hara laa77u ishaturu, Zabiddiyoosa naanaa Yayiqoobanne A ishaa Yohaannisa be7eedda; untuntu barenttu aawuwaa Zabiddiyooosanna haathaa bollan biyaa wonggiriya gidon barenttu dabbaa giigissiyaawantta be7iide, xeeseedda.

²² Untuntu ellekka haathan biyaa wonggiriyaanne barenttu aawuwaa aggiide, Yesuusa kaalleeddino.

Yesuusi Cora Asaa Tamaarisseedanne Patheedda
(Luq 6:17-19)

²³ Yesuusi Ayihuda woosa golletuwan tamarissiidde, kawutethaa mishi-raachchuwaa gaalaa odiiddinne qassi harggiyaa ubbaappenne sakuwaa ubbaappe asaa pathiidde, Galiilaa gadiyaa ubbaan yuuyeedda.

²⁴ A waarii Sooriyaa gadiyaa ubbaa gakeedda; dumma dumma harggiyaan oyqettiide hargeedda asaa ubbaa, xalathuwaan oyqetteeddawantta, yiicuwaa sakuu de7iyaawantta, qassi gunddeeddawantta asay Yesuusakko aheedda; I untunta patheedda.

²⁵ Cora asay Galiilaappe, tammu katamatuwappe, Yeerusalaameppe, Yihudaappenne Yorddaanoosappe hefinthan de7iyaa gadiyaappe Yesuusa kaalleeddino.

5

Yesuusi Deriyaa Bollan Gidiide Tamaarisseedda Timirttiyaa
(Mat 5:1-7:29)

¹ Yesuusi cora asaa be7iide, pude deriyaa kesiide utteedda. A kaalliyaawanttu aakko shiiqueeddino.

² Untunta hawaadan yaagi tamarissuwaa doommeedda.

Tumu Anjuwaa Akkiya Asatuwaa
(Luq 6:20-23)

³ “Barenttu ayyaanaa de7uwaan hiyyeesaa gideeddawaa eriyaawanttu anjjetteddawantta;

ayissi gooppe, saluwaa kawutethay untuntussa.

⁴ Kayyottiyaawanttu anjjetteddawantta;

ayissi gooppe, Xoossay untunta minissana.

⁵ Ashikke gideeddawanttu anjjetteddawantta;

ayissi gooppe,

untuntu sa7aa laattana.

⁶ Xillotethaa koshattiyaawanttunne saamettiyaawanttu *

anjjetteddawantta;

ayissi gooppe, Xoossay untunta kalissana.

⁷ Maariyaawanttu anjjetteddawantta;

ayissi gooppe,

Xoossay untunta maarana.

⁸ Wozanaa geeshshatuu anjjetteddawantta;

ayissi gooppe,

untuntu Xoossaa be7ana.

⁹ Asaa sigethiyaawanttu anjjetteddawantta;

ayissi gooppe, Xoossay untunta,

bare naanaa giide xeesana.

¹⁰ Xillotethaa diraw

yedersetiyaawanttu anjjetteddawantta;

^{5:4} Isa 61:2 ^{5:5} Maz 37:11 * ^{5:6} Hawaa bilethay Xoossaw eeno giyaawantta woy lo77obaa woy tumobaa oothiyaawantta guussaa.

ayissi gooppe, saluwaa kawutethay untuntussa. †

11 “Hintte taana kaalliyaa diraw, asay hinttena boriyaa wodenne waayissiyaa wode, qassi hintte bolla iitabaa ubbaa wordduwan haasayiyaa wode, hintte anjjetted-dawannta.

12 Hinttew saluwan wolqqaama woytay de7iyaa diraw, nashettite; hashshu giite; ayissi gooppe, asay hintteppe kase de7eedda nabatuwaa hewaadan yedersseeddino.

Maxiniyaanne Poo7uwaa Leemisuwaa

(Mar 9:50; Luq 14:34-35)

13 “Asaa ubbaassi hintte maxine mala; shin maxinii mal77ana dhayooppe, zaariide A wooti mal77ethanee? Kare olina, asay A yedhdhi hamettanaappe attin, sinthaw aynne maaddenna.

14 “Ha alamew hintte poo7o; deriyaa huuphiyan keexettedda katamay gemmana danddayenna.

15 Xomppiyaa xomppiide, soyin de7iyaa asaa ubbaw poo7ana mala, dhoqqiyaa saan wotheeppe attin, kammiyaa miishshaa gidдон qum77i wothingaa asay ooninne baawa.

16 Hewaadankka, asay hintte oothiyaa lo77o oosuwaa be7iide, saluwan de7iya hintte Aawuwaa bonchchana mala, hintte poo7uu asaa sinthaan poo7o.

Muse Higgiyaabaa

17 “Taani Muse higgiyaanne nabatuu tamarissiyaawaa ‡ dhayissanaw yeeddawaa hinttew malatoppo; taani polanaw yeeddawaappe attin, dhayissanaw yabeykke.

18 Ayissi gooppe, taani hinttew tumuwaa oday; saluunne sa7ay aadhdhana gakkanaw, qassi ubbabaykka polettana gakkanaw,§ higgiyaappe itti cachchaykka woy qeeri pidoliikka aadhdhenna.

19 Hewaa diraw, ha azazuwaa ubbaappe guuxxiyaa itti azazuwaa menthiyaa uray ooninne, qassi haratuukka barewaadan hananaadan tamarissiyaa uray ooninne, saluwaa kawutethaan ubbaappe guutha gidana; shin azazuwaa oothiyaawenne haranttukka oothanaadan tamarissiyaawe ooninne saluwaa kawutethaan dhoqqa gidana.

20 Ayissi gooppe, hintte xillotethay Muse higgiyaa tamarissiyaawanttu xillotethaappenne Parisaawatuwaa xillotethaappe darana dhayooppe, saluwaa kawutethaa hintte mule gelennawaa taani oday.

21 “Beni asaw, ‘Asaa wodhoppa; asaa wodheedda ooninne pirddettana’ geeddawaa siseeddita.

22 Shin taani hinttew oday; bare ishaa hanqqettiyaa ubbay pirddettana; bare ishaa boriyaa ubbay shangguwaa pirddaw shiiqana; qassi bare ishaa, ‘Dhullowe’ giyaa ubbay Gaannamiyaa tamaa pirddaw shiiqana.

23 Hewaa diraw, neeni yarshshiyaasaan yarshshishshin, ne ishaa naaqeeddabay new hewaan hassayettooppe,

24 ne yarshshuwaa hewaan aggaade ba; kasetaade ne ishaanna sigetta digga; hewaappe kaalla yaade, ne yarshshuwaa yarshsha.

25 “Neena mootiyaawaanna wodii de7ishshin elle aananna sigetta digga; hewe dhayooppe, I neena daannaa sintha aathana; qassi daannay neena polisew aathi immina, polisii neena qasho gollen yeggana.

26 Taani new tumuwaa oday; neeni itti santtimii attennaan, ne maggaccuwaa wurssaade ciggana gakkanaw, mulekka qasho golleppe kesakka.

† 5:10 saluwaa kawutethay untuntussa: Guussay he asatuu saluwaa kawutethaa laattanaw danddayiyaawantta gidiyawaa bessee. ‡ 5:17 Muse higgiyaanne nabatuu tamarissiyaawaa: Guussay Ayihudiyaa Geeshsha Maxaafaa; hewenneekka Eca Caaquwaa. § 5:18 Ubbabaykka polettana gakkanaw: guussay qaalay tamarissiyaa ubbay tumatethaan qonccana gakkanaw. 5:21 Kes 20:13; Zar 5:17

Woshummaabaw Imetto Timirttiyaa

²⁷ “Woshummoppa’ geeddawaa siseeddita.

²⁸ Shin taani hinttew yaagay; ‘Maccawunno xeelliide amottiyaa ubbay, bare wozanaa gidдон he wode iinanna woshummeedda.’

²⁹ Ne ushechcha ayfii neena nagaraa oosisooppe, neeppe woocaade olaa agga; ayissi gooppe, ne bollay mulekka Gaannamiyaa tamaan olettiyaawaappe, aappe ittuu paccintto new lo77a.

³⁰ Qassi ne ushechcha kushii neena nagaraa oosisooppe, neeppe qanxxaade olaa agga; ayissi gooppe, ne bollay mulekka Gaannamiyaa tamaan olettiyaawaappe, aappe ittuu paccintto new lo77a.

Machchiyaa Yeddennaadan Imetto Timirttiyaa

(Mat 19:9; Mar 10:11-12; Luq 16:18)

³¹ “Qassi bare machchatto yeddiyaa ooninne izo yeddiyaa paramaa immo’ geeteteedda.

³² Shin taani hinttew yaagay; ‘Bare machchatta woshummennaan de7ishshin yeddiyaa ooninne izo woshumma kessee; qassi asinay yeddeedda mishiratto akkiyawee ooninne woshummee.’

Caaqqennaadaan Imetto Timirttiyaa

³³ “Qassi beni asaw, ‘Wordduwan caaqqoppa; shin ne Godaw caaqqeeddawaa pola’ geeddawaa siseeddita.

³⁴ Shin taani hinttew yaagay; ‘Ubbakka caaqqoppite’; saluu Xoossaa kawutethaa oydiyaa gidiyaa diraw, ‘Saluwan caaqqoppite’

³⁵ qassi sa7ay A gedi yedhdhiyaasaa gidiyaa diraw, ‘Sa7aan caaqqoppite’; qas-sikka, Yeerusalaame wolqqaama kaatiyaa katamaa gidiyaa diraw, ‘Yeerusalaamenikka caaqqoppite’

³⁶ Neeni itti binnanaakka bootha woy karethaa kessanaw danddayenna diraw, ‘Ne huuphiyanka caaqqoppa.’

³⁷ Shin hintte, ‘E’ woy, ‘Gidenna’ giite; hawanttuppe haray Seexaanaappe yee.

Iitaa Iitan Zaarenaadan Imetto Timirttiyaa

(Luq 6:29-30)

³⁸ “Ayifiyaa diraw ayifiyaa; achchaa diraw achchaa’ geeddawaa siseeddita.

³⁹ Shin taani hinttew yaagay; ‘Hinttew iitabaa oothiyaa uraw iitan zaaroppite; ooninne ne ushechcha bagga shayyiya baqqooppe, ne haddirssa bagga shayyiyaakka A besa;

⁴⁰ ne shaamiciyaa akkanaw itti uray neena mootooppe, he uraw ne kootiyaakka gujja imma.

⁴¹ Ooninne neena itti saatiyaa ogiyaa barenanna baanaadan wolqqanthooppe, aananna laa77u saatiyaa ogiyaa ba.

⁴² Neena woossiyaa uraw imma; qassi neeppe tal77ana koyyiyaa urawukka diggoppa.’

Morkkiyaa Siiqana Mala Imetto Timirttiyaa

(Luq 6:27-36)

⁴³ “Ne laggethatuwaa siiqa; ne morkkiyaa morkka’ geeddawaa siseeddita.

⁴⁴⁻⁴⁵ Shin taani hinttew yaagay; saluwan de7iyaa hintte Aawuwassi naanaa gidana mala, hintte morkketuwaa siiqite; hinttena sheqqiyaawantta anjjite; hinttena ixxiyaawanttoo lo77obaa udite; hinttena yederssiyaawanttoo, Xoossaa woossite; ayissi

gooppe, iita asawukka lo77o asawukka Xoossay bare awaa awaxxissee; qassi xil-latuwassikka nagaranchchatuwaassikka bare iraa bukissee.

⁴⁶ Hintte hinttena siiqiyaawanttu xalalaa siiqooppe, hinttew ay woytay de7ii? Haray atto, nagaranchchatuukka hewaadan udiino.

⁴⁷ Hintte hinttenttu ishātuwaa xalalaa sarotooppe, haratuu udiyaawaappe aadh-hiyaabaa ayaa udeedditee? Haray atto, Ayihude gidenna asaykka hewaadan udee.

⁴⁸ Hewaa diraw, saluwan de7iyaa hintte Aawuu polo gidowaadan, hinttekka polo gidite.

6

Hiyyeesaw Immiyaa Maaraa Tamaarisuwaa

¹ “Hintte lo77o oosuwaa asaa bessanaw asaa sinthaan oothenna mala naagettite; hewe dhayooppe, saluwan de7iya hintte Aawuu hinttew gatiyaa immenna.

² “Hewaa diraw, hintte awudenne hiyyeesaw immiyaa wode, lo77a malatiyaa iitatu barentta bonchchissanaw, Ayihuda woosa golleninne ogiyaan haraani be7ettanaw udiyaawaadan udoppite; taani hinttew tumuwaa oday; untuntu barenttu gatiyaa akkidiggeeddino.

³⁻⁴ * Shin neeni hiyyeesaw immiya wode, geeman immanaadan, ne ushechcha kushii oothiyaawaa haddirssa kushii eroppo. Geeman ootheeddawaa be7iyaa ne Aabbu, ne lo77o oosuwaa gatiyaa zaaranawaa.

Woosaabaa (Luq 11:2-4)

⁵ “Xoossaa woosiidde, lo77a malatiyaa iitatuwadan hanoppite; ayissi gooppe, barentta asay be7ana mala, Ayihuda woosa golleninne ogiyaa doonan eqqiide, Xoossaa woosiyawaa dosiino; taani hinttew tumuwaa oday; untuntu barenttu gatiyaa ubbaakka akkeeddino.

⁶ Shin neeni Xoossaa woosiyaa wode, ne golle gela; ipithaa qachchaade, beettenna ne Aawuwaa woosa; geeman oosettowaa be7iyaa ne Aabbu new immanawaa.

⁷ “Xoossaa hintte woosiyaa wode, Xoossaa ammanenna asaadan, coo mela zaarethuwa darissoppite; untuntu haasayaa daruwan sisettee giide qoppiino.

⁸ Hewaa diraw, he asaadan hanoppite; ayissi gooppe, hintte Aabbu hinttena koshshiyawaa hinttenttu woossanaappe kasetiide eree.

⁹ Simmi hinttenttu hawaa mala woosaa woosite;

‘Saluwan de7iyaa nu Aabboo,
ne geeshsha sunthay anjjetto.

¹⁰ Ne Kawutethay yo;

ne shenii saluwan haneeddawaadan,
sa7anka hano.

¹¹ Gallasaan gallasan koshshiyaa qumaa
nuussi hachche imma.

¹² Nuuni nuuna naaqqowanttussi

atto yaagiyaawaadan,
neenikka nu naaquwaa atto ga.

¹³ Nuuna iitabaappe ashshappe attin,

paaciyaan gelissoppa.
Kawutethay, wolqqayenne bonchchuu
medhinawukka neessa.

Amen77i'

^{5:48} Kes 19:2; Zar 18:13 * ^{6:3-4} ushechcha kushii ootheeddawaa haddirssa kushiikka eroppo, guussay Xoossaappe attin, ooninne eroppo guussaa.

¹⁴ “Hinttenttu hinttena naaqqeedda hara asaa naaquwaa atto gooppe, saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuukka hinttew atto gaana.

¹⁵ “Shin hinttenttu hinttena naaqqeedda hara asaa naaquwaa atto gaana dhayooppe, hinttenttu Aawuukka hintte naaquwaa atto geenna.

Xoomaabaa

¹⁶ “Qassi hinttenttu xoomiyaa wode, lo77a malatiyaa iitatuwaadan, kayyottiyaawaa malatoppite; ayissi gooppe, untunttu xoomiyaawaa asay be7ana mala, barenttu som77iyaa bullaalissiino; taani hinttenttoo tumuwaa oday; untunttu barenttu gatiyaa akkeeddino.

¹⁷⁻¹⁸ “Shin hinttenttu xoomiyaa wode, hinttenttu Aabbu hintte xoomiyaawaa erooppe attin, asay erenna mala, hintte som77iyaa meecettite; hintte huuphiyaakka okettite; yaatoooppe, beettenna hintte Aawuu hinttenttu oothiyaawaa geeman be7iide, hintte gatiyaa immanawaa.

Saluwan De7iyaa Miishshaabaa

(Luq 12:33-34)

¹⁹ “Miishshaa bil77ay miyasaaninne biratay shi7iide bayizziyaasan, kayisuukka bookkiide wuu77iyaasan, ha sa7aan hinttenttu huuphiyaassi dagayoppite.

²⁰ Shin bil77ay meennasaaninne shi7enna saan, kayisuukka bookkiide wuu77enna saan hinttenttu huuphiyaassi saluwan miishshaa dagayite.

²¹ Ayissi gooppe, ne wozanay ne miishshay de7iyaasaan de7ana.

Bollaa Poo7uwaabaa

(Luq 11:34-36)

²² “Bollaa poo7uu ayfiyaa; hewaa diraw, ne ayfii paxa gidooppe, ne bollaa ubbay poo7o gidana.

²³ Shin ne ayfii paxa gidana dhayooppe, ne bollaa ubbay dhumana; simmi neenan de7iyaa poo7uu dhumooppe, dhumay ay keenaa daranee!

De7uwaassi Hirgganaw Bessenna

(Luq 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Laa77u godatuwaassi moodettanaw danddayiyaawe ooninne baawa; ayissi gooppe, ittuwaa ixxiide, yokkuwaa siiqee; woy ittuwaa bonchchiide, yokkuwaa kad-hee; itti asay Xoossaassinne shaluwaassi moodettanaw danddayenna.

²⁵ “Hewaa diraw, taani hinttenttoo oday; hintte de7oo maanabawunne ushanabaw, woy hintte bollaw mayyanabaw hirggoppite; shemppuu qumaappe aadhdennee? Qassi bollay mayuwaappe aadhdennee?

²⁶ Paalliyaa kafatuwaa xeellite; untunttu zerikkino; cakkikkino; diyyiyankka qo-likkino; shin saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuu untuntta mizee; hinttenttu untunttuppe loythi darkkitee?

²⁷ Hinttenttu giddon darissi hirggiide, bare geesaa bolla itti wadhaa gujjanaw dand-dayiyaawe oonee?

²⁸ “Ayissi mayuwassi hirggiitee? Dembban de7iya ciishshatuu wooti dicciinontto, akeeki xeellite; untunttu daaburikkino woy puuttuwaa suqqikkino.

²⁹ Shin taani hinttenttoo oday; haray atto, Solomone hewaa keena bonchchetteed-dawaa gidiidde, he ciishshatuwaappe ittuwaa malaakka mayyibeenna.

³⁰ Shin laafa ammanuu de7iyaawanttoo, Xoossay, hachche de7iide, wontti tamaan eexxiyaa dembbaa maataa mayizziyawe, hinttena untuwaappe aathiide wooti may-izzennee?

³¹ Simmi, ‘Nuuni ayaa maanee? Woy ayaa ushanee? Woy ayaa mayyanee?’ yaagiide hirggoppite.

³² Ayissi gooppe, he ubbabaa Xoossaa ammanennawanttu darissiide koyyiino; he ubbay hinttenua koshshiyaawaa saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuu eree.

³³ Shin kasetiide, Xoossaa kawutethaanne A xillotethaa koyyite; I hinttenttoo he ubbabaa immana.

³⁴ Hewaa diraw, wonttibaassi hirggoppite; ayissi gooppe, wontti gallassay barew hirggana; gallassaa ubbawukka A huuphew gidiyaa waayyii de7ee.

7

Hara Asaa Bolla Pirddanaw Koshshenna (Luq 6:37-42)

¹ “Xoossay hinttenttu bolla pirddenna mala, hintteikka haratuwaa bolla pirddoppite.

² Ayissi gooppe, hinttenttu haratuwaa bolla pirddiyaawaadan, Xoossay hinttenttu bolla pirddana; qassi hinttenttu haratuwaassi immanaw makkiyaabaan I hinttew makkana.

³ Ne ayfiyan de7iyaa tuussaa be7akka; shin ne ishaa ayfiyan de7iyaa suullaa ayissi xeellay?

⁴ Woy ne ayfiyan tuussay de7ishshin, neeni ne ishaa, ‘Taani ne ayfiyaappe suullaa kessoo’ waanaade gaanaw danddayay?

⁵ Laa ha lo77uwaa malatiyaa iitaw! Kasetaade ne ayfiyaappe tuussaa kessadigga; hewaappe guyyiyan, ne ishaa ayfiyaappe suullaa kessanaw geeshshaade xeellanaw danddayaa.

⁶ “Geeshshabaa kanatuwassi immoppite; untunttu guyye simmiide, hinttenua sa77ana. Qassi inqquwaa geetetiyyaa hinttenttu al77o shuchchaa gudunthatuwaa sinthan oloppite; untunttu barenttu gediyan yedhdhana.

Woossite, Koyyite, Kariyaakko Yiide Xeesite (Luq 11:9-13)

⁷ “Woossite; hintte akkana. Koyyite; hintte demmana. Kariyaakko yiide xeesite; hinttew penggi dooyettana.

⁸ Ayissi gooppe, woossiyaa ubbay akkana; koyyiyaa uray demmana; qassi kariyaakko yiide xeesiyaa uraw penggi dooyettana.

⁹ Woy hinttenttu gidon bare na7ay, ‘Ukithaa imma’ gooppe, shuchchaa immiyaa aawuu de7ii?

¹⁰ Qassi, ‘Moliyaa imma’ gooppe, aw shooshshaa immanawee?

¹¹ Hinttenttu iita gidiide, hinttenttu naanatuwassi lo77obaa immiyaawaa erooppe, yaatina, saluwan de7iyaa hinttenttu Aawuu barena woossiyaawanttussi lo77obaa wooti darissi immennee!

¹² “Hewaa diraw, hara asay hinttew oothanaw koyyiyaa ubbabaa hintteikka asaw oothite; ayissi gooppe, Muse higgiiyaa bilethayne nabatuu taaarissiyaawe hawaa.

Un77a Penggiyaabaa (Luq 13:24)

¹³ “Un77a penggiyaanna gelite. Ayissi gooppe, bayethaw afiyaa penggi aakuwaa; ogiikka woggaa. Hewaanna geliyaa asaykka cora.

¹⁴ “Shin, de7oo afiyaa penggi un77a; ogiikka xunthaa. Qassi hewaa demmiyaawanttukka guutha.

Mithay Bare Ayfiyan Erettee (Luq 6:43-44)

¹⁵ “Bolla bagganna dorssaa malatiide, hintteikko yiyaa worddo nabatuwaappe naagetite; shin untunttu garssa bagganna wallatuwaa mala.

¹⁶ Untunttu ayfiya ayfiyaawaan hintte untuntta erana; agunthay woddenthaa ayfiyaa ayfenna; gomi77oriikka kookiyaa ayfiyaa ayfenna.

¹⁷ Hewaadankka, lo77o mithaa ubbay lo77o ayfiya ayfee; shin iita mithay iita ayfiyaa ayfee.

¹⁸ Lo77o mithay iita ayfiyaa ayfanaw danddayenna; qassi iita mithaykka lo77o ayfiyaa ayfanaw danddayenna.

¹⁹ Lo77o ayfiyaa ayfenna mithaa ubbay qanxxettiide, tamaan yegettana.

²⁰ Hewaa diraw, hintte untuntu ayfiyaa ayfiyaawaan untunta eranita.

²¹ “Saluwan de7iyaa Ta Aabbu geeddawaa oothiyaa uray saluwaa kawutethaa gelanaappe attin, ‘Godaw, Godaw’ giyaa ubbay gelenna.

²² Pirda gallassi daro asay taana, ‘Godaw, Godaw, nuuni ne sunthan Xoossay kiittowaa odibeykkoo? Ne sunthan xalahatuwaa kessibeykkoo? Qassi nuuni Xoossay oothiyaa maalalissiyaabaa ne sunthaan oothibeykkoo?’ yaaganawantta.

²³ Taani he wode untunta, ‘Taani hinttena ubbakka erikke; iitabaa oothiyaawanttu hintte ta matappe haakkite’ yaagana.

Laa77u Mala Gollatuwaa
(Luq 6:47-49)

²⁴ “Hewaa diraw, hawaa ta qaalaasiide oothiyaa ubbay mino zaallaa bolla bare golliya keexxeedda wozanaama asaa mala.

²⁵ Iray bukkiide, di7uu di77eedda; carkkuukka carkkiide, he golliya sugeedda. Shin golli mino zaallaa bolla keexetteedda diraw, kunddibeenna.

²⁶ “Hawaa ta qaalaasiide oothenna asay ubbay, bare golliya shafiyaa bolla keexxeedda booza asaa mala.

²⁷ Iray bukkiide, di7uu di77eedda; carkkuukka carkkiide, he golliya sugina, golli ellekka kunddeedda. He golli wolqqaama kunddethaa kunddeedda.”

²⁸ Yesuusi bare haasayawaa wursseedda wode, asay I tamarissiyawaan maalaletteeddino.

²⁹ Ayissi gooppe, I untunta tamarissiidde, Muse higgia tamarissiyaawanttudaan gidennaan, maatay de7iyaa asaadan tamarisso diraassa.

8

Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mar 1:40-45; Luq 5:12-16)

¹ Yesuusi deriyaappe wodhdheedda wode, cora asay A kaalleedda.

² He wode oolluu * oyqqeedda itti bitani Yesuusakko yi A sinthaan gulbbatiide, “Godaw, ne shene gidoope, taana pathaade geeshshanaw danddayaa” yaageedda.

³ Yesuusi bare kushiyaa yeddi A bochchiide, “Taani koyyay; paxaade geeyya!” yaageedda. Ellekka oolluu bitaniyaa yeddi aggeedda.

⁴ Yesuusi A, “Simmi hawaa oossinne odoppa; shin qeesakko baade ne paxaade geeyyeeddawaa A besa; ne paxaade geeyyeeddawaa asaa erissanaw Muse azazeedda yarshshuwaa Xoossaw yarshsha” yaageedda.

Yesuusi Xeetuwwa Kaappuwaa Qoomaa Patheedda
(Luq 7:1-10)

⁵⁻⁶ Yesuusi Qifirinaahooma katamaa geleedda wode, itti Roomaa gade Xeetuwwa Kaappuu aakko yiide, “Ta Godaw, ta qoomaa bollay gunddina, daro sakettiide, soyin giseedda; hayyagodo taw pathaarikki” yaagi woosseedda.

⁷ Yesuusi, “Taani baade A pathana” yaageedda.

⁸ Shin xeetuwwa kaappuu zaariide, “Ta Godaw, neena ta soy gelissanaw taw bessenna; shin neeni qaalaasiide xalalaa haasaya; ta qoomay paxanawaa.

^{7:23} Maz 6:8 * ^{8:2} Oolluu oyqqeedda asaa bollay booxxee. Hawe sakkiyaa asay hewode de7uwan asaanna de7iyaa wogaa ubbaappe shaakettiide de7ee. Qaykka geeshsha gidenna geetettiide hara asaan xeasettee. **8:4** Wog 14:1-32

⁹ Ayissi gooppe, taani taappe bollanna de7iyaawanttoo eeno giyaa asa; qassi taappe garssaanna wottaaddaratuu de7iino. Taani ittuwaa, 'Ba!' gooppe bee; qassi yokkuwaa, 'Haaya!' gooppe yee; ta qoomaa, 'Hawaa ootha!' gooppe oothee" yaageedda.

¹⁰ Yesuusi hewaa siseedda wode maalalettiide, barena kaalliyaa asaa, "Taani hinttew tumuwaa oday; taani hawaa mala ammanuwaa haray atto, Isra7eeliya gadiyankka be7abeykke.

¹¹ Cora asay awayfi doliyaa baggappenne wulliyaa baggappe yiide, Abraahaamonna, Yisaaqannanne Yayiqoobanna saluwaa kawutethaa gayitaan ittippe uttanawantta yaa-gay.

¹² Shin kawutethaan de7anaw bessiyaa asay wolqqaama dhumaa garssa kare olet-tana; hewaan untuntu yeekkananne barenttu achchaa dhaqanawantta" yaageedda.

¹³ Hewaappe kaalla Yesuusi xeetuwwaa kaappuwaa, "Ne soy ba; neeni ammaneed-dawaadan new hano" yaageedda; xeetuwwaa kaappuwaa qoomay he saatiyankka paxi aggeedda.

*Yesuusi Cora Asatuwa Untuntu Harggiyaappe Patheedda
(Mar 1:29-34; Luq 4:38-41)*

¹⁴ Yesuusi Phexiroosa soy biide, A bollotatta qoxuwaa harggaade giseeddawunno be7eedda.

¹⁵ Izi kushiyyaa Yesuusi bochchina, qoxuu izo bashi aggeedda; izakka denddaade aw miyaabaa giigissaaddu.

¹⁶⁻¹⁷ Sa7ay omarsseedda wode, asay iita ayyaanatu oyqqeedda cora asaa Yesuusakko aheedda; nabiyyaa lisiyaasi, "I nu daaburaa barew akkeedda; qassi nu harggiyaakka tookkeedda" yaageeddawe polettana mala, Yesuusi iita ayyaanatuwwaa bare qaalaan kessiide, harggeedda asaa ubbaakka patheedda.

*Yesuusa Kaalliyawantta Gakkiyaa Metuwaa
(Luq 9:57-62)*

¹⁸ Yesuusi cora asay bare yuushshuwaan de7iyaawantta be7iide, abbaappe hefintha pinnana mala, barena kaalliyawantta azazeedda.

¹⁹ Hewaappe guyyiyaan Muse higgiiyaa tamarissiyaa ittuu aakko yiide, "Tamaaris-siyaawoo, neeni biyaasaa ubbaa taani neena kaallana" yaageedda.

²⁰ Yesuusi A, "Worakanatuwassii ollay de7ee; kafatuwaassikka keethay de7ee; shin Taw, Asaa Na7aw, shemppa akkiyaasaykka baawa" yaageedda.

²¹ Qassi kaalliyawanttuppe ittuu Yesuusa, "Godaw, taani sinthata baade ta aabba mooganaw ba yaagaarikkii" yaageedda.

²² Shin Yesuusi A, "Neeni taana kaalla; hayqqeeddawatantu barenttu anhaa moogino" yaageedda.

*Yesuusi Gotuwanne Beetaa Co77u Ootheedda
(Mar 4:35-41; Luq 8:22-25)*

²³ Yesuusi wonggiriyaan geloode, A kaalliyawanttu aananna beeddino.

²⁴ Beetay wonggiriyyaa mittana gakkanaw, abbaan wolqqaama hobbii denddeedda; shin Yesuusi gemi77isheedda.

²⁵ A kaalliyawanttu aakko biide, gemi77ishuwaappe dentheeddino; hewaappe sim-miide A, "Godaw, nuuni dhayeetto; nuuna ashshaarikkii" yaageeddino.

²⁶ Yesuusi untuntta, "Ha ammanuu pacceddawanttoo, ayissi yayyiitee?" yaageedda. Hewaappe guyyiyan denddiide, gotuwanne beetaa aggite giina, gotuunne beetay co77u geedda.

²⁷ Asay maalalettiide, "Hawe laa haray atto, gotuunne beetay azazettiyaawe ayba asee?" yaageeddino.

Yesuusi Iita Ayyanay Oyqqeedda Laa77u Asatuwaa Patheedda
(Mar 5:1-20; Luq 8:26-39)

²⁸ Yesuusi Galiilaa abbaappe hefinthan de7iyaa Gerggesenoona geetettiyaa gadiyaa pinneedda; iita ayyaanatuu oyqqeedda laa77u asatuu he gadiyaan de7iyaawanttu duufuwaappe kesiide, aananna gaketteddino. Unttuntu daro iita gidiyaa diraw, ooninne he ogiyaanna aadhdhanaw danddayibeenna.

²⁹ Unttuntu barenttu qaalaa dhoqqu oothiide, “Xoossaa Na7aw, nuunanna new ayi allaalli de7ii? Wodii gakkennaan nuuna muranaw yaaddii?” yaageeddino.

³⁰ Unttuntuppe laafaa haakkiyaasan gudunthaa wudii heemettee.

³¹ Iita ayyanatuu Yesuusa, “Neeni nuuna kessiyawaa gidoope, hini gudunthaa wudiyaa giddo yeddaarkkii” yaagiide woosseeddino.

³² Yesuusi untuntta, “Biite!” giina untunttu bitanatuwaappe kesi biide, gudunthatuwan geleeddino. Gudunthaa wudii ubbay kakaa lanqqiyanna kajjottiidde, abbaan geliide, mitetti aggeeddino.

³³ Gudunthaa wudiyaa heemmiyaawanttu baqatiide katamaa bi aggeeddino; beedasaan iita ayyanatuu oyqqeedda asatuu haneeddabaa ubbaa odeeddino.

³⁴ Hewaa siseedda katamaan de7iyaa asay ubbay Yesuusanna gaketanaw keseeddino; A be7eedda wode, barenttu gadiyaappe baana mala woosseeddino.

9

Yesuusi Bollay Gunddeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mar 2:1-12; Luq 5:17-26)

¹ Hawaappe kaalla Yesuusi wonggiriyaan geliide, abbaa pinniide, bare katamaa yeedda.

² Amareedda asay bollay gunddeeddda itti bitaniyaa shanchchamaan tookkiide, Yesuusakko aheeddino; Yesuusi untunttu ammanuwaa be7iide, bollay gunddeeddda bitaniyaa, “Ta na7aw, yayyoppa; ne nagaray atto geetetteedda” yaageedda.

³ Higgiyaa tamarissiyaawanttuppe ittu ittu barenttu wozanaan, “Laa ha bitani Xoossaa bolla iitabaa haasayeettee!” yaagi qoppeeddino.

⁴ Yesuusi untunttu qofaa eriide, untuntta hawadaan yaageedda; “Hinttenttu hintte wozanaan hawa mala iitabaa ayissi qoppiitee?”

⁵ ‘Ne nagaray atto geetetteedda’ yaagiyaawe mateeyee? Woy, ‘Dendda eqqaade hametta’ yaagiyaawe matee?

⁶ Shin sa7aa bollan nagaraa atto gaanaw taw, Asaa Na7aw, maatay de7iyaawaa taani hinttena erissana” yaagiide, hewaappe guyye I he bollay gunddeedda bitaniyaa, “Dendda eqqa; yaataade ne shanchchamaa tookkaade, ne golle ba” yaageedda.

⁷ Gunddeedda bitaniikka denddi eqqiide, bare golle beedda.

⁸ Shin daro asay hewaa be7iide yayyeeddino; asaw hawaa mala maataa immeedda Xoossaa galateeddino.

Yesuusi Leewiyaa Maatoossa Xeeseedda
(Mar 2:13-17; Luq 5:27-32)

⁹ Yesuusi hewaanna aadhdhiidde, Maatoossa yaagiyaawe qaraxaa qanxxiyaa saan utteeddawaa demmiide A, “Taana kaalla” yaageedda.

Maatoossikka denddi eqqiide, A kaalleedda.

¹⁰ Yesuusi Maatoossa gollen qumaa maanaw utti de7ishshin, qaraxaa akkiya cora asayne nagaranchchatuu yiide, aanannanne A kaalliyawanttunna ittippe gayitaan utteeddino.

¹¹ Itti itti Parisaawatuu hewaa be7iide, Yesuusa kaalliyawantta, “Hinttena tamarissiyaawe qaraxaa qanxxiyaawanttunanne nagaranchchatuwanna qumaa ayissi ittippe mii?” yaageeddino.

12 Shin Yesuusi untunttu yaagiyaawaa sisiide, “Hargganchchatuwaassappe attin, paxatuwaassi aakimii koshshenna.

13 Shin hinttenttu biide, Xoossaa Maxaafay, “Taani maarotethaa koyyayppe attin, yarshshuwaa koyyikke’ yaagiyaawe waagiyaawentto erite; ayissi gooppe, taani nagaranchchatuwaa xeesanaw yeeddawaappe attin, xillatuwaa xeesanaw yabeykke” yaageedda.

*Xoomaabaa Oochcheedda Ooshaa
(Mar 2:18-22; Luq 5:33-39)*

14 He wode Yohaannisa kaalliyawanttu Yesuusakko yiide, “Nuuninne Parisaawatuu ubba wode xomeetto; shin neena kaalliyawanttu ayissi xoomikkinoo?” yaagiide A oochcheeddino.

15 Yesuusi untuntta, “Bullachchaa yeedda asay machchatto akkiyawee barenttunna de7ishshin, kayyottanaw danddayiinoo? Danddayikkino; shin machchatto akkiyawaa untunttu matappe afana wodii yaana; untunttu he wode xoomanawantta” yaageedda.

16 “Eca mayuwaa bolla ooratha dhefiyaa wothiide sikkiyaa asay baawa; ayissi gooppe, ooratha dhefii eca mayuwaa peedhereethana; peedhethaykka kasewaappe daranawaa.

17 Ho77o woyiniyaa eessaa eca ogoruwan naa77iyaa asay baawa. Shin naa77ooppe, he woyiniyaa eessay ogoruwaa daakkana; barewukka woofettana; ogoruukka bayanawaa. Shin, ho77o woyiniyaa eessaa ooratha ogoruwaan naa77anaw bessee; laa77uukka baykkino” yaageedda.

*Yaa7iroosa Naattibaanne Yesuusa Mayuwaa Bochcheedda Mishirattibaa
(Mar 5:21-43; Luq 8:40-56)*

18 Yesuusi untunttoo hewaa odishshin, Ayihude Woosa Golle kaappatuwaappe ittuu aakko yi A sinthaan gulbbatiide, “Ta naatta ha77i hayqqaaddu; shin neeni yaade ne kushiya izi bolla wothaarikkii; iza de7uwaan de7anawunnu” yaageedda.

19 Yesuusi denddiide, barena kaalliyawanttunna ittippe bitaniyaa kaalliide beedda.

20 He wode tammanne laa77u laythaa kumenthaa, izi bollaappe suuthay goggiyaa itti mishiratta guyyenna shiiqaade, Yesuusa mayuwaa macaraa bochchaaddu.

21 Hawaa iza udowe, iza bare wozanaan, “Taani A mayuwaa xalalaa bochchantto paxana” yaagaade qoppaaddu.

22 Shin Yesuusi yuuyyi izo xeelliide, “Ta naattee, yayyoppa; neena ne ammanuu patheedda” yaageedda. He man77iyankka mishiratta paxaa aggaaddu.

23 Yesuusi Ayihuda Woosa Golle kaappuwaa soy gakkeedda wode, yeekuwan dinkkaa punniyaa asanne yeekkiyaa asaa be7iide,

24 “Kare kesite; guutha naatta gemi77ishaadduppe attin, hayqqabeykku” yaageedda. Hewaappe guyyiyan asay A bolla darii miiccedda.

25 Shin cora asaa kare I kesseeddawaappe guyyiyan, golle geliide, naatti kushiya oyyqeedda; naattakka dendda aggaaddu.

26 He waarii, he man77iyankka he gadiyan ubbaan sisetteedda.

Yesuusi Laa77u Qooqatuwaa Patheedda

27 Yesuusi hewaanna aadhdhiide biyaa wode, laa77u qooqatuu barenttu qaalaa dhoggu udiide, “Daawite na7aw, nuuna maaraarikki” yaagiidde A kaalleeddino.

28 Yesuusi golle geleeddda wode, qooqatuu aakko yeeddino; Yesuusi untuntta, “Taani hawaa oothanaw danddayiyaawaa ammaniitee?” yaageedda.

Untunttu, “E Godaw” yaagi zaareeddino.

29 Hewaappe guyyiyan, Yesuusi untunttu ayfiyaa bare kushiyaan bochchiide untuntta, “Hinttew hinttenttu ammanuwaadan hano” yaageedda.

³⁰ Unttuntu ayfii dooyetti aggeedda; Yesuusi untntuntu, “Hawaa oossinne odoppite” yaagiide minissiide odeedda.

³¹ Shin untntuntu biide, he gadiyaa ubbaan Yesuusabaa odeeddino.

Yesuusi Itti Duudiyaa Patheedda

³² Unttuntu kesiide biya wode, amareedda asay iita ayyanay oyqqina duudeedda bitaniyaa Yesuusakko aheeddino.

³³ Yesuusi iita ayyaanaa kesseeddawaappe guyyiyan, duude bitani haasayeedda. Asay, “Hawe oorathabaa; hawaa malabay Isra7eeliyaa gadiyaan ubbakka hanibeenna” yaagi maalalteeeddino.

³⁴ Shin Parisaawatuu, “I iita ayyaanatuwaa kaappuwaa wolqqaan xalahatuwaa kessee” yaageeddino.

Yesuusi Asaassi Qaretteedda

³⁵ Yesuusi untntunta Ayihuda woosa golletuwan tamarissiiddenne kawutethaa wonggalaa mishiraachchuwaa odiidde, qassi harggiyaa ubbaappenne sakuwaa ubbaappe asaa pathiidde, wogga katamatuwaninne qeeri katamatuwaa ubbaan yuuyy-eedda.

³⁶ Cora asaa be7iide, heemmiyaa asay bayna dorssaadan asay hirggettiyaa dirawunne asaa maaddiyaabay bayna diraw, asaw qaretteedda.

³⁷ Yaatiide barena kaalliyaa wantta, “Qoychchaw gakka kathay dara; shin cakkiyaa asay guutha.

³⁸ Simmi kathaa Goday kathaa cakkanaw oosanchchatuwaa yeddana mala, A woosite” yaageedda.

10

*Yesuusi Kiitteedda Tammanne Laa77u Asatuwaabaa
(Mar 3:13-19; Luq 6:12-16)*

¹ Yesuusi bare tammanne laa77u kaalliyawantta xeesiide, untntuntu iita ayyaanaa kessana mala, qassi harggiyaa ubbaanne sakuwaa ubbaa pathana mala, untntuntu maataa immeedda.

² Yesuusi kiitteedda tammanne laa77atuwaa sunthay, koyrowe Phexiroosa geetetiyyaa Simoonanne A ishaa Inddiraasa, Zabiddiyoosa naanaa, Yayiqoobanne Yohaannisa,

³ Piliphphoosa, Barttalamoosa, Toomaasa, qaraxaa akkiya Maatoossa, Ilppiyoosa na7aa Yayiqoobanne Taadoosa;

⁴ bare gadew qarettiyyaa Simoonanne Yesuusa aathi immeedda Asqqorootu Yihudaa.

*Yesuusi Kiitteedda Tammanne Laa77atuu Tamaarissanaw Kiitetteeddino
(Mar 6:7-13; Luq 9:1-6)*

⁵ Yesuusi ha tammanne laa77atuwaa hawaadan yaagiide kiitteedda; “Ayihuda gidenna asaa gadiyaa booppite; qassi Samaaretuwaa katamaakka geloppite;

⁶ hewaa diraa bayeedda dorssaakko, Isra7eeliya asaakko

⁷ biide, ‘Saluwaa kawutethay mateedda’ yaagiide odite.

⁸ Hargganchchatuwaa pathite; anhaa hayquwaappe denthite; oolluu oyqqeeddawannta pathite; iita ayyanatuwakka kessite. Hinttenttu coo akkeeddita; coo immite.

⁹ Worqqaa woy biraa woy santtimiyaa hinttenttu kiisiyan oyqqoppite;

¹⁰ woy ogew qarcciitiyyaa, woy laa7ethiyaa mayuwaa, woy caammaa woy xam77aa oyqqoppite. Ayissi gooppe, oosanchchaw koshshiyaabay qumaa.

11 “Hinttenttu geliyaa katamaan woy qeeri katamaa ubbaan hinttana mokkanaw nashettiyaawe oonentto akeekan xomoosite; hinttenttu hewaappe kesana gakkanaw, hewaan uttite.

12 Qassi golle geliidde sarotite.

13 He gollen de7iyaa asay hinttana mokkooppe, hinttenttu saroteedda sarotay unt-tunnta gakko. Shin untunttu hinttana mokkennaan ixxoopspe, hinttenttu saroteedda sarotay hinttew guyye simmo.

14 Qassi itti itti golli woy katamay hinttana mokkennaan woy hinttenttu odiyaawaa sisennaan ixxoopspe, he golleppe woy he katamaappe kesiidde, hinttenttu gediyaappe baanaa shocite.

15 Taani hinttew tumuwaa oday; Xoossay pirddiyaa gallassi he katamaa asaappe, Sodoomaa katamaa asawunne Gamooraa katamaa asaw pirddaa kawushissana.

*Goday Yaanaappe Kasetiide, Yederssuunne Metuu Hanana
(Mar 13:9-13; Luq 21:12-17)*

16 “Be7ite! Taani hinttana dorssaa wallatuwaa giddo yeddiyaawaadan yedday. Hewaa diraw, shooshshaadan cincca gidite; qassi haraphphiyaadan, ashikke gidite.

17 Shin asaappe naagettite. Ayissi gooppe, asay hinttana pirdda gollew aathiide immana; qassi bare Ayihuda woosa golletuwaanikka hinttana lissuwan peeddana.

18 Gadiyaa ayissiyaawanttu sinthaaninne kaatatuwaa sinthaan ta diraw hinttenttu eqqiide, untunttussinne Ayihuda gidenna asaa sinthaan taw markka gidanita.

19 Shin untunttu hinttana pirddaw aathiyaa wode, hinttenttu haasayanabaa he saatiyaan Xoossay hinttew immiya diraw, hinttenttu gaanabawunne woy waagiide haasayanenttonne hirgoppite.

20 Ayissi gooppe, hinttenttun aqiide haasayiyaawe hinttenttu Aawuwaa Geeshsha Ayyaanaappe attin, haasayiyaawanttu hinttentta gidikkita.

21 “Ishay bare ishaa, aawuu bare na7aa bolla denddana; naanay barenttu aattinne aawuwaa bolla denddiide, untuntta wodhissana.

22 Qassi asay ubbay hinttentta ta sunthaa diraw ixxana; shin wursethay gakkanaw gencciyaawe attanawaa.

23 Untunttu hinttana itti katamaappe yederssooppe, hara katamaa biite. Ayissi gooppe, taani hinttew tumuwaa gay; taani, Asaa Na7ay, yaana gakkanaw, hinttenttu hintte oosuwaa Isra7eeliyaa katamaa ubbaan oothiide wurssikkita.

24 “Tamaariyaawe barena tamarissiyaawaappe darena; qoomaykka bare go-daappe darena.

25 Tamaariyaawe barena tamarissiyaawaa keena gidiyaawe, qoomaykka bare go-daa keena gidiyaawe aw gidana; untunttu golle godaa Bi7eel-Zeebula giide xeesooppe, A golle asaa waagi xeesaneeshsha!

*Oossi Yayyanaw Bessintto
(Luq 12:2-7)*

26 “Simmi asaassi yayyoppite; ayissi gooppe, genthi wotheeddabay qoncciyaa kesennaan antenna; qoseeddabaykka erettennaan antenna.

27 Taani hinttenttoo dhumaani odiyaabaa poo7uwan haasayite; hinttew haythaan saasukkiide odeeddawaa, dhoqqa saan awaayyite.

28 Ashuwaa wodhiyaawanttoo yayyoppite; untunttu, shemppuwaa wodhanaw danddaykkino. Shin shemppuwaanne ashuwaa Gaannamiyan dhayissanaw dand-dayiyaa Xoossaassi yayyite.

²⁹ Laa77u suunniyaa kafatuu santtimiyaan zali77ettikkinoo? Hinttenttu Aawuuwaa sheniyaa gidana dhayooppe, he suunniyaa kafatuwaappe ittinnakka sa7aan wodhdhaade bayukku.

³⁰ Shin haray atto, hinttenttu huuphiyan de7iyaa binnanay ubbaykka payduwaan de7ee.

³¹ Simmi yayyoppite; daro suunniyaa kafatuwaappe hinttenttu aadhdhiita.

Kiristtoosabaa Markkattanaw Bessee
(Luq 12:8-9)

³² “Hewaa diraw, asaa sinthaan tabaa markkattiyaa oossi gidooppenne, taanikka saluwan de7iya ta Aabbu sinthan markkattana;

³³ shin asaa sinthaan taana kaddiyaa oonanne taanikka qassi saluwan de7iya ta Aabbu sinthaan A kaddana.

³⁴ “Taani sa7aassi sarotethaa ahanaw yeeddawaa hinttessi malatoppo; taani toora ahanaw yeeddawaappe attin, sarotethaa ahanaw yabeykke.

³⁵ Ayissi gooppe, taani na7aa A aabbuppe, naatto izi daayippe, na7aa machchattokka izi bollotattippe shaakkanaw yaaddi;

³⁶ asaassi morkketuu A golle asatuwaa gidanawantta.

³⁷ “Bare aabba woy bare daayo taappe aathiide siiqiyaawe tawaa gidanaw bessenna; bare attuma na7aa woy bare macca naatto taappe aathiide siiqiyaawe tawaa gidanaw bessenna.

³⁸ Bare masqqaliyaa tookkiide, ta geeduwaa kaallennawe tawaa gidanaw bessenna.

³⁹ Bare shemppuwaa ashshiyaawe bayizzanawaa; shin ta diraw bare shemppuwaa bayizziyaawe ashshanawaa.

⁴⁰ “Hinttentta mokkiyaawe taana mokkee; qassi taana mokkiyaawe taana kiitteedawaa mokkee.

⁴¹ Nabiyyaa, nabiyyaa sunthaan mokkiyaawe, nabiyyaa gatiyaa aananna gishettanawaa; qassi xilluwaa, xilluwaa sunthaan mokkiyaawe, xilluwaa gatiyaa aananna gishettanawaa.

⁴² Ooninne ha taana kaalliyawanttuppe guuxxiyaa ittoo, haray atto buliyaa haathaa xalalaa ushanaw immooppekka, taani hinttenttoo tumuwaa gay; I bare gatiyaa akkana” yaageedda.

11

Xammaqiyaa Yohaannisappe Yesuusakko Kiitetteedda Asatuwaa
(Luq 7:18-35)

¹ Yesuusi bare tammanne laa77u kaalliyawantta azaziyaawaa poleedda wode, hewaappe denddiide, katamatuwaan tamarissanawunne odanaw beedda.

² Xammaqiyaa Yohaannisi qasho gollen de7iidde, Yesuusi otheeddawaa sisiide, barena kaalliyawantta aakko kiittiide,

³ “Yaanaawe neeneeyee? Woy haraa naagane?” yaagi oochchanaadan udeedda.

⁴ Yesuusi zaariide, untuntntoo hawadaan yaageedda; “Biide hinttenttu be7iyaawaanne sisiyaawaa Yohaannisaw odite;

⁵ qooqatuu xeelliino; wobbatuu hamettiino; oolluu oyqqeeddawanttu paxiide geeyyiino; * tullatuu sisiino; hayqqeeddawanttu denddiino; hiyyeesatuu wonggalaa mishi-raachchuwaa sisiino.

⁶ Tabaa sidhenna uray anjjetteddaawaa” yaageedda.

⁷ Yohaannisa kaalliyaawanttu simmi beedda wode, Yesuusi Yohaannisabaa shi-
iqeedda asaassi hawaadan yaagi haasayeedda; “Ayaa be7anaw asay de7enna mela
biittaa keseedditee? Carckuu qaathiyaa maqqa be7anaw keseedditee?”

⁸ Yaatina, ayaa be7anaw keseedditee? Lo77iyaa mayuwaa mayyeedda bitaniyaa
be7anaw keseedditee? Lo77iyaa mayuwaa mayyeeddawanttu kaatatuwaa gollen
de7iino.

⁹ Yaatina, ayaa be7anaw keseedditee? Nabiyyaa be7anaw keseedditee? E, Taani
hinttew oday; nabiyaaappekka aadhdhiyaawaa be7eeddita.

¹⁰ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafan,
‘Xoossay, “Be7a, taani kiittiyaawaa
neeppe sinthaw yeddana.

I new ogiyaa giigissanawaa” yaageedda
geetettiide Yohaannisabay xaafetteedda.

¹¹ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; aatti uluwaappe yeletteedda asaa ubbaan
Xammaqiyyaa Yohaannisappe aadhdhiyaawe ooninne denddibeenna; shin saluwaa
kawutethaan ubbaappe laafiyaawe aappe aadhdhana.

¹² Xammaqiyyaa Yohaannisa wodiyaappe doommiide, hachche gakkanaw, saluwaa
kawutethatta daro naaqqettaw; minni baaxetiyaawanttu izo demmiino.

¹³ Ayissi gooppe, nabatuu ubbatuunne Muse higgii Yohaannisa wodii gakkanaw, timb-
bitiyaa haasayeeddino;

¹⁴ simmi hinttenttu untunttu haasayowaa ammananawaa gidoope, yaanawaa geetet-
teedda Eelaas ha Yohaannisa.

¹⁵ Sisiyaa haythay de7iyaawe siso!

¹⁶ “Shin taani ha wodiya asaa ayaanna leemisoo? Untunttu qocaaan uttiyaa naanaa
malatiino; untunttu barenttu laggethatuwaa xeesiide,

¹⁷ ‘Nuuni hinttenttoo hixixiyaa punneeddo; shin duribeykkita; yeekuwwa yethaakka
kesseeddo; shin yeekkibeykkita’ yaagiino.

¹⁸ Ayissi gooppe, Yohaannisi xoomiidinne woyiniyaa eessaa ushennaan yiina unt-
tunttu, ‘A bolla iita ayyanay de7ee’ yaageeddino.

¹⁹ Taani, Asaa Na7ay, maaddenne ushaadde yiina, untunttu taana, ‘Ha nafisaa-
maanne woyiniyaa eessaa ushiyaawaa be7ite; qaraxaa qanxxiyaawanttunanne na-
garanchchatuwanna siiqettee’ yaagiino; shin Xoossaa aadhdheedda eratethay bare
oosuwaan tuma gidiide beettee” yaageedda.

*Ammanennaan Ixxeedda Diraw Toshetteedda Katamatuwaa
(Luq 10:13-15)*

²⁰ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare malaataappe dariya baggaa ootheedda kata-
matuwaan de7iya asay barenttu nagaraappe simmibeenna diraw, untuntta hawadaan
yaagiide, toshiyaa doommeedda;

²¹ “Koraaziine katamaw, new aayyero; Beetesayda katamaw, newukka aayyero;
ayissi gooppe, hinttenttu bolla Xoossay ootheedda malaatay Xiirsoosa katamaaninne
Sidoonaa katamaan oosettowaa gidintto, untunttu maaqiyyaa mayyiide, bidinthaa
okettiide, beni barenttu nagaraappe simmanawanttashshin.

²² Taani hinttew oday; pirddaa gallassi Xoossay hintteppe Xiirsoosa katamawunne
Sidoonaa katamaw pirddaa kawushissana.

²³ Qassi Qifirinaahooma katamaw, neeni saluwaa pude dhoqqu gaanaw koyyaaddii?
Neeni Si7ooliyaa duge yegettana; ayissi gooppe, ne bolla Xoossay ootheedda malaatay
Sodoomaa katamaan oosettowaa gidintto, Sodoomaa katamay hachche gakkanaas-
sikka de7anawaashshin.

²⁴ Taani hinttew oday; pirddaa gallassi Xoossay neeppe Sodoomaw pirddaa kawushissana” yaageedda.

Yesuusan Shemppuwaa Demmiyaawaa
(Luq 10:21-22)

²⁵ Yesuusi he wode zaariide, hawadaan yaageedda; “Ta Aabboo, saluwaa sa7aa Godaw, neeni hawaa aadhdheedda eranchchatuwaappenne akeekanchchatuwaappe genthaade, erenna naanatuwassii qonccisseedda diraw, neena galatay;

²⁶ E ta Aabboo, ayissi gooppe, hawe ne sheniyaadan oosetteedda.

²⁷ “Ta Aabbu taw ubbabaa immeedda; Aawuwaappe haray Na7aa erenna; Na7aappenne Na7ay Aawuwaa qonccissanaw koyyiyaa asaappe attin, haray Aawuwaa erenna.

²⁸ “Daaburanchchato, deexuwaa tookkowitzoo ubbato, taakko haa yiite; taani hinttentta shemppissana.

²⁹ Taani garanne ta wozanaan ashikke gido diraw, ta morgge mithaan waaxettite; taappe tamarite; hinttenttu sheemppuwassikka hintte shemppuwaa demmana.

³⁰ Ayissi gooppe, ta morgge mithay giigaa; qassi taani hinttentta toosseeddawekka kawushsha” yaageedda.

12

Sambbataabaassi Shiiqueedda Ooshaa
(Mar 2:23-28; Luq 6:1-5)

¹ Yesuusi he wode Sambbata gallassi, tisha banggaa gidonna aadhdhishshin A kaalliyawanttu koshattiide, tisha banggaa duuthiide, muussaa doommeeddino.

² Shin Parisaawatuu hewaa be7iide Yesuusa, “Be7a, neena kaalliyawanttu Sambbata gallassi oothanaw woga gidennabaa oothiino” yaageeddino.

³ Shin Yesuusi untuntussi hawadaan yaageedda; “Daawitenne aananna de7iyaawanttu koshatteedda wode, Daawite ootheeddawaa nabbabibeykkitee?

⁴ Daawite Xoossaa golle geliide, qeesatuwaa xalalay maanaappe attin, iinne aananna de7iyaawanttu maanaw woga gidenna Xoossaassi yarshsheedda qumaa meedda.

⁵ Woy Sambbataa ubbaan Geeshsha Golliyan de7iya qeesatuu Sambbataa wogaa menthiyaawaa, qassi untuntussi hewe bayizzo gidennawaa Muse higgayan nabbabibeykkitee?

⁶ Shin taani hinttew oday; Geeshsha Golliyaappe aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

⁷ Xoossaa Maxaafay, ‘Taani maarotethaa koyyayppe attin, yarshshuwaa koyyikke’ yaagiyaawe waagiyaawentto hinttenttu eriitentto, bayizzuu bayna asaa bolla pird-dikkita.

⁸ Ayissi gooppe, taani, Asaa Na7ay, Sambbataa Godaa” yaageedda.

Yesuusi Kushii Gunddeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mar 3:1-6; Luq 6:6-11)

⁹ Yesuusi hewaappe denddiide, Ayihuda woosa golle beedda.

¹⁰ Hewaan kushii gunddeedda itti bitani de7ee; Yesuusa mootanaw gaasuwaaw koyyiyaa asatuu, “Sambbataan, hargganchchaa pathiyaawe wogee?” yaagiide A oochcheeddino.

¹¹ Yesuusi untuntta, “Hinttenttu gidon itti dorssay de7iya uray, he dorssay Sambbata gallassi ollaan kunddooppe, oyqqiide kessennawe oone?”

¹² Yaatina, asay dorssaappe wooti loythiide darennee! Hewaa diraw, Sambbata gallassi lo77obaa oothiyaawe woga” yaageedda.

¹³ Hewaappe guyyiyan bitaniyaa, “Ne kushiya piddi ootha” yaagina bitani piddi oothowaappe guyyiyan, A kushii yokko kushiyaawadankka paxi aggeedda.

¹⁴ Shin Parisaawatuu kare kesiide, Yesuusa wooti wodhanentto maqqetteeddino.

Xoossay Dooredda Ayilliyaa

¹⁵ Shin Yesuusi untuntu zoretaa eriide, hewaappe aggiide biya wode, daro asay A kaalleedda; harggeedda ubbaa patheedda.

¹⁶⁻¹⁷ Xoossay nabiya Isiyaasa bagganna odeeddawe polettana mala, Yesuusi asat-uwassii, “Tabaa hara asaassi odoppite” yaageedda.

¹⁸ Xoossay Isiyaasa bagganna hawadaan yaageedda;

“Taani dooredda ta ayillii,

taani siiqiyaa, taana nashechchiyaawe haweku.

Taani ta Ayyaanaa A bolla wothana.

I suure pirddaa asaw ubbaw odanawaa.

¹⁹ I palumettenna; woy waasseenna.

Bare qaalaakka ogiyaan sissenna.

²⁰ Suure pirdday xooni kesana gakkanaw,

tincetteedda maqqaa menthenna *

qassi cuwattiyaa muqaaddaa qunccuutiyaakka I toyissenna.

²¹ Ayihuda gidenna asay ubbay
aabolla barenttu hidootaa wothana”
yaageedda.

Yesuusabaanne Bi7eel-Zeebulabaa (Mar 3:20-30; Luq 11:14-23)

²² Hewaappe guyyiyan, amareedda asatuu iita ayyanay oyqqina duudeedda itti qooqa bitaniyaa Yesuusakko aheeddino; Yesuusi he duude bitaniyaa patheedda; bitanikka haasayaanee xeelaa doommeedda.

²³ Asay ubbay maalalettiide, “Laa hawe Daawite na7aa gidanddeeshsha?” yaageed-dino.

²⁴ Shin Parisaawatuu hewaa sisiide, “Ha bitani iita ayyaanatuwaa kaappuu ‘Bi7eel-Zeebuli’ barew wolqqaa immina, xalahatuwaa kessie” yaageeddino.

²⁵ Shin Yesuusi untuntu qofaa eriide, untuntta hawadaan yaageedda; “Bare giddon shaakettiyaa kawutethay ubbay dhayana; qassi bare giddon shaakettiyaa katamay woy gollen de7iyaa asaykka minnenna.

²⁶ Qassi Seexaanay Seexaanaa kessiyaawaa gidoope, bare giddon shaakettee; yaatina, A kawutethay waaniide minni eqqanawee?

²⁷ Taw Bi7eel-Zeebuli wolqqaa immina, taani xalahatuwaa kessiyaawaa gidoope, hinttentu asaw wolqqaa ooni immina xalahatuwaa kessanee? Hewaa diraw, untuntu hintte bolla pirddana.

²⁸ Shin Xoossaa Geeshsha Ayyaanay taw wolqqaa immina, taani xalahatuwaa kessiyaawaa gidoope, simmi Xoossaa kawutethay hintte bolla yidiggeedda.

²⁹ “Woy asay kasetiide, wolqqaama asaa qachchennaan de7iidde, A golle geliide, A miishshaa bonqqanaw waaniide danddayii? Qachcheeddawaappe guyyiyan, A miishshaa bonqqanaw danddayee.

³⁰ “Ta bagga gidenna uray tawaa ixxee; qassi taananna ittippe shiishshennawe laalee.

³¹ Hewaa diraw, taani hinttew oday; Xoossay asaw ay nagaraa gidinakka, qassi ay bore gidinakka atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa boriyaawaa atto geenna.

12:18 Isa 42:1-4 * **12:20** A@ Tincetteedda maqqaa menthenna; hawaa guussay, maaduu baynawantussinne daaburanchchatuwaassi Yesuusi keekanne garaa guussa. B@ Cuwattiyaa muqaaddaa qunccuutiyaakka I toyissenna guussay, Yesuusi daaburanchchatuwaassi guzuma gidennaadan keeka guussaa.

³² Ta bolla, Asaa Na7aa bolla, iitabaa haasayiyaa O nagaraanne Xoossay atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa bolla iitabaa haasayiyaa O nagaraanne sa7aan gidina, saluwankka Xoossay atto geenna.

Lo77o Mithay Bare Ayfiyan Erettee
(Luq 6:43-45)

³³ “Lo77o ayfiyaa demmanaw lo77o mithaa dichchanaw bessee; iita mithaa hinttenttu dichchooppe, iita ayfiyaa demmanita; ayissi gooppe, mithay erettiyaawe bare ayfiyaa ayfiyawaana.

³⁴ Shooshshatoo, hinttenttu iita gidiidde, wooti lo77obaa haasayanaw danddayiitee? Ayissi gooppe, doonay wozanaa gidдон kumeeddawaa haasayee.

³⁵ Lo77o asay bare lo77o minjuwaappe lo77obaa kessee; qassi iita asay bare iita minjuwaappe iitabaa kessee.

³⁶ Taani hinttenttoo oday; asay bare haasayeedda maaddenna haasayaa ubbaw pirddaa gallassi zaaruwaa immanawaa.

³⁷ Ayissi gooppe, ne haasayay neena xillissana; woy ne haasayay ne bolla pirddisana” yaageedda.

Malaataa Be7anaw Shiiqueedda Ooshaa
(Mar 8:11-12; Luq 11:29-32)

³⁸ Hewaappe guyyiyan, higgiiya tamarissiyaa itti itti asayne Parisaawatuu zaariide Yesuusa, “Tamarissiyaawoo, neeni malaataa oothishshin, nuuni be7anaw koyyeetto” yaageeddino.

³⁹ Shin I zaariide, untuntntoo hawadaan yaageedda; “Ha wodiyaa asay iitanne Xoos-saa ammanenna diraw, malaataa koyyee; nabiyaa Yoonasa malaataappe attin, hara malaatay imettenna.

⁴⁰ Yoonasi wogga moliyaa uluwaan heezzu gallasaanne heezzu qammaa de7eeddawaadan, Asaa Na7aykka, biittaa gidдон heezzu gallasaanne heezzu qammaa de7anawaa.

⁴¹ Nennewe asay Yoonasi odeeddawaan barenttu nagaraappe simmeedda diraw, pirddaa gallassi denddiide, hinttentta mootanawantta; beyte, Yoonasappe aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

⁴² Duge bagga gadiya kaatatta Solomonew de7iyaa aadho eratethaa sisanaw sa7aa gaxaappe yeedda diraw, pirddaa gallassi denddaade, hinttentta mootanawunnu; beyte, Solomoneppekka aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

Iita Ayyaanay Asaa Garssa Simmiide Geliyaawaa
(Luq 11:24-26)

⁴³ “Iita ayyaanay asaappe kseedda wode, barew shemppiyaasaa koyyiide, haathay baynna melasaanna yuuyyee; shin demmenna.

⁴⁴ He wode, “Taani aggaade yeedda ta golle simmana’ yaagee; simmiide yiyaa wode, gollii mela de7iyaawaanne pitetti geeyyiide, giigi utteeddawaa demmee.

⁴⁵ Hewaappe guyyiyan, biide bareppe iitiya laappu hara ayyaanatuwa akkiide yee; he ayyaanatuu geliide, hawaan de7iino. He bitaniyaa de7uu kasewaappe darii iitee. Ha wodiyaa iita asawukka qassi hawaadan hanana” yaageedda.

Yesuusa Daayonne A Ishatuwaa
(Mar 3:31-35; Luq 8:19-21)

⁴⁶ Yesuusi daro asaw haasayishshin, A daayanne A ishatau aananna haasayanaw koyyiide, karen eqqeeddino.

⁴⁷ Hewaan de7iyaa asaappe ittuu A, “Ne daayanne ne ishataa neenanna haasayanaw koyyiide, karen eqqeeddino” yaageedda. †

⁴⁸ Shin Yesuusi zaariide, “Ta daaya oone? Ta ishataa oone?” yaageedda.

⁴⁹ Bare kushiyan barena kaalliyaawanttukko xorssiide, “Beyte, ta daayanne ta ishataa hawanttushi.

⁵⁰ Ayissi gooppe, saluwan de7iyaa ta Aabbu sheniya oothiyya ubbay, ta ishaa, ta michchattonne ta daayo” yaageedda.

13

Zeriyawaa Leemisuwaa

(Mar 4:1-9; Luq 8:4-8)

¹ Yesuusi he gallassi soyippe kesiide, abbaa gaxaan utteedda.

² Daro cora asay bare yuushshuwaan yuuyyi aadhdhiide shiiqina, wonggiriyya giddo geliide utteedda; asay ubbay abbaa gaxaan eqqeedda.

³ Asaassi leemisuwan darobaa hawaadan yaagiide odeedda; “Itti bitani zerethaa zeraanaw keseedda.

⁴ I zerishshin, itti itti zerethay ogiyaa doonan wodhdheedda; yaatina kafuu yiide meedda.

⁵ Qassi itti itti zerethay ancco gideedda biittaa bolla wodhdheedda; daro biittay baynna diraw, he zerethay ellekka doleedda.

⁶ Shin away keseedda wode carshshay shulleedda; adussa xaphuwaa yeddibeenna diraw melii aggeedda.

⁷ Itti itti zerethay agunthaa gidдон wodhdheedda; hewaan doleeddawaa agunthay dicciide cuulleedda.

⁸ Itti itti zerethay tu7e biittaaan wodhdhiide doleedda; ittuu xeetu ayfiyaa, ittuu usuppun tammuwaa, ittuu hattamuwaa ayfeedda.

⁹ Sisiyaa haythay de7iyaa uray siso!” yaageedda.

Yesuusi Leemisuwan Odo Gaasuwaa

(Mar 4:10-12; Luq 8:9-10)

¹⁰ Yesuusa kaalliyaawanttu aakko shiiqiide, “Neeni ayissi asaassi leemisuwan oday?” yaageeddino.

¹¹ Yesuusi zaariide, untunttussi hawadaan yaageedda; “Hinttenttussi saluwaa kawutethaa xuuraa erussay imetteedda; shin untunttussi imettibeenna.

¹² Ayissi gooppe, de7iyaawoo gujettana; aw daranawaa; shin baynnawaappe haray atto, he de7iyaawekka akettanawaa.

¹³ Taani untuntu xeelliide xeellennawaadan, sisiide sisennawaadan haniyaa diraw, woy qassi akeekenna diraw untunttoo leemisuwan oday.

¹⁴ “Isiyaasi untuntubaa hawaadan odowe polettanawaa;

‘Hinttenttu sissaa sisana;

shin hinttenttoo gelenna;

hinttenttu xeelaa xeellana;

shin be7ikkita.

¹⁵ Ayissi gooppe, ha asaa wozanay guzumeedda;

barenttu haythaa tullisseeddino;

barenttu ayifiyaakka ciilummeeddino.

Hawe baawentto, untuntu barenttu ayfiyan be7ana;

barenttu haythaan sisana;

barenttu wozanankka akeekaanna;

untuntu taakko, Xoossaakko simmana;

† 12:47 Itti itti Geeshsha Maxaafaa bilethaan ha payduu baawa. 13:14 Isa 6:9-10

taanikka untuntta pathana’
yaagee.

¹⁶ “Shin hinttenttu ayfii xeelliyaa dirawunne hinttenttu haythaykka sisiyaa diraw, hinttenttu anjetteeddawantta.

¹⁷ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; daro nabatuunne xillatuu hinttenttu be7iyaawaa be7anaw amotteeddino; shin be7ibeykkino. Hinttenttu sisiyaawaa sisanaw amotteeddino; shin sisibeykkino.

Yesuusi Zeriyaawaa Leemisuwaa Bilethaa Odeedda
(Mar 4:13-20; Luq 8:11-15)

¹⁸ “Simmi kathaa zeriyaawaa leemisuwaa bilethay giyawaa sisite.

¹⁹ Kawutethaa qaalaa sisiide, akeekenna ooninne ogiyaa doonan wodhdheedda zerethaa mala; xalahiyaa kaappuu yiide, untunttu wozanaan zeretteeddawaa maxi diggee.

²⁰ Ancco biittaan wodhdheedda zerethay qaalaa sisiide, ellekka nashechchaan akkiyawantta malatee.

²¹ Shin he asatuu ha77issaappe attin, untunttun xaphuu baawa; qaalaa gaasuwan metuu woy yedesay yiyaa wode, ellekka dhubetti aggiino.

²² Qassi agunthaa gidдон wodhdheeddawe qaalaa sisiyaawaa bessee; shin ha sa7aa de7uwaassi hirgussayenne duresethaa siiqussay qaalaa cuullee; ha gasuwaan he zerethaykka ayfennaan atti aggee.

²³ Tu7e biittaan zeretteeddawe, qaalaa sisiide, akeekiyaa asaa bessee; ikka ayfee; ittuu xeetuwwa, ittuu usuppun tammuwaa, ittuu hattamuwaa ayfee” yaageedda.

Zaaringgiyaa Leemisuwaa

²⁴ Yesuusi untunttoo hara leemisuwaa hawaadan yaagiide odeedda; “Saluwaa kawutethay bare goshshan lo77o zerethaa zereedda bitaniyaa malatee.

²⁵ Shin qamma asay gemi77ishidiggina, A morkkii yiide, zarggaa zereeddawaa bolla zaaringgiyaa zeriide beedda.

²⁶ Shin zarggay doli ayfeedda wode, zaaringgi he wode beetteedda.

²⁷ “A qoomatuu aakko yiide, ‘Godaw, neeni ne goshshan lo77o zerethaa zerabeykkii? Yaatina, zaaringgi haqappe yeeddee?’ yaageeddino.

²⁸ “Hewaappe guyyiyan goday, ‘Hewaa morkkii ootheedda’ yaageedda. “Qoomatuu, ‘Nuuni biide shoddanaadan dosay?’ yaageeddino.

²⁹ “Shin I, ‘Aggite, zaaringgiyaa hinttenttu shoddiidde, zarggaanna shoddanita.

³⁰ Bochchoppite; qoyciyaa wodii gakkanaw, ittippe diccino. Qoyciyaa wodii gakkooode, taani qoyciyaawantta, kasetiide zaaringgiyaa maxite; tamaan guddanaw pochchiyan pochchiyan qachchite; shin zarggaa shiishshiide diyyiyan qolite’ gaana” yaageedda.

Sannaaficiyaa Geetettiyaa Mithatti Zerethaa Leemisuwaa
(Mar 4:30-32; Luq 13:18-19)

³¹ Yesuusi untunttoo hara leemisuwaa yaagiide odeedda; “Saluwaa kawutethay sannaaficiyaa geetettiyaa guutha mithatti ayfiya malatee; he mithatti ayfiya asay akkiide, bare goshshan zereedda.

³² He zerethatta hara zerethaa ubbaappe guuxxaw; shin dicceedda wode, hara atakiltiyaa ubbaappe daraw; kafuu yiide, izi qankkaan keexxiyaawaa keena wogga mithaa gidaaddu” yaageedda.

Irshshuwaa Leemisuwaa
(Luq 13:20-21)

³³ Qassikka Yesuusi hara leemisuwaa untunttoo yaagiide odeedda; “Saluwaa kawutethay itti mishiratta heezzu keriyaa dhiilliyaa akkaade, munaqqeedda munaqay ubbay denddana gakkanaw, aani tigeedda irshshuwaa malatee” yaageedda.

Yesuusi Leemisuwan Tamariseedda Gaasuwaa
(Mar 4:33-34)

³⁴⁻³⁵ Yesuusi asaw he ubbaa leemisuwan odeedda; leemisu baynnaan I ittibaakka odenna; nabii,
“Taani untunttoo haasayiyaa wode,
leemisuwan haasayay.
Alamii medhettoodeppe doommiide
geemmeedda yewatuwaa oday”
yaageeddawe polettana mala, hewaa I odeedda.

Yesuusi Zaaringgiyaa Leemisuwaa Bilethaa Odeedda

³⁶ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi asaa aggiide, soy geleedda; A kaalliyawanttu aakko biide, “Goshshan de7iyaa zaaringgiyaa leemisuwaa bilethaa nuussi oda” yaageeddino.

³⁷ Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; “Lo77o zerethaa zeriyaawe Asaa Na7aa;

³⁸ goshshay ha alamiyaa; lo77o zerethay Xoossaa kawutethaa asaa; zaaringgi xalahiyaa kaappuwaa naanaa.

³⁹ Zaaringgiyaa zereeddawe morkkiyaa xalahiyaa; qoychchaa wodii, wodiyaa wurssethahaa; qassi qoyciyaawanttu kiitanchchatuwaa.

⁴⁰ “Hewaa diraw, zaaringgiyaa maxiide, tamaan guddiyaawaadan, wodiyaa wurssethaan hewaa mala gidanawaa.

⁴¹ Asaa Na7ay, kiitanchchatuwaa kiittanawaa; untunttu A kawutethaa giddon naraw gaaso gidiyaa ubbatuwaanne iitabaa oothiyaawantta maxiide kessanawantta.

⁴² Yaatiide to7enna tamaan olanawantta; hewaan untunttu yeekkanawanttanne achchaa dhaqanawantta.

⁴³ He wode xillatuu barenttu aabbu kawutethaan awaadan poo7ana. Sisiyaa haythay de7iya uray siso!

Moogetteedda Miishshaa Leemisuwaa

⁴⁴ “Saluwaa kawutethay goshshaan moogetteedda miishshaa bessee; itti bitani he miishshaa demmiide, zaariide moogi aggeedda; daro nashettiide biide, barew de7iyaawaa ubbaa zali77iide, he goshshaa shammeedda.

Inqquwaa Geetettiyaa Daro Al77o Shuchchaa Leemisuwaa

⁴⁵ “Qassi saluwaa kawutethay inqquwaa geetettiyaa daro al77o shuchchaa shammanaw koyiyaa zali77anchchaa malatee.

⁴⁶ He zali77anchchay daro al77o inqquwaa demmiide, biide barew de7iyaawaa ubbaa zali77iide, A shammeedda.

Dabbaa Leemisuwaa

⁴⁷ “Qassi saluwaa kawutethay ubba qommo moliyaa oyqqiyaa, abbaan yegetteedda dabbaa malatee.

⁴⁸ Molii dabbaa kumeedda wode, moliyaa oyqqiyaa asatuu abbaappe gaxaa kesiide utteeddino; yaatiide lo77o moliyaa qoriide, yeggiyaa miishshaan yeggeeddino; shin iita moliyaa wora oleeddino.

⁴⁹ Wodiyaa wurssethaan hawaadan hanana; kiitanchchatuu yiide, naranchchatuwaa xillatuwaa gidoope qoriide,

⁵⁰ to7enna tamaan olanawantta; hewaan untunttu yeekkanawanttanne achchaa dhaqanawantta.

⁵¹ “Hawe ubbay hinttenttoo geleeddee?” yaagiide untuntta oochcheedda.

Unttuntu, “E,” yaageeddino.

⁵² I, “Hewaa diraw, saluwaa kawutethaa xuuraa loythi eriyaa, higgiiyaa tamarissiyaa ubbay, bare miishshaa shiishshi wotheedda golliyaappe ooratha miishshaanne eca miishshaa shaakki kessiyaa izawa malatee” yaagi zaaredda.

Naazireeten Yesuusa Gakkeedda Ixuwaa
(Mar 6:1-6; Luq 4:16-30)

⁵³ Yesuusi ha leemisatuwaa odi wurssowaappe guyyiyan, hewaappe denddiide,

⁵⁴ bare katamaa Naazireete beedda. Ayihuda woosa gollen tamarissiyaawaa siseedda asay maalalettiide, hawaadan yaageedda; “Hawe ha aadho eratethaanne Xoossay oothiyaa malaataa oothanaw wolqqa haqappe akkeeddee?”

⁵⁵ Hawe anaaxiyaa na7aa gidennee? A daaya Mayraamo gidekkee? A ishatuu Yayiqoobaa, Yooseefa, Simoonanne Yihudaa gidikkinoo?

⁵⁶ A michchatuu ubbay nuunanna de7ikkinoo? Yaatina, I ha eraa ubbaa haqappe demmeeddee?” yaageeddino.

⁵⁷ Unttuntu I giyaabaa akkennaan ixceeddino.

Shin Yesuusi he asaassi, “Nabii bare gadiyaninne bare soy asaan bonchchettenna; shin harasaa ubbaan bonchchettee” yaageedda.

⁵⁸ Unttuntu ammanibeenna diraw, Yesuusi daro malaataa he saan oothibeenna.

14

Xammaqiyaa Yohaannisa Hayquwaa
(Mar 6:14-29; Luq 9:7-9)

¹ He wode Galiilaa gadiyaa ayissiyaa Heroodise Yesuusabaa siseedda;

² yaatiide bare qoomatuwaassi, “Hawe hayquwaappe denddeedda Xammaqiyaa Yohaannisa; Xoossay oothiyaa wolqqaama malaataa I oothiyaawe hewaassa” yaageedda.

³ Ayissi gooppe, Heroodisi bare ishaa Piliphphoosa machchatti Heeroodiyaadi gaasaan Yohaannisa oythi qashisiide, qasho gollen yeggi wotheedda.

⁴ Ayissi gooppe, Yohaannisi Heroodisa, “Neeni Heeroodiyaado, ne ishaa machchatto akkanaw higgii diggee” yaageedda.

⁵ Heroodisi Yohaannisa wodhanaw koyyeedda; shin Yihudaa asay nabiyaadan Yohaannisa xeelleedda diraw, asaw yayyeedda.

⁶ Shin Heroodisi yeletteedda gallassaa baalay gakkina, Heeroodiyaadi naatta asaa sinthaan duraade Heroodisa nashechchaw.

⁷ Heroodisi naatto, “Neena lo77eeddawaa ayaanne gidoope, taana oochcha; taani new immana” yaagiide iziw caaqqeedda.

⁸ Naatta bare daay zoriyaa akkaade Heroodisa, “Xammaqiyaa Yohaannisa huuphiyaa ha wociitiyaan wothaade taw imma” yaagaaddu.

⁹ Kaatii aw qaretteedda; shin bare caaquwaa dirawunne barenanna maaddaan utteedda imathaa diraw, iziw Yohaannisa huuphii imettana mala azazeedda.

¹⁰ Kaatii kiittiide, Yohaannisa qoodhiyaa qasho gollen muucisseedda.

¹¹ Huuphiyaa wociitiyaan wothi ahiide, naattiw immeeddino; naatta he huuphiyaa bare aattikko afaaddu.

¹² Yohaannisa kaalliyaawanttu yiide, A anhaa afiide moogeeddino; hewaappe simmiide ha yewuwaa Yesuusaw biide odeeddino.

Yesuusi Ichcheshu Sha77a Asaa Mizeedda
(Mar 6:30-44; Luq 9:10-17; Yoh 6:1-14)

¹³ Yesuusi hewaa sisiide, wonggiriyaan geliide, hewaappe barekka asay baynnasaa beedda; asay hewaa sisiide, katamaappe denddiide, gediyan A kaalleeddino.

¹⁴ Yesuusi wonggiriyaappe keseedda wode, daro asaa be7iide, he asaw qaretteedda; yaatiide untuntunna de7iyaa hargganchchatuwaa patheedda.

¹⁵ Sa7ay omarssiyaa wode, Yesuusa kaalliyawanttu aakko yiide, “Hawe sa7ay asay baynnasaa; ha77i sa7ay qammidiggeedda; asay ubbay qeeri katamatuwaa biide, bar-enttoo qumaa shammana mala, asaa moyizza” yaageeddino.

¹⁶ Shin Yesuusi untuntta, “Asay baanaw koshshenna; asaw meetettiyaabaa hintenttu immite” yaageedda.

¹⁷ Untunttu zaariide A, “Nuussi hawaan ichcheshu ukithaappenne laa77u moliyaappe attin, haray baawa” yaageeddino.

¹⁸ Yesuusi untuntta, “Hewantta, haa taakko ahite” yaageedda.

¹⁹ Asay maataani uttana mala, Yesuusi azazeedda; ichcheshu ukithaanne laa77u moliyaa oyqqiide, saluwaa pude xeelliide, Xoossaa galateedda; he ukithaa menthiide, barena kaalliyaawanttussi immina, untunttu cora asaw gisheeddino.

²⁰ Asay ubbay miide kalleedda; atteedda suuppa dokkaa tammanne laa77u zambbeeliyaa kumeeddawaa dentheeddino.

²¹ Meedda asay macca asaanne naanaa paydennaan, ichcheshu sha77aa gidiyaawaa keena.

*Yesuusi Abbaa Bollanna Hameettiidde Beedda
(Mar 6:45-52; Yoh 6:15-21)*

²² Yesuusi cora asaa moyizziidde, barena kaalliyawantta wonggiriyaan geliide, bareppe sinthatiide, abbaappe hefintha pinnana mala azazeedda.

²³ Asaa moyizziidde, Xoossaa woossanaw deriyaa huuphiyaa barekka keseedda; sa7ay qammi digginakka hewaan barekka de7ee.

²⁴ Shin wonggirii he wode, abbaa bollan de7ishshin, sintha bagganna carkkuu carkkiyaa diraw, beetay wonggiriya yaanne haanne sugee.

²⁵ Bayra kuttuu waassi simmina, Yesuusi abbaa bolla hamettiidde, untunttukko yeedda.

²⁶ A kaalliyaawanttu abbaa bolla I hamettishshin be7i dagammiide, “Hawe moytiliyaa gidennee!” gi yayyiide waasseeddino.

²⁷ Shin Yesuusi ellekka untuntta, “Aynne baawa; taanattennee; yayyoppite!” yaageedda.

²⁸ Phexiroosi zaariide A, “Ta Godaw, hawe neena gidoope, taani haathaa bollanna neekko baana mala, taana azazaarikkii” yaageedda.

²⁹ Yesuusi Phexiroosa, “Haaya!” yaageedda.

Phexiroosi wonggiriyaappe wodhdhiide, haathaa bollanna hamettiidde, Yesuusakko buussaa doommeedda.

³⁰ Shin carkkuwaa wolqqaa be7iide, yayyeedda; haathay barena mituwaa doommeedda wode, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Ta Godaw taana ashshaarikkii!” yaagi waasseedda.

³¹ He man77iyankka Yesuusi bare kushiyaa yeddi Phexiroosa oyqqiide, “Laa ha ammanuu laafeeddawoo! Ayissi sidhaaddii?” yaageedda.

³² Untunttu laa77uu wonggiriyaan geleedda wode, carkkuu woppu geedda.

³³ Wonggiriya gidдон de7iyaa A kaalliyaawanttu Yesuusa, “Neeni Xoossaa Na7aa gideeddawe tuma” yaagiide aw goyinneeddino.

*Yesuusi Gensaareexen Hargganchchaa Patheedda
(Mar 6:53-56)*

³⁴ Untunttu abbaa pinniide, Gensaareexa geetettiya gadiyaa gakkeeddino.

³⁵ He gadiyaa asay Yesuusa gidiyaawaa ereeddino; hewaa heeraa gadiyaa ubbaa kiittiide, harggiyaa asaa ubbaa aakko aheeddino.

³⁶ Harggiyaa asay A mayuwaa macaraa xalalaa bochchana mala, A woosseeddino; A mayuwaa macaraa bochcheedda ubbaykka paxeedda.

15

Aawatuwaa Wogaabaa

(Mar 7:1-13)

¹ Hewaappe guyyiyan, higgsiya tamarissiyaa itti itti asayenne Parisaawatuu Yeerusalaameppe Yesuusakko yiide,

² “Neena kaalliyawanttu ayissi nu aawotuwa wogaa bayzziinoo? Ayissi gooppe, untunttu qumaa maanaappe kasetiide, barenttu kushiya meecettikkino” yaageeddino.

³ Yesuusi zaariide, untuntta hawadaan yaageedda; “Hinttenttu hintte wogaa diraw, Xoossaa azazuwaa poliyaawaa ayissi ixxiitee?”

⁴ Ayissi gooppe Xoossay, ‘Ne aabbanne ne daayo bonchcha’ qassi, Bare aabba woy bare daayo boriyaawe hayqqo yaageedda.

⁵⁻⁶ Shin hinttenttu, ‘Itti asay bare aabba woy bare daayo maaddiyaabay barew de7iina, “Hewe Xoossaawaa” gooppe, bare aabba woy bare daayo bonchchanaw bessenna’ yaagiita; yaatiide hinttenttu hinttenttu wogaa polanaw Xoossaa qaalaw azazettikkita.

⁷ Ha lo77a malatiyaa iita asatoo, Isiyaasi balennaan hinttenttubaw timbbitiyaa odiidde,

⁸ ‘Xoossay hawadaan yaageedda;

“Hawe asay taana

bare bolla doonan bonchchee;

shin untunttu wozanay

taappe haakuwan de7ee.

⁹ Asay taw mela goyinee;

ayissi gooppe, asay ootheedda azazuwaa

Xoossaa higgsiya malatissiide

tamarisseeddino” geedda’ ”

yaageedda.

Asaa Tunissiyaawantta

(Mar 7:14-23)

¹⁰ Yesuusi daro asaa barekko xeesiide, “Sisitenne akeekite;

¹¹ asaa tunissiyaawe doona giddo geliyaawaa gidenna; shin asaa tunissiyaawe doonaappe kesiyaawaa” yaageedda.

¹² Hewaappe guyyiyan, A kaalliyawanttu aakko yiide, “Parisaawatuu neeni haasayeeddawaa sisiide, hanqqetteeddawaa akeekay?” yaageeddino.

¹³ Shin Yesuusi zaariide, “Saluwan de7iya ta Aabbu tokkibeenna mithaa ubbay shodettanawaa.

¹⁴ Untunttoo hirgoppite; untunttu qooqaa kaaletthiyaa qooqatuwaa; qooqay qooqaa kaaletthoophe, laa77uukka ollaan kunddee” yaageedda.

¹⁵ Phexiroosi zaariide, “Ha leemisuwaa bilethaa nuussi odaarikkii” yaageedda.

¹⁶ Yesuusi untuntta hawaadan yaageedda; “Hinttenttoo qassi ha77i gakkanawukka gelibeennee?”

¹⁷ Doonaanna geliyaa ubbay uluwaa giddo biide, qassi uluwaappe kare kesiyaawaa erikkitee?

¹⁸ Shin doonaappe kesiyaawe wozanaappe kesse; asaa tunissiyaawe hewaa malaa.

¹⁹ Ayissi gooppe, wozanaa giddoppe iita qofay, wodhiyaawe, woshummiyaawe, qassi woshummanaw kajjeeliyaawe ubbay, wuu77iyaawe, wordduwaan markkattiyaawe, borii kesee.

²⁰ Hewaa malatiyaawe asaa tunissiyaawaappe attin, meeccibeenna kushiyaan miyaawe asaa tunissenna” yaageedda.

*Kanaane Asa Gideedda Itti Maccawunni Ammanuwaa
(Mar 7:24-30)*

²¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi hewaappe aggiide, Xiirrosanne Sidoonaa geetettiyaa katamatuu de7iya gadiya beedda.

²² Kanaane geetettiyaa gadiya maccawunna ittinna hewaappe Yesuusakko yaade, bare kooshshaa dhoqqu oothaade, “Ta Godaw, Daawita na7aw, taw qarettaarikkii; ta naatto iita ayyanay lo77enna oythaa oyqqeedda” yaagaaddu.

²³ Shin Yesuusi iziw ay qaalaanne qaattibeenna; A kaalliyawanttu aakko yiide, “Ha mishiratta nu geeduwaa kaalla kaallaade, bare kooshshaa dhoqqu oothaade odaw; hewaa diraw, neeni izo yeddaarkii” yaagiide woosseeddino.

²⁴ Yesuusi zaariide, “Taani bayeedda dorssaw, Isra7eeliya asa xalalaw kiitettaaddi” yaageedda.

²⁵ Shin iza yaade, “Ta Godaw, taana maaddaarikkii!” yaagaade aw goyinnaaddu.

²⁶ Qassi I zaariide, “Naanaa qumaa akkiide, kana maraw oliyaawe lo77a gidenna” yaageedda.

²⁷ Mishiratta, “E ta Godaw, hewe tuma; shin haray atto kana maratuu barenttu godatuu miina, samppaappe laaletteedda suuppaa miinottennee” yaagaaddu.

²⁸ Yesuusi zaariide izo, “Ha mishirattee, ne ammanuu wolqqaama; neeni koyyeed-dawaadan new hano” yaageedda. Izi naatta ellekka paxa aggaaddu.

Yesuusi Cora Harganchchatuwaa Patheedda

²⁹ Yesuusi hewaappe denddiide, Galiilaa Abbaa mataa beedda; qassi itti deriyaa bolla kesiide, hewaan utteedda.

³⁰ Daro asay wobbatuwaa, qooqatuwaa, quunatuwaanne duudetuwwaa, qassi hara coratuwaa aakko ahiide, A mataan wotheedda. Yesuusi untuntta patheedda.

³¹ Hewaa diraw, asay duudatuu haasayishshin, quunatuu suurishshin wobbatuu hamettishshin, qooqatuu xeellishshin be7i maalalettiide, Isra7eeliyaa Xoossaa gala-teeddino.

*Yesuusi Oyddu Sha77a Asaa Mizeedda
(Mar 8:1-10)*

³² Yesuusi barena kaalliyawantta barekko xeesiide, “Ha cora asay taananna heezzu gallassay gakkanaw gami77eedda diraw, taani ha asaw qarettay; untunttoo ha77i miyaawe baawa. Qassi untunttu ogiyaan daaburiide kunddenna mala, qumaa mizen-naan untuntta mela yeddanawukka koyyikke” yaageedda.

³³ A kaalliyawanttu zaariide Yesuusa, “Nuuni ha bazzuwan hawaa keena asaa kalisiyaa qumaa haqappe demmanee?” yaageeddino.

³⁴ Qassi Yesuusi untuntta, “Hinttenttoo aappun ukithay de7ii?” yaagiide oochcheedda.

Untunttu, “Laappu ukithayenne moletuwaappe amareeddawanttu de7iino” yaageed-dino.

³⁵ Yesuusi asaa, “Sa7aan uttite” yaageedda.

³⁶ He laappu ukithaanne moliyaa oyqqiide, Xoossaa galateedda; menthereethiide barena kaalliyaawanttussi immeedda; qassi untunttu cora asaassi immeeddino.

³⁷ Asay ubbay miide kalleedda; miina atteedda laappu zambbeeliyaa kumeedda suuppaa A kaalliyawanttu dentheeddino.

³⁸ Meedda asay macca asaanne naanaa paydennaan, oyddu sha77a attuma asaa.

³⁹ Yesuusi asaa yeddowaappe guyyiyan, wonggiriyaan geliide, Megedoone geetetiyyaa gadiya beedda.

16

Malaataa Be7anaw Oochcheedda Ooshaa (Mar 8:11-13; Luq 12:54-56)

¹ Itti itti Parisaawatuunne Saduqaawanatuu Yesuusakko yiide, A paaccanaw koyy-eeddino; yaatiide barentta saluwaappe malaata bessana mala woosseeddino.

² Shin Yesuusi zaariide, untuntta hawadaan yaageedda; “Sa7ay qammiyaa wode hinttenttu, ‘Saluu zo77eedda diraw, sa7ay shammanawaa’ yaagiita;

³ wonttumaathan qassi, ‘Saluu zo77iide gubbaneedda diraw, hachche iray bukkawaa’ yaagiita; saluwaa xeelliide, sa7ay hananawaa eranaw danddayiita; shin ta yuussaa wodiyyaa malaataa shaakki eranaw danddaykkitee? *

⁴ Ha wodiyyaa asay iitaynne woshummiyaawe, Xoossaw ammanettennawe, malaataa koyyee; nabiyyaa Yoonaasa malaataappe attin, hara malaatay aw imettenna” yaageedda. Hewaappe simmiide, untuntta aggiide beedda.

Parisaawatuwanne Saduqaawanatuwaa Irshshuwaa (Mar 8:14-21)

⁵ A kaalliyawanttu abbaa pinneedda wode, qumaa afanawaa dogeeddino.

⁶ Yesuusi untuntta, “Parisaawatuwaa irshshuwaappenne Saduqaawanatuwaa irshshuwaappe hinttentta eriide naagettite” yaageedda.

⁷ Untunttu barenttu gidдон, “I hawaa yaagiyaawe nuuni qumaa ahibeenna diraassa” yaagiide haasayaa doommeeddino.

⁸ Shin untunttu giyaawaa Yesuusi eriide, “Ha ammanuu pacceeddawayntoo, qumay bayna diraw, ayissi hinttenttu gidдон haasayiitee?”

⁹ Ha77ikka hinttenttoo gelibeennee? Taani ichcheshu ukithaa ichcheshu sha77a asaa mizaade kaliseeddawaa, qassi hinttenttu aappun zambbeeliyaa kunthiide atteedda suuppaa dentheeditentto wozanaa aathikkitee?

¹⁰ Woy taani laappu ukithaa oyddu sha77a asaa miza kaliseeddawaa, qassi hinttenttu aappun zambbeeliyaa kunthiide atteedda suuppaa dentheeditentto wozanaa aathikkitee?

¹¹ Taani hinttentta Parisaawatuwaa irshshuwaappenne Saduqaawanatuwaa irshshuwaappe naagettite giyawaappe attin, ukithaabaa hinttenttoo haasayabeennaawaa hinttenttu waaniide akeekikkitee?” yaageedda.

¹² A kaalliyawanttu Yesuusi barenttoo odeeddawaa, Parisaawatuwaa timirttiyaappenne Saduqaawanatuwaa timirttiyaappe untunttu naagettana mala odettowaappe attin, munaqaan tigiyyaa irshshuwaappe naagettana mala gidennaawaa he wode akeekeddino.

Phexiroosa Ammanuwaanne Markkatethaa (Mar 8:27-30; Luq 9:18-21)

¹³ Yesuusi Qiisaariyaa Piliiphphoosa geetetiyyaa gadiya gakkedda wode, barena kaalliyawantta, “Asay taana, Asa Na7aa oona gii?” yaagiide oochcheedda.

¹⁴ A kaalliyawanttu zaariide, “Neena itti itti asay, Xammaqiyyaa Yohaannisa yaagee; haranttu qassi Eelaasa yaagiino; qassi haranttu Ermiyaasa woy nabatuwaappe ittuwaa yaagiino” yaageeddino.

¹⁵ Yesuusi untuntta, “Yaatina hinttenttu taana oona giitee?” yaageedda.

¹⁶ Simooni Phexiroosi zaariide, “Neeni de7uwa Xoossaa Na7aa Kiristtoosa” yaageedda.

* **16:3** Itti itti Geeshsha Maxaafaa beni bilethatuwan Yesuusa qaalatuu ha paydatuwan baawa.

¹⁷ Yesuusi zaariide, hawadaan yaageedda; “Yoona na7aa Simoonaa, hawaa new saluwan de7iya ta Aabbu erisseeddawaappe attin, asay ooninne neena erissibeenna diraw, neeni anjjetteddaawaa.

¹⁸ Phexiroosaa, taani new oday; neeni shuchchaa; taani ha zaallaa bolla ta woosa golliya keexxana; ta woosa golliya haray atto, Si7ooliyaa wolqqaykka xoonanaw dand-dayenna.

¹⁹ Taani new saluwaa kawutethaa qulppiyaa immana; neeni sa7an hano goowe ubbay saluwan Xoossaa sinthan hanana; shin neeni sa7aan hanoppo geeddawe saluwankka hanenna” yaageedda.

²⁰ Hewaappe guyyiyan, I Kiristtoosa gideeddawaa A kaalliyawanttu oossinne odenna mala, untuntta azazeedda.

Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabanne Hayquwaabaa Koyro Oduwaa Odeedda
(Mar 8:31-33; Luq 9:22-27)

²¹ He wodiyaappe doommiide Yesuusi, “Taani Yeerusalaame biina, taana cimatuu, qeesatuwaa kaappatuunne higgsiya tamarissiyaawanttu darii waayissanaw bessee; untunttu taana wodhanawunne taani heezzenotho gallassi hayquwaappe denddanaw bessee” yaagiide, barena kaalliyawanttussi geeshshiide oduwaa doommedda.

²² Phexiroosi A itti bagga zaariide, “Ta Godaw, Xoossay neena hewaappe ashsho; hawe ne bolla ubbakka yeenna” yaagiide A zoranaw doommedda.

²³ Shin Yesuusi guyye simmiide Phexiroosa, “Ha Seexaanaw, neeni ta matappe kichcha; neeni asay dosiyaawaa qoppiyaawaappe attin, Xoossay dosiyaawaa qoppenna diraw, taw dhubo gidaadda” yaageedda.

Yesuusa Kaallanaw Bessiyaa Ogiyaa
(Mar 8:34-9:1; Luq 9:23-27)

²⁴ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyawantta hawadaan yaageedda; “Taana kaallanaw koyyiyaa uray de7ooppe, barena kaado; yaatiide bare masqqaliyaa tookkiide, taana kaallo.

²⁵ Ayissi gooppe, bare shemppuwaa ashshanaw koyyiyaa uray bayizzanawaa; shin bare shemppuwaa ta diraw bayizziya uray ashshanawaa.

²⁶ Itti uray sa7an de7iya ubbabaa barew shiishshiide, bare shemppuwaa bayiz-zooppe, A ayaa maaddanee? Woy itti uray bare shemppuwaa wozanaw ayaa immana danddayii?

²⁷ Ayissi gooppe, taani, Asa Na7ay, ta Aabbu bonchchuwana ta kiitanchchatuwaanna yaana hanay; asaa ubbaw he wode A oosuwaa gatiyaa immana.

²⁸ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; amareedda asatu, taani, Asa Na7ay, kaatiyaa gidaade yiyaawaa be7ana gakkanaw, hayqqennawanttu hawaan de7iino” yaageedda.

17

Yesuusa Malay Laametteedda
(Mar 9:2-13; Luq 9:28-36)

¹ Yesuusi usuppun gallasaappe guyyiyan, barenanna Phexiroosa, Yayiqoobanne, Yayiqooba ishaa Yohaannisa akkiide, untunttu xalalaa wogga deriyaa huuphiyaa kesseedda.

² Qassi untunttu xeellishshin, untunttu sinthaan laametteedda; A deemuu awayfiyaadaan poo7eedda; A mayuukka poo7uwaadan phooleedda.

³ Musenne Eelaas Yesuusanna haasayishshin, ha heezzu A kaalliyawanttu be7eeddino.

⁴ Phexiroosi Yesuusa, “Ta Godaw, nuuni hawaan de7iyaawe nuussi lo77a; neeni dosooppe, nuuni hawaan heezzu daasiyaa ittuwa new, ittuwa Musew, ittuwa Eelaasaw keexxana” yaageedda.

⁵ I haasayishshin, poo7iyaa shaarii yiinne untuntta kammi aggeedda; shaariyaa giddoppe, “Hawe taani siiqiyaa taana nashechchiyaa ta Na7aa; I giyaawaa sisite” giya qaalay yeedda.

⁶ A kaalliyawanttu he qaalaa siseedda wode, daro yayyiide, guufanni aggeeddino.

⁷ Yesuusi untunttukko yiide, untuntta bochchiide, “Denddite; yayyoppite” yaageedda.

⁸ Untunttu dhoqqu giide xeelliyaa wode, Yesuusa xalalaappe attin, hara asaa oonanne be7ibeykkino.

⁹ Untunttu deriyaappe wodhdhishshin, Yesuusi untuntta, “Taani Asa Na7ay, hayquwaappe denddana gakkanaw, ha hinttenttu be77eeddawaa oossinne odoppite” yaagiide azazeedda.

¹⁰ A kaalliyawanttu Yesuusa, “Yaatina, higgiiyaa tamarissiyaawanttu ayissi, ‘Eelaas kasetiide yaanaw bessee’ giinoo?” yaagiide oochcheeddino.

¹¹ I zaariide yaageedda; “Eelaas kaset yiide, ubbabaa giigissanawaa.

¹² Shin taani hinttenttoo oday; Eelaas hawaappe kase yidiggeedda. Hewode asay A, barenttoo koyyeeddawaadan ubbaa ootheeddawaappe attin A eribeykkino; hewaadankka, qassi taana, Asa Na7aa, asay waayissanawaa” yaageedda.

¹³ A kaalliyawanttu he wode barenttoo Yesuusi Xammaqiyaa Yohaannisabaa odiyaawaa akeekeddino.

Yesuusi Iita ayyanay Oyqqeedda Na7aa Patheedda
(Mar 9:14-29; Luq 9:37-43)

¹⁴ Untunttu daro asaakko yeedda wode, itti bitani Yesuusakko yiide, A sinthaan gulbbatiide,

¹⁵ “Ta Godaw, ta na7aa wozanaa bayizziyaa harggii oyqqina, I daro wode tamaan, qassi daro wode haathan kunddiyaa diraw, I darii sakettee; A pathaarikki.

¹⁶ Neena kaalliyaawanttukokka A ahaaddi; shin pathanaw danddayibeykkino” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi zaariide untuntta, “Ammanenna ha wodiya geella asaw! Taani hinttenanna awude gakkanaw de7anee? Qassi hinttenttubaa awude gakkanaw danddayanee? Na7aa taakko haa akkiide yiite” yaageedda.

¹⁸ Yesuusi iita ayyaana, “Aappe kesa” giide azazina, iita ayyanay na7aappe kesi aggeedda; ellekka na7ay paxi aggeedda.

¹⁹ Hewaappe guyyian, A kaalliyawanttu barenttu xalala Yesuusakko yiide, “Nuuni iita ayyaana kessanaw ayissi danddayibeykkoo?” yaageeddino.

²⁰ Yesuusi untuntta yaageedda; “Hewe hinttenttu ammanuu guuxxeedda diraassa; taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttoo sannaaficiyaa geetettiyaa guutha mithatti ayfiya keena ammanuu de7intto, hinttenttu ha deriyaa, ‘Hawaappe yaa shiiqa’ yaagintto I shiiqana; hinttenttu ayaanne oothanawukka danddayanita.

²¹ Shin hawaa malaa woosaappenne xoomaappe harabay kessanaw danddayenna” yaageedda.

Yesuusi Bare Hayquwaabaa Laa7enthuwaa Odeedda
(Mar 9:30-32; Luq 9:43-45)

²² A kaalliyawanttu Galiilaan, ittippe shiiqi utti de7ishshin, Yesuusi untuntta, “Taana, Asa Na7aa, asay asaw aathiide immana.

²³ Asay taana wodhanawaa; hewaappe guyyiyan taani heezzenhiyaa gallassi hayquwaappe denddana” yaageedda. A kaalliyawanttu daro qaretteeddino.

Geeshsa Golliyaa Giiraa Giiryaawaa

²⁴ Yesuusinne A kaalliyawanttu Qifrinaahooma katamaa yeedda wode, Geeshsa Golliyaassi qaraxaa akkiyawanttu Phexiroosakko yiide, “Hinttentta tamarissiyaawe Geeshsa Golliyaa giiraa giirenee?” yaageeddino.

²⁵ I zaariide, “Giiree” yaageedda.

Phexiroosi soy geleedda wode, Yesuusi kasetiide A, “Simoonaa, ne qofay ayee? Ha sa7aa kaatatuu qaraxaa woy giiraa ooppe akkiinoo? Barenttu gadiya asaappe akkiinoo woy hara gadiya asaappe akkiinoo?” yaageedda.

²⁶ Phexiroosi, “Hara gadiya asaappe akkiino” yaageedda.

Yesuusi Phexiroosa, “Yaatooppe, gadiya asay giiranaw bessenna.

²⁷ Shin nuuni ha asatuwa hanqqethanaw koyyokko; neeni abbaa baade aani dabbaa yegga; yaataade koyro kesiyaa moliyaa oyqqaade, A doonaa pooqiyaa wode, giiraw gidiyaa miishshaa neeni demmana. Hewaa akkaade, ta giiraanne ne giiraa untunttoo imma” yaageedda.

18

Ubbaappe Aadhdhiyaawe Oonee?

(Mar 9:33-37; Luq 9:46-48)

¹ A kaalliyawanttu Yesuusakko he wode yiide, “Saluwaa kawutethaan ubbaappe aadhdhiyaawe oonee?” yaageeddino.

² Yesuusi itti guutha na7aa xeesi untunttu gidдон essiide, hawadaan yaageedda;

³ “Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Xoossaakko hinttenttu simmiide, guutha naanaadan hanana dhayooppe, saluwaa kawutethaa ubbakka gelanaw danddayikkita.

⁴ Simmi ha guutha na7aadан, barena kawushshiyaa ooninne saluwaa kawutethaan ubbaappe aadhdhiyaawaa.

⁵ Qassi hawaa mala na7aa ta sunthaan mokkiyaa ooninne taana mokkee.

⁶ Shin taana ammaniyaa ha guutha naanaappe ittuwa balethiya ooninne, gaacciyaa wogga woxaa bare goodhiyaan qachchiide, abbaa ciimmuwaan mitettiyaawe aw lo77a.

Dhubuwaassi Gaaso Gidiyaawaa

(Mar 9:42-48; Luq 17:1-2)

⁷ “Alamii asaa dhubbiyaa diraw, sa7aw aayyero; ayissi gooppe, dhubbiyaabay yuusaa aggenna; shin dhubuu A gaasotaan yiyaa uraw aayyero.

⁸ “Neena kushii woy ne gedi neena balethooppe, neeppe qanxxa ola; neeni laa77u kushiyaannanne laa77u gediyaanna medhinaa tamaan olettiyaawaappe wobba woy duuxa kushiyaanna medhinaa de7uwaa geliyaawe new lo77a.

⁹ Qassi ne ayfii neena balethooppe, neeppe wooca kessa ola; neeni laa77u ayifiyanna Gaannamiyaa tamaan olettiyaawaappe itti ayifiyanna medhinaa de7uwaa geliyaawe new lo77a.

¹⁰ “Hinttenttu ha guuthatuwappe ittuwanne kadhenna mala, hinttentta naagite; ayissi gooppe, taani hinttenttoo oday; saluwan untunttu kiitanchchatuu ubba wode, saluwan de7iya ta Aabbu sinthaan de7iino.

¹¹ Ayissi gooppe, taani, Asa Na7ay, bayeeddawaa ashshanaw yaaddi.

Bayeedda Dorssaa Leemisuwaa

(Luq 15:3-7)

¹² “Itti asaw xeetu dorssatuu de7iyaawanttuppe ittuu bayooppe, udduppu tammanne udduppunuwaa deriyaan aggiide, he bayeeddawaa koyyanaw beennee? Hinttenttu waagiitee?”

¹³ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; I demmooppe, bayibeenna udduppu tammanne udduppu dorssatuwaappe aathiide, he itti dorssaan nashettee.

¹⁴ Hewaadankka, saluwan de7iya hinttenttu Aabbu ha guuthatuwappe ittuu bayanawaakka koyyenna.

Bayzzedda Asaassi Oothanaw Bessiyaabaa

¹⁵ “Ne ishay neena naaqqooppe, neerekka aakko baade, A naaquwaa aw oda; I newaa sisooppe, ne ishaa balaappe zaaraadda.

¹⁶ Shin I newaa sisennaan ixxoopspe, laa77u woy heezzu markkay markkattowaan yewuu ubbay tumattiyaa diraw, hara itti woy laa77u asaa neenanna ittippe afa.

¹⁷ I untuntubaa sisennaan ixxoopspe, ubbabaa ammaniyaa asaw oda; qassi ammaniyaa asay giyaawaakka I sisennaan ixxoopspe, ammanenna asaadaaninne qaraxaa shiishshiyaa asaadan A payda.

¹⁸ “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; neeni sa7aan hano goowe ubbay saluwan Xoos-saa sinthaan hanana; shin neeni sa7aan hanoppo geeddawe saluwankka hanenna.

¹⁹ “Qassikka taani hinttenttoo oday; hintteppe laa77u uray sa7an Xoossaa woos-siyaawaan ay yewuwaaninne itti wozanaa gidooppe, saluwan de7iya ta Aabbu hewaa hinttenttoo immana.

²⁰ Ayissi gooppe, laa77u uray woy heezzu uray ta sunthaan shiiqiyaasaan, taani hewaan untuntu gidduwan de7ay” yaageedda.

Atto Giyaawaa

²¹ Phexiroosi; he wode Yesuusakko yiide, “Godaw, ta ishay taana aappu kaalla naaqqooppe taani aw atto gaanaw bessii? Laappunuwaa gakkanaw naaqqineeyee?” yaagiide A oochcheedda.

²² Yesuusi zaariide A, “Gidenna, taani neena laappun tammu kaalla laappunuwaa gayippe attin, laappunuwaa xalalaa giikke.

²³ “Ayissi gooppe, saluwaa kawutethay bare qoomatuwaanna miishshaa heetettanaw qoppeedda kaatiyaa bessee.

²⁴ He kaatii miishshaa heetettanaw doommeedda wode, daro miiloone biraa acuu de7iyaa itti bitaniyaa aakko aheeddino.

²⁵ Shin he qoomaw acuwaa ciggiyaawe dhayina, A goday he acuwaa cigganaw, A machchattanne iinne A naanay, qassi aw de7iya ubbabay zali77ettana mala, A azazeedda.

²⁶ Hewaa diraw, qoomay bare godaa sinthaan gulbbatiide, ‘Ta godaw, hayyagodo guutha wodiya naagarikkii; taani new ubbabaakka ciggana yaagiide A woosseedda.

²⁷ A goday aw qarettiide, A yeddi aggeedda; A acuwaa akka aw maarii aggeedda.

²⁸ “Shin he qoomay kesiide, bare laggethaa qoomatuwaappe ittuu bareppe xeetu biraa santtimiyaa tal77eeddawaanna gaketttiide, ‘Ne bolla de7iya ta miishshaa cigga’ yaagi oyqqiide, A cuulleedda.

²⁹ “Yaatina he A laggethaa qoomay A sinthaan gulbbatiide, ‘Ha77i ta7ishay guutha wodiya naagarikkii; taani new ubbabaakka ciggana’ yaagiide A woosseedda.

³⁰ “Shin ixxi akki biide, A laggethay he acuwaa qanxxana gakkanaw, qasho golle gelisseedda.

³¹ Hewaa diraw, A laggethaa qoomatuu hewaa be7iide, daro yiloteeddino; barenttu godaakko biide, I ootheedda ubbabaa aw odeeddino.

³² “Hewaappe guyyian, goday he qoomaa xeesiide, ‘Ha iita qoomaw, neeni taana woosseedda diraw, taani he acuwaa ubbaa new maaraa aggaaddi.

³³ Taani new he acuwaa maareeddawaadaan, neenikka ne laggetha qoomaw maaranaw bessennee? yaageedda.

³⁴ Hewaappe simmiide aw daro hanqqettiide, bare acuwaa ubbaa I ciggi wurssana gakkanaw, paxa kaa7ettana mala, qasho golle gelisseedda.

³⁵ “Hinttenttu huuphiyan huuphiyan hinttenttu ishaw wozanappe atto gaana dhayooppe, he goday bare qoomaa ootheeddawaadan, saluwan de7iya ta Aabbukka hinttentta hewaadan oothana” yaageedda.

19

Yesuusi Geluwaabanne Akaabaa Tamaarisseedda (Mar 10:1-12)

¹ Yesuusi he haasayaa wurssowaappe guyyiyan, Galiilaappe denddiide, Yorddaanoosa Shaafaappe hefinthan de7iya Yihudaa gadiya beedda.

² Daro asay A kaalliide beeddawaa hewaan patheedda.

³ Itti itti Parisaawatuu paaccanaw Yesuusakko yiide, “Itti asay ay gaasuwaaninne, bare machchatto yeddana nu higgii azazii?” yaagiide A oochcheeddino.

⁴ Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; “Xoossay koyro untuntta medhdhiidde, attumawaanne maccawunno ootheedda.

⁵ Hewaa diraw, ‘Itti asay bare aabbanne bare daayo aggiide, bare machchattinna ittippe de7ee; untunttu laa77uu itti asaa gidiino’ yaagiyaa qaalaa nabbabibeykkitee?

⁶ Hewaa diraw, untunttu itti asa gidiyaawaappe attin, laa77u asa gidikkino; hewaa diraw, Xoossay ittippe de7anaadan gathowaa asay shaakkoppo” yaageedda.

⁷ Parisaawatuu Yesuusa, “Yaatina, Muse ayaw itti uray bare machchatto pirimaa peedhiide yeddana mala azazeeddee?” yaageeddino.

⁸ Yesuusi zaariide, “Hinttenttu hinttenttu machchatuwaa yeddana mala, Muse hinttentta azazeeddawe, hinttenttu odina sisenna guzuma gido diraappe attin, koyro hewaa mala gidenna.

⁹ Taani hinttenttoo oday; bare machchatto woshummennaan de7ishshin yeddiide, hararo akkiya ooninne woshumme; haray yeddeeddawunno akkiyawekka woshumme” yaageedda.

¹⁰ Yesuusa kaalliyawanttu A, “Asinaa gidduwaninne machchatti gidduwaan de7iya wogay hewaa mala gidoope, akkennaaninne gelennaan de7iyaawe lo77a” yaageeddino.

¹¹ Shin Yesuusi untuntta yaageedda; “Hewaa mala timirttii Xoossay immowanttussappe attin, asaa ubbaassa gidenna;

¹² ayaw gooppe, barenttu daayi uluwaappe yelettiyaa wodekka, shuufa gideeddawanttu de7iino; qassi asay qaaratina mureesa gideeddawanttu de7iino; qassi saluwaa kawutethaa diraw, barentta shuufa udeeddawanttu de7iino; ha timirttiyaa akkanaw danddayiyaawe ooninne akko” yaageedda.

Yesuusi Qeeri Naanaa Bolla Bare Kushiyya Wotheedda (Mar 10:13-16; Luq 18:15-17)

¹³ Yesuusi he wode bare kushiyya guutha naanaa bolla wotheide, Xoossaa woossana mala, itti itti asay naanaa aakko aheedda; shin Yesuusa kaalliyawanttu he asaa ahenna mala hanqqetteeddino.

¹⁴ Shin Yesuusi, “Qeeri naanay taakko yiyaawaa diggoppite; ayaw gooppe, saluwaa kawutethay hewanttu malaassa” yaageedda.

¹⁵ Hewaappe simmiide bare kushiyya untunttu bolla wotheeddawaappe guyyiyan, hewaappe bashi beedda.

*Yalaga, Dure Bitaniyaa Ooshaa
(Mar 10:17-31; Luq 18:18-30)*

¹⁶ Itti bitani Yesuusakko yiide, “Tamaarissiyaawoo, taani medhinaa de7uwaa demmanaw lo77obaa ayaa oothoo?” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi A, “Lo77obay ayentto taana ayaw oochchay? Ittuwaa xalalay lo77a; shin neeni medhinaw de7anaw koyyoope, azazatuwaa naaga” yaageedda.

¹⁸ Bitani, “Haqawantta?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Wodhoppa; woshummoppa; wuu77oppa; wordduwaa markkatoppa;

¹⁹ ne aabbanne ne daayo bonchcha; ne shooruwaakka ne huuphiyaadaan siiqa” yaageedda.

²⁰ He yalaga bitani Yesuusa, “Taani hewaa ubbaakka guuthatethaappe doommaade naagaaddi; yaatina, taw pacciyaawe ayee?” yaageedda.

²¹ Yesuusi bitaniyaa, “Neeeni polo asa gidanaw koyyoope, baade new de7iyaawaa zali77aade, he miishshaa hiyyeesaw imma; neeni saluwan durettana; yaataade yaade taana kaalla” yaageedda.

²² Shin he yalaga bitani hewaa siseedda wode, I daro dure gidiyaa diraw, qarettiide bashi beedda.

²³ Yesuusi barena kaalliyawanttussi, “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; dure asay saluwaa kawutethaa gelanawe daro meto gidanawaa.

²⁴ Taani gujjaadekka hinttenttoo oday; dure asay Xoossaa kawutethaa gelanaappe, gaaluu marppiyaa lukuwaanna aadhdhanawe matattee” yaageedda.

²⁵ A kaalliyawanttu hewaa sisi maalalettiide, “Yaatina, ooni attanaw danddayii?” yaageeddino.

²⁶ Yesuusi untuntta caddi xeelliide, “Hawe asaw danddayettenna; shin Xoossaw ubbabay danddayettee” yaageedda.

²⁷ Phexiroosi he wode zaariide Yesuusa, “Be7a, nuuni nuussi de7iya ubbabaa bashiide, neena kaalleeddo; yaatiide nuuni ayaa demmaneeshsha?” yaageedda.

²⁸ Yesuusi untuntta hawadaan yaageedda; “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; taani, Asa Na7ay, ooratha gadiyan ta kawutethaa oydiyaan uttiyaa wode, taana kaalleedda hinttenttukka tammanne laa77u Isra7eeliya zaratuwaa bolla pirddanaw, tammanne laa77u kawutethaa oydiyaan uttanita.

²⁹ Ta sunthaa diraw, golliya woy ishatuwaa woy michchatuwaa, woy aawuwaa woy aatto woy machchatto, woy naanaa woy gadiyaa aggeedda ooninne, xeetu dakuwaappe daruwaa akkana; qassi medhinaa de7uwaakka laattana.

³⁰ Shin coratuu ha77i sinthateeddawanttu guyyetanawantta; qassi coratuu ha77i guyyen de7iyaawanttu sinthatanawantta.

20

Woyiniyaa Turaa Giddon Oothiyaa Oosanchchatuwaa Leemisuwaa

¹ “Saluwaa kawutethay woyiniyaa geetettiyaa turaa gidduwaa oothiyaawantta uniyaa oosissanaw, wontta guuraan keseedda woyiniyaa turaa godaa bessee.

² I he oosanchchatoo hachche hachche ootheddawaa wolqqaa gatiyaa cigganaw untuntunna giigiide, bare woyiniyaa turaa gidduwaa oosissanaw untuntta yeddeedda.

³ “Qassi heezzu saatiyaa gidooke kesiide, oosuu baynnaan qocaan eqqeedda hara asatuwa be7iide,

⁴ untuntta, ‘Hinttenttukka qassi ta woyiniyaa turaa gidduwaa oothanaw biite; taani hinttenttoo bessiyaa gatiyaa ciggana’ yaageedda; hewaappe guyyiyan untunttu beeddino.

⁵ Laa7ethuwaakka usuppun saatiyaaninne udduppu saatiyaan kesiide, hewaadan ootheedda.

⁶ Tammanne itti saatiyaa heran I kesiya wode, haranttu hewaan eqqeeddawannta demmiide, ‘Oosuwa oothennaan kumentha gallassaa hawaan ayaw eqqi peesheddi-tee?’ yaageedda.

⁷ “Unttuntu, ‘Nuuna oosissiyaa asay dhayeedda diraw eqqi peesheeddo’ yaageed-dino.

‘I, ‘Hinttunttukka qassi ta woyiniyaa turaa gidduwaa oothanaw biite’ yaageedda.

⁸ “Sa7ay omarssiyaa wode, woyiniyaa turaa goday oothiyaawanttu kaappuwaa, ‘Oosanchchatuwaa xeesaade, wurssethaan oosuwan geleeddawanttuppe doommaade koyro geleeddawantta gakkanaw, unttuntu oosuwa dirgguwaa cigga’ yaageedda.

⁹ “Tammanne itti saatiyaa heeran oosuwa doommeeddawanttu yiide, huuphiyan huuphiyan oothiide peesheedda wolqqaa gatiyaa akkeeddino.

¹⁰ Koyro oosuwa doommeedda asay yeedda wode, daruwaa akkanaw qoppeeddino; shin unttunttukka huuphiyan huuphiyan barenttu oosuwa wolqqaa gatiyaa akkeed-dino.

¹¹⁻¹² Hewaappe guyyiyan, ‘Ha guyyeppe yeeddawanttu itti saatiyaa xalalaa ootheed-dino; kumentha gallassaa daaburiide cawotteedda nuwaanna unttuntu oosuwa dirgguwaa qaraa oothaadda’ yaagiide barentta oosuwan gelisseeddawaa bolla zu-uzummeeddino.

¹³ “Shin I unttunttuppe ittuwa hawadaan yaageedda; ‘Ta laggew, taani neena naaqqabeykki; oothaade peesheedda wolqqaa gatiyaa taananna giigabeykkiyee?’

¹⁴ Newaa akkaade ba; taani ha77i wurssethaan oosuwan geleeddawookka newaa keenaa immanaw koyyay.

¹⁵ Taani ta miishshaan ta koyyeeddawaadan oothanaw taw maatay baawee? Woy taani lo77a gideedda diraw, neeni qanaatay?’ yaageedda.

¹⁶ “Hewaadankka, qassi guyyeteeddawanttu sinthatanawantta; sinthateeddawanttu qay guyyetanawantta; ayaw gooppe, xesetteeddawanttu cora; shin dooretteed-dawanttu guutha” yaageedda.

*Yesuusi Bare Hayquwaabaa Heezzenhuwaa Odeedda
(Mar 10:32-34; Luq 18:31-34)*

¹⁷ Yesuusi Yeerusalaame biidde, ogiyaan barenanna biya tammanne laa77u barena kaalliyaawantta gaxaa kessiide, dumma unttunttussi yaageedda.

¹⁸ “Be7ite, nuuni Yeerusalaame ha77i kesoetto. Yaani taana, Asa Na7aa qeesat-uwaa kaappatuwaassinne higgsiya tamarissiyaawanttussi aathiide immanawantta; unttuntu ta bolla hayquwaa pirddaa pirddanawantta.

¹⁹ Qassi Ayihuda gidenna asaassikka taana aathiide immanawantta; he Ayihuda gidenna asay ta bolla qilliicanawanttanne taana lissuwan shocanawantta; yaatiide masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, taana kaqqanawantta; taani heezzen-thiyaa gallassi hayquwaappe denddana” yaageedda.

*Zabiddiyoosa Naanaa Daayi Woosaa
(Mar 10:35-45)*

²⁰ He wode Zabiddiyoosa naanaa daaya bare naanaanna Yesuusakko yaaddu; A sinthaan gulbbataade ittibaa A woosaaaddu.

²¹ Yesuusi izo, “Aya koyyay?” yaagiide oochcheedda.

Iza zaaraade, “Ha ta laa77u naanay ne kawutethaan ittuu neeppe ushechcha bag-ganna, qassi ittuu neeppe haddirssa bagganna uttino yaagaarikkii” yaagaade woos-saaddu.

²² Shin Yesuusi zaariide naanaa, “Hinttenttu ayaa woossanaw bessintto erikkita. Taana galkkiya woliqqaama metuwaa metootanitee? Taani xammaqettana xinqqataa xammaqettanaw danddayiitee?” yaageedda.

Unttuntu, “E danddayana” yaageeddino.

²³ Yesuusi, “Taana galkkiya woliqqaama metuwaa tumakka hinttenttu metootanita; shin taappe ushechcha baggannanne haddirssa bagganna uttanawantta dooranaw taw maatay baawa; shin he sa7ay ta Aabbu immanaw giigissi wotheeddawanttussa” yaageedda.

²⁴ Yokko tammu Yesuusa kaalliyawanttu hewaa siseedda wode, he laa77u ishatuwassi hanqqetteeddino.

²⁵ Shin Yesuusi unttuntu ubbatuwakka barekko xeesiide, hawadaan yaageedda; “Ahizaabe asatuwaa kaappatuunne hawantta kaaletthiyaa asatu barenttu asaa ayis-siyaawaa eriita.

²⁶ Hinttenttu gidduwaan hewaa mala gidenna; shin hinttenttu gidduwaan dhoqqatethaa koyyiyaa ooninne hinttenttoo qooma gidanaw bessee.

²⁷ Qassi hinttenttu gidduwaan ubbaappe bolla gidanaw koyyiyaaawe ooninne hinttenttoo aylle gidanaw bessee.

²⁸ Hewaadan taani, Asaa Na7ay, asaw oothanawunne daro asaa wozanaw ta shempuwaa immanaw yeeddawaappe attin, asay taw oothana mala yabeykke” yaageedda.

Yesuusi Laa77u Qooqatuwaa Patheedda

(Mar 10:46-52; Luq 18:35-43)

²⁹ Yesuusinne A kaalliyawanttu Iyyarkkoppe kesishshin, daro asay unttunta kaalleedda.

³⁰ Laa77u qooqa asatuu ogiyaa doonaan utteeddawanttu Yesuusi hewaanna aadhdhiyaawaa sisiide, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Godaw, Daawita na7aw, nuussi qarettaarikkii” yaageeddino.

³¹ Daro asay unttunta, “Hayzzite” giide hanqqetteedda; shin unttuntu barenttu kooshshaa darii dhoqqu oothiide, “Godaw, Daawita na7aw, nuuna maaraarikki!” yaageeddino.

³² Yesuusi ogiyaan eqqiide, unttunta xeesiide, “Taani hinttenttoo ayaa oothana mala koyyiitee?” yaageedda.

³³ Qooqatuu, “Godaw, nu ayfiyaa pathaarikki” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi unttunttoo qarettiide, unttuntu ayfiyaa bochcheedda; ellekka unttuntu ayfii xeelli aggina, A kaallii aggeeddino.

21

Yesuusi Wolqqaama Bonchchuwan Yeerusalaame Geleedda

(Mar 11:1-11; Luq 19:28-40; Yoh 12:12-19)

¹ Unttuntu Yeerusalaame matiide, Debre Zayte geetettiyaa deriyaa lanqqiyan de7iya Beetefaage geetettiyaa qeeri katamaa galkkeeddino; Yesuusi barena kaalliyawant-tuppe laa77uwaa sinthaw kiittiide,

² unttunta hawadaan yaageedda; “Hinttenttuppe sinthaan de7iya qeeri katamaa biite; hewaan itti haratta qashuwan de7ewunno izi maraanna hinttenttu bi simmo sankka demmanita; unttunta billiide, taw akki yiite.

³ Ooninne hinttentta oochchooppe, ‘Goday hawantta koyyee’ yaagite; ellekka I unttunta yeddi agganawaa.” *

⁴⁻⁵ Timbbitiyaa odiyaa nabii,
“Xiyoone katamaa asaw,

* **21:3** Goday: Haratuwaa godaa guussaa.

‘Be7a, ne kaatii ashikke gidiide,
hariyaa bolla, hare maraa bolla uttiide,
neekko yee’ yaagite”

yaagiide haasayeeddawe polettana mala, hawe haaneedda.

⁶ A kaalliyawanttu biide, Yesuusi barentta azazowaadan ootheeddino.

⁷ Harattonne hare maraa ahiide, barenttu mayuwaa untunttu zokkiyaan wotheeddino; hewaappe simmina Yesuusi toggeedda.

⁸ He cora asaappe dariya baggay bare mayuwaa ogiyaan hiixxeedda; qassi haranttu mithaa haythaa kar kariide, ogiyaan yeggeeddino.

⁹ Yesuusappe sinthanna hamettiyaa cora asayenne qassi A geeduwaa kaalliyaa cora asay, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide,

“Daawita na7ay galatetto!

Godaa sunthaan yiyaawe anjjetteddawaa!

Xoossay galatetto!”

yaageedda.

¹⁰ Yesuusi Yeerusalaame katamaa geleedda wode, katamaan de7iya asay ubbay, “Hawe oone?” yaagiide shabbiretteeddino.

¹¹ Asay, “Hawe Galilaan de7iya Naazireete geetettiyaa katamaappe yeedda nabiya Yesuusa” yaageedda.

Yesuusi Geeshsha Golliyaa Geleedda

(Mar 11:15-19; Luq 19:45-48; Yoh 2:13-22)

¹² Yesuusi Geeshsha Golliyaa geliide, hewaan zali77iyaawanttanne sham-miyaawantta ubbaa kare yedersseedda; qassi miishshaa laammiyaawanttu xaraphpheezaanne dogommuwaa zali77iyaawanttu oydiyaa guphi yeggiide,

¹³ untuntta, “Xoossaa Maxaafan, ‘Ta gollii Xoossaa woossiyaa golliyaa geetettana’ yaagettiide xaafetti utteedda; shin hinttenttu A bonqqiyaawanttu qosettiyaa gong-goluwaa kesseedda” yaageedda.

¹⁴ Qooqatuunne gedi sileeddawanttu Yesuusakko Geeshsha Golliyaa yiina, I untuntta patheedda.

¹⁵ Shin qeesatuwaa kaappatuunne higgia tamarissiyaawanttu Yesuusi oothiyaa oorathabaa be7eedda wodenne, guutha naanay Geeshsha Golliyan barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Daawita na7ay galatetto” yaagiyaawaa be7eedda wode hanqqetteeddino.

¹⁶ Yaatiide Yesuusa, “Hawanttu giyaawaa sisay?” yaageeddino.

Yesuusi, “E sisay; Xoossaa Maxaafay, ‘Guutha naanayenne dhammiyaa naanay neena galatana mala, untuntta erissaadda’ yaagiyaawaa ubbakka nabbabibeykkitee?” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi untuntta aggiide, he katamaappe Biitaaniyaa geetettiyaa katamaa biide, yaani aqeedda.

Ayfi dhayeedda Balasiyaa Mithatto

(Mar 11:12-14,20-24)

¹⁸ Yesuusi wontta guuraanna katamaa beedda diraw koshatteedda.

¹⁹ Ogiyaa doonaan itti balasiyaa geetettiyaa mithatto be7iide, iikko beedda; bi gakkiya wode he mithattin haythaa xalalaappe attin, ayfiya aynne demmibeenna; izo, “Laa7ethuwaa medhinawukka ayfoppa” yaagina, he balasatta man77iyan melaa aggaaddu.

²⁰ A kaalliyawanttu hewaa be7iide maalalettiide, “Ha balasatta waanaade itti kuthaan mela aggaaddee?” yaageeddino.

21 Yesuusi zaariide, “Taani hinttentoo tumuwaa gay; hinttenttu ammanuu de7iyaawanttanne sidhennawantta gidoope, ha balasatto taani otheeddawaa mala xalalaa oothikkita; shin haray atto hinttenttu ha deriyaa, ‘Denddaade abbaan kundda’ ginttokka hanana;

22 hinttenttu ammaniide Xoossaa woossiyaawaa ayaa gidinttokka akkana” yaageedda.

Yesuusa Maatay Yeeddasaa

(Mar 11:27-33; Luq 20:1-8)

23 Yesuusi Geeshsha Golliiyaa yiide tamarissishshin, qeesatuwaa kaappatuunne Ayihuda cimatu aakko yiide, “Neni hawaa oothanaw new ay maatay de7ii? New ha maataa oone immeeddawee?” yaageeddino.

24 Yesuusi zaariide untunttu, “Taanikka hinttentta ittibaa oochchana; hinttenttu taw hewaa odoope, taani hawaa ay maataani oothaytantto, hinttenttoo odana;

25 Yohaannisi xammaqiyaa maatay haqappe yeeddee? Xoossaappe yeeddeyee asaappe yeeddee?” yaageedda.

Untunttu barenttu gidduwaan palumaa doommiide, “Nuuni, ‘Xoossaappe yeedda’ yaagoope I nuuna, ‘Yaatoope, Yohaannisi odeeddawaa ayaw ammanibeykkitee?’ yaaganawaa.

26 Shin nuuni, ‘Asaappe yeedda’ yaagoope, asay ubbay Yohaannisi nabiyyaa gideed-dawaa eriya diraw, asaw yayyeetto” yaageeddino.

27 Untunttu Yesuusaw, “Nuuni erokko” yaagiide zaareeddino.

Yesuusi, “Taanikka hawaa ay maataani oothaytantto, hinttenttoo odikke” yaageedda.

Laa77u Naanaa Leemisuwaa

28 “Shin hinttenttu ayaa qoppiitee? Laa77u naanay de7iya itti bitani de7ee; he bitani bayra na7aakko biide, ‘Ta na7aw, hachche baade ta woyiniyaa turaa ootha’ yaageedda.

29 Na7ay zaariide, ‘Biikke’ geedda; shin guyyeppe bare wozanaan qoppi akkiide, woyiniyaa turaa oothanaw beedda.

30 Aawuu yokko na7aakko biide, bayraw geeddawaadankka aw geedda; teefa na7ay zaariide, ‘Lo77a ta godaw’ yaageedda; shin bibeenna.

31 Ha laa77u naanaappe bare aawuu koyeeddawaa otheeddawe haqawee?” yaageedda.

Untunttu, “Bayraa” yaageeddino.

Yesuusi untunttu hawaadan yaageedda; “Taani hinttentoo tumuwaa gay; qaraxaa akkiyawanttunne woshummiyaawanttu hintteppe sinthatiide, Xoossaa kawutethaa gelana.

32 Ayissi goope, Xammaqiyaa Yohaannisi xillotethaa ogiyaa tamarissiidde, hinttekkoo yiina, I giyaawaa ammanibeykkita. Shin qaraxaa akkiyawanttunne woshummiyaawanttu I giyaawaa ammaneeddino; hinttenttu haray atto hewaa be7iidikka, hinttenttu nagaraappe simmiide, I giyyawaa ammanibeykkita” yaageedda.

Woyiniyaa Turaa Giddon Oothiyaa Goshshanchchatuwaa Leemisuwaa

(Mar 12:1-12; Luq 20:9-19)

33 Qassikka Yesuusi hawaadan yaageedda; “Hara leemisuwaakka sisite; woyiniyaa geetettiyaa turaa tokkeedda itti bitani de7ee; woyiniyaa turaa yuushshi aathiide di-reedda; qassi he woyiniyaa gumi77iyaa ollaakka bookkeedda; hewaa naagiyaa asaw adussa shuchchaa gimbeedda. Hewaappe guyyiyan, kothaa oothiyaa asaw immiide, hara gade beedda.

34 Woyiniyaa ayfiyaa maxiyaa wodii gakkina, barena gakkiiyawaa akkiide yaana mala, bare qoomatuwaa bare kothawatuwaakko kiiteedda.

³⁵ Kothaawatuu A qoomatuwaa oyqqiide, ittuwa wodheeddino; qassi yokkuwaa shuchchan phalqqeeddino.

³⁶ Qassikka he bitani kasewanttuppe dariya hara qoomatuwaa kiitteedda; kothawatuu he qoomatuwaakka kasewanttuwaadaan ootheeddino.

³⁷ “Shin wurssethaan I, ‘Ta na7aa untunttu bonchchanawantta’ yaagiide bare na7aa untunttukko kiitteedda.

³⁸ “Shin kothawatuu na7aa be7iide, barenttu gidduwaan, ‘Gadiyaa laattanawe hawaa; biide A wodhiide, gadiyaa nuuni laattana’ yaageeddino.

³⁹ Na7aa oyqqiide, woyiniyaa turaa giddoppe gaxaa kessiide wodheeddino.

⁴⁰ “Simmi woyiniyaa turaa goday yiyaa wode, he kothawatuwaa wootanee?” yaagiide oochcheedda.

⁴¹ Untunttu, “I he iita asatuwa wodhi wurssiide, woyiniyaa turay ayfiya wode barena gakkiiyawaa wodiyaan sheedhdhiyaa hara kothaawatuwaassi immana” yaageeddino.

⁴² Yesuusi untunttu hawadaan yaageedda;

“ ‘Gimbbiyaawanttu kadhiide ixceedda shuchchay
 godaa xaphuwaa minissiyaa, ubbaappe aadhdhiyaa shuchchaa gideedda.
 Hawe Goday ootheeddawaa;

qassi nu xeelawukka maalalissiyaawaa’
 yaagiyaawaa Xoossaa maxaafaappe ubbakka nabbabibeykkitee?

⁴³ “Hewaa diraw, taani hinttentoo oday; Xoossaa kawutethay hintteppe akettiide, lo77o ayfiyaa immiya asaw imettanawa.

⁴⁴ He shuchchaa bolla kunddiyaa ubbay me7erettana; qassi he shuchchay asaa bolla kunddooppe, he kunddeedda uraa liiqissana” yaageedda.

⁴⁵ Qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yesuusi odeedda leemisuwaa siseedda wode, barenttuwaa haasayiyawaa ereeddino.

⁴⁶ Untunttu Yesuusa oyqqanaw koyyeeddino; shin Yesuusa daro asay nabiyyaa giide qoppi utteedda diraw, he asaw yayyeeddino.

22

Akaanne Geluwaa Oduwaa Leemisuwaa *(Luq 14:15-24)*

¹ Yesuusi asaw laa7ethuwaa leemisuwan hawadaan yaagiide haasayeedda;

² “Saluwaa kawutethay bare na7aw machchiyaa immanaw ubbabaa makkeedda kaatiyaa mala.

³ He kaatii bullachchaw odi wotheedda asatuwa xeesanaw bare qoomatuwaa kiit-
 teedda; shin asatu yaanaw koyyibeykkino.

⁴ “Qassi hara qoomatuwaa, ‘Xeesetteeddawantta, “Taani qumaa giigissaaddi; ta sanggatuunne ta modhdho miyatuu shuketteeddino; ubbabaykka maketteedda. Bullachchaa haa yiite” yaagite’ yaagiide kiitteedda.

⁵ Shin xeesetteeddawanttu koyyennaan ixxiide, barenttu oosoo beeddino; ittuu bare goshshaw biina, yokkuu bare zali77ew beedda.

⁶ Atteeddawanttu qassi kaatiyaa qoomatuwaa oyqqi wadhdhiide wodheeddino.

⁷ “Kaatii daro hanqqetteedda; qassi bare wottaaddaratuwaa yeddiide, he shempu-
 puwaa wodheeddawantta wodhissiide, untunttu katamaa guudisseedda.

⁸ Hewaappe guyyiyan, bare qoomatuwaa, ‘Bullachchay maketteedda; shin xeeset-
 teeddawanttu bullachchaw bessiyaa asa gidikkino.

⁹ Hewaa diraw, wogga qadhdhaa biide, hinttenttu demmeedda asaa ubbaa bul-
 lachchaw xeesite’ yaageedda.

¹⁰ He qoomatuu qadhdhaa biide, barenttu demmeedda asaa ubbaa lo77uwaa iitaa shiishshiide, bullachchaa daasiyaa kuntheeddino.

¹¹ “Shin kaatii qumaa maanaw utteedda asaa be7anaw geleedda wode, bullachchaa mayuwaa mayyibeenna itti bitaniyaa hewaan be7iide,

¹² ‘Ta laggew, bullachchaa mayuwaa mayyennaan waanaade hawaa gelaaddii?’ yaagina bitani co77u geedda.

¹³ “Hewaappe guyyiyan, kaatii bare qoomatuwaa, ‘Ha bitaniyaa kushiyaanne gediya qachchiide, kare dhumaa kessi olite; I hewaan yeekkananne achchaa dhaqana’ yaageedda.

¹⁴ “Ayissi gooppe, xesetteeddawanttu dara; shin dooretteeddawanttu guutha” yaageedda.

Giiraa Wooti Giiranentto Oochcheedda Ooshaa
(Mar 12:13-17; Luq 20:20-26)

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, Parisaawatuu biide, A haasayaappe balaa demmiide, A oyyqana mala maqqetteeddino.

¹⁶ Qassi barentta kaalliyawanttupenne Heroodisa baggatuwaappe amareed-dawantta aakko kiitteeddino. Unttuntu, “Tamaarissiyaawoo, neeni tumuwaa haasayaawaanne Xoossaa ogiyaa tumatethaan tamarissiyaawaa nuuni ereetto; ayaw gooppe, neeni asaappe asaa shaakkakkanne dummayakka.

¹⁷ Ne qofay ayentto nuussi oda; nuuni Roome gadiya Kaatiyaa Qeesaarew giiraa giiriyaawe wogeeyee woga gidennee?” yaageeddino.

¹⁸ Shin Yesuusi untuntu iita qofaa eriide, “Ha lo77a malatiyaa iita asatoo, ayaw taana paacciitee?”

¹⁹ Giiraa giiriya miishshaa taana bessite” yaageedda. Hewaappe guyye untuntu biraa santtimiyaa aw aheeddino.

²⁰ I, “Ha malayenne sunthay oowee?” yaageedda.

²¹ Hewaappe simmiide untunta oochchina, untuntu, “Roome gadiya Kaatiyaa Qeesaarewaa” yaageeddino.

Hewaappe guyyiyan, Yesuusi untunta, “Yaatooppe, Qeesaarewaa Qeesaaressi, Xoos-saawaa Xoossaassi immite” yaageedda.

²² Untuntu hewaa siseedda wode, maalalettiide A aggiide beeddino.

Hayqqeeddawanttu Dendduwaabaa
(Mar 12:18-27; Luq 20:27-40)

²³ Hayqqeedda asay denddenna giyaa Saduqaawanatuwaappe itti itti asatuu he gallassi Yesuusakko yiide, hawadaan yaagiide, A oochcheeddino;

²⁴ “Tamarissiyaawoo, Muse, ‘Itti asay na7aa yelennaan hayqqooppe, he hayqqeed-dawaa ishay A machchatto laattiide, bare ishaw na7aa yelanaw bessee’ yaageedda.

²⁵ Nuunanna laappu ishata de7iino; bayray machchatto akkiide, na7aa yelennaan hayqqeedda; hewaappe guyyiyan A machchatto A ishay akkeedda.

²⁶ Qassi laa7ethiyaawekka hayqqeedda; heezzeethiyaawekka, laappuntha gakkanawukka hewaadan haneeddino.

²⁷ Ubbaappe guyyiyan, he mishiratta hayqqaaddu.

²⁸ Yaatina, hayqqeedda asay hayquwaappe denddiyaa gallassi he mishiratta laap-punatuwaappe haqawoo machche gidanee? Ayissi gooppe, laappunatuu ubbaykka izo akkeeddino” yaageeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; “Xoossaa Maxaafatuwaa woy A wolqqa hanttentu erenna diraw baliita.

³⁰ Ayissi gooppe, hayqqeedda asay hayquwaappe dendiya gallassi, saluwan de7iya kiitanchchatuwa mala gidanaappe attin, attuma asayne akkenna; macca asayne gelenna.

³¹⁻³² Shin hayqqeeddawatantu dendduwaabaa gidoope, Xoossay, ‘Taani Abraahaame Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yayiqooba Xoossaa’ yaagiide hinttew odeeddawaa ubbakka nabbabibeykkitee? Xoossay paxa de7iyaawatantu Xoossaa gidiaawaappe attin, hayqqeeddawatantu Xoossaa gidenna” yaageedda.

³³ Daro asay hewaa sisiide, A timirttiyaan maalaletteeddino.

Ubbaappe Aadhdhiyaa Azazuwaa
(Mar 12:28-34; Luq 10:25-28)

³⁴ Shin Yesuusi Saduqaawanatuwaa co77u ootheeddawaa Parisaawatuu siseedda wode, ittisaa shiiqeeddino.

³⁵ Unttuntu giddoppe higgia tamarissiyaa ittuu, Yesuusa paaccanaw ittibaa oochcheedda.

³⁶ “Tamarissiyaawoo, higgia gidduwaan ubbaappe aadhdhiyaa azazu haqawee?” yaagiide A oochcheedda.

³⁷ Yesuusi zaariide, hawaadan yaageedda; “ ‘Neni Godaa ne Xoossaa ne kumentha wozanaappe, ne kumentha shemppuwaappe, ne kumentha qofaappe siiqa’ yaageedda.

³⁸ Hewe ubbaappe dariya azazuwaanne qassi ubbaappe aadhdhiyaa azazuwaa.

³⁹ Qassi laa7ethiyaa azazuukka A mala; hewe, ‘Neni ne shooruwaa ne huuphiyaadaan siiqa’ giyaawaa.

⁴⁰ Muse higgia ubbayne nabatuwaa timirtii ha laa77u azazatuwaan qashettee” yaageedda.

Kiristoosabaa Oochcheedda Ooshaa
(Mar 12:35-37; Luq 20:41-44)

⁴¹⁻⁴² Parisaawatuu ittisaa shiiqeeddasaan Yesuusi untuntta, “Kiristoosabaa waagiide qoppiitee? I O na7ee?” yaagiide oochcheedda.

Untunttu, “Kiristoosi Daawita na7aa” yaageeddino.

⁴³ Yesuusi untuntta, “Yaatina, Daawite barena Geeshsha Ayyaanay haasayissina Kiristoosa waagiide, ‘Godaa’ giide xeesii?”

⁴⁴ Qassikka Daawite,
‘Goday ta Godaa,

“Taani ne morkketuwaa neeni yedhdha eqqiyaawaa oothana gakkanaw, hawaan taappe ushechcha bagganna uttaade taananna ittippe daannata geedda’ yaageedda.

⁴⁵ Daawite Kiristoosa, ‘Godaa’ giide xeesooppe, yaatina, Kiristoosi waaniide Daawita na7aa gidii?” yaageedda.

⁴⁶ Yesuusaw itti qaalaa zaaranaw danddayeedda itti asayne baawa; qassi he gallasappe doommina, hara ooshaa A oochchanaw xaleeddawe ooninne baawa.

23

Muse Higgia Tamarissiyaawatunne Parisaawatuwaa Iitatethaa
(Mar 12:38-39; Luq 11:43-46; 20:45-46)

¹ Hewaappe guyyian, Yesuusi shiiqeedda asawunne barena kaalliyaawanttoo hawaadan yaagiide haasayeedda;

² “Higgia tamarissiyaawatunne Parisaawatuu Muse higgia tamarissiyaa maataanna de7iino.

³ Hewaa diraw, hinttenttu oothana mala, untunttu hinttentta azaziya ubbabaa oothitenne qassi naagite; shin untunttu oothiyaawaadan oothoppite; ayaw gooppe, untunttu barenttu odiyaawaa oothikkino.

⁴ Tookkanaw deexiyaa tookuwaa untunttu qachchiide, asaa toossiino; shin barenttu huuphiyaan haray atto, he tookuwaa biradhdhiyan bochchanawukka koyyikkino.

⁵ “Shin untunttu barenttu oosuwaa ubbaa asay be7anaadan oothiino; ayaw gooppe, barenttu som77iyaaninne barenttu kushiya qessiyaa qachchiyaa xiqisiyaanna de7iya kitaafaa aassiinonne barenttu mayuwaa macaraakka adussiino.

⁶ Asay barentta shoobbiide afosaan bonchcho utuwaa dosiino; qassi Ayihuda woosa golletuwaanikka daro lo77iyaa oydiyaa dosiino.

⁷ Asay gewaan barentta bonchchiide sarotana malanne ‘Tamaarissiyaawoo’ giide barentta xeesanaadan koyyiino.

⁸ “Shin hinttentta tamarissiyaawe ittuwa xalalaa gideedda dirawunne hinttenttu ubbay ishatuwaa gideedda diraw, ittuu ittuwa, ‘Tamarissiyaawoo’ giide xeesoppite.

⁹ Ha sa7an oonanne ‘Aawuwaa’ giide xeesoppite; ayaw gooppe, hinttenttoo saluwan de7iya itti Aawuu de7ee.

¹⁰ Ittu ittuwaa, ‘Tamarissiyaawoo’ giidekka xeesoppite; ayaw gooppe, hinttenttoo itti Goday, Kiristtoosa xalalay de7ee.

¹¹ Hinttenttu gidдон ubbaappe dariyaawe hinttenttoo qooma gidanaw bessee.

¹² Barena darissiyaawe ooninne tooshettana; qassi barena toochchiyaawe ooninne dhoqqu gaana.

Higgiyaa Tamarissiyaawanttunne Parisaawatuu Boretteeddino
(Mar 12:40; Luq 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³ “Lo77a malatiyaa iitadoo, higgiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawatoo, asaw saluwaa kawutethaa hinttenttu gorddiya diraw, hinttenttoo aayyero; ayaw gooppe, hinttenttu huuphewunne gelikkita; qassi gelanaw koyyiyaawanttakka gelissikkita.

¹⁴ “Lo77a malatiyaa iitadoo, higgiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawatoo am77etuwaawaa golliyaa hinttenttu bonqqiide, hinttenttoo lo77a malatanaw Xoossaa woosaa adussiita; hewaa diraw, hinttenttoo aayyero; ubbaappe aadhdhiyaa pirddaa hinttenttu akkana.

¹⁵ “Lo77a malatiyaa iitadoo, higgiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawatoo hinttenttu itti uraa ammanthanaw abbaaninne sa7an yuuyiyaa dirawunne qassi hinttenttu A ammanthiya wode, he uraa hinttenttuwaappe laa77u kushiyaawaa iiteedda Gaanamew na7a oothiyaawaa diraw, hinttenttoo aayyero.

¹⁶ “ ‘Ooninne Geeshsha Golliyan caaqqooppe, aynne baawa; shin Geeshsha Golliyan de7iya worqqaan caaqqooppe, he caaqqoo A gakkoo’ giya hinttenttoo qooqi uttiide asaa kaaletthiyaawanttoo, hinttenttoo aayyero.

¹⁷ Ha eeyatuu, ha qooqatuu, worqqay aadhdhiyee? Worqqaa geeshsha oothiyaawaa Geeshsha Golli aadhdhii?

¹⁸ Qassi hinttenttu, ‘Ooninne yarshshuwaa yarshshiyaaban caaqqooppe, aynneekka baawa; shin ooninne A bolla de7iya yarshshuwaan caaqqooppe, he caaqqoo A gakkoo’ yaagiide tamarissiita.

¹⁹ Ha eeyatuu, ha qooqatuu, yarshshuu aadhdhiyee? Woy yarshshuwaa geeshsha oothiyaawaa A yarshshiyaabay aadhdhii?

²⁰ Hewaa diraw, yarshshuwaa yarshshiyaaban caaqqiya uray he yarshshiyaawaanikka caaqqee; qassi A bolla de7iya ubbabankka caaqqee.

²¹ Geeshsha Golliyan caaqqiya uray, he Geeshsha Golliyaninne A gidдон de7iya Xoossaan caaqqee.

²² Saluwan caaqqiya uray, Xoossaa kawutethaa oydiyaaninne he oydiyaan utiyaawan caaqqee.

²³ “Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawattoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, karethaa anuugaappe, shillaariyaappenne okashiyaappe asirataa hinttenttu immiita; shin higgiiyan de7iya darii koshshiyaawantta aggiita; hewanttu pirddaa, maarotethaanne xillotethaa. Haranttakka aggennaan, hinttenttu oothanaw bessiyaa yewatuu hawantta.

²⁴ Hinttenttoo qooqi uttiide, asaa kaaletthiyaawanttoo, hinttenttu ushshaappe udunxxiyaa gacciide, gaaluwaa mittiita.

²⁵ “Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawattoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, hinttenttu shaataanne keriyaa bolla baggaa geeshshii-ita; shin A gidduwan bonqqiyaaninne uuzetethaan kuntheeddita.

²⁶ Ha qooqa Parisaawew, shaataanne keriyaa garssaa kasetaade geeshsha digga; hewaappe guyyiyan, bolla baggaykka geeshsha gidanawa.

²⁷ “Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawattoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, kare bagganna booshinchchaan okettiide, lo77i uttiide, qassi garssa bagganna hayqqeedda asaa meqethayenne woqqeeddabay ubbabay kumeedda duufotuwa malatiita.

²⁸ Hewaadankka, qassi bolla bagganna asaa ubbaw xilluwaa malatiita; shin hinttenttoo garssa bagganna lo77a malatiyaa iitatethayenne makkalay kumi utteedda.

²⁹ “Lo77a malatiyaa iitattoo, higgiiya tamarissiyaawanttoonni Parisaawattoo, hinttenttoo aayyero. Ayissi gooppe, nabatuwaa duufuwaa bolla golliyyaa keexxiita; qassi xillatuwaa duufuwaakka loythiita.

³⁰ Qassi hinttenttu, ‘Nuuni beni nu aawotuwa wode de7eeddawannta gidintto, untuntunna ittippe nabatuwaa wodhokko shin’ yaagiita.

³¹ Hewaa gidooppe, nabatuwaa wodheeddawanntu naanaa hinttenttu gideeddawaa hinttenttu huuphiyaan markkattiita.

³² Simmi hinttenttu aawotuu doommeeddawaa polikkitee!

³³ “Ha shooshshattoo, shooshshaa naanaw, Gaannamiyaa pirddaappe waaniide attantee?

³⁴ Hewaa diraw, beyte, taani nabatuwaa aadho eranchchatuwaanne higgiiya tamarissiyaawantta hinttekkoo kiittana. Untuntuppe ittuwa ittuwa hinttenttu wodhananne masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqanita; qassi ittuwa ittuwa hinttenttu woosa golletun lissuwan shocanitanne katamaappe katamaa yederssanita.

³⁵ Hewaa diraw, xilluwaa Aabeela wodhoodeppe doommiide, Geeshsha Golliyaappenne yarshshiyaasaappe gidduwan hinttenttu wodheedda Baraakiyya na7aa Zakkaraasa wodiyyaa gakkanaw, hayqqeedda xillatuwa ubbatuwaa suuthaa diraw, hinttenttu murettanita.

³⁶ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha ubbabay ha wodiyyaa asaa bolla gakkanawaa.

*Yeerusalaamessi Odetteedda Mino Oduwaa
(Luq 13:34-35)*

³⁷ “Yeerusalaame katamaa asaw, Yeerusalaame katamaa asaw, nabatuwaa hinttenttu wodhiita; Xoossay hinttenttukko kiitheeddawanntakka shuchchan caddiita; kuttatta bare maratuwaa bare qefiyan haphphiyaawaadan, taani hinttenttu asaa ittisaa shishshanaw aappu kaalla koyyaaddita! Shin taana diggeeddita.

³⁸ Be7ite, hinttenttu gollii ubbakka ona gidanawa.

³⁹ Ayissi gooppe, taani hinttenttoo oday; hinttenttu, ‘Godaa sunthaan yiyaawe anjjetteddawaa gaana gakkanaw, laa7enthuwaa taana be7ikkita’ gay” yaageedda.

24

Yesuusi Geeshsha Golli Kolettanawaa Kasetiide Odeedda (Mar 13:1-2; Luq 21:5-6)

¹ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe kesiide biya wode, Geeshsha Golliyaa dirssaa gidдон de7iya golliya bessanaw A kaalliyawanttu aakko yeeddino.

² Yesuusi zaariide untuntta, “Hewaa ubbaa be7iite? Taani hinttentoo tumuwaa oday; ha golletuwan de7iya itti shuchchayenne attennaan ubbay kolettana” yaageedda.

Wodiyaa Wurssethaabaa (Mar 13:3-13; Luq 21:7-19)

³ Yesuusi Debre Zayte geetettiyaa deriyaa bollan uttide7ishshin, A kaalliyawanttu barenttu xalalaa aakko yiide A, “Hewe awude hananentto, nuussi odaarikii; qassi ne yuussawunne wodiyaa wursethaw mallay ayaa gidanee?” yaageeddino.

⁴ Yesuusi zaariide, untuntta hawaadan yaageedda; “Hinttentta ooninne balethenna mala naagettite.

⁵ Ayissi gooppe, daro asay ta sunthaan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiidde yaana; yaatiide daro asaa balethana.

⁶ Matan de7iya olaa waasuwanne haakuwan de7iya olaa oduwaa sisanaw hinttenttu de7iita; hewaa malabay hananaw bessiyaa diraw, naagettite; hirggoppite; shin wursethay bira.

⁷ Ayissi gooppe, itti gadiya asay hara gadiya asaanna olettana; qassi itti kawutethay hara kawutethaanna olettana; koshayenne biittaa qaathay ubbasan de7anawaa.

⁸ Hewe ubbaykka koyro oythaa mala.

⁹ “Asay he wode hinttentta wayyissananne wodhanawaa; ta sunthaa diraw, gade ubbay hinttentta ixxanawaa.

¹⁰ He wode cora asay ammanuwaa agganawantta; barenttu gidдон ittuu ittuwa aathiide immananne ittuu ittuwa ixxanawaa.

¹¹ Qassi worddo nabatuu coratuu dendiide, daro asaa cimmanawantta.

¹² Makkalay dariya diraw, cora asaa siiquu irxxanawa.

¹³ Shin wursethay gakkanaw gencciyaa uray attanawaa.

¹⁴ Asaw ubbaw markka gidana mala, kawutethaa wonggalaa mishiraachchuu sa7aa ubbaan odettanawaa; hewaappe guyyiyan, wursethay gakkanawaa.

Bashshaa tunatethaa (Mar 13:14-23; Luq 21:20-24)

¹⁵ “Hewaa diraw, nabiyaa Daaneel odeedda bashshaa tunatethay geeshsha saan eqqeeddawaa hinttenttu be7ana; hewe waagiyaawentto, nabbabiyaawe akeeko.

¹⁶ “Yihudaa gadiyan he wode de7iyaawanttu deriyaakko kesino.

¹⁷ Golliyaa huuphiyan de7iya uraykka bare soyin de7iyaawaa akkanaw wodhd-hoppo.

¹⁸ Gaden de7iyaawe bare mayuwaa akkanaw guyye simmoppo.

¹⁹ He wode shahaara maccawanttussinne dhanthiyaa maccawanttussi aayyero.

²⁰ Balgguwan woy Sambbataan hinttenttu betenna mala, Xoossaa woossite;

²¹ ayaw gooppe, alamii medhettoodeppe hachche gakkanaw de7ibeennabayenne qassi hawaappe sinthawukka ubba de7enna iita waayyii he wode de7anawaa.

²² Xoossay he gallassatuwaa payduwaa guuthiyaawe baawentto, asaa gideedda ooninne attenna; shin I bare dooreedda asatuwa diraw, he gallassatuwaa payduwaa guuthanawaa.

²³ “He wode ooninne hinttentta, ‘Be7ite. Kiristtoosi hawaan de7ee’ woy, ‘Hewaan de7ee’ yaageoppe awaa ammanoppite.

²⁴ Ayissi gooppe, worddo Kiristtoosatuunne worddo nabatuu denddana; yaatiide barenttoo danddayettooppe, haray atto Xoossay dooreeddawanttakka balethanaw wolqqaama malaataanne maalalissiyaabaa bessanawaa.

²⁵ Be7ite, taani hinttew hewaa kasetaade odaaddi.

²⁶ “Hewaa diraw, asay hinttentta, ‘Be7ite, Kiristtoosi bazzuwan de7ee’ gooppe, yaa booppite; woy hinttentta, ‘Be7ite, qol77on de7ee’ ginttokka, untuntubaa ammanop-pite.

²⁷ Ayissi gooppe, walqqanthay awayfi doliyaa baggappe walqqammiide, awayfi wulliyaa bagga gakkanaw pholqqugiyawaadan, ta yuussay, Asaa Na7aa yuussay, hewaadan hananawaa.

²⁸ “Bakutay de7iyaasaa shorttii shiiqana.

*Asaa Na7ay, Kiristtoosi Laa7ethuwaa Yaana
(Mar 13:24-27; Luq 21:25-28)*

²⁹ “He wode waayyiyaappe guyyiyan, man77iyan away dhumaana;

agenay poo7iyaawaa agganawaa;

xoolinttatu saluwaappe kunddanawantta;

qassi saluwan de7iya wolqqatuukka qaaxettanawantta.

³⁰ He wode ta mallay, Asa Na7aa mallay, saluwan beettanawaa; sa7an he wode de7iya asaa zarii ubbay yeekkanawantta. Qassi taani, Asaa Na7ay, wolqqaannanne wolqqaama bonchchuwaanna saluwaappe shaariyaa gidonna yiishshin, untuntu be7ana.

³¹ I bare kiitanchchatuwa wolqqaama malakataanna kiittana; kiitanchchatuu alamew ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaw, qassi sa7aan oydu baggappe aw dooretteeda asaa shiishshanawaa.

*Goday Yaana Gallassaa Malaataa
(Mar 13:28-31; Luq 21:29-33)*

³² “Leemisuwaa balasatto geetettiyaa mithattippe akeekite; balasatta aaciya wodenne izi haythay qolettiiyaa wode, bonii mateeddawaa hinttenttu eranita.

³³ Hewaadankka, hinttenttu he ubbabaa be7iyaa wode, I matiide penggiyaa shiiqeed-dawaa erite.

³⁴ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha ubbabay hanana gakkanaw, ha wodiya asay hayqqidiggenna.

³⁵ Saluunne sa7ay aadhdhana; shin ta qalay ubbakka aadhdhenna.

*Goday Yaana Gallassaa Ooninne Erenna
(Mar 13:32-37; Luq 17:26-30,34-36)*

³⁶ “Shin he gallassanne he saatiyaa Aawuwaa xalalaappe attin, haray atto saluwan de7iya kiitanchchatuwa gidina, woy taana Na7aa gidinakka ooninne eriyaawe baawa.

³⁷ Ta yuussay, Asaa Na7aa yuussay, Nohe wode hanowaa mala gidanawa.

³⁸ Ayissi gooppe, bashshaa haathaa yuussaappe kase wode, Nohe markkabiyaan geledda gallassay gakkanaw, asay meenne usheenne; qassi attuma asay akkeenne macca asay asinaa gelee.

³⁹ Bashshaa haathay yiide, untuntta ubbaa afana gakkanaw, untuntu akeeki beykino; taani, Asa Na7ay, yiyaa wodii, hewaa mala gidanawa.

⁴⁰ “He wode laa77u asatuu gaden oothiyaawanttuppe ittuwa afana; ittuu attanawaa.

⁴¹ Laa77u maccawanttu woxaan gaacciyaawanttuppe ittinno afana; ittinna attana.

⁴² “Simmi hintte Goday ay gallassi yaanawentto hinttenttu erenna diraw, naagi uttite.

⁴³ Shin kayisuu qammaappe woysa wodiyaan yaanentto golliya goday ereeddentto, bare gollii bookettenna mala, beegottiide naagi uttanawaa erite.

⁴⁴ Hewaa diraw, hinttentukka giigi uttite; ayaw gooppe, taani, Asaa Na7ay, hinttenttu qoppenna saatiyaan yaana.

Itanne Lo77o Qoomaa Leemisuwaa
(Luq 12:41-48)

⁴⁵ “Yaatina, bare soy asaw qumaa koshshiyaa wodiyaan immana mala, A goday suntheedda ammanetteedda wozanaama qoomay oonee?

⁴⁶ I hewaadan oothishshin, A goday yiide demmiyaa qoomay anjjetteddaawaa.

⁴⁷ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; goday he qoomaa barewaa ubbaa bolla sunthana.

⁴⁸ Shin qoomay iita gidooppe, ‘Ta goday gami77iide yaanawaa’ yaagiide bare wozanaan qoppiide,

⁴⁹ bare laggethaa qoomatuwaa wadhaa doommooppe, mathottiyaawanttunna mooppenne ushooppe,

⁵⁰ he qoomaa goday I qoppibeenna gallasaaninne I eribeenna saatiyaan yaana.

⁵¹ Hewaappe guyyiyan A qanxxereethiide, * lo77a malatiyaa iita asatuu de7iyaasaan wothana; hewaan I yeekkananne achchaa dhaqana.

25

Tammu Wodoratuwaa Leemisuwaa

¹ “He wode saluwaa kawutethay barenttu kuraaziyaa oyqqiide, machchatto akkiyawaa mokkanaw kare kaseedda tammu wodoratuwaa malatana.

² Unttuntuppe ichcheshatuu boozatuwaa; qassi ichcheshatuu cincca.

³ Boozatuu barenttu kuraaziyaa oyqqeeddino; shin lambbaa oyqqibeykkino.

⁴ Shin cinccatuu barenttu kuraaziyaanne xaarumusiyaa lambbaa oyqqeeddino.

⁵ Machchatto akkiyawe yeennaan gami77ina, he wodoratuu barentta gemi77ishissina gisii aggeeddino.

⁶ “Bilahe gideedda wode, ‘Be7ite, machchatto akkiyawe gakkeedda; A mokkanaw kare kesite’ yaagiyaa wolqqaama cabbuu denddeedda.

⁷ “He wode he wodoratuu ubbatuu beegottiide, barenttu kuraaziyaa giigisseeddino.

⁸ Boozatuu cinccatuwaa, ‘Nu kuraazi to7ana haniyaa diraw, hinttenttu lambbaappe nuussi immeerikkitee’ yaageeddino.

⁹ “Shin cinccatuu zaariide unttunta, ‘Aggite, nuussinne hinttenttussi gidenna; hewaa dira hinttew zali77iyaawanttukko biide shammi akkite’ yaageeddino.

¹⁰ Hewaappe guyye boozaa wodoratuu lambbaa shammanaw bidiggina, machchatto akkiyawe puttu giina, giigi utteedda ichcheshu wodoratuu aananna ittippe bullachchaa golliyaa geleeddino; ipithaykka gorddetti aggeedda.

¹¹ “Guyyeppe qassi yokko wodoratuu yiide, ‘Godaw, godaw, nuussi dooyyaarikii’ yaageeddino.

¹² “Shin machchatto akkiyawe zaariide, ‘Taani hinttenttoo tumuwaa oday; taani hinttentta erikke’ yaageedda.

¹³ “Simmi taani, Asaa Na7ay, yaana gallassaa woy saatiyaa hinttenttu erenna diraw, naagi uttite.

Heezzu Qoomatuwaa Leemisuwaa
(Luq 19:11-27)

¹⁴ “Ayissi gooppe, saluwaa kawutethay bare qoomatuwaa xeesiide, barew de7iyaawaa unttunttoo sheedhdhiide, ogiyaa baana haniyaa bitaniyaa bessee.

* **24:51** A qanxxereethiide, guussay kessi kare olanawaa giyaawaa.

¹⁵ Unttuntu huuphiyan huuphiyan unttuntu wolqqaa keenaa ittoo ichcheshu sha77a biraa, ittoo laa77u sha77a biraa, qassi ittoo itti sha77a biraa immiide, bare ogiyaa beedda.

¹⁶ Ichcheshu sha77a biraa akkeedda qoomay ellekka biide zali77iide, hara ichcheshu sha77a biraa wodhisseedda.

¹⁷ Hewaadankka, qassi laa77u sha77a biraa akkeedda qoomay hara laa77u sha77a biraa wodhisseedda.

¹⁸ Shin itti sha77a biraa akkeeddawe biide, ollaa bookkiide, bare godaa miishshaa moogi aggeedda.

¹⁹ “Daro wodiyaappe guyyiyan, he qomatuwaa goday yiide, bare miishshaa untuntunna heetetteedda.

²⁰ Ichcheshu sha77a biraa akkeedda qoomay yiide, hara ichcheshu sha77a biraa sheedhdhiidde, ‘Ta godaw, neeni taw ichcheshu sha77a biraa immaadda; be7a, hara ichcheshu sha77a biraa wodhissaaddi’ yaageedda.

²¹ A goday A, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77anne ammanettiya qoomaa; neeni guuthaban ammanettaadda. Taani neena darobaw kaappo oothana; haa gelaade ne godaanna nashetta’ yaageedda.

²² “Qassi laa77u sha77a biraa akkeeddawekka yiide, ‘Ta godaw, neeni taw laa77u sha77a biraa immaadda; be7a, taani hara laa77u sha77a biraa wodhissaaddi’ yaageedda.

²³ A goday A, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77anne ammanettiya qoomaa; neeni guuthaban ammanettaadda. Taani neena darobaw kaappo oothana; haa gelaade ne godaanna nashetta’ yaageedda.

²⁴ “Itti sha77a biraa akkeeddawe qassi yiide, ‘Ta godaw, neeni zerabeennasaappe qoyciyaa asa gidiyaawaanne kathaa laalabeennasaappe maxiyaa meqethi baynna asa gidiyaawaa taani eray.

²⁵ Taani yayyaaddi; yaataade baade ne biraa biittaan moogaaddi; be7a, ne biray haweku’ yaageedda.

²⁶ “A goday zaariide, A hawadaan yaageedda; ‘Ha iita azalla ashikkarew, taani zerabeennasaappe qoyciyaa asa gidiyaawaanne kathaa laalabeennasaappe maxiyaa asa gidiyaawaa eraaddii?

²⁷ Yaatina, neeni ta miishshaa wodhissiyaawanttu matan wotheeddawaa gidintto, taani simmiyaa wode ta miishshaa wodhiyaanna akkanawaashshin atteedda.

²⁸ Hewaa diraw, he miishshaa aappe wothi akkiide, tammu sha77a biray de7iyaawoo immite.

²⁹ Ayissi gooppe, de7iya ubbaw haray gujettana; I barew gidiyaawaappe darissiide akkana; shin baynnawoo haray atto, he aw de7iya guuthaykka aappe akettanawaa.

³⁰ Go77enna qoomaa kare dhumaa kessi olite; hewaan I yeekkananne bare achchaa dhaqana’ yaageedda.

Wodiyaa Wursethaan Hanana Pirdaa

³¹ “Taani, Asaa Na7ay, kiitanchchatuwa ubbatuwanna bonchchuwan yiyaa wode, ta bonchcho kawutethaa oydiyaan uttana.

³² Sa7aan de7iya asay ubbay ta sintha shiiqanawantta; heemmiyaawe dorssatuwaa deeshshatuwaappe shaakkiyawaadan, taani he asaa laa77u kessaade shaakkana.

³³ Qassi dorssatuwaa taappe ushechcha bagganna essaade, deeshshatuwaa taappe haddirssa bagganna essana.

³⁴ “Hewaappe guyyiyan, taani kaatii taappe ushechcha bagganna de7iyaawantta hawaadan yaagana; ‘Ta Aabbu anjeeddawantto, haa yiide sa7ay medhettoodeppe hachche gakkanaw, hinttenttoo giigeedda kawutethaa laattite.

³⁵ Ayissi gooppe, taani koshattina mizeeddita; saamettina ushsheeddita; imatha gidaade biinakka mokkeeddita.

³⁶ Taani kallottina mayizzeeddita; harggina be7eeddita; qashettina taakko gakkiide oochcheeddita' yaagana.

³⁷ “Hewaappe guyyiyan, xillatuu zaariide, A hawaadan yaagana; ‘Godaw, neeni koshattina, awude be7iide mizeeddoo? Woy neeni saamettina, awude be7iide ushsheeddoo?”

³⁸ Neeni imatha gidaade yiina awude be7iide mokkeeddoo? Woy neeni kallottina awude mayizzeeddo?

³⁹ Qassi neeni harggina, woy qashettina neekko biide awude neena be7eeddoo? yaaganawantta.

⁴⁰ Taani kaatii zaaraade, ‘Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttu ha ta ishaturwaa ubbaappe haray atto, laafiyaa ittoo ootheeddawaa gidinttokka, hewaa taw ootheeddita' yaagana.

⁴¹ “He wode, taappe haddirssa bagganna de7iyaawantta taani yaagana; ‘Ha sheqetteeddawanttoo, ta matappe kichchite; biide xalahiyaa kaappoonne A ki-itanchchatuwaassi giigeedda medhinaa taman gelite.

⁴² Ayissi gooppe, taani koshattina, taana mizibeykkita; saamettina ushshibeykkita.

⁴³ Taani imatha gidaade biina, taana morkibeykkita; kallottina mayizzibeykkita; qassi harggina, qashettinakka taana be7ibeykkita' yaagana.

⁴⁴ “He wode untunttu qassi hawaadan yaagiide zaaranawantta; ‘Godaw, neeni koshattina woy saamettina, woy imatha gidaade biina woy kallottina, woy harggina woy qashettina, awude be7iide, neena maaddennaan ixceeddoo?’ yaaganawantta.

⁴⁵ “He wode taani kaatii zaaraade untunttu, ‘Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttu ha ubbaappe laafiyaa ittuwa maaddennaan ixceeddawee, taana maaddennaan ixceeddawaa' yaagana.

⁴⁶ Hewanttu medhinaa muraw baana; shin xillatuu medhinaa de7oo baana” yaageedda.

26

Yesuusa Bolla Maqqetteeddino

(Mar 14:1-2; Luq 22:1-2; Yoh 11:45-53)

¹ Yesuusi ha timirttiyaa ubbaa wurisseedda wode, barena kaalliyaawantta,

² “Laa77u gallasaappe guyyiyan, Paasigaa Baalaa bonchchiya gallassa gidiyawaa eriita. He gallassi Taana, Asa Na7aa, asay masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqanaw aathiide immana” yaageedda.

³ He wode qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatu Qayaafaa geetettiyaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa wogga golliyan shiiqiide,

⁴ asay erennaan Yesuusa oyqqiide, wodhanaw maqqetteeddino.

⁵ Shin untunttu, “Asay walassaa kessenna mala, Paasigaa bonchchiya gallassi hewaa oothokko” yaageeddino.

Itti Macca Mishiratta Yesuusa Shittuwaa Caccafaaddu

(Mar 14:3-9; Yoh 12:1-8)

⁶ Yesuusi Biitaaniyaa katamaan oolluwaa harggiyaa Simoonaa soyin de7ishshin,

⁷ itti mishiratta albasxxiroosa geetettiyaa shuchchaappe oosetteedda bilqqaasiyaa kumeedda darii al77o shittuwaa akkaade yeeddawunna qumaa I miina, he shittuwaa Yesuusa huuphiyan caccafaaddu.

⁸ Shin Yesuusa kaalliyawanttu hewaa be7iide, “Ha shittuwaa coo bayizzussay ayaassee?”

⁹ Ayissi gooppe, ha shittuwaa al77o gatiyaan zali77iide, miishshaa hiyyeesaw immanaw danddayettee” yaageeddino.

¹⁰ Yesuusi untuntu giyaawaa eriide, untunta hawaadan yaageedda; “Ha mishiratto ayaw waayyissiitee? Iza taw lo77obaa oothaaddu.

¹¹ Hiyyeesatuu ubba wode hinttenanna de7iino; shin taani hinttenanna ubba wode de7ikke;

¹² Iza ha shittuwaa ta bolla tigiyaawe taana mooganaw giigissanaassa.

¹³ Taani hinttentoo tumuwaa oday; sa7aa ubbaan ha wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaasan haqaninne, asay izo wozanaa aathana mala, iza ootheeddawe odettanawaa” yaageedda.

Yihuday Yesuusa Aathiide Immanaw Yewuwaan Giigeedda
(Mar 14:10-11; Luq 22:3-6)

¹⁴ He wode tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu Yihudaa Asqgorootu yaagettiyaawe qeesatuwaa kaappatuwakko

¹⁵ biide, “Taani hinttentussi Yesuusa oythooppe, taw ayaa immanitee?” yaagina untuntu aw hattamu biraa qoppiide immeeddino.

¹⁶ Hewaappe guyyian, Yihuday Yesuusa aathi immanaw injjetiyaa wodiya wochchee.

Yesuusi Ayihudatu Paasigaa Kawuwaa Barena Kaalliyaawanttunna Meedda
(Mar 14:12-21; Luq 22:7-14,21-23; Yoh 13:21-30)

¹⁷ Baalaa daabbuwaa miyaa gallassaa bonchchiya koyro gallassi, Yesuusa kaalliyawanttu aakko yiide, “Paasigaa bonchchiya gallassi neeni maana qumaa haqan giigissanee?” yaageeddino.

¹⁸ Hewaappe guyye Yesuusi untunta, “Katamaa biide, itti bitaniyaa, “Tamaaris-siyaawe neena, “Taw wodii gakeedda; taani taana kaalliyawanttunna Paasigaa bonchchiya gallassaa ne soyin aathana” geedda’ giite” yaageedda.

¹⁹ A kaalliyawanttu Yesuusi barentta azazowaadan oothiide, Paasigaa bonchchiya gallassi maana qumaa giigisseeddino.

²⁰ Sa7ay omarsseedda wode, Yesuusi tammanne laa77u A kaalliyaawanttunna qumaa maanaw utteedda.

²¹ Untuntu miishshin, Yesuusi untunta, “Taani hinttentoo tumuwaa oday; hintteppe itti uray taana aathiide immanawaa” yaageedda.

²² Untuntu darii dagammiide, huuphiyan huuphiyan, “Godaw, tumu taaneeshsha?” guussaa doommeeddino.

²³ Yesuusi zaariide, “Bare kushiya taananna ittippe wociitiyaappe yeddiide tushiyaawe taana aathi immana.

²⁴ Taani, Asaa Na7ay, Xoossaa Maxaafay hayqqana geeddawaadan hayqqana; shin Taana, Asaa Na7aa, aathi immiya uraw aayyero; he uray yelettenaan atteeddento aw lo77ashshin” yaageedda.

²⁵ A aathi immiyaa Yihuday zaariide, “Tamaarissiyaawoo, neeni giyaawe tanee?” yaageedda.

Yesuusi zaariide A, “Neeni ne huuphiyaan gaadda” yaageedda.

Godaa Kawuwaa Akkiyaa Wogaa
(Mar 14:22-26; Luq 22:15-20; 1Qo 11:23-25)

²⁶ Untuntu miishshin, Yesuusi daabbuwaa akkiide, Xoossaa galateedda; he daabbuwaa menthereethiide, barena kaalliyaawanttussi immiidde, “Heyte; miite; hawe ta ashuwaa” yaageedda.

²⁷ Xuu7aa akkiide, Xoossaa galateedda. Unttunttoo immiidde, “Ubbay hawaappe ushite;

²⁸ ayaw gooppe, hawe daro asaa nagaray atto geetettana diraw gukkiyaa ta suuthaa; ta suuthay ooratha caaquwaa.

²⁹ Shin taani hinttenttoo oday; taani ta Aabbu kawutethaan ooratha woyiniyaa eessaa hinttenttunna ushana gallassay gakkanaw, laa7ethuwaa ha woyiniyaa eessaa ubbakka ushikke” yaageedda.

³⁰ Mazimuriyaa yexxowaappe guyyiyan, Debre Zayte geetettiyyaa deriyaa beeddino.

Yesuusi Phexiroosi Kaddanawaa Kasetiide Odeedda
(*Mar 14:27-31; Luq 22:31-34; Yoh 13:36-38*)

³¹ Yesuusi he wode unttuntta, “Hachche qamma hinttenttu ubbay taana aggiide kichchana; ayaw gooppe, Xoossaa Maxaafay, ‘Xoossay dorssaa heemmiyaawaa wodhanawaa; hewaappe guyyiyan dorssaa wudii laalettanawaa’ yaagee.

³² Shin taani hayquwaappe denddowaappe guyyiyan, hintteppe kasetaade Galiilaa baana” yaageedda.

³³ Phexiroosi zaariide, “Unttunttu ubbatuu neena aggiide kichchanawantta; taani neena ubbakka yeggaade kichchikke” yaageedda.

³⁴ Yesuusi Phexiroosa, “Taani new tumuwaa oday; hachche qamma kuttuu waasanaappe kase, neeni taana heezzu kaalla kaadanaassa” yaageedda.

³⁵ Phexiroosi zaariide, “Taani haray atto, neenanna ittippe hayqqinttokka, neena ubbakka kaddikke” yaageedda. Qassi Yesuusa kaalliyawanttu ubbatuukka hewaadan geeddino.

Yesuusi Geetesemaaniyaan Woosseedda
(*Mar 14:32-42; Luq 22:39-46*)

³⁶ Yesuusi he wode barena kaalliyawanttunna Geetesemaaniyaa geetettiyaasaa biide untuntta, “Taani hini baade Xoossaa woossishshin, hinttenttu hawaan uttiishshite” yaageedda.

³⁷ Hewaappe guyye Phexiroosanne Zabiddiyoosa naanaa laa77uwaa barenanna afiide, daro kayyuwaanne ugaa doommeedda.

³⁸ Qassi untuntta, “Taani hayqqana gakkanaassikka kayyottay; hawaan beegottiide, taananna naagite” yaageedda.

³⁹ Laafaa sinthakko shiiqiide, sa7aan guufanniide, “Ta Aabboo, danddayettiyaawaa gidoope, ha xuu7aa taappe digga; shin neeni koyyiyaawadan hanoppe attin, taani koyyiyaawadan hanoppo” yaagiide Xoossaa woosseedda.

⁴⁰ Yesuusi barena kaalliyawanttukko simmiide yeedda; gemi77ishowantta demmiide Phexiroosa, “Hinttenttu itti saatenttonneekka gemi77ishennaan taananna naaganaw danddayibeykkitee?”

⁴¹ Paaciyaan hinttenttu gelenna mala, minnitenne Xoossaa woosite; ayyaanay giigi utteedda; shin asatethaa eeshshay daaburanchchaa” yaageedda.

⁴² Yesuusi qassi laa7enthuwaa biide, “Ta Aabboo, taani ha woliqqaama metuwaa akkennaan de7ishshin xuu7aa denthanaw danddayettenawaa gidoope, neeni giyaawe hano” yaagiide Xoossaa woosseedda.

⁴³ Qassikka simmi yiide, A kaalliyawanttu ayfiyaa gemi77ishuu goozzi wotheedda diraw, gemi77ishowantta demmeedda.

⁴⁴ Qassikka untuntta yeggi biide, hezenthuwaa kase qaalaa zaariide, Xoossaa woosseedda.

⁴⁵ Hewaappe guyyiyan, barena kaalliyaawanttoo yiide, “Ha77i gakkanawukka gemi77ishiiteenne shemppiitee? Be7ite, Taana, Asaa Na7aa, nagaranchcha asatuwassi aathiide immiya wodii gakkeedda.

⁴⁶ Denddina boytte; be7ite, taana aathi immiyaawe haweku gakkeedda” yaageedda.

Yesuusi Bare Morkketuwan Oyqetteedda
(Mar 14:43-50; Luq 22:47-53; Yoh 18:3-12)

⁴⁷ Yesuusi hewaa biro haasayishshin, tammanne laa77u A kaalliyaawanttuppe ittuu, Yihuday, gakki wodhdheedda; qassi qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatuu kiitina, mashshaanne xam77aa oyqqeedda cora asay aananna ittippe yeedda.

⁴⁸ Yesuusa aathi immiyaawe he cora asaa, “Taani yeriyaawe A; A oyqqite” yaagiide mallaa odi wotheedda.

⁴⁹ Ellekka Yesuusakko shiiqiide, “Tamaarissiyaawoo, saro de7ay” yaagiide A yeri akkeedda.

⁵⁰ Yesuusi Yihudaa, “Ta laggew, neeni oothanabaa ootha agga” yaageedda.

Hewaappe guyyiyan, he cora asay shiiqiide, Yesuusa loythi oyqqeedda.

⁵¹ Yesuusanna de7iyaawanttuppe ittuu bare mashshaa kessiide qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa haythaa qanxxi oleedda.

⁵² Yesuusi he wode A hawaadan yaageedda; “Ne mashshaa akkeeddasaani zaaraade wotha; ayaw gooppe, mashshaa denthiiyaa ubbay mashshaan hayqqana.

⁵³ Ta Aabbu daro sha77a kiitanchchatuwa itti kuthaan yeddiide, taana maaddana mala, taani A woossanaw danddayiyaawaa erikkii?

⁵⁴ Yaatina, Xoossaa qaalay hawaadan hananaw bessee yaageeddawe waaniide poletanaw danddayii?” yaageedda.

⁵⁵ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi hewaan shiiqeedda cora asaa hawaadan yaageedda; “Taana kayiso kessiide, kayisuwaa oyqqiyaawaadan oyqqanaw mashshaanne xam77aa oyqqiide yeedditee? Taani Geeshsha Golliyan tamarissaadde, gallassan gallassan hinttentunna oothiyaa wode taana oyqqibeykkita;

⁵⁶ shin hawe ubbay haneeddawe nabatuu Xoossaa qaalaan xaafeeddawe poletanaassa” yaageedda.

Yesuusa kaalliyawanttu he wode ubbatuu A yeggi beeddino.

Yesuusi Pirdda Shanggoo Aadhdheedda
(Mar 14:53-65; Luq 22:54-55,63-71; Yoh 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Yesuusa oyqqeeddawatantu qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa Qayaafaakko, higiya tamarissiyaawanttunne cimatuu shiiqeeddasaa aakkiide beeddino.

⁵⁸ Shin Phexiroosi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa dirssaa giddo gakkanaw, haakuwan A kaalleedda; yewuwaa wurssethaa be7anaw dirssaa giddo geliide, naagiyaawanttunna utti aggeedda.

⁵⁹ Qeesatuwaa kaappatuunne shiiqeedda asay ubbay Yesuusa wodhanaw A bolla wordduwaa markkaa demmanaw koyyeeddino.

⁶⁰ Shin haray atto cora asay yiide, A bolla wordduwaan markkattinakka aappe aynne demmibeykkino. Guyyeppe laa77atuu yiide,

⁶¹ “Ha bitani, ‘Taani Xoossaa Geeshsha Golliyaa kolaade, heezzu gallasaan zaaraade keexxanaw danddayay’ geedda” yaageeddino.

⁶² Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu denddi eqqiide Yesuusa, “Hawanttu neena mootiyaa mootoo new zaariyaabay baawee?” yaageedda.

⁶³ Shin Yesuusi co77u geedda; qassikka qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu A, “Taani neena de7uwa Xoossaa sunthaan callay; neeni Xoossaa Na7aa Kiristtoosa gidoope nuussi oda” yaageedda.

⁶⁴ Yesuusi zaariide, “Neeni ne huuphewukka gaadda; shin taani hinttenttussi oday; hawaappe sinthaan, hinttenttu taana, Asaa Na7aa, wolqqaama Xoossaappe ushechcha bagganna utteeddawaanne saluwaa shaariyaanna yiishshin be7ana” yaageedda.

⁶⁵ Hewaappe guyyiyan, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu bare mayuwaa pheedhi oliide, “Hawe boreedda; nuuna hawaappe sinthan ayaw hara markkaa koshshii? I ha77i boriyaawaa hinttenttu siseeddita.

⁶⁶ Hinttenttu qofay ayee?” yaageedda.

Unttenttu, “Aw hayquu bessee” yaagiide zaareeddino.

⁶⁷ Hewaappe guyyiyan, untunttu A deemuwaan cuchchiide, A dechcheeddino; haranttu qassi A baqqiide,

⁶⁸ “Kiristtoosaa! Neen neena nabe gaasashshin, neena shoceeddawe oonentto ane nuussi oda!” yaageeddino.

Phexiroosi Yesuusa Kaddeedda

(Mar 14:66-72; Luq 22:56-62; Yoh 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Phexiroosi golliyaappe karenna dirssaa gidon uttide7ishshin, itti ashikkaratta aakko yaade, “Neenikka Galiilaa Yesuusanna ittippe de7aa” yaagaaddu.

⁷⁰ Shin I untunttu ubbaa sinthaan he ashikkaratto, “Neeni giyaawe ayentto taani erikke” yaagiide kaadeedda.

⁷¹ Qassi biide dirssaa penggiyaakko kesishshin, hara ashikkaratta A be7aade, hewaan de7iya asatuwassi, “Ha bitani Naazireetiya Yesuusanna de7ee” yaagaaddu.

⁷² Phexiroosi laa7enthuwaa caaqqiide, “Taani hewaa bitaniyaa erikke” yaageedda.

⁷³ Laafaa gami77ishshin, hewaan eqqedda asay Phexiroosakko yiide, “Neenikka tuma untuntunna ittippe de7aa; ayaw gooppe, neeni haasayiyaa haasayaykka neena erissee” yaageeddino.

⁷⁴ Hewaappe guyyiyan Phexiroosi, “Taani hewaa bitaniyaa erikke!” yaagiide, barena sheqaanne caaquwaa doommeedda.

He wode ellekka kuttuu waassi aggeedda.

⁷⁵ Phexiroosi barena Yesuusi, “Neeni kuttuu waassanaappe kase heezzu kaalla taana kaadanaassa” geeddawaa hassayiide, kare kesiide, seeletti yeekkeedda.

27

Yesuusi Philaaxoosa Sintha Pirddaw Shiiqeedda

(Mar 15:1; Luq 23:1-3; Yoh 18:28-32)

¹ Wontta guuraan qeesatuwaa kaappatuu ubbatuunne gadiyaa cimatu Yesuusa wodhanaw maqqetteeddino;

² untunttu Yesuusa qachchi afiide, gadiyaa ayissiyaa Philaaxoosaw aathi immeeddino.

³ Yesuusa he wode oytheedda Yihuday Philaaxoosi Yesuusa bolla pirddeeddawaa be7iide, “Aayyeero! Oythenaan aggaarikkita!” yaagiide, he man77iyankka hattamu biraa qeesatuwaa kaappatoonne gadiyaa cimatooye guyye zaariide,

⁴ “Taani geeshsha asaa oythaade nagaraa oothaaddi” yaageedda.

Shin untunttu A, “Hewe nuussi ayaa metee? Hewe ne shene” yaageeddino.

⁵ Yihuday biraa Geeshsha Golliyan oli aggeedda; untunttu matappe biide, suletti hayqeedda.

⁶ Qeesatuwaa kaappatuu biraa akkiide, “Ha biray suuthaa miishshaa gidishshin, nuuni Geeshsha Golliyaa miishshaanna gathiyaawe woga gidenna” yaageeddino.

⁷ Hewaappe guyye ittippe zorettiide, imatha asaw moogo gadiya oothanaw urqqaappe miishshaa medhdhiyaawanttu gadiyaa shammeeddino.

⁸ Hewaa diraw, he gadii hachche gakkanawukka, suuthaa gadiya geetettiide xeesettee.

⁹ Nabiya Ermiyaasi, “Unttuntu aw immanaw qoppedda hattamu shuchchaa biraa akkiide,

¹⁰ Goday taana azazowaadan, urqqaappe miishshaa medhdhiyaawanttu gadiya shammanaw immeeddino” geetettowe he wode poletteedda geedda.

Philaaxoosi Yesuusa Ubbabaa Oochcheedda
(Mar 15:2-5; Luq 23:3-5; Yoh 18:33-38)

¹¹ Yesuusi gadiyaa ayissiyaawaa sintha shiiqina, gadiyaa ayissiyaawe A, “Neeni Ayihudatuwaa kaatee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi A, “Neenikka gade7aa” yaageedda.

¹² Qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatu A mootina, untunttoo aynne zaaruwaa immibeenna.

¹³ He wode, Philaaxoosi Yesuusa, “Hawanttu neena mootiyaabaa ubbaa sisikkii?” yaageedda.

¹⁴ Yesuusi haray atto, itti qaalaakka zaarennan ixina, gadiyaa ayissiyaawanttu darii maalaletteedda.

Yesuusi Hayqoo Pirddeetteedda
(Mar 15:6-15; Luq 23:13-25; Yoh 18:39-40; 19:1-16)

¹⁵ Gadiyaa ayissiyaawe Paasigaa bonchchiya gallasaan, asay koyyiyaa itti uraa qashuwaappe billiyaa wogay de7ee.

¹⁶ He wode itti Barbbaana geetettiyaa Yesuusi daro eretteedda iita bitani qasho gollen de7ee.

¹⁷ Hewaa diraw, cora asay ittisaa shiiqeedda Philaaxoosi, “Taani hinttenttoo Barbbaana giyaa Yesuusa billoo, woy Kiristtoosa geetettiyaa Yesuusa billoo?” yaagiide asaa oochcheedda.

¹⁸ Ayissi gooppe, untunttu qanaatiide Yesuusa ootheeddawaa I eree.

¹⁹ Philaaxoosi pirdda gollen uttide7ishshin, A machchatta aw, “He xillo bitaniyaa aynne oothoppa; ayaw gooppe, taani hachche qamma akumuwan aabaan daro metootaaddi” yaagaade kiittaaddu.

²⁰ Shin qeesatuwaa kaappatuunne gadiyaa cimatu Philaaxoosi Barbbaana billiide, Yesuusa wodhanaadan, shiiqeedda asay A woossana mala, asaa cimmeddino.

²¹ Philaaxoosi zaariide untunttu, “Taani untunttu laa77atuwaappe hinttew oona bil-lanaadan koyyiitee?” yaagina untunttu, “Barbbaana billanaadan koyyeetto” yaageed-dino.

²² Philaaxoosi, “Yaatina, Kiristtoosa geetettiyaa Yesuusa wootoo?” yaagiide untunttu oochchina ubbay, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetto” yaageed-dino.

²³ Philaaxoosi asaa, “Ayissi? Ay iitabaa otheeddee?” yaageedda.

Shin asay kasewaappekka barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide I kaqetto” yaageeddino.

²⁴ Walassay denddanawaappe attin, aynne hanennawaa Philaaxoosi be7iide, haathaa akkiide, “Ha bitani hayqqiyaawaan taani gelikke; hewaa hinttenttu erite” yaagiide shiiqeedda asaa sinthaan bare kushiya meecetteedda.

²⁵ Shiiqeedda asay ubbay zaariide, “A suuthaa gomii nuunanne nu naanaa gakko” yaageedda.

²⁶ Hewaappe guyyiyan, Philaaxoosi Barbbaana untunttoo billeedda; lissuwan Yesu-USA shociide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqanaw untunttoo aathiide immeedda.

*Wottaaddaratuu Yesuusa Bolla Qilliicceeddino**(Mar 15:16-20; Yoh 19:2-3)*

²⁷ Hewaappe guyyiyan, Philaaxoosa wottaaddaratuu Yesuusa gadiyaa ayissiyaawaa beeruwaa afina, wottaaddaratuu ubbay A miyyiyaan yuuyyi aadhhiide eqqeeddino.

²⁸ A mayuwaa qaari akkiide, zo7o mayuwaa A mayizzeeddino.

²⁹ Qassi agunthaa akililiyaa giigissiide, A huuphiyan wotheeddino; A ushechcha kushiyan maqqaa xam77aa oythiide, A sinthan gulbbatiide, “Ayihudatuwaa kaatew, saro de7ay!” yaagiide, A bolla qilliicceeddino.

³⁰ A bolla cuchcheeddino; he maqqaa xam77aa akkiide, A huuphiyaa shoceeddino.

³¹ Unttuntu A bolla qilliicceeddawaappe guyyiyan, zo7o mayuwaa aappe qaari akkiide, A mayuwaa A mayizzeeddino; qassi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide A kaqqanaw afeeddino.

*Yesuusi Kaqetteedda**(Mar 15:21-32; Luq 23:25-43; Yoh 19:17-27)*

³² Unttuntu kare kesiide, itti Simoona geetettiyyaa Qereena gade asaa demmiide, Yesuusa masqqaliyaa wolqqaan toosseeddino.

³³ Golgootaa geetettiyaasaa gakkeeddino. “Golgootaa” yaagettiyaawe “Huuphiyaasaa” giyaawaa.

³⁴ Hewaan unttuntu cammeedda woyiniyaa eessaa Yesuusaw ushanaw immeeddino; I hewaa ganxxi xeelliide, ushennaan ixceedda.

³⁵ Unttuntu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide A kaqqowaappe guyyiyan, A mayuwaa shaakkiide, saamaa yeggiide akkeeddino.

³⁶ Hewaappe guyyiyan, A naaganaw hewaan utti aggeeddino.

³⁷ Qassi, “Hawe Ayihudatu Kaatiyaa Yesuusa” yaagiide mootuu xaafettowaa A huuphe bagganna wotheeddino.

³⁸ Yesuusanna he wode laa77u kayisatuwaa ittuwa aappe ushechcha bagganna, qassi ittuwa aappe haddirssa bagganna, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

³⁹ Ogiyaanna aadhhiya asay Yesuusa kadhiide, barenttu huuphiyaa qaathiide boreeddino.

⁴⁰ “Geeshsha Golliyyaa kolaade heezzu gallassa gidдон keexxiyaawoo, ne huuphiyaa ashsha; neeni Xoossaa Na7aa gidoppe, ane masqqaliyaa bollappe wodhdha” yaageeddino.

⁴¹ Hewaadankka, qeesatuwaa kaappatuu higgiiya tamarissiyaawanttunanne cimatuwaanna ittippe Yesuusa bolla qilliicciide, hawaadan yaageeddino;

⁴² “Harantta ashsheedda; shin barena ashshanaw danddayenna. I Isra7eeliya kaatiyaa; ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho; nuunikka qassi aani ammanana.

⁴³ Xoossaan I ammanettee; Xoossay A ashshanaw koyyoope ane ashsho; ayaw gooppe, I barena, “Taani Xoossaa Na7aa’ gee” yaageeddino.

⁴⁴ Qassi haray atto, aananna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteedda kayisatuukka hewaadan giide, A bolla qilliicceeddino.

*Yesuusi Hayqqeedda**(Mar 15:33-41; Luq 23:44-49; Yoh 19:28-30)*

⁴⁵ Usuppun saatiyaappe doommiide, udduppu saatiyaa gakkanaw, biittay ubbay dhumeedda.

⁴⁶ Udduppu saate gidiiyaa heeran Yesuusi bare qaalaa dhoqqu oothiide, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” yaageedda. Hewaa guussay, “Ta Xoossaw, ta Xoossaw, taana ayissi co77u gaaddi?” guussaa.

⁴⁷ Hewaan eqqeedda asaappe ittuu hewaa sisiide, “Ha bitani Eelaasa xeese” yaageedda.

⁴⁸ He man77iyankka untuntuppe ittuu woxxiidde, ispponjjiyaa akkiide, caala woyiniyaa eessaa giddo yeggiide, hewaa maqqaa xam77aa xeeraan wothiide, ushsanaw A doonaakko shiishsheedda.

⁴⁹ Shin yokkonttu, “Ane de7ashsha, Eelaas A ashshanaw yaanawentto be7ana” yaageeddino.

⁵⁰ Yesuusi laa7enthuwaa bare qaalaa dhoqqu oothi waassiide, hayqqi aggeedda.

⁵¹ Akeekite; Geeshsha Golliyan kaqetteedda gaariiduu qommoppe duge gakkanaw, laa77u kesiide, pooshetti wodhdheedda; sa7ay qaaxxeedda. Qassi zaallaykka phalqqetteedda;

⁵² cora duufuu dooyetteedda. Xoossaa asaappe coratuu hayqqeeddawanttu, hayquwaappe denddeeddino.

⁵³ Untunttu duufuwaappe kesiide, Yesuusi hayquwaappe denddowaappe guyyiyan, geeshsha katamaa beeddino; hewaan untuntta cora asay be7eedda.

⁵⁴ Xeeuwaa kaappuunne aananna Yesuusa naagiyaa wottaaddaratuu sa7ay qaaxxiyaawaanne hewaan haneeddawaa ubbaa be7eedda wode daro yayyeeddino; yashshaa gaasuwaan, “Tumu hawe Xoossaa Na7aa” yaageeddino.

⁵⁵ Hewaan cora maccawanttu, Galiilaappe doommiide, Yesuusa maaddiidde kaalliyaawanttu, haakuwan eqqiide xeelliino.

⁵⁶ Untunttu gidдон Magdala geetettiyaa katamaappe yeedda Mayraama, Yay-iqoobanne Yoosefo daaya Mayraamane Zabiddiyoosa naanaa daaya de7iino.

Yesuusi Moogetteedda

(Mar 15:42-47; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42)

⁵⁷ Sa7ay omarssiyaa wode, Yooseefa geetettiyaa itti dure bitani, Armmaatiyaasa katamaa bitani yeedda; I bare huuphewukka Yesuusa kaalliyaawaa.

⁵⁸ Yoosefo Philaaxoosakko biide, Yesuusa anhaa akkanaw woosseedda; Philaaxoosi Yooseefoo imettana mala azazeedda.

⁵⁹ Yesuusa anhaa akkiide, geeshsha mooguwaa mayuwaan

⁶⁰ xaaxiide barew moogettanaw shuchchaa woosseedda ooratha gonggoluwaa gidдон A anhaa wotheedda; qassi he gonggoluwaa doonan wogga shuchchaa gondдорssi wothiide, bashi beedda.

⁶¹ Magdala katamaappe yeedda Mayraamane yokko Mayraama hewaan gonggoluwaaakko simmiide utteeddino.

⁶² Sambbataassi gigettiyaa gallasaappe wonttetha gallassi, qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Philaaxoosanna gakettiide, hawaadan yaageeddino;

⁶³ “Godaw, he wordduu paxa de7iya wode, ‘Taani heezzu gallasaappe guyyiyan, hayquwaappe denddana’ yaagowaa nuuni hassayeeddo.

⁶⁴ Hewaa diraw, A moogeedda gonggoluwaa heezzu gallassa gakkanaw, loythi naagana mala azazaarikkii; hewe dhayooppe A kaalliyaawanttu biide, A anhaa wuu77iide asaw, ‘Hayquwaappe denddeedda’ yaaganawantta; laa7enthiyaa balay kase balaappe ubba yaa iitana” yaageeddino.

⁶⁵ Philaaxoosi untuntta, “Hinttenttoo naagiyaawanttu de7iino; biide hinttenttoo danddayettiyaa keenaa naagishshite” yaageedda.

⁶⁶ Hewaappe guyye untunttu biide, shuchchaa bolla maatafaa attamiide, qassi naagiyaawaa yaani wothiide, Yesuusa moogeedda gonggoluwaa naagisseeddino.

28

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda

(Mar 16:1-10; Luq 24:1-12; Yoh 20:1-10)

¹ Sambbatay aadhdhina Woggaa gallassi wonttaa bakkaaliyan, Magdala geetettiyyaa katamaappe yeedda Mayraamanne yokko Mayraama Yesuusi moogetteedda gong-goluwaa be7anaw beeddino.

² Godaa kiitanchchay saluwaappe wodhdheedda diraw, sa7ay daro qaaxxeedda; he kiitanchchay yiide, shuchchaa gonddorssi oliide, A bolla kesi utteedda.

³ A malay walqqantha malatee; A mayuukka shachchaadan boothaa.

⁴ Naagiyaawanttu kiitanchchaw yashshaa kokkoriide, hayqqeedda asaadan haneed-dino.

⁵ Kiitanchchay maccawantta hawaadan yaageedda; “Yayyoppite; ayaw gooppe, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeedda Yesuusa hinttentu koyyiyaawaa taani eray.

⁶ I hawaan baawa; ayaw gooppe, I bare geeddawaadankka hayquwaappe dendi diggeedda; haa yiide, I moogetti gisosaa be7ite.

⁷ Hinttentu ha77i ellekka biide, Yesuusa kaalliyaawanttoo, ‘Yesuusi hayquwaappe dendi diggeedda. Qassi I hintteppe kasetiide, Galiilaa bee; hinttentu A yaani be7ana’ yaagiide odite. Be7ite, taani hinttentussi odaaddi” yaageedda.

⁸ Unttuntu yayyiiddinne qassi daro nashettiide, Yesuusi moogetteedda gong-goluwaa matappe ellekka kichchiide, Yesuusa kaalliyaawanttoo odanaw woxxeeddino.

⁹ He man77iyankka Yesuusi untuntunna gaketiiide untunta, “Saro de7iitee” yaagi aggeedda; untuntu aakko shiiqi A gediya oyqqiide, aw goyinneeddino.

¹⁰ Yesuusi he wode untunta, “Yayyoppite; ta ishatauu Galiilaa baana mala, biide untunttoo odite; untuntu taana yaani be7anawantta” yaageedda.

¹¹ He maccawanttu biya wode, gonggoluwaa naagiyaa wottaaddaratuwaappe ama-reeddawanttu katamaa biide, haneeddawaa ubbaa qeesatuwaa kaappatoo odeeddino.

¹² Qeesatuwaa kaappatuu cimatuwanna ittippe shiiqi zorettiide, wottaaddaratoo daro miishshaa immiide,

¹³ “ ‘Nuuni gemi77ishuwaan de7ishshin A kaalliyaawanttu qamma yiide, A anhaa wuu77eeddino’ yaagite.

¹⁴ Ha yewuwaa gadiyaa ayissiyaawe sisooppe, nuuni aw odi ammanthana; qassi hinttentta aynne hirggissennaan oothana” yaageeddino.

¹⁵ Wottaaddaratuu miishshaa akkiide, barenttoo odeeddawaadan ootheeddino. Ha yewuu Ayihudatuwaa mataan hachche gakkanaw, odettiide de7ee.

Yesuusi Barena Kaalliyaawanttoo Beetteedda

(Mar 16:14-18; Luq 24:36-49; Yoh 20:19-23; Kit 1:6-8; 1Qo 15:3-8)

¹⁶⁻¹⁷ Shin tammanne itti A kaalliyaawanttu Yesuusi barentta biite geedda Galiilaa gadiyaa biide A be7eedda wode, aw goyinneeddino; shin untunttuppe ittu ittu sidheed-dino.

¹⁸ Yesuusi untunttukko shiiqiide, untunta hawaadan yaageedda; “Maatay ubbay saluwaaninne sa7aan taw imetteedda.

¹⁹ Hewaa diraw, hinttentu biide, asaa ubbaa taana kaalliyawantta oothite; Aawuwaa sunthaan, Na7aa sunthaaninne Geeshsha Ayyaanaa sunthaan untunta xammaqite.

²⁰ Taani hinttentta azazeeddabaa ubbaa untuntu naagana mala, untunta tamarissite; taani wodiya wursethay gakkanaassikka ubba wode hinttentunna de7iyaawaa akeekite” yaageedda.

Marqqoossi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Marqqoossi xaafeedda mishiraachchuu koyro doommiiddikka, “Hawe Xoossaa Na7aa Yesuusi Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaw doomethaa” yaagee. Ha mishiraachchuwaa qaalaa gidдон Yesuusi oosuwaa asanne maatay de7iyaa asa gidide shiiqeedda. Yesuusa maatay A timirttiyaan, xalahiyaa citaa bolla aw de7iyaa wolqqaanne asaa nagaraa atto giyaawaan be7etteedda. Yesuusi, “Taani Asaa Na7ay yeeddawe, asaa, nagaraa aylletethaappe la77a kessanaw ta de7uwaa aathaade immanaassa” yaagiide I bare huuphew haasayeedda.

Marqqoossi Yesuusa taarikiyaa suurenne wolqqa kumeedda ogiyaan odeedda. I gaanaw koyyo qofaykka Yesuusa qaalaanne timirttiyaa gidennaan I ootheedda maalalissiyaa oosatuwaa bollana. Xammaqiyaa Yohaannisa taarikiyaa, Yesuusa xinqqataanne paaciyaa qanthaan erissi simmiide, Yesuusa timirttiyaanne pathuwaabaa aassiide odeedda. Wodiyaappe guyyiyan Yesuusa kaalliyaawanttu A loythi eri beeddawaa keena aananna eqettiyaawanttu A loythi ixceeddino. Wurssethaa shemppatuu Yesuusa de7uwan wurssethaa saamintta gidдон polettedda oosatuwaa; hewantukka A kaqethaabaanne A dendduwaabaa odiyaawantta.

Marqqoossa mishiraachchuwaa wurssethaan qinnfiyaa gidдон de7iyaa 16:9-20 paydatuu Geeshsha Qaalaa itti itti bilethaa xalalaan de7iyaawantta.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Mishiraachchuwaa doomethaa (1:1-13)

Yesuusi oosuwaa Galiilaan doommeeddawaa (1:14-9:50)

Yesuusi Yeerusalaamen oothowaa (10:1-52)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan Yesuusa wursseethaa saamintta (11:1-15:47)

Godaa Yesuusa dendduwaa (16:1-8)

Hayquwaappe denddeedda Godaa qonccethaanne saluwaa buussaa (16:9-20)

Xammaqiyaa Yohaannisa Awaajjuwaa

(Mat 3:1-12; Luq 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹ Xoossaa Na7aa * Yesuusi Kiristtoosa wonggalaa mishiraachchuwaa doomethaa.

² Nabiyaa Isiyaasi xaafeedda Maxaafan Xoossay,
“Be7a; ta kiittiyaawaa taani neeppe sinthaw yeddana.
I new ogiyaa kessanawaa.

³ Itti bitani biittaa bazzuwan bare kooshshaa dhoqqu oothiide,
‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hamettana loossuwakka
aw suurissite’ geeddawaadan”
haneedda.

⁴ Xammaqiyaa Yohaannisi asaa xammaqiiddinne, “Xoossay hintte nagaraa atto gaana mala, hinttenttu nagaraappe simmiide xammaqettite” yaagi qaalaa odiidde biittaa bazzuwan kesi wodhdheedda.

⁵ Yihudaa gadiyaan de7iyaa asay ubbayne Yeerusalaame katamaa asay ubbay Yohaannisakko yeeddino. Barenttu nagaraakka paaxina, Yohaannisi he asaa Yorddaanoosa Shaafan xammaqeedda.

⁶ Yohaannisi gaaluwaa iskiyaappe dadetteedda mayuwaa mayyiide, bare xeessan dafuwaa dancceedda; qassi booliyaanne woraa eessaa meedda.

* **1:1** Xoossaa Na7aa: Beni xaafetteedda itti itti bilethaan hawe baawa. **1:2** Mil 3:1 **1:6** 2Ka 1:8

⁷ Yohaannisi qaalaa odiidde, “Taappe guyyenna daro minniyaawe yee; haray atto, A caammaakka gediyaappe kessa tookkanaw taani bessikke.

⁸ Taani hinttentta haathan xammaqay; shin I hinttentta Geeshsha Ayyaanay xammaqanawaa” yaageedda.

Yesuusi Xammaqetteeddawaanne Paacetteeddawaa
(Mat 3:13-17; 4:1-11; Luq 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Yesuusi he wode Galiilaa gadiyaan de7iyaa Naazireete katamaappe yiina, Yohaannisi Yorddaanoosa Shaafan A xammaqeedda.

¹⁰ Yesuusi haathaappe kesosaanna saluu dooyettishiinne Geeshsha Ayyaanay bare bolla haraphphiyaadan wodhdhishshin be7eedda.

¹¹ Qassi saluwaappe, “Taani siiqiya ta Na7ay neena; taana nebay nashechchee” yaagiyaa qalay sisettedda.

¹² Ellekka Geeshsha Ayyaanay asay bayinna melasaa A yeddeedda.

¹³ Yesuusi asay bayinnasaani barena Seexaanay paaccishshin, oytamu gallassaa gatheedda; du7aannakka de7eedda; kiitanchchatuukka yiide, aw ootheeddino.

Yesuusi Moliyaa Oyqqiyaa Oyddu Asatuwaa Xeeseedda
(Mat 4:12-22; Luq 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Yohaannisi qashettowaappe guyyiyan, Yesuusi Xoossaa kawutethaa wonggalaa mishiraachchuwaa odiidde, Galiilaa gadiyaa biide,

¹⁵ “Wodii gakeedda; Xoossaa kawutethaykka matattedda. Hinttenttu nagaraappe simmiide, wonggalaa mishiraachchuwaa ammanite” yaageedda.

¹⁶ Yesuusi Galiilaa Abbaa lanqqiyanna aadhdhiidde, moliyaa oyqqiyaawantta, Simoonanne A ishaa Inddiraasa, barenttu dabbaa abbaan yeggiyaawantta be7eedda.

¹⁷ Yaatiide untuntta, “Taana kaallite; taani hinttentta moliyaa oyqqiyaawaadan asaa taakko ahiyaa ogiyaa tamarissana” yaageedda.

¹⁸ Hewaappe guyyiyan untunttu ellekka barenttu dabbaa aggiide, Yesuusa kaalleeddino.

¹⁹ Yesuusi guuthaa sinhawukko biide, Zabiddiyoosa naanaa laa77u ishatawaa, Yayiqoobanne Yohaannisa wonggiriya gidдон barenttu dabbaa giigissiyaawantta be7eedda.

²⁰ I be7osankka untuntta xeesina, barenttu aawuwaa, Zabiddiyoosa, A oosanchchatuwanna wonggiriya gidдон aggiide, Yesuusa kaalliide beeddino.

Iita Ayyaanay Oyqqeedda Bitani Paxeedda
(Luq 4:31-37)

²¹ Untunttu Qifirinaahooma geetettiyaa katamaa yiide geleeddino; Yesuusi Sambata gallassay gakko wode, Ayihuda woosa golle geliide, tamarissuwaa doommi aggeedda.

²² Barew maatay de7iyaa asaadan, asaa I tamarissiyaawaappe attin, higgiiya tamarissiyaawanttudun tamarissenna diraw, asay A timirttiyaan maalaletteedda.

²³ He wode iita ayyaanay de7iyaa itti bitani Ayihuda woosa golle gelosaannakka bare kooshshaa dhoqqu oothiide,

²⁴ “Naazireetiyaa Yesuusaa, Neeni nuuppe ayaa koyyay? Nuuna dhayissanaw yaaddi? Neeni oonentto eray; neeni Xoossaappe kiitetteedda geeshshaa gidikkii!” yaageedda.

²⁵ Yesuusi he iita ayyaanaa, “Hayzza; bitaniyaappe kesa” yaagiide azazeedda.

²⁶ Iita ayyaanay bitaniya bucerethi, darii waasissiiide, aappe kesii aggeedda.

²⁷ Asay ubbay maalalettiide, “Hawe ayee? Ha bitani bare maataani haray atto, iita ayyaanatuwakka azazeedda; untunttukka qassi aw azazettiino; hawe aybe ooratha timirttee?” yaagiide, bare gidдон ittu ittuwaa oochcheedda.

²⁸ Galiilaa gadiyaan de7iyaa heeray ubbay ellekka Yesuusa waariyaa siiseeddino.

Yesuusi Daro Hargganchchatuwaa Patheedda
(Mat 8:14-17; Luq 4:38-41)

²⁹ Yesuusi Ayihuda woosa golliyaappe kesosaan, Yayiqoobannanne Yohaannisanna ittippe Simoonanne Inddiraasa soy bi aggeedda.

³⁰ Simoonna bollotatta qoxuwaa harggaade giseeddawunnibaa I yaa gakkosaannakka aw odi aggeeddino.

³¹ I izikko shiiqiide, izi kushiyaay oyqqiide, izo denthi esseedda; qoxuu izo aggina, iza untunttoo oothaaddu.

³² Harggeedda asaa ubbaanne iita ayyaanatuu oyqqeedda asaa ubbaa omarssi away wulleeddawaappe guyyiyan, asay aakko aheeddino.

³³ Katamaan de7iyaa asay ubbay he kariyaa shiiqeedda.

³⁴ Yesuusi dumma dumma harggiyan oyqetteedda cora asaa pathiide, cora xala-hatuwakka kesseedda. I Kiristoosa gidiyaawaa iita ayyaanatuu ereedda diraw, untuntta haasayissennaani diggeedda.

Yesuusi Galiilaan Tamaarisseedda
(Luq 4:42-44)

³⁵ Yesuusi guura wontumaathaani denddiide, soyippe kesiide, asay baynnasaa biide yaani Xoossaa woosseedda.

³⁶ Simooninne aananna de7iyaawanttu A koyyiidde beeddino.

³⁷ Untunttu A demmiide, “Asay ubbay neena koyyee” yaageeddino.

³⁸ Hewaappe guyye Yesuusi qassi untunttu, “Hewaa heeran de7iyaa hara kata-matuwaa boytte; taani hewaan qaalaan odanaw bessee; ayissi gooppe, taani yeeddawe hewaassa” yaageedda.

³⁹ Ayihuda woosa golletuwaan qaalaan odiiddinne iita ayyaanatuwaa kessiidde, Galiilaa gadiyaa ubbaa yuuyyeedda.

Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mat 8:1-4; Luq 5:12-17)

⁴⁰ Oolluu oyqqeedda itti bitani Yesuusakko yiide, A sinthan gulbbatiide, “Neeni koyyoope, taana geeshsha pathanaw † danddayaa” yaagiide woosseedda.

⁴¹ Yesuusi aw qaretteedda; bare kushiyaay yeddi, A bochchiide, “Taani koyyay; geeyya; paxa!” yaageedda.

⁴² Ellekka oolluu bitaniyaa yeddi aggina, bitani geeyyi paxi aggeedda.

⁴³ Yesuusi darii hanqqettiide, ellekka A kessi yeddeedda.

⁴⁴ I bitaniyaa, “Neena era! Hawaa oossinne odoppa; shin baade ne bollaa qeesaa besa; qassi neeni ha77i geeshsha gideeddawaa asaa erissanaw, Muse azazeedda yarshshuwaa yarshsha” yaageedda.

⁴⁵ Shin bitani biide, yewuwaa ubbasan asaa ubbaw oduwanne laalethaa doommeedda; hewaa diraw, Yesuusi qoncciyaa kesiide, katamaa gelanaw danddayibeenna; shin asay bayinnasaa gaxaan de7eedda; qassi asay ubbasaappe aakko yeeddino.

† 1:40 taana geeshsha patha: Hawaa guussay, ha harggii qofetteeddawe laamettanaw danddayenna eretteedda gade wogaanne maaraani, hara asaa qofaan itti asay geeshsha gidenna gaana mala odiyaawaa.

2

Yesuusi Bollay Sileedda Bitaniyaa Patheedda (Mat 9:1-8; Luq 5:17-26)

¹ Amareedda gallassaappe guyyiyan, “Yesuusi Qifirinaahooma guyye simmiide, soyin de7ee” giyaa haasayay sisettedda.

² Gollii akkennaan ixxina, haray atto, kariikka un77ana gakkanaassi cora asay shiiqeedda; hewanttussi Yesuusi qaalaa odee.

³ Oyddu asatuu bollay sileedda itti bitaniyaa tookkiide, aakko aheeddino.

⁴ Asay coreedda diraw, bitaniyaa Yesuusakko afanaw untunttoo danddayettennan ixxina, Yesuusi de7iyaa bagganna golliya qaariide, kaaraa lukkeeddino; he lukkeed-dasaanna bitaniyaa I giseedda shanchchamaanna duge wotheeddino.

⁵ Yesuusi untunttu ammanuwaa be7iide, he bollay sileedda bitaniyaa, “Ta na7aw, ne nagaray atto geettedda” yaageedda.

⁶ Higgiiyaa tamarissiyaawanttuppe hewaan uttedda ittu ittu barenttu wozanaani,

⁷ “Laa ha bitani hawaa mala iitabaa Xoossaa bolla ayissi haasayi? Xoossaa xalalaappe attin, haray oone nagaraa atto gaanaw danddayiyaawe?” yaagiide qoppeeddino.

⁸ Untunttu barenttu wozanaan hewaadan qoppowaa Yesuusi ellekka bare ayyaanan eriide, untunttu “Hinttenttu hintte wozanaan ayissi hewaadan qoppiitee?”

⁹ Bollay sileedda bitaniyaa, ‘Ne nagaray atto geettedda’ giyaawe mateeyee? Woy, ‘Dendda eqqaade ne shanchchamaa tookkaade hametta’ giyaawe matee?

¹⁰ Shin taani, Asaa Na7aw, sa7aa bollan nagaraa atto gaanaw maatay de7iyaawaa taani hinttentta erissana” yaagiide he bollay sileedda bitaniyaa,

¹¹ “Neena gay; dendda eqqa; yaataade ne shanchchamaa tookkaade ne soy ba” yaageedda.

¹² Bitani ellekka denddi eqqiide, bare shanchchamaa tookkiide, asay ubbay xeelishshin biina asay ubbay maalalettiide, “Nuuni hawaa malabaa ubbakka be7i erokko” yaagiide Xoossaa galateeddino.

Yesuusi Leewiyaa Xeeseedda (Mat 9:9-13; Luq 5:27-32)

¹³ Yesuusi gujjikka Galiilaa Abbaa doonaa beedda; asay ubbay aakko yeeddawantta tamarisseedda.

¹⁴ Hewaanna aadhhiidde, Ippiyooosa na7aa Leewiyaa, giyaawe qaraxaa qanxxiyaasaan utteddawaa demmiide, “Taana kaalla” yaageedda. Hewaappe guyye Leewii denddi eqqiide, A kaalleedda.

¹⁵ Yesuusi qumaa maanaw Leewiyaa soyin uttedda wode, qaraxaa akkiya cora asayne nagaranchchatuu aanannanne A kaalliyaawanttunna ittippe utteddino. A kaalliyaawanttu gidдон hewanttu mala asatuu dareeddino.

¹⁶ Higgiiyaa tamarissiyaa itti itti Parisaawatuu Yesuusi nagaranchchatuwaannanne qaraxaa akkiyawanttunna qumaa miishshin be7iide, “I ayissi nagaranchchatuwaannanne qaraxaa akkiyawanttunna qumaa mii?” yaagiide, A kaalliyaawantta oochcheeddino.

¹⁷ Yesuusi untunttu giyaawaa sisiide, “Hargganchchatuwappe attin, paxa asaw aakimii koshshenna; taani nagaranchchatuwaa xeesanaw yeeddawaappe attin, xillatuwaa xeesanaw yabeykke” yaagiide untunttoo zaareedda.

Xoomaabaa Eranaw Shiiqueedda Ooshaa (Mat 9:14-17; Luq 5:33-39)

¹⁸ Xammaqiyaa Yohaannisa kaalliyaawanttunne Parisaawatuu xoomiino; amareedda asatuu Yesuusakko yiide, “Yohaannisa kaalliyaawanttunne Parisaawatuwaa

kaalliyaawanttu xoomiino; shin neena kaalliyaawanttu ayissi xoomikkinoo?” yaageed-dino.

¹⁹ Yesuusi untunta “Bullachcha yeedda asatuu machchatto akkiyawe barentunna de7ishshin, xoomanaw danddayiino? Machchatto akkiyawe untuntunna de7ishshin, xoomanaw danddaykkino.

²⁰ Shin machchatto akkiyawaa untuntu matappe afana wodii yaanawaa; untuntu he wode xoomanawantta.

²¹ “Eca mayuwaa bolla ooratha dhefiyaa wothi sikkiyaa asay baawa; eca wothi sikkooppe, ooratha dhewii eca mayuwaa peedherethee; peedhethaykka koyrowaappe darana.

²² Qassi ho77o woyiniyaa eessaa eca ogoruwan naa77iyaa asay baawa; shin naa77ooppe, he woyiniyaa eessay ogoruwaa daakkee; barewukka woofettee; ogoruukka bayee; shin ho77o woyiniyaa eessaa ooratha ogoruwan naa7ettee” yaageedda.

Sambbataabaa Eranaw Shiiqeedda Ooshaa
(Mat 12:1-8; Luq 6:1-5)

²³ Yesuusi itti Sambbata gallassi tisha bangaa gidonna aadhdhishshin, A kaalliyaawantunna aananna biidde, bangaa tishaappe duusaa doommeeddino.

²⁴ Parisaawatuu Yesuusa, “Be7a; neena kaalliyaawanttu Sambbata gallassi higge gidennabaa ayissi oothiino?” yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untunta, “Daawite koshattiide, miyaabaa koyyeedda wode, barenanna de7iyaawantunna otheeddawaa ubbakka nabbabibeykkitee?”

²⁶ Abiyaataari qeesatoo ubbatoo kaappo gideedda wode, Daawite Xoosaa golliya geliide, qeesatuwaa xalalay maanaappe attin, ooninne maanaw higge gidennawaa Godaa sinthan wotheedda qumaa miide, barenanna de7iyaawanttookka immeedda” yaageedda.

²⁷ Qassikka Yesuusi untunta, “Sambbatay asaw medhetteeddawaappe attin, asay Sambbataw medhettibeenna.

²⁸ Hewaa diraw, taani, Asaa Na7ay, haray atto, Sambbatawukka Godaa” yaageedda.

3

Kushii Sileedda Bitaniyaa
(Mat 12:9-14; Luq 6:6-11)

¹ Yesuusi Ayihuda woosa golliyaa shirettikka geleedda; hewaan kushii sileedda itti bitani de7ee.

² Itti itti asay Yesuusa mootanaw koyyiide, kushii sileedda bitaniyaa Sambbataan I pathooppe be7anaw naagee.

³ Yesuusi he kushii sileedda bitaniyaa, “Dendda eqqaade sinthaw haa ya” yaageedda.

⁴ Hewaappe guyyian asaa, “Sambbataan lo77obaa oothiyaawe wogeeyee iitabaa oothiyaawe wogee? Asaa shemppuwaa ashshiyaawe wogeeyee wodhiyaawe wogee?” yaagiide oochcheedda.

Shin asay co77u geedda.

⁵ Yesuusi hanqqettiide, untunta yuushshi aathi xeelliide, untuntu odina sisenawantta gidiyaa diraw, untunttoo darii kayyotteedda; he bitaniyaa, “Ne kushiyaa piddi ootha” yaageedda; bitani piddi oothina, A kushii paxi aggeedda.

⁶ Parisaawatuu Ayihuda woosa golliyappe kare kesiide, Yesuusa wooti wodhanentto Heroodisanna de7iyaawantunna maqqetteeddino.

Asay Abbaa Lanqqiyan Yesuusakko Shiiqeeddino

⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttunna Galiilaa Abbaa beedda; Galiilaappe cora asay A kaalleedda.

⁸ Qassikka cora asay Yihuudaappe, Yeerusalaameppe, Eedomiyaasappe, Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha baggappe, Xiirsoosa katamaappenne Sidoonaa katamaappe Yesuusi ootheeddawaa sisiide, aakko yeedda.

⁹ Yesuusi cora asay barena sugi un77ethenna mala, barena kaalliyaawantta wong-giriyaa barew gami77ethana mala azazeedda.

¹⁰ Daro asaa I patheedda diraw, harggiyaa asay ubbay A bochchanaw sugerettee.

¹¹ Iita ayyaanay de7iyaa asatuukka A be7eedda wode ubbaan A sinthan guufanniide, barenttu qaalaa dhoqqu oothiide, “Neen Xoossaa Na7aa gidikkii!” yaageeddino.

¹² Yesuusi he iita ayyanatuu barebaa asaw odiide, barena qoncciyaa kessenna mala, untuntta minissiide azazeedda.

*Yesuusi Bare Kiittiyaawantta Dooreedda
(Mat 10:1-4; Luq 6:12-16)*

¹³ Yesuusi deriyaa bolla kesiide, bare koyyeedda asatuwaa barekko xeseedda; hewaappe guyye aakko beeddino.

¹⁴⁻¹⁵ Untuntu barenanna de7ana malanne qaalaa odanaw untuntta kiittana mala, iita ayyaanatuwaa asaappe kessanaw untunttoo maatay de7ana mala, tammanne laa77u asatuwaa dooreedda.

¹⁶ I dooreedda tammanne laa77atuu hawantta: Phexiroosa yaagiide suntheedda Simoona,

¹⁷ Bo7aanerggeessa yaagiide suntheedda Zabiddiyoosa naanaa Yayiqoobanne Yayiqooba ishaa Yohaannisa. “Bo7aanerggeessa” giyaawe “Wolqqaama asatuwaa” giyaawaa.

¹⁸ Inddiraasanne Piliphphoosa, Barttalamoosanne Maatoossa, Toomaasanne Ilppiyooosa na7aa Yayiqooba, Taadoosanne bare biittaw seelettiyaa Simoona,

¹⁹ Yesuusa aathi immeedda Yihudaa Asqgoroota.

*Yesuusanne Bi7eel-Zebuula
(Mat 12:22-32; Luq 11:14-23; 12:10)*

²⁰ Yesuusi soy beedda; laa7enthuwaakka qassi cora asay shiiqina, inne A kaalliyaawanttunna haray atto, qumaa maanawukka danddaybeykkino;

²¹ asay A, “Gooyee” giyaa diraw, A dabbatuu hewaa sisiide, A akkanaw beeddino.

²² Higgiyaa tamarissiyaa itti itti asatuu Yeerusalaameppe yiide, “Yesuusa bolla Bi7eel-Zebuul de7ee” yaageeddino; qassi, “Xalahatuwaa kaappuu barew wolqqa immina, iita ayyaanatuwaa kessee” yaagiide haaseyeeddino.

²³ Yesuusi asaa barekko xeesiide, leemisuwaa odiidde, “Seexaanay Seexaanaa wooti kessanaw danddayi?”

²⁴ Itti kawutethay bare gidдон shaakettooppe, he kawutethay eqqanaw danddayenna;

²⁵ qassi itti golle asaykka bare gidдон shaakettooppe, he golle asaykka eqqanaw danddayenna.

²⁶ Seexaanay barenanna walaqettiide shaakettooppe, bayanaappe attin, de7ana danddayenna.

²⁷ “Shin wolqqaama asaa golle geliide kasetiide A qachchennaan de7iidde, A mi-ishshaa bonqqanaw danddayiyaa asay baawa; qachcheeddawaappe guyyiyan, A goliya bonqqanaw danddayee.

²⁸ “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; Xoossay asaa naanaw nagaraa ubbaanne untuntu boriyaa boriyaa * ubbaa atto gaana;

²⁹ shin Geeshsha Ayyaanaa bolla iita boriyaa haasayiyaa oossinne medhinaw nagaraa gidanaappe attin, Xoossay ubbakka atto geenna” yaageedda.

³⁰ Yesuusi hewaa geeddawe, itti itti asatuu, “Yesuusa bolla iita ayyaanay de7ee” yaageedda diraassa.

Yesuusa Daayonne Ishatuwaa
(*Mat 12:46-50; Luq 8:19-21*)

³¹ Yesuusa daayanne A ishatuu yiide, karen eqqi aakko asaa kiittiide, A xeesisseeddino.

³² Cora asay A matan utteeddino; he kiitetteeddawe A, “Be7a; ne daayanne ne ishatuu karen eqqiide, neenanna gakettanaw koyyiino” yaageedda.

³³ Yesuusi zaariide, “Ta daaya oone? Qassi ta ishatuu oone?” yaageedda.

³⁴ Bare matan utteedda asaa yuushshi aathi xeelliide, “Be7ite; ta daayanne ta ishatuu hawanttushi.

³⁵ Xoossay koyyiyaawaa oothiyaa ubbay ta ishaa, ta michchattonne ta daayo” yaageedda.

4

Zerethaa Zeriyawaa Leemisuwaa
(*Mat 13:1-9; Luq 8:4-8*)

¹ Yesuusi shirettikka Galiilaa Abbaa mataan tamarissuwaa doommeedda; cora asay bare miyyiyaan yuuyyi aadhdhiide shiiqi uttina, abbaan de7iyaa wonggiriya giddo geliide, aani utteeddino; qassi he asay ubbay abbaa miyyiyaan de7ee.

² I untuntta darobaa leemisuwan tamarissiide,

³ “Sisite; itti bitani zerethaa zeranaw keseedda.

⁴ I zerishshin, itti itti zerethay ogiyaa doonan wodhdheedda; hewaa kafuu yiide meedda.

⁵ Itti itti zerethay ancco biittaa bolla wodhdheedda; daro biittay bayna diraw, he zerethay ellekka mokkeedda.

⁶ Away keseedda wode shulleedda; adussa xaphuwaa yeddibeenna diraw, melii aggeedda.

⁷ Itti itti zerethay agunthaa gidдон wodhdheedda; hewaan mokkeeddawaa agunthay dicciide cuullina, ayfennaan atteedda.

⁸ Itti itti zerethay tu7e biittaaan zerettiide mokkeedda; dicciide ittu hattamuwaa, ittu usuppun tammuwaa ayfina, ittu xeetuwwaa ayfeedda.”

⁹ Qaykka Yesuusi, “Sisanaw haythay de7iyaa uray siso” yaageedda.

Yesuusi Leemisuwan Odeedda Gaasuwwaa
(*Mat 13:10-17; Luq 8:9-10*)

¹⁰ Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawanttunne I odeeddawaa siseedda hara asatuu I barekka de7ishshin aakko shiiqiide, he leemisuwaa bilethaa A oochcheeddino.

¹¹⁻¹² Yesuusi untunttussi, “Hinttenttoo Xoossaa kawutethaa xuuraa yewuwaa eray imetteedda; shin haratuu kawutethaappe karenna de7iyaawanttu, xeelaa xeelliide be7enna mala, qassi sissaa sisiiddikka akeekenna mala, untunttu shirettiide Xoossaakko simmina, I untunttu nagaraa atto geenna mala, untunttoo ubbabay leemisuwan odettee” yaageedda.

Zeriyawaa Leemisuwaa Bilethaa
(*Mat 13:18-23; Luq 8:11-15*)

¹³ Yesuusi untuntta, “Ha leemisuwaa erikkitee? Yaatina, leemisuwaa ubbaa wooti eranitee?”

¹⁴ Zeriyaawe Xoossaa qaalaa zeree.

¹⁵ Qaalay zerettiyyaa ogiyaa doonan de7iyaawanttu hawantta; untunttu qaalaa sisiyaa wode, Seexaanay ellekka yiide, untunttu wozanaan zeretteedda qaalaa afidiggeedda.

¹⁶ Hawaadankka qassi anccotiyaa biittaaan zeretteeddawanttu hawantta; untunttu qaalaa sisiide, ellekka nashechchaan akkiino.

¹⁷ Untunttu ha77iw de7iinoppe attin, untunttoo mino xaphuu baawa; guyyeppe qaalaa gaasuwan waayyii woy yederssuu yiyaa wode, untunttu ellekka dhubetti aggiino.

¹⁸ Qassi agunthaa gidдон zeretteeddawanttu hawantta; untunttu qaalaa sisiyaawantta.

¹⁹ Shin ha sa7aa de7oo hirggiyaawe duretethaa dosiyaawenne harabaa amottiyaawe untunttu wozanaan geliide, qaalaa cuullina ayfennaan atti aggeedda.

²⁰ Shin tu7e biittaaan zeretteeddawanttu qaalaa sisiide akkiyawantta; ittu hatta-muwaa, ittu usuppun tammuwaa ayfina, ittu xeetuwaa ayfeedda” yaageedda.

Xomppiyaa Leemisuwaa
(Luq 8:16-18)

²¹ Yesuusi gujjiide, “Xomppiyaa ahiide, gillaappe woy arssaappe garssanna wothiyaa asay de7ii? Dhoqqasaan wothennee?”

²² Ayissi gooppe, qoseeddabay ubbay qoncciyaa kesanawaa; qassi geeman wotheed-dabay ubbay beettennaan antenna.

²³ Sisanaw haythay de7iyaa uray de7ooppe siso” yaageedda.

²⁴ Qassikka untuntta, “Hinttenttu sisiyaawaa akeekiide sisite; Xoossay hintte mak-keedda qun77aan hinttenttoo makkanawaa. I hinttenttoo darissiide immana;

²⁵ de7iyaa uraw gujji immana; baynnawaappe haray atto, aw de7iyaa he guthat-tokka akkidiggana” yaageedda.

Dicciyaa Zerethaa Leemisuwaa

²⁶ Yesuusi qassikka, “Xoossaa kawutethay gaden kathaa zeriya asaa mala.

²⁷ He bitani qamma gemi77ishee; guura denddee; I bare huuphew waanintto eren-naan, he zerethay mokkeenne diccee.

²⁸ Biittay kathaa barekka mokkeenne ayfee; koyro carshshay caaree; guyyeppe ayfanaw kuukumme; qassi wurssethaan kumentha ayfiyaa ayfee.

²⁹ Shin kathay gakkiiyaa wode, kathaa shiishshiyaa wodii gakteedda diraw, bitani ellekka baacaan cakuwaa gelii aggeedda” yaageedda.

Sannaaficiyaa Zerethaa Leemisuwaa
(Mat 13:31-34; Luq 13:18-19)

³⁰ Yesuusi, “Nuuni Xoossaa kawutethaa ayaa malatee gaanee? Woy ayaanna leemisa-nee?”

³¹ Xoossaa kawutethay sannaaficiyaa ayfatto malatee. He ayfatta zeriya wode, sa7aan de7iyaa mithaa ayfiyaa ubbaappekka guuxxaw;

³² henno zerina mokkaade hara atakilttiyaa ubbaappe daraw; daro daashshaa daashaw. Kafuu izi qankkaa kuwaan golliya keexxana danddayee” yaageedda.

³³ Yesuusi hawaa mala daro leemisuwan asay sisanaw danddayiyaawaa keenaa, bare qaalaa odeedda.

³⁴ Asaw leemisuu baynnaan odenna; shin Yesuusi barena kaalliyaawanttu xalalaanna de7iyaa wode, untunttoo ubbabaa billiide odee.

Yesuusi Beetaa Co77u Ootheedda
(Mat 8:23-27; Luq 8:22-25)

³⁵ He gallassi sa7ay omarsina, Yesuusi barena kaalliyaawantta “Abbaappe hefintha pinnoytte” yaageedda.

³⁶ A kaalliyaawanttu asaa aggiide, Yesuusi kase geli utteedda wonggiriyaan geliide, Yesuusa barenttunna afeeddino; hara wonggiratuukka hewaan de7iino.

³⁷ Wolqqaama gotuu denddina, beetay wonggiriya shocina, haathay kumana gakkanaw wonggiriya giddo geleedda.

³⁸ He wode Yesuusi wonggiriyaan guyye bagganna borkkothaa borkkotiide gemi77isheedda. Yesuusa kaalliyaawanttu A dentiide, “Tamaarissiyaawoo, nuuni dhayiyaa wode co77u gaade xeellay?” yaageeddino.

³⁹ I beegottiide gotuwaa, “Co77u ga” giide, abbaakka, “Woppu ga” geedda; gotuukka co77u giina, ubbabaykka woppu geedda.

⁴⁰ Yesuusi barena kaalliyaawantta “Ayissi hawaadan yayyiitee? Hinttenttu waani ammanikkitee?” yaageedda.

⁴¹ Unttuntu daro yayyiide barenttu gidдон, “Hawe laa haray atto, gotuunne abbay azazettiyaawe oone?” yaageeddino.

5

Yesuusi Iita Ayyaanay Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda (Mat 8:28-34; Luq 8:26-39)

¹ Yesuusinne A kaalliyaawanttu abbaappe hefinthaw pinniide, Gerggesenoona geetettiyaa gadiyaa gakeeddino.

² Asaa moogiyaa duufuu de7iyaasaappe iita ayyaanay de7iyaa itti bitani kesiide, Yesuusi wonggiriyaappe kseedda wode, Yesuusanna gakettedda.

³ Bitani he duufuu de7iyaasaan aqi peeshiide, yaani de7ee; A ooninne haray atto, santhalataan qachchanawukka danddaybeenna.

⁴ Ayissi gooppe, I daro wode uqqinnaanne santhalataan qashettiide de7ee; shin santhalataa duseretheedda; uqqinnaakka menthereetheedda; A xoonanaw danddayeeddawe ooninne baawa.

⁵ I ubba wode gallassinne qamma, he duufuu de7iyaasaaninne deriyaa bolla waassee; bare bollaakka shuchchan gaaree.

⁶ Yesuusa haakuwaan be7eedda wode, aakko woxxi yiide aw goyinneedda.

⁷ He bitani bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Ubbaappe Bolla Xoossaa Na7aw, Yesuusaa, neenanne taana ayee gathii? Taana murena mala, taani neena Xoossaa sunthan woosay” yaageedda.

⁸ I hewaa ayissi geeddee gooppe, Yesuusi A, “Laa ha iita ayyaanaw, ha bitaniyaappe kesa” yaageeddawaassa.

⁹ Yesuusi A, “Ne sunthay oone?” yaagiide oochcheedda.

I, “Nuuni cora gidiyaa diraw, ta sunthay Leegiyoona” yaageedda.

¹⁰ Iita ayyaanatuwaa he gadiyaappe kessi yeddenna mala, Yesuusa minissiide woosseedda.

¹¹ He deriyaa bollan cora gudunthaa wudii heemettee;

¹² iita ayyanatu Yesuusa, “Nuuna hini gudunthaa wudiyaakko yeddaarkkii; untuntun biide gelana” yaagiide woossina,

¹³ Yesuusi, “Biite” yaageedda. Iita ayyanatu bitaniyaappe kesiide, gudunthatuwaan geleeddino; laa77u sha77a gidiyaa gudunthaa wudii kakaa huuphiyaanna kajjottiidde, abbaan geliide, mitetti aggeedda.

¹⁴ Gudunthaa wudiyaa heemmiyaawanttu baqatiide, haneeddawaa katamaaninne katamaappe gaxaa gadiyaan odeeddino; hewaa be7anaw asay yeedda.

¹⁵ Asay Yesuusakko yiide, cora iita ayyanatu beni oyqqeedda bitani bare wozanay simmina, mayuwaa mayyiide, hewaan utteeddawaa be7iide, ubbay yayyeedda.

16 Hewaa be7eedda asatuu iita ayyaanatuu oyqqeedda bitani haneeddawaanne qassi gudunthaa wudiyaabaa he asaassi odeeddino.

17 Hewaa diraw, asay barenttu gadiyaappe Yesuusi baana mala, woosaa doommeedda.

18 Yesuusi wonggiriyaan gelishshin, iita ayyaanatuu oyqqeedda bitani Yesuusanna de7ana mala, Yesuusa woosseedda.

19 Shin Yesuusi ixxiide A, “Ne soy simmaade, Goday new ay mala wolqqaamabaa ootheeddenttonne qassi I new ay mala keekentto ne soy asaw oda” yaageedda.

20 Bitani biide, Tammu Katamaa * giyaasan yuuyyiide, Yesuusi barew ay mala wolqqaamabaa ootheeddentto, oduwaa doommeedda; I odeeddawaa siseedda asay ubbay maalalletteedda.

*Yaa7iroosa Naattonne Yesuusa Mayuwaa Bochcheedda Mishiratto
(Mat 9:18-26; Luq 8:40-56)*

21 Yesuusi simmiide, wonggiriyaan geliide, abbaa pinneeddawaappe guyyiyan, cora asay abbaa mataan Aakko yuuyyi aadhdhiide shiiqeeddino.

22 Yaa7iroosa giyaawe, Ayihuda woosa golliya kaappatuwaappe ittuu, Yesuusa be7eedda wode aakko yi A gediyaan kunddiide,

23 “Ta naatta harggaade hayqqana hanaw; iza paxaade lo77o de7ana mala, yaade ne kushiya izi bolla wothaarikii” yaagiide Yesuusa minissiide woosseedda.

24 Yesuusi Yaa7iroosanna beedda; I biishshin cora asay A kaalliidde metootheeddino.

25 Tammanne laa77u laythaa ubbaa izi bollaappe suuthay goggiyaa itti mishiratta de7aw.

26 Cora aakimatuu izo aakimishshinka, iza paxa kaa7ettaaddu; bare miishshaa ubbaa wurssinakka iziw haa iiteeddawaappe attin, aynne izo maaddibeenna.

27 He mishiratta Yesuusabaa sisaade, asaa gidonna Yesuusappe guyyenna yaade, A mayuwaa bochchaaddu.

28 Ayissi gooppe iza, “Taani haray atto, A mayuwaa bochchooppekka paxana” yaa-gaade qoppaaddu.

29 Iippe goggiyaa suuthay ellekka eqqi aggeedda; iza bare waayyiyaappe paxeed-dawaa bare bolla eraa aggaaddu.

30 Yesuusi bareppe wolqqay kesseeddawaa bare huuphew eriide, ellekka cora asaa gidдон guyye simmiide, “Ta mayuwaa bochcheeddawe oone?” yaageedda.

31 Yesuusa kaalliyaawanttu A, “Asay neena sugiyaa wode be7aadde, ‘Taana oone bochcheeddawe?’ yaagay?” geeddino.

32 Yesuusi hewaa oone ootheeddenttonne be7anaw yuushshi aathiide xeelleedda;

33 shin mishiratta barew haneeddawaa eraade, yashshaa kokkoraadde yaade Yesu-
usa sinthan guufannaaddu; qassi tumatethaan haneeddawaa ubbaa aw odaaddu.

34 Yesuusi izo, “Ta naattee, neena ne ammanuu patheedda; saruwan ba; ne waayyiyaappenne paxa” yaageedda.

35 Yesuusi biro hewaa giishshin, Ayihuda woosa golliya kaappuwaa soyippe kiitet-
teedda asatuu yiide, “Ne naatta hayqqadiggaaddu; simmi tamarssiyaawaa ayissi daaburssay?” yaageeddino.

36 Shin Yesuusi untunttu giyaawaa sisiide, Ayihuda woosa golliya kaappuwaa, “Am-
mano xalalaa ammanappe attin, yayyoppa” yaageedda.

37 Yesuusi Phexiroosappe, Yayiqoobappenne Yayiqooba ishaa Yohaannisappe haray
ooninne barena kaallenna mala diggeedda.

* **5:20 Tammu Katamaa:** Hawanttu itti cita gideedda katamatuu Sammaariyaappenne Galiilaa gadiyaa away doliyaa bagganna de7iyaawantta gidiide, hewantun de7iyaa asatuwaa eeshshaykka Griike asatuwaa de7uwaa ogiyaa kaalliyaawaa bessee.

³⁸ Unttuntu Ayihuda woosa golliya kaappuwaa soy gakteedda wode, Yesuusi asay loythi yeekkiyaawaanne zilaliyaawaa be7eedda.

³⁹ Geliide asaa, “Ayissi loythi yeekkiitee? Naatta gemi77ishaadduppe attin, hayqqabeykku” yaageedda.

⁴⁰ Hewaappe guyye asay A bolla miiccedda; shin asaa ubbaa kare kessiide, naatti aawuwaanne aatto hewaan barenanna de7iyaa A kaalliyaawanttanne akkiide, naatta de7iyaasaa geleedda.

⁴¹ Yesuusi naatti kushiyaa oyqqiide, “Xaalitaa, quumii” † yaageedda; hewaa bilethay, “Guutha naatee, taani neena dendda gay” giyaawaa.

⁴² Naatta ellekka dendda eqqaade hamettaaddu; iza tammanne laa77u laythaa naatto; hewe haniyaawaan asay daro maalalteeedda.

⁴³ Yesuusi hewaa untuntu oossinne odenna mala, untunta minissi azaziide, “Iziw miyaabaa immite” yaageedda.

6

Yesuusa Naazireeten Akkennaan Ixxeeddino (Mat 13:53-58; Luq 4:16-30)

¹ Yesuusi hewaappe kesiide, bare gadiyaa Naazireete katamaa beedda; A kaalliyaawanttukka A kaalliide beeddino.

² Sambbataa gallassi Ayihuda woosa golliyan tamarissuwaa doommeedda; I tamarissiyaawaa siseedda cora asay maalalteeide, “Hawe ha ubbabaa haqappe demmeedde? Ha aw imetteedda aadho eratethay ayee? Xoossay oothiyaa malaataa I wooti oothii?”

³ Hawe anaaxiyaa * gidennee? Mayraami na7aa, Yayiqooba ishaa, Yoosa ishaa, Yihudaa ishaa, Simoona ishaa gidennee? A michchatuu nuunanna hawaan de7iyaawantta gidikkinoo?” yaagiide, I giyaawaa akkennaan ixceeddino.

⁴ Yesuusi he asaassi, “Nabii bare gadiyaan, bare dabbatuwaaninne barenttu soy asaan bonchchettennawaappe attin, ubbasan bonchchettee” yaageedda.

⁵ I hewaan bare kushiyaa amareedda asatuwaa bolla wothiide, untunta patheeddawaappe attin, cora malaataa oothanaw aynne danddaybeenna.

⁶ Asay ammanibeenna diraw maalalteeedda.

Yesuusi Tammanne Laa77u Barena Kaalliyaawanttu Tamarissanaadan Kiitteeedda (Mat 10:5-15; Luq 9:1-6)

Hewaappe guyyian, Yesuusi hewaa heeran de7iyaa qeeri katamatuwaan yuuyyi yuuyyiide, asaa tamarssedda.

⁷ Yesuusi tammanne laa77u barena kaalliyaawantta barekko xeesiide, laa77uwaa laa77uwaa kiitteeedda; qassi untunttoo iita ayyaanatuwaa kessiyaa maataa immeedda.

⁸ Unttunta, “Ogiyaa xam77aappe attin, qumaa, qarcciitiyaa, hinttew miishshaa ayaanneekka oyqqoppite.

⁹ Hinttenttu gediyaan caammaakka wothite; shin laa77u mayuwaa mayyoppite” yaageedda.

¹⁰ Qassikka unttunta, “Hinttentta asay haqan mokkooppenne, hewaappe kesana gakkanaw, he golliyan utti aggite.

¹¹ Hinttentta asay mokkennasaa woy hintte odiyaabaa sisennasaa haqa gidooppekka, he gadiyaan de7iyaa asaw hewe markka gidana mala, hewaappe kesiide, hintte gediyaappe baanaa shocite” † yaageedda.

† **5:41** *Xaalitaa, quumii*: Ha qaalatuu Aramaayike geetettiyaa qaalaan Yesuusa wodiyaan Paalestine gaden haasayettiyaawaa. Xaalitaa giyaawenne quumi giyaawe amarithuwaa qaala gidenna. Shin Griikiyaa qaala. * **6:3** *anaaxiyaa*: Griike bilethaan shuchchaa woy urqqa melissiide medhdhiyaa asaa giide go77ettee. † **6:11** *hintte gediyaappe baanaa shocite*: Hawe asay ixceeddawaa bessiyaawaa.

¹² Tammanne laa77u A kaalliyaawanttu biide, asay barenttu nagaraappe simmanaadan, qaalaa odeeddino.

¹³ Untunttu asaappe daro iita ayyaanatuwaa kessiide, harggiyaa asaa coraa zaytiyaa okkiide patheeddino.

Xammaqiyaa Yohaannisa Hayquwaa
(Mat 14:1-12; Luq 9:7-9)

¹⁴ Asay Yesuusa sunthaa denthiyaa diraw, Kaatiyaa Heroodise hewaa ubbaa siseedda; itti itti asay, “Xammaqiyaa Yohaannisi hayquwaappe denddeedda; hewaassi aw wolqqaama malaataa oothiyaa wolqqay de7ee” yaageedda.

¹⁵ Shin haranttu A, “Hawe Eelaasa” yaageeddino.

Haranttu qassi, “Hawe beni wode nabatuwaa malatiyaa nabiyyaa” yaageeddino.

¹⁶ Shin Heroodise hewaa siseedda wode, “Hewe taani qoodhiyaa muucisseedda xammaqiyaa Yohaannisa. I hayquwaappe paxeedda” yaageedda.

¹⁷ Ayissi gooppe, Heroodise bare ishaa Piliphphoosa machchatto Heroodiyaado akki wotheedda; Heroodise izi diraw, bare huuphew asaa kiittiide, Yohaannisa oythiide, qashissi wotheedda.

¹⁸ Ayissi gooppe, Yohaannisi Heroodisa, “Neeni ne ishaa machchatto akkanaw bessenna” yaagi wotheedda.

¹⁹ Heroodiyaada Yohaannisaw uluwaan morkkiyaa oyqqaade A wodhissanaw koyyaaddu; shin danddayabeykku.

²⁰ Yohaannisi xillo asanne geeshsha asaa gideeddawaa Heroodise ereedda diraw, aw yayyiide, loythi naagi wotheedda; Yohaannisi giyaawaa sisiide, bare wozanaan darissi metootiiddekka aabaa nashechchaan siseedda.

²¹ Heroodise bare yeletteedda gallassi, gadiyaa ayissiyaawanttoo, shaalaqatuwaassinne Galiilaan de7iyaa wolqqaama asaw shoobiyaa giigisseedda wode, wurssethaan Heroodiyaada injje gallassaa demmaaddu.

²² Heroodiyaadi naatta imathaa mokkiyaasaa gela duraade, Heroodisanne A imathatuwaa nashechchaaddu; Hewaappe guyye kaatii naattiw, “Neena lo77eeddawaa ayaa gidooppenne taana oochcha; taani new immana” yaageedda.

²³ Qassi iziw darii caaqqiide, “Neeni oochcheeddawaa ayaa gidooppekka, taani new immana; haray atto, ta kawutethaappe baggaa gidooppekka, taani new immana” yaageedda.

²⁴ Naatta kare kesaade bare daayo, “Ayaa imma goo?” yaagaade oochchaaddu.

I daaya, “Xammaqiyaa Yohaannisa huuphiyaa imma ga” yaagaaddu.

²⁵ Naatta ellekka kaatiyaakko baade A, “Xammaqiyaa Yohaannisa huuphiyaa wociitiyaan wothaade, neeni ha77i taw immanaadan koyyay” yaagaaddu.

²⁶ Hewaappe guyye kaatii darii qaretteedda; shin bare caaquwaa dirawunne bare imathatuwaa diraw iziw caaqeedda caaquwaa kolanaw koyyibeenna.

²⁷ Hewaa diraw, ellekka naagiyaawaa kiittiide, Yohaannisa huuphiyaa ahana mala azazeedda; naagiyaawe qasho golle biide, Yohaannisa qoodhiyaa muuceedda.

²⁸ He muuceeddawaa wociitiyaan wothi ahiide, naattiw immeedda; naatta qassi bare aattiw immaaddu.

²⁹ Yohaannisa kaalliyaawanttu hewaa siseedda wode yiide, A anhaa afide moogeeddino.

Yesuusi Ichcheshu Sha77a Asaa Miziide Kalsseedda Taarikiyaa
(Mat 14:13-21; Luq 9:10-17; Yoh 6:1-14)

³⁰ Yesuusi kiitteeddawanttu simmiide, Yesuusanna gakettiide, barenttu ootheddabaanne barenttu tamaarsseeddabaa ubbaa Yesuusassi odeeddino.

³¹ Biya asaynne yiyaa asay darina, haray atto qumaa maanawukka untuntta gathennaan ixceedda diraw, Yesuusi untuntta, “Nuurekka guuthaa shemppi akkanaw asay baynnasaa boytte” † yaageedda.

³² Yesuusinne untuntu barenttu xalalaa wonggiriyaan uttiide, asay baynnasaa beeddino.

³³ Untuntu biishshin, cora asay untuntta be7iide ereedda; katamaa ubbaappe gediyaan woxxiidde, untuntu biyaasaa untunttuppe kasetiide gakkeeddino.

³⁴ Yesuusi wonggiriyaappe kesiide, cora asaa be7eedda; asay heemmiyaa asay baynna dorssaa mala gideedda diraw, qarettiide asaa darobaa tamarissuwaa doommeedda.

³⁵ Sa7ay omarssiyaa wode, Yesuusa kaalliyaawanttu aakko yiide, “Hawe sa7ay asay baynna sa7aa; ha77i sa7aykka qammidiggeedda;

³⁶ asay heeraanne qeeri katamatuwaa giddo biide, barenttoo miyaabaa shammana mala, asaa moyizza” yaageeddino.

³⁷ Shin Yesuusi zaariide untuntta, “Asaw miyaabaa hintte immite” yaageedda.

Hewaappe guyye untuntu, “Nuuni biide, laa77u xetu biraa santtimiyaa § qumaa shammiide, asay maanaw immanee?” yaagiide A oochcheeddino.

³⁸ Yesuusi untuntta, “Hinttenttoo aappun daabbuu de7ii? Biide be7ite” yaageedda.

Untuntu be7iide, “Ichcheshu daabbuwaanne laa77u moliyaa” yaageeddino.

³⁹ Yesuusi barena kaalliyaawantta asaa ubbaa citan citan shaakki shaakkiide, maataan utissana mala azazeedda.

⁴⁰ Asay xetuu xetuunne ishatamuu ishatamuu citan citan utteeddino.

⁴¹ Yesuusi ichcheshu daabbuwaanne laa77u moliyaa oyqqiide, pude saluwaa xeeliide, Xoossaa galateedda; daabbotuwaa menthiide asaw gishana mala, barena kaalliyaawanttussi immeedda; qassi laa77u moliyaakka untuntu ubbaw shaakkeedda.

⁴² Asay ubbay miide kalleeddino.

⁴³ Hewaappe guyye atteedda daabbotuwaa dokkaynne moliyaa dokkay tammanne laa77u zambbeeliyaa kumeeddawaa Yesuusa kaalliyaawanttu dentheeddino.

⁴⁴ Daabbuwaa meedda attuma asay ichcheshu sha77a.

Yesuusi Abbaa Bolla Hamettiide Beedda

(Mat 14:22-33; Yoh 6:15-21)

⁴⁵ Ellekka Yesuusi he cora asaa moyizziide, barena kaalliyaawanttu wonggiriyaan geliide, abbaappe hefinthan de7iyaa Beetesayda giyaa katamaa bareppe sinthatiide baanaadan azazeedda.

⁴⁶ Untuntta moyizzeeddawaappe guyyiyan, Xoossaa woossanaw zooziyaa keseedda.

⁴⁷ Sa7ay qammiyaa wode wonggirii wombbaa gidduwan de7ishshin, Yesuusi wombaappe gaxaan barekka de7ee.

⁴⁸ Carkkuu A kaalliyaawanttukko carkkiyaa diraw, barena kaalliyaawantta wombaa beetay metoothiyaawaa Yesuusi be7iide, kuttuu waassana haniyaa wode wombaa bolla hamettiide, untunttukko yeedda; untuntta yeggi aadhdhanaw koyyeedda.

⁴⁹ Shin wombaa bolla I hamettishshin, untuntu A be7iide, barenttoo moytilliyaa malatina waasseeddino.

⁵⁰ Ayissi gooppe, untuntu ubbay A be7iide, yashshaa kokkoreeddino; shin ellekka Yesuusi untuntta, “Aynne baawa; taanattennee yayyoppite” yaageedda.

⁵¹ Yesuusi untuntunna ittippe wonggiriyaan gelina, carkkuu woppu geedda; untuntu daro maalaletteeddino.

† **6:31** asay baynnasaa: Hawe Galiilaa geetettiyaa wombaappe pudehaa dola bagganna de7ee. 6:45 xeellite. **6:34** Pay 27:17; 1Ka 22:17; 2Od 18:16; Hiz 34:5; Mat 9:36 § **6:37** biraa santtimiyaa: Beni wodiyaan asaa gadiyan itti gallassaa uniyaa oothi peesheedda asaw itti biraa santtimii imettee. Mat 20:2 xeellite.

⁵² Ayissi gooppe, untunttu wozanay jolledda diraw, untunttu ukithaabaa akeek-ibeykkino.

Yesuusi Gensaareexen Hargganchchatuwaa Patheedda
(Mat 14:34-36)

⁵³ Untunttu abbaa pinniide, Gensaareexa giyaa biittaa gakeeddino; yaani wongiriyaaxa gaxaa shiishshi qachcheeddino.

⁵⁴ Untunttu wongiriyaaxa wodhdhiyaawaan, asay ellekka Yesuusa erinne

⁵⁵ hewaa heeran de7iyaa gadiyaa ubbaan woxerettiide, hargganchchatuwaa shanchchamaan tookkiide, “Yesuusi de7ee” giina siseeddasaa ahuwaa doommeedda.

⁵⁶ Yesuusi beeddasaa ubbaan qeeri katamaan gidina, wolqqaama katamaan gidina, heeraa gidon gidinakka, geyaa denbbaan asay hargganchchatuwaa aakko afee. Yesuusi bare mayuwaa macaraa gidooppenne hargganchchatuwaa boshissana mala, asay A woosseedda; bochcheedda ubbay paxeedda.

7

Yesuusi Asaa Wogaappe Koshshennawaa Phalqqeedda
(Mat 15:1-9)

¹ Parisaawatuunne Yeerusalaameppe yiide, Muse higgiiyaa tamarissiyaa amareedda asatuu Yesuusakko shiiqeeddino.

² Yesuusa kaalliyaawantuppe ittu ittu tuna kushiyan, hewaa giyaawe meecettennaan qumaa miyaawantta * be7eeddino.

³ Ayissi gooppe, Parisaawatuunne Ayihuda asay ubbay barenttu aawatuwa wogaa naagiide, barenttu kushiya loythi meecettennaan miikkino.

⁴ Qassi geyaappe yiidekka meecettennaan de7iidde miikkino. Qassi untunttu barenttu aawatuwappe akkeedda hara cora wogay de7ee; hewekka wanccaa, keriyaa, birataappe medhdheedda miishshaanne arssaa meecciyaa wogaa.

⁵ Parisaawatuunne Muse higgiiyaa tamarssiyaawanttu Yesuusa, “Neena kaalliyaawanttu ayissi nu aawatuwa wogaa kaallennaan ixxiide, barenttu kushiya meecettennaan qumaa miinoo?” yaagiide oochcheeddino.

⁶⁻⁷ Yesuusi untunttu hawaadan yaageedda; “Isiyaasi timbbitiyaa odeedda wode, hinttentubaa, lo77a malatiyaa iitatubaa xaafeddawaadankka, ‘Xoossay, ‘Hawe asay taana

bare bolla doonan bonchchee.

Shin untunttu wozanay taappe haakuwaan de7ee;

asay taw mela goyinnee.

Ayissi gooppe, asay ootheedda azazuwaa

Xoossaa higgiiyaa malatisiide tamarssaa” geedda’ yaagiide timbbitiyaa tumuwaa odeedda.

⁸ “Xoossaa azazuwaa hintte aggiide, asaa wogaa minissiide naagiita” yaageedda.

⁹ Qassikka Yesuusi, “Hinttenttu hintte wogaa naaganaw Xoossaa azazuwaa aggiita.

¹⁰ Ayissi gooppe Muse, ‘Ne aabbanne ne daayo bonchcha’ Qassi, ‘Bare aabbanne bare aatto boriyaawe hayquwan mureto’ yaageedda.

¹¹ Shin itti uraw bare aawuwaa woy bare aatto maaddiyaabay de7ishshin I, ‘Hawe qurbbaaniyaa; hawaa guussay Xoossaabaa giyaawaa’ gooppe,

¹² I bare aawuwaa woy bare aatto wodeppe maaddanaawaa aynne koyyikkita.

¹³ Ha hanotaan hintte hinttenttu wogaa naaganaw, Xoossaa qaalaa koliide, hewaa mala darobaa oothiita” yaageedda.

* **7:2** meecettennaan qumaa miyaawantta: Ayihude asatuwaa wogaan meecettenna kushiyan qumaa muussay tunaadan paydettee. Hewaassi qumaa maanappe kasenna kushiya meechedda loythi minissiino. **7:6-7** Isa 29:13

7:10 Kes 20:12; 21:17; Wog 20:9; Zar 5:16

Asaa Tunissiyaawantta
(Mat 15:10-20)

¹⁴ Yesuusi cora asaa qassikka barekko xeesiide, “Ubbay taani giyaawaa sisitenne akeekite.

¹⁵ Asaappe kesiyaawe asaa tunissiyaawaappe attin, kareppe asaa giddo geliide, asaa tunissiyaabay aynne baawa;

¹⁶ sisanaw haythay de7iyaa uray ooninne siso” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi cora asaa aggiide soy geleedda wode, A kaalliyaawanttu he leemisuwaabaa A oochcheeddino.

¹⁸ I unttunta, “Hinttenttookka qassi gelibeennee? Kareppe asaa wozanaan geliyaabay aynnee asaa tunissanaw danddayennawaa akeekiitee?”

¹⁹ Ayissi gooppe, qumay asaa uluwaa giddo geliide, karew kesiyaawaappe attin, asaa wozanaa giddo gelenna” yaageedda. Hawaadankka Yesuusi qumaa ubbay tuna gidennawaa erisseedda.

²⁰ Qassikka Yesuusi hawaadan yaageedda; “Asaa tunissiyaabay asaa wozanaa gid-doppe kesiyaabaa.

²¹ Ayissi gooppe, asaa wozanaa giddoppe kesiyaawe iita qofaa; woshummiyaawaa; wuu77iyaawaa; wodhiyaawaa; caaratethaa;

²² yoratethaa; uuziyaa woy barena dosiyaawaa; iitatethaa woy cimmiyaawaa; geniyaa; maccawaa amottiyaawaa; qanaatiyaawaa; boriyaawaa woy zigiriyaawaa; ayyuwaa; eeyatethaa.

²³ Ha itabay ubbay asaa wozanaa giddoppe kesiide, asaa tunissee” yaageedda.

Itti Giriike Mishiratti Ammanuwaa
(Mat 15:21-28)

²⁴ Yesuusi hewaappe aggiide, Xiiroosanne Sidoonaa giyaa katamatuwaa matan de7iyaa gadiyaa biide, itti golliya geleedda; qassi I yaani de7iyaawaa ooninne eranawaa koyyibeenna; shin qosettiide gami77anaw danddayibeenna.

²⁵ Shin bare guutha naatti bolla iita ayyaanay de7iyaa itti mishiratta Yesuusabaa sisaade, ellekka aakko yaanne A gediyaan guufannaa aggaaddu.

²⁶ He mishiratta Ayihuda asa gidukku; A yeletteeddawekka Sooriyaa giyaa gadiyaana; A bare naattippe xalahiyaa kessana mala, Yesuusa woossaaddu.

²⁷ Shin Yesuusi zaariide, “Naanay kasetiide qumaa kallino; ayissi gooppe, naanaa qumaa akkiide, kanatuwassi † oliyaawe lo77a gidenna” yaageedda.

²⁸ Mishiratta zaaraade, “Tumakka ta Godaw, haray atto sampmaa miyyiyaan de7iyaa kanatuukka naanatuwappe atteedda suuppaa miino” yaagaaddu.

²⁹ Yesuusi qassi izo, “Ha neeni hasayeedda qaalaa diraw, xalahii ne naattippe ke-seedda; simmi ne soy ba” yaageedda.

³⁰ Mishiratta bare soy biyaa wode, izi naattippe xalahii kesina, hiixan giseeddawunno demmaaddu.

Yesuusi Tullenne Duude Gideedda Itti Bitaniyaa Patheedda

³¹ Yesuusi Xiiroosa gadiyaappe kesiide, Sidoonaannanne Tammu Katamaa giyaa gadiyaanna kanthiide, Galiilaa Abbaakko beedda.

³² Asay tullenne duude gideedda bitaniyaa Yesuusakko ahiide, bare kushiya A bollan wothana mala, Yesuusa woosseeddino.

³³ Yesuusi barekka he bitaniyaa cora asaappe gaxaa kessiide, bare biradhdiyaa A haythaan yeddeedda; qassi cuchcha kuchchiide, A inxxarsaa bochheedda.

† 7:27 kanatuwaassi: Ha qaalaa itti itti Ayihude asay, Ayihude gidenna asatuwaassi go77ettiyaawaa.

³⁴ Saluwaa pude xeelliide, tookki shemppiide, “Eftahi” ‡ yaageedda; hewaa giyaawe dooyetta giyaawaa.

³⁵ Bitaniyaa haythay ellekka dooyetti aggeedda; qassi A haasayenna inxxarssaykka biletti aggeedda; bitani aynne waayyettennan haasayii aggeedda.

³⁶ Yesuusi asaw, “Hawaa oossinne odoppite” yaagiide odeedda; shin I darissi minissi odina, asay qassi oduwaa yaa darisseedda.

³⁷ Hewaa siseedda asay ubbay daro maalalettiide, “Ubbabaakka I loythi oothee. Haray atto tulliyaakka sisse; qassi duudiyaakka haasayissee” yaageeddino.

8

Yesuusi Oyddu Sha77a Asaa Mizeedda

(Mat 15:32-39)

¹ Hewode, cora asay qassi Yesuusakko shiiqeedda; asaw miyaabay dhayina, Yesuusi barena kaalliyaawantta barekko xeesiide,

² “Ha cora asay taananna heezzu gallassay gakkanaw gami77iide, miyaabaa aynne demmibeenna diraw, taani untunttoo qarettay.

³ Taani untuntta koshaanna soy yeddoope, biidde ogiyaan daaburiide kunddana; ayissi gooppe, ittu ittu haakosaappe yeedda” yaageedda.

⁴ A kaalliyaawanttu zaariide, “Ha asay bayinna saan ha asaa ubbaa mizanaw gidiyaa qumaa demmanaw danddayiyaawe oone?” yaageeddino.

⁵ Yesuusi untuntta, “Hinttentoo aappun daabbuu de7ii?” yaagiide oochcheedda.

Untunttu, “Laappu daabbuu de7ee” yaageeddino.

⁶ Yesuusi asaa, “Sa7aan uttite” yaagiide azazeedda; qassi laappu daabbuwaa akkiide, Xoossaa galateedda; he daabbuwaa menthiide, asaw gishana mala, barena kaalliyaawanttoo immeedda. Yesuusa kaalliyaawanttu he cora asaassi gisheeddino.

⁷ Untunttoo qassikka amareedda suuppaa moletuu de7iino; Yesuusi hewanttookka Xoossaa galatiide, asaw gishana mala, barena kaalliyaawantta azazeedda.

⁸ Asay ubbay miide kallina atteedda dokkay laappu zambbeeliyaa kumeeddawaa A kaalliyaawanttu dentheeddino.

⁹ Qumaa meedda asay oyddu sha77a gidana; hewaappe guyyiyan, Yesuusi asaa yeddeedda.

¹⁰ I qassi barena kaalliyaawanttunna ellekka wonggiriyaan geliide, Dalmanutaa * giyaa gadiyaa beedda.

Parisaawatuu Barenttoo Malaatay Oosettana Mala Oochcheeddino

(Mat 16:1-4)

¹¹ Parisaawatuu yiide, Yesuusanna palumaa doommeeddino.

Yesuusa paaccanaw koyyiide, saluwaappe malaataa barentta bessana mala oochcheeddino.

¹² Yesuusi darissi tookki shemppiide, “Ha wodiyaas asay ayissi malaataa koyyii? Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha wodiyaas asaw malaatay ubbaakka imettenna” yaageedda.

¹³ Qassi untuntta hewaan aggiide, zaari wonggiriyaan geliide, abbaappe hefintha pinneedda.

Parisaawatuwaa Irshshuwaanne Heroodisa Irshshuwaa

(Mat 16:5-12)

¹⁴ Yesuusa kaalliyaawanttu qumaa afanawaa dogeeddino; untunttoo wonggiriyaan gidon itti ukithaappe haray baawa.

‡ 7:34 “Eftahi”: Ha qaalay Yesuusi ha alamiyaan de7iidde tamarissiyaa wode, go77ettiyyaa Aramaayike yaagettiyyaa qalaan haasayeeddawaa. * 8:10 Dalmanutaa: Hawe erettenna sa7aa.

¹⁵ Yesuusi untuntta, “Hinttentta erite; Parsaawatuwaa irshshuwaappenne Heroodisa † irshshuwaappe naagetite” yaagiide azazeedda.

¹⁶ Untuntu barenttu gidдон, “I hawaa giyaawe nuussi qumay baynna diraassa” yaagiide haasayaa doommeeddino.

¹⁷ Yesuusi untuntu giyaawaa eriide, “Hinttenttoo daabbuu bayinnawaa ayissi haasayiitee? Ha77i gakkanaw hinttew gelennee? Woy akeekikkitee? Hintte wozanay jolleeddee?

¹⁸ Hinttenttoo ayfii de7ee; be7ikkitee? Qassi haythay de7ee; siskkitee? Hinttenttoo hassayettennee?

¹⁹ Taani ichcheshu daabbuwaa ichcheshu sha77a asaw mentha immeedda wode, aappun zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheedditee?” yaageedda.

Untuntu, “Tammanne laa77u zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheeddo” yaageeddino.

²⁰ “Taani qassikka laappu daabbuwaa oyddu sha77a asaw menthaade immeedda wode, aappun zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheedditee?” yaageedda.

Untuntu, “Laappu zambbeeliyaa kumeedda dokkaa dentheeddo” yaageeddino.

²¹ I qassi, “Ha77ikka akeekibeykkitee?” yaageedda.

Yesuusi Beetesaydan Itti Qooqaa Patheedda

²² Yesuusinne A kaalliyaawanttu Beetesayda giyaa katamaa beeddino; asatuu qooqa bitaniyaa Yesuusakko ahiide, he bitaniyaa bochchana mala, A woosseeddino.

²³ Yesuusi qooqa bitaniyaa kushiyaay oyqqiide, heeraappe gaxaa kesseedda; A ayfiyaan cuchchiide, bare kushiyaay A bolla wothiide, “New ayentto beettii?” yaagiide oochcheedda.

²⁴ Bitani dhoqqiide, “Taani asaa be7ay; shin asay hamettiidde, mithaa malatee” yaageedda.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi shirettiide bitaniyaa ayfiyaan bare kushiyaay wotheedda. A ayfii paxeedda; bitaniikka loythi xeelleedda; qassi ubbabaakka geeshshiide be7eedda.

²⁶ Yesuusi bitaniyaa, “Heeraa geloppa” yaagi A soy yeddeedda.

Phexiroosa Ammanuwaanne A Markkatethaa (Mat 16:13-20; Luq 9:18-21)

²⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttunna Qiisaariyaa Piliiphphoosa de7iyaa qeeri heeratuwaa beedda; I biishshin ogiyaan Yesuusi, “Taana asay oona gii?” yaagiide barena kaalliyaawantta oochcheedda.

²⁸ A kaalliyaawanttu, “Itti itti asay neena, ‘Xammaqiyaa Yohaannisa’ gee; haranttuu, ‘Eelaasa’ giino; qassi haranttuu, ‘Nabatuwaappe ittuwaa’ giino” yaageeddino.

²⁹ Yesuusi untuntta, “Hinttेशi taana oona giitee?” yaagiide oochcheedda.

Phexiroosi, “Neeni Dooretteedda Kiristtoosa” yaagiide zaareedda.

³⁰ Yesuusi, “Tabaa oossinne odoppite” yaagiide untuntta azazeedda.

Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabanne Waayyiyaabaa Koyruwaa Haasayee (Mat 16:21-28; Luq 9:22-27)

³¹ Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Taani, Asaa Na7ay, darii waayyettanaw bessee; cimatu, qeesatuwaa kaappatuunne higgiiyaa tamarssiyaawanttu taana ixnanaw bessee; untuntu taana wodhanawunne taani heezzenhiyaa gallasaappe guyyiyan, hayquwaappe denddanaw bessee” yaagiide tamarissuwaa doommeedda.

³² Hewaa I untuntu geeshshiide odeedda; Phexiroosi A itti bagga zaariide, zoretaa doommeedda.

† **8:15** Heroodisa: Hawe Heroodise Anttiphaasa geetettiyaa wogga Heroodisa geetettiyaawaa na7aa. **8:18** Erm 5:21; Hiz 12:2; Mar 4:12

³³ Shin Yesuusi guyye simmiide, barena kaalliyaawantta xeelliide Phexiroosa, “Ha Seexaanaw, kichcha ta matappe! Neen asay qoppiyaawaa qoppaasappe attin, Xoossay qoppiyaawaa gidenna” yaageedda.

Yesuusa Kaalussay Oochchiyaa Gatiyaa
(*Mat 10:38-39; 16:24-28; Luq 9:23-27; 14:26-27*)

³⁴ Yesuusi cora asaanne barena kaalliyaawantta barekko xeesiide, “Taana kaallana koyyiyaa uray de7ooppe, barena kaddo; yaatiide bare masqqaliyaa tookkiide, taana kaallo.

³⁵ Ayissi gooppe, bare shemppuwaa † ashshana koyyiyaa uray bayizzanawaa; shin ta dirawunne wonggalaa mishiraachchuwaa diraw bare shemppuwaa bayizziyaa uray ashshanawaa.

³⁶ Itti uray sa7aan de7iyaa ubbabaa barew shiishshiide, bare shemppuwaa bayiz-zooppe, A ayaa maaddanee?

³⁷ Itti uray bare shemppuwaa wozanaw ayaa immana danddayi?

³⁸ Xoossaa ammanenna ha nagaranchcha yeletaa wodiyaan, itti uray taananinne ta qaalaan yeellatoope, taanikka, Asaa Na7ay, qassi ta Aawuwaa bonchchuwaa geeshsha kiitanchchatuwaanna yiyaa wodekka, aani yeellatana” yaageedda.

9

Yesuusa Malay Laametteeddawaa Odiyaa Taarikiyaa
(*Mat 17:1-13; Luq 9:28-36*)

¹ Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; amareedda asatuu Xoossaa kawutethay wolqqaanna yiyaawaa be7ennaan hayqqennawanttu hawaan de7iino” yaageedda.

² Yesuusi usuppun gallassaappe guyyiyan, barenanna Phexiroosa, Yayiqoobanne Yohaannisa akkiide, untuntu xalalaa wolqqaama deriyaa bolla kesseedda; untuntu sinthaan laametteedda;

³ A mayuukka phooleedda; sa7aan mayuwaa meeciyaa ooninne geeshshanaw dand-dayennawaa keenaa darii booxseedda.

⁴ He heezzu Yesuusa kaalliyaawanttu, Eelaasinne Muse Yesuusanna haasiyaawantta be7eeddino.

⁵ Phexiroosi Yesuusa, “Tamaarissiyaawoo, nuuni hawaan de7iyaawe nuussi lo77a; nuuni heezzu daasatuwaa ittuwaa new, ittuwaa Musew, qassi ittuwaa Eelaasassi keexxana” yaageedda.

⁶ I waaganenttonne eribeenna; ayissi gooppe, ikka yokkonttukka darii yayyeeddino.

⁷ Hewaappe guyyiyan, shaarii yiide untuntta kammina shaariyaappe, “Hawe taani siiqiyaa ta Na7aa; I giyaawaa sisite” giyaa qaalay yeedda.

⁸ Ellekka untuntu yuushshi aathi xeelliyaa wode, Yesuusappe attin, haraa oonanne barenttu matan be7ibeykkino.

⁹ Untuntu deriyaappe wodhdhishshin, Yesuusi untuntta, “Taani, Asaa Na7ay, hayquwaappe denddana gakkanaw, hintte be7eeddabaa oossinne odoppite” yaagiide azazeedda.

¹⁰ I azazeeddawaa untuntu, “‘Eeno’ giide, ha hayquwaappe denddiyaawaa giyaawe waagiyaawe” yaagiide, barenttu gidon haasayetteeddino.

¹¹ Untuntu Yesuusa, “Higgiyaa tamarssiyaawanttu ayissi, ‘Eelaas kasetiide yaanaw bessee’ giinoo?” yaagiide oochcheeddino.

¹² I zaariide yaageedda; “Tumakka, Eelaas kaset yiide, ubbabaa giigissee; yaatina, ayissi Xoossaa Maxaafay, ‘Asaa Na7ay darii waayyettanne ixettana’ yaagii?”

† 8:35 shemppuwaa: Griikiyaa qaalaan izaawaa woy asaa shemppuwaa geetetti biletteedda. 9:2 2Ph 1:17-18

¹³ Shin taani hinttenttoo oday; Eelaas yeedda; qassi aabay Xoossaa Maxaafan xaafetteeddawaadankka, asay A bare koyyeeddabaa ootheedda” yaageedda.

*Yesuusi Iita Ayyaanay Oyqqeedda Na7aa Patheedda
(Mat 17:14-21; Luq 9:37-43)*

¹⁴ Yesuusi, Phexiroosi, Yayiqoobinne Yohaannisi yokko Yesuusa kaalliyaawanttukko simmiide yiyaa wode, cora asay he kaalliyaawanttu yuushshuwaan eqqeeddawaanne higgiiyaa tamarissiyaa amareedda asatuu untuntunna palumettiyaawantta be7eeddino.

¹⁵ He cora asay Yesuusa be7eedda wode maalaletti dagammiide, ellekka aakko woxxi yiide, A saroteedda.

¹⁶ Yesuusi barena kaalliyaawantta “Untuntunna ayaa palumettiitee?” yaagiide oochcheedda.

¹⁷ He cora asaa giddoppe itti bitani zaariide, “Tamarissiyaawoo, ta na7aa bollan haasayaa diggiyaa iita ayyaanay de7iyaa diraw, A neekko akkaade yaaddi.

¹⁸ Ha iita ayyaanay A oyqqiyaa wode ubbaan, A olee; A doonaannakka hoommuu paarottee; qassi achchaa garccissee; bollaakka zoolissee. Aappe ha iita ayyaanaa kessana mala, neena kaalliyaawanttoo odaaddi, shin kessanaw danddaybeykkino” yaageedda.

¹⁹ Yesuusi zaariide untuntta, “Ammanenna ha wodiya asaw! Taani hinttentunna awude gakkanaw de7anee? Qassi hinttentubaa awude gakkanaw danddayanee? Na7aa taakko haa akki yiite” yaageedda.

²⁰ Untunttu na7aa aakko aheeddino; he iita ayyaanay Yesuusa be7eedda man77iyankka na7aa kokkorssii aggeedda; na7ay sa7aan kunddiide, doonaanna hoommuu goppu giishshin gondoretteedda.

²¹ Yesuusi he na7aa aawuwaa, “Hawe ne na7aa oyqqoodeppe woysa wode gidanee?” yaagiide oochcheedda.

Na7aa aabbu, “I na7atethaan de7iyaa wodiyaappe doommeedda.

²² A wodhanaw daro wode tamaaninne haathan oleedda; shin neeni danddayooppe, nuussi qarettaade nuuna maaddaarikkii” yaageedda.

²³ Yesuusi A, “Neeni danddayooppe gay? Ammaniyaa asaw ubbabay danddayettee” yaageedda.

²⁴ Ellekka na7aa aabbu bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Taani ammanay; shin gujja ammananaadan, taana maaddaarikkii” yaageedda.

²⁵ Yesuusi asay dari dari biyaawaa be7iide, iita ayyaanaa, “Na7aa tullenne duude udedda ayyaanaw, ha na7aappe kesa gaade neena ta azazay; qassi zaarethaade aani geloppa” yaageedda.

²⁶ He iita ayyaanay waassiide, na7aa darissi kokkorssiide, aappe keseedda. Na7ay hayqqeeddawaa malatina, daro asay, “Na7ay hayqqeedda” yaageedda.

²⁷ Shin Yesuusi na7aa kushiya oyqqiide denthina, na7ay denddi eqqeedda.

²⁸ Yesuusi soy geleeddawaappe guyyiyan, A kaalliyaawanttu Yesuusa dumma, “Nuuni he iita ayyaanaa kessanaw ayissi danddaybeykkoo?” yaagiide oochcheeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide, “Hewaa malay woosappenne xoomaappe attin, harabaan kessanaw danddayenna” yaageedda.

*Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabanne Hayquwaabaa Laa7enthuwaa Odeedda
(Mat 17:22-23; Luq 9:43-45)*

³⁰ Untunttu hewaappe denddiide, Galiilaana aadhdhiide beeddino; Yesuusi bare de7iyaasaa ooninne erana mala koyyibeenna.

³¹ Ayissi gooppe, I barena kaalliyaawantta “Taana, Asaa Na7aa, asay asaw aathiide immananne wodhana; taani qassi heezzu gallasaappe guyyiyan, hayquwaappe denddana” yaagiide tamarissee.

³² Shin untunttoo I giyaawe gelibeenna; qassi A oochchanawukka yayyeeddino.

Ubbaappe Aadhdhiyaawe Oonee?
(Mat 18:1-5; Luq 9:46-48)

³³ Unttuntu Qifirinaahooma giyaa katamaa beeddino; soy geleeddawaappe guyyiyan, Yesuusi unttunta, “Ogiyaan ayaa palumettiitee?” yaagiide oochcheedda.

³⁴ Shin unttuntu biidde ogiyaan, “Nu gidдон nu ubbaappe aadhdhiyaawe oone?” yaagiide palumetteedda diraw, co77u geeddino.

³⁵ Yesuusi uttiide, tammanne laa77u barena kaalliyaawantta xeesiide unttunta, “Ooninne sinthaw aadhdhana koyyoope, ubbaappe guyye aadhdhiide, he ubbaw qooma gidanaw bessee” yaageedda.

³⁶ Itti guutha na7aa oyqqiide, unttuntu gidдон esseedda; he guutha na7aa idimmiide unttunta,

³⁷ “Hawanttu mala guutha naanaappe ittuwaa ta sunthan mokkiyaa ooninne taana mokkee; qassi taana mokkiyaa ooninne taana kiitteeddawaa mokkiyaawaappe attin, ta xalalaa mokenna” yaageedda.

Yesuusi, “Nubaa Eqettenna Uray Nu Bagga” Yaageedda
(Luq 9:49-50)

³⁸ Yohaannisi A, “Tamarissiyaawoo, itti asay ne sunthan iita ayyaanatuwaa kessiyaawaa nuuni be7iide, nu bagga gidenna diraw, A diggeeddo” yaageedda.

³⁹ Shin Yesuusi yaageedda; “Ooninne ta sunthan malaataa oothiide, ellekka ta bolla iitabaa haasayanaw danddayiyaawe bayinna diraw diggoppite;

⁴⁰ ayissi gooppe, nubaa eqettenna uray nu bagga.

⁴¹ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hintte tawantta Kiristtoosawantta gidiyaa diraw, ooninne hinttenttoo ta sunthan buliyaa haathaa ushanaw immooppekka, bare gatiyaa akkanawaa.

Nagaraa Gaasuwaa
(Mat 18:6-9; Luq 17:1-2)

⁴² “Taana ammaniyaa ha guuthatuwaappe ittuwaa balethiya oonanne, gaacciyaa wogga woxaa A qoodhiyaan qachchiide, abbaan A oliyaawe aw lo77a.

⁴³⁻⁴⁴ Ne kushii neena balethooppe, qanxxa ola; neeni laa77u kushiyaanna * qassi ubbakka to7enna Gaannamiyaa tamaan geliyaawaappe, duuxa kushiyaanna de7uwaa geliyaawe new lo77a.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ne gedi neena balethooppe, qanxxa ola; neen laa77u gediyaanna ubbakka to7enna Gaannamiyaa tamaan yegettiyaawaappe, dooma gidaade de7uwaa geliyaawe new lo77a.

⁴⁷⁻⁴⁸ Ne ayfii neena balethooppe, wooca ola; neeni laa77u ayfiyaanna ubbakka to7enna Gaannamiyaa tamaan yegettiyaawaappe, itti ayfiyaanna Xoossaa kawutethaa geliyaawe new lo77a.

⁴⁹ “Qumaan maxiniyaa yeggiyaawaadan, tamay asaa ubbaa bolla yegettana.

⁵⁰ Maxinii lo77a; shin I mal77ana dhayoope, zaariide A wooti mal77ethanitee? Hinttenttun maxinii de7o; † yaatiide ittu ittuwaanna sarotethaan de7ite” yaageedda.

10

Machchatto Yeddana Bessenna
(Mat 19:1-2; Luq 16:18)

* **9:43-44** Hara Geeshsha Maxaafaa bilethatuu, guxinii mule hayqqennasaanne qassi mulekka to7enna Gaannamiyaa tamaan, yaagee. 9:45, 47 xeellite. † **9:50** Hinttenttun maxinii de7o: Hawaa guussay Yesuusan ammaniyaawanttu barenttu ammanuwaappe dendo gaasuwan unttuntu bolla metuu gakkintokka ittu ittuwanna sarotethaan de7anaw bessee.

¹ Yesuusi hewaappe denddiide, Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha bagganna Yihudaa gadiyaa beedda. Cora asay shirettiide aakko shiiqina, kase I oothiyaawaadankka he asaa tamarissuwaa doommeedda.

² Itti itti Parisaawatuu paaccanaw Yesuusakko yiide, “Itti asay bare machchatto yeddanaw nuussi higgii azazii?” yaagiide A oochcheeddino.

³ I zaariide, “Muse hinttentta waagi azazeeddee?” yaageedda.

⁴ Unttuntu, “Muse, ‘Itti asay bare machchatto paramaa immiide yeddo’ geedda” yaageeddino.

⁵ Yesuusi zaariide unttunta, “Hinttenttu odina sisennawantta gidiyaa diraw, Muse ha azazuwaa hinttenttoo xaafeedda.

⁶ Shin Xoossay koyro medhdhiyaa wode, attuma asanne macca asa oothiide, untunta medhdheedda.

⁷ Hewaa diraw, itti asay bare aabbanne bare daayo aggiide, bare machchattinna ittuwaa gidee;

⁸ untuntu laa77atuu itti asho gidiino; hewaa diraw, untuntu itti asa gidiyawaappe attin, laa77u asa gidikkino.

⁹ Hewaa diraw, Xoossay ittippe gatheeddawaa asay shaakkoppo” yaageedda.

¹⁰ Untuntu soy simmeedda wode, Yesuusa kaalliyawanttu ha yewuwaabaa Yesuusa zaari oochcheeddino.

¹¹ Yesuusi untunta, “Bare machchatto yeddiide, hararo akkiyaa uray ooninne izinna woshummee.

¹² Qassi maccawunnakka bare asinaappe kesaade hara asinaa gelooppe woshumaw” yaageedda.

Yesuusi Guutha Naanaa Anjjeedda

(Mat 19:13-15; Luq 18:15-17)

¹³ Yesuusi guutha naanaa bochhana mala, itti itti asay naanaa aakko aheedda; shin Yesuusa kaalliyawanttu he asaa seereeddino.

¹⁴ Yesuusi hewaa be7iide, barena kaalliyawantta hanqqetteedda; untunta, “Guutha naanay taakko yiyaawantta diggoppite; ayissi gooppe, Xoossaa kawutethay hawanttu malaassa.

¹⁵ Taani hinttenttoo tumuwaa gay; Xoossaa kawutethaa guutha na7aadan akkenna uray ooninne he kawutethaa ubbakka gelenna” yaageedda.

¹⁶ Guutha naanaa idimmiide, bare kushiya unttuntu bolla huuphiyan huuphiyan wothiide, untunta anjjeedda.

Miishshaa Siiqussay Ahiyaa Metuwaa

(Mat 19:16-30; Luq 18:18-30)

¹⁷ Yesuusi baanaw keseedda wode, itti bitani woxxiidde yi A sinthan gulbbatiide, “Lo77o tamarissiyaawoo, medhinaa de7uwaa laattanaw taani ayaa oothoo?” yaagiide A oochcheedda.

¹⁸ Yesuusi, “Ayissi taana lo77oo gay? Xoossaa xalalaappe attin, hara lo77uu ooninne baawa.

¹⁹ Xoossaa azazuwaa, ‘Wodhoppa; woshummoppa; wuu77oppa; wordduwaa markkattoppa; cimmoppa; ne aabbanne ne daayo bonchcha’ yaagiyaawaa eraasa” yaageedda.

²⁰ Bitani Yesuusa, “Tamarissiyaawoo, taani hewaa ubbaa na7atethaappe doommaade ha77i gakkanawukka naagay” yaageedda.

²¹ Yesuusi bitaniyaa doseedda; A caddi xeelliide, “New ittibay pacceedda; baade new de7iyaabaa ubbaa zal77aade, he miishshaa hiyyeesaw imma; neen saluwan durretana. Yaatowaappe guyyiyan yaade taana kaalla” yaageedda.

22 Shin bitani hewaa sisiide, I daro dure gidiyaa diraw, bare som77iyaa dhumissiide, nashetennaan aggiide beedda.

23 Yesuusi barena kaalliyaawantta yuushshi aathi xeelliide, “Daro dure asay Xoossaa kawutethaa gelanaw waani metanddeeshsha!” yaageedda.

24 A kaalliyaawanttu A haasayaa sisiide maalaletteeddino; shin Yesuusi qassikka untuntta, “Naatoo, Xoossaa kawutethaa gelanaw wooti metanddeeshsha! *

25 Dure asay Xoossaa kawutethaa gelanawaappe, gaaluu marppiyaa xoo7iyaanna aadhdhanawe matatee” yaageedda.

26 Yesuusa kaalliyaawanttu maalalettiide, “Yaatina, oone attanaw danddayiyaawe?” yaagiide ittu ittuwaa oochcheeddino.

27 Yesuusi untuntta caddi xeelliide, “Hawe Xoossaw danddayettiyaawaappe attin, asaw danddayettenna; ayissi gooppe, Xoossaw ubbabaykka danddayettee” yaageedda.

28 Phexiroosi Yesuusa, “Be7a; nuuni nubaa ubbaa aggiide, neena kaalleddo” yaageedda.

29 Yesuusi, “Taani hinttenttoo tumuwaa gay; ta dirawunne wonggalaa mishi-raachchuwaa diraw, golliya woy ishatuwaa woy michchatuwaa, woy aawuwaa woy aatto woy machchatto, woy naanaa woy gadiyaa ageedda asay ooninne,

30 ha77i ha wodiyaan xeetu dakuwaappe dariya golletuwaa, ishatuwaa, michchatuwaa, aatto, naanaa, gadiyaa, qassi metuwakka akkanawaa. Sinthappe yaana wodiyanikka medhinaa de7uwaa akkanawaa.

31 Shin coratuu ha77i sinthan de7iyaawanttu guyye aadhdhana; qassi coratuu ha77i guyyen de7iyaawanttu sinthaw aadhdhana” yaageedda.

Yesuusi Barena Gakkana Metuwaabaanne Hayquwaabaa Heezzenhuwaa Odeedda (Mat 20:17-19; Luq 18:31-34)

32 Untunttu Yeerusalaame biidde, ogiyaan de7iino; Yesuusi barena kaalliyaawanttuuppe sinthanna hamettee. Untunttu maalaletteeddino; A kaalliyaawanttu yayyeeddino. Zaariide tammanne laa77u barena kaalliyaawantta gaxaa kessiide, barena gakkanabaa dummayiide untunttussi hawaadan yaagiide odeedda;

33 “Be7ite; nuuni Yeerusalaame ha77i kesoytte; yaani taana, Asaa Na7aa, qeesatuwaa kaappatuwassinne Muse higgiiyaa tamarssiyaawanttussi aathiide immana. Untunttu ta bollan hayquwaa pirddaa pirddana; qassi Ayihuda gidenna asaassikka taana aathiide immana.

34 He Ayihuda gidenna asay ta bolla qilliiccananne cuchchana; taana lissuwan shocananne wodhana; taani qassi heezzu gallasaappe guyyiyan, hayquwaappe dendana.”

Yayiqoobinne Yohaannisi Woosseedda Woosaa (Mat 20:20-28)

35 Zabiddiyoosa naanay Yayiqoobinne Yohaannisi Yesuusakko yiide, “Tamarissiyaa-woo, nuuni neena woossiyaabaa ubbabaa nuussi oothaariikkii” yaageeddino.

36 Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttoo ayaa oothoo?” yaageedda.

37 Untunttu A, “Ne bonchcho kawutethaan neeni uttiyaa wode, nuuppe ittuwaa neeppe ushechcha bagganna qassi ittuwaa haddirssa bagganna utissaariikkii” yaageeddino.

38 Shin Yesuusi untuntta, “Hinttenttu ayaa woossanaw bessinttokka erikkita; taani ushanaw bessiyaa metuwaa xuu7aa ushanaw danddayiitee? Qassi taani xammaqettanaw bessiyaa xinqqataa † xammaqettanaw danddayiitee?” yaageedda.

39 Hewaappe guyye untunttu zaariide, “E danddayeetto” yaageeddino.

* 10:24 wooti metanddeeshsha: Hawaa itti itti bilethay barew de7iyaabaan ammanettiya asaa yaage. † 10:38 xinqqataa: Hawaa guussay Yesuusa gakkeedda metuwaa xu7aa guussaa.

Yesuusi qassi, “Taani ushanaw bessiyaa metuwaa xuu7aa hintte ushana; taani xammaqettanaw bessiyaa xinqqataakka hintte xammaqettana.

⁴⁰ Shin taappe ushechcha baggannanne haddirssa bagganna uttanawantta dooriyawe taana gidikke; shin he sa7ay Xoossay immanaw giigissi wotheeddawant-tussa” yaageedda.

⁴¹ Yokko tammu Yesuusa kaalliyawanttu hewaa siseedda wode, Yayiqoobanne Yohaannisa hanqqetteeddino.

⁴² Yesuusi untuntta ubbaa barekko xeesiide, hawaadan yaageedda; “‘Ayihuda giden-nawantta mooddiyaawantta’ giide qoppiyaawanttunne hewantta kaaletihyaa asatuu barenttu asaa mooddiyaawaa eriita.

⁴³ Shin hintte gidдон hewaa mala gidenna; hintte gidдон woggatana koyyiyaa ooninne hinttentoo qoomaa gidanaw bessee.

⁴⁴ Qassi hintte gidдон ubbaappe bolla gidana koyyiyaa ooninne hintte ubbaw ayille gidanaw bessee.

⁴⁵ Ayissi gooppe, haray atto taani, Asaa Na7aykka, asaw oothanawunne coratuwaa wozanaw yeeddawaappe attin, asay taw oothana mala yabeykke” yaageedda.

*Yesuusi Qooqaa Barxxamoosa Ayfiyaa Patheedda
(Mat 20:29-34; Luq 18:35-43)*

⁴⁶ Unttuntu Iyarkko giyaa katamaa beeddino; Yesuusi barena kaalliyawanttun-nanne cora asaanna Iyarkkoppe kesishshin, Ximoosa na7ay qooqay, Barxxamoosa giyaawe, ogiyaa doonan woossiide utteedda.

⁴⁷ Barxxamoos Naazireetiyaa Yesuusa gideeddawaa sisiide, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Daawite na7aa † Yesuusaa, taana maaraarikki!” yaagussaa doommeedda.

⁴⁸ Cora asay A, “Hayzza!” giide hanqqetteedda.

Shin, I bare kooshshaa kasewaappekka darissi dhoqqu oothiide, “Daawite na7aw, taana maaraarikki!” yaageedda.

⁴⁹ Yesuusi ogiyaan eqqiide, “A haa xeesite” yaageedda.

Unttuntu qooqaa, “Aynne baawa; dendda eqqa; neena xeesee” yaagiide xeeseed-dino.

⁵⁰ Qooqay bare mayuwaa olii aggiide, guppi denddi eqqiide, Yesuusakko beedda.

⁵¹ Yesuusi A, “Taani new ayaa oothanaw koyyay?” yaageedda.

Qooqay, “Tamaarissiyaawoo, taani xeellanawaa koyyay” yaageedda.

⁵² Yesuusi A, “Ba; ne ammanuu neena patheedda” yaageedda. Elekka A ayfii xeellii aggina, ogiyaan Yesuusa kaallii aggeedda.

11

*Yesuusi Wolqqaama Bonchchuwan Yeerusalaame Geleedda
(Mat 21:1-11; Luq 19:28-40; Yoh 12:12-19)*

¹ Unttuntu Yeerusalaame matiide, Debre Zayte Deriyaa matan de7iyaa Beete-faagenne Biitaaniyaa gakkeeddino; Yesuusi barena kaalliyawanttuppe laa77uwaa sinthaw kiittiide,

² “Hinttenttuppe sinthan de7iyaa heraa biite; yaa gelosaanna ooninne ubba tog-gibeenna qashuwan de7iyaa hare maraa hintte demmana; A billi haa akkiide yiite.

³ Ooninne hinttentta, ‘Hewaa ayissi oothite?’ yaagiide oochchooppe, ‘Godaw * hawe koshshee; ellekka zaari haa yeddanawaa’ yaagite” yaageedda.

⁴ Unttuntu biide, hare maraa penggiyaa matan ogiyaan qachchi wotheeddawaa demmiide billeeddino.

† 10:47 Daawite na7aa: Ayihude asatuu Xoossaan Okettowe Daawite zerethaappe yelettanawaa yaagiide qooppiyaa diraw, Xoossaan Okettowe “Daawite na7aa” yaagetti xeesettee. * 11:3 Godaa: Hawaa guussay hariyaa godaa.

⁵ Hewaan eqqeedda itti itti asatuu untuntta, “Hare maraa wootanaw billiitee?” yaageeddino.

⁶ Yesuusa kaalliyaawanttu Yesuusi barentta azazeeddawaa odina, asatuu yeddii aggeeddino.

⁷ Untunttu hare maraa Yesuusakko ahiide, barenttu mayuwaa A zokkiyaan wotheeddino; Yesuusi he hare maraa toggeedda.

⁸ Cora asay barenttu mayuwaa ogiyaan hiixxeedda; qassi harantuu mithaa haythaa kar kariide, ogiyaan hiixxeeddino.

⁹ Yesuusappe sinthanna hamettiyaa asayenne A geeduwaa kaalliyaa asay barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide,
“Xoossay galatetto!

Godaa sunthan yiyaawe anjjetteddawaa.

¹⁰ Godaa sunthan yiyaa nu aawuwaa
Daawite kawutethay anjjetteddawaa.
Saluwaa ubbaappe bolla saluwan
de7iyaa Xoossay galatetto”
yaageeddino.

¹¹ Yesuusi Yeerusalaame biide, Geeshsha Golliyaa geleedda; qassi ubbabaa yuuyyi yuuyyi xeelleeddawaappe guyyiyan, sa7ay qammiyaa diraw, tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawanttunna Biitaaniyaa beedda.

Yesuusi Sheqqeedda Balasiyaa Mithatto
(Mat 21:18-19)

¹² Wonttetha gallassi untunttu Biitaaniyaappe kesiide biishshin, Yesuusi koshat-teedda.

¹³ Haakuwan itti balasiyaa giyaa mithatto haythaa mayya utteeddawunno be7iide, ooni eri I bolla ayfii beettooppenne giide, be7anaw izikko beedda; shin izikko I biyaa wode, haythaa xalalaappe attin, aynne ayfiyaa demmibeenna; ayissi gooppe, balasii ayfiyaa wodii gakkibeenna.

¹⁴ Yesuusi he balasatto, “Neeppa shirettiide medhinaw ooninne ayfiyaa mooppo” yaageedda. Yesuusa kaalliyaawanttu I giyaawaa siseeddino.

Yesuusi Geeshsha Golliyan Zali77iyaawantta Kesseedda
(Mat 21:12-17; Luq 19:45-48; Yoh 2:13-22)

¹⁵ Untunttu Yeerusalaame beeddino; Yesuusi Geeshsha Golliyaa geliide, hewaan zali77iyaawanttanne shammiyaawantta kare yederssuwaa doommeedda; qassi mi-ishshaa laammiyaawanttu xaraphpheezaanne dogommuwaa zali77iyaawanttu oy-diyaa aathi yeggiide,

¹⁶ ooninne ayentto tookkiide, Geeshsha Golliyaa gibbiyaa gidonna aadhdhanawaa diggeedda.

¹⁷ Yesuusi asaa hawaadan yaagiide tamarisseedda: “Xoossaa Maxaafan, ‘Ta golli Ayihuda gidenna asay ubbay Xoossaa woossiyaa golle geetettana’ yaagettiide xaafeetti utteedda; shin hintte A bonqqanchchatuu qosettiyaa gonggoluwaa kesseeddita.”

¹⁸ Qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa tamarssiyaawanttu hewaa sisiide, A wodhana ogiyaa koshshaa doommeeddino; shin cora asay I tamarissiyaawaan maalalettiyyaa diraw, aw yayyeeddino.

¹⁹ Sa7ay omarsseedda wode, Yesuusinne A kaalliyaawanttu katamaappe gaxaa kesseeddino.

Balasiyaa Giyaa Mithatta Melaaddu
(Mat 21:20-22)

²⁰ Unttuntu wonttetha gallassi guura ogiyaanna aadhdiidde, he balasatta xaphuwaanna meladiggeeddawunno be7eeddino.

²¹ Phexiroosi hassayiide, “Tamaarissiyaawoo, be7a; neen sheqqeedda balasatta meladiggaaddu” yaageedda.

²² Yesuusi zaariide, unttunta hawaadan yaageedda; “Xoossaa ammanite.

²³ Taani hinttentoo tumuwaa gay; ooninne bare wozanaan sidhennaan bare geed-dabay hananawaa ammaniide, ha deriyaa, ‘Denddaade abbaan kundda’ gooppe hanana.

²⁴ Hewaa diraw, Xoossaa hintte woossiyaabaanne oochchiyaabaa ubbaa akkidig-gowaadan ammanite; hintte akkana.

²⁵ Xoossaa woossanaw hintte eqqiyya wode, saluwan de7iyaa hintte Aawuu hintte nagaraa atto gaana mala, ooninne hinttentta naaqqeeddabay de7ooppe, aw atto giite.

²⁶ Shin asaa nagaraa hintte atto gaana dhayooppe, saluwan de7iyaa hintte Aawuukka hintte nagaraa hinttenttoo atto geenna.”

Yesuusi Ayaa Maataani Oothii Giyaa Ooshaa

(Mat 21:23-27; Luq 20:1-8)

²⁷ Unttuntu qassikka Yeerusalaame beeddino; Yesuusi Geeshsha Golliyan hamet-tishshin, qeesatuwaa kaappatuu, Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttunne cimattuu Yesuusakko yeeddino.

²⁸ A, “Neeni hawaa oothanaw new ay maatay de7ii? Woy new ha maataa immeed-dawe oone?” yaageeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide unttunta, “Taanikka hinttentta ittibaa oochchana; taw odite; taani qassi hawaa ay maataan oothaytantto, hinttenttoo odana.

³⁰ Yohaannisi xammaqiyaa maataa akkeeddawe Xoossaappeeyee woy asaappee? Taw odite” yaageedda.

³¹ Unttuntu barenttu gidon palumaa doommiide, “Nuuni, ‘Xoossaappe yeedda’ yaa-gooppe, I nuuna, ‘Yaatina, Yohaannisi odeeddawaa ayissi ammanibeykkitee?’ yaagana.

³² Shin, ‘Asaappe yeedda gaanee?’ ” yaageeddino; qassi asay ubbay Yohaannisi nabiyya gideeddawaa eriyaa diraw, asaw yayyeeddino.

³³ Hewaa diraw, unttuntu Yesuusaw, “Nuuni erokko” yaagiide zaareeddino;

Yesuusi, “Taanikka hawaa ay maataan oothaytantto, hinttenttoo odikke” yaageedda.

12

Woyiniyaa Turaa Tokkiyaa Oosanchchatuwaa Leemisuwaa

(Mat 21:33-46; Luq 20:9-19)

¹ Yesuusi unttunttoo oduwaa leemisuwan yaagiide doommeedda; “Itti bitani woyiniyaa giyaa turaa tokkiide, dirssaa yuushshi aathiide direedda; qassi he woyiniyaa gumi77iyaa ollaakka bookkeedda; hewaa naagiyaa asaw naagiyaasaa keexxedda; hewaappe guyyian, kothaa oothiyaa asaw immiide, hara gade beedda.

² Woyiniyaa ayfiyaa maxiyaa wodii gakkina, barena gakkiyawaa akkiide yaana mala, itti qoomaa bare kothaawatuwaakko kiitteedda.

³ Kothaa oothiyaawanttu A qoomaa oyqqi wadhdiide, kushe mela yeddeeddino.

⁴ Laa7ethuwaa hara qoomaa unttunttukko kiitteedda; unttuntu he qoomaa hu-uphiyaa phalqqiide pukkissi yeddeeddino.

⁵ Woyiniyaa turaa goday qassikka hara qoomaa kiitteedda; he qoomaa wodheed-dino; qassi hara coratuwakka hawaadan ootheeddino; ittuwaa ittuwaa wadhdiide, haratuwaa wodheeddino.

⁶ “Woyiniyaa turaa godaw kiittanaw ubbaappe wurssethaan I darii siiqiyaa A na7aa xalalay atteedda; I, ‘Unttuntu ta na7aa bonchchennaan aggikkino’ giide, bare na7aa untuntukko kiitteedda.

⁷ “Shin kothaa oothiyaawanttu barenttu gidдон, ‘Laattanawe hawaa; biide A wod-hoytte; aw de7iyaawe nuwaa gidana!’ yaageeddino.

⁸ Na7aa oyqqi wodhiide, A anhaa woyiniyaa turaa giddoppe gaxaa kessi oleeddino.

⁹ “Simmi woyiniyaa turaa goday wootanee? Yiide he kothawatuwaa wodhi wurssiide, woyiniyaa turaa kothaa oothiyya hara asaw immanawaa.

¹⁰⁻¹¹ ‘Gimbbiyaawanttu kadhi ixceedda shuchchay

godaa xaphuwaa minissiyaa,

ubbaappe aadhdhiyaa shuchcha gideedda.

Hawe Goday ootheeddawaa;

qassi nuunakka maalalissiyaawaa’

yaagiyaawaa Xoossaa maxaafaappe nabbabibeykkitee?”

yaageedda.

¹² Qeesatuwaa kaappatuu, higgiiyaa tamarissiyaawanttunne cimatuu Yesuusi he leemisuwaa barenttun leemiseeddawaa ereedda diraw, A oyqqanaw koyyeeddino; shin asaw yayyiide, bashi beeddino.

Giiraa Giirane Aggane Giyaa Ooshaa

(Mat 22:15-22; Luq 20:20-26)

¹³ Qassi A haasayaappe balaa demmana mala, Parisaawatuwaappenne Heroodisa baggatuwaappe * amareeddawanttu aakko kiittina yiide,

¹⁴ “Tamarissiyaawoo, neeni tumuwaa haasayiyaawaanne asaappe asaa shaakkeenawaa nuuni ereetto; ayissi gooppe, neeni asaa dummayakka; qassi Xoossaa ogiyaa tumatethaan tamarissaa. Nuuni Roomaa Kaatiyaa Qeesaarew giiraa giiriyaawe wogeeyee woga gidennee? Giiraa giiraneeyee digganee?” yaageeddino.

¹⁵ Shin untunttu lo77a malatiyaa iita asaa gideeddawaa Yesuusi eriide, “Taana ayissi paacciitee? Itti santtimiyaa haa taakko ahite; taani ane be7ana” yaageedda.

¹⁶ Unttuntu aw aheeddino; “Ha malaynne sunthay oowee?” yaagiide untuntta oochcheedda.

Unttuntu, “Qeesaarewaa” yaageeddino.

¹⁷ Yesuusi zaariide untuntta, “Yaatooppe, Qeesaarewaa Qeesaaressi, Xoossawaa Xoossaassi immite” yaagina untunttu aabaa maalaletteeddino.

Hayquwaappe Dendduwaa Ooshaa

(Mat 22:23-33; Luq 20:27-40)

¹⁸ Hayqqeedda asay denddenna giyaa Saduqaawanatuwappe itti itti asatuu Yesu-usakko yiide, hawaadan yaagiide, A oochcheeddino;

¹⁹ “Tamarissiyaawoo, Muse nuussi higgiiyaa xaafiide, ‘Machchatto akkeedda asay na7aa yelennaan hayqqooppe, he hayqqeeddawaa ishay A machchatto laattiide, bare ishaw na7aa yelanaw bessee’ yaagiyaawaa xaafeedda.

²⁰ Itti wode laappu ishathuu de7iyaawanttuppe bayray machchatto akkiide, na7aa yelennaan hayqqeedda.

²¹ Laa7ethiyaa ishay izo akkeedda; ikka na7aa yelennaan hayqqeedda; heezzen-thiyaawekka hewaadan haneedda.

²² Laappunatuukka izo akkiide, na7aa yelennaan hayqqeeddino; ubbaappe guyyiyan, qassi he mishiratta hayqqaaddu.

12:10-11 Maz 118:22-23 * **12:13** Heroodisa baggatuwaa: Hawantta guussay hewode de7iyaa kawutethaa poletikaa bagganna kase wogga Heroodisanne A na7aa Herood Anttiphaasa baggatuwanne untuntta kaalliyaa asatuwaa. **12:19** Zar 25:5

²³ Yaatina, hayqqeedda asay hayquwaappe denddiyaa wode, iza untuntuppe haqa-woo machche gidanee? Ayissi gooppe, laappunatuukka izo akkeeddino”.

²⁴ Yesuusi zaariide untuntta, “Hinttenttu balettiyaawe, Xoossaa Maxaafatuwaanne A wolqgaa erenna diraassa!

²⁵ Ayissi gooppe, hayqqeedda asay hayquwaappe denddiyaa wode, saluwan de7iyaa kiitanchchatuwaa mala gidanaappe attin, attuma asayne akkenna; macca asayne gelenna.

²⁶ Shin hayqqeeddawanttu dendduwaabaa gidoope, Muse maxaafan xaafetteedda xaragay miyaa buuraabaa odiyaa sa7aan, Xoossay Musa, ‘Taani Abraahaame Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yayiqooba Xoossaa’ gidiyaawaa ubbakka nabbabibeykkitee?

²⁷ I paxa de7iyaawanttu Xoossaa gidiyaawaappe attin, hayqqeeddawanttu Xoossaa gidenna; hintte darissi baleedda” yaageedda.

*Ubbaappe Aadhdhiyaa Azazuwaa
(Mat 22:34-40; Luq 10:25-28)*

²⁸ Higgiyaa tamarissiyaawanttuppe ittu untunttu palumettiyaawaa shiiqiide siseedda; qassi Yesuusi untunttoo lo77o zaareeddawaa sisiide, “Azazuwaa ubbaappe aadhdhiyaa azazuu haqawee?” yaagiide Yesuusa oochcheedda.

²⁹ Yesuusi zaariide, A “Azazuwaa ubbaappe aadhdhiyaa azazuwaa, ‘Israa7eeliyaa asay sisite, Goday nu Xoossay itti Godaa.

³⁰ Hinttenttu Godaa hintte Xoossaa hintte kumentha wozanaappe, hintte kumentha shemppuwaappe, hintte kumentha qofaappe, hintte kumentha wolqqaappe siiqite’ yaagee.

³¹ Qassi azazuwaa ubbaappe aadhdhiyaa laa7entho azazuu hawaa; ‘Neeni ne shooruwaa ne huuphiyaadan siiqa’ giyaawaa; hawanttuppe aadhdhiyaa hara azazuu baawa” yaageedda.

³² Higgiyaa tamarissiyaawe Yesuusa yaageedda; “Tamarissiyaawoo, tumuwaa gaadda; neeni ‘Xoossay itti Xoossa xalala. Aappe attin, haray baawa’ geeddawe tuma.

³³ Xoossaa kumentha wozanaappe, kumentha qofaappenne kumentha wolqqaappe dosiyaawenne qassi bare shooruwaakka bare huuphiyaadan siiqiyaawe, guuddiyaa yarshshuwaappenne hara yarshshuwaa ubbaappe aadhdhee” yaageedda.

³⁴ Yesuusi higgiyaa tamarissiyaawaa zaaruu aadho eranchcha asaa zaaruwaa gideeddawaa be7iide, “Neeni Xoossaa kawutethaappe haakkabeykka” yaageedda; hewaappe guyyiyan, Yesuusa harabaa oochchanaw ooninne xalibeenna.

*“Yesuusi O Na7ee” Yaagiyaa Ooshaa
(Mat 22:41-46; Luq 20:41-46)*

³⁵ Yesuusi Geeshsha Golliyan tamarissiidde, “Higgiyaa tamarissiyaawanttu Kiristtoosa wooti Daawite na7aa giinoo?

³⁶ Daawite barena Geeshsha Ayyaanay haasayissina, ‘Goday ta Godaa, “Taani ne morkketuwaa

neeni yedhdha eqqiyaabaa oothana gakkanaw, hawaan taappe bonchchettaade ushechcha bagganna utta” geedda’ yaageedda.

³⁷ Daawite bare huuphew Kiristtoosa, ‘Godaa’ giide xeesooppe, yaatina, Kiristtoosi waaniide, Daawite na7aa gidii?” yaageedda.

Cora asay Yesuusi giyaawaa nashechchaan siseedda.

*Yesuusi, “Muse Higgiyaa Tamarissiyaawanttuppe Naagettite” Yaageedda
(Mat 23:1-36; Luq 20:45-47)*

³⁸ Yesuusi tamarissiidde, “Higgiyaa tamarissiyaawantuppe naagettite; untunttu adussa mayuwaa mayyiide yuuyiyaawaanne geyaa heerankka asay untunta bonchchiide sarotiyaawaa dosiino.

³⁹ Untunttu Ayihuda woosa golletuwaan darii lo77iyaa oydiyaa dosiino; qassi asay barentta imathatethaan mokkiyaasankka bonchcho sa7aa dosiino.

⁴⁰ Untunttu am77etu golliya bonqqiide, barenttoo lo77a malatanaw Xoossaa woosaa adussiino; untunttu ubbaappe aadhdiyaa muraa akkanawantta” yaageedda.

*Am77atti Mixuwaataa
(Luq 21:1-4)*

⁴¹ Yesuusi Geeshsha Golliyan imotaa yeggiyaa saaxniyaa matan uttiide, asay bare miishshaa he saaxniyaan yeggiyaawaa be7eedda; cora dure asay daro miishshaa he saaxniyaan yeggeeddino.

⁴² Itti hiyyeesaa am77atta yaade, itti santtimiyaan laamettiyaa laa77u sembberatuwaa he saaxniyaan yeggaaddu.

⁴³ Yesuusi barena kaalliyaawantta xeesiide, “Taani hinttentoo tumuwaa gay; imotaa saaxniyaan yeggeedda asaa ubbaappe ha hiyyeesaa am77atta darissaade yeggaaddu.

⁴⁴ Ayissi gooppe, haratuu ubbay barenttoo palaheedda miishshaappe yeggeeddino; shin iza bare pacaappe, barew de7iyaa de7uwaa mulekka immaa aggaaddu” yaageedda.

13

*Yesuusi Geeshsha Golli Kolettanawaa Kasetiide Odeedda
(Mat 24:1-2; Luq 21:5-6)*

¹ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe kesishshin, A kaalliyaawantuppe ittu A, “Tamarissiyaawoo, hawe aybe lo77o shuchchatenttonne qassi aybe lo77o shuchchaa gollatuwaa be7ay!” yaageedda.

² Yesuusi zaariide, “Ha wolqqaama shuchchaa gollatuwaa be7ay? Ha gollatuwaan de7iyaa itti shuchchayenne attennaan ubbay kolettana” yaageedda.

*Goday Yaanaappe Kasetiide Gakkana Yederssuwaanne Waayiyaa
(Mat 24:3-14; Luq 21:7-19)*

³ Yesuusi Geeshsha Golliyaappe hini bagganna Debre Zayte Deriyaa bollan utteedda wode, Phexiroosi, Yayiqoobi, Yohaannisinne Inddiraasi barenttu xalala aakko yiide A,

⁴ “Hewe awude hananentto, nuussi odaarikkii; qassi hewe ubbay polettana wodiyaa erissiyaa mallatuu ayaa gidanee?” yaagiide oochcheeddino.

⁵ Yesuusi qassi untunttoo hawaadan yaagiide, oduwaa doommeedda; “Hinttentta ooninne balethenna mala naagettite.

⁶ Cora asatuu ta sunthan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiide yaanawaa; cora asaa balethana.

⁷ Matan de7iyaa olaa kooshshaanne haakuwaan de7iyaa olaa oduwaa hintte sisiyaa wode, hirgoppite; hewaa malabay hananaw bessee; shin wursethay bira.

⁸ Ayissi gooppe, itti gade asay hara gade asaanna olettana; qassi itti kawutethay hara kawutethaanna olettana; biittaa qaathay ubbasan de7ana; koshaykka de7ana; shin hewe koyro yeluwaa oythaa mala.

⁹ “Shin hintte hinttenttu huuphew naagettite; ayissi gooppe, asay hinttentta oyqqiide, pirdda gollew aathiide immana; qassi bare Ayihuda woosa golletuwanikka hinttentta lissuwan shocana; gadiyaa mooddiyaawanttu sinthaaninne kaatatuwaa sinthan ta diraw hintte markkattanaw eqqana.

¹⁰ Mishiraachchuwaa qalay koyronna asaw ubbaw odettidigganaw bessee.

¹¹ Untunttu hinttentta pirdda golle ahiyaa wodenne aathiide immiyaa wode, wooti haasayanitentto koyronna hirgoppite; he saatiyaan Xoossay hinttenttoo immiyaabaa

haasayite. Ayissi gooppe, Geeshsha Ayyaanay haasayanaappe attin, haasayiyaawanttu hinttentta gidikkita.

¹² “Ishay bare ishaa, aawuu bare na7aa wodhissana; qassi naanay barenttu aawatuwa bollaninne barenttu aayetuwa bolla denddiide, untuntta wodhissana.

¹³ Asay ubbay hinttentta ta sunthaa diraw ixkana; shin wurssethay gakkanaw genciyaawe attana.

Yeerusalaame Gakkana Wolqqaama Iita Metuwaa
(Mat 24:15-28; Luq 21:20-24)

¹⁴ “Shin nabiya Daaneel odeedda bashshaa tunatethay eqqanaw bessennasan eqqishshin hintte be7iyaa wode, hewe waagiyaawentto, nabbabiyaawe akeeko; Yihudaa gadiyaan he wode de7iyaawanttu deriyaakko betino.

¹⁵ Golliya huuphiyan de7iyaa uraykka ittibaa akkanaw duge wodhdhiide, bare soy geloppo.

¹⁶ Gaden de7iyaawekka bare mayuwaa akkanaw guyye simmoppo.

¹⁷ He wode shahaara maccawanttoonni dhanthiyaa maccawanttoo ayyeero.

¹⁸ Shin hawe ubbay haniya wodi balgguwaa gidenna mala, Xoossaa woosite;

¹⁹ ayissi gooppe, Xoossay sa7aa koyro medhdheeddawaappe doommiide, ha77i gakkanaw, ubbakka de7ibeenna metuu, qassi hawaappe sinhawukka ubba de7enna metuu asaa bolla he wode de7ana.

²⁰ Goday he gallassatuwaa payduwaa guuthiyaawe baawentto, asaa gideedda ooninne attenna; shin I bare dooreedda asatuwaa diraw, he gallassatuwaa payduwaa guutheedda.

²¹ “He wode ooninne hinttentta, ‘Be7ite; Kiristtoosi hawaan de7ee’ woy, ‘Be7ite; Kiristtoosi hawaan de7ee’ yaagooppe, hewaa ammanoppite.

²² Ayissi gooppe, worddanchcha Kiristtoosatuunne worddo nabatuu denddiide barenttoo danddayettooppe, haray atto Xoossay dooreeddawanttakka balethanaw malaataanne maalalissiyaabaa bessana.

²³ Shin hintte naagettite; taani hinttenttoo ubbabaa kasetade odaaddi.

Kiristtoosa Laa7entho Yuussaa
(Mat 24:29-31; Luq 21:25-28)

²⁴ “Shin he wode he waayyiyaappe guyyiyan, away dhumaana;

agenay poo7iyaawaa aggana;

²⁵ xoolinttatu saluwaappe kunddana;

qassi saluwan de7iyaa wolqqatuukka qaaxettana.

²⁶ He wode taani, Asaa Na7ay, wolqqaama wolqqaannanne bonchchuwaanna shaariya gidonna yiishshin, untunttu be7ana.

²⁷ He wode taani kiitanchchatuwaa sa7aa oyddu bagga kiittana; sa7aa gaxaappe saluwaa gaxaa gakkanaw, Xoossay dooreedda asaa shiishshana.

Wodiyaa Wurssethay Gakkeeddawaa Malaataa Bessiyaa Balasiyaa Mithatto
(Mat 24:32-35; Luq 21:29-33)

²⁸ “Leemisuwaa balasatto giyaa mithattippe tamarite; balasatta aaciya wodenne izi haythay haytiyaa wode, bonii mateeddawaa hintte eriita.

²⁹ Hawaadankka hintte he ubabay haniyaawaa be7iyaa wode, I * matattiide penggiyaa shiiqeeddawaa † erite.

13:14 Dan 9:27; 11:31; 12:11 **13:19** Dan 12:1; Sax 7:14 **13:24** Isa 13:10; Hiz 32:7; Iyu 2:10,31; 3:15; Sax 6:12
13:25 Isa 34:4; Iyu 2:10; Sax 6:13 **13:26** Dan 7:13; Sax 1:7 * **13:29 I:** Yesuusa guussaa. † **13:29** matiide penggiyaa shiiqeeddawaa: Guussay, Yesuusa yuussay mateedda guussaa.

³⁰ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ha ubbabay hanana gakkanaw, ha wodiyaay yeletay hayqqidiggenna.

³¹ Saluunne sa7ay aadhdhana; shin ta qaalay ubbakka aadhdhenna.

Wurssetha Gallassanne Saatiyaa Ooninne Erenna
(Mat 24:36-44)

³² “Shin he gallassanne he saatiyaa Aawuwaa xalalaappe attin, haray atto saluwan de7iyaa kiitanchchatuwaa gidina, woy taana Na7aa gidinakka ooninne eriyaabay baawa.

³³ He wodii awude gidanentto, hintte erenna diraw, naagettite; minnite; Xoossaa woossite.

³⁴ Ta yuussay bare golliya aggiide, ogiyaa biyaa bitaniyaa mala; bitani bare qoomatuwassi huuphiyaan huuphiyaan oosuwaa immiide, untuntta bare oosuwaassi kaappo oothedda; qassi kariyaa naagiyaawekka minissiide naagana mala azazedda.

³⁵ “Hewaa diraw, minnite; ayissi gooppe, golliyaawu omarssa gidina, woy qamma bilahe gidina, woy kuttuu waassiyaa wode gidina, woy guura wonttumaathaana gidina awude yaanentto, hintte erikkita.

³⁶ Hinttenttu akeekennaan I yooppe, hinttentta gemi77isheeddawantta demmenna mala minnite.

³⁷ Taani hinttenttoo odiyaawaa asaa ubbaw oday; minnite.”

14

Kiristtoosa Bolla Maqqetteeddino
(Mat 26:1-5; Luq 22:1-2; Yoh 11:45-53)

¹ Paasigaa Baalaa giyaawaa bonchchiya gallassayenne Caalibeenna ukithaa muussaa bonchchiya baalaa gallassay gakkanaw laa77u gallassay attedda; qeesatuwaa kaapatuunne higgiiyaa tamarssiyaawanttu asay erennaan Yesuusa oyqqiide wodhana ogiyaa koyyiino.

² “Asay walassaa kessenna mala, Paasigaa bonchchiya gallassi hewaa oothokko” yaageeddino.

Yesuusa Shittuwaa Okkeedda Mishiratto
(Mat 26:6-13; Yoh 12:1-8)

³ Yesuusi Biitaaniyaa gadiyan oolluwaa harggiyaa Simoona soyin qumaa maanaw uttedda wode, itti mishiratta bilqqaasiyaa kumeedda narddoosa giyaa darii al77o shittuwaa * akkaade yaaddu; he bilqqaasiyaa menthaade shittuwaa Yesuusa huuphiyan tigaaddu.

⁴⁻⁵ Hewaan de7iyaa asaappe ittu ittu hanqqettiide, “Ha shittuwaa coo ayaw bayizzay? Ha shittuwaa heezzu xeetu biraa santtimiyaan † zali77iide, miishshaa hiyyeesaw immanaw danddayettee” yaagiide barenttu gidon haasayiino; yaatiide he mishiratto darissi hanqqetteeddino.

⁶ Shin Yesuusi hawaadan yaageedda; “Ha mishiratto aynne gooppite; izo ayissi metoothiitee? Iza taw lo77obaa oothaaddu.

⁷ Hiyyeesatuu ubba wode hinttenttunna de7iino; hintte koyyeedda wode awudenne untuntta maaddanaw danddayiita; shin taani ubba wode hinttenttunna de7ikke.

⁸ Iza barew danddayetteeddawaa oothaaddu; qassi ta asatethay moogettanaappe kasetaade moogoo giigissanaw shittuwaa okkaaddu.

⁹ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; sa7aa ubbaan wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaasan haqaninneekka, asay izo qoppaana mala, ha iza ootheddawe odettana” yaageedda.

^{14:1} Kes 12:1-27 * ^{14:3} darii al77o shittuwaa: Guussay loythi sawiyaawaa guussaa. † ^{14:4-5} biraa santtimiya: 6:37 xeellite. ^{14:7} Zar 15:11

Yihudaa Asqqorootu Yesuusa Aathiide Immanaw Zoretaa Eeno Geedda
(*Mat 26:14-16; Luq 22:3-6*)

¹⁰ Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu Yihudaa Asqqorootu † giyaawe, Yesuusa qeesatuwaa kaappatuwaassi aathiide immanaw untuntukko beedda.

¹¹ Unttuntu hewaa siseedda wode nashettiide, “Nuuni new miishshaa immana” yaageeddino; Yihudaa Asqqorootu Yesuusa aathiide immanaw injjetiyaa wodiya wochchee.

Yesuusi Barena Kaalliyaawanttunna Paasigaa Quumaa Meedda
(*Mat 26:17-25; Luq 22:7-14,21-23; Yoh 13:21-30*)

¹² Caalibeenna ukithaa miyaa baalaa gallassaa bonchchiya koyro gallassi, Paasigaa qumaa maanaw dorssaa shukkiyaa wode, Yesuusa kaalliyaawanttu A, “Paasigaa bonchchiya gallassi neeni maana qumaa nuuni haqa biide giigissanee?” yaagiide oochcheeddino.

¹³ Yesuusi barena kaalliyaawanttuppe laa77atuwaa hawaadan yaagiide kiitteedda; “Katamaa biite; hintte biishshin, otuwan haathaa tookkeedda itti bitani hinttentunna gaketanawaa; A kaallite.

¹⁴ I biide geliyaa golliyaawuwaa, “Tamaarissiyaawe neena, “Taani taana kaalliyaawanttunna Paasigaa qumaa maanaw ta imathaa kifili haqanee?” yaagee’ yaagite.

¹⁵ Golliyaawuu hinttentta pooqiyaa bollan de7iyaa giigi utteedda aako kifiliyaa bessana; hewaan nuussi giigissite” yaageedda.

¹⁶ He laa77u Yesuusa kaalliyaawanttu kesiide, katamaa beeddino; Yesuusi barenttoo odeeddawaadankka ubbabaa demmiide, Paasigaa qumaa giigsseeddino.

¹⁷ Sa7ay omarssiyaa wode Yesuusi tammanne laa77u barena kaalliyaawanttunna yaa beedda.

¹⁸ Unttuntu uttiide samppaappe qumaa miishshin, Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttuppe ittu taananna miyaawe, taana aathiide immanawaa” yaageedda.

¹⁹ A kaalliyaawanttu loythi sisetina, huuphiyan huuphiyan A, “Tumu taaneeshsha?” giyaawaa doommeeddino.

²⁰ Yesuusi zaariide, “I ha hinttenttu tammanne laa77atuwaappe ittuwaa; I taananna ittipe tushanaw bare daabbuwaa shaataan yeddiyaawaa.

²¹ Taani, Asaa Na7ay, Xoossaa maxaafay hayqqana geeddawaadan hayqqana; shin taana, Asaa Na7aa, aathiide immiyaa uraw aayyeero; he uray yelettennaan atteeddentto, aw lo77a shin” yaageedda.

Godaa Kawuwaa Akkiyaa Wogaa
(*Mat 26:26-30; Luq 22:14-20; 1Qo 11:23-25*)

²² Unttuntu miishshin, Yesuusi daabbuwaa akkiide, Xoossaa galateedda; he daabbuwaa menthiide, barena kaalliyaawanttoo immiidde, “Heyte; hawe ta ashuwaa” yaageedda.

²³ Xuu7aa akkiide, Xoossaa galatiide, untunttoo immeedda; ubbay he xuu7aappe usheeddino.

²⁴ Yesuusi, “Hawe ooratha caaquwaan § cora asaa diraw gukkiyaa ta suuthaa.

²⁵ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; taani Xoossaa kawutethaan ooratha woyiniyaa eessaa ushana gallassay gakkanaw, laa7enthuwaa ha woyiniyaa eessaa ubbakka ushikke” yaageedda.

† **14:10** *Yihudaa Asqqorootu*: 3:19 xeellite. **14:18** Maz 41:9 § **14:24** *ooratha caaquwaa*: Xoossay bare asaassi Yesuusa hayquwaa bagganna qaalaa geleedda ooratha qaalaa caaquwaa. Hewenneekka A gakkiiyaa xuu7aa, I bare suuthaa gussiide aathi immeedda A de7uwaa. Hewenneekka, nu eca asatethay ubbay laamettina, ooraxxeedda Xoossaa higgii nu wozanaani xaafetteeddawaa odee. **14:24** Kes 24:8; Erm 31:31-34

²⁶ Mazimuriyaa yexxeeddawaappe guyyiyan, Debre Zayte Deriyaa beeddino.

Phexiroosi Kaddanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda
(*Mat 26:31-35; Luq 22:31-34; Yoh 13:36-38*)

²⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttoo,
“Hinttenttu ubbay taana yeggiide woxxanita; ayissi gooppe,
Xoossaa Maxaafay, ‘Xoossay dorssaa heemmiyaawaa wodhana;
hewaappe guyyiyan dorssay ubbay laalettana gee’
yaageedda.

²⁸ Shin taani hayquwaappe dendeeddawaappe guyyiyan, hinttenttuppe kasetaade Galiilaa baana” yaageedda.

²⁹ Phexiroosi zaariide, “Unttuntu ubbatuu neena yeggiide booppekka, taani neena mulekka yeggikke” yaageedda.

³⁰ Yesuusi Phexiroosa, “Taani new tumuwaa oday; hachche qamma kuttuu laa7ethuwaa waassanaappe kase, neen taana heezzu gede kaddanaassa” yaageedda.

³¹ Shin Phexiroosi kasewaappekka minissiide, “Taani haray atto, neenanna ittippe hayqqintokka, neena mulekka kaddikke” yaageedda. Qassi haratuu ubbatuukka hewaadan geeddino.

Yesuusi Geetesemaaniyaan Woosseedda
(*Mat 26:36-46; Luq 22:39-46*)

³² Geetesemaane giyaa sa7aa beeddino; Yesuusi barena kaalliyaawantta “Taani Xoossaa woossanaassi, hinttenttu hawaan uttiishshite” yaageedda.

³³ Yesuusi Phexiroosa, Yayiqoobanne Yohaannisa barenanna afeedda; darii kayyotteeddanne metooteedda.

³⁴ Qassi untunta, “Taani hayqqana gakkanawukka kayyottay; hawaan takkishshite; gemi77ishoppite” yaageedda.

³⁵ Guuthaa sinthakko shiiqiide, sa7aan guufanniide, danddayettiyaawaa gidoope, he wodii bareppe aadhdhana mala, Xoossaa woosseedda.

³⁶ Qassikka, “Abbabbo, * ta Aabboo, ubbabay new danddayettee; ha xuu7aa taappe digga; shin ne sheniyaadan hanoppe attin, ta sheniyaadan hanoppo” yaageedda.

³⁷ Yesuusi barena kaalliyaawanttukko simmi yiide, gemi77isheeddawantta demmiide Phexiroosa, “Simoonaa, gemi77ishaaddii? Neen itti saatenttonne naaganaw danddayabeykkii?

³⁸ Paaciyaa hintte gelenna mala, naagettitenne Xoossaa woosite; ayyaanay giigi utteedda; shin ashuu daaburanchcha” yaageedda.

³⁹ Qassikka biide kasewaadankka Xoossaa woosseedda.

⁴⁰ A kaalliyaawanttukko guyye simmiide I yiyaa wode, gemi77isheeddawantta demmeedda; untunta ayfiyaa gemi77ishuu goozzi wotheedda diraw, aw ayaa haasayinonttokka eribeykkino.

⁴¹ Heezzenhuwaa untunttukko yiide, “Ha77i gakkanawukka gemi77ishiiteenne shemppiitee? Gidana; wodii gakeedda; be7ite, taana, Asaa Na7aa, nagaranchcha asatuwaa kushiyaan aathiide immiyaa wodii gakeedda.

⁴² Denddina boytte; be7ite, taana aathiide immiyaawe haweku gakeedda” yaageedda.

Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyan Oyqetteedda
(*Mat 26:47-56; Luq 22:47-53; Yoh 18:3-12*)

^{14:27} Zak 13:7 * ^{14:36} Abbaa: Guussay Griike qaalankka “Abbaa” gidiyaa wode, Aramaayike qalaani “Aabba” giyaawaa.

⁴³ Yesuusi hewaa biro haasayishshin, tammanne laa77u A kaalliyaawanttuppe ittuu, Yihudaa Asqqorootu, ellekka gakkii wodhdheedda; qassi qeesatuwaa kaappatu higgiiya tamarissiyaawanttunne cimatu kiittina, mashshaanne xam77aa oyqqeedda cora asay aananna ittippe yeedda.

⁴⁴ Yesuusa aathi immiyaawe he cora asaw, “Taani yeriyaawe A; A oyqqiide loythi naagiide, afite” yaagiide mallaa odi wotheedda.

⁴⁵ Yihudaa Asqqorootu gakkosaannakka Yesuusakko shiiqiide, “Tamarissiyaawoo” yaagiide Yesuusa yeri akkeedda.

⁴⁶ He cora asay Yesuusa minissi oyqqeedda.

⁴⁷ Shin matan eqqeeddawatpuppe ittuu bare cubiyaa shoddinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa shociide, A haythaa qanxxi oleedda.

⁴⁸ Yesuusi zaariide, he shiiqeedda cora asaa, “Taana bonqqanchcha kessiide, bonqqanchchaa oyqqiyaawaadan oyqqanaw cubiyaanne xam77aa oyqqiide yeedditee?”

⁴⁹ Taani Geeshsha Golliyan tamarissaadde, gallasan gallasan hinttentunna de7iyaa wode taana oyqqibeykkita; shin Xoossaa Maxaafatu geeddawe polettanaw bessee” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusa kaalliyaawanttu ubbatuu A yeggiide bii aggeeddino.

⁵¹ Naxalaa xalalaa mayyeedda itti yalaga bitani Yesuusa kaalliyaawaa asay oyqqeedda.

⁵² Shin he bitani naxalaa oliide, kallo xiira woxxeedda.

Yesuusa Pirddiyaa Shangatuwaakko Afeeddino

(Mat 26:57-68; Luq 22:54-55,63-71; Yoh 18:13-14,19-24)

⁵³ Asay Yesuusa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa soy, qeesatuwaa kaappatuwaa ubbatuu, cimatuunne higgiiya tamarissiyaawanttu shiiqeeddasaa afeeddino.

⁵⁴ Phexiroosi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa dirssaa gidduwaa gakkanaassi haakuwaan A kaalleedda; yaani naagiyaawaanna tamaa kashiide, utti aggeedda.

⁵⁵ Qeesatuwaa kaappatuunne hewaan shiiqeedda asay ubbay Yesuusa wodhanaw A bolla markkaa koyyeeddino; shin aynne demmibeykkino.

⁵⁶ Ayissi gooppe, cora asatu A bollan wordduwaa markkatteeddino; shin untuntu markkatethay itti mala gidenna.

⁵⁷⁻⁵⁸ Itti itti asatu dendi eqqiide Yesuusa bolla, “I, ‘Taani asay keexxeedda ha Geeshsha Golliya kolaade, asay keexxibeenna hara Geeshsha Golliya heezzu gallasaa gidon keexxana’ giishshin, nuuni siseeddo” yaagiide wordduwaa markkatteeddino.

⁵⁹ Shin haray atto untuntu markkatethay hewaan itti mala gidibeenna.

⁶⁰ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu asaa ubbaa sinthan dendi eqqiide Yesuusa, “Hawanttu neena mootiyaa mootoo new zaariyaabay baawee?” yaagiide oochcheedda.

⁶¹ Shin Yesuusi co77u giide, aynne zaaribeenna; qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu A, “Anjjettedda Xoossaa Na7ay Kiristtoosi neenee?” yaagiide laa7enthuwaa oochcheedda.

⁶² Yesuusi zaariide, “E, taana; hintte taana, Asaa Na7aa, wolqqaama Xoossaappe ushechcha bagganna uttide7ishshinanne saluwaa shaariyaanna yiishshin be7ana” yaageedda.

⁶³ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu bare mayuwaa peedhi oliide, “Nuuna hawaappe sinthan ayissi hara markkaa koshshii?”

⁶⁴ Hinttenttu A boriyaa siseedita; hintte qofay ayee?” yaageedda; untuntu ubbay, “I hayqqana bessee” yaagiide A bolla pirdeeddino.

⁶⁵ Unttuntuppe ittu ittu A bolla cushethaa doommeeddino; A ayfiyaa kammi dechchiide, “Neena dechcheeddawe oone? Ane timbbitiyaa oda!” yaageeddino; qassi naagiyaawanttukka A qinxalliyyaa baqqiidde afeeddino.

Phexiroosi Yesuusa Kaddeedda
(*Mat 26:69-75; Luq 22:56-62; Yoh 18:15-18,25-27*)

⁶⁶ Phexiroosi dirssaa gidдон hirkkinna de7ishshin, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa macca ashikkaratuwaappe ittinna yaaddu.

⁶⁷ Phexiroosi tamaa kashiyaawaa be7aade, cadda xeellaade, “Neenikka Naazireetiyaa Yesuusanna ittippe de7aa” yaagaaddu.

⁶⁸ Shin Phexiroosi, “Neeni giyaawe ayentto taani erikke; taw akeekettenna” yaagiide kaddeedda; yaatiide dirssaa penggiyaakko kseedda; kuttuukka waasseedda. †

⁶⁹ He ashikkaratta Phexiroosa be7aade, A matan eqqeedda asatuwaa, “Ha bitaniikka untuntunna de7ee” gaade gujjaade oduwaa doommaaddu.

⁷⁰ Shin Phexiroosi qassikka kaddeedda.

Guuthaa gami77ishshin, matan eqqeedda asatuu laa7enthuwaa Phexiroosa, “Neeni tuma untuntunna ittippe de7aa; ayissi gooppe, neeni Galiilaa gadiyaa asaa” yaageeddino.

⁷¹ Shin Phexiroosi, “Taani hewaa hintte giyaa bitaniyaa erikke!” yaagiide barena sheqaanne caaquwaa doommeedda.

⁷² Elekka kuttuu laa7ethuwaa waassii aggeedda; Phexiroos barena Yesuusi, “Neeni kuttuu laa7ethuwaa waassanaappe kase heezzu gede taana kaddanaassa” geeddawaa hassayiide, darii yeekkeedda.

15

Yesuusa Philaaxoosakko Afeeddino
(*Mat 27:1-2,11-14; Luq 23:1-5; Yoh 18:28-38*)

¹ Wontta guuran ellekka qeesatuwaa kaappatuu cimatuwaannanee Muse higgiiyaa tamarissiyaawaantunna hewaan shiiqeedda Ayihuda shanggatuwaa ubbaanna maqqettiide, Yesuusa qachchi afiide, Philaaxoosaw aathiide immeeddino.

² Philaaxoosi A, “Neeni Ayihudatuwaa kaatee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide A, “Ne giyaawaadana” yaageedda.

³ Qeesatuwaa kaappatuu Yesuusa daroban mooteeddino.

⁴ Philaaxoosi shirettiide Yesuusa, “New zaariyaabay baawee? Unttuntu ne bolla woyisa mootuwaa ahintto be7ikkii?” yaagiide oochcheedda.

⁵ Shin Yesuusi harabaa zaarennaan ixgina, Philaaxoosi maalalteeedda.

Yesuusa Bolla Hayquwaa Pirddeeddino
(*Mat 27:15-26; Luq 23:13-25; Yoh 18:39-40; 19:1-16*)

⁶ Philaaxoosaw Paasigaa Baalaa bonchchiya gallasaan asay koyyiyaa itti uraa qashuwaappe billiyaa wogay de7ee.

⁷ He wode itti Barbbaana giyaa bitani walassaa kessiide shemppuwaa wodheedda asatuwaanna ittippe qasho golliiyan de7ee.

⁸ Shiiqeedda cora asay Philaaxoosi kase erettowaadankka barenttoo maarotaa oothana mala, A oochcheeddino.

⁹ Philaaxoosi asaa zaariide, “Taani hinttentoo Ayihudatuwaa kaatiyaa billiyaawaa koyyiitee?” yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Ayissi gooppe, qeesatuwaa kaappatuu Yesuusa qanaatiide aathi immeeddawaa Philaaxoosi ereedda.

† **14:68** *kuttuukka waasseedda*: Ha qaalay beni biletteedda itti itti bilethaani baawa.

11 Shin qeesatuwaa kaappatuu Yesuusa kotaa Barbbaana billanaadan, he shiiqeedda asay Philaaxoosa woossana mala, asaa maqqeeddino.

12 Philaaxoosi laa7enthuwaa zaariide, “Yaatina, ha Ayihuda kaatiyaa hinttenttu giyaawaa wootoo?” yaageedda.

13 Asay Philaaxoosaw zari zari barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “A kaqqa” yaageeddino.

14 Philaaxoosi asaa, “Ayissi? I ay iitabaa otheeddee?” yaageedda.

Shin asay kasewaappekka bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “A kaqqa” yaageeddino.

15 Philaaxoosi asaa nashechchanaw koyyiide, Barbbaana asaw billeedda; yaatiide lissuwan Yesuusa wottaaddaratuwaan shocissiide, kaqqana mala untunttoo aathi immeedda.

Wottaaddaratu Yesuusa Qilliicceeddino

(Mat 27:27-31; Yoh 19:2-3)

16 Hewaappe guyyiyan, wottaaddaratu Yesuusa gadiyaa mooddiyaawaa gibbiyaa afide, hara wottaaddaratuwaa ubbaa ittippe xeeseeddino.

17 Qassi zo7o mayuwaa A mayizzeeddino; agunthaa akililiyaa giigissiide, A huuphiyan wotheeddino.

18 Hewaappe guyyiyan A, “Ayihudatuwaa kaatew, sarotay new gido” yaagi sarotiide, A qilliiccuwaa doommeeddino.

19 Yesuusa huuphiyaa maqqa xam77aan shoceeddino; qassi A bollan cuchcheeddino; gulbbatiide aw goyinneeddino.

20 A bolla qilliicceeddawaappe guyyiyan, zo7o mayuwaa aappe qaari akkiide, A mayuwaa A mayizzeeddino; yaatiide masqqaliyaa bollan misimaariyan dhishiide, A kaqqanaw afeeddino.

Yesuusa Kaqqeeddino

(Mat 27:32-44; Luq 23:26-43; Yoh 19:17-27)

21 Unttuntu biide, Iskkinndiranne Rufoosa yeleedda aawuwaa, itti Simoona giyaa Qereena gadiyaa asay, gaxaappe katamaa yiyaawaanna gakettiide, Yesuusa masqqaliyaa wolqqaan toosseeddino.

22 Yaatiide Golgootaa geetettiyaasaa Yesuusa afeeddino. “Golgootaa” giyaawe “Huuphiyaa Gosiyaasaa” * giyaawaa.

23 Kawaraa giyaa dhali walaketteedda woyiniyaa eessaa Yesuusaw ushanaw immeeddino; shin I ushennaan ixweedda.

24 Unttuntu A kaqqeeddino; qassi oona oona gakkanentto eranaw A mayuwaa shaakkiide, saamaa yeggeeddino.

25 Unttuntu A kaqqiyaa wode, wonttaappe heezzu saate.

26 “Ayihudatuwaa kaatiyaa” yaagi A mootiyaa xaafuu xaafeetti utteedda.

27 Yesuusanna laa77u kayisatuwaa ittuwaa aappe ushechcha bagganna, qassi ittuwaa aappe haddirssa bagganna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

28 Xoossaa Maxaafay, “Iitabaa otheedda asatuwaanna I paydetteedda” yaagiyaawe poletteedda.

29 Ogiyaanna aadhdhiyaa asay Yesuusa kadhiide, barenttu huuphiyaa qaathiide boreeddino; “Simmi, Geeshsha Golliyaa kolaade heezzu gallassaa gidon keexxiyaa-woo,

30 ane masqqaliyaa bollappe wodhdhaade, ne huuphiyaa ashsha” yaageeddino.

15:21 Rom 16:13 * 15:22 “Huuphiyaa Gosiyaasaa” geetettiyaawe, asaa huuphiyaa malatiyaa shuchchay hewaan de7iyaa diraw, huuphiyaa gosiyaasaa geetetteedda. 15:24 Maz 22:18 15:28 Isa 53:12 15:29 Maz 22:7; 109:25; Mar 14:58; Yoh 2:19

³¹ Hawaadankka qeesatuwaa kaappatuu Muse higgiiyaa tamaarissiyaawaanttunna ittippe Yesuusa bolla, “Hara asatuwaa ashsheedda; shin barena ashshanaw dand-dayenna;

³² nuuni be7iide ammanana mala, Kiristtoosi Israa7eeliyaa kaatii, ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho” giide qilliiceeddino. Qassi haray atto, aananna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteeddawanttukka A bolla qilliiceeddino.

Yesuusa Hayquwabaa

(Mat 27:45-56; Luq 23:44-49; Yoh 19:28-30)

³³ Usuppun saatiyaappe doommiide, uduppu saatiyaa gakkanaw, gadiyaa ubbay dhumeedda.

³⁴ Uduppu saatiyaan Yesuusi bare qaalaa dhoggu oothiide, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” † yaageedda. Hewaa giyaawe, “Ta Xoossaw, ta Xoossaw, taana ayissi aggaaddii?” giyaawaa.

³⁵ Hewaan eqqeedda asaappe ittu ittu hewaa sisiide, “Be7ite; Eelaasa xeese” yaageedda.

³⁶ He asaappe ittu woxxi yiide, zanzaa malatiyaawaan caala woyiniyaa eessaa kuntheedda; hewaa maqqa gatimaa xeeraan wothiide, “De7ishshite ane; Eelaas masqqaliyaappe A wothanaw yaanenttonne ane be7oytte” yaagiidde Yesuusa doon-aakko ushshanaw shiishsheedda.

³⁷ Yesuusi qaalaa dhoggu oothi waassiide, hayqqi aggeedda.

³⁸ Geeshsha Golliyan qashetteedda gaariduu qommoppe duge gakkanaw, laa77u kesiide pooshetti wodhdheedda.

³⁹ Masqqaliyaappe sintha bagganna hewaan eqqeedda itti xeetuwwa Kaappuu, hewaa keenaa Yesuusi waassiide hayqqeeddawaa be7eedda wode, “Ha bitani tumu Xoossaa Na7aa” yaageedda.

⁴⁰ Hewaan haakuwaan eqqiide xeelliyaa amareedda maccawantu de7iino; untuntu gidon Magdala giyaa katamaappe yeedda Mayraama, tefaa Yayiqoobanne Yoosa daaya Mayraamanne Salooma de7iino.

⁴¹ He macca asatuu Yesuusi Galiilaan de7iyaa wode, A kaalleeddawanttanne A maaddeeddawantta; qassi Yesuusanna ittippe Yeerusalaame beedda hara cora macca asatuu hewaan de7iino.

Yesuusa Mooguwaabaa

(Mat 27:57-61; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Sa7ay omarsseedda wode, hewaan shiiqeedda asaan bonchchetteedda itti Yooseefa giyaa bitani, Xoossaa kawutethay yaanawaa naagi utteeddawe, Arm-maatiyaasa giyaa katamaa asay yeedda; he gallassay wonttetha Sambbatay giiget-tiyaa gallassaa gideedda diraw, Yooseefo xaliide Philaaxoosakko biide, Yesuusa anhaa akkanaw woosseedda.

⁴⁴ Philaaxoosi, Yesuusi man77iyankka hayqqidiggeeddawaa siseedda wode maalaleettedda; xeetuwwa kaappuwaa xeesiide, “I hayqqoodeppe gami77eeddee?” yaagiide ochcheedda.

⁴⁵ Philaaxoosi Yesuusi hayqqeeddawaa xeetuwwa kaappuwaappe sisiide, A anhaa Yooseefo akkanaadan udeedda.

⁴⁶ Yooseefo mooguwaa mayuwaa shammeedda; Yesuusa anhaa masqqaliyaappe wothi mayuwan xaaxiide, shuchchaa woocedda asaa moogiyaa gonggoluwaa gidon A anhaa wotheedda; qassi he gonggoluwaa doonaan wolqqaama shuchchaa gond-dorssiide wotheedda.

† 15:34 “Elohee ... laamaa sabaqitaani”: Ha qaalatuu Yesuusi ha alamiyaan ashuwaa mayyiide simerettiyaa wode haasayettiyaa Aramaayike geetettiyaa qaalaan haaseyettowaa. 15:34 Maz 22:1 15:36 Maz 69:21 15:38 Kes 26:31-36

⁴⁷ Magdala katamaappe yeedda Mayraamanne Yoosa daaya Mayraama Yesuusa anhaa untuntu haqan wothintto be7iino.

16

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda (Mat 28:1-8; Luq 24:1-12; Yoh 20:1-10)

¹ Sambbatay aadhdheeddawaappe guyyiyan, Magdala katamaappe yeedda Mayraama, Yayiqooba daaya Mayraamanne Salooma biide, Yesuusa anhaa okkanaw shittuwaa shammeeddino.

² Woggaa gallassi wonttumaatha daro guuran xalqqii kesishshin, he gonggoluwaa beeddino.

³ Untuntu barenttu gidдон ittu ittuwaanna, “Gonggoluwaa doonaappe nuussi shuchchaa oone gonddorssiide digganaweeshsha?” yaagiide haasayiino.

⁴ Untuntu xeelliyaa wode, he daro wolqqaama shuchchaa gonddorssidiggeeddawaa be7eeddino.

⁵ Yesuusi moogetteedda gonggoluwaa gidдо geliyaa wode, itti wodalla bitani bootha mayuwaa mayyiide, ushechcha bagganna utteeddawaa be7iide dagammeeddino.

⁶ Shin I untunta, “Dagammoppite. Masqqaliyaa bolla kaqetteedda Naazireetiyaa Yesuusa hinttenttu koyyiyaawaa eray. I hawaan baawa; denddidiggeedda. Untuntu A wotheeddasaa hawaa be7ite.

⁷ Shin biide Yesuusi barena kaalliyaawanttoonni Phexiroosaw, ‘Yesuusi hinttenttuppe kasetiide Galiilaa bee; I hinttenttoo odeeddawaadankka hinttenttu A yaani be7ana’ yaagiide hawaa odite” yaageedda.

⁸ Macca asatuu yashshaan kokkoriidde, Yesuusi moogetteedda gonggoluwaaappe kesiide baqati aggeeddino; qassi untuntu yayyeedda diraw, asaw hewaa oossinne aynne odibeykkino.

Macca asatuu biide, barenttoo odetteeddabaa ubbaa Phexiroosawunne aananna de7iyaawanttoo qanthaan odeeddino; hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare huuphew barena kaalliyaawanttu bolla, medhinaw ashshiyaa laamettenna geeshsha mishi-raachchuwaa qaala, away mokkiyaasaappe wulliyaasaa gakkanaw kiitteedda.

Yesuusi Magdala Mayraamiw Beetteedda (Mat 28:9-10; Yoh 20:11-18)

⁹ Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaappe guyyiyan, Woggaa gallassi guura, laappu iita ayyaanatuwaa kesseedda Magdala katamaappe yeedda Mayraamiw kasetiide beetteedda.

¹⁰ Iza baade kase aananna de7iyaawanttoo, qarettiiddinne yeekkiidde utteeddawanttoo odaaddu;

¹¹ shin Yesuusi paxa de7iyaawaanne iziw beetteeddawaa untuntu siseedda wode, Izi oduwaa tuma gibeykkino.

Yesuusi Laa77u Barena Kaalliyaawanttussi Beetteedda (Luq 24:13-35)

¹² Hewaappe guyyiyan, untunttuppe laa77atuu katamaappe kesiide biishshin, ogiyaan Yesuusi koyrowaappe dummatiide, untunttoo beetteedda.

¹³ Untuntu guyye simmiide, haratuwassii odeeddino; shin hewanttu untuntu oduwaa tuma gibeykkino.

Yesuusi Tammanne Itti Barena Kaalliyaawanttussi Beetteedda (Mat 28:16-20; Luq 24:36-49; Yoh 20:19-23; Kit 1:6-8)

¹⁴ Guyyeppe tammanne itti Yesuusa kaalliyaawanttu qumaa miishshin, Yesuusi untunttoo beetteedda. Untunttoo ammanuu bayna diraw, I untunta seereedda; qassi hayquwaappe I denddeeddawaa be7eeddawanttu untunttoo odina, untuntu

ammanennaan ixceedda dirawunne odina sisennawantta gidiyaa diraw, I untuntta seereedda.

¹⁵ I untuntta hawaadan yaageedda; “Alamiyaa ubbaa biide, asaa ubbaw wonggalaa mishiraachchuwaa qaala odite.

¹⁶ Ammanowenne xammaqettowe attana; shin ammanennawaa bolla Xoossay pirdana.

¹⁷ Taanan ammaniyaawanttu ha malaatatuwaa oothanawantta: untunttu ta sunthan iita ayyaanatuwaa kessanawantta; qassi untunttu dumma dumma oratha qaalaan haasayanawantta.

¹⁸ Untunttu shooshshaa oyqqoopekka, woy ayaanne wodhiyaa marzziyaa ushintokka untuntta qohenna. Qassi untunttu barenttu kushiyaa hargganchchatuwaa bolla wothana; he hargganchchatuu paxana” yaageedda.

Yesuusi Saluwaa Pude Keseedda
(Luq 24:50-53; Kit 1:9-11)

¹⁹ Godaa Yesuusi barena kaalliyaawanttunna haasayeeddawaappe guyyiyan, Xoossay A pude saluwaa afina, Xoossaappe ushechcha bagganna utteedda.

²⁰ A kaalliyaawanttu biide, ubbasan wonggalaa mishiraachchuwaa odeeddino. Godaykka untunttunna ittippe oothee; untunttu odiyaa qalaykka tuma gideeddawaa untunttu oothiyaa malaatatuwaan erisseedda. *

* **16:20** Itti itti beni Geeshsha Maxaafatuwan ha paydatuu baawa.

Luuqaasi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Luuqaasi xaafeedda mishiraachchuu, Yesuusa koyro yaanawaa yaagetti nabatuwaan aabay odetteeddawaa, daro wodiyaappe naagetteedda hidootaw huuphe gideeddawe, Israa7eeliyaa asay naagiidde de7iyaa Xoossaani Oketteeddawe, asaa zerethaa ubbaa ashshiyaawaa gidiaawaa qonccissee. Yesuusi Xoossaa Aawuwaappe hiyyeesatoo mishiraachchuwaa qaalaa odanaw kiitetteeddawaa gidiaawaanne ha Mishiraachchuwaa Qaalay asaassi de7iyaa dumma dumma metuwaa qaariyaa wolqqaa oyqqeeddawaa gidiaawaa Luuqaasi odee. Luuqaasa Mishiraachchuwaa Qaalaa gidдон, Yesuusa yuussaabaa odiyaa koyro shemppatuwaaninne qassikka Yesuusi saluwaa pude keseeddawaa odiyaa wursethaa shemppatuwaan loythiide, odetteeddawe nashechchaabaa. Yesuusi saluwaa keseeddawaappe guyyiyan ammanuwaabay waani dicceeddenttonne waani aakkeeddentto odiyaa taarikiyaa ha maxaafaa xaafeedda bitani Yesuusi Kiitetteeddawanttu Oosuwaa maxaafaan odeedda.

Kiitanchchatuwaa yethaabay, Yesuusi yeletteedda wode wudiyaa heemmiyaawanttu biide be7eeddawaa odiyaa taarikii, Yesuusi na7atethaan de7iidde Geeshsha Golliyaa beeddabay, qaretanchcha Saamiraawiyaanne bayiide beetteedda na7aa taarikii Luuqaasa Mishiraachchuwaa xalalaan beettiyaawantta. Ha Mishiraachchuwaa Qaalaa gidдон ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaw huuphe gidiiide xeeletteeddabay woosaabaa, Geeshsha Ayyaanaabaa, Yesuusa oosuwaa gidдон macca asaw de7iyaa saabaanne Xoossay nagaraa atto yaagiyaabaa.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-4)

Xammaqiyaa Yohaannisanne Yesuusa yeletaa (1:5-2:52)

Xammaqiyaa Yohaannisa oosuwaa (3:1-20)

Yesuusa xinqqataanne paaciyaa (3:21-4:13)

Yesuusi oosuwaa Galiilaan doommowaa (4:14-9:50)

Yesuusi Galiilaappe Yeerusalaame boowaa (9:51-19:27)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan Yesuusa wurssethaa saaminttaa (19:28-23:56)

Godaa Yesuusa dendduwaa, qonccethaanne saluwaa buussaa (24:1-53)

¹⁻⁴ Bonchchetteedda Toofiloosa, koyro barenttu ayfiyan be7eeddawanttunne barenttu qaalaan markkattedawanttu nuussi odeeddino. Xaafetteedda yewuwaa ta baggan ubbaa xaphuwappe bidda xeellowaappe guyye, taarikiyaa maaraa naageedda ogiyaan new xaafanaw lo77a gideeddawe taw beetteedda.

Xammaqiyaa Yohaannisa Yeletay Koyro Odetteedda

⁵ Yihudaa gadiyaa Kaatiyaa Heroodisa wodiyaan, * Aabiyaa qeesatethaa oosuwaa baggappe gideedda Zakkaraasa geetettiyaa itti qeesay de7ee. Machchattakka Elssaabe-exo geetettiyaa Aaroone yaraappe yeletteeddawunno.

⁶ Laa77atuukka Godaa azazuwanne seeraa darissiide naagiyaawanttanne kadhee banttaan Xoossaa sinthan de7iyaa xillatuwaa.

⁷ Gidoppe attin Elssaabeexa mantha gido diraw, yeluu untunttoo baawa. Laa77atuukka laythaa sugeeddawantta.

⁸ Itti gallassi Zakkaraasi bare bagga kaallaan Xoossaa sinthan Qeesatethan oothiyaa wode,

* **1:5** Yihudaa: Hawaani Yihudaa gadiyaa geetteeddawe Filsxxeeme gadiyaa ubbaa bessiyaawaa. **1:5** 10d 24:10

⁹ bare Qeesatethaa wogaa dooyaadan Geeshsha Golliyaa geliide ixaanaa cuwissuwaa † saamay A gakteedda.

¹⁰ Ixaanay cuwiyaa wode asay ubbay karen eqqiide woossi de7ee.

¹¹ Godaa kiitanchchay ixaanaa yarshshuwaasaappe ushechchanna eqqiide aw beeteedda.

¹² Zakkaraasikka be7eedda wode dagammiide yashshaan mitetteedda.

¹³ Kiitanchchaykka qassi yaageedda, “Zakkaraasaa, yayyoppa; ne woosay sisettedda, ne machchatta Elssaabeexa attuma na7aa yelanawunnu.

¹⁴ A yeletaan nashetayenne ishaluu new hananawaa; coratuukka I yeletto diraw hashshu gaanawantta;

¹⁵ Ikka Godaa sinthan dara gidanawaa. Mathoyiyaa woyiniyaa ushshaa gido haraa mathoyiyaa ushshaa aynne ushenna; bare daay uluwaan de7ishshin Ayyaanaa Geeshshay aani kumanawaa.

¹⁶ “Isra7eeliyaa asatuwaappekka coratuwaa untuntu Godaa Xoossaakko, I zaaranawaa.

¹⁷ Ikka giigenna asaa Godaw giigissanaw, aawatuwaa wozanaa naanatuwaakko, azazettennawanttakka xillotethaa eraakko zaaranaw, Eelaasa‡ ayyaanaaninne wolqqaan Godaappe sinthanna bee.”

¹⁸ Zakkaraasikka kiitanchchaa, “Taani cimaaddi, tamachchattakka bare laythaan sugeeddawunno, hawaa taani ayaan eranitaa?” geedda.

¹⁹ Kiitanchchaykka zaariide, “Taani Xoossaa sinthan eqqiyaa Gabreela; hawaa mishi-raachchuwaa new odanaw neekko kiitettaaddi;

²⁰ Hekko he wodiyaan hanana ta qaalaa ne ammana beenna diraw, ha yewuu hanana gallassay gakkanaw neeni duude gidanaassa; haasayanawukka danddayakka” geedda.

²¹ He wode asay, Zakkaraasi Geeshsha Golliyaappe kesennaan ayaw gami77eeddentto maalalettiidde naagiino.

²² Keseedda wodiyanikka haasayanaw danddaybeenna; Geeshsha Golliyan saxaa I be7eeddawaa akeekeddino; ikka haasayanaw danddayibeennawaa xorssi bessiide, duude gidiide de7eedda.

²³ Zakkaraasikka bare oosuwaa wodiya wursso wode, bare golle simmeedda.

²⁴ Hewaappe guyyiyan A machchatta Elssaabeexa shahaaraade ichcheshu agena barena genthaaddu.

²⁵ Elssaabeexakka, “Ta tooshiyaa asaa giddoppe digganaw§ Goday bare maarotethaan taana xeello wode, hawaadan taw ootheedda” gaaddu.

Yesuusa Yeletay Kasetiide Odetteedda

²⁶ Usuppuntha agenaan Xoossaa kiitanchchaa Gabreel Galiilaa gadiyaan Naazireete Katamaa

²⁷ Daawita yaraappe gideedda Yooseefa geetettiyaa bitanew ooshetta qashetteedda wodorattikko Xoossaa matappe kiitetteedda; wodoratti sunthaykka Mayraamo geetettee.

²⁸ Kiitanchchaykka Mayraamikko yiide, “Darissaade dosettawunne, sarotethay new gido; Godaykka neenanna gatho de7ee; Neenikka maccawanttu gidдон anjjetted-dawunno” * yaageedda.

† **1:9** *ixaanaa cuwissuwaa*: Hawaa guussay cuway woosaa kotaa Xoossaakko gaktee giide wonttanne omarssi wode cuwissiyaa wogaa. **1:15** Pay 6:3 ‡ **1:17** *Eelaasa*: Hawe geetetteeddawe, kase Eca Caaquwaa maxaafaan Nabiyyaa Eelaas oorathabaa oothiyaa wolqqaani eretteeddawaa diraassa. **1:17** Mil 4:5,6 **1:19** Dan 8:16; 9:21 § **1:25** *Ta tooshiyaa asaa giddoppe digganaw*: Asinaa geleedda mishiratta na7aa yelennaan attooppe, Isiraa7eeliyaa asaa qofaan, “Xoossay izo muri de7ee” yaagettaw. **1:27** Mat 1:18 * **1:28** *Neenikka maccawanttu gidдон anjjetted-dawunno*: Ha qofay beni cimeedda Griikiyaa maxaafaan baynnawaa gidiyaa diraw, itti itti Inggilizeethuwaaninne Amaaraathuwaa maxaafaanikka baawa.

²⁹ Mayraamakka A haasayaappe denddowaan darissa dagammaade, “Hawe ayaa mala sarotaa gidanee” gaade yewuwaa qoppaaddu.

³⁰ Kiitanchchay izo, “Hanne Mayraamee, Xoossaa matan sabaa demmaadda yayy-oppa.

³¹ Neeni shahaaraade, attuma na7aa yelanaassa; A sunthaakka Yesuusa gaanaassa.

³² Ikka dara gidanawaa; Ubbaappe Dhoqqa Xoossaa Na7aa geetettana; Godaa Xoos-say A aabbu Daawita kaawutethaa oydiyaa aw immanawaa.

³³ Ikka Yayiqooba gollen medhinaw kawutanawaa; A kawutethawukka wurssethay baawa” yaageedda.

³⁴ Mayraamakka kiitanchchaa, “Taani wodoratto gido diraw, hawe wooti hananawee?” yaagaaddu.

³⁵ Kiitanchchaykka zaariide iziw, “Ayyaanaa Geeshshay ne bolla yaanawaa; Dhoqqa Xoossaa wolqqay neenan shemppanawaa. Hewaa diraw, neeppe yelettiyaawe geeshsha Xoossaa Na7aa geetettana.

³⁶ Ne dabbatta Elssaabeexa bare cimatethaa wodiyaan attuma na7aa shahaaraaddu. Mantha geetetteeddawunna Elssaabeexa shahaarodeppe usuppuntha agenaa oyqqaaddu.

³⁷ Xoossaa xooniyaa yewuu baawa” yaageedda.

³⁸ Mayraamakka, “Taani Godaa ayllatto; neeni goowaadan hano” gaaddu. Hewaappe guyyiyan kiitanchchay izi matappe beedda.

Mayraamakka Elssaabeexo Oochchanaw Baaddu

³⁹ Mayraamakka he agenaa gidдон dendaade killi zozetiyaa Yihudaa gaden de7iyaa itti katamaa elleella kesaaddu.

⁴⁰ Zakkaraasa golle gelaade Elssaabeexo sarotaaddu.

⁴¹ Elssaabeexakka Mayraami sarotaa siseedda wode, izi uluwaan de7iyaa shahaaray guppeedda; Elssaabeexakka Ayyaanaa Geeshshaan kumaaddu.

⁴² Bare kooshshaakka dhoqqu oothaade, “Neeni maccawanttu gidloppe anjjetted-dawunno. Neepe yelettiyaawekka anjjettoowa.

⁴³ Neeni ta Godaa daaya taakko yaanaw taani oone?

⁴⁴ Hekko ne sarotaa kooshshay ta haythaan sisettedda wode, ta uluwaan de7iyaa shahaaray nashechchaan guppeedda.

⁴⁵ Goday polettee giide iziw odeeddawaa ammaneeddawunna iza anjjetted-dawunno” yaagaaddu.

Mayraami Galataa Yethaa

(1:46-53)

⁴⁶ Mayraamakka,

“Ta shemppatta ta Godaa bonchchaw,

⁴⁷ Ta ayyaanaykka ta Xoossaa, ta dhaliyan loytha nashettaw.

⁴⁸ Ikka bare ayllatti tooshiyaa xeelleedda.

Hachcheppe dommiide yeletay ubbay anjjetteddawunnee giino.

⁴⁹ Wolqqaama gideedda I daro yewuwaa taw ootheedda;

A sunthaykka geeshshaa.

⁵⁰ A maarotay yayyiyaawanttussi yeletaappe yeletay gakkanaw de7ee.

51 Bare wolqqaan mino kiitaa kiitetteedda;
barenttu wozanaa qofaan otorettiyaawantta
laaleedda.

52 Moooddiyaawantta kawutethaa maataa oydiyaappe wotheedda;
ashikkatuwaakka qassi dhoqqu dhoqqu ootheedda.

53 Koshatteeddawantta lo77o yewuwaan kalisseedda;
duratuwaa qassi mela yedersseedda

54 Bare maarotethaa qoppiide
bare ayliiyaa Israa7eeliyaa maaddeedda.

55 Nu aawatoo I odeeddawaadan
Abraahaamewunne A yaraw geeddawaa
medhinaw naagana diraassa”
yaagaaddu.

56 Mayraamakka heezzu agenaa keena Elssaabeexi matan gami77owaappe guyyiyan
bare golle simmaaddu.

Xammaqiyaa Yohaannisa Yeletaa

57 Elssaabeexiwukka yeliyaa wodii gakkina, attuma na7aa yelaaddu.

58 Izi shooratuunne izi dabbo gideeddawanttu, Goday maarotethaa iziw otheed-
dawaa sisiide izinna ittippe nashetteeddino.

59 Hospuntha gallasaan na7aa qaxxaranaw yeeddino; A, aawuwaa sunthaan Za-
kkaraasa giide sunthanaw koyyeeddino.

60 A daaya qassi, “Hanenna, Yohaannisa geetettanaw koshshee” yaagaaddu.

61 Untuntukka izo, “Ne dabbatuwaappe hachche gakkanaw ittuukka ha sunthaan
xeesettibeenna” yaageeddino.

62 A aabba, oona giyaa sunthan xeegettanaw koyyintto xorssi oochcheeddino.

63 A aabbukka xaafiyaabaa oochchi akkiide, “Na7aa sunthay Yohaannisa” giide
xaafina, ubbatuukka yewuwaan maalaletteeddino.

64 Hewankka Zakkaraasa doonay dooyetteedda, A inxxarssaykka biletina haasayaa
doommeedda, Xoossaakka galateedda.

65 A shooratuukka de7iyaasaa ubbaan yashshaan kumeeddino. Ha yewuukka
zoozetiyyaa Yihudaa gadiyaa ubbaan darii haasayetteedda.

66 Hawaakka siseeddawanttu ubbatuu, “Ha na7ay ayaa gidaneeshsha?” yaagiide
yewuwaa barenttu wozanaan oyqqeeddino; Xoossaykka aananna de7iyaawaa ereed-
dino.

Zakkaraasa Galataanne Timbbitiyyaa Oduwaa

67 Yohaannisa aabbu Zakkaraasi Ayyaanaa Geeshshaan kumiide timbbitiyyaa yaagi
odeedda:

68 “Israa7eeliyaa Goday Xoossay anjjetto;
yiide bare asaa xomooseeddanne wozeedda.

69 Bare ayliiyaa Daawite gollayan;
wolqqaama ashshiyaawaa nuussi giigisseedda.

70 Hawekka beni Godaa geeshsha nabatuwaa
doonan odettowaadan,

71 I nuuna, nu morkketuwaappenne
nuunanna eqettiyaawanttu kushiyaappe ashshanaassa.

72 Hawaakka I ootheeddawe, nu aawatoo
maarotethaa bessanaassanne,
bare geeshsha caaquwaa wozanaa aathanaassa.

73 Nu aawuwaa Abraahaamossi

- caaqqeedita caaquwaa qoppaanaw,
⁷⁴ nu morkketuwaa kushiyaappe kesiide
 yashshay banttaan aw oothanaadan
 maataa nuussi immeedita.
⁷⁵ Hawenneekka, nuuna nu wodiya ubbaan
 geeshshatethaaninne xillotethaan
 bare sinthaan essana diraassa.
⁷⁶ Zaariidekka, neenoo, ta na7aw,
 Dhogga Xoossaa nabiya
 geettanaassa;
 ogiyya giigissanaw Godaappe sinthanna
 baanaassa.
⁷⁷ Asaa nagaraa maariya atotethaa eraa
 untunttoo immanaassa.
⁷⁸ Hewekka killippe yeedda poo7uu,
 nuuna xomooseeddawe nu Xoossaa maarotethaanne
 qaretaa gaasuwana.
⁷⁹ A poo7uukka dhumaaninne hayquwaa kuwaan
 utteeddawanttoo poo7issee;
 nu gediyaakka sarotethaa ogiyaan suurissee.”
⁸⁰ Na7aykka dicciide, ayyaanaan minneedita; Israa7eeliya asaw beetteedita gallas-
 say gakkanaw mela biittaa de7eedda.

2

Yesuusa Yeletaabaa (Mat 1:18-25)

- ¹ He wode * Roomaa kawutethaa garssan de7iyaa asay ubbay sunthaa xaafet-
 tanaadaninne paydettanaadan Awugisxxoose Qeesareppe † azazuu kseedda.
² Hewenneekka, Qereneyoose‡ Sooriya gadiya mooddiya wode haneedita koyro
 asaa payduwaa.
³ Hawaa diraw itti itti asay xaafettanaw bare katamaa bare katamaa beedita.
⁴ Yoosefokka Daawita golliyaappenne yaraappe gidiya diraw Galiilaa Awuraajjaan
 de7iyaa Naazireete katamaappe dendiide Daawita katamaa gideeddawunnikko Yihu-
 daan de7iyaa Beeteliheeme geettiyaa katamaa kseedda.
⁵ He wode yeliya wodii mateedita aw ooshetta utteedita Mayraamakka aananna
 ittippe baaddu.
⁶ Untunttu hewaan de7ishshin iziw yeliya wodii gakkii aggeedita.
⁷ Izakka bayra Na7aa § gideedita attuma Na7aa yelaaddu; imathay shemppiyaasaa
 demma beenna diraw, na7aa mayuwan xaaxaade gaphatiyaan * qeraaddu.

Wudiyaa Heemmiyaawantanne Kiitanchchatuwaa

- ⁸ He gadiyaan qamma barenttu wudiyaa heemmiidde dembban aqiyaawanttu
 de7iino.
⁹ Xoossaa kiitanchchay qoppennaan yiide untunttu miyyiyaan eqqeedda; Godaa
 bonchchuu untunttu yuushshuwaan poo7eedda wode, wolqqaama yashshay unt-
 tunta oyqqeedda.

* **2:1** Hewode, geettowe Xammaqiyaa Yohaannisi yeletti simmiide biro guuthatethaan de7ishshin Yesuusi yelotto
 wodiyaana. † **2:1** Qeesaara, giya sunthay kaatiya guussa. Hewenneekka cora gadiya mooddiya wolqqay
 de7iyaa cora kaatatuwaa kaatiya guussaa. ‡ **2:2** Qereneyoosa, geettiyaawe Roomaa kaatii Awugisxxoose,
 Sooriya geettiyaa Yihudaanne Galiilaa Awuraajjatuwaa oyqqeedda gadiyan sunthayeeddawa. § **2:7** bayra
 na7aa: Israa7eeliya asay yeletteedita na7aa ubba golliyaankka Xoossaw bessiyaawaa giino. * **2:7** gaphatiya:
 Ha miishshay miyay miyaabay sa7aan laalettennaan maana mala yeggiide immiyaabaa.

¹⁰ Kiitanchchay untuntunta, “Yayyoppite, asaw ubbaw haniyaa daro nashechchiyaa mishiraachchuwaa taani hinttentoo ahaaddi.

¹¹ Hachche Daawita katamaan ashshiyaaawe yeletteedda. Ikka Godaa Kiristtoosa.

¹² Hawe hinttentoo malla gido: Gacino na7ay mayuwan xaaxettiide gaphatiyaa gidдон giseeddawaa demmanita” yaageedda.

¹³ Qoppennaan cora Xoossaa kiitanchchatuu koyro kiitanchchaanna ittippe qoncceddino.

¹⁴ Xoossaakka galatiide, hawadan geeddino:

“Bonchchuu Xoossaw
bolla saluwan gido.

sa7an I dosiyaa asaw
sarotethay gido”

yaageeddino.

¹⁵ Kiitanchchatuu untuntuppe shaakettiide saluwaa kesowaappe guyye, wudiyaa heemmiyaawanttu, “Goday nuussi qonccisseeddawaa, hawaa haneedda yewuwaa be7anaw Beeteliheeme boytte” geetetteeddino.

¹⁶ Untunttukka elleelliide beeddino. Mayraamonne Yooseefa demmiide, gacino na7aykka gaphatiyaan giseeddawaa be7eeddino.

¹⁷ Hewaappe guyyiyan guutha na7aa diraw odetteeddawaa qonccissiide odeeddino.

¹⁸ Hawaa siseedda ubbay untuntu odeedda yewuwaan maalaletteeddino.

¹⁹ Mayraama qay hawaa ubbaa bare wozanaan oyqqaade qoppaadde gami77aaddu.

²⁰ Wudiyaa heemmiyaawanttukka ubba yewuu untunttoo odetteeddawaadan hanina demmo diraw, siseeddawoonne be7eeddawoo ubbaw Xoossaa bonchchiiddinne galatiidde simmeeddino.

²¹ Na7aw hosppun gallassa gidina qaxxarettiyyaa wodii gakko wode, I aatti uluwaan attanaappe kase, kiitanchchay kesso sunthaan, Yesuusa geetetteedda.

Yesuusi Geeshsha Golliyan Xoossaw Sheedhettedda

²² Muse wogaa maaraadan geeyiyaa wodii † poletteedda wode Yooseefonne Mayraama gacino na7aa Xoossaw sheedhdhanaw Yeerusalaame akki beeddino.

²³ Hewenneekka Godaa wogaan, “Attuma na7aa gideedda bayra na7ay ‡ ubbay Xoossaw dummateeddawaa gidanawaa” geetetti xaafetteeddawaadaninne,

²⁴ qassikka Godaa wogaan, “Laa77u dogommatuwaa woy laa77u haraphphe maratuwaa” geetettowaadan, Godaw yarshshuwaa yarshshanaw afeeddino.

²⁵ He wode xillonne gencca gideedda Simoona geetettiyyaa itti bitani Yeerusalaamen de7ee. Ikka, Israa7eeliyaa asaw atotethaa hidootaa naagiyaawaanne Ayyaanaa Geeshshay A bolla shemppeedda asa.

²⁶ Godan oketteedda Kiristtoosa be7ennaan hayqqennawaa Ayyaanaa Geeshshaan aw qonccisseedda.

²⁷ Ikka he wode Ayyaanaa Geeshshay kaaletthina, Geeshsha Golliyaa geleedda. Na7aa yelawanttu eriya wogaa maaraadan, koshshiyawaa aw polanaw guutha na7aa Yesuusa oyqqiide gelo wode,

²⁸ Simoone mokki akki na7aa idimmiide Xoossaa galatiidde hawaa yaageedda:

²⁹ “Godaw, Neeni qaalaa gelo maaraadan
ha77i taana ne ayliiyaa saruwan neekko afa.

³⁰⁻³¹ Gaasuukka, ta ayfatuu
asaa ubbaa sinthan Neeni giigisseedda,
ashshiyaa hidootaa be7eeddino.

2:21 Wog 12:3; Luq 1:31 † **2:22** geeyiyaa wodi: Ayihudatuwaa macca asay attuma na7aa yelowaappe guyyiyaan, “Geeshsha gidukku” yaagi qoppiino. Qaykka he na7ay qaxxarettana gakkanaw iza soyippe kesennaadaan udettaw. Ha wodii, geeyiyaa wodiyya geetettee. ‡ **2:23** bayra na7ay: 2:7 xeellite. **2:23** Kes 13:2,12

³² Hewekka Israa7eeliyaa gidenna asaw qonccethaa immiya poo7uwaa.

Qassi Ne asaw Israa7eelew bonchchuwaa.”

³³ Yooseefonne A daaya A diraw haasayetteedda yewuwaassi maalaletteeddino.

³⁴ Simoonikka anjjiide Mayraamo, “Hawe Na7ay Israa7eeliyan coratuwassi dend-duwassinne kunddethaw gaaso gidanaw, qassikka iitaa haasayiyaawanttussi malla gidanaw dooretteedda.

³⁵ Coratookka wozanaa qofay qonccowaa gidanaw, ne shemppuukka mashshaan qanxxowaadan seelettanawaa” yaageedda.

³⁶ Qassikka Aaseera yaraappe gideedda Paanu7eela naatta Haanno geetettiyaa nabatta de7aw; Izakka loythaa cimaaddu. Bare wodorotethaan geleedda asinaanna laappu laythaa de7eeddawunno.

³⁷ Izi laythaykka hosppun tammanne oydduwaa gidana gakkanaw gallasaanne qammaa geeshsha golliyaappe shaakettennaan xoomaaninne woosaan kiitettaadde am77e § gidaade gami77aaddu.

³⁸ He wodekka shiiqaade Xoossaa galataaddu; Qassikka Yeerusalaame asay wozettanaw naagiyaawanttoo ubbatoo gacino Na7aa Yesuusabaa odaaddu.

Yooseefonne Mayraama Naazireete Simmeeddino

³⁹ Yooseefonne Mayraama Godaa higgiiyan azazetteeddawaa ubbaa polowaappe guyye Galiilaa Awuraajjaan de7iyaa barenttu katamaa Naazireete simmeeddino.

⁴⁰ Guutha na7aykka dicciidenne minniidde beedda; aadho eraanikka kumeedda; Xoossaa aadho keekatethay Aabolla shemppeedda.

Guutha Na7aa Yesuusi Geeshsha Golliyan

⁴¹ Yooseefonne Mayraama laythaan laythaan Paasigaa Baalaa bonchchanaw Yeerusalaame katamaa biino.

⁴² Na7awukka tammanne laa77u laythaa gido wode dooyaadan baalaw hini Yeerusalaame keseeddino.

⁴³ Baalaa polowaappe kaalla barenttu golle untunttu simmoode guutha na7aa Yesuusi Yooseefonne Mayraama erennaan Yeerusalaamen atti aggeedda.

⁴⁴ Untuntunna ittippe de7iyaawaa malatina itti gallassaa ogiyaa hametteeddino. Guyyeppe qassikka barenttu dabbatuwaannanne barenttu siiqettiyaawanttu matan koshshaa dommeeddino.

⁴⁵ Dhayo wode koyyiidde hini Yeerusalaame simmeeddino.

⁴⁶ Heezzu gallasaappe guyye, tamarissiyaawanttu gidon Yesuusi uttiide untunttu giyaawaa sisiidenne untuntta oochchiidde Geeshsha Golliyaa garssan de7iyaawaa be7eeddino.

⁴⁷ Sisiyaawanttu ubbatuukka, A akeekaaninne A zaaruwan maalaletteeddino.

⁴⁸ Yooseefonne A daaya A be7o wode maalaletteeddino. A daayakka, “Ta Na7aw, ayaw nuuna hawadan oothay? Ne aabbunne taanne Neena koyyiidde, daro metooteeddo” yaagaaddu.

⁴⁹ Yesuusikka untunttoo, “Ayaw taana koyyiitee? Ta aabbu gollen* de7anaw taw koshshiyaawaa eribeykkitee?” yaagi zaareedda.

⁵⁰ Hewaa yaagi odoppe attin, untunttoo I odeedda yewuu ayaa gintto gelibeenna.

⁵¹ Hewaappe simmiide, untuntunna ittippe hini Naazireete beedda; hewanka untunttoo azazettee. A daayakka hewaa ubbaa bare wozanaan wothaaddu.

⁵² Yesuusikka eraaninne geesan, sabaanikka Xoossanne asaa sinthan dicceedda.

§ 2:37 am77e: Am77e guussay asinay hayqqina gelennaan gami77eedda maccawunno. Ha payduwaan xaafetteedda mishiratta laappu laythaa xalalaa asinaanna gami77owaappe guyye 84 laythaa ubbaa am77e gidaade gami77aaddu. 2:39 Mat 2:23 2:41 Kes 12:1-27; Zar 16:1-8 * 2:49 Ta aabbu gollen: Guussay, Ta aabbu kiitteedda oosuuaa polanaw bessee guussaa. 2:52 1Sa 2:26; Lem 3:4

3

Xammaqiyaa Yohaannisi Yesuusaw Ogiyaa Giigissee
(*Mat 3:1-12; Mar 1:1-8*)

¹ Xibaariyoosa geetettiyaa kaatii kawuteedda tammanne ichcheshethiyaa laythaan Phenxxenaawiyaa Philaaxoosi Yihudaa mooddiyaa wode, Heroodise Galiilaan oyddenthiyaa shaakuwaa mooddiyaa wode, A ishay Piliphphoosikka Ixuuriyaaninne Xirkkonddoosan oyddenthiyaa shaakuwaa mooddiyaa wode, Lisaaniyoosikka Abileen oyydenthiyaa shaakuwaa mooddiyawaa gidiide mooddi de7ishshin,

² Haanninne Qeyyaafay qeesatuwaa kaappatuwaa * gidiide de7ishshin, Xoossaa qaalay Zakkaraasa na7aa Yohaannisakko mela biittaaan yeedda.

³ Yohaannisi Yorddaanoosa Shaafaa heeraa ubbaa biide, “Hintte nagaray atto geetettana mala nagaraa paaxiide xammaqettite” yaagi tamarisseedda.

⁴ Nabiyyaa Iisiyaasa maxaafan xaafetteedda qaalaadan,
“Mela biittaaan waassiyaa bitaniyaa kooshshay,

‘Godaw ogiyaa giigisite;
A ogiyaakka suurissite.

⁵ “ ‘Ollay ubbay kumo;
deriinne zozii denbbaa gido,
giigenna ogi ubbay giigo,
hanchchiro ogi ubbay liiqo.

⁶ “ ‘Hewaa gidoope Asay ubbay Xoossay ashshiyaawaa be7ana’ ”
yaageedda.

⁷ Hawaa diraw Yohaannisi A kushiyan xammaqettanaw keseedda asaw hawaadan oduwaa doommedda, “Hentteno, shooshshaa naatoo; yiyaa hanqquwaappe attana mala hinttentta ooni maqqeedde?”

⁸ Simmi hinttenttu nagaraappe simmeeddawanttoo bessiyaa ayfiyaa ayfite. Hinttenttu wozanaan Abraahaamo nu aabbu de7ee gooppite. Xoossay Abraahaamossi † naanaa ha shuchchatuwaappe denthanaw danddayee yaagaade taani hinttenttoo oday.

⁹ Ha77i ubba beexi mithaa xaphuwan qanxxanaw giigi utteedda; simmi lo77o ayfiyaa ayfenna mithay ubbay qanxxettiide tamaan olettanawaa.”

¹⁰ “Yaatina ha77i nu ayaa udanee?” yaagiide A cora asay oochcheedda.

¹¹ Yohaannisikka, “Laa77u mayuu de7iyaawe baynnawoo immo; qumay de7iyaawekka baynnawoo gisho” yaagi zaareedda.

¹² Qaraxaa shiishshiyaawanttukka xammaqettanaw yiide, “Tamaarssiyaawoo, nu ayaa udanee?” yaagi oochcheeddino.

¹³ I untunttoo, “Geetettowaappe aadho qaraxaa aathi shiishshoppite” yaagi odeedda.

¹⁴ Hewaappe kaalla wottaaddaratuu, “Nuunishi, ayaa udanee?” yaagi A oochcheeddino.

Yohaannisikka, “Asaa shaluwaa naaquwaan bonqqi akkoppite, oonanne wordduwan mootoppite, hinttenttu dirguu hinttenttoo gidana” yaagi zaareedda.

¹⁵ He wode asay ubbay Kiristtoosa yuussaa naagiidde de7iyaa diraw Yohaannisa, “Hawekka Kiristtoosa gidennaan attenna” yaagiide barenttu wozanaan maleeddino.

* **3:2** qeesatuwaa kaappatuu Haanninne Qeyyaafay: Haanna kaappotethaa wodi Yesuusi yelettanaappe kase 6-15 laythaa gakkanaassa. Qeyyaafaa geetettiyaa Haanna bolluu 18-37 laythaa kaappo gidiide Yesuusa yeletaappe kase gami77eedda. **3:4** Isa 40:3-5 **3:7** Mat 12:34; 23:33 † **3:8** Abraahaamossi naanaa: Ayihuda asatuu barentta Xoossay dooreedda asaa yaagi qoppiino. Gaasuunneekka, beni hidootta qaalay Xoossaa nu aabbu Abraahaamossi imetteedda yaagiide qoppiyaa diraassa. **3:9** Mat 7:19 **3:12** Luq 7:29

16 Yohaannisi ubbatuwaakka, “Taani haathan xammaqay; gidoppe attin taappe wolqqaamaynne taanikka A caammaa qashuwaa billana danddayennawe † biro yaanawaa; ikka Ayyaanaa Geeshshaaninne tamaan xammaqanawaa;

17 A kushiyan kathaa dalaappe shaakki geeshshiyaa layday de7ee. Kathaa uddummaan bukkowaa geeshshi punniide ayfiyaa diyyiyan qolee; shin dalaa to7enna tamaan guuddee.”

18 Yohaannisikka hara cora qaalaan cora asaa maqqiidde mishiraachchuwaa qaalaa odeedda.

Heroodise Xammaqiyaa Yohaannisa Qachcheedda

19 Galiilaa mooddiyaa Heroodisa qassi bare ishaa Piliphphoosa machchatto Herodiyaado I akkeedda dirawunne haraakka cora iita kiitaa kiitetto diraw, Yohaannisi seereedda.

20 Hawaa diraw ha ubbaa gujjiide Heroodise Yohaannisa qasho golle gelsseedda.

Yohaannisi Yesuusa Xammaqeedda

(Mat 3:13-17; Mar 1:9-11)

21 Asay ubbay xammaqetti simmowaappe guyyiyan Yesuusi xammaqetteedda. I woossi de7ishshinkka saluu dooyetti aggeedda.

22 Geeshsha Ayyaanaykka haraphphiya malatiide A bollaani wodhdheedda. Saluwaappekka, “Ta dosiyaa na7ay neena; neenan Taani nashettay” yaagiyaa qaalay yeedda.

Yesuusa Yeletay Kase Guyye Mayizzaappe De7iyaa Payduwaa

(Mat 1:1-17)

23 Yesuusi tamarssuwaa doommooode aw hattamu laythaa gideedda; cora asaykka barenttoo malatowaadan A Yooseefo na7aa yaagiino; Yooseefo Eele na7aa;

24 Eele Maate na7aa; Maate Leewiyaa na7aa; Leewii Milkke na7aa; Milkke Yoona na7aa; Yooni Yooseefo na7aa;

25 Yooseefo Maataatiyaa na7aa; Maataati Amooxe na7aa; Amooxe Naahoomme na7aa; Naahoomme Esiliime na7aa; Esiliime Naage na7aa;

26 Naage Maa7aate na7aa; Maa7aate Maataatiyyu na7aa; Maataatiyyu Seemeye na7aa; Seemeyi Yooseefo na7aa; Yooseefo Yooda na7aa;

27 Yoodi Yoonaana na7aa; Yoonaani Reese na7aa; Reese Zerubaabeela na7aa; Zerubaabeeli Salaatiyaala na7aa; Salaatiyaale Neele na7aa;

28 Neeli Milkke na7aa; Milkke Haadde na7aa; Haadde Yoosaase na7aa; Yoosaase Qoosaama na7aa; Qoosaami Elmaadoome na7aa; Elmaadoome Eere na7aa;

29 Eere Yoosee7e na7aa; Yoosee7e, Eli7eezera na7aa; Eli7eezere, Yoorame na7aa; Yoorami Maaxaate na7aa; Maaxaate Leewiyaa na7aa;

30 Leewii Simoona na7aa; Simoone Yihudaa na7aa; Yihuday Yooseefo na7aa; Yooseefo Yoonaana na7aa; Yoonaani Eeliyaaqeema na7aa;

31 Eeliyaaqeemi Meeliya na7aa; Meeliye Mayinaana na7aa; Mayinaani Maaxaate na7aa; Maaxaate Naataane na7aa; Naataane Daawite na7aa;

32 Daawite Issey na7aa; Issey Iyyoobeeda na7aa; Iyyoobeedi Boo7eeza Na7aa; Boo7eezi Salmoona na7aa; Salmooni Nahishoona na7aa;

33 Nahishooni Aminadaaba na7aa; Aminaadaabi Raama na7aa; Raami Ariina na7aa; Ariinay Hezroona na7aa; Hezrooni Preeza na7aa; Preezi Yihudaa na7aa;

34 Yihuday Yayiqooba na7aa; Yayiqoobi Yisaaqa na7aa; Yisaaqi Abraahaamo na7aa; Abraahaamo Taara na7aa; Taari Naakoora na7aa;

† 3:16 A caammaa qashuwaa billana danddayennawe: Hawe qoomaa woy danggaaxiratti oosuwaa. 3:20 Mat 14:3-4; Mar 6:17-18 3:22 Dom 22:2; Maz 2:7; Isa 42:1; Mat 1:17; Mar 1:11; Luq 9:35

³⁵ Naakoori Seeroohe na7aa; Seeroohi Ragawa na7aa; Ragawi Pelega na7aa; Pelegi Abeera na7aa; Abeeri Saalla na7aa;

³⁶ Saalli Qaynaana na7aa; Qaynaani Arfaakisiide na7aa; Arfaakisiide Seeme na7aa; Seemi Nohe na7aa; Nohe Laameehe na7aa;

³⁷ Laameehi Maatusaala na7aa; Maatusaali Heenooke na7aa; Heenooki Yaareda na7aa; Yaaredi Malaali7eela na7aa; Malaali7eeli Qaynaana na7aa;

³⁸ Qaynaani Heenoosa na7aa; Heenoosi Seete na7aa; Seeti Addaama na7aa; Addaami Xoossaa na7aa.

4

Yesuusaw Shiiquedda Xalahiyaa Paaciyaa

(4:1-13; Mat 4:1-11; Mar 1:12,13)

¹ Yesuusi Geeshsha Ayyaanaan kumiide Yorddaanoosa Shaafaappe simmeedda; Ayyaanaan mela sa7aa kaalesettiide beedda.

² Hewaan oytamu gallassaa daabiloosan paacetteedda. He gallassatuwan ayaanne mibeenna diraw wurssethaa poluwaa heeran I koshatteedda.

³ Daabiloosikka, “Neeni Xoossaa Na7aa gidoope ha shuchchaa, ‘Ukitha gida’ gaade azaza” yaageedda.

⁴ Yesuusikka, “ ‘Asay Xoossaa Qaalaa ubbaappe attin ukithaa xalalaan de7enna’ geetetti Xoossaa Qalaan xaafetteedda” yaagi zaareedda.

⁵ Daabiloosikka dhoqqa gideedda deriyaa Yesuusa kessiide alamiyaa kawutethaa ubbaa liphoo ayfii simmanaw besseedda.

⁶ Daabiloosikka, “Ha kawutethaa maatayenne bonchchuu ubbay taw imetteedda. Taani ta dosiyaa oossinne immana; newukka immana.

⁷ Hewaa gidiyaa diraw, ne ta sinthaan taw goyinnoope ha ubbay neessa gidanawaa” yaageedda.

⁸ Yesuusikka zaariide, “ ‘Godaa Xoossaw goyinna, A xalalaa Godaya’ geetetti Xoossaa Qalaan xaafetteedda” yaageedda.

⁹⁻¹¹ Daabiloosikka Yesuusa Yeerusalaame afiide Geeshsha Golliyaa huuphiyaa kessiide,

“ ‘Xoossay neena naagana mala
kiitanchchatuwaa kiittanawaa,
untunttukka ne gedi shuchchaan dhubettenna mala
barenttu kushiyaan neena denthanawantta’
yaagettiide Geeshsha Maxaafaan xaafetteedda;
ane Neeni Xoossaa Na7aa gidoope
hawaappe duge neena ola”
yaageedda.

¹² Yesuusikka zaariide, “ ‘Ne Godaa Xoossaa paaccoppa’ geetetteedda” yaageedda.

¹³ Daabiloosikka paaciyaa ubbaa wurssowaappe guyye guutha wodew Yesuusappe shaaketteedda.

Yesuusi Galiilaan Oosuwaa Doommeedda

(Mat 4:12-17; Mar 1:14,15)

¹⁴ Yesuusikka Ayyaanaa wolqqaan Galiilaa gadiyaa simmeedda. A waariikka yu-ushshuwaan de7iyaa ubbaa gakkeedda.

¹⁵ Yesuusikka Ayihudatuwaa Woosa Golliyan tamaariisiiide asaan ubbaan galatetteedda.

Naazireeten Yesuusa Ixxeeddino

(Mat 13:53-58; Mar 6:1-6)

¹⁶ I bare dicco katamaa Naazireete yeedda; kase oothiyaawadankka sambbata gallassi Ayihudatuwaa woosa golle geliide nabbabanaw denddiide eqqeedda.

¹⁷⁻¹⁹ Nabiyyaa Isiyaasan xaafettiide xaaxetteedda maxaafaa aw immeeddino. He maxaafaa billiide:

“Taani hiyyesatuwassi mishiraachchuwaa odanaw oketteedda diraw Godaa Ayyaanay Ta bollan de7ee.

Qashetteeddawanttussi bilethaa,
qooqatuwassi xeellana mala odanaw,
qaykka naaqetteeddawantta naaquwaappe
kessana mala dosetteedda Godaa laythaa
odana mala, Taana kiitteennda”
geetetti xaafetteeddasaa demmeedda.

²⁰ Maxaafaakka xaaxiide Ayihudatuwaa woosa golliyan oothiyaawoo immiide utteedda. Ayihudatuwaa woosa golliyan de7iyaa asay ubbay A caddi xeelleedda.

²¹ Yesuusikka, “Hachche hinttew nabbabettina hinttenttu siseedda qaalay poletteedda” yaageedda.

²² Ubbay aw markkatteeddino. A doonaappe kesiyaa aadho keekatethaa qaalaappe denddeeddawaan maalalettiidde, “Hawe Yooseefo na7aa gidennee?” geeddino.

²³ Yesuusikka sidhe banttaan ha leemisuwan, “Hinttenttu taw ‘Dhaliyaa Godaw, ne huuphiyaa patha, neeni Qifirinaahooman oothina nu sisowaa ubbaa ha ne kamaanikka qassi ootha’ yaagiide odiita” yaageedda.

²⁴ Qassikka, “Tumuwaa yaagay, nabii bare yeletto gadiyaan gammakka bonchchettenna.

²⁵ “Yewuwaan qassi tumuwaa oday: Eelaasa wodiyaan heezzu laythanne usuppun agenaa iray bukkennaan ixxina sa7aa ubbaan wolqqaama koshay geleedda wode, Israa7eelen cora am77atuu de7iino.

²⁶ Eelaasikka Sidoonaa gadiyaan de7iyaa Seraafta heeraa itti am77attikko kiitetteed-dappe attin ookkonne kiitetti beenna.

²⁷ Nabiyyaa Elssaa7a wodiyankka Israa7eeliyaan cora oolluwaa harggiyan * oyqetteeddawanttu de7iino; Sooriyaa biittaan de7iyaa Ni7imaaneppe attin untuntuppe ooninne paxi beenna” yaageedda.

²⁸ Ayihudatuwaa woosa golliyan de7iyaawanttu ubbatuu hawaa sisiide darissiide hanqqetteeddino.

²⁹ Unttuntu denddiide Yesuusa katamaappe gaxaa kessiide duge olanaw katamay keexetteedda deriyaa huuphiyaa afeeddino.

³⁰ Shin Yesuusi unttuntu gidduwanna aadhdiide beedda.

Iita Ayyaanay Oyqqeedda Bitaniyaa
(4:31-37; Mar 1:21-28)

³¹ Hewaappe guyyiyaan Yesuusi Galiilaa gadiyaan de7iyaa Qifirinaahooma katamaa beedda. Sambbata gallassaankka asaa tamarisseedda.

³² I tamarisseyyaa timirttii maataan gidiyaa diraw siseedda asay ubbay maalaletteeddino.

³³ Ayihudatuwaa woosa golliyan iita ayyaanay oyqqeedda bitani de7ee; bare kooshshaa dhoqqu udi waassiide,

³⁴ “Hayya godo aggaarikki Naazireetiyyaa Yesuusa; nuussi neenanna ay ittippetethay de7ii? Nuuna bayizzanaw yaaddi? Neeni oonentto eraaddi; Neeni Xoossaa Aawuu kiitteennda geeshshaa gidikkii!” yaageedda.

4:17-19 Isa 61:1-2 4:24 Yoh 4:44 4:25 1Ka 17:1 4:26 1Ka 17:8-16 * 4:27 oolluwaa harggiyaa: Xoossaa qaalay tamarisseyyaa wodiyaan ubbaan, “Oolluwaa” giyaa qaalay galbbaa bollan sakkiiyaa sakuwaa ubbaassi akettiyawaa. 4:27 2Ka 5:1-14 4:32 Mat 7:28,29

³⁵ Yesuusikka, “Co77u ga, aappekka kesa” yaagi seereedda. Iita ayyaanay bitaniyaa untunttu gidduwan kunddissiide aynne qohennaan aappe keseedda.

³⁶ Asay ubbay maalalettiide ittu ittoo, “Hawe ayaa qaalee? Barew de7iyaa maataaninne wolqqaan iita ayyaanatuwaa seeree; qassi iita ayyaanaykka kese” yaagiidde haasayeeddino.

³⁷ A waariikka he yuushshuwaan de7iyaa gadiyaa ubbaa gakkeedda.

Yesuusi Cora Hargganchcha Asaa Patheedda

(Mat 8:14-17; Mar 1:29-34)

³⁸ Yesuusi Ayihudatuwaa woosa golliyappe denddiide Simoona golliyaa geleedda, Simoona bollotatta wolqqaama qoxuwaa harggiyan harggettaade giseeddawunniw Yesuusi izo pathanaadan asay A woosseedda.

³⁹ I matan eqqiide qoxuwaa harggiyaa seerina, harggii yeddiisheedda; hewodiyankka denddaade untunttoo kiitettaaddu.

⁴⁰ Away wullo wodiyaan dumma dumma harggiyan oyqetteedda harganchchatuwa ubbaa aakko aheeddino; ikka ittuwa ittuwa bolla bare kushiya wothiide patheedda.

⁴¹ Iita ayyaanatuukka, “Neeni Kiristtoosa Xoossaa Na7aa” yaagi waassiidde cora asaappe keseeddino. I Kiristtoosa gidowaa untunttu ereedda diraw haasayenna mala diggeedda.

Yesuusi Galiilaan Tamaarisseedda

(Mat 4:23-25; Mar 1:35-39)

⁴² Sa7ay wontto wode asay baynnasaa beedda; asay ubbay A koyyiidde I de7iyaasaa yeeddino. Barenttuppe shaaketti beennaadan digganaw koyyeeddino.

⁴³ I qay, “Hini hara katamatuwassi baade Xoossaa Kawutethaa mishiraachchuwa Qaalaa odanaw koshshee; taani kiitetteeddawe hawaa diraassa” yaageedda.

⁴⁴ Galiilaan de7iyaa Ayihudatuwaa woosa gollen Qaalaa tamarissiidde gami77eedda.

5

Yesuusi Koyro Barena Kaalliyawantta Dooreedda

(Mat 4:18-22; Mar 1:16-20)

¹ Itti gallassi Yesuusi Gensaareexe Abbaa * gaxaan eqqiide de7ishshin cora asay aakko shiiqiide Xoossaa qaalaa sisanaw sugetti de7iino.

² He wode laa77u wongiratu † Abbaa gaxaan eqgowaa I be7eedda; moliyaa phiriyaawanttu qassi wonggiratuwappe wodhdhiide barenttu dabbaa meecci de7iino.

³ Yesuusi wonggiratuwaa giddoppe Simoonawunno gideeddawunnini geliide sa7aappe yaa abbaakko guuthaa shiishshanaadan oochcheedda. Hewaappe guyye wonggiriya bollan uttiide asaa tamarissuwaa doommeedda.

⁴ Tamarissuwaa bethowaappe guyyiyan Simoona, “Wonggiriya yaa abbaa ciim-muwakko shiishshite; hinttenttu dabbaakka moliyaa phiranaw olite” yaageedda.

⁵ Simoonikka, “Godaw, qammaa kummenthaa daaburi aqiide ayinneekka oy-iqqibeykko; shin ha77i Neeni goowaadan dabbaa oleetto” yaagi zaareedda.

⁶ Hewaadankka oothedda wode, daro cora moliyaa oyqqeeddino. Untunttu dab-batuukka duuxerettanaw haneeddino.

⁷ Hara wonggiriyaan de7iyaa laggethatuu yiide maaddanaadan wutteeddino; unt-tunttu laa77u wonggiratuwankka moliyaa kunthina wonggiratu mitettussaa doom-meeddino.

* **5:1 Gensaareexe Abbaa:** Galiilaa Abbaassi imetteedda dumma sunthaa. **5:1** Mat 13:1,2; Mar 3:9,10; 4:1
 † **5:2 wonggiriya:** Wonggiriya geetettowe, wogga haathaa woy abbaa bolla asay hefintha bagga pinnanaw go77ettiyaa miishshaa. Hayqo asay moogettiyaawaa gidennawaa eranaw koshshee. **5:5** Yoh 21:3 **5:6** Yoh 21:6

⁸ Simooni Phexiroosikka hawaa be7eedda wode Yesuusa gulbbatan kunddiide, “Godaw, taani nagaranchcha asa gido diraw taappe shaaketta” yageedda.

⁹ Hawaa geeddawe inne aananna ittippe de7iyaawanttu ubbay barenttu oyqqeedda moliyaa coratethaan maalaletteeddino.

¹⁰ Hewaadankka qay Simoona laggethaa gideeddawanttu Zabiddiyoosa naanatuu Yayiqoobinne Yohaannisi maalaletteeddino.

Yesuusikka Simoona, “Yayyoppa hawaappe guyyiyan asaa phiriyaawaa gidanaassa” geedda.

¹¹ Unttuntukka wonggiratuwaa haathaappe gaxaa kessiide, ubbabaa aggiide Yesuusa kaalleeddino.

Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda
(Mat 8:1-4; Mar 1:40-45)

¹² Yesuusi katamatuwaappe ittuwan de7ishshin oolluu ‡ bolla ubbaa meedda bitani de7iyaawe Yesuusa be7iide A sinthankka kunddiide, “Godaw, neeni koyyoope taana pathanaw danddayaa” yaagiide woosseedda.

¹³ Yesuusikka bare kushiya yeddi bochchiide, “Dosay geeyya!” geedda. Heman77iyankka oolluu A yeddeedda.

¹⁴ Yesuusi A, “Hawaa oossinne odoppa. Shin qeesaakko baade neena besa. Hewaappe guyye oolluwaa harggiyaappe paxeeddawaassi markka gidanaadan Muse higgian azazetteedda yarshshuwaa shiishsha” geedda.

¹⁵ Gidoshshin A waarii loythi aakkiidde beedda; daro cora asaykka Yesuusi odiyaawaa sisanawunne barenttu harggiyappe paxanaw shiiqeeddino.

¹⁶ Yesuusi cora wode geemasaa biide woossee.

Yesuusi Bollay Sileedda Bitaniyaa Patheedda
(5:18-26; Mat 9:2-8; Mar 2:3-12)

¹⁷ Itti gallassi Yesuusi tamarissiidde de7ishshin Galiilaappenne Yihuudaa heeraa ubbaappe, Yeerusalaame yeedda Parisaawatuunne higgiaa tamarissiyaawanttu utti de7ishshin hargganchchatuwaa pathana mala Xoossaa Aawuwaa wolqqay aw imetteedda.

¹⁸ He wode bollay sileedda § itti bitaniyaa amareedda asay shanchchamaan tookki ahi golle gelssiide Yesuusa sinthan wothanaw koyyeeddino.

¹⁹ Asaa coratethaappe denddeeddawaan Yesuusakko shiiqanaw danddayi beykkino. Hewaa diraw bollaw gi77i golliyaa kaaraa * qaariide A, shanchchamaanna asaa gidon Yesuusa sinthaan wotheeddino.

²⁰ Yesuusikka untuntu ammanuwaa be7iide, “Ha bitanew, ne nagaray atto geetteedda” yaageedda.

²¹ Muse higgiaa tamarissiyaawanttunne Parisaawatu, “Hawe Xoossaa boriyaawe oone? Itti Xoossaappe attin nagaraa atto gaanaw ooni danddayii?” yaagi qofaa doommeeddino.

²² Yesuusikka untuntu qofaa ero diraw hawaadan geedda, “Ayissi hinttenttu wozanaan hawaadan qoppiitee?”

²³ ‘Ne nagaray atto geetteedda’ gaanawaappenne ‘Denddaade ba’ gaanawaappe haqawe matee?

‡ 5:12 oolluwaa: 4:27 xeellite. § 5:18 bollay sileedda: Hawaa guussay Griike qaalaan “Paralumoo7ay” geette-tiyaawaa. Ha qaala biléthay Inggilizeethuwaan “Paraalayizid” guussaa. Ha laa77atuwaakka Dawuroothuwan bilétha immoode, keechcheeddawaa woy qaaxxenna mala daabureeddawaa guussaa. * 5:19 kaaraa: Ha payduwaan geetteedda golliyaa kaaray Dawurawaa mala gidennaadan, Palestine gaden golliyaa bollan de7iyaa kaaray gede qerettiide keexettee. Hewe yaatiide qay dufettiide gaxaan gaxaan hara mithay tecettina loythi keexettee. Hewaa mala keexay ooratha qaala caaquwaa wodiyaan eretteeddawaa.

²⁴ Yewuwaan qassi hawaa taani geeddawe, Asaa Na7ay biittaa bollan nagaraa maaranaw maatay de7iyaawaa hinttenttu eranaadana.” Hewaappekka gunddeeda bitaniyaa, “Dendda ne shanchchamaa tookkaade ne golle ba gay” yaageedda.

²⁵ Gunddaykka asaa sinthaan dendowaashshin bare shanchchamaa tookkiide Xoos-saa galatiidde bare soy beedda.

²⁶ Ha wode ubbatuukka darii maalaletteeddino; Xoossaakka galatiidde, “Hachche malabaa be7eeddo” yaagiide yashshaan kumeeddino.

Yesuusi Leewiyaa Dooreedda
(5:27-32; Mat 9:9-13; Mar 2:13-17)

²⁷ Hewaappe guyyiyan Yesuusi kesiide beedda; Leewiyaa geetettiyaa qaraxaa shi-ishshiyaawe, qaraxaa shiishshiyaasan uttowaa be7iide, “Taana kaalla” geedda.

²⁸ Ikka denddiide ubbabaa aggiide A kaalleedda.

²⁹ Hewaappe simmiide Leewii bare gollen daro shoobiyaa giigisseedda; cora qaraxaa shiishshiyaawantunne hara cora asaykka untuntunna uttiide mide7iino.

³⁰ Parisaawatuunne higgiiya tamarissiyaa, untuntunna oothiyaawanttu, Yesuusa kaalliyawanttu bollan, “Ayissi qaraxaa qanxxiyaawanttunne nagaranchchatuwaanna miiteennee ushiitee?” yaagiide zuuzummeeddino.

³¹ Yesuusikka, “Hargganchcha asaappe attin paxa asaassi aakimiyaa koshshenna.

³² Taani yeeddawe, nagaranchchatuu barenttu nagaraa paaxiide simmanaadanappe attin, xillatuwaa xeesanaw yabeykke” yaagi zaareedda.

Yesuusi Xoomaabaa Ooshetteedda
(5:33-39; Mat 9:14-17; Mar 2:18-22)

³³ Hawaappe guyyiyan Yesuusa, “Yohaannisa kaalliyawantunne Parisaawatuwaa kaalliyawanttu ubba wode xoomiinonne woossiino; shin Neena kaalliyawanttu qassi ubba gallassi miinonne ushiino” yaagiide oochcheeddino.

³⁴ Yesuusikka, “Mishiray untuntunna de7ishshin miyaatatuu xoomanaw danddayi-ino?”

³⁵ Yewuwaan qassi mishiray untuntuppe shaakettiide baana wodii yaanawaa; he wode xoomanawantta” yaagi zaareedda.

³⁶ Yesuusikka kaalliyaa leemisuwaa odeedda: “Ooratha mayuwaappe peedhi akkiide eca mayuwaa bollan dheppiyaawe baawa; gaasuukka hawaada udooppe ooratha mayuwaa peedhee; ooratha dhefiikka eca mayuwaan giigenna.

³⁷ Hawaadanka eceedda cilggiyaan † ooratha woyiniyaa eessaa wothiyaawe baawa; wothooppe qay ooratha woyiniyaa eessay cilggiyaa dhuussee; eessaykka gukkee; cilggayikka bayee.

³⁸ Ooratha woyiniyaa eessaa, ooratha cilggiyaan wothanaw bessee.

³⁹ Eca woyiniyaa eessaa ushiide oorathaa koyyiyaawe ooninne baawa; gaasuukka eca mal77ee giya diraw.”

6

Yesuusa Kaalliyawanttu Sambataan Tishaa Duutheeddino
(Mat 12:1-8; Mar 2:23-28)

¹ Sambata gallassi Yesuusi barena kaalliyawanttunna ittippe itti goshshaa gid-duwanna aadhdhiya wode A kaalliyawanttu zarggaappe tishaa duuthiide barenttu kushiyan shigechchiide muussaa doommeeddino.

² Parisaawatuwaa giddoppe, “Sambata gallasaan oothanaw woga gidennawaa ayaw oothiitee?” yaageeddino.

5:30 Luq 15:1,2 † 5:37 cilggiyaa: Hawoo Dawuroothuwan imettiyaa guja biletay eessaa naa77iyaa ogoruwaa.

³ Yesuusi, “Kaatiyaa Daawitenne ittippe de7iyaawanttu koshatteedda wode ootheed-dawaa nabbabi beykkitee?

⁴ Daawite Xoossaa golliya geliide qeesatuwaappe attin hara asay meennaadan diggetteedda, Xoossaw yarshshetteedda qumaa meedda. Ittippe de7iyaawanttukka I imminaade meeddino” yaagi zaareedda.

⁵ Hawaappe kaalliide Yesuusi, “Asaa na7ay sambbataw Godaa!” geedda.

Yesuusi Kushii Gunddeedda Bitaniyaa Patheedda

(Mat 12:9-14; Mar 3:1-6)

⁶ Hara sambbata gallasaan Yesuusi Ayihudatuwaa woossiyaa golliyaa geliide tamarissi de7ee. Hewankka ushechcha kushii sileedda bitani de7ee.

⁷ Higgiiyaa tamarssiyaawanttunne Parisaawatuu Yesuusa mootiyaa gaasuwa demmanaw I sambbataan asaa pathooppe be7ana giide naagi de7iino.

⁸ Ikka untunttu qofaa eriide kushii sileedda bitaniyaa, “Dendda asaa gidduwan eqqa” yaageedda. Bitaniikka denddi eqqeedda.

⁹ Hewaappe simmiide Yesuusi, “Haninttonne sambbata gallasaan lo77obaa oothanaw bessiyee iitabaa oothanaw bessii? Shemppuwaa ashshanaw bessiyee wodhanaw bessii?” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi bare yuushshuwaan de7iyaa asaa ubbaa xeellowaappe guyyiyan bitaniyaa, “Ne kushiyaa micca!” yaageedda. Ikka micciide paxeedda.

¹¹ Untunttu loythi hanqqeettiide Yesuusa bolla oothanawaa barenttu gidдон maqqetteeddino.

Yesuusi Tammanne Laa77u Kiitetteeddawantta Dooreedda

(Mat 10:1-4; Mar 3:13-19)

¹² He wodiyaan Yesuusi deriyaa bolla woossanaw keseedda; hewankka qammaa kumenthaa Xoossaakko woossiide aqeedda.

¹³ Sa7ay wonttowaan barena kaalliyaa wantta xeseedda. Hewanttuppekka tammanne laa77atuwaa dooriide, “Kiitetteeddawantta” * yaagiide suntheedda.

¹⁴ Untunttu sunthaykka: Phexiroosa giide I suntheedda Simoona, A ishaa Inddiraasa, Yayiqooba, Yohaannisa, Piliphphoosanne Barttalamoosa,

¹⁵ Maatoossa, Toomaasa, Ilppiyoosa na7aa Yayiqooba, bare gadew seelettiyaa Simoona,

¹⁶ Yayiqooba na7aa Yihudaanne Yesuusa aathi immeedda asqqorttu Yihudaa. †

Yesuusi Cora Asaa Tamarisseeddanne Patheedda

(Mat 4:23-25)

¹⁷ Yesuusikka untunttunna ittippe deriyaappe wodhdhiide dembbasaan eqqeedda. A kaalliyaa wanttuppekka cora asay hewaan de7ee. Qaykka Aappe sisanawunne barenttu harggiyaappe paxanaw Yihudaa gadiyaappe, Yeerusalaame katamaappe, abbaa matan de7iyaa Xiirrosappenne Sidonaappe yeedda cora asay hewaan de7iino.

¹⁸ Ha asaykka A sisanawunne barenttu harggiyaappe paxanaw yeeddino. Tuna ayyaan an oyqettiide metootiyaawanttukka paxeeddino.

¹⁹ Wolqqay aappe kesiide ubbaa pathiyaa diraw asay ubbay A bochchanaw koyyee.

Anjuwaabanne Metuwaabaa

(Mat 5:1-12)

²⁰ Barena kaalliyaa wantta xeelliide yaageedda:

“Hinttenttu manqqatuu anjjetteddawatnta;

Ayissi gooppe, Xoossaa kawutethay hinttenttuwaa.

6:4 Wog 24:9 * **6:13** Kiitetteeddawantta: Hawaa guussay tammanne laa77u Yesuusi kiitteedda hawaaratuwaa guussaa. † **6:16** asqqorttu: Hawaa guussay Ayihuda gadiyaan de7iyaa Asqqorootu geetettiyaa gadiyaappe yeennaan antenna guussa. Ha sunthaa bilethay, “Worddanchaa”. Qaykka, “Hayqoo aathi immiyaawaa” guussaa.

²¹ Hinttenttu ha77i koshattiyaawanttu anjjetteddawannta;
gidini kaallanita; hinttenttu ha77i yeekkiyaawanttu
anjjetteddawannta;
gidini miiccanita.

²² “Asaa na7aa diraw hinttentta asay ixxiyaa wodenne toochchiyaa wode, hinttenttu sunthaakka iitaan denthiiyaa wode, anjjetteddita.

²³ Saluwan hinttenttu akkana woytay dara gidiyaa diraw he gallassi nashechchaan guppite; gaasuukka kase hinttenttu aawotuu nabatuwaa bollan hawaadan oothiide de7eeddino.

²⁴ Yewuwaan qassi dure asatoo
hinttenttoo aayyee; hinttenttu ishalo de7uwan de7eeddita.

²⁵ Hinttenttoo ha77i kalleeddawanttoo aayyee;
gidini koshattanita;
hinttenttoo ha77i miicciyaawanttoo aayyee;
gidini kayyottanitanne yeekkanita.

²⁶ Asay ubbay hinttenttu lo77otethaabaa haasayiyaa wode,
hinttenttoo aayyee;
kase hinttenttu aawotuu worddo nabatoo
hawaadan ootheeddino.

Morkkiyaa Siiqanaw Bessee
(Mat 5:38-48; 7:12)

²⁷ “Shin Taani odiyaawaa sisiyaawanttoo yaagay: hinttenttu morkketuwaa dosite; hinttena ixxiyaawanttoo, lo77uwaa oothite;

²⁸ hinttena sheqqiyaawantta anjjite, hinttena naaqqiyaawanttoo, woossite.

²⁹ Itti bagga shayyiyaa baqqiyaawoo, laa7ethuwaakka besa; ooninne ne kootiya akkiyawoo, ne shaamiciyaakka diggoppa.

³⁰ “New de7iyaawaa neena woossiyaawoo, imma; newaa akkeeddawaa, zaara gaade oochchoppa.

³¹ Asay hinttenttoo oothana mala hinttenttu dosiyaawadan, hinttenttukka haraw hawaadan oothite.

³² “Hinttentta dosiyaawantta xalalaa dosooppe ay galatay de7ii? Hawaa gidooppe nagaranchchatuukka barena dosiyaawantta dosiino.

³³ Hinttenttoo lo77obaa oothiyaawanttu xalalaw hinttenttu lo77obaa oothooppe hewoo ay galatay de7ii? Nagaranchchatuukka hawaadan oothiino.

³⁴ Tal77iide hinttew zaaranaw danddayiyaawanttu xalalaw tal77ooppe ay galatay de7ii? Bare tal77eeddawaa zaariide akkanaw nagaranchchatuukka barenttu garssan tal77ettiino.

³⁵ Shin hinttenttu, hinttenttu morkkiyaa dosite; untunttookka lo77obaa oothite; hinttenttuppe tal77owaa zaariidi akkanaw qoppoppite. Hawaa hinttenttu polooppe hinttenttoo gatii daranawaa. Qassi hinttenttu Ubbaappe Bolla Xoossaa naanaa gidanita. I iitatoonne galatennawanttookka keeka.

³⁶ Hinttenttu aabbu maariyaawaa gidowaadan hinttenttukka maariyaawantta gidite.

Hara Asaa Pirddanaw Bessenna
(Mat 7:1-5)

³⁷ “O bollankka pirddoppite, hinttenttu bollankka pirddettenna; haraa bolla kunaaniyaa oothoppite; hinttenttu bollankka kunaani oosettenna. Atto giite; Xoossay hinttenttoo atto gaana.

³⁸ Immite; hinttenttoo imettana. Hinttenttu makkeedda makaan hinttenttoo makettana. Baqqi naaqqina siilli kumi palah laalettiiyaa makaa hinttenttu kiwuwaan idinthana” geedda.

³⁹ Qassikka Yesuusi hawaappe kaalliyaa leemisuwaa odeedda; “Qooqay qooqaa kaaletanaw danddayii? Qooqay qooqaa kaaletthooppa laa77atuukka oyqettiide ollaan kunddikkinoo?”

⁴⁰ Tamaariyaawe barena tamarissiyaawaappe aadhdhenna; tamaariyaawe minni tamarooppa barena tamarissowaa mala gidanaw danddayee.

⁴¹ “Ne ayfiyaa gidдон de7iyaa tuussaa kessennaan de7aadde hara ne laggiyaa ayfiyaa gidдон de7iyaa suullaa ayaw xeellay?”

⁴² Ne ayfiyaa garssan de7iyaa tuussaa be7ennaan hara asaakko shiiqaade, ‘Ta ishaw, ne ayfiyaa garssappe suullaa ta kessoo?’ yaaganaw woota danddayay? Ha lo77uwaa malatiyaa iitaw, koyrottaade ne ayfiyaa gidдон de7iyaa tuussaa kessa. Hewaappe guyyiyan ne ishaa ayfiyaa gidдон de7iyaa suullaa kessanaw geeshshaade xeellanaw danddayaa.

Mithattonne Iza Ayfeedda Ayfiyaa

(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Lo77o mithay iita ayfiyaa ayfenna; hewaadankka iita mithay lo77o ayfiyaa ayfanaw danddayenna.

⁴⁴ Mithay ubbay bare ayfiyaa ayfiyaawan erettee. Agunthaappe woddenthaa ayfi maxettenna; hewaadankka, xundduqiyaappe † laadiyaa ayfiyaa maxanaw danddayetta.

⁴⁵ Lo77o asay bare lo77o wozanaappe lo77o yewuwaa haasayee. Qay iita asay bare iita wozanaappe iita yewuwaa haasayee. Ayissi gooppe, asay bare doonan haasayiyawe bare wozanaan kumeeddawaa doonay haasayiyaa diraassa.

Laa77u Qommo Golliyaa Keexxiyaa Asaa

(Mat 7:24-27)

⁴⁶ “Taani odowaa oothikkita, shin ayaw Godaw, Godaw, yaagiide Taana xeegiitee?”

⁴⁷ Taakko yiyaa ubbay ta qaalaakka sisiide oosuwan peeshshiyaawe oona malatintto ta hinttentta bessana;

⁴⁸ Ikka golliyaa keexxiidde daro ollaa bookkiide zaallaa bolla ginbbiide keexxedda asaa malatee; di7uu di77iide he golliyaa suginakka, mino zaallaa bolla keexetto diraw qaathanaw danddaybeenna.

⁴⁹ Qay Ta qaalaa sisiide oosuwaan peeshshenna uray baasuu banttasaa shafiya bolla golliyaa keexxeddawaa malatee. Di7uu di77iide he golliyaa sugo wode man77iyankka kunddeedda; he golliikka iita woda woddiide bayeedda” yaageedda.

7

Yesuusi Xeeuwaa Kaappuwaa Qoomaa Patheedda

(Mat 8:5-13; Yoh 4:43-54)

¹ Yesuusikka hawaa ubba asaa sinthan haasay wurssowaappe guyyiyan hini Qifiri-naahooma beedda.

² Hewankka itti xeeuwaa kaappuu de7ee. I daroppe dosiyaa A qoomay harggiide hayyanaw mateedda.

³ Ikka Yesuusabaa siseedda wode, bare qoomaa woossiide pathana mala Yihudaa cimatuwaa hini aakko kiitteedda.

⁴ Unttunttukka Yesuusakko yiide, “Ha bitani, Neeni A maaddanaadan daroppe koyyeeedda;

⁵ gaasuukka nu asaa I daroppe dosiide Ayihudatuwaa woossiyaa golliyaa keexis-sowekka A” yaagiide daroppe woosseeddino.

6:39 Mat 15:14 † **6:44** xundduqiya: Ha mithay gomi77oriyaa zariyaa gididiide A ayifi ayawunne maaddennawaa.
6:44 Mat 12:34

⁶ Yesuusikka untuntunna ittippe beedda. Ikka hini golliyaa heeraa gakkeedda wode xeetuwa kaappuu bare laggethatuwa barekko xeesiide, “Ta Godaw, daaburoppa; ayissi gooppe, neena ta golliyaa kaaraappe garssa bagganna gelssanaw taw bessenna.

⁷ Hawaa diraw ne sinthaan eqqanawukka haray atto bessiyaawaa gidikke. Shin neeni qaalaa xalalaa oda; ta qoomaykka paxanawaa.

⁸ Taani taappe bollanna maatay de7iyaawanttussi eeno gaade de7iyaa asa. Taappe garssannakka taani kiitissiyaa wottaaddaratuu de7iino. Ittuwaa, ‘Ba’ yaagiyaa wode, bee; haraakka qay, ‘Haaya’ gooppe yee. Ta qoomaykka, hawaa ‘Ootha’ giyaa wode azazettee; oothae” yaageedda.

⁹ Yesuusikka hawaa sisiide A yewuwaan maalaletteedda; guyye simmiide A kaalliyaa daro asaa, “Taani hinttentoo tumuwaa gay; taani hawaa mala ammanuwaa haray atto, Israa7eeliyaa garssankka be7abeykke” yaageedda.

¹⁰ Kase kiitetteedda asatuukka xeetuwa kaappuwaa golle guyye simmiyaa wode, A qoomay paxowaa be7eeddino.

Yesuusi Am77atti Na7aa Hayquwaappe Dentheedda

¹¹ Wonttissa gallassi Yesuusi barena kaalliyaawanttunanne cora asaanna ittippe Nayno geetettiyaa katamatto beeddino.

¹² Yesuusi katamaa gakkana mato wode, asay hayqqeedda anhaa tookkiide keseeddino. Hayqqowekka bare daayiw mexxi itti na7aa; aattakka asinay baynna am77atto. Daro katamaa asaykka izo kaalleeddino.

¹³ Yesuusikka izo be7eedda wode qarettiide, “Yeekkoppa!” yaageedda.

¹⁴ Shiiqueide shanchchamaa bochcheedda; tookkowanttukka eqqeeddino. Yesuusi, “Neeno yalagaw, dendda gay!” yaagina,

¹⁵ bitani suuri utteedda. Hasayaakka doommeedda. Yesuusikka A, A daayiw immeedda.

¹⁶ Ubbaykka yashshaan kumiide, “Wolqqaama nabii nu garssan denddeedda; Xoosaykka bare asaa ashshanaw yeedda!” yaagiide Xoosaa galateeddino.

¹⁷ Hewenneekka Yesuusa waarii Yihudaa yuushshuwaan de7iyaa gadiyaa ubbaan sisettedda.

Xammaqiyaa Yohaannisa

(Mat 11:1-19)

¹⁸ Yohaannisa kaalliyaawanttu hanowaa ubbaa aw odeeddino. Yohaannisikka barena kaalliyaawanttuppe laa77atuwa xeesiide,

¹⁹ “Yaanaawe neeneyee? Woy nuuni haraa naagane?” yaagi, untunttu oochchana mala hini Yesuusakko kiitteedda.

²⁰ Asatuukka Yesuusakko yiide, “Xammaqiyaa Yohaannisi, yaana getetteeddawe neeneyee? Woy haraa naagane? Yaagiide oochchana mala neekko kiitteedda” yaageeddino.

²¹ He wodiyaan Yesuusi cora asaa dumma dumma harggiyaappe patheedda; tuna ayyaanatuwaakka asaappe kesseedda; cora qooqatuwa ayfiyaa dooyeedda.

²² Yesuusikka Yohaannisi kiittowanttoo, “Biide hinttentu be7eeddawaanne siseeddawaa Yohaannisaw odite; qooqatuu xeellanawantta; gunddatuu hamettanawantta; oolluu oyqqowanttu geeyyanawantta; tulleeddawanttu sisanawantta; hayqqeedawanttu denddanawantta; hiyyeesatuwaasikka mishiraachchuwaa qalay odetanawaa.

²³ Taanan dhubettenna asay ubbay anjjetteddawannta” yaageedda.

²⁴ Yohaannisi kiitteeddawanttu bidiggowaappe guyyian Yesuusi asaw Yohaannisabaa oduwa doommeedda: “Aya be7anaw biittaa bazzuwaa keseedditee? Carkkuu qaathiyaa uusunthaa?”

²⁵ Woy ayaa be7anaw keseedditee? Lo77o mayuwaa mayyeedda asaa de7uwaa? Lo77o mayuwaa mayyeeddawanttunne barena giigissiyaawanttu kaatiyaa gollen de7iino.

²⁶ Woy ayaa be7anaw keseedditee? Nabiya be7anaw keseedditee? E; taani hinttentoo yaagay; hinttentu be7anaw kesowe nabiyaaappekka aadhuwaa.

²⁷ Xoossaa Maxaafan, 'Ne ogiyaa neeppe sinthanna giigissiyaa kiitanchchaa neeppe sinthayaade kiittana' geetetti Yohaannisabay xaafetteeddawe hawaa.

²⁸ Maccawanttuppe yeletteeddawanttu garssan xammaqiyaa Yohaannisappe aadhdhiyaa ooninne baawa. Xoossaa kawutethaan qassi ubbaappe laafa geetettiyaawekka aappe aadhdhanawaa" yaageedda.

²⁹ Haray attoshshin qaraxaa kessiyaawanttu attennaan hawaa Yesuusi haasayowaa siseedda ubbay Yohaannisa kushiyan xammaqettowanttu Xoossaw bessiyaa bonchuwaa immeeddino.

³⁰ Shin higgiiyaa tamarissiyaawanttunne Parisaawatuu Yohaannisan xammaqetibeenna diraw, Xoossay untunttoo qoppeeddawaa ixceeddino.

³¹ Yesuusi, "Simmi Taani ha wodiyaa asaa ayaanna leemisoo? Untunttu ayaa malatiinoo?"

³² Untunttu geyaasan uttiide ittu ittuwa xeesiide, 'Suusulliyaa hinttenttoo punnikka

kaa7ibeykkita;

yeekuwa yethaa kesseeddoshshinkka

yeekkibeykkita

yaagettiyyaa naanaa malatiino' geedda.

³³ Xammaqiyaa Yohaannisi qumaa meennaan woyiniyaa eessaakka ushennaan yiina, 'A bollaana gaaleenay de7ee' yaageeddita.

³⁴ Taani Asaa Na7ay maaddenne ushaadde yiina, 'Hawe nafisaamaa; woyiniyaa eessaakka ushiyaawaa; qaraxiyaawanttoonni nagaranchchattoo dabbuwaa' yaagiita.

³⁵ Gidoppe attin Xoossaa aadho eratethay bare oosuwana tuma gidiide beettedda" yaageedda.

Parisaawiyaa Simoona

³⁶ Parisaawatuwaappe ittu barenanna qumaa maana mala shoobbina, Yesuusi A soy biide maanaw utteedda.

³⁷ He katamaan nagaranchchaa geettedda itti mishiratta de7ewunna, Yesuusi A soyin utteeddawaa sisaade, albasxxiroosa geetettiyyaa shuchchaappe oosettedda bilqqaasiyaa kumeedda shittuwaa akka yaaddu.

³⁸ Guyyenna A gediya mataan eqqaade, yeekkaadde A gediyaakka bare afothaan okaa doommaaddu; izi afothay bayizzeedda A gediyaakka bare huuphiyaa binnanaan quccaaddenne A gediya yeraadde gediyan shittuwaakka cacfaaddu.

³⁹ Yesuusa bare soy xeseedda Parisaawiikka hawaa be7iide, "Hawe nabiyaa gideeddentto, hanna A bochchiyaa mishiratta oonenttonne qaykka iza nagaranchchaa gidiyaawaa I eranashshin" yaageedda.

⁴⁰ Yesuusikka zaariide, "Simoona, taani new odiyaa yewuu de7ee" yaagina, Simoonikka, "Tamarissiyaawoo, oda" yaageedda.

⁴¹ Yesuusi, "Itti bitaniyaappe miishshaa tal77eedda laa77u asatuu de7iino. Ittuwaa matan ichcheshu xeetu diinaari, qay yokkuwaa matan ishatamuu de7ee.

⁴² Laa77atookka ciggiyaawe dhayina, laa77atuwaa acuwaakka maarii aggeedda. Hawanttuppe haqawe loythi dosiyawaa malatii?" yaageedda.

⁴³ Simoonikka zaariide, "Daruwaa aggowa malatee" yaageedda. Yesuusikka, "Tumuwa zaaraadda" yaageedda.

⁴⁴ Yesuusi mishirattikko xeelliide, Simoona hawaadan yaageedda; “Hanno mishiratto be7aaddii? Taani ne golle yiina haray attoshshin haathaakka ta gedew immabeykka; shin iza bare afothaan tagediyaa irxxissaaddu; bare huuphiyaa binnanaanikka quc-caaddu.

⁴⁵ Neeni Taana yera beykka; shin iza taani geloodeppe doommaade tagediyaa yeriyaawaa agga beykku.

⁴⁶ Neeni ta huuphiyan zaytiyaa okka beykka; shin iza ta gediyan shittuwaa cac-fafaaddu.

⁴⁷ Hawaa diraw ta hinttentoo oday: daroppe iza doseeddawaa diraw, daro nagaray iziw de7iyaawe maarettedda; guuthay maarettiyaawe guuthaa dose” yaageedda.

⁴⁸ Yesuusi mishiratto, “Ne nagaray qucetteedda” yaageedda.

⁴⁹ Yesuusanna ittippe qumaa maanaw utteeddawantu barenttu wozanaan, “Nagaraa maaranaw danddayiyaawe hawe oone?” yaageeddino.

⁵⁰ Yesuusi mishiratto, “Ne ammanuu neena ashsheedda, sarotethaan ne golle ba” yaageedda.

8

Yesuusa Kaalleedda Maccawantta

¹ Yesuusi hawaappe simmiide, sabbakiiddinne Xoossaa kawutethaa mishi-raachchuwaa qaalaa katamaaninne heeraan odiidde aadhdheedda. Tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawanttukka aananna ittippe de7iino.

² Iita ayyaanaappenne wolqqaama harggiyaappe paxeeddawanttu itti itti mac-cawanttukka de7iino. Hewanttukka: Laappu xalahii keseedda Magdala geetettiya katamaappe yeedda Mayraamonne,

³ Heroodisa golliyan suntha gideedda Kuuza machchatti Yohaanno, Soosina geetet-tewunanne hara coratuwanna ittippe gidiide, Yesuusanne A kaalliyaawantta mi-ishshaan maaddeeddino.

Zerethaa Leemisuwaa (Mat 13:1-9; Mar 4:1-9)

⁴ Cora asay daro katamatuwaappe shiiqiide, Yesuusakko yeedda wodiyaan leemisuwan,

⁵ “Zeriyaawe zerethaa zeranaw keseedda. Zeriya wode itti itti zerethay, ogiyaa doonan wodhdhiide yedhettedda. Yatina saluwaa kafuu hewaa meedda.

⁶ Haray qay zaallaa bolla wodhdhiide doleedda wode koshshiyaa haathaa demmenna diraw meleedda.

⁷ Hara zerethay agunthaa garssan wodhdheedda. Agunthay ittippe dicciide mitteedda.

⁸ Haray lo77iyaa tu7e biittaaan wodhdheedda. Dolowaappe guyyiyan, zereetowaappe xeetu kushiyaa dakkuwaa mokkeedda” yaageedda.

Yesuusi Leemisuwan Haasayeedda Gaasuwaa (Mat 13:10-17; Mar 4:10-12)

Yesuusi hawaa haasayiidde, “Haythay de7iyaa ubbay siso” yaagi qaalaa dhoqqu udiide waasseedda.

⁹ A kaalliyaawanttu, “Ha leemisu ayaa gussee?” yaagi A oochcheeddino.

¹⁰ Ikka zaariide,

“Hinttentoo Xoossaa kawutethaa xuuraa eray imetteedda; shin haratoo, xeelliid-dikka erenna mala, sisiiddikka akeekenna mala leemisuwan oday” yaageedda.

Yesuusi Zerethaa Leemisuwaa Billiide Odeedda (Mat 13:18-23; Mar 4:13-20)

¹¹ Yesuusi, “Zerethaa leemisu hawaa: Zerethay Xoossaa qaalaa.

¹² Ogiyaa gaxaan wodhdheedda zerethay, guutha wodew qaalaa sisiyaa asaa; ellekka xalahii yiinne, untuntu sisowaan amman antenna malanne qaalay wozanaappe dogettana mala oothee.

¹³ Zaallaa bollan wodhdheedda zerethay, koyro qaalaa nashechchaan sisiyaawantta. Hewanttukka guutha wodiya ammaninnee paacii gakkiiyaa wodiyaan xaphuu bantta diraw ellekka ammanuwaa kaddiino.

¹⁴ Agunthaa garssan wodhdheedda zerethay, qaalaa sisiyaawantta; shin de7uwaa hirggaynne duretethaa ishaluu cuulleeddawantta. Hewanttu lo77o ayfiyaa immanaw danddayikkino.

¹⁵ Lo77o tu7e biittaaan wodheedda zerethay bessiyaawe, lo77anne xillo wozanaan qaalaa sisiide naagiyaa asanne he qaalaan minni eqqiide lo77o ayfiyaa ayfiyaawantta.

Xomppiyaa

(Mar 4:21-25)

¹⁶ “Xomppiyaa sathiide ittibaan qum77i aggiyaawe woy arssaappe garssanna wothiyaawe ooninne baawa.

¹⁷ Qonccennaan qosuwan attiyaabay itti yewuunne baawa. Erettennaaninne beetiyaasaa kesennaan attanabay aynne baawa.

¹⁸ Hewaa gidiyaa diraw loythi akeekaan sisite. Wozanaappe sisiyaawoo ubbaw gujji akeekay imettana; akeekennawaappe he aw de7iyaawaa malatiyaa akeekaykka akettanawaa” yaageedda.

Yesuusa Daayonne A Ishatuwaa

(Mat 12:46-50; Mar 3:31-35)

¹⁹ He wodiyaan aattanne ishatauu Yesuusanna gaketanaw aakko yeeddino; shin asaa coratethaappe dendo gaasuwan A demmanaw danddaybeykkino.

²⁰ Itti bitani, “Ne daayanne ne ishatauu neenanna gaketanaw koyyo diraw karen yiide eqqeeddino” yaagi odeedda.

²¹ Ikka, “Ta daayanne ta ishatauu, Xoossaa qaalaa sisiide oosuwaa bollan peeshshiyaawantta” yaagi zaareedda.

Yesuusi Beetaa Co77u Ootheedda

(Mat 8:23-27; Mar 4:35-41)

²² Itti gallassi Yesuusi barena kaalliyawanttunna ittippe wonggiriya geliide, “Abbaappe hefintha boytte” geedda. Untunttukka dendiide hametaa doommeeddino.

²³ Pinni de7iyaa wode, Yesuusi gemi77isheedda. Abbaan gotuwaa carkkuu dendo diraw, wonggiriya garssan haathay kumina daro metooteeddino.

²⁴ Untuntu Yesuusakko shiiqiide, “Godaw, Godaw! Nuuni bayoyttettee!” yaagiide A beegotheeddino.

Ikka beegottiide gotuwaanne haathaa beetaa seerina, gotuunne haathaa beetay eqqeedda; ubbabaykka co77u geedda.

²⁵ Ikka, “Hinttenttoo ammanuu haqan de7ii?” yaageedda.

Untunttukka yayyi maalalettiide ittu ittuwaa, “Hawaadan carkkuunne haathay co77u giite giina azazettiyaawe hawe oone?” yaagetteeddino.

Yesuusi Xalahii Oyqqeedda Bitaniyaa Patheedda

(Mat 8:28-34; Mar 5:1-20)

²⁶ Galiilaa Abbaappe hefinthanna de7iyaa Gerggesenoona geetettiya gadiyaa, Yesuusinne A kaalliyaawanttu, wonggiriyaan pinniide gakkeeddino.

²⁷ He haathaappe pinni sa7aa wodhdho wode, iita ayyaan an oyqetteedda itti bitani, katamaappe kesiide aananna gaketteedda. Daro wodiyaappe doommiide mayuwaa mayyennaan kallo golliya aggiide duufuwan de7ee.

²⁸ Yesuusa demmowaappe guyyiyan, waassi A sinthaan guufanniide wolqqaama kooshshaan, “Wolqqaama Xoossaa na7aa Yesuusaa, tawunne new aybe ittippetethay de7ii? Taana waayissoppaarikki; ta neena woossay” yaageedda.

²⁹ I hewaa ayissi geeddee gooppe, bitaniyaa yeggi kesana mala Yesuusi A azazo diraassa.

Iita ayyaanay bitaniyaa oyqgoodeppe daro wode gido diraw, birataa santhalataan gediyaanne kushiya qashettiide naagetee. Santhalataa duuthi akkiide iita ayyaanay kaaletthina bazzuwaa bee.

³⁰ Yesuusikka, “Ne sunthay oone?” yaagi oochcheedda. Ikka cora iita ayyaanay geli utto diraw, “Leegiyoona” * yaageedda.

³¹ Barentta Yesuusi, “Hini ciimmo ollaa biite” yaagenna mala woosseeddino.

³² Hewaan de7iyaa zooziyaa gaxaan hemettiyaa cora gudunthatuu de7iino. Cora tuna ayyaanatuu, he gudunthatuwaa garssa, “Gelite” gaana mala Yesuusa woosseeddino. Ikka, “Biide gelite” geedda.

³³ Iita ayyaanatuukka bitaniyaappe kesiide gudunthatuwaa garssa geleeddino. Gudunthaa wudiikka lanqqiyappe kajjottiide ellekka abbaan mitetteeddino.

³⁴ Gudunthaa heemmiyaawanttu hanowaa ubbaa be7o wode harasaa biide, he katamaaninne yuushshuwaan hanowaa odeeddino.

³⁵ Ayee haneeddentto be7anaw kesiide, asay Yesuusakko yeeddino. Iita ayyaanay keseedda bitani, A wozanay simmina mayuwaa mayyiide Yesuusa gediya mataan uttowaa be7iide yayyeeddino.

³⁶ Iita ayyaanay oyqetteedda bitani wooti paxeeddentto be7eedda asay, hara asaw odeeddino.

³⁷ Gerggesenoona gadiyaaninne he heeran de7iyaa asay ubbay darii yayyeedda diraw, Yesuusi barenttu matappe baana mala woosseeddino. Ikka wonggiriyaan geliide beedda.

³⁸ Iita ayyaanay keseedda bitaniikka Yesuusanna baana giide, A woosseedda; shin Yesuusi,

³⁹ “Ne golle simmaade Xoossay new ootho wolqqaamabay ayentto markkatta” yaagi yeddeedda.

Hayqqeedda Naattonne Sakettiyaa Mishiratto

(Mat 9:18-26; Mar 5:21-43)

⁴⁰ Yesuusi simmeedda wode asay ubbay naagi de7iyaa diraw, A mokki akkeeddino.

⁴¹ He wode, Ayihude asaa woosa gollew sunthaa gideedda Yaa7iroosa yaagettiyaa bitani aakko yeedda. Ikka Yesuusa gediya sinthaan kunddiide, bare golle gelana mala woosseedda.

⁴² Gaasotethaykka tammanne laa77u laythay kumeedda aw de7iyaa itti naatta hayqqanaw mata utto diraassa.

Yesuusi biya wode cora asay A yuushshuwaan sugettiide metootheeddino.

⁴³ He asaa gidдон he wodiyaan tammanne laa77u laythaa ubbaa suuthay goggiyaa mishiratta de7aw. Bare de7iyaa shaluwaa ubbaa dhaliyaa eriyaawanttoo wurssinakka pathanaw danddayowe ooninne baawa.

⁴⁴ Guyyenna yaade A mayuwaa macaraa bochchaaddu; he man77iyankka iippe goggiyaa suuthay eqqii aggeedda.

⁴⁵ Yesuusi, “Oone taana bochchowe?” yaageedda.

Ubbay kaddina Phexiroosi, “Godaw, asay sugettiide metoothiyaa wode, ‘Oone taana bochchowe’ yaagay?” geedda.

⁴⁶ Shin Yesuusi, “Itti asay taana bochcheedda; wolqqaykka taappe kesowaa taani eray” yaageedda.

* **8:30** *Leegiyoona*: Ha sunthay Giriike geetettiyaa qaalaappe aketteedda. Sunthaa bilethay “Cora” guussaa.

⁴⁷ Mishirattakka, Yesuusa iza bochchowe erettennaan attibeennawaa eraade, kokko-raadde yoonna Yesuusa sinthan kunddaa aggaaddu. Ayaa gaasuwan Yesuusa bochchaaddentto iza paxowaa ubba asaa sinthan odaaddu.

⁴⁸ Ikka iziw, “Ha mishirattee! Ne ammanuu neena patheedda; saro ba” yaageedda.

⁴⁹ Yesuusi haasay de7ishshin, Ayihuda asaa ammaniyaawanttu sunthaa soyippe itti bitani yeeddawe, “Ne naatta hayyaaddu; simmi tamaarissiyaawaa metoothoppa” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusi hawaa sisiide, “Yaa7iroosaa, ammanappe attin, yayyoppa! Iza pax-anawunnu” yaagi zaareedda.

⁵¹ Soy geliide: Phexiroosappe, Yayiqoobappe, Yohaannisappe, naatti aabbuppenne naatti daayippe attin, ooninne gelanaadan eeno gibeenna.

⁵² Ubbay he naattiw yeekkiidenne kayyottiiddi de7iino. Shin Yesuusi, “Yeekkoppite, gisaadduppe attin hayyabeykku” yaageedda.

⁵³ Iza hayqqeeddawaa eriide A bolla miicceeddino.

⁵⁴ Gidoppe attin Yesuusi izi kushiya ooyqqiide, “Ha naattee, beegotta!” yaageedda.

⁵⁵ Izi shemppuukka simmina ellekka dendda eqqina maanabaa immana mala, Yesuusi azazeedda.

⁵⁶ Izi aabbunne izi daaya maalaletteeddino; shin Yesuusi untuntta, hano yewuwaa oossinne odenna mala azazeedda.

9

Yesuusi Barena Kaalliyaa Tammanne Laa77atuwaa Kiitteedda

(Mat 10:5-15; Mar 6:7-13)

¹ Yesuusi tammanne laa77u A kaalliyaawantta ittippe barekko xeesiide, xalahiyaa ubba asaappe kessanawunne harggiyaawantta pathana mala wolqqaanne maataa immeedda.

² Xoosaa kawutethaabaa odanawunne hargganchchatuwaa pathana mala untuntta kiitteedda.

³ I untuntta kiittiidde, “Ogiyaa biidde, xam77aa gidinakka, woy qarcciitiyaa, woy qumaa, woy miishshaa gidinakka ayaanne oyqqoppite; laa7ethiyaa mayuwaakka oyqqoppite.

⁴ Hinttena asay haqan mokkooppenne, hewaappe kesana gakkanaw, hinttenttu geleedda golliyan gami77ite.

⁵ He katamaa asay hinttena mokkennaan ixxoopspe, hewaappe kesiidde, untunttu hinttena mokkennaan ixxowoo markka gidana mala, hinttenttu gediyaappe baanaa shoci diiggiide biite” yaageedda.

⁶ A kaalliyaawanttu biide, qeeri katamaa ubbaan mishiraachchuwaa qaalaa odiid-denne hargganchchaa pathiidde yuuyyeeddino.

Heroodise Ootheeddabaa

(Mat 14:1-12; Mar 6:14-29)

⁷ Ha77i Galiilaa biittaa kaatiyaa Heroodisekka haneedda yewuwaa sisiide yatti geedda. Gaasotethaynneekka itti itti asay, “Yohaannisi hayquwaappe denddeedda” yaagee.

⁸ Hara asay, “Eelaasi kesiide beetteedda” yaagiyaa wode, haranttu qassi, “Beni nabatuwaappe ittu hayquwaappe denddeedda” yaagiino.

⁹ Heroodisekka, “Taani Yohaannisa qoodhiyaa qanxxissa diggaaddishshin, hawaadan asay haasayiyaa bitani oonee?” yaagiide, Yesuusa be7anaw koyyeedda.

Yesuusi Ichcheshu Sha77a Asaa Miziide Kalisseedda

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Yoh 6:1-14)

¹⁰ Yesuusi kiittowanttu simmiide, untunttu ootheeddawaa ubbabaa Yesuusaw odeeddino. Ikka untuntta akkiide, Beetesayda yaagettiyyaa katamaa matan de7iyaa takkasaa beedda.

¹¹ Asay I de7iyaasaa eriide kaallina, untuntta mokki akkiide Xoossaa kawutethaabaa odeedda; harggiyaappe paxanaw bessiyaawanttakka patheedda.

¹² Sa7ay omarssiyaa wode, Yesuusa kaalliyaa tammanne laa77atuu aakko yiide, “Ha asay ubbay nu yuushshuwaan de7iyaa heeraa gid donne qeeri katamatuwaa gid do biide, aqiyaasaanne qumaa demmana mala moyizza; ayaw gooppe nuuni hawaan asay baynnasan de7eetto” yaageeddino.

¹³ Shin Yesuusi untuntta, “Asaw meetettiyaabaa hinttenttu immite” yaageedda.

Untunttu zaariide, “Ane biide, ha ubba asaw qumaa shammennaan dhayooppe nuussi ichcheshu soolluwaappenne laa77u moliyaappe haray baawa; hewaassi nuuni ha cora asaw qumaa shammana mala koyyay?” yaageeddino.

¹⁴ (Gaasuukka, hawaan de7iyaa asay ichcheshu sha77aa keena) *

Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Ishatamu ishatamu asaa citan citan shaakki shaakki utissite” yaageedda.

¹⁵ Untunttukka I gowaadan ubba asaakka utisseeddino.

¹⁶ Yesuusikka ichcheshu soolluwanne laa77u moliyaa oyqqiide, pude saluwaa bonggotti xeelliidde Xoossaa galateedda; duuthiide, asaw gishana mala A kaalliyaawanttoo immeedda.

¹⁷ Asay ubbaykka miide kalleeddino. Untunttuppe atteedda dokkaa, tammanne laa77u samppaa kumeeddawaa dentheeddino.

Phexiroosi Yesuusabaa Awaayeedda

(Mat 16:13-19; Mar 8:27-29)

¹⁸ Itti gallassi Yesuusi barekka woossiyaa wode, A kaalliyaawanttukka aananna ittippe de7ishshin, “Asay taana oona giinoo?” giide untuntta oochcheedda.

¹⁹ Untunttu zaariide, “Asay neena xammaqiyyaa Yohaannisa yaagee; hara asay qassi Eelaasa † yaagee; haray qassi beni nabatuwaappe ittu denddeedda yaagee” yaageeddino.

²⁰ Yesuusi untuntta, “Hinttेशi, taana oona giitee?” yaageedda.

Phexiroosikka zaariide, “Neni Xoossay okkeedda Kiristtoosa” yaageedda.

Yesuusa Kaalliyaawanttu Hananaw Bessiyaabaa

(Mat 10:38-39; 16:24-26; Mar 8:34-38; Luq 14:26-27)

²¹ Yesuusikka untuntta, “Hawaa oossinne odoppite” yaagi minissi azaziidde,

²² “Taani, Asaa Na7ay, daro metuwaa akkanaw bessee; cimatuwan, qeesatuwaa kaappatuwaaninne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttun ixettanaw koshshee; untunttu taana wodhanawantta; taanikka heezzen tho gallassi hayquwaappe denddanaw bessee” yaageedda.

²³ Yesuusikka asaa ubbaa, “Taana kaallanaw dosiyaawe de7ooppe, bare huuphiyaa kaddo; bare masqqaliyaa ‡ gallasaan gallasaan tookkiide taana kaallo.

²⁴ Bare shemppuwaa ashshanaw dosiyaawe ubbay bayizzee; shin ta diraw bare shemppuwaa bayizziyaawe ubbay ashshee.

* **9:14** *ichcheshu sha77a*: Israa7eeliyaa wogaan maccawenne qeeri naanay paydettenna diraw, ichcheshu sha77aa guussay maccawaanne qeeri naanaa paydennaan kumeeddawaa. Ha payduu de7iyaa koyro maaray beni maxaafaa ittuwa ittuwan baawa. † **9:19** *Eelaasa*: Ha nabii I hayqqoodeppe daro wodeppe guyye, Yesuusi Kiristtoosi biittaa bolla tamarissiidde deriyaa bolla woosaw kesiide laametti booxeeddawaappe guyye baggaan aanannanne Musenna haasayeedda. Hewaa guussay hayqqi simmiide daro cora wodiyaappe guyye paxa qonceedda guussaa. **9:19** Mat 14:1,2; Mar 6:14,15; Luq 9:7,8 **9:20** Yoh 6:68,69 **9:23** Mat 10:38; Luq 14:27 ‡ **9:23** *masqqaliyaa*: Hawaa guussay, itti asay bare laythaa ubbaan Xoossaa kaalliidde shaakettennaan tookkanaw bessiyaa metuwanne waayiyaa.

²⁵ Itti uray ha alamiyaabaa ubbaa ashshiide bare shemppuwaa bayizzooppe woy barew pacissooppe, aya maaddii?

²⁶ Asay taananinne taqaalaan yeellatooppe, taani Asaa Na7ay, ta bonchchuwaananne geeshsha kiitanchchatuwa bonchchuwanna yiyaa wode aani yeellatanawaa.

²⁷ Taani hinttenttoo tumuwaa yaagay; hawaan de7iyaa asaappe, Xoossaa kawutethaa be7ana gakkanaw hayquwaa hayqqennawanttu ittu ittu de7iino” yaageedda.

Yesuusa Malay Laametteedda

(Mat 17:1-8; Mar 9:2-8)

²⁸ Yesuusi hawaa goowaappe guyyiyan, itti saaminttaa keena gami77iide, Phexiroosanne Yohaannisa, Yayiqoobakka akkiide, woossanaw deriyaa huuphiyaa keseedda.

²⁹ I woossishshin, A deemuwaa malay laametteedda; A mayuukka booxxiide pholqqeedda.

³⁰ Qoppennaan laa77u asatuu, Musenne Eelaas kesi beettiide, Yesuusanna haasay de7iino.

³¹ Unttuntu bonchchuwan qoncci beettiide, Yesuusi Xoossaa qofaa polanaw Yeerusalaamen hayqqanawaa § aananna haasayeeddino.

³² Phexiroosanne aananna ittippe de7iyaawantta gemi77ishuu geeroyeeddashshin, ellekka beegottiide A bonchchuwanne aananna gatho eqqeedda laa77u asatuwaa be7eeddino.

³³ He laa77u asatuu, Yesuusa miyyiyaappe shaakettiyaa wode, Phexiroosi Yesuusa, “Godaw, hawaan de7iyaawe nuussi lo77a gidiyaa diraw, heezzu daasiyaa ittuwaa new, ittuwaa Musew, ittuwaa Eelaasaw keexxana” yaageedda.

³⁴ Phexiroosi hewaa haasay de7ishshin, shaarii yiide untuntta kammi aggina Yesuusa kaalliyaawanttu yayyeeddino.

³⁵ Shaariyaappekka, “Taani dooreedda ta Na7ay hawaa; I giyaawaa sisite” yaagiyaa qaalay yeedda.

³⁶ Qaalay sisetowaappe guyyiyan, Yesuusi bare xalalaa gidiide beetteedda; untuntukka yewuwaa barenttu wozanaan oyqqiide he wodiyan ooninneekka ayaanne odibeenna.

Yesuusi Iita Ayyaanaan Oyqetteedda Laa77u Asatuwaa Patheedda

(Mat 17:14-18; Mar 9:14-27)

³⁷ Wonttetha gallassi, Yesuusinne heezzu A kaalliyaawanttu deriyaappe duge wodhdhiyaa wode, cora asay Yesuusanna gakettedda.

³⁸ He wode asaappe itti bitani bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Tamaarissiyaawoo, taw de7iyaawe itti na7aa gido diraw, neeni A be7ana mala neena woossay;

³⁹ qassi iita ayyaanay wozanaa aathennaan dendiide A waasissee; doonaanna paaroyana gakkanaw A kokkorssiide, ubba gallassi metoothiyaawaappe attin, A elle yeddenna.

⁴⁰ Neena kaalliyaawanttu he iita ayyaanaa kessana mala, taani untuntta woossaaddi; shin danddaybeykkino” yaageedda.

⁴¹ Yesuusi zaariide untuntta, “Ammanenna ha wodiyaawo desha asaw, taani hinttannanna awude gakkanaw de7anee? Qassi hinttentubaa awude gakkanaw danddayanee? Ne na7aa haa akkaaya” yaageedda.

⁴² Na7ay yiide de7ishshin, iita ayyaanay A sa7aan oliide kokkorsseedda; Yesuusi iita ayyaanaa agga gi na7aa pathiide A aabboo zaariide immeedda.

⁴³ Asay ubbaykka Xoossaa wolqqaama wolqqaappe denddowaan maalalteeeddino.

Yesuusi Bare Hayquwaabaa Laa7enthuwaa Odeedda
(*Mat 17:22-23; Mar 9:30-32*)

⁴⁴ “Taana Asaa Na7aa, asay asaa kushiyaan aathiide immanawaa; hinttenttu ha yewuwaa dogoppite” yaageedda.

⁴⁵ Shin I giyaawaa untunttu akeekibeykkino. Untunttoo gelenna mala untuntuppe geemmeedda diraw, ha yewuwaa Yesuusa oochchanaw yayyeeddino.

Ubbaappe Aadhdhiyaawe Ooneesha? Yaagiyaa Ooshaa
(*Mat 18:1-5; Mar 9:33-37*)

⁴⁶ A kaalliyaawanttu, “Nu giddoppe dariyawe oonee?” yaagiide palumetteeddino.

⁴⁷ Yesuusi untunttu wozanaa qofaa eriide, guutha na7aa ahiide, bare matan essiide,

⁴⁸ “Ha guutha na7aa ta sunthaan mokkiyaawe ooninne taana mokkeedda; qassi taana mokkiyaa ubbay, taana kiitteedda ta aabba mokkee. Hinttenttu ubbaappe guuxxiyaawe ubbaappe dara” yaageedda.

Hinttenttu Giyaawaa Phalqqenna Uray Hinttenttu Bagga
(*Mar 9:38-40*)

⁴⁹ Yohaannisikka zaariide, “Godaw, itti asay ne sunthaan iita ayyaanatuwaa kessiyaawaa nuuni be7iide, nu bagga gidenna diraw, A diggeeddo” yaageedda.

⁵⁰ Shin Yesuusi A, “Hinttenttu giyaawaa phalqqennawe hinttenttu bagga gidiyaa diraw, A diggoppite” yaageedda.

Sammariyaa Katamaa Asatuu Yesuusa Mokkanaw Koyyibeykkino

⁵¹ Yesuusi saluwaa biyaa wodii matina, bare wozanaa qofaa Yeerusalaamekko zaa-reedda.

⁵² Bareppe sinthaw ubba yewuwaa giigissana mala, kiitettiyaa asaa Sammariyaa katamaa kiitteedda.

⁵³ Shin I Yeerusalaame baanaw denddeedda diraw, asay A mokiibeykkino.

⁵⁴ A kaalliyaawanttu Yayiqoobinne Yohaannisi hewaa be7iide, “Godaw, nuuni Eelaasi udowaadan, * tamay saluwaappe yiide untuntta maanaadan xeesana mala koyyay?” yaageeddino.

⁵⁵ Shin Yesuusi guyye simmiide, untuntta seereedda. †

⁵⁶ “Taani, Asaa Na7ay, asaa shemppuwaa ashshanaw yoowaappe attin, bayizzanaw yabeykke” yaageedda. Untunttu harasaan de7iyaa qeeri katamaa beeddino.

Yesuusa Kaalliyaawantta Gakkiyaa Paaciyaa
(*Mat 8:19-22*)

⁵⁷ Untunttu ogiyanna biishshin, itti bitani Yesuusa, “Godaw, neeni biyaasaa ubbaa taani neena kaallana” yaageedda.

⁵⁸ Yesuusi A, “Worakanatoo ollay, saluwaa kafatookka gollii de7ee; shin taani, Asaa Na7ay, gela shemppa akkiyasay taw baawa” yaageedda.

⁵⁹ Yesuusi hara uraa, “Taana kaalla” yaageedda.

Shin, bitani, “Godaw, taani kasiyan baade ta aabba moogana” yaageedda.

⁶⁰ Yesuusi, “Hayqqowantta barenttu hayqqowanttu moogino; neeni baade, Xoossaa kawuteethaabaa oda” yaageedda.

⁶¹ Qassi hara bitani, “Godaw, taani neena kaallana; shin koyruwaan ta soy asaa baade sarotana” yaageedda.

⁶² Shin Yesuusi A, “Booraa goshanaw doommowe ooninne guyye xeellooppe Xoossaa kawutethaw bessenna” yaageedda.

^{9:46} Luq 22:24 * ^{9:54} Eelaas udowaadan: Itti itti Geeshsha Maxaafaa bilethaan, “Ha asaa wurssanaw” yaagee.
† ^{9:55} untuntta seereedda: Itti itti Geeshsha Maxaafaan de7iyaa bilethay, “Neeni ayi mala ayyaanentto, neena erikkii? Asaa Na7ay asaa shemppuwaa ashshanaw yeeddappe attin, bayizzanaw yibeenna” yaagee. ^{9:61} 1Ka 19:20

10

Mishiraachchuwaa Qaalaw Kiitetteedda Asatuwaa

¹ Hawaappe kaalla Goday hara laappun tammu * asaa sunthiide laa77uwaa laa77uwaa udiide I baanaw de7iyaa katamaa ubbaa kiitteedda.

² Yesuusi untuntta,

“Qoychchaw gakkeedda kathay dara; kiitettiyyaa asay guutha. Simmi qoycettiyyaa kathaa Goday, qoychchaw kiitettiyaawantta yeddana mala woossite.

³ Taani dorssatuwaadan wallatuwaa giddo hinttena kiittay, biite.

⁴ Hinttenttu ogew ayaanne oyqqoppite: borssaa, qarcciitiyyaa, caammaa, gidinakka oyqqoppite; asaanna sarotettiidde ogiyaan wodiyyaa wurssoppite. †

⁵ “Hinttenttu geliyaa golle ubbaa kasiyan, ‘Sarotethay ha gollew gido’ yaagite.

⁶ He golliyan sarotethaa dosiyaa asay de7ooppe, hinttenttu sarotay he golliyan aqanawaa; koyyennawaa gidooppe, hinttenttu sarotay hinttenttoo simmanawaa.

⁷ He golliyan untunttoo de7iyaawaappe miiddinne ushiidde de7ishshite; oo-sanchchaw A dirgguwaa cigay koshshee; itti golliyaappe hara golliyyaa yuuyyoppite.

⁸ “Ay katamaanne hinttenttu geliyaa wode, asay hinttena mokki akkiide mizanaw shiishshowaa ayaanne miite.

⁹ He katamattin de7iyaa hargganchchatuwaa pathiidde asaw, ‘Xoossaa Kawutethay hinttekkko mateedda’‡ yaagiide odite.

¹⁰ Yewuwaan qassi ay katamaanne geloode, asay hinttentta mokki akkennawantta gidooppe he katamaa qadhdhaakko kesinnee,

¹¹ ‘Nuuni hinttena yeellayanaw, haray atto nu gediya bollan de7iyaa hinttenttu katamaa baanaakka hinttenttoo qoqqofetto§; yewuwaan qassi, Xoossaa Kawutethay hinttenttukko mateeddawaa erite’ yaagite.

¹² Pirdda gallassi ha katamattippe Sodoomaa katamaa gakkeedda muray kawushanawaa yaagaade taani hintteew oday.

Ammanennaan Ixxeedda Katamatuwaa (Mat 11:20-24)

¹³ “Aayye new Koraaziine; aayye new Beetesayde; hinttenttun haneedda malaatatuu Xiirsoosa katamaaninne Sidoonaa katamaan haneeddentto, hewaan de7iyaa asatuu kayyuwaa mayuwaa mayyiide, bidintha bollan uttiide, benippe barenttu nagaraappe simmanawanttashshin.

¹⁴ Hawaa diraw, murettiyyaa gallassi hinttenttuppe aathiide Xiirsoosa katamawunne Sidoonaa katamaw muray kawushanawaa.

¹⁵ Hanne Qifirinaahome, neeni saluwaa pude dhoqqu gaanaw koyyaaddi? Duge Si7ooliyaa wodhdhanaassa.

¹⁶ “Hinttenttu giyaawaa sisiyaa asay, taani giyaawaa sisee; hinttentta ixxiyaa uray taana ixxee; taana ixxiyaa uray taana kiitteeddawaakka ixxee” yaageedda.

A Kaalliyawanttu Kiitetteeddasappe Simmeeddino

* **10:1** *laappun tammu*: Itti itti Geeshsha Maxaafaa bilethaan, “Laappun taamanne laa77a”. Ayihuda wogaan biittaa bollan de7iyaa asaa zerethay laappun tamma. Shin kase Eca Griike Maxaafaa bilethaan de7iyaawe, “Laappun tammanne laa77a”. Ooni eri Yesuusi bare qaalaa alamiyyaa yuushshuwaan gathanaw ha payduwaanna gara asaa sunthiide kiitennaan aggenaa yaagiyaa qofay de7ee. **10:2** Mat 9:37,38 **10:3** Mat 10:16 † **10:4** *asaanna sarotettiidde ogiyaan wodiyyaa wurssoppite*: He gallasaan garatethaan udiyyaa sarotay wodiyyaa loythi miyaa diraw, hawe haasayetteedda. **10:4** Mat 10:7-14; Mar 6:8-11; Luq 9:3-5 **10:7** 1Qo 9:14; 1Xi 5:18 ‡ **10:9** *Xoossaa Kawutethay hinttekkko mateedda*: Hawaa guussay, “Xoossaa Kawutethay hawaan woy hinttenttu gidдон de7ee” guussaa. § **10:11** *baanaakka hinttenttoo qoqqofetto*: Hawaa guussay, ixuwaa bessiyaawaa. **10:11** Kit 13:51 **10:12** Dom 19:24-28; Mat 10:15; 11:24 **10:15** Isa 14:13-15 **10:16** Mat 10:40; Mar 9:37; Luq 9:48; Yoh 13:20

¹⁷ Laappun tammu asatuukka, “Godaw, iita ayyaanatuukka ne sunthaan nuussi azazetteeddino” yaagiidde nashechchaan simmeeddino.

¹⁸ Yesuusikka untunttoo, “Seexaanay walqqanthaadan saluwaappe wodhdhishshin be7aaddi.

¹⁹ Simmi shooshshaanne sogguwaa yedhdhanaadan hinttenttu morkkiyaa xalahiyaa wolqqa xoonana mala maataa immaaddi. Hinttentta qohanawe aynneekka de7enna.

²⁰ Gidoppe attin hinttenttu sunthay saluwaa maziggobiyaan xaafetto diraw, nashetteppe attin iita ayyaanatuu azazetto diraw nashettoppite” yaageedda.

Yesuusi Bare Nashechchaa Qonccisseedda

(Mat 11:25-27; 16:13-17)

²¹ He wodiyaan Yesuusi Ayyaanaa Geeshshaan daro nashettiide, “Saluwaanne sa7aa Godaw, neeni ha yewuwaa tamarowanttuppenne aadho eranchchatuwaappe genthaade, qeeri naanaw qonccisso diraw, neena galatay; E, ta Aabboo, ayissi gooppe, hawaa oothanaw ne lo77o shene gideedda.

²² “Ubba yewuu taw ta Aabbuppe imetteedda. Na7ay oonentto Aawuwappe atishshin ooninne eriyaawe baawa; hewaadankka Aawuu oonentto Na7aappenne I qonccissanaw koyyo uraappe attin, haray ooninne eriyaawe baawa” yaageedda.

²³ Kaalliiddeka Yesuusi barena kaalliyaawanttukko simmi wodhdhiide, untunttu xalalaa, “Hinttenttu be7iyaawaa xeelliyaa ayfatuu anjjetteddawannta.

²⁴ Ta hinttew odiyaawe ayee gooppe, cora nabatuunne kaatatu hinttenttu be7iyaawaa be7anaw amotteeddinoshshin be7ibeykkino; hinttenttu sisiyawaakka sisanaw amotteeddino; shin sisibeykkino” yaageedda.

Asaw Qarettiyyaa Sammaariyaa Bitaniyaa

²⁵ Itti gallassi higgiiyaa eriyaawe ittu Yesuusa paaccanaw aakko yiide, “Tamarissiyaa-woo, medhinaa de7uwa laattanaw, taani ayaa udoo?” yaagi oochcheedda.

²⁶ Yesuusi zaariide, “Muse higgiiyaa maxaafan xaafettowe ayee? Neeni ayaa gaade billay?” yaageedda.

²⁷ Bitaniikka, “Muse higgiiyaa maxaafay, ‘Xoossaa ne Godaa polo ne wozanaappe, polo ne shemppuwaappe, polo ne wolqqaappenne polo ne qofaappe siiqa; hewaadankka ne laggethaakka ne huuphiyaadan dosa’ gee” yaageedda.

²⁸ Yesuusi A, “Likke, tumuwaa gaadda; simmi neenikka hawaa ootha; de7uwan de7anaassa” yaageedda.

²⁹ Muse higgiiyaa tamarissiyaa bitani qay barena xillo oothanaw koyyiide Yesuusa, “Hanoshshin, ta laggethay oonee?” yaagiidde oochcheedda.

³⁰ Yesuusi zaariide, “Itti bitani Yeerusalaameppe Iyyarkko biidde de7ishshin, ogiyaa bollan paannatuu A demmiide, A mayuwaa qaarowaappe guyye shociide, hayqqanaw pollu goode oliide beeddino.

³¹ Qoppennaan itti qeesay he ogiyaanna bide7iyaawe, shocettiide kunddeedda bitaniyaa be7eedda wode, ayaanne udennaan miyyiyaanna aadhdhiide beedda.

³² Hewaadankka itti Leewii he ogiyaanna bide7ee. Ikka bitaniyaa be7iide, miyyeti aadhdheedda.

³³ Shin Sammaariyaa asa gideedda itti bitani, he bagganna aadhdhiide, ha bitaniyaakko yeedda. A be7eedda wode aw qaretteedda.

³⁴ Aakkokka shiiqiide, zaytiyaanne woyiniyaa eessaa * A maythaan tigiide, qachcheedda. Hewaappe guyye bare hariyaa togissiide, imathay aqiyaa golliyyaa akki beedda; hewaan bidhayiide naageedda.

10:27 Wog 19:18; Zar 6:5 **10:33** 2Od 28:15 * **10:34** *zaytiyaanne woyiniyaa eessaa*: Ooratha Caaquwaa wodiyaan hawanttu dhalliyaawantta geetettiide akettiino. Ubba hawaani xaafetteedda zaytii, ooratha dhalliyyaa malaataa geetettee. Yay 5:14 xeellite.

³⁵ Wonttetha gallassi guutha biraa bare kiisiyaappe kessiide, imathay aqiyaa golliyaa godaw immiide, ‘Ha bitaniyaa taw loytha bidhaya; hawaappe daruwaa neeni kessooppekka, taani simmiyaa wode new ciggana’ yaageedda.

³⁶ “Simmi ha heezzu asatuwaappe, paannatuwaa kushiyan shocettiide kunddeedda bitanew, lagge gideeddawe haqawaa malatii?” yaageedda.

³⁷ Higgiyaa tamaarissiyaawekka, “He aw qarettowaa” yaageedda.

Yesuusikka A, “Simmi baade neenikka hewaadan ootha” yaageedda.

Yesuusi Marttinne Mayraami Soy Beedda

³⁸ Yesuusi barena kaalliyaawanttunna ogiyaa biidde, itti heeraa garssa gakkeedda. Hewaan Martto geetettiyaa itti mishiratta bare gollen mokkaaddu.

³⁹ Iziwukka Mayraamo geetettiyaa michchatta de7aw; hennakka Yesuusa gediya mataan uttaade, I odiyaawaa hayzzaadde de7aw.

⁴⁰ Martta qay soybaa giigissaadde daabura de7aw; hewaa diraw Yesuusakko shi-igaa, “Hanna ta michchatta, kiitaa ubbaa ta bolla olina, taani taarekka labbanoo de xeellaadde co77u gay? Hayyanaa taana maaddanaadan iziw oda” yaagaaddu.

⁴¹ Yesuusikka zaariide izo, “Marttee, Marttee, neeni cora yewuwaa qoppaadde hirggaa; qassikka metootaa.

⁴² Shin kosshiyaawe ittibaa; Mayraama bareppe ooninne akkenna lo77obaa dooraaddu” yaageedda.

11

Yesuusi Woosaabaa Tamaarisseedda (Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Itti gallassi Yesuusi ittisaan woosaa woossi de7ee. Woosaa wursowaappe guyye A kaalliyaawanttuppe ittuu, “Godaw! Yohaannisi barena kaalliyaawantta woosaa tamarissowaadan, nuunakka neeni waagi woossanentto tamarissa” yaageedda.

² Ikka untuntta, “Xoossaa woossiide yaagi woossite:

‘Saluwan de7iyaa nu aabboo,

ne sunthay anjjetto;

ne kawutethay yo;

ne shenii saluwan hanowaadan sa7ankka hano;

³ “Gallasaan gallasaan kosshiyaa qumaa

nuussi hachche imma;

⁴ “Nuuni nuuna naaqeeddawatuuwaa

ubbaa atto goowaadan,

neenikka nunaquwaa atto yaaga;

nuuna iitaappe naagappe attin,

paaciyaan gelssoppa’

yaagite” yaageedda.

⁵ Qaykka Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Hinttentuppe ittoo siiqo laggi de7intto giddo bilahiyan aakko yiide, ‘Ta siiqo laggew, taw heezzu soolluwaa tal77a;

⁶ Ayissi gooppe, itti ta laggethay yiina A miziyaawaa dhayaaddi’ yaagi woosseedda goytte.

⁷ Bare gollen de7iyaa A siiqo laggi soyippe haasayiide, ‘Taana metoothoppa; penggi qashetteedda; tanaanaykka taananna giseeddino; hewaa diraw taani denddaade new aynne immanaw danddaykke’ gaanawee?

⁸ Taani hinttenttoo odiyaawe ayee gooppe, I aw siiqo laggiyaa gido diraw, immen-tonneekka un77etho diraw I koyyiyaawaa ubbaa immee.

⁹ Hawaa diraw, ‘Woosite, hinttenttookka imettanawaa; koyyite, demmanita; kariyaa yiide xeesite, hinttenttoo dooyettanawaa’ yaagay.

¹⁰ Gaasuukka, woossiyaa ubbay akkanawaa; koyyiyaa uraykka demmanawaa; kariyaa yiide xeesiyaa uraw, kari dooyettanawaa.

¹¹ “Hinttenttu giddoppe bare na7aw, moliyaa woossina shooshshaa, qumaa imma giina shuchchaa immiya aawuu de7ii?”

¹² Woy quuqulliyaa woossina sogguwaa immiyee?

¹³ Hinttenttu iita gidi de7iidde hinttenttu naanaw lo77obaa immiyaawaa erooppe, yaatina saluwan de7iyaa hinttenttu aawuu barena woossiyaawanttoo Ayyaanaa Geeshshaa wooti darissiide immanddeeshsha?” yaageedda.

*Yesuusanne Bi7eel-Zebuula
(Mat 12:22-30; Mar 3:20-27)*

¹⁴ Itti gallassi Yesuusi itti bitaniyaappe duudissiyaa ayyaanaa kessowaappe guyye duude bitani haasayaa doommuna, asay maalaletteedda.

¹⁵ Shin untuntuppe ittu ittu, “Gaaletatuwaa kaappuwaa Bi7eel-Zebuuli aw wolqqa immina gaaleenatuwaa kessee” yaageeddino.

¹⁶ Ittu ittu qassi Yesuusa paaccanaw saluwaappe malaataa bessanaadan aappe koyyeddino.

¹⁷ Shin Yesuusikka untunttu qofaa eriide untuntta hawaa yaageedda: “Bare gidon shaakettiyaa kawutethay ubbay dhayanawaa; shaakettiyaa golliikka kunddee.

¹⁸ Yaatina Seexaanaa kawutethay bare gidon shaakettooppe A kawutethay wooti eqqanawee? Hinttenttu taana, ‘Xalahiyaa kaappuwaa Bi7eel-Zebuuli new wolqqa immina kessaa’ yaagi haasayiita.

¹⁹ Simmi taani bi7eel-zebuula wolqqaan gaaleenatuwaa kessiyaawaa gidoope hinttenttu naanay O wolqqaan kessanawanttee? Hawaa gidiyaa diraw, untunttu hinttenttu bollan pirddiyaawantta gidanawantta.

²⁰ Shin taani gaaleenatuwaa kessiyaawe Xoossaa wolqqaana gidoope, simmi Xoosaa kawutethay hinttenttukko yeeddawaa erite.

²¹ “Wolqqaama asay bessiyaawaadan minniide bare golliiyaa naagooppe, A shaluu loythi naagettawaa.

²² Yewuwaan qassi aappe minuwaa dariyaawe yiide A qohooppenne xoonooppe I ammanetteedda tooraanne gondalliyyaa aappe wothi akkiide, aw de7iyaa miishshaa gishetti akkee.

²³ “Ta bagga gidennawe taananna eqettee; taananna shiishshi beennawekka laalee.

*Tuna Ayyaanay Kase Yeggi Beedda Asaakko Simmiide Yiyaa Gaasuwaa
(Mat 12:43-45)*

²⁴ “Tuna ayyaanay asaappe kseedda wode, barew shemppiyaasaa koyyiidde, haathay banttasaana aadhdhi bee. Shemppiyaasaa demmennaan attooppe, ‘Taani kase yegga kseedda ta golliiyaa simmana’ yaagee;

²⁵ simmiyaa wodekka golli pitettiide giigowaa demmee.

²⁶ Hewaappe kaalla, biide haraa aappe iita laappu tuna ayyaanatuwaa akki yaa geliide, hewaan de7iino; he bitaniyaa de7uu koyrowaappe kaallawe iitowaa gidee” yaageedda.

²⁷ Yesuusi hawaa haasay de7ishshin, itti mishiratta cora asaa giddoppe bare kooshshaa dhooqu oothaade, “Neena yeleeddawunanne dhantheedda ne daaya anjjetteeddawunno” yaagaaddu.

²⁸ Yesuusi qassi, “Anjjetteeddawanttu Xoossaa qaala sisiide azazettiyaawantta” yaagi zaareedda.

Xoossaappe Oosetto Malaataa
(*Mat 12:38-42; Mar 8:12*)

²⁹ Cora asay shiiqo wode Yesuusi, “Ha yeletay iita; ooratha malaataa koyyee; shin nabiya Yoonasa malaataappe haray imettenna.

³⁰ Gaasuukka Yoonasi Nennewe katamaa asaw malaata gidowaadan, Taani, Asaa Na7aykka, ha yeletaw malaata gidana.

³¹ Away mokkiyaasaa xeelliyaa wode, ushechcha dugebagganna de7iyaa gadiyaa kaatatta Solomonew de7iyaa aadho eratethaa sisanaw biittaa gaxaappe yeedda diraw, pirddaa wode ha yeletaan denddaade pirddanawunnu; be7ite, Solomoneppekka aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

³² Nennewe asay pirddaa wode hinttenttu bolla denddiide pirddanawantta; ayaw gooppe, untunttu Yoonasi odowaa sisiide barenttu nagaraa paaxi simmeedda diraassa; be7ite, Yoonasappe aadhdhiyaawe hawaan de7ee.

Bollaa Poo7issiyaa Xomppiyaa
(*Mat 5:15; 6:22-23*)

³³ “Soy geliyaa asaw poo7anaadan, Xomppiyaa xomppiide dhoqqasaan wothanaappe attin, geemasaan woy poo7uwaa kammiyaa yewuwaappe garssanna wothiyaawe ooninne baawa.

³⁴ Ne asatethaw ne ayfii xomppiyaa mala; ne ayfi paxa gidoope ne kumentha asatethaykka poo7uwaa demmee; shin ne ayfii harggooppe ne kumentha asatethaykka dhumaa.

³⁵ Akeeka; hewaa gidiyaa diraw, ne garssan de7iyaa poo7uu dhumennaadan naagetta.

³⁶ Simmi ne asatethay ubbay poo7uwan kumeeddawaa gidooппenne, dhumeedda asatethay neenan baynnawaa gidooппe, ne asatethay ubbay, xomppii bare poo7uwaa ne bollan poo7issiyaawadan, ne bollan wagagga poo7uwaa gidanawaa” yaageedda.

Yesuusi Parisaawatuwaanne Muse Higgiyaa Tamaariissiyaawantta Kunaanedda
(*Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luq 20:45-47*)

³⁷ Yesuusi haasayaa wursowaappe kaalla, itti Parisaawe bitani bare gollen qumaa maanaadan ataalleedda; Yesuusikka ittippe geliide gayitaan utteedda. *

³⁸ Parisaawiikka Yesuusa qumaa maanaappe kasiyan kushiya meecetti beennawaa be7iide maalalettina,

³⁹ Godaykka, “Hinttenttoo Parisaawattoo, xuu7aanne shaataa bolla bagga geeshshiita; shin hinttenttu garssay uuziyaaninne iitatethaan kumeedda.

⁴⁰ Hinttenttoo eeyatoo! Bolla bagga medhdheeddawe garssaa medhdhibeennee?

⁴¹ Shin hinttenttu xuu7aaninne shaataa garssan de7iyaawaa hiyyeesatoo immite; hewode ubbabaykka hinttew geeshsha gidanawaa.

⁴² Shin hinttenttoo Parisaawattoo, hinttew aayyee! Ayaw gooppe, anugaappenne xalotiyaappe, aguppiyaa do7uwaappe, tammu kushiyaappe itti kushiya Xoossaw immiita; shin tumu pirddaanne Xoossaa siiqiyaawaa hinttenttu aggiita. Yewuwaan qassi hewaa aggennaan hawaa oothanaw bessee.

⁴³ Hinttenttoo Parisaawattoo, hinttew aayyee! Ayaw gooppe, Ayihuda asaa woosa gollen bonchcho utuwaa, geyaa giddonikka bonchcho sarotaa koyyiita.

⁴⁴ Asay erennan bollanna hamettiyaa beettenna duufuwaa malatiyaa diraw hinttew aayyee!” yaageedda.

⁴⁵ Muse higgiyaa tamarissiyaawanttuppe ittuu, “Tamarissiyaawoo, neeni hawaa yaaga haasayo diraw nuuna boraadda” yaagi zaareedda.

⁴⁶ Yesuusi, “Hintteno higgiiyaa eriyaawantto, henttew aayyee! Ayaw gooppe, asay tookkiide danddayenna deexo tookuwaa haraa toossiita; shin hinttenttu hintte huuphew biradhdhiyanka bochchikkita.

⁴⁷ Hinttenttu aawotuu wodheeda nabatuwaa duufuwaa loythyaa diraw hinttew aayyee!

⁴⁸ Simmi hinttenttu aawotuu nabatuwaa wodhina, hinttenttu untunttu duufuwaa bollan golliiyaa keexxiyaa diraw, ‘Nabatuwaa oosuu lo77a’ yaagiide, untunttuwaa markkattiita.

⁴⁹ Hawaa diraw, Xoossaa aadho eratethay, ‘Taani nabatuwaanne Yesuusi kiit-towantta untunttukko kiittana; untunttukka hewanttuppe ittuwaa ittuwaa wodhanawantta; ittuwaa ittuwaa metoohanawantta’ yaageedda.

⁵⁰ Hawaa gidiyaa diraw, ha alami medhettoodeppe doommiide gukkeedda nabatuwaa suuthaw ha yeletay ooshettee.

⁵¹ Aabeelappe doommiide yarshshuwaasaappenne geeshsha golliyaappe gidduwan gukkeedda Zakkaraasa † suuthaa gakkanaw koyettee. E! Taani gay; ha yeletay hawoo ooshettiyaawaa.

⁵² “Hinttenttoo Muse higgiiyaa eriyaawanttoo, hinttew aayyee! Ayaw gooppe eraa penggiyaa dooyiyaa qulppiyaa akkeedda. Hinttenttu hintte huuphewukka gelibeykkita; qassi gelanaw koyyiyaawanttakka diggeedda” yaageedda.

⁵³ Yesuusi hewaappe kesowaappe guyyiyaan, higgiiyaa tamarissiyaawanttunne Parisaawatuu A ooshaan urgunthussaanne egettussaa doommeeddino.

⁵⁴ A doonaappe lo77ennabay kesooppe ooyqqanaw geeddiino; shin demmibeykkino.

12

Lo77a Malatiyaa Iitatethaappe Naagettana Mala Seeraa (Mat 10:26,27)

¹ He wodiyaan cora sha77aan paydettiyaa asay ittu ittuwaa yedhdhana gakkanaw shiiqi de7ishshin, Yesuusi barena kaalliyawanttoo koyro odanaw doommiidde, “Parisaawatuwaa irshshuwaappe naagettite; hawekka lo77a malatiyaa untunttu immiyaa iita timirttiyaa.

² Shin ayaaninne kametteedda yewuu qoncciyaa kesennaan antenna; qassikka geemmedda yewuu erettennaan antenna.

³ Hewaa diraw hintte dhumaani haasayowe ubbay, gallassi poo7uwan sisetanawaa; hinttenttu asay baynasaan hini giso golliyaan haythaan saasukkowe ubbay dhoqqu geedda sissetiyaa qonccesaan awaajjettanawaa.

Itti Xoossaa Xalalaw Yayyana Bessee (Mat 10:28-31)

⁴ “Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hinttew yaagay; ha77i ashuwaa wodhiyaawantta, hewaappe kaalla qay ayaanne oothanaw danddayennawantta yayyop-pite.

⁵ Yewuwaan qassi hinttenttu oossi yayyanaw bessintto taani hinttentta erissana; hawekka wodhowaappe guyyiyaan gaannamiyan olanaw maatay de7iyaa Xoossaa xalalaw yayyite; E, aw yayyite yaagay.

⁶ “Ichcheshu suunniyaa kafatuu santtimiyaan shamettikkinoyee? Hewanttuppe ittinnonne usa Xoossay dogenna.

† **11:51** Aabeelappe doommiide ... Zakkaraasa: Ayihudatuwaa Maxaafatuwaa garssan doomethaa maxaafay koyro maxaafaa. Ikka, Aabeeli asaa ubbaappe koyruwaan ishay A wodheeddawaa odee. Ayihudatuwaa Geeshsha Maxaafatuwaan wursethaa maxaafay Laa7ethiyaa Oduwaa Maxaafaa. He maxaafaan Zakkaraasi wursethaan hayqqeeddawaa odiiyaa diraassa Luuqaasi Aabeelappe Zakkaraasa gakkanaw geeddawe. **12:1** Mat 16:6; Mar 8:15

⁷ Shin haray atto hinttenttu huuphiyan de7iyaa binnanay ubbaykka paydetteed-dawaa; hawaa diraw yayyoppite; hinttenttu cora suunniyaa kafatuwaappe dariita.

Yesuusan Ammaniyaawantanne A Ixxiyaawantta
(Mat 10:32,33; 12:32; 10:19,20)

⁸ “Taani hinttew oday; tabaa asaa sinthan markkattiyaawoo oossinne Taanikka Asaa Na7ay, qassi Xoossaa kiitanchchatuwaa sinthan markkattana;

⁹ shin asaa sinthan taana kaddiyawantta taanikka asaa na7ay, qassi Xoossaa kiitanchchatuwaa sinthan kaddana.

¹⁰ “Ta bolla, asaa na7aa bolla, boriyaa qaala haasayiyaawe de7ooppe A naaquu atto geetettana; shin Geeshsha Ayyaanaa bolla boriyaa qaala haasayiyaawe de7ooppe qay A naaquu atto geetettana.

¹¹ “Asay hinttentta Ayihude woossiyaa golliyaakko, gadiyaa ayissiyaawanttukkonne maatay de7iyaawanttu sintha pirddaassi shiishshiyaa wode, ‘Waagi zaaraneeshsha? Woy ayaa giide haasayaneeshsha?’ yaagiide hirgoppite;

¹² ayaw gooppe, hinttena Ayyaanaa Geeshshay hinttenttu he saatiyaan haasayanaw bessiyaabaa tamarissanawaa” yaageedda.

Dure Bitaniyaa Boozatethaa Odiyaa Leemisuwaa

¹³ Asaa garssappe itti bitani Yesuusa, “Tamarissiyaawoo, nu aabbu hayqqina nuuni laattana mala atteeddabaa, taw gishana mala hayyagodo ta ishaw oda” yaageedda.

¹⁴ Yesuusi qay, “Ha bitanew, hinttenttu bollan pirddiyaawaa gidanaadanne hewaa hinttew gishanaadan taana oone suntheeddawe?” yaageedda.

¹⁵ Gujjiidekka ubbatuwaa, “Asaa shemppuwaassi shaluwaa duretethay de7uwaa immenna diraw, yaaretiyaawaappenne yorattiyaawaappe naagettite; duretethaa amuwaa ubbaappekka hinttena naagite” yaageedda.

¹⁶ Kaalliidekka hawaadan yaagi leemisuwaa untunttoo odeedda: “Aw de7iyaa biittay darissiide kathaa mokkeedda itti dure bitani de7ee.

¹⁷ Ha bitani, ‘Taw ta kathaa wothanaw gidiyaa sa7ay banttawaa diraw ayaa udooshsha?’ yaagiide, bare wozanaan qoppeedda;

¹⁸ hawaadan yaagi maleedda; ‘Taani wootane gooppe, taw de7iyaa yeesiyaa kolaade, hara aakkiya yeesiyaa medhdhana yaagiide maleedda; hewaan ta kathaanne taw de7iyaa miishshaa ubbaa wothana.

¹⁹ Yaataade taana, “Ne kaacay daro lo77a; new daro wodiyaassi gidiyaa maxuwaa shiishshaadda; simmi shemppaade ma, usha, nashetta” gaana’ yaageeddu.

²⁰ “Shin Xoossay A, ‘Ha boozaw, hachche qamma neeni hayqqaa. Yaatina ha neeni shiishsheedda maxuu ubbay oossi gidanawee?’ yaageedda.

²¹ “Barew biittaa bollan shaluwaa shiishshiyaawe, Xoossaa sinthan qay manqqo gideedda asay habitaniyaa mala” yaageedda.

Ubba Wode Xoossaan Ammanettussaa Koshshee
(Mat 6:25-34)

²² Hawaappe kaalla Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Hawaa diraw, ta hinttew oday: hinttenttu paxa de7anaw ayaa maanee? Hinttenttu bollaassi ayaa mayyanee? yaagiide hirgoppite.

²³ “Gaasuukka, shemppuu qumaappe, qassi asatethay mayuwaappe aadhdhennee?

²⁴ Ane quuratuwaa xeellite; untunttu zerikkino; cakkikkino; untunttoo kathaa shiishshiyaa sa7ay woy yeesii baawa; hanoppe attin, untuntta Xoossay mizee; hinttenttu kafatuwaappe daroppe darikkitee?

²⁵ Hinttenttuppe darii qoppiide daro wodiya de7anaw danddayiyaawe oonee?

26 “Simmi hinttenttu ha laafabaa oothanaw danddayennawantta gidoope ayaw harabaw hirggettiitee?

27 Ciishshatuu wooti dicciinontto ane xeellite; untunttu kiitaan daaburikkino; puuttuwaa suqqikkino; gidoshshin taani hinttew odiyaaawe, Solomone hewaa keena bonchchetteeddawaa * gidiide, he ciishshatuwaappe ittuwaa malaanne mayyibeenna.

28 Hinttenttoo laafa ammanuu de7iyaawanttoo, yaatoope Xoossay hachche beetiide, wontti tamaan eexxanaw olettiyaa, denbban doliyaa maataa hawaadan mayizziyaawaa gidoope, hinttentta wootiide untunttuppe aathiide mayizzennee?

29 “Hawaa diraw, ‘Ayaa maanee? Ayaa ushanee?’ yaagiide ubba wode koyyoppitenne hirgoppite.

30 Ayaw gooppe, hawaa demmanaw ha alamiyaan de7iyaa Xoossaan ammanettenna asay hirggettiino. Hinttenttoo hawe ubbay koshshiyaawaa saluwan de7iyaa hinttenttu aawuu eree.

31 Hewaa haniyaawaa aggiide, Xoossaa kawutethaa koyyite; I hinttentta koshshiyaawaa ubbaa immanawaa.

Sa7aan Bare Duretethaan Ammanettowe Saluwan Waanii?
(Mat 6:19-21)

32 “Hinttenttu guutha gidinttonne, saluwaa hinttenttu aawuu bare kawutethaa hinttenttoo immanaw nashetteedda diraw yayyoppite.

33 “Hinttew de7iyaawaa zali77iide manqqoo immite; kayisuu shiiqennasaan, bil77aykka meennasaan, saluwan wurena miishshaa dagayiide, ecenna qarccitatuwaa hinttenttu huuphew wothite.

34 Ayaw gooppe, hinttenttu wozanay hintte miishshay de7iyaasaan de7anawaa.

Mino Oosanchchaa

35 “Hintte xeessay dancettowaa, hintte xomppiikka po7eeddawaa gido.

36 Hinttenttukka, barenttu Goday yiide penggiyaa qoxxiyaa wode, ellekka dooyyanaw bullachchaappe simmana gakkanaw naagiyaa oosanchchatuwaa malatite.

37 Barenttu Goday soy yeedda wode beegotti de7ishshin demmiyaa he oosanchchatuu anjjetteddawannta. Taani tumuwaa gay; I untuntta, ‘Uttite’ giide, bare dancuwaa minissiide untunttoo qumaa aathiide shoobbanawaa.

38 Goday hekka bilahiyan woy hekka bilahiyaappe kaalla yeedda wode, beegottiide gencci naagiide beettiya qoomatuu anjjetteddawannta.

39 Hawaa qay erite; kayisuu ay saatiyaan yintto golliyaawuu erintto, golli bookettiya wode co77u giide xeellennashshin.

40 Asaa na7ay qoppenna saatiyaan yaanawaa; hinttenttu giigetti naagite” yaageedda.

41 Phexiroosikka “Godaw, ha leemisuwaa neeni odiyaaawe nuxalalaassee haraa ubbaassikka ittippe oday?” yaageedda.

42 Godaykka, “Simmi untunttu bare soy asaw qumaa immanaw bessiyaa saatiyaan immana mala, A goday sunthiyaa ammanetteeddanne eranchcha miziyaa qoomay oonee?” yaageedda.

43 Goday simmiyaa wode hawaadan kiitettiina demmiyaa qoomay I anjjetteddawaa.

44 Taani hinttew tumuwaa oday; de7iyaa maxuwaa ubbaa bolla A sunthanawaa.

45 Yewuwaan qassi he qoomay, “Ta goday elle yeenna; gami77anawaa” yaagi bare wozanaan qoppooppenne attumanne macca qoomatuwaa shochchaa doommoope, qaykka koyyowaadan muussaanne ushshaa, mathottussaakka doommoope,

* 12:27 Solomone hewaa keena bonchchetteeddawaa: Ayihuda asay Solomone bare de7eedda laythaa ubbaan daro duretethaan de7eedda giide qoppiino. 12:27 1Ka 10:4-7; 2Od 9:3-6 12:35 Mat 25:1-13 12:36 Mar 13:34-36 12:39 Mat 24:43,44

⁴⁶ he qoomaa goday, I qoppenna gallassinne sidhibeenna saatiyaan yaanawaa; he wodiyan A qanxxereethiide, A gishuwaa maadaaraakka ammanennawanttunna ittisaa udanawaa.

⁴⁷ Bare godaa sheniyaa eriide giigennawenne aasheniyaadan kiitettenna qoomay, I iita dhoobaa dhoobettanawaa.

⁴⁸ Eribeennawe qay dhoobettanaw bessiyaawaa udeeddawe, guuthaa dhoobettee. Darobay imetteedda asaa ubbaappe, aappe darobay koyettee; wolqqaama hadaray imettowaappe, aappe darissiide koyettee.

⁴⁹ Yesuusi, “Taani yeeddawe, ha sa7aa bolla tamaa sathanaassa; ha77ikka eexxeddentto, taana ay keena nashechchanaweeshsha.

⁵⁰ Taani xammaqettana metuwaa xinqqatay polettana gakkanaw waanaade un77ettaytaa!

⁵¹ Ha sa7aa taani yeeddawe, sarotethaa ahanaassa malatiiyee? Hinttew malatoppo. Taani yoowe, sarotaassi gidennaan shaakkanaassappe attin.

⁵² Ayaw gooppe, ha77ippe doommuna itti golliyan de7iyaa ichcheshu asatuu shaakettanawantta; heezzatuu laa77atuwaa bolla, laa77atuukka heezzatuwaa bolla denddiide walaqettanawantta.

⁵³ Aawuu na7aa bolla, na7aykka aawuwaa bolla, aatta naatti bolla, naattakka aatti bolla, bollotatta na7aa machchi bolla, na7aa machchakka bollotatti bolla, walassaan denddiide shaakettanawantta” yaageedda.

Wodiyaa Hanotaa Eruwaa (Mat 16:2-3)

⁵⁴ Qaykka Yesuusi asaassi, “Away wulliyaa bagganna hintte shaariyaa be7ooppe, ‘Ha77i ha saatiyan hekko wolqqaama iray bukkana hanee’ yaagiita; tumukka qay bukkee.

⁵⁵ Duge bagganna carkkuu carkkoode, ‘Hachche shammanawaa’ yaagiita; geetetowaadanka qay hanee.

⁵⁶ Hintteno lo77a malatiyaa iitattoo, sa7aanne saluwaa xeelliide, hananawaa eriita; shin ha wodiyaabaa wooti eranaw danddaykkitee?

Sigatethaabaanne Mootuwaabaa (Mat 5:25-26)

⁵⁷ “Wode hinttenttu xillo gideedda yewuwaa hinttenttoo ayaw pirddikkitee?

⁵⁸ Ne morkkiyaanna ittippe pirddiyaa daannaa sinthan shiiqanaw boode, biro ogiyaa bolla de7ishshin sigetta digga. Hewe dhayooppe neena goochchiide pirddiyaa daannaakko afana; daannaykka polisew aathi immanawaa; polisii qasho gollen yegganawaa.

⁵⁹ Taani new odiyaawe, wursethaa acuwaa ciggana gakkanaw hewaappe kesakka” yaageedda.

13

Nagaraappe Simmenna Ubbay Dhayana

¹ He wodiyaan itti itti asatuu Yesuusakko yiide Philaaxoosi Galiilaa asaa wodhiide untunttu suuthaa jaarshshuwanna ittippe walakkeeddawaa aw odeeddino.

² Yesuusikka zaariide, “Hawanttu Galiilaa asatuu hayqqeedda diraw, yaatina untunttoo hara Galiilaa asaa ubbaappekka aadhdhiide nagaranchchatuwaa gidowantta malatiinoo?

³ Taani yaagay, hawaadan gidenna; yewuwaan qassi hintte nagaraa paaxiide nagaraappe simmennaan ixkooppe, hinttenttu ubbatuukka hawaadan hayqqiita.

⁴Woy Salihooma gimbbii unttuntu bolla kunddiide, wodheedda tammanne hosppun asatuwaa Yeerusalaamen de7iyaawanttu ubbaappe aadhdhiide naaqqowantta malatiinoo?

⁵Hawaadan gidenna yaagay; yewuwaan qassi nagaraa paaxana dhayooppe ubbatuukka hawaadan bayanita” yaageedda.

⁶Yesuusikka hawaadan yaagi leemisuwaa odeedda, “Itti bitanew woyiniyaa turaa goshshaa gaden toketteedda balasiyaa geetettiyaa ayfii meetettiyaa mithatta de7aw; he bitaniikka mithatta ayfaaddenttonne giide yeeddawe, aynneekka ayfiyaa demmibeenna.

⁷Woyiniyaa turaa naagiyaawaa I, “Taani ha balasiyaa geetettiyaa mithattippe ayfiyaa demmanaw heezzu laythaa simerettaade ayaanne demmabeykke. Hewaa diraw deka dentha digga; ayaw biittaa coo melissay?” yaageedda.

⁸Naagiyaawekka zaariide, ‘Godaw, taani I yuushshuwaa harumanaassinne pituwaa olanaassi, ha laythaa xalalaw basha.

⁹Sinthaw ayfooppe lo77a; shin ayfennaan ixxoopspe dekettu’ geedda” yaageedda.

Yesuusi Quuna Mishiratto Sambbata Gallassa Patheedda

¹⁰Yesuusikka itti Sambbataa gallassi Ayihudaa woosa gollatuwappe ittuwaan tamarri de7ee.

¹¹Hewaanikka tammanne hosppun laythaa kumenthaa tuna ayyaanay quunisseedda mishiratta de7aw. Izakka suuraade eqqanaw aynne danddayabeykku.

¹²Yesuusikka izo be7eedda wode xeesiide, “Ha mishirattee, ne harggiyaappe paxaadda” yaageedda.

¹³Yesuusi bare kushiya izi bolla wothina, hewode suura sitti ga eqqaade bare Xoossaa galataaddu.

¹⁴Shin Ayihuda woosa golle kaappuu qassi Yesuusi Sambbataan patheeddawaa diraw hanqqetti zaarowaashshin asatuwaa, “Kiitettanaw bessiyaa usuppun gallassatuu de7iino; he gallassatun yiide paxiteppe attin Sambbataan gidenna” yaageedda.

¹⁵Godaykka zaariide, “Ha lo77a malatiyaa iita asatoo, hinttentuppe ittuunneekka Sambbata gallassi booraa magaduwappe woy hariyaa gaaxaataappe billiide haathaa ushshanaw afennee?

¹⁶Hanna Abraahaamo yaraa gideeddawunna, tammanne hosppun laythaa kumenthaa xalahii qachcheeddawunna sambbata gallassi he qashuwaappe biletanaw bessekkee?” yaageedda.

¹⁷Hawaa odeedda wode eqettiyaawanttu ubbay yeellateeddino; asay ubbay qay I oothedda maalalissiyaa oosuwan ubbaan nashetteeddino.

Sannaaficiyaa Ayfiyaa Zerethaa Leemisuwaa

(Mar 4:30-32)

¹⁸Yesuusikka, “Xoossaa kawutethay ayaa malatii? I ayaa malatintto, taani hinttentta woota bessoo?

¹⁹Xoossaa kawutethay sannaaficiyaa geetettiyaa qeeri mithatti ayfiyaa malatee. He mithatti ayfiyaa asay akkiide goshshaa garssan zereedda; zerettoonna diccaade wogga mithaa gidaaddu; yaatina saluwaa kafatuukka izi aacaa bolla barenttoo golliyaa keexxeeddino” yaageedda.

Irshshuwaa Leemisuwaa

(Mat 13:33)

²⁰Yesuusikka zaariide, “Xoossaa kawutethay ayaa malatintto, taani hinttentta woota bessoo?

²¹Itti mishiratta heezzu keriyaa dhiilliyaa akkaade, munaqqeedda munaqay ubbay denddana gakkanaw, aani tigeedda irshshuwaa malatee” yaageedda.

Un77a Penggiyaabaa
(Mat 7:13,14,21,22)

²² Hewaappe kaalla Yesuusi Yeerusalaame biide, wogga katamaaninne qeeri katamaan de7iyaa asaa tamarissiidde aadhdheedda.

²³ He wode itti bitani shiiqiide A, “Godaw, Xoossaa pirddaappe attiyaawanttu guutha asa xalalee?” yaageedda.

Hewaappe guyye Yesuusi untuntta,

²⁴ “Taani hinttentoo oday; un77a penggiyaanna gelanaw baaxetite. Cora asay gelanaw koyyiino; shin danddaybeykino.

²⁵ Golliyaawuu denddiide, ipithaa qachchowaappe guyye hinttenttu karen eqqiide, ‘Godaw, Godaw, nuussi dooyyaarikii’ yaagiide xeessaa doommiyaa wode, ikka zaariide, ‘Haqappe yeeditentto, taani hinttentta erikke’ yaaganawaa.

²⁶ “He wode hinttenttu, ‘Nuuni neenanna ittippe meeddo; usheeddo; neeni nu heerankka tamarissaadda’ yaaganawantta.

²⁷ “Yesuusi qassi, ‘Taani hinttentoo oday; hinttenttu haqappe yeeditentto, taani hinttentta erikke; ubbatuukka makkalanchchatuu tamatappe haakkite’ yaaganawaa.

²⁸ “Abraahaamo, Yisaaqi, Yayiqoobinne nabatuu ubbay hinttenttu karen eqqishshin, Xoossaa kawutethaan de7iyaawantta hinttenttu be7iyaa wode, hinttenttoo yeekonne achchaa dhaquwaa gidanawaa.

²⁹ “Asay away doliyaasaappenne wulliyaasaappe, qassi killibaggappenne hirrkibaggappe yiide, Xoossaa kawutethaa gayitaan uttiino.

³⁰ Be7ite; guyyeteeddawanttu, sinthatanawantta; sinthateeddawanttu qay guyyetanawantta” yaageedda.

Yesuusi Yeerusalaamen Ootheeddabaa
(Mat 23:37-39)

³¹ He wode Parisaawatuwaappe ittu ittu Yesuusakko yiide, “Heroodise neena wodhanaw koyyiyaa diraw, hawaappe badigga” yaageeddino.

³² Yesuusi zaariide, “Biide he worakanaassi, ‘Hachchenne wontti iita ayyaanatuwaa kessana; hargganchchatuwakka pathana; heezzenho gallassi ta oosuwaa wurssana’ yaagite.

³³ Hanoppe attin nabii Yeerusalaameppe harasaan hayqqanaw bessenna diraw, taani hachche, wonttinne wonttipeeshi ogiyaa bolla de7anaw bessee.

³⁴ “Yeerusalaame katamaa asaw, Yeerusalaame katamaa asaw, Nabatuwaa wodhiyaawanttoo, hinttenttukko kiitettowantta shuchchaan caddiyaawanttoo, kuttatta bare maratuwaa bare qefiyaappe garssanna shiishsha haphphiyaawaadan, taani hinttenttu naanaa itti gadiyaa shiishshanaw aappu gede koyyaadditaa! Shin taana diggeeddita.

³⁵ Be7ite; Xoossay hinttenttu golliyaa aynne olibeenna; taani hinttenttoo yaagay; hinttenttu, ‘Goda sunthaan yiyaawe anjjetteddawaa’ gaana gakkanaw, taana be7ikkita” yaageedda.

14

Yesuusi Hargganchchaa Sambbataan Patheedda

¹ Sambbata gallassi Parisaawatuwaa sunthatuwaappe ittuwaa golle Yesuusi qumaa maanaw geleedda wode, ayaa kiitettintto be7anaw asatuu naagide7iino.

² Bollay gaafina metootiyaa itti bitani Yesuusappe sinthanna de7ee.

³ Yesuusi higgiiyaa tamarissiyaawanttanne Parisaawatuwaa, “Sambbataan pathanaw danddayetti danddayettennee?” giide oochcheedda.

⁴ Unttunttukka co77u geeddino. I he bitaniyaa bolla bochchi pathiide A moy-izzeedda.

⁵ Yesuusi untuntta, “Hinttentuppe harii woy booray ollaan kunddintto, Sambbataa giide elleelli kessennawe oonee?” geedda.

⁶ Unttunttukka ha yewuwaassi itti zaaruwanne immanaw danddayibeykkino.

Ashikketethaabaa

⁷ Yesuusi shoobettowanttu bonchchosaa dooriyaa wode xelliide,

⁸ “Ooninne bullachchaa xeesoophe, bonchchetteeddasaaan uttoppa; ooni eri neeppe aathiide bonchchettowe xeesetteeddawaa gidanawaa.

⁹ Neenanne aanne xesawe yiide, ‘Hawo, utuwaa aw yeedda’ yaagina; hewodiyaa yeellataade xadenna de7iyaasaan utuwaa doommaasa;

¹⁰ Yewuwaan qassi neeni xeseetto wode neena xesowe yiide, ‘Ta laggew, killi dhogqasaan utta’ gaana mala, baade ubbaappe hokasaan utta; he wode neenanna ittippe utteeddawanttu ubbatuwaa sinthan new bonchchuu imettanawaa;

¹¹ Bare huuphiyaa dhogqu udiyaa ubbay tooshettanawaa; bare huuphiyaa toochchiyaawanttu dhogqu giino” yaagi leemisuwaa untunttoo odeedda.

¹² Yesuusi barena xeseeddawaa zaariide, “Neeni laaxaa woy kawuwaa giigisseedda wode, ne laggethatuwaa woy ne ishatuwaa woy dure ne shooratuwaa xesoppa; ayaw gooppe, untunttu neena barenttu taraan xeesiide kushiya ciggana danddayiino.

¹³ Shin ataalliyaabaa giigisseedda wode, hiyyeesatuwaa, gunddatuwaa, doomatuwaanne qooqatuwaa xeesa.

¹⁴ Unttunttu new kushiya zaaranaw danddayennawantta gidiyaa diraw, neeni anjettanaassa. Xillatuu hayquwaappe denddiyaa wode Xoossay new kushiya zaaranawaa” yaageedda.

Wolqqaama Baalaa Leemisuwaa (Mat 22:1-10)

¹⁵ Yesuusi haasayaa wurssiya wode, qumaa maanaw utto asaappe ittuu hawaa sisiide, “Xoossaa kawutethaa gayitaan uttiyaawe anjetteeddawaa” geedda.

¹⁶ Yesuusikka hawaadan geedda; “Itti bitani daro lo77o kawuwaa giigissiide, cora asatuwaa xeseedda.

¹⁷ Kawuwaa wodii gakkina, kase xesettowantta, ‘Ha77i kawuu giigeedda, haayite’ giide xeesana mala bare gollen kiitettiyaa qoomaa untunttukko kiitteedda.

¹⁸ Shin ubbatuukka ittippe, beennaadan aggana mala woosseeddino; koyro bitani qoomaw odiide, ‘Taani biittaa shammeedda diraw baade be7anaw koshshee; hewaa diraw hayya godo taw hanqqettoppaarikki’ geedda.

¹⁹ “Laa7ethiyaawe qassi, ‘Taani ichcheshu waatha booratuwaa shammeeddawantta waaxa be7anaw biya diraw, hayya godo taw hanqqettoppaarikki’ geedda.

²⁰ “Haray qassi, ‘Taani machchatto akkeedda diraw, yaanaw daanddayabeykke’ geedda.

²¹ “Qoomaykka yiide bare godaw, hanowaa ubbaa odeedda. He wode Goday daro hanqqettiide, bare golliyan kiitettiyaa qoomaa, ‘Hini katamaa ogiyaanne loosso ogiyaa elleellaade kesa; manqqatuwaanne gunddatuwaa, doomatuwaanne qooqatuwaa haa akkaade ya’ geedda.

²² “A qoomaykka, ‘Godaw, neeni taana azazowaadan oothaaddi; shin ha77ikka hara asaa akkiyasay de7ee’ geedda.

²³ Godaykka bare qoomaa, ‘Ta gollii kumanaadan hini ogiyaappe kare bagganne dirssaa gaxaa ubbaa kesaade, asaa ta golle akkaade ya.

²⁴ Ayaw gooppe, koyro ta golle shoobetteeddawanttuppe itti asayne ta qumaa meenna' geedda" yaageedda.

Yesuusa Kaallanaw Barena Yarshshussaa Koshshee
(Mat 10:37-38)

²⁵ Cora asay Yesuusanna ittippe bide7iyaa wode, ikka asaakko guyye simmiide,

²⁶ "Ooninne taakko yiyaawe de7ooppe bare aabbanne aatto, bare machchattonne bare naanaa, bare ishatuwaanne michchatuwaa, bare de7uwaa ashshennaan taappe aathi dosooppe, taana kaalliyaawaa geetettanaw danddayenna.

²⁷ Ooninne bare masqqaliyaa tookkiide, ta geeduwaa kaallennaan dhayooppe, taana kaalliyaawaa gidanaw danddayenna.

²⁸ "Hinttentuppe ittuu shuchchaa golliyaa keexxanaw koyyoooppe, kiitaa wurssanaw gidiyaa shaluwaa kasetiide utti heettennawe oonee?

²⁹ Hewe dhayooppe, golliyaa doommiide, kiitaa wurssanaw wolqqay ixxoooppe,

³⁰ be7eeddawanttu ubbay, 'Ha bitani keexxanaw doommeedda; shin kiitaa wurssanaw ixetteedda' giide qilliicciino.

³¹ "Woy tammu sha77a olanchchatuwaa oyqqeedda itti kaatii, hara laatamu sha77a olanchchatuwaa oyqqeeddawatunna olettanaw danddayooppenne koyronna, taani xoonanee xoonikkitaashsha giide utti qoppennee?

³² Barew danddayettennaan dhayooppe, olaw yiyaa yokko kaatii haakuwan de7ishshin kiittiide sigettanaw woossee.

³³ Simmi hawaadankka hinttentuppe ooninne barew de7iyaawaa ubbaa aggenawe, taana kaalliyaawaa gidanaw danddayenna.

Go77enna Maxiniyaabaa
(Mat 5:13; Mar 9:50)

³⁴ "Maxinii lo77a; shin loqiloqennaan dhayooppe, laa7etho A wooti loqiloqissanaw danddayettii?

³⁵ Biittawukka lo77enna; tu7eyanawukka maaddennawaa gido diraw, asay A oli aggee. Sisiyaa haythay de7iyaawe hawaa siso" yaageedda.

15

Bayeedda Dorssaa
(Mat 18:12-14)

¹ Itti gallassi, qaraxaa shiishshiyaawanttunne nagaranchchatuu ubbay Yesuusa sisanaw aakko shiiqeeddino.

² Parisaawatuunne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttu, "Ha bitani, nagaranchchatuwaa shiishshiyaawaanne untuntunna qumaa miyaawaa" yaagiide zuuzummeeddino.

³ Yesuusikka leemisuwaa zaaruwaa hawaadan yaagi odeedda:

⁴ "Xeetu dorssay de7iyaa uray hinttenttu gidoppe de7intto hewaappe ittuu bayintto uduppu tammanne uduppunuwaa denbban aggiide bayeeddawaa beettana gakkanaw koyyennawe oonee?

⁵ Demmeedda wode nashechchaan bare hashiyaa bollan dorssaa tookki,

⁶ bare golle simmiide, bare dosiyaawanttanne shooratuwaa ittippe xeesiide, 'Bayeedda ta dorssaa demmo diraw, taananna ittippe nashettite' yaagiide odee.

⁷ Hewaadankka nagaraa paaxethaa koshshenna uduppu tammanne uduppu xillatuwaappe aathiide nagaraa paaxiyaa itti nagaranchchaan saluwan daro nashechchay gidanawaa.

Bayiide Beetteedda Santtimiyaa

8 “Qaykka tammu nahaasiyaa santtimii * de7iyaa mishiratta tammuwappe ittuu bayintto demmana gakkanaw xomppiyaa xomppaade, golliyaa pittaade loytha koyyen-nawunna iza oonee?

9 Izakka demmeedda wodiyaan bare dosiyaawantanne bare shooratuwaa ittippe xeesaade, ‘Taappe bayeedda santtimiyaa demmeedda diraw, taananna ittippe nashet-tite’ yaagaade odaw.

10 Hewaadankka nagaraa paaxiyaa itti nagaranchchaa gaasotethaan Xoossaa ki-itanchchatuwaa sinthan nashechchay hananawaa” yaageedda.

Baya Na7aa

11 Gujjiide Yesuusi, “Laa77u naanay de7iyaa itti bitani de7ee;

12 untuntuppekka teefa na7ay, ‘Ne maxuwaappe taana gakkiiyawaa imma’ geedda. Aawuukka bare maxuwaappe naanattoo gisheedda.

13 Guutha wodiyaappe guyyiyan teefa na7ay barena gakeeddawaa ubbaa shiishshi akkiide hini haako gade beedda; hewaan bare akkeedda miishshaa ubbaa laali wurssi aggeedda.

14 Ikka de7iyaawaa ubbaa wursseeddawaappe guyyiyan he gaden wolqqaama koshay geleedda; ikka metuwan un77ettussaa doommeedda.

15 Hawaa diraw he gaden de7iyaawantuppe ittuwakko shiiqiide, ‘Taana new qoomaa oothaariikkii?’ yaagina, bitaniikka bare gudunthaa wudiyaan heemmana mala A dembaa yeddeedda.

16 Gudunthaa wudii miyaa hal77uwaa maanaw amotteedda; shin hewenttokka aw immiyaawe beettibeenna.

17 Bare bayizzuwaa ero wode, ‘Qumay xooniide sa7aan attiyaa ta aabboo oothiyaawanttu aappunee; shin taani hawaan koshaan hayqqana mataytaa?

18 Denddaade ta aabbukko baanne’ hawaadan yaagana; ‘Ta aabboo, Xoossaakka neenakka naaqqaaaddi;

19 Hannippe guyye ne na7aa yaagettaade xeasettanaw bessikke; new kiitettiyaawant-tuppe ittuwaadan taana wothaariikkii gaana’ geedda.

20 He man77iyankka denddiide bare aabbukko yeedda.

“I biro haakuwan de7ishshin, aawuu be7iide, aw qaretteedda; aakko woxxi biide, A idimmi yereedda.

21 “Na7aykka, ‘Ta aabboo, taani Xoossaakka neenakka naaqqaaaddi; hannippe guyye ne na7aa geettaade xeasettanaw bessikke’ yaageedda.

22 Shin aawuu bare oosanchatuwaa, ‘Elleelli biide, ubbaappe dooretteedda lo77o mayuwaa ahiide, A mayizzite; A biradhdhiyan migiduwaa, A gediyanikka caammaa † wothite.

23 Modhdheedda korumaa ahiide shukkite; moytte, nashettoytte.

24 Ayaw gooppe, hawe ta na7ay hayqqeedda; shin ha77i paxeedda; bayeedda; shin ha77i beetteedda’ yaagina, nashechchaa doommeeddino.

25 “He wodiyaan, bayra na7ay gaden de7iyaawe yiide gollekko matiyaa wode, yethaanne duruwaa kooshunchchaa siseedda.

26 Ikka yewuu ayentto eranaw koyyiide, qoomatuwaappe ittuwaa xeesiide, ‘Hawe ayee?’ giide oochcheedda.

27 Qoomatuukka, ‘Ne ishaya saro yeedda diraw, ne aabbu modhdho korumaa aw shukkeedda’ yaagi odeeddino.

* 15:8 nahaasiyaa santtimii: Griike qaalaale biletthaani ittinna, itti gallassaa muumiyaa oothi peesheedda wolqqaale oosanchchaw cigettiyyaa miishshaa keenaa gidiaawaa odee. † 15:22 migiduwaa ... caammaa: Ha qaalatuu na7aa aabbu, A polo wozanaappe akkowaa bessiyaawantta. Migiduu, he na7ay gollen de7iyaa asatuwaa ubbaappe lo77o xeeletteeddawaa bessee. Caammay qay, I bare aabbusi ayile gidennaadan na7aa gidiaawaa bessee. Ayllatuu hewode caammaa wothikkino.

²⁸ Bayra na7ay hanqqettiide golle gelikke yaagi ixgina, aawuu karew keesiide, gelanaada woosseedda.

²⁹ Shin I zaariide bare aabba, 'Hekko hawaa keena wodiya qoomaadan new kiitetaaddi; ne azazowaappe ittuwanneekka pacissa beykke; ta laggethatuwanna ittippe nashettana mala haray atto itti deeshshaa bul77uwanne taw imma beykka;

³⁰ shin hawe ne na7ay ne miishshaa caaratuwaanna ittippe diifissiide yiina, dhiiko booraa shukkaadda' yaageedda.

³¹ Aawuukka A, 'Ta na7aw, neeni ubba gallassa taananna ittippe de7aa; taassa gideeddabay ubbaykka newaa.

³² Shin hawe ne ishay, hayqqeeddawe paxo dirawunne bayeeddawe beetto diraw, nuuni miiddinne ushiidde nashettanaw bessee' yaageedda" giide odeedda.

16

Garssanna Sunthatethaa Akkeedda Cincca Bitaniyaa

¹ Yesuusi barena kaalliyawanttoo odiidde, "Itti dure bitani, bare golliyaa ubbaa bolla suntheedda itti bitani de7ee; shin ha bitani A miishshaa bayizzee yaagiyaa zigirssay A gakteedda;

² hewaa diraw bare suntheedda bitaniyaa xeesiide, 'Hawe taani sisiyaa yewuu ayee? Hannippe guyye neeni ta Golliyaaninne ta miishshaa bolla taappe garssanna sunthettaade kiitettanaw danddayabeenna diraw, hachche gakkanaw kiitetteeddawaa heettaade sheedhdha' yaageedda.

³ "Sunthetteeddawe bare wozanaan, 'Ta goday taana sunthatethaappe kolana hanee; shin ta waanooshsha? Goshanaw wolqqay taw baawa; woossanaw qassi taw pokkee.

⁴ Ta oothanabaa ta eray; I taana sunthatethaappe kessoope, barenttu golle biina, taana mokkiyaa laggethatuwaa taani demmana' yaageedda.

⁵ "Bare godaappe shaluwaa tal77eedda asatuwaa huuphiyan huuphiyan xeesiide, koyro bitaniyaa, 'Neeeni ta godaappe woysa keena shaluwaa tal77aaddii?' yaageedda.

⁶ "Ikka, 'Taani xeetu baareetaa kumeedda zaytiyaa tal77aaddi' yaageedda.

"Sunthetteedda bitaniikka, Neeni paramana waraqataa hey; uttaade ellekka 'Ishatama' gaade xaafa yaageedda.

⁷ "Hewaappe hara bitaniyaa, 'Neeeni aappunuwa tal77aaddii?' yaageedda.

" 'Xeetu qun77aa zargaa' yaageedda.

"Sunthaykka, 'Waraqataa hey; hosppun tamma gaade xaafa' yaageedda.

⁸ "He sunthay cinccatethaan ootheedda diraw, A goday A galateedda; ayaw gooppe, ha alamiyaa asay barenttuwoo poo7uwaa asaappe aadhdheedda cinccatuwaa.

⁹ "Taani hinttenttoo yaagay, 'Ha alamiyaa shaluu wuriyaa wode, medhinaw wurena golliyan hinttentta mukkana mala, ha miishshaan hinttenttoo laggiyaa demmite.

¹⁰ Laafa yewuwaan ammanetteeddawe, woggabaanikka ammanettee. Shin laafa yewuwaan ammanettibeennawe, woggabaanikka ammanettenna.

¹¹ Simmi hinttenttu ha alamiyaa shaluwaan ammanettennawaa gidoope, tumatethaa shaluwaa hinttenttoo oone hadara giide immanawe?

¹² Hinttenttu hara asaa shaluwaan ammanettennawaa gidoope, hinttenttu miishshaa oone hinttenttoo immanawe?' geedda.

¹³ "Itti kaalla laa77u godatoo qoomatanaw danddayiyaawe ay qoomaykka baawa; ayaw gooppe, ittuwaa ixsiide, haraa dose; woy ittuwaa bonchchiide, haraa kadhee; Xoossawunne shaloo modettanaw danddaykkita" yaageedda.

¹⁴ Shaluwaa dosiyaa Parisaawatuu hawaa ubbaa sisiide, Yesuusa bolla qilliicceddino.

15 Shin Yesuusi untunttu, “Hinttenttu asaa sinthan hinttentta xillo asa oothiyaawantta; shin Xoossay hinttenttu wozanaa eree; ayaw gooppe, asaa sinthan bonchchetteeddawe Xoossaa sinthan tuna gidee.

Muse Higgiyaabanne Geluwaa Akaabaa
(*Mat 5:31-32; 11:12-13; Mar 10:11-12*)

16 “Muse higgiyaanne nabatuu xaafeedda maxaafaa * Yohaannisa wodiyaaw gakkanaw asay azazettiidde de7eeddino; hewaappe kaalla qay Xoossaa kawutethay odetteedda; asay ubbay yaa gelanaw keesettee.

17 Shin higgiyaappe ittibay attiyaawaappe saluunne sa7ay aadhdhiyaawe matattee.

18 “Bare machchatto billiide hararo akkiyawe ubbay woshummee; qassi asinaappe biletteedda maccawunno akkiyawe ooninneekka woshummee.

Dure Bitaniyaabanne Manqqo Gideedda Ali7aazarabaa

19 “Gatii loythiide al77o gideedda mayuwaa mayyiiddinne gallasaan gallasaan otoruwan nashettiidde de7iyaa itti dure bitani de7ee.

20 Qassikka kumentha asatethan maythay de7iyaa itti Ali7aazara geetettiyaa hiyyeesay, ha dure bitaniyaa kariyan giseedda.

21 Ha dure bitaniyaa samppaappe laaletteedda suuppaa maanaw amottee; haray atto kanatuukka yiide A maythaa laacciino.

22 “Ha hiyyeesaa bitani hayqqina, kiitanchchatuu A Abraahaamo bagga bonchchosaa afeeddino; dure bitaniikka qassi hayqqiide moogetteedda.

23 Si7ooliyan daro seelettiidde de7ishshin, dhoqqu giide haakuwan Ali7aazara, Abraahaamo baggan de7iyaawaa be7eedda.

24 “Ikka bare kooshshaa dhoqqu udiide, ‘Abraahaamo, ta aabboo, taw qaretta. Ha tamaa seelaan metoota de7iyaa diraw, Ali7aazar bare biradhdhiyaa xeeraa haathan bochchiide, ta inxxarssaa irxxissanaadan hayyanaa taakko kiittaarikii’ yaageedda.

25 “Abraahaamo qassi, ‘Ta na7aw, neeni paxa de7aadde, lo77o de7uwaa de7ina, Ali7aazar lo77enna meto de7uwaa de7eeddawaa qoppa. Ha77i qay I hawaani nashettiyaa wode, neeni metuwaa bolla de7aa.

26 “ ‘Hawaappe haray qay, hawaappe yaa hinttenttukko aadhdhanaw koyyiyaawanttu aadhdhennaadan, yaani de7iyaawanttukka qassi haa nuukko pinnennaadan, nu giddoninne hinttenttu giddon wogga aafuu medhettedda’ yaageedda.

27 “Dure bitaniikka, ‘Abraahaamo, simmi hewaa gidoope, neeni Ali7aazara ta aabbu golle yeddana mala, neena woossay.

28 Ayaw gooppe, taw ichcheshu ishatuu de7iyaa diraw, untunttu qay ha metuwasaa yeenna mala, untunttoo Ali7aazar biide markkatto’ yaageedda.

29 “Abraahaamo qassi, ‘Musenne nabatuu xaafeedda maxaafay untunttoo de7ee; he maxaafay giyaawaa untunttu sisiino’ yaageedda.

30 Dure bitani, ‘Hi77ii; Abraahaamo, ta aabboo, hewaa gidenna; shin itti bitani hayquwaappe denddiide, untunttukko bintto, untunttu barenttu nagaraa paaxiide, simmanawantta’ yaageedda.

31 “Abraahaamokka, ‘Untunttu Musenne nabatuu xaafeedda maxaafaa sisennawaa gidoope, haray atto itti uray hayquwaappe denddi yinttokka ammanikkino’ geedda” yaageedda.

* **16:16** *Muse higgiyaanne nabatuu maxaafaa:* Ayihudatuwaa Geeshsha Maxaafatuwaa; hewantta guussay Eca Caaquwaa maxaafaa. **16:16** Mat 11:12,13 **16:17** Mat 5:18 **16:18** Mat 5:32; 1Qo 7:10,11

17

Nagaraabaa Yesuusi Odeedda

(Mat 18:6,7,21,22; Mar 9:42)

¹ Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Asaa balethiyaawe yeennaan attenna; shin balethiyaawaa ahiyaa uraw aw aayyee;

² He bitani ha guuthatuwappe ittuwaa balethiyaawaappe, gaacciyaa woxaa bare goodhiyaan qashettiide abbaan mitettiyaawe aw lo77a.

³ Hintte huuphew naagettite.

“Ne ishaya neena naaqqooppe, A zora. Qassi nagaraappe I simmooppe, aw atto yaaga.

⁴ Itti gallassi I neena laappu gede naaqqiide, laappu gedekka, ‘Neena ta naaqaaddi, taana maara’ giidde neekko yooppe, aw atto ga” yaageedda.

⁵ Kiiitetteeddawanttukka Godaa, “Nuussi ammanuwaa gujja” yaagiide oochcheed-dino.

⁶ Godaykka, “Hinttew sannaaficiyaa ayfiyaa keena ammanuu de7intto, hinttenttu ha boo7iyaa, ‘Hawaappe shodettaade, abbaan tooketta’ gintto hinttew eeno gaana” yaageedda.

Qoomay Oothanaw Bessiyaa Oosuwaa

⁷ Qassikka Yesuusi, “Hintteppe goshiyaawe woy miyaa heemmiyaa qoomay de7iyaa asay haqet de7ooppe, goshsha gadeppa woy miyaa gadeppa simmo wode ellekka, ‘Haaya shemppa akka, qumaa maanaw utta’ yaagiyaawe oonee?

⁸ Yewuwaan qassi, ‘Ta maana kawuwaa giigissa; ta maananne ushana gakkanaw min-naade taana eqqaade miza. Hewaappe guyye new ma, usha’ yaagiyaawaa gidennee?

⁹ He qoomay kiiitetteeddabaa ootheedda diraw, he bitani galatanaw bessennee?

¹⁰ Hewaadankka hintte qassi asay hinttena kiitto oosuwaa ootheedda wode, ‘Nuuni maaddenna qoomatuwaa; nu ooso xalalaa ootheeddo’ yaagite” yaageedda.

Yesuusi Oolluu Oyqqeedda Tammu Asatuwaa Patheedda

¹¹ Yesuusi Yeerusalaame biidde, Galiilaappenne Sammaariyaa giyaa gadatuwaappe gidduwanna aadhdeedda.

¹² I itti guutha katamatto geliyaa wodiyaan, haakuwan eqqeedda tammu oolluwan oyqetteeddawanttu A be7eeddino. Unttunttukka haakuwan eqqiide,

¹³ barenttu kooshshaa dhooqqu udiide, “Yesuusa, Godaw, hayya godo nuuna pathaarikki!” yaageeddino.

¹⁴ Yesuusi unttunta be7iide, “Biide, hinttenttu bollaa qeesatuwaa bessite” yaageedda.

Unttunttukka qeesatuwaakko bide7iidde oolluwaappe paxeeddino.

¹⁵ Unttunttuppe ittuu bare harggiyaappe paxeeddawaa be7iide, bare kooshshaa dhooqqu udiide, Xoossaa bonchchiidde simmeedda.

¹⁶ Galatiiddekka Yesuusa gediyaan matan gulbbateedda. He bitani Sammaariyaa asa.

¹⁷ Yesuusi zaariide, “Tammuu paxibeykkinoo? Yaatina udduppunatu haqan de7iinoo?

¹⁸ Ayihuda asa gidenna Sammaariyaa bitaniyaappe attin, Xoossaa bonchchanaw simmeeddawanttu baawa guussee?” yaageedda.

¹⁹ Yesuusi A, “Dendda ba; ne ammanuu neena patheedda” yaageedda.

Xoossaa Kawutethaa Yuussaabaa

(Mat 24:23-28,37-41)

²⁰ Parisaawatu itti gallassi, “Xoossaa kawutethay awude yaanee?” giide oochchina Yesuusi, “Xoossaa kawutethay hinttenttu naagiyaan ogiyaan yeenna” yaagi zaareedda.

²¹ Qassikka, “Ooninne, ‘Xoossaa Kawutethay hawaan de7ee’, woy ‘Hewaan de7ee’ gaanaw danddayenna; Xoossaa Kawutethay hinttenttu wozanaa gidдон de7ee” yaageedda.

²² Yesuusi barena kaalliyawanttoo odiidde, “Asaa Na7ay qoncciyaa gallassatuwaappe ittuwaa be7anaw hinttenttu amottiyaa wodii yaana; shin be7ikkita.

²³ Qassi untunttu hinttena, ‘Haweku hawaana’ woy ‘Hewaana’ yaaganawantta. Shin untuntta kaalliide, untunttunna booppite.

²⁴ Walqqanthay saluwan wolqqaamiyaa wode, ha gaxaappe hini gaxaa poo7uu po7iyaawaadan, asaa na7aa yuussaykka hewaadan hananawaa.

²⁵ Shin koyrottiide Asaa Na7ay daro metuwaa metootanawunne he wodiyan de7iyaa yeletaan ixettanaw bessee.

²⁶ “Nohe wodiyaan hanowaadankka, Asaa Na7ay qoncciyaa gallassankka hewaadan hananawaa.

²⁷ Nohe markkabiya gelo gallassay gakkanaw untunttu, miiddinne ushiidde, akkiiddinne akettiidde de7ishshin, bashshaa haathay yiide ubba asaakka bayizzeedda.

²⁸ “Hewaadankka, Looxe * wodiyaan, asay miiddinne ushiidde, zali77iidde, tokkiiddinne golliyaa keexxiidde de7eeddino.

²⁹ Shin Looxe, Sodoomaappe keso gallasaan qassi saluwaappe tamayenne eexxiyaa bonqqo shuchchay bukkeedda; ubbabaakka miide wursseedda.

³⁰ “Asaa na7ay qoncciyaa gallasaankka hawaadan hananawaa.

³¹ He gallasaan, golliyaa huuphiyaan de7iyaawe, golle garssan de7iyaa miishshaa akkanaw wodhdhoppo; hawaadankka goshsha gaden de7iyaawe, guyye simmoppo.

³² Ane Looxe machchattibaa qoppite!

³³ Bare shemppuwaa ashshanaw koyyiyaa ubbay, bayizzee; bare shemppuwaa bayizziyaa ubbay, de7uwan naagee.

³⁴ Ta hinttew odiyaawe ayee gooppe, he qammaan laa77u asatuu itti gisuwan gisanawantta; untunttuppe ittuu akettina laa7ethiyaawe attanawaa.

³⁵ Laa77u macca asatuu itti woxaan gaaccanawantta; ittinna akettina, ittinna atanawunnu.

³⁶ Laa77u asatuu goshsha garssan de7iino; ittuu akettanawaa, laa7ethiyaawe atanawaa” yaageedda.

³⁷ A kaalliyawanttu Yesuusa, “Godaw, hewe haqan hananawee?” yaageeddino.

Ikka zaariide, “Bakutay de7iyaasaa shorttii shiiqanawaa” yaageedda.

18

Manqqo Gideedda Am77attibaanne Makkalanchcha Daannaabaa

¹ Yesuusi barena kaalliyawanttoo, salettennaan ubba gallassi woossanaadan leemisuwana odeedda.

² Ikka, “Itti katamaan Xoossaw yayyennawe, asaakka bonchchenna itti daannay de7ee.

³ He katamaan am77e mishiratta de7aw. Izakka he daannaakko yaade, ‘Ta morkkewunne taw de7iyaa yewuwaa pirdda’ yaagaaddu.

⁴ “Daro wodiyaan iziw pirddennaan ixceedda. Shin bare wozanaan qoppiide, ‘Taani, ubba Xoossaw yayyana dhayooppekka, asaakka qay bonchchana dhayooppe,

⁵ ha am77e mishiratta taana labbanthiyaa dirawunne ubba wode taakko yaade taana daabursenna mala, taani iziw pirddana’ geedda.

17:26 Dom 6:5-8 **17:27** Dom 7:6-24 * **17:28** Nohe ... Looxe: Xoossay biittaa bashshaa haathan bayizzeedda wode, I Nohanne A golle asaa ashsheedda. Xoossay Sodoomaanne Gamooraa katamatuwaa, izin de7iyaa iitaa asatuwaa ubbaa tamaan bayizzeedda wode, Looxanne A golle asaa ashsheedda (Dom 19:1-29 xeellite). **17:29** Dom 18:20-19:25 **17:31** Mat 24:17,18; Mar 13:15,16 **17:32** Dom 19:26 **17:33** Mat 10:39; 16:25; Mar 8:35; Luq 9:24; Yoh 12:25 **17:36** Mat 24:40

⁶ “He makkalanchcha daannay goowaa akeekite.

⁷ Xoossay gallassinne qamma barentta maaddana mala, danddayaan aakko waasiyaa doorettawanttussi pirddeneyee? I untunttoo ellekka zaarennee?

⁸ Taani hinttenttoo yaagay; untunttoo elleelli pirddana; shin Asaa Na7ay yiyaa wode ha biittaa ammanuwaa demmaneeshsha?” yaageedda.

Otorettiyaa Parisaawiyaanne Barena Kawushisseedda Qaraxaa Qanxxiyaa Bitaniyaa

⁹ Barentta geeshsha giide ammanettiyaawanttoonne haraa ubbaa darii kadhiyaawanttoo, Yesuusi ha leemisuwaa odeedda:

¹⁰ “Laa77u asatuu woossanaw geeshsha golliyaa * geleeddino. Hewanttuppe ittu Parisaawiyaa; ittu qay qaraxaa qanxxiyaawaa.

¹¹ Parisaawii dendra eqqiide bare wozanaan woossiide, ‘Xoossaw, taani hara asaadan: bonqqiyaawanttudan, makkaliyaawanttudan, woshummiyaawanttudan, woy hawaadan qaraxaa shiishshenna diraw neena galatay.

¹² Saaminttaan laa77u kaalla xoomay; taani demmiyaa ubbaappe tammu kushiyaappe ittuwaa immay’ yaageedda.

¹³ “Shin qaraxiyaa bitani haakuwan eqqiide, bare ayfiyan pude saluwaa dhoqqu giide xeellanawukka koyyibeenna. Shin bare tiraa baqqiide, ‘Xoossaw, taani nagaranchchaa; taana maara’ yaageedda.

¹⁴ Taani hinttenttoo odiyaawe ayee gooppe, kase bitaniyaappe aadhdhiide ha bitani xillo gidiide bare golle simmeedda; barena dhoqqu oothiyaa ubbay kawushana; barena qay kawushisiyaa uray dhoqqu gaana” yaageedda.

Yesuusi Guutha Naanaa Anjjeedda

(Mat 19:13-15; Mar 10:13-16)

¹⁵ Yesuusi bare kushiya wothiide anjjana mala asay guutha naanaa akkiide aakko yeeddino. A kaalliyaawanttukka be7iide, asaa ahenna mala geeddino.

¹⁶ Yesuusi qassi guutha naanaa barekko xeesiide, “Guutha naanay taakko yaana mala aggite, diggoppite; Xoossaa kawutethay hawanttu malaassa.

¹⁷ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Xoossaa kawutethaa guutha na7aadan akkenawanttu ubbay he kawutethaa mulekka gelenna” yaageedda.

¹⁸ Yihudaa biittaa Mooddiyaawanttuppe ittu, “Lo77o tamarissiyaawoo, taani medhinaa de7uwaa laattanaw ayaa oothanaw bessii?” yaagiide Yesuusa oochcheedda.

¹⁹ Yesuusikka aw, “Ayaw taana lo77oo, yaagay? Itti Xoossaappe attin, lo77uu ooninne baawa;

²⁰ Xoossaa azazatuwaa, ‘Woshummoppa, wodhoppa, wuu77oppa, wordduwaa markkattoppa, ne aabbanne ne daayo bonchcha yaagiyaawaa eraa’ ” yaagiide zaa-reedda.

²¹ Bitani zaariide, “Hawaa ubbaa, na7atethaappe doommaade naagaaddi” yaageedda.

²² Yesuusikka hawaa sisiide, “Ittibay neeni biroon oothennaani attowe de7ee; hewen-neekka, new de7iyaawaa ubbaa zali77aade manqqatoo imma; hawaa oothooppe saluwankka neeni durettana; hewaappe guyye ta geeduwaa kaalla” yaageedda.

²³ He bitani qassi hewaa sisiide daro dure gido diraw daro kayyotteedda.

²⁴ Yesuusikka ha bitani daro kayyottowaa be7iide, “Dure asay Xoossaa kawutethaa gelanaw wooti metanddeeshsha!

²⁵ Dure asay Xoossaa kawutethaa gelanawaappe gaaluu marppiyaa xoo7iyaanna aadhdhanawe matatee” yaageedda.

²⁶ Hewaa siseedda asay, “Simmi ooni attanaw danddayii?” yaageeddino.

²⁷ Ikka qay zaariide, “Asaw danddayettennawe Xoossaw danddayettee” yaageedda.

* **18:10** woossanaw geeshsha golliyaa: Ayihuda asay ubba wode Geeshsha Golliyaa wontta guuraaninne gallassa woossino.

²⁸ Phexiroosi zaariide, “Simmi nuuni nuussi de7iyaa ubbaa aggiide neena kaalleeddo” yaageedda.

²⁹ Ikka, “Tumuwaay gay, Xoossaa kawutethaa diraw bare golliyaa, woy barena yelawantta, woy bare machchiyaa, woy bare naanaa, woy ishatawaa aggeeddawe,

³⁰ hawodiyaa daro dakkuwaa, sintha yiyaa kawutethaanikka medhinaa de7uwaa akkennawe ooninne baawa” yaageedda.

Yesuusi Bare Hayquwaabaa Heezzenhuwaa Odeedda

(Mat 20:17-19; Mar 10:32-34)

³¹ Yesuusikka tammanne laa77u barena kaalliyaawantta barekko xeesiide, “Simmi Yeerusalaame baana; Asaa Na7aabaykka nabatuu maxaafan xaafetteeddabay ubbay yaani polettana.

³² Ayihude gidennawanttoo A aathi immana, qilliiccana, daro metothana, A bollan cuchchana;

³³ shocowaappe guyyiyan wodhana, heezzenhiyaa gallassi I denddana” yaageedda.

³⁴ Unttuntukka ha yewuwaappe ayaanne akeekibeykkino; hayiquukka untunttoo akeekettibeenna diraw I haasayobaakka eribeykkino.

³⁵ Yesuusi Iyarkkokko mateedda wodiyaan, itti qooqa bitani woossiide ogiyaa gaxaan utteedda.

³⁶ Cora asay aadhdhiyaawaa sisiide, “Hawe ayeeshsha?” yaagi oochcheedda.

³⁷ Asaykka aw, “Naazireetiyaa Yesuusi hawaanna aadhdhiidde de7ee” yaagi zaareed-dino.

³⁸ Ikka, “Daawite na7aa Yesuusaa, taana maaraarikki” giide waasseedda.

³⁹ Aappe sinthanna biidde de7iyaawanttukka, co77u gaanaadan hanqqetteeddino. I gay, “Daawite na7aw, taana maaraarikki” giide darii waasseedda.

⁴⁰ Yesuusikka eqqiide, barekko ahanaadan asaw odeedda.

⁴¹ Yesuusakko I mato wodiyaan, Yesuusi, “Taani new ayaa oothanaadan koyyay?” yaagiide A oochcheedda.

Ikka zaariide, “Godaw, xeellanaw koyyay” geedda.

⁴² Yesuusikka, “Xeella, ne ammanuu neena patheedda” yaageedda.

⁴³ He wodiyanikka xeellii aggeedda; Xoossaakka bonchchiidde A geeduwaa kaalleedda.

Asay ubbay bitaniyaa xeelliide, Xoossaa galateeddino.

19

Yesuusanne Zakkiyoosa

¹ Yesuusi hini Iyyarkko katamaa geliide, hewaanna aadhdhi de7ee.

² Sunthay Zakkiyoosa geetettiyaan itti dure bitani hewaan de7ee. Ikka qaraxiyaawant-tussi kaappuwaa.

³ Zakkiyoosi Yesuusa geetettiyaawe haqawentto be7anaw koyyishshin qantha gideeddawaa diraw, asaa coratethaappe denddowaan be7anaw danddayibeenna.

⁴ Yesuusi he ogiyanna aadhdhiyaa diraw, sinthaw aadhdhiide itti boo7iyaa bolla keseedda.

⁵ Yesuusi he sa7aa gakkiiide, dhoqqu gi pude xeelliide, “Zakkiyoosa, hachche ne gollen peeshanaw bessiyaa diraw elle wodhdha” yaageedda.

⁶ Ikka elleelli boo7iyaappe wodhdhiide, nashechchaan Yesuusa mokkeedda.

⁷ Hewaan de7iyaa asaa ubbay hawaa be7iide, “Hawe nagaranchchaa gollen geliide imatha giidiide shoobettana hanee” giide ubbatuukka zuuzunthaa doommeeddino.

⁸ Zakkiyoosikka qassi eqqiide Godaa, “Godaw, simmi taw de7iyaawaa ubbaappe bag-gaa hiyyesatoo immana; ooppenneekka wordduwan akkeeddawaa gidoope, ooyddu dakkuwaa udaade zaarana” yaageedda.

⁹ Yesuusikka Zakkiyoosaw odiidde, “Neenikka Abraahaamo sheeshshaa gidiyaa diraw, hachche atotethay ha golle asaw yeedda.

¹⁰ Ayaw gooppe, Asaa Na7ay bayeeddawaa koyyanawunne ashshanaw yeedda” yaageedda.

*Tammu Qoomatuwaa Leemisuwaa
(Mat 25:14-30)*

¹¹ Asay hawaa sisiidde de7ishshin Yesuusi, hini Yeerusalaame mato dirawunne untunttoo Xoossaa kawutethay ha77ikka qoncciyaawaa malato diraw leemisuwaa odeedda.

¹² Hawaadan yaagi doommeedda; “Itti wolqqaama bitani barew kaawutethaa bonchchuwaa akkiide simmanaw, hini haako gadiyaa beedda.

¹³ Bare qoomatuwaa giddoppe tammuwaa xeesiide, untunttoo tammu miinaa * geetettiyya miishshaa immowaashshin, ‘Taani simmaade yaana gakkanaw, hamiishshaan zali77ishshite’ yaageedda.

¹⁴ “Shin A gadiyaa asay A ixxo diraw, ‘Ha bitani nu bolla kawutanaadan nuuni koyyokko’ yaagiide, guyyenna I de7iyaasaa asaa kiitteeddino.

¹⁵ Gidoppe attin, ha bitani kaate gidiide hini bare gade simmeedda. He qoomatuu huuphiyan huuphiyan I immo miishshaan zali77iide ay keena wodhisseeddinontto eranaw xeesisseedda.

¹⁶ “Koyro qoomay shiiqiide, ‘Godaw, neeni taw immeedda tammu miinaa wodhiyaa tammuwaa demmaaddi’ yaageedda.

¹⁷ A Goday A, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77o qoomaa; neeni guutha yewuwaan ammanetteeddawaa gidaade beetto diraw, tammu katamatuwaa bollan maatay new imetteedda’ yaageedda.

¹⁸ “Laa7ethiyaawekka shiiqiide, ‘Godaw, neeni taw immeedda ichcheshu miinaa geetettiyya miishshay ichcheshuwaa wodhdheedda’ yaageedda.

¹⁹ A Godaykka A, ‘New ichcheshu katamatuwaa bollan maatay imetteedda’ yaageedda.

²⁰ Hara heezzenhiyaa qoomay shiiqiide, ‘Godaw, curqqaan xaaxa wotheedda ne miishshaa hawaa be7a.

²¹ Ayaw gooppe, neeni wothabeennasaappe akkiyawaa; zerabeennawaa qoyciyaa meqethi baynna asa gidiyaa diraw, new yayyaaddi’ yaageedda.

²² “Godaykka, ‘Ha iita qoomay; neeni haasayo qaalaan ne bolla taani pirdana. Wothabeennawaa akkiyawaa, zerabeennawaa qoyciyaa meqethi baynna asa gidiyaawaa erooppe,

²³ taani yaade ta miishshaa wodhiyaanna akkana mala, ayissi wodhissiyaawanttoo immabeykkii?’ yaageedda.

²⁴ “Godaykka, hewaan eqgowantta, ‘Ha miishshaa aappe wothi akkiide tammu miinay de7iyaawoo immite’ yaageedda.

²⁵ Unttuntukka, ‘Godaw, aw tammu miinay de7ee’ yaageeddino.

²⁶ “Ikka, ‘Taani hinttenttoo odiyaawe, de7iyaawoo ubbaw gujettanawaa; baynawaa qassi he de7iyaawekka akettanawaa.

²⁷ Yewuwaan qassi taani untuntu bollan kawutennaadan koyyeedda ta morkkatuwaa taakko ahiide ta sinthaan shukkite’ geedda” yaageedda.

*Yesuusi Daro Bonchchuwan Yeerusalaame Geleedda
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Yoh 12:12-19)*

19:10 Mat 18:11 **19:11** Mat 25:14-30 * **19:13** miinaa: Miinaa geetettiyaawe, Griike qaalaan ‘Minas’ giyaawaa. Hawaa bilethay, hewode de7iyaa oosanchcha asaw imettiyya heezzu agenaa dirgguwaa. **19:26** Mat 13:12; Mar 4:25; Luq 8:18

²⁸ Yesuusi hawaa goowaappe kaalla hini Yeerusalaame kesanaw barena kaalliyaawanttuppe sinthatiide beedda.

²⁹ Debre Zayte geetettiyaa deriyaa matan de7iyaa hini Beetefaagen Biitaaniyaa geetettiyaa heeraa katamatuwaakko shiiqeedda wode barena kaalliyaawanttuppe laa77atuwaa,

³⁰ “Hinttenttuppe sinthan de7iyaa qeeri katamatuwaa biite; yaa hinttenttu geliyaa wode, ooninne biro uttibeenna hare maray qashetti utteeddawaa demmanita; A billiide haa akki yiite.

³¹ Ooninne hinttentta, ‘Hawaa ayaw billiitee?’ giide oochchooppe, ‘I bare godaw † koshshiyaa diraassa’ yaagite” yaageedda.

³² Kiietteeddawanttukka biide, Yesuusi untunttoo odowaadan hanina demmeeddino.

³³ Untunttu hare maraa billiyaa wode be7iide hariyaa Goday, “Hare maraa ayaw billiitee?” yaageedda.

³⁴ Untunttukka, “Godaw hawe koshshee” yaagiide,

³⁵ hare maraa Yesuusakko aheeddino; barenttu mayuwaa A bollan wothiide Yesuusa hariyaa togisseeddino.

³⁶ Asaykka Yesuusi biya ogiyaa bolla barenttu mayuwaa hiixxeeddino. ‡

³⁷ I Debre Zayte geetettiyaa deriyaa dugethaa afiyaa ogiyaa mateedda wode, daro cora gideedda A kaalliyaawanttu be7eedda Xoossay ootheedda malaataw ubbaw nashettiide, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide,

³⁸ “Godaa sunthaan yiyaa kaatii anjjetteddawaa;

saluwan sarotay gido.

Qassi killi dhoqqa saluwan

de7iyaa Xoossay bonchchetto”

yaageeddino.

³⁹ Asaa garssan de7iyaa itti itti Parisaawatuu Yesuusa, “Tamarssiyaawoo, neena kaalliyaawantta co77u oothaarikki” yaageeddino.

⁴⁰ Ikka zaariide, “Taani hinttenttoo oday, untunttu co77u gooppe, shuchchaykka waassanawaa” yaageedda.

⁴¹ Yesuusi Yeerusalaame mateedda wode, katamatto be7iide, yeekkiidde,

⁴² “Ne sarotaw gidiyaawaa neeni hachche eraaddintto lo77a; shin ha77i hewe ne ayfiyaappe geemmeedda.

⁴³ Ayaw gooppe, ne bolla yaana wodii de7ee; he wode neena ixxiyaawanttu ne yuushshuwaan dirssaa diriide, yaappenne haappenne dooddiide, neena un77ethiyaa wodii yaanawaa.

⁴⁴ Neenanne ne dirssaa garssan de7iyaa ne asaa menthereethana. Xoossay neena be7anaw yeedda wodiya neeni erabeenna diraw, neena ixxiyaawanttu shuchchaa ubbaa ittuwaa ittuwaa bollappe dentiide laalanawaa” yaageedda.

Yesuusi Geeshsha Golliyaa Zali77iyaawantta Yedersseedda

(Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Yoh 2:13-22)

⁴⁵ Hawaappe kaalla Yesuusi geeshsha golliyaa geliide, zali77iyaawantta hewaappe kesseedda.

⁴⁶ Yesuusi zaariide, “‘Ta golli Xoossaa woossiyaa golliya gidanawaa’ geetettiide Xoossaa qaalaan xaafetteedda. Shin hinttenttu A paannuwaa gonggoluwaa ootheedditaa” yaageedda.

† 19:31 godaw: Haawaan godaw geettowee, hare maraa godaappeshshin, Xoossaa gidenna. ‡ 19:36 mayuwaa hiixxeeddino: Hawaa guussay, Ayihuda asaa wogaan, eretteeddanne bonchchettiyaa asaw udettiyaa imathaa mokaa wogaa. 19:38 Maz 118:26 19:46 Isa 56:7; Erm 7:11

⁴⁷ Yesuusi ubba wode geeshsha golliyan tamarissi de7ishshin, qeesatuwaa kaapatuu, Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttunne asaa ayissiyaawanttu A wodhanaw koyyiino.

⁴⁸ Shin asay ubbay A haasayaappe ittuunne attennaan sisi utto diraw, A wodhiyaa ogiyaa untunttu dhayeeddino.

20

Yesuusa Maataa Bolla Denddedda Ooshaa (*Mat 21:23-27; Mar 11:27-33*)

¹ Itti gallassi Yesuusi asaa geeshsha golliyan tamarissiiddenne mishiraachchuwaa gaalaa odiidde de7iyaa wode, qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttu gadiyaa cimatuwanna ittippe Yesuusakko yeeddino.

² Unttunttukka, “Ha yewuwaa neeni udiyaawe ay maataanentto oda; ha maataakka new immeeddawe I oonee?” yaagiide oochcheeddino.

³ Ikka, “Ta hinttena itti ooshaa oochchiyawe de7iyaawaa ane zaarite.

⁴ Yohaannisa xinqqatay Xoossaappee woy asaappee?” yaagi oochcheedda.

⁵ Unttunttu bare giddon maqqettiidde, “Xoossaappe gooppe, hewaa gidooppe ‘Ayaw ammanibeykkitee’ nuuna yaaganawaa;

⁶ ‘Asaappe’ gooppe, asay ubbay Yohaannisi nabiyaa gidiyawaa ammaniyaa diraw shuchchaan nuuna dechchanawantta” yaageeddino.

⁷ Hawaassi, “Haqappe yeeddentto erokko” giide aw zaareeddino.

⁸ Yesuusikka, “Hawaa gidooppe taakka, taani O maataan ha yewuwaa oothaytantto hinttentto odikke” yaageedda.

⁹ Hawaappe simmiide Yesuusi asaw ha leemisuwaa yaagi oduwaa doommeedda: “Itti bitani daro woyiniyaa turatuwaa tokkeedda. Goshshanchchatuwassi kothaw immiide, I hini hara gadiyaa biide cora wodiyaawaa gami77eedda.

¹⁰ Woyini ayfiyaa ayfo wode, woyiniyaa goshshaa Goday barena gakkiiyawaa ahanaadan itti qoomaa kothaawatuwakko kiitteedda. Kiitetti beeddawaakka dhoobbiide, mela kushiyaa yeddeeddino.

¹¹ Hewaappe hara qoomaa kiitteedda. Unttunttu hewaakka qassi dhoobbiide, toochchiide, mela kushiyaa yeddeeddino.

¹² Ha77ikka haraa heezzenhiyaa qoomaa kiitteedda. Unttunttukka qassi A masunthiide, hini kare oleeddino.

¹³ “He woyiniyaa turaa Godaykka, ‘Simmi ayaa udoo? Ane ha77i ta dosiyaa na7aa kiittana; ooni eri A bonchchooppenne’ geedda.

¹⁴ Goshshanchchatuu qassi na7aa be7eedda wode, ‘Hawe A laattiyaawaa gido diraw, hayite wodhoytte; hewaappe guyye, biittay nuussa gidanawaa’ giide zoretteeddino.

¹⁵ Woyiniyaa turaa sa7aappe, hini karew kessiide A wodheeddino.

“Woyiniyaa turaa Godaykka untuntta ayaa oothanddeeshsha?”

¹⁶ Yooppe he goshshanchchatuwaa, wodhanawaa; woyiniyaa turaa sa7aakka haranttoo immanawaa” yaageeddino.

Asatuukka hawaa siso wode, “Hawaa malabaa ahoppo” yaageeddino.

¹⁷ Yesuusikka hini untunttukko xeelliide,

“ ‘Simmi shuchchaa golliyaa keexxiyaawanttu kadheedda shuchchay,

I waanna golliyaa minissiyaa huuphe shuchchaa gideedda’

geetettiide xaafetteeddawaa bilethay ayee?”

¹⁸ Ha shuchchaa bollan kunddiyaa ubbay me7erettee; shuchchaykka A bollan kundiyaa ubbay bunchchettanawaa” yaageedda.

Giiraa, Giirane Aggane Giyaa Ooshaa
(*Mat 22:15-22; Mar 12:13-17*)

¹⁹ Muse higgiiyaa xaafiyaawanttunne qeesatuwaa kaappatuu Yesuusi haasayeedda leemisuu, untunttu bollan geetettowaa ero diraw, he saatiyanka A oyqqanaw koyy-eeddino. Shin asaw yayyeeddino.

²⁰ Yesuusa, he gadiyaa mooddiyawaassinne A maataassi aathiide immanaw A doonaappe kesiyaa qaalaan oyqqanaw injjetiyaa wodiyaa naagiino. Hewaa diraw geeshshaa malatiidde oythanaw wochchiyaawantta kiitteeddino.

²¹ He kiitettowanttukka Yesuusa, “Tamaarissiyaawoo, neeni tuma yewuwaa haasayiyaawaanne tamaarissiyaawaa, hewaadankka qay Xoossaa ogiyaa tumatethaan tamaarissiyaawaanne oossinne dummayennawaa nuuni ereetto.

²² Qassikka untunttu, Roomaa kaatiyaa Qeesaarew giiraa cigganaw koshshii woy koshshennee?” yaagi oochcheeddino.

²³ I qassi untunttu deshatethaa eriide,

²⁴ “Ane taana itti diinaariyaa * bessite; hewaa bollan de7iyaa misiliinnee xaafettowe oona bessii?” geedda.

²⁵ Untunttukka, “Qeesaarewaa” giide zaareeddino. Inneekka, “Hewaa gidoope: Qeesaarewaa, Qeesaarew immite; Xoossawaa, Xoossaw immite” yaageedda.

²⁶ Untunttukka, I haasayeedda qaalaan asaa sinthan oyqqanaw danddayi beykkino. A zaaruwan maalalettiide co77u geeddino.

Hayquwaappe Dendduwaabaa Ooshaa
(*Mat 22:23-33; Mar 12:18-27*)

²⁷ Saduqaawanatuppe ittu ittuu Yesuusakko yiide, ooshaa aw shiishsheeddino.

²⁸ Untunttukka Yesuusa, “Tamaarissiyaawoo, itti bitani machchatto akkiide na7aa yelennaan hayyiyaawaa gidoope, mishiratto hewaa ishaya laataa akki na7aa yeliide bare ishaya zerethaa wothana mala Muse nuussi xaafeedda.

²⁹ Itti wodiyaan laappu ishataa de7iyaawanttuppe, bayray machchatto akkiide yelennaan hayqqii aggeedda.

³⁰ Laa7ethiyaawekka izo laattedda.

³¹ Heezzeethiyaawekka qassi izo akkeedda; laappunatuukka izo akkiide na7aa yelennaan hayqqeeddino.

³² Wursethaan mishirattakka hayqqaa aggaaddu.

³³ Simmi laappunatuukka he mishiratto akkeedda diraw, hayquwaappe denddeedda wode, iza oossi machche gidanee?” yaagi oochcheeddino.

³⁴ Yesuusikka, “Ha alamiyaa naanay akkiinonne akettiino.

³⁵ Shin hayquwaappe denddiide, sinthappe yiyaa wodiyaan de7anaw bessiyaawanttu akkikinonne akettikkino.

³⁶ Untunttu Xoossaa kiitanchchaa malatiide de7iyaa diraw, hewaappe simmiide hayqqikkino. Hayquwaappe denddiyaawantta gidiyaa diraw untunttu Xoossaa naanaa.

³⁷ Muse, Xoossay aw qonceedda woraabaa xaafeedda taarikiyaa garssan, Godaa Xoossaa, “Abraaamo Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yayiqooba Xoossaa” yaagiide xeesus-say, hayqqawanttu denddiyaawaa bessee.

³⁸ Ubbaykka aw hayqqi beennawantta gidiyaa diraw, I hayqqibeennawanttu Xoos-saappe attin, hayqqowanttuwaa gidenna” yaageedda.

³⁹ Itti itti Muse higgiiyaa xaafeddawanttukka, “Tamaarissiyaawoo, lo77uwaa haasayaadda” yaageeddino.

⁴⁰ Hawaappe simmiide, ittuukka A oochchanaw xalowe baawa.

* **20:24** dinaariyaa: Hewode Roomaa biittaa asay go77ettiyyaa miishshaa. **20:27** Kit 23:8 **20:28** Zar 25:5 **20:37** Kes 3:6

Yesuusi Oonee Giya Ooshaa
(*Mat 22:41-46; Mar 12:35-37*)

⁴¹ Hawaappe kaalla Yesuusi untuntunta, “Asay Kiristtoosa wooti ‘Daawite na7aa’ yaagiinoo?”

⁴²⁻⁴³ Gasotethaynneekka, Daawite bare huuphew Mazimure Maxaafaa garssan, ‘Goday ta Godaa, “Taani ne morkketuwaa ne gediyaappe garssanna de7anaadan oothana gakkanaw, ta ushechchaan utta” geedda’ yaageedda.

⁴⁴ “Simmi Daawite Kiristtoosa, ‘Godaa’, giide xeesiyaawaa gidoope, wooti aw na7aa gidana danddayii?” yaageedda.

Muse Higgiyaa Tamaarissiyaawantuppe Naagettana Mala, Yesuusi Seereedda Seeraa
(*Mat 23:1-36; Mar 12:38-40*)

⁴⁵ Asay ubbay sisishshin barena kaalliyaawanttoo,

⁴⁶ “Muse higgiyaa tamarissiyaawantuppe naagettite; untunttukka, adussa qamishiyaa mayyiide yuuyyanaw, geyay de7iyaasaan bonchcho sarotaa akkanaw, woossiyaa gollen bonchcho oydiyan uttanaw, shoobetteeddasan bonchchosaa koyyiyaawantta.

⁴⁷ Hewanttukka am77atuwaa golliyya kalloyiyaawantta; barentta bessanaw woosaa adussiyaawantta; untuntta iita pirdday naage” yaageedda.

21

Am77atti Imotaa
(*Mar 12:41-44*)

¹ Yesuusi dhoggu giide xeelliyaa wode, dure asay geeshsha golliyan imotaa shiishshiyaa miishshaa gidдон barenttoo de7iyaawaappe untunttu yeggiyaa wode be7eedda.

² Qassikka itti hiyyeesaa am77e mishiratta laa77u sembberiyaa hewaan yeggiyaa wode be7iide,

³ “Ta hintew tumuwaa gay, ha hiyyeesaa am77e mishiratta, ooppenne daruwaa immaaddu.

⁴ Ha asay ubbay barenttoo palahowaappe immeeddino; shin iza bare hiyyeesatethaa wolqqaan barew de7iyaawaa ubbaa immaaddu” yaageedda.

Geeshsha Golli Kolettanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda
(*Mat 24:1-2; Mar 13:1-2*)

⁵ A kaalliyaawantuppe ittu ittuu, “Geeshsha golli lo77o shuchchaaninnee baalaa shiiquwaa imotaan lo77eeddawaa” yaagi haasayiyaa wode Yesuusi,

⁶ “Hawe hinttenttu be7iyaawe ubbay kolettennaan, shuchchay shuchchaa bolla kleelettiide attenna wodii yaanawaa” yaageedda.

⁷ Untunttukka, “Tamaarissiyaawoo, simmi hawe hananawe awudee? Qassikka hawe hananaw mallay ayee?” yaagiidi oochcheeddino.

Yesuusi Metuwaa Wodiinne Nashechchaa Wodii Yaanawaa Odeedda
(*Mat 24:3-13; Mar 13:3-13*)

⁸ Ikka, “Ooninne balethennaan naagettite; cora asay, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiidde qassikka, ‘Wodii mateedda’ yaagiidde ta sunthaan yaanawantta; hinttenttu qassi untuntta kaalloppite.

⁹ Olaa yewuwaanne asaa makkalaabaa sisiyaa wode dagammoppite; hawe koyro hananaw bessiyaawaa gido diraappe attin wursethay bira” yaageedda.

¹⁰ Hewaappe kaalliide asaw, “Asay asaa bolla, kawutethaykka kawutethaa bolla, denddanawaa;

11 wolqqaama biittaa qaathay hananawaa; koshaynne harggii, dumma dummasaan medhettanawaa; yashshiyaa yewuunne ubbaakka wolqqaama malaatay saluwaappe hananawaa.

12 “Hawe ubbay hananaappe kasiyan qassi asay hinttentta oyqqanawantta, metoohanawantta; hini Ayihudatuwaa woosa golle asaw aathi immanawantta; qasho gollekka gelissanawantta; kaatatuwaa sinthaninne mooddiyaawanttu sinthan shiishshanawantta; hawe ubbay ta sunthaa gaasuwan hinttentta gakkanawaa.

13 Hawekka markkattanaw hinttew lo77o qaada gidanawaa.

14 Hawaa gidiyaa diraw, ay zaaruwaa immanee giidde koyrottiide hinttenttu un77ettenna mala hawaa wozanaa aathite.

15 Eqettiyaawanttu ubbay, eqettanawunne lakanaw danddayenna qaalaanne aadho cinctatethaa taani hinttenttoo immana.

16 Hinttentta yeleddawanttunne hinttenttu ishatauu, hinttenttu dabbatuunne hinttenttu laggethatuukka attennaan hinttentta aathi immanawantta; hinttenttuppekka ittuwaa ittuwaa wodhanawantta.

17 Ta sunthaa diraw asaa ubbaa matan ixetteeddawantta gidanita.

18 Yewuwaan qassi hinttenttu huuphiyaa binnanaappekka ittinnanne bayukku.

19 Minni eqqiide hinttenttu shemppuwaa ashshiita.

Yesuusi Yeerusalaame Bayethaabaa Odeedda

(Mat 24:15-21; Mar 13:14-19)

20 “Yeerusalaame olaa asaan doodetteedda wode, izi bayethay mateeddawaa erite.

21 He wode Yihudaan de7iyaawanttu deriyaakko baqatino; katamaan de7iyaawanttu qay hewaappe kesino; baalaagariyan de7iyaawanttukka yaa katamaakko geloppino;

22 Xoossaa qaalaan xaafetteeddawe ubbay polettanaadan hawe haluwaa kesiyaa wodiyaa.

23 Biittaa bollan wolqqaama metuu hananawaa; ha77i de7iyaa asaa bollan hanqquu yaanawaa; hewaa diraw hewodiyaa shahaarowanttoonni dhanthiyawanttoo aayyee!

24 Asay ubbay mashshaan hayqqanawantta; Xoossaa erenna gadiyaa ubbatuukka omodduwaan baanawantta; Yeerusalaamekka Ayihudaa gidennawanttu wodii polettana gakkanaw, untuntun yedhetteddawunno gidanawunnu.

Kiristoosa Laa7etho Yuussaa

(Mat 24:29-31; Mar 13:24-27)

25 “Awaa, agenaaninne xoolinttiyaa bolla malaatay hananawaa; abbaappenne beetaa kooshshaappe denddo gaasuwan biittaa bollan de7iyaa asay ubbay un77ettanawantta; hirrganawantta.

26 Saluwaa wolqqay ubbay qaaxxiyaa * diraw asay yashshaaninne alamiyaa bolla ayee yaanaweeshsha yaagiidde naaguwaan daaburanawantta.

27 He wode Asaa Na7ay wolqqaaninne wolqqaama bonchchuwan shaariyaan yiyaa wode be7anawantta.

28 Hinttenttukka, ha yewuu polettussaa doommiyaa wode, wozuu mato diraw sitti giide eqqite; pude dhoqqu giide xeellite” geedda.

Balasiyaa Geetettiyaa Mithaa Leemisuwaa

(Mat 24:32-35; Mar 13:28-31)

29 Kaalliiddekka, hawaa yaagi leemisuwaa odeedda, “Woddenthaappenne hara mithaa ubbaappe xeellite;

30 Haythay aacina be7iyaa wode, he wode bonii mateeddawaa hinttenttu eriita.

21:15 Luq 12:11-12 21:22 Hos 9:7 21:25 Isa 13:10; Hiz 32:7; Iyu 2:31; Sax 6:12,13 * 21:26 Saluwaa wolqqay ubbay qaaxxee: Hawaa guussay, beni wode asay, saluwan de7iyaa xoolinttii ubbay ayyaanaa wolqqaanna de7ee giide qoppee. 21:27 Dan 7:13; Sax 1:7

³¹ Hewaadankka qassi yewatuu polettiyaawaa be7iyaa wode, Xoossaa Kawutethatta mateeddawunno erite.

³² “Taani hinttew tumuwaa gay; hawe ubbay polettana gakkanaw ha yeletay aadhdhenna.

³³ Saluunne sa7ay aadhdhana; shin ta qaalay aadhdhenna.

³⁴ Simmi zaway baynna de7uwan, ushshaa daruwanne de7uwaaban un77ettishshin hinttenttu wozanay leppennaadaninne he gallassay phiriyaadan qoppennaan hinttana gakkennaadan naagettite;

³⁵ Hawe biittaa ubbaan de7iyaawanttu ubbatuwaa bollan gakkanawaa.

³⁶ Simmi yiyaa iitabaa ubbaappe hinttenttu attanaadaaninne asaa na7aa sinthankka eqqanaw danddayana mala, ubba wode minni woosite” yaageedda.

³⁷ Yesuusi gallassi gallassi geeshsha golliyan tamarissiide, qamma qamma Debre Zayte yaagettiyya deriyaakko kesiide aqee.

³⁸ Asay ubbay A sisanaw guuran yaa geeshsha golliyya aakko yiino.

22

Kiristtoosa Wodhanaw Maqqetteeddino

(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Yoh 11:45-53)

¹ Paasigaa geetettiyya magaage Ukithaa Miyaa Baalay mateedda.

² Qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa xaafiyaawanttu Yesuusa wooti wodhantto, wodhiyaa ogiyaa geeman koyyiino; shin asaw yayyiino.

³ Xalahiikka tammanne laa77u kaalliyaawanttuppe ittuwaa gideedda Asqqorootu Yihudaan geleedda.

⁴ Ikka biide, Yesuusa wooti aathi immanentto qeesatuwaa kaappatuwaannanne geeshsha golliyya naagiyaawanttu kaappattuwaanna ittippe haasayeedda.

⁵ Unttuntukka nashettiide, miishshaakka Yihudaw immanaw wuletteeddino.

⁶ Ikka eeno geedda; asay baynna saan Yesuusa aathi immanaw injjetiyya wodiyya koyyee.

Yesuusi Ayihudatuwaa Paasigaa Maanaw Giigetteedda

(Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Yoh 13:21-30)

⁷ Magaage Ukithaa Miyaa Baalaa bonchchiya wodii gakeedda; he wodiikka Paasigaw dorssaa shukkanaw bessiyaa wodiyya.

⁸ Yesuusi Phexiroosanne Yohaannisa, “Paasigaa qumaa nuuni maanaadan biide giigissite” giide kiitteedda.

⁹ Unttuntukka zaariide, “Haqan giigissanaadan koyyay?” yaagi oochcheeddino.

¹⁰ Ikka, “Hinttenttu, katamaa geliyaa wode otuwaanna haathaa tookkeedda bitani * hinttenttunna gaketanawaa; I geliyaa golliyya A kaalliide gelite;

¹¹ He golliyaawaakka, “Tamarissiyaawe neena, “Taani, taana kaalliyaawanttunna ittippe Paasigaa qumaa miyaa imathaa kifili haqa bagganna de7ii?” yaagee’ giite.

¹² He bitaniikka pooqiyaa bollan de7iyaa hiixetti utteedda aako kifliyya hinttentta bessanawaa; hewaanikka sa7aa giigissite” yaageedda.

¹³ Unttuntu biide, Yesuusi goowaadankka bitaniyya demmiide Paasigaa qumaa giigisseeddino.

¹⁴ Paasigaa qumay meetettiyya saati gakko wode, tammanne laa77u kiitettowantunna ittippe qumaa maanaw utteedda.

¹⁵ Ikka, “Taana metuu gakkanaappe kasiyan hinttenttunna ha Paasigaa qumaa maanaw daro amottaadde de7ay.

22:1 Kes 12:1-27 * **22:10** haathaa tookkeedda bitani: He wode he gaden asaa gollen kiitettiyya attuma qoomay haathaa tookkooppe, he golli dure gidiyaawaa bessee.

16 Ayissi gooppe, ta hinttew odiyaawe, hawe Xoossaa kaawutethan polettana gakkanaw, taani laa7ethuwaa hawaappe miikke” yaageedda.

17 Xuu7aa akkiide, Xoossaa galatiide, “Hawaa heyte, hinttenttu gidduwan gishetti ushite.

18 Ayissi gooppe, ta hinttenttoo yaagay, Xoossaa Kawutethay yaana gakkanaw, hachcheppe doommaade woyiniyaa eessaa ushikke” yaageedda.

19 Qassi magaage ukithaa akkiide, Xoossaa galateedda; he ukithaa menthi untunttoo immiidde, “Hawe hinttenttoo imettiyawe ta ashuwaa; hawaan taana qoppana mala hawaa miite” yaageedda.

20 Kawuwaa moowaappe guyyiyan, kasewaadan xuu7aa denthi untunttoo immiide, hawaadan yaageedda: “Ha xuu7ay, ta hinttenttu diraw gussiyaa ta suuthaa qopethiyaa ooratha caaquwaa.

21 Shin be7ite, taana aathi immanaw de7iyaa bitani gayitaan taananna ittippe mee.

22 Ayaw gooppe, taani Asaa Na7ay Xoossay goowaadan bay; shin taana aathiide immiyaa uraw aw aayyee” yaageedda.

23 Untunttu gidoppe hewaa oothanaw de7iyaawe oona gidanentto, barenttu giddon ooshaa doommeeddino.

Ubbaappe Aadhdhiyaawe Oonee? Yaagiyaa Ooshaa

24 Qassi barenttu gidoppe ooni aadhentto yaagettiyya palumay untunttu giddon keseedda.

25 Yesuusi untuntta yaageedda: “Ha alamiyaa mooddiyaawanttu barenttu asaa bolla godattiino; untuntta mooddiyaawanttu keekatuwaa geetettiino.

26 Shin hinttenttu hawaadan hanoppite; yewuwaan qassi hinttenttuppe dhoqqa gideeddawe hintte ubbaappe guxxiyawaa; hinttentta moddiyaawekka, hinttenttoo qoomaadan hano.

27 “Qumaa maanaw utteeddawaappenne qumaa asaw aathiyaawaappenne ooni bonchchettii? Qumaa maanaw utteeddawaa gidennee? Taani qassi hinttenttu giddon qumaa aathiyaa qoomaa mala.

28 Qassi taani paacettiyya wodiyaan hinttenttu taananna ittippe minni eqqeed-dawantta.

29-30 A kawutethaa oydiyaan uttana mala Ta aabbu taana sunthowaadan, Taani qassi Ta kawutethaan ta gaytaappe maanaadaaninne ushanaadan, tammanne laa77u Israa7eeliyaa yaratuwaa bolla pirddiidde, kawutethaa oydiyaan uttana mala hinttentta sunthaaddi” yaageedda.

Phexiroosi Kaadanawaa Yesuusi Kasetiide Odedda (Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Yoh 13:36-38)

31 Goday, “Simoonaa, Simoonaa, taani odiyaawaa sisa; xalahii hinttentta asay zarggaa hal77iyaawaadan, hal77anaw Xoossaa woosseedda.

32 Shin taani ne ammanuu bayennaadan ne diraw gaannataaddi. Neeni taakko simmiyaa wode ne ishaturwaa minissa” yaageedda.

33 Simooni zaariide, “Godaw, taani neenanna qashettanawunne neenanna ittippe hayqqanaw giiga uttaaddi” yaageedda.

34 Yesuusi qassi, “Phexiroosa, taani new yaagay; hachche bilahiyan, kuttuu waas-sanaassi heezzu gede taana neeni, ‘A taani erikke’ gaade kaadanaassa” yaageedda.

35 Yesuusi barena kaalliyaawanttoo, “Korojuu, qarcciiinne caammay banttaan taani hinttentta kiitto wode, hinttenttoo ittibay paccowe de7ii?” yaageedda.

Untunttukka, “Itti bayenne nuussi pacci beenna” yaageeddino.

³⁶ Ikka zaariide, “Ha77i qassi korojuu de7iyaawe akki bo; qarcciiti de7iyaawekka hewaadan udo; baynnawe qay bare mayuwaa zali77iide mashshaa shammo.

³⁷ Ayaw gooppe ta hinttew yaagay, ‘Hawe makkalanchchatunna ittippe paydetteedda’ yaagetti Xoossaa Maxaafan xaafetteeddawe, taanan polettennaan attenna. E, taw geetetteeddawe ha77i polettanawaa” yaageedda.

³⁸ A kaalliyaawanttu, “Godaw, hawaan laa77u mashshay de7ee” yaagina ikka, “Hewe gidanawaa” yaageedda.

Yesuusi Debre Zayte Deriyaan Woosseedda

(Mat 26:36-40; Mar 14:32-42)

³⁹ Yesuusi katamaappe kesiide, hara gallassi biyaawaadanka Debre Zayte beedda. Qassi A kaalliyaawanttukka A geeduwaa beeddino.

⁴⁰ He sa7aa gakkiiide, “Paaciyaan hinttenttu gelennaan attana mala, woosite” yaageedda.

⁴¹ Shuchcha olina gakkiiyaasaa keena untuntuppe haakki beedda. Gulbbatiide,

⁴² “Ta Aabboo, neeni koyyiyaawaa gidoope, ha metuwaa xuu7aa taappe digga; shin ta shene gidoppo; ne shene gidoppe attin” yaagiide woosseedda.

⁴³ Saluwaappe yiide minissiyaa kiitanchchay aw beetteedda.

⁴⁴ Bare wozanaa giddon seelettiide, darii woosseedda. I cawottiyaa cawuukka sa7aa bollan xokiyaa suuthaa malateedda.

⁴⁵ Woosaappe denddiide, barena kaalliyaawanttukko guyye biide, untunttu daroppe garetteedda diraw, daaburiide gemi77ishowantta xeelliide,

⁴⁶ “Ayaw gemi77ishiitee? Paaciyaan gelennaadan denddi woosite” yaageedda.

Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyan Oyqetteedda

(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Yoh 18:3-11)

⁴⁷ Yesuusi hewaa haasay de7ishshin, cora asay yeeddino. Tammanne laa77u A kaalliyaawanttuppe ittuwaa gideedda Yihudaa geetettiyaawe he asaa kaalettiide yeranaw Yesuusakko shiiqeedda.

⁴⁸ Yesuusi qay, “Yihudaw, neeni taana Asaa Na7aa yeraade aatha immay?” yaageedda.

⁴⁹ A yuushshuwaan de7iyaa A kaalliyaawanttu hanettiyaa yewuwaa be7o wode A, “Godaw, ha asaa nuuni mashshaan qanxxanee?” yaageeddino.

⁵⁰ Untunttuppe ittu, Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa shociide, A ushechcha haythaa qanxxi oleedda.

⁵¹ Yesuusi qay zaariide, “Aggite, bashite” yaageedda. Bitaniyaa haythaakka bochchiide patheedda.

⁵² Yesuusikka barekko yeedda qeesatuwaa kaappatoo, geeshsha golliyaa naagiyaawanttoo, sunthatuwaassinne gadiyaa cimato, “Paanuwaa oyqqiyaawaadan mashshaanne xam77aa oyqqiide yiitee?”

⁵³ Geeshsha golliyan taani gallasaan, gallasaan hinttenttunna de7iyaa wode, taana oyqqibeykkita; shin ha77i hawe hinttenttu wodenne dhumaa wolqqaa wode” yaageedda.

Phexiroosi Yesuusa Kaddeedda

(Mat 26:57-58,69-72; Mar 14:53-54,66-72; Yoh 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Yesuusa oyqqi qachchiide, Qeesatuwaa ubbaa kaappuwaa golle afiide gelisseeddino. Phexiroosikka untunttuppe guyye haakuwan untunttu geeduwaa kaallee.

⁵⁵ Dirssaa giddon tamaa eethiide, ittippe utti de7ishshin, Phexiroosi untunttu giddon yiide utti aggeedda.

⁵⁶ Tamay poo7iyaa bagganna Phexiroosi uttiide de7ishshin, itti ashikkaratta loythaa xeellaade, “Hawekka aananna ittippe de7ee” yaagaaddu.

⁵⁷ Phexiroosi qay, “Hanne mishirattee, taani A erikke” yaagi kaddeedda.

⁵⁸ Guutha wodiyaappe guyyiyan, hara bitani Phexiroosa be7iide, “Neeni untuntunna gatho de7aa” yaagina;

Phexiroosi qassi, “Hawo bitanew, taani aananna gatho de7ikke” yaageedda.

⁵⁹ Itti saate gidiyaawaa gammi77iide hara bitani qonccissiide, “I Galiilaa gade asa gidiyaa diraw, ha bitani aananna ittippe de7iyaawe tuma” yaageedda.

⁶⁰ Phexiroosi qassi, “Ha bitanew, neeni giyawee ayentto taani erikke” yaageedda. He wodiyan I birokka haasay de7ishshin, ellekka kuttuu waassi aggeedda.

⁶¹ Goday guyye simmiide, Phexiroosa xeelleedda. Phexiroosi Goday barena, “Hachche kuttuu waassana gakkanaw, heezzu gede taana kaddanaassa” geedda Godaa qaalay aw qofetti aggeedda.

⁶² Phexiroosi dirssaappe kare kesiide, seelettiide yeekkeedda.

⁶³ Yesuusa oyqqeedda asay qilliicciinonne shociino.

⁶⁴ A ayfiya goozzi baqqiide, “Neena baqqeeddawe oonee? Nabiyyaa gidoope neena dechchawaa ane oda” yaagiide A oochcheeddino.

⁶⁵ Qassi A hara cora boriya boreeddino.

Yesuusa Pirddaw Afeeddino

(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Yoh 18:19-24)

⁶⁶ Sa7ay wonttina gadiyaa cima asatuu, qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttu, Yesuusa barenttu shiiqeeddasaa afiide,

⁶⁷ “Kirsttoosi neenee? Ane nu oda” yaageeddino.

Shin I, “Taani hinttenttoo odooppe taana ammanikkita;

⁶⁸ Qassi hinttentta taani oochchooppe odikkita; woy qashuwaappe taana billikkita.

⁶⁹ Shin ha saatiyaappe doommin taani Asaa Na7ay, ha77ippe doommaade, wolqqaama Xoossaa ushechcha bagganna uttana” yaageedda.

⁷⁰ Unttuntu ubbay Yesuusa, “Yaatina neeni Xoossaa Na7ee?” yaageeddino.

Ikka zaariide, “Taani Xoossaa Na7aa gidowaa hinttenttu haasayeeddita” yaageedda.

⁷¹ Unttuntukka, “Nuuni nu huuphew A doonaappe siseeddo; hawaappe sinthaw ay markkaa koshshii?” yaageeddino.

23

Philaaxoosi Yesuusa oochcheedda

(Mat 27:1,2,11-14; Mar 15:1-5; Yoh 18:28-38)

¹ Hewaan shiiqeedda ubbatuukka ittippe denddiide, Yesuusa Philaaxoosakko afeeddino.

² Unttuntukka, “Habitani nu asaa balethiide, asay Roome biittaa kawuwaa Qeesaraw giiraa immenna mala diggiide, qassi, “Taani Kaatiyaa’ yaagishshin demmeeddo” yaagiide mootuwaa doommeeddino.

³ Philaaxoosikka Yesuusa, “Hawo, Ayihudatuwaa kaatii neenee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide A, “Neeni ga de7aasa” yaageedda.

⁴ Philaaxoosi qeesatuwaa kaappatuwaassinne asaassi odiidde, “Taani ha bitaniyaa bollan aynne iita oosuwa demma beykke” yaageedda.

⁵ Gidoppe attin unttuntu, “Ha bitani Galiilaappe doommiide, haray atto hawaa gakkanawukka, Yihudaa gadiyaa ubbaa bare timirttiyaan qaathiidde de7ee” yaagiide minissi odeeddino.

Yesuusi Heroodisa Sintha Shiiqeedda

⁶ Philaaxoosikka hawaa sisiide, “I Galiilaa asee?” yaagiide eranaw oochcheedda.

⁷ Philaaxoosi Heroodise mooddiyaa gadiyaappe Yesuusi yeeddawaa ereedda wode, Heroodisekka qay hewodiyani Yeerusalaamen de7iyaa diraw, aakko Yesuusa yeddeedda.

⁸ Heroodise daro wodiyaappe doommiide Yesuusa be7anaw amotti de7iyaa diraw, A be7eedda wode daroppe nashetteedda. Yesuusa waariyaa siseeddawaa diraw, I oorathabaa oothishshin be7anaw hidootaan gami77eedda.

⁹ Heroodise Yesuusa darobaa oochcheedda; shin Yesuusi aw ayaanne zaaribeenna.

¹⁰ Qeesatuwaa kaappatuunne Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttu hewaan eqqiide, Yesuusa loythi mootiidde de7iino.

¹¹ Heroodisenne A wottaaddaratuu Yesuusa kadhiide, A bolla qilliicceeddino. Bonchchetteedda mayuwaa A mayizziide, Philaaxoosakko zaariide yeddeeddino.

¹² Heroodisenne Philaaxoosi hawaappe kasenna morkkiyan de7iino; shin he gallassi sigetteeddino.

Yesuusa Hayqqana Mala Mooteeddino

(Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Yoh 18:39-19:16)

¹³ Philaaxoosi qeesatuwaa kaappatuwaa, ayissiyaawantanne hara cora asaa ittippe xeeseide,

¹⁴ Hawaadan yaageedda, “ ‘Ha bitani asaa makkalatethaw denthethee’, yaagiide taakko aheeddit; taakka hinttenttu sinthaan bidda xeellaade, hinttenttu shishsheedda mootuwan itti balaanne A bollan demma beykke.

¹⁵ Qassi Heroodisekka A bollan aynne demmibeenna diraw, haa nuukko zaari yeddeedda; hinttenttu be7iyaawaadankka, habitani A hayqoo gathiyaabaa aynne udibeenna.

¹⁶ Hawaa diraw taani A muraade billana” yaageedda.

¹⁷*

¹⁸ Asay ubbay ittippe gidiide, “Ha bitaniyaa yaa digga! Barbbaana giya Yesuusa nuussi billa!” yaagiide cabbotteeddino.

¹⁹ Barbbaan katamaan walassaa denthiiide, asaa wodheedda diraw, qashetteed-dawaa.

²⁰ Philaaxoosi Yesuusa billanaw koyyiide, asaw laa7ethuwaa gujjiide haasayeedda.

²¹ Shin untunttu, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade kaqqa! Kaqqa!” yaagi waasseeddino.

²² Philaaxoosikka heezzenhuwaa untuntta, “Ayaw? Habitani ootheedda iita oosuu ayee? Taani A hayqoo gathiyaa naaquwaa aynne aappe demmabeykke; hawaa diraw, A muraade billa yeddana” yaageedda.

²³ Shin untunttu barenttu kooshshaa dhoggu oothiide, kaqettanaadaan darii waasseeddino. Untunttu waasuukka Philaaxoosa qofaa laammeedda.

²⁴ Hawaa diraw, Philaaxoosikka untunttu ooshay simmanaadan Yesuusa bollan pirddeedda.

²⁵ Asaa makkalaw denthethiidenne shemppuwaa wodhiide, qashetteedda bitaniyaa biletanaadan untunttu woosso diraw, he bitaniyaa billeedda. Shin Yesuusa barenttu sheniyaadan koyyowaa oothana mala, aathi immeedda.

Yesuusi Masqqaliyan Kaqetteedda

(Mat 27:31-44; Mar 15:21-32; Yoh 19:17-27)

²⁶ Yesuusa oyqqi afidde de7ishshin, Simoona geetettiyaa Qereena bitani heeraappe yiide de7ishshin demmiide, masqqaliyaa toossiide Yesuusanna baana mala udeeddino.

* **23:17** *Ha payduu*, “Philaaxoosaw Paasigaa Baalaa bonchchuwaa gallasaan itti uraa qashuwaappe billiyaa dooyay de7ee” yaagee. Shin, Dawroothuwaa Geeshsha Maxaafaa Ooratha Caaquwaa gidduwaan ha payduu xaafetti beenna gaasuu, hara Geeshsha Maxaafatuwaa bilethatuwaan ubbatuwankka xaafetti beenna diraassa.

²⁷ Daro cora asaynne yeekkiyaa maccawanttu guyyenna kaalliino.

²⁸ Yesuusi guyye simmiide untunttoo, “Hintteno, Yeerusalaame maccawanttoo, hinttentu huuphewunne hinttentu naanaw yeekkiteppe attin, taw yeekkoppite;

²⁹ ‘Mantha gideeddawanttunne yelibeenna uluu, dhanthibeenna dhanthay, anjjet-teeddawantta’ geetettiyyaa wodii yaanawaa.

³⁰ He wodiyan, ‘Zoozattoo, nu bolla woddite; zukkullatuwaakka, nuuna qosite’ yaa-ganita.

³¹ Simmi qayye mithaan hawaadan hanooppe, mela mithaan waanannawee?” yaageedda.

³² Yesuusanna ittippe kaqettana mala, iita oosuwaa ootheedda hara laa77u asat-uwaakka afeeddino.

³³ Qeeraanew geetettiyaasaa gakkeedda wodiyaan, Yesuusa kaqqeeddino. Iitaa oothowanttakka, ittuwaa ushechchanna, yokkuwaa haddirssanna kaqqeeddino.

³⁴ Yesuusi, “Ta Aabboo, untuntu barenttu oothiyaawaa erenna diraw, untuntu nagaraa atto ga” yaageedda.

Untunttukka A mayuwaa saamaa yegettiide gishetti akkeeddino.

³⁵ Asay eqqii xeellishshin, gadiyaa mooddiyaawanttu, “Harantta ashshee; Xoossaan dooretteedda Kiristtoosi A gidoope, ane bare huuphiyaa ashshennee?” yaagiide qilliicceeddino.

³⁶ Qassi wottaaddaratuukka shiiqiide qilliicceeddino; cammeedda woyiniyaa eessaa aw ahi immiide,

³⁷ “Hawo, neeni Ayihudaa kaatiyaa gidoope, ne huuphiyaa ashsha!” yaageeddino.

³⁸ Huuphissannakka, “Hawe Ayihudaa kaatiyaa” yaagiyaa xaafuwaa xaafeeddino.

³⁹ Iitaa oothiide kaqetteeddawanttuppe ittuu, boriiddinne toochchiidde, “Hawo neeni Kiristtoosa gidikkii? Ane A gidoope, ne huuphiyanne nuuna ashsha” yaageedda.

⁴⁰ Yokkuu qay A, “Neeni hawaa malatiyaa pirddaa bolla de7aaddekka Xoossaw yayyikkii?”

⁴¹ Nuuni kiitetteedda balaan muraa akkiidde de7eetto; nuussi bessiyaa muraa bollan de7eetto; shin ha bitani itti iitabaanne oothibeenna” yaagi zaareedda.

⁴² I Yesuusa, “Neeni ne kawutethaa wolqqaan yiyaa wode, taana qoppa” yaageedda.

⁴³ Yesuusikka, “Taani new tumuwaa oday, hachche taananna ittippe gannatiyaan de7anaassa” yaageedda.

Yesuusa Hayquwaa

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Yoh 19:28-30)

⁴⁴ He wode usuppun saate gidiyaa keena; hewaappe udduppu saatiyaa gakkanaw, biittaa ubbaa bollan dhuma gideedda.

⁴⁵ Awaykka bare poo7uwaa diggeedda; geeshsha golliyyaa gaariduukka peedhettiide laa77uwaa keseedda.

⁴⁶ Yesuusikka daro dhoqqu geedda qaalaan waassiide, “Ta Aabboo, taani ta shemp-puwaa ne kushiyaan aatha immay!” yaagi simmowaappe guyyiyan I hayqqeedda.

⁴⁷ Xeeuwaa kaappuu haneedda yewuwaa be7eedda wode, “Ha bitani tumakka xillo asa” yaagiide Xoossaa galateedda.

⁴⁸ Hawaa be7anaw ittisaa shiiqeedda asay ubbay haneedda yewuwaa be7iide, bar-enttu tiraa baqqiidde simmeeddino.

⁴⁹ Yesuusa eriyaa asay ubbaynne Galiilaappe doommiide A kaalleedda maccawanttu hawaa xeelliide, haakuwan eqqeeddino.

Yesuusi Moogetteedda

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Yoh 19:38-42)

⁵⁰ Ayihudaa shanggatuwaa gideeddawanttuppe ittuu, Yooseefa geetettiyaa lo77anne xillo bitani de7ee.

⁵¹ Ha bitani shanggatuwaa maqquwaanne untunttu oosuwan ittippetethaa oothibeenna. Xoossaa kawutethaa yuussaa hidootaan naagiidde de7ee.

⁵² Yooseefokka Philaaxoosakko biide, Yesuusa anhaa akkanaw woosseedda.

⁵³ Akkanaadan geetettowaappe guyye, anhaa bollappe wothiide, lo77o mooguwa mayuwaan xaaxiide, shuchchaappe woocettiide medhettedda, ooninne kase moogetti beenna ollaa gidдон wotheedda.

⁵⁴ Gallassaykka sambbataa mokkanaw giigiyaa gallassaa; sambbataykka gelana hanee.

⁵⁵ Galiilaappe doommiide Yesuusanna ittippe yeedda maccawanttu kaalliidde, duufuwan A anhaa wootiide wotheedinontto be7eeddino.

⁵⁶ Untunttu hawaappe soy simmiide, shittuwanne okkiyaawaa anhaw giigisseeddino.

Higgiyaa maaraadan sambbata gallassi shemppeeddino.

24

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda (Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Yoh 20:1-10)

¹ Saaminttaappe koyro gallassa, maccawanttu giigisseedda shittuwaa oyqqiide darii guuriide duufuwakko beeddino.

² Shuchchaykka duufuwaa doonaappe gondoretina be7eeddino.

³ Untunttu duufuwaa garssa ollaa gelo wode, Godaa Yesuusa anhaa demmibeykkino.

⁴ Maccawanttu sidhiidde de7ishshin, waciwaciyaa mayuwaa mayyeedda laa77u asatuu, qoppennaan untunttu miyyiyaan eqqeeddino.

⁵ Maccawanttukka yashshaappe denddowaan sa7aa xeelliidde de7ishshin, laa77u asatuu, “De7uwan de7iyaawaa, A ayaw hayqqowanttu giddoppe koyyiitee?”

⁶⁻⁷ I denddeedda; hawaan baawa. Qaykka Galiilaan de7iyaa wodiyaan, ‘Asaana 7ay nagaranchchatuwaa kushiyan aadhdhi imettanawaa; masqqaliyaa bollan kaqetanawaa, heezzenho gallassi hayquwaappe denddanawaa’ yaagettowaa qoppite” yaageeddino.

⁸ Maccawanttukka he wode qaalaa akeekeeddino.

⁹ Untunttukka duufuwappe simmiide ha ubba yewuwaa tammanne itti kiitettowanttoonni untuntta kaalliyaawanttoo ubbatoo odeeddino.

¹⁰ Hawaa Yesuusi kiittowanttoo odeeddawanttu: Magdalappe yeedda Mayraamo, Yohaanno, Yayiqooba daayo Mayraamonni untunttunna ittippe de7iyaa hara Maccawantta.

¹¹ Untunttoo maccawanttu odiyaa qaalay qaajjiyaawaa malatina ammanibeykkino.

¹² Shin he wode Phexiroosi denddiide duufuwakko woxxeedda. Yaa gakkiide hokki xeelliyaa wode, garssan mooguwa mayo xalalay de7iyaawaa be7eedda. Hano yewuwankka maalallettiide, golle simmeedda.

Emahuusa Ogiyaan Yesuusi Laa77u Asatuwassi Qoncceedda (Mar 16:12,13)

¹³ He gallassi Yesuusa kaalliyaawanttuppe laa77u asatuu Yeerusalaameppe laa77u saatiyaa haakkiyaa Emahuusa geetettiyaa heeraa biidde;

¹⁴ ittu ittuwanna haneedda yewuwaa ubbaa haasay de7iino.

¹⁵ Untunttu haasayiiddinne zorettiide de7ishshin, Yesuusi bare huuphew yiide untunttu miyyiyaa shiiqiide untunttunna biidde de7ee.

¹⁶ Shin untunttu bare ayfiyan xeelliidde A gididiyaawaa shaakki eranaw danddaybeykkino.

¹⁷ Yesuusi, “Hinttenttu ogiyaa bollan ittu ittuwanna haasayiyaawe ayee?” yaagi oochcheedda. Unttuntukka dagaman lechchummiide eqqeeddino.

¹⁸ Unttuntuppe ittuu Qeliyoophaa geetettiyaawe, “Ha gidduwan Yeerusalaamen hano yewuwaa erennawe ne xalalay hagadew imathee?” yaagi zaareedda.

¹⁹ Yesuusi, “I ayee?” yaagina, untunttukka, “Xoossaa sinthaninne asaa ubbaa sinthan qaalaaninne kiitaan mino nabiyya gideedda Naazireetiyya Yesuusabaa haasayeetto.

²⁰ Aakka qeesatuwaa kaappatuunne nuuna mooddiyaawanttu hayquwaa pirddaw aathi immeeddino; masqqaliyaa bollan wodheeddino.

²¹ Nuuni kasenna, ‘Israa7eeliyaa asaa wozanawaa’ yaagi hidootowe A; shin ha yewuu hanettiide aadhdhoodeppe heezzu qamma gideedda.

²² Nu giddoppe itti itti maccawanttu nuuna maalalisseeddino. Unttuntu guuraan hini duufuwaa beeddino,

²³ shin Yesuusa anhaa untunttu dhayo wode shiretti simmiide, “I denddeedda; yaagiyaawaa kiitanchchatuu odishshin be7eeddo” yaagi odeeddino.

²⁴ Nu giddoppekka itti itti asay duufuwaa biide untunttu goowaadan hanina be7eeddino; shin Yesuusa anhaa demmibeykkino” yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untunttoo, “Hintteno, akeekenna asatoo, hinttenttu wozanaan nabatuu odowaa ubbaa elle ammanennawanttoo;

²⁶ Kiristtoosi ha metuwaa akkanawunne bare bonchchuwaakko gelanaw bessen-nee?” yaageedda.

²⁷ Hewaappe simmiide Yesuusi Muse maxaafatuwaappenne Nabatuu xaafeedda maxaafatuwaappe doommiide, Xoossaa Maxaafatuwaa ubbaan xaafetteedda barebaa untunttoo billiide odeedda.

²⁸ Unttuntu bide7iyaa heeraa mateedda wode, Yesuusi harasaa biyaawaa mala-teedda.

²⁹ He wode untunttu A, “Gallassay qammiidde de7iyaa diraw, omarsay mateedda; nuunanna ittippe aqa!” yaagi minissi woosseeddino. Hawaa diraw, ikka untunttunna ittippe aqanaw geleedda.

³⁰ Unttuntu ittippe gayitaan utteedda wode, daabbuwaa dentiide anjjeedda; mentiide untunttoo immeedda.

³¹ Unttuntu ayfiikka A akeekaanna mala dooyettina, Yesuusa gididiyaawaa ereeddino. Ikka untunttu sinthaappe geemmeedda.

³² Unttunttukka ittu ittuwaa, “Qadhdhaan ittippe nu de7ishshin, nuuna I haasayis-siyaa wodiyaaninne Xoossaa maxaafatuwakka nuussi qonccissiide I odiyaa wodiyaan, nu wozanaa gidдон tamaadan seellee gidennee?” geetetteeddino.

³³⁻³⁴ He woddiyankka denddiide Yeerusalaame simmeeddino. Yesuusi kiitto tammanne ittatoonne untunttunna ittippe de7iyaawanttoo, “Goday tumuwaakka dend-deedda, Simoonawukka beetteedda” yaagiide hewaan ittippe shiiqi utteeddawantta demmeeddino.

³⁵ He laa77atuu, qadhdhaan haneeddawaanne Yesuusi daabbuwaa menthiyaa wode wooti A ereeddinontto untunttoo odeeddino.

Yesuusi Barena Kaalliyawanttoo Beetteedda

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Yoh 20:19-23; Kit 1:6-8)

³⁶ Hawaa untunttu haasay de7ishshin, Yesuusi untunttu gidдон eqqiide, “Sarotethay hinttew gido” yaageedda.

³⁷ Unttunttoo moytilliyaa be7owaa malatina dagammiide, yashshaan kumeeddino.

³⁸ Ikka untuntta, “Ayaw dagammiitee? Ayaa diraw hinttenttu wozanay sidhii?”

³⁹ Taani Yesuusa gididiyaawaa eranaw, ane ta kushiyaanne ta gediya be7ite; taanan hinttenttu be7iyaawaadan, moytillew ashuunne meqethay baawa. Ane taana hinttenttu kushiyaan oyqqi be7ite” yaageedda.

⁴⁰ Hawaa yaagi simmiide, bare kushiyaanne bare gediya besseedda.

⁴¹ Unttunttukka nashechchaappe denddowaan, ammanennaan maalaletti de7ishshin I, “Hawaan meetettiyaawe hinttenttoo de7ii?” yaagi untuntta oochcheedda.

⁴² Unttunttukka, xiixetteedda moliyaappe laafa puruwaa aw immeeddino.

⁴³ Ikka akkiide untunttu sinthaan meedda.

⁴⁴ Ikka, “Taani hinttenttunna ittippe de7aadde, ‘Muse maxaafaan, nabatuwaa max-aafaaninne qaalaan xaafetto mazimuratun ta diraw xaafetteedda ubbay polettanaw bessee’ yaagaade hinttenttoo odeedda yewuu hawaa” yaageedda.

⁴⁵ He wodiyankka Xoossaa Maxaafatuwan geetettowaa akeekaanna mala, untunttu wozanaa dooyeedda.

⁴⁶ Unttunttoo, “ ‘Kiristtoosa metuu gakkanawaa; heezzenhiyaa gallassi hayquwaappe dendanawaa.

⁴⁷ A asunthan nagaraa paaxethayenne maarotaa demussay Yeerusalaameppe doom-miide asaw ubbaw odettanawaa’ yaagettiide xaafetteedda.

⁴⁸ “Hinttenttukka hawoo markkatuwaa.

⁴⁹ Ta hinttenttoo, Ta aabbu qaalaa geleedda hidootaa yeddana; hewe gakkanawunne hinttenttoo wolqqay saluwaappe imettana gakkanaw, Yeerusalaame katamaan naag-ishshite” yaageedda.

Yesuusi Saluwaa Simmiide Beedda
(*Mar 16:19,20; Kit 1:9-11*)

⁵⁰ Hawaappe guyyiyan, Biitaaniyaa geetettiyaa katamaa gakkanaw, untuntta afeedda; bare kushiyaa micciide untuntta anjjeedda.

⁵¹ Unttunttuppe shaakettiide, saluwaa beedda.

⁵² Unttunttu aw goyinniide, daro nashechchaan Yeerusalaame simmeeddino.

⁵³ Qassi paccennaan Xoossaa galatiidde, Geeshsha Golliyan de7eeddino.

Yohaannisi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Yohaannisi xaafeedda mishiraachchuu, Yesuusi ashuwaa mayyiide asaa gidduwan beetteedda De7uwaa Xoossaa Qaalaa gidiyaawaa qonccisee. Ha maxaafay bare huuphew qonccissiyaawaadan ha Mishiraachchuwaa Qaalay xaafetteeddawe, A nab-babiyaa asay Yesuusi asaa ashshiya dhaliyaa gidiide yaanawaa getetteedda Xoossaa Na7aa gidiyaawaa ammanana malanne aani ammano gaasuwan medhinaa de7uu unt-tuntussi de7anaawaa untunttu erana mala xaafetteedda (20:31).

Mishiraachchuwaa Qaalaw koyro shaakuu Medhinaa Xoossaa qaalaynne Yesu-usinne ittuwa gidiyaawaa odi simmiide, Yesuusi ashshiyaawaa gidiide yaana geetet-teedda Xoossaa Na7aa gidiyaawaa bessiyaa dumma dumma malaatatuwaa shiishshee. Hewaappe kaalliide qasi ha malaatatuwappe beetteedda ayfiyaa odiyaa taarikatuu kaalliino. Ha kifili itti itti asay Yesuusan ammaniide, A kaalliyaa wantta gideeddawaa odee; haratuu qassi A ayaw ixceeddenttonne aani ayaw ammanokko geeddentto odiino. (Shemppuwaa 13-17) Yesuusi oyqetteedda omarssi aw A kaalliyaa wanttunna ay keena mino ittipeethay de7inttonne, qassi I kaqettanaw mateedda wonttetha gallassi untunttussi gigettana malanne minnana mala I haasayeedda qaalaa odiino. Wurssethaa shemppatuu Yesuusi oyqetteeddawaanne pirddaw shiiqeeddawaa, A kaquwaanne A dendduwaa, qassikka dendduwaappe guyyiyan barena kaalliyaa wanttussi I qonceedda hanotaa odiino.

Yohaannisi Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna beettiyaa Medhinaa De7uwaa qon-ciyaan bessiya ha aadho keekatethay ha77ippe doommiide Yesuusi oge, tumanne de7o gidiyaawaa ammaniyaawanttussa. Yohaannisi xaafeedda mishiraachchuwaa qaalaa haratuwappe dummayiyaawe, ayyaanaa tumatethatuwaa tamarissanaw de7uwaa ubbaan asay meezeteedda qaalatuwaa go77ettiyaa diraassa. Hewanttukka, haathaa, soolluwaa, poo7uwaa, henthanchchaa, dorssaa, woyiniyaa mithaa, woyiniyaa ay-fiyaanne hewantta malatiyaawantta.

Woshummaade oyqetteedda mishiratti taarikiyaa 7:53-8:11 cora bilethatuunne beni maxaafatuu barenttun gujjikkino; haratuu Yohaannisa mishiraachchuwaan 21:24 guyyiyan gelissiino; haranttu qassi Luuqaasa mishiraachchuwaa 21:38 guyyiyan ge-lissiino; itti beni xaafetteedda bilethay Yohaannisa mishiraachchuwaa 7:36 guyyiyaan gelisseedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Ha Maxaafaa xaafeddawaa qofaa (1:1-18)

Xammaqiyaa Yohaannisanne Yesuusa koyro kaalleeddawantta (1:19-51)

Yesuusa oosuwaa domethaa (2:1-12:50)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan wurssethaa gallasatuwan haneedda Yesuusa oosuwaa (13:1-19:42)

Godaa Yesuusa dendduwaanne qonccethaa (20:1-31)

Wurssethaa qutiya, Galiilaan zaariide barena kaalliyaa wanttussi Yesuusi qonceed-dawaa (21:1-25)

De7uwa Qaalaa

¹Qaalay koyro de7ee; qaalaykka Xoossaanna ittipe de7ee; qaalaykka Xoossaa.

²I koyroppekka Xoossaanna de7ee.

³Ubbabay qaalaa bagganna medhetteedda. Medhetteeddabaani ubbabaani I bayn-naan ittibaynne medhettibeenna.

⁴ Aani de7uu de7ee; de7uu asaw poo7uwaa.

⁵ Poo7uu dhumaani poo7ee; dhumay poo7uwaa xoonibeenna.

⁶ Xoossaappe kiitetti yeedda A sunthay Yohaannisa geetettiyaa itti bitani de7ee.

⁷ Asay ubbay A bagganna ammanana mala, poo7uwaabaa markkattanaw yeedda.

⁸ Poo7uwaabaa markkattanaw yeeddappe attin, I bare huuphew poo7uwaa gidenna.

⁹ Ikka tumu poo7uwaa gideeddawe asaw poo7issanaw ha sa7aa yiyaawaa.

¹⁰ Qaalay alamiyaan de7ee; Xoossay Qaalaan alamiyaa medhdheedda; shin alami A eribeenna.

¹¹ I bare baggatuwakko yeedda; shin untuntu A shiishshi akkibeykkino.

¹² Gidoppe attin I barena shiishshi akkeedda ubbatoo, bare sunthaani ammaneed-dawanttoo, Xoossaa naanaa gidana mala, maataa immeedda.

¹³ Untuntu Xoossaappe yeletteeddinoppe attin, asay yeliyaa maaraani woy ashuwaa sheniyaan woy attuma asaa sheniyaan xalalaan yelettibeykkino.

¹⁴ Qaalay asa gidiide, aadho keekatethaaninne tumatethaan kumiide nu gidduwan de7eedda. Nuuni, I bare aabboo itti Na7aa gidiide akkeedda aw de7iyaa bare Aawuwaa bonchuwaa be7eeddo.

¹⁵ Yohaannisi aabaa bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Taani, ‘Taappe kaalla yiyaawe taappe bollaa; ayissi gooppe, ta yellettanaappe kasenna I de7iyaawaa’ gaade hinttent-too odowe hawaa” yaagi markkatteedda.

¹⁶ Nuuni ubbay A kumentha aadho keekatethaan palaheedda anjuuwaa akkeeddo.

¹⁷ Xoossay higgiiyaa Muse bagganna immeedda; shin aadho keekatethayne tumatethay Yesuusi Kiristtoosa bagganna yeedda.

¹⁸ Xoossaa be7eedda asay ooninne baawa; bare Aawuwaa matan de7iyaa bare huuphew Xoossaa gideeddawe itti Na7aa xalalay aabaa markkatteedda.

Xammaqiyaa Yohaannisa Markkatethaa

(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luq 3:1-18)

¹⁹ Yeerusalaamen de7iyaa Ayihudatuwaa ayissiyaawanttu qeesatuwaanne Lee-watuwaa Yohaannisakko, “Neeni oonee?” giide A oochchana mala kiittina, Yohaannisi untuntussi markkatteedda markkatethay hawaa.

²⁰ Yohaannisi, “Taani Kiristtoosa gidikke” yaagiide geeshshi markkatteeddawaappe attin, markkattussa ixxiibeenna.

²¹ Untuntu, “Yaatina, neeni oonee? Neeni Eelaasee?” yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, “A gidikke” yaageedda.

Qassikka untuntu, “Neeni nabee?” yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, “Gidikke” yaagi zaareedda.

²² Untuntu, “Yaatina neeni oonee? Nuuni nuuna kiitteeddawanttoo odana mala, neeni neena oona gay?” yaageeddino.

²³ Yohaannisi zaariide, “Nabiyaa Isayaase geeddawaadan, woraan bare qaalaa dho-qqu udiide,

‘Godaa ogiyaa sitti oothite!’

giyaa kooshshay tawaa”

yaageedda.

²⁴ Qassi Parisaawatuu kiitteedda asatuu

²⁵ Yohaannisa, “Neeni Kiristtoosa woy, Eelaasa woy nabiyaa gidana dhayooppe, yaatina ayissi xammaqay?” yaagiide oochcheeddino.

²⁶ Yohaannisi, “Taani haathan xammaqay; shin hinttenttu erennawe ittu hawaani hinttenttu gidduwan de7ee.

²⁷ I taappe kaalla yee. Taani A caammaa qashuwaa billanawukka bessikke” yaagi zaareedda.

28 Hawe ubbay Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha bagga Yohaannisi xammaqiyaasaa Biitaaniyaan haneedda.

Xoossaa Orgge Dorssaa

29 Yohaannisi wonttetha gallassi Yesuusi barekko yiyaawaa be7iide, “Xoossaa orgge dorssaa, * Alamiyaa asaa nagaraa dhayissiyaawe, haweshi!

30 Taani, ‘Taappe kaalla ittu yaanawaa; I taappe bollaa; ayissi gooppe, ta yeletanaappe kasenna I de7iyaawaa’ gaade odeeddawe hawaa.

31 I oonentto taani erikke; shin Israa7eliyaa asaw A qonccissanaw haathaan xammaqaadde yaaddi” yaageedda.

32 Yohaannisi markkattiidde, “Geeshsha Ayyaanay saluwaappe haraphphiyaadan wodhdhishiinne A bollan uttishshin, taani be7aaddi.

33 Taani A erikke; shin haathaani xammaqana mala taana kiitteedda Xoossay, ‘Geeshsha Ayyaanay wodhiide, itti asaa bolla shemppishshin, neeni be7ana; ikka Geeshsha Ayyaanaan xammaqee’ yaagiide taw odeedda.

34 Taani hewaa be7aaddi; I Xoossaa Na7aa gidiyawaakka markkattay” yaageedda.

Yesuusi Koyro Barena Kaalliyawantta Dooreedda

35 Wonttetha gallassi Yohaannisi shirettiidekka barena kaalliyawanttuppe laa77atuwana ittippe eqqeedda;

36 I Yesuusi aadhdhishshin be7iide, “Xoossaa dorssay haweshi!” yaageedda.

37 Yohaannisa kaalliyaa laa77atuu Yohaannisi giyaawaa sisiide, Yesuusa kaalleed-dino.

38 Yesuusi barena kaalliyawantta guyye simmi be7iide, “Ayaa koyyiitee?” yaagi oochcheedda.

Unttuntu zaariide, “Rebii, neeni haqan de7ay?” yaageeddino. “Rebii” guussay “Tamarissiyaawoo” giyaawaa.

39 Yesuusi unttunta, “Haa yiide be7ite” yaageedda. Unttuntu biide, I de7iyaasaa be7eeddino; he gallassi sa7ay tammu saate heera gidiyaa diraw, unttuntu aananna peesheeddino.

40 Yohaannisi geeddawaa sisiide, Yesuusa kaalleedda laa77u asatuwaappe ittuu, Simoona Phexiroosa ishaa Inddiraasa.

41 Inddiraase koyro bare ishaa Simoona demmiide, “Nuuni Xoossay kiiteed-dawaanna gaketteddo” yaageedda. Hewaa guussay “Kiristtoosa” giyaawaa.

42 Inddiraase Simoona Yesuusakko aheedda.

Yesuusi Simoona be7iide, “Neeni Yohaannisa na7aa Simoona; ne sunthay Keefaa geetettanawaa” yaageedda. “Keefaa” giyaawaa bilethay “Phexiroosa” woy “Zaallaa” giyawaa.

Yesuusi Piliphoosanne Naatinaa7eela Xeegeedda

43 Wonttetha gallassi Yesuusi Galiilaa baanaw qofaa qachcheedda; I Piliphhoosanna gaketttiide, “Taana kaalla!” yaageedda.

44 Piliphoosi, Inddiraasinne Phexiroose de7eedda Beetesayda geetettiyaa kata-maappe yeedda asa.

* **1:29** *Xoossaa orgge dorssaa*: Paasigaa (kessuwaa), Ayihude asatuwaa payduwaan Niisaan geetettiyaa agenaa gidiide Tophiyaa asaa payduwaan laappuniyaanne hosppuniyaa agenatuwaa. Ayihude asaan Paasigaa geetettowe, Xoossay Israa7eliyaa asatuwaa Gibxeppe wolqqaama malaataan kesseedda wodiya gidiyaa diraassa. Wog 23:5-8 xeellite. *Xoossaa Orgge Dorssaa*, Ooratha Caaquwaan Kiristtoosan xeeseetto gaasuu, I ha alamiyaa asaa hayquwassi barena aathi immiide medhinaa muraappe kessi akko diraassa. 1Qo 5:7; 1Ph 1:18-19 xeellite.

⁴⁵ Piliphoosi Naatinaa7eelanna gaketide, “Muse maxaafatuwaaninne Nabatuwaa maxaafatuwaan † aabay xafetteeddawaadan, Yoosefo na7aa Yesuusi Naazireete katamaan de7iyaawaanna nuuni gaketteddo” yaagi odeedda.

⁴⁶ Naatinaa7eeli zaariide, “Naazireete katamaappe lo77obay kewanaw danddayii?” yaageedda.

Piliphoosi, “Yaade be7a” yaageedda.

⁴⁷ Naatinaa7eeli barekko yiyaawaa Yesuusi be7iide, “Makkalay bayinna tumu Israa7eliyaa asay hawaa!” yaageedda.

⁴⁸ Naatinaa7eeli Yesuusa, “Neeni taana haqan eray?” yaagi oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Piliphoosi neena xeesanaappe kase, neeni balasiyaa geetettiyaa mithaappe hirkkinna de7ishshin, taani neena be7aaddi” yaageedda.

⁴⁹ Naatinaa7eeli zaariide, “Tamaarissiyaawoo, neeni Xoossaa Na7aa! Neeni Israa7eliyaa kaatiyaa!” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusi, “Taani neena balasiyaa geetettiyaa mithaappe hirkkinna be7aaddi geedda diraw ammanay? Neeni hawaappe aadhdhiyaawaa be7ana!” yaageedda.

⁵¹ Qassikka Yesuusi, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; saluu dooyettina, Xoossaa kiitanchchatuu ta bolla, Asa Na7aa bolla, pude kesishshiinne duge wodhdhishshiina, hinttentu be7ana” yaageedda.

2

Yesuusi Qaanaa Katamaa Bullachchaasaa Beedda

¹ Heezzenotho gallassi Galiilaa gadiyan Qaanaa geetettiyaa katamaan bullachchay bullachchetteedda; Yesuusa daaya he bullachchaan de7aw.

² Yesuusikka barena kaalliyawanttunna ittippe he bullachchaa xesetteedda.

³ Woyiniyaa ushshay wuridiggina, Yesuusa daaya A, “Untuntussi woyiniyaa ushshay wuridiggeedda” yaaga oochchaaddu.

⁴ Yesuusi zaariide, “Ta daayee, hawe ta oosuwaa gidiyaa diraw, ne yayyana koshshenna. Ta wodii * biro gakkibeenna” yaageedda.

⁵ Yesuusa daaya kiitettiyaawanttussi, “I hinttentussi odiyaawaa ayaa giddoppennee oothite” yaaga odaaddu.

⁶ Ayihudatu kase oothiyaa dooyaadan, meechchaa wogaw ittu ittuu xeetu xaarimusiyaay oyqqiyaa usuppun shuchchaa baathatu hewan de7iino.

⁷ Yesuusi kiitettiyaawantta, “Baathatuwani haathaa kunthite” yaageedda; geetetowaadanka untuntu baathatuwani doonaa gakkanaw haathaa kuntheeddiino.

⁸ Yesuusi untuntta, “Ha77i duuqqiide, bullachchaa kaappoo immite” yaageedda; untuntu aw afiide immeeddiino.

⁹ Bullachchaa kaappuu woyiniyaa ushshaa gideedda haathaa ganxxi xeelliide, haqappe yeeddentto eribeenna; shin haathaa kuntheedda oosanchchatuu eriino. Bullachchaa kaappuu machchatto akkiyawaa xeesiide,

¹⁰ “Ooninne ayife gideedda woyiniyaa ushshaa imatha asaa kasetiide ushshee; yaatiide asay darissi usheeddawaappe guyyiyaan, qiraariyaa ushshee. Shin neeni ayife gideedda woyiniyaa ushshaa hanno gakkanaw naagaadda!” yaageedda.

¹¹ Yesuusi bare ootheedda wolqqaama malaatatuwaappe hawaa koyruwaa Galiilaa gadiyan Qaanaa geetettiyaa heeraan ootheedda; hewan bare bonchchuwaa I qoncissina, A kaalliyawanttu aani ammaneeddiino.

† 1:45 *Muse maxaafatuwaaninne Nabatuwaa maxaafatuwaan*: Ayihudatuwaa maxaafaa, Eca Caaquwaa. 1:51 Dom 28:12 * 2:4 *Ta wodii*: Hawaa guussay Yesuusa tumu bonchchuu be7ettanaw besseenne I Xoossaa Na7aa gidowe erettanaw bessee giyaawaa.

¹² Hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare daayinna, bare ishatuwaannanne barena kaalliyaawanttunna ittippe Qifirinaahooma geetettiyaa katamaa biide amaredda gallas-saa takkeeddino.

Yesuusi Geeshsha Golliyaa Gibbiyaappe Zali77iyaawantta Kessedda
(*Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luq 19:45-46*)

¹³ Ayihudatu bonchchiya Paasigaa Baalaa gallasay matattina, Yesuusi Yeerusalaame beedda.

¹⁴ Geeshsha Golliyaa gibbiyan mizzaa, dorssaanne dogommatuwaa zali77iyaa asaa demmeedda; qassi haratuu barenttu oydiyan uttiidde, miishshaa laammiyaawantta demmeedda.

¹⁵ I gola jiraafiyaa dooqqiide, asaa ubbaa dorssaannanne miyaanna Geeshsha Golliyaa gibbiyaappe karew kessiide yederissedda. Miishshaa laammiyaawanttu oydiyaakka aathi yeggiide, untuntu miishshaa laaledda.

¹⁶ Dogommuwaa zali77iyaawantta I, “Ha dogommatuwaa hawaappe kessite; Ta Aabbu golliyaa geyaa oothoppite!” yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaalliyaawanttu Xoossaa maxaafan, “Taani ne gollew seelettiyaa seelay taana tamaadan guudde” geetettiide xaafetteeddawaa hassayeeddino.

¹⁸ Hewaappe guyye, Ayihude asaa ayissiyaawanttu zaariide, “New hawaa oothanaw danddayiyaa maatay de7iyawaa nuuna ayaa malaataa bessanii?” yaageeddino.

¹⁹ Yesuusi, “Ha Geeshsha Golliyaa kolite; taani heezzu gallasaani zaaraade keexxana” yaageedda.

²⁰ Qassikka Ayihude asaa ayissiyaawanttu, “Ha Geeshsha Golliyaa keexxanaw oytamanne usuppun laythaa akkeedda; shin neeni heezzu gallasaani keexxanii?” yaageeddino.

²¹ Shin I haasayeedda Geeshsha Golli bare asatethaaba.

²² Hewaa diraw, Yesuusi hayquwappe denddeeddawaappe guyyiyan, Yesuusa kaalliyaawanttu I hewaa geeddawaa hassayeeddino. Qassi untuntu Xoossaa Maxaafay geeddawaanne Yesuusi haasayeeddawaa ammaneeddino.

²³ Paasigaa baalaa bonchchiya wode, Yesuusi Yeerusalaamen de7ishshin, I ootheedda malaataa be7iide, cora asay A ammaneeddino.

²⁴ Shin Yesuusi asaa ubbaa eriyaa diraw, hewantta ammanibeenna.

²⁵ Asaabaa ooninne aw markkattana mala koyyibeenna; ayissi gooppe, asaa wozanaani ayee de7intto, I bare huuphew eriyaa diraassa.

3

Yesuusanne Niqoodimoosa

¹ Parisaawatuwaappe gideedda kaappuwaa Niqoodimoosa geetettiyaa itti bitani de7ee.

² Niqoodimoosi qamma Yesuusakko yiide, “Tamaarissiyaawoo, neeni nuuna tamarissana mala Xoossay kiittedda gidiyaawaa nuuni ereetto; ayissi gooppe, Xoossay aananna de7iyaa asaappe attin, ha neeni oothiyaa wolqqaama malaatatuwaa oothanaw danddayiyaa asay baawa” yaageedda.

³ Yesuusi zaariide, “Taani new tumuwaa oday; asay laa7enthuwa yelettana dhayooppe, Xoossaa kawutethaa be7anaw danddayenna” yaageedda.

⁴ Niqoodimoosi, “Cima asay waaniide laa7enthuwa yelettanaw danddayii? Bare daay uluwaa simmi geliide, laa7enthuwa yelettanaw asay danddayii?” yaageedda.

⁵ Yesuusi zaariide, “Taani new tumuwaa oday; asay haathaappenne Geeshsha Ayyaanaappe yelettana dhayooppe, Xoossaa kawutethaa gelanaw danddayenna.

⁶ Asay ashuwan asaappe yelettee; shin asay ayyaanaani Geeshsha Ayyaanaappe yelettee;

⁷ ‘Hinttenttu laa7enthuwa yelettanaw bessee’ gaade taani odeedda diraw, maalalettoppa.

⁸ Carkkuu bare koyyeeddasaa carkkee. Neeni A kooshunchchaa sisaasa; shin I haqappe yintto woy haqa bintto erakka. Geeshsha Ayyaanaappe yeletteedda ubbay hewaa mala” yaageedda.

⁹ Niqoodimoosi, “Hawe waaniide hananaw danddayii?” yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Yesuusi zaariide, “Neeni Israa7eelatuwaa tamarissiyaawaa gidaadde hawaa erikkii?”

¹¹ Taani new tumuwaa oday; nuuni eriyaawaa haasayeettonne be7eeddawaa markkattetto; shin nuuni markkattiyaawaa hinttenttu akkikkita.

¹² Taani hinttenttussi sa7aabaa odina, ammanennawantta gidoope, saluwaabaa odina waani ammananitee?

¹³ Saluwaappe wodhdheedda taappe attin, saluwaa keseeddawe ooninne baawa; saluwan de7iya Asaa Na7ay taana.

¹⁴⁻¹⁵ “Muse woraan xanqqimaaluwaa shooshshaa sulleeddawaadan, taana ammaneedda ubbay medhinaa de7uwa akkana mala, taani Asa Na7ay masqqaliyaa bolla pude denddana bessee.

¹⁶ “Xoossaa Na7aa ammaniyaa ubbay medhinaa de7uwa akkanaappe attin, dhayenna mala, Xoossay ha alamiyaa asaa loythi siiqeedda diraw, bare mexxi itti Na7aa immeedda.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossay bare Na7aa ha alamiyaa asaa pirddanaw kiittibeenna; shin untuntunna A bagganna ashshanaw kiitteedda.

¹⁸ “A Na7aa ammaniyaa ooninne pirddettenna; shin Na7aan ammanenna ooninne, Xoossaa Na7aa ittuwa ammanibeenna diraw, ha77ikka pirddetti utteedda.

¹⁹ Asaa bolla yiyaa pirdday hawaa: Poo7uu ha alamiyaa yeedda; shin asaa kiitay iita gidiyaa diraw, poo7uwaappe aathiide, dhumaa siiqeedda.

²⁰ Iitabaa oothiyaa ooninne poo7uwaa ixxee; ayissi gooppe, bare kiitay qonccenna mala, poo7uwaakko shiiqenna.

²¹ Shin tumuwaa oothiyaa ooninne Xoossay azazeeddawaadan, I ootheeddawaa poo7uu qonccissana mala, poo7uwaakko shiiqee” yaageedda.

Yesuusanne Xammaqiyaa Yohaannisa

²² Hewaappe guyyiyan, Yesuusinne A kaalliyawanttu Yihudaa gadiyaa beeddino; Yesuusi he gadiyan untuntunna amareedda wodiya uttiide, asaa xammaqiide de7ee.

²³ Qassi Yohaannisi Saaleeme mataan de7iyaa Henoona giyaa saan wogga haathay de7iyaa diraw, asay aakko yiina xammaqee.

²⁴ Hewe haneeddawe Yohaannisi qashettanaappe kasenna.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, Yohaannisa kaalliyaawantunna amareedda Ayihudatuwaa meechchaa wogaabaa * palumetteeddino.

²⁶ Unttuntu Yohaannisakko biide, “Tamarissiyaawoo, Yorddaanoosa Shaafaappe hefinthan neenanna de7iyaawe, neeni aabaa markkattowe, be7a ha77i xammaqee; asay ubbaykka aakko bee” yaageeddino.

²⁷ Yohaannisi zaariide, “Xoossay immana dhayooppe, asay aynne akkanaw danddayenna.

²⁸ “Taani Kiristtoosa gidikke; shin taani aappe sinthaw kiitettaaddi’ geeddawaassi hintte hinttenttu huuphew markka.

3:14-15 Pay 21:9 * **3:25** Ayihudatuwaa meechchaa wogaabaa: Hawaa guussay Ayidatuu barenttu goynaanna gathanaw oothiyaa dumma dumma barentta meechchaabayenne barenttu saaniyaa meecciyaawogatu de7iyaawaa bessee.

²⁹ Mishira maccawunna de7iya uray iikka mishiraa; he mishiraa miyaatay eqqiide, I giyaawaa sisiyaawe A haasayaan daro nashettee. Hewaa diraw, hawe ta nashechchay poletteedda.

³⁰ I darina ta guuxxana bessee” yaageedda.

³¹ Bollappe yiyaawe ubbaappe bollaa. Sa7aappe beetteeddawe sa7aassa. Ikka sa7aabaa haasayee. Saluwaappe yiyaawe ubbaappe bollaa.

³² I bare be7eeddabaanne siseeddabaa markkattee; shin A markkattethaa akkiyawe baawa.

³³ A markkattethaa akkiya ooninne Xoossay tumanchcha gidiyaawaa hewan markkattee.

³⁴ Xoossay kiitteeddawe Xoossaa qaalaa odee; ayissi gooppe, Xoossay bare Geeshsha Ayyaanaa palahissiide immee.

³⁵ Xoossay bare Na7aa siiqiide ubbabaa A kushiyan wotheedda.

³⁶ Na7aa ammaniyaa uraw medhinaa de7uu de7ee; shin Na7aa ammanennaawaa bolla Xoossaa hanqquu de7anaawaappe attin, I de7uwaa be7enna.

4

Yesuusanne Sammaariyaa Mishiratto

¹⁻³ Yesuusi Yohaannisawaappe dariyaa barena kaalliyaawantta barekko shiishsheen-nee xammaqee giyaawaa Parisaawatuu siseeddawaa Yesuusi ereedda wode, Yihudaa aggiide, Galiilaa beedda; gidooppenne, Yesuusa kaalliyaawanttu xammaqeeddawaappe attin, Yesuusi bare huuphew oonanne xammaqibeenna.

⁴ Galiilaa biidde, Sammaariyaanna aadhhanawe A ashshennabaa gideedda.

⁵ Hewaa diraw, Yayiqoobi bare na7aa Yooseefoo immeedda gadiyaa matan de7iya Sikaaro geetettiyaa Sammaariyaa katamaa beedda.

⁶ He sa7an Yayiqooba haathaa ollay de7ee; Yesuusi hametan daaburiide, he haathaa ollaa matan utteedda. He wode sa7ay usuppun saatiyaa heera.

⁷ Sammaariyaa mishiratta haathaa duuqqanaw yeeddawunno Yesuusi, “Taana haathaa usshaarikkii!” yaageedda.

⁸ Yesuusa kaalliyaawanttu qumaa shammanaw katamaa beeddino.

⁹ He Mishiratta zaaraade A, “Neeni Ayihuda asaa gidaadde, Sammaariyaa macca asa gideedda taana, woota de7uwaa immiyaa haathaa ussha gay?” yaagaaddu; ayissi gooppe, Ayihudatoonne Sammaariyaa asaw ittippetethay bayna diraassa.

¹⁰ Yesuusi zaariide izo, “Neeni Xoossaa imotaanne qassi neena ‘Taana haathaa ussha’ giyaawe oonentto eriyaawaa gidintto, A woossanaassa; ikka new de7uwa immiyaa haathaa immana” yaageedda.

¹¹ Mishiratta zaaraade, “Godaw, new duuqqiyaabay baawa; ollaykka ciimmuwaa. Yaatina, de7uwa immiyaa haathaa haqappe akkani?”

¹² Nuussi ha haathaa ollaa immeedda nu aawuwaa Yayiqoobappe neeni daray? I, A naanaynne A mehii hawaappe usheeddino” yaagaaddu.

¹³ Yesuusi zaariide, “Ha haathaappe ushiyaa ooninne laa7enthuwaa saamettanawaa.

¹⁴ Shin taani immiyaa haathaa ushiyaa ooninne laa7enthuwaa saamettenna. Taani immiyaa haathay he A gididon medhinaa de7uwaassi pulttiyyaa pulttuwaa gidanawaa” yaageedda.

¹⁵ Mishiratta, “Godaw, taani saamettenna malanne haathaa tikkanawukka haa yeenna mala, taw he haathaa imma!” yaagaaddu.

¹⁶ Yesuusi izo, “Baade ne asinaa xeesaade haa simma” yaageedda.

¹⁷ Mishiratta zaaraade, “Taw asinay baawa” yaagaaddu.

Yesuusi, “Taw asinay baawa giyaawaan tumuwaa gaadda.

18 Neeni ichcheshu asinaa gelaadda; ha77i neenanna de7iyaa bitani ne asinaa gidenna. Neeni ha77i taw odeeddawe tuma” yaageedda.

19 Mishiratta qay, “Godaw, neeni nabiya gidiyaawaa ta ha77i eraaddi;

20 nu Sammaariyaa asaa aawatuu ha deriyaan * goyinneeddino; shin Ayihudatuu hinttenttu asay Xoossaw goyinnanaw bessiyaa sa7ay Yeerusalaamena yaagiita” yaa-gaaddu.

21 Yesuusi, “Ha mishiratte, taana ammana; ha deriyaan woy Yeerusalaamen Aawuwaa Xoossaw hinttenttu goyinnenna wodii yaanawaa.

22 Hinttenttu Sammaariyaa asay hintte erennabaw goyinniita; Xoossay nuuna Ayihudatuwaa go77ettiide atotethaa ahiyaa diraw, nuuni nu eriyaawoo goyinneetto.

23 Shin Aawuwaa Xoossaw tumuwaappe goyinniyaawanttu A, Geeshsha Ayyaanaa wolqqaaninne Xoossaa Xoossethaadan goyinniya wodii matatteedda; ubba ha77ikka gakkeedda. Ayissi gooppe, asaa barew goyinnana mala, Aawuu Xoossaykka ha ogiyaan goyinniyaawantta koyyee.

24 Xoossay Ayyaanaa; aw goyinniyaawanttukka Geeshsha Ayyaanaa wolqqaani Xoos-saa Xoossethaadan goyinnanaw bessee” yaageedda.

25 Mishiratta, “Masihiyaa geetettiyaa Okettowe yaanawaa taani eray. I yiyaa wode nuussi ubbabaa odanawaa” yaagaaddu.

26 Yesuusi, “Ha neenanna haasayyaawe taani A” yaageedda.

27 Hawaa untunttu haasayishshin, Yesuusa kaalliyaawanttu beeddasaappe sim-meeddino. Yesuusi mishirattinna haasayishshin untunttu be7iide darissi maalalet-teeddino; shin mishiratto, “Aya koyyay?” woy Yesuusa, “Iinanna ayissi haasayay?” giide oochchowe ooninne baawa.

28 Hewaappe guyyiyan, Mishiratta bare haathaa otuwaa agga basha guyye katamaa baade asaw,

29 “Taani ootheeddawaa ubbaa taw odeedda bitaniyaa be7anaw denddite; hewe Kiristoosa gidaanddeeshsha?” yaagaaddu.

30 Asay katamaappe kesiide, Yesuusakko beedda.

31 Hewe hanishshin, A kaalliyaawanttu Yesuusa, “Guuthabaa maarikkii!” yaagiide woosseeddino.

32 Shin I, “Taw hinttenttu erenna qumay taani miiyaawe de7ee” yaageedda.

33 Hewaa diraw, A kaalliyaawanttu barenttu gidдон, “Aw miyaabaa aheedda asay de7anddeeshsha?” yaageeddino.

34 Yesuusi untunttussi, “Ta qumay taana kiitteeddawaa sheniyaa udussaanne A oosuwaa polussaa.

35 Hinttenttu, ‘Oyddu agenaappe guyyiyan, kathay cakettanawaa’ giikkiteeyee? Taani hinttenttussi oday; goshshaa loythi xeellite; kathay caka besseedda.

36 Zeriyaawenne cakkiyaawe ittippe nashettana mala, cakkiyaawe dirgguwaa ak-keenne kathaa medhinaa de7oo shiishshee.

37 Ha gaasuwaan, ‘Ittu zeree; qassi ittu cakkee’ giyaa haasayay tuma.

38 Hinttenttu daaburibeennawaa cakkana mala, taani hinttentta kiittaaddi; haratuu oothi daabureeddino; hinttenttu haratuwaa daaburan geleedda” yaageedda.

39 Mishiratta, “I taani otheedda ubbabaa odeedda” gaade markkatteedda diraw, he katamaan de7iyaa Sammaariyaa asaappe coray Yesuusa ammaneedda.

40 Sammaariyaa asay Yesuusakko yeedda wode, barenttu mataan gami77ana mala, Yesuusa woossina I yaani laa77u gallassaa utteedda.

41 I odiyaa qaalaa diraw, kasewaappe cora asay ammaneedda;

* 4:20 ha deriyaan, giyaawe deriyaa Geerizaana gidiide Seekeema geetettiyaa katamaa matan de7iyaawaa.

⁴² qassi untuntu mishiratto, “Nuuni nu huuphew I giyaawaa sisiide ammaneed-dawaappe attin, neeni markkattedda diraassa gidenna; I tumu alamiyaa asaa ashshiyaawaa gidyaawaakka nuuni ereeddo” yaageeddino.

Yesuusi Itti Kaappuwaa Na7aa Patheedda

⁴³ Laa77u gallassaappe guyyiyan, Yesuusi Sammaariyaappe kesiide, Galiilaa gadiya beedda.

⁴⁴ Ayissi gooppe, I bare huuphew, “Nabii bare gadiyan bonchchettenna” yaagi odeedda.

⁴⁵ Yesuusi Galiilaa gakkeedda wode, Galiilaa asay A mokkeedda; Paasigaa bonchchiya gallassi untuntu Yeerusalaamen de7iya diraw, I ootheedda ubbabaa be7eeddino.

⁴⁶ Yesuusi haathaa woyiniyaa ushshaa kesseedda, Galiilaan de7iya Qaanaa katamaa beedda. Qifirinaahooman A na7ay sakettiyaa, kaatiyaa gollen oothiyaa itti kaappuu de7ee.

⁴⁷ Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yeeddawaa he kaappuu sisiide, aakko yiide hayqqanaw mateedda bare na7aa biide pathana mala, Yesuusa woosseedda.

⁴⁸ Yesuusi he kaappuwaa, “Xoossay oothiyaa malaataanne hechcho giissiyaabaa be7ennaani de7iidde, hinttenttu ayinne ammanikkita” yaageedda.

⁴⁹ He kaappuu zaariide, “Godaw, ta na7ay hayqqennan de7ishshin, taananna baarikkii” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusi, “Ba; ne na7ay paxa de7anawaa!” yaageedda.

He kaappuu Yesuusi geeddawaa ammaniide beedda.

⁵¹ I bare golle biishshin, A qoomatuu aananna ogiyaan gaketiiide A, “Ne na7ay paxa de7ee” geeddino.

⁵² I bare qoomatuwaa bare na7aw ay saatiyaan keekeeddentto oochchina untuntu, “Zino laappu saatiyaan qoxxuu A aggeedda” yaageeddino.

⁵³ Na7aa aawuu Yesuusi barew, “Ne na7ay paxa de7anawaa” geeddawe he saatiyaana gideeddawaa hassayeedda. Hewaa diraw, inne A soy asay ubbay ammaneeddino.

⁵⁴ Hawe Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yiide ootheedda laa7entho malaataa.

5

Yesuusi Gundda Bitaniyaa Dagatti Utteedda Haathaa Mataan Patheedda

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Ayihudatuu bonchchiya baalaw Yeerusalaame beedda.

² Yeerusalaamen dorssaa penggiyaa matan Ibraayisxxe qaalaan Beetesayda geetetiyyaa dagatti utteedda haathay de7ee; he dagatti utteedda haathaa yuuyyi aadhdheedda ichcheshu kashay de7ee.

³ Hewaan cora hargganchchatuu, qooqatuu, wobbatuunne sileeddawanttu giseeddino. [Haathay qaaxxiyaawaa naagiino.

⁴ Ayissi gooppe, itti itti gede Godaa kiitanchchay he dagatteedda haathaakko geliide, haathaa qathee; haathay qaaxxeeddawaappe guyyiyan, koyro geleedda uray barena oyqqeedda ay harggiyaappekka paxee.] *

⁵ Hewaan hattamanne hosppun laythaa saketteedda itti bitani de7ee.

⁶ He bitani hewaan giseeddawaa Yesuusi be7iide, daro wodiyyaa saketteeddawaakka eriide bitaniyaa, “Paxanaw koyyay?” yaageedda.

⁷ Sakettiyaa bitani zaariide, “Godaw, haathay qaaxxiyaa wode, taana haathan yeggiyaa asay dhayeedda; taani gelana haniyaa wode, hara uray taappe kasetiide geli aggee” yaageedda.

⁸ Yesuusi A, “Dendda eqqa; neeni gisowaa tookkaade ba” yaageedda.

* 5:4 Ha payduu itti beni koyrottiide xaafetteedda Geeshsha Maxaafatuwan baawa.

⁹ Bitani elekka paxi aggeedda; bare gisuwaa tookkiide beedda.

Hewe haneeddawe Sambbata gallaana.

¹⁰ Hewaa diraw, Ayihudatu paxeedda bitaniyaa, “Hachche sa7ay Sambbataa; neeni ne gisuwaa tookka biyaawe woga gidenna” yaageeddino.

¹¹ Shin bitani, “Taana patheeddawe, ‘Ne gisuwaa tookkaade ba’ yaageedda” giide untuntussi zaareedda.

¹² Untuntu A, “Neena, ‘Ne gisuwaa tookkaade ba’ geeddawe I oonee?” giide oochcheeddino.

¹³ Shin hewaan cora asay de7iyaa dirawunne, Yesuusikka geemetteedda diraw, bitani barena patheeddawe oonentto erenna.

¹⁴ Yesuusi guyyeppe he bitaniyaa Geeshsha Golliyan demmiide, “Be7a, neeni ha77i paxaadda; hawaappekka iitabay neena gakkenna mala, laa7entho nagaraa oothoppa” yaageedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, bitani biide, barena patheeddawe Yesuusa gidiyaawaa Ayihuda asaa kaappatoo odeedda.

¹⁶ Yesuusi hawaa Sambbataan ootheedda diraw, untuntu Yesuusa yedesaan waayisuwaa doommeeddino.

¹⁷ Yesuusi zaariide untuntussi, “Ta Aabbu ubba wode oothe; taanikka oothanaw bessee” yaageedda.

¹⁸ Hewaa diraw, Yesuusi Sambbata gallaana bonchchenna diraa xalalaassa gidenna, barena Xoossaana qarayiide, “Xoossay ta Aabba” geedda diraw, Ayihuda asaa kaappatuu A wodhanaw kasewaappe minissiide koyyiino.

Xoossaa Na7aa Maataa

¹⁹ Yesuusi zaariide untuntussi, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; Na7ay barekka aynne oothenna. I bare Aabbu oothishshin be7iyaawaa xalalaa oothe; Aawuu oothiyaawaa Na7aykka oothe.

²⁰ Ayissi gooppe, Aawuu bare Na7aa siiqee; qassi I oothiyaa oosuwaa ubbabaa bare Na7aa bessee. Ubba hinttentu maalalettana gakkanaw, I hawaappe aadhdhiya oosuwaakka bare Na7aa bessanawaa.

²¹ Gaasuunnee, Aawuu hayqqeeddawannta hayquwaappe dentiide shempuwaanna wothiyawaadan, Na7aykka qassi bare koyyowannta shempuwaanna wothee.

²²⁻²³ Asay ubbay Aawuwaa bonchchiyawaadan, Na7aakka bonchchana mala, Aawuu pirddaa ubbaa Na7aw immeeddawaappe attin, I oonanne pirddenna; Na7aa bonchchenna uray, A kiitteedda Aawuwaakka bonchchenna.

²⁴ “Taani hinttentussi tumuwaa oday; ta qaalaa sisiyaawoonne taana kiitteed-dawaan ammaniyaawoo medhinaa de7uu de7ee. Hayquwaappe de7oo I pinneed-dawaappe attin, pirddetenna.

²⁵ Taani hinttentussi tumuwaa oday; hayqqeedda asay Xoossaa Na7aa kooshshaa sisiyaa wodii yaanawaa; hewenneekka ha77a. He kooshshaa sisiyawanttu shempuwaanna de7ana.

²⁶ Ayissi gooppe, Aawoo de7uwaa immiyaa wolqqay de7iyaawaadan, de7uwaa immiyaa he wolqqaa bare Na7awukka immeedda.

²⁷ Xoossaa Aawuu bare Na7aw pirddiyaa maataa immeedda; ayissi gooppe, Na7ay Asaa Na7aa.

²⁸ “Hawaan malalettoppite; ayissi gooppe, duufuwan de7iyaawanttu A kooshshaa sisiyaa wodii yee.

²⁹ Sisiide untuntu duufuwaappe gaxaa kesana; lo77obaa ootheeddawanntu de7uwaan de7anaw denddana; qassi iitabaa ootheeddaawanttu pirddettanaw denddanawantta.

Yesuusassi Markkatteedda Asatuwaa

³⁰ “Taani taappe aynne oothanaw danddayikke; Xoossay taw odeeddawaadan pirdday. Ta pirdday tuma; ayissi gooppe, taani taana kiitteeddawaa sheniya poliyaawaappe attin, taani dosiyaawaa oothikke.

³¹ “Taani ta huuphew tabaa markkattooppe, ta markkatethay tuma gidenna.

³² Tabaa markkattiyaawe haray de7ee; I tabaa markkattiyaawe tuma gidiyaawaa taani eray.

³³ “Hinttenttu Yohaannisakko asaa kiittina, I untunttoo tumuwaa markkatteedda.

³⁴ Taani hewaa hinttentta attino gaade giyaawaappe attin, asaa markkatethay taw koshshina gidenna.

³⁵ Yohaannisi muqaaddaadan, eexxeedanne poo7isseedda; hinttenttukka ama-reedda wodiya A poo7uwan nashettanaw koyyeedda.

³⁶ “Shin taw Yohaannisawaappe aadhdhiyaa markkatethay de7ee; ayissi gooppe, taani wurssanaw Ta Aabbu taw immeedda kiitay, ha taani oothiyaawe, I taana kiitteeddawaa gidiyaawaa markkattee.

³⁷ “Qassi taana kiitteedda Ta Aabbu bare huuphew tabaa markkattee. Hinttenttu A kooshshaa aynne sisibeykkita; A malaakka be7ibeykkita.

³⁸ I kiitteeddawaa ammanenna diraw, A qalay hinttenttu wozanaan baawa.

³⁹ “Xoossaa Maxaafatuwaappe medhinaa de7uwaa demmiyaawaa hinttew malatina, untuntta biddiita; untunttukka tabaa markkattiyaawantta.

⁴⁰ Shin de7uwaa demmanaw taakko yiyaawaa hinttenttu koyyikkita.

⁴¹ “Taani asaappe bonchchuwaa koyyikke.

⁴² Shin taani hinttenttu wozanaan Xoossaa siiquu baynnawaa eray.

⁴³ Taani ta Aabbu sunthan yaaddi; shin taana akkibeykkita. Shin hara asay bare sunthan yiyaa wode, A akkiita.

⁴⁴ Hinttenttu ittu ittuwaa bonchchiita; shin itti Xoossaappe yiyaa bonchchuwaa koyyikkita. Yaatina, waaniide ammananaw danddayiite?

⁴⁵ “Taani Ta Aabbu sinthan hinttentta mootiyaawaa hinttew malatoppo; hinttentta mootiyaawe, hintte hidootaa wothiyaa Musa.

⁴⁶ Hinttenttu Musa ammaneeddabaa gidintto, taanakka ammananita; ayissi gooppe, tabaa xaafeddawe A.

⁴⁷ Shin hinttenttu I xaafeddawaa ammanennaan ixkooppe, taani giyaawaa wooti ammananitee?” yaageedda.

6*Yesuusi 5000 Asaa Mizeedda*

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luq 9:10-17)

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Galiilaa Abbaappe woy Xibiriyaadoosa Abbaappe hefintha pinneedda.

² I hargganchchatuwaa bolla ootheedda wolqqaama malaataa be7eedda diraw, cora asay A kaalleedda.

³ Yesuusi deriyaa kesiide, yaani barena kaalliyawanttunna ittippe utteedda.

⁴ Ayihudatu bonchchiya Paasigaa gallassay gakeedda.

⁵ Yesuusi sinthakko xeelliide, cora asay barekko yiyaawaa be7iide Piliphphoosa, “Ha asaa ubbaa mizanaw gidiyaa qumaa haqappe shammanee?” yaageedda.

⁶ I hewaa Piliphphoosa paaccanaw geedda; ayissi gooppe, I bare huuphew ayaa oothana bessintto oothanabaa eree.

⁷ Piliphphoosi zaariide Yesuusa, “Huuphiyan huuphiyan, haray atto itti itti barssuwa gathanaw, laa77u xeetu dinaariyaan shammeedda ukithaykka gidenna” yaageedda.

⁸ Qassi Yesuusa kaalliyawanttuppe ittu, Simooni Phexiroosa ishay Inddiraasi,

⁹ “Bangгаа ukithaa ichcheshuunne laa77u molii de7iyaa itti na7ay hawaan de7ee; shin ha asaa ubbaw hewe wooti gidanee?” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Asay uttanaadan udite” yaageedda. He sa7an daro maatay de7ee. Asay ubbay utteedda; attuma asay ichcheshu sha77aa gidiyaawaa.

¹¹ Yesuusi ukithaa akeedda; Xoossaa galatiide, hewan utteedda asaw gisheedda. Moliyaakka hewaadan oothina asay bare koyyeeddawaa keenaa meedda.

¹² Unttuntu ubbay kalleeddawaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyawantta “Ittibaykka coo bayenna mala, atteedda dokkaa shiishshite” yaageedda.

¹³ Hewaa diraw, unttuntu ubbaakka shiishsheeddino; asay kallina atteedda bangгаа ukithaa dokkaa shiishshiide, tammanne laa77u zambbeeliyaa kuntheeddino.

¹⁴ Asay Yesuusi ootheedda wolqqaama malaataa be7eedda wode, “Hawe tumuwaappe ha sa7aa yaana geedda nabiyaa” yaageeddino.

¹⁵ Unttuntu yiide barena wolqqan oyqqi kaatiyaa oothanaw haniyaawaa Yesuusi eriide, barekka deriyaa bolla shirettiide keseedda.

Yesuusi Abbaa Bollan Hamettiidde Beedda
(*Mat 14:22-33; Mar 6:45-52*)

¹⁶ Sa7ay omarisseedda wode, Yesuusa kaalliyaawanttu abbaakko beeddino;

¹⁷ Sa7ay qammeedda; shin Yesuusi untunttukko he saati gakkanaw yibeenna; hewaassi untunttu wonggiriyaan geliide, abbaa pinni hefintha Qifirinaahooma beeddino.

¹⁸ Wolqqaama carkkuu carkkeedda diraw, abbay qaaxxeedda;

¹⁹ itti saatiyaa keenaa untunttu abbaa shaagowaappe guyyiyan, Yesuusi abbaa bollanna hamettiidde yiyaawaa be7iide yayyeeddino.

²⁰ Shin I, “Yayyoppite; taanatte!” yaageedda.

²¹ Unttuntu wonggiriyaan A gelissanaw koyyeeddino; wonggirii untunttu biyaasaa abbaa gaxaa ellekka gakki ageedda.

Yesuusi De7uwa Ukithaa

²² Wonttetha gallassi, abbaappe hefinthanna atteedda cora asay abbaa bolla itti wonggiriyaan xalalay de7iyaawaa be7eeddino; Yesuusi barena kaalliyaawanttunna wonggiriyaan geliide, untunttunna beennaan, untunttu barekka beeddawaa akeeddino.

²³ Shin Xibiriyaadoosappe hara wongiratuu Yesuusi Xoossaa galatina, asay ukithaa meeddasaa mataa yeeddino.

²⁴ Asay Yesuusi woy A kaalliyaawanttu hawaan baynnawaa be7iide, Yesuusa koyyanaw wonggiriyan geliide, Qifirinaahooma beeddino.

²⁵ Asay Yesuusa abbaappe hefinthan demmeedda wode, “Tamarissiyaawoo, hawaa awude yaaddii?” yaageeddino.

²⁶ Yesuusi zaariide, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; hinttentu taana koyyiyaawe ukithaa meedda diraassanne kalleedda diraassa gidiyaawaappe attin, wolqqaama malaataa be7eedda diraassa gidenna.

²⁷ Medhinaa de7uwa qumaw, taani Asa Na7ay hinttentussi immanawoo, oothiteppe attin, samiyaa qumaw oothoppite; ayissi gooppe, Aawuu Xoossay hewaa dhiishissanaw maatafaa attami wotheedda” yaageedda.

²⁸ Hewaappe guyyiyan untunttu, “Nuuni Xoossaa oosuwaa oothanaw ayaa oothanaw bessii?” yaagiide Yesuusa oochcheeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide, “Hinttentu oothana mala, Xoossay koyyiya kiiitay hawaa; I kiiiteeddawaan ammanite” yaageedda.

³⁰ Unttuntu zaariide, “Nuuni be7iide, neenan ammanana mala, ay wolqqaama malaataa oothanii? Ayaa kiiitettanii?”

³¹ Xoossaa maxaafaan, ‘Unttuntu mannaa * mala saluwaappe ukithaa immeedda’ yaagetti xaafettowaadan, nu aawatuu mela biittaaan mannaa meeddino” yaageeddino.

³² Yesuusi, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; hinttentussi saluwaappe tumu ukithaa immiyaawe ta Aabbappe attin, hinttentussi saluwaappe ukithaa immeeddawe Musa gidenna.

³³ Ayissi gooppe, tuma gideedda Xoossaa ukithay, saluwaappe wodhdhiyaawe ha alamiyaa asaw de7uwaa immee” yaageedda.

³⁴ Unttuntu zaariide, “Godaw, nuukka he ukithaa ubba wode imma” yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, “Taani de7uwaa ukithaa; taakko yiyaa uray ubbakka koshattenna. Qassi taana ammaniyaa uray aynne saamettenna.

³⁶ Shin taani hinttentussi odeeddawaadan, hinttentu taana be7eeddita; shin amanikkita.

³⁷ Ta Aabbu taw immiya ubbay taakko yaanawaa; qassi taakko yiyaa oonanne ubbakka taani kare yeddikke.

³⁸ Ayissi gooppe, taani taana kiitteeddawaa sheniyaa polanaw saluwaappe yaaddippe attin, ta sheniyaa polanaw yabeykke.

³⁹ Taana kiitteeddawe koyyiyaawe hawaa; taani I taw immeedda ubbatuwaakka wurssethaa gallassi denthanaappe attin, ittuwakka bayizzana mala koyyenna.

⁴⁰ Ayissi gooppe, ta Aabbu koyyiyaawe hawaa; taana Na7aa be7iide, ammaniyaa ubbatuu medhinaa de7uwa akkanawantta; taanikka he ubbatuwaa wurssethaa gallassi denthana” yaageedda.

⁴¹ Yesuusi, “Taani saluwaappe wodhdheedda ukithaa” geedda diraw, Ayihudatuu A bolla zuuzummeeddino.

⁴² Unttuntu, “Hawe nuuni A aawuwanne A aatto eriya Yoosefo na7aa Yesuusa gidennee? Yaatina, I waagiide, ‘Taani saluwaappe wodhdhaaddi’ gaanaw danddayii?” yaageeddino.

⁴³ Yesuusi zaariide, “Ittu ittuwaanna zuuzummiyaawaa aggite.

⁴⁴ Taana kiitteedda ta Aabbu taakko aheedda asaappe attin, taakko yaanaw danddayiyaa asay baawa; taanikka wurssethaa gallassi A denthana.

⁴⁵ Nabatuu ‘Xoossay asaa ubbaa tamaariisana’ yaagiide xaafeeddino; Aawuu giyaawaa sisiyaawenne Aawuwaappe tamaariyaawe ooninne taakko yee.

⁴⁶ Xoossaa matappe yeeddawaappe attin, Xoossaa be7eedda asay baawa; A xalalay Xoossaa be7eedda.

⁴⁷ “Taani hinttentussi tumuwaa oday; taana ammaniyaa uraw medhinaa de7uu de7ee.

⁴⁸ Taani de7uwa ukithaa.

⁴⁹ Hinttentu aawatuu mela biittaaan mannaa meeddino; shin hayqqeeddino.

⁵⁰ Asay aappe miide hayqqenna ukithay saluwaappe yiyaawe hawaa.

⁵¹ Saluwaappe wodhdheedda de7uwaa ukithay taana; ooninne ha Ukithaappe mooppe, medhinaw de7anawaa; qassi ha alamiyaa asaw de7o gidana mala, taani immana ukithay ta ashuwaa” yaageedda.

⁵² Ayihudatuu, “Ha bitani bare ashuwaa nuuni maana mala, nuussi wootiide immanaw danddayii?” yaagiide barenttu gidduwan palumetteeddino.

⁵³ Hewaa diraw, Yesuusi untunta, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; ta ashuwaa, Asa Na7aa ashuwaa, hinttentu maana dhayooppe, qassi ta suuthaakka ushana dhayooppe, hinttew de7uu baawa.

⁵⁴ Ta ashuwaa miyaa urawunne, ta suuthaa ushiyaa uraw medhinaa de7uu de7ee. Taani wurssetha gallassi untunta denthana.

* **6:31 mannaa:** Israa7eliyaa asay Gibxe gadiyaappe kesi Kanaane biidde mela biittaaan hamettiide biyaa wode, untuntu maanaadan Xoossay immeedda mal77iyaa qumaa. Manna guussay Ibraayisxiyaa qaalaan “Hawe ayee?” giyaawaa. **6:31** Kes 16:4,15; Maz 78:24 **6:45** Isa 54:13

⁵⁵ Ayissi gooppe, ta ashuu tumu qumaa; ta suuthaykka tumu ushshaa.

⁵⁶ Ta ashuwaa miyaa uraynne ta suuthaa ushiyaa uray taanan de7ee; taanikka aanani de7ay.

⁵⁷ De7uwa Aawuu taana kiittina, taani A gaasuwan de7iyaawaadan, taana miyaa uraykka ta gaasuwan de7ana.

⁵⁸ Saluwaappe wodhdheedda ukithay hawaa; hinttenttu aawatuu miide hayqqeedda mannaa mala gidenna; ha ukithaa miyaa uray medhinaw de7ana” yaageedda.

⁵⁹ Yesuusi Qifirinaahooma katamaan Ayihuda woosa gollen tamaarissiidde, hawaa odeedda.

Medhinaa De7uwa Qaalaa

⁶⁰ Yesuusa kaalliyaawantuppe dariya baggay hewaa siseedda wode, “Hawe gelenna timirttiyaa; hawaa ooni akkanawee?” yaageeddino.

⁶¹ Shin Yesuusi barena kaalliyaawanttu hewoo zuuzummeeddawaa eriide, “Hawe hinttentta dhubbii?

⁶² Simmi taani, Asaa Na7ay, kase de7iyaasaa pude kesishshin be7intto ayaa gaanitee?

⁶³ Geeshsha Ayyaanay de7uwaa immee; asaa minotay aynne go77enna. Taani hinttenttussi odeedda qaalay ayyaanaanne de7uwaa.

⁶⁴ Shin hinttenttu gidduwan ammanennawanttu de7iino” yaageedda; ayissi gooppe, ammanennawanttu haqawanttenttonne barena aathi immanawe oonentto Yesuusi koyroppe doommiide ereedda.

⁶⁵ Qassikka Yesuusi, “Ta Aabbuppe gidana dhayooppe ooninne taakko yaanaw dand-dayenna yaagaade ta odeeddawe hewaa diraassa” yaageedda.

⁶⁶ Hewaa gaasuwan, Yesuusa kaalliyaawantuppe coratuu A aggiide, guyye simmeeddino; laa7entho A kaallibeykkino.

⁶⁷ Yesuusi qassi tammanne laa77u barena kaalliyaawantta “Hinttekka aggiide baanaw koyyiitee?” yaageedda.

⁶⁸ Simooni Phexiroose zaariide, “Godaw, nuuni ookko baanee? New medhinaa de7uwaa qaalay de7ee.

⁶⁹ Neeni Xoosaa Geeshshaa gidiyaawaa nuuni ammaneeettonne ereetto” yaageedda.

⁷⁰ Yesuusi untuntta, “Taani hinttentta tammanne laa77atuwaa doorabeykkitaa? Qassi hintteppe ittu xalahiyaa” yaageedda.

⁷¹ Yesuusi hewaa Simoonaa na7aa Yihudaa Asqqoroota † gee; ayissi gooppe, Yihuday Yesuusa kaalliyaa tammanne laa77atuwaappe ittuwa; I Yesuusa aathi immanawaa.

7

Yesuusi Daasiyaa Baalaassi Yeerusalaame Beedda

¹ Hewaappe guyye, Yesuusi Galiilaan yaa haa yuuyyeedda; Ayihudatuu A wodhanaw koyyiyaa diraw, Yihudaan yuuyyana koyyibeenna.

² Ayihudatuu bonchchiya Daasiyaa Baalay gakki utteedda.

³ Hewaa diraw, Yesuusa ishatuu A, “Neena kaalliyaawanttu neeni oothiyaawaa be7ana mala, hawaappe denddaade Yihudaa gadiya ba.

⁴ Ayissi gooppe, barew erettanaw koyyiyaa asay ooninne bare oosuwaa genthenna. Neeni hawantta oothina, nebaa alamiyaa ubbay ero!” yaageeddino.

⁵ Ayissi gooppe, haray atto A ishatuukka A ammanibeykkino.

⁶ Yesuusi untuntta, “Taw injjetiyaa wodii gakkibeenna; shin hinttenttussi ay wodekka injjetee.

⁷ Sa7ay hinttentta ixzanaw danddayenna; shin taani sa7aa kiittay iita gidiyaawaa markkattiyaa diraw, taana ixceedda.

† **6:71** *Asqqoroota*: Ha qaalaa bilethay, “Woretiyaa bitaniyaa” woy “Hayqoo aathi immiyaa bitaniyaa” giyaawaa. **7:2** Wog 23:34; Zar 16:13

⁸ Baalaa bonchchiyaasaa hinttenttu biite; taw injjetiyaa wodii gakkibeenna diraw, taani baalaa bonchchiyasaa baanawe bira” yaageedda.

⁹ I hawaa giide, Galiilaan atteedda.

Yesuusi Daasiyaa Baalaasan Beetteedda

¹⁰ Shin A ishatuu baalaa gallassaa bonchchiyasaa beeddawaappe guyyiyan, ikka asay be7ennaan geeman yaa beedda.

¹¹ Ayihudatuu baalaa gallassaa bonchchiyaasan A koyyiinonne, “I haqan de7ii?” yaagiidde, A labiino.

¹² Asaa gidduwan daro zuuzunthay dendeedda. Amareedda asay, “I lo77o asa” yaagee; haratuu qassi, “A, I asaa balethee” yaagiino.

¹³ Shin Ayihudatuu yayyeedda diraw, ooninne aabaa qoncciyaan haasayenna.

¹⁴ Baalaa bonchchiya gallassaa baggan, Yesuusi Geeshsha Golliyaa biide, tamaarisuwaa doommeedda.

¹⁵ Ayihudatuu maalalettiide, “Ha bitani aynne tamaarennan hawaa keena waani ereeddee?” yaageeddino.

¹⁶ Hewaa diraw, Yesuusi zaariide, “Taana tamarissiyaawe taana kiitteedda Xoossaa matappe yiyaawaappe attin, tawaa gidenna.

¹⁷ Xoossaa shenyaa oothanaw dosiyaa ooninne ha taani tamarissiyaawe Xoossaa matappe yintto woy qassi taani taappe haasayayitanto erana.

¹⁸ Barewaa haasayiyaa uray bare huuphiyaassi bonchchuwaa koyyee; shin barena kiitteeddawe bonchchettana mala koyyiyaa uray tumanchchaa; aani worddobay baawa.

¹⁹ Muse hinttenttussi higgiiyaa immibeennee? Shin hintteppe ittuunne higgiiyaa naagenna. Taana ayissi wodhanaw koyyiitee?” yaageedda.

²⁰ Asay zaariide, “Neenan xalahii de7ee; neena wodhanaw oonee koyyeeddawe?” yaageedda.

²¹ Yesuusi, “Taani itti wolqqaamabaa oothina, hinttenttu ubbay maalaletteeddit.

²² Hinttenttu naanaa hinttenttu dookaalana mala, Muse hinttentta azazeedda. Shin dookaalussay hinttenttu aawatuwanna yeeddawaappe attin, Musenna yibeenna; hewaassi hinttenttu Sambbataan attuma naanaa dookaaliita.

²³ Muse higgii azazeedda diraw, hinttenttu Sambbataan dookaaliyaawaa gidoope, yaatina taani itti asaw kumentha bollaa patheedda diraw, taana ayissi hanqqettiitee?”

²⁴ Tumu pirddaa pirdditeppe attin, asaa deemuwaa xeelliide pirddoppite” yaageedda.

Hawe Kiristtoosee?

²⁵ Hewaa diraw, Yeerusalaame asaappe ittu ittuu, “Unttuntu wodhanaw koyyiyaa bitani hawaa gidennee?”

²⁶ Be7ite, qoncciyaan I haasayee; unttuntu A aynne giikkino. Hawe Kiristtoosa gidiaawaa nu kaappatuu tumu eriinooshsha?

²⁷ Shin nuuni A haqappe yeeddentto eroytte; Kiristtoosi yiyaa wode, I haqappe yinttonne ooninne erenna” yaageeddino.

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Geeshsha Golliyan tamarissiidde, bare qaalaa dhoqqu udiide, “Hinttenttu taana eriita; qassi taani haqappe yeeddenttokka eriita. Taani ta sheniyaan yabeykke; shin taana kiitteeddawe tumanchchaa; hinttenttu A erikkita.

²⁹ Shin taani A eray; ayissi gooppe, I taana kiittina, taani A matappe yaaddi” yaageedda.

³⁰ Hewaa diraw, unttuntu A oyqqanaw koyyeeddino; shin A wodii biro gakkibeenna diraw, ooninne A bolla kushiyaa wothibeenna.

³¹ Shin daro asay Yesuusa ammaniide, “Kiristtoosi yiyaa wode, ha bitani ootheedda malaataappe dariyaawaa oothaneeyee?” yaageeddino.

Yesuusa Oyqqanaw Wottaaddaratuu Kiitetteeddino

³² Parisaawatuu daro asay Yesuusabaa zuuzummiyaawaa siseeddino; qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu A oyqqi qashissanaw amareedda wottaddaratuwaa kiitetteeddino.

³³ Yesuusi, “Taani hinttenanna laafaa gami77ana; hewaappe guyyiyan, taana kiitetteeddawaakko baana.

³⁴ Hinttenttu taana koyyana; shin demmikkita; ayissi gooppe, taani de7iyaa sa7aa hinttenttu baanaw danddayikkita” yaageedda.

³⁵ Ayihudatuu ittu ittuwanna, “Hawe nuuni A demmennaassa haqa baana hani? Ayihudatuu de7iya Giriike katamaa biide, Giriike asatuwaa tamarissana hani?”

³⁶ I, ‘Hintte taana koyyana; shin demmikkita’ qassi, ‘Taani de7iyaasaa hinttenttu baanaw danddayikkita’ yaagee; hewaa giyaawe waagiyaawee?” yaageeddino.

De7uwa Immiyaa Haathaa

³⁷ He baalaa gallassaa bonchchiya gallasaappe waannatiyaa wurssetha gallasaani Yesuusi dendi eqqiide, bare qaalaa dhoqqu udiide, “Saametteedda uray ooninne taakko yiide usho.

³⁸ Taanan ammaniyaawoo, Xoossaa Maxaafay giyawaadan, A uluwaappe de7uwaa immiyaa haathaa pulttuu gogganawaa” yaageedda.

³⁹ I hewaa A ammaneeddawatntu akkana Geeshsha Ayyaanaabaa haasayeedda. Yesuusi biro bare bonchchuwaakko kesibeenna * diraw, he wode Geeshsha Ayyaanay untunttoo imettibeenna.

Asaa Giddon Medhetteedda Phalqqethaa

⁴⁰ He asaappe dariya baggay I giyaawaa sisiide, “Tumu hawe naagettiyyaa Nabiyya” yaageeddino.

⁴¹ Haranttu, “Hawe Kiristtoosa” yaageeddino.

Shin haranttu qassi, “Kiristtoosi Galiilaappee yeenna.

⁴² Xoossaa Maxaafay, ‘Kiristtoosi Daawite zariyaappe, Daawite de7eedda Beeteliheeme katamaappe yaana’ geenneyee?” yaageeddino.

⁴³ Yesuusa gaasuwan asay bare gidduwan shaaketteedda.

⁴⁴ He asaappe ittu ittu A oyqqanaw koyyeeddino; shin kushiyaaninne A bochchibeykkino.

⁴⁵ Geeshsha Golliyya naagiyaawanttu qeesatuwaa kaappatuwaakkonne Parisaawatuwaakko simmi yeedda wode untunttu naagiyaawantta, “Ayissi A ahibeykkitee?” yaagiide oochcheeddino.

⁴⁶ Geeshsha Golliyya naagiyaawanttu untunttussi, “Ha bitani haasayeeddawaadan, ubbakka ooninne haasayibeenna!” yaagiide zaareeddino.

⁴⁷ Parisaawatuu zaariide, “I hinttenakka balethuwwaa?”

⁴⁸ Kaappatuwaappe woy Parisaawatuwaappe A ammaneedda asay de7ii?

⁴⁹ Shin higgiiyya erenna ha asay sheqetteeddawaa” yaageeddino.

⁵⁰ Untuntuppe ittuu kasenna Yesuusakko beedda Niqoodimoosi untuntta,

⁵¹ “Itti uray giyaabaa sisennaan woy I ayaa ootheeddentto erennaan de7iidde, kasetiide A bolla pirddiyaawe nu higgiiyan de7ii?” yaageedda.

⁵² Untunttu zaariide A, “Neenikka qassi Galiilaa gadiya asee? Galiilaa gadiyaappe Nabii beettennawaa Xoossaa Maxaafatuwaa biddaade era” yaageeddino.

Woshummaade Oyqetteedda Mishiratto

7:37 Wog 23:36 **7:38** Hiz 47:1; Zak 14:8 * **7:39** Yesuusi biro bare bonchchuwaakko kesibeenna: Yohaannisa mishiraachchuwwa qaalaan, Yesuusaw kumentha bonchchuu imetteeddawe, I masqqaliyya bollan kaqetteedda wodenne bare Aabbu ushechcha baggan uttanaw hayquwaa xooniide dendeedda wodiyaana gidyaawaa qonccissee. **7:42** 2Sa 7:12; Mik 5:2

⁵³ Asay ubbay aggiide, bare soy bare soy beedda.

8

¹ Shin Yesuusi Wogaraa Mithaan eretteedda Deriyaakko beedda.

² Wonttetha gallassi guuran Geeshsha Golliyaa simmeedda; ubba asay aakko yiina, uttiide untuntta tamarissuwaa doommeedda.

³ Muse higgiiyaa tamarissiyaawantunne Parisaawatuu woshummishshin oygetteedda itti mishiratto aakko aheeddino. Untunttu asaa ubbaa sinthan izo essiide Yesuusa,

⁴ “Tamarissiyaawoo, ha mishiratta woshummaade oygettaaddu.

⁵ Higgiiyaa bollan Muse hannu mala macca asaa shuchchaan caddana mala, nuuna azazeedda. Yaatina neeni waagay?” yaageeddino.

⁶ Untunttu hewaa geeddawe Yesuusa mootiyaawaa demmiide A paaccanaassa; shin Yesuusi hokkiide, bare biradhhiyan biittaa bolla xaafeedda.

⁷ Untunttu A oochchiide aggennaan ixxina, pude dhooqqu giide, “Hintenttu gidduwan nagaraa oothibeenna asay kasetiide, izo shuchchan caddo” yaageedda.

⁸ Qassikka hokkiide, biittaa bolla xaafeedda.

⁹ Untunttu hewaa siseedda wode, kasetiide cimattuu kesina, ittu ittuu kesiidde wureeddino; A sinthaan mishiratta eqqa de7ishshin, Yesuusi bare xalalaa atteedda.

¹⁰ I pude dhooqqu giide mishiratto, “Mishiratte, asattuu haqan de7iino? Ooninne ne bolla pirddibeennee?” yaageedda.

¹¹ Mishiratta, “Godaw, ooninne ta bolla pirddibeenna” yaagaaddu.

Yesuusi izo, “Taanikka ne bolla pirddikke; ba; laa7enthaade nagaraa oothoppa” yaageedda. *

¹² Qassikka Yesuusi asaw, “Taani alamew poo7uwaa; Taana kaalliyaa ooninne de7uwa immiyaa poo7uwaa demmanappe attin, dhumaani ubbaakka hamettenna” yaagiide haasayeedda.

¹³ Hewaappe guyye Parisaawatuu, “Neeeni nebaa markkattaasa; ne markkatethay tuma gidenna” yaageeddino.

¹⁴ Yesuusi zaariide, “Taani Tabaa markkattooppekka, Ta markkatethay tuma; ayissi gooppe, Taani haqappe yaadditanttonne qassi haqa baytantto eray; shin hinttenttu erikkita.

¹⁵ Asay pirddiyaa ogiyaan hinttenttu pirddiita; Taani itti uraa bollaakka pirddikke.

¹⁶ Shin Taani pirddiyaawaa gidooppenne, Ta pirdday tuma; ayissi gooppe, Taana kiitteedda Ta Aabbu Taananna de7eeppa attin, Taani Taarekka de7ikke.

¹⁷ Laa77u asaa markkatethay tuma gidiyaawe hinttenttu higgiiyaan xaafetti utteedda.

¹⁸ Taani Tabaa Ta huuphew markkattaaddi; qassi Taana kiitteedda Ta Aabbukka Tabaa markkattee” yaageedda.

¹⁹ Untunttu, “Ne aabbu haqan de7ii?” yaagiide Yesuusa oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, “Hinttenttu Taanakka woy Ta Aabbakka erikkita; Taana ereed-dawaa gidintto, Ta Aabbakka eranita” yaageedda.

²⁰ Yesuusi Geeshsha Golliyaa tamarissiidde, imotaa miishshay uttiyaa saaxiniyaa matan hewaa haasayeedda. A ooninne oyqqibeenna; ayissi gooppe, A wodii biro gakkidigibenna.

Ammanennaan Ixxeeddawantussi Imetteedda Mino Akeekissuwaa

²¹ Qassikka Yesuusi untuntta, “Taani baana hinttenttu Taana koyyana; shin hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayqqanita. Taani biyaa sa7akka baanaw hinttenttu danddayikkita” yaageedda.

²² Ayihudatu, “I, ‘Taani biyaasaa hinttenttu baanaw danddaykkita’ yaagee; I barena barekka wodhaneeyee?” yaageeddino.

²³ Yesuusi zaariide, “Hinttenttu garssa asa; Taani bolla asa. Hinttenttu ha alamiyaa asa; Taani ha alamiyaa asa gidikke.

²⁴ Hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayiqqanawaa Taani hinttenttussi odeeddawe hawaassa; Taani Taana † gidiyaawaa hinttenttu ammanana dhayooppe, hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayyanita” yaageedda.

²⁵ Unttuntu, “Neeni oonee?” yaagiide oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, “Taani Taana.

²⁶ Taani hinttebaa haasayiyabaynne pirddiyaabay darobay de7ee. Shin Taana kiitteeddawe tumanchchaa; qassi Taani aappe siseeddawaa alamiyaa asaw oday” yaageedda.

²⁷ I bare Aawuwabaa haasayiyawaa untunttu akeekibeykkino.

²⁸ Hewaa diraw, Yesuusi untunttu, “Taana Asaa Na7aa hinttenttu masqqaliyaa bolla pude denthiiyaa wode, Taani Taana gidiyaawaanne qassi Taani Ta Aabbu Taana tamarisseeddawaadan haasayiyawaappe attin, Ta sheniyaan aynne oothennawaa hinttenttu eranita.

²⁹ Qassi taana kiitteeddawe Taananna de7ee; Taani ubba wode A nashechchiyaawaa oothiyaa diraw, I Ta xalalaa aggibeenna” yaageedda.

³⁰ Yesuusi hewaa haasayishshin siseedda daro asay A ammaneeddino.

Nagaraa Aylletethaappe La77a Kessaa

³¹ Yesuusi barena ammaneedda Ayihudatuwaa, “Hinttenttu Taani tamarisssiyaawoo azazettooppe, tumu Taana kaalliyaa wantta.

³² Hinttenttu tumatethaakka eranita; qassi tumatethay hinttentta aylletethaappe kessanawaa” yaageedda.

³³ Untunttu zaariide, “Nuuni Abraahaamo zare; nuuni oossinneekka aylletibeykko. Yaatina neeni waagaade, ‘Aylletethaappe hinttenttu ksanita’ gay?” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; nagaraa oothiyaa ooninne nagaraa ayliiyaa.

³⁵ Ayliii ubba wode soyin de7enna; shin na7ay medhinaw gollen de7ee.

³⁶ Na7ay hinttentta aylletethaappe kesooppe, hinttenttu aylletethaappe tumu kessanita.

³⁷ Hinttenttu Abraahaamo zare gidiyaawaa Taani eray; shin Ta tamarisssiyaawaa hinttenttu akkenna diraw, Taana wodhanaw koyyiita.

³⁸ Taani Ta Aabbu Taana besseddawaa haasayay; qassi hinttenttukka hinttenttu aawuwaappe siseeddawaa oothiita” yaageedda.

³⁹ Untunttu zaariide, “Nu aabbu Abraahaama” yaageeddino.

Yesuusi untunttu, “Hinttenttu Abraahaamo naanaa gideeddentto, I oothedda oosuwaa malaa oothanita.

⁴⁰ Shin Xoossaappe siseedda tumuwaa odeedda Taana hinttenttu wodhanaw koyyiita; Abraahaame hewaadan oothibeenna.

⁴¹ Hinttenttu, hinttenttu aawuu ootheddawaa oothiita” yaageedda.

Untunttu zaariide, “Nuuni woshumaan diqaalatethaa yelettibeykko; nuussi itti Aawuu, Xoossaa xalalay de7ee” yaageeddino.

⁴² Yesuusi untunttu, “Hinttenttu Xoossaa naanaa tumu gideeddentto, Taana siiqana; ayissi gooppe, Taani Xoossaa matappe yaade hawaan de7ay. Taana I kiitteeddawaappe attin, Taani Ta sheniyaan yabeykke.

† 8:24 Taani Taana: Ayihude asaassi wolqqaamanne geeshsha gideedda Xoossaa sunthay “Yahweh” gidiide, hawaa bilethaykka Taani Taana giyaawaa.

⁴³ Taani tamarissiyaawaa hinttenttu akeekennawe ayaassee? Taani tamarissiyaawaa hinttenttu akkenna diraassa.

⁴⁴ Hinttenttu, hinttenttu aawuwaa iita ayyaanaa naanaa; qassi hinttenttu, hinttenttu aawuu amottiyaawaa oothanaw koyyiita. I kaseppe doommiide, shemppuwaa wodheeddawaa; tumatethay aani baynna diraw, tumatethaakko shiiqi erenna. I wordduwaa haasayiyaa wode, bareppe haasayee; ayissi gooppe, I worddanchchaanne qassi worddookka aawuwaa.

⁴⁵ Shin Taani tumuwaa haasayiyaa diraw, hinttenttu Taana ammanikkita.

⁴⁶ Hintteppe Taana nagaraa oothishshin be7aaddi gaanaw danddayiyaawe oonee? Taani tumuwaa haasayiyaawaa gidoppe, Taana ayissi ammanikkitee?

⁴⁷ Xoossaa asa gideedda uray Xoossay giyaawaa sisee; hinttenttu Xoossaa asa gidenna diraw, Xoossay giyaawaa sisikkita” yaageedda.

Yesuusi Abraahaamoppe Kasennakka De7ee

⁴⁸ Ayihudatuu zaariide, “Nuuni neena, ‘Neeni Sammaariyaa asa; neenan iita ayyaanay de7ee’ giidde bayizzeeddoo?” yaageeddino.

⁴⁹ Yesuusi untuntta, “Ta bolla iita ayyaanay baawa. Taani Ta Aabba bonchchay; shin hinttenttu Taana kawushshiita.

⁵⁰ Taani Ta huuphiyassi bonchchuwaa koyyikke; hewaa Taw koyyiyaawenne pirdiyaawe de7ee.

⁵¹ Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taani tamarissiyaawaa naagiyaa ooninne ubbakka hayqqenna” yaageedda.

⁵² Ayihudatuu zaariide, “Ne bolla iita ayyaanay de7iyaawaa nuuni ha77i ereeddo. Abraahaame hayqqeedda; nabatuu hayqqeeddino; shin neeni, ‘Ta qaalaa naagiyaa ooninne ubbakka hayqqenna’ yaagaa.

⁵³ Neeni hayqqeedda nu aawuwaa Abraahaamoppe daray? Nabatuu qassi hayqqeeddino. Neeni neena oona gaade qoppay?” yaageeddino.

⁵⁴ Yesuusi, “Taani Taana bonchchooppe, Ta bonchchuu mela; hinttenttu nu Xoossaa giya Ta Aabbu Taana bonchchee.

⁵⁵ Hinttenttu A erana dhayooppekka, Taani A eray. Taani A erikke gooppe, hinttenttuwaan worddo giday; shin Taani A eray; qassi A qaalaakka naagay.

⁵⁶ Hinttenttu aawuu Abraahaame, Ta yuussaa wodiya be7anaw laamoteedda; be7iidekka nashetteedda” yaageedda.

⁵⁷ Ayihudatuu zaariide A, “New haray atto ishatamu laythaa kumibeennawe Abraahaama be7aaddii?” yaageeddino.

⁵⁸ Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Abraahaamo yelettanaappekka kase Taani Taana” yaageedda.

⁵⁹ Hewaa diraw, untunttu Yesuusa caddanaw shuchchaa akkeeddino; shin Yesuusi untunttuppe geemettiide, Geeshsha Golliyaappe beedda.

9

Yesuusi Qooqa Gidiide Yeletteedda Bitaniyaa Patheedda

¹ Yesuusi biidde, yelettoodeppe qooqa gidiide de7iya itti bitaniyaa be7eedda.

² Yesuusa kaalliyaawanttu Yesuusa, “Tamarissiyaawoo, ha bitani qooqa gidiide yelettanaadan, nagaraa ootheeddawe oonee? I ootheeddeyee? Woy A yeleeddawanttu ootheeddinoo?” yaagiide oochcheeddino.

³ Yesuusi, “Xoossaa kiitay A bollan qonccana mala qooqeeddappe attin, I woy A daayanne A aabbu nagaraa oothibeykkino.

⁴ Nuuni sa7ay qammennaan de7ishshin, Taana kiitteeddawaa oosuwaa oothanaw bessee. Ooninne oothanaw danddayenna qammay yee.

⁵ Taani alamiyaan de7aadde alamew poo7o” yaageedda.

⁶ Yesuusi hewaa giide, sa7an cuchcheedda; bare cuchchaani guutha urqqaa shugissiide, he urqqaaani qooqa bitaniyaa ayfiyaa okkiide,

⁷ “Baade Saliihooma giya dagatteedda haathaani ne ayfiyaa meecca” yaageedda. “Saliihooma” giyaawe “Kiitetteeddawaa” guussaa. Hewaa diraw, bitani biide, bare ayfiyaa meecettiide, xeelliidde simmeedda.

⁸ Bitaniyaa shooratuunne bitani kase woossishshin be7eedda asay, “Hawe uttiide woossiyaa bitaniyaa gidenneeyee?” yaageeddino.

⁹ Qassi amareeddawanttu, “Hawe aattennee” yaageeddino.

Haranttu qassi, “Tuytti, hawe A malatiyaawappe attin, A gidenna” yaageeddino.

Shin bitani, “Taani aattee” yaageedda.

¹⁰ Unttuntu bitaniyaa, “Yaatina, ne ayfi waani xeelleeddee?” yaagiide oochcheeddino.

¹¹ I zaariide, “Yesuusa geetettiyaa bitani guutha urqqaa shugissiide, ta ayfiyaa okkiide, ‘Saliihooma geetettiyaa dagatteedda haathaani baade ne ayfiyaa meecetta’ yaageedda. Taani baade meecettaade xeellaaddi” yaageedda.

¹² Unttuntu A, “I haqan de7ii?” yaagiide oochcheeddino.

Bitani, “Taani erikke” yaageedda.

¹³ Unttuntu kase qooqiide xeelleedda bitaniyaa Parisaawatuwakko afeeddino.

¹⁴ Yesuusi urqqaa shugissiide, bitaniyaa ayfiyaa patheedda gallassay Sambbata gallassaa.

¹⁵ Hewaa diraw, bitani waani xeelleeddenttonne Parisaawatuu A gujjiide oochcheeddino. Bitani unttuntussi, “I ta ayfiyan guutha urqqaa wotheedda. Ta ayfiyaa meecettaade ha77i xeellaaddi” yaageedda.

¹⁶ Parisaawatuwaappe ittu ittuu, “Hawaa ootheedda bitani Sambbataa higgiiyaa naagenna diraw, Xoossaa mataappe yibeenna” yaageeddino.

Shin haranttu, “Nagaranchcha asay hawaa mala wolqqaama malaataa waani oothanaw danddayii?” yaagiide unttuntu barenttu gidduwan shaaketteeddino.

¹⁷ Hewaa diraw, Parisaawatuu bitaniyaa itti kaalla gujjiide, “I ne ayfiyaa dooyeedda diraw, aabaa waagay?” yaageeddino.

Bitani, “I nabiyyaa” yaageedda.

¹⁸ Ayihudatuu he xeelleedda bitaniyaa aattonne aawuwaa xeesiide oochchana gakkanaw, bitani qooqa gideeddawaanne ha77i I xeelliyaawaa ammanibeykkino.

¹⁹ Ayihudatuu A aattonne aawuwaa, “Hinttenttu, ‘Qooqa gidiide yeletteedda’ giya hinttenttu na7ay hawee? Yaatina, ha77i waaniide xeelleeddee?” yaagiide oochcheeddino.

²⁰ Bitaniyaa daayanne aawuu, “Hawe nu na7aa gideeddawaanne qooqa gidiide yeletteeddawaa nuuni ereetto.

²¹ Shin ha77i I waani xeelleeddentto, nuuni erokko; woy A ayfiyaa ooni patheeddentto, nuuni erokko. A oochchite; I donzza asa; barebaa haasayanaw danddayee!” yaageeddino.

²² Bitaniyaa daayanne aawuu Ayihudatoo yayyeedda diraw, hewaa geeddino; ayissi gooppe, Ayihudatuu Yesuusi Kiristtoosa yaagiide markkattiyaa uray de7ooppe, he uraa Ayihuda woosa golliyaaappe kessanaw kaset qofaa qachchi wotheeddino.

²³ A daayanne aawuu, “I donzza asa; A oochchite!” geeddawe hawaassa.

²⁴ Hewaa diraw, qooqa gidiide yeletteedda bitaniyaa unttuntu laa7enthuwaa xeesiide, “Xoossaa galata; ha bitani nagaranchcha gidiyaawaa nuuni ereetto” yaageeddino.

²⁵ Bitani, “I nagaranchcha gidiyaawaanne, gidennawaa erikke; taani qooqa gidiyaawaanne ha77i xeelliyaawaa he ittiba eray” yaageedda.

²⁶ Unttuntu zaariide bitaniyaa, “I new ayaa ootheeddee? I ne ayfiyaa wooti patheeddee?” yaageeddino.

²⁷ I untunttu, “Taani hinttenttussi odaaddi; sisibeeykkita. Ayissi laa7enthuwa sisanaw koyyiitee? Hinttekka Yesuusa kaalliyaa wantta gidanaw koyyiitee?” yaageedda.

²⁸ Untunttu A boriidde, “Neeni he bitaniyaa kaalliyaaawaa; nuuni Musa kaalliyaa wantta.

²⁹ Xoossay Musessi haasayeeddawaa nuuni ereetto; shin ha bitaniyaa gidoope, I haqappe yeeddenttonne nuuni erokko” yaageeddino.

³⁰ Bitani, “I haqappe yeeddenttonne hinttenttu erennawe maalalissiyaaawaa; shin I ta ayfiyaa patheedda!

³¹ Xoossaw yayyiyaa uraynne Xoossay koyyiyaaawaa oothiyaa uray de7ooppe, he uraaba Xoossay sisiyaawappe attin, nagaranchchatuwaaba sisenna.

³² Qooqa gidiide yeletteedda asaa ayfiyaa ooninne pathina, sa7ay medhettoodeppe doommina, sissetti erenna.

³³ Ha bitani Xoossaappe yibeennawaa gidintto, ittibaanne oothanawukka dandayenna” yaageedda.

³⁴ Untunttu zaariide aw, “Neeni nagaraan yelettaade dicceeddawe nuuna tamarisanaw koyyay?” yaageeddino; Ayihuda woosa golliyaappe kare A kesseeddino.

Wozanaa Qooqatethaa

³⁵ Untunttu bitaniyaa kare kesseeddawaa Yesuusi siseedda; Yesuusi bitaniyaa demmiide, “Asa Na7aa ammanay?” yaageedda.

³⁶ Bitani Yesuusa, “Godaw, taani A ammananaadan I oonee? Taw odarikkii!” yaageedda.

³⁷ Yesuusi bitaniyaa, “Neeni A be7aadda; ha neenanna haasayiyaaawekka A” yaageedda.

³⁸ Bitani zaariide, “Godaw, ammanay” yaagiide Yesuusaw goyinneedda.

³⁹ Yesuusi, “Qooqatuu xeellana malanne xeelliyaa wanttu qooqana mala, taani pirdanaw ha sa7aa yaaddi” yaageedda.

⁴⁰ Aananna de7iya amareedda Parisaawatuu hewaa sisiide, “Nuunikka qooqeyee?” yaagiide oochcheeddino.

⁴¹ Yesuusi, “Hinttenttu qooqa gideeddentto, hinttenttussi nagaraa gidenna; shin ha77i hinttenttu, ‘Nuuni xeelleetto’ yaagiita; hinttenttu nagaraanna de7iita” yaageedda.

10

Yesuusi Lo77o Henthanchchaa

¹ Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; dorssaa sikkuwaa penggiyaanna gelennaan harasaanna geliyaa ooninne kaysuwaanne paanuwaa.

² Shin penggiyanna geliyaawe dorssaa heemmiyaa asaa.

³ Penggiyaa naagiyaawe aw penggiyaa dooyyee; dorssatuukka A kooshshaa sisana; I bare dorssatuwaa untunttu sunthan sunthan xeesiide, kare kaaletana.

⁴ I barewantta kare kesseeddawaappe guyyiyan, untunttuppe sinthanna hamettee; untunttukka A kooshshaa eriya diraw, A kaalliino.

⁵ Hara uraa kooshshaa untunttu erenna diraw, aappe baqatanaappe attin, A geeduwaa kaallikkino” yaageedda.

⁶ Yesuusi untunttussi ha leemisuwaa odeedda; shin I untunttussi ay odinttonekka untunttu akeekibeykkino.

⁷ Yesuusi qassikka untunttussi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; taani dorssatoo geliyaa penggiyaa.

⁸ Taappe kase yeedda ubbay kaysuwaanne paanuwaa; shin dorssatuu untunttu giyaawaa sisibeeykkino.

⁹ Penggi taana; taanan geliyaa ooninne attanawaa. I gelananne kesana; qassi lo77o maatay de7iyaa sa7akka demmanawaa.

¹⁰ Kayisuu wuu77anaw, wodhanawunne dhayissanaw yiyaawaappe attin, harabaw yeenna; taani untuntussi de7uu de7ana malanne kumiide palahana mala yaaddi.

¹¹ “Taani dorssaa loytha heemmiyaawa; dorssaa loythi heemmiyaawe he dorssatuwaa diraw hayqqee.

¹² Miishshaa akkiide heemmiyaa uray walliyaa yiyaawode be7iide, dorssatuwaa yeggi bashiide baqatee. Ayissi gooppe, dorssatuu aawantta gidikkino; qassi ikka dorssatuwaa heemmiyaawa gidenna. Hewaa diraw, dorssatuwaa oyqqeenne laalee.

¹³ Shaluwaa akkiide heemmiyaawe bare shaloo heemmiyaa dirawunne dorssaabay A qofethenna diraw, dorssatuwaa aggiide baqatee.

¹⁴⁻¹⁵ “Taani dorssaa loytha heemmiyaawa; Ta Aabbu Taana eriyawaadan, Taanikka qassi Ta Aabba eray. Hewaadanka, Taani Ta dorssatuwaa eray; Ta dorssatuukka Taana eriino. Qassi Taani Ta dorssatuwaa diraw, hayqqanaw koyyaaddi.

¹⁶ Ha sikkuwan baynna hara dorssatuukka Taw de7iino. Taani untunttakka ahanaw bessee. Qassi untuntu Ta kooshshaa sisana; itti wudii de7ana; heemmiyawekka ittuwa gidanawaa.

¹⁷ “Taani Ta shemppuwaa zaaraadde akkana mala, aathaade immanaw koyyiyaa diraw, Ta Aabbu Taana siiqee.

¹⁸ Taani dosaade Ta shemppuwaa aatha immiyaawaappe attin, Taappe ooninne akkenna. Taw Ta shemppuwaa aatha immiyaa maatay de7ee; qassi zaaraadde akkanawukka maatay de7ee. Taani ha azazuwaa Ta Aawuwaappe akkaaddi” yaageedda.

¹⁹ He haasayaa diraw, Ayihudatuwaa gidduwaan qassikka shaakuu medhettedda.

²⁰ Untuntuppe dariya baggay, “Aani xalahii de7ee! I gooyee! A haasayaa ayissi sisiitee?” yaageeddino.

²¹ Haratuu qassi, “Xalahii oyqqeedda asay hawaadan haasayenna; xalahii qooqa asaa ayfiya xeelissanaw danddayiyyee?” yaageeddino.

Yesuusi Ixetteedda

²² Yeerusalaamen Geeshsha Golliyaa anjjisseedda gallassaa hassayissiyaa Baalay gakteedda; sa7ay he wode balgguwa.

²³ Yesuusi Geeshsha Golliyaan Solomona baranddaan, yaanne haanne hamettee.

²⁴ Ayihudatuu Yesuusa matan yuuyyi aadhhiide, “Neeni nuuna awude gakkanaw sidhisaadde wothanii? Neeni Kiristtoosa gidloppe, nuussi geeshshaade oda” yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untuntussi zaariide, “Taani hinttentussi odaaddi; shin Taana amanikkita; Taani Ta Aabbu sunthan oothiyaa kiitay Tabaa markkattee.

²⁶ Shin hinttenttu Ta dorssaa gidenna diraw ammanikkita.

²⁷ Ta dorssatuu Ta kooshshaa sisiino; Taani untuntta eray; untunttukka Taana kaalliino.

²⁸ Taani untunttussi medhinaa de7uwaa immay; qassi untunttu ubbakka hayqqikkino. Ooninne Ta kushiyaappe untuntta wothi akkanaw danddayenna.

²⁹ Untuntta Taw immeedda Ta Aabbu ooppenne * aadhhee; ooninne Ta Aabbu kushiyaappe untuntta wothi akkanaw danddayenna.

³⁰ Tanne Ta Aabbu ittuwa” yaageedda.

³¹ Ayihudatuu Yesuusa caddanaw qassikka shuchchaa dentheeddino.

³² Yesuusi untuntta, “Taani oothanaw Ta Aabbu Taw immeedda daro lo77o oosuwaa hinttentta besaaddi; hewantuppe haqawanttu diraw, Taana shuchchan caddanaw koyyiitee?” yaageedda.

* **10:29** ooppenne: Ubbaappe guussaa.

³³ Ayihudatu zaariide, “Nuuni neena lo77o oosuwaa diraw, shuchchan caddanaw koyyokko; shin neeni Xoossaa bolla boriyaa qaala haasayiyaa dirawunne qassi asaa gidaadde ne huuphiyaa Xoossaa ootheedda diraw, caddanaw koyyeetto!” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi zaariide, “Hinttenttu higgiiyan Xoossay, ‘Hintte xoossatuwaa’ geeddawe xaafettibeennee?”

³⁵ Xoossaa Maxaafatuwaa laammanaw danddayettenna; Xoossay bare qaalay yeedda asatuu, ‘xoossatuwaa’ giide xeeseeddawaa gidoope,

³⁶ Taani, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ geedda diraw, Ta Aabbu anjjiide, sa7aa kiitteedda Taana, ‘Xoossaa bolla boriyaa qaala haasayaa’ yaagiitee?

³⁷ Taani Ta Aabbu oothiyaawaa oothana dhayooppe, Taana ammanoppite.

³⁸ Shin Taani oothiyaawaa gidoope, haray atto hinttenttu Taana ammanana dhayooppeka, Ta Aabbu Taanan de7iyaawaanne Taanikka Ta Aabbun de7iyaawaa eranaadaaninne akeekanaadan, Ta oosuwaa ammanite” yaageedda.

³⁹ Qassikka untuntu A oyqqanaw koyyeeddino; shin I untuntuppe kessi akkiide beedda.

⁴⁰ Yohaannisi kase xammaqiyaasaa Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha Yesuusi pinniide, yaani de7eedda.

⁴¹ Daro asay Yesuusakko yiide, “Yohaannisi wolqqaama malaata oothibeenna; shin I ha bitaniyaabaa haasayeeddabay ubbay tuma” yaageeddino.

⁴² Yaani daro asay Yesuusa ammaneedda.

11

Ali7aazara Hayquwaa

¹ Biitaaniyaa giya qeeri katamaan Ali7aazara giya itti bitani harggeedda; he katamay Mayraamanne izi michchatta Martta de7eedda katamaa.

² Godaa gediya shittuwaa okkaade, bare binnanaan A gediya qucceeddawunna he Mayraamo; harggeeddawe qassi izi ishaa Ali7aazara.

³ Hewaa diraw, michchatuu, “Godaw, neeni siiqiyaawe harggeedda” giide Yesuusaw kiitteeddino.

⁴ Yesuusi hewaa siseedda wode, “Taani Xoossaa Na7ay harggiyaa gaasuwan bonchchettana mala, Xoossaa bonchchuwaassi ha harggii Ali7aazara oyqqeeddappe attin, wodhiyaa harggiyaa gidenna” yaageedda.

⁵ Yesuusi Martto, izi michchattonne Ali7aazara siiqee;

⁶ Ali7aazar harggeeddawaa Yesuusi siseedda wode, bare de7iya sa7an laa77u gallasaa peesheedda.

⁷ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyaawantta “Laa7enthuwaa Yihudaa gadiya boytte” yaageedda.

⁸ Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide, “Tamaarissiyaawoo, guutha wodiyaappe kase Ayihudatu neena shuchchan caddanaw koyyeeddino; qassikka yaa baanii?” yaageeddino.

⁹ Yesuusi, “Itti gallasan tammanne laa77u saati de7enneeyee? Gallassi hamettiyaa asay dhubettenna; ayissi gooppe, I ha sa7aa poo7uwaa be7ee.

¹⁰ Shin qamma hamettiyaa uray de7ooppe, poo7uu aani bayinna diraw, dhubettee” yaageedda.

¹¹ Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, qassikka untuntussi, “Nu dabbu Ali7aazar gemi77isheedda; shin gemi77ishuwaappe A denthanaw Taani bay” yaageedda.

¹² Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide, “Godaw, I gemi77isheeddawaa gidoope, aw lo77anawaa” yaageeddino.

13 Ali7aazar hayqqeeddawaa Yesuusi odeedda; shin Ali7aazar gemi77ishiide giseed-dawaa odeedda giide, untunttu qoppeeddino.

14 Hewaa diraw, Yesuusi geeshshiide untuntta, “Ali7aazar hayqqeedda.

15 Hinttenttu ammanana mala, taani he sa7an de7ennawoo, hinttenttu diraw nashet-tay. Shin denddite; aakko boytte” yaageedda.

16 Hewaappe guyyiyan, manttiyaa geetettiyaa Toomaasi bare laggethatuwaa Yesuusa kaalliyawantta, “Yesuusanna hayqqanaw nuunikka qassi boytte!” yaageedda.

Yesuusi, Dendduwaanne De7uwaa

17 Yesuusi gakkiya wode, Ali7aazaraw moogettoodeppe oydu gallassa gideeddawaa demmeedda.

18 Biitaaniyaa katamay Yeerusalaameppe heezzu kiilo miitiriyaa keenaa haakkee.

19 Daro Ayihudatu Marttonne Mayraamo untunttu ishaya hayqqeeddawoo menthetanaw yeeddino.

20 Martta Yesuusi yeeddawaa sisaadde, A mokkanaw kessaaddu; shin Mayraama gollen attaaddu.

21 Martta Yesuusa, “Godaw, neeni hawaan de7eeddawaa gidintto, ta ishaya hayqqenna.

22 Shin neeni woossiyawaa ay gidooppenne, Xoossay new haray atto ha77ikka immanawaa taani eray” yaagaaddu.

23 Yesuusi, “Ne ishaya hayquwaappe denddana” yaageedda.

24 Martta, “Wodiyaa wurssethaan * dendduwaa gallassi, I hayquwaappe denddanawaa taani eray” yaagaaddu.

25 Yesuusi iziw, “Taani dendduwaanne de7uwa; Taana ammaniyaa uray haray atto, hayqqoppekka de7uwan de7anawaa.

26 Qassi de7uwan de7iya urayne Taana ammaniyaa uray ubbay ubbaakka hayqqenna; hewaa neeni ammanay?” yaageedda.

27 Martta zaaraadde, “Godaw, E taani ammanay; neeni Xoossaa Na7aa, sa7aa yaanaw de7iya Kiristtoosa gidiyawaa taani ammanay” yaagaaddu.

28 Martta hewaa geeddawaappe guyyiyan, baade bare michchattiw geeman xeessaade, “Tamarissiyawe yiide, neena koyyee” yaagaaddu.

29 Mayraama hewaa siseedda wode, elleela dendda eqqaade Yesuusakko baaddu.

30 Yesuusi Martta A mokkeedda sa7an de7eeppe attin, biro qeeri katamaa gakkibeenna.

31 Mayraamo menthethiidde, gollen izinna de7iya Ayihudatu, iza ellekka dendda eqqaade kare kesiyaawaa be7iide, Ali7aazar moogetteedda duufuwaa baade yaani yeekanaw hanaw yaagiide, izo kaalliide keseeddino.

32 Mayraama Yesuusi de7iyaasaa baade Yesuusa be7eedda wode, A gediya bollan kunddaaddu; “Godaw, neeni hawaan de7eeddawaa gidintto, ta ishaya hayqqenna shin!” yaagaaddu.

33 Yesuusi iza yeekkiyaawaanne qassi izinna yeedda Ayihudatuukka yeekkiyaawaa be7iide, bare wozanaan daro seeletteedda; qassi tookki shemppedda.

34 Untuntta, “Haqan moogeedditee?” yaagiide oochchina, “Godaw, yaade be7a” yaagiide zaareeddino.

35 Yesuusi afoxxeedda.

36 Hewaa diraw, Ayihudatu, “Ali7aazara I ay keenaa siiqintto be7ite!” yaageeddino.

37 Shin untunttuppe ittu ittu, “Hawe qooqa bitaniyaa xeelisseeddawe ha bitani hayqqennaadan udanaw danddayennee?” yaageeddino.

Yesuusi Ali7aazara Hayquwaappe Dentheedda

* 11:24 Wodiyaa wurssethaan: Xoossay asaa zerethaa ubbaa pirddaw shiishshiyaa wode guussaa.

³⁸ Yesuusi qassikka wozanaappe qarettiide, Ali7aazar moogetteedda duufuwaakko beedda; he duufuu gonggoluwaa gidiide shuchchan qum77etti utteedda.

³⁹ Yesuusi, “Shuchchaa diggite!” yaagiide azazeedda.

Hayqqeedda bitaniyaa michchatta Martta, “Godaw, I hayqqoodeppe oyddu gallassa gideedda diraw, ha77i xinqqanawaa!” yaagaaddu.

⁴⁰ Yesuusi Martto, “Ammaniyaawaa gidoope, neeni Xoossaa bonchchuwaa be7anawaa Taani new odabeykittaa?” yaageedda.

⁴¹ Unttuntu shuchchaa dentheeddino; Yesuusi saluwaa pude xeelliide, “Aawoo, Taani giyaawa neeni siseedda diraw, neena galatay.

⁴² Neeni ubba wode sisiyaawaa Taani eray; shin hawaan yuuyyi aadhdiide eqqeedda asay neeni Taana kiitteeddawaa ammanana mala, hawaa Taani untuntu diraw gay” yaageedda.

⁴³ Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyan, bare qaalaa dhoqqu udiide, “Ali7aazaraa, haa kessa!” yaageedda.

⁴⁴ Hayqqeedda Ali7aazara kushiinne gedi shaluwaan qashetti uttiide A deemuuka aflan kametti utteeddawe kesina Yesuusi untunta, “Billii aggite! Bo!” yaageedda.

Kiristtoosa Bolla Maqqetteeddino
(*Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luq 22:1-2*)

⁴⁵ Hewaa diraw, Mayraamikko yeedda Ayihudatuwaappe coratuu Yesuusi otheeddawaa be7iide, A ammaneeddino.

⁴⁶ Shin untuntuppe ittu ittuu Parisaawatuwaakko biide, Yesuusi otheeddawaa untuntussi odeeddino.

⁴⁷ Hewaappe guyyiyan, qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu yaa7aa shiishshide, “Ha bitani daro wolqqaama malaataa oothiyaa diraw, ayaa oothanee?”

⁴⁸ Nuuni A co77u giide, aggooppe, asay ubbay A ammananawaa; qassi Roome gadiya asatu yiide, nu Geeshsha Golliyaanne nu asaa dhayissana” yaageeddino.

⁴⁹ Untuntuppe ittu Qayaafaa giya, he laythi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappo gideeddawe, “Hinttenttu aynne erikkita!

⁵⁰ Asay ubbay dhayiyawaappe asa ubbaa diraw, itti asay hayqqiyaawe lo77a gidiaawaa hinttenttu akeekite?” yaageedda.

⁵¹ I hewaa bareppe gibeenna; shin he laythi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappo gidiaa diraw, Yesuusi Ayihuda asaa diraw hayqqanaw bessiyawaa Nabii odeedda.

⁵² Qassi Yesuusi Ayihuda asaa xalalaw hayqqenna; shin laaletti de7iya Xoossaa naanaa ittuwaa udi shiishshanaw hayqqanawaa.

⁵³ He gallasaappe doommiide, untuntu A wodhanaw maqqetteeddino.

⁵⁴ Hewaa diraw, Yesuusi Ayihudatu gidduwaan qoncciyaan yaa haa hamettibeenna; shin mela biittaa gaxaan de7iya gadiya, Efireema geetettiyaa katamaa beedda. Barena kaalliyawantunna hawaan takkeedda.

⁵⁵ Ayihudatuu Paasigaa bonchchiya gallassay mateedda; qassi daro asay barena geeshshanaw, Paasigaa bonchchiya gallassay gakkanaappe kase dumma dumma saappe Yeerusalaame beedda.

⁵⁶ Untuntu Yesuusa koyyiino; Geeshsha Golliyaan eqqiide, “Ayaa qoppiitee? Paasigaa bonchchiyaasaa Yesuusi yeennee?” yaagiide ittu ittuwaa oochcheeddino.

⁵⁷ Qassi qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yesuusa qachchanaw, I de7iyaasaa eriyaawe ooninne barenttoo odana mala azazeeddino.

12

Yesuusa Shittuwaa Okkeedda Mishiratto
(*Mat 26:6-13; Mar 14:3-9*)

¹ Paasigaa bonchchiya gallasaappe usuppun gallassaa kasetiide, Yesuusi I hayquwaappe dentheedda Ali7aazar de7iya Biitaaniyaa giya katamaa beedda.

² He sa7an untuntu aw kawuwaa katheeddino; Ali7aazar aananna uttiide ittippe miyaawanttu gidдон utti de7ishshin, Martta kawuwaa gisha mizaaddu.

³ Mayraama daro shalluwaan zali77ettiyyaa itti xaarimusiyaa gidiyaa narddoosa geetettiyyaa geeshsha shittuwaa ahaade, Yesuusa gediya okkaade bare binnanaan A gediya quccaaddu; golliyyaa ubbay shittuwaa sawuwaan toshikku gee.

⁴ Shin Yesuusa kaalliyaa wanttuppe ittuu, Yesuusa aathi immanawe, Yihudaa Asqqo-rootu,

⁵ “Ha shittuu heezzu xeetu diinaariyaani zali77ettina, ayaassi hewe hiyyeesaw imettennee?” yaageedda.

⁶ I kayisuwaa gideedda diraw, hewaa geeddappe attin, hiyyeesaw qarettiide gibeenna; I miishshaa qarcciitiyyaa oyqqiyaawaa gidiyaa diraw, ubba wode aappe barew akkeedda.

⁷ Yesuusi, “Ha shittuwaa Taani moogettiyyaa gallassay gakkanaw iza ayaw minjjanee? Izo aggite.

⁸ Hiyyeesatuu ubba wode hinttenanna de7ana; shin Taani ubba wode hinttenaana de7ikke” yaageedda.

⁹ Ayihudatuwaappe daro asay Yesuusi Biitaaniyan de7iyaawaa sisiide, yaa beedda; untuntu Yesuusa be7ana gishsha xalalaw gidennaan, I hayquwaappe dentheedda Ali7aazarakka be7anaw beeddino.

¹⁰ Hewaa diraw, qeesatuwaa kaappatuu Ali7aazarakka qassi wodhanaw maqqetteeddino.

¹¹ Ayissi gooppe, Ali7aazara gaasuwaan daro Ayihudatuu barena kaaletthiyaawantta aggiide, Yesuusa ammaniino.

Yesuusi Bonchchuwani Yeerusalame Geleedda
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luq 19:28-40)

¹² Wonttetha gallassi Paasigaa bonchchiyaasaa yeedda daro asay Yesuusi Yeerusalame biyaawaa siseedda.

¹³ Yaatiide zambbaa haythaa oyqqiide, * A mokkanaw kesseeddino. Barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Xoossay galatetto!

Xoossaa sunthan yiyaa Israa7eeliyaa kaatii anjjetteeddawaa!” yaageeddino.

¹⁴⁻¹⁵ Xoossaa Maxaafay, “Xiyoone katamaw, yayyoppa!

Be7a, ne kaatii hare maraa bolla uttiidde yee” giyawaaddan, Yesuusi hare maraa demmiide, A toggeedda.

¹⁶ Yesuusa kaalliyaa wanttu hewaa kase akeekibeykkino; shin Yesuusi bonchchetteed-dawaappe guyyiyaan, Xoossaa Maxaafay hewaa ubbaa geeddawaanne qassi untuntukka hewaa ubbaa Yesuusaw ootheeddawaa hassayeeddino.

¹⁷ Ali7aazar moogetteedda gonggoluwaaappe Yesuusi A xeesiide, hayquwaappe dentheedda wode, Yesuusanna de7iya daro asay Yesuusaw markkatteedda.

¹⁸ Daro asay A mokkanaw kesseeddawe, I he wolqqaama maalaliyaawaa ootheedda diraassa.

¹⁹ Hewaa diraw, Parisaawatuu ittu ittuwaa, “Hinttenttu aynne oothanaw danddayenawaa be7iite! Be7ite, gade ubbay A geeduwaa kaalleedda” yaageeddino.

²⁰ Paasigaa bonchchiya gallassi goyinnanaw Yeerusalame beeddawanttu gidдон itti itti Giriike asatuu de7iino.

²¹ Unttuntu Galiilaa gadiyan Beetesayda geetettiyaa katamaappe yeedda Piliphphoosakko biide, “Godaw, nuuni Yesuusa be7anaw koyetto” yaagiide woosseeddino.

²² Piliphphoosi biide, Inddiraasaw odina laa77atuukka biide, Yesuusaw odeeddino.

²³ Yesuusi unttuntussi hawaadan yaageedda; “Taani, Asa Na7ay, bonchchettiyaa saati gakteedda.

²⁴ Taani hinttentussi tumuwaa oday; itti zarggaa ayfatta biittaaan wodhdhaade wooqqana dhayooppe, barekka attaw. Shin he zarggaa ayfatta wooqqooppe, daro ayfiyaa ayfaw.

²⁵ Bare shemppuwaa siiqiyaa ooninne bayizzee; qassi bare shemppuwaa ha sa7an ixxiyaa ooninne medhinaa de7oo ashshee.

²⁶ Ooninne Taw oothooppe, Taana kaallanaw bessee; qassi Taani de7iya sa7an Taw oothiyaawekka de7anawaa. Taw oothiyaa oonanne, Ta Aabbukka A bonchchanawaa.

²⁷ “Ha77i Ta shemppuu daro un77etteedda; yaatina waagoo? Taani, ‘Ta Aabboo, Taana ha saatattippe ashsharkki’ yaagoo? Tuytti, Taani ha saatiyaan yeeddawe hawaa diraassa.

²⁸ Ta Aabboo, ne sunthaa bonchcha” yaageedda.

He wode saluwaappe, “Taani Ta sunthaa bonchchaaddi; qassikka gujjaade bonchchana” yaagiyaa qaalay yeedda.

²⁹ He sa7an eqgeedda cora asay he qaalaa sisiide, “Hewe guugunthaa” yaageedda.

Haranttu qassi, “Kiitanchchay aw haasayeedda” yaageeddino.

³⁰ Yesuusi zaariide unttunta, “Ha qaalay hinttenttu diraw yeeddawaappe attin, Ta diraassa gidenna.

³¹ Ha sa7ay pirddeettiyaa wodii ha77a; ha sa7aa † mooddiyaawe ha77i kare oletanawaa.

³² Qassi Taani masqqaliyaa bolla kaqettiyaa wode, asa ubbaa Taakko goochchana” yaageedda.

³³ I hewaa geeddawe ay mala hayquwaa I hayqqanenttonne unttunta erissanaassa.

³⁴ Daro asay zaariide Yesuusa, “Nu higgii Kiristtoosi medhinaw de7iyaawaa odee. Yaatina, neeni waagaade, ‘Asa Na7ay masqqaliyaa bolla kaqettana’ gay? He Asa Na7ay oonee?” yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, “Poo7uu hinttenanna guutha wodiya gami77annawaa. Hinttenttussi dhumenna mala, poo7uu de7ishshin, poo7uwaan hamettite. Dhumaani hamettiyaa uray haqa binttonne erenna.

³⁶ Poo7uwaa asa gidana mala, hinttenttussi poo7uu de7ishshin, poo7uwaa ammanite” yaageedda.

Ayihudatu Ammanennaan Ixxeedda Hanotaa

Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan, biide unttuntuppe geemetteedda.

³⁷⁻³⁸ I hewaa keena wolqqaama malaata unttuntu sinthan oothooppekka, nabiya Isayaase,

“Godaw, nu markkatethaa ooni ammaneeddee?

Goday bare wolqqa oona besseedee?”

geeddawe tuma gidana mala, unttuntu A ammanibeykkino.

³⁹⁻⁴⁰ Isayaase qassikka,

“Unttuntu ayfi xeellenna mala,

unttuntu wozanaykka akeekenna mala,

unttuntu Xoossaakko simmina, I unttunta pathenna mala,

Xoossay unttuntu ayfiyaa qooqisseedda.

† **12:31** ha sa7aa: Guussay ha alamiyaa gidiide ha Yohaannisa mishiraachchuwaan de7iyaa ha sa7aa giyaawe ha sa7aa bolla de7iyaa asaanne unttuntu kaha baressa udiide mooddiyaa ittaa ayyaanaa wolqqa bessee. **12:34** Maz 110:4; Isa 9:7; Hiz 37:25; Dan 7:14 **12:37-38** Isa 53:1

Unttuntu wozanaa dammissedda”
geedda diraw, unttuntu ammananaw danddayibeyikkino.

⁴¹ Isayaase Yesuusa bonchchuwaa be7eedda dirawunne qassi aabaa haasayeedda diraw, † hewaa geedda.

⁴² Hewaa gidinakka, haray atto Ayihudatu kaappatuwaappekka coratuu Yesuusa ammaneeddino. Shin Parisaawatuu barena Ayihudatuu woosa golliyaappe kessiino giide yayyeedda diraw, ammaneedda giide markkattibeykkino.

⁴³ Ayissi gooppe, unttuntu Xoossaa sabaappe aathiide, asa sabaa siiqeeddino.

⁴⁴ Yesuusi bare qaalaa dhooqqu udiide yaageedda; “Taana ammaniyaa ooninne Taana kiitteeddawaakka ammaniyaawaappe attin, Ta xalalaa ammanenna.

⁴⁵ Taana be7iyaa ooninne Taana kiitteeddawaakka be7ee.

⁴⁶ Taana ammaniyaa ubbay dhumaani de7enna mala, Taani poo7uwaa gidaade sa7aa yaaddi.

⁴⁷ Ta qaalaa sisiide azazettenna uraa oonanne Taani pirddikke; ayissi gooppe, Taani alamiyaa ashshanaw yeeddawaappe attin, pirddanaw yabeykke.

⁴⁸ Taana ixxiyaa oonanne qassi Ta qaalaa akkenna oonanne pirddiyaawe de7ee. Taani odeedda qaalay wurssethaa gallassi he uraa pirddana.

⁴⁹ Ayissi gooppe, Taani hawaa Taappe haasayabeykke; shin Taana kiitteedda Ta Aabbu Taani gaanawaanne haasayanawaa Taana azazeedda.

⁵⁰ Qassi A azazuu medhinaa de7uwa ahiyaawaa Taani eray; hewaa diraw, Taani odiyaawe Ta Aabbu Taana oda giide odeeddawaa” yaageedda.

13

Yesuusi Bare Kaalliyaawanttu Gediya Meecceedda

¹ Paasigaa bonchchiya gallassay gakkanaappe kasetiide, ha sa7aappe shaakettiide, Aawuwaakko biya wodii gakeeddawaa Yesuusi ereedda; ha sa7an de7iya barewantta ubba wode siiqeedda; wurssethay gakkanaw unttunta siiqeedda.

² Yesuusinne kaalliyaawanttu kawuwaa miishshin, Simoona na7aa Yihudaa Asqqo-rootu Yesuusa aathi immanaadan, xalahii A qofissi wotheedda.

³ Yesuusi bare Aawuu ubbabaa A kushiyan wotheedawa, qassi Xoossaa matappe I yeeddawaanne, simmiide aakko baanawaa ereedda.

⁴ Yesuusi miyasaappe denddi eqqiide, bolla bagga mayuwaa qaari wothiide, pooxaa bare xeessan danceedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, haathaa meechchaa miishshaan tigiide, barena kaalliyaawanttu gediya meechchanne bare xeessan danceedda pooxan qucussaa doommeedda.

⁶ Yesuusi Simooni Phexiroosakko yiina Phexiroose, “Godaw, neeni ta gediya meeccanaw hanayiyee?” yaageedda.

⁷ Yesuusi zaariide A, “Taani oothiyaawaa neeni ha77i erakka; shin guyyeppe eranaassa” yaageedda.

⁸ Phexiroose, “Neeni ta gediya ubbakka meeccakka!” yaageedda.

Yesuusi A, “Taani ne gediya meeccana dhayooppe, newunne Tawunne ittipetethay baawa” yaagiide zaareedda.

⁹ Simoona Phexiroose Yesuusa, “Godaw, yaatoope, ta gediya xalalaa meeccoppa; ta kushiyaakka ta huuphiyaakka meecca!” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi zaariide, “Bollaa meecettidiggeedda uray ooninne gediyaappe harabaa meecettanaw koshshenna; aw ubbasaykka geeshsha. Qassi hinttentukka geeshsha; shin ubbay geeshsha gidikkita” yaageedda.

12:39-40 Isa 6:10 † **12:41** Isayaase Yesuusa bonchchuwaa be7eedda dirawunne qassi aabaa haasayeedda diraw, Woy Isayaase Xoossaa bonchchuwaa be7eedda dirawunne qassi Yesuusabaa haasayeedda diraw,

11 Ayissi gooppe, Yesuusi barena aathi immana uray oonenttonne ereedda; I, “Hinttenttu ubbay geeshsha gidikkita” geeddawe hawaassa.

12 Unttuntu gediya meeceeddawaappe guyyiyan, Yesuusi bare mayuwaa mayyiide, baresaa guyye simmi bi uttiide unttunta yaageedda; “Taani hinttenttussi ootheddawaa akeekiitee?”

13 Hinttenttu Taana, tamarissiyaawoonne Godaw giita; Taani he hinttenttu giyawaa gidiyaa diraw, loytheeddata.

14 Taani hinttenttussi Godaanne hinttentta tamarissiyaawaa gidaadde, hinttenttu gediya meecciyaawaa gidoope, hinttenttukka ittu ittuwa gediya meeccanaw bessee.

15 Ayissi gooppe, Taani hinttenttussi ootheddawaadan, hinttenttukka oothana mala, hinttenttussi leemisuwaa gidaaddi.

16 Taani hinttenttussi tumuwaa oday; qoomay bare godaappe aadhdhenna. Qassi kiitetteedda uraykka barena kiitteeddawaappe aadhdhenna.

17 Hinttenttu hewaa eriide oothiyaawaa gidoope anjjetteddawannta.

18 “Taani hinttenttoo ubbabaa haasayikke. Taani dooreeddawannta eray; shin Xoos-saa Maxaafay, ‘Taani barsseeddawe Ta kushiya sa77eedda’ geeddawe tuma giddanaw bessee.

19 Hewe haniyaa wode Taani Taana * gidiyaawaa hinttenttu ammanana mala, hewe hananaappe kasetaade hinttenttussi hananawaa oday.

20 Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taani kiittiya oonanne mokkiyaa uray taanakka mokkee; qassi Taana mokkiyaa ooninne Taana kiitteeddawaa mokkee” yaageedda.

*Yesuusi Barena Aathi Immanawe Oonentto Kasetiide Odeedda
(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luq 22:21-23)*

21 Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan, bare wozanaan daro metootiide, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taana hintteppe ittuu aathi immanawaa” giide qoncciyaan odeedda.

22 I oona haasayinttonne, kaalliyaawanttussi ubbaakka erettennaan ixxina, ittuu ittuwa xeelleeddino.

23 Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu, Yesuusi siiqiyaawe, Yesuusa matan utteedda.

24 Hewaa diraw, Simoona Phexiroose he kaalliyaawaa simi77iide, “I oona gintto, ane A oochcha” yaageedda.

25 Hewaa diraw, he kaalliyaawe Yesuusa haythaakko shiqiide, “Godaw, I oonee?” yaageedda.

26 Yesuusi zaariide, “Taani ukithaan cabbaa tushaade immiyaawe A” yaageedda. Qassi ukithaa menthi akkiide, cabbaa tushiide, Simoona na7aa, Yihudaa Asqqorootussi inmeedda.

27 Yihuday ukithaa menthowaa akowaappe guyyiyan, Seexaanay elekka Yihudaan geleedda. Yesuusi A, “Neeni oothanawaa elleella ootha!” yaageedda.

28 Shin he sa7an utteeddawanttuppe ooninne Yesuusi hewaa A ayissi geeddenttonne eribeenna.

29 Yihuday miishshaa qarcciitiyaa oyqqiyaa diraw, kaalliyaawanttuppe ittu ittuu Yesuusi Yihudaa, “Paasigaa bonchchiya gallassaw barena koshshiyaawaa baade shamma woy hiyyeesaw mixuwaataa imma geedda” yaagiide qoppeeddino.

30 Yihuday ukithaa menthowaa akkiide, elekka kare kesseedda; he wode sa7ay qamma.

Ooratha Azazuwaa

31 Yihuday kare kesseeddawaappe guyyiyan, Yesuusi yaageedda; “Ha77i Taani Asa Na7ay bonchchettaaddi: Xoossaykka Ta bagganna bonchchetteedda.

³² Xoossay Ta bagganna, Asa Na7aa bagganna bonchchettooppe, I bare huuphew Taana Asa Na7aa bonchchanawaa; qassi I Taana elekka bonchchanawaa.

³³ Ta naatoo, Taani hinttenanna daro wodiya gami77ikke. Hinttenttu Taana koyyana; shin Taani Ayihudatuwaa, ‘Taani biyaasaa hinttenttu baanaw danddayikkita’ geeddawaadan, hinttewukka ha77i oday.

³⁴ Taani hinttentta ooratha azazuwaa azazay; ittu ittuwa siiqite. Taani hinttentta siiqeeddawaadankka, hinttenttu ittu ittuwa siiqana bessee.

³⁵ Hinttenttu ittu ittuwaanna siiqettooppe, Taana kaalliyaawantta gidiyaawaa asay ubbay erana” yaageedda.

Phexiroose Kaddanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda
(*Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luq 22:31-34*)

³⁶ Simooni Phexiroose Yesuusa, “Godaw, neeni haqa bay?” yaageedda.

Yesuusi zaariide, “Taani biyaasaa neeni ha77i Taana kaallanaw danddayakka; shin guyyeppe kaallana” yaageedda.

³⁷ Phexiroose, “Godaw, taani neena ha77i kaallanaw ayissi danddayikkita? Taani ne diraw, hayqqanawukka giiga uttaaddi!” yaageedda.

³⁸ Yesuusi zaariide, “Ta diraw hayqqanaw ha77i tumu giiga uttaaddii? Taani new tumuwaa oday; kuttuu waassanaappe kase, neeni Taana heezzu gede kaddanaassa” yaageedda.

14

Yesuusi Aawuwaakko Afiyaa Ogiyaa

¹ Yesuusi kaalliyaawantta “Hinttenttu wozanay hirggoppo; Xoossaan ammanite; Taananka ammanite. *

² Ta Aabbu gollen daro sa7ay de7ee. Hewaa gidennentto, Taani hinttenttussi hewaa odikke; Taani hinttenttussi sa7aa giigissanaw bay.

³ Taani baade sa7aa giigiseeddawaappe guyyiyan, Taani de7iya sa7an hinttenttukka de7ana mala, simma yaade hinttentta Taakko aakka afana.

⁴ Qassi hinttenttu Taani biya ogiyaa eriita” yaageedda.

⁵ Toomaasi, “Godaw, neeni biyaasaa nuuni erokko; ogiyaa waaniide eranaw danddayetto?” yaageedda.

⁶ Yesuusi zaariide, “Ogii, tumuunne de7uu Taana; Ta baggannappe attin, ooninne Ta Aabbukko baanaw danddayenna.

⁷ Hinttenttu Taana eriyaawaa gidintto, Ta Aabbakka erana; ha77ippe doommiide, hinttenttu A eriitanne qassi A be7eeddita” yaageedda.

⁸ Piliphphoosi Yesuusa, “Godaw, Aawuwaa nuuna besa; hewe nuussi gidanawaa” yaageedda.

⁹ Yesuusi zaariide yaageedda; “Piliphphoosaa, Taani hawaa keena wodiya hinttenanna de7inakka Taana erikkii? Taana be7eedda uray Aawuwaakka be7eedda; yaatina, neeni waagaade, ‘Aawuwaa nuuna besa’ gay?”

¹⁰ Taani Aawuwaa giddon de7iyaawaa qassi Aawukka Ta giddon de7iyaawaa neeni ammanikkii? Taani hinttenttussi odiyaa qaalaa Taani Taappe odikke; shin Ta giddon de7iya Aawuu bare oosuwaa oothee.

¹¹ Taani Aawuwaa giddon de7iyaawaanne qassi Aawukka Ta giddon de7iyaawaa Taana ammanite; hewe dhayooppe, Ta oosuwaabaw Taana ammanite.

¹² “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taana ammaniyaa uray Taani oothiyaa oosuwaa oothana. Taani Aawuwaakko biya diraw, he uray hawaappe aadhdhiyaa oosuwaa oothana.

* **14:1** Xoossaa ammanite; taananka ammanite. Xoossaan ammanuu hinttew de7ee guussay, Taananka ammanuu de7ee guussaa.

¹³ Aawuu Na7aa gasuwan, Ta bagganna bonchchettana mala, Ta sunthan hinttenttu woossiyaa ubbabaa Taani hinttenttussi polana.

¹⁴ Hinttenttu Ta sunthan Taana ayaanne oochchooppekka, Taani polana.

Yesuusi Ayyaana Geeshshaa Kiittanaw Immeedda Hidootaa

¹⁵ “Hinttenttu Taana siiqiyaawaa gidoope, Ta azazuwaa naagana.

¹⁶⁻¹⁷ Taani Aawuwaa woossana; hinttenanna medhinaw de7ana mala, tumatethaa Ayyaanaa, hara menthethiyaawaa hinttenttussi I immana. Ha sa7ay he tumatethaa Ayyaana be7ennawaanne erennaawaa gidiyaa diraw, A akkanaw danddayenna; shin I hinttenanna de7iya dirawunne hinttenttu gidдон de7ana diraw, hinttenttu A eriita.

¹⁸ “Taani hinttentta aawuunne aatta bayinna yii7o naanaadan hintterekka ag-gabashikke; Taani simmaade hinttenttukko yaana.

¹⁹ Guutha wodiyaappe guyyiyan, alamii Taana laa7enthuwa be7enna; shin hinttenttu Taana be7ana; Taani de7uwan de7iya diraw, hinttenttukka qassi de7uwan de7ana.

²⁰ Taani Ta Aawuwaa gidдон de7iyaawaanne hinttenttu Ta gidдон de7iyaawaa, qassi Taani hinttenttu gidдон de7iyaawaanne hinttenttu he gallassi erana.

²¹ “Ta azazuu A matan de7iya asay, qassi he azazuwaakka naagiyawe, I Taana siiqiyaasa. Taana siiqiyaasa Ta Aabbukka siiqee; Taanikka A siiqay. Taani aw qonccana” yaageedda.

²² Yihudaa Asqqoroota gidenna Yihuday Yesuusa, “Godaw, neeni ne huuphiya alamiyaa bessennaan, nuuna bessana giyaawaa waagaade gay?” yaageedda.

²³ Yesuusi, “Taana siiqiyaasa ooninne Ta qaalaa naagee; Ta Aabbu A siiqanawaa; qassi Ta Aabbunne Taaninne aakko yiide, aananna de7ana.

²⁴ Taana siiqenna uray ooninne Ta qaalaw azazettenna; hinttenttu sisiyaa qaalay Taana kiitteedda Aawuwaappe attin, Tawaa gidenna.

²⁵ “Taani hinttenanna ittippe de7aadde hawaa hinttenttussi odaaddi;

²⁶ shin Geeshsha Ayyaanay, menthethiyaawe, Aawuu Ta sunthan kiittanawe, hinttentta ubbabaa tamarissanawaa. Taani hinttenttussi odeedda ubbabaakka hinttentta hassayissanawaa.

²⁷ “Taani sarotethaa hinttenanna wothay; Ta sarotethaa hinttenttussi immay. Taani alamii immiya sarotethaa malaa immikke. Hinttenttu hirgoppitenne yayyoppite.

²⁸ Taani hinttenttussi, “Taani bay; shin simmaade hinttenttukko yaana’ geeddawaa siseeddita; hinttenttu Taana siiqeeddawaa gidintto, Taappe Aawuu dariya diraw, Taani Aawuwakko biyaawan hinttenttu nashettanitta.

²⁹ Hewe haniyaa wode hinttenttu ammanana mala, hewe hanennaan de7ishshin, haananna kasetaade Taani hinttenttussi odaaddi.

³⁰ “Ha alamiyaa mooddiyaawe yiyaa diraw, Taani hawaappe sinthan hinttenanna loytha haasayikke. Taana I aynne oothanaw danddayenna.

³¹ Shin Taani Aawuwaa siiqiyaawaa alamii eranaw bessee; qassi Taanikka Aawuu Taana azazeeddawaadan oothay. Denddi eqqite; hawaappe boytte.

15

Woyiniyaa Giya Turaw Tumu Anuu Yesuusa

¹ “Taani woyiniyaa geetettiyaa turaw tumu ano; goshshanchchay Ta Aabba.

² Ta gidдон de7iya ayfiya ayfenna turaa maraa ubbaa I karee; ayfiya turaa maraa ubbay kasewaappe loythi ayfanaadan, he maraa xeeraa I ciggiide geeshshana.

³ Taani hinttenttussi ha77i odeedda qaalaa gaasuwan, hinttenttu geeshsha.

⁴ Ta gidдон de7ite; Taanikka hinttenttu gidдон de7ana. Woyiniyaa turaa maray anuwaanna ittippe de7ennaan dhayooppe, he maray barekka ayfiya ayfanaw danddayennawaadan, hinttenttukka Ta gidдон de7ennaan dhayooppe, ayfiyaa ayfanaw danddayikkita.

⁵ “Taani woyiniyaa turaw ano; hinttenttu he turaa maratuwaa. Ta gidдон de7iya uray, Taanikka A gidдон de7iya uray, daro ayfiya ayfana; ayissi gooppe, Taani baynaan hintterekka aynne oothanaw danddayikkita.

⁶ Ta gidдон de7enna uray turaa maraadan, karen yeggina meleeddawaa shiishshiide tamaan wothina, I eexxanawaa.

⁷ Hinttenttu Ta gidдон de7ooppe, qassi Ta qaalaykka hinttenttu gidдон de7ooppe, hinttenttu koyeeddawaa ayaa gidinakka woosite; hinttenttu akkanita.

⁸ Hinttenttu daro ayfiyaa ayfooppenne qassi Taana kaalliyaawantta gidooppe, hewan Ta Aabbu bonchchettanawaa.

⁹ Aawuu Taana siiqeeddawaadan, Taanikka hinttentta siiqaaddi; Ta siiquwan de7ite.

¹⁰ Taani Ta Aabbu azazuwaa naagaade A siiquwan de7eeddawaadan, hinttenttukka Ta azazuwaa naagooppe, Ta siiquwan de7anita.

¹¹ “Ta nashechchay hinttenanna de7ana malanne, hinttenttu nashechchay kumentha gidana mala, Taani hawaa hinttenttussi odaaddi.

¹² Ta azazuu hawaa; Taani hinttentta siiqiyaawaadan, hinttenttukka ittu ittuwanna siiqettite.

¹³ Bare shemppuwaa bare laggew aathiide immiyaawaappe aadhdhiyaa siiquu oossinneekka baawa.

¹⁴ Taani hinttentta azazedawaa ubbaa oothooppe, hinttenttu Ta laggetuwaa.

¹⁵ “Ayllii bare goday oothiyaawaa erenna diraw, Taani hinttentta hawaappe sinthaw ayllatuwaa giikke; shin Taani hinttentta Ta laggetuwaa gaaddi. Ayissi gooppe, Ta Aawuwaappe siseedda ubbabaa Taani hinttenttussi odaaddi.

¹⁶ Taani hinttentta dooreeddawaappe attin, hinttenttu Taana dooribeykkita. Hinttenttu biide ayfiyaa ayfana malanne de7ana mala, Taani hinttentta sunthaaddi. Qassi Aawuukka hinttenttu Ta sunthan * woosseeddawaa ubbaa immana.

¹⁷ Taani hinttentta azaziyaawe hawaa; ittu ittuwaanna siiqettite.

Yesuusi Ha Alami Ixxiyaawaa Odeedda

¹⁸ “Alami hinttentta ixxoopspe, kasetiide Taana ixceeddawaa akeekite.

¹⁹ Hinttenttu alamiyaassa gideedentto, alamii barewaadan hinttentta siiqana; shin Taani hinttentta alamiyaappe dooreeddawaappe attin, hinttenttu alamiyaassa gidikkita; alamii hinttentta ixxiyaawe hawaassa.

²⁰ ‘Ayllii bare godaappe darena’ gaade Taani hinttenttussi odeeddawaa hassayite. Unttuntu Taana yedersseeddawaa gidooppe, hinttenakka yederssana. Unttuntu Ta qaalaa naageeddawaa gidooppe, hinttenttu qaalaakka naaganawantta.

²¹ Shin unttuntu Taana kiiteeddawaa erenna diraw, ha ubbaa Ta gaasuwan unttuntu hinttenttu bolla oothanawantta.

²² Taani yaade unttunttussi odennawaa gidintto, unttunttussi nagaraa gidenna; shin ha77i unttuntu oothiyaa nagaraa gaasoyiyaawe baawa.

²³⁻²⁴ Taana ixxiyaawe Ta Aawuwaakka ixceedda. Ooninne oothibeenna oosuwaa unttuntu gidдон Taani oothabeennabaa gidintto, unttunttussi nagaraa gidennaan attanawaa; shin ha77i unttuntu Taani ootheedda oosuwaa be7iide, Taanakka Ta Aawuwaakka ixceedino.

²⁵ Shin unttuntu higgiiyan, ‘Taana coo ixceeddino’ geetettiide xaafetteeddawe poletana mala, hawe haneedda.

²⁶ “Shin Aawuwaappe yiyaa tumatethaa Ayyaanay menthethiyaawe yaanawaa. Taani Aawuwaappe hinttenttussi A yeddana; qassi I Tabaa markkattanawaa.

²⁷ Hinttekka qassi kaseppe doommiide, Taananna de7iya diraw, Tabaa markkattana.

* **15:16** ta sunthan: woy “Taana kaalliyaawantta gidiyaa diraw” **15:25** Maz 35:19; 69:4

16

¹ “Taani hawaa hinttenttu dhubettenna mala, hinttenttussi odaaddi.

² Unttuntu hinttentta barenttu Ayihuda woosa golliyaaappe kessi yeddanaawantta. Hewaa bolla qassi hinttentta wodhiyaa uray Xoossaw oothiyaawaa aw malatiyaa wodii yaanawaa.

³ Unttuntu hewaa hinttenttu bolla oothiyaawe Taananne Aawuwaa erenna diraassa.

⁴ Shin unttuntu hewaa hinttenttu bolla oothiya wodii gakkiiya wode, Taani hinttenttussi odeeddawaa hinttenttu hassayana mala, Taani hinttenttussi hawaa odaaddi.

Geeshsa Ayyaanaa Oosuwaa

“Taani hinttenanna de7iya diraw, koyro hewaa hinttenttussi odabeykke.

⁵ Shin ha77i Taani Taana kiitteeddawaakko bay; shin hintteppe ooninne, ‘Haqa bay?’ giide Taana oochchiyawe baawa.

⁶ Shin Taani hawaa odedda diraw, hinttenttu wozanaan daro kayyuu de7ee.

⁷ Shin Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taani biyaawe hinttenttussi lo77a. Ayissi gooppe, Taani baana dhayooppe, menthethiyaawe hinttentukko yeenna; shin Taani booppe, A hinttentukko yeddana.

⁸ Qassi menthethiyaawe yiide, unttuntu nagaraabaa, Xoossaa xillotethaabaanne pirddaabaa ha sa7aa asay bayizzeeddawaa bessanawaa.

⁹ Nagaraabay asay Taana ammanenna diraassa.

¹⁰ Xillotethaabay qassi Taani Aawuwakko biya diraw, hinttenttu Taana laa7enthuwa be7ikkita.

¹¹ Xoossaa pirddaabay qassi alamiyaa mooddiyaawe pirddettedda diraassa.

¹² “Taani hinttenttussi odiyaabay darobay de7ee; shin ha77i hinttenttussi gelenna.

¹³ Tumatethaa Ayyaanay yiyaa wode, hinttentta tumatethaa ubbaakko kaallethanawaa. Ayissi gooppe, I bare siseeddawaa odanaappe attin, bareppe aynne odenna. Qassi sinthappe yaanabaa hinttenttussi I odanawaa.

¹⁴ I Taana bonchchanawaa; ayissi gooppe, I Taw de7iyaawaappe akkiide, hinttenttussi odanawaa.

¹⁵ Aawoo de7iyaabay ubbay Tawaa; menthethiyaawe Taw de7iyaabaappe akkiide, hinttenttussi odanawaa Taani geeddawe hawaassa.

Yesuusa Kaalliyaawanttu Kayyuu Nashechaw Laamettana

¹⁶ “Guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ana” yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaaliyaawanttuppe ittu ittuu barenttu gidon, “ ‘Guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7anita; ayissi gooppe, Taani Aawuwaakko bay’ giyawe hewe waagiyaawe?” yaageeddino.

¹⁸ “ ‘Guutha wodiyaappe guyyiyan’ giyawe waagiyaawe? I ayissi haasayinttonne nuussi erettenna” yaageeddino.

¹⁹ Unttuntu barena oochchanaw koyyiyaawaa Yesuusi eriide, unttunta yaageedda; “Taani, ‘Guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ana’ geeddawoo hinttenttu ittu ittuwaa oochchiitee?”

²⁰ Taani hinttenttussi tumuwaa oday. Hinttenttu yeekkananne kayyottana; shin ha alamii nashettana. Qassi hinttenttu kayyottana; shin hinttenttu kayyottowe nashechchaa gidanawaa.

²¹ Itti mishiratta na7aa yelana haniyaa wode, bare yeliyaa wodii gakkedda diraw, oyqettaw; shin na7ay yeletteeddawaappe guyyiyan, na7ay ha sa7an yeletteedda nashechchaa diraw, bare oythaa hassayukku.

²² Hewaa diraw, hinttentukka hinttenttu wozanaan kayyottiita; shin Taani laa7enthuwa hinttentta be7ana; qassi hinttenttu wozanay loythi nashettana; hinttenttu nashechchaa ooninne hintteppe akkenna.

²³ “He gallassi hinttenttu Taana aynne woossikkita. Taani hinttenttussi tumuwaa oday; hinttenttu Ta sunthan woossiyaawaa ubbaa Aawuu hinttenttussi immanawaa.

²⁴ Ha77i gakkanaassi Ta sunthan aynne woossibeeykkita; hinttenttu nashechchay polettana mala, Xoossaa woosite; hinttenttu akkana.

²⁵ “Hawaa Taani hinttenttussi leemisuwan odaaddi; shin Taani leemisuwan odenna wodii yaanawaa; shin Aawuwaabaa Taani hinttenttussi qoncciyaan odana.

²⁶ Taani he gallassi, hinttenttu Ta sunthan Aawuwaa woossana; qassi hinttenttu diraw, Taani Aawuwaa woossana giikke.

²⁷ Ayissi gooppe, Aawuu bare huuphew hinttentta siiqee; hinttenttu Taana siiqiyaa dirawunne Taani Aawuwaa matappe yeeddawaa ammano diraw, I hinttentta siiqee.

²⁸ Taani Aawuwaa matappe ha alamiyaa yaaddi; qassi ha alamiyaa aggaade Aawuwaakko baana” yaageedda.

²⁹ Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide Yesuusa, “Be7a, ha77i neeni qoncciyaan haasayaasa; leemisuwan aynne haasayakka.

³⁰ Neeni ubbabaa eriyaawaa nuuni ha77i ereetto; qassi neena ooninne oochchana mala, neeni koyyennawaa ereetto. Hewe nuuna neeni Xoossaappe yeeddawaa ammanthee” yaageeddino.

³¹ Yesuusi zaariide untuntta, “Ha77i ammaniitee?

³² Be7ite, hinttenttu hinttenttu golle golle laalettiiyaa wodiinne Ta xalalaa yeggi bashiyaa wodii yaanawaa; ha77ikka yidiggeedda. Shin Aawuu Taananna de7iya diraw, Ta xalalaa gidikke.

³³ Hinttenttu Ta giddon de7iidde, saro de7ana mala, Taani hawaa hinttenttussi odaaddi. Alamiyan hinttenttu waayyettana. Shin minnite; Taani alamiyaa xoonaaaddi” yaageedda.

17

Yesuusa Woosaa

¹ Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan, pude saluwaa xeelliide, hawaadan yaageedda; “Ta Aabboo, wodii gakkedda; ne Na7ay neena bonchchana mala, neenikka ne Na7aa bonchcha.

² Ayissi gooppe, neeni aw immeedda ubbaw medhinaa de7uwaa I immana mala, asaa ubbaa bollan aw maataa immaadda.

³ Asay neena itti tumu Xoossaa gideeddawaa erana malanne, qassi neeni kiitteedda Yesuusi Kiristtoosa erana mala, hawe medhinaa de7uwaa.

⁴ Neeni Taw oothanaw immeedda oosuwaa polaade, neena sa7an bonchchaaddi.

⁵ Ha77ikka qassi Aawoo, alamii medhettanaappe kase ne matan Taw de7iya bonchchuwan ne sinthan Taana bonchcha.

⁶ “Alamiyaa asaappe neeni Taw immeeddawanttoo ne sunthaa erissaaddi; untunttu newantta; qassi neeni untuntta Taw immaadda. Untunttu ne qaalawukka azazetteeddino.

⁷ Ha77i neeni Taw immeedda ubbabay neeppe yeeddawaa untunttu eriino.

⁸ Ayissi gooppe, neeni Taw immeedda qaalaa Taani untunttussi immaaddi; untunttukka he qaalaa akkeeddino. Taani ne matappe yeeddawe tuma gidiyaawaa eriide Neeni Taana kiitteeddawaakka ammaneeddino.

⁹ “Taani untunttussi woossay; alamew neena woossikke. Shin Neeni Taw immeedda asaw woossay; ayissi gooppe, untunttu newantta.

¹⁰ Taw de7iya ubbabay nebaa; qassi New de7iyaa ubbabaykka Tabaa. Taani untunttu bagganna bonchchettaaddi.

¹¹ Taani hawaappe guyyiyan, alamiyan de7ikke; untunttu alamiyan de7iino; Taani ha77i neekko bay. Geeshsha Aawoo, ha Neeni Taw immeeddawanttu Neeninne Taani ittuwaa gidiaawaadan, untunttu ittuwaa gidana mala, untuntta ne sunthan naaga.

¹² Taani untuntunna alamiyan de7aadde, neeni Taw immeedda ne sunthaa wolqqan untuntta naagaaddi. Taani untuntta naagaaddi; Xoossaa Maxaafay geed-dawe polettana mala, bashshay bessiyaa uraappe attin, untunttuppe haray ooninne baybeenna.

¹³ “Ha77i Taani Neekko bay; untunttu wozanaan Ta nashechchay polettana mala, hawaa Taani alamiyan haasayay.

¹⁴ Taani untunttussi ne qaalaa immaaddi; Taani alamiyaassa gidennawaadan, untunttukka alamiyaassa gidenna diraw, alamii untuntta ixceedda.

¹⁵ Neeni xalahiyaappe untuntta naagana mala woossiyaawaappe attin, alamiyaappe kessana mala woossikke.

¹⁶ Taani alamiyaassa gidennawaadan, untunttukka alamiyaassa gidikkino.

¹⁷ Neeni tumatethaan untuntta newantta ootha; ne qalaykka tumatethaa.

¹⁸ Neeni Taana alamiyaa kiitteeddawaadan, Taanikka untuntta alamiyaa kiittaaddi;

¹⁹ qassi untunttu tumatethaan new dummatana mala, untunttu diraw, Taani Ta huuphiya new dummayaaddi.

²⁰ “Taani untunttu xalalaw woossikke; shin untunttu qaalaa odina, Taana amma-needdawanttookka woossay.

²¹ Untunttu ubbay ittuwa gidana mala, Taani woossay. Aawoo, Neeni Ta gid-don de7iyaawaadan, qassi Taanikka Ne gid-don de7iyaawaadan, untunttu nu gid-don de7iino. Qassi neeni Taana kiitteeddawaa alamii ammanana mala, untunttu ittuwa gidino.

²² Neeninne Taani ittuwa gidiaawaadan, untunttu ittuwa gidana mala, neeni Taana bonchcheeddawaadan, Taanikka untuntta bonchchaaddi.

²³ Taani untunttu gid-don de7ina, Neeni Ta gid-don de7ina, qassi Neeni Taana si-igiyawaadan, untunttakka siiqowaanne Neeni Taana ha alamiyaa kiitteeddawaa alamii eranaadan, untunttu ubba ittuwaa gidino.

²⁴ “Aawoo, sa7ay medhettanaappe kase Neeni Taana siiqeedda diraw, Taw immeedda Ta bonchchuwaa untunttu be7ana mala, Neeni Taw immeeddawanttu Taani de7iya sa7an Taananna de7ana mala koyyaaddi.

²⁵ “Xillo Aawoo, alamiyaa asay Neena erenna; shin Taani neena eray. Qassi Neeni Taana kiitteeddawaa hawanttu eriino.

²⁶ Neeni Taana siiqeedda siiquu untunttu gid-don de7ana mala, qassi Taanikka untunttu gid-don de7ana mala, Taani Ne sunthaa untuntta erissaaddi; sinthawukka erissana” yaageedda.

18

Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyay Oyqetteedda
(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luq 22:47-53)

¹ Yesuusi hewaa giide, Xoossaa woosseeddawaappe guyyiyan, barena kaalliyaawant-tunna Qediroona giya zanggaaraa pinneedda. He sa7an atikilttiyaa sa7ay de7ee; Yesuusinne Yesuusa kaalliyaawanttu geleeddino.

² Yesuusa aathi immeedda Yihuday he sa7aa ereedda; ayissi gooppe, Yesuusi ubba wode barena kaalliyaawanttunna hewan shiiqee.

³ Hewaa diraw, kaaletthiyaa qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yihudaanna baanaadan immeedda Roomaa wottaaddaratuunne Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu kuraaziyaa, yabbiyaanne tooraa oyqqiide he sa7aa beeddino.

⁴ Yesuusi barena gakkanaw haniyaa ubbabaa eriide, gaxaa kesiide, “Oona koyyiitee?” yaageedda

⁵ Unttuntu zaariide, “Naazireetiya Yesuusa koyyeetto” yaageeddino.

Yesuusi zaariide, “Taani A” yaageedda.

Yesuusa aathi immeedda Yihudaykka hewan unttuntunna eqqeedda;

⁶ Yesuusi, “Taani A” geedda wode, unttuntu guyyekko shiiqiide, sa7an kunddeeddino.

⁷ Yesuusi qassikka, “Oona koyyiitee?”

Yaagi oochchina unttuntu, “Naazireetiya Yesuusa” yaageeddino.

⁸ Yesuusi zaariide, “Taani A gidiyaawaa hinttenttussi odaaddi; simmi hinttenttu Taana koyyiyaawaa gidooppe, hawantta yeddite” yaageedda.

⁹ I, “Ta Aabboo, neeni Taw immeeddawanttuppe haray atto, ittuwaakka bayizza-abeykke” geeddawe polettana mala, hewaa geedda.

¹⁰ Simooni Phexiroosaw mashshay de7ee; I he mashshaa shoddinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa ushechcha haythaa shociide, qanxxi yeggeedda. He qoomaa sunthay Malkkoosa.

¹¹ Yesuusi Phexiroosa, “Ne mashshaa shookuwan zaaraade wotha! Ta Aabbu Taw immeedda metuwaa xuu7aa Taani ushikkita?” yaageedda.

Yesuusi Qeesatuwaa Kaappuwaa Haanna Sintha Shiiqeedda

¹² Shaalaqay, daro wottaaddaratuunne qassi Geeshsha Golliya naagiyaawanttu Yesuusa oyqqiide qachcheeddino.

¹³ Koyro Yesuusa Haannakko afeeddino; Haanni he laythi qeesatuwaa kaappatuwaa gideedda Qayaafaa bolluwa.

¹⁴ “Asa ubbaa diraw, itti asay hayqqintto lo77a” giide Ayihudatuwaa zoreeddawe Qayaafaa.

Phexiroose Yesuusa Kaddeedda

(Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luq 22:55-57)

¹⁵ Simooni Phexiroosinne hara itti kaalliyawe Yesuusa kaalliide beeddino. He hara kaalliyaawaa qeesatuwaa kaappuu ereedda; hewe Yesuusanna qeesatuwaa kaappuwaa dirssaa garssa geleedda.

¹⁶ Shin Phexiroose karenna dirssaa penggiyan eqqeedda. Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu eriyaa hara kaalliyaawe kare kesiide, penggiyaa naagiya naattiw odiide, Phexiroosa dirssaa garssa gelisseedda.

¹⁷ Penggiyaa naagiya naatta Phexiroosa, “Neeni ha bitaniyaa kaalliyawanttuppe ittuwa gidikkiiyee?” yaagaaddu.

I, “Tuytti, taani gidikke” yaageedda.

¹⁸ Sa7ay meeggiyaa diraw, ayllatuunne Geeshsha Golliya naagiyaawanttu tamaa eexxiidde, bonqqeeddawaa yuuyyi aadhdhi eqqiide kashiino; Phexiroosikka untuntunna eqqiide, he tamaa kashshee.

Qeesatuwaa Kaappuu Yesuusa Oochcho Ooshaa

(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luq 22:66-71)

¹⁹ Qeesatuwaa ubbatuwaa Kaappuu, Yesuusa kaalliyaawanttubaane A timirtiyaabaa oochcheedda.

²⁰ Yesuusi aw zaariide, “Taani asaa ubbaw qoncciyaan odaaddi. Taani Ayihuda ubbay shiiqiyaa Ayihuda woosa golleninne Geeshsha Golliyaan ubba wode tamarissaaddi; geeman ayinne haasayabeykke.

²¹ Yaatina, neeni Taana ayissi oochchay? Taani odeeddawaa siseedda asaa oochcha; he asay Taani odeeddawaa ereedda” yaageedda.

²² Yesuusi hewaa geedda wode, hewaan eqqeedda wottaaddaratuwaappe ittuu Yesuusa baqqiide, “Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa bolla hawaadan zaaray?” yaageedda.

²³ Yesuusi zaariide, “Taani balabaa haasayeeddawaa gidoope, hawaan de7iya asaa ubbaw oda; shin Taani tumuwaa haasayeeddawaa gidoope, Taana ayissi baqqay?” yaageedda.

²⁴ Hewaa diraw, Haanni, qashetti utteedda Yesuusa, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa, Qayaafaakko yeddeedda.

Phexiroosi Yesuusa Laa7enthuwa Kaddeedda
(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luq 22:58-62)

²⁵ Phexiroosi hewan eqqiide, tamaa kashshee; haranttu A, “Neeni ha bitaniyaa kaalliyaawanttuppe ittuwa gidikkiiyee?” yaageedda.

Phexiroose, “Tuytti; taani gidikke” yaagiide kaddeedda.

²⁶ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomatuwaappe ittuwaa, Phexiroose haythaa qanxeedda bitaniyaa dabbu Phexiroosa, “Taani neena aananna daro ataakilttiyaa gidдон be7abeykkitayee?” yaagiide oochcheedda.

²⁷ Phexiroose qassikka kaddeedda; elekka kuttuu waassii aggeedda.

Yesuusi Philaaxoosa Sintha Shiiqeedda
(Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Luq 23:1-5)

²⁸ Unttuntu Yesuusa Qayaafaa golleppe Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliya afeeddino. Sa7ay wontta guura; Ayihudatuu Paasigaa bonchchiya gallassa qumaa maanaw, barenttu huuphiyassi tunenna mala, Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliya gelibeykkino.

²⁹ Hewaa diraw, Philaaxoosi untntuttukko kare kesiide, “Ha bitaniyaa hinttenttu ayaani mootiitee?” yaageedda.

³⁰ Unttuntu, “I iitabaa oothibeennawaa gidintto, nuuni A neekko ahokko” yaageeddino.

³¹ Philaaxoosi zaariide untntuttussi, “Hinttenttu A afiide, hinttenttu higgii giyawaaddan, A bolla pirddite” yaageedda.

Ayihudatuu, “Oonanne wodhiyaa maatay nuussi baawa” yaageeddino.

³² Hawe haneeddawe Yesuusi ay mala hayquwaa hayqqanentto erissanaw haasayeeddawe polettanaassa.

³³ Philaaxoosi bare oosuwaa golle laa7ethuwa geliide, Yesuusa xeesiide, “Neeni Ayihuda katee?” yaagiide A oochcheedda.

³⁴ Yesuusi Philaaxoosa, “Ha ooshaa neeni neeppe oochchayiye woy hara asay new tabaa odeeddee?” yaageedda.

³⁵ Philaaxoosi zaariide, “Taana Ayihuda asa gay? Ne zaretuunne qeesatuwaa kaappatuu neena taw aathi immeeddino; neeni ayaa oothaddii?” yaageedda.

³⁶ Yesuusi, “Ta kawutethay ha alamiyaana gidenna. Ta kawutethay ha alamiyaana gideeddentto, Taana Ayihudatoo aathi immennaadan, Taw oothiyaawanttu Taw oletana; shin Ta kawutethay ha almiyaana gidenna” yaageedda.

³⁷ Hewaa diraw, Philaaxoosi Yesuusa, “Yaatina, neeni kaateyee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Neeni Taana kaatiyaa gaadda. Taani tumaa markkattana diraw yelettaaddi; qassi hewaa diraw, ha alamiyaa yaaddi. Tumuwaa bagga gideedda ooninne Taani giyaawa siseedda” yaageedda.

³⁸ Philaaxoosi, “Tumuu ayee?” yaageedda.

Philaaxoosi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, Ayihudatuwaakko kare kesiide, “Taani aani ay balaanne demmabeykke.

³⁹ Shin Paasigaa bonchchiya gallassi, itti asaa taani hinttentussi qashuwaappe billiyaa dooyay de7ee; taani hinttentussi Ayihudatu kaatiyaa billiyawaa koyyiitee?" yaageedda.

⁴⁰ Unttuntu zaariide, barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, "Barbbaana billappe attin, A gidenna!" yaageeddino. Shin Barbbaani paannuwa.

19

Wottaaddaratuu Yesuusa Bolla Qillicceeddino (*Mat 27:27-32; Mar 15:15-21*)

¹ Hewaappe guyyiyan, Philaaxoosi Yesuusa oyqqiide, lissuwan shoceedda.

² Wottaaddaratuu agunthaappe akililiyaa giigissiide, A huuphiyaan wotheeddino; qassi zo7o mayuwaakka A mayizzeeddino.

³ Aakko shiiqiide, "Ayihuda kaatew, shemppuwaa gami77a!" yaagiide A shayyiyaa baqqeeddino.

⁴ Philaaxoosi qassikka kare kesiide Ayihudatuwaa, "Be7ite, taani aani ay balaanne demmabeennawaa hinttenttu erana mala, A hinttenttukko kare kessana" yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi agunthaa akililiyaa bare huuphiyaan wothiide, zo7o mayuwa mayyiide, kare kesseedda; Philaaxoosi Ayihudatuwaa, "Bitaniyaa hawaa be7ite" yaageedda.

⁶ Qeesatuwaa kaappatuunne wottaaddaratuu A be7eedda wode, barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, "Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade A sulla! Sulla!" yaageeddino.

Philaaxoosi unttunta, "Hinttenttu A afiide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide sullite; ayissi gooppe, taani ay balaanne demmabeykke" yaageedda.

⁷ Ayihudatu zaariide, "Nuussi higgii de7ee; nu higgii giyawaaddan, I hayqqanaw bessee; ayissi gooppe, I barena Xoosaa Na7aa ootheedda" yaageeddino.

⁸ Philaaxoosi hewaa siseedda wode, kasewaappe loythi yayyeedda.

⁹ Qassikka Philaaxoosi bare oosuwaa golle simmi geliide Yesuusa, "Neeni haqappe yaaddii?" yaagiide oochcheedda; shin Yesuusi aw aynne zaaribeenna.

¹⁰ Hewaa diraw, Philaaxoosi A, "Taw odikkii? Neena billanaw woy masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade kaqqanaw taw maatay de7iyaawaa erikkiyee?" yaageedda.

¹¹ Yesuusi, "Xoosay new bollappe maataa immibeennabaa gidintto, new Ta bolla maatay de7enna shin. Hewaa diraw, Taana new aathi immeeddawe aadhhiyaa nagaraa ootheedda" yaageedda.

Yesuusa Hayqoo Pirddeeddino (*Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luq 23:13-25*)

¹² Philaaxoosi hewaa siseedda wode, Yesuusa billanaw ogiyaa koyyeedda; shin Ayihudatu barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, "Neeni A billiyawaa gidooppe, Kaatiyaa Qeessaare dabbo gidakka! Barena kaatiyaa giya ooninne Qeessaare morkke!" yaageeddino.

¹³ Philaaxoosi hewaa sisiide, Yesuusa kare kesseedda. Yaatiide shuchchaa baasuwa giya sa7an pirdda oydiyaan utteedda; Ibraayisxxe qaalaan he sa7ay gaytaa giyaawaa.

¹⁴ He gallassay Paasigaa bonchchiyaa gallassaw giigissiyaa gallassaa; sa7ay usuppun saatiyaa heera gidanawa. Philaaxoosi Ayihudatuwaa, "Hinttenttu kaatiyaa hawaa be7ite!" yaageedda.

¹⁵ Ayihudatu barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, "Digga! Digga! Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade sulla!" yaageeddino.

Philaaxoosi zaariide, "Hinttenttu kaatiyaa taani masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade sulliyaawaa koyyiitee?" yaagiide oochcheedda.

Qeesatuwaa kaappatu, "Qeessaareppe hara kaatii nuussi baawa!" yaageeddino.

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, untunttu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqana mala, Philaaxoosi untunttussi aathi immeedda.

Yesuusa Sulleeddino
(*Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luq 23:26-43*)

Untunttu Yesuusa oyqqiide, afeeddino.

¹⁷ Yesuusi bare masqqaliyaa tookkiide, Guuggiyaasaa geetettiyaasaa beedda. “Guuggiyaasaa” * giyaawe Ibraayisxxe qaalaan “Golgotha” giyaawaa.

¹⁸ Untunttu he sa7an masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqeeddino; qassi aananna hara laa77u asatuu, ittuwa ya bagganna qassi ittuwa ha bagganna Yesuusa gidduwan wothiide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

¹⁹ Philaaxoosi xifatiyaa xaafiide, masqqaliyaa bolla wotheedda. I xaafeddawe, “Ayihudatu Kaatiyaa, Naazireetiyaa Yesuusa” yaagee.

²⁰ Yesuusi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide suletteedda sa7ay katamaa matan de7iya diraw, daro Ayihudatu he xifatiyaa nabbabeeddino. Xifatii Ibraayisxxe qaalaan, Roomaysxxe qaalaaninne Giriike qaalaan xaafetteedda.

²¹ Hewaa diraw, Ayihuda qeesatuwaa kaappatuu Philaaxoosa, “ ‘Ha bitani barena Ayihuda kaatiyaa yaageedda’ gaade xaafappe attin, ‘Ayihuda kaatiyaa’ gaade xaafoppa” yaageeddino.

²² Philaaxoosi, “Taani xaafeddawaa xaafa diggaaddi” yaagiide zaareedda.

²³ Wottaaddaratuu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqeeddawaappe guyyiyan, A mayuwaa akkiide, oyddu kessi shaakkeeddino; itti itti wottaaddaraa itti shaakuu gakkeedda. A adussa mayuwaakka akkeeddino; adussa mayuu hashiyaappe doommiide, duge gakkanaw yeddi mayettiyaawaappe attin, qanxxettiide sikettibeenna.

²⁴ Wottaaddaratuu ittu ittuwaa, “Oona gakkanentto, saamaa woy exaa yegganaappe attin, mayuwaa peedhokko” yaageeddino. Hewe haneeddawe Xoossaa Maxaafay, “Ta mayuwaa shaakki akkeeddino; ta adussa mayuwaan saamaa yeggeeddino” giyaawe polettanaassa. Hewaa diraw, wottaaddaratuu hewaa ootheeddino.

²⁵ Shin Yesuusa masqqaliyaa matan A daaya, A aatti michchatta, Qaliyoophaa machchatta Mayraamane Magdala geetettiya katamaappe yeedda Mayraama eqqeeddino.

²⁶ Yesuusi bare daayanne I siiqiyaa kaalliyaawe hewan eqqeeddaawantta be7iide, bare daayo, “Ha mishirattee, ne na7aa hawaa be7a!” yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyan, he kaalliyaawaa “Ne daayo hanno be7a!” yaageedda. He kaalliyaawe izo he saatiyaappe doommiide, bare soy afeedda.

Yesuusa Hayquwaa
(*Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luq 23:44-49*)

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi ubbabay ha77i poletteeddawaa eriide, Xoossaa Maxaafay geeddawe polettana mala, “Taana saammee” yaageedda.

²⁹ He sa7an itti xuggaa kumeedda caala woyiniyaa eessay de7ee. Untunttu isponjjiyaa he woyiniyaa eessaan yeggiide, hisoophiyaa geetettiya mithaa xeeraan wothiide, Yesuusa doonaakko shiishsheeddino.

³⁰ Yesuusi woyiniyaa eessaa ganxxi be7eeddawaappe guyyiyan, “Poletteedda” yaageedda.

Yesuusa Miyyiyaa Tooraan Caddeeddino

Qassi hewaappe guyyiyan, bare huuphiya toochchiide, bare shemppuwaa immeedda.

* **19:17** “Guuggiyaasaa” Hewaan asaa guuggiyaa malati medhetteedda wogga shuchchay de7iyaa diraw, “Guuggiyaasaa geetteedda”. **19:24** Maz 22:18 **19:28** Maz 69:21; 22:15

³¹ He gallassay Ayihudatuwaassi giigettiyyaa gallassaa † gidiyaa dirawunne qassi he Sambbatay daro bonchcho gidiyaa diraw, Sambbataan asatuwa anhay masqqaliyaa bolla peeshenna mala, suletteedda asatuwa suyiliyaa menthiide, ‡ masqqaliyaappe wothana mala, Ayihudatuu Philaaxoosa woosseeddino.

³² Hewaa diraw, wottaaddaratuu yiide, Yesuusanna suletteedda koyro bitaniyaa suyiliyaa mentheeddino; qassi aananna suleteedda laa7etho bitaniyaa suyiliyaakka mentheeddino.

³³ Shin Yesuusakko yeedda wode I hayqqidiggeeddawaa be7iide, A suyiliyaa menthibeykkino.

³⁴ Gidoopenne, wottaaddaratuwaappe ittuu A miyyiyaa tooraan caddeedda. Elekka suuthayne haathay goggi aggeedda.

³⁵ Hinttenttu ammanana mala, hawaa be7eeddawe markkatteedda; I markkat-tiyaawekka tumuwaa; qassi bare haasayay tuma gidiyaawaa I ereedda.

³⁶ Hewe haneeddawe Xoossaa Maxaafay, “A meqethatuwaappe ittunne me77enna” geeddawe polettanaassa.

³⁷ Qassikka Xoossaa Maxaafay haray, “Asay bare caddeeddawaa be7ana” yaagee.

Yesuusi Moogetteedda

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luq 23:50-56)

³⁸ Hewaappe guyyiyan, Armmaatiyaasa geetettiyyaa katamaappe yeedda Yooseefo Yesuusa anhaa akkiide afanaw Philaaxoosa woosseedda; Yooseefo Ayihudatoo yayy-eedda diraw, asay erennaan Yesuusa kaalliyaawaa.

Yooseefo woossina Philaaxoosi, “Afa” yaageedda. Hewaa diraw, Yooseefo biide, Yesuusa anhaa afeedda.

³⁹ Qassi Niqoodimoosi hewaappe kase Yesuusakko qamma yeeddawe, kawaraannanne godare uuthaanna walaketteedda oytamanne ichcheshu kiilo giraame gidiyaawaa keena shittuwaa oyqqi akkiide, Yooseefonna yeedda.

⁴⁰ He laa77u asatu Yesuusa anhaa akkiide, Ayihudatuu anhaa xaaxiyaa wogaadan, shittuwaanna gathiide, mooguwaafilaan xaaxeeddino.

⁴¹ Yesuusi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide suletteedda sa7an daro atikilttiyaa sa7ay de7ee; he atikilttiyaa sa7aa gididon shuchchaa wooci kesseedda biro ooninne moogettibeenna ooratha duufuu de7ee.

⁴² He duufuu matan de7iya dirawunne qassi Ayihudatuu Sambbataw giigettiyyaa gallassa gidiyaa diraw, Yesuusa yaani wotheeddino.

20

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda

(Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luq 24:1-12)

¹ Woggaa gallassi guuran, biro daabidaabiyaawaan, Magdala geetettiyyaa kata-maappe yeedda Mayraama Yesuusi moogetteedda duufuwaakko baade shuchchay he gonggoluwaa doonaappe dendidikichcheeddawaa be7aaddu.

² Simooni Phexiroosakkonne Yesuusi siiqiyaa yokko kaalliyaawaakko, iza woxxaadde baade, “Duufuwaappe Godaa afidiggeeddino; haqan A wotheeddinontonne nuuni erokko” yaagaaddu.

³ Hewaa diraw, Phexiroosinne yokko kaalliyaawe aggiide, duufuwaakko beeddino.

† **19:31** *Ayihudatuwaassi giigettiyyaa gallassaa*: Paasigay saaminttaappe itti gallassa awudenne gidana danddayee; shin Yohaannisa mishiraachchuu tanaarissiyaawaadan, Paasigaa wodii hananaw bessiyaawe, laythaa laythaan Yesuusi masqqaliyan kaqetti hayqqeedda sambbataana gidana koshshee. ‡ **19:31** *suletteedda asatuwaa suyiliyaa menthiide*: Ha wogay Roome kawutethaa wogaadan, masqqaliyan suletteedda asatuu ellekka hayqqana mala udiyaa ogiyaa guussaa. **19:36** Kes 12:46; Pay 9:12; Maz 34:20 **19:37** Zak 12:10; Sax 1:7

⁴ Laa77uukka ittippe woxxeeddino; shin yokko kaalliyaawe Phexiroosappe aadhdi kasetiide, he duufuwaakko gakkeedda.

⁵ He kaalliyaawe hokkiide, mooguwaa afilaa be7eedda; shin giddo gelibeenna.

⁶ Simooni Phexiroose A kaalli yiide, duufuwaa giddo geleedda. Yaatiide mooguwaa afiley hewan de7iyaawaa be7eedda;

⁷ qassi Yesuusa huuphiyaan xaaxetti utteedda afiley he xaaxetteeddawaadankka dumma itti sa7an de7iyaawaa be7eedda; he afiley dumma de7eeppe attin, mooguwaa afileaanna ittippe de7enna.

⁸ He wode, kasetiide gonggoluwaaakko gakkeedda yokko kaalliyaawe geli be7iide ammaneedda.

⁹ Yesuusi hayquwaappe denddanaw bessiyaawaa odiyaa Xoossaa maxaafaa untunttu biro akeekibeykkino.

¹⁰ Hewaappe guyyiyan, kaalliyaawanttu barenttu golle simmiide beeddino.

Yesuusi Magdala Mayraamiw Beetteedda
(*Mat 28:9-10; Mar 16:9-11*)

¹¹ Shin Mayraama he duufuwaa doonan eqqaade yeekkaade hokkaade duufuwaa giddo xeellaaddu.

¹² Bootha mayuwaa mayyeedda laa77u kiitanchchatuu Yesuusa anhay giseedda sa7an ittu huuphissanna ittuu gedissanna utteeddawaantta be7aaddu.

¹³ Untunttu izo, “Mishirattee, ayissi yeekkay?” yaagiide oochcheeddino.

Iza, “Asatu ta Godaa afidiggeeddino; untunttu haqqan wotheeddinonttonne taani erikke” yaagaaddu.

¹⁴ Hewaa geeddawaappe guyyiyan, guyye simma xeellaade, Yesuusi eqqedawaa be77aaddu. Shin I Yesuusa gideeddawaa akeekabeykku.

¹⁵ Yesuusi izo, “Mishirattee, ayissi yeekkay? Oona koyyay?” yaagiide oochcheedda.

Mayraama atikkilttiyaa naagiyaawaa gaade, “Godaw, neeni akkeeddawaa gidoope, A haqan wothaaddintto, taw odaarikki; taani A akkana” yaagaaddu.

¹⁶ Yesuusi izo, “Mayraamee” yaageedda.

A aakko simmaade, Ibraayisxxe qaalaan “Rabunii” yaagaaddu; hewaa bilethay “Tamaarissiyaawoo” giyaawaa.

¹⁷ Yesuusi izo, “Taani biro Ta Aawuwaakko babeenna diraw, Taana bochchoppa; shin Ta ishatuwaakko baade, ‘Taani Ta Aawuwaakkonne hinttenttu Aawuwaakko, Ta Xoossaakkonne hinttenttu Xoossaakko, pude bay geedda’ gaade untunttussi oda” yaageedda.

¹⁸ Magdala geetettiyaa katamaappe yeedda Mayraama Godaa be7eeddawaanne iziwi I hewaa odeeddawaa baade kaalliyaawanttussi odaaddu.

Yesuusi Bare Kaalliyaawanttoo Beetteedda
(*Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luq 24:36-49*)

¹⁹ He Woggaa gallassi omarssi, kaalliyaawanttu Ayihudatuw yayyeedda diraw, pengiyaa gorddiidde, shiiqi utti de7ishshin, Yesuusi yiide, untunttu gidduwan eqqiide, “Sarotethay hinttenttussi gido” yaageedda.

²⁰ Hewaa geeddawaappe guyyiyan, bare kushiyaanne bare miyyiyaa untuntta besseedda; kaalliyaawanttu Godaa be7eedda wode loythi nashetteeddino.

²¹ Yesuusi laa7enthuwa untunttussi, “Sarotethay hinttenttussi gido; Ta Aabbu Taana kiitteeddawaadan, Taanikka hinttentta kiittay” yaageedda.

²² Hewaa geeddawaappe guyyiyan, untunttu bolla uffu giide shemppedda; qassi, “Geeshsha Ayyaanaa akkite.

²³ Hinttenttu atto geedda asaa nagaray atto geetettanawaa; hinttenttu atto geenawanttu nagaray atto geetettenna” yaageedda.

Yesuusanne Toomaasa

²⁴ Shin tammanne laa77u kaalliyaawanttuppe ittuu, Manttiyaa giyaa Toomaasi, Yesuusi yeedda wode untuntunna baawa.

²⁵ Hewaa diraw, yokko kaalliyaawanttu Toomaasaw, “Nuuni Godaa be7eeddo!” yaageeddino.

Shin Toomaasi untunttussi, “Misimaariyan I cadetteedda A kushiyan de7iya mal-laa be7ennaaninne he mallaa ta biradhdhiyan bochchennan, qassi ta kushiya A miyyiyaan yeedda be7ennaan taani ammanikke” yaageedda.

²⁶ Saaminttaappe guyyiyan, Yesuusa kaalliyaawanttu qassikka gollen shiiqi utteed-dino; Toomaasikka untuntunna de7ee. Penggi qashetti utti de7ishshin, Yesuusi yiide, untunttu gidduwaan eqqiide, “Sarotethay hinttenttussi gido” yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Toomaasa, “Ne kushiya haa ahaade, Ta kushiya be7a, qassi ne kushiya haa ahaade, Ta miyyiyaan yeedda be7a, neeni am-maniyaawaa gidappe attin, ammanennawaa gidoppa!” yaageedda.

²⁸ Toomaasi zaariide, “Ta Godaw, ta Xoossaw!” yaageedda.

²⁹ Yesuusi, “Neeni Taana be7eedda diraw ammanaadda; be7ennaan ammaneed-dawanttu anjjetteddawannta” yaageedda.

Ha Maxaafaa Qofaa

³⁰ Yesuusi ha maxaafan xaafettibeenna hara daro malaatatuwaa barena kaal-liyaawanttu sinthan ootheedda.

³¹ Shin Yesuusi, I Kiristtoosa, Xoossaa Na7aa gidiyaawaa hinttenttu ammanana malanne, qassi A ammaniide A sunthan de7uwaa hinttenttu demmana mala, hawe xaafetteedda.

21*Yesuusi Laappu Kaalliyaawanttoo Beetteedda*

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Xibiriyaadoosa geetettiyaa abbaa gaxaan bare kaal-liyaawanttussi laa7enthuwaa beetteedda. I untunttussi hawaadan beetteedda.

² Simooni Phexiroosinne manttiyaa geetettiyaa Toomaasi, Qaanaa Galiilaappe yeedda Naatinaa7eeli, Zabiddiyoosa naanaynne * Yesuusa kaalliyaawanttuppe hara laa77atuu ittippe de7iino.

³ Simooni Phexiroose untunttussi, “Taani moliyaa oyqqanaw bay” yaageedda.

Untunttu, “Nuunikka neenanna baana” yaagiide, kesiide wongiriyaa giddo geleed-dino; shin untunttu he gallassi qamma moliyaa aynne oyqqibeykkino.

⁴ Wonttiyaa wode away kessanaappe kase, Yesuusi abbaa gaxaan eqqeedda; shin A kaalliyaawanttu Yesuusa gideeddawaa eribeykkino.

⁵ Yesuusi untuntta, “Naatoo, moliyaa oyqqibeykkiteyee?” yaageedda.

Untunttu zaariide, “Aynne oyqqibeykko” yaageeddino.

⁶ I zaariide, “Hinttenttu dabbaa wonggiriyaappe ushechcha baggakko yeggite; ama-reeddawa hinttenttu oyqqana” yaageedda. Hewaa diraw, dabbaa ushechcha baggakko yeggina, molii dareedda diraw, goochchi kessanawe untuntta xooneedda.

⁷ Yesuusi siiqiyaa A kaalliyaawe Phexiroosa, “Hawe Godaattennee!” yaageedda. Simooni Phexiroose Godaa I gideeddawaa siseedda wode, kallo de7iya diraw, bare mayuwaa mayyiide, abbaa giddo guppi geleedda.

⁸ Shin yokko kaalliyaawanttu molii kumi utteedda dabbaa goochchiidde, wong-giriyan abbaappe gaxaa kesseeddino; untunttu abbaappe laa77u xeetu wadhaa keenaa haakkiide de7iinoppe attin, loythi haakkiide de7ikkino.

* **21:2** Zabiddiyoosa naanaa: Ishatuwaa gideedda Yayiqoobanne Yohaannisa.

⁹ Unttuntu abbaappe gaxaa kesseedda wode, xiixuntha bonqquwan molii de7iyaawaanne ukithaa be7eeddino.

¹⁰ Yesuusi unttunta, “Ha77i hinttentu oyqqeedda moliyaappe amareeddawaa haam-mite” yaageedda.

¹¹ Simooni Phexiroose wonggiriyan geliide, xeetanne ishatamanne heezzu wogga moletuu kumi utteedda dabbaa goochchiide, abbaappe gaxaa kesseedda; molii hewaa keena daro gidinakka dabbay daakettibeenna.

¹² Yesuusi unttunta, “Ha yiide, qan77iyaa qan77ite” yaageedda. Yesuusa kaal-liyawanttuppe ittunne, “Neeni oonee?” giide A oochchanaw xalibeenna; ayissi gooppe, Godaa I gideeddawaa unttuntu ereeddino.

¹³ Yesuusi yiide, ukithaa akkiide, unttuntussi immeedda; moliyaakka hewaadan immeedda.

¹⁴ Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaappe guyyiyan, bare kaalliyaawanttussi beettishshin hawe heezzenhuwaa.

Yesuusanne Phexiroosa

¹⁵ Unttuntu qumaa meeddawaappe guyyiyan, Yesuusi Simooni Phexiroosa, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana hawanttuppe aathaade siiqay?” † yaageedda.

Simooni Phexiroose, “E Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi A, “Ta dorssa maratuwaa heemma” yaageedda.

¹⁶ Yesuusi qassikka, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana siiqay?” yaageedda.

Simooni Phexiroose, “E Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi, “Ta dorssatuwaa heemma” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi heezzenhuwaa, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana dosay?” yaageedda.

Yesuusi heezzenhuwaa Simooni Phexiroosa, “Taana dosay?” yaagiide oochcheedda diraw, Phexiroose azzaniide, “Godaw, neeni ubbabaa eraasa; taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi, “Ta dorssatuwaa heemma.

¹⁸ Taani new tumuwaa oday; neeni wodallatethaan de7iya wode, ne xeessan saqqiyaa neerekka dancaadde, neeni koyyeeddasaa baasa. Shin cimeeddawaappe guyyiyan, ne kushiya micca bessaasa. Neena hara uray dancissanawaa; neeni dosennasaakka afee” yaageedda.

¹⁹ Yesuusi hewaa Phexiroose ay mala hayquwaa hayqqiide, Xoossaa bonchchissanenttonne erissanaw geedda; qassi hewaa geeddawaappe guyyiyan, Yesuusi Phexiroosa, “Taana kaalla” yaageedda.

Yesuusanne Yokko Kaalliyaawaa

²⁰ Phexiroose guyye simmiide, Yesuusi siiqiyaa kaalliyaawe bareppe guyyenna yiyaawaa be7eedda; he kaalliyaawe kawuwaa miyaa sa7an Yesuusakko shiiqiide A, “Godaw, neena aathi immanawe oonee?” yaageeddawaa.

²¹ Phexiroose he kaalliyaawaa be7iide Yesuusa, “Godaw, ha bitani qassi waananee?” yaageedda.

²² Yesuusi A, “Taani yaana gakkanaw I de7ana mala Taani koyyoope, hewe neena ayaa metii? Neeni Taana kaalla” yaageedda.

²³ Hewaa diraw, he kaalliyaawe hayqqenna giya haasayay ishaturwaa ubbaakko gakeedda; shin Yesuusi, “Taani yaana gakkanaw, I de7ana mala, Taani koyyoope, neena ayaa metii?” geeddawaappe attin, “Hayqqenna” gibeenna.

²⁴ He yewuwaabaa markkatteeddawenne qassi hewaa xaafeddawe he kaalliyaawaa A markkatethay tuma gidiyaawaa nuuni ereetto.

† 21:15 “... taana hawanttuppe aathaade siiqay?” Hawaa guussay, “Taana ha yewatuwaa siiqiyawaappe aathaade siiqay?” guussaa.

²⁵ Yesuusi otheedda hara darobaykka de7ee; ubbabay huuphiyaan huuphiyaan xaafettintto, xaafettiyaa maxaafatoo ha mule alamii gidanawaa taw malatenna.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Oosuwa Geluwa

Yesuusi kiitteeddawanttu oosuwa geetettiyaa maxaafay, Luuqaasa mishiraachchuwa kaalliide xaafetteedda maxaafaa. Aw de7iyaa huuphe qofay koyro Yesuusa kaalleedda asatuu Geeshsha Ayyaanaan kaalesettiide, aabaa odiyaa mishiraachchuwa qaalaa “Yeerusalaamen, Yihudaa gadiyaa ubbaan, Sammaaryan, sa7aa gaxaa gakkanaw” mishiraachchuwa qaalaa wooti gadiyaa ubbaa gatheeddentto odanaassa (Kit 1:8). Maxaafay Kiristinnaa ammanuu Ayihuda asatuwa gidдон doomettiide, kumentha alamiyaan de7iyaa asaa ubbaa ammanuwa gidana gakkanaw waani aakkeeddentto odiyaa taarikiyaa. Xaafii, ammaniyaa asatuu Roomaa kawutethaa olanaw garssanna maqqettiyaa asaa gidennawaanne Kiristinnaa ammanuu Ayihudatuwa ammanuwa kumentha udiyaawaa gidiyawaa erissanaw darissi daaburiide ootheedda.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Oosuu Yesuusabaa odiyaa mishiraachchuwa qalay gakkiiyaa sa7ay wodiyaan wodiyaan aakki aakki biyaawaanne woosa golli eqqeed-dawaa qonccissiyaawaa heezzu huuphe saan shaakkanaw danddayettee:

1@ Kiristinnaa ammanuu Yesuusi saluwa pude bi simmina doometteeddabaa;

2@ Israa7eeliyaa gadiyaa ubbaa gakeeddabaanne

3@ Roome gujjiide Meediteraaniyaa Abbaa yuushshuwaan de7iyaa gadiyaan aakkeeddawaa odee.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Oosuwa maxaafan daroppe erettowe Geeshsha Ayyaanaa oosuwa gidishshin, Phenxxeqostte gallassi Yeerusalaamen de7iyaa ammaniyaawanttu bolla wolqqaappe I wodhdheeddawaa, hawaadanka maxaafaa gidдон odetteedda oosatuwa ubbaan beetteeddawaadan, Geeshsha Ayyaanay woosa golliyaanne woosa golliyaa kaaletthiyaawantta kaaletheeddawaanne minisseeddawaa gujjiide odee. Beni wode oosettiyaa Kiristinnaa kiitay dumma dumma odeedda qaalaa gidoppe maxi kessina, qanthaan shiiqeedda. Yesuusi Kiitteeddawanttu Oosuwa gidдон poletteedda kiitatuukka he oosuu ammaniyaa asaa de7uwaaninne ammaniyaawanttu ittippetethaan de7iyaa wolqqay ay keenaa darentto odee.

Shemppatuwa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwa

Markkatethaw giiguwa (1:1-26)

Wursethaan Yesuusi immeedda azazuwaanne hidootaa (1:1-14)

Yihudaa kotaa geleeddawaa (1:15-26)

Yeerusalaamen osetteedda markkatethaa (2:1-8:3)

Yihudaaninne Sammariyaan osetteedda markkatethaa (8:4-12:25)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaabaa (13:1-28:31)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaassi koyro hametaa (13:1-14:28)

Yeerusalaame shiiquwa (15:1-35)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaassi laa7etho hametaa (15:36-18:22)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaassi heezzenho hametaa (18:23-21:16)

Yeerusalaamen, Qeesariyaaninne Roomen haneedda Phawuloosa qashuwa (21:17-28:31)

1-2 Toofiloosaa, Yesuusi saluwa beedda gallasay gakkanaw, oothanawunne tamarissanaw doommeeddawaa ubbabaa taani ta koyro maxaafaan * xaafaaddi. Saluwa baanaappe kase I bare dooriide kiitteeddawantta Geeshsha Ayyaanaan azazeedda.

1:1-2 Luq 1:1-4 * 1:1-2 ta koyro maxaafaan: Luuqaasa Mishiraachchuwa Maxaafaa.

³ I bare kiitteeeddawanttoo oytamu gallassaa beettiiddinne qassi Xoossaa kawutethaabaa untunttoo odiidde, bare waayyiyaappe guyyiyan, hayquwaappe dendeeddawaa sidhe baynnaan loythi ammanthiide, barena untuntta besseedda.

⁴ Untuntunna ittippe de7iidde, untuntta hawaadan yaagiide azazedda; “Yeerusalaameppe kesoppite; shin hinttenttu Taappe siseedda Ta Aabbu hinttenttoo immana giide hidooteeddawaa naagite.

⁵ Ayissi gooppe, Yohaannisi haathan xammaqeedda; shin guutha wodiyaappe guyyiyan, Geeshsha Ayyaanaan hinttenttu xammaqettanita” yaageedda.

Yesuusi Saluwaa Beedda
(*Mar 16:19-20; Luq 24:50-53*)

⁶ Yesuusi kiitteeeddawanttu Yesuusanna gakettedda wode A, “Godaw, ha wodiyaan Israa7eelatuwassi kawutethaa zaaranii?” yaagiide oochcheeddino.

⁷ Yesuusi untuntta, “Ta Aabbu bare godatethaan keereedda agenaanne wodiya hinttenttu eranaassa gidenna.

⁸ Shin Geeshsha Ayyaanay hinttenttu bolla wodhdhiyaa wode, wolqqaa hinttenttu akkanita; yaatiide Yeerusalaameninne Yihudaa gadiyaa ubbaan, Sammaariyaaninne gadiyaa gaxaa ubbaa gakkanaw Taw markkattiyaawantta gidanita” yaageedda.

⁹ Hewaa geeddawaappe guyyiyan, untunttu xeellishshin, dhoqqu dhoqqu giidde, saluwaa biina, untunttu ayfiyaappe shaarii A gentheedda.

¹⁰ Yesuusi bollow denddiyaa wode, untunttu saluwaa caddi xeellishshin, bootha mayuwaa mayyeedda laa77u asatuu ellekka untunttu matan eqqiide,

¹¹ “Galiilaa asatoo, saluwaa xeelliidde, hinttenttu ayissi eqqeedditee? Ha hinttenttuppe saluwaa beedda Yesuusi saluwaa biyaawaa hinttenttu be7eeddawaadankka, simmiide yaanawaa” yaageeddino.

Yihudaa Kotaa Maatiyaasi Dooretteedda
(*Mat 27:3-10*)

¹² Hewaappe guyyiyan, Yesuusi kiitteeeddawanttu Debre Zayte geetettiyaa Wogaraa mithaa deriyaappe Yeerusalaame simmeeddino. Wogaraa mithaa derii Yeerusalaameppe itti kiilo mitiriyaa keena.

¹³ Yesuusi kiitteeeddawanttu Yeerusalaame geliide, barenttu de7iyaa sa7aa dhoqqaa pude keseeddino; yaa keseeddawanttu sunthay Phexiroosa, Yohaannisa, Yayiqooba, Inddiraasa, Piliphphoosa, Toomaasa, Barttalamoosa, Maatoossa, Ippiyooosa na7aa Yayiqooba, bare gadiyaassi seelettiiyaa † Simoonanne Yayiqooba na7aa Yihudaa.

¹⁴ Hawanttu ubbatuu maccawanttunna, Yesuusa dayi Mayraamminnan Yesuusa ishātuwaanna ubbay itti wozanaa gidiide, ubba wode ittippetethaan woossaw shiiqiino.

¹⁵ He wode, Phexiroosi xeetanne laatama gidiyaa ammaniyaa asaa shiiquwaan ittippe de7iyaa bare ishātuwaa gidon dendi eqqiide, hawaadan yaageedda;

¹⁶ “Taanaadan ammaniyaawanttoo, Yesuusa oyqqeeddawannta kaaletheedda Yihudaabaa Geeshsha Ayyaanay kase Daawite doonaan odeedda Xoossaa maxaafaa qaalay polettanaw bessee.

¹⁷ Ayissi gooppe, Yihudaa Asqqorootu nuunanna de7ee; qassi nuunanna ittuwaa gidi paydettiide oosuwaa baggay de7ana mala dooretteedda” yaageedda.

¹⁸ Yihudaa Asqqorootu bare iita oosuwan demmeedda miishshaan gadiyaa shammeedda; sinthaw guufanniide kunddina, A uluu gidduwaappe daaketedda; A maraccii ubbaykka karew phulxxetti kesi aggeedda.

1:4 Luq 24:49 † **1:13** bare gadiyaassi seelettiiyaa: Ha sunthay kaallappe Roome asaanna eqettiide oletteedda Ayihude asaassi imetteeddawaa.

¹⁹ Yihudaa bolla haneeddawaa Yeerusalaamen de7iyaa asay ubbay siseedda; hewaa diraw, he gadiyaa barenttu qaalaan Akelddaamaa giide suntheeddino; hewaa bilethay suuthaa gadiyaa giyaawaa.

²⁰ Phexiroosi odiidde, “Ayissi gooppe, Mazimuriyaa Maxaafaan, ‘A golli mela atto;

ooninne hewaan de7oppo’

qassi

‘A sunthatethaakka haray akko’

geetettiide xaafetteedda.

²¹⁻²² Hewaa diraw, itti asay Godaa Yesuusa dennduwaa markkattanaw, nuunanna gaketanaw bessee; Yohaannisi xammaqeedda wodiyaappe doommiide, Yesuusi nuuppe saluwaa beedda wodii gakkanaassi, Godaa Yesuusi nuunanna hametteedda wodiya ubbaan I nuunanna de7iyaawanttuppe ittuwaa gidi sunthettanaw bessee.”

²³ Hewaappe guyye ammaniyaa asay dooruwaassi Yosxxoosa giyaa Barsaabaa geetettiyaa Yooseefanne Maatiyaasa laa77uwaa esseeddino.

²⁴⁻²⁵ Hewaappe guyyian, Xoossaa woossiide, “Ubbaa wozanaa eriyaa Godaw, Yihudaa Asqqorootu baresaa baanaw yeggiide beedda oosuwaanne Yesuusi kiitteedda oosuwaa hadaraa akkanaadan, ha laa77u asatuwaappe ittuwaa neeni dooreeddawaa nuuna bessa” yaageeddino.

²⁶ Unttuntun saamaa yeggeeddino; saamay Maatiyaasa bollan wodhdhina, Maatiyaasi Yesuusi kiitteedda tammanne itti kiitettawanttunna paydetteedda.

2

Yesuusa Kaalliyawanttu Bolla Geeshsha Ayyaanaa Wodhethaa

¹ Phenxxeqostte * giyaa gallassay gakeedda wode, ammaniyawanttu ubbatuu ittippe gidiide, ittisaa shiiqi de7ishshin,

² wolqqaama gotuwaadan guummiyaa gunthay wozanaa aathennaan saluwaappe yiide, untunttu utteedda golliyaa ubbaa kumeedda.

³ Qassi tamaa lacuwaadan poddugiyaawe untunttoo beettiide, shaaketti shaaketti, untunttu ubbaa bolla wodhdheedda.

⁴ Untunttu ubbaan Geeshsha Ayyaanay kumiide, duma duma qaalaan haasayana mala, untuntta danddayissina, haasayaa doommeeddino.

⁵ Sa7aan de7iyaa asaa zerethaa ubbaappe yiide, Xoossaw yayyiyaa ittippe de7iyaa Ayihudatuu Yeerusalaamen de7iino.

⁶ Ha gunthaa siseedda wode, asay ubbay shiiqeedda; untunttu barenttu qaalaan qaalaan haasayishshin siseedda diraw, giyaawaa dhayeeddino.

⁷ Asay ubbay maalalettiidenne hawe oorathabaa giidde, “Be7ite; ha haasayiyawanttu ubbatuu Galiilaa asatuwaa gidikkinoo?”

⁸ Yaatina, nuuni nu yeletteedda gade qaalaan untunttu haasayishshin waaniide siseettoo?

⁹ Nuuni Phartte asatuu, Meedoone asatuu, Elaameexe asatuu, laa77u shaafatuwaappe gidduwan de7iyaawanttu, Yihudaan, Qaphphadooqiyan, Phanxxoossan, Iisiyan,

¹⁰⁻¹¹ Pirggiyan, Phinifliyan, Gibxen, Qereena baggan de7iyaa Liibiyaa woradatuwan de7iyaawanttu, Roomeppe yeedda immathatuu, Ayihudatuu, Ayihudatethaw laametteedda nuuppe amareeddawanttu, Qarixxeese asatuunne, Arabiyaa asatuu, Xoossay ootheedda wolqqaama oosuwaa nu qaalaan untunttu haasayishshin siseeddo” yaageeddino.

1:20 Maz 69:25; 109:8 * **2:1** Phenxxeqostte: Ayihudiyaa asay Paasigaa Baalaa bonchchoodeppe ishatamu gallassay aadhdi simmina bonchchettiyaa zargaa qoychchaa baalaa geetettiyawaa. **2:1** Wog 23:15-21; Zar 16:9-11

¹² Ubbaykka maalalettiide, yewuu barenttoo gelennaan ixgina barenttu gidдон, “Laa hawe waagiyaawee?” yaageeddino.

¹³ Shin hara asatuu ammaniyaawanttu bollan Qilliicciidde, “Hawanttu ushiide mathotteeddino” yaageeddino.

Phexiroosa Haasayaa

¹⁴ Shin Phexiroosi, Yesuusi kiitteedda hara tammanne itti kiitettowanttunna denddi eqqiide, bare kooshshaa dhogqu oothiide, untunttoo hawaadan yaagi odeedda; “Ayi-hudatoo, qassi Yeerusalaamen de7iyaa ubbatoo, taani odiyaawaa sisite. Hawe hinttenttoo eretto; hinttenttu qoppiyaawaadan, hawanttu mathottibeykkino.

¹⁵ Ayissi gooppe, wonttaappe biro heezzu saate gidee.

¹⁶ Shin hawe Nabiya Iyu7eel haasayeeddawaa.

¹⁷ “I haasayiidde, ‘Xoossay hawaadan yaageedda; wodiya wurssethaan hawaadan hananawaa.

Taani asaa ubbaa bollan ta Ayyaanaa gussana.

Hinttenttu attuma naanayne hinttenttu macca naanay timbbitiyaa odanawantta.

Hinttenttu wodalla naanaykka saxaa be7anawantta; hinttenttu cimatuukka akumuwaa akumettanawantta.

¹⁸ He gallassatun ta attuma qoomatuwaa bollaninne ta macca ashikkaratuwaa bollan Taani Ta Ayyaanaa gussana.

Hewaappe guyye untunttu timbbitiyaa odanawantta.

¹⁹ Qassi Taani bolla saluwan oorathabaa, garssa sa7ankka malaataa bessana. Suuthay, tamayenne shaariyaadan kammeedda cuway de7ana.

²⁰ Wolqqaamanne bonchcho gideedda Godaa gallassay gakkanaappe kase away dhumaana; agenaykka suuthaa malatana.

²¹ He wode hawaadan hananawaa; Godaa sunthaa xeesiyaa ooninne attana’ yaageedda.

²² “Israa7eeliyaa asatoo, ha qaalaa sisite; Naazireetiyaa Yesuusi hinttenttu gidдон Xoossay barenan ootheedda wolqqaama oosuwan, oorathabaaninne malaatan hinttenttoo dhiishiseedda asa; hewaa hinttenttukka eriita.

²³ Yesuusi hinttenttoo imettana mala, Xoossay kase bare sheniyaaninne bare eraan bare qofaa qachchi wotheedda; yaatina, A hinttenttu nagaranchchatuwaa kushiyan masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishisiide, kaqissi wodhiseedda.

²⁴ Shin hayquu Yesuusa oyqqanaw danddayibeenna diraw, Xoossay hayquwaa seelaa aappe dhayisiide, A dentheedda.

²⁵ Ayissi gooppe, Daawite Yesuusabaa hawaadan yaageedda; “Taani metootennaadan, Goday ta ushechchaan de7iyaa diraw, taani ubba wode Godaa ta matan be7ay.

²⁶ Hewaa diraw, ta wozanay nashetteedda; ta inxxarssankka nashechchay kumeedda. Qassi ta bollaykka lo77o de7ana giide, nashechchaan naagee.

²⁷ Ayissi gooppe, ta shemppuwaa

Si7ooliyan aggakka.

Qassi ne Geeshsha Na7aa anhaakka wooqethakka.

²⁸ Neeni taana de7uwaa ogiyaa erssaadda.

Neeni taananna de7iyaawaan
taani darii nashettay'

yaageedda.

²⁹ "Ishatoo, nu aawatuwa kaappuwaa Daawitebaa taani hinttentoo geeshshaade odanaw bessee; Daawite hayqqiide moogetteedda; A duufuu hachche gakkanawukka nu matan de7ee.

³⁰ Daawite Nabiyaa gideedda dirawunne Xoossay A naanaa zerethaappe ittuwaa A kawutethaa oydiyaan utissanaw aw caaqgeeddawaa ereedda diraw,

³¹ Kiristtoosa dendduwaa sinthaw xeelliide, 'A shemppuu Si7ooliyan attibeenna; A bollaay akka wooqqibeenna' giide odeedda.

³² "Xoossay Yesuusa hayquwaappe dentheeddawaassi nuuni ubbay markka.

³³ Hewaa diraw, Xoossay bareppe ushechcha baggan † A dhoqqu dhoqqu udiide, aw Geeshsha Ayyaanaa immana geeddawaadan, Geeshsha Ayyaanaa akkiide, hawaa hinttenttu ha77i be7iyaawaanne sisiyaawaa nu bolla gusseedda.

³⁴⁻³⁵ Ayissi gooppe, Daawite bare huuphew saluwaa kesibeenna; shin yaageedda; 'Goday ta Godaa; "Taani ne morkketuwaa

neeni gediyaan yedhdha eqqiyaawaa oothana gakkanaw hawaan taappe ushechcha bagganna utta" geedda' yaageedda.

³⁶ "Hewaa diraw, Xoossay masqqaliyaa bolla misimaariyan ha hinttenttu dhishiide kaqqeedda Yesuusa Godanne Kiristtoosa otheeddawaa Israa7eeliyaa asaa zerethay ubbay tumuppe ero" yaageedda.

³⁷ Asay Phexiroosi geeddawaa siseedda wode, asaw wozanay daroppe boshettina, Phexiroosanne Yesuusi kiitteedda haratuwaa, "Nu ishadoo, yaatina nuuni ayaa uda-nee?" yaageeddino.

³⁸ Phexiroosi untuntta, "Hinttenttu nagaray atto geetettana mala, nagaraappe simmiide, hinttenttu huuphiyan huuphiyan Yesuusi Kiristtoosa sunthan xammaqettite. Xoossay immiyaa Geeshsha Ayyaanaa hinttenttu akkana.

³⁹ Ayissi gooppe, Xoossay immana geedda qalay hinttenttussa, hinttenttu naanatuwassanne Goday nu Xoossay barekko xeesiyaa haakuwaan de7iyaawanttu ubbaassa" yaageedda.

⁴⁰ Phexiroosi untunttoo qaalaa haraakka gujji markkattiide, "Ha wodiya geella asaappe hinttenttu huuphiyaa ashshite" yaagiide zoreedda.

⁴¹ Phexiroosi odeeddawaa akkeeddawanttu xammaqetteeddino; he gallassi heezzu sha77a gidiyaa asay ammaneeddino.

⁴² Untunttu Yesuusi kiitteeddawanttu timirttiyaan, ittippetethaan ukithaa menthi miyaawaaninne Xoossaa woosan gencciino.

Ammaniyaa Asay Ishatethaaninne Ittippetethaan De7iyaa De7uwaa

⁴³ Yesuusi kiitteeddawanttu kushiyan daro oorathabayanne malaatatu oosettina, asaa ubbaa yashshay oyqqeedda.

⁴⁴ Ammaneedda ubbatuu ittippe de7iino; qassi barenttoo de7iyaabaa ubbaakka ittippe shaakki akkeeddino.

⁴⁵ Untunttu barenttu gadiyaanne barenttoo de7iyaabaa zali77i zali77iide, oonanne koshsheedda keena miishshaa ubbaw shaakkeeddino.

^{2:30} Maz 132:11; 2Sa 7:12-13 † ^{2:33} ushechcha bagga: Guussay bonchchuwaanne wolqqaa bessiyaa sa7aa.
^{2:34-35} Maz 110:1

⁴⁶ Qassi ubba gallassi, itti wozanaa gidiide, Geeshsha Golliyaan paccennaan gaket-tiide, barenttu golle golle xeessettiide nashechchaaninne pashikka wozanaan qumaa miino.

⁴⁷ Xoossaa galatiidde, asaa ubbaan sabetteeddino. Qassi Goday ammani at-tiyaawantta gallassi gallassikka untunttu bolla gujje.

3

Itti Wobba Bitani Paxeedda

¹ Itti gallassi, Phexiroossinne Yohaannisi Xoossaa woossanaw udduppu saatiyaan Geeshsha Golliyaa beeddino.

² Yelettoodeppe doommiide, gundda gidiide de7iyaa itti bitani Geeshsha Golliyaa geliyaa asaappe miishshaa woossanaw, ubba gallassi darii lo77a giyaa Geeshsha Golliyaa penggiyan asay afiide wothiyaawe de7ee.

³ He wobba bitani, Phexiroossinne Yohaannisi Geeshsha Golliyaa gelana hanishshin be7iide, miishshaa untuntta woosseedda.

⁴ Phexiroosi Yohaannisanna A caddi xeelliide, “Nuukko haa xeella” yaageedda.

⁵ Wobba bitani untuntuppe ittibaa akkanaw koyyiide, untunttukko xeelleedda.

⁶ Shin Phexiroosi A, “Taw miishshay baawa; shin taw de7iyaabaa taani new immana; Naazireetiyyaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan denddaade hametta” yaageedda.

⁷ Yaatiide, wobba bitaniyaa bare ushechcha kushiyan oyqqiide, pude dentheedda; ellekka A gediinne meeshi meqethay minni aggeedda.

⁸ Bitani pude guppiide, denddi eqqeedda; yaanne haanne hametaa doommeedda. Hewaappe guyyiyan hamettiide, guppiidinne Xoossaa galatiidde, untuntunna it-tippe Geeshsha Golliyaa geleedda.

⁹ I hamettishshiinanne Xoossaa galatishshin, asay ubbay A be7eedda.

¹⁰ Yaatiide, miishshaa woossanaw darii lo77a giyaa Geeshsha Golliyaa penggiyaan utteeddawe A gideeddawaa akeekeddino; I haneeddawaa be7iide maalaletteeddino.

Phexiroosi Geeshsha Golliyan Haasayeedda Haasayaa

¹¹ Bitani Phexiroosanne Yohaannisa oyqqi utteedda wode, asay ubbay maalalettiide, Solomone barandaa * giyaasan ittippe untunttukko woxxeeddino.

¹² Phexiroosi asaa be7eedda wode untunttoo yaageedda; “Israa7eeliyaa asatoo, ayissi hawoo maalalettiitee? Woy ayissi nuuna caddi xeelliitee? Nuuni nu wolqqaan woy Xoossaa malatiyaawaan ha bitaniyaa hametheeddawaa hinttentoo malatii?”

¹³ Abraahaamo Xoossay, Yisaaqa Xoossay, Yayiqooba Xoossay, nu aawatuwa Xoossay, hinttentu aathi immeeddawaa Philaaxoosi billanaw qoppi utteedda wode, hinttentu A sinthan, ‘Nuuni A erokko’ geedda bare Na7aa Yesuusa bonchcheedda.

¹⁴ Shin hinttentu geeshshaanne xilluwaa, ‘Nuuni A erokko’ giide, shemppuwaa wodheeddawaa A diraa hinttentoo billanaw Philaaxoosa woosseeddita.

¹⁵ De7uwaa immiyaawaa hinttentu wodheeddita; shin Xoossay hayquwaappe A dentheeddawaassi nuuni markka.

¹⁶ Ha wobba bitaniyaa Yesuusa sunthaa wolqqay minisseedda; hinttentu be7iyaawenne eriyaawekka I A sunthan ammaniyaawaan oosetteedda; ha hinttentu ubbaa sinthan A hawaadan loytheeddawe, Yesuusa I ammaniyaawaa.

¹⁷ “Ha77ikka taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttentukka hinttentta kaalliyaawanttudun, erennaan ootheeddawaa taani eray.

¹⁸ Shin Xoossay beni, nabatuwaa ubbatuwaa doonaan, ‘Kiristtoosi waayyettana bessee’ yaagiide odeedda; bare odeeddawaakka hawaadan poleedda.

* **3:11 Solomone barandaa:** Geeshsha golliyaa away doliyaa sintha bagganna cora asay shiiqiyyaa adussanne aako sa7aa.

¹⁹⁻²⁰ Simmi Xoossay hinttenttu nagaraa maaranaadan, Godaa matappe ayyaanaa minotethaa wodii hinttenttoo yaanaadaaninne Xoossay Yesuusi Kiristtoosa kase hinttenttoo odettowaadan yeddanaadan, hinttenttu nagaraa paaxiide Xoossaakko simmite.

²¹ Xoossay geeshshaa gideedda bare nabatuwaa doonan benippe doommiide haasayeeddawaadan, ubbabay ooraxxiyaa wodii gakkanaw, Yesuusi saluwan gami77anaw bessee.

²² Muse, ‘Goday Xoossay, hinttenttu zariyaa giddoppe hinttenttoo taanaadan nabiyya denthana; hinttenttu I giyaawaa ubbaa sisite.

²³ He nabii odiyaawaa sisenna asay ooninne asaa giddoppe shaaketti dhayo’ yaageedda.

²⁴ “Qassi Saameelappe doommiide, aappe kaalla denddeedda nabatuu ubbatuu, ha wodiyaabaa odeeddino.

²⁵ Hinttenttu nabatuwaa naanaa; qassi Xoossay Abraahaamossi, ‘Sa7aan de7iyaa asaa ubbaa taani ne zerethaa bagganna anjjana’ yaagiide nu aawatuwanna caaqqeedda caaquwaa laattiyaa naanaa.

²⁶ Xoossay hinttentta ubbatuwaa hinttenttu iita oosuwaappe zaariide anjjana mala, bare Qoomaa † dentiide, hinttenttoo koyro yeddeedda” yaageedda.

4

Phexiroossinne Yohaannisi Ayihudatuwaa Shanggatuwaa Sintha Shiiqueeddino

¹ Phexiroossinne Yohaannisi asaassi odishshin, qeesatuwaa kaappatuu, Geeshsha Golliyya wottaaddaratuwaa azaziyaawenne Saduuqaawanatuu,

² untunttu asaa tamarissiyaa dirawunne hara asatuu hayquwaappe denddanawoo markka gidana mala, Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaa odeedda diraw, darii yilotiide, untunttukko yeeddino.

³ Untuntta oyqqiide, sa7ay omarssidiggo diraw wonttanaassi qasho golle gelisseeddino.

⁴ Shin qaalaa siseeddawanttuppe coratuu ammaneeddino; attuma asaa payduu ichcheshu sha77a keena gideedda.

⁵⁻⁶ Wonttetha gallassi, untuntta mooddiyaawanttu, Ayihuda asaa cimatu, Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttu, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappatuu Haanni, Qayaafi, Yohaannisi Iskkindirinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappatuwaa dabbatuu ubbay Yeerusalaamen shiiqueeddino.

⁷ Yesuusi kiitteeddawantta barenttu gidduwan essiide, “Aya wolqqaan woy O sunthan hawaa hinttenttu otheedditee?” yaagiide oochcheeddino.

⁸ He wode Phexiroosi barenan Geeshsha Ayyaanay kumina, untuntta hawaadan yaageedda; “Asaa kaaletiyaawanttoo, Ayihuda asaa cimato,

⁹ hachche ha hargganchcha bitaniyaassi oosetteedda lo77o oosuwaabanne I waani paxeeddento, hinttenttu nuuna oochchooppe,

¹⁰ masqqaliyaa bolla misimaariyan hinttenttu dhishiide kaqqina, Xoossay hayquwaappe dentheedda Naazireetiyaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan ha bitani paxiide, hinttenttu sinthaan eqqeeddawe hinttenttu ubbaassinne Israa7eeliyaa asaa ubbaw eretto.

¹¹ Golliyya keexxiyaawanttu hinttenttu kadhiide ixweedda tuussay golliyya ubbaa tookkiyaa koshshiyaa tuussaa gideedda.

¹² Asay atotethaa Yesuusa bagganna demmanaappe attin, hara O baggannanne demmenna; nuuni A sunthan oothanaw bessee; ayissi gooppe, Xoossay saluwaappe garssan asaassi immeedda hara sunthay baawa” yaageedda.

¹³ Shiiquwaa asay Phexiroossinne Yohaannisi xaleedda xalaa be7eedda wode, untunttu tamaribeenna coo asaa gideeddawaa akeekiide maalaletteeddino; untunttu Yesuusanna de7iyaawaakka ereeddino.

¹⁴ Qassi paxeedda bitani Phexiroossannanne Yohaannisanna eqqeeddawaa asay be7iide, giyaawaa dhayeeddino.

¹⁵ Shin Phexiroossinne Yohaannisi shiiquwaappe kare kesana mala asay azaziide, bare gidдон zorettiide,

¹⁶ “Ha asatuwaa ayaa udanee? Ayissi gooppe, untunttu kushiyan oosetteedda wolqqaama malaatatu Yeerusalaamen de7iyaa ubbaw beetteedda. Nuuni hewaa erokko gaanaw danddayokko.

¹⁷ Shin yewuu asaw laalettenna mala, hawaappe sinthaw ha asatuu Yesuusa sunthaa oossinne odennaadan, minissiide untunttu, ‘Hinttena erite’ goytte” yaageeddino.

¹⁸ Untunttu xeesiide, Yesuusa sunthaa mulekka denthenaadaninne aabaa tamarisennaadan azazeeddino.

¹⁹ Shin Phexiroossinne Yohaannisi zaariide, “Xoossaw eeno giyaawaa aggiide, hinttentoo eeno giyaawe Xoossaa sinthan lo77enttonne ane hintte pirddite.

²⁰ Ayissi gooppe, nuuni be7eeddabaanne siseeddabaa odennaan agganaw danddayokko” yaagiide shiiqeedda asaw odeeddino.

²¹ Shiiqueedda asay untunttu muranaw gaasottiyaabay dhayina, laa7ethuwaa darissi palumettiide, haneeddabaw asay ubbay Xoossaa galatiyaa diraw, untunttu billiide yeddeeddino.

²² He harggiyaappe pathiyaa malaatatu aw oosetteedda bitani yelettoodeppe laythay aw oytamuwaappe aadhheedda.

Yesuusi Kiitteeddawanttunne Hara Ammaniyaa Asatuu Dhuma Wode Woosseedda Woosaa

²³ Phexiroossinne Yohaannisi bilettiide, barenttu dabbatuwakko biide, qeesatuwaa kaappatuunne Ayihuda cimatu barentta geeddabaa ubbaa untunttu odeeddino.

²⁴ Untunttu hewaa siseedda wode, itti wozana gidiide, Xoossaa hawaadan yaagiide woosseeddino; “Ubbaa Mooddiyaa Godaw, saluwaa, sa7aa, abbaanne untunttu gidдон de7iyaa ubbabaa medhdheeddawoo,

²⁵ Neeni New oothiyaa nu aawuwaa Daawite doonaan Geeshsha Ayyaan haasayaadde,

‘Ayihuda gidenna asay ayissi yiloteeddee?

Qassi asay ayissi danbbennabaw maqqetteeddee?

²⁶ Sa7aa kaatatu giigetteeddino;

gadiyaa mooddiyaawanttu Godaa bollaninne

I okkeedda Kiristtoosa bolla ittippe denddeeddino’
yaagaade haasayaadda.

²⁷ “Ayissi gooppe, Heeroodisinne Phenxxenaawiyaa Philaaxoosi Ayihuda gidenna asaannanne Israa7eeliyaa asaanna, neeni okkeedda Kiristtoosa ne Geeshsha Na7aa Yesuusa bolla denddanaw, ha katamaan shiiqeeddawe tuma.

²⁸ Qassi neeni ne wolqqaaninne ne sheniyaan hanana gaade qoppa utteeddabaa ubbaa oothanaw shiiqeeddino.

²⁹ Ha77ikka Godaw, untunttu naasiyaa xeella; nuuni neena kaalliyaawanttu, ne qaalaa kumentha qonccetethaan odanaadan, nuuna danddayissa.

³⁰ Pathanaw ne wolqqa bessa; qassi ne Geeshsha Na7aa Yesuusa sunthan oorathabaanne malaataa oosissa” giide woosseeddino.

³¹ Unttuntu Xoossaa woosseeddawaappe guyyiyan, he unttuntu shiiqeeddasay qaaxxeedda. Unttuntu ubbaan Geeshsha Ayyaanay kumina, Xoossaa qaalaa qoncetethaan odeeddino.

Koyro Ammaneedda Asatuwaa Ittipetethaa De7uwaa

³² Ammaniyaawanttu ubbatuu qofaaninne wozanaan ittuwaa gideeddino. Unttuntu mehii ubbay ittippe de7iyaawaappe attin, barew de7eeddabaa ooninne barenttubaa gibeenna.

³³ Yesuusi kiitteeddawanttu Godaa Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaa wolqqaama wolqqaan markkattiino; qassi Xoossay unttunttoo ubbaw aadho keekatethaa darissiide immeedda.

³⁴ Ammaniyaawanttu gidдон metootanchchay ittuunne baawa; ayissi gooppe, biittay woy golli de7iyaawanttu ubbatuu zali77iide, akkeedda miishshaa ahiide,

³⁵ Yesuusi kiitteeddawanttussi immiino; he miishshay asaw koshshiyaawaadan shaaketti, huuphiyan huuphiyan imettee.

³⁶ Qophiroosa geetettiyaa saan yeletteedda Yooseefa giyaa Leewiyaa zarii ittuu de7ee; A sunthaa Yesuusi kiitteeddawanttu Barnaabaasa geeddino. Hewaa bilethay “Menthethiyaa Na7aa” giyaawaa.

³⁷ Barnaabaasi barew de7iyaa gadiyaa zali77eedda miishshaa ahiide, Yesuusi kiitteeddawanttussi immeedda.

5

Hanaaniyaanne A Machchatti Saphphiiro

¹ Itti Hanaaniyaa geetettiyaa bitani bare machchatti Saphphiirinna gadiyaa zali77eedda.

² He zali77eedda miishshaappe bare machchatta erishshin ashshiide, attowaa Yesuusi kiitteeddawanttussi immeedda.

³ Shin Phexiroosi Hanaaniyaa, “Neeni Geeshsha Ayyaanaa cimmaade ne gadiyaa zali77eedda miishshaappe shaakka ashshana mala, xalahii ne wozanaan ayissi geleeddee?”

⁴ Neeni zali77anaappe kase gadii newaa gidennee? Qassi neeni zali77a simminakka miishshay neessa gidennee? Yaatina, hawaa malabaa oothanaw ayissi ne wozanaan qoppaaddii? Neeni Xoossaw worddotowaappe attin, asaw word-dotabeykka” yaageedda.

⁵ Hanaanii he qaalaa siseedda man77iyankka kunddiide hayqqi aggeedda; hewaa siseedda ubbay daro yayyeedda.

⁶ Wodalla asatuu soy geliide, A anhaa xaaxiide, karew kesi A moogeeddino.

⁷ Heezzu saate gidowaappe guyyiyan, Hanaaniyaa machchatta hewaa erennaan de7aadde gelaaddu.

⁸ Phexiroosi izo, “Hinttenttu gadiyaa hanni keena miishshaan zali77eedditee? Ane taw oda” yaageedda.

Iza, “E hanni keena miishshaan zali77eeddo” yaagaaddu.

⁹ Phexiroosi mishiratto, “Neeninne ne asinay Godaa Ayyaanaa paaccanaw ayissi zoretteedditee? Be7a; ne asinaa moogeedda asatuu karen de7iino; ne anhaakka unttuntu kare kessana” yaageedda.

¹⁰ Mishiratta he man77iyankka Phexiroosa gediya matan kunddaade hayqqaa aggaaddu; wodalla asatuu geliyaa wode hayqqeeddawunno demmiide, kare kesseeddawaappe guyye, izi asinaa duufuwaa matan moogeeddino.

¹¹ Ammaniya asaa ubbayne hewaa siseedda hara asay ubbay darii yayyeedda.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Kushiyan Oosetteedda Oorathabatuwanne Maalalisiyaawantta

¹² Yesuusi kiitteeeddawanttu daro malaataanne oorathabaa asaa gidдон oothiino; ammaniyaa ubbatuu Solomone baranddaan ittippe shiiqiino.

¹³ Hara asaappe untuntunna gaketanaw haray atto ittuunne xalibeenna; shin asay untuntta bonchchee.

¹⁴ Ammaniyaa attuma asaynne macca asay kasewaappe coray Godaassi gujettee.

¹⁵ Hewaa diraw, asay hargganchchatuwaa shanchchamaaninne saleenan qeri tookkiide, Phexiroosi hewaanna aadhdhiyaa wode haray atto, aw kuwenttonne untuntuppe ittuwaa ittuwaa bollanna aadhdhana mala, katamaa ogiyaa doonaa kessiide wothee.

¹⁶ Qassi cora asay Yeerusalaame matan de7iyaa katamatuwaappe hargganchchatuwanne iita ayyaanan oyqetteeda asatuwaa akki yeeddino; ubbatuukka paxeeddino.

Yesuusi Kiitteeeddawanttu Bolla Yedesay Denddeedda

¹⁷ Hewaappe simmina qeesatuwaa kaappuunne aananna de7iyaa Saduqaawanatuu ubbatuu Yesuusi kiitteeeddawantta daro qanaatiide, untuntu bolla denddeeddino.

¹⁸ Qassi Yesuusi kiitteeeddawantta oyqqiide, ubba asaa qachchiyaa golliyaan yeggeeddino.

¹⁹ Shin Godaa kiitanchchay qamma qasho golle penggiyaa dooyyiide, Yesuusi kiitteeeddawantta kare kessiide,

²⁰ “Hinttenttu biide, Geeshsha Golliyan eqqiide, ha ooratha de7uwaa qaala ubba asaw odite” yaageedda.

²¹ Yesuusi kiitteeeddawanttu hewaa siseedda wode, wonttumaathan Geeshsha Golliya geliide, tamarssanaw doommeeddino.

Qassi qeesatuwaa kaappuunne aananna de7iyaawanttu yiide, shiiqeedda asaanna Israa7eeliyaa cimatuwaa ubbatuwaa ittippe xeessiide, Yesuusi kiitteeeddawantta barenttu sintha ahana mala, wottaaddaratuwaa qasho golle kiitteeeddino.

²²⁻²³ Shin wottaaddaratu qasho golle biide, Yesuusi kiitteeeddawantta demmibeykkino; guyye simmiide shiiqeedda asaw, “Nuuni biyaa wode qasho golle kariyaa daro minissi qachchina, naagiyaawanttukka penggiyaan eqqeeddawantta demmeeddo; shin nuuni qasho golliyaa dooyiyaa wode, golle garssan haray atto itti asaynne baawa” yaageeddino.

²⁴ Geeshsha Golliyaa wottaaddaratuwaa kiittiyaawenne qeesatuwaa kaappatuu hewaa siseedda wode, “Hawe waanuwashshaa? Qassi gidini aye hananddeeshsha?” yaagiide hirggeeddino.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, itti bitani untunttukko yiide, “Be7ite; qasho golliyaan hintte qachcheedda asatuu Geeshsha Golliyan eqqiide, asaa tamarissiino” yaagiide untunttoo odeedda.

²⁶ Geeshsha Golliyaa wottaaddaratuwaa azaziyaawe wottaaddaratuwaanna biide, Yesuusi kiitteeeddawantta aheedda; shin untuntu barentta asay shuchchan cad-danawantta giide yayyeedda diraw, untuntta loddaan aheeddino.

²⁷ Untuntu Yesuusi kiitteeeddawantta ahiide, hewaa shiiqeedda shanguwaa sinthan essina, qeesatuwaa kaappuu untuntta,

²⁸ “Hinttentta nuuni he bitaniyaa sunthan tamarissenna mala minissiide azazibeykkoo? Be7ite; hintte timirttiyaa Yeerusalaame katamaa ubbaa gatheeddita; qassi he bitaniyaa shemppuwaan nuuna oythanaw qoppiita!” yaagiide oochcheedda.

²⁹ Phexiroossinne Yesuusi kiitteeedda haranttu zaariide yaageeddino; “Nuuni asaw azazettanaappe Xoossaw azazettanaw bessee.

³⁰ Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishi kaqqiide, hintte wodheedda Yesuusa nu aawatuwa Xoossay hayquwaappe dentheedda;

³¹ Israa7eelatuwassi nagaraappe simaanne nagaraa atto guussaa Yesuusi immana mala, Xoossay mooddiyaawaanne ashshiyaawaa A oothiide, bareppe ushechcha baggan dhoqqu dhoqqu ootheedda.

³² Hewaassi nuuni markka; qassi Xoossay barew azazettiyaawanttussi immeedda Geeshsha Ayyaanaykka markka” yaageeddino.

³³ Shiiqueedda asay hewaa siseedda wode, daro yilotiide, Yesuusi kiitteeddawantta wodhanaw qoppeeddino.

³⁴ Shin asaa ubbaan daro bonchchetteedda Gamaaliyaala geetettiya, higgiiya tamarissiyaa itti Parisaawii, shiiquwaan denddi eqqiide, Yesuusi kiitteeddawanttu guutha wodiyaa kare kesana mala

³⁵ azaziide hewaan shiiqeedda asaa hawaadan yaageedda; “Israa7eeliyaa asatoo, hintte ha asatuwaa oothana qoppiyaawaan hinttentta naagite.

³⁶ Ayissi gooppe, hawaappe kase wodiyaan Tewodaasa geettettiyaawe barena wolqqaama giide denddeedda; denddina oyddu xeetu gidiyaa asatuu aananna gaketteddino; shin A wodhina, A kaalleedda ubbatuukka laalettiiide, maaddenna asa gidiiide atteeddino.

³⁷ Hewaappe guyyiyan, asay paydettiyaa wode, Galiilaa Yihuday denddiide, daro asaa paannuwaa udiide kaaletheedda; shin aakka wodhina, A kaalleedda asay ubbay laaletteedda.

³⁸ “Ha77ikka taani hinttenttoo oday; ha asatuwaappe shaakettite; untuntta bochchoppite. Ayissi gooppe, ha qofaynne ha oosuu asay ootheeddawaa gidoope dhayana.

³⁹ Shin ha qofaynne ha oosuu Xoossaappe yeeddawaa gidoope, hintte untuntta dhayissanaw danddaykkita; ooni eri hawaa haniide Xoossaanna hintte iitettennaadan” yaageedda.

⁴⁰ Hewaappe guyye shiiqeedda asay Gamaaliyaala zoriyaa akkiide, Yesuusi kiitteeddawantta xeesiide, lissuwan shocisseeddino; hewaappe guyyiyan untuntta, “Yesuusa sunthaa laa7ethuwaa ubbakka denthoppite” gi billiide yeddeeddino.

⁴¹ Yesuusa sunthaa diraw, untunttu ugatiide yeellatanaw bessiyaabaa qoppeedda diraw, shanguwaa sinthaappe nashettiide keseeddino.

⁴² Untunttu ubba gallassi Geeshsha Golliyaaninne asaa soyin Yesuusi, Kiristtoosa gideeddawaa tamarissiyaawaanne odiyaawaa yaa gujjeeddino.

6

Woosa Golliyaa Maaddiyaa Laappu Asatuu Dooretteeddino

¹ He wode, kaalliyawanttu payduu dari dari biishshin, Giriike qaala haasayiyaa Ayihudatuunne Yihudaan de7iyaa Ayihudatu walaqetteeddino; ayissi gooppe, Giriike qaala haasayiyaa Ayihudatu, “Ubba gallassi gishettiyaa qumaan nu asinay hayqqo maccawanttu naagettiino” yaageeddino.

² Yesuusi kiitteedda tammanne laa77atuu woosa golle asaa ubbaa xeesiide, hawaadan yaageeddino; “Nuuni Xoossaa qaala odiyaawaa aggiide, qumaa gishanaw nuussi bessenna.

³ Ishatoo, lo77a geetettiyaawantta Geeshsha Ayyaanaynne aadho eratethay kumeedda laappu asatuwaa hintte giddoppe doorite; nuuni qassi untuntta ha oosuwaassi sunthana.

⁴ Shin nuuni Xoossaa woosaaninne qaala oduwan minnana” yaageeddino.

⁵ Yesuusi kiitteeddawanttu haasayeedda haasayay asaa ubbaa nashechcheedda; hewaappe guyye, ammanuunne Geeshsha Ayyaanay kumeedda Isxxifaanoosa, Piliph-phoosa, Phirookoroosa, Niqaaroon, Ximoona, Pharimeenanne Ayihudatuwaa amanuwan geleedda Anxxookiyaa Niiqolaawoosa dooreeddino.

⁶ Yaatiide Yesuusi kiitteeddawanttu sinthaan untuntta essina, Yesuusi kiitteeddawanttu Xoossaa woosseeddawaappe guyyiyan, barenttu kushiya unttuntu bolla wotheeddino.

⁷ Xoossaa qaalay aakki aakki beedda; kaalliyaawanttu payduwaan Yeerusalaamen darissi dari dari beedda; qassi cora qeesatuukka ammaneeddino.

Woosa golliyaa Kaaletthiyaa Isxxifaanoosi Oyqetteedda

⁸ Aadho keekatethaynne wolqqay kumeedda Isxxifaanoosi, asaa gidдон oorathabanne wolqqaama malaataa oothee.

⁹ Aylletthaappe keseedda asaa giyaa Ayihuda ammaniyaawanttuppe, Qereenappe, Iskkindiriyaa asatuwaappe, Kilqqiyaappenne Iisiyappe yeedda itti itti asatuu denddiide, Isxxifaanoosanna palumetteeddino.

¹⁰ Shin Isxxifaanoosi aadho eratethaaninne Ayyaanaan haasayiyaawaa digganaw danddaybeykkino.

¹¹ He wode untunttu, “Muse bollanne Xoossaa bolla I boriyaa qaalaa haasayishshin siseeddo” giyaa worddo asatuwaa shammeeddino.

¹² Asaa ubbaa, cimatuwaanne Muse higgiiyaa tamarissiyaawantta hanqqetheeddino; Isxxifaanoosakko yiide A oyqqiide, shiiqeedda asaakko ahina,

¹³ A bolla xeeseedda worddo markkatuu, “Ha bitani ha Geeshsha Golliyaanne Muse higgiiyaa boriyaawaa awudenne aggenna.

¹⁴ Ayissi gooppe I, ‘Hawe Naazireetiya Yesuusi ha Geeshsha Golliyaa kolana; Muse nuussi immeedda higgiiyaakka laammana’ yaagishshin, nuuni siseeddo” yaageeddino.

¹⁵ Shiiquwaan utteedda asay ubbay Isxxifaanoosa akeekiide xeelliyaa wode, A som77i kiitanchchaa som77iyaa malatee.

7

Isxxifaanoosa Haasayaa

¹ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu Isxxifaanoosa, “Hawe tumee?” yaagiide oochcheedda.

² Isxxifaanoosi “Taanaadan ammaniyaawanttoo, ta aawatoo, sisite! Nu aawuwaa Abraahaamo biro Kaaraane baanaappe kase Masiphphexoomiyan de7ishshin, bonchcho Xoossay aw beettiide,

³ ‘Ne biittaappenne ne dabbatuwaappe shaakettaade, taani neena bessiyaa gadiyaa ba’ yaageedda.

⁴ He wode Abraahaamo Kaladaawatuu gadiyaappe kesiide, Kaaraanen de7anaw beedda. A aabbu hayqqeeddawaappe guyyiyan, Xoossay A ha gade hintte ha77i de7iyaasaa aheedda.

⁵ I ha gadiyaappe haray atto, gediyaan yedhdhiyaa sa7aakka Abraahaamossi im-mibeenna; shin aw na7ay dhayooppekka, Xoossay A, ‘Taani newunne neeppe guyyiyan, ne zerethaw ha gadiyaa laata ootthaade immana’ yaageedda.

⁶ Xoossay Abraahaamossi, ‘Ne zaratuu hara gadiyan de7ana; yaani oyddu xeetu laythaw untunttu aylletananne naaqaattana.

⁷ Shin taani ne zerethaa mooddiyaa asaa bolla pirddana; hewaappe guyyiyan, untunttu he gadiyaappe kesiide, hawaan taw goynnana’ yaageedda.

⁸ Xoossay Abraahaame zerethay qaxxarettana mala aananna caaqqina, Yisaaqa I yeliide, hospuntha gallassi qaxxareedda; Yisaaqi Yayiqooba qaxxarina, qassi Yayiqoobi tammanne laa77u aawatuwa kaappatuwaa qaxxareedda.

⁹ “Aawatuwaa kaappatuu Yooseefa qanaatiide, Gibxe gadiyaassi aylletanaadan, A zali77eeddino; shin Xoossay aananna ittippe de7ee.

¹⁰ Xoossay waayiyaa ubbaappekka A kesseedda; qassi Gibxe kaatiyaa sinthankka nashshuwaanne aadho eratethaa aw immeedda; Gibxe kaatii Yooseefossi Gibxe gadiyaanne bare golliyaa ubbaa mooddanaadan, sunthatethaa immeedda.

¹¹ “Gibxe gadiyaaninne Kanaane gadiyan ubbaan koshay geliide, cora asaa metootheedda; he gaasuwaan nu aawatuu qumaa demmibeykkino.

¹² Yayiqoobi Gibxe gadiyan kathay de7iyaawaa sisiide, nu aawatuwaa koyro yaa yeddeedda.

¹³ Laa7ethuwaa buussan Yooseefo bare ishātuwaassi eretteedda; qassi Gibxe kaatiikka Yooseefo zariyaa ereedda.

¹⁴ Yooseefo bare aawuwaa Yayiqoobinne bare dabbu ubbay mulekka laappun tammanne ichcheshu asay barekko yaana mala, kiittiide xegisseedda.

¹⁵ Yayiqoobi Gibxe gadiyaa wodhdhiide hayqqeedda; nu aawatuukka yaani hayqqeeddino.

¹⁶ Unttuntu anhay hewaappe Sekeema geetettiyaa gadiyaa tookettiide, yaani Abraahaamo Hamoora naanaappe daro biraan shammeedda duufuwan moogetteedda.

¹⁷⁻¹⁸ “Shin Xoossay Abraahaamossi immana geeddawe polettiiyaa wodii gakkana matina, Yooseefa erenna hara kaatii Gibxe gadiyan denddana gakkanaassi, asay dari dari beedda.

¹⁹ He kaatii nu zariyaa cimmiide, guutha naanay hayqqana mala, kare untunta kessi olanaadan, nu aawatuwa un77etheedda.

²⁰ “Muse yeletteeddawe he wode; Xoossaa sinthan I daro lo77o na7aa gideedda; bare aawuwaa golliyaan heezzu agenaa gakkanaassi dicceedda.

²¹ Muse wora oletteedda wode, Gibxe kaatiyaa naatta demmaade bare na7aadan A dichchaaddu.

²² Muse Gibxatuwaa aadho eratethaa ubbaa tamaariide, qaalaaninne oosuwan wolqqaama asa gideedda.

²³ “Shin Musew yelettoodeppe laythay oytamuwaa kumeedda wode, bare ishātuwaa, Israa7eeliyaa asatuwaa be7anaw bare wozanaan qoppeedda.

²⁴ Isra7eelatuwappe ittuwaa Gibxeppe ittu naaqqishshin be7iide, he Israa7eeliyaa maaddeedda; he naaqqeedda Gibxe bitaniyaa wodhiide, A haluwaa kesseedda.

²⁵ Muse bare ishātuwaa bare bagganna Xoossay ashshana haniyaawaa untuntu akeekeddino giide qoppeedda; shin untuntu akeekibeykkino.

²⁶ “Wonttetha gallassi laa77u Israa7eeliyaa asatu ittu ittuwaanna wadhet-tiyaawantta demmiide, untunta sigethanaw koyyiide, ‘Asatoo, ishātu hinttenttu ayissi ittu ittuwaa naaqqiitee?’ yaageedda.

²⁷ “Shin he bare shooruwaa naaqqiyaawe Musa, ‘Neena nu bolla mooddiyaawaanne daannaa udiide, suntheeddawe oonee?’

²⁸ Neeni zino Gibxe bitaniyaa wodheeddawaadan, taan akka wodhanaw koyyay?’ yaagiide, Musa karew sugi yegeedda.

²⁹ Muse hewaa siseedda wode Gibxeppe kesiide, Midiyaama gadiyan bete gidi de7iidde, laa77u attuma naanaa yaani yeledda.

³⁰ “Godaa kiitanchchay oytamu laythaappe guyyiyan, Siinaa Deriyaa matan de7iyaa bazzuwaa buuran eexxiyaa tamaa lacuwaa gidon Musew beetteedda.

³¹⁻³² Muse bare be7eeddawoo maalalettiide, akeeki xeellanaw buuraa mataan I shiiqide7ishshin, Godaa qaalay, ‘Taani ne aawatuwa Xoossaa, Abraahaame Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yayiqooba Xoossaa’ yaagiide Musekko yeedda. Muse yashshaa kokkoriide, xeellanaw xalibeenna.

³³ “Goday Musa, ‘Neeni eqqeedda biittay geeshsha gidiyaa diraw, ne gediyaan de7iyaa caammaakka kessa.

³⁴ Taani Gibxen de7iyaa Ta asaa waayyiyaa geeshsha be7aade, qassi untunttu ooliyaakka sisaade, untuntta ashshanaw wodhdhaaddi. Ha77i haa ya. Taani neena Gibxe kiittana’ yaageedda.

³⁵ “He Musa Israa7eelatuu; ‘Neena nuuna mooddiyaawaanne daannaa udiide suntheeddawe oonee?’ yaagiide ixceeddino; buuraa giddon aw beettedda kiitanchchan mooddiyaawaanne ashshiyaawaa gidana mala, Xoossay A kiittedda.

³⁶ He Muse Israa7eelatuwaa Gibxe gadiyan Zo7o Abbaaninne mela biittaan, oytamu laythaw oorathabaanne malaataa oothiide, Gibxeppe kaalettedda.

³⁷ “Israa7eeliyaa asaassi, ‘Xoossay taana dentheeddawaadan, hintte zariyaa gid-doppe ta mala nabiyaa hinttenttoo denthanawaa’ yaageeddawe he Musa.

³⁸ I Israa7eeliyaa asaa maabaraanna ittippe mela biittaan de7eeddawaa; I nu aawatuwannanne Siinaa Deriyaa bollan barew haasayeedda kiitanchchaanna ittippe de7eedda. Yaatiide Xoossaappe de7uwaa qaalaa nuussi immanaw akkeedda.

³⁹ “Musew nu aawatuu azazettanaw dosibeykkino; shin gede A sugi oliide, guyye Gibxe simmanaw amotteeddino.

⁴⁰ Qassi Aaroon, ‘Nuuna kaaletthyaa xoossatuwaa nuussi medhdha; ayissi gooppe, ha nuuna Gibxeppe aheedda Muse waaneeddentto nuuni erokko’ yaageeddino.

⁴¹ Miizzaa Maraa malatissiide, he wode eeqaa ootheeddino; he eeqaassi yarshshuwaa yarshshiide, barenttu kushii ootheedda oosuwan nashetteeddino.

⁴² Shin Xoossay untunttoo zokkiyaa zaareedda; untunttu saluwaa xoolinttiyaassi goynnanaadan, untuntta aggeedda; nabatuwaa maxaafan, ‘Israa7eeliyaa asatoo, oytamu laythaa asay baynna saan shukkeedda mehiyaanne yarshshuwaa taw yarshsheedditee?

⁴³ Hinttenttu hinttenttoo goynnanaaw ootheedda eeqatuwaa, Molooka dunkkaaniyaanne Refaana giyaa hintte xoossaa xoolinttiyaa tookkeeddita. Taani hinttentta Baabilooneppe hini bagga yeddana’ geetettiide xaafetteedda.

⁴⁴ “Muse bare be7eeddawaa malatissiide, Goday aw odeeddawaadan medhdheedda markkaa dunkkaanii nu aawatuwassii mela biittaan de7ee.

⁴⁵ Qassi nu aawatuu dunkkaaniyaa barenttu aawatuwappe kaallaan akkiide, Xoossay kase yedersseedda Ayihuda gidenna asaa biittaa oyqqeedda wode, Iyyaasunna gelisseeddino; he dunkkaanii Daawite de7iyaa wodii gakkanawukka hewaan de7eedda.

⁴⁶ Daawite Xoossaan sabettedda; qassi Yayiqooba, Goday de7ana golliyaa keexxanaw Xoossaa woosseedda.

⁴⁷ Shin aw golliyaa keexxeddawe Solomona.

⁴⁸⁻⁵⁰ “Shin nabii,
 ‘Goday, “Saluu ta kawutethaa oydiyaa;
 sa7aykka ta gedi yedhdhiyaasaa.
 Yaatina, taw ayaa mala golliyaa keexxanitee?
 Woy taani shemppanasay haqanee?
 Ha ubbabaa ta kushiyan medhdhabeykkita?” yaagee’
 geeddawaadan, Ubbaappe Bolla Xoossay asay keexxeedda golliyaan de7enna.

⁵¹ “Hinttenttu aybe morggii mino asee? Hinttenttu wozanay Xoossaa qaalaa akkanaw aybe dammeeddawee? Hinttenttu haythaykka waani tulleeddee? Ubba wode Geeshsha Ayyaanaassi azazettennan ixxiita.

⁵²⁻⁵³ Nabatuwan hinttenttu aawatuu yederssibeennawe oonee? Xoossaa Na7ay Xilluu yaanawaa kasetiide odeeddawanttakka wodheeddino. Ha77i hinttenttukka kiitanchchatuwaa kushiyaappe Xoossaa higgiiyaa akkiide azazetibeennawanttu, Xilluwaa aathi immiide wodheeddita” yaageedda.

Isxxifaanoosa Shuchchan Dechchiide Wodheeddino

⁵⁴ Unttuntu hewaa siseedda wode, barenttu wozanaan Isxxifaanoosassi daro yiillotiide, barenttu menttershshaa sa77iide naasseeddino.

⁵⁵ Shin Isxxifaanoosi barenan Geeshsha Ayyaanay kumina, saluwaa pude caddi xeeliide, Xoossaa bonchchuwaanne Yesuusi Xoossaappe ushechcha baggan eqqeeddawaa be7eedda.

⁵⁶ Yaatiide, “Xeellite, taani saluu dooyettina, Asaa Na7ay Xoossaappe ushechcha baggan eqqeeddawaa be7ay” yaageedda.

⁵⁷ Kooshshaa dhoqqu oothi waassiidde, barenttu haythaa tucciide, ittippe gidi aakko woxxeeddino.

⁵⁸ Katamaappe gaxaa A kessiide, shuchchan caddeeddino. Markkatuukka barenttu mayuwaa kessiide, itti Saa7oola geetettiyaa wodallaa matan wotheeddino.

⁵⁹ Isxxifaanoosi, “Ta Godaa Yesuusaa, ta shemppuwaa akka” yaagiide xeebishshin, unttuntu shuchchan A dechchiino.

⁶⁰ He wode I gulbbatiide, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Ta Godaw, ha nagaraa unttunttoo atto ga” yaageedda. Hewaa giinne hayqqi aggeedda.

8

Saa7ooli Ammaniyaa Asaa Yedersseedda

¹ Saa7ooli Isxxifaanose hayquu lo77a gi akkeedda. He gallassi Yeerusalaamen de7iyaa ammaniyaawanttu bolla wolqqaama yederssuu dendeedda; Yesuusi kiitteeddawanttuppe attin, ammaniyaawanttu ubbatuu Yihudaa gadiyaaninne Sammaariyaa gadiyan laaletteeddino.

² Xoossaa asatuu Isxxifaanoosa moogeeddino; qassi aw daro yeekkeeddino.

³ Shin Saa7ooli ammaniyaa asaa dhayissanaw baaxetee; ubbaa golliyyaa geli geliide, attuma asanne macca asaa goochchi goochchiide, qasho golle yeddee.

Wonggalaa Mishiraachchuu Sammaariyan Odetteedda

⁴ Laaletteedda ammaniyaawanttu qaalaa odiidde, ubbasaa beeddino.

⁵ Piliphphoosi Sammaariyaa katamaa wodhdhiide, Kiristtoosabaa asaassi odeedda.

⁶ Cora asay Piliphphoosi geeddawaa darissi akeekiide siseedda; I oothiyaa malaataakka be7eedda.

⁷ Ayissi gooppe, iita ayyanatuu kooshshaa dhoqqu oothi haasayiide, cora asaappe keseeddino; qassi cora sileeddawanttunne wobbattuu paxeeddino.

⁸ He katamaan asay daro nashetteedda.

⁹ Shin Simoona geetettiyaa itti bitani kase, barena wolqqaama gi kaayiiddi, Sammaariyaa asaa, “Laa hawe aybe oorathabee” giissiide he katamaan de7eedda.

¹⁰ Guuthatethaappe doommiide, woggatethaa gakkanaw, asay ubbay, “Xoossaa wolqqay daro wolqqaamay hawaa” giide aabaa sisee.

¹¹ Daro wodiyaappe doommiide, kaayuwaa Sammaariyaa asaa “Laa hawe ayba oorathabee” gisseedda diraw, asay aabaa sisee.

12 Shin Piliphphoosi Xoossaa kawutethaabaanne Yesuusi Kiristtoosa sunthaabaa attumawanttussinne maccawanttussi mishiraachchuwaa odiidde, untuntu aabaa ammaniide xammaqetteeddino.

13 Qassi Simoonikka bare huuphew ammaniide xammaqetteeddawaappe guyyiyan, Piliphphoosanna ittippe de7iidde, oosettiyya malaataanne Xoossay ootheedda wolqqaama malaataa be7iide maalaletteedda.

14 Yesuusi kiitteedda Yeerusalaamen de7iyaawanttu, Sammaariyaa asay Xoossaa qaalaa akkeeddawaa siseedda wode, Phexiroosanne Yohaannisa untuntukko yeddeeddino.

15 Phexiroosinne Yohaannisi wodhdhiide, ammaniyaawanttu Geeshsha Ayyaanaa akkana mala, untunttoo Xoossaa woosseeddino;

16 ayissi gooppe, Sammaariyaa asatuu Godaa Yesuusa sunthan xinqqataa xalalaa xammaqetteeddawaappe attin, untuntuppe ittuwaa bollanne Geeshsha Ayyaanay wodhdhibeenna.

17 He wode Phexiroosinne Yohaannisi barenttu kushiya untuntu bolla wothowaappe guyyiyan untuntu Geeshsha Ayyaanaa akkeeddino.

18 Yesuusi kiitteeddawanttu barenttu kushiya untuntu bolla wothina, untunttoo Geeshsha Ayyaanay imetteeddawaa Simooni be7eedda wode, Phexiroosassinne Yohaannisassi miishshaa ahiide,

19 “Taanikka ta kushiya wothiyaa ubbay Geeshsha Ayyaanaa akkana mala, ha maataa tawukka immeerikkitee” yaageedda.

20 Shin Phexiroosi aw hawaadan yaageedda; “Neeni Xoossaa imotaa miishshaan shammanaw qoppeedda diraw, ne miishshay neenanna coo dhayo.

21 Ne wozanay Xoossaa sinthan suure gidenna diraw, new hawaan gishuu baawa.

22 Yaatowaappe guyyiyan ha ne wozanaa iita qofaa diraw, nagaraappe simma; ooni eri ne wozanaan de7iyaa iita qofaa Xoossay atto gaanenttonne Xoossaa woossa.

23 Ayissi gooppe, neeni daro qanaatiyaa oyqqaade nagaraa qashuwan de7iyaawaa taani be7ay” yaageedda.

24 Hewaappe guyye Simooni Phexiroosassinne Yohaannisassi zaariide, “Hinttenttu geeddawaappe ittibaynne taana gakkenna mala, hintte taw Xoossaa woosite” yaageedda.

25 Phexiroosinne Yohaannisi markkatteddawaappenne Godaa qaalaa odeeddawaappe guyyiyan, guyye Yeerusalaame simmeeddino; yaatiide Sammaariyan de7iyaa daro qeeri katamatuwaan mishiraachchuwaa qaalaa odeeddino.

Piliphphoosi Tophphiyaa Asaa Gideedda Shuufaa Xammaqeedda

26 Godaa kiitanchchay Piliphphoosa, “Denddaade Yeerusalaameppe Gaaza afiyaa asi baynna mela sa7aa ogiyaakko ba; he ogii away kesiyaasaa xeelliyaa wode ushechcha dughehaa bagganna de7ee” yaageedda.

27 Piliphphoosi denddiide beedda. Hinddeko geetettiyya Tophphiyaa kaatattissi biit-taa mooddiyaa I miishshaa ubbaakka naagiyaa Tophphiyaa asa gideedda itti shuufay de7iyaawe goyinnanaw Yeerusalaame beedda.

28 Paray goochchiyaa gaariyaan uttiide, Yeerusalaameppe guyye simmiide, nabiyaa Isiyaasa maxaafaa nabbabee.

29 Geeshsha Ayyaanay Piliphphoosa, “He gaariyaakko shiiqaade ittippe gida” yaageedda.

30 Piliphphoosi woxxi yiide, nabiyaa Isiyaasa maxaafaa shuufay nabbabishshin sisiide A, “Neeni nabbabiyaawaa akeekay?” yaageedda.

31 Shuufay, “Taw odiide akeekissiya asay baynnaan waaniide akeekettii?” yaageedda; qassi barenanna gaariyaan kesiide uttana mala, Piliphphoosa woosseedda.

32 Shuufay nabbabiya maxaafay

“Dorssaadan I shukettanaw laagettee.

Dorssa maray bare isikiyaa
qanxxiyaawaa sinthan co77u giyaawaadan,
ikka bare doonaa pokibeenna.

³³ I kawusheeddawaadan aw xillo pirdday dhayeedda.

Yesuusa de7uu ha sa7aappe pude akettidiggeedda diraw,
A zariyaabaa oonee odanawe?”
yaageedda.

³⁴ Shuufay zaariide Piliphphoosaw, “Nabii hawaa oowaa odii? Barebaa odiiyee woy hara asaabaa odii? Taw odaarikkii” yaageedda.

³⁵ Piliphphoosi zaariide, Xoossaa maxaafaa I nabbabiyaasaappe doommiide, Yesuus-
abaa mishiraachchuwaa qaalaa aw odeedda.

³⁶ Unttuntu ogiyaa oyqqi biidde, haathay de7iyaasaa gakeeddino; shuufay,
“Haathaa hawaa be7a; xammaqettiyaawaa taana diggiyaawe ayee?” yaageedda.

³⁷ Piliphphoosi A, “Neeni ne kumentha wozanaappe ammanooppe, danddayaa”
yaageedda.

I zaariide, “Yesuusi Kiristtoosi Xoossaa Na7aa gidiyaawaa taani ammanay”
yaageedda.

³⁸ Gaari eqqana mala shuufay azazina, inne Piliphphoosi laa77atuu duge wodhdhi-
ide, haathan gelina Piliphphoosi A xammaqeedda.

³⁹ Unttuntu haathaappe gaxaa keseedda wode, Godaa Ayyaanay Piliphphoosa liph-
phi udiide, afi aggeedda; laa7ethuwaa shuufay Piliphphoosa be7ibeenna; shin bare
ogiyaa nashettiide beedda.

⁴⁰ Piliphphoosi bare huuphew Azoxxoosan de7iyaawaa ereedda; qassi Qiisaariyaa
yaana gakkanawukka, katamaa ubbaan yuuyyiide mishiraachchuwaa qaalaa odee.

9

Saa7ooli Kiristtoosan Ammaneedda (Kit 22:6-16; 26:12-18)

¹ Shin Saa7ooli Godaa kaalliyaa wantta wodhanaw manddiide, qeesatuwaa ub-
batuwaa kaappuwaakko beedda.

² Yaatiide Godaa ogiyaa kaalliyaa asatuwaa maccawanttanne attumawantta dem-
mooppe, qachchiide Yeerusalaame ahanaw, Damasqqon de7iyaa Ayihuda woosa gol-
letoo dabidaabbiyaa xaafanaw A woosseedda.

³ I biidde, Damasqqo katamaa gakkana matoode, qoppennaan saluwaappe
wolqqaama poo7uu A yuushshuwaa ubbaani poo7eedda.

⁴ Saa7ooli sa7aan kunddi uttina, “Saa7oolaa Saa7oolaa, ayissi Taana waayissay?”
giyaa qaalaa siseedda.

⁵ Saa7ooli, “Ta Godaw, neeni oonee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusikka, “Taani neeni yedersaadde de7iyaa Yesuusa.” yaageedda.

⁶ Shin Saa7ooli kokkoriiddinne maalalettiidde, “Ta Godaw, taani ayaa oothanaadan
koyyay?” yaageedda.

Goday A, “Denddaade katamaa gela; neeni oothanaw bessiyaabay new yaani odet-
tanawaa” yaageedda.

⁷ Saa7oolanna ogiyaan biyaa asatuu aynne haasayennan eqqi aggiide, kooshshaa
sisiino; shin oonanne be7ibeykkino.

⁸ Saa7ooli sa7aappe denddina, A ayfii doyettedda wode, aynne xeellanaw dandday-
ibeenna; hewaa diraw, unttuntu A kushiyaa oyqqi goochchiidde, Damasqqo gelisseed-
dino.

⁹ Heezzu gallassa gakkanawukka I xeellibeenna; aynne mibeenna; ayaanneekka ushibeenna.

¹⁰ Damasqqon itti Hanaaniyaa giyaa kaalliyaaawe de7ee; Goday saxaan A, “Hanaanew” yaageedda.

Hanaanii, “Ta Godaw, hawaan de7ay” yaageedda.

¹¹ Goday A, “Denddaade Suure geetettiyyaa ogiyaa baade, Yihudaa soyin itti Saa7oola giyaa Xersseeseppe yeedda bitaniyaa koyya; ayissi gooppe, I woossee.

¹² Qassi Hanaaniyaa giyaa bitani geliide, Saa7ooli laa7enthuwaa xeellanaadan, bare kushiyyaa A bolla wothiyaawaa saxaan be7eedda” yaageedda.

¹³ Hanaanii zaariide, “Ta Godaw, Yeerusalaamen ne geeshsha asaa bolla he bitani ay keena iitabaa ootheeddentto, taani daro asaappe sisaaddi.

¹⁴ Qassi Damasqqon ne sunthaa xeesiyaawantta ubbaa qachchanaw, qeesatuwaa kaappatuu aw maataa immeeddino” yaageedda.

¹⁵ Shin Goday A, “Saa7ooli Ayihuda gidenna asaa sinthan, kaatatuwaa sinthaaninne Israa7eeliyaa asaa sinthan, Ta sunthaa erissanawunne Taw oothanaadan dooretteedda miishshaa gidiyaa diraw, neeni ba.

¹⁶ Ayissi gooppe, Ta sunthaa diraw, I ayikeenaa waayyetanaw bessintto, Taani A bessana” yaageedda.

¹⁷ Hanaanii biide, soy geliide, bare kushiyyaa Saa7oola bolla wothiide, “Ta ishaw Saa7oolaa, neeni yiyaa ogiyaan new beetteedda Yesuusi, neeni xeellana malanne Geeshsha Ayyaanay neenan kumana mala, taana kiitteedda” yaageedda.

¹⁸ Ellekka, ayentto poquwaa malay Saa7oola ayfiyaappe wodhdhina, Saa7ooli laa7enthuwaa xeelleedda; qassi denddiide xammaqetteedda.

¹⁹ Qumaa miide minetti, Damasqqon de7iyaa kaalliyaaawanttunna amareedda gallasaa gami77eedda.

Saa7ooli Damasqqon Tamaarisseedda

²⁰ Ellekka, “Yesuusi Kiristtoosi Xoossaa Na7aa” yaagiide, Ayihuda woosa golletuwaan qaalaa odeedda.

²¹ Hewaa siseedda ubbay maalalettiide, “Hawe Yeerusalaamen Yesuusa sunthaa xeesiyaawantta dhayissiyaawaa gidennee? Qassi untuntta qachchiide, qeesatuwaa kaappatuwaa sintha afanaw yibeenneeyee?” yaageeddino.

²² Shin Saa7ooli qaalaa odiyaa oduu minni minni beedda; Yesuusi qassi Kiristtoosa gidiyawaakka I akeekissiide odeedda diraw, Damasqqon de7iyaa Ayihudatuu aw zaariyaawaa dhayeeddino.

²³ Cora gallasaappe guyyiyan, Ayihudatuu shiiqiide, Saa7oola wodhanaw zoretteeddino.

²⁴ Shin Ayihudatuu barena wodhanaw qoppowaa Saa7ooli siseedda; untunttu A wodhanaw qammanne gallassi katamaa penggiyaa naagiino.

²⁵ Shin kaalliyaaawantta A qamma afiide, dirssaa huuphiyaanna taayyiyaan duge wotheeddino.

Saa7ooli Yeerusalaamen Tamaarisseedda

²⁶ Saa7ooli Yeerusalaame gakkeedda wode, kaalliyaaawanttunna ittippe gaketanaw shiiqi be7eedda; shin kaalliyaaawaa I gideeddawaa ubbay ammanennaan ixxiide, aw yayyeeddino.

²⁷ Shin Barnaabaasi Saa7oola Yesuusi kiitteeddawanttukko afeedda; ogiyaan Godaa I waaniide be7eeddentto, aw Goday wooti haasayeeddenttonne qassi Saa7ooli Damasqqon Yesuusa sunthan yayyennaan wooti qaalaa odeeddentto, untunttoo geeshshiide odeedda.

²⁸ Saa7ooli Yeerusalaamen yuuyyiiddenne Godaa Yesuusa sunthan yayyennaan qaalaa odiide, Yesuusi kiitteeddawanttunna ittippe de7eedda.

²⁹ Qassi Saa7ooli Giriike qaala haasayiyaa Ayihudatuwaanna haasayeenne palumette; shin untuntu A wodhanaw koyyeeddino.

³⁰ Ishatuu hewaa sisiide, Saa7oola duge Qiisaariyaa afiide, Xersseese yeddeeddino.

³¹ Yihudaan, Galiilaaninne Sammaariyan ubbaan de7iyaa ammaniyaa asatuu sarotethaan de7eeddino; qassi minneeddino; Godaassi yayyiyaawaaninne Geeshsha Ayyaanaa maaduan geemettiide, payduwanka dari dari beeddino.

Phexiroosi Lidiyaninne Yoophphen Tamaarisseedda

³² Phexiroosi ubbasan yuuyyiide, Liidaan de7iyaa geeshsha asatuwaakko qassi wodhdheedda.

³³ Yaatiide hewaan hosppun laythaa siliide, arsaan gisiide de7iyaa itti Eeniya giyaa bitaniyaa demmeedda.

³⁴ Phexiroosi Eeniya, “Eenaw, Yesuusi Kiristtoosi neena pathee; denddaade ne hiixaa yegga” * yaageedda. Hewaappe guyye ellekka denddi eqqeedda.

³⁵ Liidaaninne Saaronan de7iyaa asay ubbay Eeniya be7iide, Godaakko simmeeddino.

³⁶ Yoophphe katamaan itti Xaabito geetettiyaa ammanewunna de7aw; Xaabito guusay Giriike qaalaan Dorqqa giyaawaa. Iza bare de7eedda wodiya ubbaan lo77obaa oothaaddenne hiyyeesaa maaddaadde de7aw.

³⁷ He wode iza harggaade hayqqina, asay izi anhaa meecciide, pooqiyaa pude kessiide gisiseedda.

³⁸ Liiday Yoophphessi mata; kaalliyawanttu Phexiroosi Lidiyan de7iyaawaa Yoophphen sisiide, “Hayyanaa nuukko ellekka jaarikkii” yaagiyaa kiitaa laa77u asatuwaa bolla aakko kiitteeddino.

³⁹ Hewaappe guyye Phexiroosi denddiide, untuntunna bi gakkina, pooqiyaa pude A kessiide, kifiliyaa geliseeddino. Asini baynna am77e maccawanttu ubbay yeekiidenne Dorqqa untuntunna de7iyaa wode ootheedda qamishatuwanne mayatuwaa ubbaa Phexiroosa bessiide, A yuushshuwaan yuuyyi aadhdhiide eqqeeddino.

⁴⁰ Phexiroosi untuntta ubbaa kare kessiide, gulbbati Xoossaa woosseedda; qassi anhaakko simmiide, “Xaabitee, dendda” yaageedda; Xaabitakka bare ayfiyaa dooyya Phexiroosa be7aade, dhoqqa uttaaddu.

⁴¹ Phexiroosi izo bare kushiyan maaddiide, denti esseedda; hewaappe guyyiyan, ammaniyaawanttanne asini baynna am77e maccawantta xeesiide, paxeeddawunno untunttoo immeedda.

⁴² Ha yewuu Yoophphe katamaa ubbaan laalettina cora asay Godaa ammaneeddino.

⁴³ Phexiroosi Yoophphen itti Simoona giyaa galbbaa qaaciyaawaanna daro wodiya gami77eedda.

10

Phexiroosanne Qornneliyoosa

¹ Qiisaariyaan “Xaalatuwaa Olaa asatuwaa” geetettiyaa olanchchatoo itti xeetatuwaa kaappuu Qornneliyoosa giyaawe de7ee.

² Qornneliyoosi Xoossaa loythiide ammaniyaa asanne, bare soy asaa ubbaanna ittippe Xoossaassi goyinniyaa asa; Ayihuda hiyyeesaakka I daro maaddee; qassi Xoossaa ubba wode woossee.

³ Itti gallassi udduppu saatiyaa heeran, “Qornneliyoosa” giide xeesiyaa Xoossaa kiitanchchay barekko gelishshin, Qornneliyoosi saxaan geeshshiide be7eedda.

⁴ Qornneliyoosi yayyiide, kiitanchchaa caddi xeelliide, “Ta Godaw, I aye?” yaageedda.

* **9:34** hiixaa yegga: Hawaa guussay meetettiyaabaa giigissa guussaa.

Kiitanchchay zaariide, hawaadan yaageedda; “Ne woosaynne neeni hiyyeesaa maadiyawee Xoossaa sinthan hassayettanaw saluwaa beedda.

⁵ Ha77i Yoophphe asaa kiittaade, Phexiroosa geetettiyaa Simoona ahissa.

⁶ Phexiroosi abbaa doonan de7iyaa galbbaa qaaciyaa Simoona gollen imathatethaani utteedda; neeni oothanaw bessiyaawaa I new odanawaa” yaageedda.

⁷ Qornneliyoosi barew odeedda kiitanchchay biina, bare qoomatuwaappe laa77atuwaanne Xoossaassi goyinniyaa bareppe shaakettenna wottaaddaratuwaappe ittuwaa xeesiide,

⁸ untunttoo ubbabaa odiide, untuntta Yoophphe kiitteedda.

⁹ Wonttetha gallassi untunttu biide, Yoophphe katamaakko matishshin, Phexiroosi usuppun saatiyaa heeran golliyaa bollan dembbayiide ootheeddasa Xoossaa woosanaw keseedda.

¹⁰ Qassi koshattiide, qumaa maanaw koyyeedda; shin qumay ka77ishshin, saxaa be7eedda.

¹¹ Saluu dooyettina, wolqqaama mayuwaa malatiyaabay oyddu bagganna oyqettiide, sa7aan wodhdhishshin, Phexiroosi be7eedda.

¹² Hewaan oyddu gediyaanna de7iyaa mehii, do7ay, shooshshay, zariinne kafuu ubbay de7ee.

¹³ “Phexiroosaa, dendda eqqaade shukka ma” giyaa qaalay aakko yeedda.

¹⁴ Shin Phexiroosi, “Ta Godaw, hanenna! Taani tunabaanne sheneyiyaabaa ubbakka ma erikke” yaageedda.

¹⁵ Qassi laa7enthuwaa, “Xoossay geeshsheeddawaa neeni tunissoppa” giyaa qaalay aakko yeedda.

¹⁶ Heezzu gede hawaadan geedda; hewaappe guyyiyan, ellekka he wolqqaama mayuwaa malatiyaawe pude saluwaa aketti aggeedda.

¹⁷ Phexiroosi bare be7eedda saxaa bilethay ayaa gidanddeeshsha? Yaagiide, bare wozanaa gidдон, “Laa hawe ayee?” giishshin, Qornneliyoosi kiitteedda asatuu Simoona golli de7iyaasaa koyyiide, A penggiyaan eqqeeddino.

¹⁸ Barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Phexiroosa geetettiyaa Simoona giyaa imathay hawaan de7ii?” yaagiide oochcheeddino.

¹⁹ Phexiroosi saxaan be7eeddabaa akeekanaw qofaan sheekkide7ishshin, Geeshsha Ayyaanay A, “Be7a, heezzu * asatuu neena koyyiino;

²⁰ denddaade wodhdha; Taani untuntta kiitteedda diraw, sidhennaan untunttunna ba” yaageedda.

²¹ Phexiroosi asatuwaakko wodhdhiide, “Hinttenttu koyyiyaawe taana. Ayaa akkana yeedditee?” yaageedda.

²² Untunttu, “Xoossaassi yayyiyaa xilluu Ayihuda asaa ubbaan daro bonchchetttedda xeetatuwaa kaappuwaa Qornneliyoosi, neena bare soy afissiide, qaala nEEPPE sisana mala, Xoossaa geeshsha kiitanchchay aw odeedda” yaageeddino.

²³ Phexiroosi asatuwaa immatha udi shoobbanaw soy mokkeedda.

Wonttetha gallassi, denddiide untunttunna beedda; Yoophphe katamaan de7iyaa ishatuwaappe ittu ittu aananna ittippe beeddino.

²⁴ Wonttetha gallassi, Qiisaariyaa gakkeeddino; Qornneliyoosi bare dabbatuwanne bare laggethatuwaa ittippe xeesi shiishshiide, Phexiroosa naagee.

²⁵ Phexiroosi gelana hanishshin, Qornneliyoosi aananna gakettiide, A sinthan kunddiide, aw goyinneedda.

²⁶ Shin Phexiroosi, “Dendda! Taanikka ta huuphew asa” yaagiide A dentheedda.

²⁷ Phexiroosi Qornneliyoosanna haasayiide, soy geleedda; I geliyaa wode cora asay shiiqeeddawaa demmiide,

* **10:19** heezzu: Itti itti maxaafatuu coraa giino; itti maxaafay laa77uu yaagee.

²⁸ asaa, “Ayihuda asay hara zariyaanna ittippetethaan de7anaw, woy gaket-tanaw woga gidennawaa hintte huuphew eriita; shin taani oonanne tunaa woy sheneyiyaabaa geenna mala, Xoossay taana besseedda.

²⁹ Hewaa diraw, hintte taw kiittina, palumay baynnaan yaaddi. Ha77i, ‘Taana ayissi ahisseedditee?’ yaagaade hinttentta oochchay” yaageedda.

³⁰ Qornneliyoosi hawaadan yaageedda; “Taani hachche oyddu gallasaappe kase ha saatiyaan udduppu saatiyaa woosaa ta soyin Xoosaa woossishshin, pholqqiyaa mayuwaa mayyeedda asay ta sinthaan eqqiide,

³¹ taana, ‘Qornneliyoosa, Xoossay ne woosaa siseedda; neeni hiyyeesaa maad-diyaawaakka hassayeedda.

³² Simmi asaa Yoophphe kiittaade, Simooni Phexiroosa giyaawaa xeesissa; Simooni Phexiroosi Simoonaa giyaa galbaa qaacciyaawaa gollen abbaa doonaan imathatethaa utteedda’ yaageedda.

³³ Hewaa diraw, taani neekko ellekka kiittaaddi; neeninne yaadde loythaadda; simmi neeni nuussi odanaw Xoossay neena azazeeddawaa ubbaa sisanaw ha77i nuuni ubbay hawaan Xoosaa sinthan de7eetto” yaageedda.

Phexiroosa Haasayaa

³⁴⁻³⁵ Phexiroosi haasayaa hawaadan yaagi doommeedda; “Xoossay asaa som77iyaa xeellenna; shin gade ubbaan barew yayyiyaawaanne xillo oosuwa oothiyaawaa galatiyaawaa taani tumu akeekaaddi.

³⁶ Xoossay asaa ubbaa Godaa, Yesuusi Kiristtoosa bagganna, sarotethaa odiidde, ha wonggalaa mishiraachchuwaa Israa7eeliyaa asaassi kiitteeddawaa hinttenttu eriita.

³⁷ Yohaannisi qaalaadeedda xinqqataappe guyyiyan, Galiilaappe doommiide, Yihudaa gadiyaa ubbaan haneeddawaa hintte eriita.

³⁸ Xoossay Naazireetiyaa Yesuusa Geeshsha Ayyaanaaninne wolqqaan kuntheedda; Xoossay aananna de7iyaa diraw, lo77obaa I oothiiddinne xalahiyaa kaappuwaassi moodetteedda ubbaa pathiidde yuuyyeedda.

³⁹ “Ayihuda gadiyaaninne Yeerusalaamen I ootheedda ubbabaassi nuuni markka. Unttuntu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishi kaqqiide, A wodheeddino.

⁴⁰ Shin Xoossay heezzenhiyaa gallasan hayquwaappe A dentiide besseedda.

⁴¹ Xoossay koyro dooreedda markkatuwaa nuuna, A besseeddappe attin, asaa ubbaa gidenna; hayquwaappe I denddeeddawaappe guyyiyan, nuuni aananna meeddonne usheeddo.

⁴² Xoossay wonggalaa mishiraachchuwaa asaassi nuuni odanawunne, paxa de7iyaawanttu bollaninne hayqqeeddawanttu bollan pirddanaw I suntheeddawe Yesuusa gideeddawaa nuuni markkattanaw nuuna azazeedda.

⁴³ Xoossay aani ammaniyaa ubbaa nagaraa A sunthan atto gaanawaa nabatuu ubbatuu markkattiino” yaageedda.

Ayihuda Gidenna Asatuu Ammaniide Geeshsha Ayyaanaa Akkeeddino

⁴⁴ Phexiroosi biro he yewuwaa odishshin, qaalaade sisiyaa ubbaa bolla Geeshsha Ayyaanay wodhdhii aggeedda.

⁴⁵ Phexiroosanna Yoophpheppe yeedda, ammaniyaa qaxxaretteedda Ayihuda ubbatuu Ayihuda gidennawanttu bollankka Geeshsha Ayyaanaa imotay gukkeedda diraw maalalteeeddino.

⁴⁶ Ayissi gooppe, unttuntu duma duma qaalaan haasayishshiininne Xoosaa darotethaa sabbishshin siseeddino.

He wode Phexiroosi zaariide,

⁴⁷ “Hawanttu qassi nuunaadan Geeshsha Ayyaanaa akkeeddawanttu xammaqettennaadan, haathaa unttunta digganaw danddayiyaawe oonee?” yaageedda.

⁴⁸ Unttuntu Yesuusi Kiristtoosa sunthan xammaqettana mala, unttunta azazeedda; hewaappe guyyiyan, unttuntu barenttunna amareedda gallassaa uttana mala, A woosseeddino.

11

Phexiroosi Ayihuda Gidenna Asaappe Ammaneeddawanttu Soy Ayaw Geleeddentto Odeedda

¹ Yesuusi kiitteeddawanttunne Yihudaa ubbaan de7iyaa ishatuu, Ayihuda gidennawanttukka Xoossaa qaalaa akkeeddawaa siseeddino.

² Phexiroosi Yeerusalaame beedda wode, qaxxarettedda asatuu aananna palumettiide,

³ A, “Neeni qaxxarettibeennawanttukko gelaade, unttuntunna qumaa maadda” yaageeddino.

⁴ Shin Phexiroosi haneeddawaa koyruwaappe doommiide, maaran maaran hawaadan yaagiide odeedda;

⁵ “Taani Yoophphe katamaan Xoossaa woossishshin, taani ayyaanaani gidaade saxaa be7aaddi; wolqqaama mayuwaa malatiyaawe oyddu bagganna oyqettiide, saluwaappe wodhdhiide, taakko yeedda.

⁶ Hewaa gidduwaa taani cadda xeelliyaa wode, oyddu gedi de7iyaa mehiyaa, du7aa, shooshshaa, zariyaanne kafuwaa be7aaddi.

⁷ Qassi, ‘Phexiroosaa, dendda; shukka ma’ giyaa qaalaa taani sisaaddi.

⁸ “Shin taani, ‘Ta Godaw, hanenna! Tunabay woy sheneyiyaabay ubbakka ta doon-aakko shiiqi erenna’ gaaddi.

⁹ “Qaalay saluwaappe laa7ethuwaakka, ‘Xoossay geeshsheeddawaa neeni tunaa gooppa’ yaagiide taw zaareedda.

¹⁰ “Hewe heezzu gede hanina, wurssethaan ubbay saluwaa pude gooshetteedda.

¹¹ He man77iyankka heezzu asatuu Qiisaariyaappe taakko kiitettiide, taani de7iyaa golliyaa gakki aggeeddino.

¹² Taanikka sidhennaani untuntunna baana mala, Geeshsha Ayyaanay taw odeedda. Qassi ha usuppun ishatuu Yoophpheppe taananna Qiisaariyaa biina, nuuni Qornneliyooosa soy geleeddo.

¹³⁻¹⁴ Kiitanchchay bare soyin eqqiide barena, ‘Phexiroosa geetettiyaa Simoona xeesanaw asaa Yoophphe kiitta; neeninne ne golle asay ubbay attiyaa qaalaa I new odanawaa’ geeddawaa Qornneliyooosi wooti siseeddentto, nuussi odeedda.

¹⁵ “Taani haasayanaw doommiyaawan Geeshsha Ayyaanay koyro nu bolla wodhdheeddawaadan, unttuntu bollaakka wodhdhii aggeedda.

¹⁶ Goday, ‘Yohaannisi haathan xammaqeedda; shin hinttenttu Geeshsha Ayyaanaan xammaqettanita’ yaageedda qaalaa taani hassayaaddi.

¹⁷ Xoossay nuussi Godaa Yesuusi Kiristtoosa ammaneeddawanttussi immeedda imotaa malaa Ayihuda gidennawanttukka qassi immooppe, simmi Xoossaa digganaw taani oonee?” yaageedda.

Ammaniyaawanttu Kiristtaane Geetetteeddino

¹⁸ Unttuntu hawaa siseedda wode barenttu palumaa aggiide, “Yaatina, Xoossay Ayihuda gidennawanttukka qassi nagaraappe simmiide de7anaadan, unttunta qaadeedda” yaagiide Xoossaa galateeddino.

¹⁹ Isxxifaanoosa bolla gakkeedda waayiyaa geeduwan laaletteedda ammaniyaawanttu qaalaa Ayihudatuwaa xalalaappe attin, haraassi ittuwaassinne odennaan, Pinqqe, Qophiroosanne Anxxookiyaa gakkanaw yuuyyeeddino.

²⁰ Shin Qophiroosappenne Qereenappe yeedda itti itti ammaniyaa asatuu Anxxookiyaa biide, Godaa Yesuusa wonggalaa mishiraachchuwaaw odiidde, Giriike asaassikka * odeeddino.

²¹ Godaa wolqqay untuntunna de7ee; qassi cora asay ammaniide, Godaakko simmeeddino.

²² Ha yewuu Yeerusalaamen de7iyaa ammaniyaa asaassi sisettina, ammaniyaa asay Barnaabaasa Anxxookiyaa kiitteedda.

²³ Barnaabaasi Anxxookiyaa beedda wode, Xoossaa aadho keekatethaa oosuwa be7iide nashetteedda; untuntu ubbay Godan barenttu kumentha wozanaappe minni de7anaadan, untunta zoreedda.

²⁴ Ayissi gooppe, Barnaabaasi Geeshsha Ayyaanayne ammanuu kumeedda lo77o asaa; he gaasuwan cora asay Godaakko yeeddino.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, Barnaabaasi Saa7oola koyyanaw Xersseese beedda.

²⁶ Yaatiide Saa7oola demmeedda wode, Anxxookiyaa aheedda. Barnnaabaasinne Saa7ooli ammaniyaa asaanna itti laythaa kumenthaa uttiide, cora asaa tamarisseeddino; kaalliyaawanttu Anxxookiyan Ammaniyaa asaa geetettiide, koyro xesetteeddino.

²⁷ Nabatuu Yeerusalaameppe Anxxookiyaa he wode wodhdheeddino.

²⁸ Untuntu gidoppe Agaaboosa giyaawe denddiide, sa7aa ubbaan wolqqaama koshay denddanawaa Ayyaanaa wolqqaan timbbitiyaa odeedda; hewe haneeddawe Qalawudeyoosa kawutethaa wodiyaana.

²⁹ Kaalliyaawanttu huuphiyan huuphiyan barenttu wolqqa keena miishshaa kessiide, Yihudaan de7iyaa barenttu ishatuwaassi maaduwaaw yeddanaaw qofaa qachcheeddino.

³⁰ Untuntu hewaadan oothiide, miishshaa Barnaabaasa bollaninne Saa7oola bolla woosa golle cimatooy yeddeeddino.

12

Woosa Gollen Wolqqaama Iita Yedesay Doommeedda

¹ Kaatiyaa Heroodise * he wode woosa golle asaappe amareeddawantta waayissuwaaw doommeedda.

² Yohaannisa ishaa Yayiqooba mashshaan wodhisseedda.

³ Hewe Ayihudatuwaaw nashechcheeddawaa be7iide, gujji Phexiroosakka oyqqeedda; hewe Maagage Ukithaa Baalaa bonchchiya gallassatuwana.

⁴ Phexiroosa oyqqiide qachcheedda. Paasigaa Baalaa Bonchchiya gallassatuwaappe guyyiyan, gade asaa sintha aathanaw qoppiide, oyddu oyddu wottaaddaratuu A naaganaadan, tammanne usuppun wottaaddaratuwaassi aathiide immeedda.

⁵ Hewaa diraw, Phexiroosi qasho golliyaan naagetee; shin woosa golle asay aw minissiide Xoossaa woossee.

Kiitanchchay Phexiroosa Qasho Gollepe Kesseedda

⁶ Heroodise Phexiroosa asaa sintha aathanaw qoppaanaappe kase gamma, Phexiroosi laa77u santhalataan qashettiide, laa77u wottaadaratuwaappe gidduwan gemi77isheedda; naagiyaawanttukka qasho golle penggiyaan eqqiide naagiino.

⁷ Akeekennaan de7ishshin, Godaa kiitanchchay hewaan eqqi aggeedda; qasho gol-lenkka poo7uu poo7ii aggeedda. Kiitanchchay Phexiroosa miyyiyaa dechchi beegothiide A, “Elle dendda” yaageedda; he man77iyankka santhalatay A kushiyaappe wodhdhii aggeedda.

* **11:20** *Griike asaa*: Hawaa guussay Griike qaalaaw haasayiyaa Ayihude woy hara asaa. * **12:1** *Heroodisa*: Hawaa guussay Heroodise Agriiphpha koyruwaaw gidiide, Paalestine giyaaw gadiyaaw ubbaaw mooddiyaawaa. Hewenneekka wogga Heroodise heezzeetha yeletaa. **12:4** Kes 12:1-27

⁸ Kiitanchchay A, “Ne suriyaa dancca; ne caammaakka wotha” yaagina, Phexiroosi hewaadan oothedda; kiitanchchay, “Ne mayuwaa mayyaade taana kaalla” yaageedda.

⁹ Phexiroosi qasho golliyaappe kesiide, kiitanchchaa kaalleedda; aw saxaa be7iyaawaa malateeddappe attin, kiitanchchay oothiyaabay tuma gideeddawaa eribeenna.

¹⁰ Kiitanchchayne Phexiroosi koyro wottaaddaraappenne laa7entho wottaad-daraappe aadhdhiide, katamaa afiyaa birataa penggiyaakko gakkeeddino; penggiikka untuntutto barekka dooyetti aggeedda; untunttu kesiide itti ogiyaanna biishshin, kiitanchchay ellekka Phexiroosappe shaaketti aggeedda.

¹¹ Phexiroosi barena gakkeeddabaa akeekiide, “Taana Goday bare kiitanchchaa kiit-tiide, Heroodisa kushiyaappenne Ayihuda asay naagi utteedda ubbabaappe ashshed-dawaa ha77i tumu eraaddi” yaageedda.

¹² I hewaa akeekedda wode, cora asay ittippe shiiqiide Xoossaa woossiyaasaa, Marqqoossa giyaa Yohaannisa dayi Mayraami soy

¹³ biide penggiyaan xeesina, itti Roodo giyaa ashikkaratta dooyyanaw yaaddu.

¹⁴ Rooda Phexiroosa qaala gideeddawaa ereedda wode, barena nashechchina, peng-giyaa dooyennan guyye woxxaadde, Phexiroosi karen eqqeeddawaa asaassi odaaddu.

¹⁵ Asay izo, “Hanne, neeni gooyaa” yaageedda. Rooda Phexiroosa gideeddawaa geeshshaade odaaddu. Untunttu, “Hewe A kiitanchchaa” † yaageeddino.

¹⁶ Shin Phexiroosi karen xeesiide aggennaan ixgina, asay kariyaa dooyyi, A be7iide maalaletteeddino.

¹⁷ Shin untunttu co77u gaana mala, Phexiroosi bare kushiyan xorssiide, Goday qasho golliyaappe A wooti kesseeddentto, untunttoo qonccissi odiide, “Hawaa Yay-iqoobassinne ‡ ishātuwaassi § odite” giide, kesi harasaa beedda.

Heroodisa Hayquwaa

¹⁸ Sa7ay wontteedda wode, Phexiroosi haqa bidiggeeddentto giina wottaad-daratuwaa gidдон daro walassay keseedda.

¹⁹ Heroodise Phexiroosa koyyishshin, I dhayeedda wode, naagiyaawantta qoriide, untuntta wodhana mala azazeedda; hewaappe guyyiyan, Yihudaappe Qiisaariyaa wodhdhiide, hewaan amareedda wodiya utteedda.

²⁰ Heroodise Xiirsoosa asaassinne Sidoonaa asaassi loythi hanqqetteedda; untunttu gade asay kathaa Heroodisa gade asaappe demmiyaa diraw, untunttu ittippe gidiide, A golliyaa kaappuwaa Bilasxxoosa barenttu bagga oothiide, sigettana mala woossanaw Heeroodisakko beeddino.

²¹ Heroodise sunthetteedda gallassi, bare kawutethaa mayuwaa mayyiide, kawutethaa oydiyan uttiide, asaassi haasayeedda.

²² Asay, “Hawe Xoossaa qaala; asaa qaala gidenna” yaagiide kooshshaa dhoqqisside haasayeedda.

²³ Heroodise Xoossaa bonchchibeenna diraw, he man77iyankka Godaa kiitanchchay A dechchina, guxuniyan meetettiide, hayqqi aggeedda.

²⁴ Shin Xoossaa qaalay dicceenne dar dar bee.

²⁵ Barnnaabaasinne Saa7ooli barenttu oosuwaa poliide, Marqqoossa giyaa Yohaannisa barenttunna akkiide, Yeerusalaameppe simmeeddino.

13

Barnnaabaasinne Saa7ooli Geeshsha Ayyaanay Doorina, Tamaarissanaw Kiitetteed-dino

† 12:15 A kiitanchchaa: A naagiya kiitanchchaa gidennaan aggenna guussaa. ‡ 12:17 Yayiqooba: Godaa ishaa.

§ 12:17 ishātuwaassi: Ammaniyaa haratuwaassi.

¹ Anxxookiyan de7iyaa ammaniyaa asaa gidдон nabatuunne tamaarssiyaawanttu de7iino; untunttukka Barnaabaasa, Karethaa giyaa Simoona, Qereenappe yeedda Luuqiyoosa, gadiyaa mooddiyaa Heroodisanna * dicceedda Minaahanne Saa7oola.

² Untuntu Godaassi goyinnishshinanne xoomishshin, Geeshsha Ayyaanay, “Taani xeeseedda oosuwaassi Barnnaabaasanne Saa7oola taw dummayite” yaageedda.

³ Untuntu xoomeeddawaappenne woosseeddawaappe guyyiyan, barenttu kushiya Barnaabaasa bollanine Saa7oola bollan wotheide, untunta yeddeeddino.

Barnnaabaasinne Saa7ooli Qophiroosa Beeddino

⁴ Hewaa diraw, Geeshsha Ayyaanay untunta kiittina, Seeluqiya wodhdheeddino; hewaappe wonggiriyaan geliide, Qophiroosa haathaani doodetteeddasaa beeddino.

⁵ Untuntu Silmaana gakkii, Ayihuda woosa golletuwaan Xoossaa qaala odeeddino; untunta maaddanaw Yohaannisi † untuntunna de7ee.

⁶ Untuntu Qophiroosa haathan doodetteedda sa7aa ubbaa Phaafu gakkanaw yuuyyiide, nabiya itti worddanchchaa, Ayihuda asaa Bar-Yesuusa giyaa shareechchuwa demmeeddino.

⁷ He shareechchuu gadiyaa mooddiyaa Sarggiyoosa Phawuloosa giyaa akeekanchcha bitaniyaanna de7ee. Sarggiyoosa Phawuloosa Barnnaabaasanne Saa7oola barekko xeesiide, Xoossaa qaala sisanaw koyyeedda.

⁸ Shin shareechchuwa Elimaasi (Giriike qaalaan hewe A sunthaa) gadiyaa moodiyaawaa ammanuwaa digganaw koyyiide, untuntu haasayaa phalqqeedda.

⁹ Shin Phawuloosa giyaa Saa7ooli barenan Geeshsha Ayyaanay kumina, shareechchuwa caddi xeelliide,

¹⁰ A, “Laa ha xalahiyaa kaappuwaa na7aw, genetethay ubbayne iitatethay ubbay kumeeddawoo, xillotethaa ubbaa morkkew, Godaa ogiyaa suuriyaa geellayiyaawaa aggikkii?”

¹¹ Be7a; ha77i Godaa kushii ne bolla de7ee; neeni qooqa gidana; amareedda wodii gakkanaw, awaa poo7uwaa be7akka” yaageedda.

He man77iyankka shaannochchayne dhumay A ayfiyaa gozzina, bare kushiya oyqqiide, kaaletiyaa uraa koyyiide yuuyyeedda.

¹² He wode gadiyaa moodiyaawe hewaa be7eedda wode, Goday tamarissiyaawaan maalalettiide ammaneedda.

Barnnaabaasinne Phawuloosi Phiisiidiyan De7iyaa Anxxookiyaa Beeddino

¹³ Phawuloosinne aananna de7iyaawanttu Phaafuppe denddiide, Phinifiliyan de7iyaa Phergge wonggiriyaan beeddino; Yohaannisi untuntuppe shaaketti, Yeerusalaame simmeedda.

¹⁴ Shin untuntu Pherggeppe aadhdiide, Phiisiidiyan de7iyaa Anxxookiyaa gakeeddino; Sambbata gallasan Ayihuda woosa golle geliide utteeddino.

¹⁵ Muse higginne nabatuwaa maxaafay ‡ nabbabetteeddawaappe guyyiyan, Ayihuda woosa golle kaappatu, “Nu ishatoo asaa minissiyaa qaalay hinttentoo de7ooppe, asaw haasayerikkitee” yaagiide untunttoo kiitteeddino.

¹⁶ Phawuloosi denddi eqqiide, bare kushiyan xorssiide, hawaadan yaageedda; “Israa7eeliyaa asatoo, Xoossaassi yayyiyaawanttoo sisite.

¹⁷ Ha Israa7eeliyaa asaa Xoossay nu aawatuwa dooriide, Gibxe gadiyan imathatethaan untuntu de7ishshin, untunta corisseedda; bare wolqqaama wolqqaanikka Gibxe gadiyaappe untunta kesseedda.

¹⁸ Bazzuwan oytamu laythaa keenaa nu aawatuwa I danddayeedda.

* **13:1 Heroodisa:** Herood Anttiphaasa geetettiyaa wogga Heroodise na7aa. Hewenneekka Galiilaa giyaa gadiyaa moodiyaawaa. Luq 3:1 xeellite. † **13:5 Yohaannisa:** Hara sunthay Marqgoossa. 12:12,25 xeellite. ‡ **13:15 Muse higgiaanne nabatuwaa maxaafaa:** Ayihudatuwaa maxaafaa, Eca Caaquwaa Maxaafaa. **13:17** Kes 1:7; 12:51 **13:18** Pay 14:34; Zar 1:31

¹⁹ Kanaane giyaa gadiyan Ayihuda gidenna laappu kawutethaa dhayissiide, untunttu gadiyaa bare asaa laatisseedda.

²⁰ Hewaappe guyyiyan, nabiyaa Saameela wodiya gakkanaassi, oyddu xeetanne ishatamu laythaa keenaa daannatuwaa untunttoo immeedda.

²¹ Hewaappe guyyiyan, untunttu barenttoo kaatiyaa immana mala woossina, Xoossay Biiniyaama zariyaappe Qiisa na7aa Saa7oola oytamu laythaw kawutana mala, untunttoo immeedda.

²² Xoossay Saa7oola shaareeddawaappe guyyiyan, untunttu bolla Daawite kawutana mala, A dentheedda; Daawitebaa markkattiidde, ‘Taani koyyiyaa ubbabaa ta wozanaadan oothiyaa Issey na7aa Daawita demmaaddi’ yaageedda.

²³ “Xoossay, ‘Taani Daawita zariyaappe Israa7eeliyaa asaa ashshiyaawaa ahana’ qaalaa geleeddawaadankka, Yesuusa aheedda.

²⁴ Yesuusi yaanaappe kase Israa7eeliyaa asay ubbay barenttu nagaraappe simmiide xammaqettana mala, Yohaannisi qaalaa odeedda.

²⁵ Qassi Yohaannisi bare oosuwaa wurssana haniidde asaa, ‘Taana oona giide qoppiitee? Taani hintte naagiyaawaa gidikke; shin be7ite, A gediya caammaa qashuwaakka gediyaappe billanaw taw bessennawe taappe guyyenna yee’ yaageedda.

²⁶ “Taanaadan ammaniyaawanttoo, Abraahaame zerethatoo, qassi hawaan Ayihuda gidennawanttoo Xoossaassi yayyiyaawanttoo, ha atotethaa qalay nuussi kiitetteedda.

²⁷ Ayissi gooppe, Yeerusalaamen de7iyaa asayne untunttu kaappatuu Yesuusanne Sambbata gallassaa ubbaan nabbabettiyaa nabatuwaa qaalaa akeekibeenna diraw, A bolla pirddiide, nabatuwaa qaalaa poleeddino.

²⁸ Yesuusa wodhissanaw itti gaasuukka untunttoo beettennaan ixxina, Philaaxoosi A wodhana mala woosseeddino.

²⁹ “Untunttu Yesuusabay Xoossaa Maxaafan xaafetteeddawaa ubbaa poleedda wode, masqqaliyaappe A wothiide moogeeddino.

³⁰ Shin Xoossay hayquwaappe Yesuusa dentheedda.

³¹ Hewaappe guyyiyan I barenanna Galiilaappe Yeerusalaame yeedda asatoo cora gallassaa beettedda untunttu ha77i aabaa asaassi markkattiino.

³² “Xoossay nu aawatuwassi immana geedda wonggalaa mishiraachchuwaa nuuni hinttenttoo odeetto.

³³ Daawite Mazimuriyaa Maxaafaan laa7etho shemppuwaan, ‘Neni Ta Na7aa.

Hachche Taani ne Aawuwaa gidaaddi’ geetettiide xaafetteeddawaadan, Xoossay Yesuusa dentiide, nu aawatuwassi immana geeddawaa nuussi untunttu naanaassi poleedda.

³⁴ Laa7enthuwaa I hayqqenna mala, hayquwaappe A dentheeddawaassi Xoossay, ‘Taani Daawitew immana geedda ammanetteedda geeshsha anjuwaa hinttenttoo immana’ yaagiide haasayeedda.

³⁵ Hewaa diraw, Mazimuriyaa Maxaafaan harasaan qassi, ‘Ne Geeshsha Na7aa anhaakka musissakka’ yaageedda.

³⁶ Ayissi gooppe, Daawite bare wodiyaan Xoossaa qofaa ootheddawaappe guyyiyan hayqqiide, bare aawatuwanna hayqqi museedda.

³⁷ Shin Xoossay hayquwaappe dentheeddawe musibeenna.

³⁸⁻³⁹ “Hewaa diraw, taanaadan ammaniyaawanttoo, nagaraa atto geetetteeddawe hinttenttoo Yesuusa bagganna odetteeddawenne, Muse higgayan xillanaw hinttenttoo danddayettenna ubbabaappe aani ammaniyaa ubbay xillanawe hinttenttoo eretto.

⁴⁰ Hewaa diraw, nabatuu geeddawe hintte bolla gakkenna mala naagettite;

⁴¹ ‘Xoossay geeddabaa qilliicciyaawanttoo,
be7ite; haray atto itti uray hinttenttoo odinttokka,
hintte ammanenna oosuwaa taani hinttenttu wodiyaan
oothiyaa diraw, poora giite; hayqqite’
geeddino” yaageedda.

⁴² Phawuloosinne Barnaabaasi Ayihuda woosa golliyaappe kesishshin, asay unt-
tunta laa7enthuwaa Sambbatanka hewaa gujjiide odana mala woosseeddino.

⁴³ Shiiquu laaletteeddawaappe guyyiyan, cora Ayihudatuunne Ayihudatuwaa am-
manuwan geliide Xoossaw yayyiyaa coratuu, Phawuloosanne Barnaabaasa kaalleed-
dino; Yesuusi kiitteeddawanttu Xoossaa aadho keekatethaan minni de7ana mala,
unttunttoo odiide minisseeddino.

⁴⁴ Laa7enthuwaa Sambbataan amareedda asatuwaappe attin, katamaa asay ubbay
Xoossaa qaalaa sisanaw shiigeedda.

⁴⁵ Shin Ayihudatuu cora asaa be7eedda wode, Phawuloosa qanaateeddino; A
haasayaa phalqqiide, A boreeddino.

⁴⁶ Phawuloosinne Barnaabaasi xaliide, “Xoossaa qaalay kasetiide hinttenttoo odet-
tanaw koshshee; shin qaalaa hintte ixceedda dirawunne medhinaa de7uwaa akkanaw
hinttenttoo bessenna giide, hintte hinttenttu huuphiyan pirdeedda diraw, be7ite,
nuuni Ayihuda gidennawanttukko simmeetto.

⁴⁷ Ayissi gooppe, Goday nuuna,
“ ‘Asay ubbay hintte bagganna attana mala,
hinttentta taani Ayihuda gidennawanttoo poo7uwaa oothaaddi’
yaagi azazeedda”
yaageeddino.

⁴⁸ Ayihuda gidennawanttu hewaa siseedda wode, nashettiide Xoossaa qaalaa
bonchcheeddino; qassi medhinaa de7uwaassi dooretteedda ubbay ammaneeddino.

⁴⁹ Godaa qaalay he gadiyaa ubbaa gakkeedda.

⁵⁰ Shin Ayihudatuu Xoossaw goyinniyaa bonchchetteedda maccawanttanne kata-
maan de7iyaa wolqqaama asatuwaa Phawuloosa bollanne Barnaabaasa bolla den-
thethina, asatuu untunta yederssuwaa doommiide, barenttu gadiyaappe keseeddino.

⁵¹ Shin Yesuusi kiitteeddawanttu untunta ixxiyaawanttussi malaata gidana mala,
barenttu gediyaappe baanaa shociide, § Iqooniyoone katamaa beeddino.

⁵² Qassi Anxxookiyan de7iyaa kaalliyawanttunikka Geessha Ayyaanaynne
nashechchay kumeedda.

14

Phawuloosinne Barnaabaasi Iqooniyoone Beeddino

¹ Kasewaadankka Phawuloosinne Barnaabaasi Iqooniyoone Ayihudatuwaa woosa
golle geliide, qaalaa odeeddino; hewaappe guyyiyan cora Ayihudatuunne Ayihuda
gidennawanttu ammaneeddino.

² Shin ammanibeenna Ayihudatuu Ayihuda gidennawanttu wozanaa laammiide,
ishatuwaa bolla hanqqetheeddino.

³ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaan daro wodiya gami77eeddino; untuntu Go-
daabaa yayyennaan odeeddino; Goday malaataanne oorathabaa untuntu oothana
mala, untunttoo wolqqa immeeddawaan bare aadho keekatethaa qaalaabay tuma
gideeddawaa markkatteedda.

⁴ Shin katamaa asay shaaketti, baggay Ayihudatuwakko, baggay Yesuusi kiitteed-
dawanttukko simmeeddino.

13:41 Ibr 1:5 **13:47** Isa 42:6; 49:6 § **13:51** barenttu gediyaappe baanaa shociide: Hawe asay akkennaan ixxowaa
bessiyaa ogiyaa.

⁵ Ayihuda gidennawanttunne Ayihudatuu barenttu kaappatuwaanna ittippe Yesuusi kiitteeddawantta qohanawunne shuchchan caddanaw qoppeedda wode,

⁶ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaa eriide, Lisxxiraanne Derbbe geetettiyaa Liqaa7ooniyaa katamatuwaanne untunttu heeran de7iyaa gadiyaa bii aggeeddino;

⁷ hewaan wonggalaa mishiraachchuwaa odiino.

⁸ Bare dayi uluwaappe yelettoodeppe doommiide, laa77u gedi silina, ubbakka hamet-tenna itti bitani Lisxxiraan de7ee.

⁹ He bitani Phawuloosi odishshin sisee; Phawuloosi A caddi xeelliyaa wode, paxanaw aw ammanuu de7iyaawaa be7iide,

¹⁰ kooshshaa dhoqqissiide A, “Sitti gaade ne gediyaan eqqa” yaageedda; guppi denddiide, hametaa doommeedda.

¹¹ Phawuloosi ootheeddawaa asay be7iide, bare kooshshaa Liqaa7ooniyaa qaalaan dhoqqu oothiide, “Xoossatu asaa malatiide nuukko wodhdheeddino” yaageedda.

¹² Asay Barnaabaasa, “Diyaa” * giide, Phawuloosi haasayaassi waannatiyaa diraw, A, “Hermeesa” giide suntheedda.

¹³ Geeshsha Golli katamaa matan de7iyaa Diyaa qeesaynne asay korumatuwaanne darii lo77iyaa ciishshatuwaa Yesuusi kiitteeddawanttussi yarshshuwaa yarshshanaw koyyiide, penggiyaa aheeddino.

¹⁴ Shin Yesuusi kiitteedda Barnaabaasinne Phawuloosi hewaa siseedda wode barenttu mayuwaa peedhiide, asaa giddo woxxiide,

¹⁵ barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, hawaadan yaageeddino; “Asaw, hawaa ayissi oothiitee? Nuunikka hinttenttuwaadan medhetteedda asaa; ha pathenna yewuwaappe saluwaanne sa7aa, abbaanne untunttu gidon de7iyaa ubbabaa medhdheedda de7uwaa Xoossaakko hintte simmana mala, hinttenttoo nuuni wonggalaa mishiraachchuwaa odeetto.

¹⁶ I beni asaa zerethay ubbay barenttu ogiyaa baana mala yeddii aggeedda.

¹⁷ Hinttenttoo iraa saluwaappe bukkiseedda; kathaakka I wodiyaan immeedda; qassi qumaa immiide, hinttentta loythi nashechchee; yaatiide hinttenttoo lo77obaa oothiide, ubba wodekka barew markkaa dhayibeenna” yaageeddino.

¹⁸ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaa giide, barenttoo asay yarshshenna mala, metootiide diggeeddino.

¹⁹ Anxxookiyaappenne Iqooniyooneppe yeedda Ayihudatu asaa barenttu bagga zaariide, shuchchan Phawuloosa caddeeddino; untunttoo hayqqeeddawaa malatina, katamaappe karew A goochchi kesseeddino.

²⁰ Shin kaalliyaawanttu A matan yuuyyi aadhdhiide eqqishshin, I denddiide, kata-maa geleedda. Wonttetha gallassi Barinabaasanna ittippe Derbbe beedda.

Phawuloosinne Barnaabaasi Anxxookiyaa Simmeeddino

²¹⁻²² Untunttu Deribe katamaan wonggalaa mishiraachchuwaa odiide, cora asay Yesuusa ammanana mala ootheeddawaappe guyyiyan, Lisxxiraa, Iqooniyooneppe Phiisiidiyan de7iyaa Anxxookiyaa simmeeddino; yaatiide hewaan kaalliyaawantta minissiiddenne untunttu ammanuwan minni de7ana mala zoriide, “Nuuni Xoosaa kawutetha gelanaw loythi waayyettana bessee” yaageeddino.

²³ Qassi ammaniyaawanttoo de7iyaasan de7iyaasan cimatuwaa dooriide, xoomeed-dawaappenne woosseeddawaappe guyyiyan, untunttu ammaneedda Godaassi untuntta hadaraa immeeddino.

²⁴ Phiisiidiyaa gadiyaappe aadhdhiide, Phinifiliyaa yeeddino;

²⁵ Pherggen qaala odeeddawaappe guyyiyan, Axaaliyaa beeddino.

* **14:12** *Diyaa*: Guussay Griikatuwaa xoossatuwaa ubbatuwaappe holla geetetti paydettiyaa untunttu eeqa.
14:15 Kes 20:11; Maz 146:6

²⁶ Hewaappe untunttu barenttu poleedda oosuwaa diraw, asay untunttu hadaraa Xoossaa aadho keekatethaw immeedda Anxxookiyaa Markkabiyan simmeeddino.

²⁷ Anxxookiyaa gakeedda wode ammaniyaa asaa shiishshiide, Xoossay barenttunna ittipe ootheedda ubbabaanne, Ayihuda gidenna asay ammanana mala, untunttoo penggiyaa dooyeeddawaa, asaw odeeddino.

²⁸ Yaatiide hewaan kaalliyaawanttunna daro wodiyaa gami77eeddino.

15

Yeerusalaame Shiiquwaa

¹ Itti itti asatuu Yihudaappe Anxxookiyaa wodhdhiide, “Muse wogaadan, hintte qaxxarettennawaa gidoope, attanaw danddaykkita” yaagiide ishatawaa tamarisuwaa doommeeddino.

² Phawuloosinne Barnaabaasi untuntunna darissi walaqettiide palumettina, Anxxookiyan de7iyaa itti itti hara asatuu he palumaa diraw, Phawuloosannanne Barinabaasanna Yeerusalaame biide, Yesuusi kiitteeddawanttunne cimatuwaanna gaketanaw qofay qashetteedda.

³ Ammaniyaa asatuu untuntta kiittiide ogiyaan maaddishshin, Ayihuda gidennawanttu Xoossaakko simmeeddawaa odiide, Pinggiyaannanne Sammaariyaanna aadhdheeddino; hewe ishatawaa ubbaa loythi nashechcheedda.

⁴ Untunttu Yeerusalaame gakeedda wode, ammaniyaawanttu, Yesuusi kiitteeddawanttunne cimatu untuntta mokkeeddino; Xoossay barenttun ootheeddawaa ubbaa odeeddino.

⁵ Shin Parisaawatuwaa baggappe ammaneedda itti itti asatuu denddi eqqiide, “Hinttenttu untuntta qaxxaranawunne Muse higgiiyaa naagana mala azazanaw bessee” yaageeddino.

⁶ Yesuusi kiitteeddawanttunne cimatu hewaa zorettanaw shiiqueeddino.

⁷ Loythi haasayeeddawaappe guyyiyan, Phexiroosi denddi eqqiide, untuntta hawaadan yaageedda; “Taanaadan ammaniyaawanttoo, Ayihuda gidennawanttu wonggalaa mishiraachchuwaa qaalaa ta doonaappe sisiide ammanana mala, taana Xoossay hintte giddoppe beni dooreeddawaa hinttenttu eriita.

⁸ Asaa wozanaa eriyaa Xoossay Geeshsha Ayyaanaa nuussi immeeddawaadan, untunttookka immiide tumayeedda.

⁹ Untunttu ammaneedda diraw, I untunttu wozanaa geeshshiide, nu gidduwaaninne untunttu gidduwan dummatethaa wothibeenna.

¹⁰ Hewaa diraw, nu aawatuunne nuuni tookkanaw danddayibeenna wolqqaama tooquwaa kaalliyaawanttu morggiyan wothiide, ha77i hintte ayissi Xoossaa paacciitee?

¹¹ Shin Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethaan untunttu atteeddawaadan, nuunikka atteeddawaa ammaneetto” yaageedda.

¹² Asay ubbay co77u giide, Barnnaabaasinne Phawuloosi Ayihuda gidenna asaa gid-don barenttu bagganna Xoossay ootheedda malaataanne oorathabaa ubbaa odishshin sisee.

¹³ Untunttu haasayaa wursseeddawaappe guyyiyan, Yayiqoobi hawaadan yaagiide zaareedda; “Ishatoo, taani giyaawaa sisite.

¹⁴ Xoossay Ayihuda gidennawanttu giddoppe barew haniyaa asaa akkanaw Ayihuda gidennawanttoo koyro wooti qoppeeddentto Simooni odeedda.

¹⁵⁻¹⁸ Nabiyaa qaalay hawaanna giigee; Goday daro wodiyaappe doommiide, asaa hawaa erissiide, Xoossaa Maxaafan hawaadan yaageedda;

‘Hawaappe guyyiyan, sa7aan de7iyaa
hara asay ubbayne tawaa gidanaw

taani xeeseedda Ayihuda gidenna asay ubbay
 Godaa koyyana mala, taani simmana.
 Taani kolettiide kunddeedda golliyaadan
 haneedda Daawite kawutethaa denthana.
 Koletteeddawaakka zaaraade keexxana;
 taani laa7ethuwaa A essana'
 yaageedda.

¹⁹ “Hewaa diraw, ta qofaa gidoope, Ayihuda gidennawanttuppe Xoossaakko simmiyaawantta nuuni metothanaw koshshenna.

²⁰ Shin untunttu eeqaani tuneeddawaa meenna mala, woshummenna mala, bakteedda mehiyaa ashuwaa meenna malanne suuthaa ushenna mala, untunttoo nuuni dabidaabbiyaa xaafanaw koshshee.

²¹ Ayissi gooppe, Muse higgiiyaa kase yeletaappe doommiide Sambbataan Sambbataan Ayihuda woosa golletuwaan nabbabiidde, A qaalaa katamaa ubbaan odiyaawanttu de7iino” yaageedda.

²² Hewaappe guyyiyan, Yesuusi kiitteeddawanttunne cimatuwoosa golle asaa ubbaanna ittippe barenttu giddoppe amareedda asatuwaa dooriide, Phawuloosannanne Barinabaasanna Anxxookiyaa yeddanaaw qofaa qachcheeddino; untunttu daro bonchchetteedda laa77u asatuwaa Barssaabaa geetettiyaa Yihudaanne Sillaasa dooreeddino.

²³ Yaatiide hawaadan giyaa dabidaabbiyaa xaafiide, untunttu bolla kiitteeddino; “Nuuni Yesuusi kiitteeddawanttunne cimatuwoosa hintte ishataa, Anxxookiyan, Sooriyaaninne Kilqqiyaan de7iyaa Ayihuda bagga gidenna ishatawaassi nu sarotaa kiitteenno.

²⁴ “Nuuni azazibeenna asatuwoosa nu giddoppe biide, ‘Hinttenttu qaxxarettanawunne Muse higgiiyaa naaganaw bessee’ giide, hinttentta metootheeddawaanne yiloyeeddawaa sisiide,

²⁵⁻²⁶ nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthaa diraw, barenttu shemppuwaa oleedda nuuni siiqiyaa Barnaabaasannanne Phawuloosanna dooretteedda asatuwaa hinttenttukko kiittanaw itti wozanaan nu qofaa qachcheedo.

²⁷ Hewaa diraw, nuuni xaafeddawaa untunttu barenttu huuphew barenttu doonaan hinttenttoo odana mala, Yihudaanne Sillaasa kiitteeddo.

²⁸⁻²⁹ “Ayissi gooppe, eeqaw yarsheeddawaa mooppite; suuthaa ushoppite; bakteedda mehiyaa ashuwaa mooppite; woshummoppite. Ha koshshiyaawanttuppe attin, hara deexiyaa yewuwaa hinttentta toossenna mala, nuuninne Geeshsha Ayyaanay yewuwaa eeno giide akkeeddo; ha ubbabaappe hintte huuphiyaa naagoope, hinttenttu lo77obaa oothiita. Simmi saro de7ite” yaageeddino.

³⁰ Hewaa diraw, kiitetteeddawanttu moyizzetti, Anxxookiyaa wodhdhiide, amaniyaa asaa shiishshiide, dabidaabbiyaa asaassi immeeddino.

³¹ Untunttu he minissiyaa dabidaabbiyaa nabbabeedda wode, nashetteeddino.

³² Qassi Yihudayanne Sillaase barenttu huuphew nabatuwaa gidiyaa diraw, ishatawaa loythi maqqiide minisseeddino.

³³ Untunttu Anxxookiyan amareedda gallassaa utteeddawaappe guyyiyan, ishataa sarotethaan moyizzina, barentta kiitteeddawanttukko simmeeddino.

³⁴ Shin Sillaase yaani attanaw bare qofaa qachcheedda. *

³⁵ Qassi Phawuloosinne Barnaabaasi hara cora asatuwaanna ittippe Godaa qaalaa tamarissiiddenne wonggalaa mishiraachchuwaa odiidde, Anxxookiyan utteeddino.

Phawuloosinne Barnaabaasi Shaaketteeddino

^{15:20} Kes 34:15-17; Wog 17:10-16; 18:6-23
 giyaawe cora hara qaalaa bileethaan baawa.

* ^{15:34} Sillaase Anxxookiyan attanaw bare qofaa qachcheedda,

³⁶ Amareedda gallasaappe guyyiyan, Phawuloosi Barnaabaasa, “Nuuni Godaa qaalaa odeedda katamaa ubbaan nu ishatuu wooti de7iinontto, guyye simmiide, xomoosi be7oytte” yaageedda.

³⁷ Hewaappe guyye Barnaabaasi Marqqoossa geetettiyaa Yohaannisa barenttunna afanaw koyyeedda.

³⁸ Shin Phawuloosi Marqqoossa barenttunna afanaw koyyibeenna; ayissi gooppe, I untuntuppe Phinifiliyan shaaketteedda; qassi untuntunna oosuwaassi bibeenna.

³⁹ Untuntu gidduwan lo77enna walassay kesina, ittu ittuwaappe shaaketteedda; Barnaabaasi Marqqoossa akkiide, markkabiyaan Qophiroosa beedda.

⁴⁰ Shin Phawuloosi Sillaasa akkina, ishatuu A hadaraa Xoossaa aadho keekatethaw immeeddawaappe guyyiyan beedda.

⁴¹ Yaatiide ammaniyaa asatuwaa minissiide, Sooriyaannanne Kilqqiyaanna aadhdheedda.

16

Ximootoose Phawuloosannanne Sillaasenna Gaketteedda

¹ Phawuloosi qassi Derbbenne Lisxxiraa beedda; hewaan Ximootoosa geetettiyaa kaalliyaaawe, itti ammaniyaa Ayihuda mishiratti na7ay de7ee; A aabbu Giriike asa.

² Lisxxiraaninne Iqooniyoonen de7iyaa ishatuu Ximootoosabaa loythi markkatteeddino.

³ Phawuloosi Ximootoosa barenanna afanaw koyyiide, A aabbu Giriike * asa gideed-dawaa hewaan de7iyaa Ayihuda ubbay eriyaa diraw, A oyqqiide qaxxareedda.

⁴ Untuntu katamatuwaanna biidde, Yesuusi kiitteedda Yeerusalaamen de7iyaawanttunne cimatuwo theedda higgiiyaa ammaniyaawanttu naagana mala, untunttoo odiidde aadhdheeddino.

⁵ Hewaa diraw, ammaniyaawanttu ammanuwan minni, payduwankka gallasaappe gallasan dari dari beeddino.

Phawuloosi Maqidooniyaa Baanaadan Xeegetteedda

⁶ Iisiyan qaalaa odenna mala, Geeshsha Ayyaanay untuntta diggeedda diraw, Pirggiyaa gadiyaannanne Galaatiyaa gadiyaanna aadhdheeddino.

⁷ Untuntu Miisiyaa zawaa gakkeedda wode, Biitiiniya baanaw koyyeeddino; shin Yesuusa Ayyaanay untuntta diggeedda.

⁸ Hewaa diraw, untuntu Miisiyaa mataanna aadhdhiide, Xiro7aadaa wodhdheeddino.

⁹ Phawuloosi qamma saxaan itti Maqidooniyaa bitani barena, “Maqidooniyaa pinnaade nuuna maaddaarikkii” yaagiidde eqqi woossishshin be7eedda.

¹⁰ Saxaa I be7eeddawaappe guyyiyan, nuuni ellekka Maqidooniyaa baanaw koyyeeddo; ayissi gooppe, wonggalaa mishiraachchuwaa yaani de7iyaa asaassi odanaw, Xoossay nuuna xeeseddawaa nuussi malateedda.

Lüdiyaa Piliphphisiyoosan Kiristtoosa Ammanaaddu

¹¹ Hewaa diraw, Xiro7aadappe denddiide, sitti giide markkabiyaan Saamootiraape beeddo; wonttetha gallassi Naaphphule beeddo.

¹² Hewaappe Piliphphisiyoosa beeddo; Piliphphisiyoosi Maqidooniyaa biittaw huuphe katamaa; qassi Roome asay de7iyaa katamaa; nuuni he katamaan amareedda gallassaa utteeddo.

¹³ Sambbata gallassi, katamaappe gaxaan shaafaa doonaan Ayihudatuwo Xoossaa woossiyaa sa7ay de7iyaawaa akeekiide beeddo; hewaan uttiide shiiqeedda macca asaassi qaalaa odeeddo.

* **16:3** A aabbu Griike ... A oyqqiide qaxxareedda: Griike asay barenttu naanaa qaxxarikkino. Shin Ximootoose qaxxarettana dhayooppe, Ayihude asay A akkenna diraw, Phawuloosi A oyqqiide qaxxareedda.

14 Itti Liidiyaa geetettewunna, Tiyaaxiroona katamaappe yaade Xoossaa amanewunna, zo7o mayuwaa zali77iyaa mishiratta, nuuni odiyaawaa sisaaddu; Phawuloosi odiyaawaakka iza sisana mala Xoossay I wozanaa doyyeedda.

15 Liidiyaa bare soy asaanna ittippe xammaqetteeddawaappe guyyiyan nuuna, “Hinttenttu taana Godaa tumatethaan ammanaw giide qoppooppe, ta soyin de7ishshite” gaade woossaaddu; minissaade shoobbaaddu.

Phawuloosinne Sillaase Qashetteeddino

16 Nuuni Xoossaa woossiyaasaa biishshin, iita ayyaanay izi bolla aqina kaayiyaa itti ashikkare naatta nuunanna gakettaaddu; he naatta kaayaade daro miishshaa bare godatuwaassi demmaaddu.

17 Gakettaade Phawuloosanne nuuna kaallaadde, “Hawanttu hinttenttoo attana ogiyaa odiyaawanttu, Ubbaappe Bolla Xoossaa aylletuwaa” gaade kooshshaa dhoqqu oothaade haasayaw.

18 Ubba gallassi hewaadan gaw; shin Phawuloosi yilotiide guyye simmi, he iita ayyaanaa, “Neeni iippe kesana mala Yesuusi Kiristtoosa sunthan neena azazay” yaageedda; he man77iyankka iita ayyaanay iippe kesi aggeedda.

19 Shin izi godatuu barenttu miishshaa demmana ogii dhayeeddawaa be7iide, Phawuloosanne Sillaasa oyqqiide, geyaa sa7aan de7iyaa daannatuwaa sintha goochchi kesseeddino.

20 Daannatuwaa sintha untuntta afiide, “Hawanttu Ayihuda asaa gidiide, nu katamaa asaa loythi metoothiino.

21 Nuuni Roome gadiyaa asaa gidiide, akkanawunne oothanaw woga gidennabaa tamarissiino” yaageeddino.

22 Asay itti bagga gidiide, Phawuloosa bollaninne Sillaasa bolla denddeedda; daannatuukka untunttu mayuwaa qaari akkiide, xam77aan untuntta shocana mala azazeeddino.

23 Untunttu darissi wadhdheeddawaappe guyyiyan, qasho golliyaan yeggeeddino. Qasho golliyaa naagiyaawekka untuntta minissi naaganaadan azazeeddino.

24 Qasho golliyaa naagiyaawe he azazuwaa akkiide, Phawuloosanne Sillaasa qasho golliyaa qol77o gelisseedda; untunttu gediyaakka mithaanna gathi daraxiide qachcheedda.

25 Shin qamma bilahe gidiyaa heeran Phawuloosinne Sillaase Xoossaa woossiide, mazimuriyaa yexxiide Xoossaa galatiino; qashetto asay untunttu giyaawaa sisee.

26 Qasho golliyaa xaphuu qaaxxana gakkanaw wozanaa aathennaan biittay darissi qaaxxeedda; he man77iyankka penggiikka ubbay dooyetti aggina, qashetteedda asaa ubbaa santhalatay biletti wodhdheedda.

27 Qasho golliyaa naagiyaawe gemi77ishuwaappe beegottiyaa wode, qasho golliyaa penggiikka ubbay dooyetteeddawaa be7iide, qashetto asay kessi akkiide bidiggeeddawaa aw malatina, barena wodhanaw qoppiide, cubiyaa akkeedda.

28 Shin Phawuloosi kooshshaa dhoqqu oothiide, “Neeni neena ayanne udoppa; ayissi gooppe, nuuni ubbay hawaan de7eetto” yaageedda.

29 Qasho golliyaa naagiyaawe xomppiyaa woossi akkiide, ellekka qol77o woxxeedda; kokkoriidde Phawuloosa sinthaaninne Sillaase sinthan guufanneedda;

30 untuntta kare kessiide, “Ta godatoo, taani attanaw ayaa oothana bessii?” yaageedda.

31 Phawuloosinne Sillaase A, “Godaa Yesuusi Kiristtoosa ammana; neeni attana; ne soy asaykka” yaageeddino.

32 Untunttu awunne A soyin de7iyaa ubbaw Godaa qaalaa odeeddino.

³³ Qamma he saatiyankka qasho golliyaa naagiyaawe untuntta afiide untunttu maythaa meecceedda; he man77iyankka bare soy asaa ubbaanna xammaqetti aggeedda.

³⁴ Phawuloosanne Sillaasa pude bare soy afiide, untunttoo qumaa aatheedda; I bare soy asaa ubbaanna Xoossaa ammaneedda diraw, nashetteedda.

³⁵ Wonttina daannatuu, “He asatuwaa billa” yaagiide, polisiyaa kaappatuwaa aakko kiitteeddino.

³⁶ Hewaappe guyye qasho golliyaa naagiyaawe, “Hinttenttu biletana mala, daannatuu taw kiitteeddino; simmi ha77i kesiide sarotethaan biite” yaagiide he kiitaa Phawuloosaw odeedda.

³⁷ Shin Phawuloosi he polisiyaa kaappatuwaa, “Nuuni Roome gade asaa † gidishshin, untunttu nuuna pirdday baynnaan asaa sinthan wadhdhiide, qasho golliyaan yeggeeddino. Ha77i nuuna geeman kessi yeddiinoo? Hanenna; untunttu barenttu huuphew yiide, nuuna kessino” yaageedda.

³⁸ Polisiyaa kaappatuu daannatuwaassi hewaa odina, Phawuloosinne Sillaase Roome gade asa gideeddawaa siseedda wode, yayyeeddino.

³⁹ Hewaa diraw, daannatuu yiide untuntta, “Nuuni hinttentta naaqeeddo” geeddino. Qasho golliyaappe kare untuntta kessiide, katamaappe kessiide baana mala woosseeddino.

⁴⁰ Phawuloosinne Sillaase qasho golliyaappe kessiide, Liidiyaa soy beeddino; yaani ishātuwaanna gaketiiide, untuntta minissiide hewaappe beeddino.

17

Teselonqgen Denddeedda Walassaa

¹ Phawuloosinne Sillaase, Ampipholiisaannanne Aphoolooniyanna aadhdhiide, Teselonqge yeeddino; Teselonqgen Ayihuda woosa golli de7ee.

² Phawuloosi bare dooyaadankka yaa geleedda; hewaan heezzu Sambbata gallassat- uwan Xoossaa Maxaafatuwaappe asaanna haasayeedda;

³ Kiristoosi waayyiyaa akkanawunne hayquwaappe denddanaw bessiyaawaa unt- untntoo billiide odiiddinne tuma gideeddawaakka untuntta erissiide, “Yesuusi ha taani hinttenttoo odiyaawe Kiristoosa” yaagee.

⁴ Unttunttuppe ittu ittuu yewuu tuma gideeddawaa akeekiide, Phawuloosannanne Sillaasenna gaketteddino; hawaadankka, Xoossaassi goyinniyaa cora Giriike asaynne cora bonchchetteedda maccawanttu, Phawuloosannanne Sillaasenna gaketteddino.

⁵ Shin Ayihudatuu qanaatiide, itti itti oosuu bayinna iita asatuwaa qocaappe shi- ishshiide katamaa asaa walasseeddino; Phawuloosanne Sillaasa asaakko kessana mala koyyiide, Yaasoonna golliyaa dooddeeddino.

⁶ Phawuloosinne Sillaase untunttoo beettennaan ixxina, Yaasoonanne itti itti ishātuwaa katamaa kaappatuwaakko afiide, “Hawanttu gadiyaa ubbaa metooteed- dawanttu, hawaakka yeeddino.

⁷ Yaatina Yaasooni untuntta bare soyin wotheedda; hawanttu ubbay, ‘Yesuusa giyaa hara kaatii de7ee’ giide Qeesaare azazuwaa minissiino” yaagiide, kooshshaa dhoqqis- side haaseyeeddino.

⁸ Shiiqueedda asaynne katamaa kaappatuu hewaa sisiide metooteeddino.

⁹ Kaappatuu Yaasoonanne haratuwaa waasiyan billeeddino.

Phawuloosinne Sillaase Beeriyaa Beeddino

¹⁰ Ammaniyaawanttu Phawuloosanne Sillaasa sa7ay qammiyaawaani ellekka Beeriyaa yeddeeddino. Yaa gakkiiide, Ayihuda woosa golle geleeddino.

† 16:37 Roome gade asa: Roome kawutethaan erettiide de7iyaa guutha asay he gade asatuwaa geetettiino. Hewant- tookka qay haratuwaappe dummatiyaa maataynne kaacay de7ee.

¹¹ Beeriya asatuu Teselonqgen de7iyaa asatuwaappekka aadhdi dooyetto wozanay de7iyaa diraw, “Phawuloosi geeddawe tumenttonne” yaagiide, ubba gallassi Xoossaa Maxaafatuwaa tamaariidde, qaala kumentha laamotaan akkeeddino.

¹² Hewaa diraw, untuntuppe coratuu, Giriikatuwappe bonchchettedda cora mac-cawanttunne cora attuma asatuu ammaneeddino.

¹³ Shin Teselonqgen de7iyaa Ayihudatuu Phawuloosi Xoossaa qaala Beeriyanikka odeeddawaa siseedda wode, Beeriya yiide, asaa aananna walasseeddino.

¹⁴ Hewaappe guyyiyan, ishatau ellekka Phawuloosa abbaa mataan yeddii aggeeddino; shin Sillaasenne Ximootoose Beeriyan atteeddino.

¹⁵ Phawuloosa moyizzeedda asatuu Ateenaa gatheeddino; he asatuu Sillaasenne Ximootoose barenttoo danddayetteeddawaadan, ellekka barekko yaana mala, Phawuloosi kiitteedda kiitaa akkiide, Beeriya simmeeddino.

Phawuloosi Ateenaa Beedda

¹⁶ Phawuloosi Ateenaan Sillaasanne Ximootoosa naagiidde, katamaan eeqay kumeeddawaa be7iide yiloteedda.

¹⁷ Hewaa diraw, Ayihuda woosa golliyaan Ayihudatuwannanne Xoossassi goyinniyaa Ayihuda gidenna asatuwaanna palumettee; qassi ubba gallassi geyaan barenanna gakettiyaa asaannakka palumettee.

¹⁸ Qassi Eppiqoroosappenne * Isxxo7ikiyaappe † yeedda itti itti eranchchatuu Phawuloosanna palumetteeddino; untuntuppe ittu ittuu, “Ha toofinay ayaa haasayanaw koyyii?” yaageeddino.

Haratuu Phawuloosa Yesuusabaanne hayquwaappe I denddeeddawaa barenttoo odiyaa diraw, “Ooratha xoosatubaa odiyaawaa malatee” yaageeddino.

¹⁹⁻²⁰ Phawuloosa oyqqiide, “Ha neeni tamarissiyaa ooratha yewuu ayentto nuuna erissarikkii? Ayissi gooppe, neeni nuussi oorathabaa odaasa; simmi hawe ayentto nuuni eranaw koyyeetto” yaagiide Phawuloosa Ariyosppaagoosa geetettiyaasaa afeeddino.

²¹ Ateenaa asay ubbayenne hewaan de7iyaa immathatuu oorathabaa haasayiiddinne sisiidde peeshiyaawaappe attin, harabaan peeshikkino.

²² Phawuloosi Ariyosppaagoosan de7iyaa shiiquwaa sinthan eqqiide, hawaadan yaageedda; “Ateenaa asatoo, xoosatuwassii ubbabaani hinttenttu darii yayyiyaawaa taani be7ay.

²³ Ayissi gooppe, taani hinttenttu goyinniyaawaa xeellaadde aadhdhishshin, ‘Erettena Xoossaassi’ geetettiide xaafetteedda yarshshuwaa sa7aa qassi demmaaddi; hewaa diraw, ha hintte erennaan goyinniyaawaa taani hinttenttoo oday.

²⁴ “Alamiyaanne alamiyaan de7iyaa ubbabaa medhdheedda Xoossay saluwaanne sa7aa Goday, asay keexxeedda Geeshsha Golliyan de7enna.

²⁵ Ayentto pacceddada asaadan, asaa kushiyaa I xeellenna; ayissi gooppe, I bare huuphew de7uwaa shemppuwaanne ubbabaa asaa ubbaw immeedda.

²⁶ Xoossay asaa zariyaa ubbaa itti uraappe medhdhiide, gadiyaa ubbaan wotheedda; I bare huuphew untunttu de7ana wodiyaanne sa7aa kase zawayeedda.

²⁷ “I hewaa ootheeddawe untunttu oyqqi oyqqi xeelliide, barena koyyiidde, ooni eri demmanawantteeshsha giyaawaana; gidoppenne, Xoossay nuuppe oossinne haako gidenna.

* **17:18 Eppiqoroosa:** Hawe gadiyaa gidiide, ha gadiyaan de7iyaa asatuu nashechchiyaa asaa de7uwaasii koyro sa7aa oyqqeedda yaagi tamarissiyaa Eppiqoroosa giyaa bitaniyaa timirttiyaa kaalliyaawantta. † **17:18 Isxxo7ikiya:** Hawekka gadiyaa gidiide, ha gaden de7iyaa asatuu, barena moodussaanne bare qofaan kaalesettiyaawaa asay tamarana bessee, yaagiyaa timirttiyaa taamarissiyaa Zeeno yaagettiya bitaniyaa timirttiyaa kaalliyaawantta. **17:24** 1Ka 8:27; Isa 42:5; Kit 7:48

²⁸ Ayissi gooppe, hinttentuppe itti itti eranchchatuu, ‘Nuuni A naanaa’ geed-dawaadan, nuuni aani paxa de7eettonne qaaxetteetto.

²⁹ Simmi nuuni Xoossaa naanaa gideedda diraw, Xoossay asaa cinctatethaaninne qofaan worqqaappe woy biraappe woy shuchchaappe oosetteeddawaa malatee yaagiide, qoppanaw bessenna.

³⁰ Hewaa diraw, Xoossay asay eribeenna wodiya aatheedda; shin ha77i ubbasan asay ubbay nagaraappe simmana mala azazeedda.

³¹ Ayissi gooppe, Xoossay wodiya keeri wotheedda; he wodiyaan bare dooredda uraan sa7aan de7iyaa asaa ubbaa bolla xillo pirdaa I pirdana; asaa ubbaw hayquwaappe Yesuusa dentheeddawaan hewaa tumayeedda” yaageedda.

³² Unttuntuppe itti itti asatuu hayquwaappe dendduwaabaa Phawuloosappe sisiide, A bolla qillieceddino; shin hara asatuu A, “Nuuni hawaa neeppe gujjiide sisana koyyeetto” geeddino.

³³ Hewaa diraw, Phawuloosi untunttu giddoppe keseedda.

³⁴ Shin itti itti attuma asatuu Phawuloosanna gakettiide ammaneeddino; untunttu gidduwan Ariyosppaagoosan de7iyaa pirda golle daannay Diyoonaasiyoosi, Damaariiso geetettiya itti mishirattinna hara asatuu de7iino.

18

Phawuloosi Qoronttoosa Beedda

¹ Hewaappe guyyian, Phawuloosi Ateenaappe kesiide, Qoronttoosa beedda.

² Hewaan Aqilaa giyaa itti Ayihuda bitaniyaa demmeedda; Aqilay Phanxxoossan yeletteedda; Ayihuda asay ubbay Roomeppe kesana mala, Qalawudeyoosi azazeedda diraw, amareedda wodiyaappe kase, I bare machchatti Phirisqqillaanna Xaaliyappe yeedda; Phawuloosi untuntunna gaketanaw beedda.

³ A oosuunne untunttu oosuu itti mala dunkkaaniyaa sikaa gidiyaa diraw, untuntunna uttiide, ittippe ootheedda.

⁴ Phawuloosi Sambataa ubbaan Ayihudatuwaanna Giriikatuwaa ammanthanaw Ayihuda woosa golliyaan palumettee.

⁵ Sillaasenne Ximootoose Maqidooniyaappe yeedda wode, Phawuloosi Ayihudatuwaassi Yesuusi bare huuphew Kiristtoosa gideeddawoo qaalaa oduwaa toleedda.

⁶ Shin untunttu Phawuloosa haasayaa phalqqinanne A borina, Phawuloosi bare mayuwaappe baanaa qoqqofiidde, * “Hinttenttu iitatethay hinttentta oyqqo; taani hewaan gelikke; hawaappe hini baggan taani Ayihuda gidenna asaakko bay” yaageedda.

⁷ Hewaappe kesiide, Xoossaassi goyinniyaa Yosxxoosa giyaa bitaniyaa soy beedda; Yosxxoosa golli Ayihuda woosa golliya matan de7ee.

⁸ Ayihuda woosa golle kaappuu Qarisiphphoosi bare soy asaa ubbaanna Godaa ammaneedda; Qoronttoosa asatuwaappekka coratuu Xoossaa qaalaa siseedda wode, ammaniide xammaqetteeddino.

⁹⁻¹⁰ Goday itti qamma saxaan Phawuloosa, “Yayyoppa; oda; co77u gooppa. Taani neenanna de7iyaa diraw, neena qohanaw iitabaan yeggana asay ooninne baawa; ayissi gooppe, taw ha katamaan cora asay de7ee” yaageedda.

¹¹ Phawuloosi Xoossaa qaalaa asaa tamarissiidde, itti laythanne usuppun agenaa untuntunna utteedda.

¹² Gaaliyoose Akaaiyaa gadiyaa mooddiyaa wode, Ayihudatu ittippe Phawuloosa bolla denddiide, pirda golle A afiide,

* **18:6** mayuwaappe baanaa qoqqofee: Hawaa guussay gediyaappe baanaa qoqqofiyaawaanna itta.

13 “Ha bitani Muse higgiiyaa ixxiide, asay Xoossaassi goynnana mala cimnee” yaageeddino.

14 Phawuloosi haasayana hanishshin, Gaaliyoose Ayihudatuwaa, “Ayihudato, hewe bala oosuwaa woy iita naaqa gidoope, taani hinttentubaa danddayaade sisanaw bessee.

15 Shin qaalaassi sunthaassinne hintte huuphe higgiiyaassi hinttentu palumettoope, hintte huuphew erite; hawaa taani pirddikke” yaageedda.

16 Pirdda golliyaappe karew untuntta kesseedda.

17 Hewaappe guyyiyan, Giriike asay ubbay Ayihuda woosa golle kaappuwaa Sosteniisa oyqqiide, pirdda golliyaa sinthan shoceeddino; shin Gaaliyoosa hewe aynne metibeenna.

Phawuloosi Anxxookiyaa Beedda

18 Phawuloosi daro wodiya Qoronttoosan utteeddawaappe guyyiyan, ishātuwaa sarotiide, Phirisqqillinnanne Aqiilaanna markkabiyaan Sooriyaa beedda; barew shi-iqqeedda gasuu de7iyaa diraw, Kinkkiriya katamaan bare huuphiyaa meedetteedda.

† 19 Unttuntu Efesoone gakkeedda wode, Phawuloosi Phirisqqillonne Aqiilaa yaani yeggi yeedda; shin barew Ayihuda woosa golle geliide, Ayihudatuwaanna palumetteedda.

20 Unttuntu barenttunna daro wodiya uttana mala Phawuloosa woossina I ixxeedda.

21 Shin untunttuppe shaakettiide, “Xoossay gooppe, laa7ethuwaa hinttentukko simmana” yaagiide Efesoonaappe markkabiyaan beedda.

22 Qiisaariyaa gakkeedda wode Yeerusalaame biide, ammaniyaa asaa saroteeddawaappe guyyiyan, Anxxookiyaa wodhdheedda.

23 Yaani amareedda wodiya gami77iide beedda; kaalliyaawantta ubbaa minissiide, Galatiyaannanne Pirggiyaanna aadhdheedda.

Aphiloosi Efesoonaanne Qoronttoosa Beedda

24 Iskkinddiriyan yelletteedda Ayihuda asaa itti Aphiloosa giyaa lo77o haasayiyaawe Efesoone beedda; Xoossaa Maxaafatuwaa I darissi eriyaa asa.

25 Godaa ogiyaakka tamaareedda asa; Yohaannisa xingqataa xalalaa eriide, ayyaan bare garssan eexettiide, Yesuusabaa suurissiide haasayeeddanne tamaarsseedda.

26 Yaatiide Ayihuda woosa golliyaan yayyennaan haasayaa doommeedda. Phirisqqillaynne Aqiilay I odiyaawaa siseedda wode, barenttunna soy A afiide, Xoossaa ogiyaa kaseppe suurissiide, aw geeshshi odeeddino.

27 Aphiloosi Akaaiyaa pinnana koyyina, ishātu A minissiide, Akaaiyaan de7iyaa kaalliyaawanttu A morkkana mala, untunttoo dabidaabbiyaa xaafeddino; I yaa gakkiiide, Xoossaa aadho keekatethaan ammaniyaawantta daro maaddeedda.

28 Ayissi gooppe, Yesuus bare huuphew Kiristtoosa gideeddawaa Ayihudatuwaassi Xoossaa Maxaafatuwaappe qonccissiide, asaa sinthan minissiide odeedda.

19

Phawuloosi Efesoone Beedda

1 Aphiloosi Qoronttoosan de7ishshin, Phawuloosi qommo bagganna aadhdhiide, Efesoone beedda; itti itti kaalliyaawantta demmeedda.

† 18:18 huuphiyaa meedetteedda: Phawuloosi guutha wodiyaassi “dummatana” giide caaqeedda. Hawaa guussay, bare huuphiyaakka meedettenna; woyiniyaakka ushenna guussaa. Shin I caaqeedda wodi wuroode, bare huuphiyaa meedettiide Xoossaw yarshshuwaa yarshshanaw bessee guussaa. 18:18 Pay 6:18

² Phawuloosi untunttu, “Hinttenttu ammaneedda wode Geeshsha Ayyaanaa akkeed-ditee?” yaagiide oochcheeda.

Untunttu, “Tuytti, akkibeykko; haray atto, Geeshsha Ayyaanay de7iyaawaakka sisibeykko” yaageeddino.

³ Phawuloosi untunttu, “Yaatina, Ayaan xammaqetteedditee?” * yaageeda.

Untunttu, “Nuuni Yohaannisa xinqqataani xammaqetteeddo” yaagiide zaareeddino.

⁴ Phawuloosi, “Yohaannisi bareppe guyyiyan yiyaa Yesuusi Kiristtoosan asay amanana mala, asaassi odiide, nagaraappe simmiyaa xinqqataani xammaqeedda” yaageeda.

⁵ Untunttu hewaa siseedda wode, Godaa Yesuusi Kiristtoossassi gidanaw xammaqetteeddino.

⁶ Phawuloosi bare kushiya untunttu bolla wotheedda wode Geeshsha Ayyaanay untunttu bollan wodhdhina, dumma dumma qaalaan haaseyedde; qassi timbitiyaakka odeeddino.

⁷ Hewaan tammanne laa77u asatuwaa gidiyaawanttu de7iino.

⁸ Phawuloosi Ayihuda woosa golle geliide, Xoossaa kawutethaabaa palumettiiddinne akeekissiidde, asaanna heezzu agenaa gidiyaawaa keenaa yayyennaan haasayee.

⁹ Shin untunttuppe ittu ittuu makkaliide, cora asaa sinthan Godaa ogiyaa boriidde ammanennaan ixgina, Phawuloosi untunttuppe shaaketti, barena kaalliyaawantta barenanna afeedda; Xiraanoosa giyaa timirtte golliyaan ubba gallassi palumettee.

¹⁰ Phawuloosi laa77u laythaa gakkanaw qaala odeedda; hewaa diraw, Iisiyan de7iyaa asay ubbay, Ayihudatuukka Ayihuda gidennawanttukka Godaa qaala siseeddino.

Xoossay Phawuloosa Kushiyan Ootheedda Oorathabaa

¹¹ Xoossay Phawuloosa bagganna dumma malaataa ootheedda.

¹² Hewaa diraw, asay A bollay bochcheeda maarabiyaa woy mayuwaa hargganchchatuwassi afee; hargganchchatuukka paxiino; iita ayyaanatuukka untunttuppe kesiino.

¹³ Iita ayyaanatuwaa kessiide yuuyyiyaa Ayihudatuwaappe ittu ittuu, “Phawuloosi qaala odiyaa Yesuusa sunthan nuuni hinttentta kesite giide azazeetto” yaagiide, iita ayyanatu de7iyaa asatuwaa bollan Godaa Yesuusa sunthaa xeesi be7eeddino.

¹⁴ Qeesatuwaa kaappuwaa Asqqeewa giyaa itti Ayihuda bitaniyaassi hewaa ootheedda laappu naanay de7iino.

¹⁵ Iita ayyaanay untunttoo zaariide, “Taani Yesuusa eray; Phawuloosakka eray. Shin hinttenttu oonee?” yaageeda.

¹⁶ Iita ayyaanay de7iyaa bitani untunttu bolla guppi wodhdhina, untunttu mansunxxiide, he golliyaappe kallo woxxana gakkanaassi, wolqqaamiide xooneedda.

¹⁷ Efesoonen de7iyaa Ayihudatuunne Ayihuda gidennawanttu ubbay hewaa sisiide ubbay daro yayyedde; Godaa Yesuusa sunthaykka daro bonchchetteedda.

¹⁸ Ammaniyaawanttuppe cora asatu barenttu ootheeddawaa paaxiiddinne qonciyaan odiide yiino.

¹⁹ Bitiyaawanttuppe coratuu barenttu maxaafatuwaa shiishshiide, asaa ubbaa sinthan guuddeeddino; he maxaafatuwaa gatiyaa heettiyaa wode, ishatamu sha77a Biraa santtimiyaa gideedda.

²⁰ Hewaa mala wolqqaama ogiyaan Xoossaa qaalay dicceenne aakkee.

Efesoone Katamaan Walassay Denddeedda

* **19:3** *Ayaan xammaqetteedditee?* Hawaa guussay O sunthaan xammaqetteedditee, guussaa.

²¹ Hewe poletteeddawaappe guyyiyan Phawuloosi, “Taani Yeerusalaame baade Roomekka qassi be7anaw bessee” † yaagiide, Maqidooniyaannanne Akaayiyaanna aadhdhiide, Yeerusalaame baanaw qofaa qachcheedda.

²² Qassi barena maaddiyaawanttuppe laa77atuwaa Ximootoosanne Erasxxoosa Maqidooniyaa kiittiide, barew Iisiyan amareedda wodiya gami77eedda.

²³ Godaa ogiyaa diraw, he wode daro walassay keseedda.

²⁴ Ayissi gooppe, xagaraa biraa muushsiide tigi medhdhiyaa Dimexiroosa giyaa itti bitani Arxxemiisi Geeshsha Golliyaa misiliyaa biraappe tigi tigiide, oosanchchatuwaassi daro wodhiyaa demmee.

²⁵ Hewanttanne untunttuwaa mala oosuwa oothiyaawantta ittippe shiishshiide, hawaadan yaageedda; “Asaw, nu duretethay ha oosuwaanna gidiyaawaa hintte eriita.

²⁶ Hewe Phawuloosi, ‘Asaa kushii medhdheeddawanttu xoossatuwaa gidikkino’ yaagiide, Efesoone xalalaan gidennaan amareedda gadatuwaappe attin, Iisiyan ubbaan cora asaassi odi ammantheeddawaa hinttenttu be7eedditanne siseeddita.

²⁷ Lo77ennabay, nu oosuu kadhattanawaa xalalaa gidenna; shin Iisiyan de7iyaa ubbatuunne sa7aa ubbaan de7iyaawanttu goyinniyyaa wolqqaama xoossatto geetetiyyaa Arxxemiisi geeshsha golli bonchchettennan attanawaanne, izi darotethay kundanaawaa” yaageedda.

²⁸ Asay hewaa siseedda wode loythi hanqqettiide “Efesoone Arxxemiisa wolqqaama” yaagiide cabbotteeddino.

²⁹ Katamaa ubbaan walassay denddeedda; Phawuloosanna hamettiyyaa Maqidooniyaa asatuwaa Gaayoosanne Arisxxirokoosa barenttunna oyqqi akkiide, ittippe kaassaa sa7aa woxxeeddino.

³⁰ Phawuloosikka asay shiiqeeddasaa gelanaw koyyeedda. Shin kaalliyaawanttu A diggeeddino.

³¹ Iisiyaa gadiyaa kaappatuwaappe Phawuloosa laggethatuwaappe ittu ittuu Phawuloosaw kiittiide, kaassaa sa7aan qoncciyaa kesiide I beettenna mala, A woosseeddino.

³² Shiiquwaan walassay denddina, dariya bagga asay haray atto ayissi shiiqeeddentto erenna diraw, ittu ittibaw walaqettiyyaa wode, yokkuu qay harabaw walaqettee.

³³ Ayihudatu Iskinddira aathi bessina, itti itti asay I haasayana mala, asaa giddoppe sinthaw A aatheedda; asay co77u gaana mala, I bare kushiyan xorssi bessiide, asaassi mootettanaw koyyeedda.

³⁴ Shin Iskinddire Ayihuda asaa gideeddawaa asay ereedda wode, laa77u saate gidiyaawaa keenaa ubbay itti qaalaan, “Efesoone Arxxemiisa wolqqaama” yaagiide cabbotteeddino.

³⁵ Katamaw xaafe gideeddawe asaa co77u oothiide, hawaadan yaageedda; “Efesoone asaw, Efesoone katamay wolqqaama Arxxemiisissinne saluwaappe wodhdheedda eeqaa shuchchaassi eeqaa golliyaa naagiyaawaa gideeddawaa erenna asay oonee?

³⁶ Hawaa kadiyyaa asay bayinna diraw, hinttenttu woppu gaanawunne dirbbennan agganaw bessee.

³⁷ Ayissi gooppe, hawanttu Geeshsha Golliyaa miishshaa wuu77ibeennawantta nu xoossatuwaakka boribeennawantta aheeddit.

³⁸ Hewaa diraw, Dimexiroosinne aananna de7iyaa oosanchchatuu asaa mootanaw koyyoppe, pirda golli dooya de7ee; qassi gadiyaa mooddiyaawanttukka de7iino; untunttu barenttu gidon mootettiino.

³⁹ Shin hintte hara yewuwaa koyyoppe, higgiiyaa shiiquwaan yewuwaa qachhana.

⁴⁰ Ayissi gooppe, hachche haneeddawaa shabbirethaa giide, Roome gadiyaa asatuu nuuna mootana; ha shiiqookka gaasuu bayinna diraw, nuuni gaasuwa odanaw danddayokko”

† 19:21 Phawuloosi hawaa Ayyaanaa Geeshshaan kaalesettiide hasayeeddawaa.

⁴¹ yaagiide shiiquwaa laaleedda.

20

Phawuloosi Maqidooniyaanne Giriike Beedda

¹ Walassay irxxeeddawaappe guyyiyan, Phawuloosi kaalliyaawantta ahissiide zoreedda; untuntta, “Saruwan de7ite” giide, Maqidooniyaa baanaw keseedda.

² He gadiyaanna aadhdhiide, qaalaa odiide, asaa loythi minisseeddawaappe guyyiyan, Giriike gade yeedda.

³ I hewaan heezzu agenaa uttiide, markkabiyaan Sooriyaa baanaw qoppishshin, Ayihudatuu barena wodhanaw koyyiyaawaa be7iide, Maqidooniyaanna guyye simmanaw bare qofaa qachcheedda.

⁴ Phawuloosa moyizzeeddawanttu, Beeriyaappe Pharihaasa na7aa Sosiiphaaxiroosa, Teselonqqeppe Arisxxirokoosanne Sikonddisa, Derbbeppe Gaayoosanne Iisiyappe Tikiqoosanne Xirofimoosa, qassi Ximootoosa.

⁵ Hewanttu sinthaw biide, nuuna Xiro7aadan naagiino.

⁶ Nuuni Ukithaa Baalaa gallassaa bonchchowaappe guyyiyan, Piliphphisiyoosa giyaa gadiyaappe markkabiyaan denddiide, ichcheshu gallassan Xiro7aadan untuntta gakkiide, yaani laappu gallassaa utteeddo.

Phawuloosi Xiro7aadaa Beedda

⁷ Nuuni Woggaa gallassi * ukithaa menthanaw shiiqide7ishshin, Phawuloosi wonttina baanaw qoppeedda diraw, untunttoo qaalaa odiidde, qamma bilahii gakkanaw yewuwaa adusseedda.

⁸ Nuuni shiiqi utteedda pooqiyan cora xomppii de7ee.

⁹ Ewuxikoosa giyaa itti wodallay maskkootiyaa bolla uttiide, darissi gemi77isheedda. Phawuloosi haasayaa adusseedda wode, Ewuxikoosi gemi77ishuwan hayreeddawe heezzenhiyaa pooqiyaappe sa7aan kunddiide hayqqeeddawaa asay dentheedda.

¹⁰ Shin Phawuloosi wodhdhiide, A bolla guufanneedda. A idimmiide, “A shemppuu kesibeenna diraw hirgoppite” yaageedda.

¹¹ Yaatiide pude pooqiya kesiide, ukithaa menthiide meedda; sa7ay wonttana gakkanaassi, daro wodiya haasayeeddawaappe guyyiyan beedda.

¹² Wodallay paxina, soy afiide, darissi nashetteeddino.

Phawuloosi Xiro7aadaappe Miliixe Beedda

¹³ Shin Phawuloosi barena yaappe nuuni mokkana mala, nuussi odeedda diraw, kasetiide markkabiyaakko biide, Asoosa baanaw denddeeddo; ayissi gooppe, gediyaan baanaw I qoppeedda diraw nuuna hewaadan azazeedda.

¹⁴ I nuunanna Asoosan gaketina, markkabiyaan A akkiide Mixiliine yeeddo.

¹⁵ Wonttetha gallassi yaappe markkabiyaan denddiide, Kiyooosa heeraa gakeeddo; qassi wonttetha gallassi Saamoosa pinneeddo; Tirogiliyoomen aqiide, wonttina Miliixe yeeddo.

¹⁶ Ayissi gooppe, Phawuloosi Iisiyan darii gami77ennaan Efesoone lanqqiyanna aadhdhanaw bare qofaa qachcheedda; barew danddayettooppe, Phenxxeqostte geetetiyyaa gallassi Yeerusalaame gakkanaw elleellee.

Phawuloosi Efesoone Cimatoo Wursethaa Haasayaa Haasayeedda

¹⁷ Phawuloosi Miliixeppe Efesoone kiittiide, ammaniyaa asaa kaaletiyaawantta xeegisseedda.

¹⁸⁻¹⁹ Woosa golle cimatuu Phawuloosakko yiina, untuntta I hawaadan yaageedda; “Taani Iisiya geleedda koyro gallassaappe doommin, kawushshatethaaninne daro

* **20:7** Woggaa gallassi: Griikiyaa maxaafaan, Sambbatatuwaappe ittuwan yaagee.

afothaani Godaassi oothaadde, Ayihudatuwaa shiiquwaappe taana gakkeedda paace gideedda wodiya ubbaan hinttentunna waanaade de7aadditanto hinttenttu eriita.

²⁰⁻²¹ Nagaraappe Xoossaakko simmiyaawaanne nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa ammaniyaawaa Ayihudatuwassinne Ayihuda gidennawanttoo markkattaadde, shiiquwankka hinttenttu gollen gollenkka hinttenttoo odaadde tamarisseeddawaappe attin, hinttentta go77iyaabaappe ittibaanne pacissa beykke.

²² “Be7ite; ha77ikka taani Geeshsha Ayyaanaassi azazettaade, Yeerusalaame bay; yaani taw ayee kesanenttonne erikke.

²³ Geeshsha Ayyaanay qashuunne waayyii taana naagiyaawaa katamaa ubbaan taw odee.

²⁴ Shin ta wothaa polanawunne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe taani akkeedda oosuwaa Xoossaa aadho keekatethaa wonggalaa mishiraachchuwaa markkattiyaawaa polanaw, ta shemppuwaa maaddennawaadan payday.

²⁵ “Be7ite; taani ha77ikka Xoossaa kawutethaabaa odaadde, hinttenttu ubbaa gidдон yuuyyaaddi; simmi hawaappe sinhaw hinttenttuppe ooninne taana be7ennawaa eray.

²⁶ Hewaa diraw, hinttenttuppe itti uray bayooppekka taani hewaan gelennawaa hachche hinttenttoo geeshshaade oday.

²⁷ Ayissi gooppe, Xoossay oothanaw qoppeeddawaa ubbaa hinttenttoo aynne ashshennaan odaaddi.

²⁸ “Yesuusi bare suuthaan wozeedda Xoossaa ammaniyaawantta naagite; qassi Geeshsha Ayyaanay hinttentta kaappatuwaa oothiide suntheedda wudiya ubaanne hinttenttu huuphiyaa naagite.

²⁹⁻³⁰ Taani beeddawaappe guyyiyan, wudiyaassi qarettenna iita worakanatuu hinttenttu gidдо gelanawantanne, kaalliyawantta barenttu geeduwaa kaaletanaw wordduwaa haasayiyaa asatuu hinttenttu gidдоppe denddanawaa eray.

³¹ Hewaa diraw, taani heezzu laythaa qammanne gallassaa afothaani hinttentta huuphiyan huuphiyan minissiyaawaa aggabeennawaa qoppiide genccite.

³² “Ha77ikka hinttentta minissanawunne geeshsha asaa ubbaa gidдон laatissanaw danddayiyaa Xoossaassinne A aadho keekatethaa qaalaassi hinttentta hadaraa immay.

³³ “Taani oopenne biraa woy worqqaa woy mayuwaa amottabeykki;

³⁴ taani ha ta kushiyan taananne taananna ittippe de7iyaawantta kooshsheeddawaa ootheeddawaa hinttenttu hinttenttu huuphew eriita.

³⁵ Hinttenttu hawaadan daaburi oothiidde, daaburanchchatuwaa maaddanaassinne Godaa Yesuusi bare huuphew, ‘Akkiyawaappe immiyaawe anjjetteddawaa’ geeddawaadan, A qaala hinttenttu wozanaa aathanaw bessiyaawaa taani cora ogiyaan hinttentta bessaaddi” yaageedda.

³⁶ Phawuloosi hewaa haasay wurssiide, untunttu ubbaanna ittippe gulbbatiide, Xoossaa woosseedda.

³⁷ Untunttu ubbay Phawuloosa idimmiide, yeekkiidde yereeddino.

³⁸ Ubbaaappe I, “Taana laa7ethuwaa ubbakka be7ikkita” yaageedda qalay untuntta daro qarethina markkabiya gakkanaw A moyizzeeddino.

21

Phawuloosi Yeerusalaame Beedda

¹ Nuuni Efesoone cimatuwaappe shaakettiide, Qoosa geetettiyaa haathan doodetto sa7aa yii aggeeddo; wonttissa gallassi Rooda gakkeeddo; hewaappe Phaaxira beeddo.

² Pinqqe pinniyaa markkabiya demmiide, aani geliide baanaw denddeeddo.

³ Nuuni Qophiroosappe be7anaw danddayiyaasaa yiide, away kesiyaasaa xeelliyaa wode Qophiroosa haddirssa bagga yeggiide, Sooriyaa beeddo; hewaappe guyyiyaan Xiirsoo gakkeeddo; ayissi gooppe, markkabii bare caanaa Xiirsooan wothee.

⁴ Yaani kaalliyaawantta demmiide, untuntunna laappu gallassaa utteeddo; Phawuloosi Yeerusalaame beenna mala, untuntu aw Ayyaanaan odeeddino.

⁵ Nuuni untuntunna uttiyaa wodii wurina, kesiide beeddo; untuntu ubbatuu barenttu maccawanttunne barenttu naanaanna ittippe katamaappe karew kessana gakkanaassi, nuuna moyizzeeddino; nuuni abbaa doonaan gulbbatiide, Xoossaa woosseeddo.

⁶ Hewaappe guyyiyan, ittu ittuwaa sarotiide, markkabiyaan geleeddo; untuntu barenttu soy simmeeddino.

⁷ Nuuni abbaa ogiyaa wurssiide, Xiirrosappe Phexelemayse gakeeddo; ishatawaa sarotiide, untuntu matan itti gallassaa peesheeddo.

⁸ Wonttissa gallassi kesiide, Qiisaariyaa beeddo; wonggalaa mishiraachchuwa odiyaa Piliphphoosa soy gakkiiide, A matan utteeddo; Yeerusalaamen dooretteedda laappunatuwappe I ittuwaa.

⁹ Piliphphoosassi nabatuwaa gideedda oyddu wodoro macca naanatu de7iino.

¹⁰ Nuuni unddenneedda gallassaa utteedda wode, nabiyaa Agaaboosa giyaa bitani Yihudaappe Qiisaariyaa yeedda.

¹¹ Nuukko yiide, Phawuloosa saqqiyaa akkiide bare kushiyaanne bare gediya qachchiide, “Geeshsha Ayyaanay giyaawe hawaa; ha saqqiyaa godaa Yeerusalaamen Ayihudatu hawaadan qachchiide, Ayihuda gidenna asatuwaassi aathiide immana” yaageedda.

¹² Nuuni hewaa siseedda wode, nuuninne yaani de7iyaa asatu Phawuloosi Yeerusalaame beenna mala woosseeddo.

¹³ Shin Phawuloosi zaariide, “Hinttenttu yeekkiidenne ta wozanaa qaretissiidde waaniitee? Taani Godaa Yesuusa sunthaa diraw qashettanawaa xalalaa gidennaan, haray atto Yeerusalaamen hayqqanawukka giiga uttaaddi” yaageedda.

¹⁴ Zoriyaa I akkennaan ixxina, “Goday geeddawe hano” yaagiide co77u geeddo.

¹⁵ Yaani amareedda wodiya gami77eeddawaappe guyyiyan, giigettiide Yeerusalaame baanaw keseedda.

¹⁶ Qiisaariyaan de7iyaa kaalliyaawanttuppe amareeddawanttu qassi nuunanna beeddino; untuntu nuuni aqanasaa Minaasoonaa giyaa Qophiroosa bitaniyaa soy nuuna afeeddino; Minaasooni daro wodiyaappe doommiide kaalliyaawaa.

Phawuloosi Yeerusalaamen Yayiqooba Oochcheedda

¹⁷ Nuuni Yeerusalaame gakeedda wode, ishatawaa nuuna nashechchaan mokkeeddino.

¹⁸ Wonttissa gallassi, Phawuloosinne nuuni Yayiqoobanna gaketanaw beeddo. Woosa golle cimatu ubbatuukka de7iino.

¹⁹ Phawuloosi untuntta saroteeddawaappe guyyiyan, Ayihuda gidenna asaa gidon bare bagganna Xoossay otheeddawaa untunttoo wurssiide odeedda.

²⁰ Untuntu hewaa siseedda wode Xoossaa galatiide, Phawuloosa hawaadan yaageeddino; “Nu ishaw, Ayihudatuwaa gidon Xoossaa amaneeddawanttuppe aappun sha77ay de7iinontto be7aasa; untuntu ubbay higgiiyaa minissi naagiino.

²¹ Yeerusalaame Ayihudatu, Ayihuda gidennawanttu gadiyan de7iyaa Ayihuda ubbatuu barenttu naanaa qaxxarena mala, woy Ayihudatu oothiyaawaa kaallenna mala, Muse higgiiyaakka bayizzana mala neeni tamarssiyaawaa siseeddino.

²² Yaatina, ayee lo77uu? Neeni yeeddawaa coratu sisiyaa diraw, shiiqennaan aggikkino.

²³ “Hewaa diraw, hawaa nuuni new odiyaawaa ootha; ittippe shiiqu de7iyaa oyddu asatu nu matan de7iino.

²⁴ Untuntta akkaade untuntunna geeyya; qassi untuntu barenttu huuphiyaa meeddana mala, untunttoo miishshaa imma; untuntu ubbay newaa siiseeddawe

tuma gidennawaanne neeni ne huuphewukka qassi Muse higgiiyaa naagaadde maaran de7iyaawaa erana.

²⁵ “Shin ammaneedda Ayihuda gidenna asatuwaa gidoope, untuntu eegaw yarsheeddawaa meenna malanne suuthaa ushenna mala, bakuteedda mehiyaa ashuwaa meenna malanne woshummenna mala, nuuni yewuwaa qachchiide, untunt-too dabidaabbiyaa xaafeeddo” yaageeddino.

²⁶ Hewaappe guyyiyan, Phawuloosi wonttissa gallassi asatuwaa akkiide, untuntunna geeyyeedda; I barentta geeshshussaa awude polinto erissanawunne qassi yarshshuwaa huuphiyan huuphiyan awude immanentto erissanaw Geeshsha Golliiyaa geleedda.

Phawuloosi Geeshsha Golliyaan Oyqetteedda

²⁷⁻²⁸ Laappu gallassay wurana hanoode, Iisiyappe yeedda Ayihudatu Geeshsha Golliyaan Phawuloosa be7iide, asaa ubbaa hanqqethiide, “Israa7eeliyaa asaw, nuuna maaddite; Israa7eeliyaa asaa, Muse higgiiyaanne ha Geeshsha Golliiyaa ixxiide, ubbasan asaa ubbaa tamarissiyaawe ha bitaniyaa; gujjiide qassi Giriike asaakka Geeshsha Golliiyaa gelissiide, ha geeshsha sa7aa tunisseedda” yaagi waassiidde, Phawuloosa oyqqeeddino.

²⁹ Untuntu kase Efesoonen de7iyaa Xirofimoosa Phawuloosanna katamaan be7eedda diraw, Geeshsha Golliiyaa Phawuloosi A geliseeddawaa untunttoo malateedda.

³⁰ Katamaa ubbay shabbiretteedda; asay ubbay shiiqiide Phawuloosa oyqqiide, Geeshsha Golliyaappe karew goochchi kesseedda; he man77iyankka Geeshsha Golliiyaa penggetuu qashettii aggeeddino.

³¹ Asay Phawuloosa wodhana hanishshin, “Yeerusalaame katamay mulekka shabbirettidiggeedda” giyaa haasayay Roome gadiyaa olaa kaappuwaassi gakteedda.

³² He olaa kaappuu wottaaddaratuwaanne xeetatuwaa kaappatuwaa ittippe akkiide, woxxiidde asaa bolla kesi wodhdheedda; asay olaa kaappuwaanne wottaaddaratuwaa be7eedda wode, Phawuloosa shociyaawaa bashi aggeedda.

³³ He wode, he olaa kaappuu shiiqi, Phawuloosa oyqqiide, laa77u santhalataan qashettana mala azaziide, I oonenttonne qassi ayaa ootheddenttonne asaa oochcheedda.

³⁴ Asaappe baggay ittibaw waassiyaa wode, baggay arabaw waasee; waasuu coreedda diraw, olaa kaappuwaassi tumuwaa eranaw danddayettennan ixxina, wottaaddaratu Phawuloosa barenttu de7iyaasaa afana mala, untuntta azazeedda.

³⁵ Yedhdhiide kesiyaa dethaa Phawuloosi gakteedda wode, asaa sugethaa diraw, wottaaddaratu A tookkeeddino.

³⁶ Ayissi gooppe, cora asay, “A wodha!” yaagiiddinne waassiidde kaallee.

Phawuloosi Mootuwaassi Zaruwaa Immeedda

³⁷ Wottaaddaratu Phawuloosa barenttu de7iyaasaa afana hanishshin Phawuloosi olaa kaappuwaa, “Taani new ittibaa odoo?” yaageedda.

He olaa kaappuu Phawuloosa, “Neeeni Giriike qaala eray?”

³⁸ Neeeni hawaappe kase wode, walassaa kessaade shemppuwaa wodheeddawant-tuppe oyddu sha77a asatuwaa asay bayna mela sa7aa kaaletheedda Gibxe bitaniyaa gidikkii?” yaageedda.

³⁹ Shin Phawuloosi, “Taani Ayihuda asa; qassi Kilqqiyaan de7iyaa Xersseesen yeletteedda huuphe katamaan de7iyaa asa. Hayyanaa taana asaassi haasayissarikkii?” yaageedda.

⁴⁰ Olaa kaappuu A, “Haasaya” yaagina, Phawuloosi yedhdhiide kesiyaa dethaan eqqiide, asay co77u gaana mala, bare kushiyan asaakko xorsseedda. Asay co77u giina, Ibraayisxxe qaalaan haasayiide, hawaadan yaageedda.

22

1 “Taanaadan ammaniyaawanttoo, ta aawatoo, taani ha77i hinttenttoo odiyaa yewuwaa sisite!”

2 Phawuloosi untunttoo Ibraayisxxe qaalaan haasayiyaawaa sisiide, kaseppe loythi co77u giina I hawaadan yaageedda.

3 “Taani Kilqqiyaan de7iyaa Xersseesen yelettaade, ha katamaan Gamaaliyaali taana taaarissina diccaade, nu aawatuwa higgiaakka minissa taaaraade, hachche hintte ubbay haniyaawaadankka, taani Xoossaa yewuwaassi seelettiyaa Ayihuda asa.

4 Taani macca asaanne attuma asaa oyqqa oyqqaade qasho gollen yeggeedda asaanne, ha ogiyaa kaalliyaa asaa wodhissana gakkanaassi metootheedda asa.

5 Hawaadankka, qassi, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuunne cimaa ubbaa shiiquu tawaa markkattanaw danddayee; taani Damasqqon de7iyaa untunttu ishatawaa Ayihudatuwaassi, untunttuppe dabidaabbiyaa akkaade, hewaan de7iyaa asatuu qashettiide murettanaadan, Yeerusalaame untuntta ahanaw yaa baaddi.

Phawuloosi Kiristtoosakko Simmeedda Bare Simaabaa Odeedda (Kit 9:1-19; 26:12-18)

6 “Taani baade Damasqqo mateedda wode, seeta gallassaa gidishshin, qoppennaan saluwaappe wolqqaama poo7uu ta matan yuuyyi aadhdhiide poo7eedda.

7 Taani sa7aan kundda uttaade, ‘Saa7oolaa, Saa7oolaa, taana ayaw yederssay?’ giyaa qaalaa sisaaddi.

8 “Taani zaaraade, ‘Ta Godaw, neeni oonee?’ yaagaaddi.

“Hewaappe guyye, ‘Taani neeni yederssiyaa Naazireetiyaa Yesuusa’ yaageedda.

9 Taananna ittippe de7iyaawanttu poo7uwaa be7iide yayyeeddino; shin taw haasayiyaawaa qaalaa sisibeykkino.

10 “ ‘Ta Godaw, taani ayaa udoo?’ yaagaaddi.

“Goday taana, ‘Denddaade Damasqqo ba. Neeni oothanaw Xoossay qoppeedda ubbay new yaani odettanawaa’ yaageedda.

11 He wolqqaama poo7uwaa diraw, ta ayfii qooqina, taananna de7iyaa asatuu ta kushiya oyqqiide, taana goochchina, Damasqqo gakkaaddi.

12 “Damasqqon de7iyaa Ayihuda ubbay loythi bonchchiya itti Hanaaniyaa giyaa bitani, nu higgiaaassi azazettiide, Xoossaw imetteedda asa.

13 Hanaanii taakko yiide, ta matan eqqiide taana, ‘Ta ishaw Saa7oolaa, xeella’ yaageedda. Taani he wode he man77iyankka aakko xeella aggaaddi.

14 “I taana hawaadan yaageedda; ‘Nu aawatuwa Xoossay neeni A qofaa eranaw, A xillo Na7aa be7anawunne A doonaappekka haasayaa sisanaw neena kasenna dooreedda.

15 Ayissi gooppe, neeni be7eeddabaanne siseeddabaa asaa ubbaa sinthan aw markkattanaassa.

16 Ha77ikka ayaw gami77ay? Denddaade xammaqetta; A sunthaa xeesaadde, ne nagaraappekka meecetta’ yaageedda.

17 “Taani guyye Yeerusalaame simmaade Geeshsha Golliyan woossishshin, ta ayyaanaan gidaaddi.

18 Goday taana, ‘Elleellaade, Yeerusalaame kesa ayaw gooppe, neeni taw hawaan markkattiyaawaa asay akkenna’ yaagishshin taani A be7aaddi.

19 “Taani, ‘Ta Godaw, Ayihuda woosa golliyaa ubbaan neena ammaniyaawantta oyqqaade wadhdheeddawaanne qasho golliyaan yeggeeddawaa untunttu eriino.

20 Untunttu ne markkaa Isxxifaanoosa wodhiyaa wode, taani he yewuwaa eeno gaaddi. Qassi untunttu miyyiyaan eqqaade, A wodhiyaawanttu mayuwaa naagay’ yaageedda.

²¹ “Goday taana, ‘Taani neena Ayihuda gidenna asaakko haakosaa kiittiyaa diraw ba’ geedda” yaageedda.

Phawuloosi Roome Asa Gidiyaawaa Qonccisseedda

²² Phawuloosi he qaalaa haasayana gakkanaw asay I giyaawaa sisee; hewaappe guyyiyan, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Hawaa gadiyaappe dhayissa; I de7anaw bessenna” yaageeddino.

²³⁻²⁴ Unttuntu waassishshin, barenttu mayuwaa bollow olishshiinne baanaa carkkuwan laalishshin, olaa kaappuu wottaaddaratuu Phawuloosa barenttu de7iyaasaa afana mala azazeedda. Qassi asay ayissi hewaadan aabolla waasseeddinontto eranaw, Phawuloosa lissuwan shocana mala, unttunta azazeedda.

²⁵ Shin wottaaddaratuu Phawuloosa dafuwan minissi qachcheedda wode, Phawuloosi bare matan eqqeedda xeetatuwaa kaappuwaa, “Roome gadiyaa asaa pirdday baynnaan shociyaawe hinttenttoo wogee?” yaageedda.

²⁶ Hewaa xeetatuwaa kaappuu siseedda wode, olaa kaappuwaakko biide, “Ha bitani Roome asa. Neeni ayaa oothana qoppay?” yaagiide oochcheedda.

²⁷ Olaa kaappuu Phawuloosakko shiiqiide, “Neeni Roome asee? Taw oda” yaageedda. Phawuloosi, “E” yaageedda.

²⁸ Olaa kaappuu Phawuloosaw zaariide, “Taani ha zaretethaa daro miishshaan shammaaddi” yaageedda.

Shin Phawuloosi, “Taani he zerethaappe yelettaaddi” yaageedda.

²⁹ Hewaa diraw, Phawuloosa biddanaw gooppeeddawanttu man77iyan aappe shaaketti aggeeddino. Olaa kaappuukka Phawuloosi Roome asa gideeddawaa ereedda wode yayyeedda; ayissi gooppe, santhalataan A qashissi wotheedda.

Phawuloosi Ayihudatuwaa Shanggatuwaakko Shiiqeedda

³⁰ Wonttetha gallassi olaa kaappuu, Ayihudatu Phawuloosa ayissi mooteeddinonttonne geeshshiide eranaw koyyiide, Phawuloosa billeedda. Yaatiide qeesatuwaa kaappatuunne asay ubbay shiiqana mala azazeedda; qassi Phawuloosa duge wotheide, untuntu sinthan esseedda.

23

¹ Phawuloosi hewaan shiiqeedda asaa caddi xeelliide, “Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hachche gakkanawukka Xoossaa sinthan ta de7uwaa ubbaan tilla wozanaan de7aaddi” yaageedda.

² Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu Hanaanii, Phawuloosa doonaa baqqana mala, A matan eqqeeddawantta azazeedda.

³ Phawuloosi he wode A, “Laa ha booshinchchaan okkeedda * godaw, Xoossay neena baqqana. Neeni ta bolla higgiiyan pirdanaw uttaade, wogay baynnaan taana baqqana mala azazay?” yaageedda.

⁴ Phawuloosa matan eqqeeddawanttu A, “Neeni Xoossaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa boray?” yaageeddino.

⁵ Hewaappe guyye Phawuloosi, “Taanaadan ammaniyaawanttoo, I qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gideeddawaa taani erabeykke; ayissi gooppe, ‘Ne gadiyaa mooddiyaawaa bolla iita qaalaa haasayoppa’ geetettiide Xoossaa Maxaafan xaafetteedda” yaageedda.

⁶ Shin Phawuloosi baggatu Saduqaawanatuwaa; baggatu Parisaawatuwaa gideeddawaa be7iide, “Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani Parisaawiyanne Parisaawiyaa na7aa; ‘Hayqqeeddawanttu hayquwaappe denddanawantta’ gaade

* **23:3** booshinchchaan okkeedda: Itti uray lo77a malatana mala oosussaa, shin gidenna. **23:5** Kes 22:28

taani nashechchaan naagiyaa diraw, untunttu ta bolla pirddiino” yaagiide, dhoqqu oothiide haasayeedda.

⁷ Phawuloosi hewaa yaagina, Parisaawatuwaa giddoninne Saduqaawanatuwaa gid-don walassay kesina, shiiqeedda asay laaletteedda.

⁸ Ayissi gooppe, Saduqaawanatuu, “Hayqqeedda asay denddena; kiitanchchaykka ayyaanaykka baawa” yaageeddino; Parisaawatuu qassi laa77uukka de7iyaawaa amaniiino.

⁹ Wolqqaama walassay denddeedda; Parisaawatuwaa baggappe Muse higgiiyaa tamarssiyaawanttu denddi eqqiide, “Ha bitaniyaa bolla aynne balaa demmibeykko; aw ayyaanay woy kiitanchchay haasayennan aggenna” yaagiide palumetteeddino.

¹⁰ Walassay darina, olaa kaappuu Phawuloosa untunttu menthereethanenttonne gi yayyiide, bare wottaaddaratuu wodhdhiide, untunttu gid-doppe A ellekka kesiide, barenttu de7iyaasaa afana mala azazeedda.

¹¹ He qamma Goday Phawuloosa matan eqqiide, “Phawuloosaa, neeni taw Yerusalaamen markkatteddawaadan, Roomenkka markkattanaw bessee; minna; aynne baawa” yaageedda.

Phawuloosa Wodhanaw Oosetteedda Maqquwaa

¹² Wonttissa gallassi, Ayihudatuu Phawuloosa wodhana gakkanaassi, meennaadaaninne ushennaadan, caaqettiide giigetteeddino.

¹³ Phawuloosa bolla hewaa maqqetteedda asatuu oytamuwaappe dariino.

¹⁴ Untunttu qeesatuwaa kaappatuwakkonne cimatuwaakko yiide, “Nuuni Phawuloosa wodhana gakkanaassi, aynne baarennaadan, giigetti utteeddo.

¹⁵ Hewaa diraw, hinttentunne shiiqeedda asay Phawuloosabaa geeshshiide bid-diyaawaa malatiide, olaa kaappuu A hinttentukko duge wothana mala oochchite; nuuni I haa shiiqanaappe kasenna A wodhanaw giigi utteeddo” yaageeddino.

¹⁶ Shin Phawuloosa michchatti na7ay he maqquwaa siseedda wode, biide wottaad-daratuu de7iyaasaa geliide, Phawuloosaw odeedda.

¹⁷ Phawuloosi xeetatuwaa kaappatuwaappe ittuwaa xeesiide, “Ha na7aa olaa kaappuwaakko afa; ayissi gooppe, olaa kaappuwaassi I odiyaawe de7ee” yaageedda.

¹⁸ Hewaa diraw, xeetatuwaa kaappuu na7aa olaa kaappuwaakko afiide, “Qasho gollen de7iyaa Phawuloosi, ha na7ay new ayentto odiyaabay de7iyaa diraw, taana barekko xeesiide, A neekko ahanaadan, taana woosseedda” yaageedda.

¹⁹ Olaa kaappuu na7aa kushiyaay oyyqiide, dumma gaxaa kessiide, “Neeeni taw odan-abay ayee?” yaagiide oochcheedda.

²⁰ Na7ay olaa kaappuwaassi, “Ayihudatuu Phawuloosabaa kaseppe minissi oochchiyaawaa malatiide, neeni shiiquwaa A utissanaadan, neena wontti woossanaw zoretaa qachcheeddino.

²¹ Shin neeni untunttu giyaawaa sisoppa; ayissi gooppe, oytamuwaappe dariya asatuu Phawuloosa wodhana gakkanaassi, qumaa meennaadaaninne haathaa ushennaadan, caaqettiide geemetti uttiide A naagiino; neeni giyaawaa sisanaw ha77ikka giigetti uttiide naagiino” yaageedda.

²² Hewaa diraw, olaa kaappuu na7aa, “Ha yewuwaa neeni taana erisseeddawaa oossinne odoppa” yaagiide azazeeddawaappe guyyiyan, A yeddeedda.

Phawuloosi Gadiyaa Mooddiyaa Filikisa Sintha Shiiqeedda

²³ Olaa kaappuu xeetatuwaa kaappatuwaappe laa77uwaa xeesiide, “Qiisaariyaa baanaw, laa77u xeetu wottaaddaratuwaa, laappun tammu paraa oyyqeedda asatuwaanne laa77u xeetu tooranchchatuwaa qammaappe heezzu saatiyaan giigissite;

²⁴ gadiyaa mooddiyaa Filikisakko Phawuloosa sarotethaan gathanaw togissiyaa mehiyaanne giigissite” yaagiide, untuntta azazeedda.

²⁵ Olaa kaappuu hawaadan giyaa dabidaabbiyaa xaafeedda.

²⁶ “Qalawudeyoosa Luusiyoosappe; gadiyaa mooddiyaa bonchchetteedda Filikisaa! Sarotethay new gido.

²⁷ Ayihudatu ha bitaniyaa oyqqiide wodhana hanishshin, Roome katamaa asa I gideeddawaa eraade, wottaddaratuwaanna g akkaade A ashshaaddi.

²⁸ Unttuntu A ayissi mooteeddinontto eranaw koyyaade, duge unttuntu shi-iquwaassi A afaaddi.

²⁹ Unttuntu barenttu higgiaabaa I oochcheeddawaassi A mooteeddawaappe attin, A wodhissiyaa woy qashissiyaa mooto gidenna.

³⁰ Unttuntu ha bitaniyaa bolla maqqetti utteedda zigirissay taana gakkina, taani he man77iyankka A neekko yeddaa aggaaddi; A mootiyaawanttukka biide, ne sinthan mootana mala odaaddi; saro de7a” yaageedda.

³¹ Hewaa diraw, wottaaddaratuu azazetteeddawaadankka Phawuloosa akkiide, gamma Anttiphaaxiriisa gatheeddino.

³² Wonttissa gallassi aananna baana mala paraa toggo asatuwaa wothiide, gediyaan biyaawanttu guyye wottaaddaratuu de7iyaasaa simmeeddino.

³³ Paraawanttu Qiisaariyaa geliide, dabidaabbiyaa gadiyaa mooddiyaawoo immiide, Phawuloosa A sintha aatheeddino.

³⁴ Gadiyaa mooddiyaawe dabidaabbiyaa nabbabeeddawaappe guyyiyan, Phawuloosi haqa awuraajjaa asentto A oochcheedda; Kilqqiyaa asa I gideeddawaa ereedda wode,

³⁵ “Taani nebaa neena mootiyaawanttu yiyaa wode sisana” yaagiide, wottaaddaratuu Heroodisa kawutethaa gollen A naagana mala azazeedda.

24

Phawuloosa Ayihudatu Mooteeddino

¹ Ichcheshu gallassaappe guyyiyan, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu, Hanaaniyaa, cimatuwaannanee Xarxxaluusa giyaa itti xabaqaanna duge Qiisaariyaa wodh-heedda; untunttu gadiyaa mooddiyaawaa bolla Phawuloosa mooteeddino.

²⁻³ Phawuloosi xesetteedda wode, Xarxxaluuse A hawaadan yaagiide, mootuwaa doommeedda.

“Bonchchetteedda Filikisaa, nuuni ne bagganna daro sarotethaa demmeeddoshshin, ne qofaan ha gadiyaassi ubbabaani ubbasankka lo77o laamii beettiyaawoo neena loyhi galatiide, hawaa akkeetto.

⁴ Shin taani neena gami77ethennaan, dooya gideedda ne keekatethaan nubaa neeni qanthaan sisana mala, neena woossay.

⁵ Ayissi gooppe, ha bitani dhubo gidiide, sa7aa ubbaan de7iyaa Ayihudatuwaa gidon walassaa dentheedda, Naaziraawatu bagga asaa kaaletthiyaawaa gideeddawaa ereeddo.

⁶ Haray atto Geeshsha Golliyaakka tunissanaw koyyishshin A oyqqiide, nu higgiaadan, A bolla pirddanaw qoppeeddo;

⁷ shin olaa kaappuwaa Luusiyoosi yiide, wolqqaan nu kushiyaappe A wothi akkeedda.

⁸ A mootiyaawanttukka neekko yaana mala azazeedda; neeni ne huuphew ha bitaniyaa biddaade, nuuni A mootiyaa yewuwaa ubbaa eranaw danddayaa” yaageedda.

⁹ Ayihudatuukka qassi, “Ha yewuu tuma” giide, A qofaa akkeeddino.

Phawuloosi Filikisa Sinthan Mootoo Zaaruwaa Immeedda

¹⁰ Gadiyaa mooddiyaawe Phawuloosa yaanaadan wuttina, I hawaadan yaagiide zaareedda; “Neeni daro wodiyaappe doommaade, ha asaassi pirddaadde de7iyaawaa taani eraade, ta yewuwaa nashechchaan zaaray.

¹¹ Taani Yeerusalaame goyinnanaw kesodeppe tammanne laa77u gallasaappe darenawaa neeni ne huuphew erana danddayaa.

¹² Ayihudatu taana Geeshsha Golliyan gidina, Ayihuda woosa gollen gidina, kamaan gidina, oonannanne palumettishshin woy asaa shiishshaade maqqishshin, itti uraannanne be7ibeykkino.

¹³ Unttuntu ha77ikka taana mootiyaawaa shatimmanaw danddaykkino.

¹⁴ “Shin taani hawaa new oday; taani Muse higgayan de7iyaawaanne nabatuu xaafeedda ubbabaa ammananaadan, nu aawatuwa Xoossaassi untuntu worddo giyaa ogiyaan goshetay.

¹⁵ Hawanttu barenttu huuphew, ‘Asay ubbay, wordduukka xilluukka hayquwaappe denddanawantta’ giyaawaadan, taanikka untuntu denddiyaawaa Xoosaani hidootaa wothaade amuwaani naagay.

¹⁶ Hewaa diraw, taani qassi, Xoosaa sinthaninne asaa sinthan ubba wode, pokkuu bayna tilla wozanay taw de7ana mala minnay.

¹⁷ “Taani Yeerusalaameppe kesodeppe cora laythaappe guyyiyan, ta gade hiyyeessaassi miishshaa immanawunne yarshshuwaa yarshshanaw Yeerusalaame baaddi.

¹⁸ Hewaa oothishshin, asay shiiqennaan, walassay denddenaan, taani Geeshsha Golliyan geeyishshin, untuntu taana demmeeddino.

¹⁹ Shin Iisiyappe yeedda itti itti Ayihudatu hewaan de7iino; untuntu ta bolla yewuwaa koyyoope, yiide taana ne bollan mootanaw bessee.

²⁰⁻²¹ Woy taani untuntu gidдон eqqaade, ‘Hayqqeeddawanttu denddanawaa amaniyaa diraw, hachche hintte sinthaan ta bolla pirddiino’ gaade haa dhoqqissaade hasayeedda itti qaalaappe attin, shiiquwaa sinthan eqqishshin, ta bolla itti bayizzuwaa demmeeddawaa gidoope, hawanttu barenttu huuphew hawaan odanawantta” yaagedda.

²² Shin Filikise Xoosaa ogiyaabaa geeshshi ereedda diraw, “Taani hintte yewuwaa olaa kaappuwaa Luusiyoosi yiyaa wode ogiyaa oythana” yaagiide, pirddiyaa wodiya sinthaw keeredda.

²³ Filikise qassi Phawuloosa qachchennaan naagana malanne A dabbatuwaappe ooninne aw oothishshin, woy aakko yiishshin diggenna mala, xeetatuwaa kaappuwaa azazeedda.

Phawuloosi Filikisanne Dirusilla Sintha Shiiqeedda

²⁴ Amareedda gallasaappe guyyiyan, Filikise Ayihuda asaa zare gideedda bare machchatti Dirusillinna yiide, Phawuloosa kiitti ahissiide, Yesuusi Kiristoosan amaniyaa ogiyaa I haasayishshin siseedda.

²⁵ Phawuloosi xillotethaabaa, bare huuphiyaa naaguwaabaanne yaana pirddaabaa haasayishshin, Filikise yayyiide, “Neeeni ha77iw ba; taw miikkeedda wode, neena kiittaade xegissana” yaagedda.

²⁶ He wode qassi Phawuloosi biletanaw, barew maganxxaa immanddeeshsha giide qoppeedda; hewaa diraw, daro wode A ahissi ahissiide, aananna haasayee.

²⁷ Laa77u laythaa kumeeddawaappe guyyiyan, Filikisa kotaa Phorqqiyoosa Pisxxoosi akkeedda. Filikise Ayihudatuwaa nashechchanaw koyyiide, qasho gollen Phawuloosa bashi ageedda.

25

Phawuloosi Roome Kaatiyaakko Bare Yewuwaa Akkiide Baanaw Oochcheedda

¹ Pisxxoosi awuraajjaa geleedda heezzenhiyaa gallasaappe guyyiyan, Qiisaariyappe Yeerusalaame beedda.

² Yaani qeesatuwaa kaappatuunne Ayihudatuwaa kaaletthiyaawanttu Phawuloosa mooteeddino.

³ Unttuntu Phawuloosa wodhanaw ogiyaan qosetti uttanaw, barenttoo lo77obaa udiide A Yeerusalaame ahana mala, Pisxxoosa woosseeddino.

⁴ Pisxxoosi untunttoo, “Phawuloosi Qiisaariyaan qashetti utteedda; taani ta huphewukka ellekka yaa guyye simmanaw qoppa uttaaddi.

⁵ Hewaa diraw, I ayentto bayizzeeddawe de7ooppe, hinttenttu gidon aawotiyawanttu taananna Qiisaariyaa biide, A mootino” yaagiide zaareedda.

⁶ Pisxxoosi Yeerusalaamen hosppun woy tammu gallasaappe aathennaan uttiide, Qiisaariyaa beedda; wonttissa gallassi pirddiyaasan uttiide, Phawuloosa ahana mala azazeedda.

⁷ I gakteedda wode, Yeerusalaameppe yeedda Ayihudatu A matan yuuyyi aadhhi eqqiide, barenttoo shatimmanaw danddayettenna daro deexo mootuwaa A bolla wotheddino.

⁸ Phawuloosi mootettiide, “Taani Ayihudatuwaa higgiaakka Geeshsha Golliyaakka Roome Kaatiyaa Qeesarakka aynne naaqqabeykki” yaageedda.

⁹ Pisxxoosi Ayihudatuwaa nashechchanaw koyyiide Phawuloosa, “Pude Yeerusalaame kesaade, ha yewuwaabaa yaani ta sinthan ooshettanaw koyyay?” yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Shin Phawuloosi, “Taani ooshettanaw bessiyaa Qeesaara pirdda gollen eqqaaddi. Neenikka loytha eriyaawaadan, taani Ayihudatuwaa aynne naaqqabeykki.

¹¹ Simmi taani naaqqeeddawa woy hayqqanaw bessiyaawaa ootheddawa gidoope, hayquwaappe attana giikke; shin untuntu taana mootiyaa mootuu mela gideeddawaappe hini baggan, ooninne taana untunttoo aathiide immanaw danddayenna; Qeesaare tabaa pirddo gaade oochchay” yaageedda.

¹² Hewaappe guyyiyan, Pisxxoosi barenanna zorettiyaawanttunna zoretti simmiide A, “Neeni Qeesaare tabaa pirddo gaade oochchaadda; Qeesarakko baanaassa” yaagiide zaareedda.

Pisxxoosi Phawuloosabaa Agriphaanna Maqqetteedda

¹³ Amareedda gallasaappe guyyiyan, Kaatiyaa Agriiphayenne Bariniiqe Pisxxoosa sarotanaw Qiisaariyaa beeddino.

¹⁴ Yaani untuntu cora gallassaa utti de7ishshin, Pisxxoosi kaatiyaassi Phawuloosabaa hawaadan yaagiide odeedda; “Hawaan Filikise qachchiide bashi beedda itti bitani de7ee.

¹⁵ Taani Yeerusalaamen de7ishshin, qeesatuwaa kaappatuunne Ayihuda cimatu A bolla pirddana mala, taana woossiide, aabaa taw odeeddino.

¹⁶ Taani, ‘Mootetteedda uray barena mootiyaawanttunna ittippe eqqennaaninne barena mooteedda yewuwaassi zaaruwaa immennaan, oona gidooppenne aathiide immiyaawe Roome asaassi woga gidenna’ yaagaade untunttoo zaaraaddi.

¹⁷ “Hewaa diraw, untuntu hawaan shiiqeedda wode, taani gami77ennaan wonttissa gallassi, pirdda golle gelaade Phawuloosa ahana mala azazaaddi.

¹⁸ A mootiyaawanttu eqqiide, iitabaan A mootennaan aggikkino gaade taani qoppeeddawaadan, aynne A mootibeykkino.

¹⁹ Shin untuntu barenttu ammaneeddabanttubaanne Phawuloosi, ‘Paxa de7ee’ giyaa hayqqeedda itti Yesuusa geetettiyaa bitaniyaabaa aananna palumetteeddino.

²⁰ Taani ha yewuwaa wootade bidda demmanitanto, qofaa qachchennaan de7aadde, Phawuloosi Yeerusalaame biide, ha yewuwaa yaani ooshettanaw koyyinttonne gaade A oochchaaddi;

²¹ shin Phawuloosi bare yewuwaa Awugisxxoose Qeesaare ogiyaa oythana gakkanaw naagettanaadan oochchina, taani A Qeesarakko yeddana gakkanaassi, I qashettana mala azazaaddi” yaageedda.

²² Hewaappe guyye Agriiphphay Pisxxoosa, “Taani ta huuphewukka qassi he bitani giyaawaa sisana koyyay” yaageedda.

Pisxxoosi A, “Neeni wontti I giyaawaa sisanaassa” yaageedda.

²³ Wonttissa gallassi, Agriiphphayne Bariniiqe daro bonchchuwan olaa kaappatuwaannanne katamaan de7iyaa wolqqaama asaanna yiide, pirdda golle geleeddino; Pisxxoosi Phawuloosa ahana mala azazina aheeddino.

²⁴ Pisxxoosi hawaadan yaageedda; “Kaatiyaa Agriiphphaa, hawaan nuunanna de7iyaa asaa ubbaw, Ayihuda asay ubbay Yeerusalaamenikka hawankka waassiidde, ‘I hawaappe sinthaw paxa de7anaw bessenna’ yaagiide, taana woosseedda bitaniyaa hawaa be7iita.

²⁵ Shin I aynne hayqqanaw bessiyaawaa ootheeddawaa taani demmabeykke; I bare huuphew, ‘Awugisxxoose Qeesaare tabaa pirddo yaagaade oochchaaddi’ geedda diraw, Qeesaarakko A yeddanaaw taani qoppaaddi.

²⁶ Taani aabaa ta godaa Awugisxxoose Qeesaaressi xaafanaw tumu yewuu taw aynnee baawa; hewaa diraw, I loythi ooshettowaappe guyyian, taani xaafiyaabaa demmana mala, hinttenttu sintha, Kaatiyaa Agriiphphaa, ubba ne sintha A ahaaddi.

²⁷ Ayissi gooppe, qashetteedda uraa kiittiyaa wode, A ayaw mooteeddentto, erisennaan co77u gi bashiyaawe taw eeyatethaa malatee” yaageedda.

26

Phawuloosi Agriiphphaa Sinthan Haasayeedda Haasayaa

¹ Agriiphphay Phawuloosa, “Neeni nebaa haasayanaw danddayaa” yaageedda. He wode Phawuloosi bare kushiya micciide hawaadan yaagi zaareedda.

²⁻³ “Kaatiyaa Agriiphphaa, Ayihudatuwaa wogaanne palumaa ubbaa neeni loythaade eriyaa diraw, taana Ayihudatu mootiyaa yewuwaa ubbaa hachche taani ne sinthan zaariyaawoo ta qaaday darissi lo77a yaagaade qoppay; hewaa diraw, neeni ta haasayaa salettennaan sisana mala, neena woossay.

⁴ “Taani na7atethaappe doommaade ta asaa giddoninne Yeerusalaamen de7eedda ta de7uwaa Ayihuda ubbatuu kaseppe doommiide eriino.

⁵ Taani koyroppe doommaade, nu ammanuwaa higgiiyaa ooppenne minissiide naagiyaa Parisaawatuwaa bagga Parisaawe gidaade de7iyaawaa, untunttu markkattanaw koyyoope eriino.

⁶ Taani ha77ikka Xoossay nu aawatuwassi immana geeddawaa nashechchaan naagiyaa diraw, pirdettanaassi hawaan eqqay.

⁷ Qassi tammanne laa77u nu aawatuwa zaratuu Xoossaw qammanne gallassi ubbaade minissi goyinniide, Xoossay immana geeddawaa akkanaw nashechchaan naagiino; Kaatiyaa Agriiphphaa, Ayihudatu taana mootiyaawe taani hewaa nashechchaan naagiyaa diraassa.

⁸ Ayihudato, Xoossay hayqqeeddawatnta denthiaawaa ayissi ammanikkitee?

⁹ “Taani ta huuphewukka Naazireetiyaa Yesuusa eqettanaw bessee gaade kase qoppaaddi.

¹⁰ Taani Yeerusalaamen ootheeddawe hawaa; qeesatuwaa kaappatuwaappe maataa akkaade, Xoossaa asatuwaappe coratuwaa qashissaaddi; untuntta wodhiyaa wodekka untunttu hayqqiyaawaa dosaaddi.

¹¹ Ayihuda woosa golle ubbaan daro wode untuntta muraadde, barenttu amanuwaa untunttu aggana mala godetaaddi; taani wogay baynnawaa untunttoo hanqqettaade, haray atto, hara gadiyaa katamaa gakkanawukka untuntta metoothay.

*Phawuloosi Bare Huuphew Kiristtoosa Wooti Ammaneeddentto Odeedda
(Kit 9:1-19; 22:6-16)*

12 “Taani ha yewuwaassi qeesatuwaa kaappatuwaappe maataanne azazuwaa akkaade Damasqqo baaddi.

13 Kaatew, taani seeta gallassi ogiyaan de7ishshin, awaa poo7uwaappe loythi aadhdhiyaa poo7uu taananne taananna beeddawantta yuuyyi aadhdhiide, saluwaappe poo7ishshin be7aaddi.

14 Nuuni ubbay sa7aan kunddeeda wode, Ibraayisxxe qaalaan, ‘Saa7oolaa, Saa7oolaa, taana ayaw yedesaan metoothay? Neeni taana ixussaan neena qohaasa’ yaagiide taw odishshin sisaaddi.

15 “Yaataade, ‘Ta Godaw, neeni oonee?’ yaagaaddi.

“Goday, ‘Taani neeni yedesaan metoothiyaa Yesuusa.

16 Shin dendda eqqa; ayissi gooppe, hachche neeni taana bee7eeddawaanne taani neena sinthappe bessanawaa haranttoo markkattana mala, taw oothiyaawaa udaade neena sunthanaw new qonccaaddi.

17-18 Unttuntu taana ammanina, unttuntu nagaray atto geetettanaadan, Xoossay dooredda asaa giddon unttuntu barenttu de7iyaasaa demmanaadan, qassi dhu-maappe poo7uwaa simmanaadaaninne xalahiyaa godatethaappekka Xoossaakko simmanaadan, unttuntu ayfiyaa neeni dooyyana mala, Israa7eeliyaa asaappenne taani neena unttuntukko kiittiyaa Ayihuda gidennawanttuppe neena ashshana’ yaageedda.

19 “Kaatiyaa Agriiphphaa, hewaa diraw, taw saluwaappe beetteedda saxaassi taani azazettanawaa ixxabeykke.

20 Shin taani kasetaade, Damasqqoninne Yeerusalaamen hewaappe guyyiyan, Yihudaa gadiyaa ubbaan de7iyaawanttussinne Ayihuda gidennawanttoo barenttu nagaraappe simmana mala, qassi nagaraappe simmanaw bessiyaawaa oothiide, Xoosaakko simmana mala qaala odaaddi.

21 Hewaa diraw, Ayihudatu taana Geeshsha Golliyan oyqqiide wodhanaw koyyeed-dino.

22-23 Hewaa diraw, taani Xoossaa maaduwa akkaade, daroonne guuthaw hachche gakkanawukka eqqaade markkattay. Nabatuunne Muse, ‘Kiristoosi metootanaw bessee; qassi hayquwaappe koyro denddiide, Ayihudatuwassinne Ayihuda gidennawanttoo atotethaa poo7uwaa odanaw bessee’ geeddawaadan, taanikka unttuntu haasayeeddawaappe haraa ittibaanne haasayeeddabay baawa” yaageedda.

24 Phawuloosi barenttubaa hawaadan yaagiide zaarishshin, Pisxxoosi kooshshaa dhoggu udiide A haasayaa dhubbanaw, “Phawuloosaa, neeni gooyaa; neeni darii tamaareeddawe neena gooshshana hanee” yaageedda.

25 Shin Phawuloosi hawaadan yaageedda; “Bonchchetteedda Pisxxoosaa, taani tumatethaan lo77o yewuwaanne wozanaa qofaa haasayiyaawaappe attin gooyikke.

26 Taani Kaatiyaa Agriiphphaa ha yewuwa qoncciyaan odiyaawaa I eree; ayissi gooppe, ha yewuu geeman oosettibeenna diraw, hawaappe ittuunne aappe geemmenawaa taani geeshshaade eray.

27 “Kaatiyaa Agriiphphaa, neeni nabatuu geeddawaa ammanay? Neeni unttuntu geeddawaa ammaniyaawaa taani eray” yaageedda.

28 Kaatiyaa Agriiphphay Phawuloosa, “Ha77i ha qantha wodattinkka taana ammanthanaw koyyay?” yaageedda.

29 Hewaappe guyye Phawuloosi, “Daro wode gidina, guutha wode gidina, ne xalalaa gidakka; shin hachche taani odiyaawaa sisiyaa ubbay qassi tawaadan qashettoppino attin, ta mala gidanaadan Xoossaa woossay” yaageedda.

30 Hewaappe guyyiyan kaatii, mooddiyaa Pisxxoose, Bariniiqenne, unttuntunna de7iyaa ubbay denddi,

³¹ itti bagga simmiide, ittu ittuwaanna, “Ha bitani hayqussay atto shin, qashuwaasikka bessiyaabaa oothibeenna” yaagi haaseyeeddino.

³² Agriiphphay Pisxxoosa, “Ha bitani, ‘Qeesaari tabaa pirddo’ gibeennentto, biletanaw danddayee shin” yaageedda.

27

Phawuloosi Roome Beedda

¹ Nuuni markkabiyaan Xaaliya baanaw qoppi utteedda wode, Phawuloosanne hara amareedda qashetteedda asatuwaa Awugisxxoosa wottaaddaratuwaa giyaawanttuppe itti Yuuliyooosa giyaa xeetatuwaa kaappuwaassi aathiide immeeddino.

² Iisiya gaxaan de7iyaa gadatuwaa biyaa Adiraamixiyoonaa markkabiyaan geliide beeddo; Maqidooniyaa asa gidiyaa Teselonqqe Arisxxirokoosi nuunanna de7ee.

³ Wonttissa gallassi nuuni Sidoonaa gakkishshin, Yuuliyooosi Phawuloosaw daroppe A, “Ne dabbatuu neena koshshiyaabaa maaddana mala, neeni untunttukko baanaw danddayaa” yaageedda.

⁴ Hewaappe denddiide, sinthanna nu bolla carkkiyaa diraw, Qophiroosa haathan doodetteedda sa7aan carkkenna bagga beeddo.

⁵ Kilqqiyaa mataaninne Phinifiliyaa matan de7iyaa abbaa pinniide, Liqiyaa de7iyaa Muura gakteeddo.

⁶ Hewaan xeetatuwaa kaappuu Xaaliya biyaa Iskinddiriyaa markkabiyaan demmiide, aani nuuna geliseedda.

⁷ Nuuni cora wodiyaan loddaan biidde, daro metuwan Qenidoosa katamaa gakteeddo; hewaanna baanaw nuuna carkkuu diggina Salmoonanna aadhdhiide, haathan doodetteedda Qarxxeesan carkkuwaappe te7ettiide beeddo.

⁸ Qassikka daro metuwan gaxanna gaxanna aadhdhiide, Laasiya katamaa matan de7iyaa abbaa doonaan Markkabii Woppu Giide Shemppiyaasaa geetettiyaasaa yeeddo.

⁹ Nuuni hewaan cora wodiyaan gami77eeddawaappe guyyiyan, Xoomay biletidiggeedda diraw, markkabiyaan biyaawekka hirgishshin Phawuloosi untuntta zoriidde,

¹⁰ “Asaw, nu buissan wolqqaama boshayne daro bashshay de7anawe taw beettee; bashshay yiyaawe caanaa bollanne markkabiyaan bolla xalalaan gidenna; nu shempuwa bollaakka yaanawaa” yaageedda.

¹¹ Shin xeetatuwaa kaappuu Phawuloosi geeddawaappe aathiide, markkabiyaan de7iyaawantta azaziyaawenne markkabiyaan goday giyaawaa ammanee.

¹² He abbaa mataa katamay balgguwaa shaaccanaw untunttoo miikkenna katamaa; hewaa diraw, cora asatuu barenttoo danddayettooppe, Pinqqe giyaa katamaa gakkide, balgguwaa yaani shaaccana mala, yaappe denddanaw zoretteeddino; Pinqqen de7iyaa markkabii shemppiyyaa miikko sa7ay doyetteeddawe, away wulliyaasaappenne ushechcha baggappe gidduwan, qassi wulliyaasaappenne haddirssappe gidduwana.

Abbaa Bollan Gotuu Denddeedda

¹³ Away kesiyaasaa xeelliyaa wode ushechcha dugehaa bagga carkkuu loddaan carkkeedda wode, barenttu qoppeeddawaadan haneeddawaa untunttoo malatina denddeeddino; markkabii beenna mala oyqqiyaa birataa pude dafiide, Qarxxeesa matattiide, lanqqiyanna aadhdheeddino.

¹⁴ Shin darii gami77ennaan, “Awuraaqiis” * giyaa daro wolqqaama gotuu haathaa gidдон de7iyaa sa7aappe duge untunttu bolla denddeedda.

* **27:14** “Awuraaqiis” geetettiyyaa wolqqaama gotuu killi pudehaappe wulaa bagga carkkiyaawaa gididiyaawaa beessee.

¹⁵ He gotuu markkabiya dechchiide aathennaan diggina, baanaw nuussi danddayet-tennan ixceedda diraw, markkabiya I afiyaasaa aggiide beeddo.

¹⁶ Nuuni Qeeda giyaa haathan doodetteedda carkkuwaappe geemmedda saanna aadhdiyaa wode, darissi metootiide markkabiya wonggiriyaan naagi ashshanaw danddayeeddo.

¹⁷ Unttuntu wonggiriya pude kesseeddawaappe guyyiyan, gaadiyaan markkabiya xaaxiide, minissi qachcheeddino; Sirxxisa giyaa shafii kumeedda saan barentta kund-dissanenttonne giide hirggiide, markkabiya afiyaa sharaa wotheide, carkkuwan markkabiya coo yeddii aggeeddino.

¹⁸ Gotuu wolqqaamiide nu bollan wolqqaameedda diraw, wonttissa gallassi caanaappe abbaan oluwaa doommeeddino.

¹⁹ Heezzenhiyaa gallassikka markkabiyaan de7iyaa miishshaa unttuntu barenttu kushiyan oleeddino.

²⁰ Nuuni daro wodiya awaanne xoolinttiya be7ennaan, wolqqaama uushuu nu bolla bukkishshin, sinthappe dhayanaan attokko giide qoppeeddo.

²¹ Unttuntu daro wodiya qumaa meennaan gami77eeddawaappe guyyiyan, Phawuloosi he wode unttuntu gidon denddi eqqiide, hawaadan yaageedda; “Asaw, hinttentu ta zoriya akkeeddenttonne Qarxxesappe denddenaan atteeddento, hawaa mala bayethayne qohuu nuuna gakkenna.

²² Shin ha77ikka taani hinttentta yayyoppite gaade zoray; ayissi gooppe, ha markkabii bayanaappe attin, hinttentuppe itti uraa shemppuukka bayenna.

²³ Ayissi gooppe, Xoosaa kiitanchchay, taana mooddeedda taani goyinniyaa Xoos-saawe, zino qamma ta matan eqqiide,

²⁴ ‘Phawuloosaa, yayyoppa; neeni Roome gadiya Kaatiya Qeesaara sinthan eqqanaw bessee; be7a, Xoosay bare keekatethaan neenanna biya asaa ubbaa shemp-puwaa ashshana’ yaageedda.

²⁵ Hewaa diraw asaw, yayyoppite. Ayissi gooppe, he kiitanchchay taw odeed-dawaadan hananawaa taani Xoosaa ammanay;

²⁶ shin carkkuu nuuna itti haathan doodetteedda sa7aan abbaa doonaan dom77issana” yaageedda.

²⁷ Tammanne oyddentho gallassi Meediteraaniya Abbaan nuuna carkkuu yaanne haanne sugishshin, markkabiyaan oothiyaawanttussi qamma bilahii biittaakko ma-teeddawaa malateedda.

²⁸ Unttuntu likkiya gaadiya xeeraan dexiyaabaa qachchiide, haathan yeg-gina, haathay oytamu mitiriya ciimmateeddawaa ereeddino. Guuthaa gami77iidde, laa7ethuwaa yeggiide, hattamu mitiriya ciimmateeddawaa ereeddino.

²⁹ Unttuntu shuchchattiyaasan kunddenna mala yayyiide, markkabii beenna mala oyqqiyaa oyddu birataa markkabiyaappe guyyenna abbaan yeggiide, sa7ay wonttana mala, barenttu xoosatuwaa woossiino.

³⁰ Markkabiyan oothiyaawanttu markkabiyaappe kichchanaw koyyiide, markkabii beenna mala oyqqiyaa amareedda biratatuwaa markkabiyaappe sintha bagganna abbaan yeggiyaawaa malatiide, wonggiriya abbaan wotheedda wode,

³¹ Phawuloosi xeetatuwaa kaappuwaanne wottaaddaratuwaa, “Hawanttu markkabiya gidon de7ana dhayooppe, hinttentu attanaw danddaykkita” yaageedda.

³² Hewaappe guyyiyan, wottaaddaratu wonggirii qashetteedda gaadiya qanxxiide, yeddii aggeeddino.

³³ Sa7ay wonttana hanishshin, Phawuloosi ubbay qumaa maana mala, hawaadan yaagiide woosseedda; “Hinttentu hachchenna tammanne oyddu gallassaa naageed-dita; qassi he ubbankka qumaa mibeykkita.

³⁴ Hewaa diraw, guutha qumaa hinttenttu maana mala, taani hinttentta woossay; ayissi gooppe, hinttenttu paxa de7anaw guutha qumaa maana koshshee; haray atto hinttenttu huuphiyaa binnanaappe ittuukka bayenna” yaageedda.

³⁵ Phawuloosi hawaa giide, ukithaa akkiide, ubbaa sinthan Xoossaa galateedda; menthi Muussaa doommeedda.

³⁶ Hewaappe guyyiyaan ubbay loyithi, barenttoo qassi qumaa meeddino.

³⁷ Nuuni markkabiyaan de7iyaawanttu laa77u xeetanne laappun tammanne usup-puna.

³⁸ Unttuntu miide kaalleedda wode, caanaa zarggaa abbaan oliide markkabiya deexuwaa kawushisseeddino.

Markkabiya Me7ussaa

³⁹ Sa7ay wontteedda wode, markkabiyaan oothiyaawanttu gadiyaa eribeykkino; shin haathay goggiide abbaan geleeddasaa miyyiyaan de7iyaa shafiyaa akeekaan xeelleeddino. Barenttussi danddayettintto, markkabiya he shafiyaakko laagganaw barenttu qofaa qachcheeddino.

⁴⁰ Yaatiide markkabii beenna mala oyqqiyaa biratatuwaa billiide, abbaa giddo yeggeeddino; he wode, markkabiya koyyeeddasaa zaariide laaggiyaa mithaa qachcheedda gaadiyaa billeeddino; hewaappe guyyiyan, carkkuu markkabiya sinthaw sugana mala, markkabiya afiyaa sharaa sintha bagganna dhoqqu udiide, buussaa doommeeddino.

⁴¹ Shin markkabii ciimuu de7iyaasaappe aadhdhiide haathan doodetteedda sa7aa matan de7iyaa dethasaan dom77etti eqqeedda; markkabiyaassi guyye baggay beetaa sugethaan me7erettishshin, sintha baggay duge dhishettiide, qaaxxennaan ixxi aggeedda.

⁴² Wottaaddaratuu qashetteedda asaappe ittuunne haathaa wadhdhiide kessi akki beenna mala, unttunta wodhanaw zoretteeddino.

⁴³ Shin xeetatuwaa kaappuu Phawuloosa ashshanaw koyyiide, wottaaddaratuwaa maqquwaa ixceedda; haathaa wadhaa eriyaa ubbay markkabiyaappe haathan guppi guppiide kasetiide gaxaa kesana mala azazeedda.

⁴⁴ Atteeddawanttuppe amareeddawanttu sanqqaan, amareeddawanttu qay markkabiya me7uwan kesana mala azazeedda; hewaadan ubbatuukka gaxaa sarotethaan keseeddino.

28

Phawuloosi Maltaa Giyaa Haathan Doodetteedda Sa7aa Beedda

¹ Nuuni gaxaa sarotethaan keseedda wode, he haathan doodetteedda sa7ay Maltaa geetettiyaawaa ereeddo.

² Haathan doodetteedda sa7aan de7iyaa asatuu nuussi daro keekatethaa keekeeddino; iray bukkanaaw doommeedda dirawunne meeguwa diraw, tamaa eethiide, nuuna ubbaa mokkeeddino.

³ Phawuloosi daro qayxeeriyaa mithaa mixiide tamaan yeggishshin, marzzaama shooshshay seelaa diraw kesiide, A kushiyan xaaxettiide, A dukkeedda.

⁴ Haathan doodetteedda sa7aan de7iyaa asatuu qirccanttiyaa shooshshay Phawuloosa kushiyan xaaxetteeddawaa be7eedda wode ittu ittuwaassi, “Tumu ha bitani shemppuwaa wodhiyaa asa; haray atto abbaappe I attinakka nu Xoossaa pirdday A paxa de7o gibeenna” yaageeddino.

⁵ Shin Phawuloosi bare kushiyaappe qirccanttiyaa shooshshaa wuxakkiide, tamaan oleedda; A aynne oothiibeenna.

⁶ Unttuntu, “A bollay gaafee; woy akeekennaan kunddiide hayqqee” yaagiide A naagiino; shin cora wodiya naagiide, A bolla aynnee dummateeddabay dhayina, “Hawe xoossaa” yaagiide barenttu qofaa bashi aggeeddino.

⁷ Hewaa heeran haathan doodetti utteedda sa7aa kaappuwaa Pupiliyoosa giyaawaassi gadii de7ee; I nuuna imathatethaa, heezzu gallassaa siiquwan mokki moyizzeedda.

⁸ Pupiliyoosa aabbu qoxuwaa, seelaanne uluwaa kadhaa saketti gisiide de7ee; Phawuloosi A soy geliide, aw Xoossaa woosseedda; bare kushiya A bolla wothiide, A patheedda.

⁹ Hewaappe guyyiyan, he haathan doodetteedda sa7aan harggiyaa hara ubba asaykka qassi yiide paxeedda.

¹⁰ Hewaappe simmina nuuna daro bonchchuwaa bonchcheeddino; nuuni markkabiyaan baanaw denddeedda wode, ogew nuuna koshshiyaabaa nuussi immeeddino.

Phawuloosi Malttappe Roome Beedda

¹¹ Heezzu agenaappe guyyiyan, haathan doodetteedda sa7aan balgguwaa aathiide, “mantte xoossaa” * giyaa Iskinddiriyaa markkabiyaan baanaw denddeeddo.

¹² Nuuni Siraakuse giyaa katamaa geliide, yaani heezzu gallassaa utteeddo.

¹³ Hewaappe yuuyyiide, Regiiyume giyaa katamaa gakteeddo. Itti gallassaappe guyyiyan, away kesiyaasaa xeelliyaa wode ushechcha dugehaa bagga carkkuu carkkina, wonttissa gallassi Putiyaaluusa giyaa katamaa yeeddo.

¹⁴ Hewaan nuuni itti itti ammaniyaawantta demmina, barenttunna laappu gallassaa uttana mala, nuuna woosseeddino; hewaappe qassi Roome yeeddo.

¹⁵ Roomen de7iyaa ammaniyaawanttu nubaa sisiide, Afiyaasaa Geyaanne “Heezzu Aqiyaasaa geetettiyaasaa” gakkanaassi nuuna mokkanaw yeeddino; Phawuloosi untunta be7eedda wode Xoossaa galatiide, wozanaan minisseedda.

Phawuloosi Roomen Tamaarisseedda

¹⁶ Nuuni Roome geleedda wode, Phawuloosi barena naagiyaa wottaaddaraanna barekka de7anaadan udetteedda.

¹⁷ Heezzu gallassaappe guyyiyan, Phawuloosi Ayihudatuwaa kaappatuwaa barekko xeeseedda; untuntu shiigeedda wode, untunta hawaadan yaageedda; “Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani nu asaa woy nu aawatuwa wogaa iitabaa aynne oothernaan, taana Yeerusalaamen qachchiide, Roome asaassi aathiide immeeddino.

¹⁸ Untuntu taana biddeeddawaappe guyye, hayqqanaw bessiyaabay ta bolla aynne bayinna diraw, taana billanaw koyyeeddino.

¹⁹ Shin hewaa Ayihudatu eeno geennaan ixceedda wode, ‘Tabaa Qeesaare pirddo’ gaanawe taana koshsheeddappe attin, taani ta zariyaa mootiyaabay taw de7ina gidenna.

²⁰ Taani hinttentunna gaketanawunne haasayanaw hinttentta xeeseeddawe hewaassa; ayissi gooppe, Israa7eeliyaa asay nashechchaan naagiyaawaa diraw taani ha santhalataan qashettaaddi” yaageedda.

²¹ Ayihuda cimatu Phawuloosa, “Nuuni Yihudaappe nebaw dabidaabbiyaa akkibeykko. Nu ishātuwaappekka haray atto, ittuukka yiide, nebaw odibeenna; woy ne sunthaa bayizziide, nuussi odibeenna.

²² Shin he asaa sunthaa ubbasan asay bayizziide haasayiyaawaa nuuni eriyaa diraw, ne qofaa sisanaw koyyeetto” yaageeddino.

²³ Untuntu barenttu yaana gallassaa Phawuloosaw keeriide, he gallassi coriide I de7iyaasaa yeeddino; ikka untunttoo Xoossaa kawutethaabaa markkatteedda. Qassi

* **28:11 mantte xoossaa:** Hawanttu laa77u attuma naanatu, Kastoorinne Paalokisa geetettiyaawanttu Zewusse naanatuwaa giidiide, markkabiyaan de7iyaa asatuwaa naagiyaawaa xoossatuwaa geetettiide xeessettiino.

unttuntu Yesuusabaa ammanana mala, Muse higgiaappenne nabatuu xaafeddawaappe akkiide untunta tamarissiidde, wonttappe omarssi gakkanaw loythi odeedda.

²⁴ Baggatuu Phawuloosi geeddawaa ammaneeddino; shin baggatuu amanibeykkino.

²⁵ Unttuntu barenttu gidдон yewuwaa eeno geennaan ixceedda wode, Phawuloosi ittibaa geeddawaappe guyyiyan beeddino; I hawaadan yaageedda; “Geessha Ayyaanay nu aawatuwassi nabiya lisiyaasa maxaafaan,

²⁶ ‘Neeni he asaakko baade hawaadan ga;

“Hinttenttu sissaa sisana,
shin hinttenttoo gelenna;

hinttenttu xeelaa xeellana,
shin be7ikkita.

²⁷ Ayissi gooppe, ha asaa wozanay guzumeedda;

barenttu haythaa tullisseeddino;
barenttu ayifiyaakka ciilummeeddino.

Hewe baawentto, barenttu ayfiyaan be7ana;

unttuntu haythaykka sisana;
unttuntu wozanaykka akeekana;

unttuntu taakko Xoossaakko simmana.

Qassi taanikka untunta pathana”

yaaga’ yaageedda.

²⁸ “Simmi hawe Xoossaa atatethay, Ayihuda gidennawanttoo kiitetteeddawe hinttenttoo eretto. Qassi untuntukka sisana” yaageedda.

²⁹ [Phawuloosi hewaa geeddawaappe guyyiyan, Ayihudatuu barenttu gidдон daro palumettiidde beeddino.] †

³⁰ Phawuloosi kiraa golliyaan laa77u laythaa kumenthaa de7iidde, barekko yiyaa ubbaa mokkee.

³¹ Barena ooninne diggennan Xoossaa kawutethaabaanne Godaa Yesuusi Kiristtoosabaa odiidde, yayyennaan darii qonccissiide tamarssedda.

28:27 Isa 6:9-10 † **28:29** Dumma dumma maxaafatuu hawaa guujiyaawe, Phawuloosi haawaa geeddawaappe guyyiyan giyaawaana.

Phawuloosi Roome Asaw Xaafedda Kiitaa Geluwaa

Yesuusi kiittedda Phawuloosi Roome asaw xaafedda kiitay, Phawuloosi Roomen de7iyaa woosa golliyaa xomoosanaw qoppeedda diraw, I baanaassi untunttu giigiide naaganaadan oothanaassa. Phawuloosa qofay Roomen de7iyaa ammaniyaawantunna guutha wodiya ootheddawaappe guyyiyan, untunttu maaddina Isippeene baanaassa. Kiristinnaa ammanuwaabaa bare ereeddawaanne hewaa qassi ammaniya asay oosuwan peeshshana hanotaa qonccissiide xaafedda. Phawuloosa qofay kumentha hanotaan beettiyaawe ha kiitaana.

Phawuloosi Roomen de7iyaa ammaniyaawanttussi sarotaa aathowaappenne untunttoo woossanawaakka hidootaa immowaappe guyyiyaan, kiitaassi giddo qofay “Mishiraachchuwaa qaalay Xoossay asaa xillissiyaawe, koyruwaappe wurssethaa gakkanaw ammanuwaana gidiyaawaa odee” (1:17)

Hewaappe guyyiyan Phawuloosi ha qofaa aassiide xaafee. Ayihudatuwaa gidinakka Ayihuda gidenna asaa gidinakka ubbay nagaraw moodettiyaawantta gidiyaa diraw, untunttu Xoossaanna sigettanaw koshshee. Asay Xoossaanna sigettanaw danddayiyaawe Yesuusi Kiristoosan ammaniyaawaana. Xoossaanna medhdhiyaa ooratha ittippetetha ayfi ooratha de7uwaa gidiyaawaa Phawuloosi aassiide odeedda. Ammaniya asay Xoossaanna saro de7ee. Qassi Xoossaa Ayyaanaa bagganna nagaraanne hayquwaa wolqqaappe bilettee. Phawuloosi Xoossaa qofayenne ammaniya asaa de7uwaa giddon oothiyaa Xoossaa Ayyaanaa wolqqa qofay ayentto odee (5-8). Hewaappe kaalliide qassi Phawuloosi, “Xoossay asaa naanaassi qoppeedda qofaa giddon Ayihudatuunne Ayihuda gidenna asatuu waaniide ittipe waaxettanaw dandayanawantteeshsha?” yaagiyaa ooshaa zaaranaw baaxetiidde de7ee.

Qassikka Phawuloosi, Ayihudatu Yesuusa akkennaan aggeeddawe Xoossaa qofaa gidiyaawaa odee. Ayissi gooppe, hawaa mala hanotaan asaa zerethay ubbay Xoossay Yesuusa bagganna qonccisseedda aadho keekatethaan ittippetetha oothanaassa. Gidoshshin, Ayihudatu Yesuusa akkanaw wodii yaanawaa Phawuloosi ammanee. Wurssethaan Phawuloosi Kiristinnaa de7uwaa waaniide de7anaw bessintto odee. Xoossaassi oothanabaa, ammaniya asatuu barenttu gadiyaassinne barenttu giddon ittu ittuwaassi siiquwaaninne maataan oothanabaanne qofaa gaasuwan denddiyaa ooshatuwaabaa qonccissiide odee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Roome kiitaa huuphe qofaa geluwaa (1:1-17)

Atotethay asaw koshshiyaawaa gidiyaawaa (1:18-3:20)

Xoossaa ashshuwaa ogiyaa (3:21-4:25)

Yesuusan beettiyaa oratha de7uwaa (5:1-8:39)

Isra7eeliyaa asaw de7iyaa Xoossaa qofaa (9:1-11:36)

Kiristinnaassi bessiyaa oosuwa (12:1-15:13)

Wursethaa qofaanne sarotaa (15:14-16:27)

¹ Bare mishiraachchuwaa qaalaa odanaw Xoossay dooriide xeeseedda Kiristoosa Yesuusa qoomay, Yesuusi Kiristoosi kiittedda Phawuloosi, taani ha dabidaabbiyaa xaafay.

² Xoossay daro wodeppe kase bare nabatuwaa bagganna mishiraachchuwaa qaalaa immana yaageeddawe Xoossaa Geeshsha Maxaafatuwan xaafetteedda;

³ he mishiraachchuwaa qaalay asa gidiide Daawite zariyaappe yeletteedda Xoossaa Na7aa, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosabaa.

⁴ Qassi Ibare Geeshsha Ayyaanaan * hayquwaappe denddeeddawaan, Xoossaa Na7aa gidiaawaa wolqqaama wolqqaan besseedda.

⁵ Ayihuda gidenna asay ubbay ammananaadaaninne azazettanaadan, nuuni untunta kaaletkana mala, Xoossay Kiristtoosa sunthaa diraw, Kiristtoosa bagganna aadho keekatethaanne Yesuusi kiitteeddawantta gidiyaa maataa nuussi immeedda.

⁶ Yesuusi Kiristtoosawaa gidanaadan, Xoossay xeeseedda hinttentukka hewanttu gidдон de7iita.

⁷ Xoossay siiqiyaawanttoonni geeshshabaa oothanaw xeeseedda Roome gadiyan de7iyaa ubbatoo Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe aadho keekatethayanne sarotethay hinttentoo gido.

Galataa Woosaa

⁸ Kasetaade taani hinttentu ammanuu sa7aa ubbaan sisettedda diraw, Yesuusi Kiristtoosa bagganna hinttentoo taani Xoossaa galatay.

⁹⁻¹⁰ Ayissi gooppe, taani ubba wode ta woosaan hinttentta hassayissiyaawoo, Xoossay, taani A Na7aa mishiraachchuwaa qaalaa odiaawaan ta ayyaanan aw oothiyaawe markka. Xoossay, bare sheniyaan, taani ha77i hinttentukko baanaw ta ogiyaa miikkoyanaadaan, ubba wode woosay.

¹¹ Ayissi gooppe, taani hinttentta minissanaw, hinttentunna ittippe Ayyaanaa imotaa shaakkana mala, hinttentta be7anaw laamotay.

¹² Taani giyaawe, hinttentukka takka itti wode minettana. Hinttentu ta amanuwan, qassi taanikka hintte amanuwan minettana.

¹³ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani ubba wode hinttentukko baanaw qoppaaddi. Shin taana diggiyaabay de7iyaawaa hintte eranaw bessee; taani haray atto Ayihuda gidenna hara asaappekka ayfiyaa demmeeddawaadan, hinttentuppekka ayfiyaa demmanaw koyyay.

¹⁴ Taani asaa ubbaw, Giriike asawunne tamaribeenna asaw qassi aadho eranchcha-tonne eeyatoo qanxxana acuu de7ee.

¹⁵ Hewaa diraw, taw danddayetteedda keenaan Roomen de7iyaa hinttentussikka mishiraachchuwaa qaalaa odanaw amottay.

Mishiraachchuwaa Qaalay Xoossaa Wolqqa

¹⁶ Mishiraachchuwaa qaalay taana yeellayenna; I amaniyaa ubbaa, kasetiide Ayihuda asaa qassi Ayihuda gidenna asaa ashshanaw Xoossaa yiyaa wolqqa.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Xilluu Xoosaan ammanettiide de7ana” yaagiyaawaadan, Xoossay asaa koyroppe wurssethaa gakkanaw, amanuwan xillisiyaawaa mishiraachchuwaa qaalay qonccisee.

Asaa Iita Oosuwaa

¹⁸ Tumatethay erettanawaa barenttu iita hanotaan diggiyaa nagaraa oosuwaa ubbaa bollaninne asaa iita oosuwaa ubbaa bollan, Xoossaa hanqquu saluwaappe wodhdhiide qonccana.

¹⁹ Unttuntu Xoossaabaa erana danddayiyaawe untunttoo qonccsee; ayissi gooppe, Xoossay untunttoo qoncciseedda.

²⁰ Beettenna A hanotay, hewekka A medhinaa wolqqayenne A Xoosathay ittippe Xoossay ha alamiyaa medhdheeddawaappe doommiide, untunttoo qoncciiide beettedda; untunttu hewaa Xoossay medhdheeddabaappe be7anaw danddayiyaa diraw, untunttoo gaasoyiyaabay baawa.

* **1:4** bare Geeshsha Ayyaanan: woy “Aani de7iyaa Geeshsha Ayyaanaa” **1:17** lbr 2:4

²¹ Ayissi gooppe, untuntu Xoossaa erooppekka, aw bessiyaa bonchchuwaa im-mibeykkino; qassi A galatikkino. Shin untuntu allaalle kessennabaa qooppiino; qassi untuntu akeekenna wozanay dhumeedda.

²² Untuntu barentta aadhdheedda eranchcha giino; shin untuntu eeya.

²³ Untuntu hayqqenna Xoossaassi goyinniyaawaa ixxiide, hayqqiyaa asaa med-hetaa, kafatuwaa medhetaa, do7atuwaa medhetaanne tiraan gooshettiyaawanttu med-hetaa medhetteddawatantussi goyinneeddino.

²⁴ Hewaa diraw, untuntu ittu ittuwaanna pokkobaa oothana mala, Xoossay untuntu wozanay amottiyaa tunabaa oothanaadan untunta aggeedda.

²⁵ Ayissi gooppe, untuntu Xoossaa tumatethaa wordduwan laammeeddino; qassi medhdheedda Xoossaa aggiide, I medheeddabaw goyinneeddinonne ootheeddino. Xoossay medhinaw galatetteeddawaa. Amen⁷⁷ⁱ.

²⁶ Hewaa diraw, Xoossay untuntu pokkobaa amottana mala, untunta aggeedda; haray atto untuntu maccawanttu barenttoo bessiyaawaa aggiide, bessennawaa ha-needdino.

²⁷ Hawaadankka, attuma asay qassi barenttoo bessiyaawaadan maccawanttunna gakettiyaawaa aggiide, ittu ittuwaanna gakettanaw koyyeeddino; attuma asay ittu ittuwaanna pokkobaa oothiide, barenttu otheedda balaan barenttoo bessiyaa pirddaa akkeeddino.

²⁸ Untuntu Xoossaa eranaw dosennaan ixceeddawaa keenaa Xoossay untuntu bessennawaa oothana mala, untuntu pathenna qofaa immeedda.

²⁹ Untuntun tunatethay, iitatethay, yoratethayne iita hanotay kumeedda; qassi untuntun qanaatii, shemppuwaa wodhiyaa qofay, palumay, cimmussayne iita qofay kumeedda; qassi untuntu soqiyaawantta,

³⁰ zigiriyaawantta, Xoossaa ixxiyaawantta, boriyaawantta, otorettiyaawantta, cee-gettiyaawantta, iitabaa oothanaw koyyiyaawanttanne barenttu aawoonne aattiw azazettennawantta,

³¹ qofay baynnawantta, ammanuu baynnawantta, haranttoo qarettennawanttanne maarennawantta.

³² Untuntu hawanttu malaa oothiyaawanttussi hayquu bessee giyaa Xoossaa hig-giyaa eriidde, hawantta oothiino; hewaa xalalaa gidennaan, hawantta oothiyaawant-takka oothite giide minissiino.

2

Xoossaa Pirddaa

¹ Hewaa diraw, neeno haranttu bolla pirddiyaawoo, new gaasoyiyaabay baawa; ayissi gooppe, neeni haranttu bolla pirddaadde, he neeni untuntu bolla pirddiyaawaa malaa udooppe, ne bolla pirddaasa.

² Nuuni hawaa mala oosuwaa oothiyaawanttu bolla Xoossay xillo pirddaa pird-diyaawaa ereetto.

³ Neeno, hawaa mala oosuwaa oothiyaawanttu bolla pirddiyaawoo, qassi he neeni pirddiyaawaa malaa oothiyaawoo, neeni Xoossaa pirddaappe attiyaawaa malatii?

⁴ Woy Xoossaa wolqqaama keekatethaa, genccuwaanne danddayaa kadhayishsha? Xoossay neena nagaraappe zaaranaw koyyiyaawoo diraw, I keeka gidiyaawaa neeni eraasa.

⁵ Shin hinttenttoo guzuma wozanayne nagaraappe simmenna wozanay de7ee; hewaa diraw, Xoossaa hanqqunne xillo pirdday qoncciyaa gallassi, neeni ne bolla hanqquwaa kasewaappe darissaasa.

⁶ Xoossay asaa ubbaw A oosuwaa malaa immanawaa.

⁷ Itti itti asatuu lo77obaa danddayan oothiino; qassi galataa, bonchchuwaanne bayenna de7uwaa koyyiino; untuntu Xoossay medhinaa de7uwaa immana.

⁸ Shin haranttu iitabaa oothanaw yaaretiinonne tumatethaa ixxiino; Xoossay untuntu bolla bashshaanne hanqquwaa yeddana.

⁹ Iitabaa oothiyaa asay ubbay metootananne waayyettana; hewe kasetiide, Ayihuda asaa gakkana; hewaappe qassi Ayihuda gidenna asaa gakkana.

¹⁰ Shin Xoossay lo77o oosuwaa oothiyaa ubbatoo galataa, bonchchuwaanne sarotethaa immana. Kasetiide Ayihudatoo immana; hewaappe qassi Ayihuda gidennawanttoo immana.

¹¹ Ayissi gooppe, Xoossaa Ayifiyan asay ubbay itti mala.

¹² Muse higgii baynnaan nagaraa ootheedda ubbay higgii baynnaan dhayana. Muse higgii de7ishshin, nagaraa ootheedda ubbay higgiiyan pirdettana.

¹³ Ayissi gooppe, Xoossaa sinthan higgiiyaa naagiyaawanttu xilliinoppe attin, higgiiyaa sisiyaawanttu xillikkino.

¹⁴ Ayihuda gidenna asaw higgii baawa; shin barenttu tilla qofaan higgii azaziyaawaa oothiino; untunttoo higgii dhayooppekka, untunttu barenttu huuphew higge.

¹⁵ Higgii azaziyaawe untunttu wozanaa giddon xaafetteeddawaa untunttu hanotay bessee; itti itti kaalla untunttu tilla qofay untunttoo markkattiyaa dirawunne qassi itti itti kaalla untunttu qofay untuntta mootiyaa diraw, woy qassi untunttunna gaaddatiyaa diraw, hewe tuma gidiyaawaa erissee.

¹⁶ Taani tamarisseedda mishiraachchuwaa qaalaadan, asaa wozanaan geemmedda qofaa Xoossay Yesuusi Kiristtoosa bagganna hawaadan pirdana.

Ayihudatuwaanne Muse Higgiiyaa

¹⁷ Shin neeni neena Ayihuda gaasa; higgiiyan zemppaade Xoossaan ceeqettaasa.

¹⁸ Neeni oothana mala, Xoossay koyyiyaawe ayentto eraa; qassi tuma gidiyaawaa dooranaw higgiiyaappe tamaaraadda.

¹⁹⁻²⁰ Neeni qooqatuwaa kaaletthiyaawaa, qassi dhumaani de7iyaawanttookka poo7issiyaawaa, erennawantta erissiyaawaanne naanatuwaa tamarissiyaawaa gidiyaawaa eraaddi; higgiiyaappe neeni kumentha eratethaanne tumatethaa demmiyaawaa eraasa.

²¹ Yaatina, neeni haratuwaa tamarissiyaawe neena ne huuphew ayissi tamaris-sikkii? Neeni, “Wuu77oppa” yaagaade qaalaa odaasa. Shin neeni ne huuphew wuu77ayee?

²² Neeni, “Woshummoppa” yaagaa. Shin neeni ne huuphew woshummay? Neeni eeqaa shenetaa. Shin eeqay de7iyaa golliyaa bonqqay?

²³ Xoossaa higgii new de7iyaa diraw, neeni ceeqettaasa; shin he higgiiyaa menthaade Xoossaa yeellayay?

²⁴ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Ayihuda asatoo, hintte gaasuwan Ayihuda gidenna asatuwaa giddon Xoossaa sunthay bayee” yaagee.

²⁵ Neeni higgew azazettooppe, ne qaxxaray maaduwanna de7ee; shin neeni higgiiyaa menthooppe, neeni qaxxaretteeddawe qaxxarettibeennawaadan paydettee.

²⁶ Ayihuda gidenna asay qaxxarettennan higgii azaziyaawaa naagooppe, Xoossay A qaxxaretteeddawaadan paydennee?

²⁷ Hinttenttu, Ayihuda asatuu, hinttenttoo xaafetteedda higgii de7ooppekka qassi hintte qaxxarettooppekka, higgiiyaa hintte menthiyaa diraw, Ayihuda gidenna asay bolla qaxxarettana dhayooppekka, higgew azazettiide, hintte bolla pirdana.

²⁸ Ayissi gooppe, Ayihuda asaa malatiyaa ubbay tumu Ayihuda asa gidenna; qassi asay bare ashuwaa asatethaa qaxxaretteedda diraw, tumu Ayihuda asa gidenna.

²⁹ Shin tumu Ayihuda asa giyaa uray garssa bagganna Ayihuda asa * gideeddawaa; qaxxarettiyaawaa Xoossaa Ayyaanan oosettiyya wozanaa qaxxaraappe attin, xaafettedda higgiiyaana gidenna; he uray bare galataa Xoossaappe akkiyawaappe attin, asaappe akkibeenna.

3

Ayihudatuu Ammanennaan Aggusaan Bayizzeeddino

¹ Yaatina, Ayihuda asatuu ayaani Ayihuda gidenna asaappe aadhhiinoo? Woy qaxxarettiyaawaan ay maaduu de7ii?

² Hawe Ayihudatuwaa ubbabaani loythi maaddee; ubbabaappe kase Xoossay bare kiitaa hadaraa Ayihudatoo immeedda.

³ Yaatina untuntuppe ittu ittuu ammanettennawaa gidoope, waanii? Hewaa diraw, Xoossay ammanettenna yaagiyaawee?

⁴ Hewaa gidenna; asay ubbay worddanchchaa gidoopekka, Xoossay giyaawe tuma gidanaw bessee. Xoossaa Maxaafay, “Neeni haasayiyaa wode, neeni xillo gidiyaawaa erissanaw koshshee; neeni mootettiyya wode, shatimmanaw bessee” yaagee.

⁵ Shin nu bayizzuu Xoossaa xillo oosuwaaw erissintto, nuuni waagane? Nu bolla hanqquwaa ahiyaa Xoossay bayizzanchchee? Taani asay giyaawaadan gay.

⁶ Hewe waayyii hanana. Ayissi gooppe, hewaadan gidoope, Xoossay ha alamiyaa bolla wooti pirddanee?

⁷ Shin ta wordduwan Xoossaa tumatethay A bonchchoo darooppe, yaatina, hawaa gakkanaw ayissi ta bolla nagaranchchaadan pirddii?

⁸ Yaatina nuuni, “Lo77uu yaanaadan, ane iitabaa oothoytte” ayissi gookkoo? Itti itti asay hawaa taana mootiidde boreeddino; untunttu Xoossaappe bessiyaa pirddaa akkana.

Asay Ubbay Nagarachchaa

⁹ Hewaa diraw, nuuni waagane? Nuuni Ayihudatuu, Ayihuda gidenna asaappe dareetoo? Hewaa gidenna; ayissi gooppe, Ayihudatuukka Ayihuda gidenna asatuukka ubbay ittippe nagaraappe garssan de7iyaawaa taani kase hinttenttoo odaaddi.

¹⁰ Xoossaa Maxaafay hawaadan yaagee; “Xillo asay ittuunne baawa.

¹¹ Akeekiyaa asaykka baawa; woy Xoossaa koyyiyaawekka baawa.

¹² Asay ubbay ogiyaappe kare keseeddino; ubbay mulekka maaddennawaa gideedda.

Lo77obaa oothiyaa ooninne baawa; haray atto ittuunne baawa.

¹³ Untunttu doonay dooya de7iyaa duufuwaa mala.

Barenttu inxxarssan worddoteeddino. Untunttu doonaappe asaa wodhiyaa shooshshaa yishsha mala haasayay kesee.

¹⁴ Untunttu doonaan sheqayenne camobay kumeedda.

¹⁵ Untunttu suuthaa gussanaw darii elleelliino.

¹⁶ Bayzzuunne kolethay untunttu beeddasaan haqaninne dhayenna.

¹⁷ Untunttu sarotethaa ogiyaakka erikkino.

¹⁸ Qassi Xoossaw yayyiyaabay

* **2:29** Ayihuda guussay galatettiyaawaa gidiide sunthay Yihudaappe yeedda.

2:29 Zar 30:6

3:4 Maz 51:4

3:10 Maz 14:1-3 **3:13** Maz 5:9 **3:14** Maz 10:7 **3:15** Isa 59:7-8

unttuntu qofaan baawa”
yaagee.

¹⁹ Asaa ubbaa haasayaa diggana malanne kumentha sa7aa Xoossaa pirdaappe garssaw aathana mala, higgiiyaa gidдон odetteedda ubbabay higgiiyaappe garssan de7iyaa asaw haasayiyaawaa nuuni ereetto.

²⁰ Xoossaa sinthan ooninne higgii azaziyaawaa oothiyaawaan xillenna; higgii itti asay nagaraa ootheeddawaa eranaadan udee.

Asay Xilliyaawe Ammanuwaana

²¹ Shin Xoossay asaa xillissiyaa ogii higgii baynnaan ha77i qoncceddada; higgiiinne nabatuu he xillotethaaba markkatteeddino.

²² Xoossay asaa Yesuusi Kiristtoosa ammaniyaawaan xillissee; Xoossay hewaa A ammaniyaa ubbaw oothee; ay shaakotethayenne baawa.

²³ Ayissi gooppe, asay ubbay nagaraa ootheedda; Xoossaa bonchchuukka untunttoo guuxxeedda.

²⁴ Shin untunttu Xoossay immiyaa A aadho keekatethaan, barentta woziyaa Kiristtoosi Yesuusa bagganna coo xilleeddino.

²⁵ Yesuusa suuthaan asay A ammaniide, bare nagaraw maarotethaa demmanaw, Xoossay A immeedda; Xoossay hewaa bare xillotethaa bessanaw ootheedda; I beni wodiyaan asaa nagaraa danddayiide, kadhi bashi aggeedda; shin

²⁶ ha wodiyaan bare xillotethaa bessanaw asaa nagaraa aggenna; Xoossay hewaa oothiyaawaan I bare huuphew xillo gidiiyaawaanne Yesuusa ammaniyaa ubbaa xillissiyaawaa bessee.

²⁷ Yaatina, nuuni ayaw ceeqettanee? Aynne baawa. Ayaa gasuwaanee? Nuuni higgew eeno giyaawaanee? Gidenna; ammanuwaa higgiiyaanappe attin.

²⁸ Ayissi gooppe, asay ammanuwan xillanaappe attin, higgii azaziyaawaa oothiyaawaana gidenna yaagiide qoppeetto.

²⁹ Woy Xoossay Ayihudatuwaa xalalaw Xoossee? Ayihuda gidenna asaw Xoossaa gidennee? Tuma, Ayihuda gidennawanttookka I qassi Xoossaa.

³⁰ Itti Xoossaa xalalay de7ee; Ayihudatuwaa untunttu ammanuwan I xillissana; qassi Ayihuda gidennawanttakka untunttu ammanuwan xillissana.

³¹ Yaatina, nuuni higgiiyaa ammanuwan gaxaa suganee? Gidenna; higgiiyaa minisoytteppe attin.

4

Abraahaamo Ammanuwan Xilleedda

¹ Yaatina, nuuni nuussi ashuwan zare gidiiyaa Abraahaamo ayaa demmeedda gaa-nee?

² Ayissi gooppe, Abraahaamo oosuwan xilleeddawaa gidoope, aw ceeqettiyaabay de7ee; shin Xoossaa sinthan ceeqettana danddayenna.

³ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay waagii? “Abraahaamo Xoossaa ammaneedda; Xoossay hewaa aw xillotethaan paydeedda” yaagee.

⁴ Oothiyaa uray akkiya miishshaa barew bessina akkeeppe attin, aw coo imettiyaawaadan paydettenna.

⁵ Shin oosuwaa oothennaan, nagaranchchaa xillissiyaa Xoossaa ammaniyaa uraa, Xoossay A ammanuwan A xillissee.

⁶ Hawaadankka, ay oosuunne baynnaan, Xoossay xilluwaadan paydeedda asaa nashechchiyaabaa Daawite haasayeedda wode geeddawe hawaa.

⁷ “Xoossay untunttu bayizzuwaa
atto geeddawanttunne

unttuntu nagaraa kammeeddawanttu
anjjetteddawantta.

⁸ Goday A nagaraa paydenna asay
anjjetteddawaa”
yaagee.

⁹ Yaatina, ha Daawite hasayeedda anjjuu qaxxarettedda asaa xalalaasseeyee? Woy qassi qaxxarettibeenna asatuwaassee? Ayissi gooppe nuuni, “Xoossaa Maxaafay, ‘Abraahaamo Xoossaa ammaneedda; Xoossay hewaa aw xillotethaan paydeedda’ yaagee” goytte.

¹⁰ Yaatina, hawe awude haneeddee? Abraahaamo qaxxaretti simmineyee? Woy qaxxarettanaappe kasennee? Qaxxarettanaappe kasennappe attin, qaxxarettina gidenna.

¹¹ Guyyeppe I qaxxarettedda; Xoossay A ammanuwaa diraw, I qaxxarettanaappe kase A xillo udeeddawaa erissanaw, A qaxxaray malla gideedda. Hewekka qassi qaxxarettennan Xoossaa ammaniyaa ubbatuwaa Xoossay xillo oothiide paydanaadan, unttunttoo Abraahaamo aawuwaa gidanaassa.

¹² I qaxxaretteddawanttookka aawuwaa; gidooppekka, unttuntu qaxxarettedda diraassa gidenna; shin nu aawuwaa Abraahaamo qaxxarettanaappe kase ammaniyaa ammanuwaa malaa kaalliyaawanttookka aawuwaa.

Xoossay Immana Geeddabay Ammanuwan Akettee

¹³ Abraahaamossinne A zerethaw Xoossay, “Ha sa7aa taani hinttenttoo immana” yaageeddawe, Abraahaamo Xoossaa ammaniide xilleedda diraassappe attin, higgew I azazetteedda diraassa gidenna.

¹⁴ Ayissi gooppe, higgew azazettiyaawanttu Xoossay immana geeddawaa laatiyaawantta gidooppe, asaa ammanuu maaddennabaa gideedda; Xoossay geeddawekka mela gideedda;

¹⁵ higgii Xoossaa boshaa ahee; shin higgii baynnasaan higgiiyaa menthiyaabay baawa.

¹⁶⁻¹⁷ Hewaa diraw, higgiiyaa naagiyaawanttu xalalaw gidennaan, qassi Abraahaamo ammaneeddawaadan, ammaniyaa Abraahaame zerethaa ubbaw Xoossay immana geeddawe, woytaadan tumattanawe ammanuwaana. Abraahaamo nuussi ubbaw aawuwaa. Xoossaa Maxaafay, “Taani neena cora kawutethatoo aawo oothaaddi” giyaawaadan, hayqqeeddawanttoo de7uwaa immiyaa, bare azazuwan baynnabaa de7iyaabaadan oothiide xeesiyaa, I ammaneedda Xoossaa sinthan Abraahaamo nuussi ubbaw aawuwaa.

¹⁸ Xoossaa Maxaafay Abraahaamossi, “Ne zerethay hawaa keena gidana” yaageeddawaadan, hawaa keena gidana giide, nashechchaan naaganaw danddayenna wode, Abraahaamo ammaniidenne sinthappe demmana giide, nashechchaan naagiide, cora zerethaw aawuwaa gideedda.

¹⁹ He wode, Abraahaamo yelettoodeppe xeetu laythaa kumana haniyaa cimaa; shin bare daaburanchcha asatethaanne Saara na7aa yelanaw danddayennawaa qoppeedda wode, I bare ammanuwan daaburibeenna.

²⁰⁻²¹ Xoossaa I bonchchiidde, aw immana geedda Xoossay qassi polanaw danddayiyaawaa loythi eriide bare ammanuwan minneeddawaappe attin, ammanennaan ixsiide, Xoossay immana geeddawaa sidhibeenna.

²² Hewaa diraw, Xoossay qassi A ammanuwaa xillotethaan paydeedda.

²³ “Aw xillotethaan paydeedda” giyaa qaalay A xalalaw xaafettibeenna.

²⁴ He qaalay nu Godaa Yesuusa hayquwaappe dentheedda Xoossaa ammaniyaa nuussikka xillotethaan paydettana mala xaafetteedda.

²⁵ Xoossay A nu nagaraa diraw, hayqoo aathiide immina, I nuuna xillissanaw hayquwaappe dendeedda.

5

Ammanuwan Beettiyaa Sarotethaanne Sigatethaa

¹ Hewaa diraw, nuuni ammanuwan xilleeddawaan, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna nuussi Xoossaanna sarotethay de7ee;

² qassi I nuuna ha77i nuuni de7iyaa Xoossaa aadho keekatethaa giddo ammanuwan aheedda; yaatina, nuuni Xoossaa bonchchuwaa shaakkanaw nuussi de7iyaa hidootaan ceetteetto.

³⁻⁴ Hewaa xalalaa gidenna; nuuni nu waayyiyankka nashetteetto; ayissi gooppe, waayyiyaappe danddayay, qassi danddayaappe paaciyaan minniyaawe, paaciyaan minotaappe hidootay yiyaawaa nuuni ereetto.

⁵ Xoossay nuussi immeedda Geeshsha Ayyaanaa bagganna bare siiquwaa nu wozanaan gusseedda diraw, he nuuni demmanaw nashechchaan naagi utteeddawe nuuna yeellayenna.

⁶ Ayissi gooppe, nuuni biro wolqqay baynnawantta gidii de7ishshin, Xoossay dooreedda wodii gakkina, Kiristtoosi nagaranchchatuwaa diraw hayqqeedda.

⁷ Xillo uraa diraw, itti uray hayqqanawe daro metobaa; shin lo77o asaa diraw hayqqanaw, “Eeno” giyaa uray ooni eri beettennaan aggenna.

⁸ Shin nuuni biro nagaranchcha gidii de7ishshin, Kiristtoosi nu diraw hayqqeedda; hewe Xoossay nuuna ay keenaa siiqinttonne A siiquwaa erissee.

⁹ Simmi nuuni ha77i A suuthaan xilleeddawaa gidooppe, A bagganna Xoossaa hanquwaappe attana.

¹⁰ Ayissi gooppe, nuuni Xoossaanna kase morkke; shin A Na7aa hayquwan aananna sigetteeddo. Hewaappe aathiide, ha77i nuuni Xoossaanna sigetteeddaawaappe guyyiyan, I paxa gidiyaa diraw nuuna ashshana.

¹¹ Shin hewaa xalalaa gidenna; ha77i nuuna Xoossaanna sigetheedda nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna nuuna Xoossaabay nashechchee.

Hayquu Addaaman Yiina, De7uu Kiristtoosan Yeedda

¹² Hewaa diraw, nagaray ha sa7aa itti asaa bagganna geleedda; he nagaray bare-nanna hayquwaa aheedda; hewaa gaasuwan, asay ubbay Addaama bagganna nagaraa ootheedda diraw, hayquu asaa zariyaa ubbaa gakkeedda.

¹³ Higgii imettanaappe kase, ha alamiyaan nagaray de7ee; shin higgii baynna wode nagaray paydettena.

¹⁴ Shin Addaama wodiyaappe, Muse wodiya gakkanaassi, hayquu asaa ubbaa mooddeedda; haray atto Addaami Xoossaa higgew azazettennan ixceeddawaadan, nagaraa oothibeennawanttakka hayquu mooddeedda.

Ayissi gooppe, Addaami yaanawoo leemisuwaa.

¹⁵ Shin Xoossaa imotay Addaama nagaraa keena gidenna diraw, untuntu itti mala gidikkino; itti bitaniyaa nagaraa diraw, cora asay hayqqeeddawe tuma; shin Xoossaa aadho keekatethayne A imotay itti asaa aadho keekatethaa bagganna, Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethaa bagganna cora asaw dareedda.

¹⁶ Xoossaa imotay nagaraa ootheedda bitaniyaa bagganna yeeddawaa mala gidenna; ayissi gooppe, Addaami itti nagaraa ootheeddawaappe guyyiyan, Xoossay A bayizzeeddawaadan pirddeedda; shin asay daro nagaraa ootheeddawaappe guyyiyan Xoossay, “Hinttenttu bayizzibeykkita” giide, bare aadho keekatethaa untuntta bessee.

¹⁷ Ayissi gooppe, itti bitaniyaa nagaraa gaasuwan, A nagaraa bagganna, hayquu kawuteeddawe tuma; shin itti uray, Yesuusi Kiristtoosi ootheeddabay ay keena daree;

Xoossaa daro aadho keekatethaanne xillotethaa imotaa akkiya ubbay Kiristtoosa bagganna xooniide de7ana.

¹⁸ Simmi itti uray nagaraa ootheedda gaasuwan asaa ubbaa bolla bayizzeed-dawaadan pirdday yeedda. Hewaadankka itti uray xillobaa ootheedda gaasuwan, Xoossay asaa ubbaa, “Bayzzibeykkita” giide untunttoo de7uwaa immeedda.

¹⁹ Ayissi gooppe, itti uray azazettennan ixceedda gaasuwan, daro asay nagaranchcha gideedda, hawaadankka qassi ittuu eeno geeddawaan cora asay xillana.

²⁰ Nagaraa darissanaw, higgii yeedda; shin nagaray dariyaa wode Xoossaa aadho keekatethay loythi dareedda.

²¹ Nagaray hayquwaa wolqqaan kawuteeddawaadan, hawaadankka qassi Xoossaa aadho keekatethay xillotethaa wolqqaan kawutiide, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna, nuuna medhinaa de7oo kaalethee.

6

Nagaraappe Shaakettiide Kiristtoosan De7ussaa

¹ Yaatina, nuuni waagane? Xoossaa aadho keekatethay daranaadan, nagaraan minniide de7anee?

² Gidenna; nuuni nagaraa oothenna mala hayqqidiggeeddo. Yaatina, nuuni hawaappe sinthaw wooti A giddon de7anee?

³ Woy nuuni ubbatuu Kiristtoosa Yesuusanna ittippe gidanaw, xammaqetteedda wode, A hayquwankka aananna ittippe gidanaw xammaqetteeddawaa erikkitee?

⁴ Hewaa diraw, Kiristtoosi bare Aawuwaa bonchcho wolqqaan hayquwaappe denddowaadan, nuunikka ooratha de7uwaa de7anaw, A hayquwaa aananna shaakkanaw xinqqataani aananna ittippe moogetteeddo.

⁵ Ayissi gooppe, nuuni I hayqqeeddawaadan hayqqiide, aananna ittuwaa gidoope, hawaadankka, hayquwaappe I denddowaadan nuunikka dendiide, aananna ittuwaa gidana.

⁶ Nuuni hawaappe sinthaw nagaraw ayle gidenna mala, qassi nu nagaranchcha asatethaa wolqqay dhayana mala, nu eca asatethaa Kiristtoosanna masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishetti kaqetteeddawaa ereetto.

⁷ Ayissi gooppe, itti uray hayqqiyaa wode nagaraa wolqqay A mooddenna; shin

⁸ nuuni Kiristtoosanna hayqqeeddawaa gidoope, aananna qassi de7anawaa amma-neetto.

⁹ Ayissi gooppe, Kiristtoosi hayquwaappe denddeeddawaa, qassi laa7enthuwaa I hayqqennawaanne hayquu sinthappe A mooddennawaa nuuni ereetto.

¹⁰ I itti kaallakka hayqqeedda; nagaraw A bolla wolqqay baawa; shin I ha de7iyaa de7uwaa Xoossaw de7ee.

¹¹ Hawaadan qassi hintte nagaraa oothennaadan, hinttentta hayqqeeddawaadan qoppite; shin Godaa Kiristtoosa Yesuusa bagganna Xoossaw hintte paxa de7iyaawaadan, hinttentta qoppite.

¹² Hewaa diraw, hintte hinttenttu asatethaa amuwaassi azazettana mala, nagaray hayqqiyaa hintte asatethaa mooddoppo.

¹³ Qassi hintte asatethaappe itti saanne iita oosuwaa oothanaw nagaraw immoppite; shin hayquwaappe denddeedda asaadan hinttentta Xoossaw immite; qassi hintte kumentha asatethaakka xillo oosuwaa oothanaw Xoossaw immite;

¹⁴ ayissi gooppe, nagaray hinttentta mooddanaw danddayenna; hintte Xoossaa aadho keekatethaa garssanna de7iitappe attin, higgiiyaappe garssanna de7ikkita.

Xillotethaw Ayle Gidiyaawaa

¹⁵ Yaatina, waanane? Xoossaa aadho keekatethaa garssanna de7iinoppe attin, higgiiyaappe garssanna de7enna diraw, nagaraa oothaane? Gidenna;

¹⁶ hintte hinttentta itti uraw azazettanaw, aylliyaadan oothiide immiyaa wode, he hinttentta azaziyaawoo ayilletuwaa gidiyaaawaa eriita; woy hintte hinttenttoo hayquwaa ahiyaa nagaraw eeno giita; woy hintte hinttentta xillo oothiyaa azazoo eeno giita.

¹⁷ Shin Xoossaw galatay gido; ayissi gooppe, nagaraw kase hintte ayle; shin guyyeppe hintte akkeedda timirttiyaa gidдон de7iyaa tumatethaw hintte kumentha wozanaappe azazetteedditaa.

¹⁸ Hinttenttu nagaraa ayilletethaappe kesiide, xillotethaw ayle gideedditaa.

¹⁹ Hinttenttu medhetaan daaburanchcha gidiyaa diraw, taani oossikka geliyaa haasayaa haasayay; hintte kase hintte kumentha asatethaa naaquwaa oothanaw, tunatethawunne naaqoo ayle udiide immeedditaa; ha77i hewaadanka hintte kumentha asatethaa geeshshabaa oothanaw, xillotethaw ayle udiide immite.

²⁰ Hinttenttu nagaraw ayletiide de7iyaa wode, xillotethay hinttenttoo godaa gidenna.

²¹ Hinttentta ha77i yeellayiyaa yewatuwaa he wode ootheeddawaappe ay maaduwaa demmeedditee? Ayissi gooppe, he yewatuwaa wurssethay hayquwaa.

²² Shin nagaraa ayilletethaappe hintte kesiide, Xoossaw eenogeedditaa; qassi hintte oothiyaa ubbabaani hinttentta ubbakka aw aathiide immeedditaa. Hewe hinttenttoo wore; hewaa wurssethay medhinaa de7uwaa.

²³ Ayissi gooppe, nagaraa gatii hayquwaa. Shin Xoossay nu Godaa Kiristtoosa Yesuusa bagganna immiyaa imotay medhinaa de7uwaa.

7

Muse Higgiyaa Qashuwaappe Bilettiyaawaa

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttenttu ubbay higgiyaa eriyaa diraw, taani giyaawaa loythi eriita; higgii itti asay paxa de7eedda wode xalalaan A mooddee.

² Ayissi gooppe, asinaa geleedda mishiratta izi asinay paxa de7eedda keenan, higgiyan aananna qashetta uttaaddu; shin izi asinay hayqqooppe, aananna caaqqeedda higgii izo mooddenaa.

³ Hewaa diraw, iza bare asinay paxa de7ishshin, hara attumawaa gelooppe, asay izo, “Woshummewunno” gaana. Shin izi asinay hayqqooppe, higgii izo mooddenaa; iza hara asinaa gelooppenne izo ooninne, “Woshummewunno” geenna.

⁴ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hewaadan hinttenttu qassi Kiristtoosa asatethaappe itti bagga gidiyaa diraw, hinttenttu aabagganna hayqqeedditaa. Qassi nuuni Xoossaa maaddiyaa oosuwaa oothana mala, hinttenttu Xoossay hayquwaappe dentheedda Kiristtoosawantta.

⁵ Ayissi gooppe, nuuni nu asatethay koyyeeddawaadan de7iyaa wode, higgii nuuni nagaraa oothanaadan, nuuna denthethee; nu asatethaa gidдон iita amuu de7iyaa diraw, nuuni hayqoo ayfiyaa ayfeeddo.

⁶ Shin ha77i nuuni nuuna qachcheeddawoo hayqqeedda diraw, Xoossay nuuna higgiyaa qashuwaappe billeedda. Hewaa diraw, nuuni Geeshsha Ayyaanay giigiseedda ooratha ogiyaan Xoossaw eeno gaanawaappe attin, xaafetteedda higgii nuussi giigiseedda eca ogiyaan eeno gookko.

Higgiyaanne Nagaraa

⁷ Yaatina, nuuni waagane? Higgii bare huuphew nagaree? Hewaa gidenna; shin higgii nagaray ayentto taana erisseedda. Ayissi gooppe, taani higgii, “Asaabaa amottoppa” gibeennentto, asaabaa amottiyaawe ayentto erikke.

⁸ Shin nagaray taani ubbabaa amottana mala, azazuwaa bagganna ta bolla ogiyaa demmeedda; ayissi gooppe, higgii baawentto, nagaraw wolqqay baawa.

⁹ Kase higgii baynna wode taani paxa; shin azazuu yeedda wode nagaray de7oo simmina,

¹⁰ taani qassi hayqqaaddi; taana paxa wothanaw Xoossay qoppeedda azazuu, taw hayquwaa aheedda.

¹¹ Ayissi gooppe, nagaray azazuwaa bagganna taana cimmiyaa ogiyaa demmiide, he azazuwan taana wodheedda.

¹² Hewaa diraw, higgii geeshsha; azazuukka geeshsha, xillanne lo77a.

¹³ Yaatina, lo77obay taw hayquwaa aheeddee? Hewaa gidenna; shin taw hewaa nagaray aheedda; asay nagaray ayentto shaakkiide erana mala, nagaray lo77obaa bagganna, taw hayquwaa aheedda. Qassi azazuu, “Ooninne nagaraa oothanaw bessenna” yaagiyaa diraw, nagaray kasewaappe aadhdi iiteedda.

Asaa De7uwaa Garssan De7iyaa Baaxiyaa

¹⁴ Nuuni higgii Xoossawaa gidiyaawaa ereetto; shin taani taana nagaraw zali77eedda hayqqiyaa asa;

¹⁵ taani oothiyaawaa wozanaa aathikke; ayissi gooppe, taani ixxiyaawaa oothayppe attin, taani oothanaw dosiyaawaa oothikke.

¹⁶ Taani ixxiyaawaa oothiyaawaa gidoope, higgii lo77a gidiyaawaa markkattay.

¹⁷ Hewaa gidoope, he yewuwaa ta bolla de7iyaa nagaray oothiyaawaappe attin, ha77i taani oothikke.

¹⁸ Taanan, hewenne ta asatethaan lo77obay de7ennawaa taani eray; ayissi gooppe, lo77obaa oothiyaa amuu ta bolla de7ooppekka, taani he lo77obaa oothananaw dand-dayikke.

¹⁹ Taani ixxiyaa iitabaa oothayppe attin, taani dosiyaa lo77obaa oothikke.

²⁰ Shin taani ixxiyaawaa oothiyaawaa gidoope, hewaa ta bolla de7iyaa nagaray oothiyaawaappe attin, ha77i hewaa oothiyaawe taana gidikke.

²¹ Simmi taani lo77obaa oothanaw dosishshin, iitabaa oothiyaawe taw higge gidiyaawaa demmaaddi.

²² Ayissi gooppe, taani ta wozanaa gidдон Xoossaa higgiiyan nashettay;

²³ shin ta bollaa gidдон de7iyaa ta wozanaa qofaa higgiiyaanna wadhettiyaa dumma higgiiyaa be7ay. He higgii ta bollaa gidдон de7iyaa nagaraa oosissiyaa higgiiyan taana qashissee.

²⁴ Taani ayba nashechchi baynna asee! Taana hayqoo afiyaa ha asatethaappe ashshanawe oonee?

²⁵ Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna Xoossaw galatay gido.

Simmi taani ta wozanaa qofaan Xoossaa higgew eeno gay. Shin ta asatethaan taana nagaraa oosissiyaa higgew eeno gay.

8

Geeshsha Ayyaanay Koyyiyaawaadan De7ussaa

¹ Hewaa diraw, Kiristtoosa Yesuusanna de7iyaawanttu bollan pirdday ha77i baawa;

² ayissi gooppe, Kiristtoosa Yesuusa bagganna nuussi de7uwaa immiyaa Geeshsha Ayyaanaa higgii taana * nagaraa higgiiyaa aylletethaappenne hayquwaa higgiiyaa aylletethaappe kesseedda.

³ Asaa asatethay daaburanchcha gidiyaa diraw, higgii oothanaw danddayibeen-nawaa Xoossay ootheedda; nagaranchchatuwaa asatethaa mala asatethaanna de7iyaa bare Na7aa, asay ootheedda nagaraw yarshshuwaa gidanaw Xoossay kiittiide, asaa asatethaa gidдон de7iyaa nagaraa pirddeedda.

7:11 Dom 3:13 **7:15** Gal 5:17 * **8:2 taana:** Itti itti Geeshsha Qaalaa bilethay, neena woy hinttentta yaagee; haray gay nuuna yaagee.

⁴ Geeshsha Ayyaanay koyyiyaawaadan de7iyaawanttuppe attin, nu asatethay koyyiyaawaadan de7anawanttu bolla, nu bolla, higgiiyaa xillo azazuu polettana mala, Xoossay hawaa ootheedda.

⁵ Barenttu asatethay koyyiyaawaadan de7iyaawanttu barenttu asatethaabaa qoppiino; shin Geeshsha Ayyaanay koyyiyaawaadan de7iyaawanttu Geeshsha Ayyaanaabaa qooppiino.

⁶ Asatethaabaa qoppussay hayquwaa ahee; shin Geeshsha Ayyaanaabaa qoppussay de7uwaanne sarotethaa ahee.

⁷ Asatethaabaa qoppussay Xoossaw ixo; ayaw gooppe, asatethay Xoossaa higgew eeno geenna; qassi eeno gaanawukka aw danddayettenna.

⁸ Barenttu asatethaw eeno giyaawanttu Xoossaa nashechchanaw danddaykkino.

⁹ Shin Xoossaa Ayyaanay hinttentun de7ooppe, Geeshsha Ayyaanay giyaawaadan de7iitappe attin, hintte asatethay koyyiyaawaadan de7ikkita. Shin ooninne Kiristtoosa Ayyaanay baynnawaa gidooppe, he uray Kiristtoosawaa gidenna.

¹⁰ Shin Kiristtoosi hinttentun de7ooppe, hintte asatethay nagaraa gaasuwan hayqqeeddawaa; shin hintte ayyaanay xillotethaa gaasuwan hinttentun paxa de7ee.

¹¹ Shin Yesuusa hayquwaappe dentheedda Xoossaa Ayyaanay hintte gidon de7ooppe, hayquwaappe Kiristtoosa dentheedda Xoossay qassi hinttentun de7iyaa bare Geeshsha Ayyaanaa, hayqqiyaa hintte asatethawukka de7uwaa immana.

¹² Simmi taanaadan ammaniyaawanttoo, nuuni acuwaanna de7eetto; nu asatethay koyyiyaawaadan de7anaw nuussi bessenna.

¹³ Ayissi gooppe, hintte hintte asatethay giyaawaadan de7ooppe, hintte hayqqana; shin hintte hintte nagaraa oosuwaa Geeshsha Ayyaanaa wodhooppe, paxa de7ana.

¹⁴ Xoossaa Ayyaanay kaaletthiyaa ubbatuu Xoossaa naanaa.

¹⁵ Ayissi gooppe, nuuni nu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Abbaa! Ta Aabboo” yaagiide xeesiyaa, nuuna Xoossaa naanaa kessiyaa Geeshsha Ayyaanaa Xoossaaappe akkeed-doppe attin, laa7ethuwaa yayyanaw ayye kessiyaa ayyaanaa akkibeykko.

¹⁶ Xoossaa Ayyaanay bare huuphew nu ayyaanaanna gidiide, nuuni Xoossaa naanaa gidiyaawaa markkattee.

¹⁷ Nuuni A naanaa gidooppe, I bare asaw minjjeedda anjuuwaa laattana; qassi nuuni Xoossay Kiristtoosaw minjjeeddawaakka aananna laattana; nuuni Kiristtoosa waayyiyaa aananna shaakkooppe, A bonchchuwaakka aananna shaakkana.

Xoossaa Naanaw Qonccanaw De7iyaa Bonchchuwaa

¹⁸ Ayissi gooppe, nuuni ha77i waayyettiyaa waayyiyaa nuussi sinthappe qonccana bonchchuwaanna gathanaw, ubbakka danddayettenna gaade taani qoppay.

¹⁹ Xoossay medhdheedda medhetaa ubbay Xoossaa naanay qonccanawaa loythi laamoti utteedda.

²⁰ Ayissi gooppe, medhetaa ubbay maaduu baynnabaa gidanaadan, Xoossay A bolla pirddeedda; sinthappe demmana giide nashechchaan naagi uttanaadan udeedda Xoossay koyyeedda diraw haneeddappe attin, medhetaa ubbay bare huuphew koyyeeddawaan gidenna.

²¹ Medhetaa ubbay bare huuphew bashshaa aylletethaappe itti gallassi kesanaawaa; qassi he medhetatuu Xoossaa naanay aylletethaappe keseedda bonchcho kessaa shaakkana.

²² Ayissi gooppe, medhetaa ubbay ittippe hawaa gakkanaw, macca asaa yeluu oyyqina ooliyaawaadan, sakuwan ooliyaawaa nuuni ereetto.

²³ Qassi hewaa xalalaa gidenna; nuuni, Geeshsha Ayyaanaa Xoossaa bayra imotaadaan udiide akkeeddawanttu, nu huuphew qassi Xoossay nuuna bare naanaa oothanaadaninne nu kumentha asatethaa wozanaadan naagiidde, nu gidon ooleetto.

²⁴ Ayissi gooppe, nuuni Xoossay immana geeddawaan atteeddo. Shin nuuni Xoossay immana geeddawaa be7ooppe, yaatina, hewe nashechchaan naagiyaawaa gidenna; ayissi gooppe, bare be7iyaawaa demmana giidde, nashechchaan naagiyaawe oonee?

²⁵ Shin nuuni be7ennawaa demmana giide, nashechchaan naagooppe, hewaa dand-dayiide naageetto.

²⁶ Hawaadan qassi Geeshsha Ayyaanay nu daaburaa maaddanaw yee; ayissi gooppe, nuuni Xoossaa wooti woossanaw bessinto erokko; shin Geeshsha Ayyaanay bare huuphew qaalaan qonccissanaw danddayettenna ooliyan nuussi gaannatee.

²⁷ Qassi asaa wozanaa biddiyaa Xoossay, Geeshsha Ayyaanay I koyyiyaawaadan, Xoossaa naatoo gaannatiyaa diraw, Geeshsha Ayyaanaa qofay ayentto eree.

²⁸ Xoossay barena siiqiyaawanttoo, bare qofaadan xeeseeddawanttoo, ubba yewuwaa lo77otethaw oothiyaawaa nuuni ereetto.

²⁹ Xoossay bare Na7ay cora ishatawaa giddon bayra gidanaadan, I kase ereed-dawantta qassi bare Na7aa malatanaadan, kasetiide qofaa qachcheedda.

³⁰ Xoossay kasetiide qoppeeddawantta, untuntta qassi xeeseedda; he xeeseed-dawanttakka geeshsheedda; he geeshsheeddawanttakka qassi bonchcheedda.

Xoossaa Siiquwaa

³¹ Yaatina, nuuni hawaa ubbaa waagane? Xoossay nu bagga gidooppe, nuuna ooni egettanawe?

³² I haray atto bare Na7aakka waayyiyaappe guyye ashshibeenna; shin A nuussi ubbaw aathiide immi aggeedda. I bare Na7aa immeeddawe qassi nuussi ubbabaa coo immennee?

³³ Xoossay dooreeddawantta oonee mootanawe? Xoossay bare huuphew untuntta xillisseedda.

³⁴ Yaatina, untunttu bolla pirddanaw danddayiyaawe oonee? Hewaa gooppe, hayquwaappe denddiide, Xoossaappe ushechcha bagganna utteedda, Kiristtoosi Yesu-usa; I qassi nuussi gaannatee.

³⁵ Simmi nuuna Kiristtoosa siiquwaappe shaakkanawe oonee? Waayyii woy metuu woy yederssuu woy koshay woy kalluu woy yashshay woy olay nuuna shaakkanee?

³⁶ Xoossaa Maxaafay, “Nuuni ne diraw, ubba gallassi hayqqeetto; shukaw afiyaa dorssaadan paydetteetto” yaagee.

³⁷ Shin nuuni nuuna siiqeedda aani ha yewuwaa ubbaan nuuna xooniyaawanttuppe aadhdheetto.

³⁸⁻³⁹ Ayissi gooppe, hayquwaa gidina, de7uwaa, kiitanchchatuwaa gidina, mood-diyaawantta, ha77i de7iyaawantta gidina, sinthappe yaanawaa, wolqqaamatuwaa gidina, bolla saluwaa gidina, garssa sa7aa, ay medhetaa gidinakka, nu Godaa Kiristtoosa Yesuusan de7iyaa Xoossaa siiquwaappe nuuna shaakkanaw danddayennawaa taani eraaddi.

9

Xoossay Kase Dooreedda Israa7eeliyaa Asaa

¹ Taani tumuwaa haasayay; taani Kiristtoosassa; qassi worddotikke. Geeshsha Ayyaanay mooddiyaa ta tilla wozanay taani worddotennawaa taw markkattee.

²⁻³ Taw ashuwan zare gidiyaa taanaadan ammaniyaawanttoo, ta wozanaan daro qaretaynne aggenaa qofay de7ee. Ayissi gooppe, taani ta huuphew untunttu diraw, Xoossaa sheqaappe garssanna de7aarikkitaashsha! Qassi Kiristtoosappekka shaaket-taarikkitaashsha!

⁴ Untunttu Israa7eeliyaa asatuwaa; Xoossay untuntta bare naanaa udiide, bare bonchchuwaa untunttunna shaakkeedda. Untunttunna qaala geliide, higgiiyaa

untunttoo immeedda. Untunttu Xoossaw bessiyaa ogiyaan goyinniino; qassi Xoossay immana geeddawaakka akkeeddino.

⁵ Untunttu zerethaani kase aawatuwa zare; qassi Kiristtoosikka ashuwan untunttu zare. I, ubbaappe bolla gidiide mooddiyaa, medhinaw galatetteeddawe Xoossaa. Amen⁷⁷ⁱ.

⁶ Shin taani, “Xoossay immana geeddawe attana” yaagikke. Ayissi gooppe, Israa⁷eeliyaa asaa ubbatuu Xoossay dooreeddawantta gidikkino.

⁷ Qassi Abraahaame zerethatuu ubbatuu Xoossaa naanaa gidikkino. Xoossay Abraahaamossi, “Ne zerethay Yisaaqa bagganna xeesettanawaa” yaageedda.

⁸ Hewaa guussay untunttu Xoossay immana geedda ogiyaan yeletteedda naanay zariyaadan paydettana; shin asaa qofaadan yeletteeddawanttu Xoossaa naanaa gidikkino guussaa.

⁹ Ayissi gooppe, Xoossay immana giide haasayeeddawe hawaa; “Taani ha geetetteed-dawaadan hewode yaana; Saarakka attuma na⁷aa yelana” yaageedda.

¹⁰ Hewaa xalalaakka gidenna; Irbbiqa yeledda mantte naanaa aawuu ittuwaa; ikka nu aawuwaa Yisaaqa.

¹¹⁻¹² Shin itti na⁷aa dooreedda Xoossay bare huuphew qoppeeddawaa gidanaadan, Xoossay Irbbiqiw, “Bayray teefaw azzettana” yaageedda; I hewaa untunttu yelet-tanaappenne iitabaa woy lo⁷⁷obaa aynne oothanaappe kasenna geedda. Hewaa diraw, Xoossaa dooruu A xeseeddawaadanippe attin, untunttu ootheeddawaana gidenna.

¹³ Xoossaa Maxaafay, “Yayiqooba siiqaaddi; shin Eesaa ixxaaddi” yaagee.

¹⁴ Yaatina, nuuni waagane? Xoossay deshissiide pirdii? Hewaa gidenna.

¹⁵ Ayissi gooppe, Musew I,
“Taani maaranaw koyyiyaawantta maarana;
qassi qarettanaw koyyiyaawanttussikka qarettana”
yaageedda.

¹⁶ Simmi Xoossay asaa maariyaawe I maaranaw koyyiyaawaa diraassappe attin, asay koyyiyaaw woy oothiyaa diraassa gidenna.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay Gibxe kaatiyaassi, “Taani ta wolqqaa neenan bessanawunne ta sunthay alamiyaa ubbaan odettanaw, hewaassi taani neena kawuthaaddi” yaagee.

¹⁸ Simmi Xoossay maarana koyyiyaawaa maaree; qassi wozanaa gorddana koyyiyaawaa wozanaa gorddee.

Xoossaa Hanquwaanne Maarotaa

¹⁹ Simmi hintte taana, “Hewe tuma gidooppe, Xoossay asaa bayizzuwaassi ayaw toshii? Xoossay geeddawaa ixxaaddi gaanawe oonee?” yaaganaw danddayiita.

²⁰ Shin ta laggew, Xoossaassi zaaranaw neeni oonee? Urqqaappe medhettedda miishshay guyye zaariide barena medhdheeddawaa, “Taana hawaadan ayissi medhdhaaddii?” giide oochchanaw dandday?

²¹ Woy urqqa medhdhiyaawe bare medhdhiyaa urqqa bare koyyiyaawaadan oothanawunne itti mala urqqaappe ittuwaa bonchcho miishshaa udiide, qassi ittuwaa toshetteedda oosuwaa oothiyaa miishshaa udiide medhdhanaw aw maati baawee?

²² Xoossay ootheeddawe hawaanna ittuwaa. I bare hanquuwaa bessanawunne bare wolqqaa erissanaw koyyeedda; I bare hanquwan pirddanawantta, bayizzanaw giigi utteeddawantta, daro genccuwan danddayeedda.

²³ Qassi I maareeddawanttoo, bare bonchchuwaa akkanaw giigissi wotheeddawant-tussi I ay keenaa bonchchettinttonne bessanaw koyyeedda.

²⁴ Nuuni I xeeseeddawantta; shin Ayihuda asaa xalalaappe gidennaan, Ayihuda gidenna asaa giddoppekka xeeseedda.

²⁵ Hoose7a maxaafan I giyaawe hawaa;

“Ta asaa gidennawantta,

‘Ta asa’ gaade xeesana.

Taani siiqabeenna zariyaakka,

‘Ta siiqaatoo’ gaade xeesana.

²⁶ ‘Hinttenttu ta asaa gidikkita’ giyaawaa

unttuntu siseedda he sa7aan,

unttuntu, ‘De7uwaa Xoossaa naanaa’ geetettiide xeasettanawantta”

yaagee.

²⁷ Isiyaasi Israa7eeliyaa asaabaa yaagiide haasayeedda;

“Israa7eeliyaa asay abbaa matan

de7iyaa shafiyaa keena gidooppekka,

unttuntuppe amareeddawanttu xalalay attana.

²⁸ Ayissi gooppe, Goday sa7aa bollan

de7iyaa asaa ubbaa bolla

ellekka pirddana”

yaageedda.

²⁹ Isiyaasi kasetiide,

“Ubbaappe Wolqqaama Goday nuussi

amareedda zerethaa ashshennentto,

nuuni Sodoomaa katamaadaaninne

Gamooraa katamaadan haneeddoshshin”

yaagi haasayeedda.

³⁰ Yaatina, nuuni waagane? Xillotethaa koyyibeenna Ayihuda gidenna asay ammanuwan xilleedda;

³¹ shin Israa7eeliyaa asay barentta xillissiyaa higgiiyaa koyyeeddawanttu he higgiiyaa demmibeykkino.

³²⁻³³ Ayissi demmibeykkino? Unttuntu oosuwaanappe attin, ammanuwan xillotethaa koyyibeenna diraassa. Unttuntu Xoossaa Maxaafay,

“Akeekite; taani Xiyoonen asaa dhubbiyaa shuchchaa,

unttuntu ogiyaan zaallaa wothana.

Shin aani ammaniyaa ooninne yeellatenna”

yaagiide xaafettowaadan dhubbiyaa shuchchan dhubetteeddino.

10

Israa7eeliyaa Asay Xoossaa Ogiyaa Kaallibeenna

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani Israa7eeliyaa asaw ta kumentha wozanaappe amottiyaawenne Xoossaa woossiyaawe unttuntu attanaassa;

² ayissi gooppe, unttuntu Xoossaw oothanaw loythi koyyiyaawaa taani markkattay; shin unttuntu Xoossaw oothanaw loythi koyyiyaawaa koshshay tumu eratethaappe gidenna.

³ Ayissi gooppe, Xoossay asaa xillissiyaa ogiyaa unttuntu erennaan, barenttu huuphe xillotethaa essanaw koyyeeddino; qassi barenttu huuphew Xoossay asaa xillissiyaa ogew eeno gibeykkino.

⁴ Ayissi gooppe, ammaneedda ubbay xillanaadan, Kiristtoosi higgiiyaa qofaa poleedda.

Atotethay Ubbaassa

⁵ Asay higgew azazettiide xilliyaabaw Muse, “Higgii azaziyaawaa oothiyaa ooninne he higgiiyan paxa de7ana” yaagi xaafedda;

⁶ shin ammanuwan xilliyaabaw geetetteeddawe hawaa; “Ne wozanaan, ‘Ooni saluwaa pude baanee?’ goppa. Hewe Kiristtoosa duge wothanaassa;

⁷ woy ‘Duge sa7aa garssa wodhdhanawe oonee?’ gooppa. Hewe Kiristtoosa hayquwaappe denthanaassa.

⁸ Shin I giyaawe hawaa; ‘Xoossaa qaalay ne mataana; ne doonaaninne ne wozanaan de7ee’ geetetteedda” yaagee. Hewekka nuuni hinttentoo odiyaa ammanuwaa qaalaa.

⁹ Neeni, “Yesuusi Godaa” gaade ne doonaan markkattooppe, qassi Xoossay hayquwaappe A dentheeddawaa ne wozanaan ammanooppe, neeni attana.

¹⁰ Ayissi gooppe, asay bare wozanaan ammaniide xillee; bare doonanka markkattiide attee.

¹¹ Xoossaa Maxaafay, “Aani ammaniyaa ooninne yeellatenna” yaagee.

¹² Ayihuda asanne Ayihuda gidenna asaa gidдон dummatethay baawa. Itti Xoossay ubbaa Godaa; I barena xeesiyaa ubbatoo daro keeka.

¹³ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Godaa sunthaa xeesiyaa ooninne attana” yaagee.

¹⁴ Yaatina, untunttu A ammanibeennawantta gidoope, wooti A xeesanaw danddayiino? Qassi qaalaa sisibeennawanttu waani ammananaw danddayiino? Qaalaa odiyaaawe dhayooppe, untunttu waani sisanaw danddayiino?

¹⁵ Qassi qaalaa odiyaaawanttu kiitettennan aggooppe, oosuu wooti odettanaw danddayii? Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Nashechchiyaa mishiraachchuwaa odiyaaawanttu yuussay wooti lo77ii!” yaagee.

¹⁶ Shin untunttu ubbay wonggalaw azazettibeykkino; ayissi gooppe Isiyaasi, “Ta Godaw, nuuni markkateeddawaa ooni ammaneeddee?” yaageedda.

¹⁷ Simmi asay qaalaa sisiide ammanee; qassi itti uray Kiristtoosa qaalaa, odina sisee.

¹⁸ Shin untunttu qaalaa sisibeennawe tumee gaade taani oochchay. Tuma untunttu siseeddino; Xoossaa Maxaafay,

“Untunttu haasayaa kooshshay
sa7aa ubbaan laaletteedda;
untunttu qaalaykka sa7aa gaxaa gakkeedda”
yaageedda.

¹⁹ Shin Israa7eeliyaa asatuu eribeykkinoyee gaade taani oochchay. Muse kase, “Taani hinttentta asa gidenna asatuwan seelissana; qassi eeya asatuwan taani hinttentta hanqqethissana” yaageedda.

²⁰ Qassi Isiyaasi daro xaliide,
“Taana koyyibeennawanttoo beettaaddi;
taana oochchibeennawanttookka qonccaaddi”
yaagee.

²¹ Shin Israa7eelatuwabaa I haasayiidae,
“Gallassaa ubbaa azazettennawanttoonni
tawaa ixxiyaawanttoo ta kushiya miccaaddi”
yaagee.

11

Xoossay Israa7eeliyaa Asaa Wurssi Olibeenna

¹ Yaatina, Xoossay bare asaa ixceedde gaade oochchoo? Hewaa gidenna; ayissi gooppe, taani ta huuphew Israa7eeliyaa asa; Abraahaame zare; Biiniyaama yaraa.

² Xoossay koyro dooreedda bare asatuwaa ixxenna; Xoossaa Maxaafay, Eelaasa taarikiyaa gidдон, Eelaasi Israa7eelatuwaa Xoossaa sinthan wooti mootintto, hintte eriita.

³ “Godaw, untunttu he sunthan nabatuwaa wodheeddino; ne yarshshiyaasaakka koleeddino. Yaatina, taani ta xalalay attaaddi. Qassi untunttu taanakka wodhanaw koyyiino” yaageedda.

⁴ Xoossay aw waagi zaareeddee? “Taani Eeqaa Ba7aalaw gulbbatibeenna laappu sha77a asaa taw ashshaaddi” yaageedda.

⁵ Hawaadankka qassi ha wodiyaan, Xoossay bare aadho keekatethaan dooreedda amareedda asatuu de7iino.

⁶ Shin I bare aadho keekatethaan dooreeddappe attin, untunttu oosuwan untuntta dooribeenna; hewe dhayooppe, A aadho keekatethay tumu aadho keekatetha gidenna.

⁷ Yaatina, ayee? Israa7eeliyaa asatuu barenttu koyyiyaawaa demmibeykkino; shin Xoossay dooreedda amareeddawanttu demmeeddino. Yokkonttu wozanay minneedda.

⁸ Hawaadankka, Xoossaa Maxaafay,
 “Xoossay untunttu barenttu ayfiyaan be7ennaadaaninne
 barenttu haythaan sisennaadan,
 hawaa gakkanaw untunttoo
 azalla ayyaanaa immeedda”

yaageedda.

⁹ Qassi Daawite yaageedda;

“Untunttu miyaa gaytay untuntta phiriyaadan oyyqo;
 untuntta guufantho; untunttoo kushiya shiri ciggo.

¹⁰ Untunttu xeellennaadan, untunttu ayfii goozetto;
 ubba wode barenttu metuwan quunniide de7iino”
 yaageedda.

¹¹ Yaatina, Ayihudatu dhubetteedda wode, denddenaan kundueddino? Hewaa gidenna; untunttu nagaraa ootheedda diraw, atotethay untunttu Ayihuda gidenna asatuwaa qanaatanaadan, Ayihuda gidenna asaw yeedda.

¹² Shin Ayihudatu nagaraa ootheedda diraw, alamew daro anjjuu yeedda; qassi untunttu kunddethaykka Ayihuda gidenna asaw daro anjjuwaa aheedda. Yaatina, Ayihudatu ubbay gujettiyaa wode, anjjuu woysa keena daranddeeshsha!

Ayihuda Gidenna Asay Attana Atotethaa

¹³ Shin taani ha77i hinttenttoo, Ayihuda gidenna asaw haasayay; taani Ayihuda gidenna asaw Yesuusi kiitteeddawaa gidiyaa diraw, ta oosuwaa bonchchana.

¹⁴ Taani ta zare gidiyaa asatuwaa qanatanchchatuwaa udooppe, ooni eri untunttuppe amareeddawantta ashshennaan aggikke.

¹⁵ Ayissi gooppe, Xoossay untuntta ixceedda wode, ha alami Xoossaanna sigetteedda. Yaatina Xoossay untuntta shiishshi akkiya wode, hayqqeeddawe de7uwaa demmanaappe attin, ayee hananee?

¹⁶ Koyro ayfe bagga munaqay anjjetteddawaa gidooppe, muume munaqaykka qassi anjjetteddawaa gidana; itti mithaa xaphuu anjjetteddawaa gidooppe, haythay ubbaykka qassi anjjetteddawaa gidana.

¹⁷ Shin woraan doleedda wogaraa mithaa qankkaappe ittuwaa ittuwaa kareedasaan, neena woraan doleedda wogaraa mithaa malaa he wogaraanna gathi qachcheedo; neeni qassi zaytii kesiyaa wogaraa mithaa xaphuwaanna ittippe de7aa.

¹⁸ Simmi neeni he karetti wodhdheedda qankkatuwaa bollan otorettanaw bessenna; shin neeni otorettiyaawaa gidooppeka, xaphuu neena tookkeeppe attin, neeni xaphuwaa tookkennawaa akeeka.

¹⁹ Hewaa diraw neeni, “E; shin qankkatuu taani untunttu sa7aan gelanaadan kareteeddino” yaagana.

²⁰ Hewe tuma; untunttu ammanibeenna diraw, kareteeddino; neeni ammaneedda diraw, he sa7aan eqqaadda. Shin yayyappe attin, otoro qofaa qoppoppa.

²¹ Ayissi gooppe, Xoossay medhetaa qankkaa malatiyaawanttoo, Ayihudatoo qaretibeennawaa gidooppe, new qarettiyaawaa malatii?

²² Simmi Xoossaa keekatethaanne xalatethaa be7a. Kunddeeddawanttoo I xalaa; shin neeni A keekatethaani minnaade de7ooppe, I new keeka; hewe dhayooppe, neenikka qassi karettana.

²³ Ayihudatuukka qassi ammanennaan ixxiyaawaa aggooppe, Xoossay kase untunttu de7iyaasaan zaariide wothana; ayissi gooppe, I untuntta zaariide wothanaw danddayee.

²⁴ Ayissi gooppe, Xoossay hinttentta woraan de7iyaa koyro medhetaa wogaraa mithaappe qanxxiide, hinttenttu medhetaan woraan dolowanttudun gidennaan gaden tokkeedda wogaraa mithaanna gathi oytheeddawaa gidooppe, yaatina, he karetti wodhdheedda koyro medhetaa qankkatuwaa zarethiide, untuntta koyro medhetaan doleedda barenttu wogaraa mithaanna gathi qachchanaw, A ayee xoonanawe?

Xoossaa Maarotay Ubbaassa

²⁵ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hintte eranaadan koyyiyaa tumu xuuraa yewuu de7ee; hewe hintte hinttentta hinterekka, nuuni aadhdheedda eranchcha yaagiide qoppiyaawaa diggee; Israa7eeliyaa asaappe baggay sisennaan ixceedda; shin he sisennaan ixxiyaawe Ayihuda gidenna asaa kumentha payduu Xoossaakko gakkanaassi gami77ana.

²⁶ Hawaadankka, Israa7eeliyaa asay ubbay attana; Xoossaa Maxaafay hawaadan yaagee;

“Ashshiyaawe Xiyoone geetettiyaa katamaappe yiide, nagaraa oosuwa ubbaa Yayiqooba zariyaappe diggana.

²⁷ Taani untunttu nagaraa atto yaagiyaa wode, untunttunna gelana qaalaa caaquu hawaa” yaagee.

²⁸ Ayihuda gidenna asatoo, Ayihudatuu wonggalaa mishiraachchuwaa bagganna hintte diraw, Xoossaanna morkke; shin Xoossaa dooruwaa bagganna aawatuwa diraw, untunttu I siiqiyaawantta.

²⁹ Ayissi gooppe, Xoossay bare immeeddawaa guyye akkenna; qassi bare xeeseedawaa ixxaaddi geenna.

³⁰ Ayihuda gidennawanttoo, Xoossaw hintte kasenna azazettibeykkita; shin Ayihudatuu azazettennan ixceedda diraw, Xoossaa maarotethaa ha77i hintte akkeedda.

³¹ Hawaadana, hintte akkeedda maarotethaa diraw, Ayihudatuu qassi Xoossaa maarotethaa ha77i akkanaadan, Xoossaw azazettennan ixceeddino.

³² Ayissi gooppe, Xoossay asaa ubbaa maarana mala, asay ubbay aw azazettennan ixxiyaa hanotaan qachcheedda.

³³ Xoossaa daretethay woysa keena daree? A aadho eratethayne A eratethay woysa keena ciimnee? A pirddaa odanawe oonee? I bare oothiyaawaa ayissi oothinto, oonee akeekiyaawee?

³⁴ Hewaa Xoossaa Maxaafay, “Godaa wozanaa eriyaawe oonee? A zoranaw danddayiyaawe oonee?”

³⁵ Woy bare kushiya zaarana mala, aw ittibaa immeeddawe de7ii?” yaagee.

³⁶ Ayissi gooppe, ubbabaa I medhdheedda; qassi ubbabaykka A maataaninne awunne de7ee; Xoossaw medhinaw bonchchuu gido. Amen77i.

12

Xoossaw Oothanaadan Nuuni Waaniide De7anaw Bessii?

¹ Simmi taanaadan ammaniyaawanttoo, hintte hintte oonatethaa Xoossaa nashechchiyaa de7onne geeshsha yarshshuwaa udiide, Xoossaw shiishshanaadan, taani hinttentta Xoossaa maarotethaan woossay; Xoossaw hintte goyinnanaw bessiyaa tumu ogii hewaa.

² Xoossay hintte qofaa ubbanna dummayiide, hinttentta laammoppe attin, ha alamiyaa asaa malatoppite. He wode hintte, Xoossaa shenii, lo77obay, A nashechchiyaabaynne qassi polo gideeddabay ayentto eranita.

³ Xoossay taw immeedda aadho keekatethaan taani hinttenttoo oday. Hinttenttu qopanaw bessiyaawaappe aathiide, otoruwan qoppoppite; hewaa aggiide, wozanaama asaadan qoppite; Xoossay hinttenttoo huuphiyan huuphiyan immeedda ammanuwaa keenan hintte bolla pirddite.

⁴ Nu itti bollaa gidon, cora bollaa qommotuu de7iino; he qommotuwaa ubbawukka dumma dumma oosuu de7ee.

⁵ Hawaadan, nuuni cora asaa gidooppekka, Kiristtoosa bagganna itti asa. Qassi nuuni itti asatethaa qommotuwaadan, ittu ittuwaanna oyqetti utteeddo.

⁶ Xoossay nuussi immeedda aadho keekatethaan dumma dumma imotay de7ee. Nu imotay nabetethaa gidooppe, nuussi de7iyaa ammanuwaa keenaa odanaw bessee.

⁷ Haratuwaa maddussaa gidooppe, he oosuwan minnanaw bessee; tamarissussaa gidooppe, he tamarissuwan minnanaw bessee.

⁸ Hara asatuwaa minissussaa gidooppe, he oosuwan minnanaw bessee. Bare huuphew de7iyaabaappe haratuwassi immiyaa ooninne wozanaappe immo. Maatay de7iyaa uray minissi oothanaw bessee; haratuwassi keekiyaa uray nashechchaan keekanaw bessee.

⁹ Hinttenttu siiquu asaa bessanaw siiqettiyaawaa gidanaw bessenna. Iitabaa ixsite; lo77obaa minissiide oyqqite.

¹⁰ Ittu ittuwaanna ishātuwaadan siiqettite; ittu ittuwaa bonchchiyaawan nashettite.

¹¹ Minniide oothite; azaloppite; hintte kumentha wozanaappe Godaw oothite. *

¹² Xoossay hinttenttoo immana geeddawaan nashettite; waayyiyan genccite. Ubba wode Xoossaa woossite;

¹³ Xoossaa asatuwaa koshshiyaaban maaddite; imathaa mukkite.

¹⁴ Hinttentta yederssiyaawantta anjjite; untuntta anjjiteppe attin, sheqqoppite.

¹⁵ Nashettiyaawanttunna nashettite; yeekkiyaawanttunnakka yeekkite.

¹⁶ Asaa ubbaw itti mala qofaa qoppite; oothiyaabaan ubbaan hinttentta toochchiide de7iteppe † attin, otorettoppite; hinttentta hintterekka aadho eranchcha giide qoppoppite.

¹⁷ Ooninne hinttenttoo iitabaa oothooppe, he uraw iitabaa oothi zaaroppite; asaa ubbaw lo77obaa oothanaw qoppite.

¹⁸ Asaa ubbaanna sarotethaan de7anaw, hintte bagganna, hinttenttoo danddayetteeddabaa ubbaa oothite.

¹⁹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hintte hintte huuphew asaw haluwaa kesoppite. Xoossay haluwaa kesanaadan, A bolla olite. Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Goday, “Taani haluwaa kesana; taani kushiyaa ciggana’ gee” yaagee.

²⁰ Shin Xoossaa Maxaafay, “Ne morkkii koshattooppe, miza.

* **12:11** kumentha wozanaappe Godaw oothite: Geeshsha ayyaanaani kaalesettiide kiitettiyaawantta gidite.

† **12:16** hinttentta toochchiide de7ite: Ashikke gidite guussaa. **12:16** Lem 3:7 **12:19** Zar 32:35

Saamettooppe, ushsha.
Ayissi gooppe, neeni hewaa oothiyaawaan
A darissa yeellayaasa”
yaagee.

²¹ Iitabaa lo77obaa xoonappe attin, iitabay neena xoonoppo.

13

Gadiyaa Ayissiyaawanttussi Eeno Gaanaw Bessee

¹ Asay ubbay gadiyaa ayissiyaawanttussi eeno gaanaw bessee; ayissi gooppe, Xoossay geennaan de7ishshin, gadiyaa ayissiyaawe de7anaw danddayenna. Ha77i de7iyaa ayissiyaawanttukka Xoossay wotheeddawantta.

² Hewaa diraw, ha77i de7iyaa ayissiyaawantta ixxiyaa ooninne Xoossaa azazuwaa ixxee; bare bolla pirddaa ahee.

³ Ayissi gooppe, ayissiyaawanttu iitabaa oothiyaawantta yashshanawaappe attin, lo77obaa oothiyaawantta yashshikkino. Ayissiyaawoo yayyennaan agganaw koyyay? Yaatooppe lo77obaa ootha; I neena galatana.

⁴ Ayissi gooppe, I new lo77obaa oothanaw, Xoossaw qooma. Shin neeni iitabaa oothooppe, iitabaa ootheddawaa I seeriyaa diraw, aw yayya; I Xoossaa qoomaa. Qassi iitabaa oothiyaawanttu bolla Xoossaa hanqquwaa I ahee.

⁵ Hewaa diraw, gadiyaa ayissiyaawanttussi eeno giyaawe Xoossaa muraa xalalaassa gidennaan, hinttenttu wozanaa qofaa dirawukka eeno gaanaw bessee.

⁶ Ayissi gooppe, gadiyaa ayissiyaawanttu barenttu oosuwa oothiyyaa wode, Xoossaw oothiyyaa diraw, hintte qaraxaa qanxxiyaawe hewaassa.

⁷ Ubba asawukka bessiyaawaa immite. Giiraa giiranaw bessiyaawoo giirite; qaraxaa qanxxanaw bessiyaawoo qanxxite; yayyanaw bessiyaawoo yayyite; bonchchuu bessiyaawaa bonchchite.

Ittu Ittuwaanna Siiqettite

⁸ Hinttenttu ittu ittuwaanna siiqettanaappe attin, hara acuu O bollaninne de7oppo. Ayissi gooppe, haraa siiqiyaa ooninne higgii giyaawaa poleedda.

⁹ “Woshummoppa; wodhoppa; wuu77oppa; asaabaa amottoppa” giyaa azazatuunne hara azazatuu ubbatuu, “Ne shooruwaa ne huuphiyaadan siiqa” giyaa azazuwan kumiino.

¹⁰ Bare shooruwaa siiqiyaa ooninne aw iitabaa oothenna; hewaa diraw, shooruwaa siiqiyaaawe higgiiyaa ubbaw eeno giyaawaa.

¹¹ Gemi77ushuwaappe hintte beegottiyaa saati ha77i gakkeedda diraw, ha wodiyyaa akeekite. Ayissi gooppe, nuuni koyro ammaneedda wodiyaappe, nuuni attiyaa wodii ha77i nuukko matattedda.

¹² Qammay aadhdhanaw hanee; gallassay matattedda. Simmi nuuni dhumaa oosuwaawe aggiide, poo7uwan olettanaw, olaa miishshaa mayyoytte;

¹³ gallassi poo7uwan de7iyaa asaadan, ane maara de7oytte. Yethaaninne mathuwan gidoppo; woshummusaaninne woshummanaw kajjeelussaana gidoppo; palumaaninne qanaatiyaan gidoppo.

¹⁴ Shin Godaa Yesuusi Kiristtoosa, olaa miishshaa A mayyite; hintte nagaranchcha asatethay bare wozanaa amuwaa polanaadan, aw qoppoppite.

14

Asaa Bolla Pirddenaan Aggussaa

¹ Ammanuwan azalliya uraa shiishshi akkite. Shin I bare huuphew qoppiyaabaan aananna palumettoppite.

² Itti uraa ammanuu I ayaa miinanne diggenna. Shin ammanuwan azalliya uray gaden mokkeeddabaa xalalaa mee.

³ Ubbabaa miyaa uray ubbabaa meenna uraa kadhoppo; ubbabaa meenna uraykka ubbabaa miyaa uraa bolla pirddoppo. Ayissi gooppe, Xoossay A shiishshi akkeedda.

⁴ Hara asaa qoomaa bolla pirddiyaawe neeni oonee? I kunddina woy denddina bare Godaassa; shin Goday A denthanaw danddayiyaa diraw, I eqqana.

⁵ Itti uray, “Hiqqa gallassay hara gallassatuwappe aadhdhee” yaagiide qoppiyaa wode, haray, “Ubba gallassatuukka itti mala” giide qoppee. Asay ubbay huuphiyan huuphiyan hewaadan ayissi qoppintto akeeko.

⁶ Itti gallassaa hara gallassatuwappe aathiide bonchchiya uray Godaa bonchchoo bonchchee; qumaa miyaa uraykka Godaa bonchchoo mee. Ayissi gooppe, I he qumaa diraw, Xoossaa galatee. Qumaa meennawekka Godaa bonchchoo meennaan aggeedda; qassi Xoossaa galatee.

⁷ Ayissi gooppe, nuuppe ooninne bare huuphe xalalaw de7enna; qassi ooninne bare huuphe xalalaw hayqqenna.

⁸ Nuuni paxa de7ooppe, Godaw de7eetto; qassi hayqqooppekka, Godaw hayqqeetto. Simmi nuuni paxa de7ooppe woy hayqqooppekka Godaassa.

⁹ Hewaa diraw, Kiristtoosi paxa de7iyaawanttoonni hayqqeeddawattoo Godaa gidanaw hayqqiide, hayquwaappe denddeedda.

¹⁰ Yaatina, neeni ne ishaa bolla ayissi pirdday? Woy neeni ne ishaa ayissi kadhay? Nuuni ubbaykka Xoossaa pirddaa oydiyaa sinthan eqqana.

¹¹ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay,
“Taani Goday ta de7uwan caaqqay;
asay ubbay ta sinthan gulbbatana.

Qassi taani Xoossaa gidiyaawaa
asay ubbay markkattana’ yaagay”
yaagee.

¹² Simmi nuuni huuphiyan huuphiyan nubaa Xoossaw odana.

Nagaraa Oosuwassi Gaasuwaa Gidoppa

¹³ Hewaa diraw, nuuni ittuwa bolla pirddiyaawaa hawaappe sinthaw ane ag-goytte. Shin ubbaappe aathiide, hintte ishaa dhubbiyaabaa woy nagaraan oliyaabaa oothennaadan qofaa qachchite.

¹⁴ Taani Godaa Yesuusi Kiristtoosanna de7iyaawaan, bare huuphew tuna gidiyaabay baynnawaa eraynne akeekay. Shin itti uray ittibaa tuna giide qoppooppe, hewe aw tuna gidee.

¹⁵ Neeni miyaabaa diraw, ne ishaa qohooppe, simmi neeni siiquwan de7akka. Kiristtoosi A diraw hayqqeedda asaa ne miyaa qumaan bayizzoppa.

¹⁶ Simmi neeni lo77obaa giyaawaa asay kadhoppo.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa kawutethay Geeshsha Ayyaanay immiyaa xillotethaa, sarotethaanne nashechchaa gidiyaawaappe attin, muussaanne ushshaa gidenna.

¹⁸ Ayissi gooppe, Kiristtoosaw hawaadan oothiyaa uray ooninne Xoossaa nashechchee; asaykka A galatee.

¹⁹ Yaatooppe, ane nuuni sarotethaa ahiyaabaanne nuuna ittuwaa ittuwaanna minisiyaabaa ubbaa koyyeetto.

²⁰ Xoossaa oosuwaa qumaa diraw bayizzoppa. Qumay ubbay geeshsha; shin hara uraa nagaraan yeggiyaawaa muussay iita.

²¹ Hewaassi ashuwaa meennaan woy ushshaa ushennaan aggyaawe woy ne ishaa dhubbiyaabaa ayaanne oothennaan aggyaawe lo77a.

²² Ha yewuwaan ne ammanuwaa neeppenne Xoossaappe gidduwan naaga. Itti uray lo77a giide I ammanetteeddawaa oothiyaa wode, “Taani lo77uwaa oothaaddi” giide bare wozanaani ammanettooppe, he uray tumu anjjetteddawaa.

²³ Shin I he miyaabaan sidhooppe, A muussay ammanuwaana gidenna diraw, Xoossay A bolla pirddee; qassi ammanuu baynnaan ootheeddawe ayayinneekka nagara.

15

Asaa Nashechchanaw Bessiyaa Ogiyaa

¹ Nuuni ammanuwan minneeddawanntu daaburanchchatuwaa tookuwaa tookkanaw bessee; nuuni nu xalalaa nashechchanaw bessenna.

² Nuuni huuphiyan huuphiyan nu ishaa maaddanaw, ammanuwan A minisanawunne nashechchanaw bessee.

³ Ayissi gooppe, haray atto Kiristtoosikka barena nashechchibeenna. Shin Xoossaa Maxaafay, “Neena boreeddawanntu boreedda borii ta bolla wodhdheedda” geeddawaadan haneedda.

⁴ Xoossaa Maxaafay nuussi immiyaa genccaaninne minotaan nuuni demmana giide nashechchaan naagi utteeddawe de7ana mala, Xoossaa Maxaafan xaafetteedda ubbabay nuuna tamarssanaw xaafetteedda.

⁵⁻⁶ Hinttenttu ubbay itti wozana gidiide, itti qaalaan Xoossaa, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa Aawuwaa, bonchchana mala, genccuwanne minotethaa immiyaa Xoossay, hinttenttoo Kiristtoosi Yesuusi ootheeddawaadan, ittu ittuwaanna ittippe de7iyaa itti qofaa immo.

Phawuloosa Oosuwaanne Ammanenna Asaw Gakkeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa

⁷ Hewaa diraw, Kiristtoosi hinttentta mokkeeddawaadan, Xoossaa bonchchoo ittu ittuwaa morkite.

⁸⁻⁹ Ayissi gooppe, Xoossay ammanetteeddawaa gidyaawaa erissanaw, Xoossay aawattoo immana geeddawaa tumayanawunne Ayihuda gidenna asay Xoossaa A maarotethaa diraw bonchchanaw Kiristtoosi Ayihudattoo qooma gideeddawaa hinttenttoo oday. Hewaa Xoossaa Maxaafay,

“Hewaa diraw, taani neena

Ayihuda gidenna asaa gidдон galatana;
ne sunthaakka sabbana”
yaagee.

¹⁰ Qassikka,

“Ayihuda gidenna asattoo,
Xoossaa asatuwaanna nashettite”
yaagee.

¹¹ Qassikka gujjiide,

“Hinttenttoo, Ayihuda gidenna asattoo ubbatoo,
Godaa galatite; asaw ubbaw, A galatite”
yaagee.

¹² Qassikka Isiyaasi,

“Issey zerethay yiide
Ayihuda gidenna asaa mooddanaw denddana.
Qassi untuntu A bagganna demmana
giide nashechchaan naagana”
yaagee.

¹³ Hinttenttu akkana giide nashechchaan naagiyaawe Geeshsha Ayyaanaa wolqqaan diccanaadan, hinttenttoo immana geedda Xoossay, hintte A ammaniyaaw diraw, hinttenttoo nashechchaanne sarotethaa kunthiide immo.

Phawuloosi Xaliide Xaafeedda Gaasuwaa

¹⁴ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttenttun lo77otethayenne eratethay ubbay kumeeddawaanne qassi ittu ittuwaa zoranaw danddayiyaawaa taani ta huuphew eraaddi.

¹⁵⁻¹⁶ Shin taani hinttentta ittibaa ittibaa gujja qofissanaw, ha dabidaabbiyaa gidдон aynne yayyennaan hinttenttoo xaafaaddi. Taani Kiristtoosa Yesuusa qooma gidaade, Ayihuda gidenna asaw oothanaadan, Xoossay taw aadho keekatethaa immeedda diraw, taani aynne yayyabeykke; Ayihuda gidenna asay Geeshsha Ayyaanaa bagganna Xoossaw geeshsha gidiide, A nashechchiyaa yarshshuwaa gidanaadan, Xoossaa wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaawaan geeshshatethaan oothay.

¹⁷ Hewaa diraw, taani Kiristtoosa Yesuusan gidaade Xoossaw oothiyaabaan ceeqetanaw danddayay.

¹⁸⁻¹⁹ Ayihuda gidenna asay Xoossaw azazettanaadan, Kiristtoosi ta bagganna qaalaan, oosuwan, mallaan, malaataa wolqqaaninne Geeshsha Ayyaanaa wolqqaan ootheeddawaa xalalaa taani odanaappe attin, harabaa odanaw xalikke. Hewaa diraw, Yeerusalaameppe doommaade, Iliwaariqoona geetettiyaa gadiyaa gakkanaw yuuyyaade, Kiristtoosa wonggalaa mishiraachchuwaa wurssa odaaddi.

²⁰ Hawaadankka, taani hara asay doommeeddawaa bollan doommennaadan, Kiristtoosa sunthay xeesettibeennasan wonggalaa mishiraachchuwaa odanaw amottaaddi.

²¹ Shin Xoossaa Maxaafay,
“Aabay hawaa gakkanaw odettibeennawanttu A be7anawantta;
qassi aabaa sisibeennawanttu akeekanawantta”
yaagee.

Phawuloosi Roome Baanaw Qoppeedda

²² Hewaa diraw, taani cora wode hinttenttukko yaanaw koyyay; shin yaanaw danddayabeykke.

²³ Shin taani ha77i ha heeraan ta oosuwaa wursseedda dirawunne cora laythaappe doommaade hinttentta baade be7anaw laamoteedda diraw

²⁴ ha77ikka hinttenttukko baana gaade qoppay; taani Isippeene geetettiyaa gadiyaa baade hinttentta be7anaw koyyay; qassi amareedda wodiyaaw hinttentta be7aade nashettowaappe guyyiyan, Isippeene biishshin, hintte taana maaddana mala koyyay.

²⁵ Shin ha77i taani Xoossaa asatuwaa maaddanaw, Yeerusalaame bay.

²⁶ Ayissi gooppe, Maqidooniyaanne Akaaiyaa geetettiyaa gadiyaan de7iyaa woosa golle asatuu Yeerusalaamen de7iyaa hiyyeesatuwaassi miishshaa immanaw koyyeeddino.

²⁷ Unttuntu barenttu huuphew hawaa oothanaw qofaa qachcheeddino. Unttuntu he hiyyeesatuwaa maaddanawe unttunttoo acuu de7ee; ayissi gooppe, Ayihudatu barenttu ayyaanaa anjuwaa Ayihuda gidenna asatuwaanna shaakkeeddawaa gidoope, Ayihuda gidenna asatuukka qassi barenttoo de7eeddabaan Ayihudatuwaa maaddanaw bessee.

²⁸ Hewaa diraw, taani ha oosuwaa wursseeddawaappe guyyiyaninne unttunttoo shiiqeedda miishshaa ubbaa immeeddawaappe guyyiyan, Isippeene baade hintte mataanna aadhdhana.

²⁹ Taani hinttenttukko biyaa wode, Kiristtoosa anjuu taanan kumina baanawaa eray.

³⁰ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taw Xoossaa hintte woossiide, woosan hintte taananna minnanaadan, Godaa Yesuusi Kiristtoosa baggannanne Geeshsha Ayyaanay immiyaa siiqotethan taani hinttentta woossay.

³¹ Taani Yihudaan de7iyaa ammanennawanttuppe attanaadaaninne qassi taani Yeerusalaamen oothiyaa oosuu yaani de7iyaa Xoossaa asatuwaa nashechchiyaawaa gidanaadan, Xoossaa woossite.

³² Qassi Xoossay gooppe, taani hinttenttukko nashechchaan baade, hintte matan shemppana.

³³ Sarotethaa Xoossay hinttenttunna ubbaanna gido. Amen77i.

16

Sarotaa

¹ Kinkkiriya geetettiyaa katamaan de7iyaa ammaniyaa asaanna oothiyaa nu michchatta Peeba lo77o macca asa gidiyaawaa taani hinttentta erissay.

² Hinttenttu izo geeshshatuu Godaa sunthan mokkiyaawaadan mokkite; qassi iza hinttenttuppe koyyiyaawe ayaa gidoopekka, izo maaddite; ayissi gooppe, iza bare huuphew cora asaa maaddaw; qassi taana ta huuphewukka darissa maaddaw.

³ Kiristtoosa Yesuusa oosuwa taananna ittippe oothiyaa Phirisqqillissinne izi asinaa Aqiilassi ta sarotowaa odite.

⁴ Unttuntu ta shemppuwaa diraw, barenttu shemppuwaa aathi immeeddino. Unttunta ta xalalaa gidennaan, Ayihuda gidenna asaa ammaniyaa asay ubbaykka galatee.

⁵ Qassi unttuntu golliya ammaniyaa asay shiiqiyaasaa udiide gakettiyaa asaa ubbaa saro giite. Iisiya gadiyan Kiristtoosa koyro ammaneedda ta siiqiya Eppanetoosaw, ta sarotowaa odite.

⁶ Hinttenttoo loythaa daaburedda Mayraamo sarotite.

⁷ Taananna qasho gollen de7eedda ta dabbo gideedda Ayihudatuwaa, Anddironiqoosanne Yuuniyaasa sarotite. Yesuusi kiiteeddawanttu gidдон unttuntu loythi eretteeddawantta. Qassi unttuntu Kiristtoosa taappe kasenna ammaneeddino.

⁸ Godaanna ittippetethaan de7iyaa ta siiqo laggiyaa Amppiliyaatoosaw ta sarotowaa odite.

⁹ Kiristtoosa oosuwa nuunanna ittippe oothiyaa Urbbaanoosanne taani siiqiya Isxxaakusa sarotite.

¹⁰ Kiristtoosanna I de7iyaawe ertina paaciyaa xoneedda Apheliisaw ta sarotowaa odite; Arisxxobiloosa soy asawukka ta sarotowaa odite.

¹¹ Ta dabbo gideedda Ayihudawiyaa Heeroodiyoonanne Kiristtoosa ammaniyaa Narssiisesa soy asaa sarotite.

¹² Godaa oosuwan daaburiyaa Tirufaynanne Tirufooso geetettiyaa maccawantta sarotite; qassi Godaw daro daaburaade oothiyaa siiqiya Perssiiso sarotite.

¹³ Godaa oosuwan loythi eretteedda Rufoosayewunne taana bare na7aadan maaddeedda A daayiw ta sarotowaa odite.

¹⁴ Ta sarotowaa Asinkkiriitoosaw, Pileegoonaw, Hermeesaw, Patirobaasawunne untuntunna de7iyaa ammaniyaa ishatuwaa ubbaw odite.

¹⁵ Pileegoonaa, Yuulo, Neeriyaa, A michchatto, Olumppoosanne untuntunna de7iyaa Xoossaa asatuwaa ubbaa sarotite.

¹⁶ Geeshsha asaw bessiyaa yeretaa yerettiidde, ittu ittuwaa sarotite; Kiristtoosan ammaniyaawanttu ubbatuu hinttentta saro yaageeddino.

Wurssethaa Zoriyaa

¹⁷ Taanaadan ammaniyaawanttoo, asaa gidдон shaakotethaa medhdhiyaawantta, asaa ammanoo dhubo gidiyaawanttanne hintte tamaaredda timirttiyaanna gakettenawaa tamarissiyaawantta akeekanaadan, taani hinttentta woossay. Unttunttukko shiiqoppite.

¹⁸ Ayissi gooppe, hewaa malabaa oothiyaawanttu barenttu uluwassi oothiinoppe attin, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosaw oothikkino; barenttu labiyaa haasayaaninne qidhiyan iitabaa qoppenna asaa wozanaa balethiino.

¹⁹ Wonggalaw hintte azazetteeddawaa asay ubbay siseedda. Hewaa diraw, taani hinttebaan nashettay; shin lo77otethaw hintte aadhdheedda eranchcha gidanaadaaninne qassi iitabaw ashikke gidanaadan koyyay.

²⁰ Sarotethaa Xoossay Seexaanaa hintte gediyaappe garssanna haakkenna mata wode gaaccana.

Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttentunna gido.

²¹ Taananna oothiyaa Ximootoose hinttentta saro yaagee; qassi hawaadankka, ta dabbatuu Luuqiyoosi, Yaasooninne Sosiiphaaxiroosi hinttentta saro yaagiino.

²² Taani, Xarxxiyoosi, ha dabidaabbiyaa xaafeddawe, hinttenttoo Godaa sunthan sarotaa kiittay.

²³ Ammaniyaa asay ubbay A soyin shiiqiyaa ta siiraa Gaayoosi hinttentta saro yaagee; katamaa miishshaa oyqqiyaa Erasxxoosinne nu ishay Quwarxxoosi hinttentta saro yaagiino.

²⁴ Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttentunna ubbaanna gido. Amen77i.

²⁵ Nuuni Xoossaa galateetto. Taani wonggalaa bagganna Yesuusi Kiristtoosabaa odeeddawaadaninne daro wodiyaappe geemmiide, ha77i qoncceedda tumatethaadan, hintte ammanuwan hinttentta Xoossay minissanaw danddayee.

²⁶ Shin ha77i nabatuu xaafeddawaa bagganna tumatethay qoncciyaan erettanaadan ootheedda; qassi asaa ubbay Xoossaa ammaniide azazettanaadan, medhinaa Xoossaa azazuwan, ha alamiyaan de7iyaa asaa zerethaa ubbaw qoncceedda.

²⁷ Aadhdheedda eratethay A xalalaw de7iyaa itti Xoossaw Yesuusi Kiristtoosa bagganna medhinaw bonchchuu gido. Amen77i.

Phawuloosi Qoronttoosa Asaw Xaafeedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Qoronttoosa asaw xaafeedda koyro kiitay, Phawuloosi Qoronttoosa katamaan de7iyaa ammaniyaawanttu gidдон Kiristtinnaa de7uwaanne ammanuwaa xeelliyaabaan denddeedda metuwaa dhayissanaw qoppiide xaafeeddawaa. He wode Qoronttoosa katamay he gaden de7iyaa asay go77ettiyaa eretteedda Giriike katamaa. Hewaa bollaakka qassi Akaayiyaa geetettiyaa Roomaa kawutethaassi huuphe kata-maa. Ha katamay wolqqaama zali77iyaan, gami77iide minneedda wogaan, loythi aakki aakki biyaa yeda de7uwan woy giigennabaa haniyaawaaninne haymaanotiyaa coratethaan eretteeddawaa.

Yesuusi kiitteeddawe minissiide odanaw koyyeeddawe, he ammaniyaawanttu gid-дон de7iyaa shaakotethaabaanne yeda de7uwaabaa, woshummaabaanne geluwaa akaabaa, woosa golle wogaabaa, Geeshsha Ayyaanaa imotatuwaabaanne hayquwaa dendduwaabaa. Yesuusi kiitteeddawe ha Mishiraachchuwaa Qaalaa ha ooshatuwaa bolla minnisiide odiyaaawaa naagiide shiishshee.

Siiquu Xoossay bare asaassi immeedda imotaa ubbaappe aadhdhiyaawaa gidiyaaawaa odiyaa shemppuwaa tammanne heezzuu, ha maxaafan daro eretteeddawaa geetettiide qofettee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-9)

Ammaniyaawanttu Giddon denddeedda shaakotethaa (1:10-4:21)

Yeda de7uwaabaanne soy asaa de7uwaabaa (5:1-7:40)

Ammaniyaawanttanne kiristinna ammanuwaa akkibeennawantta (8:1-11:1)

Ammaniyaawanttu de7uwaanne goshetaa wogaa (11:2-14:40)

Kiristtoosi hayquwaa xooni denddowaanne ammaniyaawanttu dendduwaabaa (15:1-58)

Yihudaan de7iyaa meetootanchchatuwassi imetteedda maaduwaabaa (16:1-4)

Wurssethaa qutiyaa (16:5-24)

¹ Taani, Xoossaa sheniyaan Yesuusi Kiristtoosi kiitteeddawaa gidanaw xeesetteedda Phawuloosinne, nu ishaa Sosteniisi,

² Qoronttoosan de7iyaa Xoossaa ammaniyaa asatuwaassi, Yesuusi Kiristtoosan geeyyeeddawanttussinne, nuussi Godaa gidiyaa nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthaa ubba sa7aan xeesiyaa ubbatuwaanna geeshsha gidanaw xeesetteeddawanttussi ha dabidaabbiyaa xaafetto.

³ Xoossay, nu Aawuunne nu Goday Yesuusi Kiristtoosi hinttentussi aadho keekatethaanne sarotethaa immo.

Xoossaa Galatussaa

⁴ Xoossay Kiristtoosa Yesuusa bagganna hinttentussi immeedda aadho keekatethaa diraw, taani ubba wode hinttentussi Xoossaa galatay.

⁵⁻⁶ Taani Kiristtoosassi markkattiyaawe hinttentun minneedda diraw, hintte ub-babaani, haasayaa ubbaan eratethaa ubbaan, aani duretteeddita.

⁷ Hawaadan hintte nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa yuussaa naagishshin, ayyaanaa imotaappe haray atto ittuunne hinttentussi paccenna.

⁸ Qassi nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa gallassan hintte kadhee baynnawantta gi-danaadan, wurssethay gakkanaw I hinttentta minissanawaa.

⁹ Bare Na7aa nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa ittippetethaw hinttentta xeeseedda Xoosay ammanetteeddawaa.

Ammaniyaa Asaa Giddon Shaakotethay Medhettoppo

¹⁰ Shin taanaadan ammaniyaawanttoo, itti wozanaaninne itti gofaan ittippe gidanaappe attin, shaakotethay hintte gidдон de7enna mala, hintte ubbay itti haasayaa haasayanaadan, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan taani hinttentta woossay.

¹¹ Ayissi gooppe, taanaadan ammaniyaawanttoo, Qaloo7a soy asay hinttenttubaa, hintte gidдон walassay de7iyaawaa, taw odeeddino.

¹² Taani giyaawe hawaa; hinttenttu huuphiyan huuphiyan, “Taani Phawuloosawaa. Taani Aphiloosawaa. Taani Keefaawaa. * Taani Kiristtoosawaa” yaagiita.

¹³ Kiristtoosi shaaketteeddee? Hinttenttu diraw, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteeddawe Phawuloose? Woy hintte Phawuloosassi gidanaw xammaqetteedditee?

¹⁴ Taani Qarisiphphoosappenne Gaayoosappe attin, hinttenttuppe oonanne xammaqabeenna diraw, Xoossaa galatay.

¹⁵ Hewaa diraw, ooninne hinttentta taw gidanaadan xammaqetteeddita gaanaw danddayenna.

¹⁶ Qassi, E, Isxxifaanoosa soy asaakka taani xammaqaaddi. Shin haraa gujjaade xammaqaadditanttonne wozanaa aathikke.

¹⁷ Ayissi gooppe, Kiristtoosi taana mishiraachchuwaa qaalaa odana mala kiitteeddappe attin, xammaqana mala kiittibeenna; qassi Kiristtoosi masqqaliyaa bolla hayqqeeddawe mela gidenna mala, taani asaa aadhdheedda eratethaa qaalaan tamarissikke.

Kiristtoosi Xoossaa Aadhdheedda Eraanne Wolqqaa

¹⁸ Ayissi gooppe, Kiristtoosi masqqaliyaa bolla hayqqeeddawaa odiyaa qaalay dhayyaawanttussi eeyatethaa. Shin nuussi attiyaawanttussi Xoossaa wolqqaa.

¹⁹ Xoossaa Maxaafay,
“Taani eranchchatuwaa aadhdheedda eratethaa
bayizzana;
qassi akeekanchchatuwaa akeekaakka dhayissana”
yaagee.

²⁰ Aadhdheedda eranchchay haqan de7ii? Higgiyaa tamarissiyaawe haqan de7ii? Woy ha alamiyaa xoonanaw palumettiyaawanttu waananddinooshsha? Xoossay ha sa7aa aadho eratethay eeyatethaa gidyaawaa besseedda!

²¹ Ayissi gooppe, asay bare huuphe aadho eratethaan barena Xoossaa erenna mala, Xoossay bare aadho eratethaan diggiide, nuuni odiyaa eeya qaalaan ammaniyaawantta ashshanaw qoppedda.

²² Ayihudatuu malaataa oochchiino. Qassi Giriike asatuu aadho eratethaa wolqqaama koshshaa koyyiino.

²³ Shin nuuni masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteedda Kiristtoosabaa odeetto. Hewe Ayihudatuwaassi dhubo; qassi Ayihuda gidennawanttussi eeyatethaa.

²⁴ Shin Xoossay xeeseeddawatanttussi Ayihudatussikka Giriikatussikka nuuni odiyaa Xoossaa wolqqayenne A aadho eratethay Kiristtoosa.

²⁵ Ayissi gooppe, Xoossaa eeyatethay asaa aadhdheedda eratethaappe aadhdhee; qassi A laafatethaa geetettiyaawekka asaa minotethaappe minnee.

* **1:12 Keefaa:** Hawe Griike sunthaa gidiiide, bilethay zaallaa giyaawaa. Hara Geeshsha Maxaafatuwan Keefaa sunthay Phexiroosa. **1:19** Isa 29:14 **1:20** Yob 12:17; Isa 19:12; 33:18; 44:25

²⁶ Simmi taanaadan ammaniyaawanttoo, Xoossay hinttentta xeesiyaa wode hintte woysa mala asentto qoppite. Asaa qofaan hintte gidдон aadho eranchchatuu, wolqqaamatuunne dhogqa sheeshshatuu dara gidikkino.

²⁷ Shin Xoossay aadhdheedda eranchchatuwaa yeellayanaw, alamiyaan de7iyaa eeyatuwaa dooreedda; qassi minatuwaa yeellayanaw, alamiyaan de7iyaa laafatuwaa dooreedda.

²⁸ Xoossay ha alamiyaan wolqqaamabaa giide qoppiyaawaa dhayissanaw, ha alamiyaa maaddennabaa kadhettobaanne hanibeennabaa dooreedda.

²⁹ Hewaa diraw, ooninne Xoossaa sinthan ceeqettanaw bessenna.

³⁰ Shin Xoossay hinttenttussi Kiristtoosi Yesuusa de7uwaa udi immeedda. Kiristtoosi nuussi aadho eratethaa, xillotethaa, geeshshatethaanne atotethaa gideedda.

³¹ Hewaa diraw, Xoossaa Maxaafay,
“Ceeqettiyaa uray
ooninne Goday ootheeddawaan ceeqetto”
yaagee.

2

Nuuni Kiristtoosa Kaqaabaa Markkatteetto

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani Xoossaa tumatethaa xuuraa * hinttenttussi odanaw hinttenttukko yeedda wode, dhogqa qaalaaninne aadhdheedda eratethaan odanaw yabeykke.

² Ayissi gooppe, taani hinttenttunna de7aadde, Yesuusi Kiristtoosappenne qassi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide I kaqetteeddawaappe attin, harabaa erennaadan, ta qofaa qachchaaddi.

³ Taani daaburaaninne yashshaan daro kokkorssaan hinttenttunna de7aaddi.

⁴ Taani tamarissiyaawaanne odiyaaawaa Xoossaa Ayyaanaaninne wolqqaan qoncissayappe attin, ciimma gidiide aadhdheedda eratethaa qaalaana gidenna.

⁵ Hewaa diraw, hintte ammanuu Xoossaa wolqqaanappe attin, asaa aadho eratethaan zemppebeenna.

Xoossaa Aadhdheedda Eraa

⁶ Nuuni ayyaanan wozanaamatuwaa gidдон aadho eratethaa hasayeetto. Shin hewekka ha alamiyaa aadho eratethaa gidenna; woy ha alamiyaa mooddiyaa dhayiyaawanttu aadho eratethaa gidenna.

⁷ Shin nuuni odiyaa aadho eratethay, Xoossay kasetiide, cora wodiyaappe kase nu bonchchuwaassi dooreedda asaappe geemmedda A xuuraa aadho eratethaa.

⁸ Ha alamiyaa mooddiyaawanttuppe ooninne ha aadho eratethaa eribeenna. Untunttu ereeddawaa gidintto, bonchcho Godaa masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqikkino.

⁹ Shin Xoossaa Maxaafay,
“Ooninne ayfiyaan be7ibeennawe,
haythankka sisibeennawe,
qassi ooninne bare wozanaan qoppibeennawe
Xoossay barena siiqiyaawanttussi giigisseeddawaa”
giyaawaadan nuuni hasayeetto.

¹⁰ Xoossay bare xuura yewuwaa bare Ayyaanaan nuuna erisseedda; ayissi gooppe, Geeshsha Ayyaanay Xoossaabaa haray atto geemmedda yewuwaa ubbaa biddee.

¹¹ Ayissi gooppe, asaan de7iyaa asaa ayyaanaappe attin, asaabaa eriyaawe oonee? Hawaadanka, qassi Xoossaabaa Xoossaa Ayyaanaappe attin, ooninne erenna.

1:31 Erm 9:24 * **2:1** Xoossaa tumatethaa xuuraa: Itti itti Geeshsha Maxaafaa bilethatuu, Xoossaabaa markkatethaa, yaagiino. **2:9** Isa 64:4

¹² Nuuni Xoossay nuussi immeeddabaa ubbaa eranaw I nuussi yeddeedda Ayyaanaa akkeeddoppe attin, alamiyaa ayyaanaa akkibeykko.

¹³ Nuuni ayyaanaa yewuwaa † ayyaanaa yewuwaanna gathiide, Geeshsha Ayyaanay nuuna tamarisseedda qaalaan hawaa haasayeetoppe attin, asaa aadho eratethay nuuna tamarisseedda qaalaan haasayokko.

¹⁴ Shin Geeshsha Ayyaanay baynna asay Xoossaa Ayyaanaa yewuwaa akkenna; ayissi gooppe, hewe aw eeyatethaa. Yewuu Geeshsha Ayyaanay paacettiyyaa diraw, I eranaw danddayenna.

¹⁵ Shin Geeshsha Ayyaanay de7iyaa asay ubbabaa shaakkee; shin I bare huuphew oonaninne shaakettenna.

¹⁶ Ayissi gooppe, Xoossaa maxaafay,

“Godaa wozanaa eriyaawe oonee?

A zoranaw danddayiyaawe oonee?”

yaagee. Shin nuussi Kiristtoosa wozanay de7ee. ‡

3

Xoossaa Kaalliyaa wanttu Oosuwaa

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani Geeshsha Ayyaanay de7iyaa asaassi haasayyaawaadan, hinttentussi haasayanaw danddayabeykke. Shin ha alamiyaa asaassi haasayyaawaadaaninne ammanuwan minnibeenna Kiristtoosan de7iyaa guutha naanaa mala asaassi haasayyaawaadan haasayaaddi.

² Hinttentu biro mino qumaa maanaw danddaybeenna diraw, taani hinttentta maathaa pakaaddi; haray atto, ha77ikka danddaybeykkita.

³ Ayissi gooppe, hintte ha77ikka ha alamiyaa asaadan de7iita. Hinttentu ha alamiyaa asaa gidiyawaa hintte giddon de7iyaa qanaatiinne palumay erissennee? Qassi ha alamiyaa asaadan simerettiita.

⁴ Ayissi gooppe, hinttentuppe ittuu, “Taani Phawuloosawaa” gooppe, haray qassi, “Taani Aphiloosawaa” gooppe, ha alamiyaa asaa mala gidikkitee?

⁵ Yaatina, Aphiloosi oonee? Phawuloosi oonee? Nuuni hinttentta ammantheedda Xoossaa kaalliyaa wantta. Xoossay nuussi huuphiyan huuphiyan immeedda oosuwaa ootheetto.

⁶ Taani puutiyyaa tokkaaddi; Aphiloosi haathaa ushsheedda; shin Xoossay puutiyyaa dichcheedda.

⁷ Hewaa diraw, dichchiyyaa Xoossaappe attin, tokkiyaawekka haathaa ushshiyaaawekka ayaanne gidenna.

⁸ Tokkiyaawenne haathaa ushshiyaaawe itti mala; shin Xoossay huuphiyan huuphiyan A daaburaa keenaa aw woytana.

⁹ Nuuni Xoossaassi ittippe oothiyaa A oosanchchatuwaa gidiyaa diraw, hintte A oosuwaa sa7aa.

Qassikka hintte Xoossaa golliyyaa.

¹⁰ Xoossay taw immeedda aadho keekatethaan eranchcha anaaxiyadan, golliyyaa baasuwwa baasaaddi. Hara uray A bolla keexxee. Shin A bolla keexxiyyaa ooninne wooti keexxintto, bare huuphew naagetto.

¹¹ Ayissi gooppe, Xoossay Yesuusi Kiristtoosa xalalaa baaso oothiide wotheedda. Aappe hara baasuwwa baasanaw ooninne danddayenna.

¹² Shin ha baasuwwa bolla ooninne worqqaan gidina, biraan gidina, al77o shuchchan gidina, mithaan gidina, gattan woy maqaan keexxoppe,

† 2:13 ayyaanaa yewuwaa: Geeshsha Ayyaanay immeedda qaala. ‡ 2:16 nuussi Kiristtoosa wozanay de7ee: Hawaa guussay, nuuni Kiristtoosi qoppiyaawaadan qoppetto guussaa. 2:16 Isa 40:13

¹³ asaa ubbaa oosuu qoncciyaa kesanawaa. Ayissi gooppe, tamaan qonccana diraw, he gallassay asaa ubbaa oosuwaaw bessana. Asay ubbay bare oosuwaaw wooti ootheddenttonne tamay paaccana.

¹⁴ Ooninne baasuwaaw bolla keexxeedda oosuu minniide attooppe, I woytaa akkanawaa.

¹⁵ O oosuunne guudettooppe, he uray qohettana. I bare huuphew attana; shin tamaa giddoppe kessi akkowaadan attana.

¹⁶ Hinttenttu Xoossay aqiyaa geeshsha golliiyaa gidiaawaanne Xoossaa Ayyaanay hinttentun de7iyaawaa erikkitee?

¹⁷ Ooninne Xoossaa geeshsha golliiyaa kolooppe, Xoossay A kolana. Ayissi gooppe, Xoossay aqiyaa geeshsha golli geeshsha; he geeshsha golliikka hinttentta.

¹⁸ Ooninne bare huuphiyaa cimmoppo. Hinttentuppe ooninne barena ha alamiyaan aadho eranchcha yaagiide qoppooppe, aadho eranchcha gidanaw, eeya gido.

¹⁹ Ayissi gooppe, ha alamiyaa aadho eratethay Xoossaa sinthan eeyatethaa. Xoossaa maxaafay,

“Xoossay aadho eranchchatuwaa
unttunta untuntu geniyan oyqqee”
yaagee.

²⁰ Qassi,

“Aadhdheedda eranchchatuwaa qofaykka
maaduu baynnawaa gidiaawaa Goday eree”
yaagee.

²¹ Hewaa diraw, ooninne asaan ceeqettoppo. Ayissi gooppe, ubbabaykka hinttewaa.

²² Phawuloosikka, Aphiloosikka, Keefaykka, * ha alamiikka, de7uukka, hayquukka, ha77i de7iyaawekka, sinthappe yaanawekk, ubbaykka hinttewaa.

²³ Hinttenttu Kiristtoosawantta; Kiristtoosikka Xoossawaa.

4

Kiristtoosa Kaalliyawantta

¹ Asay nuuna Kiristtoosaw oothiyaawanttudaninne Xoossaa gollen de7iyaa Xuuraa naagiyaa asaadan qoppo.

² Yaatiide he asatuu barenttu Godaassi ammanetteeddawantta gidiiide, beettanaw koshshee.

³ Shin hintte woy haray ta bolla pirddooppe, aynne gidenna. Haray atto, taanikka ta huuphiyan pirddikke.

⁴ Ayissi gooppe, taani ta huuphiyan ayaanneekka eriyaabay baawa; shin taana hewe xillissenna. Taana pirddiyaawe Godaa.

⁵ Hewaa diraw, Goday dhumaani gemmeeddabaa poo7uwaa kessiyaawe, wozanaa qofaa qonccissiyaawe yaana wodii gakkanaassi O bollaninne oonanne pirddoppite. He wode, asay ubbay huuphiyan huuphiyan Xoossaappe sabaa demmanawaa.

⁶ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttentuppe ooninne ittuu taaarissiyaawaa sabbiide, haray taaarissiyaawaa boreenna mala, “Xoossaa maxaafan xaafetteed-dawaa bonchcha” yaagiyaawaa hintte nuunanna taaarana mala, hintte diraw, tabaanne Aphiloosabaa leemisuwadan odaaddi.

⁷ Ayissi gooppe, haratuwappe neena oonee dhoqqisseeddawe? Neeni Xoossaappe akkabeennabay new aye de7iyaawe? Yaatina, neeni akkeeddawaa gidooppe, ayissi akkabeennawaadan ceeqettay?

⁸ Ha77i hintte kalleeddita. Ha77i duretteeddita. Nuuni baynnaan hintterekka kawutteeddita. Nuunikka hinttentunna kawutanaadan, hintte kawutteeditentto lo77a shin.

⁹ Ayissi gooppe, taw malatiyaawaadan, nuuni ha sa7aassi, kiitanchchatuwassinne asaassi kaassaa gideedda diraw, Xoossay nuuna Yesuusi kiitteeneddawantta hayquwassi pirddettedda asaadan, ubbaappe wurssethaa ootheedda.

¹⁰ Nuuni Kiristtoosa diraw eeya, shin hintte Kiristtoosan aadhdheedda eranchcha. Nuuni daaburanchcha, shin hintte mina. Hinttenttu bonchchetteeddawantta, shin nuuni tooshetteeddawantta.

¹¹ Ha wodii gakkanaassi, nuuni koshatteetto; saametteetto; kallotteetto; deshetteetto. Qassi de7iyaa sa7aa dhayiide yuuyyeetto.

¹² Nuuni nu kushiyan oothiide daabureetto. Nuuna asay sheqqiyaa wode, anjeetto. Nuuna yederssi yuuyyiyaa wodekka danddayeetto.

¹³ Nu bolla iitabaa haasayiyaa wode, nuuni lo77o qaalaa zaaretto. Nuuni hawaa gakkanaassikka, ha sa7aa pituwanne ubbabaa buuraa gideeddo.

¹⁴ Taani ta siiqiyaa naanaadan, hinttentta seeranaw hawaa xaafaaddippe attin, yeellayanaw xaafabeykke.

¹⁵ Ayissi gooppe, Kiristtoosan hinttentta dichchiyaa tammu sha77a asay hinttenttussi de7ooppekka, hinttenttussi itti aawuwaappe haray baawa. Ayissi gooppe, taani mishi-raachchuwaa qaalaa hinttenttussi aheeddawaadan, Kiristtoosa Yesuusan hinttenttussi aawuwaa gidaaddi.

¹⁶ Simmi taanaadan hanite yaagaade hinttentta woossay.

¹⁷ Hewaa diraw, Godan ammanetteedda ta siiqiyaa ta na7aa Ximootoosa hinttenttukko kiittaaddi. I ubba sa7aan de7iyaa ammaniyaa asaa ubbaw taani tamaarissiyaa Kiristtoosa Yesuusan de7iyaa ta ogiyaa hinttentta hassayissanawaa.

¹⁸ Taani hinttentta be7anaw hinttenttukko yeennabaa malatina, otorettiyaa itti itti asatuu de7iino.

¹⁹ Shin Goday gooppe, taani hinttenttukko ellekka baade he otorettiyaa asatuwaassi haasayaa gidennaan, untuntu wolqqa eraana.

²⁰ Ayissi gooppe, Xoossaa kawutethay Xoossaa wolqqaanappe attin, haasayaana gidenna.

²¹ Taani hinttenttukko muriyaa xam77aanna yooyee woy siiquwaannanne ashikke ayyaanaanna yoo? Haqawaa dooriitee?

5

Ammaniyaa Asaa Giddon Oosetteedda Pokkobaa

¹ Hinttenttu giddon pokko woshummaa oosuu de7iyaawe zigirettee; hewaa mala pokko woshummaa oosuu haray atto, Xoossaa ammanenna asaa giddoninne baawa. Ayissi gooppe, bare aawuwaa machchatto akkeedda asay de7ee.

² Hinttenttukka otoretteedda. Hewaappe hintte kayyottanaw bessennee? Hewaa mala pokko oosuwaa ootheedda bitani hintte giddoppe kichchanaw bessee.

³⁻⁴ Ayaa gidinakka taani ta asatethaan hinttenttunna de7ennaani dhayoophekka, ayyaan hinttenttunna de7ay. Ha77i hinttenttunna de7iyaawaadan hanaade, hewaa mala oosuwaa ootheedda bitaniyaa bolla nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan pirddadiggaaddi. Hinttenttunne ta ayyaanay nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa wolqqaanna ittippe shiiqiide,

⁵ he bitaniyaa ayyaanay Godaa Yesuusi pirddaw yiyaa gallasan attana mala, nagaraan kumeedda A bolla kolanaadan Seexaanaassi hintte immanaadan, taani pirddaaddi.

⁶ Hinttenttu ceequu lo77a gidenna. Guutha irshshuu munaqaa ubbaa denthiyaawaa erikkitee?

⁷ Hinttenttu ooratha gidana mala, nagaraa irshshuu caaleeddawaa kessite. Hinttenttu irshshuu baynna munaqaa mala. Ayissi gooppe, nu Paasigaa dorssay, Kiristtoosi yarshshettedda.

⁸ Hewaa diraw, nuuni Ukithaa Baalaa suuretethaaninne tumatethaan bonchhanaappe attin, caala irshshuwan, iitatethaa irshshuwaaninne geellatethaa irshshuwan bonchchokko.

⁹ Woshummanaw qoppiyaawanttunna hintte ittippe gaytenna mala, hinttenttussi dabidaabbiyaa xaafaaddi.*

¹⁰ Taani giyaawe ha alamiyaan de7iyaa woshummanaw qoppiyaawanttuppe woy yorattiyaawanttuppe, kayisotiyaawanttupenne woy eeqaw goyinniyaawanttuppe ubbakka shaakettana mala gidenna. Hewaa gidoope, ha alamiyaappe hintte shaaketti baanaw bessee guussaa.

¹¹ Shin ishatuwaa ha77i geetettiyaawanttuppe ittuunne woshummanaw qoppiyaawanttu woy miishshaw yorattiyaawanttu woy eeqaw goyinniyaawanttu woy asaa sunthaa bayzziyaawanttu woy mathottiyaawanttu woy wuu77iyaawanttunna hinttenttu ittippetethaa oothenna mala, taani hinttenttussi xaafaaddi. Hewanttu malaanna haray atto, qumaakka ittippe mooppite.

¹² Ayissi gooppe, woosa golleppe karenna de7iyaawanttu bolla pirddanaw taana ayee gathii? Hinttenttu giddon woosa gollen de7iyaawanttu bollan hintte pirddikkiteeyee?

¹³ Shin karenna de7iyaawanttu bollan Xoossay pirddana. He iitabaa oothiyaa uraa hintte giddoppe kessidiggite.

6

Ammaniyaa Asaa Giddon De7iyaa Walassaa Wootiide Dhayissanaw Bessii?

¹ Hinttenttuppe itti uraassi bare ishaanna mootuu de7iyaabaa gidoope, ammaniyaawanttu bolla pirddettanawaa bashiide, ammanennawanttu bolla pirddettanaw waani xaliide bii?

² Ammaniyaawanttu alamiyaa bolla pirddanawaa erikkitee? Yaatina, alamiyaa bolla hintte pirddanawantta gidoope, ubbabaappe guuxxiyaawaa pirddanaw danddaykkittee?

³ Ha de7uwaabay atto shin, ammaniyaawanttu kiitanchchatuwaa bolla pirddanawaa erikkitee?

⁴ Yaatina, hinttentta ha alamiyaa de7uwaabaw pirdda golle buussay koshshooppe, ammaniyaa asay kadheedda asaan pirddissanaw afiitee?

⁵ Taani hinttentta yeellayanaw hawaa gay; hawaa gidanaw bessii? Hinttenttu giddon ishatuwaa sigethanaw danddayiyaa lo77o eranchcha asay ittuunne baawee?

⁶ Shin itti ishaya yokko ishaa pirdda gollen mootiidde, he yewuwaa ammanenna asaan pirddissii?

⁷ Simmi ittu ittuwaa mootiyaawe hintte giddon de7ooppe, hewe hintte kunddeedawaa bessee. Hewaappe hintte naaqqettiyaawenne cimettiyaawe lo77ennee?

⁸ Shin hintte hintte huuphew ittu ittuwaa haray atto, hintte ishatuwaakka naaqqi-itanne cimmiita.

⁹ Woy makkalanchchatuu Xoossaa kawutethaa laattennawaa erikkitee? Baloppite. Woshummanaw qoppiyaawanttu woy eeqaw goyinniyaawanttu woy woshummiyaawanttu woy attumawaa gidiide, attumawaanna gisiyaawanttu,

¹⁰ woy kayisatuu woy miishshaw yorattiyaawanttu woy mathottiyaawanttu woy asaa sunthaa bayzziyaawanttu woy bonqqiyaawanttu Xoossaa kawutethaa laattikkino.

5:7 Kes 12:5 5:8 Kes 13:7; Zar 16:3 * 5:9 *dabidaabbiyaa xaafaaddi*: Hawaa xaafanaappe kassenna Phawuloosi Qoronttoosa asaassi xaafeedda hara qoncciyaan erettiibeenna dabidaabbii de7ee guussaa. 5:13 Zar 13:5; 17:7

¹¹ Hinttenttuppekka itti itti asay hewanttu mala. Shin Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthaaninne nu Xoossaa Ayyaanaan hintte meecettiide geeyyeeddita; qassi xilleeddita.

Hinttenttu Asatethaa Xoossaa Bonchchuwaassi Peeshshite

¹² Itti uray, “Taani koyyeeddabaa ubbaa oothanaw danddayay” gaana danddayee. Shin ubbaykka taana maaddenna. Taani koyyeeddabaa ubbaa oothanaw danddayay. Shin ayeenneekka taana mooddenna.

¹³ Qay haraykka, “Qumay uluwassa; uluukka qumaassa” gee. Shin Xoossay uluwaakka qumaakka dhayissana. Asaa asatethay Godaa Yesuusassappe attin, woshummaassa gidenna. Godaa Yesuusikka asaa asatethaassa.

¹⁴ Xoossay Godaa Yesuusa hayquwaappe dentheedda; qassi nuunakka hayquwaappe bare wolqqaan denthana.

¹⁵ Hinttenttu asatethay Kiristtoosa asatethaanna ittuwaa gidiyaawaa hintte erikkittee? Yaatina, taani Kiristtoosa asatethaanna ittuwaa gideeddawaa afaade, caaratti asatethaanna ittuwaa oothanaw bessii? Bessenna!

¹⁶ Woy caarattinna ittipeethaa medhdhiyaa uray izinna itti asatetha gidiyaawaa erikkitee? Ayissi gooppe, Xoossaa maxaafay, “Unttuntu laa77atuu itti asho gidana” yaagee.

¹⁷ Shin Godaanna ittipeethaa medhdhiyaa uray ayyaanan aananna ittuwaa gidee.

¹⁸ Woshummaappe haakkite. Itti uray oothiyaa hara nagaraa ubbay A asatethaappe karenna de7ee; shin woshummiyaawe bare bollan nagaraa oothee.

¹⁹ Woy hintte bollay Xoossay hinttenttussi immeedda hinttenttun de7iyaa Geeshsha Ayyaanay aqiyaa geeshsha golliyaa gidiyaawaa erikkitee? Qassi hintte hintte huuphiyaassa gidikkita.

²⁰ Ayissi gooppe, Xoossay hinttentta gatiyaan shammeedda. Hewaa diraw, hintte asatethaan A bonchchite.

7

Geluwaa Akaabaassi Ooshetteedda Ooshaanne Imetteedda Zaaruuwaa

¹ Hinttenttu taw xaafeedda yewuwaassi attuma asay maccawunno bochchennentto lo77a.

² Shin woshummaa gaasuwwa diraw, attuma asaassi huuphiyan huuphiyan machchatta de7uu. Qassi macca asaassikka huuphiyan huuphiyan asinay de7o.

³ Asinay bare machchattiw asinatethaan bessiyaabaa udo; qassi hewaadan, machchattakka bare asinaassi machchetethaan bessiyaabaa oothu.

⁴ Machchatta bare asatethaassi goda gidukku; shin izi asinay goda. Hawaadankka, qassi asinay bare asatethaassi godaa gidenna; shin A machchatta goda.

⁵ Hinttenttu hintte giddon Xoossaa woosaan gencanaw he wodiyaassi zoretan digettanaappe attin, ittu ittuwaa diggoppite. Hinttenttu hinttentta naagenna diraw, Seexaanay hinttentta paaccennaadan, ittipe de7ite.

⁶ Shin taani hinttentta hewaa hintte dosowaadan hanite gayippe attin, azazikke.

⁷ Taani asay ubbay taanaadan hanintto dosay. Shin Xoossay asaw huuphiyan huuphiyan dumma dumma imotaa immi wotheedda; ittuwaassi hawaadan, qassi yokkowassi hawaadan immi wotheedda.

⁸ Hewaa diraw, taani machchatto akkibeennawanttunne asinay hayqqo maccawanttu taanaadan coo de7iinontto, untunttoo lo77a gay.

⁹ Shin amuwan guudettiyaawaappe akkiyawenne geliyaawe lo77a gidiyaa diraw, untunttu barentta naaganaw danddayana dhayooppe, akkinonne gelino.

¹⁰⁻¹¹ Machchatta bare asinaappe shaakettuppu. Shin shaakettooppenne gelennaan de7uu; woy bare asinaanna sigettu. Asinaykka bare machchatto yeddoppo yaagaade,

akkeeddawanttanne geleeddawantta azazay. Shin hawaa azaziyaawe Godaappe attin, taana gidikke.

¹² Taani haratuwaa hawaadan gay; Godaa gidenna. Ammanenna machchatta de7iyaa ammaniyaa asay ooninne de7ooppe, A machchatta aananna ittippe de7iyaawaa I dosooppe, izo yeddoppo.

¹³ Qassi ammanenna asinay de7iyaa ammaniyaa machchatta de7ooppe, izi asinay izinna ittippe de7iyaawaa iza dosooppe, aappe shaakettuppu.

¹⁴ Ayissi gooppe, ammanenna asinay bare ammaniyaa machchattinna de7iide geeyyeeda. Qassi ammanenna machchatta bare ammaniyaa asinaanna de7aade geeyyaaddu. Hewe baawentto, hinttenttu naanay tunaa; shin ha77i untunttu geeshsha.

¹⁵ Shin ammanennawe shaakettana koyyoooppe shaaketto. Ammaniyaa machchatto gidina, woy asinaa gidina, hawaa mala yewuwaan qashettikkino. Ayissi gooppe, Xoossay nuuna sarotethaan de7anaw xeeseedda.

¹⁶ Ammaniyaa machchattee, neeni ne asinaa ashshaninttonne O eri? Woy ammaniyaa asinaw neeni ne machchatto ashshaninttonne O eri?

Xoossay Hinttentta Koyro Xeesiyaa Wode Hinttenttu De7iyaa Hanotaan De7ite

¹⁷ Gidooppenne, asay huuphiyan huuphiyan Goday aw immeeddawaadaninne qassi Xoossay barena xeeseddawaadan de7o. Hewe ammaniyaa asaa ubbaa taani tamariseedda higgiiyaa.

¹⁸ Ooninne qaxxaretti uttiide, Xoossaa ammaneeddawaa gidoooppe, bare qaxxaraa mallaa diggoppo. Qassi ooninne qaxxarettennan de7iidde, Xoossaa ammaneeddawaa gidoooppe qaxxarettoppo.

¹⁹ Ayissi gooppe, Xoossaa azazuwaa naaganaappe attin, qaxxarettina qaxxarettana dhayina allaallii baawa.

²⁰ Asay huuphiyan huuphiyan Xoossay barena xeesiyaa wode de7iyaawaadan de7o.

²¹ Xoossay neena xeesiyaa wode neeni ayllee? Aynne baawa; shin neeni aylletethaappe kesanaaw danddayooppe kesa.

²² Ayissi gooppe, aylle gidi utteedda asaa Goday xeesooppe, I Goday aylletethaappe kesseedda asa. Hawaadankka, aylle gidenna asaa Kiristtoosi xeesooppe, I Kiristtoosa aylle.

²³ Xoossay hinttentta gatiyaan shammeedda. Asaa aylle gidoppite.

²⁴ Taanaadan ammaniyaawanttoo, asay huuphiyan huuphiyan Xoossay A xeesiyaa wode de7iyaa de7uwaadan, Xoossaanna de7o.

Geletti Akettibeennawantubaanne Am77etuwaabaassi Ooshetteedda Ooshaa

²⁵ Wodoratuwassi Goday taana azazeeddabay baawa. Shin taani Godaassi ammanetteeddawaa gideedda diraw, aappe maarotethaa akkeeddawaadan, hinttentta zoray.

²⁶ Simmi ha77i metuwassi taw hawe lo77a malatee; asay hawaadan haniide de7ooppe lo77a.

²⁷ Neeni machchatto akkadiggeeddawaa gidoooppe, izo yeddanaaw koyyoppa. Machchatto akkabeennawaa gidoooppe, akkanaaw koyyoppa.

²⁸ Shin neeni machchatto akkooppe, nagaraa oothabeykka. Wodorattaakka asinaa gelooppe, nagaraa oothabeykku. Shin akettiyaawanttoonni gelettiyaawanttoo untunttu de7uwan wolqqaama metuu de7ee. Taani hinttentta he metuwaappe ashshanaw koyyay.

²⁹ Shin taanaadan ammaniyaawanttoo, taani giyaawe hawaa; wodii wureedda. Hawaappe sinthaw akkeedda asatuu, akkibeenna asaadan hanino.

³⁰ Yeekkiyaawanttu yeekkennawaadan, nashettiyaawanttu nashettennawaadan, shammiyaawanttukka shammiide aynnee baynawaadan,

³¹ ha alamiyaa de7uwan maadettiyaawanttu ubbakka maadettennawaadan hanino. Ayissi gooppe, ha alamiyaa de7uu attiyaawaa.

³² Hinttenttu hirgennan de7anawaa taani dosay. Akkibeennawe Godaa nashechchanaw koyyiyaa diraw, A oosuwaabaa qoppee.

³³ Shin akkeeddawe bare machchatto nashechchanaw koyyiyaa diraw, sa7aabaa qoppee.

³⁴ A qofay shaakettedda. Asinaa gelabeenna wodoratta bare ashuwaaninne bare shemppuwaan geeyyanaw koyyiyaa diraw, Godaa oosuwaabaa qoppaw. Shin asinaa geleeddawunna bare asinaa nashechchanaw koyyiyaa diraw, sa7aabaa qoppaw.

³⁵ Taani hawaa hinttentta maaddana mala gayippe attin, hinttentta dhubbanaw giikke. Shin hintte bessiyaawaadan de7iidde, Godaa oosuwaa hinttena immiide oothana mala koyyay.

³⁶ Ooninne bare giigissedda wodoratto akkiya wodii gakkina, barena naaganaw aw danddayettennaan ixkooppe, izo akko. I izo akkooppe, hewaan nagaray baawa.

³⁷ Shin I bare wozanaan minnooppe, akkennaan gami77ana danddayee. Qassi barena naagiide, bare giigissedda wodoratto akkennaan gami77ana gooppe, ooninne wolqqanthennaan bare wozanaan qofaa qachcheeddawaa gidooppe loytheedda.

³⁸ Hewaa diraw, wodoratto akkiya uray loytheedda; qassi akkennawe ubba aathi loytheedda.

³⁹ Asinaa geleedda mishiratta bare asinay de7eedda keenan aananna itteppe de7anaadan qashetta uttaaddu. Shin I hayqqooppe, Godaa ammaniyaa asaa oonanne gidooppe, bare dosedda asinaa gelanaw danddayaw.

⁴⁰ Ta qofaa gidooppe, gelennaan de7antto, iza nashechchaan de7ana. Qassi taanan Xoossaa Ayyaanay de7iyaawaa taani eray.

8

Eeqaassi Yarshshettedda Qumaabaa

¹ Eeqaassi yarshsheedda qumaabaa gidooppe, nuuni ubbaykka ereetto. Eray otorssee; shin siiquu ammanuwan dichchee.

² Ooninne barew ittibaa eriyaawaa malatooppe, I biro eranaw bessiyaawaa eribeenna.

³ Shin ooninne Xoossaa siiqooppe, Xoossay A eree.

⁴ Hewaa diraw, eeqaw yarshsheedda qumaa muussaabaa gidooppe, eeqaa ubbay alamiyaan ayaanne gidennawaanne, itti Xoossaappe attin, haray baynnawaa nuuni ereetto.

⁵ Ayissi gooppe, cora xoossatuunne cora godatuu de7iino. Shin haray atto, saluwan gidina sa7aan gidina, xoossatuwaa geetettiyaawanttu de7ooppekka,

⁶ ubbabaa medhdheeddawe nuuni aw de7iyaawe, itti Xoossay, Aawuu, nuussi de7ee. Qassi ubbay aani medhetteddawenne nuuni aani de7iyaawe itti Goday, Yesuusi Kiristoosikka nuussi de7ee.

⁷ Shin ha eray asaa ubbaw de7enna. Itti itti asatuu eeqaa doyyeedda diraw, ha77i gakkanawukka, “Eeqaw yarshsheedda qumaa” yaagiidde miino. Qassi untunttu wozanay shuga gideeddawaan, untunttoo ha qumaan tuneeddawaa malatee.

⁸ Shin qumay nuuna Xoossaakko shiiqanaadan maaddenna. Nuuni maana dhayintokka nuussi aynnee paccenna; mooppennee nuussi aynnee gujettenna.

⁹ Shin hawe hintte hintte dosowaadan haniyaawe shugo ammanuwanna de7iyaawantta nagaraan yeggenna mala naagettite.

¹⁰ Ayissi gooppe, neeni eranchchay eeqaw yarshsheedda qumaa maanaw eeqaa golliyaan utteedda wode, shugo ammanuwanna de7iyaa itti asay neena be7ooppe, eeqaw yarshsheedda qumaa I maanaw A wozanay qoppenneeyee?

¹¹ Hewaa gidoope ha shugo ammanuwanna de7iyaa ne ishay, Kiristtoosi A diraw hayqqeeddawe, ne eraan bayee.

¹² Hawaadankka, hintte hintte ishatuwaa naaqqiyaawaaninne untunttu shugo wozanaa maythiyaawaan Kiristtoosa naaqqiita.

¹³ Hewaa diraw, qumay ammaniyaa ta ishaa dhubbiyaawaa gidoope, A dhubbenna mala, ta de7iyaa laythaan mulekka ashuwaa miikke.

9

Yesuusi Kiitteeddawanttussi De7iyaa Maataanne Untunttu Oothanaw Bessiyaabaa

¹ Taani ayillettethay bayinna asa gidikkita? Yesuusi kiitteeddawaa gidikkita? Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa be7abeykkita? Hinttenttu taani Godaassi oothedda ta oosuwaappe beetteeddawantta gidikkiteeyee?

² Taani haranttussi Yesuusi kiitteeddawaa gidana dhayooppekka, hinttenttoo Yesuusi kiitteeddawaa gidiyaawe eretteeddawaa; ayissi gooppe, taani Godan Yesuusi kiitteeddawaa gidiyaawoo hintte markka.

³ Taana boriyaawanttussi taani immiyaa zaaruu hawaa.

⁴ Maanawunne ushanaw nuussi maati baawee?

⁵ Yesuusi kiittedda haratuwaadaaninne Godaa ishatuwaadan, qassi Phexiroos-sawaadan, eeno giyaa machchatto ittippe akkiide baanaw nuussi maatay baawee?

⁶ Woy nu de7uwassi oothiide baaxetanaw bessiyaawe taananne Barnaabaasa xalalee?

⁷ Ay wodenne bare miishshaa miidde, wottaaddaratethaa oothiyaawe oonee? Woy woyiniyaa turaa tokkiide, A ayfiyaa meennawe oonee? Woy miizza wudiyaa heemmiidde, he miizza wudiyaappe maathaa ushennawe oonee?

⁸ Taani hawaa asaa qofaa xalalaan gaytaa? Woy higgii qassi hawaa geennee?

⁹ Ayissi gooppe, Muse Higgiiyan, “Kathaa yedhdhiyaa mehiyaa doonaa qachchoppa” geetettiide xaafetteedda. Xoossay mehiyaabaa qoppiide hawaa gii?

¹⁰ Woy I hewaa giyaawe mulekka nu diraassa gidennee? Tumakka nu diraw xaafetteedda; goshiyaa bitaniikka kathaa bukkiyaa bitaniikka, “Taana gakkiiyawaa akkana” yaagiidde oothanaw bessee.

¹¹ Nuuni hintte gidon ayyaanaa yewuwaa zereeddawantta gidiide, nu ashuwaassi maado gidiyaawaa hinttenttuppe cakkooppe darobee?

¹² Haratuu hewaa hinttenttuppe akkanaw untunttoo maatay de7ooppe, nuussi untunttuwaappe aadhdhiyaa maatay baawee?

Shin nuuni Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaassi dhubo gidennaadan, ubbabaa gencciyaawaappe attin, he maataan go77ettibeykko.

¹³ Geeshsha Golliyan oothiyaasatu barenttu qumaa Geeshsha Golliyaappe akkiyawaa erikkitee? Qassi yarshshiyaasaan oothiyaawanttu yarshshuwaappe akkiyawaa erikkitee?

¹⁴ Hawaadankka, qassi mishiraachchuwaa qaalaa odiyaawanttu barenttu de7uwaassi koshshiyaabaa aappe demmanaadan, Goday azazeedda.

¹⁵ Shin taani ha maataa ubbaan aynne go77ettibeykke. Taani hawaa xaafeddawe hewaa mala maatay taw de7anaw bessee yaagiyaawaana gidenna. Ayissi gooppe, ta ceequwaa ooninne mela kessiyaawaappe hayqqiyaawe taw lo77a.

¹⁶ Mishiraachchuwaa qaalaa odanaw taani azazetta utteedda diraw, A odooppekka taw ceeqettiyaabay baawa. Mishiraachchuwaa qaalaa odennaan aggooppe, taw aayyero.

¹⁷ Ayissi gooppe, taani hawaa dosaade oothooppe, taw woytay de7ee. Shin taani dosennaan ixxoopekka, mishiraachchuwaa qaalaa diraw hadaraa Xoossay taw im-meedda.

¹⁸ Yaatina, ta woytay ayee? Mishiraachchuwaa qaalaa odaadde, taw wonggalaan de7iyaa kumentha maataan go77ettennan, mishiraachchuwaa qaalaa coo odiyaaawaa.

¹⁹ Taani oossinne ayle gidikke shin, coratuwaa zaaranaw taana ubbaw ayle kessaaddi.

²⁰ Taani Ayihudatuwaa zaaranaw untuntunna untuntta gidaade de7aaddi. Ta huuphew higgiaappe garssanna de7ikke. Shin higgiaappe garssanna de7iyaawantta zaaranaw higgiaappe garssanna de7iyaa asaa mala gidaaddi.

²¹ Taani higgii bayna asatuwaanna de7aadde, higgii bayna asaadan hanaaddi. Xoossaa higgii dhayina gidenna. Shin higgii baynawantta zaaranaw, Kiristtoosa higgiaappe garssanna de7aaddi.

²² Taani ammanuwan daaburiyaawantta zaaranaw, untuntu mala gidaaddi. Taani ay ogiyaaninne amareedda asatuwaa ashshanaw, ubba asatuwaanna ubbabaani untuntu mala gidaaddi.

²³ Taani mishiraachchuwaa qaalaa anjuwaa shaakkanaw, mishiraachchuwaa qaalaa diraw, ubbaba oothay.

²⁴ Wothaan xoonana giide woxxiyaa ubbay ittippe woxxee. Shin ittuwaa xalalay woytaa akkiyawaa erikkitee? Hawaadan hinttenttukka woytaa akkanaw woxxite.

²⁵ Kaassaw barena giigissiyaa ooninne ubbabaani barena naagee. Asay hewaa daaburiyaawe xoneeddawoo imettiyaa bayiyaa akliliyaa demmanaassa. Shin nuuni daaburiyaawe medhinaw de7iyaawaanne bayenna akliliyaa demmanaassa.

²⁶ Hewaa diraw, taani qofi baynnaan woxxiyaawaadan woxxikke. Carkkuwaa yimppiyaa asaadanka coo olettikke.

²⁷ Shin taani haranttoo odeeddawaappe guyyiyan, ta huuphew woytaappe antenna mala, ta asatethaa naagettanaadan oothay.

10

Eeqaw Goyinnanaw Bessenna

¹ Hewaa bollan taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hintte hawaa erana mala koyyay. Nu aawotuu ubbay shaariyaappe garssanna de7eeddino; ubbaykka abbaa gidonna pinneeddino.

² Untuntu ubbay Mussenna itteppe gidanaw, shaariyaaninne abbaan xammaqet-teeddino.

³ Untuntu ubbay he itti ayyaanaa qumaa meeddino.

⁴ Qassi ubbaykka he itti ayyaanaa ushshaa usheeddino. Ayissi gooppe, untuntu barentta kaalethiyaa ayyaanaa zaallaappe pulttowaa usheeddino; he zaallaykka Kiristtoosa.

⁵ Shin Xoossay untuntuppe dariya baggatuwan nashettibeenna diraw, untuntu anhay asay bayna saan laaletteedda.

⁶ Untuntu iitabaa amotteeddawaadan, nu wozanay qassi iitabaa amuwaappe naagettanaadan, hewe ubbay nuussi timirte gideedda.

⁷ Xoossaa maxaafay, "Asay maanawunne ushanaw utteeddino; qassi duroo denddi eqqeeddino" yaagiyaawaadan, untuntuppe ittu ittu eeqaw goyinneeddawaadan, hintte goynnoppite.

⁸ Untuntuppe ittu ittu woshummeeddawaadan, nuuni woshummanaw bessenna. Hewaa gaasuwan untuntuppe itti gallassi laatamanne heezzu sha77ay hayqqeedda.

⁹ Unttuntuppe ittu ittu Godaa paacciide, shooshshaan duketti hayqqeeddawaadan, nuuni Godaa paaccanaw bessenna.

¹⁰ Unttuntuppe ittu ittuu zuuzummina, wodhiyaa kiitanchchaan untunta dhayis-seeddawaadan zuuzummopite.

¹¹ Hawe ubbay haratussi timirtte gidanaadan untuntu bolla gakkeedda. Qassi nuuna wodiyaawurssethay gakkana mateeddawantta seeranaw xaafetteedda.

¹² Hewaa diraw, minna eqqaaddi giide qoppiyaa uray ooninne kunddenaan, barena naago.

¹³ Hinttentta gakkiiyaa paacii, asaa ubbaa gakkiiyaa paaciyaa malappe attin, aynne dummatenna. Hinttenttu wolqqay danddayiyaawaappe aadhdhiyaa paaciyaa hintte paacettanaw koyyenna Xoossay ammanetteeddawaa. Shin hinttentta paacii gakkiiyaa wode, he paaciyaa I hinttentta danddayissana. Qassi he paaciyaappe hinttenttu kesiyaa ogiyaakka I immana.

¹⁴ Hewaa diraw, ta dosiyaawanttoo, eeqaw goyinnoppite.

¹⁵ Hinttenttu wozanaama asaa gideedda diraw, taani hinttenttoo oday. Taani giyaawaa hintte pirddite.

¹⁶ Nuuni Xoossaa galatiide shaakkiyaa anjuwaa xuu7ay Kiristtoosa suuthaanna ittippetethay de7iyaawaa gidennee? Qassi nuuni menthiyaa ukithay Kiristtoosa ashuwaanna ittippetethay de7iyaawaa gidennee?

¹⁷ Itti ukithay de7iyaa diraw, nuuni cora gidooppekka, itti asatetha. Ayissi gooppe, nuuni ubbaykka he itti ukithaa shaaketteetto.

¹⁸ Israa7eeliyaa asaa xeellite. Yarshshuwaa miyaawanttu yarshshiyaasaanna ittippetethay de7iyaawantta gidikkinoo?

¹⁹ Simmi taani waagaytaa? Eeqaassi yarshshetteedda qumay maaddii woy eeqay maaddii?

²⁰ Maaddenna; shin taani giyaawe Xoossaa ammanenna asatuu iita ayyaanatuwassii yarshshiyaawaappe attin, Xoossaw yarshshikkino. Iita ayyaanatuwaanna hintte ittipe zuppetana mala, taani koyyikke.

²¹ Godaa xuu7aappe ushiidde qassi iita ayyaanatuwaa xuu7aappe ushanaw hintte danddayikkita. Godaa gaytaappe hintte gishettiidde qassi iita ayyaanatuwaa gaytaappe maanaw danddayikkita.

²² Hewaa udiide nuuni Godaanna xiinottanaw koshshii? Nuuni aappe minneetoo?

²³ Hintteppe ittu ittuu, “Ubbabaa oothanaw taana diggiyaabay baawa”; shin ubbabay maaddenna. “Ubbabaa oothanaw diggiyaabay baawa; shin ubbabay geeshshenna” yaagiino.

²⁴ Ooninne hara asaa maaddiyaabaa qoppoppe attin, haray atto ittuunne barena maaddiyaabaa qoppoppo.

²⁵ Gyaan axaare taraan zali77ettiyaa ashuwaa hintte wozanaa qofaan, aynne sidhennaan miite.

²⁶ Ayissi gooppe, alamiinne aani de7iyaabay ubbay Godaabaa.

²⁷ Itti ammanenna asay hinttentta immatha udi shoobbanaw xeesina baanaw koyyoooppe, hintte wozanaa qofaan, aynne sidhennaan hintte sintha I aathiyaabaa ubbaa miite.

²⁸ Shin itti uray hinttenttoo, “Hawe eeqaw yarshsheeddawaa” gooppe, he hinttenttoo odeedda bitaniyaa dirawunne qassi hintte wozanaa qofaa diraw, he qumaa mooppite.

²⁹ Taani giyaawe ne wozanaa qofaa diraassa gidenna; shin yokko bitaniyaa wozanaa qofaa diraassa.

Taani ta hananaw danddayiyaa ta hanotaa hara asaa wozanay ayaw pirddii?

³⁰ Taani Xoossaa galataade qumaa mooppe, Xoossaa galataade meedda qumaw ayaw borettaytaa?

³¹ Simmi hintte ayaanne mooppe, woy ayaanne ushooppe, woy hintte ayaanne udooppe, ubbabaa Xoossaa bonchchuwaassi oothiite.

³² Hinttenttu Ayihuda asatuwaassi woy Giriike asatuwaassi woy Xoossaa ammaniyaawanttussi dhubo gidoppite.

³³ Taani qassi coratuu attana mala, untunttu ubbaa maaddanaadaanippe attin, ta huuphew maaduwa koyyennaan, asaa ubbaa ubbabaani nashechchiyaawaadan, hinttenttukka hewaada udite.

11

¹ Taani Kiristtoosa leemisuwaa kaalliyawaadan, hinttenttukka tawaa kaallite.

Asay Ittippe Woossiyaa Wode De7anaw Bessiyaa Wogaa

² Taanaadan ammaniyaawanttoo, hintte ubbabaani taana hassayiya dirawunne, wogaa taani hinttenttoo immeddawaadan, hintte minissiide naagiya diraw, hinttentta galatay.

³ Shin Kiristtoosi attumawaa ubbaw huuphe gidiyaawaa, attuma asay macca asaassi huuphe gidiyaawaanne qassi Xoossay Kiristtoosassi huuphe gidiyaawaa hintte erana mala koyyay.

⁴ Xoossaa woossiidae, woy timbbitiyaa odiidae, bare huuphiyaa goozziyaa attuma asay ubbay Kiristtoosa toochchee.

⁵ Qassi Xoossaa woossaadde woy timbbitiyaa odaadde, bare huuphiyaa goozzena maccawunna bare asinaa toochchaw; ayaw gooppe, iza bare huuphiyaa meedettadiggoonninna itti mala.

⁶ Maccawunna bare huuphiyaa goozzana dhayooppe, qanxxissu. Shin iza bare huuphiyaa qanxxissanawe woy meedissanawe pokkooppe, bare huuphiyaa goozzu.

⁷ Attumawe Xoossaa leemisuwanne bonchchuwaa gidiyaa diraw, bare huuphiyaa goozzanaw bessenna; shin maccawunna attumawaassi bonchcho.

⁸ Ayissi gooppe, maccawunna attumawaappe beettaadduppe attin, attumawe maccawunnippe beettibeenna.

⁹ Ayissi gooppe, maccawunna attumawaa diraw medhettaadduppe attin, attumawe maccawunni diraw medhettibeenna.

¹⁰ Hewaa diraw, maccawunna bare asinaa ayissuwaappe garssanna de7iyaawaa erissanawunne kiitanchchatuwaa diraw, izi huuphiyan goozziyaabay de7anaw bessee.

¹¹ Shin Godaan maccawunna attumawe baynnaan de7ukku; attumawekka maccawunna baynnaan de7enna.

¹² Ayissi gooppe, maccawunna attumawaappe medhetteddawaadan, qassi attumawekka maccawunnippe yelettedda. Qassi ubbabaykka Xoossaappe yee.

¹³ Hinttenttu hintte huuphew pirddite. Maccawunna bare huuphiyaa goozzenaan Xoossaa woossanaw bessii?

¹⁴⁻¹⁵ Attumawe bare huuphiyaa dichchooppe, aw pokko. Shin maccawunna bare huuphiyaa dichchooppe, iziw bonchcho gidiyaawaa haray atto, medhetenttonne hinttentta tamarissennee? Ayissi gooppe, maccawunni huuphii izo kammanaw iziw imettedda.

¹⁶ Shin ooninne ha yewuwaan palumettanaw koyyoooppe, nuussi gidina woy Xoossaa ammaniyaawanttoo gidinakka, hawaappe hara wogay baawa.

Godaa Kawuwaa Akkiya Wogaa (Mat 26:26-29; Mar 14:22-25; Luq 22:14-20)

¹⁷ Hintte shiiqiyaawe iitabaassappe attin, lo77obaassa gidenna diraw, taani ha aza-zuwaa immaadde hinttentta galatikke.

¹⁸ Shin hintte woosa gollen shiiqiya wode, hintte gidдон phalqqethay de7iyaawaa taani sisay. Qassi hewe itti bagganna tuma gidiyaawaa ammanay.

¹⁹ Ayissi gooppe, hintte matan ammanetteeddawanttu qoncci erettana mala, hintte gidдонikka qassi shaakuu de7anaw bessee.

²⁰ Hewaa diraw, hintte ittippe shiiqiya wode, hintte shiiquu Godaa kawuwaa maanaassa gidenna.

²¹ Ayissi gooppe, hintte qumaa miyaa wode, ubbay huuphiyan huuphiyan barewaa barewaa miyaa diraw, ittuu koshattee; ittuu qassi mathottee.

²² Maanawunne ushanaw hinttenttoo golli baawee? Woy Xoossaa woosa golliyaa kadhiitee? Qassi aynnee baynnawantta yeellayiitee? Taani hinttentta waagoo? Ha yewuwaan taani hinttentta galatoo? Galatikke.

²³ Ayissi gooppe, taani qassi hinttenttoo immeedda timirttiyaa Godaappe akkaaddi. Godaa Yesuusi untunttu A aathiide immeedda qamma daabbuwaa akkiide,

²⁴ Xoossaa galateedda; daabbuwaa menthiide, “Heyte; miite. Hawe hintte gishshataw barena immeedda ta ashuwaa. Hawaan taana qoppite” yaageedda.

²⁵ Hawaadankka, kawuwaa miide simmina, xuu7aa qassi akkiide, “Hawe xuu7ay ta suuthaan taani caaqqeedda ooratha caaquwaa. Hinttenttu aappe usheedda wode ubbaan hewaan taana qoppite” yaageedda.

²⁶ Ayissi gooppe, hintte ha daabbuwaa meedda wode ubbaaninne ha xuu7aappe usheedda wode ubbaan Goday yaana gakkanawukka, A hayquwaa odiita.

²⁷ Hewaa diraw, bessennaan de7iidde Godaa daabbuwaa miyaawe, woy Godaa xuu7aappe ushiyaawe ooninne A ashuwaanne A suuthaa acotee.

²⁸ Shin asay bare huuphiyaa paacco. Yaatiide daabbuwaa mo. Xuu7aappekka usho.

²⁹ Ayissi gooppe, Godaa ashuwaa shaakkiide erennaan daabbuwaa miyaawenne xuu7aappekka ushiyaawe bare huuphewa pirddaa meennee ushee.

³⁰ Hewaa diraw, hintte gidдон coratuu daaburanchchanne hargganchcha gideed-dino; qassi unddenneeddawanttu hayqqeeddino.

³¹ Shin nuuni nu huuphiyaa tumu paacceeddentto, Xoossay nuuna pirddenna.

³² Nuuni pirddettiyaa wode, ha alamiyaanna ittippe pirddettenna mala, Goday nuuna seeree.

³³ Hewaa diraw, taanaadan ammaniyaawanttoo, Godaa kawuwaa maanaw hintte shiiqiya wode, ittu ittuwaa naagite.

³⁴ Ooninne koshatteeddawaa gidoope, ittippe shiiqiya wode Xoossaa pirddan hintte gelenna mala, bare soyin mo.

Atteeddawaa taani yaa baade giigissana.

12

Geeshsha Ayyaanaa Imotatuwaa

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, Geeshsha Ayyaanaa imotaabaa hintte eranaw koyyay.

² Hinttenttu Xoossaa ammanenna wode, ubba wode kaalliyawaadankka, haasayenna eegatuwaakko hintte beeddawaa eriita.

³ Hewaa diraw, Xoossaa Ayyaanay kaaletihyaa asay ooninne, “Yesuusi sheqetto” yaagiide haasayeennawaanne qassi Geeshsha Ayyaanay kaalet hooppeppe attin, haray atto itti asayenne, “Yesuusi Godaa” gaanaw danddayennawaa taani hinttentta erissay.

⁴ Ayyaanaa imotay dumma dumma; shin immiyaa Ayyaanay ittuwaa.

⁵ Qassi oothiyaa oosuu dumma dumma; shin Goday ittuwaa.

⁶ Oosuwaa oothanaw dumma dumma ogii de7ishshin, he oothiyaa ogiyaa ubbaa asaa ubbaw qonccissiyaa Xoossay ittuwaa.

⁷ Shin asaa ubbaa maaddanaw, Geeshsha Ayyaanaa qonccissiyaa wolqqay ubbaw huuphiyan huuphiyan imetteedda.

⁸ Ayissi gooppe, Geeshsha Ayyaanay ittuwaassi aadho eratethaa haasayaa immeedda; qassi ittuwaassi eratethaa haasayaa immeedda.

⁹ He Geeshsha Ayyaanay ittuwaassi ammanuwaa immiide, yokkowassi hargganchchaa pathiyaa wolqqaa immeedda.

¹⁰ Geeshsha Ayyaanay ittuwaassi malaataa oothiyaa wolqqaa immiide, ittuwaassi timbbitiyaa odiyaa wolqqaa immeedda. Ittuwaassi ayyaanatuwaa gidduwan de7iyaa dummatethaa eriyaa wolqqaa immiide, ittuwaassi dumma dumma qaalaan haasayiyaa wolqqaa immeedda. Qassi ittuwaassi dumma dumma qaalaan haasayeeddawaa billiyaa wolqqaa immeedda

¹¹ Shin ha ubbabaa oothiyaawe he itti Geeshsha Ayyaanaa. Asaa ubbaw I bare koyyiyaawaadan, dumma dumma imotaa shaakki shaakkiide immeedda.

Itti Bolla De7iyaa Dumma Dumma Asatethatuwaa

¹² Kiristtoosi cora asatethatuu de7iyaa itti bolla mala. Bollay cora asatethatuwaappe medhetteddawaa gidoopekka, itti bolla.

¹³ Ayissi gooppe, nuuni Ayihuda asaa gidooppenne woy Giriike asaa gidoope, woy ayle gidooppenne woy womanno gidoope, ubbay itti Geeshsha Ayyaanaan itti bolla gidanaw xammaqetteeddo. Qassi nuuni ubbay itti Geeshsha Ayyaanaa usheeddo.

¹⁴ Ayissi gooppe, bollaassi asatethay cora gidiyaawaappe attin, ittuwaa gidenna.

¹⁵ Gedi, “Taani kushiyaa gidenna diraw, bolla qommo gidikke” gooppe, I hewaa giyaawe bolla qommo gidiyaawaa digganee?

¹⁶ Haythaykka, “Taani ayfiyaa gidenna diraw, bolla qommo gidikke” gooppe, I hewaa giyaawe bolla qommo gidiyaawaa digganee?

¹⁷ Bollay ubbay ayfiyaa xalalaa gidintto, wootiide sisanaw danddayii? Qassi bollay ubbay haythaa xalalaa gidintto, wootiide singganaw danddayii?

¹⁸ Shin Xoossay bare koyyeeddawaadan, bolla asatethatuwaa ittuwaa ittuwaa bol-lan wotheedda.

¹⁹ Ubbay itti qommo gidintto, bollay haqan de7anee?

²⁰ Shin asatethatuu cora gidoopekka, bollay ittuwaa.

²¹ Ayifii kushiyaa, “Neeni taana koshshakka” gaanaw danddayenna. Woy qassi huuphii gedatuwaa, “Hinttenttu taana koshshikkita” gaanaw danddayenna.

²² Shin laafa malatiyaa bolla asatethatuu loythi koshshiyaawantta.

²³ Bolla asatethatuwaappe bonchchettennawantta nuussi malatiyaawantta nuuni loythi bonchcheetto. Qassi nuuna yeellayiyaa bolla asatethatuwaakka loythi bonchcheetto.

²⁴ Nu bollaappe beettiyaa baggaw mayuu koshshenna; shin pokkiyaa bagga asatethatuwaa loythi mayizzanaadan, Xoossay asatethaa ittippe gatheedda.

²⁵ Bolla asatethatuu ittu ittuwaassi itti mala qofaa qoppaappe attin, bolla dummatethay de7anaw bessenna.

²⁶ Bolla asatethatuwaappe ittuu seelettooppe, bolla asatethatuu ubbaykka aananna seelettiino; bolla asatethatuwaappe ittuu bonchchettooppe, bolla asatethatuu ubbay aananna nashettiino.

²⁷ Hinttenttu ubbay Kiristtoosa bolla; qassi huuphiyan huuphiyan hintte ubbaykka A bolla asatethatuwaa.

²⁸ Xoossay woosa gollen itti itti asatuwaa, koyruwaan Yesuusi kiitteeddawantta, laa7enthuwan nabatuwaa, heezzenhuwan tamarissiyaawantta, hewaappe guyyiyan, malaataa oothiyaawantta, hewaappe guyyiyan, pathiyaa wolqqay de7iyaawantta, maaddiyaawantta, woosa golliyaa ayissiyaawantta dumma dumma qaalaan haasiyaawantta otheedda.

²⁹ Ubbatuu Yesuusi kiitteeddawanttee? Ubbatuu nabatee? Ubbatuu tamarissiyaawanttee? Ubbatuu malaataa oothiinoo?

³⁰ Ubbaassi pathiyaa wolqqay de7ii? Ubbatuu dumma dumma qaalaan haasayiinoo? Qassi dumma dumma qaalaan haasayeeddawaa ubbatuu billiinoo?

³¹ Shin ubbaappe aadhdhiyaa imotaa loythi koyyite.

Qassi ubbaappe loythi aadhdhiyaa ogiyaa taani hinttentta bessana.

13

Tumu Siiquwaa

¹ Taani asaa qaalaaninne kiitanchchaa qaalaan haasayooppekka taw siiquu dhayooppe, ta hasayay coo waassiyaa dawalaa mala; woy qolccakattiyaa xinaaxiliyaa mala.

² Nabetethaa imotay taw de7ooppekka, taani geemmedda yewuwaa ubbaanne eratethaa ubbaa erinttokka, qassi deriyaa denthii diggiyaa ammanuu taw de7ooppekka, siiquu dhayooppe, taani ayaanne gidikke.

³ Taw de7iyaawaa ubbaa hiyyeesatuwaa mizanaw imminttokka haray atto, ta bollaa tamaan guddanaw aatha imminttokka siiquu dhayooppe, taana aynne maaddenna.

⁴ Siiquu danddayanchchaa. Siiquu keekke. Siiquu qanaatenna. Ceeqettenna; qassi otorettenna.

⁵ Siiquu barew bessennawaa oothenna; Uzettenna; Yilotenna; Siiquu naaqetteed-dawaakka paydenna.

⁶ Siiquu tumatethaan nashettiyaawaappe attin, wordduwan nashettenna.

⁷ Siiquu ubbabaa danddayee. Ubbabaykka hananawaa giide, nashechchaan naagee. Ubbabaani genccee.

⁸ Siiquu mulekka dhayenna. Shin nabetethaykka attana. Dumma dumma qaalaan haasayiyaawekka attana. Eratethaykka dhayana.

⁹ Ayissi gooppe, nuuni eratethaappe pacaa ereetto; timbbitiyaappekka pacaa odeetto.

¹⁰ Shin kumentha gideeddawe yiyaa wode, pacay dhayana.

¹¹ Taani na7atethaan de7iyaa wode, na7aadan haasayay. Na7adan qoppay. Qassi na7adankka akeekay. Wodalla gideedda wode, na7atethaa hanuwaa aggaaddi.

¹² Nuuni ha77i be7iyaawe masttootiyan be7iyaa lem77i lem77iyaa malaa mala; shin he wode nuuni nu ayfiyaan qoncciyaan be7ana. Ha77i taani eratethaappe pacaa eray; shin Xoossay taana wurssiide eriyaawaadan, he wode taanikka wurssa erana.

¹³ Shin hewaa gidooppe, ammanuu, hananawaa giide nashechchaan naagiyaawenne siiquu, hawanttu heezzatuu minniide de7iino. Hawanttuppe aadhdhiyaawe siiquwaa.

14

Geeshsha Ayyaanaa Imotaanne Unttuntu Maaduwwaa

¹ Siiquwaa kaallite. Ayyaanaa imotaakka loythi koyyite. Shin ubbaappe aathiide, nabetethaa koyyite.

² Ayissi gooppe, dumma dumma qaalaan haasayiyaa uray Xoossaw haasayeepppe attin, asaassi haasayenna. Ayissi gooppe, I haasayiyaawaa ooninne akeekenna. Shin asaassi qonccibeenna yewuwaa Ayyaanaa wolqqaan haasayee.

³ Shin nabii asaa maaddanaw, zoranawunne minissanaw asaassi haasayee.

⁴ Dumma dumma qaalaan haasayiyaa uray barena maaddee. Shin nabii woosa golliiyaa maaddee.

⁵ Hinttenttu ubbay dumma dumma qaalaan hasayaanawaa taani dosay. Shin nabetethaa hewaappe aathaade dosay. Ayissi gooppe, dumma dumma qaalaan haasayiyaawe he haasayeeddawaa woosa golliiyaa maaddanaw billiyaa asay dhayooppe, dumma dumma qaalaan haasayiyaawaappe nabetethay aadhdhee.

⁶ Shin taanaadan ammaniyaawanttoo, ha77i taani hinttenttukko baade, dumma dumma qaalaan haasayaadde, saxaan woy eratethaan woy nabetethaan woy tamarisiyaawaan hinttenttussi odana dhayooppe, taani hinttentta ayaa maaddaytaa?

⁷ Haray atto, shemppuu baynnabay suusulliyaa gidina woy diithaa gidina kaa7iidde, bare kaassaa dummatethaa erissana dhayooppe, suusulliyaa punnooppenne, woy diithaa diixxooppe, asay wootiide eranee?

⁸ Qassi xurumbbaa waasuu loythi erettana dhayooppe, olaw oonee gigettanaawee?

⁹ Hawaadankka, qassi dumma dumma qaalaan hintte haasaayiyaawe qoncce gidennaan dhayooppe, hintte haasayiyaawaa asay wooti akeekanee? Ayissi gooppe, carkkuwaassi hintte haasayiita.

¹⁰ Ha alamiyaan cora qalay de7ee; shin bilethay baynna qalay ittuunne baawa.

¹¹ Shin itti asay haasayiyaa qaala taani erana dhayooppe, he haasayiyaawe taw imathaa gidee; taanikka aw imathaa giday.

¹² Hawaadankka, qassi Geeshsha Ayyaanaa imotaa hintte akkanaw loythi koyyiyaawantta gidiyaa diraw, woosa golliiyaa dichchanaw maaddawaa ubbabaappe aathiide koyyite.

¹³ Hewaa diraw, dumma dumma qaalaan haasayiyaawe bare haasayeeddawaa bilanaw danddayana mala, Xoossaa woosso.

¹⁴ Ayissi gooppe, taani dumma dumma qaalaan Xoossaa woossooppe, ta ayyaanaykka woossee; shin ta garssa qofay aynne go77ettenna.

¹⁵ Yaatina, taani wootoo? Taani ta ayyaanaw Xoossaa woossana; qassi ta qofankka Xoossaa woossana. Ta ayyaanaw yexxana; qassi ta qofankka yexxana.

¹⁶ Hewaa gidana dhayooppe, neeni ne ayyaanaa xalalaan Xoossaa galatiyaawaa gidooppe, he sa7aan neeni giyaawaa erenna asay neeni Xoossaa galatiyaawaa erennaan, neeni galateeddawaan wootiide, "Amen77i" gaanee?

¹⁷ Neeni Xoossaa galatiyaawe lo77a; shin hewe yokko bitaniyaa maaddenna.

¹⁸ Taani dumma dumma qaalaan hintte ubbaappe aathaade haasayiyaa diraw, Xoossaa galatay.

¹⁹ Shin taani woosa gollen haratuwaa tamarissanaw dumma dumma qaalaan tammu sha77a qaalatuwaa haasayiyaawaappe ichcheshu qaalatuwaa ta wozanaa qofaan haasayanaw dosay.

²⁰ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hintte iita yewuwaan guutha naanaa mala gidanaappe attin, qofaan guutha naanaa mala gidoppite; hintte garssa qofaan wozanaa matuwaa gidite.

²¹ Xoossaa Maxaafan,
"Goday, "Taani ha asaw,
dumma dumma qaalaan haasayiyaa asaaninne
imathatuwaa doonaan haasayana.

Shin hewankka,
taani giyaawaa untunttu sisikkino' yaagee"
geetettiide xaafettedda.

²² Simmi dumma dumma qaalaan haasaayiyaawe ammanennawanttussi malaata gidiyawaappe attin, ammaniyaawanttussi malaata gidenna. Qassi

nabatuwaappe haasayettiyaawe ammaniyaawanttussi malaata gidiyaawaappe attin, ammanennawanttussi malaata gidenna.

²³ Hewaa diraw, ammaniyaa asay ubbay ittippe shiiqiide, qassi ubbaykka dumma dumma qaalaan haasayooppe, tamaribeenna asay woy ammanenna asay geliide, hinttentta ubbaa, “Gooyiita” geennee?

²⁴ Shin tamaribeenna asay woy ammanenna asay woosa golle geliyaa wode, asay ubbay timbbitiyaa odooppe, I bare sisiyaawaan bare nagaraa akeekke. Qassi he siseeddabaa ubbankka I pirddeetana.

²⁵ A wozanaan geemmedda qofaykka qonccana. Hawaadankka qassi, “Xoossay tumu hintte gidдон de7ee” yaagiide markkattiidde, guufanniide Xoossaw goynnana.

Asay Ittippe Woossiyaa Wode De7anaw Bessiyaa Wogaa

²⁶ Simmi taanaadan ammaniyaawanttoo, ayee? Hinttenttu ittippe shiiqiyyaa wode, huuphiyan huuphiyan, ittuwaassi mazimuri de7ee; ittuwaassi tamarissiyaaawe de7ee; ittuwaassi saxay de7ee; qassi ittuwaassi dumma dumma qaalaan haasaayiyaaawe de7ee; ittuwaassi billiyaaawe de7ee. Ubbaykka woosa golliyyaa maaddiyaawaa gidanaw bessee.

²⁷ Ooninne dumma dumma qaalaan haasayooppe, laa77u gidiide, woy darooppe heezzu gidiide, kaallaan kaallaan haasayanaw bessee. Qassi hara ittuu untunttu haasayeeddawaa billo.

²⁸ Shin billiyaa asay dhayooppe, dumma dumma qaalaan haasayiyaaawe woosa golliyaan co77u go. Bare huuphewunne Xoossaw haasayo.

²⁹ Nabatuukka laa77u gidiide woy heezzu gidiide haasayino. Qassi haranttu untunttu giyaawaa shaakkino.

³⁰ Shin Xoossay he sa7aan utteedda haraassi ittibaa qonccissooppe, kasenna haasayiyaaawe co77u go.

³¹ Ayissi gooppe, ubbay tamarana malanne ubbay minnana mala, kaallaan kaallaan timbbitiyaa odanaw danddayiita.

³² Timbbitiyaa odiyaawanttu imotay untunttoo azazettee.

³³ Ayissi gooppe, Xoossay sarotethaa Xoossaappe attin, cabbuwaa Xoossaa gidenna. Geeshshatuu woosa golletuwaa ubbaan,

³⁴ maccawanttu shiiquwaa garssan co77u giino. Ayissi gooppe, Ayihudatuwaa higgii giyaawaadankka untunttu moodettanaappe attin, shiiquwaa garssan haasayanaw untunttoo maati baawa.

³⁵ Maccawanttu shiiquwaa garssan haasaayiyaaawe pokko gidiyaa diraw, ayentto eranaw koyyooppenne soyin barenttu asinaa oochchino.

³⁶ Xoossaa qaalay koyro hintteppe yeeddee? Woy hintte xalalaakko yeeddee?

³⁷ Ooninne barena nabiyyaa woy Xoossaa Ayyaanay de7iyaa asaa yaagiide qoppooppe, taani hinttenttoo xaafiyaawe Godaa azazuwaa gidiyaawaa akeeko.

³⁸ Shin ooninne akeekana dhayooppe, akeekoppo bashi aggo.

³⁹ Hewaa diraw, taanaadan ammaniyaawanttoo, timbbitiyaa odanaw loythi amottite. Qassi dumma dumma qaalaan haasiyaawaakka diggoppite.

⁴⁰ Shin ubbabaykka wogaaninne maaran hano.

15

Kiristtoosi Hayquwaappe Denddeeddabaa

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hinttenttoo odeedda mishiraachchuwaa qaalaa hintte akkeeddawaanne qassi hintte ammanuu aani eqqeeddawaa hinttentta qopethay.

² Hinttenttu ammanuu mela gidana dhayooppe, qassi taani hinttenttoo odeedda qaalaa loythi oyqqooppe, hintte he mishiraachchuwaa qaalaan atteedditaa.

³ Ayissi gooppe, taani qassi akkeeddawaa ubbabaappe aadhdhiide koshshiyaawaa kasetaade hinttentussi immaaddi. Hewe ayee gooppe, Xoossaa maxaafay giyaawaadan, Kiristtoosi nu nagaraa diraw

⁴ hayqqiide moogettedda. Xoossaa Maxaafay giyaawaadankka, heezzenhiyaa gallassi hayquwaappe

⁵ dendiide, Phexiroosaw qoncceddada. Hewaappe guyyiyan, bare kiitteedda tammanne laa77atoo qoncceddada.

⁶ Hewaappe guyyiyan, ichcheshu xeetuwaappe dariya barena kaalliyaa asaw itti kaalla qoncceddada. Unttuntuppe dariya baggay hanno gakkanaassikka paxa de7iino; shin amareeddawanttu hayqqeeddino.

⁷ Hewaappe guyyiyan, Yayiqoobaw qoncceddada; guyyeppe bare kiitteedda ubbatoo qoncceddada.

⁸ Qassi ubbaappe wurssethaan, wodii gakkennaan yeletteedda tawukka qoncceddada.

⁹ Ayissi gooppe, Yesuusi kiitteedda ubbaappe taani laafa; taani Xoossaa woosa golliyaa waayisseedda diraw, Yesuusi kiitteeddawaa geettaade xesettanawukka bessikke.

¹⁰ Shin Xoossaa aadho keekatethaan taani taan akka. Qassi taw I immeedda aadho keekatethay mela gidibeenna; shin taani untuntta ubbaappe aathaade oothaaddi. Shin taananna de7iyaa Xoossaa aadho keekatethay ootheeddappe attin, taana gidikke.

¹¹ Simmi taana gidoopekka, woy untuntta gidoopekka, nuuni ubbay odiyaawe hawaa; hinttentukka hawaa ammaneeddita.

Asay Hayquwaappe Denddanabaa

¹² Kiristtoosi hayquwaappe denddeeddawaa odiyaawaa gidoope, hinttentuppe itti itti asatuu yaatina wootiide, “Hayqqeedda asay hayquwaappe denddenna” yaagiinoo?

¹³ Hayqqeedda uray hayquwaappe denddibeennawaa gidoope, yaatina hekko Kiristtoosikka hayquwaappe denddibeenna giyaawaa.

¹⁴ Kiristtoosi hayquwaappe denddibeennawaa gidoope, yaatina nuuni odiyaawekka mela; qassi hintte ammanuukka mela.

¹⁵ Qassi nuuni, “Kiristtoosa hayquwaappe dentheedda” yaagiide Xoossaabaa markkatteedda diraw, A worddo markkatuwaa gidiide beetteeddo. Shin hayqqeeddawantta hayquwaappe I denthibeennawaa gidoope, Kiristtoosakka denthibeenna.

¹⁶ Ayissi gooppe, hayqqeeddawanttu hayquwaappe denddennawaa gidoope, simmi Kiristtoosikka denddibeenna.

¹⁷ Kiristtoosi hayquwaappe denddibeennawaa gidoope, hintte ammanuukka mela; qassi hintte hawaa gakkanawukka nagaraanna de7iita.

¹⁸ Simmi Kiristtoosa ammaniide hayqqeeddawanttukka qassi dhayeeddino giyaawaa.

¹⁹ Nuuni ha de7uwaa xalalaw Kiristtoosan hidooteedda * gidoope, ha alamiyaan de7iyaa asaa ubbaappekka nubay lo77enna.

²⁰ Shin Kiristtoosi hayqqeeddawanttu dendduwaassi bayra gidiide, hayquwaappe denddeeddawe tuma.

²¹ Ayissi gooppe, hayquu itti asaa bagganna ha alamiyaa yeedda, hayqqeeddawanttu dendduukka qassi itti asaa bagganna yeedda.

15:3 Isa 53:5-12 **15:4** Maz 16:8-10; Mat 12:40; Kit 2:24-32 **15:5** Mat 28:16-17; Mar 16:14; Luq 24:34,36; Yoh 20:19 **15:8** Kit 9:3-6 * **15:19** *hidootaa*: Kiristtoosan nu wotheedda nu ubbaa hidootay, ha alamiyaan de7uwaassa gidoope, ha alamiyaan de7iyaa hara asatuwaa ubbaappekka nubay aadhdhiide iita, guussaa.

²² Ayissi gooppe, asay ubbay Addaamanna ittippetethaa medhdheedda diraw hayqqeeddawaadan, Kiristtoosanna ittippetethaa medhdheedda diraw, ubbay de7uwaassi denddana.

²³ Shin ubbaykka bare kaallaan kaallaan denddana. Kiristtoosi ubbaappe kasetiide denddeedda; hewaappe guyyiyan, Kiristtoosawanttu Kiristtoosi yiyaa wode denddana.

²⁴ Hewaappe guyyiyan, Kiristtoosi maataa ubbaa, godatethaa ubbaanne woliqqaa ubbaa dhayissiide, Xoossaw bare Aabboo kawutethaa immiyaa wode, wodiyaawursethay yaanawaa.

²⁵ Ayissi gooppe, Xoossay A morkketuwaa ubbaa A gediyaappe garssanna wothana gakkanaw, Kiristtoosi mooddanaw bessee.

²⁶ Ubbaappe wurssethaan dhayiidde de7iyaa morkkii hayquwaa.

²⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Xoossay ubbabaa A gediyaappe garssanna wothiide moodisseedda” yaagee. Shin ubbabaa A gediyaappe garssanna wothiide moodisseedda giyaa wode, ubbabaa oothedda Xoossaappe attin, yokko ubbay moodetteedda giyaawe qoncce.

²⁸ Shin ubbay Kiristtoosaw moodetteeddawaappe guyyiyan, Kiristtoosi qassi bare huuphew ubbabaa barena moodisseedda Xoossaw moodettana. Xoossay qassi ubbabaa wurssiide mooddana.

²⁹ Hewaa gidana dhayooppe, hayqqeeddawanttu kotaa xammaqettiyaawanttu ayaa oothiino? Hayqqeeddawanttu ubbakka denddenawaa gidooppe, asay hayqqeeddawanttu kotaa ayissi xammaqettii?

³⁰ Yaatina, nuuni ubba wode ayissi hassayenna metuwan geleetoo?

³¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani nu Godaa Kiristtoosa Yesuusan taw de7iyaa hinttenan ceeqettaadde, gallasaan gallasaan hayqqay.

³² Taani Efesoonen asaa qofaadan du7aanna baaxeteeddawe taana ayaa maaddii? Shin hayqqeeddawanttu hayquwaappe denddenawaa gidooppe, “Simmi moyttennee ushoytte;

ayissi gooppe, nuuni wontti hayqqana” giyaawaa mala.

³³ Cimettoppite; iita laggetethay lo77o hanotaa bayizzee.

³⁴ Xillotethaakko simmite. Nagaraa oothoppite. Hinttentuppe itti itti asay Xoossaa erenna; taani hawaa hinttentta yeellayanaw gay.

Hayquwaappe Denddeedda Bollaa Hanotaa

³⁵ Shin itti asay, “Hayqqeedda asay waaniide denddanee? Unttuntu ayaa mala bollaanna yaanee?” yaagennaan aggenna.

³⁶ Neenoo eeyaw, neeni gadiyan zeriya zerethay hayqqennan morkkenna.

³⁷ Neeni zeriyaawe zarggaa gidina woy hara qommo kathaa gidina, ayfiyaa xalalaappe attin, lammi doliide kesiyaawaa gidenna.

³⁸ Shin Xoossay zerethaw bare doseedda bollaa immee; qassi zerethaa ubbaassikka huuphiyan huuphiyan unttuntu bollaa immee.

³⁹ Medhetaa ubbaa ashuu ittuwaa gidenna. Shin asaa ashuu ittuwaa; mehiyaa ashuu dumma; kafatuwaa ashuukka dumma; qassi moliyaa ashuukka dumma.

⁴⁰ Qassi saluwaa asatethatuunne sa7aa asatethatuu de7iino. Shin saluwaa bollaa bonchchuu dumma; qassi sa7aa bollaa bonchchuu dumma.

⁴¹ Awayfiyaassi A huuphe bonchchuu de7ee. Agenaassikka A huuphe bonchchuu de7ee. Qassi xoolinttatuwassikka dumma bonchchuu de7ee; ayaw gooppe, itti xoolinttii yokko xoolinttiyaappe bonchchuwana dummatee.

⁴² Qassi hayqqeeddawanttu hayquwaappe denddiyaa wode hewaadan hanana; hayqqiyaa bollay moogettiide, hayqqenna bollaa gidiide denddana.

⁴³ Bollay tooshiyan moogettiide, bonchchuwan denddana. Qassi daaburaan moogettiide, wolqqaan denddana.

⁴⁴ Medhetaa bollay moogettiide, Geeshsha Ayyaanan kaalesettiyaa bollaa gidiide denddana. Medhetaa bollay de7ooppe, qassi Geeshsha Ayyaanaan kaalesettiyaa bolaykka de7ee.

⁴⁵ Hawaadankka, qassi Xoossaa Maxaafan, “Koyro bitani, Addaami, paxa de7iyaa asa gidiide medhetteedda” yaagee. Shin wurssethaa Addaami de7uwaa immiyaa asa gideedda.

⁴⁶ Shin medhetaa asay koyro yiina, geedoppe ayyaanaa asay yeeddappe attin, ayyaanaawe koyro yibeenna.

⁴⁷ Koyro Addaami biittaappe medhetteedda; I biittaappe medhetteeddawaa. Laa7enthuwaa Addaami saluwaappe yeedda.

⁴⁸ Ha sa7aa asatuu biittaappe medhetteeddawaa malatiino. Qassi saluwaa asatuu saluwaappe yeeddawaa malatiino.

⁴⁹ Nuuni biittaappe medhetteeddawaa malaa mayyeeddawaadan, saluwaappe yeeddawaa malaakka qassi mayyana.

⁵⁰ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani giyaawe hawaa; ashuunne suuthay † Xoossaa kawutethaa laattana danddayenna. Qassi wooqqiyaawe wooqqennawaa laattenna.

⁵¹⁻⁵² Sisite! Taani hinttenttoo ittibaa xuuray. Nuuni ubbay hayqqokko. Shin wurssethaa xurumbbay punettiyaa wode, lipheedda ayfii xeellanaassi wozanaa aathennaan laamettana. Ayissi gooppe, xurumbbay punettiyaa wode, hayqqeedda asay wooqqenna asa gidiide denddana; nuunikka laamettana.

⁵³ Ayissi gooppe, hawe wooqqiyaawe wooqqennawaa mayyanaw bessee; qassi hawe hayqqiyaawe hayqqennawaa mayyanaw bessee.

⁵⁴ Shin hawe wooqqiyaawe wooqqennawaa mayyiyaa wode, qassi hawe hayqqiyaawe hayqqennawaa mayyiyaa wode, he wode, Xoossaa Maxaafay, “Hayquu xoonettiide mitetteedda.

⁵⁵ Hayqoo, ne yishshay haqanee?

Hayqoo, ne xoonuu haqanee?”
geedda qaalay polettana.

⁵⁶ Hayquu dukkiyaa wolqqa nagaraappe demmee; qassi nagaray wolqqa higgiyaappe demmee.

⁵⁷ Shin nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna nuuna xoonissiyaa Xoossaa galatay gakko.

⁵⁸ Taani siiqiyaa taanaadan ammaniyaawanttoo, hewaa diraw, qaaxxennaan minni eqqite. Hinttenttu daaburay Godaa bagganna mela gidennawaa eriide, ubba wode Godaa oosuwaa azallennan oothite.

16

Yeerusalaamen De7iyaa Ammaniyaa Asaw Shiiqueedda Miishshaa Maaduwaa

¹ Xoossaa asatoo miishshaa shiishshanaw Galatiyaan de7iyaa ammaniyaa asatoo taani qaalaa geleeddawaadan, hinttenttukka qassi hewaadan oothite.

² Hinttenttu taani yaa biyaa wode, miishshaa shiishshenna mala, hintte ubbay Woggaa gallassi gallassi, hintte demmiyaa keenaappe hintte gollen dagayite.

³ Taani yaa gakkiiyaa wode, hintte ammaniyaa asaa oona gidooppenne, hintte immeeddawaa gathana mala, dabidaabbiyaanna untuntta Yeerusalaame kiittana.

15:45 Dom 2:7 † **15:50** Ha sa7aa bolla de7iidde asay mayyeedda ashuwaanne suuthaa, guussay ha alamiyaa asatethaa guussaa. **15:51-52** 1Te 4:15-17 **15:54** Isa 25:8 **15:55** Hos 13:14

⁴ Qassi taani untuntunna baanaw koshshooppe, untuntu taananna ittippe baanawantta.

Phawuloosa Qofatuwaa

⁵ Taani Maqidooniyaanna aadhdhaadde, hinttenttukko baana; ayissi gooppe, taani Maqidooniyaanna aadhdhay.

⁶ Taani biyaasaa haqa gidooppenne, ta buusan hintte taana maaddana mala, hintte matan amareedda wodiya gami⁷⁷ennaan aggikke. Woy balguwaakka hintte matan shaaccennan waayya aggana.

⁷ Ayissi gooppe, taani ha⁷⁷i yaanna aadhdhaadde he ogiyaanna hinttentta be⁷anaw koyyikke. Goday gooppe, hintte matan amareedda wodiya takkanaw qoppay.

⁸ Shin taani Phenxseqostte giyaa gallassay gakkanaw Efesoonen gami⁷⁷ana.

⁹ Taw oosuu kumeedda aako penggiikka yaani dooyetteedda. Qassi taw cora morkketuu de⁷iino.

¹⁰ Ximootoose hinttenttukko yooppe, hintte matan I yayyennaan de⁷anaadan, A loythi oyqqite. Ayissi gooppe, ikka qassi Godaa oosuwaa oothite.

¹¹ Hewaa diraw, ooninne A kadhoppo. Shin I taakko saro simmana mala, A maaddiide sarotethaan moyizzite. Ayissi gooppe, taani I ishatuwaanna simmanawaa naaga uttaaddi.

¹² Shin nu ishaa Aphiloosi yokko ishatuwaanna hinttenttukko baana mala, taani A minissa woossaaddi. Shin ha⁷⁷i hinttenttukko baanaw koyyibeenna; I barew miikkiyaa wode hinttenttukko baanawaa.

Wurssethaa Zoriyaanne Sarotaa

¹³ Beegottite. Ammanuwan minni eqqite. Xalite. Goobite.

¹⁴ Oosuwaa ubbaa siiquwan oothite.

¹⁵⁻¹⁶ Taanaadan ammaniyaawanttoo, Isxxifaanoosinne A soy asay Giriiken koyro amaneeddawantta gidiaawaanne Xoossaa asatuwaassi oothanaw barentta immeeddawaa hintte eriita. Hinttenttukka untuntu mala asaassinne, untuntunna oothiyaa ubbaw daaburiyaa ubbaw eeno gaanaadan, taani hinttentta woossay.

¹⁷ Isxxifaanoosi, Paddonaaxisinne Akayqoosi hintte baynasaan taana boorasissibeenna diraw, untuntu yuusaan taani nashettay.

¹⁸ Untuntu hinttentta ayyaanan miniseeddawaadan, taanakka ayyaanan miniseedda diraw, hewanttu mala asatuwaa dogoppite.

¹⁹ Iisiyan de⁷iyaa ammaniyaa asay hinttentta, “Saree, lo⁷⁷ee” giino. Aqilaynne Phirisqqilla barenttu soyin shiiqiyaa woosa golle asaannakka hinttenttoo Godaa sarotaa wozanaappe kiittiino.

²⁰ Ishatuu ubbay hinttenttussi sarotaa kiittiino.

Ittu ittuwaanna geeshsha yeretaa yerettiidde sarotettite.

²¹ Taani Phawuloosi ha sarotaa ta kushiyan xaafaaddi.

²² Godaa Yesuusi Kiristtoosa siiqenna asay de⁷ooppe, I sheqetteeddawaa gido. Nu Godaw, haaya.

²³ Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenttunna gido.

²⁴ Kiristtoosa Yesuusan de⁷iyaa hinttenttu ubbaanna ta siiquu gido. Amen⁷⁷i.

Phawuloosi Qoronttoosa Asaw Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Qoronttoosa asaw xaafeedda laa7entho kiitay xaafetteeddawe, Phawuloosaw Qoronttoosan de7iya ammaniyaa asaanna de7iya gakkethay daro metuwaa giddo geli utteedda wodiyaana. Itti itti ammaniyaa asatuu itti itti tooshiyaa Phawuloosa bolla wotheeddino; gidooppenne Phawuloosi sigatethaa medhdhanaw laamotay barew de7iyaawaa bessiide, hewe haniyaa wode wolqqaama nashechchaa nashetanaw danddayiyaawaa qonccissee.

Ha kiitaa koyro doomethaan Phawuloosi Qoronttoosan de7iya ammaniyaawantunna barew de7iya gaketethaa qonccissiide, ammaniyaawanttu gidдон dendeedda tooshiyaassinne phalqqethaassi, I untunttoo ayaassi mino zaaruwaa immeddentto odee. Hewaannakka gathiide hawe A seeray untuntta nagaraappe simaassinne sigatethaw kaaletheedda diraw, sisettedda nashechchaa untunttussi qonccissee. Kaalliide qassi Yihudaan de7iya ammaniyaawantta maaddiyaawaa barenttuwaappe coo immana mala, untuntta hassayissee. Wurssethaa shemppatuwaan Phawuloosi Yesuussappe Kiitetteeddawaa gidyaawaa bolla shiiqueedda mootuwaassi zaaruwaa qaalaa immee. Ayissi gooppe, Qoronttoosa ammaniyaawanttu gidдон itti itti asatuu barentta tumu Yesuusi Kiitetteeddawantta kessiide, “Phawuloosi Yesuusi Kiitetteeddawaa gidenna; I wordduwaa” yaagiide, A mootiino.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Ubbaappe sinthatiyaa yewuwaa (1:1-11)

Phawuloosanne Qoronttoosan de7iyaa ammaniyaawantta (1:12-7:16)

Yihudaan de7iyaa ammaniyaawanttoo imetteedda maaduwwaa (8:1-9:15)

Phawuloosi bare kiitetteedda maataw eqettanaw shiishsheedda qaalaa markkaa (10:1-13:10)

Wursethaa qutiyaa (13:11-14)

¹ Taani Phawuloosi, Xoossaa sheniyaan, Kiristtoosi Yesuusi kiitetteeddawenne nu ishay Ximootoosi Xoossaw goyinniyaa Qoronttoosa katamaan de7iyaa ammaniyaawanttoonni Akaayiyaan de7iya Xoossaa naanattoo ha dabidaabbiyaa xaafheetto.

² Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe, aadho keekatethayinne sarotethay hinttenttoo gido.

Phawuloosi Xoossaw Shiishsheedda Galataa

³ Xoossaa nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa Aawuwaa, maarotethaa Aawuwaanne menthetuwaa ubbaa Xoossaa galatay gakkoo;

⁴ Xoossay nuuna nu huuphew menthetheedda menthetuwaadan, daro waayyiyaa waayyettiyaawantta nuunikka menthethanaadan, nu waayyiyaa ubbaan I nuuna menthethee.

⁵ Ayissi gooppe, nuuni Kiristtoosa bagganna daro waayyiyaa waayyettiyaawaadan, hewaadankka, qassi nuuna A bagganna daro menthetuwan menthethee.

⁶ Nuuni waayyettooppe, hewe hinttena menthethanaassanne hinttena ashshanaassa; qassi nuuni minettooppe, nuuni danddayeedda waayyiyaa malaa hintteikka genciide danddayana mala, Xoossay hinttewukka qassi menthetuwaanne danddayaa immanaassa.

⁷ Hintte demmana giide, hidootaan naagi utteeddawe daro mina; ayissi gooppe, hintte nuunanna waayyetteddawaadan, hewaadan menthetuwaakka nuunanna akkanawaa nuuni ereetto.

⁸ Nu nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, nuuni Iisiya gadiyan waayyetteedda waayyiyaa hinttena hassayissanaw koyyeetto; nu waayyii nu wolqqaappe darina, nuuna wodhee giide, hirggana gakkanaw, nuuna wogay bayinnawaa dexeedda.

⁹ Nuuni nu bolla hayiquwaa pirdday pirddetteedda yaagiide qoppeeddo; shin hewe haneeddawe hayqqeedda asaa hayquwaappe denthiyaa Xoossaan nuuni ammanetanappe attin, nu huuphiyan ammanettennaadaana.

¹⁰ Xoossay hawaa mala iita hayiquwaappe nuuna ashsheedda; I nuuna ashshana; sinthappekka I nuuna ashshanawaa giide, hidootaan naagi utteeddo.

¹¹ Hintte woosseedda daro woosan nuussi anjjuu simmeedda diraw, daro asay nu diraw Xoossaa galatana mala, hintteikka qassi nuuna woosan maaddana koshshee.

Laametteedda Phawuloosa Qofaa

¹² Nuuni ceeqettiyaawe hawaa; ha sa7an nuuni de7iya de7uu, ubba qassi hinttenanna nuussi de7iya ittippetethay Xoossaa aadho keekatethaanappe attin, asaa aadhdheedda eratethaana gidennawaa, qassi Xoossay immeedda geeshshatethaaninne suuretethaan nuuni de7iyaawaa wozanaa qofay nuussi markkattee.

¹³⁻¹⁴ Ayissi gooppe, hintte nabbabanawunne akeekanaw danddayiyaawaa xalalaa hinttenttoo xaafiyaawaappe attin, nuuni harabaa hinttenttoo xaafokko. Nu Godaa Yesuusa gallassi nuuni hinttenan ceeqettanawaadan, hintteikka nuunan ceeqettana mala, hintte ha77i wurssi akeekenna yewuwaa gidini wurssi akeekana gaade qoppay.

¹⁵ Hewaa taani loytha ereedda diraw, hintte laa77u gede go77ettana mala, ubbaappe kasetaade hintteikko baanaw qofaa qachchaaddi.

¹⁶ Taani Maqidooniyaa baadde hinttenanna gaketanawaanne qassi yaappe simmaadde hintte mataanna Yihudaa aadhdhishshin, hintte taana maaddanawaa qoppa uttaaddi.

¹⁷ Hewaa diraw, taani hewaa qoppaadde taanan ammanettabeykkita? Taani ta qofaa qachchiyaa wode, sa7aa asaadan itti kuthaan, “E, E” woy, “Gidenna, gidenna” gaanaw giiga uttaadditaa?

¹⁸ Shin Xoossay ammanetteeddawaa gidiyaawe tuma gidiyaawaadan, nuuni hinttenttoo odiyaa qaalay “E” giyaawaanne “Gidenna” giyaawaa gidenna.

¹⁹ Ayissi gooppe, taani, Sillaasenne Ximootoosi hintte gidon odeedda Xoossaa Na7ay, Yesuusi Kiristtoosi “E” giyaawaappe attin, “Gidenna” giyaawaa gidenna. Shin Xoossaa bagganna I ubba wodekka “E”.

²⁰ Ayissi gooppe, Xoossay immana geeddabaw ubbaw eeno geeddawe Kiristtoosa bagganna polettana; hewaa diraw, nuuni Kiristtoosa bagganna Xoossaa bonchchoo, amen77i * geetto.

²¹ Xoossay Kiristtoosa bagganna nuunanne hinttena menthetheenne okkee.

²² Nuuni aawaa gidiyaawaa erissiyaa maatafaa I nu bolla wothiide, bare Geeshsha Ayyaanaa waasiyaadan, nu wozanaa gidon wotheedda.

²³ Qassi taani Qoronttoosa beennaan aggeeddawe hinttena Qohennaadaana. Hewe worddo gidooppe taana muranaw ta shemppuwaan Xoossay markka.

²⁴ Nuuni hinttena nashechchanaw hinttenanna ittippe oothiyaawanttappe attin, hintte ammaniyaawan hinttena godetanaw koyyiyaawantta gidokko; ayissi gooppe, hinttenttu hintte ammanussan minniide de7iita.

2

¹ Taani laa7enthuwaa hinttena kayyoyenna mala, hintteikko beennaadan, ta qofaa qachchaaddi.

² Ayissi gooppe, taani hinttena kayyoyiyaawaa gidooppe, ha taani kayyoyeedda hintte taana nashechchanappe attin, oonee taana nashechchanawe?

* **1:20** Amen77i: “Amen77i” giyaa qaalay hawaan “E” yaagettiyyaa bilethaa oyyqqee.

³ Taani hinttentoo he dabidaabbiyaa xaafeeddawe, taana nashechchanaw bessiyaa asatuwan taani kayyottanaw hinttekkoo baanaw koyyabeennawaassa; taani nashettiyyaa wode, hintte ubbaykka qassi nashettanawaa hintte ubbaan ammanettay.

⁴ Ayissi gooppe, taani hinttentoo daro waayyiyaaninne tuggaan qassi daro afothaanna xaafeeddawe, hinttena kayyoyanaassa gidenna; shin taani hinttena ubbatuwaa ay keenaa siiqaytantto hintte eranaadaana.

Bayizzanchchaw Atto Giyaawaa

⁵ Shin itti uray haraa kayyoyeeddawaa gidoope, taani A yewuwaa darissanaw koyyikke; I hinttena ubbatuwaa kayyoyeeddappe attin, ta xalalaa kayyoyibeenna.

⁶ Hintteppe dariya bagga asay he bitaniyaa mala asaa hewaadan murooppe, he muray aw gidanawa.

⁷ Hewaa diraw, he bitani loythi kayyottenna mala, hintte aw atto gaanawunne A menthetanaw bessee.

⁸ Hewaa diraw, hintte A minissiide siiqiyaawaa I erana mala, taani hinttena woossay.

⁹ Ayissi gooppe, hintte taw azazettanaw ubba wode giigi utteeditenttonne qassi paaciyaa hintte danddayintto eranaw, he dabidaabbiyaa hinttentoo xaafaaddi.

¹⁰ Itti uray naaqeeddawaa hintte atto giya wode, taanikka qassi atto gay; taani atto geeddawaa gidoope, atto geeddawaa ayaanne Kiristtoosa sinthan hintte diraw, atto gaaddi.

¹¹ Seexaanay nuukko yiide, nuuna cimmenna mala, taani aatto gaaddi; ayissi gooppe, nuuni A qofaa ereetto.

Ooratha Caaquwaa Oosanchchatuwaa Xoonuwaa

¹² Taani Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaada odanaw Xiro7aadaa beedda wode, Goday yaani taw penggiyaa dooyyi wotheedda.

¹³ Taani ta ishaa Tiita yaani demmabeenna diraw, taw ayyaanay shemppiibeena. Hewaa diraw, yaani de7iya asaa, “Saro de7ite” gaade Maqidooniyaa baaddi.

¹⁴ Shin Kiristtoosa bagganna ubba wode nuuna xoonoo kaaletthiyaa Xoossaa, qassi Kiristtoosa timirttiyaa nu bagganna shittuwaadan, ubbasaa gathiyaawaa galatay gakko.

¹⁵ Ayissi gooppe, nuuni attiyaa asaa gidduwaaninne dhayiyaa asaa gidдон Kiristtoosi Xoossaw yarshshiyaa sawuwaa toshikku giyaa shittuwaa mala.

¹⁶ Nuuni dhayiyaawanttoo zee77iyaa hayquwaa; qassi attiyaawanttoo de7uwaa immiyaa sawiyaa shittuwaa; yaatina, hewaa oothanaw danddayiyaawe oonee?

¹⁷ Nuuni Xoossaa qaalaada gelobaadan, walakkiide zali77iyaa hara cora asatuwaa mala gidokko; shin Xoossay nuuna kiittina, ammanettiide Xoossaa sinthan Kiristtoosa bagganna qaalaada odeetto.

3

Xoossaa Ooratha Caaquwaa

¹ Nuuni shirettiide, nu huuphiyaa sabbanaw doommeeeddooyee? Woy hara asatuwawaadan, sabaa dabidaabbiyaa hinttentoo yeddanaw woy hintteppe akkanaw koyyeetto?

² Hinttenttu hintte huuphiyan asay ubbay eranaadaaninne nabbabanaadan, nu wozanaan xaafetti utteedda nu dabidaabbiyaa.

³ Ha dabidaabbiyaa Kiristtoosi bare huuphiyan xaafiide, nu bolla kiitteeddawe tuma; ha dabidaabbii de7uwaa Xoossaa Geeshsha Ayyaanan asaa wozanaan xaafetteed-dawaappe attin, shuchchaa bolla qalamiyaan xaafettebeenna.

⁴ Nuussi Kiristtoosa bagganna Xoossaan hawaa mala ammanuu de7ee.

⁵ Nu danddayay Xoossaappe yiyaawaappe attin, ha oosuwaa nuuni nu huuphiyan oothanaw danddayeetto giyaawe nuussi ayayiinne baawa.

⁶ Nuuni Ooratha Caaqoo oothana mala, Xoossay nuuna danddayisseedda; he Ooratha Caaquu Geeshsha Ayyaanawaappe attin, xaafetteedda higgiiyaawaa gidenna. Xaafetteedda higgii hayiquwaa ahee; shin Geeshsha Ayyaanay de7uwaa ahee.

⁷ Shuchchaa woociide xaafeedda higgii imettiyaa wode, Xoossaa bonchchuu beeteedda; Muse som77iyaan de7iyaa phoolethay dhayiyaawaa gidoopekka, he phoolethay daro wolqqaama gidiyaa diraw, Israa7eeliyaa asay A som77iyaa tishshshi oothi xeellanaw danddayibeenna. Hayiquwaa ahiyaa higgii oothiyaa oosuu hawaa mala bonchchuwaanna yiyaawaa gidoope,

⁸ Geeshsha Ayyaanay oothiyaa oosuwaa bonchchuu ay keenaa daranee?

⁹ Ayissi gooppe, asay pirdaa akkiya oosuu bonchcho gidoope, asay xilliyaa oosuwaa bonchchuu waaniide daranddeeshsha?

¹⁰ Ayissi gooppe, kase bonchchuu ha77i bareppe loythi aadhdiyaa bonchchuwaa gaasuwan bonchuwaa dhayeeddawe tuma.

¹¹ Ayissi gooppe, he dhayeeddawan bonchchuu de7iyaawaa gidoope, medhinaw de7iyaawaan ay keenaa wolqqaama bonchchuu de7anddeeshsha?

¹² Nuuni hidootaan naagiyaa hawaa malabay nuussi de7iya diraw, qoncciyaan xaliide haasayeetto.

¹³ Israa7eeliyaa asay dhayiyaa bonchchuwaa wurssethaa be7enna mala, bare som77iyaa naxalaan kammeedda Muse mala gidokko.

¹⁴ Shin untuntu wozanay donccilleedda; ayissi gooppe, untuntu Eca Caaquwaa nabbabiyaa wode, hachche gakkanaassikka, he naxalay untuntu wozanaa kammi wotheedda; ooninne Kiristtoosanna gakketiyyaa wode xalalaan he naxalay kichchee.

¹⁵ Shin untuntu Muse maxaafaa nabbabiyaa wode ubbaan hachche gakkanaassikka, he naxalay untuntu wozanaa kammi wotheedda.

¹⁶ Shin Xoossaa Maxaafay, “Ooninne Godaakko simmiyaa wode, awudenne he naxalay qaarettē” yaagee.

¹⁷ Goday Geeshsha Ayyaana. Godaa Ayyaanay de7iyaasaan ayilletethay baawa.

¹⁸ Nuuni ubbaykka naxalaan kamettibeenna som77iyaan Godaa bonchchuwaa be7ana * qassi Geeshsha Ayyaana gidiyaa Godaappe yiyaa he bonchchuu nuuna barena malatissiide, bonchchuwaappe bonchchoo laammana.

4

Phawuloosi Bare Oosuwan Ammanetteedda Asa

¹ Simmi Xoossay nuussi ha oosuwaa bare maarotethan oothanaadan immeedda diraw, nuuni salettokko.

² Nuuni geeman oothiyaa yeellayiyaa oosuwaa ubbaa aggoytte; qassi geniyaa oosuwaakka oothokko; woy Xoossaa qaala wordduwaanna walakkokko. Hewaadankka, tumuwaa qoncciyaan haasayiide, Xoossaa sinthan suure wozanaw nuuna shiishshoytte.

³ Nuuni odiyaa wonggalaa mishiraachchuu geemmeeddawaa gidoopekka, dhayiyaa asatuwaa xalalaw geemmeedda.

⁴ Ha sa7aa xoossay ammanenna asatuwaa qofaa jollisseedda; Kiristtoosa bonchchuwaa, wonggalaa mishiraachchuwaa poo7uwaa barenttoo poo7iyaawaa, Xoossaa malatiyaawaa untuntu be7enna mala, untuntta diggeedda.

⁵ Ayissi gooppe, Yesuusi Kiristtoosi Godaa gidiyawaanne A diraw nuuni nu huuphiyan hinttenttoo qooma gidiyawaa odettoppe attin, nubaa odokko.

3:6 Erm 31:31 **3:7** Kes 34:29 **3:13** Kes 34:33 **3:16** Kes 34:34 * **3:18** naxalaan kamettibeenna som77iyaan: Itti asaa de7uwan sintha hananabay, kahaa garssan pholqqi beettiyaawadan guussaa.

⁶ Ayissi gooppe, “Dhumaappe poo7uu poo7ana” geedda Xoossay nu wozanaan bare poo7uwaa poo7isseedda; qassi I bare bonchcho erathaa poo7uwaa Kiristtoosa sinthan poo7iyaawaa nuussi immanaw poo7isseedda.

⁷ Shin ubbaappe aadhdhiyaa wolqqay Xoossawaappe attin, nuussa gidennawaa bessanaw nuussi ha minjjay urqqaappe medhettedda miishshaa gideedda nu giddon de7ee.

⁸ Nuuni ubba baggannakka un77etteeddo; shin me7erettibeykko; qassi itti itti wode sidheetto; shin nu ubbannakka aggibeykko.

⁹ Nuuni yederssetteeddo; shin Xoossay nuuna olibeenna; qassi nu morkketuu nuuna oli aggeeddino; shin nuuni dhayibeykko.

¹⁰ Qassi Yesuusa de7uu nu asatethan beettana mala, nuuni ubba wode A hayiquwaa nu asatethan tookki yuuyyeetto.

¹¹ Ayissi gooppe, hayiqqiyyaa nu asatethaa bolla Yesuusa de7uu beettana mala, paxa de7iya nuuni A diraw, ubba wode hayqqeetto.

¹² Hewaa diraw, hayquu nu giddon oothee; shin de7uu qassi hintte giddon oothee.

¹³ Xoossaa Maxaafay, “Taani ammaneedda diraw haasayaaddi” yaage; he amanuwaa ayyaanay nuussikka de7iya diraw, nuunikka ammaneetto; hewaa diraw, haasayeetto.

¹⁴ Xoossay, Godaa Yesuusa hayiquwaappe dentheeddawe, nuunakka qassi Yesuusanna hayiquwaappe dentiide, hinttenanna ittippe bare sintha shiishshanawaa ereetto.

¹⁵ Hawe ubbay hintte diraassa; Xoossaa aadho keekatethay daro asaa gakkiya wode, asay Xoossaa bonchchoo daro galataa immana.

Ammanuwan De7ussaa

¹⁶ Hewaa diraw, nuuni salettokko; nuussi haray atto, bolla bagga asatethay wooqqintokka, garssa bagga asatethay gallassan gallassan ooraxxee.

¹⁷ Ayissi gooppe, ha77iw waayyettiyyaa ha guutha waayyii, ubbaappe loythi dariyaa medhinaa bonchchuwaa nuussi beetissana.

¹⁸ Nuuni beettennawaa xeelleettope attin, beettiyaawaa xeellokko; ayissi gooppe, beettiyaabay ha77issa; shin beettennawe medhinaw de7iyaawaa.

5

¹ Ayissi gooppe, nuuni de7iya ha sa7aa dunkkaanii kolettooppe, nuussi asay keexxibeenna gollii, Xoossay keexxeeddawe, saluwan medhinaw de7iyaawaa nuuni ereetto.

² Nuuni ha alamiyaan de7iidde daro ooleettonne saluwan de7ana nu golliyaa mayyanaw loythi amotteetto.

³ Nuuni hewaa mayyiide, kallottokko;

⁴ nuuni ha sa7aa dunkkaaniyan de7iidde, deexettiide ooleetto; ayissi gooppe, hayiqqiyyaa asatethay de7uwan mitettana mala, nuuni mayyanaw koyeettope attin, kallottanaw koyyokko.

⁵ Nuuna hawoo giigisseeddawe Xoossaa; qassi I bare Geeshsha Ayyaanaa waase udiide, immeeddawe A.

⁶ Hewaa diraw, nuuni ubba wode ammanetteetto; qassi nuuni nu gollen ha asatethan de7eedda keenan, Godaappe shaakettiide de7iyaawaakka ereetto.

⁷ Ayissi gooppe, nuuni ammanuwaan de7eettope attin, be7iyaawan de7okko.

⁸ Nuuna ammanthee; qassi ha asatethan nu golliyaa aggi golle biide Godaanna ittippe de7iyaawe nuuna nashechchee.

⁹ Hewaa diraw, nuuni qassi ashuwaan de7ina de7ana dhayina, nu qofay A nashechchanaassa.

¹⁰ Ayissi gooppe, nuuni huuphiyan huuphiyan ootheedda oosuu lo77a gidina, woy iita gidina, nuussi bessiyaawaa akkanaw, Kiristtoosa pirdda oydiyaa sinthan ubbaykka shiiqanaw bessee.

Asaa Xoossaanna Dabboiyaa Oosuwaa

¹¹ Hewaa diraw, nuuni Xoossaw yayyussay ayentto eriide, hewaadan qassi asaakka ammantheetto; Xoossay nuuna ubbanna eree; qassi hinttekka hintte wozanaa qofaan nuuna eriita yaagaade qoppay.

¹² Beettiyaaban ceeqettiyaawantuppe attin, wozanaan de7iyaawan ceeqettenna asatoo hintte odi zaariyaabay de7ana mala, hintte nuunan ceeqettanaadan, nuuni hinttentoo gaasuwa gidanaw koyyiyaawaappe attin, nuuna galatanaw koyyokko.

¹³ Nuuni gooyiyaawaa gidooppe, Xoossaa bonchchuwaassa; woy qassi wozanaanna de7iyaawaa gidooppekka, hinttena go77anaassa.

¹⁴ Kiristtoosa siiquu nuuna giddee; ayissi gooppe, itti asay asaa ubbaw hayiqqeed-dawaa nuuni akeekeddo; hewaa gidooppe asay ubbay aananna hayiqqeedda.

¹⁵ Paxa de7iyaawanttu barenttu diraw hayiqqeeddawoonne qassi hayiquwaappe denddeeddawoo de7anaappe attin, sinthappe barenttu huuphew de7enna mala, I asaa ubbaa diraw hayiqqeedda.

¹⁶ Hewaa diraw, nuuni hawaappe sinthaw oonanne asaa qofaan pirddokko; haray atto, nuuni Kiristtoosa kase asaa qofaan pirddeeddawaa gidooppekka, simmi sinthappe hewaadan pirddokko.

¹⁷ Hewaa diraw, ooninne Kiristtoosanna de7ooppe, ooratha medhetaa; cimay aadhd-heedda; be7ite, ubbabaykka ooraxxeedda.

¹⁸ Kiristtoosa bagganna nuuna barenanna sigetheedda Xoossay ubbabaakka ootheedda; qassi I nuussi haratuwaa barenanna sigethiyaa oosuwaa immeedda.

¹⁹ Xoossay Kiristtoosa bagganna asaa ubbaa barenanna sigethee; asaa nagaraakka asaa bolla paydenna; qassi asaa barenanna sigethiyaa kiitaakka nuussi immeedda.

²⁰ Simmi Xoossay nu bagganna hinttentoo haasayiyaawaadan, nuunikka Kiristtoosa diraw haasayiyaa I kiitteeddawantta; qassi nuuni hinttena, “Xoossaanna sigettite” giide, Kiristtoosa diraw woossetto.

²¹ Nuuni Xoossaa xillotethaa Kiristtoosa bagganna akkana mala, nagaraa erenna Kiristtoosa nu diraw, Xoossay nagaranchcha ootheedda.

6

¹ Hintte nuunanna Xoossaa oosuwaa oothiidde, A aadho keekatethaa akkiide ha-nenna ogiyaan go77ettenna mala, nuuni hinttena woossetto.

² Ayissi gooppe Xoossay,

“Taani injje wodiyaan

neeni giyaawaa sisaaddi;

qassi atotethaa gallassi

neena maaddaaddi”

yaagee. Be7ite, injje wodii ha77a. Be7ite, atotethaa gallassay hachcha.

³ Nuuni nu oosuwaa ooninne boranawaa koyyokko; qassi oonanne dhubbanawaa koyyokko.

⁴ Shin ubbabaani nuuni Xoossaa oosanchchatuwaa gidiyaawaa nu huuphiyan besseeddo; daro gencan, waayyiyaan, metuwan, wolqqaama tuggaan,

⁵ lissuwan shocettiyaawaan, qashuwan, shabbirettusaan, daaburaan, gemi77ishuwaa dhayiyaawan, xoomaan,

⁶ geeshshatethan, eratethan, danddayan, keekatethan, Geeshsha Ayyaan, tumu siiquwan,

⁷ tumuwaa haasayiyaawan, Xoossaa wolqqan nuuni Xoossaa oosanchchatuwaa gidiyaawaa nu huuphiyan besseeddo; qassi xillotethaa toraa ushechcha kushiyan, gondalliyaa haddirssa kushiyan oyqqana.

⁸ Nuuni bonchchetteeddonne tooshetteeddo; boretteedonne galatetteeddo. Qassi tumuwaa haasayeetto; shin asay nuuna wordduwaa giide qoppee.

⁹ Nuuni asay erenna asaa mala; shin asay ubbay nuuna eree; nuuni hayqqeedda asaa mala; shin hintte be7iyaawaadankka de7eetto; muretteedda asaa mala; shin hayiqqibeykko.

¹⁰ Nuuni kayyottiyaawantta gidoopekka, ubba wode nashetteetto. Hiyyeesaa malateetto; shin daro asaa dureyeetto; qassi ayaynne baynna asaa malateetto; shin ubbabaykka nuwaa.

¹¹ Qoronttoosan de7iya asaw, nuuni hinttenttoo qoncciyaan odeeddo; nu uluwaakka hinttena besseeddo;

¹² Nuuni hinttenttoo dhibibeykko; dhibeeddawanttu hinttena. Nuuni nu uluwaa hinttenttoo genthibeykko; shin hintte uluwaa nuussi gentheeddawanttu hinttena.

¹³ Ha77i taani ta naanaw haasayiyaawaadan, hinttenttoo haasayay; nuuni hinttena nu uluwaa besseeddawaadan, hinttekka nuuna hintte uluwaa aassi dooyyiide bessite.

Ammanenna Asaanna Zuppetenna Mala Seeraa

¹⁴ Ammanenna asatuwaanna zuppetiide, giigenna oosuwaa oothoppite. Ayissi gooppe, xillotethawunne nagaraw ayaan gakethay de7ii? Poo7oonne dhumaw ayaan ittippetethay de7ii?

¹⁵ Kiristtoosanne Daabiloosa * ittippe gathiyaabay ayee? Qassi ammaniyaawenne ammanennawe koxxiyaawe ayee de7ii?

¹⁶ Xoossaa Geeshsha Gollewunne eeqaw aybe zuppetethay de7ii? Ayissi gooppe Xoossay,

“Taani untunttu gidдон de7ananne
untunttu gidдон hamettana.

Taani untunttu Xoossaa gidana;
qassi untunttukka ta asatuwaa gidana”

geeddawaadan, nuuni de7uwaa Xoossaa geeshsha golliyyaa.

¹⁷ Hewaadankka, qassi Goday,

“Untunttu gidoppe kesite;
untunttuppe shaakettite.

Tunabaakka bochchoppite.

Taani hinttena mokka akkana.

¹⁸ Qassi taani hinttenttoo aawuwaa gidana;

hinttekka taw attuma naanatuwaanne
macca naanatuwaa gidanita.

Taani Ubbaappe Wolqqaama Goday
hawaa oday”

yaageedda.

7

¹ Hewaa diraw, ta siiqatoo, Xoossay ha ubbabaa nuussi immana geeddawaappe hini baggan, nu ashuwaanne nu shemppuwaa tunissiyaa ubbabaappe nu huuphiyaa ane geeshshoytte; qassi Xoossaw yayyiyaawaan ubbanna geeyyiide de7eetto.

Phawuloosa Nashechcha

* **6:15** *Daabiloosa*: Griikiyaa maxaafay “Beliyar” gee. Hewaa guussay Ibrayisxxiyaan “Beliyal” giyaawaa. Laa77uwaa bilethaykka “Makkalanchchaa” woy “Maaddennawaa” guussaa. **6:16** Wog 26:12; Hiz 37:27; 1Qo 3:16; 6:19 **6:17** Isa 52:11 **6:18** 2Sa 7:14; 1Od 17:13; Isa 43:6; Erm 31:9

² Hintte uluwaa nuuna bessite; nuuni oonanne naaqqibeykko; oonanne qohibeyikko; qassi oonanne cimmibeyikko.

³ Taani hewaa hintte bolla pirddanaw giikke; ayissi gooppe, taani kase hinttenttoo geeddawaadankka, hinttenttu nu wozanaan de7iita; nuuni de7inakka hayqqinakka, ittippe de7eetto.

⁴ Taani haasayiyaawaa hintteppe qosikke; taani hinttenan ceeqettay; nu waayyiya ubbaan taani loytha minnaynne nashettay.

⁵ Ayissi gooppe, haray atto nuuni Maqidooniyaa beedda wode, ubba baggankka waayyetteeddoppe attin, shemppibeykko; hara asaanna walassay de7ee; nu wozanankka yashshay de7ee.

⁶ Shin kawusheeddawantta menthethiyaa Xoossay, Tiito yuussaan nuuna menthethedda.

⁷ Nuuna kasewaappe aathi nashechchiyaawe, Tiito yuussaa xalalaa gidenna; shin hintte A menthetheddawe, hintte taana be7anaw amotteeddawaanne taw qaretteeddawaa qassi hintte taana maaddanaw giigetteeddawaa I nuussi odeedda.

⁸ Ayissi gooppe, ta dabidaabbii hinttena kayyoyeeddawaa gidooppekka, ayissi xaafaaditaashsha giikke; ayissi xaafaaditaashsha goopekka, ta dabidaabbii hinttena guuthaa wodiya kayyoyeeddawaa be7ay.

⁹ Ha77i taana nashechchiyaawe taani hinttena kayyoyeedda diraassa gidenna; shin hintte kayyuu hinttena nagaraappe zaareeddawaa diraassa; ayissi gooppe, nuuni hinttena ayaaninne qohennaadan, Xoossay bare koyyeeeddawaadan, hinttena kayyoyeedda.

¹⁰ Ayissi gooppe, Xoossay koyyiya kayyuu nagaraappe zaariide atotethaakko ahee; hewekka taani bayizzaaddi geenna wozanaa; shin alamiyaa kayyuu hayiquwaa ahee.

¹¹ Xoossay he hintte kayyuwan ay ayifiyaa immeeddentto be7ite. Hinttena ay keenaa denthetheddenttonne hintte geeshshatethaa tumayanaw hinttena ay keenaa zaaruwaa imisseeddentto, ay keenaa hanqqetheeddenttonne ay keenaa taw yashisseeddentto, ay keenaa seelisseeddentto, ayaa keenaa taana laamotisseeddenttonne naaqa oosuwaa oothawantta muranaw ay keenaa giigisseeddentto paacci be7ite; hintte hintte huuphiyan geeshsha gideeddawaa ubbabankka erisseeddita.

¹² Hewaa diraw, taani he dabidaabbiyaa hinttenttoo xaafeddawaa gidooppekka, naaqgeedda uraa woy naaqetteedda uraa diraassa gidenna; shin hintte nuussi woyisaa qoppinttonne Xoossaa sinthan hinttenttoo qonccissanaw taani xaafaaddi.

¹³ Nuuni minneeddawe hewaa diraassa; he nu minotaa bolla, Tiito nashetteeddawaassi nuuni ubbaappe dariya nashechchaa nashetteeddo. Ayissi gooppe, hintte ubbay A hirggaappe shemppisseeddita.

¹⁴ Taani hinttewaa sabbaade aw odina, hintte taana yeellayibeyikkita; shin nuuni hinttenttoo ubba wode tumuwaa haasayeeddo; hewaadankka, nuuni Tiito sinthan hinttewaa sabbeeddawe tuma gideedda.

¹⁵ Hewaa diraw, hintte ubbay aw yayyiide kokkoriidde, A wooti mokkeeditenttonne qassi aw ay keenaa azazetteeditentto I hassayiya wode, hinttena loyhi siiqee.

¹⁶ Taani ubbabaani hinttena ammaniyaa diraw nashettay.

8

Xoossaa Asatuwaa Keekatethaa Imotaa

¹ Nuwaadan Xoossaa asatoo, Xoossaa aadho keekatethay Maqidooniyaa ammaniyaawanttu gidon ootheeddawaa hinttena erissanaw koyyeetto.

² Unttuntu aadhdheedda waayyiyan wolqqaama paaciyaa paacetteeddino; shin unttuntu hiyyeesa gidooppekka, barenttu immiyaawan daro keekinonne qassi wolqqaama nashechchaa nashettiino.

³ Ayissi gooppe, untunttu barenttu wolqqa keenaa qassi haray atto barenttu wolqqaappekka dariyaawaa dosiide immeeddawoo taani markka.

⁴ Untunttu Xoossaa asatuwaa maaddiyaa lo77o oosuwaa nuunanna oothanaw nuuna daro woosseeddino.

⁵ Untunttu nuuni qoppeeddawaappe aathiide ootheeddino; kasetiide untunttu barenttu huuphiyaa Godaw immeeddawaappe guyyiyan, Xoossaa sheeniyaadan, nuussikka barenttu huuphiyaa immeeddino.

⁶ Hewaa diraw, nuuni ha lo77o oosuwaa doommeedda Tiito gujji oothanaadaninne hinttana maaddiide, he oosuwaa polissanaadan A woosseeddo.

⁷ Shin hintte ubbabaani, ammanuwan, haasayan, erathan, wolqqaama lo77o amuwan, nuuna siiqiyaawankka duretteeddawaadan, ha lo77o oosuwankka hinttenttu keeka gidanawaa nuuni koyyeetto.

⁸ Taani hewaa azanaw giikke; shin haratuwaa wolqqaama lo77o amuwaa bagganna hintte siiquu ay keenaa tumentto eranaw gay.

⁹ Ayissi gooppe, hintte nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethaa eriita; Kiristtoosi dure gidi de7iide, hintte A hiyyeesatethan durettanaadan, hintte diraw hiyyeeseedda.

¹⁰ Taani ha yewuwaa hinttana zoriyaawe hawaa; zillaythi hintte doommeeddawaa ha77i wurssiyaawe hinttenttoo lo77a; hintte ooso xalalaw gidennaan, oothana qofawukka kaseteeddawantta.

¹¹ Hintte oothanaw loythi amotteeddawe oothiide poleeddawaanna giiga gidana mala, hinttenttoo danddayetteeddawaadankka oosuwaa polite.

¹² Ayissi gooppe, itti uray immanaw loythi koyyoope, I barew de7eedda keenaa immanaappe attin, aw baynnawaa aappe akkenna.

¹³ Ayissi gooppe, taani haranttu waayyiyaappe shemppina, hintte waayyettite giikke; hintte ubbaykka qaraa de7anaadanappe attin.

¹⁴ Untunttu palahay hintte paca kunthana mala, hinttenttoo ha wodiyaan de7iya palahay untunttu paca kunthana koshshee; laa77uukka hewan qaraan go77ettiino.

¹⁵ Xoossaa Maxaafan, “Darissiide shiishsheeddawoo palahibeenna; qassi guuthaa shiishsheeddawookka paccibeenna” geetettiide xaafetteedda.

Tiitanne A Laggethaa

¹⁶ Shin nuuni hinttenttoo qoppiyaawaa mala, wolqqaama qofaa Tiita qofisseedda Xoossaa galatay gakko.

¹⁷ Tiito hinttekkoo baanaw bare qofaa qachcheeddawe, bare huuphiyan hinttana maaddanaw daro amotteedda gishshaappe attin, nu zoriyaa xalalaa akkeeddawaana gidenna.

¹⁸ Mishiraachchuwaa qaalaa odiyaa bare oosuwaa ammanettiya ammaniyaawanttu sinthaa ubbaan daro bonchchetteedda ishaa nuuni aananna ittippe kiitteetto.

¹⁹ Hewaa bolla qassi, ha nuuni oothiyaa lo77o oosuwaa I nuunanna ittippe oothanawunne Godaa bonchchoo nuuni haratuwaa maaddanaassi loythi amottiyaawaa bessanaw ammaniyaawaa asatu A dooriide suntheeddino.

²⁰ Nuuni oothiyaa ha keeka imotaa diraw, ooninne nuuna zigireenna mala naagetteddo.

²¹ Ayissi gooppe, nuuni Godaa sinthaan lo77obaa oothanawaa xalalaa gidenna; shin asaa sinthankka lo77obaa oothanaw qoppeetto.

²² Nuuni daro gede paacci be7eedda nu ishaa, ubba wode hinttana maaddanaw daro amottiyaawaa, ha asatuwaanna hinttekkoo kiitteetto; qassi ha77i I hinttana daro ammaniyaawaa diraw, hinttana maaddanaw kasewaappe aathiide loythi amottee.

²³ Tiitowaa gidoope, I hinttena maaddanaw taananna ittippe oothiyaa ta laggiyaa; yokko ishatuwaabaa gidoope, untuntu ammaniyaasatu kiitteeddawantanne untuntu de7uu Kiristtoosa bonchchissiyaawaa.

²⁴ Simmi ammaniyaawanttu ubbatuu hintte siiquu tuma gidiyaawaa erana mala, qassi nuuni hinttewaa sabbiyaawe likke gidiyaawaa erana mala, hintte siiquwaa untunta bessite.

9

Pacay De7iyaawantta Maadussaa

¹ Yihudaan de7iya geeshsha asatuwaa maaddanaw yeddiyaabaw taani hinttentoo xaafanaw koshshenna.

² Hintte maaddanaw loythi amottiyaawaa taani eriya diraw, Maqidooniyaa de7iya asaw hinttewaa sabbaaddi. Taani untuntu, “Akaayyaan de7iya ishatuu zillaythippe doommiide, maaddanaw giigetteeddino” yaagaade odaaddi; qassi hintte wolqqaama amuukka untuntuppe dariya baggaa denthetheedda.

³ Shin taani untuntu geeddawaadanka nuuni ha yewuwaa hinttenan ceeqetiyaawe mela gidenna mala, hintte giigetteeddawantta gidanaadan, ha ishatuwa hinttekkkiittay.

⁴ Maqidooniyaa asatuwaa taananna yiide, hintte giigettennan de7ishshin, hinttena demmooppe, nu xalalaa gidennaadan, hintte nuuppe aadhuwaa yeellatanita; shin nuuni hinttena loythi ammiide ceeqetteeddawaassa.

⁵ Hewaa diraw, taani ha ishatuu taappe sinthati hinttekkki biide, hintte immana geedda imotaa kasetiide giigissana mala, untunta woossanaw koshshiyaawaa akeekaaddi. Hewaappe guyyiyan, he imotay taani gakkiiya wode giigi uttanawaa; hewe qassi wolqqaan hintte immiyaawaa gidennaan, dosiide immiyaawaa erissee.

⁶ Hawaa akeekite; guutha zerethaa zeriya uray guutha kathaa cakkana; daro zerethaa zeriya uray qassi daro kathaa cakkana.

⁷ Xoossay nashechchan immiya uraa siiqiyaa diraw, qarettiide woy dosennan immiyaawaa gidennaan, immiya uray huuphiyan huuphiyan bare wozanaan qoppeedawaa immo.

⁸ Xoossay hinttentoo gidiyaawe ubba wode de7anaadaaninne qassi haratookka hintte immanaw gidiyaawe de7anaadan hinttena koshshiyaa ubbabaa hinttentoo immanaw danddayee.

⁹ Xoossaa Maxaafay,
“I hiyyeesaa asaw darissiiide immee;
qassi A xillotethay medhinaw de7anawaa”
yaagee.

¹⁰ Xoossay, zeriyaawoo zerethaanne maanaw qumaa immiyaawe, hinttena koshshiyaa zerethaa ubbaa hinttentoo immana; qassi hintte xillotethaappe daro ayfiyaa ayifisanaw he zerethaa dichchanawaa.

¹¹ Daro asay hintte immiya imotaa nuuppe akkiide, Xoossaa galatanaadan, hintte ubba wode darissiiide immiyaawantta gidana mala, Xoossay hinttena ubba bagganna dureyana.

¹² Ayissi gooppe, ha hintte oothiyaa oosuu Xoossaa naanaw koshshiyaawaa kunthi immiyaawaa xalalaa gidenna; shin Xoossaw daro galataa immiyaawan kumiide goggee.

¹³ Ha hintte oosuu hintte ammanuwaa erissiyaa diraw, daro asay Kiristtoosa wongalaa hintte ammiide markkattiyaawoonne hintte maaduwaa untuntunanne haraa ubbatuwaanna shaakkiide, darissi immiyaawoo Xoossaa bonchchana.

¹⁴ Unttuntu hinttenttoo Xoossaa woossiidae, hinttenan de7iya Xoossaa aadho keekatethay zaway bayinnawaa diraw, hinttena laamoteetto.

¹⁵ Zaway bayinna Xoossaa aadho keekatethaa diraw, Xoossaa galatay gakko.

10

Phawuloosi Mootiyaawanttussi Zaaredda Zaaruwaa

¹ Taani Phawuloosi, hintte, “I nuunanna de7iya wode ashikke” giyaawe, qassi, “Nuuppe haakki de7iya wode nu bolla xalee” giyaawe, lo77anne ashikke gideedda Kiristoosa bagganna hinttena woossay.

² Nuuna ha sa7aa dooyaadan de7iino giide qoppiyaa itti itti asatuwaa bolla taani xalanawaa eray; shin taani hinttekkko biya wode hintte taana xalissenna mala, hinttena woossay.

³ Ayissi gooppe, nuuni ha sa7an de7ooppekka, ha sa7aa asaadan olettokko.

⁴⁻⁵ Ayissi gooppe, nuuni olettiiyaa tooray ha sa7aawaa gidenna. Shin geessuwaa laalanaw wolqqaana de7iya Xoossaa tooraa. Nuuni asaa qofaa dhayisseeetto; qassi Xoossaa eratethaa bolla denddiide dhubbiyaa otero qofaa ubbaa laaleetto. He qofaa ubbay Kiristtoosaw azazettana mala omoddeetto.

⁶ Hintte azazettiiyaa waa poleeddawaappe guyyiyan, azazettennan ixxiyaawaa ubbaa nuuni muranaw giigettana.

⁷ Hintte sinthan de7iyaawaa xeellite; ooninne barena Kiristtoosawaa giide qoppo, hewaa gujji qoppo; Kiristtoosawaa I gideeddawaadan, nuunikka qassi aawaa.

⁸ Ayissi gooppe, Goday nuussi immeedda nu aawotethaani taani loytha otoretiiyaa waa gidoopekka, hewan yeellatikke; he nuussi immeedda aawotethay hinttena keexxanaassappe attin, kolanaassa gidenna.

⁹ Taani ta dabidaabbiyaan hinttena yashissanaw xaafaa malaataade beettanaw kooyyikke.

¹⁰ Ayissi gooppe, itti itti asay, “Phawuloosa dabidaabbii deexonne wolqqaama; shin xeelliyaa wode I daaburanchcha; A haasayaykka pathenna” yaagee.

¹¹ Hewaa mala asay nuuni haakuwan de7iidde xaafiyaa dabidaabbiyaaninne yaani hinttenanna de7iidde oothiyaa oosuwan dummatethi bayinnawaa akeekana koshshee.

¹² Nuuni barena nashshiyaa itti itti asatuwaanna nuuna paydanaw woy likkissanaw kooyyokko; shin unttuntu barena ittuu ittuwaanna likkissiiddinne qassi barena ittuu ittuwaanna qarayiidae, ubbanna eeyeeddino.

¹³ Shin nuuni Xoossay nuussi esseedda zawaa gidon ceeqettiiyaa waaappe attin, he zawaappe pinniide ceeqettokko; he zaway hinttekkokka gakkee.

¹⁴ Nuuni hinttekkko gakkibeennawaa malatiide, zawaa pinnokko; ayissi gooppe, nuuni Kiristoosa mishiraachchuwaa qaalaa odiidae, hinttekkko kase gakeeddo.

¹⁵ Nuuni Xoossay esseedda zawaa pinniide, hara asay otheedda oosuwan ceeqettokko; shin hintte ammanuu dicci dicci biya wode, nuuni hintte gidon oothiyaa oosuwaa zaway kasewaappe loytheta aakki aakki baanawaa giide qoppeetto.

¹⁶ Nuuni mishiraachchuwaa qaalaa hintte de7iyaasaappe hini baggan odana; qassi hara zawaan ooseettidiggeedda oosuwaanka ceeqettokko.

¹⁷ Shin Xoossaa Maxaafay,

“Ceeqettiiyaa uray ooninne

Godaa lo77otethaabaan ceeqetto”

yaage.

¹⁸ Ayissi gooppe, Goday nashshiyaa uraappe attin, barena nashshiyaa uray galatetenna.

11

Phawuloosanne Barena Yesuusi Kiitteedda Giya Worddanchchatuwaa

¹ Hintte ta eeyatethaa guuthaa danddayintto lo77a. Hayyanaa danddayite.

² Xoossay qanaattiyaawaadan, taanikka hinttew qanaatay; ayissi gooppe, taani hinttana itti attumawoo, Kiristtoosaw immana gaade, attumawaa erenna geeshsha wodorattiidan giigissa wothaaddi.

³ Shin shooshshay bare makkalaan Hewaano baletheeddawaadan, Kiristtoosaw hintte immeedda hintte suure qofay bayibeennawe wora banddeeshsha gaade hirggay.

⁴ Ayissi gooppe, itti uray yiide, nuuni hinttenttoo odeedda Yesuusappe hara Yesuusa hinttenttoo odooppe, woy hintte akkeedda Ayyaanaappenne wonggalaappe dumma ayyaanaanne wonggalaa hintte akkooppe, hintte eeno giide akkeeddita guussa.

⁵ Yesuusi kiitteedda ha waannatuwaappe taani ayankka laafiyaawaa taw malatenna.

⁶ Taani haasayiyaa haasayan tamarabeenna asaa gidooppekka, erathan gidikke; shin nuuni hinttenttoo ha yewuwaa asaa ubbaa gidon ubba bagganna qoncciseeddo.

⁷ Woy taani hinttana miishshaa oochchennan, Xoossaa mishiraachchuwaa qaalaa hinttenttoo coo odeeddawenne hinttana dhoqqu oothanaw ta huuphiyaa toochcheed-dawe taw nagaraa gidanddeeshsha?

⁸ Taani hinttenttoo oothanaw hara ammaniyaa asaappe miishshaa akkeeddawoo, hewantta bonqqaaddi.

⁹ Qassi taani hinttenanna de7ishshin, taana metina, hintteppe itti uraakka wayiss-abeykke. Ayissi gooppe, Maqidooniyaappe yeedda ishatuu taana koshsheedda ubbabaa taw immeeddino; taani hinttana waayissenna mala, kase tooko gid-abeenawaadanka sinthawukka tooko gidikke.

¹⁰ Kiristtoosa tumatethay taanan de7ishshin, ha ta ceequu Akaayiyaa gadiyan haqaninne attenna.

¹¹ Taani hawaa ayissi gaytaa? Hinttana siiqenna diraassee? Taani hinttana si-iqiyaawaa Xoossay eree.

¹² Shin he barenttu ceeqettiyaawaan nuuni oothiyaawaadan oothanaw gaasot-tiyaawanttu gaasuwaa digganaw, ha77i taani oothiyaa oosuwaa gujjaade oothana.

¹³ Ayissi gooppe, untunttu Yesuusi kiittibeenna worddo asatuwaa; hewanttu mala asatuu Kiristtoosi kiitteeddawantta malatanaw barenttu malaa laamerethiyaa kiitet-tibeenna worddanchchatuwaanne labanchchaa oosanchchatuwaa.

¹⁴ Hewe maalalissiyaawaa gidenna; ayissi gooppe, Seexaanay bare huuphew poo7uwaa kiitanchchaa malatanaw bare malaa laammee.

¹⁵ Hewaa diraw, Seexaanaa oosanchchatuu xillotethaa oosanchchatuwaa malatanaw barenttu malaa laamoooppe, hewe wolqqaamabaa gidenna; untunttu wursethaan barenttu oosuwaa malaa akkana.

Phawuloosa Gakkeedda Metuwaa

¹⁶ Taani laa7ethuwaakka gay; taana ooninne eeya giide qoppoppo; shin hintte taana, I eeya goopekka, taani guuthaa ceeqettanaadan, taana eeya giite.

¹⁷ Taani hawaadan xalaade ceeqettaadde haasayiyawe, eeyatethaa haasayaappe attin, taana Goday azazina gidenna.

¹⁸ Daro asay ha sa7aaban ceeqettiyaawaa diraw, taanikka ceeqettana.

¹⁹ Hintte aadhdheedda eranchcha gidiyaa diraw, eeya asaawaa nashechchan dand-dayiita.

²⁰ Ayissi gooppe, ooninne hinttana ayilleyooppe, woy hinttewaa mooppe, woy hint-tewaa bonqqooppe, hintte bolla otorettooppe, woy hintte shayyiyaa baqqooppe, dand-dayiita.

²¹ Nuuni hewaa oothanaw daro daaburanchcha gideeddawaa taani yeellataadde oday.

Shin ooninne ittiban xaliide ceeqettooppe, taanikka ceeqettanaw xalay; taani eeya asaadan haasayay.

²² Unttuntu Ibraawee? Taanikka Ibraawe. Unttuntu Israa7eeliyaa asee? Taanikka Israa7eeliyaa asaa. Unttuntu Abraahaame zaree? Taanikka qassi Abraahaama zare.

²³ Unttuntu Kiristtoosa qoomatee? Taanikka untuntuppe aadhdiyaa qoomaa; taani gooyiyaa asaadan haasayay; taani daro ootha daaburaaddi; daro wodiya qashettaadhinne lissuwan shocettaaddi; qassi daro wodiya hayiqqaadde attaaddi.

²⁴ Ayihudatu taana ichcheshu gede, hattamanne uddupunuwaa lissuwan shoceeddino.

²⁵ Roome asay taana heezzu gede xam77aan shoceedda; itti gallassi shuchchan caddi caddiide aggeedda; markkabii heezzu gede me77ina, abbaa gidon itti qammaanne itti gallassaa aqaade peeshaaddi.

²⁶ Taani daro ogiyaa hamettaaddi; taana kuntho haathayinne bonqqanchchatuu bonqqi digiide ashsheedda; qassi ta biittaa asayne Ayihuda gidenna asay bonqqi digiide ashsheeddino. Qassikka katamay, bazzuu, abbay, taana yashisheedda; wordduwaa dabbatuukka taana bonqqi digiide ashsheeddino.

²⁷ Taani daaburaadhinne metootaaddi. Daro gede gemi77ishuwaa dhayaaddi; koshattaaddi; saamettaaddi. Daro gede xoomaaddi; qassi meegettaadhinne kallottaaddi.

²⁸ Harabaa ubbaappekka ubba gallassi taw tookuwaa gideeddabay, woosa golliyaa ubbaw hirggiyaawaa.

²⁹ Daaburiyaawe oonee? Taani daaburikkitaayee? Nagaraan geliyaawe oonee? Taani un77ettaade aw qarettikkitaayee?

³⁰ Taani ceeqettanaw koshshiyaawaa gidoooppe, taani daaburanchcha gidiyaawaa erissiyaawan ceeqettana.

³¹ Medhinaw anjjettedda Xoossay, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa Aawuu, taani worddotennawaa eree.

³² Damasqqo katamaan Aretaasa giya kaatiyaappe garssanna gadiyaa mooddiyaawe, taana oythanaw Damasqqo Katamaa naagissee.

³³ Shin Katamaa gimbbiyaa dirssaa maskkootiyaanna taana taayyiyan duge wothina, aappe kessa akkaaddi.

12

Phawuloosa Saxaa

¹ Ceeqettiyaawe taw ayinne go77ennawaa gidoooppekka, taani ceeqettanaw bessee. Shin taani saxaabaanne Godaappe qonceeddawaa haasayana.

² Tammanne oyddu laythaappe kase, heezzenno saluwaa pude beedda itti bitaniyaa, Kiristtoosa ammaniyaawaa, taani eray; he bitani bare asatethaan beedde woy saxaan beeddentto, taani erikke; Xoossay eree.

³ He bitaniyaa, heezzenno saluwaa pude beeddawaa, eray; I bare asatethaan beeddenttonne woy saxaan beeddentto, taani erikke; Xoossay eree.

⁴ Hewan he bitani asay haasayanaw danddayennawaa, asaa inxxarssayikka haasayanaw danddayennawaa siseedda.

⁵ Taani he bitaniyaaban ceeqettana; shin taani daaburanchcha gidiyaawaa erissiyaa diraw, ta huuphiyaan ceeqettikke.

⁶ Taani ceeqettanaw koyiyaawaa gidoooppekka eeya gidikke; ayissi gooppe, taani tumuwaa haasayay. Shin asay tawaa taanan be7iyaawaappenne taappe sisiyaawaappe aathiide qoppenna mala naagettay.

⁷ Qassi Xoossay taw daro qonceedda wolqqaama yewuwaappe denddeeddawaan otorettennaan digganaw taana caddi oyqqiyaa, Seexaanaa kiitanchchay, taana metoothanawunne taani otorettenna mala, taana naaganaw taw imetteedda.

⁸ Hewaa taappe shaakkana mala, taani Godaa heezzu gede woossaaddi.

⁹ Goday taana, “Ta aadho keekatethay new gidanawa; ayissi gooppe, ta wolqqay ne daaburan polettee” yaageedda; hewaa diraw, Kiristtoosa wolqqay taanan de7ana mala, ta daaburan ceeqettanaw taani daro nashettay.

¹⁰ Taani Kiristtoosa diraw daaburiyaawaan, asaan borettiyaawan, waayyettiyaawan, yederssettiyaawaan, metootiyaawan nashettay; ayissi gooppe, taani daaburiyaa wode, he wode minnay.

Phawuloosi Qoronttoosa Asaassi Un77ettiide Qoppeedda

¹¹ Taani ceeqteeddawaan eeyaaddi; shin hewaa hintte taana wolqqan oosisseed-dita; ayissi gooppe, hintte taana galatanaw bessee; taani ayaaninne erettenaan dhay-oopekka, Yesuusi kiitteedda dhoqqa geettedda ubbatuwaappe laafikke.

¹² Taana Yesuusi kiitteeddawe tuma gidiaawaa erissiyaa mallay, oorathabayenne wolqqaama oosuu hintte giddon daro gencan oosetteedda.

¹³ Taani ta huuphiyan hinttena waayyissabeennawaappe attin, hara ammaniyaa asatuwaappe hintte ayaani laafiitee? Hayyanaa taani hinttena naaqqeeddawaa taw atto giite.

¹⁴ Taani hinttekko baanaw giigoodeppe, hawe taw heezzenno wode; taani hinttena waayissikke. Taani hinttena koyiyaawaappe attin, hintte miishshaa koyyikke; ayissi gooppe, aawuunne aatta barenttu naanaw miishshaa minjjiyaawaappe attin, naanay barenttu aawoonne aattiw minjikkino.

¹⁵ Taani hintte shemppoo taw de7iyaawaa taananna gathaade nashechchaan im-mana; yaatina, taani hinttena loytha siiqiyaa diraw, hintte taana laafaa siiqiitee?

¹⁶ Gidooppekka, taani hinttena wayissabeykke; shin hintte taana, “Neeni nuuna cimmaade makkalaan oyqqaadda” yaaganita.

¹⁷ Taani haray atto, hinttekko kiitteedda itti asaa baggannakka hintteppe go77ettaadditaa?

¹⁸ Tiito hinttekko baana mala, taani woossaaddi; qassi ammaniyaa ishaakka aananna yeddaaddi. Tiito hintteppe go77etteeddee? Nuuni nu oosuwaa itti qofaan ooth-ibeykkoo? Qassi nu hanuukka ittuwaa gidenneeyee?

¹⁹ Nuuni ubba wodekka hintte sinthaan nu huuphew mootettiyaawaa hinttentoo malatii? Nuuni Kiristtoosan de7iyaawanttudun, Xoossaa sinthan ha77i gakkanaassikka haasayeetto. Nu siiqatoo, nuuni oothiyaa ubbabaykka hinttena maaddanaassa.

²⁰ Ayissi gooppe, taani hinttekko biya wode, ooni eri taani koyiyaawaa mala hintte gi-dennaan agganenttonne; qassi taanikka hintte koyiyaawaa mala gidennaan agganent-tonne. Qassi ooni eri hewan palumii, qanaatii, hanqquu, yoray, zigirssay, sarotethaa digussay, otoruu, metuu de7ennaan waayyii aggana; taana yashshee.

²¹ Taani hinttekko laa7ethuwaa biya wode, ta Xoossay hintte sinthan taana kawushshanenttonne yayyay; taani nagaraa kase oothiide, barenttu oothedda tunatethaappe, woshummiyaawaappenne amuwaappe simmibeenna daro asatoo yeekkennaan aggikke gaade yayyay.

13

Wurssethaa Zoriyaanne Sarotaa

¹ Hawe taw hinttekko yuussay heezzenno wode. Ay mootuukka laa77u woy heezzu markkay markkattina pirddettanaw koshshee.

² Taani laa7enthuwaa hinttenanna gakettedda wode, hinttena naagettite gaaddi; ha77ikka haakuwan de7ooppekka, hinttena naagettite gay. Taani qassikka hinttekko biya wode, nagaraa kase ootheeddawanttakka qassi haratuwaa ubbatuwaakka murennan aggikke.

³ Ayissi gooppe, Kiristtoosi ta bagganna haasayiyaawaa erissiyaawaa hintte koyyiita. I hinttenanna haasayiyyaa wode A wolqqaappe attin beettiyaawe A daaburaa gidenna.

⁴ Ayissi gooppe, Kiristtoosi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide, daaburan kaqetteedda; shin Xoossaa wolqqaan paxa de7ee. Ayissi gooppe, I daaburanchcha gideeddawaadan, nuunikka daaburanchcha; shin hinttenanna haasayiyaawan nuuni Xoossaa wolqqaan aananna de7ana.

⁵ Ammanuwan hintte minni de7intto ane hinttena paaccite; hinttena biddite. Kiristtoosi hinttenan de7iyaawaa hintte erikkitee? Hewe dhayooppe paaciyaan kunddeed-dita guussa.

⁶ Nuuni paaciyaan kunddibeennawaa hintte eriyaawaa ammanay.

⁷ Hintte iitabaa mulekka oothenna mala, nuuni Xoossaa woosseetto. Nuuni paaciyyaa danddayiyaawantta gidiide beettanaassa gidenna; shin nuuni paaciyyaa danddayen-nawantta malatiide beettooppekka, lo77obaa hintte oothanaassa.

⁸ Ayissi gooppe, nuuni tumuwaa xalalaw oothanaappe attin, tumuwaappe haraa ayinne oothanaw danddayokko;

⁹ nuuni daaburanchcha shin hintte wolqqaama gidoode nashetteetto. Hintte polo gidana mala nuuni Xoossaa woosseetto.

¹⁰ Taani hintteppe haakuwan de7aadde xaafeeddawe hewaa diraassa; taani hinttekko biya wode, Goday taw immeedda maataani zempaa, hinttena metoohanaw taana waayyii koshshana. He maatay taani hinttena keexxanaw taw imetteed-dawaappe attin, hinttena kolanaw imettibeenna.

¹¹ Wurssethaan taanaadan Xoossaa kaalliyaawantto, saro de7ite; bali baynnaan de7ite; ta zoriyaa sisite; itti wozana gidiide de7ite; sarotethaan de7ite. Siiquwaanne sarotethaa Xoossay, hinttenanna ittippe de7ana.

¹² Ittuu ittuwaanna geeshsha yeretaa yerettiidde sarotettite.

¹³ Xoossaa asaa ubbatuu hinttena saro saro giino.

¹⁴ Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay, Xoossaa siiquu, Geeshsha Ayyaanaa ittippetethay hinttenanna ubbaanna gido. Amen77i.

Phawuloosi Galaatiyaa Asaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Yesuusi Ashshiyaawaa gidiyaawaa odiyaa mishiraachchuwaa qaalay, duma duma sa7aan odettishshiinanne Ayihuda gidenna asaykka ammaniide akki akki bi-ishshin, “Ammaniyaa asa gidanaw Muse higgiiyaa polanaw koshshiiyee koshshennee?” giyaa walassay ittippe dendeedda. He wode Phawuloosi, “Ammaniyaa asa gidanaw Muse higgiiyaa polanaw koshshenna; Yesuusan ooratha de7uwaa demmanaw aani ammano asay, Xoossaa sinthan xillanaw danddayiyaawe ammano xalalaana” yaagiide tamarissuwaa doommeedda. Shin Qeeri Iisiyaa gidon, “Asay Xoossaa sinthan xillanaw Yesuusan ammaniyaawaa xalalaa gidennaan, Muse higgiiyaakka polanawunne qaxxarettanaw koshshee” yaagiide Phawuloosa timirttiyaa phalqqiyaa asatuu de7iino.

Phawuloosi hawaa Galatiyaa kiitaa xaafeeddawe ha bala timirttiyaan cimetteedda asaa suure ammanuwaassinne Ammanuwaa de7uwaassi zaariide kaaalethanaassa. Phawuloosi koyro doommiide, I barena, “Taani Yesuusi Kiitteeddawaa” yaagi erissi-ide doommee. Yesuusi Kiitteeddawaa oothiide A xeeseeddawe Xoossaappe attin, asaa gidennawaanne qassi I kiitetteeddawe Ayihuda gidenna asatuwaassa gidiyaawaa qonccissiide odee. Hewaannakka oyqettiide, asay xillanaw danddayiyaawe ammanuwaa xalalaana gidiyaawaa odee. Wurssetha shemppatuwaan Ammanuwaa eeshshay Yesu-USA ammaniyaa ammanuwaappe kesiya siiquwaappe pulattiyaawaa gidiyaawaa odee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-10)

Phawuloosi Xoossaappe kiitetteedda maataa (1:11-2:21)

Xoossaa aadho keekatethaa mishiraachchuwaa qaalaa (3:1-4:31)

Kiristinnaa la77atethaanne ammanuwaa (5:1-6:10)

Wurssethaa qutiya (6:11-18)

¹ Taani Phawuloosi, Yesuusi Kiristoosinne qassi hayquwaappe A dentheedda Xoos-say Aawuu kiitteeddawaappe attin, asaappe woy asaa bagganna kiitetteeddawaa gidikke.

² Ha taaninne taananna de7iyaa ammaniyaa ishatuu ubbay, Galaatiyaa gadiyan de7iyaa ammaniyaa asaa ubbaw sarotaa kiitetteetto.

³ Xoossay nu Aawuunne nu Goday Yesuusi Kiristoosi hinttentoo aadho keekatethaanne sarotethaa immo.

⁴ Nu Xoossaa, nu Aawuwaa sheniyaan Kiristoosi ha iita oosuu oosettiyya wodiyaappe nuuna ashshana mala, nu nagaraa diraw, bare huuphiyaa immeedda.

⁵ Xoossaw medhippe medhinaa gakkanaw bonchchuu gido. Amen77i.

Mishiraachchuwaa Qaalaa Tumuu Ittuwaa Xalalaa

⁶ Kiristoosa aadho keekatethaan hinttentta xeeseedda Xoossaa aggiide, hara wong-galaakko, hintte elleelliide, wooti simmeedditentto taw oorathabaa gideedda.

⁷ Hinttentta bul77akkiyaawanttunne Kiristoosa mishiraachchuwaa qaalaa geellayanaw koyyiyaa amareedda asatuu de7iinoppe attin, tumuppe hara mishiraachchuwaa qaalay baawa.

⁸ Shin haray atto nuuna gidina, woy saluwaappe kiitanchchaa gidina, nuuni hinttenttoo kase odeedda mishiraachchuwaa qaalaappe dummatiyaawaa hinttenttoo odiyaawaa gidoope, I medhinaw sheqetteeddawaa gido.

⁹ Kase nuuni geeddawaadan, ha77ikka laa7enthuwaa taani oday; hintte akkeedda mishiraachchuwaa qaalaappe dummatiyaawaa ooninne hinttenttoo odooppe, he uray medhinaw shegetteeddawaa gido.

¹⁰ Hawe taana asaappe sabaa koyyiyaawaa malatissii? Malatissenna! Taani Xoossay lo77a giyaawaa koyyay. Woy taani asaa nashechchanaw koyyaytaa? Taani ha77ikka asaa nashechchanaw koyyiyaawaa gidoope, Kiristtoosa aylle gidikke.

Phawuloosi Yesuusi Kiitteeddawaa Gideedda Hanuwaa

¹¹ Ta ishato, taani hinttenttoo odeedda mishiraachchuwaa qaalay asaappe gidenawaa hinttenttoo oday.

¹² Ayissi gooppe, taw Yesuusi Kiristtoosi qonccisseeddappe attin, taani mishiraachchuwaa qaalaasaappe akkabeykke; asay taana tamarissibeenna.

¹³ Kase taani Ayihuda ammanuwan de7iyaa wode, waanaade de7aadditanto, hintte siseeddita; taani Kiristtoosa ammaniyaawantta qaretay baynnaan yederssaaddinne dhayissanaw baaxetaaddi.

¹⁴ Ta wode de7eedda asatuwaappe coratuwaa Ayihuda ammanuwaa higgiyaa naaguwaan aadhdhay; nu aawotuwa wogaa ooppenne aadhdhaade siiqaaddi.

¹⁵⁻¹⁶ Shin Xoossay bare aadho keekatethaan, taani biro ta dayi uluwaan de7ishshin, barew oothanaw taana xeeseedda; aabaa odiyaa mishiraachchuwaa qaalaasaappe Ayihuda gidenna asaw taani odana mala, Xoossay bare Na7aa taw qonccissanaw koyyeedda wode, zorettanaw ookkonne babeykki.

¹⁷ Woy taappe kase Yesuusi kiitteeddawanttunna gaketanaw Yeerusalaame babeykki; shin taani ellekka Arabiyaa geetettiyaa gadiyaa baaddi. Hewaappe Damasqo giyaa katamaa simmaaddi.

¹⁸ Heezzu laythaappe guyyiyan, Phexiroosanna * gaketanaw Yeerusalaame baade, aananna tammanne ichcheshu gallassaa uttaaddi.

¹⁹ Shin Yesuusi kiitteeddawanttuppe Godaa ishaa Yayiqoobappe attin, haratuwaanna gakettabeykki.

²⁰ Taani hinttenttoo xaafiyaawaan worii baawa; taani hinttenttoo wordduwaa odenawaa Xoossay markka!

²¹ Hewaappe guyyiyan, Sooriyaa geetettiyaa gadiyaanne Kilqqiyaa geetettiyaa gadiyaa baaddi.

²² Yihudaan de7iyaa Kiristtoosan ammaniyaawanttu taananna ereta gidikkino.

²³ Shin hara asay, “Nuuna yederssi yuuyyiyaa bitani hawaappe kase I dhayissanaw koyyiyaawaa ammanuwaabaa ha77i odee” giyaawaa untunttu

²⁴ sisiide tabaan Xoossaa galateeddino.

2

Phawuloosi Kiiteettowaa Gidiyaawe Haratuwaa Mataan Eretteedda

¹ Hewaappe simmaade taani tammanne oydu laythaappe guyyiyan, Barinabaasanna laa7enthuwaa Yeerusalaame baadde, Tiitakka taananna akkaade baaddi.

² Xoossay taw saxaan qonccisseedda diraw baade taani ha77i oothiyaa oosuu woy kase ootheeddawe mela antenna mala, Kiristtoosan ammaniyaawantta kaaletthiyaawantta dumma shiishshaade, Ayihuda gidenna asaw taani odiyaa mishiraachchuwaa qaalay ay malentto untunttoo odaaddi.

³ Shin haray atto taananna de7iyaa Tiita I Giriike gadiyaa asa gidishshin, qaxxaretto giide godetibeykkino.

* **1:18 Phexiroosa:** Griike maxaafay Keefaa yaagee. Bilethaykka Aramaayike qaalaan “Zaallaa” giyaawaa.

⁴ Gidooppenneekka, wordduwaan nuussi ishatuwaa malati yiide, nuunanna walaketteedda cora asatuu A qaxxaranaw koyyeeddino. He asatuu Kiristtoosa Yesuusan nuussi de7iyaa nuuni koyyeeddawaadan hanana danddayiyaa la77atethaa wochchiide dhiishanaw, wuu7ettiide nu giddo geliide nuuna ayille oothanaw koyyeeddino.

⁵ Shin mishiraachchuwaa qaalaa tumatethay hinttentunna minni de7ana mala, nuuni haray atto guutha wodiyaakka untunttoo moodettibeykko.

⁶ Shin kaappatuwaa malatiyaawanttu taw aynne ooratha qofaa immibeykkino; hawaa ayissi gaytaa gooppe, hawaappe kase untuntu oona gidinakka taana metiyaabaa gidenna; Xoossay asaa som77iyaa xeelliide pirdenna.

⁷ Shin guyyeppe Xoossay Phexiroosaw, Ayihudatoo mishiraachchuwaa qaalaa odiyaa hadaraa immeeddawaadan, tawukka Ayihuda gidenna asaw mishiraachchuwaa qaalaa odiyaa hadaraa immeeddawaa untuntu be7eeddino.

⁸ Ayissi gooppe, Phexiroosi Ayihudatoo Yesuusi kiiteeddawaa gideeddawaadan, taanikka Xoossaa wolqqaan Ayihuda gidenna asaw Yesuusi kiiteeddawaa gidaaddi.

⁹ Qassi kaaletiyaawantta malatiide beettiyaawanttu, Yayiqoobi, Phexiroossinne Yohaannisi, taw imetteedda aadho keekatethaa eriide, taananne Barnaabaasa nu kushiyaay oyyqiide saroteeddino. Taaninne Barnaabaasi Ayihuda gidenna asaa gidдон oothanaadan, qassi untuntu Ayihudatuwaa gidдон oothanaadan qachchiide dendeeddo.

¹⁰ Untuntu nuuna kaseppekka taani oothanaw qoppaadde de7iyaa hiyyeesatuwaa maaddanawaa xalalaa qofisseeddino.

Phawuloosi Anxxookiyan Phexiroosa Timirttiyaa Phalqqeedda

¹¹ Shin Phexiroosi Anxxookiyaa giyaa katamaa yeedda wode, I bayizzeedda diraw, qoncciyaan taani A, “Neeni bayizzanchchaa” yaagaaddi.

¹² Ayissi gooppe, Yayiqooba matappe kiitetteedda amareedda asay yaanaappe kase Ayihuda gidenna asatuwaanna qumaa mee; shin untuntu yeeddawaappe guyyiyan, Ayihuda gidennawanttu ammaniyaawantta gidanaw qaxxarettanaw koshshee giyaawanttoo yayyeedda diraw, miyaawaa essiide, Ayihuda gidennawanttuppe shaaketteedda.

¹³ Qassi yokko ammaneedda Ayihudatuu Phexiroosanna yashshaa doommeeddino; haray atto Barnaabaasikka untuntunna yashshanchcha gideedda.

¹⁴ Shin untuntu mishiraachchuwaa qaalaa tumatethaadan, suure hamettennawaa be7aade, Phexiroosa he ubba asaa sinthan, “Neeni Xoossaa asaa Ayihuda gidaadde, untuntuudan gidennaan Xoossaa asa gidenna Ayihuda gidennawanttudun de7aa; shin yaatina, wootaade Ayihuda gidennawantta, ‘Ayihudatuwaadan de7ite’ gaade gidday?” yaagaaddi.

Ayihudatuukka Ayihuda Gidennawanttukka Attiyaawe Ammanuwaana

¹⁵ Nuuni yeletaan Ayihuda; “Nagaranchcha gideedda Ayihuda gidenna asatuwaa” gidokko.

¹⁶ Hewaa gidooppekka, asay Yesuusi Kiristtoosa ammaniide Xoossaa sinthan xillanaappe attin, Muse higgiiyaa naaguwaan xillennawaa ereeddo; ashuwaa mayyeedda asay ubbay Muse higgiiyaa naaguwaan xillenna diraw, nuuni nu huuphewukka Muse higgiiyaa naaguwaan gidennaan, Kiristtoosan ammaniide xillana mala, Kiristtoosi Yesuusan ammaneeddo.

¹⁷ Shin nuussi Kiristtoosan de7iyaa ittippetethaan xillanaw koyyiyaawantta gidiide, nu huuphew nagaranchcha gidiide beettooppe, yaatina Kiristtoosi nagaraa tamaris-siyaawe? Hewe mulekka worddo!

¹⁸ Ayissi gooppe, itti kaallakka agga diggeeddawaa taani laa7ethuwaa oothiyaawaa gidoope, taani ta huuphew higgiiyaa menthiyaawaa gidiiyaawaa erissay.

¹⁹ Taani Xoossaw paxa de7ana mala, higgiiyaa bagganna higgew hayqqaaddi.

²⁰ Taani Kiristtoosanna A masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettaade kaqettaaddi; simmi, ha77i paxa de7iyaawe taana gidikke. Shin Kiristtoosi ta gidдон de7ee; taani ha77i de7iyaa de7uu, taana siiqiide, ta diraw, bare huuphiyaa immeedda Xoossaa Na7an de7iyaa ammanuwaana.

²¹ Taani Xoossaa aadho keekatethaa ixikke; asay higgiiyaa bagganna xillotethaa demmiyaawaa gidoope, Kiristtoosi coo mela hayqqeedda guussaa.

3

Xillotethay Ammano Xalalaan Beettee

¹ Akeekay baynna Galaatiyaa asatoo, taani hinttena Kiristtoosi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide kaqetteeddawaa qonccissaade tamarissaaddi. Yaatina, tumoo hintte eeno geenna mala, hinttentta biteeddawe oonee?

² Ane taw ha itti yewuwaa xalalaa odite: Xoossaa Ayyaanaa, higgii giyaawaa naagiide akkeeddite woy ammanuwan sisiide akkeedditee?

³ Hinttenttu hewaa keena eeyee? Xoossaa Ayyaanan de7uwaa doommiide, ha77i hintte wolqqaan poliitee?

⁴ Hinttenttu daaburaa ubbaw aynne maaduu baawee? Tuma maaduu de7ee.

⁵ Yaatina, Xoossay hinttenttoo Geeshsha Ayyaanaa immiyaawenne hintte gidдон malaataa oothiyaawe, Muse higgiiyaa hintte ootheedda dirassee? Woy mishi-raachchuwaa qaalaa sisiide, hintte ammaneedda dirassee?

⁶ Hawaadanka, Abraahaamo Xoossaa ammaneedda diraw, Xoossay A xilluwaadan xeelledda.

⁷ Hewaa diraw, ammaniyaawanttu Abraahaame zare * gidiiyaawaa erite.

⁸ Xoossay Ayihuda gidenna asaa ammanuwan xillisanawaa Xoossaa Maxaafay kaset be7iide, “Ha alamiyaan de7iyaa asay ubbay neenan anjjettana” yaagiide, mishi-raachchuwaa qaalaa Abraahaamossi kasetiide odeedda.

⁹ Hewaa diraw, Abraahaamo ammaniide anjjetteeddawaadan, ammaniyaawanttu aawaad akka anjjettana.

¹⁰ Higgiiyaa oosuwan ammanettiide de7iyaawanttu ubbay sheqaa gidдон de7iino; ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Higgiiyaa maxaafan xaafetteedda ubbabaani de7ennawenne polennawe ooninne sheqetteeddawaa” yaagee.

¹¹ Xoossaa Maxaafay, “Xoossaa sinthaan xillatuu aani ammanettiide de7uwan de7ana” † giyaa diraw, ooninne Xoossaa sinthan higgiiyaa naagiyaawaan xillennawe eretteeddawaa.

¹² Higgii ammanuwan baasetti eqqi beenna; shin Xoossaa Maxaafay, “Higgii giyaawaa poliyaawe aani de7uwan de7ana” yaagee.

¹³ Xoossaa Maxaafan, “Mithaa bolla kaqetti hayqqiyaa ooninne sheqetteeddawaa” geetetti xaafetteedda diraw, Kiristtoosi nu diraw sheqetteeddawaa gidiiide, nuuna higgiiyaa sheqaappe wozi akkeedda.

¹⁴ Kiristtoosi hewaa ayissi ootheeddee gooppe, Xoossay immana gooppe, Geeshsha Ayyaanaa nuuni ammanuwan akkanaadaninne Abraahaame anjjuu bare bagganna Ayihuda gidenna asaa gakkana mala giide ootheedda.

Higgii Hidootaa Qaalaa Kolenna

* **3:7** ammaniyaawanttu Abraahaame zare: Xoossay Abraahaama dooreedda; he diraw ooninneekka Abraahaame na7aa geetetteeddawe, Xoossaa na7aa gidiiyaawe ammanetteedda. **3:29** xeellite. **3:7** Rom 4:16 **3:8** Dom 12:3

† **3:11** “Xoossaa sinthaan xillatuu aani ammanettiide de7uwan de7ana”: Xoossay akkeedda asay ammanuwaappe dendeeddawaan de7uwan de7ee. **3:12** Wog 18:5 **3:13** Zar 21:23

¹⁵ Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani asay giyaawaadan hinttenttoo gay; haray atto laa77u asatuu itti yewuwaa haasayiide, caaquwaa wotheeddawaappe hini baggan, ooninne he caaquwaa billanaw woy harabaa he caaquwaa bolla gujjanaw danddayenna.

¹⁶ Abraahaamonne A zarii Xoossay sinthappe immana giide haasayeeddawaa siseeddino. Xoossaa Maxaafay cora asaw haasayiyaawaadan, “Ne zerethatuwassi” geenna; waagii gooppe, “Ne zarew” yaagee. Hewenne, itti asa xalalaa gee; ikka Kiristtoosa.

¹⁷ Taani giyaawe hawaa; Xoossay Abraahaamossi caaqqiidde, ha caaquwaa taani naagana yaageedda. Oyddu xeetanne hattamu laythaappe guyyiyan yeedda Muse higgii Xoossay wotheedda ha caaquwaa dhayissanawunne sinthappe immana giide haasayeeddawaa digganaw danddayenna.

¹⁸ Ayissi gooppe, Xoossay immiyaa laatay higgsiyan beettiyaawaa gidoope, yaatina Xoossay sinthappe immana giide, qaalaa geleeddawaana gidenna giyaawaa; shin Xoossay immana giide qaalaa geleeddawaan laataa Abraahaamossi immeedda.

¹⁹ Yaatina, higgii ayissi de7ii? Higgii bayizzo oosuwwa gidiyaabay ayentto bessanaw Xoossay immana giide haasayeedda Abraahaame zarii yaana gakkanaw gujjettedda; kiitanchchaa bagganna Muse gaannatiyaawaan imetteedda.

²⁰ Gaannay itti uraa xalalaassa gidenna; shin Xoossay ittuwaa.

Higgiyaa Qofaa

²¹ Yaatina, Xoossay sinthappe immana giide haasayeeddawaa, itti higgii, “Hanenna” yaagii? A77a! Hewaa geenna. Ayissi gooppe, higgii asaw de7uwaa immanaw danddayiyaabaa gidoope, xillotethaykka tumu higgsiyaa azazettiyaawaappe beettee giyaawaa.

²² Shin Yesuusi Kiristtoosa ammanina, Xoossay sinthappe immana giide qaalaa geleedda la77atethay, ammaniyaawanttoo imettana mala, asay ubbay nagaraassi moodettiide de7iyaawaa, Xoossaa Maxaafay odee.

²³ Shin kase ha ammanuu yaanaassi, sinthappe qonccana ammanoo higgii nuuna qashetteedda asaadan gorddi wotheedda.

²⁴ Hewaa diraw, nuuni ammanuwan xillana mala, Kiristtoosi yaana gakkanaw higgii nuuna naagiyaawaa gideedda.

²⁵ Shin ha77i simmi ammanuu yeedda diraw, higgii hawaappe sinthaw nuuna naagiyaawaa gidenna.

²⁶ Hinttenttu ubbay ammanuwaa bagganna Kiristtoosa Yesuusan ittuwaa gideedda Xoossaa naanaa.

²⁷ Ayissi gooppe, hintte Kiristtoosanna ittuwaa gidana mala xammaqetteedda ubbatuu Kiristtoosa mayyeedda.

²⁸ Hewaa diraw, Ayihuda asaa giddoninne Giriike asaa giddon dummatethay baawa; aylliyya woy womaannuwaa giddon dummatethay baawa; attumawaa woy macca asaa giddon dummatethay baawa. Ayissi gooppe, hinttenttu ubbaykka Kiristtoosa Yesuusan itti asa.

²⁹ Hinttenttu Kiristtoosawaa gidoope, simmi hinttenttu Abraahaame zare; † qassi Xoossay sinthappe immana giide qaalaa geleeddawaa laattiyaawantta.

4

Nuuni Xoossaa Naanaa Gidiyaawaa

¹ Shin akeekite; bare aabbuwaa laattiyya na7ay na7atethaan de7iidde, de7iyaawaa ubbaw godaa gidoopekka, ayllatuwaappe aw dummatiyaasay baawa.

3:16 Dom 12:7 **3:17** Kes 12:40 † **3:29** *Abraahaame zare*: Ha77i nuuni Abraahaame golle asa. Hewaassa Phawuloosi Galaatiyaa asaw odiidde, itti asay Yesuusa ammaneedda ammanuwan Abraahaamew tumu na7aa yaagettiide xeegettee. Hewaa guussay Xoossaa na7aa guussaa. 3:7 xeellite.

² Shin bare aabbu geedda wodii wurana gakkanaw, A hadaraa akkeeddawanttu kushiyaaninne A miishshaa naagiyaawanttu kushiyan de7ee.

³ Hawaadan nuunikka qassi na7atethaan de7iyaa wode, ha alamiyaa mooddiyaa ayyaanatuwassi ayllateeddo.

⁴ Shin yaanaw bessiyaa wodii gakeedda wode, Xoossay maccawunnippe yelettowaa, Muse higgew moodettiyaa asaa garssan yeletteeddawaa, bare Na7aa kiitteedda.

⁵ Ayissi kiitteeddee gooppe, higgiiyan moodettiide de7iyaawantta wozanawunne nuuna bare naanaa oothanaw kiitteedda.

⁶ Xoossay hintte A naanaa gidiyaa diraw, “Abbaboo, ta Aabboo” giide waassiyaa bare Na7aa Ayyaanaa, nu wozanaa giddo kiitteedda.

⁷ Hewaa diraw, hawaappe sinthaw neeni Xoossaa na7aa gidiyaawaappe attin, ayll gidakka; qassi neeni A na7aa gidoope, Kiristtoosa bagganna Xoossay qaalaa geel-dabaa laattiyaaawaa.

Phawuloosi Galaatiyaa Asaabaa Hirggeedda

⁸ Shin hintte hawaappe kase Xoossaa erennaan de7iidde, tuma gidenna xoossatuwaassi ayll gidiiide eeno geeddita.

⁹ Shin ha77i Xoossaa eriide, ubbaakka Xoossaan erettiide, laafanne qassi kad-hetteedda ha ayyaanatuwaakko waaniide simmiitee? Shiretti simmi, ayll gidiiide, laa7ethuwaa untunttoo eeno gaanaw koyyiitee?

¹⁰ Dummateedda gallassattuwwaa, agenatuwwaa, wodetuwaanne laythatuwwaa hintte loythi naaguwaan ayllateeddita.

¹¹ Taana hinttebay yashshee; taani hinttenttoo coo gaade mela daaburaadditaashsha?

¹² Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hinttenttuudan haneedda diraw, “Hinttenttukka taanaadan hanite” gaade, hinttentta woossay; hintte taana aynne naaqqibeykkita.

¹³ Taani koyro hinttenttoo mishiraachchuwwaa qaalaa odeeddawe taana harggisishshiina gidiyaawaa hintte eriita.

¹⁴ Taw paxatethay dhayyiide, hinttenttoo paace gidinakka, taana kadhibeykkita; shenetikkabeykkita. Hewaa diraa ubba taana Xoossaa kiitanchchaa mokkiyaawaadan, woy Kiristtoosa Yesuusa mokkiyaawaadan mokkeeddita.

¹⁵ Yaatina, hekko hintte nashettiyaawe beettenna! Taana gidoope, hinttenttoo dand-dayettiyaabaa gidina, taw hintte hinttenttu ayfiyaa wooci imminttonne ixennawaa markkattay.

¹⁶ Yaatina taani hinttenttoo tumuwaa odiyaa diraw, hintte morkke gidaytaa?

¹⁷ Hara asatuu hinttenttoo qarettiyaawaa malatiino; shin untunttu qofay lo77enna; ayissi gooppe, hintte untunttoo qarettana mala, taappe hinttentta shaakkanaw koyyiino.

¹⁸ Shin taani hintte matan de7iyaa wode xalalaan gidennaan, ubba wodekka lo77obaan hintte koyettiyaawantta gidoope lo77a.

¹⁹ Ta siiqo naatoo, Kiristtoosa medhetay hinttenttun beettana gakkanaw, maccawunno oythay sakkiyaa keena, taani hintte diraw sakettay.

²⁰ Shin taani hinttenttoo hirggiyaa diraw, ha77i hintte mata baade hinttenttunna doonan haasayantto, darii dosay.

Aggaarinne Saari Leemisuwaa

²¹ Muse higgiiyan moodettiide de7anaw koyyiyaawanttoo, higgii giyaawaa siskkitee? Ane taw odite.

²² Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Abraahaamossi danggaaxirattippenne godat-tippe yeletteedda laa77u naanay de7iino” yaagee.

²³ Shin danggaaxiratti na7ay asay na7aa yeliyaa maaraadankka yeletteedda; qassi godatti na7ay, Xoossay sinthappe immana giide qaalaa geleeddawaan yeletteedda.

²⁴ Ha laa77u maccawanttu laa77u caaquwassi gidiyaa leemiso. Untuntuppe ittinna, Musessi higgii imetteedda Siinaa Deriyaappe caaquu yeeddawunna, bare naanaa aylletethaw yelaaddu; izakka Aggaaro.

²⁵ Ha Aggaara Arabiyaa geetettiyaa gadiyan de7iyaa Siinaa Deriyaan leemisettaw; qassikka ha77i de7iyaa Yeerusalaamen leemisettaw; ayissi gooppe, Yeerusalaame katamay bare gidдон de7iyaa asaa ubbaanna Muse higgiiyaa aylletethaan de7ee.

²⁶ Shin saluwan de7iyaa Yeerusalaame aylletethaan de7ukku; iza nuussi aatto gideedda Saaro.

²⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay,
“Hannee, yelabeenna manthattee, nashetta;
yeluwaa oythay oyqqi erennawunnee,
ne kooshshaa dhoggu oothaade ilila!

Ayissi gooppe, bare asinaanna
de7iyaa maccawunnippe,
barekka de7iyaa maccawunniw
cora naanay de7ana”
yaagee.

²⁸ Taanaadan ammaniyaawanttoo, nuunikka Saari na7aa Yisaaqaadan, Xoossay sinthappe immana giide qaalaa geleedda naanaa.

²⁹ Shin he wode asaa maaraadan yeletteeddawe, Xoossaa Ayyaanay geeddawaadan yeletteeddawaa yederssi diggowaadan, ha77ikka hewaa mala.

³⁰ Shin Xoossaa Maxaafay waagii? “Danggaaxiratti na7ay godatti na7anna ittippe laattenna diraw, danggaaxiratto izi na7anna ittippe kessa yedda” yaagee.

³¹ Hewaa diraw, taanaadan ammaniyaawanttoo, nuuni godatti naanaa gidiyawaappe attin, danggaaxiratti naanaa gidokko.

5

Kiristtoosan Aylletethaappe Kesussaa

¹ Nuuni aylletethay baynnaan, de7ana mala, Kiristtoosi nuuna aylletethaappe kesseedda; simmi minniide eqqite; laa7enthuwaa aylletethaa morgge mithaan waax-ettoppite.

² Sisite, taani Phawuloosi, hinttentta yaagay; hintte qaxxarettiyaawaa gidoope, Kiristtoosi hinttentta aynne maaddenna.

³ Qaxxarettiyaawaa ubbatuu higgii giyaawaa ubbaa poliide naaganaw bessiyaawaa gujjaade qopethay.

⁴ Higgiiyaa naagiide xillanaw koyyiyaawanttoo, Kiristtoosappe shaaketteedditaa; Xoos-saa aadho keekatethaappekka kunddeedditaa.

⁵ Nuuna gidoope, nuuni Xoossaa Ayyaanaa bagganna ammanuwan xillanaw nashechchaan naageetto.

⁶ Ayissi gooppe, nuuni Kiristtoosi Yesuusanna ittippe de7ooppe, siiquwan oothiyaa ammanuwaappe attin, qaxxarettin akka, qaxxarettennaani aggin akka nuuna aynne maaddenna.

⁷ Kase lo77o woxxiita; shin tumatethaw hintte eeno geenna mala, oonee hinttentta diggeeddawe?

⁸ Ha cimuu hinttentta xeeseedda Xoossaappe yibeenna.

⁹ Asay giyaawaadan, guutha irshshuu munaqaa ubbaa denthee.

¹⁰ Hinttenttu harabaa qoppennawaa taani Xoossaan ammanettay; shin hinttentta metiyaa uray oona gidooппenne, Xoossaappe bare pirdaa akkanawaa.

¹¹ Shin taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hawaa gakkanaw qaxxaray koshshiyaawaa odiyaawaa gidooппe, taana ayissi yederssiinoo? Hewe tuma gidooппe, taani Kiristtoosa masqqaliyaabaa tamarissina aynne metiyaabay baawa.

¹² Hinttentta metoothiyaawanttu barentta barenttookka goyreerikkinoossha!

¹³ Hinttentta gidooппe, taanaadan ammaniyaawanttoo, aylletethaappe kesanaw xeesetteedditaa. Gidooppenneekka aylletethaappe hintte keseeddawaan, hintte asatethaa amuu hinttentta mooddoppo. Hewaa diraa siiquwan ittuu ittoo moodettite.

¹⁴ Ayissi gooппe, higgii ubbay itti haasayan qashetteedda; ikka, “Ne shooruwaa ne huuphiyaadan siiqa” yaagiyaawaa.

¹⁵ Shin hintte ittu ittuwaanna sa7ettiyaawaanne meetettiyaawaa gidooппe, hintte hintte giddon wurenna mala naagettite.

Ayyaanaanne Ashuwaa

¹⁶ Shin sisite; Xoossaa Ayyaanay hinttentta kaaletthiyaawaa gidooппe, hintte ashuwaa amuwaa mulekka polikkita.

¹⁷ Ayissi gooппe, nu ashuu amottiyaawaa Geeshsha Ayyaanay ixxee; qassi Geeshsha Ayyaanay amottiyaawaa nu ashuu ixxee; hawanttu ittuu ittuwaanna ixettiino. Hewaa diraw, hintte dosiyaawaa oothanaw danddaykkita.

¹⁸ Shin Xoossaa Ayyaanay hinttentta kaaletthiyaawaa gidooппe, Muse higgii hinttentta mooddenaa.

¹⁹ Ashuwaa oosuu eretteeddawaa; ikka ayee gooппe, woshummiyaawaa, tunatethaa, aadhdheedda tunatethaa oosuwaa,

²⁰ eeqaw goyinniyaawaa, bitiyaawaa, morkketethaa, palumaa, qanaatiyaawaa, hanqquwaa, barena dosiyaawaa, walaqettiyaawaa, ittuu ittuwaappe shaakettiyaawaa,

²¹ asawaa amottiyaawaa, mathottiyaawaa, yethanchchaa gidiyaawaanne hawantta malatiyaawantta. Kasekka taani hinttenttoo odeeddawaadan, hawantta malatiyaawantta oothiyaawanttoo Xoossaa kawutethaan geliyaasay baawa.

²² Shin Geeshsha Ayyaanaa ayfii, siiquwaa, nashechchaa, sarotethaa, danddayaa, keekatethaa, lo77otethaa, ammanettiyaawaa,

²³ ashikketethaa, bare huuphiyaa naagiyaawaa. Hewantta malatiyaawantta diggiyaa higgii baawa.

²⁴ Kiristtoosa Yesuusabaa gidiyaawanttu barenttu asatethaa A iita qofaannanne A amuwaanna ittippe masqqaliyaa bollan misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

²⁵ Nuussi Geeshsha Ayyaanay de7uwaa immowaappe guyyiyan, nuuna qassi I kaalettho.

²⁶ Ane otorettiyaawaa, woy ittuu ittuwaa hanqqethiyaawaa, woy ittuu ittuwaa qanaatiyaawaa aggoytte.

6

Ittu Ittuwaanna Maadettiyaawaa

¹ Taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttenan Geeshsha Ayyaanay de7iyaawanttu itti uray ay bayizzuwaa oothiide, beettooppekka, ashikketethaa ayyaanay A suurissite; qassi hintte paacettenna mala, hintte huuphiyaa naagite.

² Ittu ittuwaa tookuwaa tookkite; hewaa oothiyaawaan Kiristtoosa higgew azazettiita.

³ Ayissi gooппe, itti uray aynne hanennaan de7iidde, ittibaa I haneeddawaa aw malatooppe, bare huuphiyaa cimnee.

⁴ Shin asay ubbay huuphiyan huuphiyan bare oosuwaa paacco; hewaappe guyyiyan, hara asawaanna likkennaan, bare huuphe oosuwaa xalalaan ammanettiyaawaa demmana.

⁵ Ayissi gooppe, asay ubbay huuphiyan huuphiyan bareppe naagettiyaawaa oothana bessee.

⁶ Shin Xoossaa qaalaa tamaariyaawe barew de7iyaa lo77obaa ubbaa barena tamarissiyaawaanna shaakko.

⁷ Hinttentta hinterekka cimmoppite. Ooninne Xoossaa bolla qilliiccanaw danddayenna; ayissi gooppe, asay bare zeriyaawaa zarethiide qoycana.

⁸ Bare ashuwaa amuwan zeriyaawaa gidoope, ashuwaa amuwaappe hayquwaa qoycana. Shin Xoossaa Ayyaanan zeriyaawaa gidoope, Xoossaa Ayyaanaappe medhinaa de7uwaa qoycana.

⁹ Ane lo77o oosuwaa oothanaw minnoynte. Ayissi gooppe, nuuni minni oothooppe, qoyciyaa wodii sinthappe yaanawaa.

¹⁰ Hewaa gidoope ha oothanaw nuuni danddayiyaawaan, asaa ubbaw lo77obaa oothoytte; shin ubbaappe aathiide, nuunanna ammanuwan de7iyaawanttoo lo77obaa oothoytte.

Wurssethaa Zoriyaanne Sarotaa

¹¹ Taani ta kushiyan, ay mala wolqqaama pidolatuwan, hawaa hinttenttoo xaafaad-ditantto be7ite.

¹² Asaa sinthan lo77iide beettanaw koyyiyaa ubbatuu, hintte qaxxarettana mala koyyiino; shin hewaa untunttu oothiyaawe barenttoo Kiristtoosa masqqaliyaa diraw yederssettennaan attana xalalaassa.

¹³ Ayissi gooppe, untunttu hintte qaxxaretteddawaan ceeqettanaw hinttentta qaxxarettino giinoppe attin, haray atto qaxxaretteddawanttukka barenttu huuphew Muse higgiiyaa naagikkino.

¹⁴ Shin alami taw kaqettina, taanikka alamew kaqetteedda Yesuusi Kiristtoosa masqqaliyaappe attin, taani ceeqettiyaabay harabay taappe haakko.

¹⁵ Ayissi gooppe, Kiristtoosi Yesuusan ooratha medhetaa gidiiyaawe maaddeeppe attin, qaxxarettinakka qaxxarettennaan agginakka aynne maaddenna.

¹⁶ Ha wogaan hamettiyyaa ubbatuwaa bollanne Xoossaa asaa ubbaa bolla, sarotethaynne maarotethay gido.

¹⁷ Taani Yesuusaw mayteedd mallaa ta bollan tokkeedda diraw, hawaappe sinthaw itti asaykka taana metoothoppo.

¹⁸ Taanaadan ammaniyaawanttoo, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenttunna gido. Amen77i.

Phawuloosi Efesoona Asaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Efesoonaan de7iya asaassi xaafeedda kiitaan ubbabaappe aathiide I xeelleeddawe, “Xoossaa qofaa oosuwan peeshshanawe saluwaaninne sa7an de7iyaabay ubbay ittippe shiiqiide, itti Kiristtoosa maataa garssan aqiyaa wodii gakkana” yaagiyaa qofaa (1:10). Hewaa bollanka gujaj Yesuusi Kiristtoosanna ittippe gidiide, asaa zariyaa ubbay ittuwaa gidana mala, ha wolqqaama qofaa oosuwan peeshshanaadan Xoossaa asaa hassayissee.

Efesoona Kiitay koyro saan xaafii ittippetethawaa xaafanaw doommeeddawaa aas-siide, Xoossay Aawuu bare asaa wooti dooreeddentto, untunttukka A na7aa, Yesuusi Kiristtoosan barenttu nagaraappe maarettiide, waani la77a keseeddenttonne Xoos-saa wolqqaama hidootaa qaalay Geeshsha Ayyaanaa bagganna wooti eretteeddentto odee. Laa7ethiyaa shaakuwan qassi xaafii ha kiitaa nabbabiyaawanttu barenttu it-tippetethaa de7uwan Kiristtoosan untunttussi de7iya ittippetethay tuma gidana mala untunttu waaniide de7anaw bessintto qofissee.

Asay Kiristtoosan de7iya ittippetethaan waaniide de7anaw danddayintto dumma dumma hiilla haasayan qoncceddada. Ammaniyaa asay itti asatethaa leemisuwaa gidiyaa wode, Kiristtoosi he asatethaw huuphiyaa gidee. Ammaniyaa asay gimbbiyaa golliyaan leemissetiyaa wode, Kiristtoosi he gimbbiyaa gollew godaa xaphuwaa minissiyaa waanna shuchchaa gidee. Ammaniyaa asay machchiyaadan leemissetiyaa wode, Kiristtoosi asinaadan gidee. Xaafiyaawe Kiristtoosa bagganna qoncceddada Xoossaa aadho keekatethaa daro dhoqqissi nashshi haasayiide, ciimmateedda qofaa shiishshee. I ubbabaakka Kiristtoosa siiquwan, I yarshshettowan, A maarotethan, A aadho keekatethaaninne A sarotethaa bagganna xeellee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Kiristtoosanne ammaniyaa asaa (1:3-3:21)

Kiristtoosan beettiyaa oratha de7uwaa (4:1-6:20)

Wursethah qutiyaa (6:21-24)

¹ Taani Xoossaa sheniyaan Kiristtoosi Yesuusi kiitteedda Phawuloosi, Efesoonaan de7iya Xoossaa naanaw qassi Kiristtoosa Yesuusaw ammanettiide de7iyaawanttoo ha dabidaabbiiyaa xaafay.

² Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe aadho keekatethayinne sarotethay hinttenttoo gido.

Kiristtoosappe Beettiyaa Ayyaanaa Anjuwaa

³ Ayyaanaa anjuwaa ubbaan Kiristtoosa bagganna bolla saluwaan nuuna anjjeedda Xoossaa, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa Aawuwaa, nuuni galateetto.

⁴ Nuuni A sinthan geeshshatuwaanne pokkuu bayinnawantta gidana mala, Xoossay nuuna sa7ay medhettanaappe kase, Kiristtoosa bagganna bare siiquwan dooreedda.

⁵ Xoossay bare sheniyaan bare doseeddawaadan, Yesuusi Kiristtoosa bagganna nuuna bare naanatuwaa oothanaw kasetiide qoppi wotheedda.

⁶ Xoossay bare siiqiya Na7aa bagganna nuussi coo immeedda aadho keekatethaa bonchchuwaa diraw, nuuppe galataa akkanaw hewaa ootheedda.

⁷ Nuuni Xoossaa aadho keekatethaa daruwaadan, Kiristtoosa suuthan wozetteeddo; hewaan Xoossay nu nagaraa atto geedda.

⁸ Xoossay bare aadhdheedda eratethaa ubbaaninne bare wozanaa qofaa ubbaan bare aadho keekatethaa nuussi darissiide immeedda.

⁹ Ayissi gooppe, Xoossay bare qoppeeddawaa oothedda; qassi Kiristtoosa bagganna polanaw qoppi wotheedda xuura yewuwaa nuuna erisseedda.

¹⁰ Xoossay wodiya wurssethay gakkiiya wode polanaw qoppeedda qofay Kiristtoosa waanna udiide, saluwaaninne sa7an de7iya medhetaa ubbaa ittippe aani shishshanawaa.

¹¹ Ubbabay Xoossaa qofaadaaninne I geeddawaadan haneedda; Xoossay kasetiide qoppi wotheeddawaadan, Kiristtoosa bagganna nuuni aawantta gidanaadan, nuuna dooreedda.

¹² Nuuni kasetiide, Kiristtoosa bagganna akkana giide nashechchan naagiyaawanttu, Xoossaa bonchchuwaa galateetto.

¹³ Hinttewukka qassi hewaadan haneedda; tumu kiitaa, hinttenttoo atotethaa aheedda mishiraachchuwaa qaalaa, hintte siseedda wode Kiristtoosa ammaneeddita; Xoossay hinttenttoo immana geedda Geeshsha Ayyaanaa bagganna, hintte Aawaa gidiyaawaa erissiyaa maatafaa hintte bolla wotheedda.

¹⁴ Xoossay bare asaw immana geeddawaa nuuni laattana gakkanaw, Geeshsha Ayyaanaa waasetethaa oyqqeeddo. Hewe qassi A bonchchuwassi, galataa gidanawa.

Phawuloosi Efesoona Asaw Woosseedda

¹⁵ Hewaa diraw, Godaa Yesuusa hintte ammaniyaawaanne geeshshatuwaa ubbaa hintte siiqiyaawaa taani sisoodeppe doommaade,

¹⁶ hinttenttoo Xoossaa galatiyaawaa aggabeyikke; Xoossaa woosaadde hinttewukka woossay.

¹⁷ Qassi Godaa Yesuusi Kiristtoosa Xoossay, bonchchuwaa Aawuu, Xoossaa hintte eranaadan, hinttana aadhdheedda eranchcha oothiyaa qassi Xoossaa hinttenttoo qonccissiyaa Geeshsha Ayyaanaa hinttenttoo immanaadan, taani woossay.

¹⁸ Xoossay hintte akkana giide, nashechchan naagi utteeddawoo hinttana xeeseeddawaanne I bare asaw immana giya anjjuu ay keenaa durentto hintte eranaadan, Xoossay hintte wozanaa dooyyina, A poo7uwaa hintte be7anaadan, taani Xoossaa woossay.

¹⁹⁻²⁰ Qassi A ammaniyaa nuunan A wolqqay loythi othee. Ha nuunan de7iya wolqqayenne hayiquwaappe Kiristtoosa dentiide, saluwaa sa7an Xoosaappe ushechcha bagganna * utisseedda wolqqaama wolqqay ittuwaa.

²¹ Kiristtoosi saluwaa sunthatuwaappe, godatethay de7iyaawanttuppe, wolqqaa-matuwaappenne godatuwaa ubbaappe bolla giidiide mooddee; I ha77i de7iyaa yeleta xalalaan gidennaan, sinthaappe yaana yeletaanikka hara sunthatethaa ubbaappe dhogqee.

²² Xoossay ubbabaa Kiristtoosa gediyaappe garssan moodissiide, qassi Xoossay I ubbabaani ubbaappe bollanna Godaa gidanaadan, woosa gollew A immeedda.

²³ Woosa gollii Kiristtoosa asatethaa; woosa gollii Kiristtoosi ubbasan ubbabaa kunthiyaa A poluwaa.

2

Kiristtoosan Hayiquwaappe De7oo Pinniyaawaa

¹ Hintte azazettennan ixceedda dirawunne hintte nagaraa diraw, kase wodiyaan ayyaana hayiquwaa hayiqqeeddita.

* **1:19-20** ushechcha bagga: Wolqqaanne bonchchuwaa sa7aa. **1:19-20** Maz 110:1 **1:22** Maz 8:6 **1:22** Qol 1:18

² He wode hintte ha alamiyaa yeletaa iita ogiyaa hametteedditaa; carkkuwaa gidдон de7iya wolqqaama ayyaanatuwaa kaappoo qassi Xoossaw azazettenna asaa ha77i mooddiyaa ayyaanaw azazetteedditaa.

³ Nuunikka qassi ubbay he asaa mala; qassi nuuni nu ashuwaa amuwaadan de7eeddo; nu ashuunne nu wozanay koyyeeddawaa ootheeddo. Nuunikka haratuwawaadan, nu medhetaan Xoossaa hanqquwaa akkanaw de7eetto.

⁴ Shin Xoossaa maarotethay dara gidiyaa diraw, bare siiquwaa daruwaadan,

⁵ Nuuni aw azazettennan ixxiide, haray atto ayyaan hayiqqeeddawantta gidinakka, I Kiristtoosanna nuussi de7uwaa immeedda. Xoossaa aadho keekatethan hintte atteedditaa.

⁶ Nuuni Kiristtoosi Yesuusanna saluwaanne sa7aanne mooddanaadan, Xoossay nuuna aananna ittippe hayiquwaappe dentheedda.

⁷ I sinthappe yaana wodiyaan, nuussi Kiristtoosi Yesuusan de7iya keekatethan, ubbaappe aadhdhiyaa bare aadho keekatethaa dhoqqatethaa bessanaw hewaa ootheedda.

⁸ Ayissi gooppe, hintte Xoossaa aadho keekatethan, ammanuwan atteedditaa; hawe Xoossaa imuwaappe attin, hintte oosuwaanna gidenna.

⁹ Hintte daaburan beettibeenna diraw, hintte ceeqettiyaabay ayayiinne baawa.

¹⁰ Ayissi gooppe, nuuni Xoossaa medhetaa; I nuussi kasetiide giigissi wotheedda lo77o oosuwaa nuuni oothanaadan, Kiristtoosi Yesuusa bagganna nuuna medhdheedda.

Kiristtoosan Beettiyaa Ittipetethaa

¹¹ Hewaa diraw, hinttenoo zariyaan Ayihuda gidenna asatoo, barenttu asatethaa bolla kushiyan oosetteeddawan, barena qaxxaretteddawantta giya Ayihudatu, qaxxarettibeennawantta giide xeesiyaawanttoo, hintte kase oonentto akeekite.

¹² He wode hintte Kiristtoosappe shaaketteedditaa; imatha gidiiide, Israa7eeliyaa asaappe haakkiide de7eedditaa; Xoossay bare asaw immana giide caaqqeedda caaquwaappe ayinne demmibeykkita; ha sa7aa bolla hintte demmana giide, nashechchan naagi utteeddawaa demmennaaninne qassi Xoossay bayinnaan de7eedditaa.

¹³ Shin hintte kase haakkiide de7iyaawanttu ha77i Kiristtoosa Yesuusanna de7iide, Kiristtoosa hayiquwan mataa shiiqeedditaa.

¹⁴ Ayissi gooppe, Kiristtoosi Ayihuda asaanne Ayihuda gidenna asaa ittuwaa udiide, nuussi sarotethaa aheedda. Untuntu laa77uwaa shaakkiide, morkke oothi wotheedda morkketethaa godaa bare asatethan koli yeggeedda.

¹⁵ I bare huuphew ha laa77u zaretuwaappe itti ooratha asaa medhdhiide sarotethaa wothanaw, Ayihuda asatuwaa higgiiyaa A azazatuwaanne wogatuwaanna ittippe dhayisseedda.

¹⁶ Kiristtoosi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide hayqqeedda bare hayiquwan morkketethaa dhayiseedda; qassi masqqaliyaa bagganna laa77u zaretuwaakka itti asaa oothi sigethiide, Xoossaakko aheedda.

¹⁷ Kiristtoosi yiide, Xoossaappe haakkiide de7iya hinttenttoo Ayihuda gidennawanttoon, A matan de7iya Ayihudatoo ubbaw, mishiraachchuwaa qaala sarotethaa odeedda.

¹⁸ Ayissi gooppe, nuuni ubbay, Ayihudatuukka Ayihuda gidennawanttukka, itti Geeshsha Ayyaan Kiristtoosa bagganna Aawuwaa sintha shiiqanaw danddayeetto.

¹⁹ Simmi hintte Ayihuda gidenna asatuu hawaappe sinthaw allagaa woy imathaa gidikkita; ha77i hinttenne geeshshatuu itti biittaa asaa; qassi Xoossaw hintte soy asaa.

²⁰ Yesuusi kiitteeddawanttunne timbbitiyaa odiyaawanttu baaseedda baasuwaa bolla hintteikka keexetteedditaa; godaa xaphuwaa minissiyaa waanna shuchchay Kiristtoosi Yesuusa.

²¹ I golliyaa ubbaa ittippe shiishshi oyqqiide, Xoossaa bagganna Geeshsha, Xoossaa Geeshsha golle gidana mala dichchee.

²² Hintte qassi Xoossay bare Ayyaanan de7iya golliyaa gidanaw, haratuwaa ubbaanna ittippe Kiristtoosan keexettiita.

3

Phawuloosi Ammanenna Asaw Ootheedda Oosuwaa

¹ Hewaa diraw, hinttenoo Ayihuda gidenna asatoo, taani Phawuloosi hintte diraw Kiristtoosi Yesuusa qasho asaa gideeddawe, Xoossaa woossay.

² Xoossay bare aadho keekatethan, taani hinttena maaddanaadan, ha oosuwaa taw immeeddawaa hintte loythi siseeddita.

³ Xoossay bare xuura qofaa taw qonccissiide, taana erisseedda; taani hewaa qanthaan xaafaaddi.

⁴ Qassi taani xaafeeddawaa hintte nabbabiyaa wode, Kiristtoosa xuuraa taani woota akeekaadditanttonne eranaw danddayiita.

⁵ Beni wode asay he xuura yewuwaa sisibeenna; shin Xoossay hewaa Yesuusi kiit-teedda Xoossaa naanatoonne timbbitiyaa odiaawantoo, Geeshsha Ayyaanan ha77i qonccisseedda.

⁶ Xuura yewuu hawaa; Ayihuda gidenna asay wonggalaa bagganna, Xoossaa anjjuwaa Ayihudatuwaana ittippe laattiino; untunttu itti asatethan shaakettennaan de7iino; qassi Kiristtoosi Yesuusa bagganna Xoossay immana geeddawaa Ayihudatuwaana shaakkiino.

⁷ Xoossay bare oosuwaa wolqqaa bagganna taw immeedda aadho keekatethan taani ha wonggalaw qooma gidaaddi.

⁸ Taani geeshshatuwaa ubbaa gidon laafiyaawaa gidooppekka, Ayihuda gidenna asaw zaway bayinna Kiristtoosa duretethaa mishiraachchuwaa qaalaa odiyaa ha qaadaa Xoossay taw immeedda.

⁹⁻¹⁰ Qassi taani hewaa Xoossaa xuura qofaa asaa ubbaw qonccissa odana; ubbabaa medhdheedda Xoossay bare xuura yewuwaa beni wode genthi wotheedda. Xoossay ha77i hewaa woosa golliyaa bagganna saluwaa sa7an de7iya kaappatoonne godatethay de7iyaawantoo zaway bayinna bare aadhdheedda eratethaa qonccissanaw ootheedda.

¹¹ Xoossay hewaa nu Godaa Kiristtoosi Yesuusa bagganna I poleedda bare medhinaa qofaadan ootheedda.

¹² Nuuni Kiristtoosi Yesuusanna ittippe gidiide, A ammaniyaa ammanuwan amanettiide, ayinne yayyennaan Xoossaa sintha shiiqanaw danddayeetto.

¹³ Hewaa diraw, taani hinttewaan metootiyaawan hintte hirgenna mala, hinttena woossay; ayissi gooppe, taani hintte bonchchoo metootay.

Kiristtoosa Siiquwaa

¹⁴⁻¹⁵ Hewaa diraw, taani saluwaaninne sa7an de7iya ammaniyaa golliyaa asay ubbay aappe yeedda * Xoossaa sinthan gulbbatay.

¹⁶⁻¹⁷ Xoossay bare bonchchuwaa daruwaadan, bare Geeshsha Ayyaanan, hinttentoo hintte garssa asatethan hintte minniyaa wolqqaa immanaadaaninne, qassi ammanuwaa bagganna Kiristtoosi hintte wozanaa bare golliyaa medhdhanaadan, taani Xoossaa woossay; qassikka hintte xaphuwaa yeddiide, tokettiide siiquwan minnanaadan, Xoossaa woossay.

* **3:14-15 aappe yeedda:** Aappe denddowaan, ittuwa ittuwaa huuphiyan huuphiyan eriyaawaassa.

¹⁸ Qassi geeshshatuwaa ubbaanna Kiristtoosa siiquu ay keenaa aakentto, adussentto, dhoqqenttonne ciimmentto † eriyaa wolqqaa hinttenttu demmanaadan, taani Xoossaa woossay.

¹⁹ Eratethaappe aadhdhiyaa Kiristtoosa siiquwaa hintte eranaadaaninne qassi Xoos-sawaa gidiyaa ubbabaani hintte poli kumanaadan, taani Xoossaa woossay.

²⁰⁻²¹ Simmi nu gidдон oothiyaa bare wolqqaa bagganna nuuni woossiyaawaa woy qoppiyaawaa ubbaappe loythi darissi oothanaw danddayiyaa Xoossaw, woosa golliyaaninne Kiristtoosi Yesuusan ubba wode medhinaappe medhinaa gakkanaw bonchchuu gido. Amen⁷⁷ⁱ.

4

Bollaa Ittippetethaa

¹ Hewaa diraw, taani Godaw oothiyaa diraw qashetteeddawe Xoossay hinttena xeeseedda xeessaw bessiyaa de7uwaa hintte de7anaadan, taani hinttena woossay.

² Ubba wode hintte hintte huuphiyaa kawushshiyaawantta, ashikketuwaanne dand-dayanchchatuwaa gidite; ittuu ittuwaa maaddiyaawan hintte siiquwaa bessite.

³ Hinttena ittipe gathi qachchiyaa sarotethaan, Geeshsha Ayyaanay hinttenttoo immiya ittippetethaa naaganaw minnite.

⁴ Xoossay hinttena xeeseedda hidootay, hintte demmana giide naagi utteeddawe mexxi ittuwaa gidowaadan, itti asatethayenne itti Geeshsha Ayyaanay de7ee.

⁵ Itti Goday, itti ammanuunne itti xinqqatay de7ee.

⁶ Ubbaa Goday, ubbaa bagganna oothiyaawe, ubbaa gidдон de7iyaawe, itti Xoossay, ubbaa Aawuu de7ee.

⁷ Shin Kiristtoosi immeedda imuwaadan, nuuni huuphiyan huuphiyan dumma imuwaa akkeeddo.

⁸ Hewaa diraw, Xoossaa Maxaafay,

“I pude dhoqqasaa keseedda wode,
omoddetteeddawantta afeedda;

asawukka imotaa immeedda”

yaage.

⁹ Yaatina, “Pude keseedda” giyaawe waagiyaawe? I koyiro duge wodhdheedda; hewe sa7aw hirkki wurssethasaa wodhdheedda giyaawaa.

¹⁰ Ha duge wodhdheeddawe bare huuphew A; he I ubbabaa kumanaadan, saluwaa ubbaappe dhoqqiyaasaa pude keseedda.

¹¹ Asaw imotaa immeeddawe A; I ittuwaa ittuwaa Yesuusi kiitteeddawantta, haratuwaa timbbitiyaa odiyaawantta, qassi haratuwaa mishiraachchuwaa qaalaa odiyaawantta, qassikka haratuwaa woosa golliyaa kaaletthiyaawanttanne tamaris-siyaawantta oothi suntheedda.

¹² I hewaa geeshshatuu ubbay ammaniyaa asaa oosuwaa oothanaadaninne Kirist-toosa bollan keexettanaadan giigissanaw ootheedda.

¹³ Qassi nuuni ubbay Xoossaa Na7aa ammaninanne erina beettiyaa ittippetethaakko gakkana; nuuni Kiristtoosa polo dichchaa keenaa dicciide, donza asa gidanaadana.

¹⁴ Nuuni beetan yaanne haanne shocettiide, barenttu cimmiyaa hanotaan asaa balaa ogiyaa kaaletthiyaa geniyaa asaa timirttiyaa carkkuwaa ubbaan sugettiidde, hawaappe sinthaw na7a gidanaw bessenna.

¹⁵ Shin nuuni siiqotethan tumuwaa haasayiidde, huuphe gidiyaa Kiristtoosakko ubbabaani diccanaw bessee.

† **3:18** aakentto, adussentto, dhoqqenttonne ciimmentto: Hawe bessiyaawe saluwan de7iyaa Yeerusalaamo woy Xoossaa siiquwaa woy Xoossaa aadho eraa woy Yesuusa masqqalew de7iyaa bilethaa. **4:8** Maz 68:18

¹⁶ Bollaa gidдон de7iya dumma dumma shaakotay aani ittippe oyqetteeddino; qassi kumentha bollay barew imetteeddasaa ubbaan ittuu ittuwaanna gakeettiide, ittippe oyqgetti utteedda; he dumma dumma shaakotay oothanaw bessiyaawaa oothiyaa wode, kumentha bollay siiquwan dicceenne barena keexxee.

Kiristtoosan Beettiyaa Ooratha De7uwaa

¹⁷ Hewaa diraw, taani hawaa hinttenttoo Godaa sunthan odaynne markkattay. Hintte go77i bayinna qofaa qoppiyaa Ayihuda gidenna asatuwaadan de7oppite.

¹⁸ Unttuntu wozanay dhumaani de7ee; unttuntu ayinne erennawantanne azazettenna diraw, Xoossay immiya de7uwaappe haakkeeddino.

¹⁹ Unttuntu matan yeella giyaawe baawa; unttuntu woshummaw kajeelanaw barenttu huuphiyaa aathi immiino; qassi tunabaa ubbaa paci bayinnaan oothanaw loythi yorattiyaawantta.

²⁰ Shin hintte Kiristtoosawaa hewaadan tamaaribeyikkita.

²¹ Aabaa tumu siseeddita; qassi tumathaykka Yesuusan de7iyaawaa, aappe tamaareeddita.

²² Hintte kase de7iya de7uwaa aggite; qassi bare cimmiyaa amuwan dhayiyaa hintte eca asatethaa dhayissite.

²³ Hintte wozanaynne qofay ubbanna ooraxxanaw bessee.

²⁴ Tumu xillotethaaninne geeshshatethan Xoossaa leemisuwan medhettedda ooratha asatethaa mayyite.

²⁵ Simmi worddotoppite. Nuuni ubbay Kiristtoosa asatethan itti asaa gidiyaa diraw, asay ubbay bare ishaw tumuwaa haasayanaw bessee.

²⁶ Hanqqettite; shin hintte hanqquwan nagaraa oothoppite. Hintte hanqquwan de7ishshin, away wulloppo.

²⁷ Xalahew xoo77iyaa immoppite.

²⁸ Wuu77iyaa uray hawaappe sinhaw wuu77oppo; shin hewaa aggiide, hiyyeesatuwaa maaddanaw, bare kushiyan lo77obaa oothiidde daaburo.

²⁹ Hintte haasayay sisiyaawantta go77ana mala, koshshiyaawaadan menthethiyaa lo77o qaalay hintte doonaappe kesoppe attin, iita qaalay mulekka kesoppo.

³⁰ Xoossay hinttena woziyaa gallassaw hintte attametti utteedda Xoossaa Geeshsha Ayyaanaa kayyoyoppite.

³¹ Ixxiyaa hanotaa, yiilluwaa, hanqquwaa, waasuwanne cashshaa ubbaa iitatethaa ubbanna hintteppe dhayissite.

³² Ittuu ittoo keekitenne qarettite; qassi Xoossay Kiristtoosa bagganna hinttenttoo atto geeddawaadan, hinttekka ittuu ittuwaa atto giite.

5

Poo7uwaan De7ite

¹ Simmi Xoossay siiqiyaa naanatuwaadan, A malatite.

² Qassi Kiristtoosi nuuna siiqiide, bare huuphiyaa Xoossaw nashechchiyaa yarshshuwaadaaninne imotaa udiide immeeddawaadan, hinttekka siiquwan de7anaw bessee.

³ Shin Xoossaa naanaw bessiyaawaadan, hintte gidдон woshummiyaawennee tunatethaa ubbay, woy miishshaa amottiyaawe mulekka sisettoppo.

⁴ Yeellayiyaawenne eeya haasayay woy pathenna qidhii hinttenttoo bessennawaa gidiyaa diraw, hintte matan ubbakka de7oppo; hintte hewaa ubbaa aggiide, Xoossaa galatanaw bessee.

⁵ Hawaa erite; ooninne woshummiyaawaa woy tunabaa oothiyaawaa, woy miishshaa amottiyaawaa gidoope, Kiristtoosa kawutethaanne Xoossaa kawutethaa laatanaw danddayenna; miishshaa amottiyaawe eeqaw goyinniyaawaappe dummatenna.

⁶ Hinttena ooninne pathenna haasayan cimmooppo; ayissi gooppe, hawaa gaasuwan Xoossaa hanqquu azazettenna asaa bolla yaana.

⁷ Simmi hewaa mala asaanna zuppetoppite.

⁸ Ayissi gooppe, kase hintte dhumaani de7eeddita; shin Godaa bagganna ha77i poo7uwan de7iita; poo7uwan de7iya asaadan poo7uwan hamettite.

⁹ Ayissi gooppe, poo7uu lo77otethaa, xillotethaanne tumatethaa ubbaa ayifee.

¹⁰ Godaa nashechchiyaabay ayentto tamarite.

¹¹ Go77i bayinna dhuma oosuwa qonccissi bessiteppe attin aananna walakettoppite.

¹² Unttuntu geeman oothiyaawe haray atto haasayaawekka pokkee.

¹³ Shin ubbabay poo7uwaa kesiyaa wode, qoncciyaan beettana; ayissi gooppe, qoncciyaan beettiyaa ubbabay poo7uwaa.

¹⁴ Hewaa diraw,

“Gemi77ishiyaawoo, beegotta;
hayiquwaappekka dendda;
Kiristtoosi new poo7issanawaa”
yaagee. *

¹⁵ Simmi hintte waani de7intto akeekite; aadhdheedda eratethaanna de7iya asaadan de7iteppe attin, aadhdheedda eratethay bayinna asaadan de7oppite.

¹⁶ Wodii iita gidiyaa diraw, hintte wodiyaa hinttew danddayettowaadan lo77otethaw go77ettite.

¹⁷ Hewaa diraw, Goday koyyiyaawe ayentto akeekiteppe attin, eeya gidoppite.

¹⁸ Qassi hinttenan Geeshsha Ayyaanay qanxxennaan kumoppe attin, hinttena bayizziyaa woyiniyaa giyaa eessaa ushiide mathottoppite.

¹⁹ Mazimuriyaa yethaan, galatiidde yexxiyaawaaninne ayyaana yethaan ittuu ittuwaanna haasayite; qassi galatiyaa yethaaninne mazimuriyaa yexxiyaawaan hintte wozanaan Godaa galatiidde yexxite.

²⁰ Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan, Aawuwaa Xoossaa ubbabaw ubba wode galatite.

Asinaabaanne Machchattibaa

²¹ Kiristtoosaw yayyiidde, ittuu ittoo moodettite.

²² Machchetoo, Godaw moodettiyaawaadan, hintte asinaw moodettite.

²³ Ayissi gooppe, Kiristtoosi qassi woosa gollew huuphe gidiyawaadan, asinaykka bare machchattiw huuphe; qassi Kiristtoosi bare huuphiyan, bare bolla gidiyaa woosa golliya ashshiyaawaa.

²⁴ Shin woosa golli Kiristtoosaw moodettiyaawaadan, machchetuu qassi barenttu asinaw ubbabaani moodettanaw bessee.

²⁵ Asinawoo, Kiristtoosi woosa golliya siiqiide, bare huuphiyaa iziw immeed-dawaadan, hinttekka hintte machchatuwaa siiqite.

²⁶ I woosa golliya bare qaalaaninne haathan meecci geeshshiide, Xoossaw dummayanaw hawaa ootheedda.

²⁷ Kiristtoosi woosa golliya qitay woy deemuwaa cidhdhissiyaawe woy hewaa malatiyaawe bayinnaan, A kumentha bonchchuwaanna geeshshaanne borettennawaa udiide, bare huuphew shiishshanaw koyyeedda.

* **5:14** Hawe mazimuriyaa gidiiidde ammaneedda asay xammaqettiya wode yexettiyaawaa.

²⁸ Simmi qassi asinay bare machchatto bare bollaadan siiqanaw bessee; bare machchatto siiqiyaawe barena siiqee.

²⁹ Ayissi gooppe, bare bollaa ixxiyaa asay mulekka baawa; shin Kiristtoosi woosa goliyaa muziyaawaadaaninne naagiyaawaadan ooninne bare bollaa muzeenne naagee.

³⁰ Ayissi gooppe, nuuni A bollaa dumma dumma asatethaa.

³¹ Xoossaa Maxaafay; “Hewaa diraw, attumawe bare aawuwaanne bare daayo aggiide, bare machchattina ittippe de7ana; untunttu laa77uukka itti ashuwaa gidana” yaagee.

³² Ha xuuray wolqqaama tumatethaa; shin taani hawe Kiristtoosabaanne woosa golliyaabaa odee yaagay.

³³ Gidoopekka, qassi asinay huuphiyan huuphiyan machchiyaa bare huuphiyaadan siiqanaw bessee; machchattakka bare asinaa bonchchanaw bessee.

6

Yeleddawanttubaanne Yelettedda Naanatuwaabaa

¹ Naatoo, hinttana yeleddawanttoo Godaa bonchchiyaawaadan azazettite; ayissi gooppe, hawe oothanaw bessiyaawaa.

²⁻³ “New ubbabay lo77anaadaaninne sa7an ne laythay aduqqanaadan, ne aawuwaanne ne daayo bonchcha” giya azazuu Xoossay immana geedda hidootaana de7iya koyiro azazuwaa.

⁴ Aawatoo, hintte hintte naanatuwaa Godaa seeraaninne zoriyaan dichchiteppe attin, untuntta hanqqethoppite.

Godatuwaabaanne Ayllatuwaabaa

⁵ Ayillatoo, Kiristtoosaw oothiyaawaadan, hintte godatoo yashshatethaaninne kokkorssaan suure wozanaappe azazettite.

⁶ Xoossay geeddawaa oothiyaawanttudun, Kiristtoosa ayillatuwaadan, wozanaappe oothiteppe attin, asaa nashechchanaw oothiyaawaadan, asay be7o giide oothoppite.

⁷ Asaw gidennaan Godaw oothiyaawaadan, dhibennaan wozanaappe oothite.

⁸ Ayille gidina woy womaanuwaa gidina, I oothiyaa lo77o ooso ubbaw Goday huuphiyan huuphiyan woyitanawaa eriita.

⁹ Godatoo, hintte ayilletuwaa naassiyaawaa aggiide, untunttoo hewaadan oothite; hinttenanne untuntta gathi mooddiyaa Goday, oonanne maaddi pirdennawe, saluwan de7iyaawaa eriita.

Xoossaa Olaa Miishshatuwaabaa

¹⁰ Wurssethaan, Godaaninne A wolqqaama wolqqan ubba wode minnite.

¹¹ Xalahiyaa iita cimuwaa te77anaw hintte danddayana mala, Xoossay hinttenttoo immiya ollaa mayuwaa ubbaa mayyite.

¹² Ayissi gooppe, nuuni bolla saluwaa de7iya iita ayyaana wolqqatuwaanna, mooddiyaawanttunna, godatethay de7iyaawanttunne ha dhuma biittaa mooddiyaawanttunna olettiaawaappe attin, asaanna olettokko.

¹³ Hewaa diraw, iita gallasaan * te77anawunne qassi wurssethay gakkanaw wadhetowaappe guyyiyan, minni eqqanaw hintte danddayana mala, Xoossaa olaa miishshaa ubbaa oyqqite.

¹⁴⁻¹⁵ Hewaa diraw, xeessan saqqiyaa dancciyaawaadan tumatethaa dancciide, tiraan wothiyaa olaa miishshaadan xillotethaa mayyiide, hintte gediyaan caammaa wothiyaawaadan sarotethaa mishiraachchuwaa qaalaa odanaw giigiide, minni eqqite.

¹⁶ He ubbaappe aathiide, xalahii yeddiyaa wonddaafiyaa tamaa ubbaa toyissanaw, ammanuwaa ubba wode gondalliyaadan oyqqite.

¹⁷ Atotethaa huuphiyan wothiyaa birataa qoobiyaadan wothite; qassi Geeshsha Ayyaanaa mashshaa gideedda Xoossaa qaala oyqqite.

¹⁸ Xoossaa woossiiddinne A maaduwwaa oochchiidde, ubba wode Geeshsha Ayyaanan Xoossaa woossite. Hewaa diraw, minnite; salettoppite; geeshshatuwwaa ubbaw Xoossaa ubba wode woossite.

¹⁹ Qassi taani yayyennaan wonggalaa xuuraa odanaw, Xoossay ta doonaa dooyyiide, haasayiyaawaa immanaadan, tawukka Xoossaa woossite.

²⁰ Taani ha77i qashuwan de7ooppekka, ha wonggalaa diraw taani kiitetteeddawaa; taani aabaa taw bessiyaawaadan yayyennaan odana mala, taw Xoossaa woossite.

Wurssetha Sarotaa

²¹ Shin taani waana de7inttonne ayaa oothaytantto hinttekka eranaadan, nu siiqo ishay, Godaa oosuwan ammanetteedda qoomay Tikiqoosi, tawaa ubbaa hinttenttoo odanawaa.

²² Nuuni ubbay waani de7intto hinttenttoo odiide, hinttena minissana mala, taani A hinttekko kiittaaddi.

²³ Xoossaa Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe sarotethayenne siiqotethay ammanuwaana ittippe ishatuwwaa ubbaw gido;

²⁴ Dochchenna siiquwan nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa siiqiyaa ubbatuwaanna Xoossaa aadho keekatethay gido. Amen77i.

Phawuloosi Piliphphisiyoosa Asaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Piliphphisiyoosa asaw xaafeedda kiitay xaafetteeddawe, Maqidooniya gidduwan de7iyaa Roomen omoddeteedda Piliphphisiyoosa geetettiya gadiyaan de7iyaa ammaniyaawantussa. Hawanttu Phawuloosi koyro ammanthiide shiishsheeddawantta. Unttuntu Roome gade yeleta gido dirawunne qassikka kare gadeppe yeedda wogaaninne ammanuwan daroppe ayyiino. Phawuloosa bollan untntuntu daroppe hanqqteedda gaasuukka hawaa (Kit 16:20). Ha kiitay xaafetteeddawe, hara ammaniya oosanchchatuu Phawuloosa qofaa phalqqi phalqqiide waayisiyaa wodiyaananne Piliphphisiyoosa ammaniyaawanttu gidдон dendeedda worddo timirttiyaa gaasuwan A wozanay daro kayyottiide me77eedda wodenne qasho goliyaan I de7iyaa wodiyaana. Gidoshshin, Phawuloosi Yesuusi Kiristtoosa minissiide ammaniya asaa gideedda diraw, ha kiitaa bollan qonccide beettiyaawe nashechchaanne kumentha ammanettiyaawaa.

Phawuloosi ha kiitaa xaafeedda koyro gaasuu A metuwaa wode A maaddanaw Piliphphisiyoosa ammaniya asay imotaa aw kiitteedda diraw, untntunta galatanaassa. A bollanka untntuntu bollanka dumma dumma metuu gakkeeddawaa gidoopekka, untntuntu xalana malanne kumentha ammanettiide de7ana mala, ha gakteedda injjiyan untntunta menthethee. Ayyuwaanne otoruwaa diggiide, Yesuusi Kiristtoosa ashikketethan untntuntu kumana mala, minissiide untntunta hassayiseedda. Yesuusi Kiristtoosanna ittippe gideeddawaan untntuntu demmeedda de7uu Xoosaa aadho keekatethaappe pulteeddawaanne untntuntu ammanuwan akkeeddawaa gidiaawaappe attin, Ayihudatuwaa wogatuwaa poliyaawan beetteeddawaa gidennawaa untntunta hassayisee. Yesuusi Kiristtoosanna ittuwaa gidiide de7iyaa ubbatoo Xoosay immiyaa sarotethaabaanne nashechchaabaa untntuntussi xaafee.

Ha kiitay erettiyaawe nashechchaa, ammanettiyaawaa, ittippetethaanne Kiristtinna ammanuwaaninne de7uwan minniide de7iyaawaa geeshshiide bessiyaawaana. Hewaa bollakka gujjiide, Phawuloosi Piliphphisiyoosan de7iyaa ammaniya asatuwaa siiqiyaa wolqqaama siiquwaa qonccisee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-11)

Phawuloosassi de7eedda de7uwaa hanotaa (1:12-26)

Kiristtinna de7uwaa leemisuwaa (1:27-2:18)

Ximootoosassinne Ephafiroodiituussassi de7iyaa qofaa (2:19-30)

Ammanuwaa egettiyaawanttuppe naagettana mala odetteeddawaa (3:1-4:9)

Phawuloosi Piliphphisiyoosa ammaniyaawanttussi shiishsheedda galataanne maqquwaa (4:10-20)

Wursethaa qutiyaa (4:21-23)

Sarotaa

¹ Nuuni Yesuusi Kiristtoosa oosanchchatuu Phawuloosinne Ximootoosi, Kiristtoosa Yesuusan de7iyaawanttoo, Piliphphisiyoosa giya katamaan de7iya geeshshatoo ubbatoo, ammaniyaawantta kaaletthiyaawanttoonni maaddiyaawanttoo ha dabidaabbiyaa xaafetto.

² Nu Aawuwaa Xoosaa appenne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe aadho keekatethayinne sarotethay hinttentoo gido.

Phawuloosi Woosseedda Galataa Woosaa

³ Taani hinttena hassayiya wode ubbaan ta Xoossaa galatay.

⁴⁻⁵ Hintte koyiro gallasaappe hanno gakkanaw, mishiraachchuwaa qaalaa odiyaawaan taana maaddeedda diraw, taani ubba wode hinttenttoo ubbaw nashechchan Xoossaa woossay.

⁶ Qassi hinttenttu gidдон lo77o oosuwaa doommedda Xoossay, Kiristtoosi Yesuusi simmiyaa gallassay gakkanaw polanawaa eray.

⁷ Taani hinttenttoo ubbaw hewaadan qoppanaw bessee; ayissi gooppe, taani hinttena ubba wode hassayay. Ha77i taani qashuwan de7iyaawaaninne wonggalaw mootetiyaawan, qassi wonggalaa minissa essiyaawaaninne, Xoossay taw qaadeedda qaadaa hinttekka taananna gishi akkeedditaa.

⁸ Ayissi gooppe, taani hinttena ubbatuwaa Kiristtoosi Yesuusappe yiyaa siiquwan ay keenaa siiqintto, Xoossay taw markka.

⁹⁻¹⁰ Qassi taani hinttenttoo Xoossaa woossiyaawe hawaa; lo77obaa ayaanneekka dooranaw hinttenttu danddayanaadaaninne, qassi hinttenttu siiquu tumu eratethaananne akeeka ubbaanna ittippe gujji gujji diccanaadan, Xoossaa woossay; yaatiide Kiristtoosi simmiyaa gallassan hinttenttu suurene pokkuu baynnawantta gidana.

¹¹ Qassi hinttenttu shemppuukka Xoossaa bonchchoonne galataw Yesuusi Kiristtoosa bagganna beettiyaa xillotethaa ayfiyaa ayifana.

Phawuloosi Qashuu Wonggalay Aakkanawaa Diggibeenna

¹² Taanaadan Xoossaa kaalliyaawantto, ha taana gakkeeddawe mishiraachchuwaa qaalay aakkanaadan tumu maaddeeddawaa hinttenttu erana mala koyyay.

¹³ Taani Kiristtoosa diraw qashetteeddawaa, kaatiyaa golliyaa naagiyaa ubbatuunne hawaan de7iya haratuu ubbatuu eriino.

¹⁴ Qassi taani qashetteeddawe nu ishatuwaappe dariyaawaanttu Godan loythi amanettiide, Xoossaa qaalaa yashshi baynnaan kasewaappe xaliide odanaadan maaddeedda.

¹⁵ Tumuppe ittuu ittuu qanaatiyaa dirawunne palumiyaa diraw, Kiristtoosawaa odiino; shin haranttu lo77o amuwan odiino.

¹⁶ Hawanttu Xoossay taw wonggalaa naagiyaa oosuwaa immedda diraw, siiqiide qaalaa odiino.

¹⁷ Shin yokkonttu taani qashuwan de7ishshin, ta bolla waayyiyaa ahanawaa untuntntoo malatina, barena siiqiyaa wolqqaama amuwan Kiristtoosawaa odinoppe attin, wozanaappe odikkino.

¹⁸ Aynne baawa; malatissiyaa odonne gido woy tumu odonne gido, ay ogiyaaninne Kiristtoosawaa odoope, taani hewan nashettay. Sinthanawukka qassi taani nashetana.

¹⁹ Ayissi gooppe, taani hinttenttu woosaaninne Yesuusi Kiristtoosa Ayyaanaappe yiyaa maaduwan attanawaa eray.

²⁰ Ta wolqqaama amuunne Xoossaappe akkana gaade taani nashechchan naagiyaa naagu ayee gooppe, taani paxa de7inakka woy hayiqqin akka yayyennaan, kasewaadan ha77ikka ta kumentha asatethan Kiristtoosi bonchchettanawaappe attin, taani haray atto ittibankka yeellatennaan attanaassa.

²¹ Ayissi gooppe, taw de7uu Kiristtoosa; qassi hayiquukka taw go77a.

²² Shin taani paxa de7iyaawaan daro go77iyaawaa oothanawaa gidoope, haqawaa dooranentto taw eretenna.

²³ Taani ha laa77u yewatuwan meetootay; ha de7uwaappe shaakettanawunne qassi Kiristtoosanna ittippe de7anaw amottay; Kiristtoosanna ittippe de7iyaawe ubbaappe aadhdheedda daro lo77obaa.

²⁴ Shin taani hayiqqiyaawaappe hinttenttu diraw paxa de7iyaawe hinttena daro koshshiyaawaa.

²⁵ Hawe tuma gidiyaawaa taani geeshshaade eray; qassi ammanuwan hinttenttu diccanaadaaninne nashettanaadan, taani hinttenanna ubbaanna paxa de7ana.

²⁶ Hewaa diraw, taani hinttenanna laa7ethuwaa yiyaa wode, Kiristoosa Yesuusanna hintte de7iya de7uwan, tabaan ceeqettiyaabay hinttenttoo darana.

²⁷ Gidooppekka, hinttenttu hinttenttu huuphew Kiristoosa wonggalaw bessiyaa de7uwaa de7ite; taani hinttena baade woy be7ana dhayina, hinttenttu itti qofaan minniide eqqeeddawaanne, qassi wonggalaa ammanoo itti wozanaa gidiide ittippe baaxetiyaawaa sisana.

²⁸ Hintte morkketuwassi ayankka yayyoppite; hewe untunttoo untunttu dhishissee; shin Xoossay hinttena xoonissiyaa diraw, hinttenttoo atotethaa dhishissee.

²⁹ Ayissi gooppe, Kiristoosaw oothiyaa qaaday hinttena gakkeeddawe hinttenttu aani ammanana xalalaassa gidennaan A diraw waayyiyaakka akkanaassa.

³⁰ Taani kase baaxetishshin hinttenttu be7eeddawaa mala baaxiinne qassi ha77ikka taani baaxetiyaawaa hinttenttu sisiyaawaa malay hinttena gakkeedda.

2

Kiristoosi Barena Kawushsheeddawaa Leemisuwaa

¹ Kiristoosan hinttenttu de7iyaa de7uu hinttena wozanthii? A siiqu hinttena menthethii? Geeshsha Ayyaananna hinttenttoo ittippetethay de7ii? Hintte ittuu ittuwassi keekitennee qarettiitee?

² Yaatooppe, hinttenttu qofaan, siiquwan, wozanaaninne qofaa poluwan ittuwaa gidiide, taana polo nashechchite.

³ Hinttena siiqiyaawaan woy ceeqettanaw koyyiyaa mela amuwan ittibaanne oothoppite; shin ittuu ittuwaappe dhooqqay yaagiide qoppennaan, ittuu ittuwassi hinttenttu huuphiyaa kawushshite.

⁴ Qassi ittuu ittuwaa go77iyaawaa koyyanaappe attin, hinttenttu huuphe xalalaa go77iyaawaa koyyoppite.

⁵ Kiristoosa Yesuusana de7iya ha ashikketethaa qofay qassi hinttenankka de7anaw bessee.

⁶ I ubba wode Xoossaa gidiide de7eedda;
shin I wolqqaan Xoossaa keena gidiyaa maatay de7iyaawaa bessiyaawaadan paydibeenna.

⁷ Shin I bare sheniyaan ubbabaa aggiide, *
aylliyaa medhetaa akkeedda;
qassi asaa malatiide qoncceedda.

⁸ I barena kawushsheedda;
hayqoo, ubba haray atto,
masqqaliyaa bolla hayqqanawukka azazetteedda.

⁹ Hewaa diraw, Xoossay A loythi dhooqqu dhooqqu ootheedda;
qassi sunthaa ubbaappekka aadhdhiyaa
dhooqqa sunthaa aw immeedda.

¹⁰ Hewaa diraw, saluwaaninne sa7an
sa7aappe garssan de7iya ubbay
Yesuusa sunthaa bonchchanaw gulbbatana.

¹¹ Qassi asay ubbay Yesuusi Kiristoosi Godaa yaagiide,
Xoossaa Aawuwaa bonchchoo markkattana.

Ha Sa7an De7iya Asaassi Poo7o Gidiyaawaa

* **2:7** ubbabaa aggiide: I barena mela udeedda guussaa. **2:10** Isa 45:23

¹² Hewaa diraw, ta dabbatoo, taani hinttenanna de7iyaa wode ubbaan hinttenttu taw azazetteeddawaadan, ha77i taani hinttenttu matan de7enna wodekka, hinttenttu kase-waappe aathiide taw azazettanaw bessee; yashshatethaaninne kokkorssaan hinttenttu atotethaa polanaw oothite.

¹³ Ayissi gooppe, Xoossay hinttena barew eeno giissanaadaaninne qassi I qoppeed-dawaa hinttenttu oothanaadan hinttenttu gidдон ubba wode oothee.

¹⁴⁻¹⁵ Geellanne nagaranchcha asaa gidдон pokkuu baynnawantta, geeshshatuwaa, Xoossaa naanatuwaadankka pokkuu bayinnawantta gidite; qassi zuuzummennan woy iitabaa qoppennaan ubbabaa oothite. He asaa gidдонikka saluwan poo7iya xoolint-tiyaadan poo7iidde,

¹⁶ de7uwaa mishiraachchuwaa qaalaa untunttoo odite; he wode ta daaburayinne ta oosuu mela dhayibeennawe erettiyaa diraw, Kiristtoosi simmiyaa gallassi taani hinttenan ceeqettana.

¹⁷ Haray atto hinttenttu ammanuu Xoossaw yarshshiyaa yarshshuwaa bolla ta suuthay ushshaa yarshshuwaadan gukkooppekka, taani nashettay; hinttenanna ub-baanna ittippe nashettay.

¹⁸ Hewaadan hinttekka qassi nashettanaw bessee; taananna ittippe nashettite.

Ximootoosinne Eppafiroditoosi Ootheedda Oosuwaa

¹⁹ Shin taani hinttenttu de7uwaabaa sisaade nashettanaadan, Ximootoosa hinttekko ellekka yeddanaawaa Godaa Yesuusaa ammanettay.

²⁰ Ayissi gooppe, hinttenttu de7uwaabaw wozanaappe hirggiyaa A mala asay haray ooninne taw baawa.

²¹ Ayissi gooppe, haratuu ubbatuu barenttu huuphe go77aa koyyiino; Yesuusi Kirist-toosawaa koyyikkino.

²² Shin na7ay bare aabbu oothiyaawaadan, Ximootoosi taananna ittippe gidide, wonggalaa oosuwaa ootheeddawan, ammanettiya asaa gidiyaawaa erisseeddawaa hinttenttu eriita.

²³ Hewaa diraw, taani yewuu haniyaawaa be7aade, elekka A hinttekko yeddana gaade qoppay.

²⁴ Taani ta huuphew mata wodiyaan hinttekko baanawaa Godan ammanettay.

²⁵ Shin taani ta ishaa Eppafiroditoosa, taananna ittippe ta bagga gidide ootheed-dawaa, oletteeddaawaanne, qassi taana maaddiyaawan hinttenttoo kiitettiide ootheed-dawaa hinttekko kiittanaw koshshiyaawaa qoppaaddi.

²⁶ Ayissi gooppe, I hinttena ubbaa be7anaw laamotee; qassi I saketteeddawaa hint-tenttu siseedda diraw, bare wozanaan daro metootee.

²⁷ I tumu sakettiide, hayiqqi atteedda; shin Xoossay aw qaretteedda; A xalalaw gidennaan kayyuu kayyuwaa bolla gujettennaadan, tawukka qaretteedda.

²⁸ Simmi hinttenttu laa7enthuwaa A be7iide nashettanaadan, tawukka ta wozanaa kayyuu irxxanaadan, taani ellekka A hinttekko yeddana.

²⁹ Hewaa diraw, Godan de7iya ishaadan, kumentha nashechchan A morkite; qassi A malatiyaa asaa ubbaakka bonchchite.

³⁰ Ayissi gooppe, hinttenttu hinttenttu huuphew taana maaddana danddayenna maaduwwaa maaddanaw, Kiristtoosa oosuwaa diraw, bare shemppuwaa shenekoo giide, hayiqqi atteedda.

3

Tumu Xillotethaa

¹ Wurssethaan, taanaadan Xoossaa kaalliyaawantto, Goday hinttenttoo nashechchaa immo. Taani kase xaafeddawaa zaarethaade xaafiyaawe taana waayissenna; qassi he xaafiyaawe hinttena naagana.

² Iitabaa oothiyaawanttuppe, he kanatuwaa eeshshay de7iyaawanttuppe, qaxxaray koshshee giya asatuwaappe naagettite.

³ Ayissi gooppe, nuuni Xoossaa Geeshsha Ayyaanan Xoossaw goyinniyaa dirawunne nu de7uwan Godaa Kiristtoosa Yesuusan nashettiyaa diraw, tumu qaxxaraa qaxxaretteeddawantta; asatethaa bolla oosettiyaawan ammanokko.

⁴ Qassi taw ta huuphiyankka ta asatethan ammanettiyaawe de7ee. Ay asaynne bare asatethan ammanettiyaawe barew de7ee giide qoppoophe, taani aappe loythaa aadhdhay.

⁵ Taani yelettoodeppe hosppuntha gallasaan * qaxxaretaaddi. Taani yeletan Israa7eeliyaa; Biiniyaama zare; walakay bayinna Ayihuda asaa. Ayihuda higgiiyaa naagiyaawan gidoope, taani Parisaawe;

⁶ Ayihuda ammanoo seelaa gidoope, taani ammaniyaawantta waayissaaddi; itti uray Muse higgew azazettiide xilliyaawaa baggaa gidoope, taanan pokkobay beetibeenna.

⁷ Shin taana go77iyaa he ubbabaa Kiristtoosa diraw bayeeddawaadan payday.

⁸⁻⁹ Tumakka, hewanttu xalalaa gidenna; taani ta Godaa Kiristtoosi Yesuusa eriyaawe ubbabaappe loythi aadhdhiyaa diraw, ubbabaa taana mulekka go77ennawaadan payday; taani A diraw ubbabaa yegga bashaaddi. Kiristtoosa demmanawunne aananna de7anaw ubbabaa wora oleeddawaadan payday; taani Muse higgew azazettaade demmiyaa ta huuphe xillotethay taw baawa. Kiristtoosa ammanina, Xoossay immiyya xillotethay, ammanuwan Xoossaa matappe yiyaa xillotethay taw ha77i de7ee.

¹⁰⁻¹¹ Taani Kiristtoosanne A dendduwaa wolqqaa eranaw koyyay; yaataade taani ta huuphew hayiquwaappe denddana yaagiyaawan, A waayiyaa aananna waayyetanawunne A hayquwan A malatanaw amottay.

Gakkiyaasaa Gakkanaw Woxxiyaawaa

¹² Taani ha77i demma diggaaddi woy taanan bali baawa giikke. Shin Kiristtoosi Yesuusi taana barew oothedda woytaa demmana gaade elleellay.

¹³ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawantto, taani hewaa demma diggaaddi gaade qoppikke; shin taani ittibaa oothay; taappe guyyenna de7iyaawaa dogaa de7iyaawaa oyqqanaw wadhettay.

¹⁴ Xoossay Kiristtoosi Yesuusa bagganna bolla de7uwassi xeesiyaa woytaa akkanaw, ta gakkanaw woxay.

¹⁵ Simmi nuuni Ayyaanan minneeddawanttu ubbatuu hawaa qoppaanaw bessee; qassi hintteppe amareeddawanttoo ayaaninne dumma qofay de7ooppe, hewaakka Xoossay hinttenttoo qonccissana.

¹⁶ Gidooppekka, nuuni hanno gakkanaw de7eedda maaraadan, ane sinthaw he maaraa kaalloytte.

¹⁷ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawantto, taani haniyaawaadan hanite. Nuuni hinttenttoo leemisuwaa gideedo; hewaadan hinttekka nuuni hinttenttoo leemisuwaa gideeda maaraa kaalliyaawantta akeekite.

¹⁸ Ayissi gooppe, taani hewaa hinttenttoo kase coratoo odaaddi; qassi ha77i laa7ethuwaakka afoxxaadde hinttenttoo oday; Kiristtoosi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide hayiqqeeddawoo barenttu shemppuu barena morkke oothedda daro asatuu de7iino.

* **3:5** *Taani yelettoodeppe hosppuntha gallasaan:* Hawe Ayihudiyaa attuma naanay yelettoodeppe hosppuntha gallasaan qaxxarettiyaawaa bessee.

¹⁹ Unttuntu wurssethay bashshaa; unttuntu uluu unttunttoo Xoossaa; yeellatanaw bessiyaawan unttuntu otorettiino; qassi ha sa7aabaa xalalaa qoppiino.

²⁰ Ayissi gooppe, nu biittay saluwaana; nuuni qassi saluwaappe yaana nuuna ashshiya Godaa Yesuusi Kiristtoosa naageetto.

²¹ Kiristtoosi ubbabaa bareppe garssan wothanaw danddayiyaa bare wolqqan, nu daaburanchcha asatethaa laammiide, bare bonchcho asatethaa malatissiide oothana.

4

Wurssetha Zoriyaa

¹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, taani siiqiyaawanttoo, laamotiyaawanttoo, taana nashechchiyawaanttoo, taana dhoqqu oothiyaawanttoo, ta dabbatoo, simmi Godan hinttenttu minni eqqanaw bessee.

² Ewoodenne Sinxxiikee, hinttenttu laa77uukka qofaan ittuwaa gidiide, Godan de7anaadan, taani hinttena zoray.

³ Qassi taananna oothiyaa ammanetteeddawoo, neeni ha macca asatuwaa maad-danaadan, taani neena woossay; ayissi gooppe, unttuntu taanannanne unttuntu sun-thay Xoossaa de7uwaa maxaafan * xaafetteedda Qaleminxxoosanna qassi taananna ittippe oothiyaa haratuwaa ubbaanna wonggalaa ubbasaa gathanaw daabureeddino.

⁴ Godaanna hinttenttu de7iya de7uwan ubba wode nashettite; taani hawaa guj-jaadekka gay; nashettite.

⁵ Asay ubbay hinttenttu ashikketethaa ero; Goday matan yaana.

⁶ Xoossaa hinttenttu woossiyaa woosaa ubbaan A loythi galatiidde, hinttena koshshiyaawaa ubbaw woossiteppe attin, ittibawukka hirggoppite.

⁷ Qassi asaa eratethaa ubbaappe aadhdiyaa Xoossaa sarotethay hinttenttu wozanaanne hinttenttu qofaa Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna naagana.

⁸ Wurssethaan, taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, hinttenttu wozanaan lo77obaanne galatissiyaawaa qoppite; tuma gidiyaabaa ubbaa, bonchchissiyaawaa ubbaa, bayizzuwaa gidennabaa ubbaa, geeshshabaa ubbaa, siiquwaa ubbaa, suure gidiyaabaa ubbaa qoppite.

⁹ Hinttenttu taappe tamaareeddawaa, akkeeddawaa, siseeddawaanne be7eeddawaa ubbaa oothite; qassi nuussi sarotethaa immiya Xoossay hinttenanna ittippe gidanawa.

Barew Kiitetteedda Imotaw Phawuloosi Galateeddawaa

¹⁰ Shin daro wodiyaappe guyyiyan, ha77i hinttenttu tawaa laa7enthuwaa qoppanaw doommeedda diraw, taani Godan loythi nashettay; taw qoppanaw hinttenttoo injjeten-nan ixceeddawaappe attin, taw qofaa qoppiita.

¹¹ Taani hawaa taana meteedda diraw giikke; ayissi gooppe, taw de7iyaabay taw gidana † giyaawaa taani tamaaraaddi.

¹² Taani metootiide wooti de7anentto eray; qassi durettiide de7iyaawekka ayentto eray; haqan gidinakka awude gidinakka, taani kaluwaanne koshshaa qassi pacaanne palahaa tamaaraaddi.

¹³ Kiristtoosi taw immeedda wolqqan, ubbabaa oothanaw taani danddayay.

¹⁴ Gidooppekka, hinttenttu ta metuwaa taananna metootiide daro loytheedditaa;

¹⁵ Piliphphisiyoosa asaw, wonggalaa mishiraachchuu koyro hintte giddon odet-teedda; shin taani Maqidooniyaappe keseedda wode, taana ammaniyaa hinttenttuppe attin, haray maaddibeennawaa hinttenttu hinttenttu huuphew eriita; qassi immiyaa-bankka akkiyabankka hintteppe attin, haray taana maaddibeenna.

* **4:3** Xoossaa de7uwaa maxaafan: Xoossaa asaa sunthay xaafettiyaa maxaafaa. † **4:11** taw de7iyaabay taw gidana: Taw de7iyaabaan taani shemppay, kallay, woppugay. **4:15** 2Qo 11:9

¹⁶ Ayissi gooppe, taana metuu oyqqeedda wode, haray atto taani Teselonqqiyaan de7ishshinkka taana zaari zaariide maaddeedda.

¹⁷ Taani hintteewaa bolla harabay gujettanawaa koyyiyaawaappe attin, woyitaa xalalaa akkanaw koyyikke.

¹⁸ Shin taani hinttenttu immeeddawaa ubbaa akkaaddi; qassi taw palahiide gidiyaa de7ee. Hintte kiitteedda ubbabaa Eppafiroditoosappe akkaaddi; koshshiyaa ubbay taw de7ee. Hintte taw kiitteedda imuu Xoossaw sawuwaa toshikku giyaanne I dosiyaa, A nashechchiyaa yarshshuwaa mala.

¹⁹ Qassi ta Xoossay bare bonchcho duretethaa daruwan Kiristtoosi Yesuusa bagganna hinttena koshshiyawaa ubbaa hinttenttoo immana.

²⁰ Nu Xoossaw, nu Aawoo medhinaappe medhinaa gakkanaw bonchchuu gido. Amen77i.

Wurssetha Sarotaa

²¹ Kiristtoosi Yesuusawaa gidiyaa Xoossaa asatuwaa ubbatuwaa saro giite. Taananna hawaan de7iya ishatuu hinttena saro giino.

²² Hawaan de7iya Xoossaa asatuwaa ubbatuu, ubbaappekka aathiide Kaatiyaa Qeesaare golliyaan de7iyaawanttu hinttena saro giino.

²³ Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenanna gido.

Phawuloosi Qolaasiyaasa Asaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Phawuloosi Qolaasiyaasa asaassi xaafeedda kiitay xaafetteeddawe, Efesoone asaw xaafetteedda kiitaanna itti wodiyaana malatee. Hewekka Qeeri Iisiyan, Efesooneppe away doliyaa bagganna beettiyaa Qolaasiyaasan de7iyaa ammaniyaa asatuwaassa gidiide laa77uwaa gidдон de7iyaa dummatethay, Qolaasiyaasa asaw xafetteedda kiitay Kiristtoosi medhetaa ubbaassi huuphe gidiyaawaa bessiya wode Efesoona asaassi xaafetteedda kiitay qassi Kiristtoosi woosa gollew huuphe gidiyaawaa bessee. Ha asatuwaassi qaalaa markkateeddawe Phawuloosa gidana dhayooppekka, Roome gadiyan, Iisiyaa waanna katamaa gidiyaa Efesooneppe untuntussi oothiyaa asatuwaa kiittiyawe A gidiyaa diraw, Qolaasiyaasawukka aawotiyaa hanotay aw de7ee. Qolaasiyaasa ammaniyaawanttu gidдон, “Xoossaa eranawunne kumentha atotethaa demmanaw, asay ubbay ayyaana wolqqatuwaassinne maatay de7iyaawanttussi goyinnanaw koshshee” yaagiyaa worddo asttamaaratuu de7iyaawaa Phawuloosi siseedda. Ha asttamaaratuu harabaa qassi, “Asay ubbaykka qaxxaraa malatiyaa wogatuwaassi moodettanawunne qumaa wogaanne hara wogatuwaa ubbaa naaganaw koshshee” yaagiino.

Phawuloosi ha kiitaa xaafeeddawe tumanchcha gidiyaa Kiristtinnaa kiitaa odiyaawaan, untuntu worddo timirttiyaa phalqqanaassa. I zaareedda zaaruwaappe waannatiyaawe “Yesuusi Kiristtoosi kumentha atotethaa immanaw danddayee; ha hara ammanatuunne oosatu aappe haassanaw danddayiino” yaagiyaawaa. Xoossay Kiristtoosa bagganna ha alamiyaa medhdheedda. Qassi A bagganna zaariide A barekko ahana. Ha alamiyassi Kiristtoosa wozanappe ammaniyaawa xalalaan atotethaa hidootay de7ee. Hawaa maaran Phawuloosi ha wolqqaama timirttii ammaniyaa asaa de7uwan waaniide oosuwaa peeshanaw danddayintto odee.

Ha kiitaa Phawuloosappe akkiide, Qolaasiyaasa gathanaw kiitetteedda Tiikiqoosanna ittippe beeddawe Anaasimoosa gidiyaawaa be7iyaawe go77iyaawaa. Waaniide gooppe, Phawuloosi ha Anaasimoosa geetettiyaa bare oosanchchaabaa dentiide, Pilimoonaw hara kiitaa xaafeedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-8)

Kiristtoosa eeshshaanne oosuwaa (1:9-2:19)

Yesuusan beettiyaa oratha de7uwaa (2:20-4:6)

Wursethaa qutiyaa (4:7-18)

¹ Taani Phawuloosi, Xoossaa sheniyaan Kiristtoosi Yesuusi kiitteeddawaa gideed-dawenne nu ishaya Ximootoosi,

² Qolaasiyaasa giyaan katamaan de7iyaa Xoossaa naanattoo, Kiristtoosan ammanetteedda ishato ha dabidaabbiyaa xaafetto.

Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe, aadho keekatethayinne sarotethay hinttenttoo gido.

Phawuloosi Woosseedda Galataa Woosaa

³ Nuuni hinttenttoo woosiidde, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa Aawuwaa, Xoossaa ubba wode galateetto.

⁴ Ayissi gooppe, nuuni Kiristtoosi Yesuusa hinttenttu ammaniyaawaanne Xoossaa asatuwaa ubbaa siiqiyaawaa siseeddo.

⁵ Tumu kiitay wonggalay koyiro hinttekkoo yeedda wode, Xoossay sinthaappe immana geeddawaa siseeddita. Simmi hinttenttu ammanuunne siiquu saluwan giigiide naagiyaa, Xoossay sinthappe immana geeddawan doomettedda.

⁶ He wonggelii hinttekkoo gakteedda; hinttenttu A sisoodeppenne Xoossaa aadho keekatethaa tumatethaan eroodeppe doommiide, hinttenttu gidдон de7iyaawaadankka, biittaa ubbaan anjuwaa aheenne ubbasaa aakkee.

⁷ Hinttenttu hewaa nuunanna ittippe qooma gideedda siiqo Eppaafiraappe tamaareeddita; I nu diraw Kiristoosaw ammanettiide oothiyaawe,

⁸ Xoossaa Ayyaanay haratuwaa hinttenttu siiqiyaawaa nuussi odeedda.

⁹ Hewaa diraw, nuuni qassi hewaa siseedda gallasaappe doommiide, Xoossay hinttenttoo bare sheniyaa eriyaa eratethaa, Xoossaa Ayyaanay immiya aadhdheedda eratethaannanne akeekaanna ittippe kunthiide immanaadan, ubba wode balennaan Xoossaa woosseetto.

¹⁰ Hewaappe guyyiyan, Goday koyyiyaawaadan hinttenttu de7anawunne, ubba wode A nashechchiyaabaa oothanaw danddayana; hinttenttu oothiyaa lo77o oosuwaa ubbaan hinttenttu de7uu go77ana de7iyaawaa gidanawa; qassi Xoossaa eriyawaan dicci dicci baanita.

¹¹ Hinttenttu ubbabaani nashechchan genccanaadaaninne danddayanaadan, Xoossay bare bonchchuwaa gitatethaan immiya wolqqa ubbaan minnite.

¹² Qassi Xoossaa naanattoo giigeedda poo7o kawutethaa laattanaw, nuuna danddayisseedda Xoossaa Aawuwaa galatite.

¹³ I nuuna dhumaa wolqqaappe ashshiide, bare siiqiya Na7aa kawutethaakko pintheedda.

¹⁴ Qassi I bare Na7an nuuna woziide, nu nagaraa atto geedda.

Kiristoosa Xoossatethaanne A Oosuwaa

¹⁵ Kiristoosi beettenna Xoossaa qonccissiyaawaa; I medhetteddawaa ubbaappe aadhdhiyaa bayra Na7aa.

¹⁶ Ayissi gooppe, ubbabaykka aani medhettedda; beettiyaawanttu, beettenawanttu, ayyaanatuwaappe beettiya wolqqayenne godatethay, dhoqqatethayenne maatay, saluwaaninne sa7an de7iya ubbabaykka Aaninne Aw medhettedda.

¹⁷ I ubbabaappe kase de7eedda; ubbabaykka Aani bare sa7aa sa7aa oyqqiide de7ee.

¹⁸ I bare huuphew, woosa gollew huuphenne de7o; I ubbaappe bolla gidana mala, kasetiide hayiquwaappe denddeedda Bayira Na7aa gideedda.

¹⁹ Ayissi gooppe, Xoossay koyyeeddawaadan, Aani Xoossatethaa kumenthay de7ee.

²⁰ Yaatina Xoossay Kiristoosa bagganna ubbabaa barenanna sigethanaw yewuwaa qachcheedda; bare Na7ay masqqaliyaa bollan guseedda suuthan saluwaaninne sa7an de7iya ubbabaa barenanna sigetheedda.

²¹ Hawaappe kase, hinttenttu itabaa qooppeedda dirawunne ootheedda diraw, Xoosaappe shaakettiide, Aananna morkketteeddita.

²² Shin Xoossay ha77i hinttentta pokkobay bayinnawanttanne qassi geeshshatuwaa oothiide, bare sintha shiishshanaw, bare Na7aa hayiqqeeddawaa asatethan barenanna hinttentta sigetheedda.

²³ Hewe hinttenttu tumu ammanuwan minni eqqiide, mishiraachchuwaa qaalaa sisiide, sinthaappe akkana geeddawaappe qaaxxennan minniide de7ooppe hanana; he wonggalaa mishiraachchuu sa7an de7iya medhetaa ubbaa matan odetteedda. Taani Phawuloosikka mishiraachchuwaa qaalaa odiyaaawaa gidaaddi.

Phawuloosi Yesuusi Kiitteeddawaa Gidiide Ootheedda Oosuwaa

²⁴ Taani hinttenttoo waayyetteedda diraw, ha77i nashettay; Kiristoosi bare huuphew, hewaa giyaawe woosa gollew, waayyettishin paccceeddawaa taani ta bollaa sakuwan kunthay.

²⁵ Xoossay taana hinttentta maaddiyaawaanne A qaalaa polaade odiyaa ashikkaretethaa kiitaa taw immeedda.

²⁶ Ha qaalay hawaappe kase bagga ubbaan, asaa ubbaw erettennaan geemmiide de7ee; shin barena ammaniyaawanttoo Xoossay ha77i qoncciseedda.

²⁷ Xoossay Ayihuda gidenna asaw wotheedda ha asaw qonccibeenna bonchchuwaanne dure yewuu ayentto geeshshatuwaa erissanaw koyyeedda; ha asaw ha77i qonceeddawe ayee gooppe, Kiristtoosi hinttenttun de7iyaawaa; hewaa giyaawe Xoossaa bonchchuwaa aananna hinttenttu akkanawaa.

²⁸ Hewaa diraw, nuuni asaa ubbaw Kiristtoosawaa odeetto; asaa ubbaa Kiristtoosan kumentha asaa oothiide, Xoossaakko shiishshana mala, nuussi aadhdheedda eratethaa ubbaan hinttentta seeretonne tamarisseetto.

²⁹ Taani hawaa polanaw, taanan oothiyaa Kiristtoosi taw immiya wolqqan baaxetayne daaburay.

2

¹ Taani hinttenttoonni Lodoociyaa giya katamaan de7iya asatoonni qassi taana be7ibeenna ammaniyaawanttoo ubbatoo ay keenaa baaxetaadditanto hinttenttu erana mala koyyay.

² Unttuntu wozanay minnana mala, siiquwan ittippe gidiide, tumu akeekan beettiyyaa duretethaa ubbaa unttuntu akkana malanne qassi unttuntu Xoossay asaw qonccissibeennawaa, Kiristtoosa A huuphew erana mala, taani daaburay.

³ Geeman Xoossay minjjeedda erayenne aadhdheedda eratethay ubbay Aani de7ee.

⁴ Ooninne hinttentta cimmiyaa qaalaan balethenna mala, taani hinttentta hassaysay.

⁵ Ayissi gooppe, taani hinttenttu matappe haakkaade de7ooppekka, ayyaan hinttenttunna de7ay; hinttenttu de7iya maaraanne Kiristtoosa hinttenttu minniide ammaniyaawaa be7aade nashettay.

Kiristtoosan Beettiyyaa Kumentha De7uwaa

⁶ Simmi hinttenttu Godaa Kiristtoosi Yesuusa akkeeddawaadan, Aani de7ite.

⁷ Aani xaphuwaa yeddiide dicitte; hinttenttu tamaareeddawaadan ammanuwan minnite; Xoossaa ubba wode galatite.

⁸ Kiristtoosappe gidenna timirttiyaan, ha sa7aa mooddiyaa ayyaanatuwaa timirttiyaaninne, asaappe yeedda eratethan, qassi mela cimuwani hinttentta ooninne omoddenna mala naagettite.

⁹ Ayissi gooppe, Kiristtoosa asatethaa bollani Xoossatethaa medhetaa kumenthay de7ee.

¹⁰ Qassi ubbaa ayyaanatuwaa kaappotethawunne godatethaw ubbaw huuphe gidiyaa Kiristtoosappe kumentha de7uwaa demmeeddita.

¹¹ Hinttenttu Kiristtoosanna itti asaa mala gidiide, asaa qaxxaraa mala gidennaan, hinttenttu nagarancha medhetaa diggiyaa qaxxaraa, hawekka ashuwaa qaxxaraa gidennaan Kiristtoosi ootheeddawaa.

¹² Hinttenttu xammaqetteedda wode, Kiristtoosanna moogettiide, Kiristtoosa hayiquwaappe dentheedda Xoossaa wolqqaa ammaneedda diraw, ooratha de7uwaassi xingqatan Kiristtoosanna ittippe denddeeddita.

¹³ Hinttenttu hinttenttu naaquwaaninne hinttenttu eca asatethaa qaxxarettennan aggeeddawan hayiqqiide de7iya wode, Xoossay hinttenttu naaquwaa atto giide, Kiristtoosanna hinttentta paxa wotheedda.

¹⁴ Nuuna ixxiyaa, acuwaa paramaa A caaquwaanna ittippe Xoossay daakkeedda; masqqaliyaa bollani dhishiide, ogiyaappe diggeedda.

¹⁵ Kiristtoosi he masqqaliyan kaappatuwaappenne godatuwaappe wolqqaa wothi akkiide, bare xoonuwaannee omoddetteddawannta qoncciyaan besseedda.

¹⁶ Hewaa diraw, muusnaan woy ushshaan, baalaa gallassaa woy agenay xeeriya wodiya bonchchiyaawan, woy Sambbataa bonchchiyaawan, ooninne hinttenttu bolla pirdoppo.

¹⁷ Hawanttu sinthaappe yaana yewatuwassi eeshuwaa; shin tumatethay Kiristtoosawaa.

¹⁸ Wordduwaa ashikke malatanawunne kiitanchchaw goyinnanaw koyyiyaawe, be7ibeennawaa saxaan be7aaddi giide otorettiyaawe, asatethaa qofaan coo ayyiyaawe, ooninne hinttenttu bolla pirdoppo.

¹⁹ Hewaa mala asay huuphe gidiyaa Kiristtoosa minissi oyqqeeddawaa leppissee. Bollaa ubbay he huuphiyaappe wolqqaa demmiide, bollan de7iyaa kuriyaannanne xaphuwaanna ittippe oyqqettiide, Xoossay dichchiyaa dishuwaadan diccee.

Hayquwankka Paxankka Kiristtoosanna De7iyaawaa

²⁰⁻²¹ Hinttenttu ha sa7aa mooddiyaa ayyaanatuwaappe haakkiide, Kiristtoosanna hayiqqeedita; yaatina, ayissi ha sa7aa wogaan de7iya asaadan de7iitee? “Oyqqoppa; baara be7oppa; bochchoppa” yaagiyaa higgetoo ayissi azazettiitee?

²² Ha ubbabaykka asay medhdheedda higgenne timirtte gidiyaa diraw, wodiyaappe guyyiyan dhayana.

²³ Unttuntu kiitanchchaw goyinniyaawaaninne wordduwaa ashikke malatiyaawan qassi barenttu asatethaa gilqqissiyaawan aadhdheedda eranchcha malatiino; shin ashuwaa amuwaa digganaw go77enna.

3

¹ Simmi hinttenttu Kiristtoosanna hayiquwaappe denddeeddawaa gidoope, Xoosaappe ushechcha bagganna utteedda Kiristtoosi de7iyaasaan saluwan de7iyaawaa minissi koyyite.

² Saluwan de7iyaawaa hinttenttu qoppanaappe attin, sa7an de7iyaawaa qoppoppite.

³ Ayissi gooppe, hinttenttu hayiqqeedita; qassi hinttenttu shemppuu Xoossaan Kiristtoosanna geemmeedda.

⁴ Hinttew de7o gideedda Kiristtoosi qoncciyaa wode, he wode hinttekka aananna bonchchuwan qonccana.

Ecaanne Ooratha De7uwaa

⁵ Hewaa diraw, hinttenttun de7iya ha sa7aa amotuwaa wodhite; hewanttukka woshummiyaawaa, tunatethaa, woshummanaw koyiyaawaa, iita amuwaa, miishshaa amottiyaawaa. Yoranchchaa gidussay eeqaw goyinniyaawaappe dummatenna.

⁶ Hawanttu gaasuwan, Xoossay azazettenna asatuwaa hanqqettanawaa.

⁷ Kase hinttenttu ha iita qofatuwaan de7iya wode untuntun moodetteedita.

⁸ Shin ha77i hinttenttu qassi hanqquwaa, yiilluwaa, ixuwaa, hinttenttu doonaappe kesiya cashshaanne yeellaiyaa haasayaa hawantta ubbaa hintteppe dhayissite.

⁹ Ittuu ittoo worddotoppite; ayissi gooppe, nagaranchcha medhetaa A oosuwaanna hintteppe dhayissi diggiide,

¹⁰ Xoossay, A medhdheeddawe, barena malatissanawunne barew de7iya eratethaa ubbaa immanaw, ubba wode oorathiyaa ooratha medhetaa mayyeedita.

¹¹ Ha ooratha medhetaan, Giriike asaa woy Ayihuda asaa, qaxxaretteeddawaa woy qaxxarettiibeennawaa, imathatuwaanne aynne tamaribeennawaa, ayilliyaa woy womaanuwaa giide shaakkiyaabay baawa; huuphe allaalli Kiristtoosa; I ubbankka de7ee.

¹² Hewaa diraw, Xoossay dooreeddawanttudun, geeshshanne siiqiyaawantta gidide, maarotethaa, qaretaa, keekatethaa, hinttenttu huuphiyaa kawushshiyaawaa, ashikketethaanne danddayaa mayyite.

¹³ Ittuu ittuwaawaa danddayite; ooninne bare laggiyaa bolla hanqqetteeddawe de7ooppe, ittuu ittoo atto yaago. Kiristtoosi hinttentoo atto geeddawaadan, hinttekka atto giite.

¹⁴ Hewaa ubbaa bolla, ubbabaa ittippe shiishshi qachchiyaa siiquwaa mayyite.

¹⁵ Kiristtoosi immiya sarotethay hinttentta mooddo; ayissi gooppe, Xoossay hinttentta itti asaa udiide, he sarotethaw xeeseedda Xoossaa galatite.

¹⁶ Kiristtoosa qaalay hinttenttu wozanaan kumiide de7o; hinttenttoo de7iya aadhd-heedda eratethaa ubbaan ittuu ittuwaa tamarissitenne zorite; hinttenttu wozanaan Xoossaa galatiidde, woosaanne mazimuriyaa, Xoossaa sunthaa dhoqqu oothiyaa yethaa yexxite.

¹⁷ Hintte ay haasayiyaawaa woy ay oothiyaawaa gidoopekka, Aawuwaa Xoossaa Yesuusa bagganna galatiidde, oothiyaawaa ubbaa Godaa Yesuusa sunthan oothite.

Ammaniyaa Asatuwaa Gollen De7anaw Bessiyaa Wogaa

¹⁸ Machchetoo, ammaniyaa asaw bessiyaawaadan, hinttenttu asinaw moodettite.

¹⁹ Attuma asatoo, hinttenttu macca asaa siiqite; untuntunna woppu giide de7ite.

²⁰ Naatoo, hinttentta yeledawanttoo ubbabaani azzettite. Ayissi gooppe, hinttenttu untunttoo azazettiyaawe Xoossaa daro nashechchee.

²¹ Aawatoo, hinttenttu naanay wozanaa bayenna mala, untuntta yiloyoppite.

²² Ayilletoo, sa7an hinttenttoo godaa gidiyaaawanttoo ubbabaani azzettite; Godaw yayyiide, suure wozanaan oothiteppe attin, asaa nashechchanawunne asay be7o giyaawaan azazettiyaawantta gidoppite.

²³ Hintte oothiyaa oosuu ubbaa asaw gidennaan Godaw oothiyaawaadan, wozanaappe oothite.

²⁴ Godaa Kiristtoosaw hinttenttu oothiyaa diraw, I barewanttoo immanaw giigissi wotheeddawaa hinttenttu laattanawaa akeekite.

²⁵ Balabaa ootheedda uray ooninne, bare ootheedda balaadan woytaa akkana; ayissi gooppe, Xoossay pirdiidde, oonanne maaddenna.

4

¹ Godatoo, hinttewukka saluwan Goday de7iyaawaa eriide, hinttenttu ayilletoo xil-lotethaaninne suuretethaan koshshiyaawaa oothite.

Zoriyaa

² Xoossaa aggennaan woossite; qassi woossiidde azallennan, A galatiidde woossite.

³ Qassi hinttenttu woossiyaa wode ubbaan, kaseedeppe asaw qonccibeennawaa, Kiristtoosawaa nuuni odana mala, Xoossay nuussi injjeyanaadan, nuussikka Xoossaa woossite; ayissi gooppe, ha77i taani qasho golliyaan de7iyaawe hewaassa.

⁴ Qassikka taani bessiyaawaa keenaa qonccissaade ha yewuwaa odana mala, taw Xoossaa woossite.

⁵ Hinttew de7iya wodiyaa go77i bayinnasaan dhayissennan, ammanennawanttu matan cinccatethaan de7ite.

⁶ Hinttenttu asaa ubbaw wooti zaaranaw bessintto erana mala, hinttenttu haasayay ubba wode, sisanaw lo77iyaawaanne nashechchiyaawaa gidanaw bessee.

Wurssetha Sarotaa

⁷ Nu siiqo ishay Tikiqoosi, taananna ittippe Godaa oosuwan qoomaa gideedda amanettiya oosanchchay, ta de7uwaabaa hinttentta erissana.

⁸ Taani A hinttekko kiittiyaawe, nuuni waani de7intto hinttenttoo I odiide, hinttentta menthethana diraassa.

⁹ Anaasimoosi, ammanettiya siiqo ishay, hinttenttu gadewe, aananna ittippe hinttekkoo bee; untunttu hawaan haniyaa ubbabaa hinttentta erissana.

¹⁰ Taananna qashuwan de7iya Arisxxirokoosinne Barnnaabaasaw awuwaa gideedda Marqqoossi hinttentta sarotiino; taani hinttentta kase azazeedawaadan, Marqqoossi hinttekkoo booppe, wozanaappe A mukkite.

¹¹ Yosxxoosa giyaa Yesuusikka hinttentta saro saro gee; Ayihuda asatuwaappe taananna Xoossaa kawutethaw oothiyaawe, ha heezzu asatuwaappe haray baawa; hawanttu taana daro maaddeeddino.

¹² Eppaafiri, hinttenttu gadewe, Kiristtoosi Yesuusa qoomay, hinttentta saro saro gee. I hinttenttu Xoossaan minniide eqqanaadaaninne Xoossay koyyiyaawe ubbay ayentto eriide, poli ammananaadan, ubba wode Xoossaa minissi woossee.

¹³ Ayissi gooppe, I hinttenttoo, Lodoociyaa asawunne Hirapoliisa giya katamaa asaw daro daaburiyaawaa taani markkattay.

¹⁴ Nu siiqo dottorii Luqaasinne Deemaasi hinttentta saro de7iitee yaagiino.

¹⁵ Lodoociyaan de7iya nu ishatoonne Nimppiw qassi izi golliyaan shiiqiya ammaniya asatoo nu sarotaa odite.

¹⁶ Ha dabiddaabbiiya hinttenttu nabbabeeddawaappe guyyiyan, Lodoociyaa ammaniyaawanttookka nabbabissite; hinttekkoo Lodoociyaa ammaniyaawanttukka hinttenttoo yeddiya dabidaabbiiya nabbabite.

¹⁷ Qassi Arkkipoosaw, “Goday new immeedda oosuwa polanawaa dogoppa” yaagiide odite.

¹⁸ Taani Phawuloosi, ta kushiyan sarotaa xaafeddawaa hawaa be7ite; taani qashuwan de7iyaawaa dogoppite.

Xoossaa aadho keekatethay hinttenttunna gido.

Phawuloosi Teselonqqiyaa Asaw Xaafedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Teselonqqiyaa Maqidooniyaa geetettiyaa Roomaa biittaw waanna katamatto. Phawuloosi Teselonqqiyaan ammaniyaawanttoo shiishsheeddawe, Piliphphisiyoosa biittaa yeggi beeddawaappe guyyiyaana. Gidoppe attishshin, Ayihudatuwaa ammanuwaa akkanaw mateedda Ayihuda gidenna asatuu Phawuloosi tamaarissiyaa, ammanuwaa timirttiyaa doseedda diraw (1:8-10), Ayihudatuu Phawuloosa qanaatiide, phalqqethaa dentheeddino. Hewaa diraw Phawuloosi Teselonqqiyaa yeddiide, Beeriyaa geetettiyaa gadiyaa beedda. Takkiidde I Qoronttoosa gakkeedda wode, matan A maaddiyaa Ximootoosi Teselonqqiyaa biide simmowaappe guyyiyan ammaniyaasaa hanotaa aw qonccissiide odeedda.

Phawuloosi koyro kiitaa Teselonqqiyaa asaassi xaafeddawe, ammaniyaawantta minissanaassanne menthethanaassa. I untuntu ammanuwaabaanne siiquwaabaa lo77o woriyaa siseedda diraw, Xoossaa galatee. Kase I untuntu giddon heezzu saaminttaa (Kit 17:1-9) de7eedda wode, ay mala de7uwaa de7eeddentto untuntta akeekissee. Hewaappe guyye Kiristtoosa laa7ethuwaa yuussaa xeelleeddawaan dendeedda ooshatuwaassi zaaruwaa immee. He ooshatuwaappekka amareeddawanttu: “Kiristtoosi ha alamiyaa simmanaappe kasetiide hayqqeedda ammaniyaasay, Kiristtoosa simay immiyaa medhinaa de7uwaa shaakki akkanaw danddayii? Kiristtoosi simmiide yaanawe awudee?” yaagiyaawantta. Phawuloosikka he gakettedda wodiya go77ettiide, “Kiristtoosa laa7enthuwaa yuussaa timirttiyaa hidootaan naagiidde I yaana gakkanaw woppu giide hinttenttu oosuwa oothite” yaagiide untuntta zoree.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1)

Phawuloosa nashechchaanne galataa (1:2-3:13)

Ammaniyaawanttu de7uwaa kaaletthiyaa ogiyaa (4:1-12)

Yesuusa laa7ethuwaa yuussaa timirttiyaa (4:13-5:11)

Wurssethaa maqquwaa (5:12-22)

Qutiyaa (5:23-28)

¹ Nuuni Phawuloosi, Sillaasenne Ximootoosi Teselonqqen de7iya ammaniyaasatoo ha dabidaabbiyaa xaafetto; hewanttu Xoossaa nu Aabbuwanttoonni Godaa Yesuusi Kiristtoosawanttoo, aadho keekatethayenne sarotethay gido.

Teselonqqiyaa Asaa De7uwaanne Ammanuwaa

² Nuuni woosaan Xoossaa galatiidde, ubba wode hinttena ubbatuwaa hassayeetto.

³ Nuuni nu Xoossaa, nu Aawuwaa sinthan ammanuwan hinttenttu ootheedda oosuwaanne, siiquwan hinttenttu daabureedda daaburaa, qassi nu Godaa Yesuusi Kiristtoosan hinttew de7iyaa hidootaan gencciyaa genccuwaa ubba wode hassayeetto.

⁴ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Xoossay hinttena siiqiyaawaanne hinttena barew naanaa oothanaw dooreeddawaa nuuni ereetto.

⁵ Ayissi gooppe, nuuni wonggalaa, wolqqaan, Geeshsha Ayyaanaaninne he wonggelii tuma gideeddawaa wurssi ammaniyaawan hinttenttoo aheeddawaappe attin, asaa qaalaa xalalaan ahibeykko. Nuuni hinttenanna de7iya wode, hinttenttu diraw waani de7eeddentto, hinttenttu eriita.

⁶ Qassi hinttenttu daro waayyettooppekka, Geeshsha Ayyaanay immeedda nashechchaan kiitaa akkeeddita; hewan nu leemisuwanne Godaawaa kaalleeddita.

⁷ Hewaa diraw, Maqidooniyaaninne Akaaiyyaa giya gadiyan de7iya ammaniyaa ubbatoo leemisuwaa gideeddita.

⁸ Ayissi gooppe, Godaa qaalay hintteppe kesiide, Maqidooniyaaninne Akaaiyyaa xalalaan sisettibeenna; shin Xoossaa hinttenttu ammaniyaawe ubbasan sisetteedda. Simmi nuuni haasayanaw koshshishshin attowe aynne baawa.

⁹ Ayissi gooppe, nuuni hintteppo beedda wode, hinttenttu nuuna wooti mokkeedenttonne qassi hinttenttu hinttenttu eeqaw oothiyaawaa aggiide, worddotenna de7uwaa Xoossaw oothanaw waani Xoossaakko simmeedditentto, untunttu barenttu huuphiyan haasayiino.

¹⁰ Qassi Xoossaa Na7ay Yesuusi, Xoossay hayiquwaappe dentheeddawe, nuuna sinthaappe yaana Xoossaa hanqquwaappe ashshiyaawe saluwaappe yaanawaa hinttenttu naagiyaawaa untunttu haasayiino.

2

Phawuloosi Teselonqqiyaan Ootheedda Oosuwaa

¹ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, nuuni hintteppo beeddawe mela gidennawaa hinttenttu hinttenttu huuphew eriita.

² Shin nuuni hintteppo yaanaappe kase Piliphphisiyoosa giya katamaan waayyetteddawanne boretteddawaa hinttenttu eriita; daro phalqqethay de7ooppekka, hinttenttoo A mishiraachchuwaa qaala odana mala, Xoossay nuussi minotethaa immeedda.

³ Nuuni hinttena woossiyaawe baliide woy tunatethaan woy geniyan gidenna.

⁴ Shin Xoossay wonggalaa hadaraa akkanaw nuuni ammanettiyaawantta gidina, nuussi he hadaraa immeedda; he immeeddawaadanka nuuni haasayeetto. Qassi nuuni nu wozanaa xomoosiyaa Xoossaa nashechchiyaawaadan haasayeettoppe attin, asaa nashechchiyaawaadan haasayokko.

⁵ Nuuni hintteppo cimmiyaa haasayaanna, woy nuuni yoraa genthiyaa hanotaan yibeennawaa hinttenttu loythi eriita; Xoossaykka nuussi markka.

⁶ Nuuni asaappe, woy hintteppe, woy haranttu ooppenneekka bonchchuwaa akkanaw koyyibeykko.

⁷ Nuuni Kiristoosi kiitteeddawantta gididde, bonchchuwaa hinttenttuppe oochchanaw danddayeetto. Shin aatta bare naanatuwaa siiquwan dichchiyaawaadan, hinttenttu giddon ashikke gideeddo.

⁸ Hinttenttu nuussi daro al77o gideedda diraw, Xoossaa wonggalaa hinttenttoo immanaawaa xalalaa gidennaan, nu de7uwaakka hinttenttoo immanaw giigi utteeddo; ayissi gooppe, hinttena nuuni loythi siiqeeddo.

⁹ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, nu oosuwanne nu daaburaa hinttenttu akeekiita; hinttenttoo Xoossaa mishiraachchuwaa qaala odiidde, hinttena ayinne waayissenna mala, qammanne gallassi nuuni ootheeddo.

¹⁰ Nu de7uu hinttenttu matan, ammaniyaawanttu matan, geeshsha, xillonne boretennawaa gidiyaawoo hinttenne Xoossay markka.

¹¹ Nuuni hinttenttoo huuphiyan huuphiyan aawuu bare naanaw haniyaawaadan haneeddawaa eriita.

¹² Nuuni hinttena zoreeddo; menthetheeddonne hinttenttoo markkatteeddo. Hewenneekka hinttena xeseedda Xoossaa nashechchiyaa de7uwaa hinttenttu de7anaadananne A kawutethaanne A bonchchuwaa gelanaadaana.

¹³ Hintte nuuppe Xoossaa qaalaa tuma gideeddawaadan akkeedda wode, Xoossaa kiitaadan akkeeddawaappe attin, asaa kiitaadan akkibeenna diraw, Xoossaa qaalay ammaniyaawaa hinttenan oothee; he gaasuwan nuuni Xoossaa ubba wode galateetto.

¹⁴ Ayissi gooppe, nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Kiristtoosi Yesuusan ittuwaa gideedda Yihudaa giya gadiyan de7iya ammaniyaawantta, hinttenttu leemisettiita; hewanttu Xoossaa ammaniyaawantta. Ayihudatuu untuntta wayisseeddawaadan, hinttenttu biittaa asaykka hinttena waayisseedda.

¹⁵ He Ayihudatuu Godaa Yesuusanne nabatuwaa wodheeddino; qassi nuuna yeder-sseeddino. Untunttu Xoossaa nashechchikkino; asaa ubbaakka ixxiino.

¹⁶ Ayihuda gidenna asay attana mala, nuuni untunttoo qaalaa odiyaawaa diggiino. Qassi untunttu nagaraykka ubba wode dari dari bee. Shin wurssethaan Xoossaa hanqquu untunttu bolla wodhdheedda.

Phawuloosi Teselonqqiyaa Asaa laa7enthuwaa Xomoosanaw Amotteedda Amuwaa

¹⁷ Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, nuuni nu qofaan gidennaadan, asatethaa xalalaan hintteppe guuthaa wodew shaaketteedda wode, hinttena daro laamotiide, ayfiyan be7anaw loythi koyyeeddo.

¹⁸ Ayissi gooppe, nuuni hinttekko simmiide baanaw koyyeeddo. Ubba taani Phawuloosi zaara zaaraade hinttekko baanaw mala be7aaddi; shin Seexaanay nuuna diggeedda.

¹⁹ Ayissi gooppe, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosi yiyaa wode, nuuni be7ana giide nashechchan naagiyaawe, woy nu nashechchay, woy nuuni ceeqettiyaa akililii oonee? Hinttena gidikkiteeyee?

²⁰ Ayissi gooppe, hinttenttu nu bonchchuwaanne nu nashechchaa.

3

¹ Hewaa diraw, nuussi gencanaw danddayettennan ixweedda wode, Ateenaa giya katamaan nuurekka attanaw qofaa qachcheeddo.

² Hinttena zoranaadaaninne hinttenttu ammanuwan hinttena minissanaadan, Xoossaw oothiyaa nu ishaa, nuunanna ittippe Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaa odiyaa Ximootoosa hinttekko kiiteeddo.

³ Ha waayiyaa gaasuwan hintteppe ooninne guyye simmenna mala, A kiiteeddo. Nuuni hewoo dooretteeddawaa hinttenttu hinttenttu huuphew eriita.

⁴ Ayissi gooppe, nuuni hinttenanna de7iidde, nuuni waayyetanawaa kasetiide hinttenttoo odeeddo; qassi hinttenttu eriyaawaadankka kase hewaadan haneedda.

⁵ Hewaa diraw, qassi gencanaw taw danddayettennan ixweedda wode, “Ooni eri xalahiyaa kaappuu hinttena paaccennan aggenna. Nu daaburayikka mela gidennaan aggenna” yaagaade hinttenttu ammanuwaa eranaw Ximootoosa hinttekko kiittaaddi.

⁶ Shin ha77i Ximootoosi hinttenttu matappe nuukko yiide, hinttenttu ammanuwaabaanne hinttenttu siiquwaabaa hinttenttoo mishiraachchu giide nuussi odeedda. Qassi nuuni hinttena be7anaw laamotiyaawaadan hinttekka nuuna be7anaw laamotiidde, ubba wode nuussi lo77obaa qoppiyaawaa I odeedda.

⁷ Hewaa diraw, nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, nu waayyiyaaninne nu tuggaan ubbaan hinttenttu ammanuwaa bagganna hinttewan nu minetteeddo.

⁸ Godan minniide hinttenttu de7ooppe, nuunikka ha77i de7eetto.

⁹ Ayissi gooppe, nuuni hinttebaw Xoossaa galateeto. Nuuni nu Xoossaa sinthan hinttenttu diraw de7iya nashechchaa ubbaw A daro galateeto.

¹⁰ Nuuni hinttena be7anawunne hinttenttu ammanoo paccceeddawaa kunthanaw, gammanne gallassi nu kumentha wozanaappe Xoossaa woossetto.

¹¹ Nu Aawuu, nu Xoossay bare huuphew, qassi nu Goday Yesuusi Kiristtoosi nuuni hinttekko biya ogiyaa nuussi giigisso.

¹² Nuuni hinttena loythi siiqiyaawaadan, Goday hinttenttu ittuu ittuwaa siiqiya siiquwaanne qassi asaa ubbaa siiqiya siiquwaa hinttenttoo darissonne gujjo.

¹³ Nu Goday Yesuusi bare geeshshatuwaa ubbaanna yiyaa wode, nu Xoossaa, nu aawuwaa sinthan hintte wozanay geeshshanne pokkuu baynnawaa udiide, hinttena I menthetho.

4

Xoossaa Nashechchiyaa De7uwaa

¹ Simmi wurssethaan, nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Xoossaa nashechchanaw hinttenttu waani de7anaw bessintto, nuuppe tamaareeddita. Hewe hinttenttu kaseedeppe de7iya maaraa; shin ha77i hinttenttu kasewaappe loythiide oothanaadan, Godaa Yesuusa sunthan hinttena woosseettonne zoreetto.

² Ayissi gooppe, nuuni Godaa Yesuusa maataa bagganna hinttenttoo immeedda azazu haqawentto, hinttenttu eriita.

³ Ayissi gooppe, Xoossay hintteppe koyyiyaawe ayee gooppe, hinttenttu geeshsha gidanawaanne woshummiyaawaa ubbanna agganawaa koyyee.

⁴ Hinttenttu huuphiyan huuphiyan geeshshatethaaninne bonchchuwana hinttenttu machchiyaanna wooti de7anentto * eranaw besseeppe attin,

⁵ Xoossaa erenna ammanenna asatuwaadan, loythi amottiyaawaan akkanaw bessenna.

⁶ Nuuni qassi kase hinttenttoo odeeddawaadaninne hinttena minissi zoreeddawaadan, Goday hawaa malaban ubbaan haluwaa kesiyaawaa gidiyaa diraw, ooninne ha yewuwaan bare ishaa naaqqanawunne cimmanaw bessenna.

⁷ Ayissi gooppe, Xoossay nuuna geeshshatethan de7anaw xeeseeddawaappe attin, tunatethaan de7anaw xeesibeenna.

⁸ Hewaa diraw, ha timirttiyaa ixxiyaa ooninne hinttenttoo bare Geeshsha Ayyaanaa immiya Xoossaa ixxeeppe attin, asaa ixxenna.

⁹ Hintte hinttenttu huuphiyan ittuu ittuwaa siiqanaadan, Xoossay hinttena taaarisseedda diraw, hinttenttu hinttenttu ishatuwaa wooti siiqanaw bessintto, nuuni xaafanaw koshshenna.

¹⁰ Qassi Maqidooniya biittaa ubbaan de7iya ishatuwaa ubbatuwaa tumu hinttenttu siiqiita. Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, hinttenttu hewaappe gujji gujjiide untuntta siiqana mala, hinttena woosseetto.

¹¹ Nuuni kase hinttenttoo odeeddawaadan, woppu geedda de7uwaa de7ite. Qassi hinttena koshshiyaawaa demmanaw, hintte kushiyan oothite.

¹² Hewaa gidoope, ammanennawanttu matan hinttenttu bonchchettananne qassi hinttena koshshiyaabaw oonanne awuddashikkita.

Goday Yiyaa Wode hayiqqeedda Asaynne Paxa De7iya Asay Hananabaa

¹³ Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, hinttenttu hidootay baynna asatuwaadan kayyottenna mala, hayqqeedda asatuwaabaa hinttenttu erana mala koyetto.

¹⁴ Nuuni Yesuusi hayiqqeeddawaanne qassi hayiquwaappe I denddeeddawaa ammaneeetto; hewaadankka, Xoossay Yesuusa ammaniide hayiqqeeddawannta Yesuusanna ahanawaa ammaneeetto.

¹⁵ Ayissi gooppe, nuuni hinttenttoo odiyaa Godaa qaalay hawaa; nuuni, Godaa laa7enthuwaa yuussaa gallassay gakkanaw hawaan paxa de7iyaawanttu, hayqqeeddawanntuppe kasetokko.

* **4:4** *Geeshshatethaaninne bonchchuwana hinttenttu machchiyaanna wooti de7anentto:* Guussay bare asatethaa naagiide geeshshatethaan de7anaw koshshiyaawaa bessee.

¹⁶ Ayissi gooppe, Goday bare huuphiyan azazuwaanna, kiitanchchatuwaa kaappuwaa kooshshaanna, Xoossaa malakataa giirethaanna saluwaappe wodhdhana. Kiristtoosa ammaniide hayiqqeeddawanttu kasetiide hayiquwaappe denddana.

¹⁷ Hewaappe guyyiyan, nuuni he wode paxa de7iyaawanttu, Godaanna carckuwaa gidдон gakkettanaw untuntunna ittippe shaariyaan denddana. Hewaa diraw nuuni Godaanna ittippe ubba wode de7ana.

¹⁸ Hewaassi, ha qaalaan ittuu ittuwaa menthethite.

5

Godaa Yuussaa Giigiide Naagite

¹ Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, ha yewatuu awude hananentto, wodiyaanne agenaa hinttenttoo xaafanaw kosshenna.

² Ayissi gooppe, Godaa gallassay kayisuu qamma yiyaawaadan yaanawaa hinttenttu loythi eriita.

³ Asay, “Ubbabay sara; ayaykka hanenna” giishshin, macca asaa yeluu oyqqiyaawaadan, bashshay untunttu qoppennaan untunttu bolla yaana. Untunttu mulekka kessi akkikkino.

⁴ Shin nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, he gallassay hinttenttoo kayisuu yiyaawaadan yaanaw hinttenttu dhumaani de7ikkita.

⁵ Hintte ubbay poo7uwaa asanne gallassaa asaa; nuuni qamma asaa woy dhumaa asaa gidokko.

⁶ Hewaa diraw, nuuni haratuu gemi77ishiyaawaadan gemi77ishanaw bessenna. Nuuni beegottanawunne wogaan de7anaw bessee.

⁷ Ayissi gooppe, gemi77ishshiyaawanttu qamma gemi77ishiino; mathottiyaawanttukka qamma mathottiino.

⁸ Shin nuuni gallassaa asaa gidiyaawanttu wogaan de7anaw bessee. Nuuni amanuwaanne siiquwaa tiraan wothiyaa olaa miishshaadan oyqqiide, nuuni hidootaan naagiyaa atotethaa, birataa qoobiyaadan, huuphiyan wothanaw bessee.

⁹ Ayissi gooppe, Xoossay nuuna nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna atotethaa demmanaw dooreedawaappe attin, A hanqquwaa akkanaw dooribeenna.

¹⁰ Nuuni paxa gidina woy hayiqqeeddawantta gidina, Kiristtoosanna ittippe de7ana mala, Kiristtoosi nu diraw hayiqqeedda.

¹¹ Hewaa diraw, hinttenttu qassi ha77i oothiyaawaadan, haratuwaa menthethitenne ittuu ittuwaa dichchite.

Wurssetha Zoriyaanne Sarotaa

¹² Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, hinttenttu gidдон oothiyaawantta, hinttena ammanuwaa ogiyaan kaaletthiyaawanttanne zoriyaawantta, hinttenttu bonchchana mala, hinttena woossetto.

¹³ Untunttu oothiyaa oosuwaa diraw, untuntta loythi bonchchitenne siiqite. Ittuu ittuwaanna sarotethaan de7ite.

¹⁴ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, nuuni hinttena zoreetto; maaray bayinna de7uwaa de7iyaawantta seerite. Yayyiyaawantta menthethite. Wolqqi baynnawantta maaddite. Asa ubbaa danddayite.

¹⁵ Ooninne iitaa diraw iitaa zaarena mala naagettite; shin ubba wode, ittuu ittoonne qassi asaa ubbaw lo77obaa oothanaw minnite.

¹⁶ Ubba wode nashettite.

¹⁷ Ubba wode qanxxennaan Xoossaa woossite.

¹⁸ Ubbabaani galatite. Ayissi gooppe, Kiristtoosa Yesuusa bagganna Xoossay hintteppe koyyiyaawe hewaa.

¹⁹ Geeshsha Ayyaanaa tamaa toyissoppite.

²⁰ Timbbitiyaa qaalaa kadhoppite.

²¹ Ubbabaakka paaccite. Lo77obaa oyqqite.

²² Iita oosuwa ubbaappe haakkite.

²³ Sarotethaa Xoossay bare huuphew hinttena ubbabaani polo geeshsho; qassi nu Goday Yesuusi Kiristtoosi yiyaa wode, Xoossay hinttenttu ayyaanaa, shemppuwaanne asatethaa ittippe borettennawaanne polo udiide naago.

²⁴ Hinttena xeesiyaawe ammanetteeddawaa; qassi hewaa I polana.

²⁵ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaa wanttoo, nuussi Xoossaa woossite.

²⁶ Ishatuwaa ubbaa geeshsha yeruwaa yeriide sarotite.

²⁷ Hintte ha dabiddaabbiiyaa geeshsha ishatuwaa ubbaw nabbabanaadan, Godaa sunthan hinttena woossay.

²⁸ Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenanna ittippe gido.

Phawuloosi Teselonqqiyaa Asaw Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Kiristtoosa laa7entho yuussaa xeelliyaaawaan denddeedda ooshay walassaa medhdhiidde beedda diraw, Teselonqqen de7iyaa ammaniyaa asaa gidдон metuu dariidde beedda. Phawuloosi Teselonqqiyaa asaassi xaafeedda laa7entho kiitay, “Goday yaana gallassay mateedda” yaagiyaa ammanuwaa minissiide odee. Phawuloosi untuntussi odiidde, “Kiristtoosi yaanaappe kasetiide Kiristtoosa timirttiyaa phalqqiyaa itti, ‘Makkala asa’ geetettiyaa Kiristtoosa ixxiyaawe kaaletthina alamiyaa bollan iitatethayenne makkalay dariidde baana” yaagiide untuntu ammanuwaa surissanaw malee.

Yesuusi Kiitteeddawe nabbabiyaawanttussi, “Metuunne waayyii darooppekka untuntu barenttu ammanuwan minnanaadan, ikka aananna ittippe oothiyaawanttukka oothiyaawaadan, untuntu barenttu de7uwaassi koshshiyawaa demmanaw, minniide oothanaadan, hewaadanka qassi lo77o oosuwaa oothanaw dhibennaadan” yaagi untunta minissiide zoree.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Galataanne hadaraa (1:3-12)

Yesuusa laa7enthuwaa yuussaw imetteedda timirttiyaa (2:1-17)

Ammanuwan de7uwaabaa maqquwaa (3:1-15)

Wursethaa qutiya (3:16-18)

¹ Nuuni Phawuloosi, Sillaasenne Ximootoosi, Teselonqqen de7iya ammaniyaa asatoo ha dabidaabbiyaa xaafetto. Hewanttu Xoossaa nu Aabbuwanttanne Godaa Yesuusi Kiristtoosawantta.

² Xoossaa nu Aawuwaappenne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe, aadho keekatethayenne sarotethay hinttenttoo gido.

Kiristtoosa Yuussaa Gallassi Hanana Pirddaa

³ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaaawanttoo, hinttenttu ammanuu loythi dicciyaa dirawunne, hinttenttu ittuu ittuwaa siiqiya siiquu dariya diraw, nuuni hinttenttoo bessiyaawaadan, Xoossaa ubba wode galatanaw bessee.

⁴ Hewaa diraw, hinttentta yedesayenne waayyiyaa ubbay gakkina akka hinttenttu gencciyaawaanne ammaniyaawaa nuuni nu huuphew Xoossaa ammaniyaawanttoo odiidde, hinttewan ceeqetteetto.

⁵ Hinttenttu waayyettiyaa Xoossaa kawutethaw bessiyaawantta gidiide paydettana mala, Xoossay pirddiyaa xillo pirddaa bessiya malla.

⁶⁻⁷ Xoossay tumu pirddaa pirddana. Goday Yesuusi bare wolqqaama kiitanchchatuwaanna tamaa lacuwaa gidдон saluwaappe yiyaa wode, Xoossay hinttentta waayissiyaawanttu bolla waayyiyaa ahana. Qassi waayyettiyaa hinttenanne nuuna shemppissana.

⁸ Qassi Xoossay barena erennawanttanne nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa wonggalaa mishiraachchoo azazettennawantta murana.

⁹⁻¹⁰ He gallassi I bare geeshshatuwaan bonchchettanawunne qassi barena ammaniyaa ubbatuwaan sabettanaw yiyaa wode, untuntu Godaa sinthappenne A wolqqa bonchchuwaappe shaakettiide, medhinaa bashshaan murettana. Gaasuunneekka, nuuni hinttenttoo odeedda kiitay ammanetteedda.

¹¹ Nuuni hinttentoo ubba wode Xoossaa woossiyaawe hewaassa. Nu Xoossay xeeseedda de7oo hinttentta bessiyaawantta giide paydanaadan, nuuni A woossetto; hinttenttu lo77obaa ubbaa amottiyaawaanne hinttenttu ammanuwaa oosuwaa I bare wolqqan polo.

¹² Hewaan nu Xoossaa aadho keekatethaaninne qassi nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethan, Godaa Yesuusa sunthaa hinttenttu bonchchana; hinttenakka I bonchchana.

2

Yesuusa Laa7ethuwa Yuussaabaa

¹ Ha77i nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa yuus-saabawunne nuuni aananna de7anaw aakko shiiqanabaw,

² timbbitiyaa asay hinttentoo odiyaawaan woy hara asaappe siseedda qaalaan, woy ooninne nuuppe yeedda kiitaadan haasayiyaawan, “Godaa gallassay gakteedda” giide hinttenttu ellekka dagammennaadaaninne wozanaa bayennaadan, nuuni hinttentta woossetto.

³ Hinttentta ooninne ay ogiyaaninne balethoppo. Ayissi gooppe, kasetiide makkaliyaawenne qassi nagaranchchay, bashshaa na7ay qonccennaan de7ishshin, he gallassay gakkenna.

⁴ Asay goyinniyaa ubbabaanne asay Xoossaa giya ubbabaa I ixkana. I barena untunttu ubbaappe dhoqqu oothana. Qassi haray atto Xoossaa Geeshsha Golliyaa geli uttiidekka, “Taani Xoossaa” gaana.

⁵ Hinttenttu hassayikkitee? Taani hewaa hinttentoo hinttenanna de7aadde odaaddi.

⁶ I bare wodiyaan yaanaappe attin, ha77i yaanawaa ayay A teqqintto, hinttenttu eriita.

⁷ Ayissi gooppe, xuuraa gideedda makkalay ha77i oothee; shin he te77iyaawe ogiyaappe kichchana gakkanaw, I qonccenna.

⁸ Hewaappe guyyiyan, he makkalanchchay qonccina, Goday Yesuusi bare doonaa peenuwan A wodhana. Qassi Yesuusi bare laa7entho bonchcho yuusaan A mulekka dhayissana.

⁹ He makkalanchchay Seexaanaa oosuwan yiide, daro wolqqaan worddo malaataanne maalalissiyaawaa oothana.

¹⁰ Hewaadanka, qassi dhayiyaa asatuwaa dumma dumma iita cimuwana balethana. Dhayiyaawanttu attanaw tumatethaa siiqiide akkibeenna diraw dhayana.

¹¹⁻¹² Hewaa diraw, tumatethaa ammanibeenna ubba asatuu, nagaraa oothiyaawan nashettiyaawanttu ubbay pirdettanaadaaninne worddo gidiyaabaa ammananaadan, Xoossay wolqqaama balaa untunttu giddo yeddana.

Atotethaw Dooretteedda Asatuwaa

¹³ Shin Goday siiqiyaa nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, nuuni Xoossaa hinttenttu diraw, ubba wode galatanaw bessee. Ayissi gooppe, Geeshsha Ayyaanaa wolqqaninne tumatethaa hinttenttu ammaniyaawan hinttentta ashshanaw, Xoossay hinttena bayraadan dooreedda.

¹⁴ Xoossay hinttentta nuuni hinttentoo odeedda nu mishiraachchuwaa qaalaa bagganna xeeseeddawe, hinttenttu nu Godaa Yesuusi Kiristtoosanna ittippe bonchchetaanaassa.

¹⁵ Simmi nuunaadan Xoossaa kaalliyaawantto, minniide eqqite; nuuni hinttena nu doonan gidina, woy nu dabidaabbiyan gidina, tamarisseedda wogaa oyqqite.

¹⁶⁻¹⁷ Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosi bare huuphiyan qassi Xoossay, nu Aawuu nuuna siiqiide, bare aadho keekatethan nuussi medhinaa danddayaanne lo77o hidootaa

immeeddawe, qassi hinttenttu lo77obaa ubbaa oothanaadaninne haasayanaadan, hinttenttu wozanaa minissonne menthetho.

3

Phawuloosi, “Nuussi Woossite” Yaageedda

¹ Wurssethaan nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Godaa qaalay hinttenttu gid-don, ellekka aakkanaadaaninne bonchchettanaadan, nuussi Xoossaa woossite.

² Qassi asay ubbay ammanenna diraw, Xoossay nuuna nagaranchcha asatuwaap-penne iita asatuwaappe ashshana mala, nuussi woossite.

³ Shin Goday ammanthiyawaa; I hinttena menthethanne qassi iitaappekka naa-gana.

⁴ Nuuni hinttena azaziyaawaa hinttenttu ha77i oothiyaawaanne qassi sinthappekka oothanawaa Goday nuuna hinttewaan ammanthee.

⁵ Goday hinttenttu wozanaa Xoossaa siiquwaakkonne Kiristtoosi immiya dand-dayaakko kaaletto.

Kiitaa Kiitetti De7anawe Gidde

⁶ Nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, hinttenttu nuuppe akkeedda wogaa kaallen-naan azalla de7uwaa de7iya ishaa ubbaappe hinttenttu shaakettanaadan, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan hinttena azazeetto.

⁷ Ayissi gooppe, nuuni hinttenanna de7iya wode azallibeenna diraw, hinttenttu nuwaadan haniide de7anaw bessiyaawaa hinttenttu hinttenttu huuphiyan eriita.

⁸ Nuuni hintteppe oossinne tookuwaa gidenna mala, qammanne gallassi daaburiid-denne jaamiidde oothiide de7eeddawaappe attin, ooppenne qumaa coo mibookko.

⁹ Nuuni hewaa ootheeddawe hinttenttu nuwaadan haniide de7anaadan, nuuni hint-tenttoo leemisuwaa gidanaadappe attin, hewaa hinttena oochchanaw nuussi maatay dhayina gidenna.

¹⁰ Ayissi gooppe, nuuni haray atto hinttenanna de7iiddekka, “Oothanaw koyyenna uray ooninne mooppo” yaagiide hinttena azazeeddo.

¹¹ Ayissi gooppe, asaa yewuwaan geliyaawaappe attin, ayinne oothernawaanttu, aza-lla de7uwaa de7iya amareedda asatuu hinttenttu gid-don de7iyaawaa nuuni siseeddo.

¹² Nuuni hewanttu mala asatuu maara de7uwaa de7anaadaaninne oothiide qumaa maanaadan, Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan azazeettonne zoreetto.

¹³ Shin hinttenttu nuunaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, lo77o oosuwaa oothanaw azaloppite.

¹⁴ Qassi nuuni ha dabidaabbiyan kiitteedda kiitaw azazettenna uray ooninne de7ooppe, he uraa akeekite. I yeellatana mala, aappe shaakettite.

¹⁵ Shin ishaadan A seeriteppe attin, morkkiyaadan xeelloppite.

Wurssetha Sarotaa

¹⁶ Sarotethaa Goday bare huuphiyan hinttenttoo ubba wodenne ubba bagganna sarotethaa immo. Goday hinttenanna ubbaanna gido.

¹⁷ Taani Phawuloosi, ha sarotaa ta kushiyan xaafaaddi; ta dabiddaabbiiyaa ubbaw hawe ta firmaa. Hawe taani xaafiyaa ogiyaa.

¹⁸ Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna gido.

Phawuloosi Ximootoosaw Xaafeedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Ximootoosa geetettiyaa, ammaniyaa yalagay, Qeeri Iisiyaa geetettiyaa sa7an yelettedda. I bare daayi bagganna Ayihude asa; bare aabbu bagganna qassi Giriike asa. I Phawuloosanna kiitaan ittippe zuppetyaa asa; mishiraachchuwaa qaalaa kiitaakka aananna maadettiide oothiyaawaa. Phawuloosi Ximootoosaw xaafeedda koyro kiitay heezzu ayfe yewatuwan shaakettee.

Ubbaappe kasetiide ha kiitay ammaniyaa asaa gidдон dendeedda worddo timirtiyaabaa minissiide odee. Ha imatha gideedda timirtii Ayihuda asatuwaa qofaappe baggaanne hara asatuwaa qofaappe baggaa oyqqeeddawaa; “Hawe beettiyaa alami nagaraan hambbalaachetti diggeeddawaa gidiyaa diraw, asay atotethaa demmanaw duma gideedda xuura eratethaa eranaw, itti itti qumatuwaa meennaan agganawunne machchiyaa akkennaaninne asinaa gelennaan de7anaw koshshee” yaagiyaa qofaa baaso udiide oyqqeeddawaa. Hewaa bollaakka gujjiide A kiitay ammaniyaa asaa ayissuwaabaanne goynuwwaa wogaabaa tamarissiyaa timirtiyaa; hewaadankka qassi ammaniyaa asaa kaaletiyaawantunne untuntta maadiyaawanttu ay mala eeshshaanna de7iyaawantta gidданaw bessintto odiyaaabaa oyqqeedda. Wurssethaan Ximootoosi Yesuusi Kiristtoosassi oothiyaa lo77o oosanchchaa waaniide gidанaw danddaynttonne qassi duma duma ammaniyaa asaa maabaraa sinthan aw de7iyaa awotethaassi, Phawuloosi A zoreedda zoriyaa be7eetto.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Ammaniyaa asaabaanne untunttu gidдон oothiyaa Xoossaa osanchchatuwaabaa (1:3-3:16)

Ximootoosaw A oosuwaassi imetteedda timirttiyaa (4:1-6:21)

¹ Nuuna ashshiyaa Xoossayenne nuuni be7ana giide nashechchan naagiyaa Yesuusi Kiristtoosi azazeedda azazuwadan, Yesuusi Kiristtoosi kiitteeddawaa gideedda taani Phawuloosi,

² ammanuwaa bagganna ta tumu na7aw, Ximootoosaw ha dabidaabbiyaa xaafay.

Worddo Timirttiyaappe Naagettussa

Xoossaa nu Aawuwaappenne nu Godaa Kiristtoosa Yesuusappe aadho keekatethay, maarotethayenne sarotethay new gido.

³ Taani Maqidooniyaa baade new geeddawaadan, neeni Efesoonen gami77ana mala koyyaaddi. Itti itti asatuu wordduwaa timirttiyaa tamarissiino; hewanttu tamaris-senna mala, aggite gaade oda.

⁴ Untunttu tossaa odiyaaawaanne barenttu zariyaa gayriyaawaa agganaadan oda. Ayissi gooppe, hewaa malabay palumaa kaalethee; qassi Xoossaa qofaa ammanuwan erettiyaawaa oothikkino.

⁵ Ha azazoo waanna qofay geeshsha wozanaappe, lo77o suure wozanaappe, asay be7o giyabay bayinna ammanuwaappe beettiyaa siiquwaa denthethanaassa.

⁶ Itti itti asatuu hawaa aggiide, maaddenna haasayaakko simmeeddino.

⁷ Untunttu ayaa haasayinttonne woy barenttun ammanettiide odiyaaabay ayentto erikkino; shin Xoossaa higgiiyaa tamarissiyaawantta gidданaw koyyiino.

⁸ Asay bessiyaawaadan higgiiyan go77ettooppe, higgii lo77a gidiyaaawaa nuuni ereetto.

⁹ Ittibaa akeekanaw koshshee. Higgii lo77o asaw medhettibeenna. Shin higgiyaa menthiyaawanttoo, azazetennawanttoo, makkalanchchatoo, nagaranchchatoo, geeshshatethay baynnawanttoo, tunatoo, barenttu daayo woy aabba wodhiyaawanttussi, shemppuwaa wodhiyaawanttussi,

¹⁰ woshummanaw kajeeliyaawanttoo, attuma asay attuma asaanna woshumiyaawanttoo, asaa zali77iyaawanttoo, worddanchchatoonne wordduwan caaqqiyaawanttoo, woy tumu timirttiyaanna gakettenna ay oosuwaa gidinakka oothiyaawanttoo keseedda.

¹¹ He tumo timirttii anjjettedda Xoossay taani awaajjana mala, taw hadaraa immeedda bonchcho wonggalaa gidduwan de7ee.

Phawuloosi Xoossaw Shiishsheedda Galataa

¹² Taani oothiyaa kiitaan taw wolqqaa immeedda nu Godaa Kiristtoosa Yesuusa galatay. Taana bare oosanchchaa sunthiide, taana he oosoo bessiyaa ammanettowaa giide paydeedda dirawukka A galatay.

¹³ Taani hawaappe kase A boriyaawaa, A yederssiyaawaanne tuggayiyaawaa gidooппenne, taw hawaa I ootheedda. Shin taani erennaan ootheedda dirawunne ammanabeenna diraw, Xoossay taana maareedda.

¹⁴ Qassi nu Goday zaway bayna bare aadho keekatethaa ta bollan gussiide, Kiristtoosa Yesuusa bagganna nubaa gideedda ammanuwaanne siiquwaa taw immeedda.

¹⁵ Kiristtoosa Yesuusi nagaranchchatuwaa ashshanaw ha sa7aa yeedda giya haasayay ammanetteeddawaanne asay ubbay tuma giide akkanaw bessiyaawaa. Ubbaaappe aadhdhiyaa nagaranchchay taana.

¹⁶ Shin medhinaa de7uwaa akkanaw Aani ammananaw bessiyaa asaw taani leemisuwaa gidanaadan, ubbaappe aadhdhiyaa nagaranchchaw taw Yesuusi Kiristtoosa daro danddayaadan, Xoossay taana maareedda.

¹⁷ Ayfiiyan beettenna medhinaa Xoossaw Ittuwassi, medhinaa Kaatew, medhinaappe medhinaa gakkanaw galatayenne bonchchuu gido. Amen77i!

¹⁸ Ta na7aa Ximootoosaa, kase nebaa timbbitiyaa odeeddawaadan, he odeeddawaadan lo77o olaa neeni olettana mala, ha azazuwaa new hadaraa immay.

¹⁹ Ammanuunne lo77o suure wozanay new de7o. Ittu ittuu barenttu suure wozanaa yeggi aggiide, laaggiyaawe bayna markkabii bayiyaawaadan, barenttu ammanuwaa bayizzeedinno.

²⁰ Xoossaa boriyaawaa aggana mala, hewaa tamaaranaw taani Seexaanaw aatha immeedda Hemeneyoosinne Iskinddiri untuntu gidдон de7iino.

2

Woosa Golliyaa Woosaa

¹⁻² Nuuni Xoossaa malatiyaawan, geeshshatethaa ubbaan, sarotethaaninne ashikketethan de7ana mala, asaa ubbaw, kaatetoonne sunthatethay de7iyaa ubatoo, Xoossaa oochchanaw, woossanaw, gaannatanawunne galatanaw bessiyawaa ubbabaappe kasetaade taani neena erissay.

³⁻⁴ Asay ubbay attanaadaaninne tumatethaa eranaadan koyyiyaa nuuna ashshiya Xoossaa sinthan hawe lo77iyaabaanne nashechchiyaawaa.

⁵ Ayissi gooppe, itti Xoossay de7ee; Xoossaappenne asaappe gidduwan gidiide gaannatiyaa ittu de7ee. Hewekka Kiristtoosi Yesuusa giya asaa.

⁶ I asaa ubbaa wozanaw barena ubbaw immeedda. Xoossay bare wodiyaan asaa ubbaa wozanaw koyiyaawaa bessiyaa markkay hawaa.

⁷ Taani Xoossaa qaalaa odiyaawaa, Yesuusi kiitteeddawaanne qassi ammanuwaaninne tumatethaan Ayihuda gidenna asaa tamarissiyaawaa gidaade suntheteeddawe hawaassa. Taani worddotikke; tumuwaa haasayay.

⁸ Hewaa diraw, ubbasan de7iyaa attuma asay hanqquunne palumii baynnaan, bare geeshsha kushiya pude denthiide, Xoossaa woossanaadan, taani koyyay.

⁹⁻¹⁰ Hewaadan qassi maccawanttukka bessiyaa mayuwaa yashshatethaaninne barentta mooddiyaawan mayyino. Xoossaw yayyay giya macca asaa bessiyaawaadan, lo77obaa oothiyaawaanappe attin, huuphiya shurubbaa daddiyaawan, worqqaan woy inqquwaan, woy daro al77o afilaan barena alleeqqissoppino.

¹¹ Maccawunna ubbabaani moodettaadde, co77u gaade tamaru.

¹² Taani maccawunna co77u gaade de7uu gayippe attin, attuma asaa tamarissunne woy untuntu bolla aawotuu giikke.

¹³ Ayissi gooppe, Addaami koyro medhettedda; Hewaana guyyeppe medhettaaddu.

¹⁴ Hewaana cimettaade Xoossaa higgiiyaa menthaadduppe attin, Addaami cimetiibeenna.

¹⁵ Shin maccawunna ammanuwan, siiquwan, geeshshatethaaninne barena mooddaade de7ooppe, naanaa yeliyaawaan attana. *

3

Woosa Golliya Kaaletthiyaawantta

¹ Ooninne woosa golliya kaaletthiyaawaa gidanaw koyyoope, lo77obaa amottedda giya haasayay tuma.

² Woosa golliya kaaletthiyaa uray borissennawaa, itti machchatti xalalay de7iyaawaa, barena mooddiyaawaa, barena naagiyaawaa, barew bessiyaawaa oothiyaawaa, imathaa mokkiyaawaa, tamarissanaw danddayiyaawaa,

³ mathottennawaa, ashikketethaappe attin walaqettennawaa, palumettennawaa, shaluwaa siqennawaa,

⁴ naanay aw azazettiyaawaanne bonchchiyaawaa, qassi bare golliya ayissanaw danddayiyaawaa gidanaw bessee.

⁵ Ayissi gooppe, itti uray bare golliya ayissanaw danddayennawaa gidoope, Xoossaa ammaniyaawantta wooti ayissanaw danddayii?

⁶ Otoruwan sugettiidi, xalahiyaa kaappuu Xoossaa pirddan kunddeeddawaadan kundenna mala, ooratha ammaneedda asaa gidanaw bessenna.

⁷ Xalahiyaa kaappuwaa boriyaaninne phiriyaan gelenna mala, he uray woosa golliyaappe karenna de7iyaa asaan nashshettiyaawaa gidanaw bessee.

Woosa Gollen Maaddiyaawanttubaa

⁸ Hewaadan qassi woosa golliya maaddiyaawanttu asay bonchchiyaawantta, laa77u doonaa haasayennawantta, daro woyiniyaa eessaa ushennawantta, miishshaw yaaretennawantta,

⁹ ammanuwaa xuuraa geeshsha wozanaa qofaan naagiyaawantta gidanaw bessee.

¹⁰ Hewanttu kasetiide paaccetanaw koshshee. Paaciyaa aadhdhowaappe guyyiyan, woosa gollen oothiyaawantta gidiide oothino.

¹¹ Hewaadankka qassi untuntu machchatuu asay bonchchiyaawantta, zigirenawantta, barena mooddiyaawantta, ubbabaani ammanettiyaawantta gidanaw bessee.

¹² Woosa golliya maaddiyaawe itti machchatti xalalay de7iyaawaanne qassi bare naanaanne bare golliya loythi ayissiyaawaa gidanaw bessee.

¹³ Ayissi gooppe, woosa golliya maaddiyaawantta gidiide, lo77o oosuwa oothiyaawanttu barenttu huuphew wolqqaama bonchchuwaa demmiino; qassi Kiristtoosa Yesuusan barenttoo de7iyaa ammanuwaa loythi xaliide haasayanaw danddayiino.

2:13 Dom 2:7,21-22 **2:14** Dom 3:1-6 * **2:15** Naanaa yeliyaawaan attana: Naanaa yeliyaawaan naagetta de7ana guussaa. **3:2** Tit 1:6-9

Wolqqaama Xuuraa

¹⁴ Taani neekko ellekka baana gaade hawaa new xaafay.

¹⁵ Shin taani beennaan gami77ooppe, Xoossaa gollen neeni woota de7anaw bessintto erana mala xaafay. He gollii tumatethaw tuussaanne baaso gidiyaa de7uwa Xoossaa woosa golliya.

¹⁶ Nu ammanuwaa xuurray wolqqaama gidiyawaa ooninne sidhanaw danddayenna. Kiristtoosi ashuwan qoncceedda;

I xilluwaa gidiyawaa Geeshsha Ayyaanay markkatteedda.

Kiitanchchatuukka A be7eeddino;

Ayihuda gidenna asay aabaa odina siseedda.

Sa7an de7iyaa asay A ammaneedda;

bonchchuwan I saluwaa beedda.

4*Worddo Asttamaaratuwaa*

¹ Itti itti asay wurssethaa wodiyaan ammanuwaa agganawaa Geeshsha Ayyaanay qoncciyaan odeedda. Untunttu worddo ayyaanatuwassi azazettana; qassi xalatuwaa timirttiyaa kaallana.

² Hawaa mala timirttii, tilla wozanaa tamaan bonqqeedda birataan guuddeed-dawaadan donccilleedda worddo asatuwaa bagganna yeedda.

³ Hawanttu mala asatuu akkiyawaanne geliyaawaa qassi itti itti qommo kathaa miyaawaa diggiino. Shin ammaniyaawanttunne tumatethaa eriyaawanttu Xoossaa galateeddawaappe guyyiyan maana mala, Xoossay kathaa medhdheedda.

⁴ Ayissi gooppe, Xoossay medhdheeddabay ubbabaykka lo77a. Xoossaa galatiide akkooppe, olettiyaawe ayaynne baawa.

⁵ Ayissi gooppe, he ubbabay Xoossaa qaalaaninne woosan anjjetteddawaa.

Kiristtoosassi Lo77o Oosanchcha Gidiyaawaa

⁶ Hewaa diraw, neeni ishaturwaa hewaa hassayissiyaawaa gidooppe, ammanuwaanne neeni kaalleedda lo77o timirttiyaa qaalaan eqooppe neeni Kiristtoosi Yesuusaw lo77o oosanchcha gidanaassa.

⁷ Shin ammaniyaa asaw lo77enna haasayaappenne qassi cima macca asaa tossaappe baqata. Qassi Xoossaa malatiyaawan neena loohissa.

⁸ Ayissi gooppe, asay bare bollaa minissiyaawe laafa go77ee. Shin Xoossaa malatiyaawan loohissiyaawe ha77ikka sinthappekka de7uwa immana giya diraw, ubbabawukka go77ee.

⁹ Ha haasayay asay ubbay akkanaw bessiyaa tumu haasaya.

¹⁰ Nuuni hewaa demmanaw daabureetonne loythi ootheetto; hewaassi nuuni hi-dootaa wotheeddawe asaa ubbaa, ubbaappe aathiide, ammaniyaawantta ashshiya de7uwa Xoossaa.

¹¹ Hawaa azazanne tamarissa.

¹² Neeni yalaga gidiyaa diraw, neena ooninne kadhoppo. Shin ammaniyaawanttoo ne haasayan, hanotethan, siiquwan, ammanuwaaninne geeshshatethan leemisuwaa gida.

¹³ Taani yaana gakkanaw asaassi Xoossaa maxaafaa nabbabiyaawaani, Xoossaa qaalaa odiyaawaaninne tamarissiyaawaani minna.

¹⁴ Timbbitiyaa odiyaawanttu haasayinanne cimattuu barenttu kushiya ne bolla wothina, neeni akeedda, neenan de7iyaa Geeshsha Ayyaanaa imuwaa toochchoppa.

¹⁵ Ne dichchay asaa ubbaw qonccana mala, hewaa minissa qoppa. Hawaa ubba wode ootha.

¹⁶ Ne huuphiyaanne ne timirttiyaa naaga. Neeni hewaa oothooppe, neenanne neeni giyaawaa sisiyaawantta ashshiya diraw, aggennaan ootha.

5

Am77etuwaa Zoredda Zoriyaa

¹ Cima asaa ne aabba bonchchiyawaadan bonchchappe attin, toochchoppa. Yalagatuwaa ne ishaadan,

² qassi cima macca asaa ne aattiidan, yalaga macca asaa ne michchattiidan, kumantha geeshshatethan bonchcha.

³ Bare xalalaa gideedda tumu am77etuwaa bonchcha.

⁴ Shin am77attiw naanay woy naanaa naanay de7ooppe, he naanay Xoossaa malatiyaawaa barenttu soy asaa bessiyaawaaninne qassi hewaa oothiyaawan barentta yeleddawanttu kushiya zaariyaawaa tamarino. Ayissi gooppe, hewe Xoossaa nashechchiyaawaa.

⁵ Ayaa maaduukka bayna bare de7iyaa tumu am77atta Xoossay immana gaade nashechchan naaga uttaaddu. Qassi gallassinne qamma Xoossay izo maaddana mala, woosawunne oochchaw.

⁶ Shin barena ishalissiyaa am77atta paxa de7ooppe, iza hayqqadiggaaddu.

⁷ Qassi ooninne untuntta borena mala, ha azazuwaa imma.

⁸ Shin barenttuwoo qassi ubbaappe aathiide, bare soy asaw qoppenna uray oonanne gidooppe, hewe bare ammanuwaa kaddeeddawaa. Ammanenna asaappekka aadhdhiide aw iita.

⁹ Usuppun tammu laythay kumibeenna am77atti sunthaa maziggobiyaan xaafoppa. Hewaa bollan qassi iza itti asinaappe haraa gelabeennawunno giddanaw koshshee.

¹⁰ Naanaa dichchiyaawan, imathaa mokkiyaawan, geeshshatuwaa gediya meeciyaawan, waayyettedda asaa maaddiyaawan, lo77o oosuwaa ubbaa kaalliyaawan, ha lo77o kiitaa kiitettiyaawan eretteeddawunno giddanaw bessee.

¹¹ Shin yalaga am77etuwaa yokkonttu sunthaana gatha xaafoppa. Ayissi gooppe, untunttu barentta, asinaa gela gela giya wode, Kiristtoosa agganawantta.

¹² Koyro ammanuwaa kadheedda diraw, untunttu pirddeetana.

¹³ Hewe baynnaan oosuwaa dhayiide itti golliyaappe hara golliya yuuyyiidde, hamettiyaawaa xalalaa gidennaan, barenttoo bessennabaa haasayiide, zigirssaanne yewuwaan coo geliyaawaa tamaariino.

¹⁴ Hewaa diraw, nu morkketuu nu bolla haasayiyaa iitabaa demmenna mala, yalaga am77atuu asinaa geliide, na7a yeliide, barenttu golliya ayissana mala zoray.

¹⁵ Ayissi gooppe, hawaappe kase amaredda am77atuu Seexaanaa kaallanaw aggiide guye simmeeddino.

¹⁶ Ammaniyaa mishirattiw haqankka dabbo am77atuu de7ooppe, iza untunttu maaddanaw bessee. Ammaniyaa asatuu maadu bessiyaa tumu am77etuwaa maaddana mala, untunttu ammaniyaawanttoo tooko gidoppino.

¹⁷ Loythi heemmiyaa cimatu, qassi ubbaappe aathiide, qaalaa odiyaawaaninne tamarissiyaawaan daaburiyaawanttu, dakko bonchchuwaa akkanaw bessiino.

¹⁸ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Uddumaan kathaa yedhdhiyaa booraa doonaa qachchoppa” qassi, “Oosanchchay bare dirguwaa akkanaw bessee” yaagee.

¹⁹ Laa77u woy heezzu markkay baynnaan, woosa golliya cimaa mootiyaawaa sisoppa.

²⁰ Haratuu yayyana mala, nagaraa oothiya ubbatuwaa asaa ubbaa sinthan seera.

²¹ Neeni aynne asaa deemuwaa xeellennan, ittuwa ittuwaappe dummayennan ha azazuwaa naagana mala, Xoossaaninne Yesuusi Kiristtoosan dooretteedda ki-itanchchatuwa sinthan neena taani zoray.

²² O bollaanne elleellaade ne kushiya wothoppa. Haratuwaa nagaraan geloppa. Neena geeshshatethan naaga.

²³ Neeni ubba wode sakettiyaa dirawunne ne uluwaa diraw, guutha woyiniyaa eessaa ushappe attin, haathaa xalalaa ushoppa.

²⁴ Itti itti asatuwaa nagaray be7anaw qoncce; untunttu nagaray untuntta pird-danaw untunttuppe sinthaw aadhdhee. Shin haratuu nagaray guyyeppe qonccee.

²⁵ Hewaadankka, lo77o oosuukka qonccee. Qonccibeennabaa gidooppenne, geemanaw danddayenna.

6

Aylletuwassi Imetteedda Zoriyaa

¹ Xoossaa sunthayenne nu timirttii borettenna mala, aylletethaa morgge mithaa gidдон de7iyaawanttu barena mooddiyaa godatoo bonchchuu bessiyawaa erino.

² Ammaniyaa asaa ayliya gideeddawanttoo untunttu godatuu untunttoo ishaa gidiyaa diraw, untuntta kadhoppino. Shin barenttu kiitaan go77ettiyaawanttu untunttu siiqiyaa ammaniyaawantta gidiyaa diraw, untunttu kasewaappe aathiide oothanaw bessee.

Worddo Timirttiyaanne Tumu Duretethaa

Neeni ha yewatuwaa tamarissanawunne odanaw bessee.

³⁻⁴ Ooninne dumma timirttiyaa tamarissiyaawaa gidooppe, qassi nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa tumu qaalaananne nu ammanuwaa timirttiyaanna gakettenna uray daro otorettee; aynne erenna. Qassi qaalaa bollan palumettanawunne walaqqetanaw untunttoo giigenna qofay de7ee. Hewe qanaatiyaa, palumaa, boriyaa, iita sidhiyaa kaalethee.

⁵ Qassi untunttu huuphii oothenna. Tumatethay baynna asatuwaannakka palumaa kaalethee. Untunttu Xoossaa malatiyaawan durettana giide qoppiino. Neeni he asatuwaappe shaaketta.

⁶ Shin taw de7iyaabay taw gidana giya uraa Xoossaa malatiyaawe dureyee.

⁷ Ayissi gooppe, nuuni ha alamiyaa aynne ahibeykko; qassi aappe aynne afokko.

⁸ Shin miyaabayenne mayyiyabay de7ooppe, hewe nuussi gidanawaa.

⁹ Shin durettanaw koyyiyawanttu paaciyaanne phiriyaan geliino; qasi daro asaa bashshawunne dhayoo goochchi afiyaa daro eeyanne qohiyaa amuwan kunddiino.

¹⁰ Ayissi gooppe, shalluwaa siiqiyaawe iitatethaa ubbaw pulttuwaa. Ittu ittuu hewaa amottiiddi, ammanuwaappe balettiide, daro metuwan barentta qoheeddino.

Phawuloosi Ximootoosa Zoreedda Zoriyaanne Azazeedda Azazuwaa

¹¹ Shin neenoo, Xoossaa asaw, hewaappe baqata. Xillotethaa, Xoossaa malatiyaawaa, ammanuwaa, siiquwaa, danddayaanne ashikketethaa kaalla.

¹² Ammanuwaa baaxiyaa loytha baaxeta. Daro asaa sinthan lo77o markkaa markkat-taade, neena Xoossay xeeseedda medhinaa de7uwaa oyqqa.

¹³ Ubbabaw de7uwa immiya Xoossaa sinthaaninne, qassi Phenxxeenaawiyaa Phi-laaxoosa geetettiyaa gadiya mooddiyaawaa sinthan lo77o markkaa markkatteedda Kiristtoosi Yesuusa sinthan taani neena hawaa azazay.

¹⁴ Nu Godaa Yesuusi Kiristtoosi qonccana gakkanaw, qitay bayinnaanne borii baynnaan he azazuwaa naaga.

¹⁵ A qonccethaa, Itti sunthay de7iyaa anjjetteedda Xoossay, kaatatuwaa Kaatii, godatuwaa Goday, bare bessiyaa wodiyaan bessana.

¹⁶ Hayqqennawe itti A xalalaa. Ooninne Aakko shiiqanaw danddayenna poo7uwan de7ee. Ooninne A be7ibeenna; qassi be7anawukka danddayenna. Bonchchuunne medhinaa wolqqay aw gido. Amen77i.

¹⁷ Ha77i ha wodiyaan dure gidiyaa wanttu otorettennaadaaninne qassi nuuni nashettanaadan, ubbabaa palahissiide Nuussi immiya de7uwa Xoossaan ammanetanawaappe attin, aadhdhiyaa duretethaan untunttu ammanettennaadan, untuntta azaza.

¹⁸ Untunttu lo77obaa oothanaadan, lo77o kiitaan durettanaadan, keekiyaawantanne haratuwaanna shaakki akkiyawantta gidanaadan azaza.

¹⁹ Hewaa yaatiyaawan untunttu sinthaw barenttoo mino baaso gidiyaa shalluwaa barenttoo shiishshino. Hewaappe guyyiyan, untunttu tumu de7uwaa akkana.

²⁰ Ximootoosaa, itti itti asay balaan eratethaa giyaa eeya palumiyaappenne mela haasayaappe baqataadde, new imetteedda hadaraa naaga.

²¹ Ayissi gooppe, ittu ittuu nuussi eratethay de7ee yaagiidde, ammanuwaa baleed-dino.

Xoossaa aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna gido.

Phawuloosi Ximootoosaw Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Hawe Phawuloosi Ximootoosaw xaafeedda laa7entho kiitay, Phawuloosi mata barena maaddiyaanne oosuwaa barenanna ittippe oothiyaa wodalla, Ximootoosa zoreedda zoriyaa oyqqeeddawaa. A zoriyaappe dariyaa baggay danddayaan genccana bessee giyaawaa. Ximootoosaw zoriyaanne menthethuwaa gaalay imetteeddawe, Yesuusi Kiristtoosabaa ammanettiyaawaa gidiide markkattanaadan, Mishiraachchuwaa Qaalaanne Eca Qaalaa Caaquwaa timirttiyaa minissiide oyqqanaadaaninne metiyaabayne eqettiyaabay darooppekka tamarissiyaawaaninne Mishiraachchuwaa Qaalaa odiyaawaan minnanaassa.

Ximootoosi eeyatethaan osettiyaa pathenna mela palumaappe haakkana mala, dumma mino oduu aw odetteedda. Ayissi gooppe, hewaa mala oduu sisiyaawantta bayizziyaawaappe attin, hara I immiya go77i baawa.

Hewan ubbaan Ximootoosi hassayanaw bessiyaabay Phawuloosa de7uwaanne A hanotaa lo77o qofaa, hewaappekka A ammanuwaa, A genccuwaa, A siiquwaa A danddayaanne yedesaan A gakkeedda metuwaa leemisuwaa kaallanaadaana.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Ximootoosaw imetteedda maqquwaa (1:3-2:13)

Asay kaddiyaa wode ammanetti beettussa (2:14-4:5)

He wode de7iyaabatuwaanne koshshiyaa kaaletthiyaa ogatuwaa (4:6-18)

Wursethaa qutiya (4:19-22)

¹ Taani Phawuloosi, Xoossay immana geedda Kiristtoosi Yesuusaanna nuussi de7iyaa de7uwaabaa odanaw, Xoossay geeddawaadan, Kiristtoosi Yesuusi kiitteeddawe,

² ta siiqo na7aa Ximootoosaw ha dabidaabbiyaa xaafay.

Ximootoosaw Imetteedda Zoriyaa

Xoossaa Aawuwaappenne nu Godaa Kiristtoosi Yesuusappe, aadho keekatethay, maarotethayne sarotethay new gido.

³ Ta zaratuu ootheddawaadan, taanikka taana zoriyaa geeshsha wozanaappe oothiyaa Xoossaa qammanne gallassi woossiyaa woosaan ubba wode neena hassaiyaa diraw, A galatay.

⁴ Taani ne afothaa hassaya hassayaade nashettana mala, neena be7anaw daro laamotay.

⁵ Neenan de7iyaa worddo baynna ammanuwaa hassayay. He ammanuu beni ne daay daay Loydininne ne daay Ewuniiqin de7iyaa ammanuwaa mala; qassi neenanikka hewe de7iyaawaa eraaddi.

⁶ Hewaa diraw, taani ta kushiyaa laa77uwaa ne bolla wotheedda wode, * Xoossay new immeedda imuwaa neeni doshissenna mala, neena hassayissay.

⁷ Ayissi gooppe, Xoossay nuussi wolqqaa, siiquwaanne nu huuphiya naagiyaawaa immiya Geeshsha Ayyaanaa immeeddappe attin, yashshaa ayyaanaa immibeenna.

* **1:6** Taani ta kushiyaa laa77uwaa ne bolla wotheedda wode: Hawe bessiyaawe, ammaniyaa asaa kaaletthanaadan Geeshshaa Ayyaanay oosuwaassi doorina tumatethaan kaaletthiyaawanttu Qaalaa odanaw woy tamarissanaw Xoossay okkeeddawanttu bollan barenttu kushiyaa wothiide woossiyaawaa bessee. 1Xi 1:4 xeellite.

⁸ Simmi, nu Godaw markkattiyaawan woy A diraw qashuwan de7iyaa tawankka yeelatoppa. Shin Xoossay new immiyaa wolqqa keenaan taananna mishiraachchuwa qaalaw waayyetta.

⁹ Xoossay bare qofaaninne bare aadho keekatethan nuuna ashshiide, bare asaa oothanaw xeesowaappe attin, nuuni oothedda oosuwaa diraw gidenna. I ha aadho keekatethaa Kiristtoosi Yesuusa bagganna wodii doomettanaappe kase nuussi immeedda.

¹⁰ Shin ha77i ha aadho keekatethay nuuna ashshiya Kiristtoosi Yesuusa yuusaan nuussi qoncceedda. Qassi hayquwaa wolqqaakka I dhayisseedda. Wonggalaa mishiraachchuwa bagganna bayenna de7uwaa nuussi qonccisseedda.

¹¹ Taani Yesuusi kiitteeddawaanne Ayihuda gidenna asaa tamarissiyaawaa gidaade, wonggalaa mishiraachchuwa odana mala, Xoossay taana dooreedda.

¹² Qassi taani ha metuwaa akkiyawe hewaa diraassa. Shin taani ammaneeddawa eriyaa diraw, yeellatikke. Qassi I taw immeedda hadaraa he gallassay gakkanaw, I naaganaw danddayiyaawaa eray.

¹³ Taani neena tamarisseedda tumu qaalaa leemisuwaa uda oyiqaade, Kiristtoosi Yesuusan nuussi de7iyaa ammanuwaaninne siiquwan de7a.

¹⁴ Nu gidon de7iyaa Geeshsha Ayyaanaa bagganna new hadaraa immeedda lo77obaa naaga.

¹⁵ Iisiya giya biittaa de7iyaa ubbatuu taappe baqateeddawaa eraasa; untuntu gidon Pigeluusinne Hermogeneesi de7iino.

¹⁶ Henesifooru taana daro wode menthetheedda diraw, Goday A soy asaw maarotethaa immo. Qassi taani qasho gollen de7iyaawaa I yeellatibeenna.

¹⁷ Shin Roome giya katamaa gakeeddasaanna taana loythi koyyiide demmeedda.

¹⁸ He gallassi Godaappe maarotethaa demmanaadan, Goday aw immo. Qassi Efe-soona giya katamaan I taana ay keena maaddeeddenttonne neeni loytha eraasa.

2

Kiristtoosaw Lo77o Wottaaddara Gidiide Metuwaa Akkiyawaa

¹ Simmi ta na7aw, Kiristtoosi Yesuusan de7iyaa aadho keekatethan minna.

² Qassi daro markkatuu de7iyaasaan taappe neeni siseedda yewatuwaa haratuwaa tamarissanaw danddayiyaa ammanetteedda asatuwaassi hadaraa imma.

³ Kiristtoosa Yesuusaw ammanetteedda wottaaddaraadan, taananna waayyetta.

⁴ Olaa biya wottaaddaray bare kaappuwaa nashechchanaw, wottaaddara gidenna asay oothiyaa kiitaan walakettenna.

⁵ Qassi wothaan keesettiyaa uraykka wogaadan woxxana dhayooppe, woytaa akkenna.

⁶ Daro daaburiide oothedda biittaa goshiyaa bitani shiiqeedda kathaappe barena gakkiaawaa koyro akkanaw bessee.

⁷ Neeni ubbabaa akekanaadan, Goday neena danddayissana diraw, taani giyaawaa qoppa.

⁸ Taani wonggalaa mishiraachchuwa odiyaawaadan, hayquwaappe denddeedda Daawite zariyaa Yesuusi Kiristtoosa qoppa.

⁹ Taani wonggalaa mishiraachchuwa odiyaa diraw, iitabaa ootheddawaadan, haray atto qashettana gakkanaw waayyettay. Shin Xoossaa qalay qashettenna.

¹⁰ Hewaa diraw, taani Xoossay dooreedda asatuukka Kiristtoosi Yesuusan de7iyaa atatethaa medhinaa bonchchuwaanna demmanaadan, untuntu diraw, taani ub-babaan waayyettay.

¹¹ Hawe,

“Nuuni aananna ittippe hayqqeeddawa gidoope,

aananna ittippe de7ana.

¹² Nuuni genccooppe,
aananna ittippe kawutana.

Nuuni A kaddooppe,
ikka nuuna kaddana.

¹³ Nuuni ammanettennaan aggooppekka,
I ammanettiyaawaa gidiide de7anawaa.
Ayissi gooppe, I barena bare huuphew
erikke gaanaw danddayenna”
giyaawe tumu haasaya.

Mino Oosanchcha

¹⁴ Neeni ne asaa hawaa hassayissa; untunttu qaalaan palumettenna mala, Xoosaa sinthan zora. Hewe sisiyaa asaa bayizziyaawaappe attin, aynne go77enna.

¹⁵ Neeni Xoosaa tumatethaa qaala suuretethaan odiyaawaanne qassi A oosoo yeellatenna oosanchcha gidaade, Xoosay sabbiyaa asaadan, ne huuphiya Xoosaw immanaw minna.

¹⁶ Shin ha sa7aw injjetiyaa maaddenna haasayaappe neena naaga. Ayissi gooppe, hewe Xoossaappe asaa haasee.

¹⁷ Qassi untunttu tamarissiyaawe bollaa cittuwaadan ubbasaa gakkanaassa. He tamarissiyaawantuppe laa77atuu Hemeneyoosanne Piliixoosa.

¹⁸ Untunttu tumuwaa ogiyaa aggiide, “Hayquwaappe denddiyaawe kase aadhd-hidiggeedda” yaagiide amareedda ammaniyaa asatuwaa ammanuwaa bayizziino.

¹⁹ Gidooppekka, Xoosay esseedda mino tuussay qaaxxana danddayenna. Qassi A bollan, “Goday barewantta eree”; qassi “Godaawaa gidiyaa ooninne iita oosuwaa aggo” yaagiyaa qaalatuu xaafetteeddino.

²⁰ Itti wolqqaama gollen worqqaappenne biraappe medhettedda miishshaa xalalaa gidennaan, mithaappenne urqqaappe medhettedda miishshatuukka de7iino. Hewanttuppe baggatuu bonchcho oosuwaa untunttun oothanaw, qassi baggatuu toshettiyaabaa untunttun oothanaw medhetteddino.

²¹ Hewaa diraw, ooninne ha iitabaa ubbaappe barena geeshshooppe, I bare Godaa go77iyaa oosuwaa oothanaw barena immeedda diraw, bonchcho oosuwaa oothiyaa miishshaa gidanawa. Qassi lo77o oosuwaa ubbaa oothanaw giigetteedawaa gidanawa.

²² Shin neeni iita wodallatethaa amuwaappe baqata. Barentta maaddanaw geeshsha wozanaappe Godaa xeesisiyaawanttunna ittippe, xillotethaa, ammanuwaa, siiqotethaanne sarotethaa minissaade kaalla.

²³ Shin eeyatuwaa palumiinne aynne erennawanttu palumii walassaa kaaletiyaawaa eraade aappe baqata.

²⁴ Godaa qoomay ubbaw keekiyaawaa, loythi tamarissiyaawaanne dand-dayanchcha giddanaw besseeppe attin, walaqqetanaw bessenna.

²⁵ Qassi I barena ixsiyaawantta ashikketethan seeriyaawaa giddanaw bessee. Untunttu barenttu nagaraappe simmiide, tumatethaa eranaadan Xoosay oothanentto, ooni eri.

²⁶ Qassi untunttu barenttu wozanaa qofaw simmiide, untuntta bare koyyeeddabaw azazettana mala oyqqeedda xalahiyaa kaappuwaa dabbaappe kessi akkana.

3

Wurssetha Gallassatuwaan Hananaw De7iya Iita Yewatuwaa

¹ Shin wurssetha gallassi waayissiyaa wodii yaanawaa akeeka.

² Ayissi gooppe, asay barena siiqiyaawantta, shaluwaa siiqiyaawantta, ceeqetiyaawantta, ayyiyaawantta, boriyaawantta, barena yeleeddawanttoo azazettenawantta, galatennawantta, geeshshatethay baynnawantta,

³ siiquu baynnawantta, sigetennawantta, zigirssanchchatuwaa, barena naagenawantta, keekennawantta, lo77obaa dosennawantta,

⁴ ubbaa erikke giyaawantta, dirbbiyawantta, otoruwan sugettiyawantta, qassi Xoossaappe aathiide, ishaluwaa dosiyawantta gidana.

⁵ Unttuntu Xoossaw goyinniyaawaa malatiino; shin A wolqqaa kaddeeddino. Hewanttu mala asatuwaakko shiiqoppa.

⁶⁻⁷ Ayissi gooppe, untuntuppe ittu ittuu asaa golliyaa geliide, nagaray deexeeddawatantta, dumma dumma amuwan sugettiyawantta, ubba wode tamaariide, tumatethaa era akkanaw mule danddayibeenna daaburanchcha maccawantta balethiino.

⁸ Yaaneesinne Yambbareesi * Muse yewuwaa phalqqowaadan, hewaadan qassi hawanttu, suure qofay baynnawantta ammanuwan kunddeeddawanttu, tumatethaaba phalqqiino.

⁹ Shin Yaaneesa eeyatethayne Yambbareesa eeyatethay qassi qoncceddawaadan, untunttu eeyatethaykka asaa ubbaw qonccana diraw, untunttu kasewaappe aadhdhiide diccikkino.

Wurssetha Zoriyaa

¹⁰ Shin neeni ta timirttiyaa, ta hanotaanne ta qofaa, ta ammanuwaanne ta danddayaa, ta siiquwaanne ta genccuwaa,

¹¹ ta yedesaanne ta waayiyaa be7aadda. Anxxookiyaanne, Iqooniyoonenne Lisxxiraa giyaa katamatuwaan taana gakkeeddabaanne taani danddayeedda yedesaa eraasa. Goday taana he ubbaappe ashshedda.

¹² Tumatethaan Kiristoosi Yesuusan Xoossaa malatiide de7anaw dosiyaa ubbay yederssettana.

¹³ Shin iita asatuunne balethiyaawanttu haratuwaa balethiiddenne barenttu huphew baliidde, kaseppe iiti iiti biino.

¹⁴ Shin neeni he tumatethaa ooppe tamaareeddenttonne eraade, neeni tamaareeddawaaninne ereeddawaan minnaade de7a.

¹⁵ Neeni guutha naa7atethaappe doommaade Kiristoosi Yesuusa ammanaade, atotethay beettiyaa aadhdheedda eraa immanaw danddayiyaa Geeshsha Maxaafatuwaa eraadda.

¹⁶⁻¹⁷ Xoossaa Maxaafaa ubbaan Xoossaa Ayyaanay de7ee. Qassi he maxaafatuu Xoossaw oothiyaa asay kumenthanne lo77o oosuwaa ubbaw giigeeddawaa gidana mala, tumatethaa tamarissanaw, balaa seeranaw, bayizzuwaa suurissanawunne xillotethaa de7oo zoriyaa immanaw maaddiino.

4

¹ Taani neena Xoossaa sinthaaninne, de7uwan de7iyaa asaanne hayqqeedda asaa pirddanaw de7iyaa Kiristoosi Yesuusa sinthan, qassi A yuusaaninne A kawutethaan neena zoray.

² Qaalaa oda. Wodii injjetina injjetana dhayina, minnaade oda. Daro danddayan asaa tamarissaadde suurissa, seeranne zora.

³ Ayissi gooppe, asay tumu timirttiyaa sisennaan ixxiyaa wodii yaanawaa. Shin asay barenttu amuwaa kaalliide, sisanaw nashechchiyaawaa odiyaa tamarissiyaawantta gujji gujji shiishshana.

* **3:8** *Yaaneesinne Yambbareesi:* Ha sunthatuu Eca Caaquwaa Maxaafan baawa. Shin cora asay giyaa qofay, "Hawanttu Muse Isra7eeliyaa asaa Gibxeppe kessiide kaalethanaw qoppedda wode, aananna eqetteedda muruniyaawantta" yaagiyaawaanna. Kes 7:11, 12 xeellite. **3:8** Kes 7:11

⁴ Unttuntu tumu yewuwaa sisiyaawaa aggiide, tossaa sisanaw barenttu haythaa wora zaarana.

⁵ Shin neeni ubbabaani ne huuphiya naaganaw bessee. Waayyiyaa danddaya. Wong-galaa mishiraachchuwaa odiyaaawe oothiyaa oosuwaa ootha. Xoossaa qoomaadan, ne oothiyaa oosuwaa ubbaa pola.

⁶ Taana gidoope, ta suuthay gukkiide yarshshettiyaa wodiinne qassi ha de7uwa aggaade biya wodii gakteedda.

⁷ Taani lo77o baaxiyaa baaxetaaddi; wothaa woxxaade wurssaaddi; ammanuwakka naagaaddi.

⁸ Sinthappe taw xillotethaa akililii giigi utteedda. Hewaa xillo pirddaa pirddiyaa Goday he gallassi taw immana. Qassi Kiristtoosi qonccanawaa dosiyaa ubbaassappe attin, ta xalalaassa gidenna.

A Buzo Allaallatuwabaa

⁹ Taakko ellekka yaanaw minna.

¹⁰ Ayissi gooppe, Deemaasi ha alamiyaa dosiide, taana aggiide, Teselonqqiyaa giya katamaa beedda. Qerqqiisi Galaatiyaa giya gadiya biina, qassi Tiito Dilmaaxiyaa giya gadiya beedda.

¹¹ Luqaasa xalalay taananna de7ee. Marqqoossi taana kiitaan loythi maaddanaw danddayiyaa diraw, A demmaade neenanna akkaade ya.

¹² Shin taani Tikiqoosa Efesona giya katamaa kiittaaddi.

¹³ Neeni yaadde, Xiro7aadaa giya katamaan Karppoosawan taani yeggaade yeedda ta gaabiyaanne qassi maxaafatuwaa taw akkaade ya. Shin dummayaade galbbaan xaafetteedda maxaafatuwaa ayaa giddoppene, akkennaan yooppa.

¹⁴ Birataa qoxxiyaa Iskinddiri taana daro qoheedda; Goday aw A oosuwaadan zaarana.

¹⁵ I nuuni odiyaaawaa loythi phalqqiyaa diraw, neeni aappe neena naaga.

¹⁶ Koyro taana mootiyaa wode, ubbaykka aggeeddawaappe attin, taana ooninne maaddibeenna. Xoossay hewaa untunttoo paydoppo.

¹⁷ Shin taani kumentha kiitaa Ayihuda gidenna asay ubbay sisanaw odana mala, Goday ta matan eqqiide, taw wolqqaa immeedda. Qassi gaammuwaa doonaappekka taana ashsheedda.

¹⁸ Goday taana iitabaa ubbaappe ashshiide, bare saluwaa kawutethaa sarotethaan afana; aw medhi medhinaw bonchchuu gido. Amen77i.

Wurssetha Sarotaa

¹⁹ Phirisqqillissi, Aqiilaassinne Henesifooru soy asaw ta sarotaa oda.

²⁰ Erasxxoosi Qoronttoosa giya katamaan atteedda. Shin Xirofiimoosi saketteedda diraw, Miliixe giya katamaan A wothaaddi.

²¹ Balgguu wodhdhanaappe kase yaanaw minna.

Ewubuluusi, Phudeesi, Liinoosinne Qilawude qassi hara ishathuu ubbaykka neena saro saro giino.

²² Goday ne ayyaanaanna gido. Aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna gido. Amen77i.

Phawuloosi Tiitossi Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Tiito Ayihuda gidenna asa gidiide, guyyeppe Kiristinnaa ammanuwan laamettiide Phawuloosi Mishiraachchuwaa Qaalaa kiitaa oothiyaa wode, matan de7iide, he oosuwaa maaddeeda asa. Phawuloosi ha kiitaa xaafeeddawe, laythaan aappe guuxxiyaa ha barenanna oothiyaa Tiitossi gidishshin, he wode Tiito ammaniyaawantta xeellanawunne naaganaw, Qarixxeese giyaa haathaan doodetteedda sa7an atteedda. A kiitaa qofay heezzu huuphe yewatuwaa bollaana.

Koyruu woosa golliya kaaletthiyaawanttu Qarixxeese asatuwaa iitaa oosuwaa xeelliyaaawaan ay mala eeshshay de7iyaawantta gidanaw koshshintto Tiita akeekissanaassa. Laa7ethuu ammaniyaawanttu gidon de7iyaa dumma dumma citaa, cima attumawanttanne maccawawantta, yalaga attuma asatuwaanne Godaassi oothiyaa dumma dumma asaa wooti tamarissanaw bessintto Tiita zoreedda. Wurssethay qassi ammaniyaa asaa eeshshaabaa, sarotethaaninne siiquwan de7ana de7uwaabaa, ammaniyaa asaa gidoppe walassaa, palumiyaanne shaakotethaa dhayissanabaa Tiito zoriyaa immeedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-4)

Ammaniyaa asatuwaa kaaletthiyaawantta (1:5-16)

Ammaniyaa asatuwaa dumma dumma oosuwaa citaa (2:1-15)

Maqquwaanne naagettana mala imetteedda maaraa (3:1-11)

Wursethaa qutiyaa (3:12-15)

¹ Yesuusi Kiristtoosi kiitteedda taani Phawuloosi, Xoossaa aylli, ha dabidaabbiyaa xaafay. Xoossay dooreedda asaw ammanuu de7anaadaaninne Xoossaa tumatethaa eraakko untunta kaaletthanaadan taani doorettaade kiitettaaddi.

² Worddotenna Xoossay nuussi ha medhinaa de7uwaa daro wodiyaappe kase immana geedda.

³ Xoossay nuuna ashshiyaawe likke wodiyaan bare qaalaan hawaa qonccisseedda; I hadariide taana azazeeddawaadan, taani A qaalaa oday.

⁴ Ammanuwaa ittippetethaan ta tumu na7aa new Tiitoo, Xoossaa Aawuwaappenne nuuna ashshiya Yesuusi Kiristtoosappe, aadho keekatethay, maarotethayenne sarotethay gido.

Tiito Qarxxeesan Oothiyaa Oosuwaa

⁵ Taani neena Qarxxeesan aggaade yeeddawe, neeni attowaa giigissanaassanne, taani azazeeddawaadan, katamaa ubbaan woosa golliyaa cimatuwaa dooranaassa.

⁶ Cimay borettenaawaanne itti machchatti xalalay de7iyaawaanne ammaniyaa naanay de7iyaawaa gidanaw bessee; A naanay shalluwaa bayizziyaabaaninne woy azazettennaan ixxiyaaban asay amassalennawantta gidanaw bessee.

⁷ Ayissi gooppe, he cimay Xoossaa oosuwaa azaziya kaappuwaa gidiidde, pokkissennawaa, otorettennawaanne elle hanqqettennawaa gidanaw bessee; qassi mathottennawaa, sugennawaanne yorattennawaa gidanaw bessee.

⁸ Shin imatha mokkiyaawaanne lo77obaa dosiyaawaa gidanaw bessee; qassi akeekanchchaa, xilluwaa, geeshshaanne barena naagiyaawaa gidanaw bessee.

⁹ Ammanettiya de7uu beettiya timirttiyaanna giigiyaa qaala I loythi oyqqo. Yaa-tooppe haratuwaa tumu ammanuwaa tamarissiyaawaani menthetanawunne qassi hewaa ixxiyaawanttakka zoranaw danddayanawa.

¹⁰ Ayissi gooppe, azazettennawanttu, maaddennawaa haasayiyaawanttu, haratuwaa cimmiyaawanttunne qaxxaretteeda Ayihuda ammaniyaawanttu bagga gideedda daro asatuu de7iino.

¹¹ Unttuntu tamarissanaw bessenna pokkiyaa ogiyaan miishshaa demmanaw tamarissiyaawaan golliyaa ubbaa bayzziyaa diraw, unttuntu haasayaa te77ana bessee.

¹² Unttuntu giddoppe ittuu, timbbitiyaa odiyaaawe untntunttoo, “Qarixxeese asay ubba wode, worddatuwaa, iita du7atuwaanne yoranchchaa; qassi azalla asaa” yaageedda.

¹³⁻¹⁴ I markkattowe tuma; hewaa diraw, neeni untntunttussi mino ammanuu de7anaadaaninne qassi Ayihudatuwaa tossaanne tumuwaa ixceedda asatuwaa aza-zuwaa untntuntu sisennaadan, untntunta minissaade seeranaw bessee.

¹⁵ Barenttu huuphew geeshsha gideeddawanttussi ubbabaykka geeshsha; shin tu-natuwaassinne ammanennawanttussi untntuntu wozanaa qofayenne untntunta suure wozanay tuneedda diraw, untntunttoo ayayenne geeshsha gidenna.

¹⁶ Untntuntu barenttu Xoossaa eriyaawaa qoncciyaan odiino; shin untntuntu sheneyiyaawantta, azazettennawanttanne oosuwaa ubbawukka giigennawantta gidiyaa diraw, barenttu kiitaan A erokko giino.

2

Geeshsha Timirttiyaabaa

¹ Shin neeni de7uwaa demmanaw giigiyaa timirttiyaa tamarissanaw bessee.

² Cima attuma asay ammanuwan, siiquwaaninne danddayan mino gidanaadan, qassi mathottennawaa, bonchchettiyaawaanne barenakka naagiyaawaa gidanaadan zora.

³ Hewaadankka cima macca asay geeshsha de7uwa de7iyaawantta, zigirennawantta, woyiniyaa eessaassi moodettennawanttanne lo77obaa tamarissiyaawantta gidanaw bessee.

⁴⁻⁵ Untntuntu Xoossaa qalay borettenna mala, barenttu asinatuwaanne barenttu naanaa siiqiyaawantta, barenttakka naagiyaawantta, geeshshatuwaa, barenttu gollen oothiyaawantta, keekatuwaanne barenttu asinatuwaasikka azazettiyaawantta gidana mala, yalaga maccawantta tamarissa.

⁶ Hewaadankka yalaga attuma asatuu barentta naagana mala zora.

⁷ Neeni ne huuphewukka lo77o oosuwaa ubbaan untntunttoo leemiso gida; neeni tamarissiyaawankka ammanettiyaawaanne bonchchettiyaawaa gida.

⁸ Ne morkketuu nuuna zigiriyaabay untntuntussi dhayiyaa wode untntuntu yeellatana mala, neeni borettenna lo77o haasayaa haasaya.

⁹ Ayilletuu barenttu godatuwaassi azazettana malanne, untntuntunna palumetten-nan ubbabaani untntunta nashechchana mala zora.

¹⁰ Untntuntu barenttu godatuwaappe wuu77enna mala, qassi nuuna ashshiyaa Xoos-sawaa tamarissiyawaa ubbabaani galatissanaw, barenttu oothiyaa kiitaan ubba wode lo77anne ammanettiyaawantta gidiyawaa bessana mala, untntunta zora.

¹¹ Ayissi gooppe, Xoossay asaa ubbaa ashshiya bare aadho keekatethaa qonccis-seedda.

¹² He aadho keekatethay nagaraa oosuwaanne ha alamiyaa amuwaa nuuni ag-ganaadaaninne nu huuphiya naagiide, Xoossaa malatiide, xillotethan de7anaadan, nuuna tamarissee.

¹³ Nuuni nu wolqqaama Xoossay, nuuna ashshiya Yesuusi Kiristtoosi beettana geedda anjjettedda bonchcho gallassaa naageetto.

¹⁴ Iita oosuwaa ubbaappe I nuuna wozanawunne lo77obaa oothanaw amottiyaa bare geeshsha asaa kessanaw, nu diraw, bare huuphiya immeedda.

¹⁵ Neeni hawaa tamarissa, ne kumentha maataani zoranne seera; ooninne neena kadhoppo.

3

Xoossaa Asay Oothiyaa Oosuwaa

¹⁻² Unttuntu mooddiyaawanttussinne maatay de7iyaawanttussi moodettanaw, azazettanawunne lo77o oosuwaa ubbaa oothanaw gigettanaadan untunta hassayissa; qassi untuntu O bollanne iita qaala haasayenna mala, oonanne walaqetenna mala, asaa ubbaa ashikketethanne sigatethaa bessiyaawantta gidanaadan zora.

³ Ayissi gooppe, nuuni kase nu huuphewukka eeyatuwaa, azazettennawantta, baliyaawanttanne amuwaassinne dumma dumma nashechchaassi ayilliyaadan moodettiyaawantta; qassi iitatethaaninne qanaatiyaan de7iyaawantta; asaan ixettiyaawanttanne ittu ittuwakka ixxiyaawantta.

⁴ Shin nuuna ashshiya Xoossaa keekatethayenne asaa I siiqiya siquu qonceedda wode,

⁵ I bare maarotethaadankka, ooratha yelettusaan haneedda geeyyusaaninne Geeshsha Ayyaanan ooraxxeeddawan nuuna ashsheeddawaappe attin, nuuni xillo oosuwaa ootheeddawaana gidenna.

⁶⁻⁷ Xoossay bare aadho keekatethan nuuni xillanaadaaninne, I immana geedda medhinaa de7uwaa laattanaadan, nuuna ashshiya Yesuusi Kiristtoosa bagganna Geeshsha Ayyaanaa nu bolla darissiide tigeedda.

⁸ Ha haasayay ammanetteeddawaa; Xoossaa asatuu lo77o oosuwaa oothanaw giganaadan, ha yewuwaa untunttussi neeni minissaade odanaw koyyay; hawanttu asaw lo77anne go77iyaawantta.

⁹ Shin eeyatethaa palumaappe, zariyaa paydiyaawaappe, walassaappenne higgiiyaaban walaqettiyaawaappe naagetta. Ayissi gooppe, hewanttu go77ennawanttanne maaddennawantta.

¹⁰⁻¹¹ Shaakotethaa medhdhiyaa uray geella asa gidiyaawaanne bare huuphiyaan pirddiide nagaraa oothiyaawaa eraade, itti gede woy laa77u gede A seereeddawaappe guyyiyan, hewaa malatiyaa asaappe shaaketta.

Wurssetha Zoriyaa

¹² Taani Arxxemaasa woy Tikiqoosa neekko kiittiya wode, neeni taakko Niqoophiliyoonna yaanaw minna. Ayissi gooppe, taani balguwaa * yaani shaaccanaw qofaa qachchaaddi.

¹³ Higgiiyaa eriya Zeenaasinne Aphiloosi ogiyaa biya wode, untunttussi ayayenne paccenna mala, untunta loytha maadda.

¹⁴ Nu asaykka maaddenna asa gidiide attenna mala, barentta loythi koshshiyaawaa demmanaw, lo77o oosuwaa minniide oothiyaawaa tamarino.

¹⁵ Taananna de7iyaa ubbatuu neena saro saro geeddino. Nuuna ammanuwan siiqiyaawantta saro saro ga. Xoossaa aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna ittippe gido. Amen77i.

^{2:14} Maz 130:8; Kes 19:5; Zar 4:20; 7:6; 14:2; 1Ph 2:9 * ^{3:12} balguwaa: Giriike qaalanka iray bukkiyaa wodiya gidiyaawaa ode. Ingilizeethuwan 'Winter' giyaawaa.

Phawuloosi Pilimoonaw Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Pilimooni eretteedda ammaniyaa asa; I Qolaasiyaasa woosa golliya asa gidennaan waayyii aggana. Pilimoonaw Anaasimoosa giya ayllii de7ee. He ayllii bare godaappe betiide beedda wode, qasho gollen de7iyaa Phawuloosanna gakettedda. Anaasimoosi Phawuloosa bagganna Yesuusa ammaneedda. Phawuloosi Pilimoonassi xaafeedda kiitay Pilimooni guyye simmi biidde de7iyaa bare qoomaanna sigettanaadan, hewaa hassayissiyawaa. Hewaa bollaakka ha77i Anaasimoosi ammaniyaa asa gideedda diraw, hawaappe sinthaw ammaniyaa ishaadan A mokki akkanaappe attin, qoomaadan A xeellenaadan aw odee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1-3)

Pilimoonassi Phawuloosa galataa (4-7)

Phawuloosi Anaasimoosa diraw shiishsheedda mino ooshaa (8-22)

Wurssethaa qutiya (23-25)

¹ Taani Phawuloosi, Yesuusi Kiristtoosa diraw qashuwan de7iyaawenne nu ishaa Ximootoosi, nuunanna oothiyaa nuuni siiqiyaa Pilimoonaw,

² ne gollen shiiqiyaa ammaniyaawanttoo, nu michchatti Afbissinne nuunanna ittippe de7iyaa Kiristtoosa wottaaddaraa Arkkipoosaw ha dabidaabbiyaa xaafetto.

³ Xoossaa nu Aawuwaappenne nu Godaa Yesuusi Kiristtoosappe aadho keekatethayne sarotethay hinttenttussi gido.

Pilimoona Siiquwaanne Ammanuwaa

⁴⁻⁵ Neeni Xoossaa asatuwaa siiqiyaawaanne Godaa Yesuusa ammaniyaawaa taani sisiyaa diraw, Xoossaa woossaade neena hassayiya wode ubbaan, ta Xoossaa galatay.

⁶ Neeni ne ammanuwaa haratuwaanna shaakkiyaawe nuussi Kiristtoosi Yesuusa bagganna yiyaa lo77obaa ubbaa erissana mala, taani Xoossaa woossay.

⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa asatuwaa wozanay ne kiitaan minneedda diraw, ta ishaw, taani ne siiquwan daro nashechchaanne menthetuwaa demmaaddi.

Anaasimoosi Pilimoonakko Simmeedda Simuwaa

⁸ Hewaa diraw, neeni oothanaw bessiyaawaa oothana mala, taani neena azazanaw Kiristtoosa bagganna xaloopeekka,

⁹ Taani Phawuloosi cimeeddawe, Kiristtoosi Yesuusaw ha77ikka qashuwan de7iyaawe, siiquwaa diraw, neena woossay.

¹⁰ Taani qashuwan de7aadde aw aawuwaa gideedda ta na7aa Anaasimoosa * diraw, neena woossay.

¹¹ I kase neena go77enna; shin ha77i neenakka taanakka tumu go77ee.

¹²⁻¹³ Taani wozanappe dosiyaa Anaasimoosa neekko yeddowe ta wozanaa yeddowaa. Taani wonggalaa diraw qashetta utta de7ishshin, neena kochchiide, taana maaddana mala, ta matan A ashshanaw koyyay.

¹⁴ Shin neeni ne sheniyaadan oothanaawaa koyyayppe attin, neenanna zorettennan wolqqan aynne oothanaw koyyikke.

¹⁵ Anaasimoosi guutha wodiya neeppe shaaketteeddawe, ooni eri simmiide, ubba wodekka neenanna de7anaassenttonne.

^{1:2} Qol 4:17 * ^{1:10} Anaasimoosa: Giyaa sunthaa bilethay, Griikiyaa qaalaan go77iyaawaa woy maaddiyaawaa guussaa. ^{1:10} Qol 4:9

¹⁶ Simmi hawaappe sinthaw Anaasimoosi aylliya gidenna; shin aylliyaappe I loythi aadhdhee; I taw ay keena siiqo ishee! Qassi I new asaa baggaannakka Godaa baggaannakka ay keena aadhdheedda ishaa gidanddeeshsha!

¹⁷ Simmi neeni taana ne laggethaa giyaawaa gidooppe, taana mokkiyaawaadan, A mokka.

¹⁸ I new bayizzeeddabay woy A bolla new acuu de7ooppe, taappe cigaa akka.

¹⁹ He acuwaa taani ciggana gaade, taani Phawuloosi ta kushiyan xaafay. Neeni taw ne shemppuwaa acota utteeddawaa taani neena hassayissanaw koshshenna.

²⁰ E, ta ishaw, Godaa bagganna neeppe maaduwwa demmanaw koyyay. Kiristtoosa bagganna taana menthetha.

²¹ Taani geeddawaappe daruwaa neeni oothanaawaa eraade, qassi ne taw azazettanawaakka ammanaade, hawaa new xaafay.

²² Qassi hinttenttu ellekka taw imathay shemppiyaa golliyyaa giigissite. Ayissi gooppe, Xoossay hinttenttu woosan taana hinttenttussi guyye zaariide immana gaade qoppay.

Wurssethaa Sarotaa

²³ Kiristtoosi Yesuusa diraw, taananna qashuwan de7iyaa Eppaafiri neena saro saro gee.

²⁴ Qassi taananna ittippe oothiyaa Marqqoossi, Arisxxirokoosi, Deemaasinne Luqaasi neena saro saro giino.

²⁵ Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenttu ayyaanaanna gido.

Ibraawe Asaw Xaafetteedda Kiitaa Geluwaa

Hawe Phawuloosinne Phexiroosi xaafeddawaadan kiitaa gidennaan timirtte gidiide xaafetteeddawe, wolqqaama tuggay gakkina, ammanuwaa agganaw mateedda ammaniyaasatuwaassa (10:32-39). Ha maxaafaa xaafeddawe oonentto erettenna. Ha Xaafiya huuphe qofay koyrottiide untuntun de7iyaa siquwakko simmanaadan Yesuusa dhogqatethaa besiidde untuntta zoree. He xaafii Ibraawe ammaniyaawanttussi minissi odiyaaawe Yesuusi Kiristtoosi tumanne Xoossaa polo qonccethaa gidiyaaawaana. Ha ammaniyaawantu barenttu ammanuwan minnana mala, untuntta menthethee. I hewaa oothiide heezzu tumatuwaa qonccissiide bessee:

1@ I akkeedda metuwaa bagganna bare Aawuwaassi tumu azazetteedda Yesuusi Xoossaw medhinaa Na7aa. I Xoossaa Na7aa gideedda diraw, Eca Qaalaa Caaquwaa wodiyaan timbbitiyaa odiyaaawanttuppe, kiitanchchatuwaappenne, haray attin, Museppekka loythi aadhdiyaawaa.

2@ Yesuusi Eca Qaalaa Caaquwaa qeesatuwaappe loythi aadhdiyaa, medhinaa qeesa gidiyaaawa Xoossay bare huuphew odeedda.

3@ Yesuusa bagganna ammaniyaawe nagaraappe, yashshatethaappenne hayquwaappe attee. Yesuusi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidiyaa diraw, kase Ibraawatuwaa ammanuwaa wogatuwaaninne mehetuwaa yarshshuwan kuwaadan beettiyaa atotethaa ha77i tuma gidanaadan udeedda.

Xaafii Isra7eeliyaa asaa taarikiyaan daro eretteedda asaa ammanuwaa leemisuwaadan go77ettiide (Shemppuwaa 11), ha maxaafaa nabbabiyaa asatu barenttu ammanuwan minnanaadan qofissee. Hewaadankka (Shemppuwaa 12) nabbabiyaawantu barenttu ayfiyaa Yesuusa bollan tishshi udi wothiide, barenttu ammanuwan minnanaadaaninne ay mala metuunne waayyii gakkoopekka, untunttu genccanaadan zoree. Wurssethaan qassi zoriyaanne akeekissuwaa qaalaa immiyaawan wurssee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa: Xoossay Yesuusan qonceeddawaa (1:1-3)

Kiristtoosi kiitanchchatuwaappe bolla gidiyaaawa (1:4-2:18)

Kiristtoosi Museppenne Iyaasuppe bolla gidiyaaawa (3:1-4:13)

Kiristtoosa qeesatethaa dhogqatethaa (4:14-7:28)

Kiristtoosa qalaa caaquwaa dhogqatethaa (8:1-9:23)

Kiristtoosi yarshshetteeddawe oowaappenne dariyaawaa (9:23-10:39)

Ammanuwaa darotethaa (11:1-12:29)

Xoossaa nashechchussaa (13:1-19)

Xoossay Bare Na7aa Bagganna Haasayeedda

¹ Xoossay beni wode, nu aawotuu nabatuwaa bagganna dumma dumma ogiyaaninne daro wodiyaan haasayeedda.

² Shin ha wurssetha wodiyaan, ubbabaa A laatissiide, yeletaa A bagganna medhdheedda bare Na7aa bagganna nuussi haasayeedda.

³ Na7ay Xoossaa bonchcho poo7uwaa phoolee; qassi kumentha Xoossaa eeshshaa akkiide, bare wolqqaama qaalaan ha sa7aa naagee; yaatiide asaa nagaraappe geeshshide, Ubbaaappe Bolla Xoossaappe ushechcha bagganna * saluwan utteedda.

Xoossaa Na7ay Kiitanchchatuwaappe Bolla

* **1:3 ushechcha bagganna:** Bonchchuwaanne wolqqaasa gidiyaaawa bessee.

⁴ Xoossay aw immeedda sunthatethay kiitanchchatuwaappe dhoqqa gidiyaawadankka, untuntuppe A loythi dhoqqu ootheedda.

⁵ Ayissi gooppe, Xoossay bare kiitanchchatuwappe oona,
“Neeni ta Na7aa;
taani hachche new aawuwaa gidaaddi”

geeddee? Woy qassi oona,
“Taani aw aawuwaa gidana;
ikka taw na7a gidana”
geeddee?

⁶ Qassi Xoossay bare bayra Na7aa ha sa7aa yeddana haniidde,
“Ta kiitanchchatuwaa ubbatuukka aw goyinnino”
yaageedda.

⁷ Xoossay kiitanchchatuwaabaa haasayiidde,
“Taani ta kiitanchchatuwaa carkkuwaa kessay;
qassi ta oosanchchatuwaakka tamaa lacuwaa kessay”
yaagee.

⁸ Shin bare Na7aawaa haasayiidde,
“Xoossaw, ne kawutethaa oydi
medhi medhinaw de7ee.
Ne kawutethaa xillotethaan ahasaa.

⁹ Neeni xillotethaa siiqaade;
naaquwaa ixxaadda.
Xoossay, ne Xoossay neena
ne laggetuwaappe aathiide,
nashechchaan ililissiyaa zaytiyaa okkeeddawe hawaassa”
yaagee.

¹⁰ Xoossay hawaadan yaagee;
“Godaw, koyro neeni sa7aa medhdhaadda;
saluwaakka ne kushiyan medhdhaadda.

¹¹ Hewanttu ubbay dhayana;
shin neeni de7ana.
Untunttu ubbaykka afilaadan wurana.

¹² Neeni untuntta gaabiyaadan dakkoyana;
qassi untunttu afilaadan laamettanawantta.
Shin neeni neenakka;
ne laythay ubbaakka wureenna”
yaagee.

¹³ Shin Xoossay bare kiitanchchatuwappe ittuwaanne,
“Taani ne morkketuwaa neeni
gediyan yedhdhiyaawaa oothana gakkanaw,
hawaan taappe ushechcha baggan utta”
gibeenna.

¹⁴ Kiitanchchatuu ubbay Xoossaw oothanawunne atotethaa demmana asatuwaa maad-
danaw Xoossay kiitheedda ayyaanatuwa gidikkinooyee?

2

Wolqqaama Anjuwaa

¹ Hewaa diraw, nuuni siseedda tumu yewuwaappe sugetti wora beenna mala, he yewuwaa loythi oyqqanaw bessee.

² Ayissi gooppe, kiitanchchatuu odeedda qaalay tuma gidiyaa diraw, naaqqiyaa woy azazettenna asay ubbay muretteeddawaa gidoope,

³ Yaatina, nuuni ha wolqqaama atotethaa sheneko gooppe, waaniide attanee? Goday koyro bare huuphew ha atotethaa odeedda; qassi I odeeddawaa siseeddawanttu nuussi geeshshiide odeeddino.

⁴ He siseeddawanttu markkatteeddawe bolla Xoossaykka mallaa, oorathabaanne dumma dumma malaata kiitettiyaawan gujji markkatteedda; qassi Geeshsha Ayyaanaa imuwaakka bare koyyeeddawaadan, gishi gatheedda.

Atotethaw Kaaletthiyaawaa

⁵ Ayissi gooppe, Xoossay nuuni haasayiyaa sinthaappe yaana alamiyaa, kiitanchchatuwa moodissibeenna.

⁶ Shin Xoossaa Maxaafay itti saan hawaadan yaagee;
“Xoossaw, neeni asaawaa qoppanaw asay aye?
Woy neeni aw hirgganaw I ayee?”

⁷ Neeni kiitanchchatuwappe
amareedda wodiyaa A guuthaadda.

A huuphiyankka bonchchuwaanne
sabaa akililiyaa wothaadda.

⁸ Qassi ubbabaa A gediyaappe garssanna
wothaade moodissaadda”

yaagee. Ayissi gooppe, Xoossay ubbabaakka A moodisseeddawaadan aani moodet-tibeennawe ayaynne baawa; shin ha77i ubbabay aw moodettiyaawe nuussi beettenna.

⁹ Shin nuuni Yesuusa be7eetto; Yesuusi Xoossaa aadho keekatethaa bagganna asa ubbaw hayqqana mala, amareedda wodiyaa kiitanchchatuwappe garssa gideedda. Qassi hayquwaa waayyiyaa I waayyetteedda diraw, poo7iya bonchchuwaanne sabaa akililiyaa wotheeddawaa ha77i nuuni be7eetto.

¹⁰ Xoossay ubbabaa medhdheeddawe, ubbabaakka naagiyawe, Yesuusi daro naanaa ahiide, barenanna bonchchissana mala, waayyiyaa bagganna Yesuusa balay bayn-nawaa ootheeddawaa bessee; ayissi gooppe, he naanaa atotethaw kaaletthiyaawe Yesuusa.

¹¹ Ayissi gooppe, asaa geeshshiyaa Yesuusawukka qassi he geeyyeedda asaa ub-bawukka Aawuu ittuwa. Yesuusi untuntta, “Ta ishatawaa” giide yeellatennaan xeesiyaawe hawaassa.

¹² Yesuusi,
“Taani ne sunthaa ta ishato awaajjana.
Maabaraa shiiquwankka neena galatana”
yaagee.

¹³ Qassi I, “Taani ta ammanuwaa Xoossaan wothana” qassikka, “Xoossay taw immeedda naanatuwaanna taani hawaan de7ay” yaagee.

¹⁴ Naanaa giide I xeesiyaawanttu, ashuwaappenne suuthaappe medhetteedda asat-uwaa gidiyaa diraw, Yesuusi bare huuphew untuntta malatiide, untunttu medhetaa akkeedda; qassi I hewaa ootheeddawe, xalahiyaa kaappuwaa hayquwaa bolla maatay de7iyaawaa bare hayquwan dhayissanaassa.

¹⁵ Qassi barenttu de7uwaa ubbaan hayqoo yayyiide, hayqoo aylletiide de7iyaawantta ubbatuwaa aylletethaappe kesseedda.

¹⁶ Ayissi gooppe, Abraahaama zariyaa I maaddiyawaappe attin, kiitanchchatuwa maaddennawe ertteedda.

¹⁷ Hewaa diraw, asaa nagaray atto geetettana mala, Xoossaa kiitaan ammanetteedda maariyaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidana mala, ubbabaani I bare ishaturwaa malatanaw bessee.

¹⁸ Ayissi gooppe, I bare huuphew paacetteedda dirawunne waayyetteedda diraw, paacettiyaawantta maaddanaw danddayee.

3

Yesuusi Museppe Bolla

¹ Hewaa diraw, Xoossay xeeseedda geeshsha ishato, nu markkatethaa Xoossay kiiteeddawaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa, Yesuusi Kiristtoosa qoppite.

² Muse bare kiitaan Xoossaa golliyaa ubbaan ammanetteeddawaa gideeddawaadan, Yesuusikka barena dooriide, ha oosoo yeddeedda Xoossaw ammanetteeddawaa.

³ Ayissi gooppe, keexettiya golliyaappe keexxiyaa bitani bonchchettiyaawaadan, Musewaappe aadhdhiyaa bonchchuwaa I akkanaw bessiyaawe eretteeddawaa.

⁴ Ayissi gooppe, golliyaa ubbaa keexxeeddawe itti asaa; shin ubbaba keexxeeddawe Xoossaa.

⁵ Muse Xoossaa golliyaa ubbaan ammanetteedda oosanchchaa gidiide, Xoossay sinthaappe gaanawaa markkatteedda.

⁶ Shin Kiristtoosi Xoossaa gollen na7adan ammanetteeddawaa; nuuni akkana giide nashechchaan naagiyaawaa xalatethaaninne ammanuwan naagooppe, Xoossaw golliyaa gideetto.

Xoossaa Asay Shemppuwaa Demmana

⁷ Hewaa diraw, Geeshsha Ayyaanay hawaadan yaagee; “Xoossaa qaalaa hinttentu hachche sisiyaabaa gidoope,

⁸⁻⁹ hinttentu aawotuu taw ixxi makkaliide, oytamu laythaa ta oosuwaa be7eedda bazzuwaa paaciyaa gallasaadan, hinttentukka zoriyaa akkennaan ixxoppite.

¹⁰ Hewaa diraw, taani he asaa hanqqettaade,

‘Unttuntu ubba wode barenttu wozanaan baliino. Ta ogiyaakka eribeykkino’ yaagaaddi.

¹¹ Hewaadankka qassi, taani hanqqetta caaqqaaade, ‘Taani shemppiyaasaa unttuntu ubbakka gelikkino’ yaagaaddi” yaagee.

¹² Taanaadan ammaniyaawanttoo, de7uwa Xoossaappe hinttentta shaakkiyaa iita ammanenna wozanay hinttenan oonaninne de7enna mala naagettite.

¹³ Shin Xoossay hinttentta ubba gallassi hachche giide xeesishin, hintteppe oonanne nagaray balethina, zoriyaa akkennaan ixxenna mala, ittu ittuwa zorite.

¹⁴ Ayissi gooppe, nuuni koyro nuussi de7iya ammanuwaa wurssethay gakkanaw loythi naagooppe, Kiristtoosanna ittippe shaakkana.

¹⁵ Xoossaa Maxaafay, “Xoossaa qaalaa hinttentu hachche sisiyaawaa gidoope, he wode unttuntu ixxi makkaleeddawaadan, zoriyaa akkennaan ixxoppite” yaageedda.

¹⁶ Xoossay giyaawaa sisiide, aw makkaleedda asatuu oonee? Muse Gibxeppe kaaalethina keseedda ubbatuwaa gidikkinoooyee?

¹⁷ Xoossay oytamu laythaa oonan hanqqetteeddee? Anhay woraan atteedda asatuwaa, nagaraa ootheeddawantta gidikkinoooyee?

¹⁸ Qassi Xoossay barew azazettennan ixceeddawanttu I shemppiyyaa sa7aa ubbaakka gelenna mala, untunttussi caaqqeeddawaappe attin, oossi caaqqeeddee?

¹⁹ Unttuntu ammanibeenna diraw, shemppiyaasaa gelanaw danddayibeennawaa nuuni be7eetto.

4

¹ Simmi Xoossay nuuna bare shemppiyaasaa, “Gelissana” geeddawe bira gidooppe, hintteppe ooninne he shemppiyaasaa gelennaan attenna mala naagetto.

² Ayissi gooppe, unttuntu wonggalaa mishiraachchuwaa siseeddawaadan, nuunikka siseeddo; unttuntu siseeddino, shin ammaniide akkibeenna diraw, aynne unttunta go77ibeenna.

³ Gidooppekka, Xoossaa kiitay sa7ay medhettoodeppe doommina poletteeddawaa gidooppenne, Xoossay,

“Taani hanqqetta caaqqaade,

‘Unttuntu taani shemppiyaasaa ubbaakka gelikkino’ yaagaaddi”

geeddawaadan, nuuni ammaneeddawanttu I shemppiyaasaa gelana.

⁴ Ayissi gooppe, laappuntha gallassaabaa ittisa7an Xoossaa Maxaafay, “Xoossay laappuntha gallasan bare oosuwaa ubbaappe shemppedda” yaageedda.

⁵ Qassi he sa7an, “Unttuntu taani shemppiyaasaa ubbakka gelikkino” yaageedda.

⁶ Wonggalaa mishiraachchuwaa koyro siseeddawanttu azazetibeenna diraw, shempuwaa sa7aa gelibeeykkino; itti itti asatuu yaa gelanawanttu de7iino.

⁷ Xoossay daro wodiyaappe guyyiyan, Daawita bagganna laa7enthuwa itti gallassaa, “Hachche” giya qaalaan keeriide,

“Xoossaa qaalaa hinttenttu hachche sisiyaawaa gidooppe, zoriyaa akkennaan ixoppite”

yaageedda.

⁸ Xoossay shemppiyaasaa asaa afiide Iyaasu shemppiseeddawaa gidintto, Xoossay hara gallassaawaa guyye keerenna.

⁹ Hewaa diraw, Xoossaa asaw Sambbataa shemppuu naagetti utteedda.

¹⁰ Ayissi gooppe, Xoossay shemppiyaasaa geliyaa ooninne, Xoossay bare oosuwaappe shemppeddawaadan, ikka bare oosuwaappe shemppana.

¹¹ Simmi Israa7eeliyaa asay azazettennan ixxiide, Xoossaanna ittippe shemppiyaasaa gelennaan atteeddawaadan, nuuppe ooninne hewaa mala ixuwan yaa gelennaan attenna mala minnoytte.

¹² Ayissi gooppe, Xoossaa qaalay midhinaw de7iyaawaannee oothiyaawaa; laa77u bagganna leefetteedda mashshaappekka aadhdhiide kuusee. He qaalay shemppuunne ayyaanay, kuriinne kolzzii ittippe gakettiyaasaa shaakkana gakkanaw caddee. Qassi asaa wozanaan de7iyaa koshshaanne qofaa I shaakkee.

¹³ Nuuni oothiyaawaa wochchiyaa Xoossaa sinthan ubbabaykka beettiyaawaappenne qoncciyaan de7iyaawappe attin, A ayfiyan geemmiya medhetay ayaynne baawa.

Yesuusi Qeesatuwaa Ubbatoo Wolqqaama Kaappuwaa

¹⁴ Simmi saluwaa beedda, qeesatuwaa ubbatuwaa wolqqaama kaappuu, Xoossaa Na7ay Yesuusi, nuussi de7iyaa diraw, nu ammanuwaa loythi naageetto.

¹⁵ Ayissi gooppe, nu qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu nuuni daaburiyaa wode nuussi qarettanaw danddayee; nagaraa I oothibeennaawaappe attin, nuunaadan ubbabankka paacetteedda.

¹⁶ Simmi nuuna koshshiyaa wode maaddiyaa maarotethaa akkanawunne aadho keekatethaa demmanaw, aadho keekatethay de7iya sa7aa Xoossaa araataakko, yayyennaan shiiqoytte.

5

¹ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappatuu huuphiyaan huuphiyaan bare asaa giddoppe doorettiide, he asaa gishshataw Xoossaw oothanaw, imuwaa immanawunne nagaraa yarshshuwaa yarshshanaw sunthetteeddino.

² I bare huuphew daaburanchcha gidiyaa diraw, tamaribeennawanttoonni baliyaawanttoo qarettanaw danddayee.

³ Hewaa diraw, he qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu asaa diraw yarshshuwaa yarshshiyaawaadan, bare huuphe nagaraa dirawukka yarshshanaw bessee.

⁴ Xoossay Aaroonaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa giddana mala xeeseeddawaadan, Xoossay xeesanaappe attin, ooninne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidiyaa bonchchuwaa barew akkanaw danddayenna.

⁵ Hewaadankka, Kiristtoosi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidiyaa bonchchuwaa barew akkibeenna; shin Xoossay A,
“Neeni ta Na7aa.

Taani hachche new Aawuwaa gidaaddi”
yaageedda.

⁶ Hewaadankka qassi harasaan,

“Malkki-Xedeqi * qeesa gideeddawaadan,
neenikka medhinaw qeesa gidana”
yaageedda.

⁷ Yesuusi sa7an de7iyaa wode, barena hayquwaappe ashshanaw danddayiyaa Xoossaa loythy yeekkiidenne afoxxiidde woosseeddanne oochcheedda; Xoossay A woosaa siseeddawe, I barena toochcheeddawaassanne aw yayyeeddawaassa.

⁸ Yesuusi Xoossaa Na7aa gidooппenne, bare waayyetteedda waayyiyaan azazettiyaawaa tamaareedda.

⁹ Yesuusi bare oosuwaa poleedda wode, barew azazettiya ubbaw medhinaa atatethaa demmanaw gaaso gideedda.

¹⁰ Qassi Xoossay Malkki-Xedeqa sunthatethaadan, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidana mala, A suntheedda.

Asay Balennaadan Odetteedda Mino Oduwaa

¹¹ Nuuni ha yewuwaan haasayanabay darobay de7ee; shin hinttenttu akeekanaw azalla gidiyaa diraw, hinttenttussi odi gelissanaw waayisse.

¹² Ayissi gooppe, hinttenttu ha wodiyaan tamarissiyaawantta gididanaw bessooppekka, Xoossaa qaalaa koyro timirttiyaa hinttentta zaari tamarissiyaa itti uraa koshshee; hinttentta ushiyaa maathaa koshsheeppe attin, coommiyaa qumaa koshshenna.

¹³ Maathaa pakettiide de7iyaa ooninne gacino na7aa gidiyaa diraw, xillotethaa timirttiyaawaa erenna.

¹⁴ Shin mino qumay iitanne keeka de7uwa daruwan shaakki ereedda wozanaama asaassa.

5:3 Wog 9:7 5:4 Kes 28:1 5:5 Maz 2:7 * 5:6 Malkki-Xedeqi: Ha sunthay Eca Caaquwaan xesetteeddawe, I Qeesaa Aaroneppe kasenna de7eeddawe eretto diraassa. A guyye zariyaabaassinne A hayquwaabaassi aynne geetettowe baawa. 7:3; Dom 14:17-20 xeellite. 5:6 Maz 110:4

6

1-2 Hewaa diraw, Kiristtoosa timirttiyaa biro doommiyaawa aggiide, wozanaama asaa timirttew sinthaw boytte; koyro nuuni tamaanaw koshshiyaa timirttiyaa wodhdhii eqqiide tamaanaw nuussi bessenna; he timirttii aye gooppe, maaddenna oosuwaappe simmiyaawaa, Xoossaa ammaniyaawaa, xinqqatatuwaabaa, * kushiyaawo wothuwaabaa, hayquwaappe denduwaabaanne medhinaa pirdaabaa.

³ Xoossay oothite gooppe, hewaa nuuni oothana.

⁴⁻⁵ Ayissi gooppe, ittoodekka poo7uu poo7eeddawatanne saluwaa imuwaa baari be7eeddawatanta, qassi Geeshsha Ayyaanaakka shaakki akkeeddawatanne Xoossaa qaalay lo77a gideeddawaa sisi ereeddawatanta, sinthaappe yaana sa7aa wolqqaakka bochchi xeelleeddawatanta,

⁶ hewaappe gyye simmiide kaddeeddawaanta nagaraappe laa7enthuwa zaaranawe danddayettenna. Ayissi gooppe, hewanttu Xoossaa Na7aa masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqiyaawatanne asa sinthan kawushshiyaawatantu mala.

⁷ Ubba wode bukkiyaa iraa ushina, gosheedda uraa go77iyaa kathaa mokkiyaa biittaa Xoossay anjee.

⁸ Shin buluwaanne buuzzuwaa mokkooppe, aynne go77enna; sheqaw shiiqi utteedda. Qassi wurssethaan guudettana.

⁹ Shin nu siiqatoo, nuuni hawaadan haasayyaawaa gidoppenne, hinttenttu atatethaw gidiyaa lo77obay hinttenttussi de7iyaawaa ereetto.

¹⁰ Ayissi gooppe, hinttenttu oothedda oosuwaanne qassi ammaniyaawatanta maaddeddawaaninne ha77ikka maaddiyaawan Xoossaa siiqeedda siiquwaa Xoossay doganaw makkala gidenna.

¹¹ Hinttenttu huuphiyaan huuphiyaan demmana giide, hidootaan naagi utteedda kumentha tumatethaa wurssethay gakkanaw, kasewaadan minissiide oothana mala amotteetto.

¹² Xoossay immana geeddawa ammanuwaaninne gencan laattiyawatantu mala hinttenttu gidanawaa nuuni koyyiyaawaappe attin, azalla gidanawaa koyyokko.

Xoossay Immeedda Hidootay Sidhissennawaa

¹³ Xoossay Abraahaamo immana giide caaqeedda wode, bareppe aadhdhiyaa wolqqaamay bayna diraw, bare huuphiyan caaqeedda.

¹⁴ Xoossay A,

“Taani neena anjjana;
ne zerethaakka corissana”
yaaggiide caaqeedda.

¹⁵ Hewaadankka, Abraahaamo gencii naaggiide, Xoossay immana geeddawa akeedda.

¹⁶ Ayissi gooppe, asay bareppe dhoqqiyaa uraan caaqqee; qassi he caaquu palumiyaa ubbaakka te77ee.

¹⁷ Hewaa diraw, Xoossay bare immana geeddawa laattanawanttoo bare qofaa ubbaakka laammennawaa geeshshi odanaw loythi koyyiide, hewe tuma gideeddawoo caaqeedda.

¹⁸ Xoossay worddotanaw danddayenna ha laa77u laamettenna yewatuwan, I immana geedda nu sinthan de7iyaawaa oyqqanaw aakko baqateedda nuussi wolqqaama menthetu de7ee.

¹⁹ Ha nuuni demmana giide nashechchaan naagi utteeddawe, nu shemppoo markkabiyaawoyqqiyaa qaaxxenna birataa mala; he nuuni demmana giide,

* **6:1-2** Xinqqatatuwaabaa: Meechchatuwabaa giyaawaa gidiide geeshshatethaabaa Griiken dumma dumma wogaa gidiyaawaa bessee. **6:8** Dom 3:17-18 **6:14** Dom 22:16-17

nashechchaan naagi utteeddawe eretteedda mino gidiide, gaariiduwaaw † giddo geeshshasaa gelee.

²⁰ Qassi Yesuusi Malkki-Xedeqa sunthatethaadan, medhinaw qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidiide, nu gishshataw nuuppe kasetiide, he sa7aa geleeedda.

7

Qeesaa Malkki-Xedeqa

¹ Ha Malkki-Xedeqi, Saleema kaatii, Ubbaappe Bolla Xoossaa qeesay, Abraahaamo kaatetuwa wodhiide olaappe simmishshin, aananna gakettiide, A anjjeedda.

² Abraahaamo bare omoddeedda ubbaappe asirataa kessiide, aw immeedda; Malkki-Xedeqa sunthaw koyro bilethay xillotetha kaatiyaa giyaawaa; qassi Saleema kaatiyaa I gidiyaa diraw, laa7etho bilethay sarotetha kaatiyaa giyaawaa.

³ Malkki-Xedeqaw daaya woy aawuu, woy aw zariyaa payduu baawa; qassi A yeletaw doomethay woy A hayqoo wurssethay baawa; shin Xoossaa Na7aa malatiide, medhinaw qeesa gideedda.

⁴ Nu aawotuwa kaappuu Abraahaamo olaan omoddiide, aheeddawaappe asirataa immeedda Malkki-Xedeqi ay keena dhoqqu giyaawentto be7ite.

⁵ Qeesaa gidiyaa Leewiyaa zaratu Isra7eeliya asaappe, hewenne barenttu gade asaappe haray atto untunttu Abraahaamo zare gidooppen, asirataa akkana mala, higgayan azazetteeddino.

⁶ Malkki-Xedeqi Leewiyaa zare gidenna; shin Abraahaamoppe asirataa akkiide, Xoossay immana geeddawaa naagiyaa Abraahaama anjjeedda.

⁷ Qassi anjjiyaawe anjjetiyaawaappe dhoqqu giyaawe palunthenna.

⁸ Itti bagganna, hayqqiyaa asay asirataa kessee; shin hara bagganna qassi, hayqqenna giide markkattiyaa uray asirataa kessee.

⁹ Hawaadan haasayanaw haray atto, asirataa kessiyaa Leewiikka Abraahaamo bagganna asirataa immeedda.

¹⁰ Ayissi gooppe, Malkki-Xedeqi Abraahaamonna gakettiyaa wode, Leewii biro yeletibeenna; shin bare zariyaa Abraahaama gulbbatan de7ee.

¹¹ Isra7eeliyaa asaw higgii Leewiyaa * zerethatuwaa qeesetetha bagganna imetteedda. He qeesetetha kiitay balay baynnawaa gidoope, Aaroonawaa mala gidenna Malkki-Xedeqa mala hara qeesay sunthettanaw ayissi koshshii?

¹² Ayissi gooppe, qeesetethay laamettiyaa wode, higgsikka qassi laamettanaw koshshee.

¹³ Ha yewuu haasayetteedda uray hara zarii; A zariyaappe ooninne yarshshiyaasaan qeesaadan oothibeenna.

¹⁴ Nu Goday Yihudaa zariyaappe yeeddawe eretteeddawaa gidiyaa diraw, Muse qeesatuwaabaa haasayiide, he zariyaabaa aynne haasayibeenna.

Kiristoosi Malkki-Xedeqa Mala Qeesaa

¹⁵ Malkki-Xedeqa mala hara qeesay yeeddawaa gidintto, hawe aadhdhiide erettanawaa.

¹⁶ I asaa higgsiyaaninne wogaan qeesa gidibeenna; shin wureenna de7uwa wolqqaan qeesa gideedda.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay,
“Malkki-Xedeqi qeesa gideeddawaadan,

† 6:19 *gaariduwaaw*: Hawe dunkkaaniyaa gidduwan goynaw maaddiyaawaa. Hewekka “Geeshshasaa” geetteed-dawaappe “Geeshshaappe Geeshshasaa” shaakkanaw go77iyaawaa gidiide qeesatuwaa kaappo xalalay gelanaw danddayiyaasaa. 6:19 Wog 16:2 6:20 Maz 110:4 7:1 Dom 14:17-20 7:5 Pay 18:21 * 7:11 *Leewiyaa*: Ha sunthaa xeesettiyaawanttu qeesatuwaappen unttunta maaddiyaawanttu dooretteeddawantta.

neenikka medhinaw qeesa gidanawa”

yaagiide markkattee.

¹⁸ Beni de7iyaa higgii laafanne maaddennawaa gidiyaa diraw atteedda.

¹⁹ Ayissi gooppe, Muse higgii ayanne balay baynnawaa oothanaw danddayenna; qassi nuuni A bagganna Xoossaakko shiiqana giide nashechchaan naagi utteedda ubbaappe aadhdhiyaawe yeedda.

²⁰ Hewaa bollan qassi Xoossaa caaquukka de7ee; haratuu qeesa gideedda wode, hewaa mala caaquu baawa.

²¹ Shin Yesuusi caaquwaan qeesa gideedda; Xoossay A,

“Goday caaqqeedda; I bare qofaa laammenna.

‘Neeni medhinaw qeesa gidana’ geedda”

yaageedda.

²² Hewaa diraw, Yesuusi ubbaappe aadhdhiyaa caaqoo waase gideedda.

²³ Kase qeesatuwaa payduu cora; ayissi gooppe, untuntu oothana oosuwaa hayquu diggeedda.

²⁴ Shin Yesuusi medhinaw de7iyaa diraw, A qeesetethay laamettenna.

²⁵ Hewaa diraw, I untuntu gishshataw gaannatanaw medhinaw de7iyaa diraw, Xoossaakko bare bagganna yiyaawantta ubbatuwaa ashshanaw danddayee.

²⁶ Nuussi giigiyaa hawaa mala, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu de7anaw koshshee; I geeshsha; aani geniinne kadhethiyaabay baawa; nagaranchchatuwaanna I gaketenna; qassi dhooqqa saluwanka I bonchchetteedda.

²⁷ Hara qeesatuwaa ubbatuwaa kaappatuwaadan, I koyro bare huuphe nagaraassi yarshshiide, qassi guyyeppe asaa nagaraassi hachche hachche yarshshanaw koshshenna; I barena yarshsheedda wode, laa7enthennaan itti gede yarshsheedda.

²⁸ Ayissi gooppe, Muse higgii daaburanchcha asaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa udiide sunthee; shin Xoossay immana giide caaqqeedda higgiiyaappe guyye yeedda qaalay medhinaw balay baynnawaa, Xoossaa Na7aa sunthee.

8

Yesuusi Ooratha Qaalaa Caaquwaa Qeesatuwaa Ubbatuwaa Kaappuwaa

¹ Nuuni haasayiyaa wolqqaamabay hawaa; saluwan Ubbappe Bolla Xoossay uttiyaa kawutethaa oydiyaappe ushechcha bagganna utteedda qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu, hawaa malay nuussi de7ee.

² Geeshsha Sa7aaninne tumu Dunkkaaniyan I oothee; he Dunkkaanii asay esseed-dawaa gidennaan, Xoossay esseedawaa.

³ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu ubbay imuwaanne yarshshuwaa Xoossaw immanaw sunthetteedda diraw, ha qeesatuwaa ubbatuwaa kaappookka yarshshanaw ittibay de7anaw koshshee.

⁴ Simmi sa7an I de7iyaawaa gidooppe, ubbakka qeesa gidenna; ayissi gooppe, higgii azaziyaawaadan, imuwaa immiya qeesatuu de7iino.

⁵ Untuntu qeesatuwaadan oothiyaa kiitay saluwan de7iyaa oosoo tumu leemisuwanne eeshuwaa; ayissi gooppe, Muse Dunkkaaniyaa essana hanishshin, Xoossay A, “Akeeka; ubbabaakka taani neena deriyaa huuphiyaan besseedda leemisuwaa kaallaade ootha” yaageedda.

⁶ Shin Yesuusi gaannatiyaa caaquu kasewaappe aadhdhiyaawaadankka, aw imetteedda oosukka untuntuwappe aadhdhee; ayissi gooppe, he caaquu Xoossay immana geedda ubbaappe aadhdhiyaa kiitaan oosetteedda.

⁷ Ayissi gooppe, koyro caaquwaan balay baynnawaa gidintto, laa7entho caaquwaa koshshenna.

⁸ Shin untuntta boriidde, Goday hawaadan yaagee;
“Taani Israa7eeliyaa asaannanne Yihudaa asaanna
ooratha caaquwaa caaqettiyaa gallassatuu yaanawaa.

⁹ He caaquu taani Gibxe gadiyaappe
untunttu aawatuwaa kushiya oyiqaade, goochcha kesseedda wode,
untuntunna caaqetteedda caaquwaa mala gidenna.
Untunttu ta caaquwaan ammanettibeenna diraw,
taanikka untuntta aggaaddi.
Taani, Goday, hawaa oday.

¹⁰ Ayissi gooppe, he gallassatuwaappe guyyiyan,
taani Israa7eeliyaa asaanna caaqettana caaquu hawaa:
Taani ta higgiiyaa untunttu qofaan wothana;
qassi untunttu wozanankka xaafana.
Taani untunttu Xoossaa gidana; untunttukka ta asaa gidana.

¹¹ Untunttuppe ooninne bare shooruwaa
woy bare ishaa,
‘Goda era’ yaagiide tamarissenna.
Ayissi gooppe, untunttu naa7aappe cimaa gakkanaw ubbay taana eriino.

¹² Taani untunttu naaquwaa maarana;
untunttu nagaraakka laa7entho hassayikke”
yaagee.

¹³ Xoossay ooratha caaquwaa giide haasayiyaawan koyrowaa eciseedda; qassi
eciyaabayinne wuriyaabay ellekka dhayana.

9

Saluwan Oosettiyaa Ayyaanaa Oosuu Sa7an Oosettiyaa Ayyaanaa Oosuwaappe Aadhdhee

¹ Koyro caaqoo Xoossaw goyinniyaa wogayenne asay ootheedda Geeshsha Gollii de7ee.

² Ayissi gooppe, koyro Dunkkaanii eqqeedda; A gidduwan muqaaddaa wothiyaawe,
xaraphpheezayenne Godaa sinthan wothiyaa ukithay de7ee; he sa7ay Geeshshasaa giide
xeeseettee.

³ Laa7entho gaariduwaa guyye bagganna Ubbaappe Aadhdhiyaa Geeshsha Sa7aa
geetettiyaa Dunkkaanii de7ee.

⁴ A gidduwan ixaanaa cuwayanaw worqqaappe ootheedda saaxiniinne ubbasaanna
worqqaan sheeshsheedda Qaalaa caaquwaa Taabootay de7ee. He Qaalaa caaquwaa
Taabootan mannay de7iyaa worqqa xaaroo, Aaroona xam77ay aaceddawenne qassi
Muse higgii xaafetteedda laa77u masetteedda shuchchatuu de7iino.

⁵ He Qaalaa caaquwaa Taabootaappe bolla bagganna atto giya sa7aa qum77iyaa
barenttu qefiyan genthiyaa bonchcho kiruubetuu de7iino; shin ha ubbabaa ha77i
wurssi odanaw danddayokko.

⁶ Hewe hewaadan giigi de7ishshin, qeesatuu ubba wode, barenttu oosuwa
oothanaw koyro Dunkkaaniyaa geliino.

⁷ Shin qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa xalalay laa7entho Dunkkaaniyaa
laythaappe itti gede geliidde bare dirawunne erennaan asay ootheedda nagaraa diraw,
Xoossaw yarshshiyaa suuthaa akkiide gelee.

⁸ Koyro Dunkkaanii eqqi de7ishshin, ubbaappe aadhdhiyaa geeshsha sa7aa afiyaa ogii biro dooyettibeennawaa Geeshsha Ayyaanay hewan erissee.

⁹ He Dunkkaanii ha wodew leemisuwaa; hewaa giyawe Xoossaw immiya imuunne yarshshuu goyinniyaawaa sure wozanaa balay baynnawaa oothanaw danddayikkino.

¹⁰ Hewantu muussaabaa, ushshaabaanne dumma dumma meechchaabaa odiyaa kare bagga wogatuwaa; untuntu ooraxxiyaa wodii gakkanaw oosettiyyaa wogatuwaa.

¹¹ Shin Kiristtoosi hawaan de7iyaa lo77obaw qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gidide yidiggeedda. I geliide oothiyaa Dunkkaanii ubbaappe aadhdhiyaawaanne balay baynnawaa; qassi he Dunkkaaniyaa asay oothibeenna; ha medhettedda sa7aabaakka gidenna.

¹² Kiristtoosi Ubbaappe Aadhdhiyaa Geeshsha sa7aa geliyaa wode, deeshshaa suuthaanne galo maraa suuthaa oyqqiide gelibeenna; shin bare suuthaa oyqqiide, nuussi medhinaa atosethaa immiide, laa7ethennaan itti gede gelleedda.

¹³ Tunnedda asaa bolla korumaa suuthaanne deeshshaa suuthaa caccafiide, guudettedda ussatti bidintha qolina, he uraa tunatethaappe geeshshanaw danddayooppe,

¹⁴ Medhinaa Geeshsha Ayyaanaa bagganna balay baynna yarshshuwaadan, Xoossaw barena immeedda Kiristtoosa suuthay, nuuni de7uwaa Xoossaw oothana mala, kase nu hayqqeedda oosuwaappe nu suure wozanaa wooti geeshshanddeeshsha!

¹⁵ Hewaa diraw, Xoossay xeeseeddawantu I immana geedda medhinaa anjuwaa laattana mala, Kiristtoosi ooratha caaqoo gaannateedda; hewe hanana danddayiyaawe, asay koyro caaquwaappe garssan de7iidde ootheedda balaa aylletethaappe kessiyaa hayquu de7iyaa diraassa.

¹⁶ Ayissi gooppe, hayqqiyaa uray woyteeddawe de7ooppe, he uray hayqqowe erettanaw koshshee.

¹⁷ Ayissi gooppe, woyteedda uray hayqqeedda wode, I woyteeddawe poletteedda; he woyteeddawe paxa de7ishshin, aynne polettenna.

¹⁸ Haray atto, koyro caaquukka suuthay baynnaan injjetibeennawe hawaassa.

¹⁹⁻²⁰ Ayissi gooppe, higgiiyan de7iyaa azazuwa ubbaa Muse asaa ubbaw odeedda; hewaappe guyyian, galo maraa suuthaanne deeshshaa suuthaa, haathaanna, zo7o dorssaa isikiyaannanne hisoophiyaa giya mithaa boncciyaanna ittippe akkiide, “Hawe hinttentta Xoossay azazeedda caaquwaa suuthaa” yaagiide, higgiiyaa maxaafaa bolanne asaa ubbaa bolla caccafeedda.

²¹ Hewaadankka, Dunkkaaniyaa bollanne oothiyaa miishshaa ubbaa bolla suuthaa Muse caccafeedda.

²² Higgii giyawaadan, tumukka amareeddawaappe attin, ubbabaykka suuthan geeyyee; suuthay gukkana dhayooppe, atosethay baawa.

Kiristtoosi Yarshshetteeddawe Nagaraa Qucci Dhayissee

²³ Hewaa diraw, saluwan de7iyaawantta malatiyaawantu he yarshshuwan geeyyanaw koshshee; shin saluwan de7iyaawaanttukka barenttu huuphew geeyyanaw aadhdhiyaa yarshshuwaa untuntta koshshee.

²⁴ Ayissi gooppe, Kiristtoosi tumu geeshshasan leemisettiyyaa asay ootheedda geeshshasaa gelibeenna; shin I ha77i nu gishshataw Xoossaa sinthan beettanaw yaa saluwaa geleedda.

²⁵ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu laythaan laythaan bare suuthaa gidennawaa oyqqiide, Geeshsha sa7aa geliyaawadan, Kiristtoosi barena ubbaade yarshshanaw gelibeenna.

²⁶ Hewaa gidintto, Kiristtoosi sa7ay medhettoodeppe doommiide daro gede waayyetanaw koshshee; shin ha77i wodiyaaw wurssethaan nagaraa dhayissanaw barena yarshshiide, laa7ethennaan ittigede beettedda.

²⁷ Asay ubbay itti gede hayqqanaw bessee; hewaappe guyyiyan Xoossay asaa pirdana.

²⁸ Hewaadankka, qassi Kiristtoosi daro asaa nagaraa dhayissanaw itti gede yarshshettedda; qassi I barena loythi naagiyaawantta ashshanaw beettanaappe attin, laa7entho nagaraa tookkanaw beettenna.

10

¹ Ayissi gooppe, higgew yaana lo77obaa eeshuwaa xalalay de7ee; aw tumu leemisuu baawa. Ubba wode laythan laythan itti mala yarshshuu yarshshettee; hewaa diraw, higgii Xoossaakko shiiqiyaaw asaa he yarshshuwan balay baynna asa oothanaw aynne danddayenna.

² Xoossaw goyinniyaa asay bare nagaraappe ubbanna geeyyeeddabaa gidintto, sure wozanaan laa7ethuwaa nagaraa qoppenna; qassi yarshshiyaawaakka aggana.

³ Shin asay laythan laythan he yarshshuwan bare nagaraa hassayee.

⁴ Ayissi gooppe, korumaa suuthayenne deeshshaa suuthay nagaraa dhayissanaw ubbaakka danddayenna.

⁵ Hewaa diraw, Kiristtoosi ha alamiyaa yaana haniidde, hawaadan yaageedda; “Neeni yarshshuwanne imuwaa koyyabeykka; shin taw bollaa giigissaadda.

⁶ Neeni xuuggiyaa yarshshuwaaninne nagaraa yarshshuwan ubbaakka nashetakka.

⁷ Taani he wode, ‘Xaatha maxaafan tabay xaafetteeddawaadankka, Xoossaw, taani neeni koyiyaawaa oothanaw yaaddi’ yaagaaddi” yaageedda.

⁸ Yarshshuu yarshshettana mala, higgii azaziyaawaa gidooppenne, Kiristtoosi koyro, “Neeni yarshshuwaa, imotaa, xuuggiyaa yarshshuwanne nagaraa yarshshuwaa ubbaakka koyyabeykka; hewaanttun nashettakka” yaageedda.

⁹ Hewaappe guyyiyan Kiristtoosi, “Xoossaw, taani neeni koyiyaawaa oothanaw yaaddi” yaageedda. Hewaa diraw, Kiristtoosi laa7enthuwa essanaw koyrowaa dhayissee.

¹⁰ Yesuusi Kiristtoosi Xoossay koyyeeddawaa ootheedda diraw, bare asuwaa laa7enthennaan itti gede yarshsheeddawan nuuni nu nagaraappe geeyyi aggeeddo.

¹¹ Qeesatuwaa ubbatuu hachche hachche eqqiide, bare oosuwaa oothiino; qassi nagaraa dhayissanaw ubbaakka danddayenna itti mala yarshshuwaa zaari zaariide yarshshiino.

¹² Shin Kiristtoosi nagaraa diraw, ubba wodew gideedda itti yarshshuwaa yarshshiide, Xoossaappe ushechcha bagganna utti aggeedda.

¹³ Xoossay sinthappe Kiristtoosa morkketuwaa Kiristtoosaw gediyan yedhdhiyaawaa oothana gakkanaw, yaani naagee.

¹⁴ Ayissi gooppe, I itti gede yarshsheeddawan, nagaraappe geeyyeeddawantta medhinaw balay baynnawantta ootheedda.

¹⁵ Qassi Geeshsha Ayyaanay nuussi markkattiidde, hawaadan yaagee;

¹⁶ “Taani he gallassatuwaappe guyyiyan, untuntunna caaqettiya caaqqu hawaa: Taani ta higgiiyaaw untunttu qofaan wothana; qassi untunttu wozanankka xaafana” yaagee.

17 Qassi hewaappe guyyenna,
 “Taani untuntu nagaraanne
 untuntu makkala oosuwaa laa7entho hassayikke”
 yaagee.

18 Xoossay he nagaraa atto geedda wode, nagaraa dhayissanaw hawaappe sinthaw yarshshuwaa koshshenna.

Xoossaakko Shiiqanaw Koshshee

19 Simmi taanaadan ammaniyaawanttoo, nuuni Yesuusa suuthaa bagganna Ubbaappe Aadhdhiyaa Geeshsha sa7aa gelanaw nuussi xalatethay de7ee.

20 Kiristoosi nuussi ooratha ogiyaanne de7uwa ogiyaa gaariduwaa bagganna, hewaa guussay bare bolla bagganna dooyeedda.

21 Nuussi Xoossaa gollen sunthettedda wolqqaama qeesay de7iyaa diraw,

22 Nuuni suure wozanaanna, tumu ammanuwaanna, iita wozanaappe geeyeedda wozanaannanne qassi xillo haathan meecettedda bollaanna Xoossaakko shiiqoytte.

23 Nuussi immana geedda Xoossay ammanthiya diraw, nuuni demmana giide nashechchaan naagi utteeddawaa loythi oyqqoytte.

24 Ittu ittuwanna waani siiqettanenttonne qassi lo77o oosuwaa wooti oothanentto, ittu ittuwassi qoppeetto.

25 Ittu ittuu shiiquwaa dooya udiide shiiqiyaawaadan, nuunikka ittippe shiiqiyaawaa aggokko; shin Godaa gallassay matattiyaawaa hinttenttu be7iyaa diraw, ittu ittuwaa menthetheetto.

26 Nuuni tumatethaa era akkidiggiide, eriidde nagaraa oothiyaawaa gidoope, hawaappe sinthaw nagaraa dhayissiyaa yarshshuu ittibayenne baawa.

27 Shin yashshiyaa pirddaa naagiyaawenne Xoossaa ixxiyaa ubbaa maanaw wolqqaama tamay de7ee.

28 Muse higgew azazettenna uray, laa77u uray woy heezzu uray A bolla markkatoope, qareti baynnaan hayqqee.

29 Xoossaa Na7aa kadheedda uray, barena nagaraappe geeshsheedda Xoossaa caaquwaa suuthaa tunabaadan qoppeedda uray, qassi aadho keekatethaa Geeshsha Ayyaanaa boriyaa uray, ay keena iita pirddaa akkanaw bessinttonne ane qoppite.

30 Ayissi gooppe, “Taani haluwaa kesianne kushiya zaarana” geeddawaa nuuni ereetto; qassikka, “Goday bare asaa pirddana” yaageedda.

31 De7uwa Xoossaa kushiyan kunddanawe daro yashshiyaawaa.

32 Hinttenttussi Xoossaa poo7uu poo7eeddawaappe guyyiyan, hinttenttu daroban waayyettiide, wolqqaama wadhetaan genceedda beni wodiya hassayite.

33 Itti itti gede hinttentta asaa sinthan boreeddinonne paxa kaa7eeddino; qassi hara wode hewaadan ootheeddawanttunanne ittippe de7eeddita.

34 Ayissi gooppe, qashuwan de7iyaa asatuwaassi hinttenttu qaretteeddita; yaatiide hinttenttussi medhinaw wurenna ubbaappe aadhdhiyaa shaluu saluwan de7iyaawaa hinttenttu huuphew ereedda diraw, hinttebaa ubbaa akkidigooppe hidootaan genceeddita.

35 Hewaa diraw, wolqqaama woyitaanna de7iyaa hinttenttu xalatethaa oloppite.

36 Xoossay koyyiyaawaa udiide, I hinttenttussi immana geeddawa akkanaw genccana koshshee.

37 Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay,
 “Amareedda wodii atteedda.

Yiyaawe yaanawaa; gami77enna.

38 Ta xilluu ammanettiide de7anawaa.
 Shin ooninne guyye simmooppe,

taana nashechchenna”
yaagee.

³⁹ Nuuni ammanettiide atteeddawanttu bagga gidiyaawaappe attin, guyye simmiide dhayeeddawanttu bagga gidokko.

11

Ammanuwaa

¹ Ammanuwaa giyawe, demmana giide nashechchaan naagi utteeddabay amman-thiyaawaanne be7anaw danddayennabaa erissiyaawaa.

² Xoossay beni cima asaw markkattawe, untunttu ammaneeddawaana.

³ Saluunne sa7ayne Xoossaa qaalaan medhetteeddawaa ammanuwan nuuni ereetto; hewaa diraw, beettiyaabay beettennabaappe medhetteedda.

⁴ Aabeel Qaa7eelawaappe aadhdhiyaa yarshshuwaa Xoossaw yarshsheeddawe ammanuwaana. Xoossay A imuwaabaa markkattiidde, I xilluwaa gideeddawaakka markkattedda; Aabeel haray atto hayiqqeeddashshinka, bare ammanuwan ha77i gakkanaw haasayee.

⁵ Heenooki hayqqennan saluwaa beeddawe ammanuwaana; Xoossay afeedda diraw, ooninne A be7anaw danddayibeenna. Xoossaa Maxaafay, “Heenooki saluwaa baanaappe kase Xoossaa nashechcheedda” yaagee.

⁶ Ammanuu baynnaan ooninne Xoossaa nashechchanaw danddayenna; ayissi gooppe, Xoossaakko yiyaa ooninne Xoossay de7iyaaawaanne barena koyyiyaawanttoo woytaa immiyaawaa ammananaw koshshee.

⁷ Nohe be7anaw danddayenna sinthaappe hananabaw Xoossay, “Neena naaga” giina, Xoossaw yayyiide, barenanne bare soy asaa ashshanaw markkabiya medhdheed-dawe ammanuwana; yaatiide hewaan ha sa7aa bolla pirddiide, ammanuwan beettiya xillotethaakka Xoossaappe akeedda.

⁸ Abraahaamo laattanaadan, Xoossay barew immana geedda gadiya baana mala, Xoossay barena xeeseedda wode, azazetteeddawe ammanuwaana; I bare gadiyaappe kesiide biya wode, haqa binttonne erennaan kesseedda.

⁹ Abraahaamo Xoossay barew immana geedda gadiyan hara biittaa asaadan de7eeddawe ammanuwaana; Xoossay he immana geeddawaa barenanna ittippe laat-tana Yisaaqannanne Yayiqoobanna Dunkkaaniyan de7eedda.

¹⁰ Ayissi gooppe, Abraahaamo Xoossay lo77o baasuwan qoppiide keexseedda kata-maa naagee.

¹¹ Saara bare huuphew haray atto ecaadekka, immana geedda Xoossay ammanet-teeddawaa gideeddawaa ereedda diraw, na7aa shahaaranaw wolqqaa demmeeddawe ammanuwaana.

¹² Hewaa diraw, hayqqeedda asaa malatiyaa itti bitaniyaappe saluwan de7iyaa xoolinttiyaa keena, abbaa gaxaan de7iyaa payduu bayna shafiyaa keena zaretuu yeletteeddino.

¹³ He asatuu ubbatuu ammanuwan hayqqeeddino; barenttoo Xoossay immana geed-dawaakka akkibeykkino; shin haakuwan hewaa be7iide, saroteeddino. Qassi untunttu sa7an imathanne yederissettiide kesseedda asatuwaa gideeddawaa ereeddino.

¹⁴ Ayissi gooppe, hewaadan giya asatuu barenttu huuphe gadiya koyiyaawaa erissi-ino.

¹⁵ Untunttu he yeggiide kesseedda gadiyaa simmanaw qoppeeddawaa gidintto, guyye simmiyaa kaacaa demmennaan aggikkino; shin

¹⁶ untuntu hewaa aggiide, lo77iyaa gadiya laamotiino; hewe saluwaa gadiya. Hewaa diraw, Xoossay untuntu Xoossaa geetettanaw yeellatenna. Ayissi gooppe, I untuntuo katamaa giigissi wotheedda.

¹⁷⁻¹⁸ Abraahaamo Yisaaqa yarshshantto woy yarshshennentto, Xoossay eranaw xomooseedda wode, Abraahaamo ammanuwan A yarshsheedda. Xoossay Abraahaama, “Ne zarii Yisaaqa bagganna xeasettanawaa” geeddashshinkka, Abraahaamo bare na7aa Yisaaqa yarshshanaw giigeedda.

¹⁹ Abraahaamo Xoossay Yisaaqa haray atto, hayquwaappekka pathanaw dand-dayiyaawaa ereedda; hewaa diraw, hayquwaappe guyye A zaariide akeedda.

²⁰ Yisaaqi sinthappe hananabaw Yayiqoobanne Eesaa anjjeeddawe ammanuwaana.

²¹ Yayiqoobi hayqqana haniidde, Yoosefo naanaa huuphiyaan huuphiyaan anjjeeddawenne gatiman guufetiide, Xoossaw goyinneeddawe ammanuwaana.

²² Yoosefo hayqqanaw matiidde, Israa7eeliyaa asay Gibxeppe kesanawaa haasay-eeddawenne bare meqethaa oothanabaa untuntta azazeeddawe ammanuwaana.

²³ Muse yeletteeddawaappe guyyiyan, aawuunne aatta malaa lo77o na7a gideeddawaa be7iide, heezzu agenaa qoseeddawe ammanuwaana; untuntu kaatiyaa awaajjookka yayyibeykkino.

²⁴ Muse dicceeddawaappe guyyiyan, Gibxe kaatiyaa naatti na7aa geetettanawaa ixceeddawe ammanuwaana.

²⁵ Nagaraan Muse guutha wodiya nashettanawaappe, Xoossaa asaana waayyetanawaa dooreedda.

²⁶ Wodeppe demmana woytaa I tishshi udiide xeello diraw, Gibxe gadiyaa shaluwaa ubbaappe Kiristoosa diraw borettiyaawe daro aadhdiyaa duretethaa gideeddawaa qoppeedda.

²⁷ Kaatiyaa hanqqoo Muse yayyennaan, Gibxe gadiyaappe keseeddawe ammanuwaana; ayissi gooppe, beetenna Xoossaa be7eeddawaadan, gencciide sinthaw beedda.

²⁸ Hayquwaa kiitanchchay Israa7eeliyaa asaw bayra naanaa bochchennaadan, Muse Paasigaa bonchcheeddawenne gubaniyan suuthaa caccafiseeddawe ammanuwaana.

²⁹ Israa7eeliyaa asay mela biittan hamettiyaawaadan, Zo7o Abbaa pinneeddawe ammanuwaana; shin Gibxe asatuu paacew gelishshin, haathay untuntta mitti aggeedda.

³⁰ Israa7eeliyaa asay Iyyarkko giyaa katamaa shuchchaa dirssaa laappu gallassaa yuuyyi yuuyyi aadhhowaappe guyyiyan, he shuchchaa dirssay kunddeeddawe ammanuwaana.

³¹ Caaratta Ra7aaba yewuwaa qoriyaawantta loytha mokkeedda diraw, Xoossaw azazettannan ixceedda asaana hayqqennan atteeddawe ammanuwaana.

³² Simmi arabaa gujjaade ayaa odoo? Geeddoonabaa, Baaraaqabaa, Samisoonabaa, Yoftaahabaa, Daawitebaanne Saameelabaa, qassi nabatuwaabaa odanaw taw wodii gidenna.

³³ Untuntu kaatiyaa ubbaana olettiide xoneeddawenne xillobaa otheeddawe ammanuwaana; yaatiide Xoossay immana geeddawa akkeeddino; gaammotuwaa doonaakka gorddeeddino.

³⁴ Wolqqaama tamaa toyisseeddino; kuussa mashshaappe atteeddino; untuntu daaburanchcha; shin minneeddino; qassi olaan minniide, hara gadiyaa olaa asaa yedersseeddino.

³⁵ Maccawanttu barenttu hayqqeeddaawantta hayquwaappe denddina akkeeddino.

Qassi haranttu qashuwaappe biletanawaa ixxiide, keekkiyaa de7oo hayquwaappe denddanaw, ugatiide hayqqeeddino.

³⁶ Haratuwaa bolla asay qilliicci kaa7eedda; lissuwan shocetteeddinonne santhalaan qashettiide, qasho golliya geleeddino.

³⁷ Shuchchan cadetteeddino; magaaziyan laa77u kesiide phalqqetteeddino; paacetteeddino; mashshaan hayqqeeddino; untunttoo ubbabaykka dhayina, waayyettiide tuggattiide, dorssaa calaanne deeshshaa calaa mayyiide yuuyyeeddino.

³⁸ Untunttussi ha alamii giigennaan ixxina, woraan, deriyaan, gonggoluwaa gid-doninne ollaa gidduwan yuuyyeeddino.

³⁹ Xoossay untunttu ammanuwaa markkattooppekka, hewanttu ubbatuu I, immana geeddawa akkibeykkino.

⁴⁰ Xoossay nuussi itti lo77o qofaa qoppi wotheeda diraw, untunttu nuuni baynnaan balay baynawantta gidikkino.

12

Xoossay Nuussi Aawuwaa

¹ Simmi nuussi hawaa keena daro asay, shaariyaadan nu matan yuuyyi aadhhiide markkattiyaawe de7ishshin, nuuna dhubbiyaa ubbabaanne baqqi oyqqiyaa nagaraa diggiide nu sinthan de7iyaa nuuni woxxana wothaa gencciide woxxoytte.

² Nuuni nu ammanoo ogiyaa dooyeeddawaanne polissiyaawaa gideedda Yesu-usa xeelloyte. Yesuusi yeellaa kadhiide, sinthappe aw de7iyaa nashechchaa diraw, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide hayqqanaawaa gencciide, Xoossaa kawutethaa oydiyaappe ushechcha bagganna utteedda.

³ Hinttenttu hinttenttu wozanaa bayizziide daabureenna mala, nagaranchchatuu barena daro ixxinakka genceedda Yesuusa qoppite.

⁴ Nagaraanna hinttenttu baaxetiide, suuthaa gussana gakkanaw biro oletti dig-gibeykkita.

⁵ Xoossay bare naanaadan, hinttentta zoriyaawaa dogeedditee? Xoossay hinttentta, “Ta na7aw, Xoossay neena muriyaa wode, laafabaadan qoppoppa.

I neena seeriyaa wodekka yayyoppa.

⁶ Ayissi gooppe, I bare siiqiyaa uraa muree; qassi bare na7adan akkiya ubbaakka lissuwan shocee” yaageedda.

⁷ Xoossay hinttentta muriyaa wode genccite. Ayissi gooppe, I hinttentta naanaadan oothee. Aawuu seerenna na7ay de7ii?

⁸ Naanaa ubbaa seeriyaawaadan, hinttentta murennaan aggooppe, karen yeletteed-daawaantta gidiitappe attin, tumu naanaa gidikkita.

⁹ Hewaa bollan qassi, nuuna yeledda nu aawotuu nuuna mureedda wode, nuuni untuntta bonchcheeddo. Yaatina, nuuni waaniide ayyaanaa Aabboo loythi darissi moodettiide de7okkoo?

¹⁰ Ayissi gooppe, nuuna yeledda nu aawotuu barentta lo77owaadan, amareedda wodiyaawaa nuuna mureeddino; shin Xoossay nuuni A geshshatethaa akkana mala, nuuna maaddanaw muree.

¹¹ Nuuni murettiyaawaa wode, ha77iw yiloyee; nashechchenna. Shin mureeddawanttoo guyyeppe he muray xillotethaa de7uwaa sarotethaa woystaa immana.

Zoriyaanne Seeraa

¹² Hewaa diraw, hinttenttu arggaacedda kushiyaanne hinttenttu daabureedda gulbataa menthethite.

¹³ Wobbiyaa gedi paxanaappe attin, burqqenna mala, suure ogiyaan hamettite.

¹⁴ Asaa ubbaanna saro de7anaw minnite; qassi geeshsha de7uwaa de7ite. Ayissi gooppe, geeshshatethay baynnaan ooninne Godaa be7anaw danddayenna.

¹⁵ Xoossaa aadho keekatethaa ooninne akkennaan antenna mala naagettite; qassi dolaade, bare marzziyaan asaa waayissiyaa camo mithaadan haniide, ooninne daro asaa tunissenna mala naagettite.

¹⁶ Woshummanaw kajjeeliyaa asay ooninne de7enna mala, woy qassi itti gede miyaabaw bare bayratethaa zali77eedda, ayyaanaabaa kawushissiyaa Eesaa mala asaykka de7enna mala naagettite.

¹⁷ Hewaappe guyyiyan, Eesay bare aabbu anjuwaa akkanaw koyyeeddawaa eriita; shin A aabbu A anjjennan ixceedda; ayissi gooppe, nagaraappe simmiyaa ogiyaa I haray atto, afoxxi koyyiidekka demmanaw danddayibeenna.

¹⁸ Hinttenttu bochchanaw danddayiyaa deriyaakkonne eexxiyaa tamaakko, dhu-maakko, shaariyaakkonne gotuwaakko,

¹⁹ qassi malakataa waasuwaakkonne qaala kooshshaakko yibeykkita. Asay he kooshshaa siseedda wode, haraa gujji sisenna mala woosseedda.

²⁰ Ayissi gooppe, Xoossay untuntta, “Haray atto, do7aykka he deriyaa bochchooppe, shuchchan cadettiide hayqqo” yaageedda azazuwaa untunttu gencanaw dandday-ibeyikkino.

²¹ Ayfiyan beettiyaawe daro daganthiyaawaa gidiyaa diraw Muse, “Taani yashshaan kokkoray” yaageedda.

²² Shin hinttenttu Xiyoone Deriyaa, de7o Xoossay de7iyaa katamaa, ittippe shiiqiide nashettiyaa daro sha77a kiitanchchatuwaakko saluwaa Yeerusalaame yeeddita.

²³ Xoossaa bayra naanatuwaakko, ittippe shiiqeeddawat tukko, untunttu sunthay saluwan xaafetteeddawat tukko yeeddita; qassi asaa ubbaa pirddiyaa Xoossaakkonne, balay baynnawantta oothedda xillo asatuwaa ayyaanatuwaakko yeeddita.

²⁴ Ooratha caaqoo gaannatiyaa Yesuusanne Aabeela suuthaappe aadhdhiyaawaa odiyaa gukkeedda suuthaakko yeeddita.

²⁵ Hinttenttussi odiyaa uraa yewuwaa sisiyaawaa hinttenttu ixxenna mala, hinttentta naagite. Xoossaa kiitaa sa7an barenttoo odiyaawe odiyaawaa sisenna ixceeddawat tu attana dhayooppe, saluwan, “Hinttena naagite” giya Xoossaappe nuuni waaniide attanee?

²⁶ He wode A kooshshay sa7aa qaatheedda; shin I ha77i, “Taani sa7aa xalalaa gidennaan, itti gede gujjaade saluwaakka qaathana” yaageedda.

²⁷ “Itti gede gujjaade” giyaa qaalay qaaxxennabay minniide de7ana mala, medhet-teeddabay qaaxxanawaanne kichchanawaa geeshshiide bessee.

²⁸ Nuuni qaaxxanaw danddayenna kawutethaa akkiya diraw, ane Xoossaa galatoyt-tenne A nashechchoyite; aw bessiyaawaadan bonchchuwaaninne yashshatethaan aw goyinnoyite.

²⁹ Ayissi gooppe, nu Xoossay tumu bayizziyaa tamaa.

13

Xoossaa Nuuni Wooti Nashechchanaw Bessintto

¹ Hinttenttu ishatuwaa siiqiyaawaa aggoppite.

² Imathaa mokkiyaawaakka dogoppite. Ayissi gooppe, yaatiyaawan itti itti asay erennaan kiitanchchatuwa mokkeedda.

³ Qasho gollen de7iyaawanttubaa hinttentukka untuntunna ittippe qasho gollen de7iyaawaadan qoppite; qassi hinttentu hinttentu huuphew waayyettiyaawaadan, waayyettiyaawanttubaa qoppite.

⁴ Akkiyawaanne geliyaawaa asay ubbay bonchchanaw bessee; qassi asinaynne machchatta ittu ittuwassi ammanettanaw bessee; ayissi gooppe, Xoossay woshumanaw kajeeliyaawanttanne woshummiyaawantta pirddana.

⁵ Miishshaa siiquwaappe hinttentta naagite; hinttentussi de7iyaawe hinttentussi gido. Ayissi gooppe, Xoossay bare huuphew,

“Taani neena ubbaakka yeggikke

woy aggikke”

yaageedda.

⁶ Hewaa diraw, nuuni xaliide,

“Goday taana maaddiyaawaa;

taani yayyikke.

Asay taana ay oothii?”

yaageetto.

⁷ Xoossaa qaalaa hinttentussi odeedda hinttentta kaaletheeddaawantta hassayite; untuntu waani de7eeddinonttonne hassayite; qassi untuntuwaadan ammanite.

⁸ Yesuusi Kiristtoosi zinokka hachchekka medhinawukka laamettenna.

⁹ Dumma dumma ooratha timirttiyaan wora booppite. Nu wozanay Xoossaa aadho keekatethan minnooppe lo77o gidiyaawappe attin, qumaa wogato azazettiyaawaa gidenna; hewoo azazetteeddawanttukka maadettibeykkino.

¹⁰ Nuussi yarshshiyaasay de7ee; Dunkkaaniyaa gidon oothiyaawanttu he yarshshiyaasaappe maanaw untunttoo maatay baawa.

¹¹ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu nagaraa diraw, mehiyaa suuthaa yarshshanaw Ubbaappe Aadhdhiyaa Geeshsha sa7aa afee; shin he mehiyaa ashuwaa qassi dirssaappe karenna guuddee.

¹² Hewaa diraw, Yesuusikka qassi nagaraappe asaa bare suuthan geeshshanaw, katamaa penggiyaappe karenna waayyetteedda.

¹³ Simmi nuuni I boretteedda boriyaa akkiide, dirssaappe kare aakko kesoytte.

¹⁴ Ayissi gooppe, nuussi hawaan medhinaw de7iyaa katamay baawa; shin nuuni yaana katamaa naageetto.

¹⁵ Simmi Xoossaw Yesuusa bagganna ubba wode galataa yarshshuwaa immoytte; hewaa giyawe mettershshay A sunthaw immiya galataa giyaawaa.

¹⁶ Lo77obaa oothiyaawaanne ittu ittuwa maaddiyaawaa dogoppite. Ayissi gooppe, Xoossaa nashechchiyaawe hewaa mala yarshshuwaa.

¹⁷ Hinttena kaaletthiyaawanttoo azazettite; qassi untuntu azaziyaawaakka oothite. Untuntu barenttu otheeddawaa Xoossaw odana diraw, hinttentu shemppuwaa loythi naagiino; hinttentu untunttoo azazettooppe, barenttu oosuwaa nashettiidde oothana; hewe dhayooppe, untuntu yilottiidde oothana; hewe hinttentta aynne maaddenna.

¹⁸ Nuussi Xoossaa woosite. Nuuni ubba wode lo77obaa oothanaw koyyiyaa diraw, nuuna zoriyaa lo77o wozanay nuussi de7ee.

¹⁹ Xoossay taana hinttentukko ellekka zaarana mala, Xoossaa hinttentu loythi woosanaadan, taani hinttentta loythi woossay.

Woosaa

²⁰ Sarotethaa Xoossay, nu Godaa Yesuusa, dorssatuwaa henthanchchaa wolqqaamaa, medhinaa caaquwaa suuthan hayquwaappe dentheedda.

²¹ Xoossay Yesuusi Kiristtoosa bagganna bare sinthan barena nashechchiyaawaa hinttentta oosissiidde, hinttentukka I koyyeeddawaa oothana mala, lo77o oosuwaa ubbaan hinttentta I giigisso; Xoossay medhi medhinaw bonchchetto. Amen77i.

Qutethaa Qaalaa

²² Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani ha dabidaabbiyaa hinttenttussi qanthaan xaafeedda diraw, hinttenttu ha zoriyaa salettennaan sisana mala, taani hinttentta woossay.

²³ Nu ishay, Ximootoosi qashuwaappe biletteeddawaa erite. Elleli I haa yooppe, taani aananna baade hinttentta be7ana.

²⁴ Hinttena kaaletthiyaa ubbatuwaanne Xoossaa asatuwaa ubbaa saro saro giite. Xaaliyappe yeedda ammaniyaawanttu hinttentta saro saro giino.

²⁵ Aadho keekatethay hinttenanna ubbaanna ittippe gido. Amen77i.

Yayiqoobi Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Ha kiitaa xaafeedda Yayiqoobi Godaa Yesuusa ishaappe attin tammanne laa77u Yesuusa kaalliyaawantuppe ittuwaa gidenna. Ikka Yeerusaalaamen de7iyaa ammaniyaa asaa kaaletthiyaa cimaa (Gal 2:9). Ha kiitay xaafetteeddawe itti woosa gollattiw gidennaan Roome kawutethaa gidдон laaletteedda Ayihuda ammaniyaawanttu ubbatuwaassa gideedda, nuunakka hachche hachche de7uwaa kaaletthiyaa qofatuwaa oyyqeedda. Xaafetteeddawekka “Alamiyaa ubbaan laaletteedda Xoossaa asaassa”. Ha maxaafaa xaafeddawe aadhdheedda eratethaa nuuni oosuwan peeshshiyaa hiillanne ammaniyaa asaa eeshshaanne hanootaa tamarissiyaa ogiyaa kaalesuwaa immiyaa yewatuwaa misiliyaadan qoncciyaan bessee.

Hiyyeesatethaaba, duretethaaba, paacciyaaba, lo77o eeshshaaba, qanaatiyaaba, ammanuwaabaanne lo77o oosuwaaba, inxxarssaa maaduwaabaanne qohuwaaba, aadhdheedda eratethaaba, ittuu ittuwana walaqettiyaaba, otoruwaabaanne ashikketethaaba, hara asaa bolla pirddiyaawaa, ceequwaaba woy ayyuwaaba, genccaabaanne woosaaba, ammaniyaa asay de7anaw bessiyaa ogiyaa ubbaa xaafeedda.

Kiitaykka kiristinnaa de7uwan ammanuu oosuwan peeshshana hanotaaba qonccissiide bessee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1)

Ammanuwanne aadhdheedda eratethaa (1:2-8)

Hiyyeesatethaabaanne duretethaa (1:9-11)

Paaciyaa (1:12-18)

Xoossaa qaala sisussaanne oosuwaa bolla peeshussaa (1:19-27)

Hanenna ogiyaan ittu haraassi maaddenna mala imetteedda oduwaa (2:1-13)

Ammanuwanne oosuwaa (2:14-26)

Ammaniyaa asaanne inxxarssaappe kesiyaa haasayaa (3:1-18)

Ammaniyaa asaanne ha alamiyaa (4:1-5:6)

Dumma dumma yewuwaassi imetteedda maqquwaa (5:7-20)

¹ Taani Yayiqoobi Xoossaa aylliinne Godaa Yesuusi Kiristtoosa ayllii, biittaa ubbaan laaletteedda tammanne laa77u zerethatoo * sarotaa kiittay.

Danddayaa, Ammanuwaa, Aadhdheedda Eratethaa

²⁻³ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawantto, hintte ammanuu paacettiyaawe hinttenttoo danddayaa immanaawaa eriide, dumma dumma paacii hinttena gakkiiya wode, hewaa kumentha nashechchaadan paydite.

⁴ Hintte danddayay aynne bali baynnaan hinttena minneeddawatanne paci bayinawantta oothiide, bare oosuwaa polo.

⁵ Shin hintteppe ooninne barew aadhdheedda eratethay dhayooppe, kadhennaani ubbaw keekatethan immiya Xoossaa woosso. I aw immana.

⁶ Shin I ayaaninne sidhennaan ammanuwan Xoossaa woosso. Ayissi gooppe, sidhiyaa uray carkkuu sugina qaaxxiyaa abbaa beetaa mala.

* **1:1** biittaa ubbaan laaletteedda tammanne laa77u zerethatoo: Yayiqoobi giidde de7iyaa qofay, Godaa kaalliyaa ammaniyaawantta gidide tammanne laa77u Isra7eeliyaa zerethatuwaadan barenttu morkketuwan biittaa ubbaa laaletti gakeeddawantta guussaa.

⁷⁻⁸ Ayissi gooppe, laa77u qofay de7iya uray, bare ogiyaa ubbaan bare qofaa qachchenawe, he uray Godaappe ayinne demmanaw qoppoppo.

Hiyyeesa Asaanne Dure Asaa Nashechcha

⁹ Shin hiyyeesaa ishay Xoossay A dhoqqu ootheedda wode nashetto.

¹⁰ Qassi dure ishaykka Xoossay A kawushisseedda wode nashetto. Ayissi gooppe, dure bitani maataa gidдон dicciyaa ciishshaadan dhayana.

¹¹ Ayissi gooppe, away bare seelaanna kesiide, maataa melissina, ciishshay dhayee; qassi A malaa lo77otethaykka dhayee; hewaadankka qassi dure bitani barewaa oothiide dhayana.

Asaa Bolla Gakkiya Paaciyaa

¹² Waayyiyan gencciyaa uray anjjetteddawaa; ayissi gooppe, he waayyiya xooneddawaappe guyyiyan, Xoossay barena siiqiyaawanttoo immana geedda de7uwaa akililiyaa † I akkana.

¹³ Ooninne paacetteedda wode, “Taana Xoossay paaccee” gooppo. Ayissi gooppe, Xoossay iitan paacettanaw danddayenna; qassi I bare huuphew oonanne paaccenna.

¹⁴ Shin asay huuphiyan huuphiyan bare huuphe iita amuwan gooshettiya wodenne cimettiyaa wode paacettee.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, amuu shahaariide, nagaraa yelee; qassi nagaray dicciide, hayquwaa yelee.

¹⁶ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, cimettoppite.

¹⁷ Lo77o imuwaa ubbayinne kumentha woytaa ubbay saluwaappe yee. Saluwaa poo7uwaa medhdheedda Aawuwaappe yee; Xoossay bare huuphew dummatennanne woy bare kuwaa laammenna.

¹⁸ Nuuni I medhdheedda medhetatuwaa gidдон dhoqqasaa akkanaadan, nuuna bare sheniyaan tumu qaalaan yeledda.

Siseeddawaa Oosuwan Peeshshiyaawaa

¹⁹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, hawaa hassayite; asay ubbay sisanaw elleello; shin haasayanawunne hanqqettanaw elleello.

²⁰ Ayissi gooppe, asaa hanqquu Xoossay koyyiyaa xillotethaa ahenna.

²¹ Hewaa diraw, tuna hanotaa ubbaanne iitatethaa ubbaa hintteppe dhayissiidde, Xoossay hintte wozanaan tookkeedda hintte shemppuwaa ashshanaw danddayiyaa qaalaashikketethan akkite.

²² Shin Xoossaa qaala oosuwan peeshshiteppe attin, sissa xalalaan hintte huuphiyaa cimmoppite.

²³ Ayissi gooppe, qaala sisiide oothenna uray de7ooppe, I bare malaa masttootiyaa xeelliyaa uraa mala.

²⁴ I barena xeelliide bee; ellekka I ay malenttonne dogi aggee.

²⁵ Shin ooninne ayilletethaappe kessiyaa bali bayinna higgiiyaa xeelliide, aani aqiyaawe qassi A naagiyaawe, siseeddawaakka dogennawe, he uray bare oothiyaa oosuwan anjjetana.

²⁶ Bare inxxarssaa naagennan barena cimmiide, barew Xoossaa goyinniyaawaa malatiyaa uray de7ooppe, A goynay mela.

²⁷ Xoossaa Aawuwaa sinthan pokkuu bayinna geeshsha goynay hawaa; hewe haqawe gooppe, aatta aawuu bayinna naanatuwaanne waayyettiyaa am77etuwaa maaddanawaanne sa7aa nagaraa qitaappe bare huuphiyaa naaganawaa.

2

Hiyyeesaa Kadhanaw Bessenna

¹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, hintte nu bonchcho Godaa Yesuusi Kirist-toosa ammani de7iidde, deemuwaa xeelliide, asaa bonchchoppite.

² Ayissi gooppe, worqqaa migiduwaa wothiide, lo77o mayuwaa mayyeedda itti asay hintte shiiquwaa yooppe, qassi curqqa mayuwaa mayyeedda hiyyeesaa asikka yooppe,

³ lo77o mayuwaa mayyeedda bitaniyaa hintte aathi bonchchiide A, “Neeni hawaan ubbaappe lo77iyaa oydiyan utta” giide qassi hiyyeesaa bitaniyaa, “Neeni hininna eqqashsha; woy hawaan ta gediyaan matan sa7an utta” gooppe,

⁴ yaatina hintte hintte giddon shaakotethaa medhdhiyaawanttanne iita qofaanna de7iyaa daannatuwaa gidikkiteeyee?

⁵ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, sisite; Xoossay ha sa7an de7iya hiyyeesa asay ammanuwan durettanawunne barena siiqiyaawanttoo immana geedda saluwaa kawutethaa laattanaw dooribeenneyee?

⁶ Shin hintte hiyyeesatuwaa toochcheeddita. Duretuu hinttena tuggayiyaawantta gidikkinooyee? Unttuntu hinttena daannan mootiyaawantta gidikkinooyee?

⁷ Hinttew imetteedda lo77o sunthaa boriyaawanttu untuntta gidikkinooyee?

⁸ Shin Xoossaa Maxaafan, “Ne shooruwaa ne huuphiyaadan siiqa” geetettiide xaafetteedda kaatiyaa higgiiyaa * hintte polooppe, lo77obaa oothiita.

⁹ Shin hintte asaa deemuwaa xeelliide bonchchooppe, nagaraa oothiita; qassi higgii hintte bolla, higgiiyaa mentheeddawanttudun pirddana.

¹⁰ Ayissi gooppe, ooninne higgiiyaa ubbaa naagiide, ittinno menthiyaawaa gidooppe, he uray higgiiyaa ubbaa menthee.

¹¹ Ayissi gooppe, “Woshummoppa” geeddawe qassi “Wodhoppa” geedda; shin neeni woshummana dhayooppe, wodheeddawaa gidooppe, higgiiyaa menthaadda.

¹² Asa aylletethaappe kessiyaa higgiiyan, pirddaa akkana asatuwaadan haasayitenne untunttuwaadan oothite.

¹³ Ayissi gooppe, asaa maaribeenna uraa Xoossay maarennan pirddana; maarotethay pirddaa xoonee.

Ammanuwaanne Oosuwaa

¹⁴ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, itti uray barew ammanuu de7ee gooppe, qassi A ammanuwaa A oosuu erissana dhayooppe, A ay go77anee? A ammanuu A ashshanaw danddayii?

¹⁵ Itti ishay, woy itti michchatta kallottooppe, qassi untunttoo ubba gallassi miyaabay dhayooppe,

¹⁶ hintteppite itti uray untuntta, “Saro biite. Tamaa ho77ite. Kalliide miite” giide, untunttoo koshshiyaawaa immana dhayooppe, untuntta ay go77anee?

¹⁷ Hewaa diraw, ammanuu oosuu baynnaan barekka de7ooppe hayqqeeddawaa.

¹⁸ Shin itti uray, “New ammanuu de7ee; qassi taw oosuu de7ee. Neeni ne ammanuwaa ne oosuwaappe shaakkaade taana bessa; taanikka ta ammanuwaa ta oosuwun neena bessana” gaana.

¹⁹ Neeni itti Xoossay de7iyaawaa ammanaasa; hewe lo77a. Xalahetuukka qassi ammaniino; yashshaan kokkoriino.

²⁰ Neeni eeyay! Ammanuu oosuwaappe shaakettiide go77ennawaa † eranaw koyyay?

²¹ Nu aabbu Abraahaamo bare na7aa Yisaaqa yarshshiyaa sa7aa bolla wotheedda wode, bare oosuwun xillibeennee?

* **2:8** kaatiyaa higgiiyaa: Ubbaappe aadhuwan go77iyaa higgiiyaa; hawaa bilethay, kaatiyaappe imetteeddawaa guussaa. Kaatii oonee gooppe Xoossaappe imetteedda higgiiyaa. **2:8** Wog 19:18 **2:11** Kes 20:13,14; Zar 5:17,18

† **2:20** go77ennawaa: Hawaa guussay hayqqeeddawaa guussaa. **2:21** Dom 22:1-14

²² A ammanuunne A oosuu ittippe ootheeddawaanne A ammanuu A oosuwan poletteddawaa be7ikkii?

²³ Xoossaa Maxaafay “Abraahaamo Xoossaa ammaneedda. Xoossaykka hewaa aw xillotethan paydeedda” geeddawe polettedda; qassi Xoossaa dabbo geetettiide I xeeseettedda.

²⁴ Asay ammano xalalaana gidennaan, oosuwan xilliyaawaa hintte be7iita.

²⁵ Hewaadankka qassi caaratta Ra7aaba kiitettowantta mokkaade hara ogiyaanna untuntunna moyizzeedda wode, bare oosuwan xillabeykkee?

²⁶ Ayissi gooppe, shemppuu shaaketteedda bollay hayiqqeeddawaa gidiyaawaadan, hewaadankka qassi oosuu shaaketteedda ammanuu hayqqeeddawaa.

3

Inxxarssaa Naagiyaawaa

¹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, nuuni haratuwaappe aadhdhiyaa pirddaa akkanawaa hintte eriya diraw, hintteppe coratuu tamarissiyaawantta gidoppite.

² Nuuni ubbayikka daroban baleetto; itti uray bare haasayan mulekka balana dhayooppe, I barena naaganaw danddayiyaa bali bayinna asaa.

³ Paratuu nuussi azazettana mala, bixaalaa barssiide, nuuni koyyiyaasaa ubbaa untuntunna afeetto.

⁴ Be7ite, markkabetuukka qassi hewaa keenaa wolqqaama gidiidde, gotuwaa carkkuwan laagettoopekka, untuntunna laaggiyaawe barewaa koyyiyaasaa zaariide laaggiyaa qeeri guuthaa mithaan laagettiide biino.

⁵ Hewaadann inxxarssay bollaa gidдон guutha asatethaa gidooppekka, daro wolqqaamaban ceeqettee.

Guutha tamay waaniide wolqqaama woraa guuddii! Akeekite.

⁶ Inxxarssaykka tamaa mala. I nu asatethaa gidдон iitabaa ubbaa oothana danddayee; asatethaa ubbaa tunissee. Qassi nu de7uwaa wothaakka tamaan guuddee; Gaannamiyaa tamaan I guudettanawaa.

⁷ Ayissi gooppe, do7atuwaa, kafatuwaa zariyaa, tiraan gooshettiya shooshshatuu zariyaanne abbaan de7iya medhetatuwaa zariyaa ubbaa asay aadiseedda; qassi untuntutukka aadeeddino.

⁸ Shin ooninne inxxarssaa aadissanaw danddayibeenna; inxxarssay wodhiyaa marzzii kumeedda co77u geenna iita medhetaa.

⁹ Nuuni inxxarssan nu Godaanne Aawuwaa galateetto; qassi aanikka Xoossaa malatiide medhettedda asaa sheqqeetto.

¹⁰ Itti doonaappe galatayenne sheqay kesee. Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, hewe hewaadan hananaw bessenna.

¹¹ Pulttuu itti ollaappe mal77iyaa haathaanne cammiyaa haathaa pulttanaw danddayii?

¹² Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, balasiyaa giya mithay wogaraa ayifanaw danddayii? Woy woyiniyaa turay balasiyaa giya mithaa ayifanaw danddayii? Maxine maxine giya haathaappekka mal77o haathay kesana danddayenna.

Saluwaa Aadhdheedda Eraanne Sa7aa Aadhdheedda Eraa

¹³ Hintte gidдон aadhdheedda eranchchayinne akeekanchchay oonee? Bare lo77o de7uwan oosetteedda bare oosuwaa aadhdheedda eratethaappe yiyaa ashikketethaan besso.

¹⁴ Shin hintte wozanaan cammiyaa qanaatiinne yirggii de7oppo. Qassi tumatethaa bollaakka worddotoppitenne otorettoppite.

¹⁵ Hewaa mala aadhdheedda eratethay saluwaappe wodhdhiyaawaa gidenna; shin hewe sa7aabaa, asaawaa, xalahatuwawaa.

¹⁶ Ayissi gooppe, qanaatiinne yirggii de7iyaasaan walassayinne iita ooso ubbay de7ee.

¹⁷ Shin bollappe yiyaa aadhdheedda eratethay ubbaappe kase geeshsha. Qassi sarotethaa dosiyaawaa, ashikkenne eeno giyaawaa; qassi maarotethayenne lo77o ayfii kumeeddawaa. Sidhiinne lo77o malatiyaa iitatethay bayinnawaa.

¹⁸ Xillotethaa ayfii sarotethaa oothiyaawanttu sarotethaan zereedda zerethaappe beettedda.

4

Ha Alamiyaa Iitatethaa Dosennan Agganawaa

¹ Olayenne walassay hintte gidduwaa haqappe yii? Unttuntu yedasay hintte bollaa giddon olettiyaa hintte nashettanaw wolqqaama amuwaa amottiyaawaappe gidennee?

² Hintte amottiita; shin demmikkita; wodhiita. Loythi koyyiita; shin demmanaw danddayikkita; walaqqetiitane olettiita. Shin Xoossaa woossenna diraw, hintte koyiyaawaa demmikkita.

³ Xoossaa woossiita, shin demmikkita; gaasuukka balaa ogiyaan woossiita. Hewaa hinttena nashechchiyaawaan peeshshanaw koyyiya diraassa.

⁴ Simmi woshummiyaawanttoo, ha alamiyaanna dabbotiyaawe Xoossaw morkke gididiyaawaa erikkitee? Ayissi gooppe, ha alamiyaanna dabbotanaw koyyiyaawe ooninne Xoossaanna morkkettee.

⁵ Woy Xoossaa Maxaafay, “Xoossay nuunan wotheedda Ayyaanay wolqqaama amuwaa nuussi amottee” * giyaawaa hinttenttoo coo giyaawaa malatii?

⁶ Shin Xoossay aadho keekatethaa aathiide immee. Hewaa diraw, Xoossaa Maxaafay, “Xoossay otorettiyaawantta ixxee; shin barena kawushshiyaawanttoo aadho keekatethaa immee” yaage.

⁷ Simmi, hintte Xoossaw moodettite. Yaatiide xalahiyaanna eqettite; I hintteppe baqatana.

⁸ Xoossaakko shiiqite; ikka hinttekkko shiiqana. Hinttenoo nagaranchchatoo, hintte kushiya meecettite. Laa77u qofay de7iyaawanttoo, hintte wozanaa geeshshite.

⁹ Tuggattite; kayyottitenne yeekkite. Hintte miichchaa yeekoo laammite; hintte nashechchaakka kayyoo laammite.

¹⁰ Godaa sinthan hintte huuphiyaa toochchite; qassi I hinttena dhoqqu dhoqqu oothana.

Asaa Bolla Pirddenaan Agganawaa

¹¹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, ittuu ittuwaa zigiroppe. Bare ishaa zigiriyaawenne A bolla pirddiyaawe higgiiyaa zigireenne higgiiyaa bolla pirddee. Neeni higgiiyaa bolla pirddooppe, higgiiyaa bolla pirddiyaawaa gidaasappe attin, higgew azazettiyaawaa gidakka.

¹² Higgiiyaa immiyaawenne pirddiyaawe Xoossaa xalalaa; I ashshanawunne dhayisanaw danddayee; shin ne shooruwaa bolla pirddiyaawe neeni oonee?

Ceeqettennaadan Imetteedda Zoriyaa

¹³ Hinttenoo, “Nuuni hachche woy wontti he katamaa baana; hewan laythaa uttana; zali77ananne qassi miishshaa wodhissana” giyaawanttoo, be7ite.

¹⁴ Wontti hintte de7uu ayaa hananenttonne erikkita; guutha wodew hintte beettiide, guyyeppe dhayiyaa peenuwa mala.

* **4:5** “Xoossay nuunan wotheedda Ayyaanay wolqqaama amuwaa amottee”: Xoossay nuunan bare Ayyaanaa wotheeddawe, nuussi lo77o qofaa amottiyaawaana. **4:6** Lem 3:34 **4:13** Lem 27:1

¹⁵ Hewaa aggiide, “Goday gooppe, nuuni de7ana; hawaa woy hewaa oothana” gaanaw bessee.

¹⁶ Shin hintte ha77i hinttenttu dhoqqatethaan ceeqettiita; hewaa mala ceequu ubbay iita.

¹⁷ Hewaa diraw, lo77obaa oothanaw eriidde oothenna uraw hewe nagaraa.

5

Dure Asaassi Imetteedda Mino Zoriyaa

¹ Ha77ikka hinttenoo dure asatoo, hintte bolla yiyaa tuggaw “Aayyee! Aayyee!” yaagiide yeekkitenne zilalite.

² Hintte duretethay baydiggeedda; qassi hintte afilaakka bil77ay midiggeedda.

³ Hintte worqqaynne hintte biray shi7i diggeedda. Qassi he shi7ay hintte bolla markkattana; hintte bollaakka tamaadan maana. Hintte hintte miishshaa sinthaw dagay de7iita.

⁴ Akeekite; hintte gaden kathaa qoyceedda asatoo ciggibeenna kiraa miishshay waassee; untunttu waasuu wolqqaama Godaa hayithan sissettedda.

⁵ Hinttew injjetina, sa7an ishaliide de7eeddita; shukaa gallassaw dhiikkiyaawaadan, hintte bollaa dhiikkeeddita.

⁶ Xillo asaa bolla pirddeeddita; qassi A wodheeddita; I hinttenanna eqettenna.

Godaa laa7entho Yuussaa Danddayan Naagiyaawaa

⁷ Hewaa diraw, taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Goday yaana gakkanaw gencite; biittaa goshiyaawe adilliyaa iraynne assuraa iray yaana gakkanaw genciiide, al77o kathaa I wooti naagiide gathi akkintto be7ite.

⁸ Hintteikka qassi gencite; hintte wozanaa minissite. Ayissi gooppe, Godaa yuussay matatteedda.

⁹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, Xoossay hintte bolla pirddenna mala, ittuu ittuwaa bolla zuuzummoppite. Be7ite, pirddiyaawe penggiyan eqqeedda.

¹⁰ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, waayyiyaassinne genccaassi leemisuwaa gideeddawantta, Godaa sunthan haasayeedda nabatuwaa hassayite.

¹¹ Be7ite, danddayiide genceeddawantta nuuni anjjetteddawannta geetto. Iyyooba genccaa hintte siseeddita; qassi Goday aw wurssethaan immeeddawaakka be7eeddita. Ayissi gooppe, Goday maarotaynne qaretay kumeeddawaa.

¹² Shin ubbaappe kase, taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, saluwan gidina, woy sa7an gidina, woy hara caaquwaan gidina, ayanka caaqqoppite. Shin Xoossaa pirddan hintte gelennaadan, hintte yewuu E giyaawaa gidooppe, “E” giite; gidenna giyaawaa gidooppe, “Gidenna” giite.

¹³ Hintte giddon waayyettiyaa uray ooninne de7ooppe, Xoossaa woosso; nashettiyaa uray ooninne de7ooppe, yexxiide galato.

¹⁴ Hintteppe sakettiyaa uray ooninne de7ooppe, ammaniyaa asaa kaaletthiyaa cimatuwaa barekko xeeso; untunttu Godaa sunthan zaytiyaa A okkiide, aw Xoossaa woossino.

¹⁵ Ammanuwan Xoossaa woosseedda woosay hargganchchaa pathana; Godaykka A harggiyaappe denthana; qassi nagaraa I ootheddawaa gidooppekka Goday aw atto gaana.

¹⁶ Hewaa diraw, hintte paxana mala, hintte nagaraa ittuu ittoo paaxitenne ittuu ittoo Xoossaa woossite; xillo asaa woosay wolqqaama oosuwaa oothee.

¹⁷ Eelaas nu mala asaa. Iray sa7an bukkennaadan, I minissiide, Xoossaa woossina heezzu laythanne usuppun agenaa sa7an iray bukkibeenna.

¹⁸ Laa7enthuwaa Xoossaa I woossina, saluwaappe iray bukkeedda; sa7aykka bare kathaa mokkeedda.

¹⁹ Taanaadan Xoossaa kaalliyaa wanttoo, hintteppe ooninne tumuwaappe wora booppe, qassi ittuu A guyye he tumuwaakko zaaroppe,

²⁰ nagaranchchaa A balaa ogiyaappe zaariyaa ooninne A shemppuwaa hay-iqwaappe ashshanawaanne daro nagaraa kammanawaa ero.

Phexiroosi Xaafeedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Yesuusi kiitteedda Phexiroosi xaafeedda koyro kiitay xaafetteeddawe, he kiitaa gidдон “Dooretteedda Xoossaa asatuwaa” geetettiide xeesettiyaanne Qeeri Iisiyan huuphissa bagga shaakuwan laaletteedda ammaniyaawantussa. Ha kiitaa waanna qofay, ammanuwaa gaasuwan metuunne waayyii gakeeddawantta minissanaassanne menthethanaassa. Xaafii hawaa oothiyaawe A hayquwaa, A dendduwaa, A laa7entho yuussaa odiyaa Yesuusi Kiristtoosa mishiraachchuwaa qaalaa nabbabiyaawantta hasayissiyaawaana. Unttuntu Yesuusi Kiristtoosa de7uwaa leemisuwaadan akkiide, metuwaa gencciide aadhdhanaadan hassayissee. Hawaanna ittippe gathiyaa wode, metuu unttuntu ammanuwaa xalttathethaa paacciyaawaanne Yesuusi Kiristtoosi qoncciyaa gallassi unttuntu bessiyaa gathiyaa akkanaw de7iyaawaa unttunta hassayissee.

Xaafii, unttuntu metuwan genccana mala menthethiyaawaa bollaakka, Kiristtoosa kaalliyaawanttu de7iyaawaadan unttuntu de7anaadan qofissee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Xoossaa ashshuwaabaa (1:3-12)

Geeyeedda de7uwaa de7anaadan imetteedda maqquwaa (1:13-2:10)

Metuwaa wode ammaniyaa asay oothana bessiyaa aawotethaa (2:11-4:19)

Ammaniyaa asaa ashikketethaanne oosuwaa (5:1-11)

Wursethaa qutiya (5:12-14)

¹ Taani, Yesuusi Kiristtoosi kiitteedda Phexiroosi, Xoossay dooreedda asatoo Phanxxoosa gadiyan, Galaatiyaa gadiyan, Qaphphadooqiya gadiyan, Iisiya biittiinininne Biitaaniyaa gadiyan betiyan de7iyaawanttoo dabidaabbiyaa xaafay.

² Yesuusi Kiristtoosaw hintte azazettana malanne A suuthan geeyyana mala, Xoossay Aawuu dooreedda hinttenttoo bare Ayyaanan geeshsheeddawanttoo, aadho keekatethayne sarotethay gido.

De7uwaa Immana Geedda Hidootaa

³ Nuuni Xoossaa, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa Aawuwaa, bare maarotethaa daruwaadankka nuuna laa7ethuwaa yeleeddawaa, Yesuusi Kiristtoosa hayiquwaappe dentheeddawaan nuussi de7uwaa hidootaa immeeddawaa galateetto.

⁴ Qassi Xoossay hinttenttoo immana daro laatay woqqennawe, bayennawenne dhayennawe saluwan naagee.

⁵ Hewekka hinttenttussi, Xoossaa wolqqaan ammanuwan nagetti uttiide, atotethaw giigeeddawanttussi wurssethaa wodiyaan qonccanawaa.

⁶ Ha77i guuthaa wodew haray atto duma duma paaciyaan hintte paacettanaw koshshooppekka, hawaan daro nashettite.

⁷ Hewe haray atto, tamaan yeggina dhayiyaa worqqaappekka hintte ammanuu daro al77onne bali bayinnawaa gidiyawaa bessanaassa; yaatiide Yesuusi Kiristtoosi beettiyaa wode, galataa, bonchchuwaanne sabaa hintte akkana.

⁸⁻⁹ Hintte A erana dhayooppekka, siiqiita; hintte ha77i A be7ana dhayooppekka, ammaniita. Qassi hintte hintte ammanoo polo gidiyaa hintte shemppuwaa atotethaa akkiya diraw, odanaw danddayettenna bonchchuu kumeedda nashechchaa nashettiita.

¹⁰ Xoossay hinttenttoo immana aadho keekatethaabaw timbbitiyaa odeedda nabatuu loythi bididiide, ha atotethaabaa koyyeeddino.

¹¹ Unttuntun de7iya Kiristtoosa Ayyaanay Kiristtoosa tuggaabanne hewaappe guyyiyan yaana bonchchuwaabaa kasetiide markkattiidde, awude woy waaneedda wodiyaan yaanenttonne akeekisseeddawaadan, untuntu koyyeeddino.

¹² He timbbitiyaa odiyaawanttu otheedda oosuu hinttessappe attin, untuntu huuphiyaassa gidennawaa Xoossay untuntu qonccisseedda; ha77i hintte siseedda mishiraachchuwa qaalaa hinttenttoo odeedda asatuu, barew saluwaappe kiitetteedda Geeshsha Ayyaanaa wolqqan odeeddino. Hewaa kiitanchchatuukka be7anaw amottiino.

Geeshshatethan De7iyaawaa

¹³ Hewaa diraw, oosuwaa oothanaw hintte wozanaan qofaa giigissiidde hintte huuphiya naagite. Yesuusi Kiristtoosi qoncciyaa wode aadho keekatethaa hintte akkiya diraw, kumentha hidootaan naagite.

¹⁴ Xoossaw azazettiya naanaadan; hintte kase erennaan amotteedda amuwaa kaal-loppite.

¹⁵⁻¹⁶ Shin hinttena xeeseedda Xoossay geeshsha gideeddawaadan, hinttekkka hintte oosuwaa ubbaan geeshsha gidite. Xoossaa Maxaafan, “Taani geeshsha gidiyaa diraw, hinttekkka geeshsha gidite” geetettiide xaafetteedda.

¹⁷ Asaa huuphiyan huuphiyan deemuwaa xeellennan A oosuwaadan pirddiyaa Xoossaa woossiidde hintte, “Nu Aabboo” giide A xeesiyaawaa gidoope, ha alamiyaan bete gidiiide hintte de7iya wodiyaan yashshatethaan de7ite.

¹⁸⁻¹⁹ Hintte hintte aawatuwappe laatteedda pathenna de7uwaappe wozetteeddawe, dhayiyaa biraa woy worqqaa malaana gidennawaa eriita; borissiyaabay woy qitay bayinna dorssaa suuthaadan, al77o Kiristtoosa suuthan hintte wozetteeddita.

²⁰ Xoossay sa7ay medhettanaappe kase Kiristtoosa doori wotheedda; shin hintte diraw, ha wodiya wurssethaan I beetteedda.

²¹ Hintte ammanuunne hintte akkana giide nashechchan naagi utteeddabay Xoossaan de7ana mala, Xoossay hayiquwaappe A dentiide, aw bonchchuwa immeeddawaa aani ammaniita.

²² Tumatethaw hintte azazettiyaawan, lo77a malatiyaa iitatethay bayinnaan hintte ishatuwaa siqanaw hintte huuphiyaa geeshshiide, ittuu ittuwaanna minissiiide wozanaappe siiqettite.

²³ Hintte hayiqqiya zerethaappe laa7enthuwaa yelettibeykkita; shin medhinaw de7iyaawaanne sinthawukka de7ana Xoossaa qaalaan hayqqenna zerethaappe yeletteeddita.

²⁴ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Asay ubbay maataa mala; A bonchchuu ubbayikka maataa ciishshaa mala. Maatay melee; ciishshayikka qoqqofettee.

²⁵ Shin Godaa qaalay medhinaw de7ee” yaage. Hawe hinttenttoo Goday odeedda mishiraachchuwa qaalaa.

2

De7uwaa Shuchchaanne Geeshsha Asaa

¹ Hewaa diraw, hintteppe iitatethaa ubbaa, cimmiyaawaa ubbaa, lo77a malatiyaa iitatethaa, qanaatiyaanne zigirssaa ubbaa diggite.

²⁻³ Goday keeka gideeddawaa hintte de7uwan be7eeddawaa gidoope, ha77i yeletteedda gacino naanatuwaadan, ushiidde diccanawunne attanaw xillo gideedda ayyaanaa maathaa laamotite.

⁴ Godaakko de7o shuchchaakko shiiqite. Asay A ixweedda; shin Xoossaa matan I dooretteedda al77o.

⁵ Hintteikka qassi de7o shuchchaadan, geeshsha qeesaa gidiide, Yesuusi Kiristtoosa bagganna Xoossaa nashechchiyaa ayyaanaa yarshshuwaa Xoossaw yarshshanaw, hintte hintte huuphew ayyaana keethaadan keexettite.

⁶ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay, “Be7ite, taani Xiyoone giya katamaan golliiyaa godaa xaphuwaa minissiyaa, doorettedda, al77o shuchchaa wothay; aani ammaniyaa ooninne yeellatenna” yaage.

⁷ Hewaa diraw, ha shuchchay hinttentoo ammaniyaawanttoo daro al77a; shin amanennawanttoo, “Gimbbiyaawanttu kadheedda shuchchay godaa xaphuwaa minissiyaa, ubbaappe aadhdhiyaa shuchchaa gideedda” yaage.

⁸ Qassikka, “Ha shuchchay asaa dhubbiyaa shuchchanne asaa kunddissiyaa zaallaa” yaage; untunttu Xoossaa qaalaa ammanenna diraw, untunttoo kassenna qofetteed-dawaadan dhubetteeddino.

⁹ Shin Xoossay dhumaappe maalalissiyaa bare poo7oo hinttena xeeseedda; hintte A ooratha oosuwaa odanaw doorettedda zare; hintte kaatiyaa qeesatuwaa; geeshsha asanne Xoossaassi buzo asa.

¹⁰ Hintte kase Xoossaa asa gidikkita; shin ha77i hintte A asa; hintte kase maarotethaa akkibeykkita; shin ha77i maarotethaa akkeedda.

Xoossaa Ayllatuwaa

¹¹ Ta dabbatoo, hintte ha sa7an imathaanne bete gidiide de7iyaawantta gideed-dawaadan, ubba wode hintte shemppuwaanna olettiyaa asatethaa amuwaappe hintte haakkana mala, taani hinttena woossay.

¹² Amenenna asay hinttena iitabaa oothiyaawanttudan zigiriyaa wode, Kiristtoosi yiyaa gallassi hintte lo77o oosuwaa untunttu akeekiide, Xoossaa galatana mala, hintte de7uwaa untunttu gidдон loythi naagite.

¹³ Godaa diraw, asaa higgiiyaa ubbaw moodettite; kaatiikka ubbaappe bolla gidiiyaa diraw, aw moodettite.

¹⁴ Qassi gadiyaa mooddiyaawanttookka moodettite. Ayissi gooppe, untunttu iitabaa oothiyaawantta muranawunne lo77obaa oothiyaawantta galatanaw kaatiyaappe kitetteeddino.

¹⁵ Ayissi gooppe, Xoossay hintte hintte lo77o oosuwan kadhiyaa eeyaa asatuwaa haasayaa co77u udanawaa koyyee.

¹⁶ Ayilletethaappe kesiide, Xoossaa ayilliyaadan de7iteppe attin, he ayilletethaappe keseeddawaa iitatethaa genthiyaawaa oothoppite.

¹⁷ Asaa ubbaa bonchchite. Hintte ishaturwaa siiqite. Xoossaw yayyite. Kaatiyaa bonchchite.

Kiristtoosa Gakkeedda Metuwaa Leemisuwaa

¹⁸ Ayllatoo, hintte lo77o godatuwaa xalalawunne ashikke godatuwaa xalalaw gidennaan, iitatookka daro yayyiide moodettite.

¹⁹ Ayissi gooppe, asay naaqqiyaa wode waayyettiyaa uray Xoossaa qoppiidde, oge baynnaan naaqqettooppe Xoossay A anjjana.

²⁰ Ayissi gooppe, hintte nagaraa oothina, hinttena dechchiya wode, hintte dand-dayooppe, hinttentoo ay galatay de7ii? Shin lo77obaa oothiide waayyiyaa hintte danddayooppe, Xoossay hinttena hewoo anjjana.

²¹ Xoossay hinttena xeeseeddawe hewaa diraassa; ayissi gooppe, Kiristtoosi hinttentoo waayyettee; hintte A qatamaa kaallana mala, hinttentoo leemisuwaa gideedda.

²² Nagaraa I oothibeenna; bare doonaappe wordduwaa haasayibeenna.

²³ Asay barena boriyaa wode, zaariide boribeenna; waayyettiyaa wodekka mand-dibeenna. Shin xilluwaa pirddiyaa Xoossaw barena aathiide immeedda.

²⁴ Nuuni nagaraw hayiqqiide, xillotethaw de7ana mala, Kiristtoosi bare huuphew bare ashuwan nu nagaraa masqqaliyan tookkeedda; hintte A maythaan paxeeddita.

²⁵ Ayissi gooppe, hintte ogi baleedda dorssaa mala; shin ha77i hintte shemppuwaa heemmiyaawaakkonne naagiyaawaakko simmeedita.

3

Asinaawaanne Machchiyaawaa

¹⁻² Hewaadankka machchetoo, hintte asinatuwaappe Xoossaa qaalaw azazettenna ittuu ittuu de7ooppekka, hintte palumettennan, untuntu hintte yashshatethaanne hintte geeshsha de7uwaa be7iide xoonettana mala, untuntu moodettite.

³ Hintte hintte huuphiyaa al77o baan giigissiyaawaanne worqqaa wothiyaawan woy al77o mayuwaa mayiyaawan hinttentu bolla baggaa loythoppite.

⁴ Shin hintte garssan qosetteedda asatethaa lo77otethay Xoossaa sinthan hinttentoo daro al77o gidiide, dhayenna ashikkenne woppu geedda ayyaanaa gido.

⁵ Ayissi gooppe, hewaadan Xoossaan hidooteedda geeshsha macca asatuu beni wode barenttu asinaw moodettiide, barentta daro loytheeddino.

⁶ Hewaadann Saara Abraahaama, “Ta godaw” yaaga xeesaadde, aw azazettaaddu; hintteikka ittibawunne yayyennaan lo77obaa oothooppe, I naanatuwaa.

⁷ Hewaadann asinattoo, hintte macca asatuwaanna akeekan ittippe de7ite. Untuntu daaburanchcha asatethay de7iyaa diraw, untuntu bonchchite; hintte woosay dhubettenna mala, Xoosay immeedda de7uwaa aadho keekatethaa untuntu hinttenanna ittippe laattino.

Lo77obaa Oothiide Metuwaa Akkiyawaa

⁸ Wurssethaan, ubbay itti qofaan de7ite. Ittuu ittoo qarettite; ishatuwaadan siiqettite; qassi ittuu ittoo keekiyaawantanne hintte huuphiyaa kawushshiyaawantta gidite.

⁹ Iitaa diraw iitaa woy sheqaa diraw sheqaa zaaroppite; hewaa aggiide, Xoosay hinttentu anjuwaa laattanaadan hinttena xeeseedda diraw, anjjite.

¹⁰ Ayissi gooppe, Xoossaa Maxaafay hawaadan yaage; “De7uwaa dosiyaawenne lo77o gallassaa be7anaw koyyiyaawe oona gidooppenne bare inxxarssan iitabaa haasayiyaawaanne wordduwaa odiyaawaa aggo.

¹¹ “Iitabaa oothiyaawaa aggiide, lo77obaa ootho; sarotethaakka loythi koyyonne kaallanaw baaxeto.

¹² “Ayissi gooppe, Godaa ayfii xillotuwaakko xeellee; qassi A haythay ubba wode untuntu woosaw dooya de7ee. Shin Goday iitabaa oothiyaawantta bare hanqquwaa som77iyaan xeellee” yaage.

¹³ Hintte lo77obaa oothanaw amottooppe, hinttena qohanawe oonee?

¹⁴ Shin haray atto, xillotethaa diraw hintte waayyettooppekka, anjjetteddawantta. Asaw yayyoppitenne hirggoppite.

¹⁵ Shin Kiristtoosa hintte wozanaan bonchchitenne A hintte Godaa oothite. Xoosay hinttentoo hidooteedda de7uwaassi gaasuwa oochchiyaa oossinne zaaruwaa immanaw ubba wode giigi uttite;

¹⁶ shin hewaa ashikketethaaninne yashshatethaan oothite. Qassi Kiristtoosan hintte de7iya lo77o de7uwaa iitabaa ootheddawaadan, hintte bollann iitabaa haasayiyyaa asay bare zigiriyaawan yeellatana mala, hintte wozanay geeshsha gido.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoosay geeddawaa gidooppe, iitabaa ootheddada diraw waayyettiyaawaappe, lo77obaa ootheddada diraw waayyettiyaawe keeka.

¹⁸ Ayissi gooppe, Kiristtoosi nuuna Xoossaakko afanaw, barew xillo gidiidde, makkalanchchatuwaa diraw, itti gede ubbaa nagaraw hayiqqeedda; I bare asatethan hayiqqeedda; shin ayyaanax paxeedda.

¹⁹ Qassi he Ayyaanax, qashuwan de7iya ayyaanatuwaakko biide, untunttoo qaala odeedda.

²⁰ He ayyaanatu amareedda, hosppun asatu haathan atteedda markkabiya Nohe keexxishshin, Xoossay danddayiide gami77eedda wode, Xoossaw azazettibeenna asaa ayyaanatuwaa.

²¹ Hewe xinqqataw leemisuwaa gidiide, hinttena ha77i ashsee; suure wozanaappe Xoossaa woossiyaawaappe attin, bollaa qitaa meecciyaawaa gidenna; hewe hinttena Yesuusi Kiristtoosi hayiquwaappe denddeeddawaan ashsee.

²² Saluwaa biide Xoossaappe ushechcha baggan I uttiide, kiitanchchaa ubbaa, maataanna de7iyaawantanne wolqqaamatuwaa mooddee.

4

Geeshshatethan De7ana De7uwaabaa

¹ Hewaa diraw, Kiristtoosi bare ashuwan nuussi waayyetteedda diraw, hintteikka he qofaan dancettite. Ayissi gooppe, bare ashuwan waayyetteedda uray nagaraa oothiyaawaa aggeedda.

² Hawaappe sinthan, ha sa7an shemppuwaanna de7anaw atteedda wodiyaan, Xoossay koyiyaawaadan de7anaw bessiyaawaappe attin, asaa amuwaadan de7anaw bessenna.

³ Ayissi gooppe, ammanenna asay oothanaw dosiyaawaa hintte oothiidde, woshumanaw kajjeeliyaawaan, amuwan, mathuwan, yethaan, ushsaan, pokkiyaa eeqaw goyinniyaawan, de7eedda kase aadhheedda wodii hinttenttoo gidanawa.

⁴ Ammanenna asaanna hintte shoray bayinna oosuwaa ittippe oothenna diraw maalalettiide, hinttena boriino.

⁵ Shin untunttu paxa de7iya asaa bollanne hayqqeedda asaa bolla pirddanaw giigi utteedda Xoossaw zaaruwaa immana.

⁶ Hayqqeedda asay * bare asatethan asay pirddettiyaawadan pirddettanawunne qassi ayyaanax Xoossay de7iyaawaadan de7anaw, wonggalaa mishiraachchuu untunttoo hewoo odetteedda.

Xoossay Immeedda Imotatuwaa Loythi Ayissiyaawaa

⁷ Ubbabawukka wurssethay matatteedda. Hewaa diraw, Xoossaa woossanaw qofaan geeyyiide, hinttena naagitenne minnite.

⁸ Siiquu daro nagaraa kammiyaa diraw, ubbabaappe aathiide ittuu ittuwaanna wozanaappe siiqettite.

⁹ Zuuzummennan ittuu ittuwaa imathatethaan mukkite.

¹⁰ Hintte huuphiyan huuphiyan Xoossaappe dumma dumma aadho keekatethaa akkeeddawaadanka, Xoossaa dumma imuwaa hadaraa loythi kesiyaawanttudax, ittuu ittoo oothite.

¹¹ Yesuusi Kiristtoosa bagganna ubbabaani Xoossay galatettana mala, ooninne odiyaawaa gidoope, qaala Xoossaappe akkiide odiyaawaadan odo. Qassi ooninne maaddiyaawaa gidoope, Xoossay aw immiya wolqqan maaddo. Bonchchuunne godatethay Xoossaassi medhinaappe medhinaw gido. Amen77i.

Metuwaa Wode Minniyaawaa

¹² Ta siiqatoo, hintte gidon tamaadan guuddiidde paacciyaa waayyii yiyaawaa oorathabay haniyaawaadan malalettoppite.

¹³ Shin Kiristtoosa bonchchuu beettiyaa wode hintte nashettana mala, aananna waayyettiyaawan nashetite.

¹⁴ Asay hinttena Kiristtoosa sunthaa diraw boriyaawaa gidoope, hintte anjjetted-dawantta; ayissi gooppe, bonchcho Ayyaanay, Xoossaa Ayyaanay, hintte bolla shemp-pana.

¹⁵ Hintteppe ooninne shemppuwaa wodheeddawaadan, woy kayisuwaadan, woy iitabaa ootheedda asaadan, woy hara asaa yewuwaa geleeddawaadan waayyettoppo.

¹⁶ Shin ooninne Kiristtaaniyaa gidiyaa diraw waayyettooppe, Kiristtoosa sunthaa diraw, Xoossaa galatanaappe attin, yeellatoppo.

¹⁷ Ayissi gooppe, pirdday Xoossaa golliyan doomettiyaa wodii gakkeedda. Qassi he pirdday koyiro nu bolla doomettiyaawaa gidoope, A wonggalaw azazettennawanttu wurssethay ayaa gidanee?

¹⁸ Xillo asay tuggaan attiyaawaa gidoope, makkalanchchayenne nagaranchchay yaatina waanane?

¹⁹ Hewaa diraw qassi, Xoossay geeddawaadan waayyettiyaawanttu lo77obaa oothi-idde, barenttu shemppuwaa hadaraa barena medhdheedda ammanettiya Xoossaw immino.

5

Xoossaa Asaa Ayissanaw Imetteedda Zoriyaa

¹ Simmi taani woosa golliyaa cimatuwaanna cima gidiyaawenne, Kiristtoosa waayyiyaa markkattiyaawe, qassi qonccana bonchchuwaa shaakkanawe hintte gidдон de7iya cimatuwaa zoray.

² Hintte gidдон de7iya Xoossaa wudiyaa Xoossay koyyiyaawaadan heemmite. Dosuwaanappe attin, wolqqan gidenna. Qassi hintte go77a xalalaa xeellennan, lo77o qofaan heemmite.

³ Wudew hintte leemisuwaa giditeppe attin, hintte heemmiyaawantta wolqqaan heemmoppite.

⁴ Qassi heemmiyaawanttu kaappuu qoncciyaa wode, bayenna bonchcho akililiyaa hintte akkana.

⁵ Hewaadankka yalaga asatoo, cimatoos moodettite. Ubbaykka ittuu ittoo oothanaw hintte huuphiyaa kawushshiyaawaa afileadan mayyite. Ayissi gooppe, Xoossay otoret-tiyaawantta ixxee; shin barena kawushshiyaawanttoo aadho keekatethaa immee.

⁶ Xoossay bare lo77o wodiyaan hinttena dhoqqu oothana mala, wolqqaama Xoossaa kushiyaappe garssanna hinttena toochchite.

⁷ I hinttenttoo qoppiyaa diraw, hinttena hirggissiyaa ubbabaa A bolla olite.

⁸ Xalahiyaa kaappuu, hintte morkkii, mittiyaa uraa koyyiide, gudiyaa gaamuwaadan hintte yuushshuwan yuuyiyaa diraw naagettitenne beegottite.

⁹ Sa7an de7iya hintte ishatauu hewaadan waayyettiyaawaa eriide, ammanuwan minniide, aananna eqettite.

¹⁰ Aadho keekatethaa ubbaa Xoossay, bare medhinaa bonchcho Kiristtoosi Yesuusa bagganna hinttena xeseeddawe, amareedda wodiyaan hintte waayyetteeddawaappe guyyiyan, I bare huuphew hinttena shiri orathananne minissana. Qassi I hinttena maaddanne baasi essana.

¹¹ Wolqqay medhinaappe medhinaa gakkanaw aw gido. Amen77i.

Wurssetha Sarotaa

¹² Hawe Xoossaa tumu aadho keekatethaa gidyaawaa taani hinttentoo markkattaaddenne hinttena zoraadde, hinttentoo qanthaan xaafeedda dabidaabbiyaa amanettiya ishaa gaade taani qoppiyaa Sillaase bolla kiittaaddi; he aadho keekatethan minneeddita.

¹³ Hinttenana ittippe dooretteedda Baabiloonen * de7iya woosa golliyaa asaynne ta na7ay Marqqoossi hinttena “Saro saro” giino.

¹⁴ Siiquwaa yeretaa yerettiidde, ittuu ittuwaa sarotite.

Hinttew, Kiristtoosanna ittuwaa gideeddawanttoo ubbatuwaassi sarotethay gido. Amen77i.

* **5:13** *Baabiloone*: Saxaa Maxaafaa qofaadan, ha sunthay Roome guussaa gidennaan aggenna.

Phexiroosi Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Yesuusi kiitfeedda Phexiroosi xaafeedda laa7entho kiitay xaafetteeddawe, duma duma sa7an de7iya, beni ammaniyaa asatuwaassa. Kiitaw huuphe qofay worddo astamaaratuwaa iita oosuwaanne untunttu timirttiyaa gaasuwan medhetfeedda pokko de7uwaa egettiyaawaa. Medhetfeedda metatuwaa qaaranaw maado gidiaawe Yesuusa barenttu ayifiyan be7eeddanne I tamarissiyaa wode barenttu hayithan siseedda asatuu tamarisseedda timirttiyaa bagganna Xoossaabaanne Godaa Yesuusi Kiristtoosawaa ammanthiyaa eraa demmiyaawaa. Xaafii duma naagiide odeeddabay, “Kiristtoosi laa7etho yeenna” yaagiyaa wordduwaa timirttiyaabaa. Hewaa xeelliyawaan haasayiidde, “Kiristtoosi simmiide yeennaan gami77eeddawe, Xoossay, asay ubbay bare nagaraappe simmanawaappe attin, ooninne dhayanawaa koyyenna diraassa” yaage.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-2)

Ammaniyaa asaa xeessaa (1:3-21)

Worddo Astamaaratuwaa (2:1-22)

Yesuusa laa7entho yuussaa (3:1-18)

¹ Taani Simooni Phexiroosi, Yesuusi Kiristtoosa xillotethaa bagganna nuwaa mala ammanuwaa akkeeddawanttoo, ha dabidaabbiyaa xaafay.

² Xoossaanne nu Godaa Yesuusa hintte eriyaawan aadho keekatethayenne sarotethay hinttentoo palahiide gido.

Xoossaa Xeessaanne A Dooruwaa

³ Nuuni Xoossaa bonchchuwaanne lo77otethaa laattana mala, nuuna xeeseeddawaa nuuni eriyaawan, de7uwaassinne Xoossaa malatussassi nuuna koshshiyawaa ubbaa Xoossaa wolqqay nuussi immeedda.

⁴ Hintte A imuwaa bagganna sa7an de7iya bayizziya amuwaappe kessi akkanaadaninne Xoossaa Xoossatethaa laattanaadan, I bare immana geedda daro wolqqaamanne al77o imuwaa nuussi immeedda.

⁵ Hewaa diraw, hinttena bessiyaawaa ubbaa minni oothiide, hintte ammanuwaa bolla lo77otethaa, lo77otethaa bolla eratethaa,

⁶ eratethaa bolla hinttena naagiyaawaa, hinttena naagiyaawaa bolla genccaa, genccaa bolla Xoossaa malatiyaawaa,

⁷ Xoossaa malatiyaawaa bolla ishatethaa siiquwaa, ishatethaa siiquwaa bolla siiquwaa gujjite.

⁸ Ayissi gooppe, hawanttu hinttentoo loythi dariyaawaa gidoope, hinttena Godaa Yesuusi Kiristtoosa eratethan tishshanne ayifiyaanna de7iyaawantta oothana.

⁹ Shin hewanttu bayinna uray bare matan de7iyaawaa xalalaa demmee; qassi I qooqaa; I kase ootheedda nagaray atto geetteddawaa dogeedda.

¹⁰ Hewaa diraw, taanaadan Xoossaa kaalliyawanttoo, hinttena Xoossay xeeseeddawaanne dooreeddawaa loythi erissanaw, kasewaappe aadhdhi minnite; ayissi gooppe, hintte hewaa oothiyaawaa gidoope, dhubettikkita. *

¹¹ Hewaadan qassi nu Godaanne nuuna ashshiya Yesuusi Kiristtoosa medhinaa kawutethaa geliyaa kumentha maataay hinttentoo imettana.

* **1:10** dhubettikkita: Nagaraan kunddikkita.

12 Hewaa diraw, hintte ha yewatuwaa eriyaawaa gidoopekka, qassi hintte oygqeedda tumuwaan minneeddawannta gidoopekka, taani hinttena ha yewatuwaa ubbaa wode hassayissiyaawaa aggikke.

13 Taani paxa de7eedda keenan, hinttena hassayissaade qaasethanaw koshshiyaawaa taw malatee.

14 Nu Goday Yesuusi Kiristtoosi taw qoncciyaan odeeddawaadan, taani ha hayiqqiyaa asatethaa gami77ennan qaara olanaawaa eray.

15 Taani hayqqeeddawaappe guyyiyan gidinakka, hintte ha yewatuwaa ubba wode qoppanaw danddayana mala, taw danddayetteeddawaa ubbaa oothana.

Kiristtoosa Bonchchuwaa Bare Ayifiyan Be7eedda Markkatuwaa

16 Nuuni A wolqqaama bonchchuwaa nu ayifiyan be7iide odettoppe attin, medhdhi akkeedda tosaan nu Godaa Kiristtoosa wolqqaanne yuussaa hinttenttoo odibeykko.

17 Ayissi gooppe, daro wolqqaama bonchchuwaappe, “Taani aani daro nashettiyaa ta siiqo Na7ay hawaa” yaagiyaa kooshshay yeedda wode, Xoossaa Aawuwaappe bonchchuwaanne galataa I akkeedda.

18 Qassi nuunikka geeshsha deriyaa bollan aananna de7iidde, he kooshshay saluwaappe yeeddawaa siseeddo.

19 Asay hewaappe loythi aadhdhiyaa timbbitiyaa odiyaawanttu haasayeedda nuuna loythi ammanthiya qaalay nuussi de7ee; hintte he qaalaa naagiyaawaa gidoope loytheedditaa. Ayissi gooppe, hewe sa7ay wonttana gakkanaassinne wontta xoolinttiyaa poo7uu hintte wozanaan poo7ana gakkanaw, dhumaani poo7iya poo7uwaa mala.

20 Ubbappe kasetiide, hawaa erite; Xoossaa Maxaafan xaafetteedda timbbitiyaa odeeddawaa ooninne barekka billanaw danddayenna.

21 Ayissi gooppe, timbbitiyaa odeeddawe ubbay geeshsha asatuu Geeshsha Ayyaanay kaaletina, Xoossaa qaalaa haasayeeddinoppe attin, asaa sheniyaan haasayettibeenna.

2

Worddo Asttamaaratuwaa

1 Shin timbbitiyaa odiyaa worddatuu asaa gidдон kase de7iyaawaadan, hintte gidдонikka wordduwaa tamarissiyaawanttu de7ana. Unttuntu barena wozeedda, Godaa kaddiide, bayizziya worddo timirttiyaa ahana; qassi unttuntu akeekenna bashshaa barenttu bolla ahana.

2 Qassi daro asay yeellaiyaa unttuntu iita ogiyaa kaallana; unttuntu gaasuwan tumuwaa ogii borettana.

3 Wordduwaa tamarissiyaa hewanttu shaloo yaaretiyaawan barenttu medhdhi akkeedda tosaan hinttena bonqqana; benippe doommiide, unttuntu pirdday giigi utteedda; unttunta dhayissiyaawe beegottiide naagee.

4 Nagaraa ootheedda kiitanchchatoo Xoossay qarettenaan, pirddaa gallassay gakkanaw dhuma ollaan unttuntu qashetti utteedda Gaannamiyan yeggeedda.

5 Xoossay nagaranchchatuwaa bolla bashshaa haathaa yeddeeddappe attin, beni asaw keekibeenna; shin xillotethaabaa odeedda Nohanne hara laappu asatuwaa ashsheedda.

6 Xoossay Sodoomaanne Gamooraa giya katamatuwaa biittaa bidintha udiide, guddi dhayissiidde, nagaranchcha gidiyaawantta gakkanabaw leemisuwaa ootheedda.

7 Higgew azazettenna tunatethaa oothiyaa asatuwaa gidдон tugattiide de7iyaa xilluwaa Looxa Xoossay ashsheedda.

8 He lo77o bitani unttuntu gidдон de7iidde, unttuntu oothiyaa iita oosuwaa gallassi gallassi be7eedda wodenne siseedda wode A lo77o wozanay un77etteedda.

9-10 Hewaa gidoope, Goday Xoossaw goyinniyaa asatuwaa paaciyaappe wooti ashshantto eree; nagaranchchatuwaa qassi ubbaappe aathiide, tuna amuwan ashuwaa amuwaa kaalliyaa wanttanne qassi Xoossaa wolqqa kadhiyaawantta, pirda daa gallassay gakkanaw Goday muriidde wothanawaakka eree.

Wordduwaa tamarissiyaa hewanttu xalanne otoranchchaa gideeddawaan, bolla de7iya bonchcho medhetaa boriinoppe attin, bonchchikino.

11 He wordduwaa taamarissiyaa asatuwaappe daro minonne wolqqaama gidiyaa kiitanchchatuukka untuntta Godaa sinthan boriyan mootanaw koyyikkino.

12 Shin he asatuu oyqqettiide dhayanaw yeletteedda barenttu medhetaan wozanay bayinna woraa do7atuwaadan haniino; untunttu erennabaa boriino; qassi barenttu bayizzuwan, untunttu coo dhayana.

13 Untunttu barenttu medhdheedda metuwan metootana; gallassi yexxiidde duriyaawaa nashechchiyaabaa giide qoppiino; untunttu kawushissiyaawanttanne tunatuwaa gidi uttiide, hinttenanna miyaa qumaa muusaan nashettiino.

14 Caaratiyaa macca asaa xeelliyaa awaa aggenaa ayfii untunttoo de7ee; qassi nagaraa oothiyaawaakka aggikkino. Ammanuwan minnibeenna asaa cimmiino. Amuwaa dooyeedda wozanay untunttoo de7ee; untunttu sheqetteeddawantta.

15 Suure ogiyaa aggiide baleeddino. Bi7oora na7aa Balaama ogiyaanna beeddino; Balaami makkalaan miishshaa akkanaw koyyeedda.

16 I timbbitiyaa odiyaaawaa; shin A nagaraa diraw, A harii asaadan haasayan seeriide, gooshshaa mala hanuwaappe A te77eedda.

17 He asatuu melidiggeedda puluttuwaa mala; qassi gotuu tookkiide afiyaa shaariyaa mala; Xoossay untunttoo sakkana dhumaa giigissi wotheedda.

18 Ayissi gooppe, untunttu melanne otor haasayaa hasayiino; baliidde de7iyaa asaappe kesi yeeddawantta wolqqaama ashuwaa amuwan cimmiino.

19 Untunttu barew bashshaa amuwaanna de7iidde untuntta, “Hintte ayilletethaappe kesana” yaagiino; ayissi gooppe, itti asay barena xoneeddabaw ayawunne ayilliyaa.

20 Untunttu nu Godaanne nuuna ashshiya Yesuusi Kiristtoosa eratethan ha sa7aa tunatethaappe kessi akkeeddawaappe guyyian, guyye simmiide, aani dhubettiide xoonettiyaawaa gidoope, kase de7iya de7uwaappe guyyewe untunttoo iitana.

21 Ayissi gooppe, untunttoo imetteedda geeshsha azazuwaa eriidde aggiyaawaappe untunttu xillotethaa ogiyaa erennaan aggintto lo77a shin.

22 “Kanay bare cooshshaakko guyye simmee” giya leemisunne qassi, “Meecetteedda gudunthay guyye simmiide, urqqaan gonddorettee” giya leemisu tuma gidiyaaawaa untuntta gakkeddawe bessee.

3

Goday Yesuusi Yaana Nashechchaa

1 Ta siiqatoo, hawe taani hinttenttoo xaafeedda laa7entho dabidaabbiyaa; taani he laa77u dabidaabbatuwaakka hintte suure qofaa qoppaanaan denthethanaw hinttena hassayissanaadan xaafaaddi.

2 Geeshsha gideedda nabatuu beni odeedda qaala hintte hassayana malanne Goday hinttena ashshiyaawe, bare kiitteeddawanttu bagganna hinttena azazeedda azazuwaa hintte hassayana mala koyyay.

3 Wodiyaa wurssethaan, asaa toochchiyaa barenttu amuwaadan de7iyaawanttu asaa toochchiidde denddanawaa ubbaappe kasetiide erite.

⁴ Unttuntu, “I ‘Yaana’ yaageedda. Gibeennee? Yaatina haqan de7ii? Ayissi gooppe, nu aawotuu hayiqqi diggeeddino; shin ubbabaykka sa7ay medhettoodeppe doommiide de7iyaawaadankka de7ee” yaagana.

⁵ Daro wodiyaappe kase Xoossay haasayina, saluunne sa7ay medhetteddawaa eriide, untuntu akeekennaan ixceeddino. Sa7ay haathaappenne haathan medhettedda.

⁶ Qassi hewaa gaasuwan, he wode de7iya sa7ay he haathan mitetti dhayeedda.

⁷ Shin ha77i de7iya saluunne sa7ay, Xoossaw goynnenna asatuu pirddettiyya gallasaynne dhayiyaa gallassay gakkanaw takkiide, he qaalaan tamaa naagiino.

⁸ Shin ta siiqatoo, ha itti yewatto dogoppite; Godaa matan, itti gallassay sha77a laythaa mala gidiyaawaanne, qassi sha77a laythay itti gallassaa mala gidiyaawaa dogoppite.

⁹ Ittu ittuu qoppiyaawaadan, Goday bare oothana geeddawaa oothanaw takkenna; shin ooninne bare nagaraappe simmanaadan koyyeppe attin, ooninne dhayana mala koyyenna diraw, hinttessi giide danddayaan gam77ee.

¹⁰ Shin Godaa gallassay kayisuwaadan yaana. He gallassi salatuu wolqqaama gunthan dhayana; saluwaa medhetatuu wolqqaama seelaan siilana; sa7aynne A bollan de7iya ubbabay dhayana.

¹¹ Ubbabaykka hewaadan dhayiyaawaa gidoope, hintte ay mala asaa gidanaw bessii? Hintte de7uu geeshshanne Xoossaa malatiyaawaa gidanaw koshshee.

¹² Hintte Xoossaa gallassaa naagishshina, he gallassay ellekka gakkanaadan, hinttentoo danddayettiyaawaa oothite; he gallassi salatuu guudettiide dhayananne saluwaa medhetatuukka wolqqaama seelaan siilana.

¹³ Shin nuuni Xoossay immana geedda ooratha saluwaanne ooratha sa7aa xilluu de7anasaa naageetto.

¹⁴ Hewaa diraw, ta siiqatoo, he gallassaa naagiidde, pokuunne yeellayiyaabay bayinawantta gidiide, aananna sarotethaan de7ana mala lo77obaa ubbaa oothite.

¹⁵ Godaa danddayay atotethaa gidiyaawaa hintte wozanaan qoppite; hewaadan qassi nu siiqo ishay Phawuloosi, Xoossay barew immedda aadhdheedda eratethan hinttentoo xaafeedda.

¹⁶ Bare xaafiyaa dabidaabbiyaan, he yewuwaabaa xaafiyaa wode, tamaribeenna asatuunne minnibeenna asatuu hara Xoossaa Maxaafatuwaa geellayiyaawaadankka, he dabidaabbiyaa gidдон de7iya akeekanaw waayissiyaa yewuwaa geellayiino. Untuntu hewaa oothiyaawan barenttu bolla bashshaa ahiino.

¹⁷ Hewaa diraw, ta siiqatoo, hintte hewaa eriya diraw, makkalanchchatuwaa balaan cimettiide, wora beenna malanne, qassi minniide de7iya sa7aappe kunddenna mala naagettite.

¹⁸ Shin hintte nu Godaa, nuuna ashshiya Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethaaninne eratethan diccite. Aw ha77inne medhinaa gallassay gakkanaw galatay gakko. Amen77i.

Yohaannisi Xaafeedda Koyro Kiitaa Geluwaa

Yesuusi kiitfeedda Yohaannisi xaafeedda koyro kiitay, laa77u huuphe qopatuwaa oyyqeedda; hewanttukka: nabbabiyaawanttoo Xoossaannanne A na7aa Yesuusi Kiristtoosanna ittippetethay de7anaadan menthethanaassanne ha ittippetethaa dhayisanaw danddayiyaa worddo timirttiyaappe untuntu haakkana mala, minissiide akeekissanaassa. He wode dendeedda worddo timirttii “Iitatethay pulttiyaawe ha nuuni de7iya wolqqaama alamiyaanna gakettiyaa gakethaanna gidiyaa diraw, Xoossaa Na7ay Yesuusi mulekka asaa gidanaw woy, asatethaa eeshshay aw de7anaw danddayenna” yaagiyaawaa. He astamaaratuu, “Atotethaa guussay alamiyaa de7uwaassi un77ettiyaawaappe la77a kesiyaawaa” yaagiino. Hewaa bollaakka qassi “Iitaanne keekaa shaakkiide oyyqqiyaawaa woy, hara asaw siiquwaa bessiyaawaa gidooppekka, atotethaanna untuntta gathiyaabay baawa” yaagiino.

Xaafii ha timirttiyaa eqettiide, “Yesuusi Kiristtoosi polo asa; Yesuusan ammaniyaawanttunne Xoossaa siiqiyaawanttu ubbay barenttu giddonikka ittuu ittuwaanna siiqettanaw bessee” yaagiide odeedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-4)

Poo7uwaanne dhumaa (1:5-2:29)

Xoossaa naanaanne xalahiyaa naanaa (3:1-24)

Tumuwaanne balethuwa (4:1-6)

Siiquwaa wolqqanthuwa (4:7-21)

Xooniyaa ammanuwa (5:1-21)

De7uwa Qaalaa

¹ Nuuni koyiruwaappe doommiide de7iyawaa, nu ayifiyan be7iide, nu kushiyan A bochchi be7eedda de7uwa qaalaaaba hinttenttoo xaafetto. Nuuni A be7eeddo; nu kushiikka A bochchi be7eedda.

² He de7uu qonccina, nuuni A be7iide, aabaa hinttenttoo markkateetto; qassi Xoossaa Aawuwa matan de7iya nuussi qonceedda medhinaa de7uwaaba hinttenttoo odeetto.

³ Qassi nuunanna hinttenttoo ittippetethay de7ana mala, nuuni be7eeddawaanne siseeddawaa hinttenttoo odeetto; nuussi Aawuwaannanne A Na7aa Yesuusi Kiristtoosanna ittippetethay de7ee.

⁴ Nuuni nu nashechchay polettana mala, hawaa hinttenttoo xaafetto.

Xoossay Poo7uwa

⁵ Nuuni Xoossaa na7aappe sisiide, hinttenttoo odiyaa kiitay, “Xoossay poo7uwa; aani dhumay mulekka baawa” yaagiyaawaa.

⁶ Nuuni nuussi aananna ittippetethay de7ee giide dhumaani de7ooppe, nu haasayaaninne nu oosuwan worddoteetto.

⁷ Shin poo7uwan I de7iyaawaadan, nuunikka poo7uwan de7ooppe, nuussi ittoo ittuwaanna ittippetethay de7ee; qassi A Na7aa, Yesuusi Kiristtoosa suuthay nagaraa ubbaappe nuuna geeshshee.

⁸ Nuuni nagaraa oothibeykko gooppe, nuurekka nuuna cimmeetto; nuunan tumatethaykka baawa.

⁹ Shin nuuni Xoossaw nu nagaraa paaxooppe, I nu nagaraa atto gaanawunne nu bayizzo oosuwaa ubbaappe nuuna geeshshanaw, ammanettiyaawaanne tumuwaa oothiyaawaa.

¹⁰ Nuuni nagaraa oothibeykko gooppe, Xoossaa wordduwaa geetto; A qaalaykka nu wozanaan de7enna.

2

Kiristtoosi Nuussi Gaannatiyaawaa

¹ Ta naatoo, nagaraa hintte oothennaadan, taani hawaa hinttenttoo xaafay; shin ooninne nagaraa oothooppe, Aawuwaa matan nuussi gaannatiyaa Yesuusi Kiristtoosi, Xilluu, de7ee.

² Qassi nuuni nu nagaraa atto geetettussaa Kiristtoosa bagganna demmeetto; Kiristtoosi yarshshetteeddawe asaa ubbaa nagaraa digganaassappe attin, nu nagaraa xalalaa digganaassa gidenna.

³ Nuuni Xoossaa azazuwaa naagooppe, tumu A eriyaawaa hewan shaakkanaw dand-dayeetto.

⁴ Itti uray, “Taani A eray” giide, qassi A azazuwaa naagennan aggooppe, he uray wordduwaa; tumatethaykka aani baawa.

⁵ Shin A qaalaw azazettiya oona gidooппenne, he uray Xoossaa siiqiyaawe tumu polettedda. Nuuni Xoossaan de7iyaawaa hawe nuuna erissee. Hewekka,

⁶ “Taani, Xoossaan de7ay” giya ooninne Kiristtoosi de7eeddawaadan de7anaw bessee.

Ooratha Azazuwaa

⁷ Ta siiqatoo, taani hinttenttoo koyiruwaappe de7iya eca azazuwaa xaafayppe attin, ooratha azazuwaa xaafikke; he eca azazuu hintte siseedda qaalaa.

⁸ Gidooppekka, taani hinttenttoo laa7enthuwaa ooratha azazuwaa xaafay; he azazuwaa tumatethaykka Kiristtoosaninne hinttenan beettee. Ayissi gooppe, dhumay dhayee; tumu poo7uu ha77i poo7ee.

⁹ Poo7uwaan de7ay giide, bare ishaa ixxiyaa ooninne hanno gakkanaassikka dhumaani de7ee.

¹⁰ Bare ishaa siiqiya ooninne poo7uwan de7ee; he uran hara uraa dhubbiyaabay ayayenne baawa.

¹¹ Shin bare ishaa ixxiyaa ooninne dhumaani de7ee; dhumaani hamettee. Dhumay A ayfiyaa qooqissi wotheedda diraw, haqa binttonne erenna.

¹² Ta naatoo, Xoossay Kiristtoosa sunthaa diraw,

hintte nagaraa atto yaageedda diraw, taani

hinttenttoo xaafay.

¹³ Aawotoo, koyiruwaappe de7iyaawaa hintte ereedda diraw,

hinttenttoo xaafay.

Yalagatoo,

xalahiyaa kaappuwaa hintte xoneedda diraw,

hinttenttoo xaafay.

Guutha naatoo, Xoossaa Aawuwaa hintte ereedda diraw,

hinttenttoo xaafay.

¹⁴ Aawotoo, koyiruwaappe de7iyaawaa hintte ereedda diraw,

hinttenttoo xaafay.

Yalagatoo,

hintte mino gidiyaa dirawunne

Xoossaa qaalay hinttenan de7iya diraw,

qassi xalahiyaa kaappuwaa hintte xoonedda diraw,
hinttentoo xaafay.

¹⁵ Ha alamiyaa woy alamiyaan de7iya ayaanne siiqoppite. Hintte ha alamiyaa siiqooppe, Xoossaa siiquu hinttenan baawa.

¹⁶ Ayissi gooppe, ha alamiyaan de7iyaa ubbabay, hewekka: asatethaa amuu, ayifiyan xeelliide kajeeliyaawenne bare de7iyaawaan ceeqettiyaawe ha alamiyaappe yeeddawaappe attin, Xoossaappe yibeenna.

¹⁷ Ha alamiinne ha alamiyan asay amottiyaa ubbabay aadhdhana. Shin Xoossay geeddawaa oothiyaa uray medhinaw de7ana.

Kiristtoosa Eqettiyaawaappe Naagettiyaawaa

¹⁸ Ta naatoo, wodiya wurssethay matatteedda; Kiristtoosa eqettiyaawe sinthaappe yaanawaa hintte siseeddawaadan, haray atto ha77ikka A eqettiyaawanttu coratuu denddeeddino. Hewaa diraw, wodiya wurssethay matatteeddawaa nuuni hewan ereetto.

¹⁹ Ha eqettiyaawanttu nu bagga gidenna diraw, nu gidoppe keseeddino; ayissi gooppe, untunttu nu bagga gidiyaabaa gidinttonne, nu gidon de7ana; shin untuntuppe ooninne nu bagga gidennawe erettana mala, nu gidoppe keseeddino.

²⁰ Shin Kiristtoosi hintte bolla Geeshsha Ayyaanaa gusseedda; qassi hintte ubbay tumuwaa eriita.

²¹ Tumuwa hintte eriya dirawunne qassi tumuwaan wordduu ayayenne bayinnawaa hintte eriya diraw, taani hinttentoo xaafayappe attin, tumuwaa hintte erenna diraw xaafikke.

²² Yesuusi Oketteedda Kiristtoosa gidiyaawaa erikke giya uraappe attin, wordduu oonee? Hewe Xoossaa Aawuwaanne Na7aa erikke giyaawe Kiristtoosa eqettiyaawaa.

²³ Xoossaa Na7aa erikke giyaa oonanne Xoossaa Aawuukka erenna; Xoossaa Na7aa eray giya oonanne qassi Xoossaa Aawuukka eree.

²⁴ Hewaa diraw, koyiruwaappe hintte siseeddawaa hintte wozanaan minissiide naagite. Koyiruwaappe siseeddawaa hintte naagoppe, hinttentoo qassi Xoossaa Na7aannanne Xoossaa Aawuwaanna ittippetethay de7ana.

²⁵ Qassi Kiristtoosi bare huuphew nuussi immana geeddawe medhinaa de7uwaa.

²⁶ Taani hawaa hinttentoo he hinttena balethiya asatuwaa diraw xaafaaddi.

²⁷ Shin Kiristtoosi hintte bolla bare Geeshsha Ayyaanaa gusseedda. Geeshsha Ayyaanay hinttenan de7iya diraw, ooninne hinttena tamarissana koshshenna; ayissi gooppe, A Geeshsha Ayyaanay hinttena ubbabaa tamarissee. I tamarissiyaawe tumuwaappe attin wordduwaa gidenna. Hewaa diraw Ayyaanaa Geeshsha timirtew azazetiide, Kiristtoosanna ittippetethaan de7ite.

²⁸ Ta naatoo, qassi I qoncciyaa wode, nuuni yashshi bayinnawantta gidanaadaaninne, A yuussaa gallassi A sinthan nuuni yeellatennaadan, aananna ittippetethaan de7ite.

²⁹ Kiristtoosi xillo gidiyaawaa hintte erooppe, xillobaa oothiyaa ubbay Xoossaa na7aa gidiyaawaa eranaw bessee.

3

Xoossaa Naanatuwaa

¹ Nuuni Xoossaa naanatuwaa geetettiide xeesettana mala, Xoossay nuuna ay keenaa siiqeeddenttonne be7ite. Nuuni tumukka A naanatuwaa. Ha alamii Xoossaa erenna diraw, nuunakka erenna.

² Ta siiqatoo, ha77i nuuni Xoossaa naanatuwaa; nuuni ayaa hananentto biro erettibeenna; shin Kiristtoosi qoncciyaa wode, nuuni A malatanawaa ereetto. Ayissi gooppe, I tumu A gidiyaawaa nuuni kumenthan be7ana.

³ Qassi Kiristtoosa be7ana giide nashechchan naagiyaa ooninne Kiristtoosi geeshsha gideeddawaadan, barena geeshshee.

⁴ Nagaraa oothiyaa ubbay Xoossaa higgiiyaa menthee; ayissi gooppe, nagaray Xoossaa higgiiyaa menthussaa.

⁵ Kiristtoosi asaa nagaraa dhayissanaw qonceeddawaa hintte eriita; aani nagaray baawa.

⁶ Kiristtoosan de7iyaa ooninne nagaraa oothiidde de7enna; qassi nagaraa oothiidde de7iyaa ooninne A be7ibeenna woy eribeenna.

⁷ Ta naatoo, ooninne hinttena balethoppo. Kiristtoosi xillo gidiyaawaadan, xillobaa oothiyaa uray xilluwaa.

⁸ Xalahiyaa kaappuu koyiruwaappe nagaraa ootheedda diraw, nagaraa ubba wode oothiyaa uray xalahiyaa kaappuwaassa; hewaa diraw, Xoossaa Na7ay xalahiyaa kaappuwaa oosuwaa dhayissanaw qonceedda.

⁹ Xoossaa naanatuwaa gidiyaa ubbay Xoossaa medhetay untuntun de7iya diraw, nagaraa ubba wode oothikkino; qassi Xoossay untunttu Aawuwaa gidiyaa diraw, nagaraa oothanaw danddayikkino.

¹⁰ Xoossaa naanatu gidduwaaninne xalahiyaa kaappuwaa naanatuwaa gididon de7iya dummatethay hawaan erettee; xillobaa oothennawanttunne woy bare ishaa siiqennawanttu ooninne Xoossaa naanatuwaa gidikkino.

Ittuu Ittuwaanna Siiqettiyaawaa

¹¹ Ayissi gooppe, koyiruwaappe hintte siseedda kiitay, “Ittuu ittuwaanna siiqettanaw bessee” yaagiyaawaa.

¹² Nuuni Qaayeela mala gidanaw bessenna. Qaayeeli xalahiyaa kaappuwaassa; hewaa gido diraw, bare ishaa wodheedda. I bare ishaa ayissi wodheeddee? I ootheedda oosuu iita gidina, A ishay ootheedda oosuu lo77a gideedda diraw wodheedda.

¹³ Taanaadan Xoossaa kaalliyaawanttoo, ha sa7aa asay hinttena ixkooppe, oorathabaa gooppite.

¹⁴ Nuuni ammaniyaawanttaa siiqiyaa diraw, hayiquwaappe de7oo pinneeddawaa ereetto; ammaniyaawantta siiqenna uray ooninne hayiquwaa gididon de7ee.

¹⁵ Ammaniyaawantta ixxiyaa ooninne shemppuwaa wodheeddawaa; qassi shemppuwaa wodheeddawaan medhinaa de7uu bayinnawaa hintte eriita.

¹⁶ Kiristtoosi bare shemppuwaa nu diraw aathiide immeeddawaan siiqu ayentto nuuni ereeddo; nuunikka ammaniyaawanttu diraw, nu shemppuwaa aathiide immanaw bessee.

¹⁷ Shin dure asay ooninne bare ishay metootiyaawaa be7iidde, aw qarettennaan ixkooppe, bare wozanaan Xoossaa siiqay gaanaw waani danddayii?

¹⁸ Ta naatoo, nuuni oosuwaaninne tumatethaan siiqettoytteppe attin, coo haasayan woy bolla doonan siiqettanaw bessenna.

Xoossaa Sinthan Ammanettiide Eqqiyaawaa

¹⁹⁻²⁰ Nuuni tumuwaa baggan de7iyaawaa hewan erana; qassi nu wozanay nu bolla pirddiyaa wode ubbaan, Xoossaa sinthan tumatethaa nuuna hewan erissee. Ayissi gooppe, Xoossay nu wozanaappe wolqqaama; qassi I ubbabaa eree.

²¹ Ta siiqatoo, nu wozanay nu bolla pirddennawaa gidooppe, nuuni Xoossaa sinthan yayyokko.

²² Nuuni A azazuwaa naagiyaa dirawunne A nashechchiyaabaa oothiyaa diraw, woossiyaa ubbabaa aappe akkeetto.

²³ Xoossaa azazu hawaa: Kiristtoosi nuuna azazeeddawaadankka, Xoossaa Na7aa Yesuusi Kiristtoosa sunthan nuuni ammananaadaaninne ittuu ittuwaanna siiqetanaadan Xoossay nuuna azazeedda.

²⁴ Xoossaa azazuwaa naagiya ooninne Xoossaa gidдон de7ee; Xoossaykka A gidдон de7ee; Xoossay nuussi immeedda A Ayyaanaa bagganna I nu gidдон de7iyaawaa nuuni ereetto.

4

Tumanchcha Ayyaanaanne Worddo Ayyaanaa

¹ Ta siiqotoo, Xoossaa Ayyaanay taanan de7ee giyaa ubbaa ammanoppite; shin untuntun de7iyaa ayyaanay Xoossaappeeyee woy gidennentto paaccite. Ayissi gooppe, cora worddo nabatuu ubbasaa beeddino.

² Xoossaa Ayyaana gidiyawaa hintte hawaan erana; “Yesuusi Kiristtoosi asaa gidide yeeddawaa ammanay” giyaa oonaninne de7iyaa ayyaanay ubbay Xoossaappe yee.

³ Qassi Kiristtoosi asaa gidide yeeddawaa ammanay geennawaa ayyaanay ubbay Xoossaappe yibeenna; aani Kiristtoosa eqettiyaa ayyaanay de7ee. Hintte hewe yaanawaa kase siseeddita; I haray atto ha77ikka ha alamiyaan de7ee.

⁴ Ta naatoo, hintte Xoossawantta; hintte gidдон de7iya Geeshsha Ayyaanay ha alamiyaan de7iya ayyaanaappe daro wolqqaamiyaa diraw, worddo nabatuwaa hintte xooneeddita.

⁵ Untuntu ha alamiyaa asa gidiyaa diraw, ha alamiyaabaa haasayiino; ha alamiyaa asaykka untuntu haasayaa sisee.

⁶ Nuuni Xoossawantta; Xoossaa eriya ooninne nuuni giyaawaa sisee. Xoossaa erenna ooninne nuuni giyaawaa sisenna. Nuuni tumu ayyaanaanne worddo ayyaanaa hewan shaakkeetto.

Xoossay Siiquwaa

⁷ Ta siiqatoo, siiquu Xoossaappe yiyaa diraw, ane ittuu ittuwaanna siiqettoytte. Siiqettiyaa ooninne Xoossaa naanaa; Xoossaakka eriino.

⁸ Xoossaa eeshshay siiqo gidiyaa diraw, siiqenna uray ooninne Xoossaa erenna.

⁹ Xoossay nuuna bare siiquwaa hawaan besseedda; nuuni A bagganna de7uwaa demmana mala, bare itti Na7aa ha alamiyaa kiitteedda.

¹⁰ Siiquwaa giyaawe hawaa; Xoossay nuuna siiqiide, nuuni nu nagaraappe maarotethaa demmeedda bare Na7aa nuussi kiitteeddappe attin, nuuni A siiqeeddawaanna gidenna.

¹¹ Ta siiqotoo, Xoossay nuuna hawaadan siiqeeddawaa gidoope, nuunikka ittuu ittuwaanna siiqettanaw bessee.

¹² Xoossaa ooninne mulekka be7ibeenna; nuuni ittuu ittuwaanna siiqettooppe, Xoossay nu gidдон de7ee; A siiquukka nu gidдон poletteedda.

¹³ Xoossay bare Ayyaanaa nuussi immeedda diraw, nuuni Xoossaa gidдон de7iyaawaanne ikka nu gidдон de7iyaawaa ereetto.

¹⁴ Xoossaa Aawuu bare Na7aa ha alamiyaa ashshiyaawaa gidanaw kiitteeddawaa nuuni be7iide markkatteetto.

¹⁵ Yesuusi Xoossaa Na7aa gidiyawaa markkattiyaa O gidduwaaninne Xoossay de7ee; ikka Xoossaa gidдон de7ee.

¹⁶ Xoossay nuuna siiqiyaawaa nuuni nu huuphew ereettonne ammaneetto.

Xoossay siiquwaa. Siiquwan de7iya ooninne Xoossaa gidдон de7ee; Xoossaykka A gidдон de7ee.

¹⁷ Nu de7uu ha alamiyaan Kiristtoosi de7eeddawaa mala gidiyaa diraw, pirddaa gallassi nuuni yayyenna mala, siiquu nu gidдон poletteedda.

¹⁸ Siiquwan yashshi baawa; gaasuukka tumu siiquu yashshaa kessi olee. Yashshayenne muray ittippe biya diraw, yayyiyaa uraa siiqu kumentha gidenna.

¹⁹ Xoossay koyro nuuna siiqeedda diraw, nuuni A siiqeeddo.

²⁰ Ooninne, “Taani Xoossaa siiqay” giidde bare ishaa ixkooppe, I wordduwaa. Ayissi gooppe, be7eedda bare ishaa siiqennawe be7ibeenna Xoossaa siiqanaw waani dand-dayii?

²¹ Qassi Kiristtoosi nuussi immeedda azazu hawaa; Xoossaa siiqiyaa uray bare ishaakka siiqanaw bessee.

5

Ha Alamiyaa Xooniyaawaa

¹ Oketteedda Kiristtoosa yaagiide, Yesuusa ammaniyaa ubbay Xoossaa nanaa; qassi Xoossaa Aawuwaa siiqiyaa ooninne A naanatuwaakka siiqee.

² Nuuni Xoossaa siiqiyaawaaninne A azazuwaa naagiyaawan, Xoossaa naanatuwaa siiqiyaawaa ereetto.

³ Ayissi gooppe, nuuni Xoossaa siiqiyaawe A azazuwaa naagiyaawaa; A azazuukka deexo gidenna.

⁴ Ayissi gooppe, Xoossaa Na7aa gidiyaa ooninne ha alamiyaa xoonanaw danddayee; nuunikka ha alamiyaa xoonanawe nu ammanuwaana.

⁵ Ha alamiyaa xoonanaw danddayiyaawe oonee? Yesuusi Xoossaa Na7aa gidiyaawaa ammaniyaawaa xalalay xoonana.

Kiristtoosawaa Markkatteeddawaa

⁶ Xinqqataa haathaannanne hayquwaa suuthaanna yeeddawe hawaa; ikka Yesuusi Kiristtoosa; haathaannanne suuthaanna * I yeeddawaappe attin, haathaa xalalaana yibeenna. Geeshsha Ayyaanay tuma gidiyaa diraw, hewe tuma gidiyaawaa I bare huuphew markkattee.

⁷ Ayissi gooppe, heezzu markkatuu de7iino.

⁸ Hewanttu, Xoossaa Ayyaanaa, haathaanne suuthaa; ha heezzatuu ittuu ittuwawaa phalqqikkino.

⁹ Nuuni asay markkattiyaawaa ammanooppe, Xoossay markkattiyaawe asaawaappe loythi aadhdhee; ayissi gooppe, Xoossay bare Na7abaa markkatteedda markkatethay hawaa.

¹⁰ Xoossaa Na7aa ammaniyaa uraa wozanaan ha markkatethay de7ee. Xoossaa ammanenna uray ooninne Xoossay bare Na7aw markkatteedda markkatethaa amanibeenna diraw, Xoossaa wordduwaa gee.

¹¹ Simmi markkatethay hawaa; Xoossay nuussi medhinaa de7uwaa immeedda; hewekka A Na7an de7ee.

¹² Xoossaa Na7ay de7iya oossinne de7uu de7ee; Xoossaa Na7ay bayinna oossinne de7uu baawa.

Medhinaa De7uwaa

¹³ Xoossaa Na7aa sunthan ammaniyaa hinttenttoo medhinaa de7uu de7iyaawaa hintte erana mala, hawaa hinttenttoo xaafaaddi.

¹⁴ Xoossay koyyiyaawaadan, ayinne nuuni A woosooppe, I sisiyaawaa nuuni eriya diraw, A sinthan yayyokko.

¹⁵ Nuuni woossiyaa ubbaan I sisiyaawaa erooppe, nuuni A woosseeddawaa I zaareed-dawaa ereetto.

¹⁶ Ooninne hayquu bessenna nagaraa bare ishay oothishshin be7ooppe, Xoossaa woossanaw bessee; hayquu bessenna nagaraa ootheddawanttoo Xoossay de7uwaa

* **5:6** *haathaannanne suuthaanna*: Yesuusi ha alamiyaa yiidde xinqqataa haathaa xalalaana gidennaan bare hayquwaa suuthaan yeedda. Hewaa guussay I asaa kushiyaan xammaqettussa xalalaa gidennaan, ha alamiyan hayqqeedda guussaa.

immana. Hayquu bessiyaa nagaray de7ee; taani hinttena hewoo Xoossaa woossite giikke.

¹⁷ Bayizzo oosuu ubbay nagaraa; shin hayquu bessenna nagaray de7ee.

¹⁸ Xoossaa naanay ooninne nagaraa ubba wode oothennawaa nuuni ereetto. Ayissi gooppe, Xoossaa Na7ay untuntta naagee; qassi xalahiyaa kaappuukka untuntta qohanaw danddayenna.

¹⁹ Nuuni Xoossawantta gidiaawaanne ha alamii ubay xalahiyaa kaappuwan moodetteeddawe ereetto.

²⁰ Nuuni tumu Xoossaa eranaadan, Xoossaa Na7ay yeeddawaanne nuussi akeekaa immeeddawaa ereetto. Nuuni tumu Xoossaa gidдон, A Na7aa Yesuusi Kiristtoosa gidдон de7eetto; I tumu Xoossaanne medhinaa de7uwaa.

²¹ Ta naatoo, eeqatuwaappe hintte huuphiyaa naagite.

Yohaannisi Xaafeedda Laa7entho Kiitaa Geluwaa

Yohaannisa laa7entho kiitaa, Yesuusi kiitteedda ammaniyaawantta kaaletthiyaa cimaa Yohaannisi xaafeedda. Xaafetteeddawekka, dooretteedda godatissanne izi naanatuwaassa. Izakka he wode de7iyaa ammaniyaawantta asaa shiiquwaa bessaw. Ha qantha kiitay xaafetteeddawe untuntu ittuu ittuwaanna siiqettanaadan hassayissanaasanne worddo astamaaratuwaappenne untuntu timirttiyaappe naagettanaadan qofissanaassa.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1-3)

Siiquu ubbaappe bollaa (4-6)

Worddo timirttiyaappe naagettanaadan odettowaa (7-11)

Wurssethaa gutiyaa (12-13)

1-2 Taani ammaniyaawantta kaaletthiyaa cimay, hinttenttoo, dooretteedda genni-wunne izi naanaw * ha dabidaabbiyaa xaafay; nu gidдон de7iya qassi nuunanna medhinaw de7ana tumatethaa diraw, taani hinttena tumu siiqay. Qassi ta xalalaa gidennaan, tumatethaa eriya ubbatuu hinttena siiqiino.

³ Xoossaa nu Aawuwaanne A Na7aa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay, maarotethayne sarotethay tumatethaaninne siiquwan nuunanna ittippe gido.

Tumuwaabaanne Siiquwaabaa

⁴ Xoossaa Aawuu nuuna azazeedawaadan, ne naanatuwaappe amareeddawanttu, tumatethaan de7iyaawaa be7aade taani daro nashettaaddi.

⁵ Siiqo gennee, ha77ikka nuuni ubbay ittuu ittuwaanna siiqettana mala, taani neena woossay; ha azazu kaseedeppe nuunanna de7iya azazuwaappe attin, taani new ooratha azazuwaa xaafikke.

⁶ Siiquwaa giyaawe nuuni Xoossaa azazuwaa naagiidde de7iyaawaa giyaawaa. Qassi koyiruwaappe hintte siseeddawaadankka, A azazu ayee gooppe, hintte ubbay siquwan de7anawaa.

⁷ Ayissi gooppe, Yesuusi Kiristtoosi asaa gidiide yeeddawaa ammanokko giyaawanttu, balethiya daro asatuu, gade giddo geleeddino. Hewaa mala uray ooninne asaa balethiyaawaanne Kiristtoosa eqettiyaawaa.

⁸ Hintte ootheeddawoo kumentha woytaa akkanaappe attin, nuuni † ootheeddawaa bayizzenna mala, hinttena naagite.

⁹ Kiristtoosa timirttiyaappe haakkiyaa urawunne qassi A timirttiyaan de7enna uraw Xoossaanna ittippetethay baawa. Kiristtoosa timirttiyaan de7iya uraw Xoossaa Aawuwannanne A Na7aanna ittippetethay de7ee.

¹⁰ Ooninne hinttekkko yiide, ha timirttiyaa ahennaan aggooppe, hintte golle A gelisoppite; sarokka gooppite.

¹¹ Ayissi gooppe, A saro giya uray A iita oosuwaa aananna gishettee.

Wurssetha Sarotaa

¹² Taani hinttenttoo xaafanaw koyyeedda darobay de7ee; shin waraqaataaninne qalamiyaan xaafanaw koyyabeykke; shin nu nashechchay polettana mala, hinttenanna doonan haasayanaw hinttekkko baana gaade qoppay.

* **1:1-2** Dooretteedda genniwunne izi naanaw: Ooni eri hawe xaafetteeddawe, woosa gollewunne izin de7iyaa Godaa kaalliyaa ammaniyaawanttoo gidennaan aggenna. **1:5** Yoh 13:34; 15:12,17 † **1:8** Nuuni: Itti itti Geeshsha Maxaafaa bilethay, "Hinttenttu" yaagee.

¹³ Siiqo gennee, Xoossay dooreedda ne michchatti naanay neena saro saro yaagiino.

Yohaannisi Xaafedda Heezzenho Kiitaa Geluwaa

Yohaannisa heezzenho kiitaa, Yesuusi kiitteedda ammaniyaa asaa kaaletthiyaa cimaa Yohaannisi xaafedda. I xaafeddawekka Gaayoosa giya itti woosa golliiyaa kaaletthiyaawaassa. Xaafii, Gaayoosi hara ammaniyaawantta maaddeedda diraw A galatee; hara bagganna qassi Diyootiraafisa geetettiyyaa metuwaa medhdhiyyaa bi-taniyaappe naagettana mala akeekissee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1-4)

Gaayoosi galatettowaa (5-8)

Diyootiraafise naagettanaadan odettowaa (9-10)

Dimexiroosi galatettowaa (11-12)

Wurssethaa qutiyyaa (13-15)

¹ Taani ammaniyaawantta kaaletthiyaa cimay, tumu siiqiyaa ta siiquwaa Gaayoosaw ha dabidaabbiyyaa xaafay.

² Ta siiqoo, neeni Xoossaanna de7iyaa de7uu lo77a gidiyaawaa taani eriyaawaadan, neena ayayinne waayissenna malanne qassi ne asatethay paxa gidana mala, Xoossaa woossay.

³ Ayissi gooppe, amareedda ishathuu yiide, ubba wode neeni tumatethaan de7iyaawaanne ne tumatethaabaa markkatteedda wode, taani daro nashettaaddi.

⁴ Ta naanay * tumatethaan de7iyaawaa sisiyaawaappe aadhhiide, taana nashechchiyaabay baawa.

Gaayoosabaa Asay Markkattee

⁵ Ta siiqoo, nu ishathuu imatha gidooppekka, neeni untunttoo oothiyaa oosuwaa ubbaan ammanetteedda oosuwaa oothaadda.

⁶ Qassi untunttu ne siiquwaabaa ammaniyaa asatoo markkatteeddino; untunttu qanxxennaan bare ogiyaa baana mala Xoossay dosiyaawaadan, neeni lo77obaa oothaade untuntta maaddaariikkii.

⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa ammanennawnttuppe ayinne akkennaan, Kiristtoosa sunthaa diraw keseeddino.

⁸ Hewaa diraw, nuuni tumatethaa untunttunna ittippe oothana mala, hawanttu mala asatuwaa maaddanaw bessee.

Diyootiraafise Seeretteedda; Dimexiroosi Sabetteedda

⁹ Taani ammaniyaawanttoo, dabidaabbiyyaa xaafaaddi; shin untunttu kaappuwaa gidanaw koyyiyaa Diyootiraafise nuuni giyaawaa akkenna.

¹⁰ Hewaa diraw, taani yaa biya wode, I nu bollan haasayiyaa iita haasayaanne I oothedda oosuwaa hinttenttoo odana; qassi I hewe guuxxedda giide, nu ishathuu yiyaa wode morkkenna; haray atto untuntta morkkanaw koyyiaawanttakka diggiide, ammaniyaawanttu gidoppe kessee.

¹¹ Ta siiqoo, lo77obaappe attin, iitabaa malatoppa. Lo77obaa oothiyaa ooninne Xoossaa asaa; shin iitabaa oothiyaa ooninne Xoossaa erenna.

¹² Dimexiroosi lo77a gidiyaawaa asay ubbay markkattee; tumatethay bare huuphiyankka aabaa markkattee. Nuunikka qassi aabaa markkatteetto; nu markkatethay tuma gidiyaawaa hintteekka eriita.

1:1 Kit 19:29; Rom 16:23; 1Qo 1:14 * **1:4** Ta naanay: Godaa ammaniide kaalliyawantta guussaa.

Wurssethaa Sarotaa

¹³ Taani new xaafanaw koyyeedda darobay de7ee; shin waraqataaninne qalamiyaaninne xaafanaw koyyikke.

¹⁴ Shin taani matan neenanna gakkettanaw qoppay; he wode nuuni gakeettiide haasayana.

¹⁵ Sarotethay neenanna gido.

Ne dabbatuu neena saro saro yaagiino. Nu dabbatuwaa ubbaa untuntu sunthaa sunthaa xeesaade, taana saro saro geedda yaaga.

Yihuday Xaafeedda Kiitaa Geluwaa

Yihudaa kiitay xaafetteeddawe, ammanennaan de7iidde ammaniyaa asaa malatiide, worddo timirttiyaa laaliyaa asatuwaappe ammaniyaa asay naagettana mala, odanaassa. Ha qantha kiitay bare gidдон оyqqeeddawan laa7entho Phexiroosa malatee. Xaafii nabbabiyaawanttussi odiidde, “Laa7ethenna hanotaan Xoossay bare naanatuwassi itti kaallakka immeedda ammanuwaassi minniide baaxetanaadan” minissiide qofissee.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1-2)

Worddo asttamaaratuwaa timirttiyaa eeshshaanne kunddethaa (3-16)

Ammanuwaa naaganaadan imetteedda zoriyaa (17-23)

Wurssethaa anjuwaa (24-25)

¹ Taani Yesuusi Kiristtoosa qoomay Yihuday, Yayiqqooba ishay, Xoossay xeeseed-dawanttoo, Xoossay Aawuu siiqiyaawanttoo, qassi Yesuusi Kiristtoosi naagiyaawanttoo, ha dabidaabbiyaa xaafay.

² Maarotethay, sarotethayenne siiqotethay hinttenan kumo.

Worddo Asttamaaratuwaa

³ Ta siiqatoo, nuuni ittippe shaakki akkana atosethaaba hinttenttoo xaafanaw taani daro daaburiyaa wode, Xoossay bare naanattoo laa7ethennaan itti gede immeedda ammanoo hintte baaxetana mala, hinttena zoraade xaafanaw koshshiyaawaa akeekaaddi.

⁴ Ayissi gooppe, Xoossaa erenna itti itti asatuu ooninne be7ennaan hintte gidдо geleeddino. Hewanttu nu Xoossaa aadho keekatethaaba odiyaa kiitaa iita tunatethaw geellay tamarisiino; untunttu nu itti Kaatiyaa, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa erokko yaagiino; qassi untunttu pirddaa akkanawaa Xoossaa Maxaafatuu daro wodiyaappe kase odeeddino.

⁵ Shin hintte ha ubbabaa eriyaawaa gidoopekka, Goday Israa7eeliyaa asaa Gibxe gadiyaappe wooti ashsheeddenttonne qassi ammanibeennawantta guyyeppe wooti dhayisseeddentto, taani hinttena hassayissanaw koyyay.

⁶ Qassi barenttu de7iyaasaa aggiide, barenttoo imetteedda kaappotethaa naagibeenna kiitanchchatuu pirddaa akkiya wolqqaama gallassay gakkanaw Xoossay untuntta naagiyaasan, dhumaappe garssan medhinaw qachchi wothee.

⁷ Hewaadan Sodoomaanne Gamoora giya katamatuwaaninne untunttu heeran de7iya katamatuwaan de7iya asay he kiitanchchatuwaadan woshummeeddinonne woshummanaw loythi kajjeleeddino; hewanttu medhinaa tamaan eexxiide, haratoo leemisuwaa gideeddino.

⁸ Hewaadan qassi he akumettiyaa asatuu barenttu asatethaa tunissiino; Xoossaa godatethaa kadhiino; bonchcho medhetatuwaakka boriino.

⁹ Shin kiitanchchatuwaa kaappuu Mikaa7eeli Muse anhaabaa * xalahiyaanna palumetteedda wode, “Goday neena seero” geeddawaappe attin, boriyaa qaalaan A bolla pirddanaw koyyibeenna.

¹⁰ Shin he asatuu barew akeekennabaa ubbaa boriino; qassi untunttu yuushshi qoppenna do7atuwaadan, medhetaa eratethan eriya yewatuu untuntta dhayis-siyaawantta.

1:5 Kes 12:51; Pay 14:29-30 **1:6** Dom 6:2 **1:7** Dom 19:1 * **1:9** Mikaa7eeli Muse anhaabaa: Hawe bessiyaawe, beni koyrottiiide Ayihudatuwaa maxaafaan Musebaassi xaafetteeddawaa. **1:9** Dan 10:13,21; 12:1; Sax 12:7; Zar 34:6; Zak 3:2

¹¹ Unttunttoo aayyeero! Ayissi gooppe, unttuntu Qaayeeli hametteedda ogiyaa † hametteeddino. Shaluwaa diraw giide, Balaami ootheeddawaa ‡ mala bayizzuwaa ootheeddino. Qassi Qoore § giyaa bitani makkaliide dhayeeddawaadan, unttuntukka makkaliide dhayeeddino.

¹² Hewanttu siiquwan shoobbiyaa hintte miyasaan hinttenanna yashshi bayinnaan miyaa wode, qosetteedda dhubuwaa mala. Unttuntu barenttu xalalaa naagiino. Unttuntu carkkuu afiyaa iray bayinna shaariyaa mala; qassi unttuntu boniyan ayfiyaa ayifenna, xaphuwaanna shodettiide, mulekka meleedda mithaa mala.

¹³ Unttuntu barenttu pokkuwaa genthenna hoommotiya, iita abbaa beetaa mala. Unttuntu, Xoossay, medhinaw sakkana dhumaani sa7aa giigissi wotheedda yuuyiyaa xoolinttatuwaa mala.

¹⁴⁻¹⁵ Heenooki Addaamappe doommina, laappuntha yeletaa gidiyaawe, daro wodiyaappe kase unttuntuwaa timbbitiyaa odiidde, hawaadan yaageedda;

“Akeekite; Xoossaa erenna nagaranchcha
asatuu ootheedda iita oosuwaa ubbawunne
qassi Xoossaa erenna he iita asatuu
Xoossaa bolla haasayeedda iita haasayaa ubbaw,
Goday unttuntu ubbaa bolla pirddanaw,
bare cora sha77a geeshshatuwaanna ittippe yaana”
yaageedda.

¹⁶ He asatuu ubba wode zuuzummiinonne haratuwaa amaassaliino; qassi barenttu iita amuwaa kaalliino; barenttu huuphew go77a demmanaw haratuwaa sabbiinonne barenttu kooshshaa wogaappe aathiide, dhoqqu oothi haasayiino.

Mino Akeekissuwaanne Zoriyaa

¹⁷ Shin ta siiqatoo, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosi kiitteeddawanttu hinttenttoo beni haasayeedda qaalaa akeekite.

¹⁸ Unttuntu hinttenttoo, “Wurssethaa wodiyaan, barenttoo xoossay bayinnawanttu, barenttu amuwaa kaalliyawanttu, qassi hintte bolla qilliicciyaawanttu yaana” yaageeddino.

¹⁹ Hewanttu asaa gidдон shaakotethaa medhdhiyaawanttanne, barenttu iita amoo moodetteeddawantta; qassi Geeshsha Ayyaanay baynnawantta.

²⁰ Shin ta siiqatoo, ubbaappe aadhdhiyaa geeshsha ammanuwan hintte huuphiyaa keexxite; qassi Geeshsha Ayyaanaa wolqqaan Xoossaa woossite.

²¹ Qassi nu Goday Yesuusi Kiristtoosi bare maarotethan hinttenttoo immana medhi-naa de7uwaa naagiidde, hintte huuphiyaa Xoossaa siiquwan wothite.

²² Itti itti sidhii de7iya asatoo qarettite.

²³ Ittuwaa ittuwaa tamaappe dafi kessiide ashshite. Qassi haray atto unttuntu iita amuwan tuneedda mayuwaa ixxiiddekka, ittoo ittoo yashshatethaan qarettite.

Galataa Woosaa

²⁴⁻²⁵ Hintte kunddenaanadan, hinttena naaganawunne pokkuu baynnawantta udi-ide, bare bonchchuwaa sintha wolqqaama nashechchaan shiishshanaw danddayiyaa nuuna ashshiya itti Xoossaw, nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna bonchchuu, gi-tatethay, wolqqayenne maatay, aadhdheedda wode ubbaappenne ha77inne medhi-naa gakkanaw gido. Amen77i.

† **1:11** *Qaayeeli hametteedda ogiyaa*: Qaayeeli bare ishaa Aabeela wodheedda. Dom 4:3-8 xeellite. ‡ **1:11** *Balaami ootheeddawaa*: Geeshsha Qaalaa payduwaa maaraadan, bolla gujaa demmana giide Isra7eeliyaa asaa sheqqikke giide ixceedda gaasuwan unttuntu Xoossaw azazettinnaadan de7ana ogiyaa tamarisseedda. Pay 22:18; 24:13; 25:1-3; 31:16 xeellite. § **1:11** *Qoore*: Daataanenna ittippe giidiide Musewunne Aaroonew makkaleeddawaadan, makkalaa asaa tamarisseeddino. Pay 16:1-35; 26:9, 10 xeellite. **1:11** Dom 4:3-8; Pay 22:1-35; 16:1-35 **1:14-15** Dom 5:18,21-24

Yohaannisaw Yeedita Saxaa Geluwaa

Yohaannisaw yeedita saxay xaafetteeddawe, ammaniyaa asatuu Yesuusi Kiristtoosa barenttu Godaa udiide, geeshshatethan de7eedda diraw, untuntta metuunne waayyii gakteedda wodiyaana. Xaafiyaa huuphe qofay, nabbabiyaawanttu hidootay kumetha gidanaadan, untuntta menthethanaassanne barentta gakteedda yedesaanne metuwaa gidдон barenttu ammanuwan minnanaadan, untuntta minissanaassa.

Maxaafaa gidдон dariya baggay daranne kaalli kaalliide qoncceedda saxatuwaa oyyqeeddawaa. Saxatuu he laythan de7iyaa ammaniyaa asaassi geliyaawantta. Shin haratuwaassi xuura gidдиide qonccenna haasayan shiiqeeddino. Mazimuriyaa azi-maachchi zaarethettiyaawaadan, ha maxaafaa gidдон de7iya huuphe yewatuwaa duma duma saxatuu bagganna duma duma malaanne duma duma misiliyaa paydatuwan zaari zaariide shiiqeeddino. Ha maxaafaa xeelliyawaan duma duma qofay de7ooppenne aw gidдо qofay qonccce. Hewenne, “Xoossay Godaa gideedda Kiristtoosa bagganna laa7ethenna hanotaan, bare morkketuwaa, Seexaanaannakka ittippe, itti gede wurssethaa xoonuwaa xoonana. Poleeddawaappe guyyiyan barew ammanettiide de7eedda, bare baggatuwaa ooratha saluwaanne ooratha sa7aa anjuwaa laatissana” yaagiyaawaa.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Geluwaa (1:1-8)

Saxaa doyaanne Laappu Woosa Golleto kiietteedda kiitaa (1:9-3:22)

Maxaafaanne Laappu Maatafatuwaa (4:1-8:1)

Laappu Malkkatatuwaa (8:2-11:19)

Dawiyaanne Laa77u Mehetuwaa (12:1-13:18)

Duma duma saxatuwaa (14:1-15:8)

Xoossaa hanqquwaa laappu xuu7atuwaa (16:1-21)

Baabiloone Bashshaa, Du7aa, Worddo nabiyaanne Seexaanay xoonettiyaawaa (17:1-20:10)

Wurssethaa pirdaa (20:11-15)

Ooratha saluwaa, ooratha sa7aanne ooratha Yeerusalaamo (21:1-22:5)

Wurssethaa qutiyaa (22:6-21)

¹ Elleelli hananaw bessiyaawaa bare oosanchchatuwaa bessana mala, Xoossay Yesuusi Kiristtoosaw immeedda saxay hawaa; Yesuusi bare kiitanchchaa kiittiide, ha saxaa bare oosanchchaa Yohaannisa erisseedda.

² Yohaannisi be77iide tumatethaan odeedda ubbaby, Xoossaa qaalaanne Yesuusi Kiristtoosa markkatethaa.

³ Ha maxaafaa nabbabiyaa uray * anjjetteddawaa; qassi ha timbbitiyaa maxaafaa sisiyaawanttunne ha maxaafan xaafetteeddawaa naagiyaawanttu anjjetteddawannta; ayissi gooppe, ha yewuu polettanaw wodii matatteedda.

Iisiyan De7iya Laappu Woosa Golletuwassi Kiietteedda Sarotaa

⁴ Taani Yohaannisi, Iisiyaa gadiyan † de7iyaa laappu woosa golleto yaagay; kase de7iyaa Xoossaappe,

ha77ikka de7iyaa Xoossaappe,

* **1:3** *nabbabiyaa uray*: Hawaa guussay ubba asay ittippe Xoossaa goshetiya woden hewanttussi qaala nabbabiyaa uray anjjetteddawaa guussaa. † **1:4** *Iisiya gadiyaa*, 1:4-3:22 de7iyaawe dabidaabbiyaa gidдиide xaafetteedda. Iisiyaa gadii awayifii doliyaa bagganna de7iyaa Roome kawutethaa gidдиide ha77i ha wodiyaan Turiike gadiyaa giide xeessettiyaawaa.

sinthappekka yaana Xoossaappe,
qassi A kawutethaa oydiyaa sinthan
de7iya laappu ayyaanatuwaappe,
aadho keekatethayenne sarotethay
hinttentussi gido.

⁵ Qassi ammanetteedda markkaa,
hayquwaappe koyro denddeedda
Na7aappe,

sa7aa kaatatuwaa mooddiyaa
Yesuusi Kiristtoosappe
aadho keekatethayenne sarotethay
hinttentussi gido.

I nuuna siiqeenne
qassi nu nagaraa aylletethaappekka
bare suuthan
nuuna kesseedda.

⁶ Nuuni bare Xoossawunne Aawoo
oothana mala,
I nuuna kaatatuwaanne
qeesatuwaa otheedda;
aw medhinaappe medhinaa gakkanaw
bonchchuunne
mooddiyaa wolqqay gido. Amen77i.

⁷ Be7ite,
Yesuusi shaaryaani yee.
Asay ubbay, haray atto,
A caddeeddawanttukka
A be7ana;
sa7an de7iya asay ubbay
A gaasuwan yeekkanawantta.

Hawe tumuppe hananawaa. Amen77i.

⁸ Kase de7iyaawe, ha77ikka de7iyaawe, sinthappekka yaana Goday, Ubbaappe
Wolqqaama Xoossay, “Ubbabbaw Alfayenne Omeegay, koyruunne wursethay Taana” †
yaagee.

Kiristtoosi Saxaan Qoncceddawaa

⁹ Taani Yohaannisi, hinttenttu ishay, hinttenaana Yesuusi Kiristtoosa waayyiyaanne
A kawutethaa qassi A danddayaa ittippe shaakettiyaawe, Xoossaa qaalaa odeedda
dirawunne Yesuusawaa markkatteedda diraw, Piiximo giyaa haathay dooddo biittaan
de7aaddi.

¹⁰ Godaa gallassan taani Ayyaanan de7ay; taani taappe guyyenna malakataa waa-
suwaa mala wolqqaama kooshshaa sisaaddi.

¹¹ He kooshshay taana, “Neeni be7iyaawaa maxaafan xaafa; Iisiyan de7iya laappu
woosa golletoo, Efesoonaa, Samirineesa, Pherggaamoona, Tiyaaxiroona, Sarddeesa,
Pilaadelifiyaa, Loodooqiyaa woosa golletoo yeedda” yaageedda.

¹² Taani taw odiyaa kooshshaa be7anaw guyye simmaaddi; xomppiyaa wothiyaa
laappu worqqaa ballatuwaa be7aaddi.

1:4 Kes 3:14; Sax 4:5 **1:5** Isa 55:4; Maz 89:27 **1:6** Kes 19:6; Sax 5:10 **1:7** Dan 7:13; Mat 24:30; Mar 13:26; Luq 21:27; 1Te 4:17; Zak 12:10; Yoh 19:34,37 † **1:8** *Alfayenne Omeegay*: Hawaa guussay Ooratha Caaquu koyro Griike Qaalaan xaafetteedda diraw, koyruunne wurssethay gaanaw koyyiide, Alfaa giyaa Griike koyro pidoliyaa akkiide wurssethaw qay Omeegaa giyaa wurssethaan de7iyaa pidoliyaa akkeeddino. Hawantta guussay leemisuwun Dawuroothuwaa pidolatuwaa akkintto [A, Z] yaagiyaawaa mala guussa. **1:8** Sax 22:13; Kes 3:14

¹³ He ballatuwaa gidдон Asaa Na7aa malatiyaawaa be7aaddi; adussa afilaa bare gediya gathi mayyiide, worqqa danccuwaa bare tiraan yuushshi aatheedda.

¹⁴ A huuphiinne A huuphiya binnanay bootha dorssaa isikiyaanne hewaappekka aadhdhiide shachchaa malatee; A ayfiikka tamaa lacuwaa malatee.

¹⁵ A gediikka coociyaa tamaan teeriide phooliyaa nahaasiyaa giyaa birataa malatee; A kooshshaykka wolqqaama shaafaa gunthaa mala.

¹⁶ I bare ushechcha kushiyan laappu xoolinttatuwaa oyqqeedda. A doonaappe laa77u bagganna qaaretteedda mashshay keseedda. A deemuukka loythi poo7iyaa awayfiyaa malatee.

¹⁷ Taani A be7eedda wode hayqqeeddawaadan hanaade, A gediya matan kunddaaddi. Bare ushechcha kushiya ta bolla wothiide, taana hawaadan yaageedda; “Yayyoppa; koyruukka wursethaykka taana.

¹⁸ Taani de7uwan de7iyaawaa. Taani hayqqaaddi; shin be7a, medhi medhinawukka de7uwan de7ay. Hayquwaa qulppiinne Si7ooliyaa qulpii ta kushiyan de7ee.

¹⁹ Simmi neeni be7eeddabaanne ha77i de7iyaawaa, qassi sinthappe hananabaa xaafa.

²⁰ Neeni ta ushechcha kushiyan be7eedda laappu xoolinttatuwaa bilethaynne qassi xomppatuwaa wothiyaa laappu worqqa ballatuwaa bilethay hawaa; laappu xoolinttatu laappu Woosa Golletuwaa kiitanchchatuwaa; § woosa golliyaa laappu worqqa ballatuu laappu woosa golliyaa.

2

(1) Yesuusi Efesoonen De7iya Woosa Gollew Goowaa

¹ “Efesoonen de7iya woosa golle kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

‘Bare ushechcha kushiyan laappu xoolinttiyaa oyqqeeddawe, xomppatuwaa wothiyaa laappu worqqa ballatuwaa gidduwaanna hamettiyaawe hawaadan yaagee.

² Taani ne kiitaa, ne daaburaanne ne gencuwaa eray. Qassi neeni iita asatuwaa gencanaw danddayabeennawaakka taani eray; Yesuusi kiitteeddawantta gidennaan de7iidde barentta, ‘Nuuni Yesuusi kiitteeddawantta’ giyaawantta neeni xomoosaade, untuntu worddo gididiyaawaa demmeeddawaakka eray.

³ Neeni genccaadda; qassi ta sunthaa dirawukka metuwaa danddayaadda; daaburabeykka.

⁴ Shin taani neena kadhiyaabay de7ee; ayissi gooppe, neeni kase ne siiquwaa aggaadda.

⁵ Simmi neeni haqappe kunddaaddinttonne akeeka. Ne nagaraappe simma; neeni kase oothiyaa oosuwaa ootha. Hewe dhayooppe, taani neekko yaana; yaade neeni ne nagaraappe simmana dhayooppe, neeni xomppiyya wothiyaa ne ballaa A sa7aappe akkadiggana.

⁶ Shin ittibiaa loythaadda; Niiqoolaawatuwaa oosuwaa, taani ixxiyaawaa neenikka ixxaadda.

⁷ ‘Sisanaw haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletoo giyawaa siso; taani xooniyaa uraw Xoosaa gennetiyan mokkiyaa de7uwa mithaa ayfiya maanaw immana’ yaagee”
yaagaade xaafa.

(2) Yesuusi Samirineesan De7iya Woosa Gollew Goowaa

1:13 Dan 7:13; 10:5 **1:14** Dan 7:9; 10:6 **1:15** Hiz 1:24; 43:2 **1:17** Isa 44:6; 48:12; Sax 2:8; 22:13
§ **1:20** kiitanchchatuwaa: Hawantta guussay ammaniyaawantta kaaletthiyaa cimatuwaa woy ammaniyaawanttoo kiitteeddawantta. **2:7** Dom 2:9; Sax 22:2; Hiz 28:13; 31:8

⁸ “Samirineesan de7iyaa woosa golle kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

‘Hayqqeeddawe, hayquwaappekka denddeeddawe, koyruunne wurssethay hawaadan yaagee.

⁹ ‘Taani ne waayyiyaanne ne hiyyeesatethaa eray; shin neeni dure. Ayihuda gidennaan de7iidde barentta, ‘Nuuni Ayihuda’ giyaawanttu boriyaawaa taani eray; shin untunttu Seexaanaa maabaran de7iino.

¹⁰ Neeni waayyettana waayyew yayyoppa. Be7a, xalahiyaa kaappuu hintteppe amareeddawantta xomoosanaw qasho gollen yeggana; tammu gallassa gakkanaw hinttenttu waayyettana. Hayqqana gakkanaassikka ammanetteeddawaa gida; taani new de7uwa akililiyaa * immana.

¹¹ ‘Haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletooy giyawaa siso; xooniyaa uray laa7ethuwa hayquwan † qohettenna’ yaagee” yaagaade xaafa.

(3) Yesuusi Pherggaamoonan De7iya Woosa Gollew Goowaa

¹² “Pherggaamoonan de7iya woosa golle kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

‘Laa77u bagganna leefettedda mashshay de7iyaawe hawaadan yaagee.

¹³ ‘Taani neeni de7iyaa sa7aa eray. Neeni Seexaanaa kawutethaa oydi de7iyaa sa7an ‡ de7aasa; ta sunthaa minissa naagaasa. Haray atto, Seexaanay de7iyaa sa7an hinttenttu matan asay wodheedda taani ammaniyaa markkay Anttiphaasi de7iyaa wodekka taana ammaniyaawaa aggabeykka.

¹⁴ Shin taani neena boriyaa guuthabay de7ee; Israa7eliyaa asay eeqaw yarshshedda qumaa maanaadaaninne woshummanaadan untuntta nagaraa oosisseedda Baalaaga tamarisseedda Balaama timirttiyaa tamaariyaa amaredda asatuu neenanna de7iino.

¹⁵ Hewaadankka, qassi Niiqoolaawatuwaa timirttiyaa tamaariyaa asatuu neenanna de7iino.

¹⁶ Hewaa diraw, neeni ne nagaraappe simma; hewe dhayooppe, taani neekko ellekka yaana; yaade he asatuwaanna ta doonaappe kesiyaa mashshaan olettana.

¹⁷ ‘Haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletooy giyawaa siso. Xooniyaa uraw taani geeman de7iya mannaappe amareeddawaa immana. Qassi taani bootha shuchchaakka aw immana; akkiya uraappe attin, ooninne erenna ooratha sunthay he shuchchaa bolla xaafetti utteedda’ yaagee” yaagaade xaafa.

(4) Yesuusi Tiyaaxiroonen De7iya Woosa Gollew Goowaa

¹⁸ “Tiyaaxiroonen de7iya woosa golliya kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

‘Xoossaa Na7ay, tamaa lacuwaa malatiyaa ayfi de7iyaawe, qassi coociyaa tamaan teeriide phooliyaa nahaasiyaa geetettiyaa birataa malatiyaa gedi de7iyaawe, hawaadan yaagee.

¹⁹ ‘Taani ne oosuwaa, ne siiquwaa, ne ammanuwaa, ne maaduwaanne ne gencuwaa eray; neeni koyro oothiyaawappe ha77i darissaade oothiyaawaa taani eray.

²⁰ Shin taani neena kadhiyaabay de7ee; barena, ‘Taani nabatto’ yaagiyaa mishiratto Elzzaabeelo sheneko gaadda; he mishiratta ta oosanchchatuu

2:8 Isa 44:6; 48:12; Sax 1:17; 22:13 * **2:10** de7uwaa akililiyaa: Bonchchetteedda de7uwaa. † **2:11** laa7ethuwaa hayquwaa: Koyro hayquu ashuu shemppuwaappe shaakettiyawaa gidoode, laa7etho hayquu shemppuu medhinaw metootiidde de7iyaa hayquwaa. ‡ **2:13** Seexaanaa kawutethaa oydi: Hawaa bilethay loythiide qoncce gidenna, shin hawe bessiyaawe Xoossaa erennaan ixceeddawanttu goyinniyaa goynaa sa7aa gaana danddayettee. **2:14** Pay 25:5,7; 31:16; Zar 23:4; Pay 25:1-3 **2:17** Kes 16:14-15; 16:33-34; Yoh 6:48-50; Isa 62:2; 65:15

woshummanaadaaninne eeqaw yarshsheedda qumaa maanaadan, tamarissawunne balethaw.

²¹ Iza bare nagaraappe simmana mala, taani iziw wodiya immaaddi; shin woshummanaw kajjeeliyaawaappe iza simmanaw koyyabeykku.

²² Be7ite, taani izo gisuwan kundissina; sakuwan iza waayyettana. Izinna woshummiyaawanttu he izinna oothiyaa nagaraappe simmana dhayooppe, untunttakka wolqqaama waayyiyan yeggana.

²³ Taani izi naanaakka wodhana; qassi woosa golliya ubbaykka taani asaa qo-faanne amuwaa eriyaawaa gidyaawaa erana; taani hinttentussi hinttenttu kiitaa malaa immana.

²⁴ “Tiyaaxiroonen de7iya haratoo, ha iita timirttiyaa tamaribeennawantoo, haratuu, “Seexaanaa ciimmo yewuwaa” giyaawaa hinttenttu tamaribeeyikkita; taani hinttentta hara deexuwaa toossikke gay.

²⁵ Shin taani yaana gakkanaw hinttentussi de7iyaawaa loythi naagite.

²⁶⁻²⁷ ‘Xooneeddawoonne wurssethay gakkanaw ta kiitaa naageeddawoo, asaa zariyaa ubbaa mooddana mala, taani ta Aawuwaappe akkeedda maataa malaa aw immana;

“I asaa zariyaa ubbaa birataa xam⁷⁷aan mooddanne urqqaappe medhetta miishshaa menthiyaawaadan menthana.”

²⁸ Qassi taani aw bakkaaliyaa xoolinttiyaa immana.

²⁹ Sisanaw haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golleto giyawaa siso’ yaagee”
yaagaade xaafa.

3

(5) *Yesuusi Sarddeesan De7iyaa Woosa Gollew Goowaa*

¹ “Sarddeesan de7iya woosa golliya kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

‘Xoossaa ayyaana laappunatuunne laappu xoolinttatuu de7iyaawe hawaadan yaagee.

‘Taani ne kiitaa eray; asay neena shemppuwaanna de7aasa ginttokka, neeni hayqqaadda.

² Beegotta! Atteeddawaanne hayqqanaw mateeddawaa menthetha. Ayissi gooppe, ne kiitay ta Xoossaa sinthan polo gidennawaa taani demmadi.

³ Simmi neeni akkeeddawaanne siseeddawaa akeeka; naaga; ne nagaraappekka simma. Neeni beegottennawaa gidooppe, taani neekko kayisuwaadan yaana; taani woysaade yaanento neeni erakka.

⁴ Shin barenttu mayuwaa qitissibeenna amareedda asatuu Sarddeesan neenanna de7iino. Untunttu bootha mayuwaa mayyiide taananna hamettana; ayissi gooppe, untunttu bootha mayuwaa mayyanaw bessiyaawantta.

⁵ Xooniyaawe hewaaddankka bootha mayuwaa mayyana. Taani A sunthaa de7uwa maxaafaappe * quccikke; taani ta Aabbu sinthaaninne A kiitanchchatuwaa sinthan I tawaa gidyaawaa markkattana.

⁶ ‘Sisanaw haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golleto giyawaa siso’ yaagee”
yaagaade xaafa.

(6) *Yesuusi Pilaadelifyan De7iya Woosa Gollew Goowaa*

⁷ “Pilaadelifyan de7iya woosa golliya kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

^{2:20} 1Ka 16:31; 2Ka 9:22,30 ^{2:23} Maz 7:9; Erm 17:10; Maz 62:12 ^{2:26-27} Maz 2:8-9 * ^{3:5} de7uwaa maxaafaa:
Xoossaa asatuwaa sunthay xaafettiya maxaafaa. ^{3:5} Kes 32:32-33; Maz 69:28; Sax 20:12; Mat 10:32; Luq 12:8

‘Daawite qulppiyaa † oyqqeeddawe, ooninne gorddanaw danddayennaadan dooyiyaawee, qassi ooninne dooyyanaw danddayennaadan gorddiyaawe geeshshayne, tumanchchay hawaadan yaagee.

⁸ ‘Taani ne kiitaa eray. Be7a, taani ne sinthan ooninne gorddanaw danddayenna penggiyaa wothaaddi; ayissi gooppe, ne wolqqay guutha gidooppenne, ta qaalaa naagaaddanne ta sunthaakka erikke gabeykka.

⁹ Be7a, Ayihuda gidikkino shin barena, ‘Nuuni Ayihuda’ giide worddotiyaa Se-exaana Ayihuda woosa golliyaa taani ahaadde, ne sinthan goynissananne neena si-qiyaawaakka untunta erissana.

¹⁰ Neeni gencuwan ta azazuwaa naageedda diraw, sa7an de7iya asaa paaccanaw kumentha sa7aa bolla yiyaa waayyiyaa wodiyaappe taanikka neena naagana.

¹¹ Taani ellekka yaana; ooninne ne akililiyaa akkenna mala, new de7iyaawaa minissa oyqqa.

¹² Taani xooniyaa uraa ta Aawuwaa Geeshsha Golliyan tuussaa oothana; I hewaappe ubbaakka kessenna. Taani ta Xoossaa sunthaa, ta Xoossaa katamaa sunthanne ta Xoossaa mataappe wodhdhana ooratha Yeerusalaame sunthaa A bolla xaafana. Qassi taani ta ooratha sunthaakka A bolla xaafana.

¹³ ‘Sisanaw haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletooyiyawaa siso’ yaagee”
yaagaade xaafa.

(7) Yesuusi Lodooqiyaan De7iya Woosa Gollew Goowaa

¹⁴ “Lodooqiyaan de7iya woosa golliya kiitanchchaw hawaadan yaagaade xaafa:

‘Ammanetteedda tumanchcha markkay, Xoossay medhdheeddawaa koyruu, “Amen77i” giyaawe’ hawaadan yaagee.

¹⁵ ‘Taani ne kiitaa eray. Neeni irxxa gidakka; woy seelliyawaa gidakka; irxxa woy seelliyawaa gidaarikkii.

¹⁶ Neeni irxxa woy seelliyawaa gidennaan, dombboloola gidiyaa diraw, taani neena ta doonaappe cuchhana hanay.

¹⁷ Ayissi gooppe neeni, “Taani dure; miishshaanna de7ay; taana aynne koshshenna” yaagaasa. Shin neeni metootiyaa asa, qarethiyaa asa, hiyyeesaa, qooqanne kallotteedda asa gidiyawaa erakka.

¹⁸ Hewaa diraw, neeni durettana mala, tamaan geeyyeedda worqqa, neena yeellayiyaa ne kalluwaa kammanaw bootha mayuwanne qassi loytha xeellanaw ne ayfiyaa okkiyaa dhaliyaa taappe shammanaadan, taani neena zoray.

¹⁹ Taani siiqiya ubbaa seerayne muray; simmi loytha seeletta; ne nagaraappekka simma.

²⁰ ‘Be7a, taani karen eqqaade xeesay. Ooninne taani xeesiyawaa sisiide, kariyaa dooyyooppe, taani aakko gelaade aananna ittippe kawuwaa maana; ikka taananna ittippe maana.

²¹ Qassi taani xonaade ta Aawuwaanna A kawutethaa oydiyan utteeddawaadan, xooniyaa uraw taananna ta kawutethaa oydiyan uttiyaa maataa immana.

²² ‘Sisiyaa haythay de7iyaa uray Geeshsha Ayyaanay woosa golletooyiyawaa siso’ yaagee’ yaagaade xaafa”
yaageedda.

4

Xoossay Yohaannisa Bare Kawutethaa Oydiyaa Sintha Aheedda

† **3:7** *Daawite qulppiyaa*: Hawaa guussay Daawite kawutethaa ayissuwaa maataa odiyawaa. **3:7** Isa 22:22; Yob 12:14 **3:9** Isa 49:23; 60:14; 43:4 **3:19** Lem 3:12; Ibr 12:6

¹ Hewaappe guyyiyan, taani saluwan dooya penggiyaa be7aaddi; qassi taw malakataadan odishshin, taani siseedda koyro kooshshay taana; “Hawaappe guyyiyan, hananaw bessiyaawaa taani neena bessana; haa kesa” yaageedda.

² Ellekka taani Geeshsha Ayyaanaa mooduwaa giddo gelaa aggaaddi. Be7ite, saluwan kawutethaa oydi de7ee; he oydiyan ittu utteedda.

³ He utteeddawaa malay al77o Iyaasiphhiidiyaa shuchchaadaaninne al77o Serddinoone shuchchaadaani phoolee. Kawutaa oydi zuluwaan yuuyyi aadhdhiide ubba bagganna al77o marggidiyaa shuchchaadan phoolee.

⁴ He kawutethaa oydiyaa yuuyyi aadhdhiide, hara laatamanne oydu kawutethaa oydatuu de7iino; untuntun bootha mayuwaa mayyiide, huuphiyaan worqqaa akililiyaa wotheedda laatamanne oydu cimatu utteeddi.

⁵ Kawutethaa oydiyaappe walqqanthay, kooshunchchayne guugunthaa gunthay keseedda; qassi kawutethaa oydiyaa sinthan laappu xomppatuu poo7iino. Hewanttu Xoossaa laappu ayyaanatuwa.

⁶ Kawutethaa oydiyaa sinthan birilliya malatiyaa burccukkuwaa abbay de7ee.

He kawutethaa oydiyaappe sinthannanne guyyenna A matan yuuyyi aadhdhiide, ayfi kumeedda oydu de7uwan de7iyaa medhetatuu de7iino.

⁷ Koyro de7uwan de7iya medhetay gaammuwaa malatee; laa7enthuu miizzaa maraa malatee; heezzenthuwaa som77i asaa deemuwaa malatee; qassi oyddenthuu paalliyaa argganthaa malatee.

⁸ Oydu de7uwan de7iya medhetatoo huuphiyaan huuphiyaan usuppun qefii de7ee; untunttoo bollan garssankka ubbasan ayfi kumeedda. Untuntu qammanne gallasi, “Geeshshaw, geeshshaw, geeshshaw,

kase de7iyaawoo, ha77ikka de7iyaawoo,

qassi sinthappe yaanawoo,

Godaw, Ubbappe Wolqqaama Xoossaw”

giyaawaa aggikkino.

⁹ He medhetatuu kawutethaa oydiyan utteedda medhi medhinaw de7uwan de7iyaawaa mazimuriyan sabbeedda wode, bonchcheedda wodenne galateedda wode,

¹⁰ laatamanne oydu cimatu kawutethaa oydiyan utteedda medhi medhinaw de7iyaawaa sinthan guufanniide, aw goyinniino; barenttu akililiyaa kawutethaa oydiyaa sinthan wothee hawaadan yaagiino.

¹¹ “Nu Godaw Xoossaw,

neeni bonchchuwaa,

sabaanne wolqqaa

akkanaw besaasa.

Ayissi gooppe,

ubbabaa neeni medhdhaadda;

qassi ubbabaykka

neeni koyyeeddawaadan

haneeddanne de7eedda”

yaagiino.

5

Maxaafaanne Dorssaa

¹ Itti xaaxetto maxaafay * kawutethaa oydiyan utteeddawaa ushechcha kushiyan de7iyaawaa be7aaddi; he xaaxetto maxaafay laa77u baggannakka xaafetti utteedda; qassi laappu maatafay A bolla attametteedda.

² Taani itti wolqqaama kiitanchchay bare qaalaa dhoqqu udiide, “Maatafaa dooyyiide, xaaxetto maxaafaa billanaw bessiyaa uray oonee?” yaagiide, awaajjiyaawaa be7aaddi.

³ Saluwan gidina woy sa7an gidina, woy sa7aappe garssan † gidina, he xaaxetto maxaafaa billanaw woy A gidduwaa xeellanaw ooninne bessiyaawe baawa.

⁴ Xaatha maxaafaa billanaw woy A gidduwaa xeellanaw bessiyaa uray baynna diraw, taani daro yeekkaaddi.

⁵ Cimatuwaappe ittu taana, “Yeekkoppa; be7a, Yihudaa zariyaa gideedda Gaammuu, Daawite zarii xooneedda. I maatafaa dooyyanawunne xaaxetto maxaafaa billanaw bessee” yaageedda.

⁶ Taani kawutethaa oydiyaappe, de7uwan de7iya oyddu medhetatuwaappenne qassi cimatuwappe gidduwan, shuketteedda Dorssaa malatiide eqqeeddaawaa be7aaddi; aw laappu kacetuunne laappu ayfetuu de7iino. Hewanttu alamiyaa ubbaa kiitetteedda Xoossaa laappu ayyaanatuwa.

⁷ He Dorssay biide, kawutethaa oydiyaa bolla utteeddaawaa ushechcha kushiyaappe xaaxetto maxaafaa akeedda.

⁸ I he xaaxetto maxaafaa akeedda wode, de7uwan de7iyaa oyddu medhetatuunne laatamanne oyddu cimatu A sinthan kunddeeddino. Unttuntu huuphiyaan huuphiyaan diithaanne ixaanay kumeedda worqqaa miishshaa oyqqeeddino. He ixaanay geeshshatuu Xoossaa woossiyaawaa.

⁹ Unttuntu,
 “Xaatha maxaafaa
 akkanawunne
 maatafaa dooyyaade
 xeellanaw new bessee.
 Ayissi gooppe,
 neeni shukettaadda.
 Neeni qommuwaa ubbaappe,
 dumma dumma
 gadiyaa qaalaa ubbaappe,
 yaraa ubbaappenne
 zariyaa ubbaappe
 ne suuthan
 Xoossaw asaa wozaadda.

¹⁰ Nu Xoossaw oothana mala,
 untunnta neeni
 kaatatuwaanne
 qeesatuwaa oothaadda.
 Qassi untunttu sa7an mooddana”
 yaagiide ooratha mazimuriyaa
 yexxiino.

¹¹ Hewaappe guyyiyan, taani xeellaade, kawutethaa oydiyaa, de7uwan de7iya oyddu medhetatuwaanne cimatuwaa yuuyyi aadhdiide eqqeedda daro kiitanchchatuwaa kooshshaa sisaaddi; untunttu sha77aaninne miilooniyan paydetteeddino.

¹² He kiitanchchatuu barenttu qaalaa dhoqqu udiide,

* **5:1** xaaxetto maxaafaa: Hawaa guussay waraqatan woy galbbaan xaafetteedda xaaxettiyaa maxaafaa gidiide, daro kare bagganna itti woy laa77u bolla bagga galbbaan maatafay attamettee. **5:1** Hiz 2:9-10; Isa 29:11 † **5:3** sa7aappe garssan: Hayqqeeddawannta guussaa. **5:5** Dom 49:9; Isa 11:1,10 **5:6** Isa 53:7; Zak 4:10 **5:8** Maz 141:2 **5:9** Maz 33:3; 98:1; Isa 42:10 **5:10** Kes 19:6; Sax 1:6 **5:11** Dan 7:10

“Shuketteedda Dorssay
 wolqqaa, duretethaa,
 aadhdheedda eraa,
 minotethaa,
 bonchchuwaa, sabaa,
 galataa akkanaw bessee!”
 yaageeddino.

¹³ Hewaappe guyyiyan, sa7an, saluwan, sa7aappe garssaaninne abbaa gidduwan de7iya medhetaa ubbayne qassi hewaanttun de7iya medhetaa ubbay,

“Kawutethaa oydiyaa bolla
 utteeddawoonne Dorssaw
 galatay, bonchchuu,
 sabayne wolqqay
 medhi medhinaw gido!”
 yaagiide yexxishshin sisaaddi.

¹⁴ De7uwan de7iya oyddu medhetatuu, “Amen77i” yaagina, cimatu guufanniide goyinneeddino.

6

He Xaaxetta Maxaafaa Maatafaa Dooyaa

¹ Dorssay laappu maatafatuwaappe ittuwa dooyyishshin be7aaddi; qassi shempuwaanna de7iya oyddu medhetatuwaappe ittuu guugunthaa gunthaa malatiyaa kooshshaan, “Haa ya!” yaagiyaawaa, taani sisaaddi.

² Taani itti bootha paraa be7aaddi. He paraa toggeeddawe wondaafiyaa oyiqqeedda; qassi aw akililii imetteedda. Olaa I xooniiddinne qassikka xoonanaw keseedda.

³ Dorssay laa7entho maatafaa dooyeedda wode, shemppuwanna de7iya medhetatuwaa laa7enthuu, “Haa ya!” yaagiyaawaa, taani sisaaddi.

⁴ Qassi hara daama paray keseedda. Asay ittu ittuwanna shukettana mala, he paraa toggeeddaawoo sa7an sarotethaa diggiyaa wolqqay imetteedda. Wogga mashshay aw imetteedda.

⁵ Dorssay heezzenho maatafaa dooyeedda wode, de7uwan de7iya medhetatuwaa heezzenhuu, “Haa ya!” yaagiyaawaa, taani sisaaddi. Yaataade karethaa paray keseeddawaa be7aaddi; qassi he paraa toggeeddawe bare kushiyan miizaniyaa oyiqqeedda.

⁶ Taani de7uwan de7iya oyddu medhetatuwaa giddoppe kooshshaa malatiyaabaa sisaaddi. He kooshshay, “Itti gallassaa oosoo dirgguu bagga kiiluwaa zarggaa; qassi itti gallassaa oosoo dirgguu itti kiiluwaa bagga banggaa. Shin zaytiyaanne woyiniyaa eessaa qohoppa” yaagiyaawaa sisaaddi.

⁷ Dorssay oydenho maatafaa dooyeedda wode, de7uwan de7iya medhetatuwaa oydenhuu, “Haa ya!” yaagiyaawaa, taani sisaaddi.

⁸ Taani giraace paray keseeddawaa be7aaddi. He paraa toggeeddaawaa sunthay Hayquwaa; A geeduwaa Si7oolii kaalleedda. Hayquunne Si7oolii sa7aappe oydenho kushiya olaan, koshaan, harggiyaan, do7aan wodhissana mala, untuntussi maatafay imetteedda.

⁹ Dorssay ichcheshentho maatafaa dooyeedda wode, untuntu Xoossaa qaalaa odeedda dirawunne barenttu markkatethan ammanetteedda diraw, shukkeedda asaa shemppuwaa yarshshuwaa yarshshiyaasaappe garssan be7aaddi.

¹⁰ Untuntu barenttu qaalaa dhoqqu udiide, “Ubbaa Mooddiyaa Godaw, geeshshaw, tumanchchaw, sa7an de7iya asaa bolla awude pirdday? Qassi nu suuthaa awude cigettay?” yaageeddino.

¹¹ Unttunttoo huuphiyaan huuphiyaan bootha mayuu imetteedda. Unttuntuwaadan hayqqanaw bessiyaa untuntu laggethaa oosanchchatuwaa payduunne untuntu ishaturwaa payduu kumana gakkanaw, untuntu amareedda wodiya takkishshana mala, untunttussi odetteedda.

¹² Dorssay usuppuntha maatafaa dooyeedda wode, taani be7aaddi; biittay loythi qaaxeedda. Awayfi karetha mayuwaadan karexxeedda; agenaykka mule suutha malateedda.

¹³ Balasiyaa giyaa mithatti gami77e ayfi, wolqqaama carkkuu qaathina, sa7an qoqqofettiyaawaadan, xoolinttatu saluwaappe sa7an qoqqofetteeddino.

¹⁴ Saluu xaaxetto maxaafay xaaxettiyaawaadan, xaaxettiide dhayi ageedda; deri ubbatuunne haathan doodetteedda sa7ay ubbay barenttu de7iyaasaappe kichchii aggeeddino.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, sa7aa kaatatu, deriyaa mooddiyaawanttu, shaalaqatu, duratu, wolqqaamatu, qassi hara asay ubbay, aylletuu, womaanatu, deriyaa kessiide, gonggoluwaa giddoninne deriyan de7iyaa zaallaa guyye baggan qosetteeddino.

¹⁶ Yaatiide deretuwaanne shuchchaa, “Kawutetha oydiyan utteeddawa ayfiyaap-penne Dorssaa hanqquwaappe nu bolla kunddiide, nuuna genterkkiteeshsha!

¹⁷ Ayissi gooppe, untunttoo wolqqaama hanqquwaa gallassay gakkikichcheedda; he hanqquwaa danddayanawe oonee?” yaageeddino.

7

Israa7eeliyaa Asaappe 144000 Asatuwa Som77iyaan Maatafay Wodhdheedda

¹ Hewaappe guyyiyan, taani oyddu kiitanchchatuu oyddu bagga sa7aa gaxaan eqqeedaawantta be7aaddi. He kiitanchchatuu sa7aa bollan, woy abbaa bollan, woy ay mithaa bollan, carkkuu carkkennaadan te77eeddino.

² Qassikka de7uwa Xoossaa maatafaa oyqqiide hara kiitanchchay away mokkiyaasaappe kesiyaawaa taani be7aaddi. He kiitanchchay bare kooshshaa dhoqqu udiide, sa7aanne abbaa qohanaw wolqgay imetteedda oyddu kiitanchchatuwa

³ xeeksiide, “Nu Xoossaa oosanchchatuwaa deemuwan nuuni maatafaa wothana gakkanaw, sa7aa gidina woy abbaa gidina, woy mithaa gidinakka qohoppite” yaageedda.

⁴ Taani Xoossaa maatafaa deemuwan wotheeddawanttu payduwaa sisaaddi. Israa7eeliyaa zariyaa ubbaappe itti xeetanne oytamanne oyddu sha77a asatuwaa deemuwan maatafay wodhdheedda.

⁵ Yihudaa zariyaappe
tammanne laa77u sha77aa
deemuwan maatafay
wodhdheedda.

Roobeela zariyaappe
tammanne laa77u sha77aa.
Gaade zariyaappe
tammanne laa77u sha77aa.

⁶ Aaseera zariyaappe
tammanne laa77u sha77aa.
Niftaaleeme zariyaappe
tammanne laa77u sha77aa.

Minaase zariyaappe
tammanne laa77u sha77aa.

⁷ Simoona zariyaappe
tammanne laa77u sha77aa.

Leewiyaa zariyaappe
 tammanne laa77u sha77aa.
 Yisaakoora zariyaappe
 tammanne laa77u sha77aa.
 8 Zaabiloona zariyaappe
 tammanne laa77u sha77aa.
 Yooseefo zariyaappe
 tammanne laa77u sha77aa.
 Biiniyaama zariyaappe
 tammanne laa77u sha77aa
 deemuwan maatafay
 wodhdheedda.

Bootha Mayuwaa Mayyeedda Cora Asatuwaa

9 Hewaappe guyyiyan, zariyaa ubbaappe, qommuwaa ubbaappe, yaraa ubbaap-
 penne dumma dumma gadiyaa qaalaa ubbaappe ooninne paydanaw danddayenna
 zaway baynna cora asaa taani be7aaddi. He asay bootha mayuwaa mayyiide, zambbaa
 haythaa barenttu kushiyan oyqqiide, kawutethaa oydiyaa sinthaninne Dorssaa sinthan
 eqqeedda.

10 Unttuntu barenttu qaalaa dhoqqu udiide,
 “Nu atotethaykka
 kawutethaa oydiyan
 utteedda
 nu Xoossaappenne
 Dorssaappe yee”
 yaageeddino.

11 Kiitanchchatuu ubbay kawutethaa oydiyaa, cimatuwanne de7uwan de7iya oyddu
 medhetaa yuuyyi aadhdhiide eqqeeddino. Unttuntu kawutethaa oydiyaa sinthan
 barenttu deemuwan guufanniide Xoossaw goyinniide,

12 “Amen77i!
 Anjuu, bonchchuu,
 aadhdheedda eratethay,
 galatay, sabay,
 wolqqay, minotethay
 medhinaappe medhinaa gakkanaw
 nu Xoossaw gido.

Amen77i!”
 yaageeddino.

13 Cimatuwaappe ittu taana, “Ha bootha mayuwaa mayyeedda asatuu oonee? Unt-
 tunttu haqappe yeeddino?” yaagiide oochcheedda.

14 Taani, “Ta Godaw, neeni eraasa” yaagaaddi. I taana hawaadan yaageedda;

“Hawanttu daro waayyiyaa
 waayyettiide yeeddawantta.
 Unttuntu barenttu mayuwaa
 Dorssaa suuthan meecciide
 booxxeeddawantta.

15 Hewaa diraw,
 untunttu Xoossaa kawutethaa oydiyaa
 sinthan eqqiide,
 qammanne gallassi
 A Geeshsha Golliyan

aw oothiino.
 Qassi I bare kawutethaa oydiyan
 utteeddawe
 untuntu gidduwan de7ana.
¹⁶ Hawaappe sinthanaw ubbakka
 untuntu koshattikkino
 woy saamettikkino.
 Away untunta meenna;
 qassi ay seelaykka untunta guuddenna.
¹⁷ Ayissi gooppe,
 kawutethaa oydeew
 gidduwan utteedda Dorssay
 untunta heemmana.
 De7uwa haathaa pulttuwaakkokka
 untunta kaaalethana.
 Xoossaykka
 untuntu ayfiya afothaa ubbaa quccidiggana”
 yaageedda.

8

Xaaxetha Maxaafaa Laappuntha Maatafay Dooyetteedda

¹ Dorssay laappuntha maatafaa dooyeedda wode, bakka saatiyaa gidyaawaa keenaa saluu co77u geedda.

² Hewaappe guyyiyan, taani laappu kiitanchchatuwa Xoossaa sinthan eqqiyaawanta be7aaddi; untuntussi laappu malakatay imetteedda.

³ Ixaanaa cuwayiyaa worqqa miishshaa oyqqeedda hara kiitanchchay yiide, yarshshiyaasaa matan eqqeedda. Worqqaappe medhettedda yarshshiyaasay kawutethaa oydiyaa sinthan de7ee; he yarshshiyaasaa bolla geeshsha ubbatuwaa woosaa gujjana mala, kiitanchchaw daro ixaanay imetteedda.

⁴ Ixaanaa cuway geeshshatuwaa woosaanna ittippe he kiitanchchaa kushiyaappe pude Xoossaakko beedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay ixaanaa cuwayiyaawaa akkiide, yarshshiyaasaappe tamaa bonqquwaa akkiide, aani kuntheedda. He ixaanaa cuwayiyaawaa duge sa7aa olina, guugunthay guummeedda. Walqqanthay wolqqaameedda; qassi biittaykka qaaxxeedda.

Malakatatuu Punetteeddino

⁶ Qassi laappu malakataa oyqqiide laappu kiitanchchatuu malakataa punnanaw giigeeddino.

⁷ Koyro kiitanchchay bare malakataa punnina suuthaanna walaketteedda shachchayenne tamay sa7an bukkeedda. Sa7aappe heezzenotho kushii guudetteedda; mithaappekka heezzenotho kushii guudetteedda; maataa ubbaykka guudetteedda.

⁸ Laa7enthoo kiitanchchaykka bare malakataa punneedda. Wolqqaama deriyaa malatiyaabay taman eexxiidde, abbaan yegetteedda; yaatina, abbaappe heezzenotho kushii suuthaa gideedda.

⁹ Abbaan de7uwan de7iya medhetatuwaa heezzenotho kushii hayqqeedda; markka-betuwaappekka heezzenotho kushii dhayeedda.

¹⁰ Heezzenotho kiitanchchay bare malakataa punnina shaafaappenne pulttuwaa haathaappe heezzenotho kushiya bolla saluwaappe xomppiyaadan eexxiyaa wolqqaama xoolintii wodhdheedda.

¹¹ He xoolinttiyaa sunthay Camuwaa geetettee. Haathaappe heezzenho kushii cammeedda; qassi haathay cammeedda diraw, daro asay he haathaa ushiidde hayqqeedda.

¹² Oyddentho kiitanchchay bare malakataa punneedda. Awaappe, agenaapenne xoolinttiyaappe heezzenho kushii deshetteedda; untuntu poo⁷uwaappekka heezzenho kushii dhumeedda. Hewaa diraw, gallasaappe heezzenho kushii, qammaappekka heezzenho kushii dhumeedda.

¹³ Itti argganthay saluwan paalliyaawaa taani be⁷aaddi. He argganthay bare qaalaa dhoqqu udiide, “Heezzu kiitanchchatuu punnana bessiyaa yokko malakatay punetiyaa wode, sa⁷an de⁷iya asaw aayyeero! Aayyeero! Aayyeero!” yaagiyaawaa sisaaddi.

9

¹ Hewaappe guyyiyan, ichcheshentho kiitanchchay bare malakataa punnina saluwaappe duge sa⁷aa kunddeedda xoolinttiyaa be⁷aaddi. He xoolintteew ciimmo ollaa * qulppii imetteedda.

² Xoolinttii ciimmo ollaa dooyeedda; aako coociyaappe kesiyaa cuwaa mala cuway he ciimmo ollaappe kesseedda. Qassi awayenne sa⁷ay he ciimmo ollaappe kesseedda cuwan dhumeeddino.

³ Cuwaappe boolii duge sa⁷aa yeedda. Sa⁷an de⁷iya soggato de⁷iya wolqqaa mala wolqqay boolewukka imetteedda.

⁴ Xoossaa maatafay deemuwan baynna asaa xalalaa qohanaappe attin, sa⁷an de⁷iya maataa woy aaciya mithaa gidina woy ay mithaa gidinakka qohenna mala, boolew odetteedda.

⁵ Boolii he asaa ichcheshu agenaa gidiyaawa paxa kaa⁷ana mala, maatay imetteed-dawaappe attin, aw asaa wodhanaw maatay imettibeenna. Sogguu asaa dukkiide seelissiyaawaa keenaa boolii seelisee.

⁶ He gallassatuwan asay hayquwaa koyyana; shin demmenna. Qassi hayqqanawukka amottana; shin hayquu asaappe baqatana.

⁷ Boolii olaw giigi utteedda paraa malatee. Booliyaa huuphiyaan worqqaa malatiyaa akililii de⁷ee; A deemuuka asaa deemuwaa malatee.

⁸ A binnaanaykka macca asaa binnaanaydaa aduqqee; A achchaykka gaammuwaa achchaa malatee.

⁹ A tiray birataan ootheedda gondalliyaa malatiyaawan goozetti utteedda; qassi A qefiyaa kooshshay olaa baanaw piriixiyaa paratuu goochchiyaa gaariyaa kooshshaa mala.

¹⁰ Aw sogguwaa dufiyaa malatiyaa dufii de⁷ee; A dufiiyan dukkiyaabay de⁷ee. He dufiiyan ichcheshu agenaa gidiyaawa asaa qohanaadan, aw maatay imetteedda.

¹¹ A mooddiyaa kaatii de⁷ee. He kaatii ciimmo ollaa kiitanchchaa. A sunthaykka Ibraayisxxe qaalaan Abiddoona; qassi Giriike qaalaan Apholiyoona geetettee. Apholiyoona giyaawoo bilethay, dhayissiyaawaa giyaawaa.

¹² Koyro aayyeero giyawe aadhdheedda; be⁷a, biro hara laa⁷⁷u aayyeero giyawe yaanawaa.

¹³ Usuppuntha kiitanchchay bare malakataa punneedda. Xoossaa sinthan eqqeedda worqqaappe medhdheedda yarshshiyaasaan de⁷iya oyddu gaxaa kacetuwaappe itti kooshshaa sisaaddi.

¹⁴ He kooshshay malakatay de⁷iya usuppuntha kiitanchchaa, “Efiraaxeesa giya wogga shaafan qashetteedda oyddu kiitanchchatuwa billa” yaageedda.

8:11 Erm 9:15 **8:12** Isa 13:10; Hiz 32:7; Iyu 2:10,31; 3:15 * **9:1** *ciimma ollaa*: Hawaa guussay garssa bagga biittaaan darissi ciimmatiide de⁷iya iita ayyaanatuu barenttu wurssethaa muraa gallassay gakkanaw qashettiide de⁷iyaasaa. **9:2** Dom 19:28 **9:3** Kes 10:12-15 **9:4** Hiz 9:4 **9:6** Yob 3:21; Erm 8:3 **9:7** Iyu 2:4 **9:8** Iyu 1:6
9:9 Iyu 2:5 **9:13** Kes 30:1-3

¹⁵ Asaa zariyaappe heezzenho kushiya wodhanaw, ha saatiyaassi, gallassaassi, agenaassinne laythaassi giigissi wotheedda, oyddu kiitanchchatuu biletteeddino.

¹⁶ Olaa paraa toggiyaa asaa payduu laa77u xeetu miiloone gidiaawaa taani sisaaddi.

¹⁷ Qassikka taani saxaan paratuwaanne he paratuwaa toggeedda asaa be7aaddi. Asaw tiraan wothiyaa birataa gondalliyaa malay de7ee. He tiraan wothiyaa birataa gondalliyaa malay tamaadan zo7o; samaayiyaa; qassi eexxiyaa diiniyaa mala. Paratuwaa huuphii gaammuwaa huuphiyaa mala. Unttuntu doonaappe tamay, cuwayanne adilliyaa ciishshaa malatiyaa eexxiyaa diiniyaa tamay keseedda.

¹⁸ Paratuwaa doonaappe keseedda taman, cuwaaninne eexxiyaa diiniyan ha heezzu boshatuwan asaa zariyaappe heezzenho kushii hayqqeedda.

¹⁹ Ayissi gooppe, paratoo wolqqay doonaaninne dufiiyan de7ee. Unttuntu dufiikka huuphiyaanna de7iyaa shooshshaa malatee; hewan unttuntu asaa qohiino.

²⁰ Ha boshatuwan hayqqennan atteedda asay bare kushiyan oothiyaawaa aggibeenna. Qassi worqqaappe, biraappe, nahaasiyaa geetettiyaa birataappe shuchchaappenne mithaappe oosetteedda, xeellanaw woy sisanaw woy hamettanaw danddayenna eeqaassinne xalahiyaassi goyinniyawaakka aggibeenna.

²¹ Asay eriiddi wodheeddawaa, woy bare biteeddawaa, woy bare woshummeedawaa, woy bare wuu77eeddawaa aggiide, bare nagaraappe simmibeenna.

10

Kiitanchchaanne Guutha Maxaafaa

¹ Qassikka taani hara wolqqaama kiitanchchay saluwaappe kesiide, duge wodhdhiyaawaa be7aaddi. Shaariyaa I mayyi utteedda; qassi zuluu A huuphiyaa yuuyyi aadhdhi utteedda. A deemuuka awaa mala; A gediikka tamaa tuussaa mala.

² He kiitanchchay dooya de7iya itti guutha xaaxetto maxaafaa bare kushiyan oyqqeedda. Bare ushechcha gediya abbaa bolla essiide, bare haddirssa gediya biittaa bolla esseedda.

³ Gudiyaa gaammuwaadan, wolqqaappe gudeedda. I gudeeddawaappe guyyiyan, laappu dadatuu aananna gunthan haasayeeddino.

⁴ Unttuntu gummeedda wode taani xaafanaw qoppaaddi. Shin saluwaappe, “Laappu dadatuu haasayeeddawaa asaw qaattoppanne xaafoppa” yaagiyaa kooshshay taw sisettedda.

⁵ Hewaappe guyye, abbaa bollaanne biittaa bollan eqqide7ishshin taani be7eedda kiitanchchay, bare ushechcha kushiya saluwaa pude micceedda.

⁶ Saluwaanne saluwan de7iya ubbabaa, sa7aanne sa7an de7iya ubbabaa, abbaanne abbaan de7iya ubbabaa, medhdheedda medhi medhinaw de7iya Xoossaa sunthan caaqeedda. Yaatiide, “Wodii wuranaw gami77enna.

⁷ Shin laappuntha kiitanchchay bare malakataa punniyaa wode, Xoossay nabatuwaa gideedda bare ashikkaretoo qaalaa odi wotheeddawaadankka, I xuureedda qofay polettana” yaageedda.

⁸ Hewaappe guyyiyan, saluwaappe haasayishshin taani siseedda kooshshay laa7enthuwa zaariide taana, “Abbaa bollaanne biittaa bollan eqqeedda kiitanchchay kushiyan dooya de7iya xaaxetto maxaafaa baade akka” yaagiyaawaa sisaaddi.

⁹ Taani he kiitanchchaakko baade, guutha xaaxetto maxaafaa taw immana mala, A oochchaaddi. I taana, “Akkaade ma; maxaafay ne uluwaa camissanawaa; shin ne doonan eessaadan, I mal77anawaa” yaageedda.

¹⁰ Hewaappe guyye, taani kiitanchchay kushiyaappe he guutha xaaxetto maxaafaa akkaade maaddi; ta doonan maxaafay eessaadan mal77eedda. Shin taani meeddawaappe guyyiyan, ta ulo gidduu cammeedda.

¹¹ Qassikka taana, “Yaraa ubbaa, zariyaa ubbaa, dumma dumma biittaa qaalaanne kaatatuwaabaa neeni timbbitiyaa qanxxennaan haasayanaw bessee” yaageedda.

11

Laa77u Markkatuwaa

¹ Hewaappe guyye, maqqa malatiyaa likkiyaa xam77ay taw imetteedda; taana geeddawe hawaa; “Baade Xoossaa Geeshsha Golliyaanne yarshshiyaasaa likka. Hewan goyinniyaawaantakka payda.

² Shin Geeshsha Gollew kare baggaa agga basha; hewaa likkoppa. Ayissi gooppe, he sa7ay Ayihuda gidenna asaw imetteedda. Ayihuda gidenna asay geeshsha katamaa oytamanne laa77u agenaw yedhdhana.

³ Taani gaabiyaa mayyeedda ta laa77u markkatuwaa kiittana; untunttu itti sha77anne laa77u xeetanne usuppun tammu gallassan Xoossaa kiitaa odana” yaageedda.

⁴ He laa77u markkatuu ha sa7aa Godaa sinthan eqqiyaa xomppiyaa wothiyaa laa77u ballatuwaa.

⁵ Ooninne untuntta qohanaw koyyoope, untunttu doonaappe tamay kesiide untunttu morkketuwaakka dhayissee. Qassi ooninne untuntta qohanaw koyyoope, hewaaddankka hayqqana.

⁶ Untunttu Xoossaa kiitaa odiyaa wodiyaan iray bukkennaadan, saluwaa gorddanaw untunttussi maatay de7ee. Untunttussi haathaa suuthaa kessiyaa maataykka de7ee; qassi untunttu barena koshshiyaa wode, sa7aa dumma dumma boshaan shocanaw untunttussi maatay de7ee.

⁷ Untunttu barenttu markkatethaa wursseeddawaappe guyyiyan, ciimmo ollaappe pude kesiyya do7ay untunttunna olettana. He do7ay untuntta xooniide wodhana.

⁸ Untunttu Goday masqqaliyaa bollan misimaariyan dhishettiide suletteedda katamaa wogga ogiyaan untunttu anhay gisanawaa. He katamay leemisuwana Sodoomaa woy Gibxe geetettiide xeasettee.

⁹ Qassi yaraa ubbaappe, qommuwaa ubbaappe, dumma dumma biittaa qaalaap-penne zariyaa ubbaappe yeedda asay untunttu anhaa heezzu gallassanne baggaa be7ana. Anhay mooggettenna mala, he asay diggana.

¹⁰ Sa7an de7iya asay ha timbitiyaa odiyaa laa77u asatuwa hayquwan nashettana. Asay untunttu hayquwaa ittuu ituwaanna imotaa laamettiide bonchchanawaa; Ayissi gooppe, sa7an de7iya asaa untunttu darissi metootheeddino.

¹¹ Heezzu gallassanne baggappe guyyiyan, de7uwa shemppuwaa Xoossay untunt-tun shemppina, untunttu dendi eqqeeddino. Untuntta be7eedda ubbayiita yashshaa yayyeedda.

¹² Hewaappe guyyiyan, he timbitiyaa odiyaa laa77u asatu saluwaappe, “Haa pude kesite” giya wolqqaama kooshshaa siseeddino. Barenttu morkketuu barentta xeel-lishshin, untunttu shaariyaan geliide, pude saluwaa beeddino.

¹³ He saatiyaan biittay loythi qaaxxina katamaappe tammuntha kushii dhayeedda. Qassi biittaa qaathan laappu sha77a asay hayqqeedda. Atteedda asay loythi kokkori yayyiide, saluwaa Xoossaa gitatethaa sabbeedda.

¹⁴ Laa7entho aayyeero giyawe aadhdheedda. Shin akeekite; heezzenho aayyeero giyawe ellekka yaanawaa.

Laappuntha Malakataa

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, laappuntha kiitanchchaykka bare malakataa punneedda. Saluwan,

“Alamiyaa kawutethay
 ha77i nu Godaassanne
 A Kiristtoosassa;
 qassi medhinaappe medhinaa gakkanaw
 I mooddana”
 yaagiyaa wolqqaama kooshshay sisettedda.

¹⁶ Barenttu oydiyan utteedda laatamanne oyddu cimatu Xoossaa sinthan duge guufanniide, Xoossaw goyinniide hawaadan yaageeddino;

¹⁷ “Ha77i de7iyaawoo,
 kaseppekka de7iyaawoo,
 Godaw,
 Ubbaappe Wolqqaama Xoossaw,
 new wolqqaama wolqqay
 de7iyaa dirawunne
 neeni mooddanaw
 doommeedda diraw,
 nuuni neena galateetto.

¹⁸ Ayihuda gidenna asay hanqqetteedda;
 ne hanqquukka yeedda.

Hayqqeeddawantu
 pirddettiyaa wodii ha77a;
 qassi neeni ne oosanchchatoo,
 nabatoo,
 geeshshatoo,
 ne sunthaw yayyiyaawanttoo,
 dhoqqatoonne laafatoo
 untuntu oosuwaadan
 immiyaa wodiikka ha77a.
 Sa7aa dhayissiyaawanttakka
 neeni dhayissiyaa wodii ha77a”
 yaageeddino.

¹⁹ Saluwan de7iya Xoossaa Geeshsha Golli dooyetteedda; A Geeshsha Golliyan Xoossaa Qaalaa caaquwaa Taabootay beetteedda. Qassi walqqanthay wolqqaameedda; gunthay sisettedda; guugunthay guummeedda; biittay qaaxxeedda; wolqqaama shachchaykka shacceedda.

12

Taani Mishiratto, Na7aanne Dawiyaa Be7aaddi

¹ Hewaappe guyyiyan, saluwan wolqqaama mallay beetteedda. Awaa mayyeedda itti mishiratta, agenaa bolla eqqeeddawunna, tammanne laa77u xoolinttiyaa akililiyaa bare huuphiyan wotheeddawunna hewaan de7aw.

² He mishiratta shahaara; izo yeluwaa oythay, un77ethina waassaaddu.

³ Hara itti wolqqaama mallay saluwan beetteedda. Tammu kaciyaanna de7iyaa laappu huuphiyan akililiyaa wotheedda itti wolqqaama zo7o dawi de7ee.

⁴ He dawi bare dufiiyan heezzenotho kushe xoolinttiyaa saluwaappe dafiide, sa7an oleedda. He dawi yeletti wodhdhosaannakka na7aa maanaw yelana haniyaa mishiratti sinthan eqqeedda.

⁵ Mishiratta attuma na7aa, Ayihuda gidenna asaa ubbaa birataa xam77aan mood-danawaa yelaaddu. Shin na7ay Xoossaakkonne A araataakko, pude ellekka aketteedda.

⁶ Mishiratta itti sha77anne laa77u xeetanne usuppun tammu gallassaw miziidenne ushshiidde wothanaw Xoossay giigissi wotheedda sa7aa bazzuwaa baqataaddu.

⁷ Hewaappe guyyiyan, saluwan olay denddeedda. Mikaa7eeli bare kiitanchchatuwaanna ittippe dawiya oletteedda; dawiikka bare kiitanchchatuwanna gidiide, zaari oletteedda.

⁸ Shin dawi xoonettina dawiyaasinne A kiitanchchatuwaassi saluwan sa7ay dhayeedda.

⁹ Woliqqaama dawi, xalahiyaa kaappuwaa woy Seexaanaa giyaawe, beni shooshshay, alamiyaa ubbaa balethiyaawe oletteedda; I bare kiitanchchatuwanna ittippe duge sa7aw oletteedda.

¹⁰ Hewaappe guyyiyan, taani saluwaappe hawaadan yaagiyaa kooshshaa sisaaddi; “Xoossaa atotethay ha77i yeedda.

Xoossay barew

Kaate gidiyaawadankka

bare wolqqa besseedda;

A Kiristtoosi bare maataa besseedda.

Ayissi gooppe,

qammanne gallassi

Xoossaa sinthan eqqiide,

nu ishaturwaa mootiyaawe

saluwaappe duge oletteedda.

¹¹ Nu ishatur Dorssaa suuthaaninne

barenttu tumu markkatethan

dawiya olettiide xoneeddino.

Qassi untuntu

barenttu shemppuwaa aathi immiyaawoo

qarettibeykkino.

¹² Hewaa diraw,

saluunne saluwaa gidдон de7iyaawanttu,

nashettite.

Shin sa7awunne

abbaw aayyeero!

Ayissi gooppe,

xalahiyaa kaappuu

barew guutha wodii

atteeddawaa eriyaa diraw,

wolqqaama hanqquwan

duge hinttenttukko

wodhdheedda”

yaageedda.

¹³ Qassi dawi barena duge sa7aa oleeddawaa be7eeddawaappe guyyiyan, he attuma na7aa yeledda mishiratto yederssuwaa doommeedda.

¹⁴ Mishiratto shooshshay qohenna mala, heezzu laythanne baggaa maadenne ushaadde iza naagettiyasaa bazzuwaa paallaade baana mala, laa77u wolqqaama argganthaa qefii iziw imetteedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, mishiratto di7uu di77iide afana mala, shooshshay shaafaa haathaa keena haathaa bare doonaappe mishiratti geedduwan gusseedda.

¹⁶ Shin biittay mishiratto maaddeedda; biittay bare doonaa dooyyiide, dawiyaa doonaappe kaseedda haathaa mitti aggeedda.

¹⁷ Dawi mishirattiw darissi hanqqettiide, izi zerethaa Xoossaa azazuwaa naagiyaa ubbatuwaanne Yesuusi qoncciseedda tumu ammanettiyaawantta olanaw,

¹⁸ biide abbaa doonan de7iyaa shafiyaan eqqeedda.

13

Taani Abbaappe Kesiyaa Laa77u Do7atuwaa Be7aaddi

¹ Hewaappe guyyiyan, itti do7ay abbaappe kesishshin, taani be7aaddi. Aw tammu kaciinne laappu huuphii de7ee; A tammu kaciyaa bollan tammu akililii de7ee. A huuphiyankka boriyaa sunthay xaafetti utteedda.

² Taani be7eedda do7ay maahiyaa malatee; A gedi babbanthaa geetettiyaa iita du7aa gediya malatee; A doonay gaammuwaa doona malatee. Dawi bare wolqqa, bare kawutethaa oydiyaanne bare wolqqaama maataa he do7aw immeedda.

³ He do7aa huuphetuwaappe ittuu hayqqeeddawaa malaatiyaawaa taani be7aaddi; shin wodhiyaa maythay paxeedda. Sa7aa asay ubbay maalalettiide, he du7aa geeduwaa kaalleedda.

⁴ Dawi bare maataa do7aw immeedda diraw, asay ubbay dawew goyinneedda. Qassi he asay, "Do7aa malay oonee? Aananna olettanaw ooni danddayii?" yaagiidde, do7aw goyinneedda.

⁵ He do7aw pala yewuwaanne boriyaa haasayiyaa doonay imetteedda. Oytamanne laa77u agenaassi oothana mala, aw maatay imetteedda.

⁶ He do7ay Xoossaa, A sunthaa, I de7iyaasaanne saluwan de7iya ubbatuwaa boriyaa doommeedda.

⁷ He do7ay Xoossaa asatuwaanna olettiide, untuntta xoonana mala, aw maatay imetteedda. Qommuwaa ubbaa, yaraa ubbaa, duma duma biittaa qaalaa ubbaanne zariyaa ubbaa modiyaa maatay aw imetteedda.

⁸ Sa7ay medhettanaappe kase shuketteedda Dorssaa de7uwa maxaafan sunthay xaafettibeenna asay, sa7an de7iyaawe ubbay, he do7aw goynnana.

⁹ Sisiyaa haythay

de7iyaa uray siso.

¹⁰ Omoddettana asay de7ooppe, ooninne omoddettanawaa.

Mashshaan shukettaana asay de7ooppe, ooninne mashshaan shukettanawaa.

Geeshshatuwaa danddayayenne ammanuu hawaan erettanawaa.

Taani Sa7aappe Kesiyaa Do7aa Be7aaddi

¹¹ Hewaappe guyyiyan, hara do7ay sa7aappe kesiyaawaa taani be7aaddi. Dorssa kaciyaa malatiyaa laa77u kacii aw de7ee; shin he do7ay dawiyaadan haasayeedda.

¹² He do7ay koyro do7aa wolqqaama maataa ubbaa A sinthan ootheedda. Sa7ayenne sa7an de7iya asay ubbay A wodhiyaa maythay paxeedda koyro do7aw goynnana mala, he do7ay godatteedda.

¹³ He laa7entho do7ay wolqqaama malaatatuwaa ootheedda; haray atto tamaa saluwaappe asaa ubbaa sintha sa7aa wothana gakkanaw malaatatuwaa ootheedda.

¹⁴ Koyro do7aa sinthan oothanaw, aw imetteedda malaatatuwaan sa7an de7iya asaa ubbaa I baletheedda. Mashshaan maythattooppenne paxa de7iyaa koyro do7aa bonchchoo misiliyaa giigissanaadan, sa7aa asaa ubbaw laa7entho do7ay odeedda.

¹⁵ Qassi koyro do7aa misilii haasayanaadaaninne barew goyinnenna ubbaa wodhanaadan, laa7entho do7ay bare shemppuwaa koyro do7aa misiliyan shemppuwaa gelissanaw azazetteedda.

¹⁶ Asay ubbay woggaynne qeeray, manqqunne durii, womaannuunne ayllii bare ushechcha kushiyan woy bare deemuwan mallaa wothanaadan, he laa7entho do7ay godatteedda.

¹⁷ He do7aa sunthay woy A sunthaa payduu de7iyaa mallay baynna asay ooninne zali77aanawunne shammanaw danddayenna.

¹⁸ Aadhdheedda eratethay hawaan de7ee. Eray de7iyaa ooninne he do7aa payduwaa bilethaa ero; ayissi gooppe, he payduu itti asaa sunthaa. A payduu usuppun xeetanne usuppun tammanne usuppuna.

14

Taani Dorssaanne 144000 Asatuwaa Be7aaddi

¹ Hewaappe guyyiyan, taani be7aaddi. Be7ite, Dorssay Xiyoone Deriyaa bolla eqqeedda. A sunthaynne A Aabbu sunthay deemuwan xaafetteedda, itti xeetanne oytamanne oyddu sha77a asatuu aananna ittippe de7iino.

² Saluwaappe kuntho haathaa gunthanne dadaa gunthaa malatiyaa wolqqaama kooshshaa taani sisaaddi. Qassi taani siseedda kooshshay diithaa diixxiyaawanttu barenttu diithaa diixxina siseetiyyaa kooshshaa malatee.

³ Itti xeetanne oytamanne oyddu sha77a asatuu kawutethaa oydiyaa sinthan, oyddu paxa de7iya medhetatuwaa sinthaaninne cimatuwaa sinthan eqqeeddino. Sa7aappe wozetteedda untuntuppe attin, haray ooninne tamaanaw danddayenna ooratha mazimuriyaa yexxeeddino.

⁴ Hawanttu geeshsha asatuwaa gidiyaa diraw, maccawanttunna gakettiide barena tunissibeykkino. Dorssay * biyaasaa ubbaa untunttu kaalliino. Untunttu Xoos-saassinne Dorssaassi bayra gididanaw, sa7aa asaa gididoppe wozetteeddawantta.

⁵ Untunttu ubbaakka worddoti erikkino; untuntun bayizzuu baawa.

Taani Xoossaa Kiitanchchaa Be7aaddi

⁶ Sa7an de7iya asaa ubbaw, zariyaa ubbaw, qommuwaa ubbaw, dumma dumma biittaa qaalaa ubbaawunne yaraa ubbaw medhinaa wonggalaa mishiraachchuwaa awaajjanaw, bolla saluwan paalliyaa hara kiitanchchaa taani be7aaddi.

⁷ He kiitanchchay bare qaalaa dhoqqu udiide, “Xoossaw yayyite; A bonchchite. Ayissi gooppe, sa7aa asaa I pirddiyaa saati gakkeedda. Saluwaa, sa7aa, abbaanne haathaa pulttuwaa medhdheedda Xoossaw goyinnite” yaageedda.

⁸ Hara laa7entho kiitanchchay, “Wolqqaama Baabiloona kunddaaddu; iza kund-deedda gaasuunneekka asaa zariyaa ubbaa iita oosuwwaa oosissiyaa diraassa” yaagiidde, koyro kiitanchchaa kaalleedda.

⁹ Heezzenotho kiitanchchay bare kooshshaa dhoqqu udiide, hawaadan yaagiidde, koyro laa77u kiitanchchatuwa kaalleedda; “Do7awunne A misilew goyinniyaa ooninne qassi A mallaa bare deemuwan woy bare kushiyan wothiyaa ooninne de7ooppe,

¹⁰ Xoossay bare wolqqaama hanqquwaa burccukkuwan kuntheeddaa hanqquwaa woyiniyaa eessaa I ushana. Hewaa oothedda ubbay geeshsha kiitanchchatuwwa sinthaaninne Dorssaa sinthan, tamaaninne eexxiyaa diiniyan paxa kaa7ettana.

¹¹ Untuntta paxa kaa7iyaa tamaa cuway medhi medhinaw cuwattana. Do7awunne he do7aa misilew goyinniyaa oossinne qassi he do7aa sunthaa malaataanna de7iya oossinne qammanne gallassi shemppuu baawa” yaageedda.

¹² Xoossaw azazettiyaanne Yesuusaw ammanettiya geeshshatuu danddayiyaa dand-dayay hawaana.

¹³ Hewaappe guyyiyan saluwaappe, “Hawaa xaafa; hawaappe sinthaw Godan hayqqiyaawanttu anjjetteddawannta” yaagiyaa kooshshaa taani sisaaddi.

Ayyaanay, “Tuma; untunttu barenttu daaburaappe shemppana; ayissi gooppe, untunttu lo77o kiittaw, Xoossay lo77uwan zaarana” yaagee.

Taani Qoychchaa Wodiyaa Be7aaddi

¹⁴ Qassikka taani be7aaddi. Be7ite, bootha shaarii de7ee. Shaariyaa bollan Asaa Na7aa malatiyaawe utteedda; A huuphiyaan worqqaa akililii, qassi A kushiyan qara baacay de7ee.

¹⁵ Hara kiitanchchay Geeshsha Golliyaappe kesiide, shaariyaa bollan utteeddawoo bare qaalaa dhoqqu udiide, “Qoychchaa saati gakkeedda diraw, ne baacaa yeddaade kathaa qoycaa; ayissi gooppe, sa7aa kathay meleedda” yaageedda.

¹⁶ Shaariyaa bollan utteeddawe, bare baacaa sa7aa yeddiide, sa7aa kathaa cakkeedda.

¹⁷ Qassikka saluwan de7iya Geeshsha Golliyaappe hara kiitanchchay kesseedda; awukka kuussa baacay de7ee.

¹⁸ Tamaw kaappo gideedda hara kiitanchchay yarshshiyaasaappe kesiide, kuussa baacay de7iyaa kiitanchchaw bare qaalaa dhoqqu udiide, “Woyiniyaa ayfi teereedda diraw, ne kuussa baacaa yeddaade, sa7an de7iya woyiniyaa turaappe hondodda ayfiyaa qanxxa!” yaageedda.

¹⁹ He kiitanchchay bare baacaa sa7aa yeddiide, sa7an de7iya woyiniyaappe hondodda ayfiyaa qanxxeedda; Xoossaa wolqqaama hanqquwaa he woyiniyaa gumi77iyaa ollaan yeggeedda.

²⁰ Katamaappe gaxaan de7iya woyiniyaa ayfiyaa gumi77iyaa ollaan woyiniyaa ayfi gumi77ettee. Suuthay kesiide, he woyiniyaa gumi77iyaa ollaappe heezzu xetu kiilo miitiriya keenaa haakkiide, paraw puuluwaa gakkiiyawaa keenaa dhoqqu giide elleedda.

15

Taani Burccukkuwaa Abbaa Bee7aaddi

¹ Taani saluwan hara wolqqaamanne maalalissiyaa mallaa be7aaddi. Xoossaa hanqquu untunttu bollan polettiyaa diraw, wurssetha laappu boshaanna de7iya laappu kiitanchchatuu de7iino.

² Qassikka taani burccukkuwaa abbaa malatiyaawaa tamaanna walaketteeddawaa be7aaddi. Qassi do7aa, A misiliyaanne A sunthaa payduwaa xoneeddaawantta be7aaddi. Xoossay untuntussi immeedda diithatuwaa oyqqiide, burccukkuwaa malatiyaa abbaa matan untunttu eqgeeddino.

³ Untunttu, Xoossaa oosanchchaa Muse mazimuriyaanne Dorssaa mazimuriyaa hawaadan yexxeeddino.

“Godaw,
 Ubbaappe Wolqqaama Xoossaw,
 ne kiitay gitanne maalalissiyaawaa.
 Asa zariyaa ubbaa Kaatew,
 ne ogii xilluwaanne tumuwaa.

⁴ Godaw, new yayyennawenne
 ne sunthaa bonchchennawe oonee?
 Ayissi gooppe, geeshshay ne xalalaa.
 Asa zariyaa ubbay yiide,

ne sinthan goyinnana;
ayissi gooppe, ne xillo kiitay
ubbaw qonceedda”
yaagiide yexxiino.

Laappu Boshaanna De7iyaa Laappu Kiitanchchatuwaa

⁵ Hewaappe guyyiyan, taani saluwan de7iya Geeshsha Golli dooyettowaa hewekka markkatethaa dunkkaaniyaa be7aaddi.

⁶ Laappu boshaanna de7iya laappu kiitanchchatuu Geeshsha Golliyaappe keseed-dino. Unttuntu phooliide booxxiya laynuwaa mayuwaa mayyeeddino; barenttu tiraa worqqa danccuwan yuushshi aathiide qachcheeddino.

⁷ De7uuwan de7iya oyddu medhetatuwaappe ittuu, medhi medhinaw gakkanaw de7iyaa Xoossaa hanqquu kumeedda laappu worqqa keretuwaa laappu kiitanchcha-too immeedda.

⁸ Xoossaa bonchchuwaappenne A wolqqaappe yeedda cuway Geeshsha Golliya kumeedda. Laappu kiitanchchatuu aheedda laappu boshatuu polettana gakkanaw, Geeshsha Golliya ooninne gelanaw danddayibeenna.

16

Xoossaa Hanqquu Kumeedda Keretuwaa

¹ Hewaappe guyyiyan, laappu kiitanchchatoo, “Biide Xoossaa hanqquwaa laappu keriyaappe sa7an gussite” yaagiide, Geeshsha Golliyaappe haasaiyaa wolqqaama kooshshaa taani sisaaddi.

² Koyro kiitanchchay biide, bare keriyaa de7iyaawaa sa7an gussina, do7aa mallay de7iyaawanttu bollanne he do7aa misilew goyinniyaawantu bolla loythi sakkiyaa maythaa keseedda.

³ Laa7entho kiitanchchay bare keriyaa de7iyaawaa abbaan gussina abbaa haathay hayqqeedda asaa suuthaa malateedda. Qassi abbaan de7iya medhetaa ubbaykka hayqqi aggeedda.

⁴ Heezzenho kiitanchchay bare keriyaa de7iyaawaa shaafatuuwaaninne pultatatuwan gussina untunttu suuthaa gideeddino.

⁵ Haathaw aawottiya kiitanchchay hawaadan yaagiyaawaa, taani sisaaddi;

“Kasekka ha77ikka
de7iyaa Godaw,

Geeshshaw,
ha pirdaa pirddeedda diraw,
neeni xilluwaa.

⁶ Unttuntu geeshshatuwaa suuthaanne

nabatuwaa suuthaa
gusseedda diraw,
neeni untuntta ushshanaw
suuthaa untunttoo immaadda.

Unttuntu barenttoo
bessiyaawaa akkeeddino”
yaageedda.

⁷ Yarshshuwaa yarshshiyaasaappe,

“Godaw,
Ubbaappe Wolqqaama Xoossaw,
ne pirdday tumuwaanne xilluwaa!”
yaagiyaa kooshshaa taani sissaadi.

⁸ Oyddentho kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa awayfiyaa bollan gussina bare tamaa seelaan asaa guuddanaw, awayfew maatay imetteedda.

⁹ Asay wolqqaama seelaan guudettiide ha boshatuwaa bollan maatay de7iyaa Xoos-saa sunthaa boreedda. Shin bare nagaraappe simmibeennanne Xoosaa gitatethaakka bonchchibeenna.

¹⁰ Ichcheshentho kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa do7aa kawutethaa oydiyaa bolla gussina, he do7aa kawutethay dhumeedda. Asay bare seelaa diraw, bare in-xxarssaa sa77eedda.

¹¹ Qassi asay bare seelaa dirawunne bare maythaa diraw saluwaa Xoosaa she-qqeedda. Shin bare ootheedda nagaraappe simmibeenna.

¹² Usuppuntha kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa wogga Efiraaxeesa geetettiyyaa shaafan gussina away doliyaa baggappe yaana kaatatuwassii ogii giiganaadan, haathay meleedda.

¹³ Hewaappe guyyiyan, taani sheedhdhiyaa malatiyaa heezzu tuna ayyaanatu dawiyaa doonaappe, du7aa doonaappenne wordduwaa timbitiyaa odiyaawaa doon-aappe kesishshin be7aaddi.

¹⁴ Unttuntu mallatuwaa oothiyaa xalahatuwaa ayyaanatuwa. He heezzu iita ayyaanatuu Ubbaappe Wolqqaama Xoosaa wolqqaama gallasan, sa7aa kaatatuwaa ubbaa olaw shiishshanaw baana.

¹⁵ “Be7a, taani kayisuwaadan yaana. Asaa sinthan kallo hamettiide yeellatenna mala, gemi77ishennan bare mayuwaa mayyiide naagiyaa uray anjjetteddawaa!” yaageedda.

¹⁶ He iita ayyaanatuu kaatetuwa Ibraayisxxe qaalaan Arimaagedoona * geetettiyyaa sa7aa shiishsheeddino.

¹⁷ Laappuntha kiitanchchay bare keriyān de7iyaawaa carckkuwan gussina, Geeshsha Golliyan de7iya araataappe, “Poletteedda” yaagiyaa wolqqaama kooshshay yeedda.

¹⁸ Hewaappe guyyiyan, walqqanthay wolqqaameedda; gunthay sisettedda; gu-ugunthaykka guummedda. Qassi biittay pala qaathaa qaaxxeedda. Asay sa7an medhettoodeppekka biittay hewaa mala qaathaa qaaxxi erenna; hewe ubbaappe aadhdheedda qaathaa.

¹⁹ Woliqqaama katamay heezzu kesiide za77eedda. Biittaa ubbaan de7iya kata-matuu dhayeeddino. Xoosay wolqqaama Baabiloono qoppiide, bare iita han-qquwaa woyiniyaa eessay kumeedda burccukkuwaappe woyiniyaa eessaa Baabiloono ushsheedda.

²⁰ Abbaan doodetteedda biittay ubbay dhayeedda; deriikka beettibeenna.

²¹ Asaa bolla oytamu kiilo keenaa deexiya wolqqaama shachchay saluwaappe wod-hdheedda. Asay he shachchaa boshaa diraw, Xoosaa boreedda; ayissi gooppe, boshay daro wolqqaama.

17

Baabiloone Bolla Yaana Muraa

¹ Hewaappe guyyiyan, laappu keretuu de7iyaa laappu kiitanchchatuwappe ittuu taakko yiide, taana hawaadan yaageedda; “Haa ya; daro shaafatuwaa gaxaan de7iya woshummiyaa, wolqqaama katamatta, waana murettanentto, taani neena bessana.

² Sa7an de7iya kaatatu izinna woshummeeddino; sa7an de7iya asaykka izi woyiniyaa eessaa ushi mathottiide izinna woshummeedda” yaageedda.

16:10 Kes 10:21 **16:12** Isa 11:15 * **16:16** *Arimaagedoona*: Ha qaalaw koyrotti de7iyaa Ibraayisxxiyaa medhetay, “Har-Maagido” yaagiyaawaa gidide, “Har-Maagido” giyaawoo de7iyaa bilethay, “Meegido-Zooziyaa” yaagiyaawaa. Hawaa guussay beni wodiyaan asay cora olaa oletteedda sa7aa guussaa. **16:16** 2Ka 23:29; Zak 12:11 **16:19** Isa 51:17 **16:21** Kes 9:23; Sax 11:19 **17:2** Isa 23:17; Erm 51:7

³ He kiitanchchay taana Ayyaanan bazzuwaa afeedda. Hewan taani itti mishiratto boriyaa sunthay bollaa ubbaan xaafetti utteedda zo7o do7aa toggeeddawunno be7aaddi; he do7aw laappu huuphiyan tammu kacii de7ee.

⁴ He mishiratta teera ochchaa malatiyaa mayuwanne zo7o mayuwaa mayyaaddu; iza qassi worqqaan, bonchcho shuchchaaninne inqquwaa geetettiyaa al77o shuchchan alleeqqaaddu. Iza woshummiyaa tunabayenne sheneyiyaabay kumeedda worqqaan burccukkuwaa bare kushiyan oyqqaaddu.

⁵ Izi deemuwan xuura yewuwaa bilethay de7iyaa sunthay,

“Woliqqaama Baabiloono;
Sa7aan De7iyaa
Woshummiyaawanttoonne
Sa7aan De7iyaa
Sheneyiyaabaw Aatto”

yaagiyaawe xaafetti utteedda.

⁶ Qassi he mishiratta geeshshatuwaa suuthaanne Yesuusaw markkattishshin wodheed-dawanttu suuthaa ushaade mathotteeddawunno taani be7aade malalettaaddi.

⁷ Kiitanchchay taana, “Neeni ayissi hawaadan maalalettaaddii? Taani new mishiratti xuura yewuwanne iza tookkeedda laappu huuphiyan tammu kacii de7iyaa du7aa xuura yewuwaa odana.

⁸ Neeni be7eedda do7ay kase de7ee; shin ha77i baawa. He do7ay ciimmo ollaappe elle kesiide, bashshaw baanawaa. Alamii medhettoodeppe doommiide, de7uwa maxaafan untunttu sunthay xaafettibeenna sa7an de7iya asay do7aa be7iide malalettana. Ayissi gooppe, I kase de7ee; ha77i baawa; shin sinthappe yaanawaa.

⁹ “Hawe aadhdheedda eratethanne akeeka koyyee. Laappu huuphii mishiratta uttiyaa laappu deretuwaa; hewanttu qassi laappu kaatatuwaa.

¹⁰ Unttuntuppe ichcheshu kaatatu kunddeeddino. Ittuu ha77i gakkanaassikka mooddee; yokko kaatii yibeenna. I yiide, guutha wodiya takkanaw bessee.

¹¹ Kase de7eedda do7ay, ha77i baynnawe, I bare huuphew hosppuntha du7aa. I laappu do7atuwaappe ittuwaa; I dhayanaw bee.

¹² “Neeni be7eedda tammu kacetuu mooddanaw doommibeenna tammu kaatetuwa. Shin untunttu do7anna ittippe itti saatw kaatetuwan mooddanaw untuntussi maatay imettana.

¹³ Unttuntussi ubbaw itti qofay de7ee; untunttu barenttu wolqqaanne barenttu maataa do7aw immana.

¹⁴ Unttunttu Dorssaanna olettana; shin dorssayenne dorssaanna de7iyaawanttu, I xeegeeddawanttunne dooreeddawanttu, A kaalliyaa ammanetteeddawanttu, he kaatetuwa xoonana; ayissi gooppe, I godatuwaa Godaanne kaatetuwa Kaatiyaa” yaageedda.

¹⁵ Kiitanchchay qassikka taana hawaadan yaageedda; “Caaratta utteedda he neeni be7eedda haathay yartuwaa, cora asaa, asaa zaretuwanne dumma dumma biittaa qaalaa.

¹⁶ Qassi neeni be7eedda tammu kaciinne do7ay woshummewunno ixnanawantta. Unttunttu iziw de7iya ubbabaa akkidiggana. Qassi izo kallo ashshanne izi ashuwaa midiggana; yaatiide untunttu izo taman guuddana.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossaa qalay tumattana gakkanaw, untunttu qofay ittuwa gidanaadan, untunttu barenttu mooddiyaa wolqqa do7aw immanaadaaninne Xoossay qoppeddaawaa untunttu oothanaadan, untunttu wozanaan Xoossay amuwaa wotheedda.

18 “He neeni be7eedda mishiratta sa7aa kaatetuwa mooddiyaa wolqqaama kata-matto” yaageedda.

18

Baabilooni Kunddethaa

¹ Hewaappe guyyiyan, wolqqaama maatay de7iyaa hara kiitanchchay saluwaappe wodhdhishiina, taani be7aaddi. He kiitanchchaa bonchchuu sa7aa poo7isseedda.

² He kiitanchchay bare kooshshaa dhoqqu udiide,
“Iza kunddaaddu!

Wolqqaama Baabilooni kunddaaddu!
Baabilooni xalahatuu aqiyaasaa gidaaddu;
iita ayyaanatuu ubbatuunne
ixettiyyaa iita kafatuu ubbatuu
iini de7iino.

³ Ayissi gooppe,
asaa zariyaa ubbaa
bare mathoyiyaa woyiniyaa eessaa
ushshina
izinna woshummeeddino.
Qaykka sa7aa kaatatuu
izinna woshummeeddino.
Izi ishalo wolqqa gaasuwan
sa7an de7iya
zali77anchchatuu duretteeddino”
yaageedda.

⁴ Hewaappe guyyiyan,
taani saluwaappe
hawaadan yaagiyaa
hara kooshshaa sisaaddi;
“Ta asaw, iippe kesite!
Izi nagaraa izinna koxxoppite!
Izi muraa gishettoppite.

⁵ Ayissi gooppe,
izi nagaray
saluwaa gakkanaw dooretti utteedda.
Xoossay izi iita bayizzuwa
hassayeedda.

⁶ Iza immeeddawaa keenaa zaariide,
iziw immite.
Iza ootheeddawoo
laa77u kushiyyaa
iziw qanxxite.
Iza hinttenttussi giigisseedda ushshaappe
laa77u kushiyyaa ushshaa
izi burccukkuwaa kunthite.

⁷ Iza bonchchetteeddawaanne
ishaleeddawaa keenaa
izo tuggayitenne kayyoyite.

Iza bare wozanaan,
‘Taani kaatattiidan uttay;
taani asinay bayinna maccawunno gidikke;

qassi ubbaakka kayyottikke'
yaagaw.

⁸ Hewaa diraw,
izi boshaa ubbay

harggii, kayyuunne koshay
izo itti gallassi oyqqana.

Qassi iza taman guudettana;
ayissi gooppe,
izi bolla pirddiyaa
Godaa Xoossay Wolqqaama”
yaageedda.

⁹ Sa7aa kaatuu, izina woshummiidde ishaleeddawanttu he katamatta guudettina,
kesiyaa cuwaa be7eedda wode, katamattiw untunttu waassananne yeekkana.

¹⁰ Untunttu he katamatti ugaw yayyeedda diraw, haakki eqqiide, “Ha wolqqaama
katamattee! Wolqqaama katamattee! Baabiloonee, new aayyeero! Neeni ay mala
tuggattaniishsha. Neeni itti saatiyaa gidдон ne pirddaa akkaadda” yaagana.

¹¹ Untunttu markkabiyyaa caanaa hawaappe sinthanaw shammiyaabay bayinna di-
raw, sa7an de7iya zali77anchchatuu he katamattiw waassananne kayyottana.

¹² Untunttu worqqaa, biraa, bonchcho shuchchaa, inqquwaa geetettiyyaa al77o
shuchchaa, teera oochcha malatiyaa mayuwaa, suufiyaa mala mayuwaa, hariya geetet-
tiyaa mayuwaa, zo7o mayuwaa, ubba qommo sawiyaa mithaa, ubba qommuwan
ootheedda danggarssaa achchaa, al77o mithaappe medhetteddabaa, nahaasiyaa, bi-
rataa, ibineberediyyaa geetettiyyaa shuchchaa,

¹³ qarafaa, qimaamiyaa, ixaanaa, shittuwaa, sawiyaa ixaanaa dhiilliyaa, woyiniyaa
eessaa, wogaraa zaytiyaa, liiqeedda dhiilliyaa, zarggaa, miizzaa, dorssaa, paraanne
paray goochchiyaa gaariyaa, untunttu aylletuwanne haray atto asaa shemppuunne
shammiyaabaykka baawa.

¹⁴ Zali77anchchatuu mishirattiw,
“Neeni amotteedda

lo77obay ubbay neeppe halidiggeedda.

Ne de7uunne

alleeqqettiyaabay ubbay dhayidiggeedda.

Neeni laa7entho

untuntta ubbaakka demmakka”

yaageeddino.

¹⁵ He katamattin zali77iide duretteedda zali77anchchatuu izi ugaw yayyiide, iippe
haakkiide eqqana. Untunttu yeekkananne kayyottana.

¹⁶ Qassi,

“Suufiyaa geetettiyyaa

kiriyan dadetteedda mayuwaa,

teera ochchaa malatiyaa

mayuwanne zo7o mayuwaa mayyaade,

worqqaa alleeqquwan,

bonchcho shuchchaaninne

inqquwaa geetettiyyaa

al77o shuchchan alleeqqeedda,

he wolqqaama katamattiw aayyeero!

¹⁷ Hawaa keena

wolqqaama maxuu ubbay

itti saatiyaa gidдон

dippi gi dhayi aggeedda”
yaageeddino.

Markkabiya laaggiyaa ubbatuu, markkabiyan biya ubbatuu, markkabiyan oothiyaa ubbatuunne abbaan oothi go77ettiyaa ubbatuu haakki eqqeeddino.

¹⁸ He katamatta guudettina kesiyaa cuwaa be7eedda wode barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Ha wolqqaama katamatto malatiyaa katamay ubbaakka baawa” yaageeddino.

¹⁹ Unttuntu barenttu huuphiyaan baana qoliide, waasseeddinonne kayyotteeddino; “Abbaan markkabetuu de7iyaa ubbaa

bare maxuwan dureyeedda
wolqqaama katamattiw aayyeero!

Qassi iziw de7iyaabay ubbay
itti saatiyaa gidдон
dhayi ageedda.

²⁰ He katamatta dhayeedda diraw,
saloo, nashetta!

Geeshshatoo, Yesuusi kiitteeddawanttoo,
nabattoo, nashettite!

Ayissi gooppe,
iza hinttentta ootheeddawaa
diraw Xoossay izo pirddeedda” yaageedda.

²¹ Hewaappe guyyiyan,
wolqqaama kiitanchchay
woxaa malatiyaa wolqqaama shuchchaa
denthii abbaan oliide hawaadan yaageedda;

“Wolqqaama katamatta
Baabiloonaa sugina,

hawaadan kunddana;
iza hachcheppe sinthaw

ubbaakka beettukku.

²² Diithaa diixxiyaawanttunne
mazimuriyaa yexxiyaawanttu,
suusulliyaanne malakataa punniyaawanttu

kooshshay hawaappe hini baggan
ne gidдон ubbakka siseettenna.

Kushiya hiilla eriyaa ooninne
laa7etho ubbakka de7enna.

Woxaa kooshshaykka
hawaappe sinthaw ne gidдон siseettenna.

²³ Xomppiyaa poo7uukka
laa7ethuwa ne gidдон poo7enna.

Akkiyawaa kooshshayanne
gelewunni kooshshay
sinthaw ne gidдон siseettenna.

Ne zali77anchchatuu sa7aa
ubbaan eretteedda wolqqaamatuwaa.

Ne bitiyaawan asaa zariyaa ubbay
cimetteedda.

²⁴ Nabatuwaa suuthay,

geeshshatuwaa suuthaynne
 sa7an hayqqeedda ubbatuwaa suuthay
 izin beetteedda diraw,
 Baabiloona
 murettaaddu”
 yaageedda.

19

¹ Hewaappe guyyiyan, saluwan cora asaa kooshshaadan kooshummiyaa wolqqaama kooshshay hawaadan yaagiyaawaa taani sisaaddi;
 “Xoossaa galatay gakko.

Atotethay,
 bonchchuunne wolqqay
 nu Xoossaassa.

² A pirdday
 tumuwaanne xilluwa.
 Caarataade sa7aa tunisseedda
 wolqqaama caaratto
 Xoossay pirddeedda;
 Xoossaa oosanchchatuwaa
 iza wodheedda diraw,
 Xoossay izo mureedda”
 yaageedda.

³ Asay laa7enthuwa bare koshshaa dhoqqu udiide,
 “Xoossaa galatay gakko.
 He katamatta medhi medhinaw cuwattana”
 yaageeddino.

⁴ Laatamanne oyddu cimatuunne shemppuwaanna de7iya oyddu medhetatuu kawutethaa oydiyan utteedda Xoossaw guufanniide, “Amen77i. Xoossaa galatay gakko” yaagiide goyinneeddino.

Dorssaa Bullachchaw Xeesiyaa Xeessaa

⁵ Hewaappe guyyiyan,
 “Xoossaa ayllatuu ubbay,
 Xoossaw yayyiya guuthay,
 daruu ubbay nu Xoossaa
 galatite”

yaagiya kooshshay kawutethaa oydiyaappe keseedda.

⁶ Hewaappe guyyiyan, cora asaadan kooshummiyaa, wolqqaama shaafaadan gummiyaa, wolqqaama guugunthaadan guugummiyaa kooshshaa taani sisaaddi. He kooshshay,
 “Xoossaa galatay gakko.

Ayissi gooppe,
 nu Goday,
 Ubbaappe Wolqqaama Xoossay
 kawuteedda.

⁷ Dorssaa bullachchaw
 gallasay gakkeedda dirawunne
 gelewunnakka bullachchaw
 barena giigisseedda diraw,
 nuuni pashikkoyttenne nashettoytte;

qassi Dorssaa bonchchoypte.

⁸ Gelewunniw mayyanaw

suufiyaa geetettiyaa

kiriyan dadetteedda

phooliyaa bootha mayuu imetteedda.

Suufiyaa geetettiyaa

kiriyan dadetteedda mayuu

geeshshatuwaa

xillo oosuwaa”

yaagiyaawaa, taani sisaaddi.

⁹ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay taana, “ ‘Dorssaa bullachchaw xeesetteed-dawanttu anjjetteddawannta’ yaagaade xaafa” yaageedda. He kiitanchchay qassikka taana, “Hawe Xoossaa tumu qaalaa” yaageedda.

¹⁰ Hewaappe guyye taani aw goyinnanaw A gediyan kunddaaddi. Shin I taana, “Hewaa oothoppa. Taani ne malanne Yesuusi untuntussi qonccisseedda tumatethaa oyqqeedda ne ishaturwaa ubbaa mala ayliiyaa. Xoossaw goyinna. Ayissi gooppe, Yesuusi qonccisseedda tumatethay timbitiyaa odiyaawoo denthethiyaawaa” yaageedda.

Bootha Paraa Toggeeddawaa

¹¹ Yaatina, saluu dooyetteeddaawaa taani be7aaddi. Hewan bootha paray de7ee; he paraa toggeeddaawe ammanettiyaawaanne tumanchchaa giide xeesettee. Toggeed-dawe xillotethaan pirddeenne bare olaakka olettee.

¹² A ayfi tamaa lacuwaa malatee; qassi I bare huuphiyaan daro akililiyaa wotheedda. A bolla xaafetti utteedda sunthay de7ee; shin he sunthay ayenttonne aappe attin, ooninne erenna.

¹³ I mayyeedda mayuu suuthan naaqqi kesseeddawaa. A sunthaykka Xoossaa Qaalaa.

¹⁴ Saluwaa wottaaddaratuu bootha geeshsha suufiyaa geetettiyaa kiriyan dadetteedda mayuwaa mayyiide, bootha paratuwaa toggiide, A geeduwaa kaalliino.

¹⁵ Asaa zerethaa I dhayissiyaa kuussa mashshay A doonaappe kesee. Birataa xam77aan asaa I mooddana. Ubbaappe Wolqqaama Xoossay bare hanqquwaa woyiniyaa eessay gumi77ettiyaasan, gumi77iide bessana.

¹⁶ A mayuwaa bollanne A wodiriyaa bolla, “Kaatatuwaa Kaatiyaanne godatuwaa Godaa” yaagiya sunthay xaafetti utteedda.

¹⁷ Hewaappe guyyiyan, taani itti kiitanchchay awaan eqqeeddaawa be7aaddi. He kiitanchchay saluwan dhoqqiide paalliyaa kafuwaa ubbatoo bare kooshshaa dhoqqu udiide, “Haa yiite. Xoossaa kawuwaassi ittisa7a shiiqite.

¹⁸ Yiide kaatatuwaa ashuwaa, shaalaqatuwaa ashuwaakka wottaaddaratuwaa ashuwaa miite; paratuwaa ashuwaakka paratuwaa toggeeddawanttu ashuwaakka miite; qassi asaa ubbaa ashuwaa ayliyaawaanne womaannuwaa, dhoqqaawaanne hokaawaa miite” yaageedda.

¹⁹ Paraa toggeeddaawaannanne A wotaaddaratuuwanna olettanaw, do7ayenne sa7aa kaatatu qassi untunttu wottaaddaratuu itti sa7aa shiiqi utteeddawantta taani be7aaddi.

²⁰ He do7ay A sinthaan malaataa ootheedda worddo nabiyaanna ittippe oyqgetteedda. Do7aa mallay de7iyaawanttanne do7aa misilew goyinneeddawaantta I baletheed-dawe he oothiyaa malaatatuwaana. Do7ayenne wordduwaa timbbitiyaa odiyaawe laa77atuukka diiniyaan eexxiyaa tamaa abbaan paxa yegetteeddino.

²¹ Unttuntu wottaaddaratuu paraa toggeeddaawaa doonaappe kesiya mashshaan hayqqeeddino. Kafatuu ubbatuu unttuntu ashuwaappe barenttoo danddayeeddawaa keenaa meeddino.

20

Sha77a Laythaa Kawutethaa

¹ Ciimmo ollaa qulppiyaanne wolqqaama santhalataa bare kushiyan oyqqeedda itti kiitanchchay saluwaappe yiyaawaa taani be7aaddi.

² Kiitanchchay dawiya, he beni shooshshaa, xalahiyaa kaappuwaa woy Seexaanaa giyaawaa oyqedda; yaatiide sha77a laythaw qachcheedda.

³ Kiitanchchay ciimmo ollaan A yeggiide, sha77a laythay wuranaw, asaa zerethaa laa7ethuwa balettenna mala, he ciimmo ollaa qulppi gorddiide attameedda. Hewaappe guyyiyan, dawi amareedda wodiya biletanaw bessee.

⁴ Hewaappe guyyiyan, taani araataatuwaanne untuntun utteeddawantta be7aaddi; untuntussi pirddiyaa maatay imetteedda. Yesuusi qonccisseedda tumaanne Xoossaa qaalaa awaajjeedda diraw, barenttu qoodhiyaa qanxxetteedda asaa shemppuwaakka taani be7aaddi. Unttuntu do7aw woy do7aa misilew goyinnibeykkino. Unttuntu do7aa mallaa barenttu deemwaan woy barenttu kushiyan wothibeeykkino. Unttuntu hayquwaappe denddiide, Kiristtoosaanna ittippe kaatetuwan sha77a laythaw mooddeeddino.

⁵ Hayqqeeddawatuppe coratuu sha77a laythay wurana gakkanaw, hayquwaappe denddibeykkino. Hewe koyro dendduwaa.

⁶ Koyro dendduwan denddeeddawanttu anjjetteddawatanne Xoossaa asatuwaa. Unttuntu bolla laa7entho hayqoo wolqqay baawa. Unttuntu Xoossaassinne Kiristtoosassi qeesatuwaa gidana; unttuntu aananna ittippe sha77a laythaw mooddana.

Seexaanay Xoonetteedda

⁷ Sha77a laythay wureeddawaappe guyyiyan, Seexaanay qashuwaappe biletana.

⁸ I Sa7an ubbasan de7iya asaa zerethaa balethanaw kessana; hewe Googanne Maa-googa geetettiyaawaa. Seexaanay abbaa shafiyaa keena zerethaa olaw shiishshana.

⁹ He zaretuu biittaa ubbaa mayyiide geeshshatuwaa heeraanne Xoossay siiqiyaa katamatto yuuyyi aadhdhi eqqeeddino. Shin tamay saluwaappe wodhdhiide, unttunta meedda.

¹⁰ Do7ayenne worddo nabii yegetteedda eexxiyaa diiniyaa tamaa abbaan xalahiyaa kaappuu, asaa zerethaa baletheeddawe, yegetteedda. Unttuntu qammanne gallassi medhi medhinaw paxa kaa7ettana.

Wurssetha Pirddaa

¹¹ Hewaappe guyyiyan, taani wolqqaama bootha araataanne he araataan utteeddawaa be7aaddi. Sa7ayenne saluu A sinthappe baqateeddino; laa7entho beet-tibeykkino.

¹² Hayqqeeddawatuu, dhooqqu giyaawanttunne guthatuu araataa sinthan eqqeeddaawantta taani be7aaddi. Maxaafatuu dooyetteeddino; hara maxaafay, de7uwa maxaafaykka dooyetteedda. Hayqqeeddawatuu barenttu oosuwaadan, maxaafatuwan xaafetti utteeddawaadankka pirddetteeddino.

¹³ Abbay bare gidon de7iya hayqqeeddaawantta immeedda; hayquunne Si7oolii barenttu gidon de7iya hayqqeeddawatuu immeeddino. Ubbaykka barenttu oosuwaadan pirddetteeddino.

¹⁴ Hewaappe guyyiyan, hayquunne Si7oolii tamaa abbaan yegetteeddino. He tamaa abbay laa7etho hayquwaa.

¹⁵ De7uwa maxaafan bare sunthay xaafettibeenna asay ooninne tamaa abban yegetteedda.

21

Ooratha Saluwaanne Ooratha Sa7aa

¹ Hewaappe guyyiyan, taani ooratha saluwaanne ooratha sa7aa be7aaddi. Koyro saluunne koyro sa7ay dhayeedda. Abbaykka dhayeedda.

² Geeshsha katamatta ooratha Yeerusalaame, bare asinaw mayyaade giigeedda geliyaa wodoro naattiidan, giiga utteeddawunna saluwaappe Xoossaa matappe duge wodhdhewunno taani be7aaddi.

³ Woliqqaama kooshshay araataappe hawaadan yaagiidde, haasayishshin, taani sisaaddi; “Xoossaa gollii asaanna de7ee; Xoossay asaanna ittippe de7ana. Unttuntu A asaa gidana; Xoossay bare huuphew untuntunna de7ana. I unttuntu Xoossaa gidana.

⁴ Xoossay unttuntu ayfiya afutha ubbaa quccana. Hawaappe sinthanaw hayquunne kayyuu woy waasunne sakuu baawa. Ayissi gooppe, eccabay dhayeedda” yaageedda.

⁵ Araatan utteeddawe, “Taani ubbabaa ooraxxissay” yaageedda. Qassikka gujjiide taana, “Taani haasayiyaawe ammanettiyaawaanne tuma gidiyaa diraw xaafa” yaageedda.

⁶ Qassikka taana hawaadan yaageedda; “Poletteedda. Taani Alfaanne Omeegaa; Doomethaanne Poluwaa. Saametteedda oonanne Taani de7uwaa haathaa pultuwaappe coo ushshana.

⁷ Xooniyaa uray ooninne hawaa ubbaa laattana. Taani aw Xoossaa gidana; ikka ta na7aa gidana.

⁸ Shin yayyiyaawanttu, ammanennawanttu, tunatuu, shemppuwaa wodhiyaawanttu, woshummiyaawanttu, bitiyaawanttu, eeqaassi goyinniyaawanttunne worddotiyaawanttu ubbay de7iyaa sa7ay tamayenne eexxiyaa diinii eexxiyaa abbaa gidanawaa. Hewe laa7entho hayquwaa” yaageedda.

Ooratha Yeerusalaamo

⁹ Laappu wurssetha boshatuu kumeedda laappu keretuwa oyoqqeedda laappu kiitanchchatuwappe ittuu taakko yiide taana, “Haa ya. Taani neena gelewunno Dorssaa machchatto bessana” yaageedda.

¹⁰ Kiitanchchay taana daro dhoqqa deriyaa huuphiya Ayyaanan kessiide geeshsha katamatta, Yerusalaama saluwaappe Xoossaa matappe duge wodhdhewunno taana besseedda.

¹¹ He katamatta Xoossaa bonchchuwan poo7aw. He katamatti poo7uu yasphphiidiyaa geetettiyyaa al77o shuchchaa mala; birilliyadan phoolaw.

¹² He katamattiw tammanne laa77u penggetuunne he penggetuwaan tammanne laa77u kiitanchchatuu naagiyaa wolqqaama adussa dirssay de7ee. Penggetuwaan tammanne laa77u Israa7eeliyaa zaretuwaa sunthay xaafetti utteedda.

¹³ Away doliyaa bagganna heezzu penggetuu de7iino. Qassi hirkki bagganna heezzu penggetuunne huuphissa bagganna heezzu penggetuu de7iino. Away wulliyaa baggaannakka heezzu penggetuu de7iino.

¹⁴ Katamatti dirssay Dorssay kiitteedda tammanne laa77atuwaa sunthay xaafetteedda tammanne laa77u shuchchatuwaa bolla gimbbetteedda.

¹⁵ Taananna haasayeedda kiitanchchaw katamatto, izi penggetuwaanne izi dirssaa likkiyaa worqqa gati may de7ee.

¹⁶ Katamattiw oyddu gaxay de7ee; katamati geesayne gomppay itti mala. Kiitanchchay katamatto bare gatiman likkeedda. Katamatta laa77u sha77anne laa77u xeetu kiilo miitiriyaa gidaaddu; katamatti geesay, gomppayne dhoqqatethay itti mala.

¹⁷ Kiitanchchay qassi dirssaakka likkeedda. Asaa kushiyan itti xeetanne oytamanne oyddu wadha gideedda. Hewe ooninne likkiyaa ogiyaan kiitanchchay likkinaada.

¹⁸ Katamatti dirssay yaspheidiyaa geetettiyaa shuchchan diretteedda. Katamatta birilliyadan phooliyaa geeshsha worqqaan medhettaaddu.

¹⁹ Katamatti dirssaw hiixetteedda shuchchay bonchchetteedda shuchchaa ubbaan alleeqgetteedda; koyro hiixetteedda shuchchay yaspheidiyaa; laa7enthuu samp-piriyaa; heezenthuu kelqqedooniyaa; oyddenthuu baluuriyaa;

²⁰ ichcheshenthuu sarddonkkisa; usuppunthuu sarddiyoona; laappunthuu kirist-tilooba; hosppunthuu biralli; uddupunthuu toophaaziyoonyaa; tammunthuu kirisphephiraasiisa; tammanne ittenthuu yaakinttiyaa; tammanne laa7enthuu ametesxi-noosiyaa.

²¹ Tammanne laa77u penggetuu tammanne laa77u inqquwaa geetettiyaa al77o shuchchaa; itti itti penggi itti inqquwan oosetteedda. Katamatti ogii birilliya mala geeshsha worqqa.

²² Goday, Ubbaappe Wolqqaama Xoossayne Dorssay katamatti Geeshsha Golliyaa gidiyaa diraw, taani he katamattin Geeshsha Golliyaa be7abeykke.

²³ Katamattiw poo7iya away woy agenay koshshenna. Ayissi gooppe, Xoossaa bonchchuu he katamattin poo7ee; Dorssaykka he katamattiw xomppiyaa.

²⁴ Asaa zerethay katamatti poo7uwan hamettana. Sa7aa katatuukka barenttu bonchchuwaa he katamattikko ahana.

²⁵ Katamatti penggetuu ubba gallassikka dooya de7ana; ubbakka gorddettikkinno. Ayissi gooppe, hewan qammay baawa.

²⁶ Asaa zerethaa gitatethayne bonchchuu he katamattikko shiiqana.

²⁷ Shin tunabay woy kawushshabaa oothiyaawe, woy worddotiyaawe ooninne he katamatto gelenna. Qassi Dorssaa de7uwa maxaafan sunthay xaafetteeddawanttu xalalay he katamatto gelana.

22

¹ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay taana Xoossaa kawutethaa oydiyaappenne Dorssaa kawutethaa oydiyaappe goggiyaa birilliyadan phooliyaa de7uwa haathaa shaafaa besseedda.

² He shaafay katamaa ogiyaa gidduwaanna duge goggee. Shaafaappe hefintha baggannanne hafintha bagganna agenaan itti gedenne laythan tammanne laa77u gede ayfiyaa de7uwa mithay de7ee. He mithaa bonchchuu de7iyaawe, zariyaa ubbaa harggiyaappe pathanaassa.

³ He katamaan Xoossaa sheqay aynne baawa. Xoossaa kawutethaa oydiinne Dorssaa kawutethaa oydi he katamaan de7ana. Xoossaa oosanchchatuu Xoossaw goynnana.

⁴ Unttuntu A deemuwa be7ana; A sunthay untuntu deemuwaan xaafettana.

⁵ Hewaappe sinthaw hara qammay baawa. Unttuntoo xomppiyaa woy awaa poo7uwaa koshshenna; ayissi gooppe, Goday Xoossay untuntussi xomppiyaa gidanawa. Unttuntu medhi medhinaw kawutana.

Yesuusa Yuussaa

⁶ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay taana hawaadan yaageedda; “Ha taani haasayiyaawe tumuwaanne ammanettiyaawaa. Nabatoo bare Geeshsha Ayyaanaa

immiya Goday Xoossay, matan hananaw bessiyaawaa bare oosanchchatuwaa bessanaw bare kiitanchchaa kiitteedda” yaageedda.

⁷ Yesuusi, “Be7a! Taani ellekka yaana. Ha maxaafan de7iya timbbitiyaa naagiyaawanttu anjjetteddawatnta” yaageedda.

⁸ Taani Yohaannisi, ha ubbabaa sisaaddinne be7aaddi. Taani hawaa siseedda wodenne be7eedda wode, hewaa taana besseedda kiitanchchaw goyinnanaw, A gediyan kunddaaddi.

⁹ Shin kiitanchchay taana, “Hewaa oothoppa. Taani nenaadaaninne nabe gideedda ne ishaturwadan, qassi maxaafan de7iyaabaw azazettiya ubbatuwaadan aylliya. Xoossaw goyinna” yaageedda.

¹⁰ Hewaappe guyyiyan, kiitanchchay taana, “Hanana geedda ha maxaafaa qaala maatafan gorddoppa. Ayissi gooppe, ha ubbabay polettiyaa wodii matatteedda.

¹¹ Iitabaa oothiyaawe gujjiidekka iitabaa ootho; tunay gujjiidekka tuno. Lo77obaa oothiyaawe gujjiidekka lo77obaa ootho; geeshshaynne gujjiidekka geeshsha gido” yaageedda.

¹² Yesuusi, “Be7a! Taani ellekka yaana. Asaa ubbaw A oosuwaadan immanaw, ta woytaa akka yaana.

¹³ Taani Alfaanne Omeegaa; Koyruwaanne Wurssethaa; Doomethaanne Poluwaa” yaageedda.

¹⁴ Barenttu mayuwaa geeshshi meecciyaawanttu anjjetteddawatnta. De7uwa mithaa ayfiyaa maanawunne katamaa penggiyaanna gelanaw untuntussi maatay imetteedda.

¹⁵ Shin kanatuu, bitiyaawanttu, woshummiyaawanttu, shemppuwaa wodhiyaawanttu, eeqaassi goyinniyaawanttunne barenttu haasayaaninne barenttu kiitaan worddotiyaawanttu karenna de7iino.

¹⁶ “Taani Yesuusi, ha yewuwaa hinttentussi woosa golletuwan markkattana mala, ta kiitanchchaa kiittaaddi. Taani Daawita Golliyaa Yeletaa. Taani poo7issiyaa Wonttaa Bakkaaliyaa” yaageedda.

¹⁷ Geeshsha Ayyaanaynne gelewunna, “Haa ya” yaagiino. Qassi hawaa sisiyawe ooninne, “Haa ya” yaago. Saametteedda asay ooninne haa yo. De7uwa haathaa koyyiyaa asay ooninne coo akko.

¹⁸ Taani ha maxaafan xaafetteedda hanana geedda qaala sisiyaa oonanne zoray. Ooninne ha qaala bolla ittibaa gujjooppe, Xoossay ha maxaafan xaafetteedda boshaa A bolla gujjana.

¹⁹ Ooninne maxaafan de7iya timbbitiyaa qaalaappe ayanne pacissooppe, ha maxaafaa gidдон qonccisseedda de7uwa mithaa ayfiyaappenne geeshsha katamaappe A gakkiiya gishuwaa Xoossay pacissana.

²⁰ Ha ubbabaw markkattiyaawe, “Tuma! Taani ellekka yaana” yaagee.

Amen77i. Godaa Yesuusaa, neeni haaya.

²¹ Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethay hinttenaanna * ubbaanna gido. Amen77i.